

Keshwa Nanda Koshel

नामा Nanka अध्यात्म रामायण

केशवा नंद का शील

चोला यमा वाम द्रो

चुरागा मन्त्रगतिगदा

टी = मजीता मन्त्रदेव उरु

काहु मीती है उरु

रुप ० गतिरय ० यजु

रुपीया जतिरु ०

मालग्री मय ० वगह

रु ३ न ० वगह

मय ०

ਅਤੀ ਪੰਨਾ ੨੮ ਸਾਲ ੧੮੩

ਬਨਾਟ ਮਾਕਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਮਾ

੨੧) ਗੁਰੂ ਤੇਲ ਸਤਿਗੁਰੂ

੨੨) ਸੁਬਕਾ ਗੁਰੂ ਤੇਲ

੩੮

२ श्रीगणेशाय नमः
हं मां गणेशाय नमः
दिशु गणेशाय नमः
मरी २ २०४९

२ श्रीगणेशाय नमः
घण्टे गणेशाय नमः
७०४९ मरी ९३
२०४९

This book belongs to Keshava
Nanda

Kochel Royal Prohet
Nanna State

Nanna

باب الودع ٦٦٦٦

باب الودع ٦٦٦٦

यह पुस्तक श्रीमान केशवानन्द

काशील नामा निवासी की है

باب الودع ٦٦٦٦

Namad:- Adhayatun

Ramayan

१ गेटे सव दह मरही मरक वर
उर

२ यवा दह वी ठे वी

सिमा वी
उर मर मर मर

३ धार वी च दह उर वी मी र र र

पर मी ठा मर यवे र व च द वी
उर वी
न व मी ठे वी ५ मी ठे वी च

ठि ठा वे उर ठि ठे ठे वी आ द म

यं न च न व र गी ठा ठे र र र

उर मी ठे वी ठा ठे

मरी धी र मी ठे ठा ठे उर उर च

मरी धी न ठे धा ठे ठे

मी ठे ठे मी ठे मी ठे ठा ठे

मरी ठे ठे ठे ठे ठे ठे ठे ठे

ਸਤਗੁਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਤੇ ਦੇਸੇ ਜੀ

੧ ਮੇਰਾ ਮਾਹੁ ੧ ॥ ੩੬ ॥ ਤਾਨ ਤੇ
ਘਰੀ ਨੀਚ ਉਪਰ ਧੀਰੇ ਦੇਹੀ ਰਚਰ
ਰਹੀ ਘਾਨ ਧੰਰ ਰਚਰੇਹੀ ॥ ਗਾਇਆ
ਕੇ ਰੰਗਤ ਅਸਮਾਨ ਤਿਹੀ ॥ ਨਰ ਬਾ
ਸਾਈ ਮੇਰਾ ਕਰਨ ਮੇਂ ਕਹਾਈ ॥

ਸਤਗੁਰੀ ਕੇ ਦਾਸ

੧ ॥ ੩੬ ॥

ਸਤਗੁਰੀ ਕੇ ਦਾਸ

100

$\frac{1}{50}$ $\frac{1}{100}$

54 16

11

— در کتب قدسی

1345

154

الحمد لله رب العالمين

مردم عرب

تبریزی

بیر ذی الحجه

HA

...

6212

Handwritten signature or initials in the bottom right corner.

CC-0. Shri Krishna Museum, Kurukshetra. Digitized by eGangotri

210 213 214 215 216

ਅਧਿਆਤਮ ਰਾਮਾਇਣ

ਪ੍ਰੋਤੀ ਅਦਿਆਤਮ ਰਾਮਾਇਣ ਗੋਰਖੀ ਸਨ ਟਿਢਿਫ ਭਾਈ ਟਕਾਬੰਗ

ਫਿਸ਼ ਆਲਿਸ਼ ਅਮੀਰ ਅਲੀਨ ਕੁੰਭ ਫਰੋਸ਼ ਸ਼ਾਲਨ ਲਾਹੋਰ ਭਾਈ ਅਕਸ਼ੀਰੀ

ਦਰਮਤ ਬੈਸੁ ਫਾਈ ਵਾਕਾ ਲੋਹਰ
ਬਹਿਤ ਮਾਮਾ ਮੀਰ ਦੀ ਨਸੀ ਦਗਰ

ਕੇਵਲਾਨੰਦ

੧੬ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸ੍ਰੀਗਣੇਸਾਯਨਮਃ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਦੇਵੀਮਾਤਾਸਾ
ਰਦਾਸਰਦਇੰਦੁਸਮੁਹਾਸਾਬਿਦੋਪਦਪਿਕਸਸਦਾਕ
ਰੋਸੁਮਤਿਪਰਕਾਸਾ॥੧॥ ਸੰਕੁਰਛੰਦਾ॥ ॥ ਗਣਨਾਥ
ਦਾਸਨਿਵਾਇਮਸਤਕੁਬੰਦਨਾਪਗਾਧਾਰਾਕਰਿਯੋਚਹੇਉਰ
ਰਾਮਕੋਜਸੁਦੇਹੁਭੂਪਿਉਦਾਰਾਸੁਰਗੁਰਕਰਸੁਰਾਜਕਾਰਜਪਾ
ਦਕੰਜਮਨਾਇਹੋਰੰਬਨਾਥਅਨਾਥਕੇਮੇਪੀਰਬੀਰਸਹਾਇ॥
੨॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਅਜਸੁਰਯਵੰਸਾਬਿਖੇਨਿਪਜੇਰਿਖਯੰਗ
ਬਿਨਾਸਿਕਪ੍ਰਾਨਨਿਕਾਰੋਗਰਿਖਨਾਰਿਉਧਾਰਿਕਰੀਖਿਨੇਮੇ
ਜਿਹਬੀਚਸਮੁੰਦਹਭੁਪਰਤਾਰੇ॥ ਰਣਰਾਵਣਕੇਦਸਸੀਸਕ
ਟੇਜਿਨਦਸਾਬਿਰੀਖਨਕਾਜਸਵਾਰੇ॥ ਜਨਕਤਮਜਾਪਾਤਿ
ਰਾਮਵਹੀਮਤਿਦਾਯਕਹੈਅਵਲੀਬਹਮਾਰੇ॥੩॥ ॥ ਸ੍ਰੈ
ਯਾ॥ ॥ ਪਰਮਾਤਮਰਾਮਦੇ ਗਜੇਸਭਲੋਕਜਿਨੇਪਗ
ਬੰਦਨਧਾਰੇ॥ ਜਿਨਨਾਮਮੁਦੇ ਸੇਤੁਬਤਾਇਸੁਸੇਵਕ
ਕੇਗਨਪਾਰਉਤਾਰੇ॥ ਜਿਹਰੀ ਰਰਹੀਅਵਨੀਗੁਨ
ਸਿੰਧੁਕਹਾਬਰਨੇਹਮਥਾਰੇ॥ ਗੁਪਨਨਕਵੈਪਦਮੰਜੁਲ
ਕੋਕਰਜੇਰਸਦਾਅਭਿਬੰਦਹਮਾਰੇ॥੪॥ ਅਨੰਗਸੇਖ
ਰਛੰਦਾ॥ ॥ ਗੁਰੂਗੁਬੰਦਸਿੰਘਕੋਨਮੋਸੁਹਾਬਜੇਰਕੈ
ਕੁਸਤ੍ਰੇਜਤੋਰਿਜਾਹਿਪਾਲਜੇਹਿਦਨਕੇ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾਜਿ
ਦੇਸੁਕੀਟੇਕਰੇਮ੍ਰਿਗੀਦਚੰਪਲਾਚਪੀਖਨਾਥਕੀ॥ ॥ ਅਪਾਰਦੁਖ
ਕਾਰਿਕੋਨਿਵਾਰਿਕੋਕਲੇਸਦਾਸ॥ ॥ ਕਮਾਨਿਕੋ
ਕੁੰਠਤੇਜਪੂਰਜੋਹਾਨਿਕੋ॥ ਭੁਜਾਭੁਜੀਗਰਾ॥ ॥ ਬਾਸੁਤੋਬੀ
ਸਸੀਬਿਰਾਜ

ਸ੍ਰੀਸ੍ਰਕੇਸਰਚੰਦਸਾਮਤਾਨਹੋਇਤੰਮੁਖਾਰਬਿੰਦਸਾਨਿਕੰ ३
 ੫॥ ਛਪੈਛੰਦਾ॥ ॥ਨਿਪਜੇਪੰਕਜੁਬੀਚਜਰੇਕੰਟਕਤਿਨ ੫
 ਅੰਗਾ॥ਵਿਪੁਅੰਚਤਿਪਰਮੁੰਦਕੁਮਰਮਰਦੇਸਰਬੰਗਾਉ
 ਰਪਦਕੰਜਸੁਨਖਪ੍ਰਭਾਤਿਹਰਸੇਨਿਰੰਤਰਿ॥ਖਿਰੇਰਹੰਦਿਨੈ
 ਨਿਸਦਾਨਹਿਪਰੈਸੁਅੰਤਰਿ॥ਸ੍ਰੀਮਾਨਸਿੰਘਗੁਰਕੇਚਰਨ
 ਭਯਭੰਜਨਉਰਤਮਹਰਣਾ॥ਜਨਅਰਥਭੁਗਤਿਅਪਵਰ
 ਗਕਰਿਸਭਲਾਇਕਸੇਵਕਸਰਣਾ॥੬॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਰਘੁ
 ਬੀਰਾਕਿਕੀਰਤਿਸਿੰਧੁਕਹਾਂਹਮਸੇਅੰਤਿਮੰਦਕਹਾਬਗਾਬ ੦
 ਰੋ॥ਸੁਮਰਾਲਬਭੇਕਵਿਮੰਡਲਜੇਤਿਹਬੀਚਾਫਿਰੇਨਹਿਪਾਵ
 ਤਪਾਰੋ॥ਬਗਪੈਰਨਪੇਖਮਰਾਲਹਸੇਂਤਹਸੇਂਨਹਿਹੈਕਛਹਾ
 ਨਿਹਮਾਰੋ॥ਰਸਅੰਮ੍ਰਿਤਕੀਰਤਿਪਾਇਭਲੇਸਮਹਿਸਨਕੇਬ
 ਗਕਾਲਾਨਿਵਰੋ॥੭॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਬਭੇਬੋਲਸੁਨੇਲਘਬਾ
 ਲਜਬੈਤਿਮਬੋਲਨਕੋਮਨਮੇਂਉਮਠਾਵੇ॥ਵਹਯਦਪਿਨਾਤਿਮ
 ਬੋਲਸਕੇਸੁਨਿਬਾਲਕਬੈਨਬਭੇਬਿਗਸਾਵੇ॥ਤਿਸਹੀਮਮਛੰਦ
 ਨਾਰਿਅਾਨਨਹੀਪੁਨਿਜਾਨਤਿਨਾਲਪੁਦੀਰਾਪਨਵੇ॥ਕਰਨਾਨਿ
 ਧਕੋਵਿਦਕਨਧਰੇਮਮਬਾਲਕਬੈਨਸਦਾਹਰਖਾਵੇ॥੮॥ ਨ
 ਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ਕਥੈਕਵਿੰਦਪੁੰਜਜਾਅਪਚਉਜਲੀਯਸੀ॥ਰ
 ਨੇਸਅੰਮ੍ਰਿਤਸੇਸਭਾਖਿਹੰਦਿਵਾਨਿਸ਼ੀ॥ਸੁਨੇਸੁਰਾਂਮਕਾਕਲੀ
 ਕ੍ਰਿਪਾਲਮੋਹਬਾਲਕੀ॥ਹਸੇਮੁਖਾਰਬਿੰਦਤੇਕਟੇਸੁਦਾਸਕਾਲਕੀ॥
 ੯॥ ਅਥਕਥਾਪ੍ਰਸੰਗਾ॥ਸੂਤੇਵਾਚਾਚੌਪਈ॥ ॥ਏਕਸੁ
 ਮੇਨਾਰਦਮੁਨਿਯੋਗੀ॥ਸਭਲੰਗਨਕੇਹਿਤਉਦਯੋਗੀ॥ਕੁਮਕਰਿ
 ਸਗਲਲੋਕਮੇਂਗਏ॥ਸਤਲੋਕਪੁਨਿਜਾਵਰਭਏ॥੧੦॥ ਸੈਯਾ ੦
 ॥ ॥ਸੁਭਮੁਰਤਿਵੰਤਸੁਦੇਵਜਹਾਂਚਤੁਰਾਨਨ ਭੁਤਿਹਮਾਧਿਬਿਰਾ
 ਜੈ॥ਗਵਿਬਲਪ੍ਰਭਾਸੁਲਸੇਗੁਰਸੁੰਦਰਪੇਖਗਮਿਸਰਦੁਰਿਸੁਭਕੇ॥

੪
੧

ਰਿਖਮਾਰਕਿਭੇਲੋਂ ਸਭੈ ਮਿਲਿ ਕੈ ਚਤੁਰਾਨ ਨ ਕੇਹੁ ਨਗਾ ਵਤਾਅ
ਗੇ। ਸਭਗੋਚਰਗਿਆਮਾਨ ਸਦਾ ਜਿਨ ਕੋ ਸਭ ਦੇ ਵਸਦਾ ਜਿਨਿ ਕੋ ਪ
ਰਲਾ ਰੇ॥ ੧੧॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਸਾਰ ਸੁਤੀ ਜਿਹ ਸੀ ਗਿ ਬਿਰਾਜੈ
॥ ਜਗੀ ਨਾਥ ਚਤੁਰਾਨ ਨ ਛਾਏ॥ ਭਗਤ ਅਭੀਸਟ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ॥
ਬ੍ਰਹਮਾਤਾਈ ਲੋਕ ਬਿਖਯਾਤਾ॥ ੧੨॥ ਤਕੋ ਪਿਖ ਨਾਰ ਦਮੁ ਨਿਨਿ
ਆਨੀ॥ ਦੰਡ ਪ੍ਰਣਾਮ ਭਲੀ ਬਿਧਿ ਠਾਨੀ॥ ਪਿਖ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬ੍ਰਹਮਾ
ਅਤਿ ਪਿਰੇ॥ ਨਾਰ ਦਪ੍ਰਤਿਪੁਨ ਬੈਨ ਉਚਰੇ॥ ੧੩॥ ਦੋਹਰਾ॥
ਕੋਨ ਬਾਤ ਪੂਛੀ ਚਹੇ ਹੇ ਮੁਨਿ ਦਹੁ ਸੁਨਾਇ॥ ਉਤਰਤਾ ਕੋ ਹੋਇ ਜੋ
ਤੋ ਕੋ ਦੇਉ ਬਤਾਇ॥ ੧੪॥ ਸੁਨਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਬਚਨ ਕੋ ਨਾਰਦ
ਠਖ ਅਪਾਰਾ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪ੍ਰਤਿਕਰ ਜੋਰ ਕੈ ਕੀਨੋ ਪ੍ਰਸਨ ਉਦਾਰ॥ ੧੫॥
॥ ਨਾਰ ਦੇਵਾਚਾ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਸੁਤੁ ਅਸੁਤੁ ਅਹੋ ਜਗ ਜੋ
ਈ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਸੁਨੇ ਪ੍ਰਥਮ ਮੇਸੇਈ॥ ਸੁਰ ਸੰਤ ਮਇ ਕਸੀ ਸੇਅਹੇ॥
ਮੇਰੇ ਉਰ ਅੰਤਰ ਕੋ ਦਹੇ॥ ੧੬॥ ਸੁਨਿ ਨੇਯੋਗ ਵਹੀ ਅਬਦ ਆਲਾ
ਤਾਂ ਕੋ ਉਤਰ ਕਹੈ ਬਿਸਾਲਾ॥ ਗੋਪ ਹੋਇ ਜੋ ਜਾਇ ਤੁਮਾਰੇ॥ ਤੋ ਤਿਕਹੈ
ਜੋ ਦਯਾ ਹਮਾਰੇ॥ ੧੭॥ ਸ਼੍ਰੋਯਾ॥ ॥ ਯੁਗ ਜੋ ਕਾਲਿ ਆਵਹਿਗੇ
ਜਗ ਮੇਂ ਨਰਪੁਨਿਤਿ ਆਗਾਹਿ ਪਾਪੀਆਰੇ॥ ਮੁਖ ਭੂਭਖੋ ਕੋ ਸਾ
ਲੇ ਜਗ ਮੇਂ ਦੁਰਚਾਰ ਰਤੇ ਨਹਿ ਸਾਚੁ ਉਚਾਰੇ॥ ਪਰ ਕੋ ਅਪਦਾ ਦਕਰੇ
ਸਦਹੀ ਪਰਦਰਬ ਸਦਾ ਮੁਨਿ ਮਾਹਿ ਚਿਤਾਰੇ॥ ਪਰ ਨਾਰਿ ਬਿਖੋਰਤਿ ਨੀ
ਤਿਕਰੇ ਅਤਿ ਕਰਬ ਤੇ ਪਰਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕਾਰੇ॥ ੧੮॥ ਚੌਪਈ॥ ॥
ਪੰਚ ਭੂਤ ਤਨ ਆਤਮ ਜਾਨੇ॥ ਪਸੁ ਬੁਧੀ ਨਹਿ ਬੇਦਨ ਮਾਨੇ॥ ਆਤਮ ਪਤ
ਕੀ ਕਰੇ ਨਸੇਵਾ॥ ਕਾਮ ਦਾਸ ਨਾਹਿ ਤਿਨ ਦੇਵਾ॥ ੧੯॥ ਬਿਪ੍ਰਲੋਭ
ਪਿਸਾਚ ਹੀ ਗਿਰੇ॥ ਬੇਦ ਬੇਚਤਨ ਜੀਵਨ ਕਰੇ॥ ਵਿਦਯਾ ਪਨਾਹਿ
ਸੁਪਨ ਹਿਨਿ ਮਿਤਾ॥ ਅਦਮੇ ਹੋ ਨਹਿ ਹਾਰੇ ਮੇਚਿਤਾ॥ ੨੦॥ ਦੋਹ
ਰਾ॥ ॥ ਤਿਆਗੇ ਗੋਨਿ ਜਜਾਤ ਕੇ ਕਰਮ ਪੁਰਾਤਨ ਹੀਤਿ॥ ਹਾਰਿ

ਵੇਖੁਖਪਰਬੰਚਨਾਕਰੇਨਿਰੰਤਰਿਚੀਤਿ॥ ੨੧॥ ਚੌਪਈ॥ ੪
 ਪ੍ਰਜਾਨਪਲੈਕਾਲਿਮੇਰਾਜਾ॥ ਦੋਹਰਾਪ੍ਰਜਾਨਿਸਕਾਰਿਹੈਕਾਜਾ॥ ੦
 ਵੈਸਪਰਮਕੋਤਿਆਗੇਸਾਰੇ॥ ਸੁਦਰਕਾਲਿਮੈਕੋਨਾਬਿਚਾਰੇ॥
 ੨੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਵੈਪ੍ਰਕਰਮਸੁਦਰਕਰੇਸੁਦਰਕੇਭੁਦੇਵ
 ॥ ਘੋਰਕਲੀਜਬਆਇਗੇਮਾਨੇਗੇਨਹਿਦੇਵ॥ ੨੩॥ ਚੌਪਈ॥
 ॥ ਨਾਰਹੋਹਿਗੀਭ੍ਰਿਸਟੀਸਾਰੀ॥ ਭਰਤਾਭੁਜੇਨਕਾਲਿਮੈਨਾਰੀ॥
 ਸੋਸੁਦੋਹਕਰੇਗੀਨਾਰੀ॥ ਜੋਕਾਲਿਆਵੇਗੇਜਗਤਾਰੀ॥ ੨੪॥
 ਯਾਬਿਪਨਸਟਭੁਪਿਜਗਜੇਤੇ॥ ਸੁਰਗਜਾਂਹਿਗੇਕਿਹਾਬਿਪਤੇ
 ॥ ਯਾਚਿਤਾਸੋਬਿਆਕੁਲਾਚਿਤਾ॥ ਸਦਾਰਹੇਮਸਲੋਕਨਮਿਤਾ
 ॥ ੨੫॥ ਭੁਮਸਰਬੰਗਸਦਾਸਤੁਜਾਨੇ॥ ਲਘੁਉਪਾਇਸੋਮਹਿਬ
 ਖਾਨੇ॥ ਜਾਕਰਿਜੀਵਲਹੰਪਰਲੋਕਾ॥ ਸਗਲਨਿਵਰੇਉਰਕੇਸੋਕਾ॥
 ੨੬॥ ਸੁਨਿਯਾਂਬਿਪਿਨਾਰਦਕੀਬਾਨੀ॥ ਬਹੁਤਭਲੀਕਮਲਾਸ
 ਨਮਾਨੀ॥ ਅਬਜਾਸਨਪੁਨਿਬੈਨਿਉਚਰੇ॥ ਨਾਰਦਪ੍ਰਸਨਪਰਸੇਸਾ
 ਕਰੇ॥ ੨੭॥ ਬ੍ਰਹਮੇਵਾਚਾਚੌਪਈ॥ ॥ ਨਾਰਦਪੀਨਪਿਨਤਵ
 ਨੀ॥ ਪਰਹਿਤਪ੍ਰਸਨਕਰੇਜੋਗਾਰਿਆਨੀ॥ ਸੁਨਿਨਾਰਦਆਬਿਤੇਹਿ
 ਬਤਾਉ॥ ਤੇਰੇਸਤੁਸੀਦੇਹਮਿਟਾਉ॥ ੨੮॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਪੂਰਬ
 ਗਿਰਜਾਂਜੋਰਿਕਰਕੀਨੇਪ੍ਰਸਨਸੀਦੇਹਾ॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮਤਤਾਤ੍ਰਿਪੁਰਾਰਜੁ
 ਕਹੀਯੇਵਾਂਛਾਏਹਾ॥ ੨੯॥ ਨਿਜਪਤਿਨੀਪ੍ਰਤਿਗ੍ਰਾਹਜੇਕੀਨੇਸਿਵਹਿਬ
 ਖਾਨਾ॥ ਅਧਮਾਤੁਮਰਾਮਾਇਦਨਾਮਸਿਹਪੁਰੇਤਮਪਹਿਚਨਾ॥ ੩੦
 ॥ ਸ੍ਰੇਯਸਾ॥ ॥ ਸੇਵਹਪਾਰਬਤੀਦਿਨਰੈਨਸੁਪ੍ਰਜਸਦਾਕਾਰੇ
 ਜੋਰਿਜੁਹਾਰੇ॥ ਪਾਰਬਤੀਮਗਨਾਪੁਨਿਆਨੀਦਰੈਨਿਦਿਨਲਿਤ
 ਤਾਂਹਿਬਿਚਾਰੇ॥ ਜੀਵਨਸੁਕ੍ਰਿਤਪੁੰਜਜਬੈਵਹਰੇਸਮਹੀਤਲਮ
 ਹਿਬਿਥਾਰੇ॥ ਕੇਵਲਤਾਂਹਿਸੁਪਾਠਕਰੇਗਤਿਉਤਮਪਾਵਹੇਜਗਸ
 ਰੇ॥ ੩੧॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਬ੍ਰਹਮਹਨਲੋਪਪਸੁਜੋ॥ ਗਰੇਯਾਜ

ਗੁਰੂ ਤੇਗੋਬੰਦ ਜੀ ਯਹ ਰਾਮਾਇਣ ਜੋ ਈਸਾਗਤ ਮਾਹਿ ਉਦੇ ਨਹਿ
ਹੋਈ ॥ ੩੨ ॥ ਅਬਿਚਰੇ ਨਿਰਭੈ ਜਮ ਭਟਕੋ ਲੋਕਾ ਹਿਰਾਮਾਇਣ ਉਦੇ ਸੁ
ਜੋ ਲੋਕਾ ॥ ੩੩ ॥ ਭੋਲੋ ਸਾਸਤਰ ਕਰੇ ਬਿਵਾਦਾ ਪਰਸਪਰੇ ਮਮਤਾ
ਹਾਂ ਬਿਖਾਦਾ ਰਾਮਾਇਣ ਜੋ ਲੋਕ ਉਦੇ ਨਹੋਈ ॥ ਬਹੁਗ ਬਿਵਾਦ ਨ
ਹੋ ਸੀ ਕੋਈ ॥ ੩੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਜੋ ਲੋਕਾ ਮਸਤੂ ਪਜੇ ਦੁਰਵਿ
ਗਾਇਆ ਤਿਆਹਿ ਜੋ ਲੋਕ ਉਦੇ ਨਹੋਈ ਰਾਮਾਇਣ ਜਗਮਾਹਿ
॥ ੩੫ ॥ ਸ੍ਰੋਤਾ ॥ ॥ ਤਾਹਿ ਪੜੇ ਨਰ ਜੇ ਜਗਮੇ ਪੁਨਤਾ ਹਿਸੇ ਨ
ਰਜੇ ਜਗਮਾਹੀ ॥ ਜੋ ਫਲੁ ਵੈ ਜਨ ਪਾਵਤ ਹੋ ਕਹੁ ਨਰ ਦਕੋ ਨ ਕਹੇ ਜਗਮ
ਹੀ ॥ ਮੇਚਤੁ ਰਨ ਨਭਾਖ ਸਕੋ ਨਹਿ ਅੰਗ ਨ ਕੀ ਗਲਤੀ ਕਿਨ ਮਾਹੀ ਕਿ
ਚਤਰ ਹਿਕ ਹੋ ਸੁਨਿ ਨਰ ਦਸੋ ਸਿਵ ਮੋਹਿ ਕਹੇ ਸੁਰਮਾਹੀ ॥ ੩੬ ॥ ਸ੍ਰੋ
ਤਾ ॥ ॥ ਏਕ ਸਲੋਕ ਰਾਮਾਇਣ ਕੋ ਪੁਨਿਆਪ ਪਛੋ ਉਰ ਪੇਸ ਬਫ
ਏ ॥ ਸੋਵਹ ਪਾਪ ਸਮੁਹ ਨ ਕੋਖਿ ਨਏ ਕਾਬਿਖੇ ਜਗਮਾਹਿ ਮਿਟਾਏ ॥
ਜੋ ਪੜੇ ਜਗਮਾਇਣ ਕੋ ਮਨ ਲਾਇ ਜਿਤੋ ਪਠਯੋ ਤਿਨ ਜਾਏ ॥ ਸੋਵਹਿ
ਬਿਪਨ ਤੇ ਸਭੈ ਜਗਤੀ ਤਰਜੀਵ ਨ ਮੇਖ ਕਹਾਏ ॥ ੩੭ ॥ ਨਰਾਜ ਛੰ
ਦਾ ॥ ॥ ਜੋ ਮਰਚਤੋ ਰਾਮਾਇਣ ਨਿਰਤਰੇ ਮੁਨੀਵਰੇ ॥ ਦਿਨੇ ਦਿਨੇ ਤੁਰ
ਗਮੇ ਧਯਾਗ ਪੁਨਿ ਸੋਕਰੇ ॥ ਅਬਿਨੇ ਛਜਾ ਸੁਨੇ ਰਾਮਾਇਣ ਨਰੇ ਅਨਦ
ਰੇ ॥ ਅਨੇਕ ਪਾਪ ਪੁਜੇ ਕੋਖਿ ਏਕ ਮਾਹਿ ਸੋਦਰੇ ॥ ੩੮ ॥ ਕਰੇ ਸੁਬੰਦ
ਰਾਮਾਇਣ ਮੁਨੇ ਸਾਮੀ ਪਜੇ ॥ ਸਭੈ ਸੁਦੇਵ ਮਰਚਨਾ ਫਲੇ ਅਪਾਰ ਪਾਇ
ਸੇ ॥ ਲਿਖੇ ਸੁਪੁਸ਼ਕੰਸ ਮਸੂਬਾ ਮਣਿ ਦਦਾਤ ਜੋ ॥ ਵਦਾ ਮਿਪੁਨਿ ਤਾਹਿ
ਕੋ ਫਲੇ ਸੁਨੇ ਉਦਾਰ ਸੇ ॥ ੩੯ ॥ ਪਛੇ ਸਮਸੂਬੇ ਦਕੇ ॥ ਅਨੇਕ ਗਿਥ ਕੇ ਕ
ਠੇ ॥ ਸੁਜੋ ਫਲਿਨ ਪਾਇ ॥ ਸੁਯਾਹਿ ਦਨੇ ਸੇਗਾਇ ਕਾਦਸੀ ਦਿਨੇ ਰਾਮ
॥ ਇਣ ਪਠੇ ਪਰੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੁਰਾਮ ਭਗਤ ਲੋਕ ਮੇਂ ਸੁਨੇ ਸਤ ਸਮਾ ਸੁ
ਫਿਰੀ ॥ ੪੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਪੁਰਸਚਰਿਯ ਜੋਗਾਇਤੀ ਭਾਖੀ

ਬੇਦਨਜੋਇ। ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਖਰਯਾਪਾਠਤੋਤਾਫਲਪਾਵੈਸੋਇ॥੪੧॥
 ॥ ਚੌਪਈ॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮਨੋਮੀਦਿਨਮਾਹੀ। ਕਾਰਿਉਪਵਾਸਿ
 ਰਾਮਮਨਿਮਾਹੀ। ਪਛੇਰਾਮਾਇਣਜਾਗੇਰਾ। ਤਾਹਿਪੁੰਨਫ
 ਲਸੁਨਬਖਸਾਤਾ॥੪੨॥ ਕੁਰਖੇੜਾਦਿਤੀਰਥਜਗਸਾਰੇ।
 ਏਕਾਹਿਗਰਹਿਲਖਿਰੇਨਕੁਤਾਰੇ॥ ਆਤਮਤੁਲਧਨਿਸਰਦੀਨੇ
 ॥ ਬਿਆਸਾਦਿਕਾਬਿੰਪਰਕਰਦੀਨੇ॥੪੩॥ ਜੇਫਲਤਾਹਿਦਾ
 ਨਤੇਹੋਈ। ਸੋਫਲਸੰਤਲਹੋਜਨਸੋਈ। ਹੋਇਪ੍ਰਸੰਨਗਾਇਮੁ
 ਖਿਖਿਰੇ। ਰਾਮਰਾਮਾਇਣਅੰਮ੍ਰਿਤਕੁਰੇ॥੪੪॥ ਏਹਰਾ॥
 ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੋਗਮਦੇਵਜੈਹੈ। ਅਮਰਾਪੁਰਮਾਹਿ। ਗਾਇਕਾਅਭਿ
 ਸੁਜੇਰੁਕਰਹੇਰੇਨਿਜਮਨਿਮਾਹਿ॥੪੫॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਪਛੇਰ
 ਮਾਇਣਪ੍ਰਤਾਦਿਨਜੋਈ। ਜੇਜੇਕਰਮਕਰੇਪੁਨਿਸੋਈ। ਸੋਸੋਕੰਟ
 ਰਾਣਤਜਗਹੋਵੈ। ਯਾਤੀਤਰਸਿਸਾਨਹਿਜੋਵੈ॥੪੬॥ ਰਾਮਾਰਿ
 ਦੇਤਿਨਭੀਤਰਜੋਈ। ਤਾਹਿਪੜੇਸੁਮਹਾਤਮਕੋਈ। ਬ੍ਰਹਮ
 ਹਨੀਸੁਮਹਾਂਯਜੋਈ। ਤੀਨਾਦਿਨਾਮੇਟਾਰੇਸੋਈ॥੪੭॥ ਸ੍ਰੈ
 ਯਾ॥ ॥ ਪ੍ਰਤਮਾਹਨੁਮਾਨਸਾਮੀ। ਪਪਛੇਪੁਨਿਰਾਮਾਰਿਦੇਨਰਜੋ
 ਜਗਮਾਹੀ॥ ਮੁਖਮੰਨਸੁਪਾਠਹਭੀਨਕਰੇਸਭਵਾਂਛਤਭਾਂਜ
 ਨਸੇਜਗਮਾਂਹੀ॥ ਮੁਖਪਾਠਕਰੇਅਰਦੈਪਰਦਛਣਜੇਤੁਲਸੀ
 ਅਰਪੀਪਲਮਾਹੀ॥ ਜਗਮੇਂਸਭਪਾਪਨਕੀ। ਸਿਰਦਾਰਜੁ
 ਬ੍ਰਹਮਹਨੀਸੁਮਿਟੇਖਿਨਮਾਂਹੀ॥੪੮॥ ਚੌਪਈ॥
 ॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮਗੀਤਾਮਹਾਤਮਜੋਈ॥ ਨਿਖਲਪਛਾਨੈ
 ਸ੍ਰੀਕਰਸੋਈ॥ ਤਿਹਆਪੋਗਿਰਜਾਂਉਰਭਾਸੇ। ਅਰਥਮਾ
 ਰਧਮੁਨਿਮੋਹਿਪ੍ਰਕਾਸੇ॥੪੯॥ ਤਾਮੋਕਿੰਚਤਦੇਉਬਤਾਇ॥
 ਸਮਸਤਨਮੋਪੈਤਾਖਿਓਜਾਇ॥ ਤਿਹਮਹਾਤਮਜਾਖਿਣਜੋਵੈ
 ॥ ਭਲੀਬੁਧਜਨਪ੍ਰਾਪਤਿਹੋਵੈ॥੫੦॥ ਏਹਰਾ॥ ॥ ਰਾਮ

ਗੀਤਾਜੋਹਪਾਪਕੋਨਾਹਿਨਿਵਾਰੇਲਾਇਨਾਰਦਫੂਰੁ ਮੇਸਦਾ
 ਪਵੇਨਾਹੀਸੋਇ॥ ੫੧॥ ਬੇਦਸਿੰਧੁਮਥੁਰਾਮਜੀਸੁਧਾਨਿ
 ਕਾਰੀਜੋਇ॥ ਗੀਤਾਲਖਮਣਕੋਦਈਪੀਵਅਮਰਭਜੇ
 ਸੋਇ॥ ੫੨॥ ਕਾਰਤਵੀਰਯਨਾਸਹਿਤਜਮਾਦਿਗਨਸੁਤ
 ਰਾਮਾਧਨੁਖਵਿਦਿਆਪਰਨਹਿਤਵਸੇਮਹੇਸੁਰਪਾਸਾ
 ੫੩॥ ਸੰਖਨਾਗੀਛੰਦਾ॥ ॥ ਤਹਾਰਾਮਗੀਤਾਪੜੇਏ
 ਕਚੀਤਾ॥ ਭਵਾਨੀਸਿਆਨੀ॥ ਤਿਹੁਲੋਕਮਾਨੀ॥ ੫੪॥
 ਰੇਮਰਛੰਦਾ॥ ॥ ਫਿਗਰੇਣਕਾਸੁਤਜਾਇ॥ ਕਯੋਰਪ
 ਦਿਮਨਾਇ॥ ਗਹਿਰਾਮਚੰਦਹਿਗੀਤਾਸੁਪਢੇਤਿਨੋਇਕ
 ਚੀਤਾ॥ ੫੫॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ ਕਲਾਨਗਾਇਣੀਲ
 ਹੀਤਿਨੇਸੁਤਾਹਿਪਾਠਿਤੇਹਨੇਰਪੁਕਮਾਨਪਾਮਹੀਨਬਾ
 ਟਤੇ॥ ਸੁਭੂਮਿਦੇਵਹਤਿਆਮਿਟੇਸੁਮਾਸਪਾਠਤੇ॥ ਪਢੇਸੁ
 ਰਾਮਗੀਤਾਜੇਸਮਸੁਪਾਪਕਾਟਤੇ॥ ੫੬॥ ਮਧੁਭਾਰਛੰ
 ਦਾ॥ ॥ ਜਗੁਗਾਹਿਕਦਨਾਦੁਰਅੰਨਆਨਾਦੁਰਬੈਨ
 ਗੋਇ॥ ਜੋਪਾਪਹੋਇ॥ ੫੭॥ ਭੁਜੰਗਪ੍ਰਯਾਤਛੰਦਾ॥
 ਪਢੇਰਾਮਗੀਤਾਯਦਾਏਕਬਾਰੇ॥ ਮਿਟੇਪਾਪਸਾਰੇਲ
 ਗੇਨਾਸੁਬਾਰੀ॥ ਸਿਲਾਸਾਲਗਾਮਪਢੇਰਾਖੇਆਗੇ॥ ਤੁਲ
 ਸਾਸੁਥਕੈਯਤੀਨਾਸਮਾਰੇ॥ ੫੮॥ ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰ
 ਦਾ॥ ॥ ਫਲਜੇਨਬਾਣੀਕਹਿਸਕੈਤਿਹਪਾਇਹੈਜਨਸੋਇ
 ॥ ਮੁਨਿਰਾਮਗੀਤਾਜੋਪਢੇਯਹਭਾਂਤਿਯਾਜਗਕੋਇ॥ ਕਰ
 ਸਾਪਬ੍ਰਹਮਣਦੇਇਭੋਜਨਾਬਿਸਨਭਗਤਉਦਾਰਾਪੁਨਿਪਿ
 ਤਰਤਾਂਕੋਬਿਸਨਕੋਪਦਜਾਹਿਰਖਅਪਾਰ॥ ੫੯॥ ਨ
 ਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ ਇਕਾਦਸੀਦਿਨੇਬ੍ਰਤੰਤੁਨੇਤਦੁਆਦ
 ਸੀਦਿਨੇ॥ ਅਗਸਤਾਬ੍ਰਖਮੁਲਬੈਠਰਾਮਗੀਤਕਾਭਨੈ॥

ਤਿਸੇਸੁਰਾਮਚੰਦਮੇਨਭੇਦਰੰਚਆਨਿਯੋਸਮਸਤਦੇਵ
 ਪੂਜਹੈਂਸੁਰੇਸਲੋਕਆਨਿਯੋ॥੬੦॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਬਿ
 ਨਾਦਾਨਾਬਿਨਾਸਿਆਨਾਬਿਨਤੀਰਥਅਵਗਾਹਨੀਰਾ
 ਮਗੀਤਕਾਗਾਨਸੇਂਅਨੰਤਫਲਪਾਵਈ॥੬੧॥ ਦੇ
 ਹਰਾ॥ ॥ਨਾਰਦਬਹੁਤਕਿਆਕਹੋਸੁਨਿਯੋਤਤਪ੍ਰਕਾ
 ਸਾ॥ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਬੇਦਪੁਰਾਨਪੁਨਿਅੰਆਗਮਾਇਤਿਹਾਸਾ॥
 ੬੨॥ਯਾਹਰਾਮਾਇਣਰੰਧਕੀਕਲਾਸੋਲਵੀਜੋਇ॥
 ਤਾਂਹਿਸਮਾਨਨਵੈਪੁਜੈਜੋਸੋਆਵੈਸੋਇ॥੬੩॥ ਸੁਤਉ
 ਵਾਚਾਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਯਾਹਿਮਹਾਤਮਆਪਸੁਨੇਮੁਨਿਨ
 ਰਦਪੈਚਤੁਰਾਨਨਗਾਏ॥ਜੋਨਰਯਾਹਿਪਛੇਜਗਮੇਂਪੁ
 ਨਿਜੋਇਸੁਨੇਮਨਪ੍ਰੇਮਬਢਾਏ॥ਪੂਜਤਤਾਂਸੁਰਾਬੰਦਸ
 ਦਾਹਰਿਕੀਪਦਵੀਸੁਖਸੇਵਹਪਾਏ॥ਰਾਮਕਥਾਕਾਵੇ
 ਸਿੰਘਗੁਲਾਬਯਥਾਮਤਿਗਾਇਸਭੈਸੁਸੁਨਾਏ॥੬੪॥
 ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੰ
 ਬਾਦੇਬਾਲਕਾਂਡਪ੍ਰਥਮੋਧਿਆਇ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੈਯਾ॥

ਸੁਰਜਬੰਸਾਬਿਖੇਤਨੁਮਾਨੁਖਜਾਹਿਲਹਿਓਹਰਿਜੀਅਬਿ
 ਨਾਸੀ॥ਅਵਨੀਬਹੁਤਾਰਨਿਵਾਰਨਕੋਸੁਰਾਬੰਦਸਭੈਬਿ
 ਨਵੈਸੁਖਰਾਸੀ॥ਸਤੁਰਾਖਸਮੰਡਲਕੋਹਨਕੋਜਿਹਪਾਵਨ
 ਕੀਰਤਰੂਮਪ੍ਰਕਾਸੀ॥ਵੈਜਨਕਤਮਜਾਪਤਿਕੋਉਰਮਾਹਿ
 ਤਜੇਪਾਰਬ੍ਰਹਮਾਬਿਲਾਸੀ॥੧॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਜਗ
 ਉਤਪਾਤਿਪਾਲਨਸਿਹਾਰਾਮਾਇਆਆਸ੍ਰੈਹੈਅਵਕਾਗਾ
 ਆਚਿੰਤਰੂਪਅਨੰਦਸਰੂਪਾਸੀਤਾਪਤਿਨਿਜਬੋਧਅਨੂਪਾ
 ੨॥ਵਿਦਤਤੰਤੁਅਮਲਤਨਜੋਈ॥ਰਾਮਭੁਜੇਪਰਪੂਰਣਸੋਈ

੧੦॥ ਪੁਰਾਣੇ ਮਰਾਮਾਇਣ ਸਾਹਾਯ ਹ ਪਦੇ ਜੇ ਲੋ ਕਉ ਦਾਰਾ
 ੧॥ ੩॥ ਅਥਵਾ ਸੁਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਜੇਈ॥ ਧੋਇ ਪਾਪ ਹਰਿ ਪਾਵੇ ਸੇ
 ਈ॥ ਭਵ ਬੰਧਨ ਜੇ ਛੁਟ ਜੇਹੈ॥ ਨਿਤ ਰਾਮਾਇਣ ਕੇ ਮੁਖ
 ਕਹੈ॥ ੪॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ ਧੋਨ ਸਹਸਰਾਨਾ ਯੁਤੁ ਕੋਟਿ
 ਸੁਜੇ ਕਰੇ॥ ਸੁਨੇ ਰਾਮਾਇਣ ਕਾਨਵੈਫ ਲਸੇ ਨ ਰਪਾਵਈ॥ ੫
 ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾਰਿ ਗਿਰਤੋ ਭਈ॥ ਮਿਲੀ ਰਾਮ ਨਿ
 ਧਵਾਰਾ॥ ਅਧਯਾਤ ਮਰਾਮ ਸੁਰੰਗਾਯ ਹਤੀ ਨ ਭਵਨ ਮਲ
 ਹਾਰਾ॥ ੬॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਏਕ ਸਮੇ ਸਿਵ ਗਿਰ ਕੇ ਲਾਸ
 ॥ ਰਤਨ ਪੀਠ ਬੈਠੇ ਸੁਖ ਰਾਸਾਗ ਵਿਸਤਾ ਵਿਸਲ ਪੀਠ ਵਹ
 ਛਾਜੇ॥ ਪਿਆਨ ਨਿਸਟਾ ਸਿਵ ਤਹਾ ਬਿਰਾਜੇ॥ ੭॥ ਸੇਵੇ ਸਿ
 ਧਸਦਾ ਪਦ ਮੰਜੂ ਲਾਵਾਂ ਮਾਅੰਕ ਦੇਵੀ ਕਰ ਅੰਜੁ ਲਾਪਾਰ
 ਬਤੀ ਭਗਤ ਭਰ ਭਰੀ॥ ਸਕਲਾਹਿਤਾਰ ਥਪ੍ਰਸਨ ਸੁਕਰੀ॥ ੮॥
 ਪਾਰਬਤੀ ਉਦਾਰਾ॥ ॥ ਅਭਿਬੰਦਨ ਤੇ ਦੇਵਦ ਆਲਾ
 ਸਰਬਾਤਮਾਇ ਕਈ ਸਾਅਕਾਲਾ॥ ਪੁਰਖੇਤਮ ਤੱਤ ਸਨਾਤਨ
 ਜੇਈ॥ ਸਨਾਤਨ ਮੋਹ ਬਤਈਯੇ ਸੇਈ॥ ੯॥ ਗੋਪਵਸਤੁ
 ਜਗਤੀਤਰ ਜੇਈ॥ ਮਹਾਨ ਭਾਵ ਜਨ ਭਾਖੇ ਸੇਈ॥ ਮੈਂਤਮ
 ਰੀ॥ ਮਤਿ ਭਗਤਿ ਸੁਦੇਵਾਹੇ ਪਤਿ ਮੋਹ ਬਤੱਈਯੇ ਭੇਵਾ
 ੧੦॥ ਸਾਵਿਰਿ ਆਨ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜੇਈ॥ ਭਗਤਿ ਵੈਰਾਗ

ਭੁਗਤਿ ਪੁਨਿ ਸੋਈ ॥ ਜਾਂ ਕਰਤ ਰੇ ਸੁਭਵ ਨਿਪਭਾਰੇ ॥ ਕਰਿ ਸੋ
ਖੇ ਪਪੁਭਮੇ ਹਿਉ ਚਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਪਰਮਾਰੋ ਪਾਇ ਕਪੂਛੇ ਆਨਾ ਜ
ਲ ਜਨੈ ਨ ਸੁ ਕਰੇ ਬਖਾਨਾ ॥ ਸੀਰਾ ਮੇਭਗਤਿ ਹਮਾਰੀ ॥ ਹੈ ਪਰ
ਸਿੱਧ ਸਭ ਜਗਤ ਮਝਾਰੀ ॥ ੧੨ ॥ ਭੁਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕਾਰਣੁ ਜ
ਗਮਾਰੀ ॥ ਅਵਰਨ ਸਾਧਨ ਕੇ ਭਵਮਾਰੀ ॥ ਤੋ ਦਪਿ ਮੇਸੀ ਸੋਇ
ਕਆਹਿ ॥ ਅਮਲ ਉਕਤ ਕਰਹਨੇ ਸੁਨਾਹਿ ॥ ੧੩ ॥ ਸ੍ਰੈ
ਯਾ ॥ ॥ ਕੋਚਿਤ ਰਾਮ ਕਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾਇ ਕਨਾਹਿ ਛੁਹੇ
ਗੁਨ ਕੋਈ ॥ ਸਿਧਾਨਿ ਰਤ ਰਿਰਾਮ ਭਜੇ ਪਰਿਪੂਰਣਤਾ ਪਦਪਾ
ਵਤ ਤੇਈ ॥ ਹੈ ਪਰਮਾਤਮ ਸੱਤ ਸਹੀਤ ਮਆਂ ਬ੍ਰਿਤ ਭਾਖਤ ਹੈਂ ਪੁ
ਨਿ ਕੋਈ ॥ ਯਾਹੀ ਤੇ ਆਨ ਕਹੇ ਪਰਮਾਤਮ ਰਾਮ ਲਖੇ ਨ ਸੁਤੇ ਪ
ਖਲੇਈ ॥ ੧੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ॥ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮ ਜਾਨਤ ਆ
ਪਾਸੀ ਤਾਹਿ ਤਾ ਕਿਉ ਕੀਨ ਵਿਲਾਪਾ ਜੋ ਨਹਿ ਜਾਨਤ ਤੋਤੁ ਸੁਸੇ
ਈ ॥ ਸਮਸਭ ਜੀਵਨ ਭਜੇ ਨ ਕੋਈ ॥ ੧੫ ॥ ਯਾਮੇ ਕੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਭ
ਕਹੋ ॥ ਮੇਰੇ ਉਰ ਕੇ ਸੋਸੇ ਦਹੋ ॥ ਔਰ ਸਮਰਥ ਨ ਕੋ ਜਗਆਹਿ ॥
ਵਿਸੁਹਿਤ ਰਥ ਪੁਛਯੋ ਨਾਹਿ ॥ ੧੬ ॥ ਈਸਰੇ ਵਾਚਾ ਚੌਪ
ਈ ॥ ॥ ਰਾਮ ਤੋਤੁ ਜਾਨਨ ਕੀਚਾਹਿ ॥ ਧੀਨਿ ਧੀਨਿ ਤੁਯਾ ਜ
ਗਮਾਰੀ ॥ ਪਰਮਾਰੋ ਪਯਹ ਆਹਿ ਭਵਾਨੀ ॥ ਕਿਨੇ ਨ ਪੁਛੀ
ਨਾਹਿ ਬਖਾਨੀ ॥ ੧੭ ॥ ਤੈਂ ਅਬ ਪੁਛੀ ਕਰੇ ਬਖਾਨਾ ॥ ਸੀਰਾ ਮ
ਪਦ ਬੰਦਨ ਨਾ ਰਾਮ ਏ ਕਾਮ ਨੰਦ ਸਰੂਪਾ ॥ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਪਰੇਪੁਨਿ
ਪਰਖ ਅਨੁਪਾ ॥ ੧੮ ॥ ਨਿਜ ਮਾਇਆ ਕਰਿ ਜਗਉ ਪਜਾਈ ॥ ਬਾਹਰਿ ਗ੍ਰਿਤ
ਰਿਹਯੋ ਸਮਾਇ ॥ ਹੈ ਸਭ ਅੰਤ ਰਿਆਤ ਮਗੁਣਾ ॥ ਨਾਹਿ ਪਿਖੇਤ ਕੋ ਕੁਮੁਡਾ ॥ ੧੯ ॥
॥ ਜਿਉ ਚੁ ਬਕ ਜਗਲੇ ਹਚਲਾਵੈ ॥ ਤਿਉ ਵਹਿਰਾ ਮਜਗਤ ਭਰ
ਮਾਵੈ ॥ ਏਹੁ ਨ ਜਾਨੈ ਮੁਰਖ ਲੋਕਾ ॥ ਅਵਰੇ ਆਵੇਦ ਆਪਾਵੈ ਸੋਕ
॥ ੨੦ ॥ ॥ ਨਿਜ ਅਗਿਆਨ ਆਹਿ ਤਿਨ ਜੋਈ ॥ ਈਸੁ ਰੁਮਾਹਿ

ਅਰੇਪੇਸੋਈਪੁਤਦਾਰਕਰਮਅਤਿਲਾਗੇਤੇਜਾਮੇਪੁਨਿਮਰੇ
 ਅਭਾਰੇ॥੨੧॥ਚਾਮੀਕਰਜਿਉਕਿਠਨਜਾਨੇਹਰਿਦੇਰਾਮ
 ਨਤਥਾਪਛਾਨੇਜੋਤਿਰੂਪਗਵੈਮੇਂਤਮਨਾਹੀ॥ਤਿਉਅਗਿ
 ਆਨਨਰਾਘਵਮਾਹੀ॥੨੨॥ਵਿਸੁਧਗਿਆਨਪ੍ਰਮਾਤਮ
 ਰਾਮਾਤਮੇਕਥੀਅਵਦਯਾਨਾਮਾਕ੍ਰਮਕਰਭ੍ਰਮੈਨੈਨਜਿਹ
 ਬਾਰੇ॥ਕ੍ਰਮਤਨਿਹਾਰੇਵਹੁਗ੍ਰਹਸਾਰੇ॥੨੩॥ਤਿਉਕਰਤੰਤੁਤਨੁ
 ਇੰਦ੍ਰੀਮਾਹੀ॥ਮੂਰਖਕਹੇਪਰਾਤਮਮਾਹੀ॥ਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਸੁਰਯ
 ਜਗਆਹੀ॥ਦਿਨਰਾਤ੍ਰਿਤਿਹਦੇਉਨਾਹੀ॥੨੪॥ਤਿਉਅ
 ਗਿਆਨਗਿਆਨਦੇਨਾਹੀ॥ਸੁਧਗਿਆਨਹਰਿਰਾਮਸੁਮਾਹੀ
 ॥ਤੇਪਰਾਨਿਦਹੈਰਾਮਾਤਮੇਅਹੇਨਤਮਕੋਨਾਮਾ॥੨੫॥
 ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸਾਖੀਹੈਅਗਿਆਨਕੇਕਮਲਨੈਨਸੀਰਾ
 ਮਾ॥ਮਾਇਆਸੈਆਪਹੈਮਾਇਆਮੋਹਨਨਾਮਾ॥੨੬॥ਬ
 ਰਮਾਸੁਬਿਨਤੀਕਰੀਲੀਨੈਨਰਾਮਵਤਾਰਾ॥ਆਵਿਨੀਤਰਉ
 ਧਰਣਹਿਤਕੀਨਾਕਥਾਉਦਾਗਾ॥੨੭॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਦਾ
 ਚਾਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪਾਰਬਤੀਤੇਪ੍ਰਸਨੇਮੇਉਤਰਏਕਅਨੁਪਾ
 ਪਰਮੰਗਪਦੁਰਲਭਮਹਾਂਸੁਨੇਮਿਟੇਤਮਕੂਪਾ॥੨੮॥ ਨਰਾ
 ਜਛੰਦਾ॥ ॥ਸੁਰਾਮਅੰਦਿਦੇਹਜਾਪ੍ਰਭੰਜਨੀਕੁਮਾਰਕੋ॥
 ਸੁਨੇਸੀਵਾਦਮੱਧਭੁਤੰਸਮਸਤਮੇਖਕਾਰਕੋ॥ਪੁਰਾਰਮਾਇਣੇਸੁ
 ਰਾਮਰਾਵਣੀਵਿਦਾਰਕੋ॥ਸਸੈਨਪੁੰਡ੍ਰਿਬਾਹਨੀਰਣੇਸਮਸਤ
 ਮਾਰਕੋ॥੨੯॥ਵਿਦੇਹਜਾਕਪੀਸਾਅਸੁਮਿਤ੍ਰਪੁਤਕੇਸਮੀਸ
 ਕੇਤਆਵੇਤੇਭਯੋਸਮਸਤਵੈਰਕੇਦਮੀ॥ਹਨੁਮਤਸੁਆਦਿਲੈ
 ਸਮਸਤਬਾਨਰੀਬ੍ਰਿਤਾ॥ਬਸਿਸਟਿਆਦਿਬਿਪ੍ਰਿਤਿਸੁਭਾਲਾ
 ਟੀਕਜੋਕ੍ਰਿਤਾ॥੩੦॥ਨ੍ਰਪਾਸਨੇਅਸੀਨਕੋਟਸੁਰਕੀਪ੍ਰਭਾਉ
 ਤੀ॥ਤਦਾਹਨੁਮਤਿਨਿਹਾਰਅਗ੍ਰਜਲੀਕ੍ਰਿਤਾ॥ਕ੍ਰਿਤੰਸਮਸਤ

ਕਾਰਯਨਚਾਹਿਤਾਹਆਨਕੀਅਮਹਾਮਤੀਕੁਮਾਰਵਾਯੁਚਾਹਤਾ
ਹਿਗਿਆਨਕੀ॥੩੧॥ਸੁਰਾਮਜਾਨਕੀਕਹਯੋਸੁਤੰਤੁਕੰਬਖਾਨ
ਯੋਆਪਾਪਗਿਆਨਭਾਜਨੰਸੁਭਗਤਹੁੰਪਛਾਨਿਯੋ॥ਵਿਦੇ
ਹਜਾਤਥੇਤਿਪ੍ਰਾਹਰਾਮਤੰਤੁਨਿਸਚਤੀ॥ਹਨੁਮਤੇਪ੍ਰਪੰਨਕੋਸੁਲੋ
ਕਮੋਹਨੀਸਿਤੀ॥੩੨॥ਸੀਤਉਵਾਚਾ॥ਭੁਜੰਗਪ੍ਰਯਾਤ
ਛੰਦਾ॥ਪਰੰਬ੍ਰਹਮਰੂਪੀਵਿਜਾਨੀਹਿਰਾਮੀ॥ਅਨਾਸੀਸ
ਦਾਸਚਿਦਾਨੰਦਨਾਮੀ॥ਵਿਨੋਪਾਪਰੂਪੰਨਬਾਨੀਬਖਾਨੇ॥ਅਨੰ
ਦੀਸੁਸਾਂਤੀਮਲੀਹੀਨਮਾਨੇ॥੩੩॥ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ਅਨਿਰੰ
ਜਨੀਬੀਕਾਰਹੀਨਾਵਿਆਪਕੰਪਛਾਨਿਯੋ॥ਸੁਆਤਮਾਅਕ
ਲਮਖੰਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਜਾਨਿਯੋ॥ਜਗਤਮੂਲਕਾਰਣੰਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੰਮੋਹਿ
ਮਾਨਿਯੋ॥ਉਪਾਏਪਾਲਸਿਹਰੇਨਰਾਮਹੇਤੁਠਾਨਿਯੋ॥੩੪॥ਸੁ
ਰਾਮਸਿਨਿਪਾਸਤੀਸਿਜਾਂਮੀਮੇਨਿਰਾਲਸਾਂ॥ਅਰੋਪਰਾਮਚੰ
ਦਮੇਕਥੇਸੁਜੀਵਬਾਲਸਾਂ॥ਸਕੇਤਜਨਮਰਾਮਕੋਪਤੰਗਵੰਸਨਿ
ਰਮਲੇ॥ਸੁਰਾਪਯਾਗਪਾਲਸਤ੍ਰੰਤੁਲੰਦਲੰਦਲੇ॥੩੫॥ਨਿਵਾ
ਰਸ੍ਵਪਗੋਤਮਾਸੁਨਾਰਪਾਵਨੀਕਰੀ॥ਮਹੇਸਚਾਪਤੰਤੁਰਾਮ
ਪਾਣਿਜਾਨਕੀਹਰੀ॥ਸੁਰੇਣੁਕਾਪ੍ਰਪੂਤਰਾਂਮਰਾਮਜੀਮਦੰਹ
ਰੇ॥ਸਕੇਤਵਾਸਮੇਸਮੰਸਮਾਦੁਆਦਸਿਕਰੇ॥੩੬॥ਸੁਦੰ
ਤਕਾਬਨੰਗਮੀਵਿਗਾਧਿਦੰਤਮਾਰਣੰ॥ਮਰੀਚਪ੍ਰਾਣਛੰਦਨੰ
ਕੁਰੰਗਰੂਪਧਾਰਣੰ॥ਸੁਛਾਇਸੀਯਕੀਹਰੀਜਟਾਯੁਮੇਖੁ
ਲਹੇ॥ਕਬੀਪਦੰਤਮੇਖਕੈਸੁਭੀਲਨੀਫਲੰਗਹੇ॥੩੭॥ਸੁਗੰਦਿ
ਸੋਸਮਾਗਮੰਸੁਬਾਲਪ੍ਰਾਣਹਾਰਣੰ॥ਵਿਦੇਹਜਾਪ੍ਰਸੇਪੰਨੰਸਮੁੰ
ਦ੍ਰਸੇਤਕਾਰਣੰ॥ਨਿਰੋਪਲੰਕਰਾਵਣੰਰਣੇਸਪ੍ਰਤਮਾਰਣੰ॥ਵਿਭੀ
ਖਣਿਬੁਲਾਇਭੁਲਰਾਜਟੀਕਕਾਰਣੰ॥੩੮॥ਵਿਮਾਨਪੁਸਪਰੀ
ਸੁਬੈਠਮੇਸਮੀਵਿਜੇਭਰੇ॥ਸਕੇਤਆਵਨੰਸੁਭਾਲਰਾਜਟੀਕਹੰ

੧੪ ਕਰੋਗਏਨੇਸੁਆਦਿਕਰਮਜੇਸਮਸਤਜਾਨਕੀਕਰੋਆਰੋ
 ੧੮ ਪਰਾਮਚੀਮੈਂਸੁਲੋਕਮੁਢਹੁੰਧਰੋ॥੩੮॥ਵਿਕਾਰਹੀਨਆਤ
 ਮਾਸਮਸਤਰਾਮਜਾਨਿਯੋ॥ਚਲੇਨਬੈਠਤੇਨਹੀਨਸੋਕਰਿਚ
 ਠਾਨਿਯੋ॥ਨਵਾਛਹੈਨਤਿਆਗਹੈਕਰੋਨਰਿਚਕਾਰਯੀ॥ਅ
 ਨੰਦਰੂਪਆਚਲੋਪ੍ਰਣਾਮਹੀਨਧਾਰਯੀ॥੪੦॥ ਦੇਹਗਾ॥
 ਮਾਇਆਗੁਣਅਨੁਗਾਤਿਭੁਏਲੀਲਾਵਿਗ੍ਰਹਰਾਮਾਕਰਤਾ
 ਭਾਜੇਜਗਤਮੇਰੈਜਾਹਿਭਜਨਾਮ॥੪੧॥ ਮਹਾਂਦੇਵਉ
 ਵਾਚਾ॥ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ਹਨੁਮਤੀਤਤੋਸੁਰਾਮਤਤੁਕੋਬਖ
 ਨਯੋ॥ਸੁਆਤਮਾਅਨਤਮਾਪਰਾਤਮਾਪ੍ਰਭਾਨਯੋ॥
 ਅਕਾਸਕੀਯਥਾਤਿਦਾਤ੍ਰਿਪਾਸੁਲੋਕਮੇਂਪਿਖੀ॥ਜਲਾਸ
 ਏਨਿਹਾਰਯੋਸਮਸਤਲੋਕਹੁੰਦਿਖੀ॥੪੨॥ਮਹਾਅਕਾਸ
 ਏਕਸੇਵਾਛੰਨਅਨਿਜਾਨੈਯੋ॥ਅਕਾਸਭਾਸਤੀਸਰੋਪ੍ਰਤਿਬਿੰ
 ਬਨਾਮਾਨਿਯੋ॥ਸੁਬ੍ਰਾਹਿਮੰਦਿਛੰਨਏਕਚੇਤਨੰਨਿਹਾਰਿਯੋ
 ॥ਸੁਪੂਰਣੰਕਹੋਤਿਸੇਦੁਤੀਅਭਾਸਧਾਰਿਯੋ॥੪੩॥ਸੁਬੰਬ
 ਰੂਪਤੀਸਰੋਤ੍ਰਿਪਾਚਿਤੀਸੁਯੋਪਿਖੋ॥ਸਭਾਸਬੁੱਧਿਕਾਰਿ
 ਯੋਵਾਛੰਨਚੇਤਨੰਦਿਖੋ॥ਵਿਕਾਰਹੀਨਸਾਖਣੀਅਰੋਪਤੇਕ੍ਰਮੀ
 ਯਥਾ॥ਅਰੋਪਹੈਸੁਜੀਵਤਾਸੁਸਾਖਣੀਕ੍ਰਮੀਤਥਾ॥੪੪॥
 ਅਭਾਸਤੋਮ੍ਰਿਖਾਸਦਾਤਮੋਵਿਕਾਰਭੁੰਨੈਯੋ॥ਸੁਬੁੱਧਿਮੋਵਾਛੰਨ
 ਸੋਪਰਾਤਮਾਪਛਾਨਿਯੋ॥ਵਿਛੇਦਤੋਵਿਕਲਪਤਿਨਰਿਚਭੇਦਲੇ
 ਖਿਯੋ॥ਪ੍ਰਪੂਰਣੰਸਮੀਤਿਸੇਇਕਤਤਾਪ੍ਰਪੇਖਿਯੋ॥੪੫॥ਸੁ
 ਤਤੁਮਸਜਵਾਕਕੋਸਭਾਸਜੀਵਕੀਤਥਾ॥ਇਕਤੁਬੇਦਭਾਖ
 ਹੈਸਮਸਤਬੇਦਮੇਕਥਾ॥ਪਰਾਤਮਾਸੁਜੀਵਕੋਇਕਤੁਗਿ
 ਆਨਹੋਇਯਦਾ॥ਅਵਿਦਯਾਸਕਾਰਯਾਮਰੇਸੁਨੇਹਨੁਤ
 ਥਾ॥੪੬॥ਵਿਜਨਮੇਹਨੁਗਤਯੋਸੁਮੇਹਭਾਵਕੋਲਹੈ॥

ਵਿਹੀਨਭਗਤਯੇ ਨ ਰਾਕਿਯਾਕਲਾਪਮੇਬਹੈ॥ਜਮੇਸਤੀ
 ਸਮਾਨਗਿਆਨਮੇਖਤੇਸੁਪਾਇਹੈ॥ਜਗਤਸਿੰਧੁਨੀਰਮੇਸ
 ਦਾਬਹੇਸੁਜਾਇਹੈ॥੪੭॥ਸੁਗੋਪਮੇਰਦੇਸੁਨੇਸੁਆਪਿਮੇ
 ਹਿਗਾਇਓ॥ਅਪਾਪਪੁੰਨਸੀਲਤੇਹਨੂਮਤੇਸੁਨਾਇਓ॥ਅ
 ਭਗਤਮੇਸਤੀਤਥਾਨਤਾਹਿਪੈਬਖਾਨਿਯੋ॥ਸੁਰੇਸਰਾਜਲਖ
 ਮੀਨਯਾਸਮੀਪਛਾਨਿਯੋ॥੪੮॥ ਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚਾਸ੍ਰੈ
 ਯਾ॥ ॥ਪਰਬਤੀਯਹਰਾਮਾਰਿਦੇਅਤਿਗੋਪਮਯਾਤੁਮਪਾ
 ਸਉਚਾਰੋ॥ਆਹਿਸੁਪਾਵਨਅੰਰੇਦਅੰਗਮਪਾਪਸੁਨੈਖਿਨ
 ਮਾਹੇਨਿਵਾਰੋ॥ਆਪਸੁਰਾਮਕਹੋਮਥਕੈਸਭਬੇਦਨੇਮੇਜੁ
 ਅਹੇਕਛੁਸਾਰੋ॥ਜੇਕਰਪ੍ਰੇਮਪਛੇਨਿਤਹੀਨਰਸੇਭਵਬੰਧਨ
 ਮੁਲਉਪਾਰੋ॥੪੯॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਬ੍ਰਹਮਹਨੀਲੋਪਾਪਹ
 ਜਾਰਾਬਹੁਜਨਮੀਜੋਕਰੇਅਪਾਰਾਬਿਨਸੀਦੇਹਸਭੈਤੇਮਰ
 ਹੋਂ॥ਰਾਮਬਚਨਜਿਉਂਸਤਿਉਚਰਹੈਂ॥੫੦॥ਜਾਤਿਭ੍ਰਿਸਟ
 ਪੁਨਿਪਾਪੀਜੋਈ॥ਪਰਧਨਪਰਦਾਰਾਗਤਿਹੋਈ॥ਚੋਰੀ
 ਕਰੇਬਿਪ੍ਰਪੁਨਿਮਾਰੋ॥ਆਤਪਿਤਾਕੇਪ੍ਰਾਣਨਿਕਾਰੋ॥੫੧
 ॥ਜੇਗਾਬ੍ਰਿਦਕੋਜੋਅਪਕਾਰੀ॥ਯਾਬਿਪਕੋਜੋਮਹਾਬਿਕਾ
 ਰੀ॥ਸੇਵਹਰਾਮਪੁਜਜਗਮਾਹੀ॥ਰਾਮਹਿਦੇਜੁਪਛੇਮੁਖਮ
 ਹੀ॥੫੨॥ਜਾਪਦਕੋਜੋਗੀਸਨਪਾਵੈ॥ਤਾਪਦਕੋਸੁਖਸੇਵ
 ਹੁਜਾਵੈ॥ਪੂਜੇਤਾਅਮਰੇਸੁਰਸਾਰੋ॥ਰਾਮਭਗਤਗਣਬਡੇਉ
 ਓਦਾਰੋ॥੫੩॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ਸੁਜਾਨਕੀਸਮੇਤਰਾ
 ਮਚੰਦਜੋਪ੍ਰਗਾਇਓ॥ਮਹੇਸ਼ਜਾਮਹਾਤਮੇਨਿਜਪ੍ਰਯਾਸੁਨ
 ਇਓ॥ਸਮੇਤਸੀਯਰਾਮਕੇਰਿਦੇਸੁਰਾਮਚੰਦਕੋ॥ਗੁਲਾਬ
 ਸਿੰਘਦਾਸਕੇਮੁਖੇਬਸੈਅਨੰਦਕੋ॥੫੪॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮ
 ਤਾਮਪਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਦੇਸ੍ਰੀਰਾਮਹਿ

ਦਯੋਨਾਮਦੁਤੀਯੋਧਿਆਇ॥ ੨ ॥ = ॥ = ॥ = ॥

ਪਾਰਬਤੀਉਵਾਚਾਚੌਪਈ॥

ਧੀਨਿਆਤੁਮੇਯਜਗਮਾਹਿ॥ ਈਸਾਮਨੁਗ੍ਰਹਮੋਪਰਾਮ
ਹਿ॥ ਆਤੁਕ੍ਰਿਤਾਰਥਮੇਜਗਮਾਹਿ॥ ਸਿਦੇਹਕੁਥਦੁਤੀਉ
ਰਮਾਹੀ॥ ੧ ॥ ਰਾਮਤੋਤੁਅੰਮ੍ਰਿਤੁਰਸੁਜੇਈ॥ ਪ੍ਰਭੁਤਾਖਯੋ
ਕਰੁਣਾਕਰਸੋਈ॥ ਪੀਵਤਮੇਮਨਦੇਵਦਯਾਣਾ॥ ਤ੍ਰਿਪਤਿ
ਨਹੋਵੇਰਸਹਾਥਿਸਾਲਾ॥ ੨ ॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮਕੀਕਥਾਪੁਰਾਨੀ॥ ਸੁ
ਨੀਸਿਖੇਪਜੇਮੋਹਬਖਾਨੀ॥ ਅਬਫਿਸਤਾਰਸੁਨਨਕੀਚਾ
ਹਿ॥ ਪ੍ਰਗਟਬਖਾਨੇਮੋਪ੍ਰਤਿਨਾਹਿ॥ ੩ ॥ ਮਹਾਦੇਵਉਵ
ਚਾਚੌਪਈ॥ ॥ ਸੁਨੇਭਵਾਨੀਕਰੋਬਖਾਨਾਗੋਪਨਤੋ
ਤਿਗੋਪਪਛਾਨਾ॥ ਅਪਯਾਤਮਰਾਮਚਾਰਿਕ੍ਰਿਤੀ॥ ਰਾਮਬ
ਖਾਨਯੋਭਾਖੇਸੋਈ॥ ੪ ॥ ਤੀਨਤਾਪਕੋਕਰੋਨਿਵਾਰਾਸੋਅ
ਬਦੇਵੀਕਰੋਉਚਾਰਾ॥ ਜਾਂਹਿਸੁਨੇਸੁਮਿਟੇਭਵਭਾਰਾ॥ ਹੋਇਜੀ
ਵਕੋਭਵਨਿਸਭਾਰਾ॥ ੫ ॥ ਪਰਮਾਰਿਪਕੋਪ੍ਰਾਪਤਿਹੋਵੇ॥ ਦੀਰਘ
ਆਯੁਸੁਖੀਤਨੁਜੇਵੈ॥ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਸੁਰੁਸੀਤਤਿਜੇਈ॥ ਭਾਂਹਿ
ਨਿਰੰਤਰਹੋਵੈਸੋਈ॥ ੬ ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ ਰਾਵਦਲੋਸੁਮਹਾਂ
ਗਣਰਾਖਸਭਾਰਭਗੀਪਰਣੀਜਬਭਾਰੀ॥ ਗੋਰੁਨਧਾਰਤਖੈ
ਮੁਨਿਦੇਵਨਸਿਰਾਮਲੀ॥ ਬਿਪਲੋਕਸਿਧਾਰੀ॥ ਜਾਇਤਰਾ

੭੭
 ੧੮

ਉਰਕੋਦੁਖਜੋਪਰਣੀਬਿਧਪਾਸੁਰੋਇਪੁਕਾਰੀਧਿਆ
 ਨਪਰੋਤਿਨਦੇਘਟਕਾਦੁਖਕਾਰਣਜੇਸੁਪਿਖੇਮੁਖਚਾਰੀ
 ੭੭ ਨਿਧਖੀਰਗਏਸੁਰਸਿਗਲਏਪਰਣੀਕਮਲਾਸਨ
 ਸਿਗਲਵਾਈਸੁਤਿਸਿਧਕੁਲੇਪਦਉਜਲਕੋਹਾਰਿਈ
 ਸਰਕੀਮੁਖਿਕੀਰਿਗਈਰਿਖਬੀਚਪੁਰਨੁਨਭਾਖਤ
 ਜੋਬਿਧਗਾਇਸਕੁਹਾਰਿਗੀਤਸੁਨਾਈਹਰਿਭਾਵਤੁਰੇਫਿ
 ਗਨੀਰਬਹੇਮੁਖਆਨੰਦਵਾਕਗਦਾਗਦਆਈ॥੮੭॥
 ਤਬਸੁਰਹਜਾਰਸਮਾਲਸਕੋਦਿਸਪੁਰਬਮੇਂਪ੍ਰਗਟੇਹਰਿ
 ਰਾਈ॥ਤਮਦੂਰਕਰੇਦਿਗਮੰਡਲਕੋਤਨਦੀਪਤਨਬਰਨੀ
 ਮੁਖਜਾਈਕਮਲਾਸਨਏਕਪਿਖੇਹਰਿਪਾਵਨਅੰਗਨਾ
 ਹਿਲਖੀਗਾਇਕਾਈਸਮਨੀਲਮਣੀਤਨਮੰਦਹਸੇਫਿਗ
 ਕੀਜਨਸੇਜਲਕੋਸੁਖਦਾਈ॥੮੮॥ਕੁੰਡਲਅੰਗਦਹਰਹ
 ਕੀਟਸੁਹੈਕਰਕੋਕਣਸੁੰਦਰਭਾਗੇਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਗਪਾਦਮਣੀ
 ਲਸਕੋਉਰਭਾਜਤਸੁੰਦਰਭਾਵਰਧਾਰੇ॥੮੯॥ਫਿਗਨੀਦਸੁ
 ਨੰਦਖਰੇਗੁਨਗਾਵਤਹੈਸਨਕਾਦਿਕਚਾਰੇਸਿਖਰਥਾਗ
 ਗਦਾਕਰਨੀਰਜਹੈਬਨਮਾਣਿਗਲੇਬਿਸਤਾਰੇ॥੯੦॥
 ਚੋਪਈ॥ ੭੭ ਮਜਨੇਉਉਰਮੇਸੋਹੇਸੁਵਰਣਵਰ
 ਟਅੰਬਰਤਨੇਹੇਪਦਮਾਂਭੂਮਿਸਹਿਤਹਰਿਛਾਯੋਬਾ
 ਰੁਕਾਵਿਹੰਗਮਉਪਰਰਜੇ॥੯੧॥ਹਰਖਭੁਰੇਉਰਗਦ
 ਗਦਬਾਨੀਬ੍ਰਹਮਦੇਵਤਬੁਝਿਸਤੁਤਿਠਾਨੀ॥ਬ੍ਰਹ
 ਮਾਓਵਾਚਾ॥ ਤੇਪਦਪੰਕਜਕੋਪ੍ਰਣਾਮਾਕਰੋਨਿਰੰਤ
 ਰਪੁਰਣਧਾਮ॥੯੨॥ਪ੍ਰਾਣਬ੍ਰਾਹਮਿਏਫੇਮਨਲਾਈਅੱਖੀ
 ਜੋਚਿਤਵੈਸੁਖਦਾਈ॥ਤ੍ਰਿਗੁਣੀਮਾਇਆਕੋਅਨੁਸਾਰਾ॥
 ਭਵਉਤਪਤਿਪਾਲਨਸਿਹਾਰਾ॥੯੩॥ਕਰੋਨਿਰੰਤਰਲੇਪਨ

੧੮ ਹੈਈਅਨਿਜਾਨੰਦਾਅਨੁਭਵਤੁਮਸੇਈਅਦਾਨਾਪੈਨਕਰਮਕੋ
 ਕਰੇਂਦੁਸਟਜੀਵਤਿਉਪਾਪਨਹਰੇਂ॥੧੪॥ਤੇਯਸਮੇਯਿਉਤੁ
 ਗਤਿਕਮਾਇਸੰਤਦੇਹਖਿਣਪਾਪਿਮਿਟਾਇ॥ਤੇਪਦਪੰਕਜ
 ਦੇਖਯੋਜੇਈਅਮੇਉਰਦੇਖਹਰੇਪ੍ਰਭਸੇਈ॥੧੫॥ਅਮੇਚਰਣਤੁ
 ਮਾਰੇਦੇਵਾਧਾਰਿਰਿਦੇਮੁਨਿਕਰੇਸੁਸੇਵਾਤਵਪਦਪੰਕਜਪੂ
 ਜਾਸੇਈ॥ਤੁਲਸੀਮਾਲਪਰੇਜਨਕੇਈ॥੧੬॥ਸਪਤਨੀਜਿ
 ਉਪਦਮਾਤਿਹਸ਼ਾਥਾਕਰੇਸਪਰਧਾਹੇਹਰਿਨਾਥਾਤੇਭਗਤਿ
 ਨੇਮੇਭਗਤਿਬਿਸਾਲਾਸ੍ਰੀਸਪਰਧੇਧਰੇਸੁਮਾਲਾ॥੧੭॥ਯ
 ਤੇਭਗਤਿਤੁਮਾਰੇਜੇਈ॥ਤੁਗਤਿਨਿਰੰਤਰਿਚਾਹੇਤੇਈ॥ਤੇਪਦ
 ਪੰਕਜਭਗਤਿਉਦਾਰੀ॥ਹੋਇਨਿਰੰਤਰਿਮੇਹਮੁਠਾਰੀ॥੧੮॥
 ਤਵਆਮਯਜੇਤਪੇਸੁਭਾਤੁਗਤਿਏਕਾਤਿਨਕੋਜਗਦਾਤਾ
 ਯਾਬਿਸਬ੍ਰਹਮਾਤਾਖਯੋਜਬਹੀ॥ਬਿਲਤਭਏਨਾਗਾਇਣਤਬ
 ਹੀ॥੧੯॥ਕਿਕੋਰਮਿਨਾਗਾਇਣਬਾਨੀ॥ਸੁਨੀਬਿਧਾਤਾਹਰਖ
 ਬਖਾਨੀ॥ਤੁਗਵਨਰਾਟੁਣਨਾਮਬਖਾਨੇ॥ਪਉਲਸਤਤਨੈਸੁਰ
 ਨਰਸਭਜਾਨੇ॥੨੦॥ਹੈਸਭਰਾਖਸਕੇਵਹਰਾਈ॥ਅੇਵਰਕੈਗ
 ਰਬਯੋਆਪਿਕਾਈ॥ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਲੋਕਪਾਲਸਭਜੇਤੇ॥ਦ੍ਰਿਸੁਸ
 ਮੇਤਦੁਖਾਏਤੇਤੇ॥੨੧॥ਮਾਨਸਕੈਮਰਣਾਤਿਹਜੇਈ॥ਮੈਂਕ
 ਲਯਾਣਕਲਪਯੋਸੇਈ॥ਯਾਤੇਤੁਮਮਾਨੁਖਤਨੁਮਾਰੀ॥ਹਨੇਦੇ
 ਵਰਿਪੁਜਾਇਮੁਰਾਰੀ॥੨੨॥ ਸ੍ਰੀਭਗਵਾਨਉਦਾਚਾ॥ ॥
 ਕੱਸਾਪਮੇਹਿਤਤਪਕੋਕੀਨੋ॥ਹੋਇਪ੍ਰਥਮੇਹਵਰਦੀਨੋ॥ਮੇਸੁ
 ਤਯਾਚਯੋਤਿਨੇਉਦਾਰਾ॥ਤਥਾਕੀਯੋਮੈਂਅੰਗਿਕਾਰਾ॥੨੩॥ਸੇ
 ਅਬਕੱਸਪਦਧਰਥਨਾਮਾਭੂਤਲਮੈਂਹੈਅਜਕੈਧਾਮਾਕੋ
 ਸਲਯਾਨਾਮਤਾਹਿਪਟਰਾਨੀ॥ਤਾਪੁਤ੍ਰਤਾਮੈਂਉਰਮਾਨੀ॥੨੪॥
 ॥ਚਾਰਪ੍ਰਕਾਰਆਪਕੋਕਰੇਂ॥ਏਕਕੋਸੱਲਯਕੋਗ੍ਰਹਪਰੇਂ॥

ਤੀਨਾਇਥਵੇਨੇਮੇਂਸਰੋਂ। ਭੁਕੋਨਿਖਲਸੁਭਾਰਉਤਾਰੋ॥ ੨੫॥
 ਯੋਗਮਾਇਆਸੀਤਾਇਤਨਾਮਾਉਪਜੇਗੀਮਿਥਲਾਪ
 ਤਿਧਾਮਾਤਿਨਸਮੇਤਾਬਿਧਕਾਰਜਥਰੋ। ਕਰੇਸ੍ਰਿਪੁਰਣਯੋਓ
 ਰਪੋਰੋ॥ ੨੬॥ ਯਾਗਬਿਧਿ। ਬਿਸਨਸੁਬੈਨਬਖਾਨਾ। ਭੁਯੇਤਹਾਂ
 ਪੁਨਿਅੰਤਰਧਾਨਾ। ਬ੍ਰਹਮਾਦੇਵਨਬੈਨਉਚਾਰੋ। ਰਘੁਕੁਲਮੇਂ
 ਹਰਿਨਰਤਨਪਾਰੋ॥ ੨੭॥ ਤੁਮਸੁਭਾਅੰਸਨਕੋਜਗਮਾਹੀ। ਬ
 ਨਰਤਨਪਾਰੋਬਨਮਾਹੀ। ਬਿਸਨਸੁਹਾਇਕਰੋਜਗਤੋਲੋ।
 ਬਿਸਨਰਹੋਗੋਭੁਤਲੋਲੋ॥ ੨੮॥ ਯਾਗਬਿਧਦੇਵਨਮਾਇਸ
 ਦੀਨੋ। ਪਰਦੀਕੋਅਸ੍ਰਾਸਨਿਕੀਨੋ। ਕਮਲਾਸਨਨਿਸਭਵੇਨੇ
 ਗਯੋ। ਉਰਜੁਰਦੁਰਸੁਖੀਅਤਿਭੁਯੋ॥ ੨੯॥ ਸਿਕਰਛੰਦ
 ੧॥ ਧਰੇਦੇਵਬਾਨਰਹੁਪਕੋਬਿਚਰੇਅਰਨਨਮਾਹੀ। ਸੁ
 ਸਹਾਇਤਾਜਗਦੀਸਕੀਯੋਪਾਰਨਿਜਾਨਮਾਹੀ। ਬਲ
 ਵੰਤਭੂਪਰਪਾਦਕੋਸੀਗਾਂਮਮੇਪਰਬੀਨਾਯਹਕਥਾਪਾਵ
 ਨਈਸਕੀਸਿਵਆਪਬਰਨਨਕੀਨਾ॥ ੩੦॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀ
 ਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਥਾਦੇਬਾਲਕਾਂਡੇ
 ਨਾਮਾਤ੍ਰਿਤੀਯੋਧਿਆਇ॥ ੩॥ ॥ ਮਹਾਦੇਵਉਦਾਚ
 ॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਅਬਰਾਜਾਦਸਰਬਵਰਜੇਈ॥ ਸੰਤਪ
 ਰਾਮਸ੍ਰੀਮਤਸੋਈ॥ ਅਯੋਧਯਾਪਤੀਵੀਗਇਕਆਹਿ॥
 ਵਿਸੁਤਸਭਲੋਕਨਕੋਮਾਹਿ॥ ੧॥ ਨਿਹਸਿਤਾਨਦੁਖਤਿਨਭਾ
 ਰਾ। ਵਾਸਿਸ੍ਰਸਾਮੀਪਗਯੋਇਕਬਾਰਾ। ਮੁਨਿਸਰਦੂਲਬੰਦ
 ਪਦਮੰਜੁਲਾਪਰਸਨਕਰੀਨਿਪਵਰਕਰਅੰਜਲਾ॥ ੨॥ ਸਭ
 ਲੱਖਣਲੱਖਤਸਿਤਾਨਾ। ਕਿਹਿਬਿਧੋਦੇਹੇਮੁਨਿਭਾਨਾਪੁਰੀ
 ਨਰਾਜਸਭਜੇਤੋ। ਕੇਵਲਮੇਦੁਖਕਰਣਤੋਤੋ। ਵਾਸਿਸ੍ਰਕੀਯੋਪੁ
 ਨਿਬੈਨਉਚਾਰਾ। ਹੋਵੇਗੋਨਿਪਵਰਸੁਤਚਾਰਾ। ਮਾਨੋਲੋਕਪਾ

੧੮

19

ਲਤਨੁਪਾਠੋਹੋਵੇਗੋਬਲਬੁੱਧਉਦਰੇ॥ ੪॥ ਸਿੰਘੀਰਿਖਿਸਾਂ
ਤਾਂਕੇਕੁਤਾਨਿਪਆਨੀਜੇਤਪਧਨਧਰਤਾ॥ ਪੁਤਕਾਮਯਾਗ
ਜਗਜੇਈ॥ ਹਮਸਮੇਤਕਰੀਯੋਨਿਪਸੇਈ॥ ੫॥ ਯਾਬਿਪ
ਸੁਨਿਮੁਨਿਵਰਕੀਬਾਨੀ॥ ਮੰਤ੍ਰੀਪ੍ਰਤਿਨਿਪਵਰਹਬਖਾਨੀ॥
ਸੁਨਿਮੰਤ੍ਰੀਸਿੰਘੀਰਿਖਾਲਿਆਏ॥ ਪਦਬੰਦਨਬਹੁਤਾਤਿਮਨਏ
॥ ੬॥ ਸਹਿਤਆਮਾਤੰਯਾਗਨਿਪਕਰੇ॥ ਅਮਲਮੁਨੀਸੁਰ
ਮੰਤ੍ਰੀਉਚਰੇ॥ ਸੁਪਾਹਵਨਕਰੇਨੁਪਜਬਹੀ॥ ਹਬਵਾਟਪੁਗਏਹਿ
ਕਬਹੀ॥ ੭॥ ਤਪਤਜਾਂਬੁਨਦਪਭਾਉਦਾਗੀ॥ ਪਾਇਸੁਸੁਵਰਨਪ
ਕਰਪਾਗੀ॥ ਪਾਇਸਲੀਜੇਹੇਨਰਦੇਵਾਤੇਪੁਤ੍ਰਹਿਤਰਚੀਸੁਸੇ
ਵਾ॥ ੮॥ ਨਿਹਸੀਦੇਹਪਰਮਾਤਮਜੇਈ॥ ਪੁਤ੍ਰਭਵਕਰਪਵੇ
ਜੇਈ॥ ਯੋਨਿਪਵਰਪ੍ਰਤਬੈਨਬਖਾਨਾ॥ ਅਗਿਨਭਯੋਤਬਾਤ
ਰਪਾਨ॥ ੯॥ ਮੁਨਿਸਰਦੂਲੋਕਪਦਵਾਰਜਾ॥ ਨਿਪਬੰਦੇਨਿਜ
ਪਾਇਸੁਕਾਰਜਾਗੁਰਸਿੰਘੀਰਿਖਾਯਾਇਸੁਕੀਨੀ॥ ਨੁਪਪਾ
ਇਸੁਨਿਜਭਾਮਨਿਦੀਨੀ॥ ੧੦॥ ਅਰਪਕੋਸਲਯਾਕੇਕਰਦਯੋ
॥ ਕੇਕਈਅਰਪਸੁਦੇਵਤਭਯੋ॥ ਬਹੁਰਸੁਮਿਤਾਂਪ੍ਰਾਪਤਿਭਈ॥
ਪੁਤ੍ਰਹੇਰਪਾਇਸਾਤਿਨਲਈ॥ ੧੧॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਕੋਸਲ
ਯਾਅਰਪਸੁਤਾਗਤਿਨਦੀਨੇਪ੍ਰੇਮਬਢਾਇ॥ ਕੇਕਈਅਰਪ
ਸੁਆਪਨੇਦਯੋਪ੍ਰੇਮੀਆਇ॥ ੧੨॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਖਾਯੋ
ਦਿਬਚਤ੍ਰਤਿਨਜਬਹੀ॥ ਗਰਭਸਮੇਤਭਈਤਿਤਬਹੀ॥ ਦੇਵਰਾਨਿ
ਉਰਾਜੇਤੋਨਾਹੀ॥ ਨੁਪਮੰਦਰਮੇਕਰਉਜਆਰੀ॥ ੧੩॥ ਕੋਸਲ
ਯਾਦਸਮਾਸਨਭਯੋ॥ ਆਬਨਾਸੀਨਿਜਪੁਤ੍ਰਸੁਜਏ॥ ਨਵਮੀ
ਸੁਕਲਪੰਖਮਪੁਮਾਸਾ॥ ਕਰਕਲਗਨਸੁਭਭਏਪ੍ਰਕਾਸ॥ ੧੪॥
ਪੁਨ੍ਰਵਸਨਾਮਨਿਖਤਰਆਏ॥ ਉਚੈਰਗ੍ਰਹਪੰਚਸੁਹਾਏ॥ ਮੇ
ਖਾਬਿਖੇਗਢਿਥੀਖੇਮੇਰਦਾ॥ ਕੀਨ੍ਰਾਮੇਬੁੱਧਿਮਹਾਂਅਨੰਦ॥ ੧੫॥

ਗੀਯਾ ਮਾਲਤੀ ਛੰਦਾ ॥ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਹੁਮੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੁਮੇ ॥ ੨੧

ਵਛਲ ਵਸਾਵਈ ॥ ਪੁਰਾਣੇ ਨਗਾਇਣ ਭੂਤ ਲੇਪਿ ਪਦੇ ਵਥਲ ਬ
ਲਿਜਾਵਈ ॥ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਿਹ ਬੇਦ ਭਾਖੇ ਜਾਵੈ ਹੈ ਨਾਹਿ ਪਿਅ ॥
ਨੇਮੇ ॥ ਵਹੁ ਗਤਿ ਕੇ ਵਸਨੈ ਨਗੋਚਰਾ ਜਦ ਸਰਬ ਪਾਮੇ ॥
॥ ੧੬ ॥ ਨੀਲ ਕੰਜ ਸਮਾਨ ਸੁੰਦਰ ਸਾਮਾ ਪੁਰਤਿ ਮੋਹਨੀ ॥ ਭੁਜਰ
ਗਪੀਤ ਪਟਿ ਬਰਾਜ ਗਤਿ ਕਾਰਯਾ ਦੇਹਨੀ ॥ ਆਰੁਣ ਕੰਜ ਸਮ
ਨੇਤ੍ਰ ਪ੍ਰਾਤ ਦੇਸਾ ਬਿਰਾਜਹੀ ॥ ਮਕਰ ਕੰਡ ਲਕਸ਼ਮੀ ਕੈ ਹੇਰਮ

ਕੋਰਸੁ ਲਾਜਹੀ ॥ ੧੭ ॥ ਹਜਾਰ ਸੁਰਸਮਾਨ ਲਸਕੇ ਭੂਪਾ ਮੰਦ
ਰ ਜਾਲੇ ॥ ਕੁਟਿਲ ਆਲਿਕ ਕਪੋਲ ਸੁੰਦਰ ਹੋਮ ਕੀਟ ਸੁਭਾਲ
ਮੇ ॥ ਦਰਗਾਹ ਪਦਮ ਸੁਚੋੜ ਬਨਮਾਲ ਸੁੰਦਰ ਸੇਭਈ ॥ ਸੁਵਿਸ
ਥ ਸੇਭਾ ਹੋਰ ਕੈ ਮਨ ਦੇਵਤਾ ਸਭ ਲੇਭਈ ॥ ੧੮ ॥ ਜਨ ਨਿਪਾਚਿ
ਰਿਦਾਸ ਸੋਭੇ ਮੁਸਕਾਵਨਾ ਤਿਹ ਚੰਦ ਸੀ ॥ ਕਰਦਾਰ ਸੀ ਲੋਨੈ ਨੇਭ
ਨੀਲ ਕੰਜ ਨਾਦਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀਵਤਸ ਗਾਰਕਿ ਯੂਗਨੁ ਪਰਪਦੇ ਮੇਧਨ
ਨਕੋਗੀ ਪਖਤਾ ਕੈ ਸੋਲ ਆਰੁਪ ਕੋ ਬਿਸਮਾ ਕੁਲਾਉਰ ਮੇਭੋਗ ॥
੧੯ ॥ ਦੇਹਗਾ ॥ ਹਰਖ ਨੀਹੈ ਨਾਭੇ ਕਰਾਜੁ ਲਹਰਿ

ਮਾਨਾ ਅਦਭੁਤ ਰੂਪ ਕੋ ਸੱਲਯਾ ਪਿਖ ਬੋਲੀ ਭੁਗਵਾਨਾ
 ੨੦॥ ਕੋ ਸੱਲਯਾ ਵਾਚਾ ਚੋ ਪਈ॥ ॥ ਦੇਵ ਦੇਵ ਪਦ
 ਬੰਦਨ ਬਾਰੇ ਸਿਖ ਗਦਾ ਕਰ ਚੱਕ ਸੁਧਾਰੇ॥ ਪਰਮਾਤਮ
 ਅਚੁਤ ਅਨੰਤਾ ਪੁਰਖੋਤਮ ਪੁਰਣ ਭਗਵੰਤ॥ ੨੧॥
 ਗੀਯਾ ਮਾਲਤੀ ਛਿਦਾ॥ ॥ ਬਾਣੀ ਅਗੋਚਰ ਤੇ ਹੋ ਕੇ ਮੁਨਿ
 ਬੇਦਵਾਦੀ ਗਾਵਹੈ॥ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ਇੰਦ੍ਰੀਨਾ ਪਿਖੇ ਸਤਿਗੁ
 ਆਨ ਰੂਪ ਸੁਨਾਵਹੈ॥ ਤੁਮ ਹੀ ਸੁਮਾਇਆ ਵਿਸੁਕੋ ਉਪ ਜਾ
 ਇਪਾਲ ਸਿ ਹਾਰਹੈ॥ ਸੰਤੁ ਦਿਗੁਣ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਨਾਹਿ ਲੇਖੀ
 ਚਕ੍ਰ ਪਾਰਹੈ॥ ੨੨॥ ਚੋ ਪਈ॥ ॥ ਨਾਹਿ ਕਰੋ ਕਰਤਾ ਸੇਭਾ
 ਸੋ॥ ਚਲੇ ਨਾਹਿ ਜਨ ਚਲਤ ਪ੍ਰਕਾਸੋ॥ ਨਾਹਿ ਸੁਨੇ ਜਨ ਸੁਨਤ
 ਸਾਮਾਨਾ ਦੇਖੇ ਨਾ ਦੇਖਤ ਸੇਭਾਨ॥ ੨੩॥ ਅਪ੍ਰਮਾਣ ਮਨ ਬੁ
 ਧਿ ਨਿਆਰੇ॥ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ ਬੇਦ ਉਚਾਰੇ॥ ਸਮਝਤ ਭੂਤ ਨ ਮੇਤੁ
 ਮ ਦੇਵਾ ਲਖੇ ਨ ਜਾਵੇ ਅਲਖ ਅਭੇਦ॥ ੨੪॥ ਅਗਿਆਨ
 ਅਵਰੋਚਿਤ ਜਿਨ ਕੇਰੇ॥ ਕੈਸੇ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ ਹੋਰੇ॥ ਸੁੰਬੁ ਧਜਿਨ
 ਕੀ ਜਗ ਅਹੈ॥ ਵੈਜਨ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ ਲਹੈ॥ ੨੫॥ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਰੂਪ
 ਰਮਾਣੁ ਸੇ ਉਰਤੇਰੇ॥ ਪਿਆਨ ਧਰੇ ਯੋਗੀ ਸਰਹੋਰੇ॥ ਤ੍ਰਿਮੇ ਉਦ
 ਰ ਬਿਖੰਡ ਨੁਪਰੇ॥ ਯਾ ਬਿਪਲੇ ਕਬਿਡ ਬਨ ਕਰੇ॥ ੨੬॥ ਭੁਗ
 ਤ ਨ ਮੇ ਪਰਵਸਤਾਂ ਤੇਰੀ॥ ਆਤੁ ਰਾਪੁ ਤਮ ਮੇ ਉਰਹੇਰੀ॥ ਸਿਸ
 ਰ ਸੁਮੁੰਦਰ ਮੇ॥ ਅਤਿ ਮਗਨਾ॥ ਪਤਿ ਪ੍ਰਤਪਨ ਮਾਹਿ ਸੁਲਗਨ
 ॥ ੨੭॥ ਤੇ ਮਾਇਆ ਜਗਤ ਮਥ ਹੁਬਾਰਾ॥ ਅਬਤੋ ਅੰਧਾਰ
 ਮੂਲ ਨਿਹਾਰਾ॥ ਦੇਵ ਤੁਮਾਰਾ ਏਹੁ ਸਰੂਪਾ॥ ਮੇਮਾਨ ਸਿਨਿਤਰ
 ਹੋ ਅਨੂਪਾ॥ ੨੮॥ ਵਿਸੁਫ ਮੇਹ ਨਿਮਾਇਆ ਬਾਰੀ॥ ਨਾਹਿ
 ਅਵਰੋ ਸੁਮੇਹ ਮੁਰਾਰੀ॥ ਏਤਤ ਰੂਪ ਅਲੋਕਿ ਕਜੇਇ॥ ਉਪ
 ਸੀ ਹਰੇ ਸਨਾਤਨ ਸੋਇ॥ ੨੯॥ ਬਾਲਕ ਭਵਾਤਿ ਕੋ ਮਲ

ਅੰਗਾਰੂ ਪਾਦਿਖਾਵੁ ਮਹਾ ਅਨੰਦਾ ਬੋਲਾ ਆਲਿੰਗਨ ਲਲਾ ੨੩
 ਨਸੁ ਪਾਗਾ ਉਤਕਟਤ ਮੈਤਰੋ ਸੁ ਪਾਗਾ ੩੦॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾ ੨੪
 ਨ ਉਵਾਚਾ ॥ ਆਤਮਾ ਜੋਇ ਸਟਤੁ ਮਾਗੇ ਸੇਈ ਸੋ ਨਹਿ ਆ
 ਰਨਿ ਹਾਰੇ ਭੁਮ ਭਾਗ ਅਪਨ ਯਨ ਨਿਮੰਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਨਤੀ ਕ
 ਰੀ ਸੁ ਚਿੰਤਾ ॥ ੩੧॥ ਰਾਵਣ ਮਾਰਣ ਹੇਤੁ ਸੁ ਮਾਤਾ ਪਾਰਯੋ ਮੈ ਭੁਤ
 ਲਨ ਰਗਾਤਾ ਦਸ ਰਥ ਤੇ ਮਾਹਿਤਤ ਪਕੀਨੋ ਹੋਇ ਪ੍ਰਸੰਨੋ
 ਹਿਟਰ ਦੀਨੋ ॥ ੩੨॥ ਅਮਪੁਤ ਕਰਯਾਂ ਯੋ ਜੋਈ ਪੂਰਣ ਕੀਯੋ
 ਆਜਮੈ ਸੇਈ ਯਹ ਮੇਰੂ ਪਨਿ ਹਾਰਯੋ ਜੋਈ ਪੂਰਬਤ ਪਛਲ
 ਜਾਨੈ ਸੇਈ ॥ ੩੩॥ ਦੁਰਲਭ ਮੇਰੇ ਦਰਸਨੁ ਆਹਿ ਮੋਖਨ ਮਿਤ
 ਪਛਾਨੈ ਤਾਹਿ ਸਿਵਾ ਦਹ ਮਾਗਾ ਬਾਰੇ ਜੋਈ ਪਰੇਸੁ ਨ ਯਾਕੋ ਨ
 ਰਕੋਈ ॥ ੩੪॥ ਸੋਨਰ ਮਮਸਰੂ ਪਤਾ ਪਾਵੈ ਮਰਣ ਸਮੇ ਮਮ
 ਸਿੰਮ੍ਰਤ ਆਵੈ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗ ਮਊਚਾ ਰਾਹੇ ਵਤ ਏਥਾਲ
 ਤਨ ਪਾਗਾ ॥ ੩੫॥ ਇੰਦ੍ਰ ਨੀਲ ਮਣਿ ਤਨ ਦੁਤਿ ਸੋਹੈ ਵਿਸਾਲ
 ਨੈਨ ਸਿੰਦਰ ਸਤ ਮੇਹੋ ਬਾਲਾ ਅਰੁਣ ਸਮ ਪ੍ਰਭਾ ਉਦਾਗ ਲਾਲਾ
 ਤਲੋਗ ਪਾਲ ਬਲ ਪਾਗਾ ॥ ੩੬॥ ਸੁਤ ਕੇ ਜਨਮ ਸੁਨ ਯੋ ਨ ਪਜ ਬਹੀ
 ਸੁਖ ਸਮੁੰਦ ਮਗਨ ਭਯੋ ਤਬਹੀ ਗੁਰ ਸਮੇਤ ਆਇਯੋ ਪੁਨਿ

੨੪
੧੮

ਤਹਾਂ। ਕਮਲ ਪਵਾਇ ਗਠਾ ਮਸੁ ਜਹਾਂ॥ ੩੭॥ ਪਿਖ ਅਨੰਦ
ਨੀਰਵੀ ਗਠਾ ਏਹੁ ਹੋਸੈ ਜਤ ਕਰਮ ਕਰਵਾਏ॥ ਕੇਕਈ ਜਨੇ
ਸੁਭਰਤ ਕੁਮਾਰਾ॥ ਕਮਲ ਲੈਨ ਤਨ ਪ੍ਰਭਾ ਅਪਾਰਾ॥ ੩੮॥
ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਜੁ ਸੁਯਮਲ ਸੁਤ ਜਾਏ॥ ਪੂਰਣ ਇੰਦੁ ਸਮ ਬਦਨ
ਸੁਹਾਏ॥ ਤਹਿ ਸਮੇਰਾ ਜਾਹਰ ਖਾਨਾ॥ ਗਾਮ ਹਜਾਰ ਦਏ
ਦਿਜਦਾਨਾ॥ ੩੯॥ ਹੋਮ ਰਤਨ ਸੁਰਗੀ ਪਟਘਨੇ॥ ਬ੍ਰਹਮਣ ਪ
ਇਅਸੀ ਸਾਭਨੇ॥ ਵਿਦਿਆ ਗਿਆਨ ਸਪੂਰਣ ਭਰੇ॥ ਜਾਹਿ
ਬਿਖੇ ਮੁਨਿ ਰਮਣ ਸੁਕਰੇ॥ ੪੦॥ ਤਾਂ ਕੇਹੁ ਰਪੁ ਨਿਰਾਮਉ
ਚਾਰਾ॥ ਰਮਣ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਮਨਿ ਹਰਾ॥ ਭਰਤ ਭਰਣ ਤੇ ਕਯੋਉ
ਚਾਰਾ॥ ਲਖ ਮਣ ਸੁਭਲੋ ਖਣ ਅਪਾਰਾ॥ ੪੧॥ ਸਤ੍ਰੁ ਹਨਨ
ਸਤ੍ਰੁ ਘਨ ਹਭਾਂਨੇ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਗੁਰ ਸਤਨਾਮ ਬਖਾਨੇ॥ ਲਖ
ਮਣ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕੇ ਸਿਰੀ॥ ਸਤ੍ਰੁ ਘਨ ਭਏ ਪੁਨਿ ਭਰਤ ਪ੍ਰਸਿ
ਰੀ॥ ੪੨॥ ਪਾਇ ਸਮੀ ਸੁਨ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰੀ॥ ਦੁਦੀ ਤੁਇ ਫਿ
ਰੇਵ ਹਚਾਰੀ॥ ਲਖ ਮਣ ਸਿਰੀ॥ ਮਲੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾ॥ ਲੀਲਾ
ਬਾਲ ਕਰੇ ਸੁਖ ਧਾਮਾ॥ ੪੩॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ਯਮਾਤ ਪਿਤਾ
ਸੁਨਿਕਾ ਕਿਲ ਬੈਨ ਸੁਪੇਖ ਮੁਖਾਂ ਬਜ ਕੇ ਬਿਗਸਾਏ॥ ਭਾਲ
ਬਿਖੇ ਮੁਕਤਾ ਮਣ ਹੋਮ ਸੁਪੀ ਪਲ ਪਾਤ ਅਨੁਪ ਸੁਹਾਏ॥
ਕਿਠਾ ਬਿਖੇ ਮਣ ਬ੍ਰਾਤ ਪਰੇ॥ ਬ੍ਰਿਕ ਕੋ ਨਖਤਾ ਹਿ ਸੁਬੀ ਚਜਰਾਏ॥
ਕਾਂਚਨ ਕ੍ਰਿਤੁ ਲਕਾਨ ਲਸੈ ਰਤਨਾ ਗਣ ਸ੍ਰਿਦਰਿ ਪੂਰ ਲਗਾਏ॥
੪੪॥ ਚੋਪਈ॥ ਯਸ ਬਦਾਇ ਮਾਨ ਮਣ ਪਰਮ ਉਦਰੇ
ਯਪਦ ਰੂਪ ਣਤਿ ਹਸੀ ਗਸਵਾਰੇ॥ ਕਟਿ ਸੂਤ ਅੰਗ ਦਭੁ ਜਧਰੇ
ਅਲੋਪ ਦਸਨ ਹਸਤ ਮੁਖ ਖਿਰੇ॥ ੪੫॥ ਇੰਦ੍ਰ ਨੀਲ ਮਣ
ਦੇਹ ਸੁਹਾਏ॥ ਅੰਕੁਣ ਰਿਗ ਮਣ ਬਿਗਸਾਏ॥ ਆਗੇ ਬਾਲ
ਕਪਾਛੇ ਰਾਮਾ॥ ਦੇਖ ਕੇ ਸੋਲਾ ਦਸ ਰਥ ਧਾਮਾ॥ ੪੬॥ ਪ

ਰਮਅਨੰਦਭਏਮਨਮਾਹੀ॥ ਤਾਸੁਖਕੀਗਿਨਤੀਕਛੁਨਾ
 ਹੀ॥ ਦਸਰਥਭੋਜਨਕਰੇਸੁਜਬਹੀ॥ ਰਾਮਬੁਲਾਏਭੂਪਤਿਤਬ
 ਹੀ॥ ੪੭॥ ਲੀਲਾਸਕਤਭਏਸੁਖਪਾਮਾਨਾਹਿਬੁਲਾਏਅ
 ਵਹਿਰਾਮਾਆਨਕੋਸੱਲਯਾਭੂਪਬਖਾਨੀ॥ ਬਹੁਤਭਲੀ
 ਕੋਸੱਲਯਾਮਾਨੀ॥ ੪੮॥ ਹਸਤਮਾਤਰੋਰੀਰਘੁਨਾਥੋਆ
 ਏਨਾਜਨਨੀਹਰਿਹਾਥੋ॥ ਮਹਾਯਤਨਕਰਯੋਗੀਪਿਆਵੇ॥
 ਵਹੁਕੈਸੇਕਰਭੀਤਰਆਵੇ॥ ੪੯॥ ਹਸਤਨਰਾਇਣਾਪੇ
 ਆਏ॥ ਕਰਵਮਦੱਖਣਪਾਣਲਗਾਏ॥ ਕਿਚਤਗ੍ਰਾਸਗ
 ਹੇਸੁਖਮਾਹੀ॥ ਦੋਰਚਲੈਲੀਲਾਮਨਮਾਹੀ॥ ੫੦॥ ਯਾ
 ਬਿਪਪਗਨੰਦਸੀਰਾਮਾ॥ ਸਭਜੀਵਨਸੁਖਕੋਧਾਮਾਮ
 ਏਆ॥ ਬਾਲਸਰੀਰਹਲੀਲੋ॥ ਜਨਨੀਤਾਤਪਰਮਸੁਖਦੀਨੋ
 ॥ ੫੧॥ ਮਾਸਮਾਸਕੋਸੱਲਯਾਮਾਤਾਵਾਪਨਬਹੁਬਿਪਕ
 ਰੇਸੁਤਾਤਾ॥ ਪਰਸੁਤਭੂਖਨਬਹੁਤਲਭਾਵੇ॥ ਬਹੁਬਿਧਿਮੰਗ
 ਲਸੇਸੁਖਗਾਵੇ॥ ੫੨॥ ਮੇਦਕਅੰਗਾਪੂਪਬਨਾਏ॥ ਕਰਣ
 ਸਸਕੁਲੀਅਤਿਸੁਖਦਾਏ॥ ਕਰਣਪੂਰਿਖੁਨਿਵਿਵਿਧਪ੍ਰ
 ਕਾਰੇ॥ ਵਰਖਾਬ੍ਰਿਧਾਤਿਮੰਗਲਧਾਰੇ॥ ੫੩॥ ਗ੍ਰਹਕਾਰਯ
 ਸਭਤਾਹਿਤਿਆਗੇ॥ ਰਾਮਜਖੈਬਹੁਖੇਲਨਲਾਗੇ॥ ਮਾਤੁਸ
 ਮੀਪਗਏਇਕਬਾਰਾ॥ ਭੋਜਨਦੈਰਘੁਨਾਥਉਚਾਰਾ॥ ੫੪॥
 ਕਾਰਯਸਕਤਿਤਾਹਿਖਿਨਹੋਈ॥ ਸੁਨਯੋਨਰਾਮਬਖਾਨਯੋ
 ਜਈ॥ ਕੋਪਭਰੇਕਰਦੰਤਉਠਾਏ॥ ਛੀਕੇਭਾਂਜਨਪਰਤਗਿਰਾਏ
 ॥ ੫੫॥ ਲਛਮਣਕੋਨਵਨੀਤਹਦਯੋ॥ ਭਰਤਬਹੁਰਸਤੁਪਨ
 ਹਲਯੋ॥ ਦੁਪਦੀਬਹੁਭਾਂਤਖਵਾਏ॥ ਸੂਦਰਬੋਤਿਨਮਾਤਬਨਾ
 ਏ॥ ੫੬॥ ਦੋਰੀਮਾਤਸੁਮੁਖਾਬਿਗਸਨੋ॥ ਤਾਂਹੀਵਿਲੋਕਭੇਸਰ
 ਬਪਲੇਨੋ॥ ਪਦਪਦਹੁਟੀਕੋਸੱਲਯਾਜਬਹੀ॥ ਭੁਏਨਰਾਇ

੨੫
 ੧੦

੦

੦

੨੬
੫੫

ਟਲਪਗਤਿਤਬਹੀ॥ ੫੭॥ ਰਾਪੁਨਾਬਹਕਰਤੀਤਰਗਹੇ॥
ਕਿਚਤਰਾਂਮਾਨਿਬੈਨਸੁਕਹੇ॥ ਬਾਲਕੁਭਾਵਸੁਅੰਗੀਕਰੇ॥ ਅੰਦਮੰਦ
ਰੋਦਹਿਹਰਿਖਰੇ॥ ੫੮॥ ਤਬਮਾਤਾਸਰੁਕੰਨਲਗਾਏ॥ ਸਿਰਉਮੇ
ਬਹੁਤਾਂਤਿਲਛਾਏ॥ ਬਾਲਕੁਤੇਪੁਨਿਭਏਕੁਮਾਰੇ॥ ਵਸਿਸ੍ਵਸਰੁਨਸੁਜ
ਸੇਉਭਾਰੇ॥ ੫੯॥ ਸਰਬਾਵਿਦਾਮਾਹਿਵਿਸਾਰਦਾ॥ ਪਨੁਰਵੇਦਮੇਪ
ਰਮਸੁਸਾਰਦਾ॥ ਲੀਲਾਕਰਹਿਹਰਿਨਰਤਨਪਾਰੇ॥ ਸਰੁਸਾਸਤ੍ਰਕੇਅ
ਰਥਾਬਿਚਾਰੇ॥ ੬੦॥ ਲੁਖਮਣਰਾਪੁਵਰਕੇਅਨੁਸਾਰੀ॥ ਸੇਬ੍ਰਜਾਨਸੇ
ਵਾਉਰਧਾਰੀ॥ ਸਰੁਪਨਰੁਤਕੇਪਰਮਪਿਆਰੇ॥ ਸੇਵਕਭਾਈ
ਸੀਲਉਦਾਰੇ॥ ੬੧॥ ਸ਼੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਰਾਮਲਏਕਰਚਾਂਪਮਹਾਂਬ
ਲਤੁਣਕਸੇਕਦਿਬਾਣਸੁਧਾਰੇ॥ ਸਿਗਿਲਏਲਾਪੁਬੀਰਤੁਰੰਗਮੁਛਮ
ਰਾਬਨਮਾਹਿਸਿਧਾਰੇ॥ ਖੇਲਸਿਕਾਰਤਹਾਂਬਲਪਾਰਸੁਥਿਅਪਰ
ਸਿੰਘਘਨੇਚੁਨਿਆਰੇ॥ ਆਨਨਿਵੇਦਕਰੇਬਨਬਾਤਨਰਾਮਦੁਊਕ
ਰਤਾਤਜੁਹਾਰੇ॥ ੬੨॥ ਉਠਪ੍ਰਾਤਸਮੇਕਰਮੱਜਨਜੁਪਿਤਮਾਤਨਕੇਅ
ਰਿਬੰਦਨਪਾਰੇ॥ ਪੁਰਕਾਰਯਣੇਰਕਰੇਸਗਲੇਅਭਿਨਿਮਰਭਾਵਸੁ
ਰਾਮਮੁਹਾਰੇ॥ ਮਿਲਬਾਂਧਵਸਿਗਕਰੇਪੁਨਿਤੋਜਨਸਿਗਮੁਨੀਸੁਰਗਿ
ਥਾਬਿਚਾਰੇ॥ ਮੁਨਿਪ੍ਰੰਗਵਤੇਸੁਨਿਆਪਭਲੇਲਾਪਭ੍ਰਾਤਨਪੈਪੁਨਿ
ਆਪਉਚਾਰੇ॥ ੬੩॥ ਤੋਮਰਛੰਦਾ॥ ॥ ਪਰਗਮਜੀਅਵਤਾਰ
॥ ਇਹਭਾਂਤਕਾਰਜਸਾਗਾਨਰਲੋਕਮੇਸੁਖਕਾਰਾ॥ ਪਰਿਣਾਮ
ਹੀਨਿਨਿਹਾਰਾ॥ ੬੪॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਸਨਕਾਦਿਕਜੋਕੋਭਜੇਮੁ
ਨਿਜਨੁਅਰਮੁਖਚਾਗਾ॥ ਵੈਪਰਮਾਤਮਲੋਕਮੇਤੁਏਮਨਜਾਵਤਾ
॥ ੬੫॥ ॥ ਇਰਿਸ਼ੀਮਤੁਅਪਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇ
ਸੁਰਸੇਬਾਏਬਾਲਕਾਰੇਚਤੁਰਥਾਪਿਆਇ॥ ੬੬॥ ਸ਼੍ਰੀਮ
ਰਾਏਵਉਦਾਚਾ॥ ਸ਼੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਏਕਸਮੇਮੁਨਿਕੋਸਕਜੋਪੁਰਿ
ਅੰਧਾਬਿਖੇਬਨਤੇਚਲਾਏ॥ ਜਨਇਹੇਮਨਮੱਧਮੁਨੀਪਰਮਾਤ

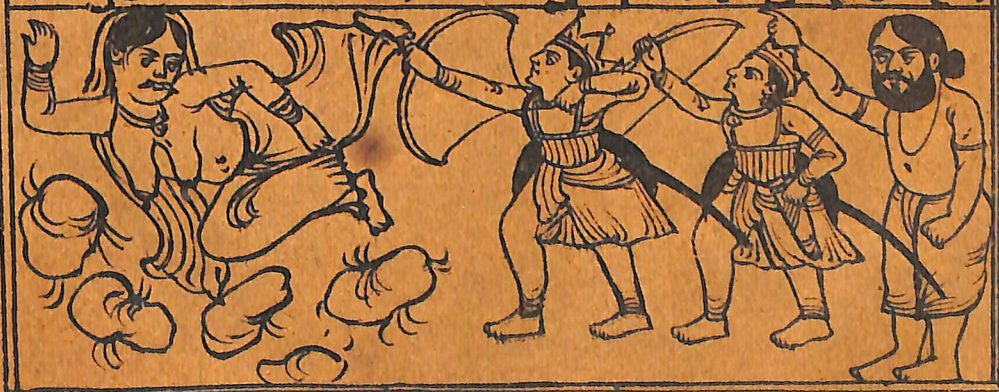
ਮਭੂਪਤਿਮੰਦਰਜਾਏ। ਪਾਵਕਕੇਸਮਤੇਜਲਸੇਪਿਖਤਾਅਜਨੰ
ਦਨਜੂਹਰਖਾਏ। ਆਸਨਤੇਉਠਲੇਨਚਲੇਗੁਰਮੰਰਵਸਿਸ੍ਰੁ
ਸੀਗਬੁਲਾਏ॥ ੧॥ ਪੂਜਨਕੋਬਿਧਸੇਤਿਨਕੋਮੁਨਿਪੁੰਗਵਸੋਨ੍ਹਿਪਥੈ
ਉਚਾਰੇ॥ ਜੋਰਦੁਊਕਰਆਜਕ੍ਰਿਤਾਰਥਪੀਨਿਭਏਮੁਨਿਭਾਗਹਮਾ
ਰੇ॥ ਸਿਪਤਿਆਇਵਸੇਤਿਨਕੋਘਰਜਾਘਰੇਮੇਤੁਮਸੇਪਗਧਾਰੇ॥ ਜਾਂ
ਹਿਤਆਂਵਨਿਸਾਚੁਕਹੋਵਹਕਾਨੁਕਰੇਹਮਸੇਵਕਥਾਰੇ॥ ੨॥ ਸੁਨਿ
ਤੂਪਤਿਬੈਨਪ੍ਰਸਿਨਭਏਮੁਨਿਆਪਮਹਾਤਮਬੈਨਅਲਾਏਜਬ
ਯਾਗਲਗੰਕਰਨੇਬਨਮੇਸੁਰਪਿਤਨਕੋਹਿਤਪੁੰਨਸਮਾਏ॥ ਨ੍ਰਪ
ਦੈਤਾਵਿਪ੍ਰਿਸਕਰੇਤਬਹੀਤਾਹਿਸੇਵਤਕੀਬਰਖਾਬਰਖਾਏ॥ ਤਿਨਾ
ਮਮਰੀਚੁਸੁਬਾਹੁਕਹੋਪੁਨਿਐਰਘਨੇਤਿਨਸੀਗਲਵਾਏ॥ ੩॥ ਮ
ਮਕਾਜਾਇਹੈਨ੍ਰਪਤਾਂਬਧਕੇਹਿਰਾਮਦਿਜੇਅਹਿਨਾਥਸੁਸੀਗੇ॥ ਇ
ਹਕਾਜਕਰੇਕਲਯਾਨਤੁਮੇਨ੍ਰਪਹੋਵਹਿਗੀਪੁਨਿਵੰਸਪਤਿਗੇ॥
ਮਿਲਸੀਗਬਸਿਸ੍ਰਾਬਿਚਾਰਕਰੇਨ੍ਰਪਰਾਮਕਹੋਮੁਨਿਕੋਸਕਮੰਗੇ॥
ਨ੍ਰਪਜੋਗੁਚਿਹੋਇਤੁਦੇਹਹਮੇਮਮਯਾਗਕਰਾਇਕਰੇਅਰਜੀਗੇ॥ ੪॥
॥ ਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚਾਦੇਹਰਾ॥ ॥ ਮਭੂਪਤਿਕੋਚਿਤਾਭਈਗੁਗਣਿ
ਕਾਂਤਫਿਗਜਾਇ॥ ਪੂਛਨਲਾਗੇਜੋਰਕਰਬਹੁਬਿਧਪਾਦਮਨਾਇ॥
ਪ॥ ਦਸਰਥਉਵਾਚਾ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ ਗੁਰਕੋਨਉਪਾਇਕਰੋਅਬ
ਮੇਮੁਨਿਕੋਸਕਰਾਮਸੁਲੇਵਨਾਏ॥ ਨਹਿਰਾਮਾਬਿਛੋਹਸੁਹਾਰ
ਸਕੋਮੁਨਿਵਰਖਹਜਾਰਗਏਸੂਤਪਾਏ॥ ਸੂਤਚਾਰਸੁਰੇਸਰਤੋਲਰ

੨੮
੫੧

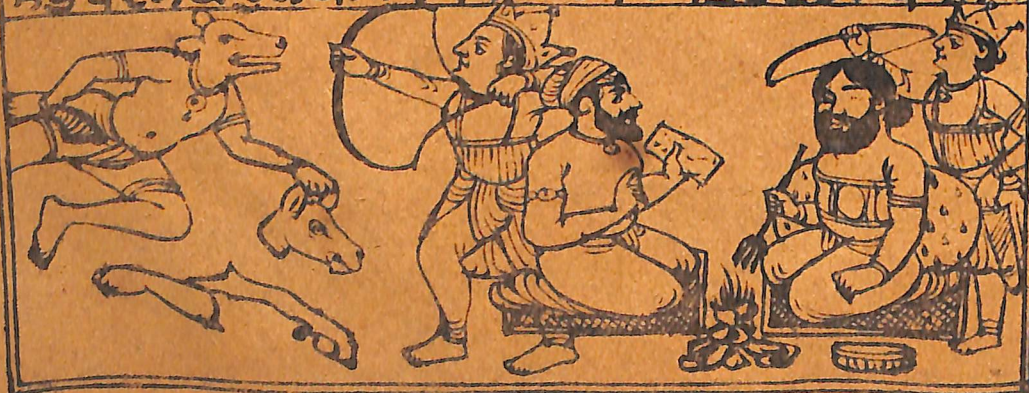
ਏਆਤਿਗਾਮਾਬਿਖੇਮਨਮੇਹਲਗਾਏ॥ਅਜਨੰਦਨਤਾਂਖਿਣਪਾਣਤਜੇ
ਰਾਪੁਨੰਦਨਜੇਮੁਨਿਕੇਸੀਗਜਾਏ॥੬॥ ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥ ॥ਮੁਨਿ
ਕੋਨਦੇਵੇਗਮਜੇਵਹਿਸਾਪਮੇਹਲਗਾਏਹੈ॥ਮਮਸੀਗਸੁਰਯਵੇਸ
ਕੋਖਿਣਏਕਮਾਹਿਜਲਾਏਹੈ॥ਕਿਹਭਾਂਤਿਮੇਕਲਯਾਨਹੋਵੇਸੋਊਪਾ
ਵੈਭਾਖਯੋ॥ਜਿਹਭਾਂਤਿਸੂਠਨਮੇਛੁਹੇਗੁਰਸੱਤਮੇਰੋਰਾਖਯੋ॥੭॥
ਵਸਿਸ੍ਵਉਵਾਚਾਮੈਯਾ॥ ॥ਮੁਨਿਰਾਜਨਬਾਤਬਖਾਨਤੋਰੀਪਨਾ
ਰਨਪੇਇਹਬਾਤਬਤਯੋ॥ਸੁਤਮਾਨੁਖਨਾਹਿਪਿਖੇਮਨਮੇਪਰਮਾਤ
ਮਰਾਮਸਨਾਤਨਾਯੋ॥ਅਵਨੀਠਰਭਾਰਨਿਵਾਰਨਕੀ॥ਬਿਨਤੀਚਤੁ
ਰਾਨਨਕੀਉਨਪਯੋ॥ਰੁਗਵਾਨਜਏਮਹਾਖੀਤੁਮਰੀਸੁਨਿਭੂਪਤਿਸਿੰ
ਨਰੰਚਕਰਯੋ॥੮॥ਤ੍ਰਿਚਤੁਰਾਨਨਕੋਸੁਤਪੁਰਬਕੱਸਪਨਾਮਕਹੇਸੁਰ
ਸਾਰੇ॥ਆਦਿਤਿਦੈਵਨਕੀਜਨਨੀਯਹਰਾਪਵਾਮਤਮਹਾਯਸਪ
ਰੇ॥ਤ੍ਰਾਹਿਸਮੇਬਹੁਕਾਲਕਰੀਤਪਸਾਪੁਨਿਪੁਜਨਨੀਤਮੁਰਾਰੇ॥ਦਿ
ਆਨਸਦਾਹਰਿਕੋਮਨਮੇਬਿਖਸੇਵਿਖਯਾਸੁਭਦੁਗਨਿਵਾਰੇ॥੯॥
ਰੁਗਵਾਨਪ੍ਰਸੰਨਰਏਤਬਹੀਵਹਮਾਂਗਾਏਹੈ॥ਮੁਖਮਾਹਿਉਚਾਰੇ॥ਤ
ਬਤੈਮੁਖਤੇਇਹਭਾਂਤਿਕਾਹਿਉਗਰੇਤ੍ਰਿਸੁਤਹੋਹੁਸੁਆਪਰਮਾਰੇ॥ਸੁ
ਨਿਯਾਬਿਨਤੀਰੁਗਵਾਨਤਬੈਸੁਤਹੋਵਹਾਰੇ॥ਹਮਆਇਗੁਮਾਰੇ॥ਅਥ
ਰਾਮਵਹੀਤਬਪੁਤਰੁਏਮੁਰਸੇਜਿਨਦਾਨਵਕੋਟਿਪਛਾਰੇ॥੧੦॥ ॥
ਗੀਯਾਛੰਦਾ॥ ॥ਰਾਮਕੋਅਨਯਾਏਜੋਉਰਸੇਸਲਖਮਣਜਾਨਿ
ਯੋ॥ਰੁਗਤਅੰਸਤੁਪਨਕੋਮਨਸਿਖਚੱਕਮਾਨਿਯੋ॥ਜੋਗਮਾਏਆਜਾਨ
ਕੀਉਪਜੀਸੁਜਨਕਾਬਿਦੇਹਕੋ॥ਮੁਨਿਰਾਮਾਬਿਆਹਨਆਏਯੋਮਿਸ
ਯਾਗਬਚਨਸਨੇਹਕੋ॥੧੧॥ਯਹਰੋਪਬਾਤਸੁਧਾਰਮਨਨਿਪੰਡਿਤ
ਪੇਨਹਤਾਖੀਯੋ॥ਕਰਪ੍ਰੀਤਿਪੂਜਸੁਕੋਸਕੇਸੁਤਰਾਮਦੈਸਤੁਗਾਖੀਯੋ
॥ਤਿਸਿਗਦੀਜੈਲਖਮਣਕਲਯਾਣਹੋਵੇਗੀਸਹੀ॥ਇਹਭਾਂਤਿਗੁਪਤਿ
ਦਸਰਥੇਮੁਨਿਗੁਰਵਾਸਿਸੁਹਜੰਕਹੀ॥੧੨॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਤਬਰੂਪ

ਤਿਸ੍ਰਿਤਾਰਥਮਾਨਿਯੋਮਨਅਨੰਦਬਦਨਬਿਗਸ਼ਾਨਯੋਗਮ २੮
 ਲਖਣਨ੍ਰਿਪਆਪਬੁਲਾਏਅਤਿਅਗਦਿਰਕਰਕੰਨਲਗਾਏ ੫੯
 ੧੩॥ ਸੈਯਾ॥ ਅਸਿਰਚੁਮਦਊਸੁਤਬਾਰਨਕੋਮੁਨਿਕੋਸਿਕ
 ਕੋਨ੍ਰਿਪਆਨਿਮਿਲਾਏਤਬਪਾਇਮਹਾਂਬਲਬੀਰਨਕੋਭਗਵ
 ਨਾਰਿਖੀਅਤਿਸੈਹਰਖਾਏਸੁਅਸੀਸਦਈਅਜਨੰਦਨਕੋਯੁ
 ਗਬੀਰਨਕੋਕਟਿਤੂੰਛਕਸਾਏਯਰਚਾਂਪਅਸੀਪਿਤਬੰਦਪਦਾਂਬੁਜ
 ਬੀਰਬਲੀਮੁਨਿਸੰਗਿਸਿਧਾਏ॥੧੪॥ ਸਿਕੁਰਛੰਦਾ॥ ਅਕਛੁ
 ਦੂਰਦੇਸਹਜੇਗਏਪੁਰਤੇਮੁਨੀਵਾਰਿਸੋਏਬਲਾਚਾਤਿਬਲਾਵਿ
 ਦਯਾਦਈਬੁਖਮਯੁਦੋਏਦੇਵਤਾਦੇਨੋਰਚੀਤਿਹਗਹੇਯਾਜਗ
 ਕੋਏਅਤਿਹਖੁਧਾਜੀਪੁਨਿਕਾਮਕੋਦੁਖਨਾਕਦਾਚਿਤਹੋਏ॥੧੫॥
 ਤਬਪਾਰਗੇਗਾਤੇਗਏਮੁਨਿਸੰਗਲਖਮਣਠਾਮਾਤਾਹੋਘੋਗਵਿ
 ਪਨਨਿਹਾਰਯੋਜਗਤਾਵਿਕਾਬਨਨਾਮਾਮੁਨਿਰਾਮਕੋਤਬਭਾਖ
 ਯੋਇਹਰਾਖਸੀਇਕਾਗਹਿਕਾਮਰੂਪੀਤਾਵਿਕਾਇਹਨਾਮਰੂ
 ਖਯੋਤਾਹੋ॥੧੬॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ਅਸਮਸਤਲੋਕਕੰਟਕਾਹ
 ਨੇਸੁਰਾਮਤਾਅਬੈਤਬੇਤਰਾਮਚਾਪਲੈਗੁਣਿਅਰੋਪਯੋਤਬੈ
 ਟਵੰਤਕਾਰਚਾਪਕੈਬਨਿਸਮਸਤਪੁਕਯੋਮੁਨਿਤਤਾਵਿਕਾਤਬੈ
 ਕਰੇਸੁਨੈਨਕੁਰਯੋ॥੧੭॥ ਸੁਘੋਰਕਾਮਰੂਪਣੀਪ੍ਰਕੋਪਘੋਰਮੇਤ
 ਰੀਅਪਰੀਸੁਰਾਮਦੋਰਕੈਸੁਅੰਗਾਜੀਗਮੇਂਜਰੀਸੁਏਕਬਾਨਰ
 ਮਕੋਸਤਾਹਿਕੋਲਗੋਜਬੈਗਿਰੀਸੁਘੋਰਕਾਨੇਸੁਸੋਇਤਿਵਮੇ

ਤਖੈ॥ ੧॥ ਤਤੋਤਿਸ੍ਰਿਰਗੀਰਈਸੁਯੱਖਣੀਅਭੂਖਿਤਾਅਭਿਪਾਸੁਰਾ
ਮਚੇਰਕੀਛੁਟੇਸੁਸਾਪਦੂਖਿਤਾਅਪ੍ਰਣਾਮਰਾਮਪਾਦਕੈਕਰੀਸੁਤਾਪ੍ਰ
ਦਛਣਾਂਅਵਿਸੁਯਪਾਪਪੁੰਜਕੋਗਈਦਿਵੀਦਿਚੱਖਣਾਂ॥ ੧੮॥
ਪ੍ਰਸੰਨਤੋਮੁਨੀਭੁਏਸੁਰਾਮਕੰਠਲਾਇਯੋਸੁਚੁਮਰਾਮਸਤਕੋ
ਹੁਲਾਸਦਿਤੱਆਇਯੋਸਮਸਤਅਸਤ੍ਰਜਾਲੋਜੋਸੁਰਾਮਕੋਬ
ਰਾਇਯੋਸੁਰਾਮਪੰਤ੍ਰਪੁੰਜਜੋਸੁਰਾਨਾਮੇਸੁਨਾਇਯੋ॥ ੨੦॥

ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਾਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੇਬਾਲਕਾਂਡੇਉਮਾ
ਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਰੇਪੰਚਮੋਪਿਆਇ॥ ੫॥ ਮਹਾਦੇਵਉਦਾਰ
ਸ੍ਰੀਯਾ॥ ਅਗਤਿਕੋਪਤਿਕਾਨਨਗਤਿਵਸੇਪਰਭਾਤਿਭਏਤਾਹਿਤੋ
ਸੁਸਿਪਾਏਸਿਪਚਾਰਣਸੇਵਤੋਸਿਪਆਸੁਨਤਾਂਹਿਬਿਖੇਕਰ
ਣਾਰਾਏਮੁਨਿਕੋਸਕਤਾਂਮੁਨਿਮੰਡਲਕੋਅਜਨਿਦਨਕੇਸੁ
ਤਰਾਮਜਨਾਏਤਬਪੂਜਨਕੈਸੁਰਾਭਾਤਿਨਕੋਮੁਨਿਮੰਡਲਜੁਬਹੁ
ਭਾਤਿਮਨਾਏ॥ ੧॥ ਤਬਰਾਮਕਹਯੋਮੁਨਿਕੋਸਿਕਕੋਅਬਯਾਗ
ਅਰਿਕੁਰੋਬਲਪਾਠੋਵਹਰਾਖਸਨੀਚਸੁਆਹਿਕਰਾਮੁਨਿਦੇ
ਹੁਦਯਾਰਾਮੋਹਦਖਾਠੋਸੁਨਿਕੋਇਹਬਾਤਪ੍ਰਸੰਨਭੁਏਮੁਨਿਹੋ
ਇਤਥਾਯਾਹਬੈਨਉਚਾਰੋਤਬਯਾਗਅਰਿਕੁਰਯੋਮੁਨਿਮੰਡਲ
ਬੈਠਭਲੈਮਖਭਮਿਸਵਾਠੋ॥ ੨॥ ਮੁਨਿਭਿਰੁਜਤਾਮਖਆਹਿਕਰੋ
ਰਾਕੈਸਗਲੈਇਕਬੀਸਹਜਾਰੋਸੁਕੁਲੀਨਬਡੇਭੁਵਿਮੰਡਲਮੇ
ਸਤਬੇਦਨਕੋਸੁਲਯੋਜੇਨਪਾਠੋਅਦਿਨਾਪਰਏਵਹਰਾਖਸਜੇਅ

ਤਿਸੈ ਬਿਕਰਾਲ ਸੁਰਾਮ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਸੁਮਰੀ ਚੁਸੁ ਬਾਹੁ ਪਰੇ ਕਰਹਾ ਭੁ
 ਸੁਸੈ ਛਤ ਕੀ ਬਰਖਾ ਬਰਖਾਏ ॥ ੩ ॥ ਰਾਮ ਸੁਪੀ ਕਰਚਾ ਪਲਜੇ
 ਯੁਗ ਬਾਣੁ ਲੋਤਿ ਨ ਮਾਹਿ ਲਗਾਏ ॥ ਕੰਨ ਲੋਤ ਬੈਂਚ ਕਮਾਂਨ ਸੁ
 ਰਾਮ ਦੁਊ ਸਰਤਾਂ ਹਿਚ ਲਾਏ ॥ ਏਕ ਮਰੀਚ ਕੁਮਾਇ ਭਲੇ ਸਤ ਜੋ
 ਨ ਬੀਚ ਸੁਮੁੰਦ ਗਿਰਾਏ ॥ ਦੂਸਰਾ ਪਦ ਕ ਬਾਣੁ ਤੈ ਸੁਸੁ ਬਾਹੁ ਬਲੀ
 ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਜਲਾਏ ॥ ੪ ॥ ਆਪਰੇ ਆਹਿ ਨਾਥ ਕਮਾਨ ਲੈ ਹਾਥ
 ਸਭੈ ਖਿਣ ਮਾਹਿ ਸੁਮਾਰ ਗਿਰਾਏ ॥ ਭਹਿਤਾ ਹਿਸੇ ਮੈ ਯੁਗ ਬੀ
 ਹਨ ਕੈ ਸਿਰ ਦੇਵ ਨ ਜੂਬੁ ਛੁਲਵ ਸਾਏ ॥ ਸਰਚਾਣਾ ਸਿਪ ਸਰਾਹਕ
 ਰੈ ਆਰੁ ਦੇਵ ਨ ਜੂ ਨਿਦੰਦੁ ਭਵਾਏ ॥ ਕਰਯਾਗ ਮੁਨੀ ਰਘੁ ਬੀਰ ਨ ਪੁ
 ਜ ਸੁਮੀ ਕਾ ਬਿਖੈ ਕਰ ਪੈ ਮ ਬਛਾਏ ॥ ੫ ॥ ਪਕਫ ਲਾਦਿ ਕੋ ਭੋਜਨ ਦੇ ਸੁ
 ਤਗਾਪਤ ਬੈਠਿ ਹ ਬੈਨ ਉਚਾਰੈ ॥ ਰਾਮ ਸੁਨੇ ਜਗਨਾਥ ਅਬੈ ਸਿਧ
 ਦਾਇ ਕਜੁ ਇਹ ਵਾਕ ਹਮਾਰੈ ॥ ਆਜੁ ਭਯੋ ਮਖ ਪੂਰਣ ਮੇ ਬਲ ਤੇ
 ਜਦੋਂ ਸੁਕਾ ਜਸਵਾਰੈ ॥ ਵਾਸੁ ਕਰੇ ਕਛੁ ਕਲਾਇ ਹਾਮ ਸੀਗ ਭਲੇ
 ਪਦ ਪਾਵਨ ਥਾਰੈ ॥ ੬ ॥ ਸੀਰਾਮ ਉਵਾਰਾ ॥ ਾਦੇਵ ਸਮੀਪ ਪ
 ਦਾ ਬੁਜਤੇ ਹਮ ਵਾਸ ਕਰੇ ਕਰਣਾ ਬਠ ਥਾਰੀ ॥ ਰਾਮ ਬਖਾਨ ਸੁਧੈ ਮੁ
 ਖਤੇਤਾ ਹਿ ਬਾਸ ਕੀਯੋ ਮੁਨਿ ਸੀਗ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਬਾਸ ਕਰੇ ਦਿਨ ਤੀਨ
 ਤਹਾਂ ਮੁਨਿ ਨੀਤ ਪੁਰਾਣ ਕਥਾ ਵਿਸਤਾਰੀ ॥ ਕੀਸਿ ਕਰਾਮਤ ਰੀਦਿ
 ਨ ਮੈ ਫਿਗ ਬੈਠਾ ਪੂਰਬ ਬਾਤ ਉਚਾਰੀ ॥ ੭ ॥ ਚਿਤ੍ਰ ਪਦ ਛੰਦਾ
 ॥ ਰਾਮ ਮਹਾਂ ਮਖ ਦੇਖਨ ਕੇ ਹਿਤ ਜਾਂਦ ਹਰਗੇ ਮਿਸੁਲਾ ਘਾਤਿ ਦੇਸ
 ॥ ਰਾਮਾ ਵਿਦੇਹ ਪੁਰੇ ਇਕ ਰਾਪ ਸੁਆਪ ਨਿਯਾਸ ਪਰੇ ਜੁ ਮਹੇਸਾ ਦੇ
 ਖਹੁ ਚਾਂਪ ਮਹਾਂ ਭੂਜ ਰਾਮ ਸੁਪੁਜਾ ਹਿਰੇ ਭੁਮਕੇ ਮਿਸੁ ਲੇਸਾ ਵਾਕ
 ਬਖਾਨ ਚਲੇ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੀਗ ਚਲੇ ਯੁਗ ਪੂਤਨ ਰੇਸਾ ॥ ੮ ॥ ਗੰਗ
 ਸਮੀਪ ਗਏ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਮ ਪਿਖੇ ਰਿਖ ਗੋਤ ਮਠਾ ਮਾਨਾਰਿ
 ਤਹਾਂ ਰਿਖ ਗੋਤ ਮਕੀ ਨੀਤ ਬਾਸ ਕਰੇਤ ਪਕੇ ਨਿਜ ਪਾਂਖਾ ਛੁਲਵ

ਲਾਇਕਪਾਦਪਮੇਬਹੁਪੁਰਹੋਨਿਵਤ੍ਰੀਆਤਿਛਾਂਮਾਨਾਹਿ
 ਵਿਹਿਗਮਨਾਮ੍ਹਿਗਵਾਕਛੁਨਾਪਿਖਯੇਤਾਹਿਜੀਵਨਨਾਂਮਾ
 ਦਾਵਾਰਜਨੈਨਸੁਗਮਪੁਛੋਂਕਿਹਆਸ੍ਹਮਮੋਹਕਹੋਮੁਨਿਦਯ
 ਲਾਛੁਲਛਲਾਇਕਪੁਰਹੋਕਿਹਠੋਰਗਈਇਹਜੀਤੁਨਮਾਲਾ
 ਚਿੱਪ੍ਰਸਿਨਭੁਏਹਮਰੇਯਹਆਸ੍ਹਮਪੇਖਸੁਪ੍ਰੰਨਵਿਸਾਲਾਰਾਘ
 ਵਬੈਨਸੁਨੇਸੁਨਿਕੋਸਿਕਆਪਕਹੋਪੁਨਿਵਾਕਰਸਾਲਾ॥੧੦॥
 ਵਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰਉਵਾਚਾਸ੍ਵੇਯਾ॥ ॥ਸੁਨਿਗਮਾਵਿਰਤਾਂਤਸੁ
 ਪੁਰਬਲੋਇਕਗੋਤਮਨਾਮਹੁਤੋਰਿਖਭਾਗੀਵਹਲੋਕਪ੍ਰਸਿ
 ਧਮਹਾਂਧਰਮਾਂਤਮਤਾਂਹਰਿਕੀਤਪਸਾਦਿਸਥਾਰੀਆਹਿਲਯ
 ਨਾਮਕਹੋਜਿਹਕੋਪੁਨਿਤਾਂਹਿਦਈਦੁਹਤਾਂਮੁਖਚਾਗੀਪਿਖਤਾਂ
 ਤਪਸਾਪ੍ਰਸਿਨਭੁਏਰਿਖਸੇਵਨਕੀਚਤੁਰਾਨਨਧਾਰੀ॥੧੧॥ਮਿ
 ਲਿਤਾਂਪਤਨੀਰਿਖਗੋਤਮਜੋਇਹਵਾਸਕੀਯੇਤਪਦੀਰਾਘਪਠੇਰਿ
 ਖਕੀਪਤਨੀਉਪਭੋਗਨਕੋਉਗਮੀਸਰਨੀਤਸੁਰੇਸਨਿਹਾਰੇਆਮੁਨਿ
 ਏਕਸਾਮੇਘਰਤੇਨਿਕਸੇਸੁਰਨਾਥਤਬੈਮੁਨਿਭੋਸਸਵਾਰੋਵਹਤਾ
 ਉਪਭੋਗਚਲੇਜਬਹੀਮੁਨਿਤਾਂਖਿਨਮੇਘਰਮੇਪਰਾਪਾਰੇ॥੧੨॥
 ॥ਪਿਖਤਾਂਮੁਨਿਪ੍ਰੰਗਵਕੋਪਭਰੇਸੁਰਨਾਇਕਕੋਇਹਵਾਕਉਚਾਰੇ
 ॥ਸੁਨਿਨੀਚਮਹਾਂਅਪਕਾਰਕਰੇਤੁਮਕੋਨਅਹੋਮਮਰੂਪਸਵਾਰੇ
 ॥ਮੁਖਸਾਰਕਹੋਨਹਿਭਸਮਕਰੋਕਹਿਜਾਹੁਚਲੇਆਤਿਸੈਆਪ
 ਮਾਰੇਮੁਨਿਪਾਹਿਤਬੈਸੁਰਨਾਥਕਹਯੋਹਮਹੈਂਸਰਦੇਵਨਕੋਸਿਰ

ਦਾਗੇ॥ ੧੩॥ ਮੁਨਿ ਦਾਸ ਮਨੋਜ ਸੁਮਹਿ ਪਿਖ ਹਮ ਕੋ ਸਪਕੇ ਗੁਰ
ਨੀਚ ਜਏ॥ ਮੁਨਿ ਨੀਚ ਮਨੋਰਥ ਹੋ ਹਿਸਦਾ ਅਤਿ ਨੀਚ ਕੁਕਾਸ
ਸੁਮੇਹ ਕਏ॥ ਲਖ ਦੇਵ ਪਤੀ ਤਿਗਲਾਲ ਕਰੇ ਮੁਨਿ ਤਾਂ ਖਿਣ ਮੇ
ਆਤਿ ਕੋ ਪਭਏ॥ ਭਗਤਿ ਪਟਹੋ ਹਿਜ ਜਾਰਭ ਗਾਤ ਵਯੋ ਮੁਨਿ
ਪ੍ਰਗਵ ਸ੍ਵਾਪਦਏ॥ ੧੪॥ ਗਏ ਹਭੰਤਿ ਪੁਰੰਦਰ ਸ੍ਵਾਪਦਏ ਪੁ
ਨਿ ਪਰਣ ਕੁਟੀ ਮੁਨਿ ਬੇਗ ਸੁਆਏ॥ ਤਹਿ ਕਾਪਤ ਅੰਗੁਲ ਭੀ
ਤਮਹਾਂ ਮੁਨਿ ਹੋਰਿਆ ਹਿਲਯਾ ਬੈਨ ਅਲਾਏ॥ ਦੁਸਟੇ ਦੁਰਚਾਰ
ਰਤੇ ਅਪਕਾਰਣ ਹੋਹੁ ਸਿਲਾ ਮੁਨਿ ਸ੍ਵਾਪਲਗਾਏ॥ ਦਿਨ ਰਾਤਿ
ਅਹਾਰ ਬਿਨਤ ਪੁਦਾਰਣਾ ਆਤ ਪਰਿਰਨੁ ਨੀਤਤ ਪਾਏ॥ ੧੫
॥ ਵੇਹਗਾ॥ ॥ ਵਾਤ ਵਰਖਤ ਨਪੈ ਸਹੋ ਪਿਆ ਵੇਈ ਸੁਰ
ਨੀਤਾ॥ ਰਾਮ ਕਾ ਮਲ ਦਲੈ ਨ ਜੋ ਧਾਰ ਰਿਦੈ ਇਕ ਚੀਤਾ॥ ੧੬॥
ਬਹੁ ਰਾਅ ਹਿਲਯਾ ਜੋਰ ਕਰ ਪੁਛੇ ਸ੍ਵਾਪ ਸੁਅੰਤਾ॥ ਪਿਖ ਪ੍ਰਸੰ
ਨ ਗੋਤ ਮਤਿ ਨੇ ਅੰਤ ਬਖਸੇ ਕੀਤਾ॥ ੧੭॥ ਗੋਤ ਸਭਿ ਵਾਚਾ ਸੈ
ਯਾ॥ ॥ ਅਜਨਿ ਦਨ ਕੇ ਸੁਤ ਹੋਇ ਜਬੈ ਹਰਿ ਰਾਮ ਬਲੀ ਭਵਤੁ
ਤਲਾ ਆਏ॥ ਤਬ ਹੋਇ ਗ੍ਰਸ੍ਵਾਪ ਸੁਅੰਤ ਸੁਨੇਤ ਬਰਾਮ ਤੁਮੇ ਨਿਜ ਪ
ਦ ਛੁਹਾਏ॥ ਸਭ ਜੀਤ ਬਿਹੀ ਨ ਸੁਆਸੁ ਮਮੇਯ ਹੋਵੇ ਹਿਗੇ ਮੁ
ਨਿ ਤਾਂ ਹਿਬਤਾਏ॥ ਬਿਧਾ ਹਰ ਜਾਗ ਬਿਤੇਵ ਰਖਾ ਸਮਦਾ ਇਘਨੇ
ਕੁਗਨੇ ਨਾਹਿ ਜਾਏ॥ ੧੮॥ ਤਬ ਸਾਨੁ ਜਰਾਮ ਸੁਆਵ ਹਿਗੇ ਪਿਖ ਅ
ਸੁਮ ਪੁੰਨਿ ਮਹਾਂ ਬਿਗਸਾਵੇ॥ ਪਿਖ ਰਾਮ ਸਿਲਾ ਮਮਾਸੁ ਮਮੇ
ਜਬ ਪਾਵਨ ਵੈ ਪਦ ਕੰਜ ਛੁਹਾਵੇ॥ ਤਬ ਪਾਪ ਮਿਟੇ ਸਗਲੇ ਤੁਮਰੇ
ਮਮਾਸੁ ਪਕੇ ਅੰਤ ਸੁਤਾਂ ਖਿਣ ਪਾਵੇ॥ ਪੁਨਿ ਪੂਜ ਪ੍ਰਣਾਮ ਪ੍ਰਦਛ
ਣਗਾ ਇਸੁ ਰਾਮ ਬਲੀ ਪਿਖ ਮੋਪਾਹਿਆਵੇ॥ ੧੯॥ ਸੰਕਰ ਛੇ
ਦਾ॥ ॥ ਛੁਟਿ ਸ੍ਵਾਪ ਤੇ ਸੁਨਿ ਭਾਮਨੀ ਪੁਰ ਬਜਿ ਮੇਮਾ ਸੇਵਾ ਕ
ਰੇਗੀ॥ ਮਿਲ ਸੀ ਗਮੇ ਰੇਯੋ ਕਹਯੋ ਮੁਨਿ ਦੇਵਾ ਵਹਿਆ ਪਹਿ ਮਵੈ

੩੪
੧੨

ਤਪਰਬਤੇਭਿਖਗਯੋਹੋਇਉਦਾਸਾਯਹਆਹਿਆਸਮਤਾ
 ਹਿਕੋਜੋਪੁਛਯੋਮੁਨਿਪਾਸਾ॥ ੨੦॥ ਲੈਤਾਂਦਿਨਾਂਆਹਿਲਾਸਿ
 ਲਰੂਪਯਾਬਨਮਾਹਿਆਏਸਭੂਤਨਹੁਇਗਈਨਹਿਹੋਰਿ
 ਹੋਕੋਭਾਂਹਿਯਹਜਤੇਪਦਾਬੁਜਪਾਵ੍ਹਨੀਉਰਚਾਹਤੀਉਨਿਰਾ
 ਆਕਰੁਪਾਦਕੰਜਸਪਰਸਕੈਰਘੁਨਾਥਪੂਰਣਕਾਮ॥ ੨੧॥
 ਯਵਹੋਹੋਬਿਧਾਤਾਕੀਸੁਤਾਮੁਨਿਰਾਯਾਸੁਨਿਰਾਮਾਇਮਭਾ
 ਖਰਾਮਸੁਹਾਬਗਹਮੁਨਿਵੈਦਿਖਾਏਭਾਮਾਜਿਹਠਾਅਹਿਲ
 ਯਾਥੀਸਿਲਾਤਪਸਾਬਡੀਤਨਧਾਰਾਛੁਹਾਇਗਮਤਪੋਪਨਾਪ
 ਦਕੰਜਕਿਲਦਿਖਤਾਰਾ॥ ੨੨॥ ਰਾਮਤਾਂਪ੍ਰਣਾਮਕੈਮੇਰਾਮਕੀ
 ਨਉਚਾਰਾਤਨਪੀਤਰਾਮਪਦਿਬਰਾਭੁਜਚਾਰਲੀਨੀਧਾਰਾਸਿ
 ਖਚੋਕਵੈਗਦਾਕਰਪਾਰਕਮਲਾਬਿਸਾਲਾਪਨਰਬਾਣਬਿਰ
 ਜਈਪੁਨਿਕ੍ਰਾਤਲਖਮਣਨਾਲਾ॥ ੨੩॥ ਭ੍ਰਿਗਲਤਾਕੋਤਨਚਿ
 ਹਨਸੁੰਦਰਵੇਖਸੀਰਘਬੀਰਾਮੰਦਹਾਸਸੁਕੰਜਨੈਨਾਨਾਸ
 ਕਾਮੁਖਕੀਗਾਨੀਲਮਣਸਿਕਾਸਅੰਦਸਾਦਿਸਾਦਿਯੋਤੀਦੇ
 ਹਾਨਿਹਾਰਰਾਮਸਰੀਰਕੋਸਤੁਮਾਧੁਰੀਕੋਗੇਹਾ॥ ੨੪॥
 ਚੋਪਈ॥ ॥ ਰਾਮਰਾਮਪਤਿਤਾਹਿਪਛਾਨੇਭਈਪ੍ਰਸੰਨੈ
 ਨਾਬਿਗਸਾਨੇਰੋਸਮਕੋਤਬਬਚਨਾਚਿਤਾਰਾਯਰਾਮਨਾਰਾਇ
 ਣਉਰੇਮੇਧਾਰਾਅਰਘਾਦਿਕਾਬਿਧਪੂਜਾਕਰੀਅਹਰਖਨੈ
 ਨਜਲਾਮਾਇਯੋਖਰੀਬਹੁਰਕਰੀਤਿਨਦਿਡਪ੍ਰਣਾਮਾਂਹੇ
 ਰੋਕੰਜਨੈਨਸੀਗਾਮਾ॥ ੨੫॥ ਵੇਹਰਾ॥ ਯਉਠੀਬਹੁਰ
 ਅਹਿਲਾਪੁਲਕਤਸਭਅੰਗਹੋਇਰਾਮਬਡਾਈਤਾਕਰੀ
 ਗਦਗਦਬਾਣੀਸੋਇ॥ ੨੬॥ ਅਹਿਲਾਵਾਰਾਸ੍ਰਿਯਾ
 ॥ ਆਜਕ੍ਰਿਤਾਰਥਰਾਮਅਹਿਬਲਤੇਪਦਪੰਕਜਕੀਰ
 ਜਪਾਏਸਿਕਰਅੰਚਤੁਰਨਲੇਜਿਹਛੁੰਨਤੀਰਸਮਾਪਿਣ

Begin...

ਗਾਇਆ ਹਿੰਦੁ ਚਿਤ੍ਰਤ ਤੇ ਚਰਯਾ ਨਰ ਕੋਤ ਨਯਾ ਜਗਮਾਇ ੩੫
ਬਨਾਏ ਮੋਹਤ ਹੋਸਤ ਲੋਕ ਨ ਕੋ ਨਹਿ ਤੋਹਿ ਬਿਰੁ ਬਨ ਕੋ ਜਗ ੫੦
ਪਾਏ ॥ ੨੮ ॥ ਨਰਾਜ ਛੰਦਾ ॥ ਅਨਪਾਦਾ ਦਤੇ ਗਹੇਚ
ਲਾਨਿ ਰੰਤਰੀ ਸਹੀ ॥ ਅਨਿਦ ਕੰਦ ਪੁਰਣੇ ਅਮਾਇ ਮਾਇ ਤੇ ਨਹੀ
॥ ਭੁਗੀ ਰਥੀ ਪਦਾ ਗਬਿਦ ਤੇ ਰਜੈ ਸੁਹਾਵਨੀ ॥ ਵਿਰੰਚ ਸਿਰੁਮ
ਦਿਦੈ ਕਰੇ ਸਮਸਤ ਪਾਵਨੀ ॥ ੨੯ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਖਅੰ ਖਗੋ ਚਰਾਯ
ਦਾ ਸੁਰਾਮ ਮੇਰੁ ਏ ॥ ਬਖਾਨ ਨਾਸਕੋ ਪੁਰਾ ਸੁਕੋਨ ਪਾਨਿ ਮੇਰੁ ਏ ॥
ਨਰਾਵਤਾ ਰਜੇ ਹਰੀ ਸੁਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਪਰੇ ॥ ਸੁਸਾਮ ਸੁੰਦਰੀ
ਮਹਾ ਕੁੰਦ ਰਬਾਂ ਟੁਕਾ ਕਰੇ ॥ ੩੦ ॥ ਬਿਸਾਲ ਨੈਨ ਕੰਜ ਸੇਭੁ ਜੇ ਸੁ
ਤਾਂ ਨਿਰੰਤਰੀ ॥ ਨਾਨਕੋ ਕੇਭੁ ਜੇ ਕਦੀ ਪਰੇ ਨਰੰਚ ਅੰਤਰੀ ॥ ਸੁਰੰ
ਵਿਮੰਗ ਰੇ ਸਦਾ ਸੁਰੇਣ ਪਾਦ ਕੰਜ ਕੋ ॥ ਸੁਜਾਂਹਿ ਨਾਰੁ ॥ ੩੧ ॥
ਯੋ ਬਿਰੰਚ ਰੰਜੇ ਕੋ ॥ ੩੧ ॥ ਸੋ ਜਾਂਹਿ ਨਾਮ ਸਾਰੇ ॥ ਪੁਰਾਣਿ
ਸਿਕਰਾ ॥ ਭੁਜੇ ਸੁਰਾਮ ਚੇਦ ਕੋ ਰਿਦੇ ਸਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ॥ ਸੁਜਾਂਵ
ਤਾਰ ਕੀ ਕਥਾ ਵਿਰੰਚ ਲੋਕ ਗਾਇ ਹੈ ॥ ਸੁਨਾਰਦੇ ਰਿਦੇ ਸਿਰੁ
ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਸੁਨਾਇ ਹੈ ॥ ੩੨ ॥ ਅਨੰਤ ਨੈਨ ਕੋ ॥ ਸੁਜਿ
ਚਾਗਰਾ ॥ ਵਰੁ ਸੁਰੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ਹੈ ਗੁਣਿ ਸੁਜਾਂ ॥ ਟਕ ਕਾਰਾ
ਸਰੰਨਤਾ ਹਿਸ ਕੀਆ ਹਿਲਾਸ ਦਾਗਹੋ ॥ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁਰਾ
ਤਮਾ ਬੇਦਵਾ ਕਜਾਂ ਕਹੇ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਯੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਅੰਤ ਨਾ ਬਿਅੰਤ
ਬੇਯਾਇ ਹੈ ॥ ਪਰੀ ਸੁਮਾਨਵੀਤ ਨੂ ਸੁਮਾਇਆ ਸੁਹਾਇ ਹੈ
॥ ਫਿਰਾ ਸਮਸਤ ਉਪਰੇ ਸਰੰਨ ਨਾ ਬਤੋ ਰਯਾ ॥ ਕਟੀ ਸੁਸਾਪ
ਸਿਖਰਾ ਨਿਵਾਰ ਮੇਲੁ ਮੇਰਾ ॥ ੩੪ ॥ ਚੋਪਣੀ ॥ ੩੩
ਨਿਖਲਾਵੇ ਸੁਉਪ ਜਾਵੇ ਜੇਈ ॥ ਪਾਲੇ ਬਹੁ ਰਸਿ ਹਾਰੇ ਸੇਈ ॥
ਮਾਇਆ ਗੁਣ ਬਿਬਤ ਸੁਖ ਪਾਮਾ ॥ ਸਿਦਾ ਬਿਰੰਚ ਬਿਸਨ ਪਰ
ਨਾਮ ॥ ੩੫ ॥ ਆਹਿ ਸੁਤੈ ਪੁਰਾਣੁ ਪਾਨ ਮੇਰੁ ਮੇਰੁ ਪਦ ਕੰਜ ਮ

੩੬
੧੫

ਨੂਪਾਜੋਪਦਪੰਕਜਸੀਲਾਏ॥ ਪਰਵਖਸਬਲਪ੍ਰੇਮਜਨਾਏ
 ੩੬॥ ਪੂਰਬਜਾਂਹਿਤਿਲੋਕੀਸਾਰੀਏਕਪਾਦਕਰੁਮਿਨੀਮੁਰ
 ਰੀਅੰਨੀਦਰਜੋਪਦਪਿਆਵੇਨੀਤਾ॥ ਤਾਜੀਆਭਿਮਾਨਇਕਾਭ
 ਰਚੀਤਿ॥ ੩੭॥ ਰਾਮਤੁਹੀਜਗਆਦਿਮੁਰਾਰੋਜਗਤਿਸਰੂਪ
 ਪੁਨਿਜਗਤਿਅਪਾਰੋਸਭੁਤਨਮੇਤੁਮੇਪ੍ਰਕਾਸੋਬਿਨਬਿਬੇਕ
 ਨਹਿਲੋਗਨਭਾਸੋ॥ ੩੮॥ ਚਿੰਕਾਰਵਾਚੁਤੁਆਹਿ॥ ਬਾਣੀਕੋਪੁ
 ਨਿਗੋਚਰਨਾਹਿ॥ ਵਾਚਕਵਾਚਭੇਦਾਇਹਜੇਈ॥ ਤੁਮੇਜਗਤਮੇਮੀ
 ਰਨਕੋਈ॥ ੩੯॥ ਕਾਰਯਕਾਰਣਜਗਤਮਸ਼ਾਨਾਫਲਸਾਪਨ
 ਕਰਤੋਤਵਿਕਾਗਤੁਮਸਮਸਤਨਹਿਤੁਮਾਬਿਨਆਨਾਨਿਜਮ
 ਕਾਰਹੋਵੋਗਾਨ॥ ੪੦॥ ਤਵਮਾਇਆਕਰਜਾਂਮਤਿਹਨੇਥੇ
 ਨਾਮਾਗਾਜਨੇਆਨੁਖਤਵਮਾਨੇਮਤਿਮੰਦਾਤੁਮਪਰਮੇ
 ਸੁਏਕ॥ ੪੧॥ ਤੁਮਸਭਅੰਤਰਬਾਹਰਦੇਵਾਨਭੁਜਿ
 ਉਆਮਾਦਾਭੇਵਾਅਚਲਅਸਿਗਨਿੰਤਅਤਿਸੁਧਾ॥
 ਸੀਸਵਾਪਬਧਾ॥ ੪੨॥ ਜੋਖਤਅਗਯਾਮੇਅ
 ਤਿਤੁਮਤਤੁਮਾਰਾਅਤਿਸੈਰੂਕਿਹਬਿਪਨਾਥਪਛਾ
 ਨੇਤਾ॥ ਨਬਾਣੀਕੋਗੋਚਕਾਹਿ॥ ੪੩॥ ਤੇਤੋਮੇਬੁਧਿ
 ਲਗਾਇਬਾਰੰਬਾਰਨਮੇਤੇਪਾਇ॥ ਜਹਾਂਜਹਾਂਜਮੇਦੇਵਾਤੁ
 ਮਰੀਰਹੇਨਿਰੰਤਰਸੇਵਾ॥ ੪੪॥ ਤੇਰੋਪਾਦਕੰਜਜਗਜੋਇਆ
 ਕੀਰਗਤਿਸਦਾਮਮਹੋਇਆਨਮੋਨਮੋਹੇਪੁਰਖਾਪਿਅਖਾ
 ਮੇਨਮੇਤਗਤਨਕੋਰਖਾ॥ ੪੫॥ ਰਿਖੀਕੋਸਤਾਕੋਪਣਾਮਾਨ
 ਮਸਕਾਰਨਥਾਇਣਨਾਮਾ॥ ਭਵਭੁਇਨਿਖਲਕਰੇਜਾਨਾ
 ਸਾਕੋਟਿਭਾਨਿਸਮਾਹਿਪ੍ਰਕਾਸਾ॥ ੪੬॥ ਕਰਪ੍ਰਿਯਰਾਅ
 ਰੁਚਾਪਉਦਾਰਾ॥ ਕਾਲਮੇਖਸਮਪ੍ਰਭਾਅਪਾਰਾਨਕਰੁ
 ਚਿਰਅੰਬਰਤਨਪਰੇ॥ ਕੁੰਡਲਕਾਨਫਰਨਅਤਿਜਗੇ॥ ੪੭॥

ਮਸ
ਮਸ

੬੩੬

ਕਮਲੈਨੈਨਸਾਨੁਜਸੀਗਮਾਹੈਸਭਉਪਰਸਭਸੁਖਪਾਮਾਯੈ ੩੧
 ਉਸਤਤਿਕਰਜੇਰੇਹਾਥਾਆਗੇਖਰੇਸੁਸੀਰਪੁਨਾਥਾ॥੪੮॥ਕਰ ੪੮
 ਪ੍ਰਣਾਮਪਰਿਦੰਛਣਦਈ॥ਹਰਿਆਇਸੁਗਹਿਪਤਿਪਹਿਗਈ
 ॥ਗੋਤਮਸੀਗਮਿਲੀਪੁਨਿਜਾਇ॥ਸੀਰਪੁਬੀਰਪਾਰਜਪਾ
 ਈ॥੪੯॥ਆਹਿਲਾਕਰਯੋਸਤੋਤਰਜੇਈ॥ਭਗਤਸਮੇਤਪਢੇ
 ਤਿਹਕੋਈ॥ਜੀਵਤਨਿਖਲਸੁਪਾਪਮਿਟਾਵੇ॥ਅੰਤਸਮੇਪ ੦
 ਰਬ੍ਹਹਮੁਸੁਪਾਵੇ॥੫੦॥ਪ੍ਰਤਿਅਰਥਜੋਪਢੇਨਿਰੰਤਰਾਸੀ
 ਰਪੁਨਾਥਪਾਰਉਰਅੰਤਗਾਜਦਪਬਿਧਯਾਸਾਜਗਾਹੋਇ॥ਵ
 ਰਖਮਾਹਿਸੁਤਪਾਵੇਸੋਇ॥੫੧॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪਾਵੇਸਰਬਸੁ
 ਕਾਮਨਾਜੇਜੇਚਾਹੇਪੀਰਾਹੋਇਪ੍ਰਸੰਨਜਗਤਮੇਸੀਤਾਪਤਿ
 ਰਪੁਬੀਰ॥੫੨॥ ਨਰਾਜਛੰਦ॥ ॥ਹਨੇਸੁਬ੍ਹਰਮਣਿਹ
 ਠੀਗੁਰੇਸੁਨਾਰਿਸੇਵਈ॥ਮਹਾਕੁਰੀਤਰੀਤਕੋਪਨਿਚੁਗਾਇ
 ਲੇਵਈ॥ਸੁਮਾਤ੍ਰਗਤਿਹਿਸਕੋਕੁਭੁਗਏਕਾਤੁਰੋ॥ਕਹਯੋ
 ਜੁਯਾਹਿਭਾਂਤਿਕੋਜਗਤਮੇਕੁਪਾਤੁਰੋ॥੫੩॥ਪਢੇਸਤੋਤਰ
 ਜਿਸੇਸੁਰਾਮਚਿੰਤਪਾਰਕੋ॥ਪ੍ਰਪਾਇਸੋਇਮੋਖਕੋਸਮਸਤਪ ੦
 ਪਠਾਰਿਕੋ॥ਅਚਾਰਯੁਕਤਜੇਨਰੋਪਢੇਸਤੋਤਰਯਥਾ॥ਲ
 ਹੇਉਦਾਰਮੋਖਕੋਗੁਲਾਬਸਿੰਘਕਾਕੁਥਾ॥੫੪॥ ॥ਇਤਿ
 ਸ੍ਰੀਮਤਆਧਿਯਾਤ੍ਰਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਦੇਬਾ
 ਲਕਾਂਡੇਖਸਟਮੋਪਿਆਇ॥੬॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚਾ
 ਚੰਪਈ॥ ॥ਰਾਮਲਖਨਦੋਨੋਤਹਿਖਰੇ॥ਵਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰਬੈਨ
 ਉਚਰੇ॥ਮਿਥਲਾਨਾਮਜਨਕਰਜਪਾਨੀ॥ਤਾਹਿਚਲੇਯੋਮੁ
 ਨੀਬਖਾਨੀ॥੧॥ਪ੍ਰਥਮੇਕੁਤੁਵਰਦੇਖੇਗਾਮਾਪਾਛੇਜਾਹੁਅਯ
 ਯਯਾਮਾ॥ਰਾਮਮੁਨੀਪੁਨਿਲਖਮਣਕੁਤਾਸੋਤੇਜਿਉਘਨ
 ਗਵੇਬੁਧਿਤਾਤਾ॥੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਯੋਮੁਨਿਰਾਖਸੁਜੋਚਲੇ

ਗੰਗਾਉਤਰਨਪਾਗਾਇਵੀਨਾਵਕਤਾਸਮੇਰਾਮਹਕਹਯਪੁਕਾ
 ਰਾ॥੩॥ ਨਾਵਕੋਵਾਚਾਸੈਯਾ॥ ॥ਦੂਰਰਹੋਰਘੁਬੀਰਖਰੇ
 ਮਨਮਾਨਵਨਾਹਿਸੁਪਾਦਛੁਹਾਵੇਦਾਰੁਨਮੇਪੁਨਿਸੈਲਨਮੇਕ
 ਫੁਅੰਤਰਹੋਇਤੁਨਾਥਬਤਾਵੇਆਨੁਖਚੁਕਣਨਾਵਲਗਾਇ
 ਸੁਦੀਨਦਯਾਲਨਕਜਗਵਾਵੇਰਾਜਕੁਮਾਰਪਖਾਰਲਯੋਪ
 ਦਰੋਮਮਨਾਵਨਕੀਢਿਗਆਵੇ॥੪॥ ॥ਇਹਗੁੰਤਉਚਾਰਪ
 ਖਾਰਦੁਉਪਦਨਾਵਚਢਾਇਕਿਪਾਰਉਤਾਰੇਰਘੁਨਾਥਮਹਾਂਮ
 ਨਕੁੰਤਭਲੇਮਿਥਲਾਪੁਰਕੀਪੁਨਿਓਰਸਿਧਾਰੇਪੁਰਕੀਢਿਗ
 ਆਇਖਰੇਜਬਹੀਮਿਥਲੇਸਹਦੂਤਨਵਾਕਉਚਾਰੇ॥ਮੁਨਿਕੋ
 ਸਿਕਪਾਵਕਤੇਜਲਸੇਨ੍ਹਿਪਾਅਨੁਕਰੇਪੁਰਪਾਵਨਥਾਰੇ॥੫॥
 ਸੁਨਿਕੈਯਹਬਾਤਪ੍ਰਸਿਨਭੁਏਮਿਥਲੇਸਸੁਪੂਜਨਦਰਬਮ
 ਗਾਏ॥ਸੁਪਰੋਹਤਸਿਗਲਏਤਬਹੀਮੁਨਿਪ੍ਰਗਵਪੂਜਨਕੋਹਿ
 ਤਆਏ॥ਕਰਦੰਡਪੁਣਾਮਸੁਪੂਜਨਕੈਕਰਜੋਰਦੁਉਇਹਬੈਨ
 ਅਲਾਏ॥ਪਿਖਕੁੰਤਦੁਉਸੁਮਨੋਦਿਸਕੇਤਮਵਾਰਨਕੋਬਿਸੁ
 ਸੁਰਸੁਹਾਏ॥੬॥ ਜਨਕੋਵਾਚਾਸੈਯਾ॥ ॥ਕਿਨਕੇਯਹਪੂ
 ਤਸੁਪੂਤਦੁਉਮਮਰਾਸਤਦੇਵਨਪੂਤਸਮਾਨੇ॥ਨਰਾਯੋਰਨਾਰਾ
 ਇਣਕੇਸਮਹੈਇਨਪੇਖਨਤੇਮਨਮੇਂਬਿਗਸਾਨੇ॥ਸੁਨਕੈਯਹ

ਬਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨਤੁ ਏ ਮਿਥੁਲਾ ਪਤਿ ਕੋ ਮੁਨਿ ਬੈਠ ਬਖਾਨੇ ਅਜਨੰਦਨ ੩੮
 ਕੇ ਸੁਤ ਕ੍ਰਾਤੁ ਏ ਉਮਖ ਪਾਏ ਨ ਕੇ ਹਿਤ ਮੇਨਿ ਪਾਨੇ ੭੧ ਸਰ ੧੫
 ਏ ਕਹ ਨੀ ਪਾਥਿ ਤਾਇ ਕਰਾਮ ਸੁਵਾ ਕਜ ਬੈਨਿ ਪਮੋ ਹਉ ਚਾਏ
 ਮਮਮਾਸੁ ਮਮਾਗਇ ਸੁਯੋਗਾ ਬਿਨਾ ਸਕ ਸਿਗਾ ਸੁਬਾਹੁ ਸੁਰ
 ਖਸਮਾਰੇ ਪੁਨਿ ਐਰ ਮਰੀ ਚਮਹਾ ਬਲਜੋ ਇਕ ਬਾਨ ਉਡਾਇ
 ਸੁਸਾਗ ਰਡਾਗੇ ਤੁਟ ਗਗਾ ਸੁਆਸੁ ਮਗੀ ਤਮ ਕੇ ਇਨ ਗੋਤ ਮਨ
 ਰਿਕੇ ਸੁਪਨਿ ਵਾਗੇ ੮੧ ਸਿਲਰੂ ਪਹੁਤੀ ਰਿਖ ਗੋਤ ਮਕੀ ਪ
 ਤਨੀ ਤਿਨ ਕੋ ਪਦ ਕੰਜ ਛੁਹਾਏ ਇਨ ਮਾਨੁ ਖਰੂਪ ਕਰੀ ਖਿਨੇ ਮੇ
 ਰਿਖ ਸੁਪ ਮਹਾ ਬਲਗਾ ਮਿਮਿਟਾਏ ਅਹਿਲਯਾ ਆਪਗ
 ਈ ਰਿਖ ਪੈਚਲਤੀ ਪਦ ਬਿਦ ਸੁਰਾਮ ਮਨਾਏ ਨਿਪਤੇ ਕਹ ਮੇ
 ਰਵਿ ਵੰਸਮਣੀ ਸੁਨਿ ਚਾਪ ਮਹੇ ਸੁਰ ਵੇਖਨ ਆਏ ੮੧ ਪੁਜ
 ਰਾਜ ਸਮੁਹ ਸਭੈ ਨ ਉਠਾਇ ਸਕੈ ਸੁਨਿ ਕੋ ਮੁਸਕਾਨੇ ਰਾਜਨ
 ਕੋਤ ਕਵੇ ਖੋਹ ਬਾਤ ਮਹੇ ਸੁਰ ਚਾਪਾਇ ਖਾਵਹੁ ਆਨੇ ਫੇਰਾ
 ਯੋਧਾ ਜਾਹਿ ਚਲੇ ਪਿਤ ਪੇਖਨ ਕੰਬਹੁ ਤੇ ਉਮਗਾਨੇ ਜੋ ਮੁ
 ਨਿਰੀ ਤਿਕਹੀ ਤਿਨ ਕੀ ਨਿਪਤੰ ਵਹੁ ਪੁਜਨ ਜੋਗ ਪਛਾਨੇ ੧੯
 ਆਥਿ ਪਸੋ ਤਿਨ ਪੂਜਨ ਰੂਪਿ ਕੀ ਯੋਪਾਨਿ ਮੰਤ੍ਰ ਨਸੋ ਤਿਨ ਮੰਤ੍ਰ
 ਨਾਏ ਸਿਵ ਚਾਪ ਲਿਖਾ ਵਹੁ ਜਾਇ ਅਬੈ ਨਿਪ ਧੀਮਤਿ ਵੇਕ
 ਰ ਬੇਗ ਪਠਾਏ ਆਪਤ ਬੈ ਮਿਥਲਾ ਪਤਿ ਜੁਮੁਨਿ ਕੋ ਸਿਕ ਕੋ
 ਇਹ ਬੈਨ ਮਲਾਏ ਮੁਨਿ ਰਾਮ ਜਬੈ ਸਿਵ ਚਾਪ ਉਠਾਇ ਸੁਕੇ

੩੮
 ੧੫

੪੦ ਨਮੋਗੁਣਦੋਇਰਛਾਏ॥ ੧੧॥ ਤਬਨਾਮਸੀਆਮਮਜੋਦੁਹਿ
 ੧੦ ਤਾਮੁਨਿਰਾਮਹਹਾਥਪਰੇਸੁਵਹੀ॥ ਮੁਨਿਕੋਸਿਕਮਾਨਿਸੁਬਾ
 ਤਭਲੀਹਸਿਰਾਮਕੀਓਰਸੁਬਾਤਕਹੀ॥ ਸਿਪਚਾਪਵਿਖਾਵ
 ਹੁਰਾਮਅਬੈਬਲਵੰਤਗੁਣੀਕਛੁਚੀਲਨਹੀ॥ ਇਹਭਾਂਤਿ
 ਕਹੇਮੁਨਿਪ੍ਰਿਗਵਜੋਤਬਚਾਂਪਲਏਜਨਆਏਤਹੀ॥ ੧੨॥ ਪੰਚ
 ਹਜਾਰਜੁਆਨਬਲੀਵਹੁਚਾਂਪਉਠਾਇਸਪੀਫੂਤਆਏ॥ ਪ
 ਟਮਣੀਬਹੁਭਾਂਤਿਲਸੇਪੁਨਿਘੰਟਕਸੋਤਿਨਸੀਗਸੁਹਾਏ॥
 ਰਾਮਸਮੀਪਸੁਆਨਧਰੇਸਿਵਚਾਪਾਇਹੇਨ੍ਰਿਪਰਾਮਾਦਿ
 ਖਾਏ॥ ਪੇਖਪ੍ਰਸੰਨਸੁਰਾਮਭਏਕਸਿਪੀਤਪਟੈਬਰਤਾਂਕ
 ਟਿਲਾਏ॥ ੧੩॥ ਵਾਮਕਰੇਧਨੁਰਾਮਲਯੋਹਸਿਤੋਲਨਤਾਂਪ
 ਨੁਕੋਹਰਿਕੀਨੋ॥ ਰਾਮਨਿਵਾਇਸੁਕੋਦਿਵਊਹਸਤਾਹਿਕੇ
 ਬੀਚਤਬੈਗੁਣਦੀਨੋ॥ ਦਛਣਪਾਂਣਸੇਅੰਚਨਜੋਰਪੁਬੀਰ
 ਕਯੋਤਬਹੀਧਨੁਛੀਨੋ॥ ਚਾਪਵਿਭੰਜਨਿਕੀਪੁਨਿਕੋਤਿਨਪੁ
 ਰਦਏਸਗਲੇਪੁਰਤੀਨੋ॥ ੧੪॥ ਭੂਮਅਕਾਸਰਸਾਤਲਲੋਸੁ
 ਨਿਤਾਪੁਨਿਕੋਸਗਲੇਬਿਸਮਾਏ॥ ਦੇਵਸਰਾਹਕਰੇਨਭੀਮੇਕ
 ਫਲਨਕੀਬਰਖਾਬਰਖਾਏ॥ ਗੀਝਾਪਛਰਨਚਕਰੇਅਰਦੇਵ

ਨਕੇਕੁਲਦੰਦਾਭਿਵਾਏ। ਪੋਖਦੁਟੁਕਪਰੇਹਰਿਚਾਪਸੁਰਾਮ
 ਤਬੈਨਿਪਕੰਡਲਗਾਏ॥੧੫॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ ਅੰਤਹਪੁਰਾਨੀ
 ਸੀਯਮਾਤਾਬਿਸਮਾਨੀਯਹਈਸਕੀਕਮਾਨੀਲਘੁਬਾਲਤੇਰਤਾ
 ਰੀਹੈ॥ ਜਾਨਕੀਸੁਹੰਮਮਾਲਦੱਛਕਰਲਈਬਾਲਭਾਲਹੇਮਮੁ
 ਕਤਜਲਦਾਮਚਮਕਾਰੀਹੈ॥ ਹੇਮਹੀਸੋਗਤਹੇਮਹੇਮਹੀਕੇਕਾ
 ਨਪਤਹੇਮਜਲਜਾਤਕੀਪੁੱਟੁਲਕੰਜਵਾਰੀਹੈ॥ ਮੁਕਤਿਹਾਰਗ
 ਰੇਪਾਇਨੇਵਰਾਂਸੁਸਬਦਕਰੇਪਾਟਕੇਦੁਕੁਲਪਰੇਮੰਦਮੁਸਕਾ
 ਰੀਹੈ॥੧੬॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਮਾਲਦਈਹਸਰਾਮਗਲੇਪਿਖਰਾ
 ਘੁਵਰੁਪਸੁਸੀਬਿਗਸਾਨੀ॥ ਬੈਠਗਵਾਖਸੁਰਾਮਨਿਹਾਰਪ੍ਰਸੰਨ
 ਭਈਮਿਥਲਾਪਤਿਗਾਨੀ॥ ਕੋਸਿਕਕੋਮਿਥਲੇਸਤਬੈਠਾਭਿਬੰਦਨ
 ਕੋਇਕਬਾਤਬਖਾਨੀ॥ ਆਜੁਸਿਤਾਬਸੁਕਾਜਬਨੇਲਿਖਪੜਪਾ
 ਠੇਮਨਕੀਰਜਪਾਨੀ॥੧੭॥ ਬੇਗਕੁਮਾਰਸੁਸੀਗਲੇਏਅਜਨੰਦਨ
 ਜੂਮਿਥਲਾਪੁਰਿਆਵੇ॥ ਸਿਗਸੁਦਾਰਨਆਇਇਹਾਂਸੁਕੁਮਾਰਨ
 ਕੋਇਹਬਿਯਾਹਕਰਵੇ॥ ਤੋਮੁਨਿਦੁਤਪਠੇਤਬਹੀਪੁਨਿਅੰਰਕਹੀ
 ਨਿਪਛੀਲਨਾਲਾਵੇ॥ ਦੁਤਕਹੀਅਜਨੰਦਨਕੋਮੁਨਿਕੋਸਿਕਤੋਰੇ
 ਸੁਬੇਗਬੁਲਾਵੇ॥੧੮॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ ਦੁਤਬੇਗਗਏਦੋਰਜਾਇ
 ਖਰੇਤੁਪਪੰਰਕੋਰਰਾਮਚੰਦਕੀਅਨੰਦਬਾਰਗਾਈਹੈ॥ ਦਸਰਬਬੁਲ
 ਕੋਬੈਠਾਇਪਾਸਦੁਤਪੁਤਰਾਮਚੰਦਕਰੀਤੁਪਰੀਤਿਸੁਨਿਪਾਈਹੈ
 ॥ ਹੀਏਹਰਖਾਏਤੁਪਮੰਤ੍ਰੀਬੁਲਾਇਰਾਮਚੰਦਕੀਕਹਾਨੀਤਾਰਿਕਾ
 ਨਮੇਂਸੁਨਾਈਹੈ॥ ਚਲੇਮਿਥਲੇਸਦੇਸਦੇਖਯੇਨਰੇਸਏਸਗਾਧਕੇ
 ਸਮੁਤਮੇਹਪੜਕਾਪਠਾਈਹੈ॥੧੯॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਅਬਸਭ
 ਚਲੇਮਿਥਲਾਪਤਿਗੇਹਾ॥ ਜਹਰਾਜਾਹੈਜਨਕਾਬਿਦੇਹਾ॥ ਗਜਵਾ
 ਜੀਰਥਅੰਰਪਦਤੀ॥ ਬੇਗਚਲੇਬਨਰਾਮਬਰਤੀ॥ ੨੦॥ ਵਸਿਸ੍ਵ
 ਗੁਰੁਗਵਾਨਹਮਾਰਾ॥ ਆਗੇਚਲੇਸਿਗਨਿਜਦਾਰਾ॥ ਮਗਨੀ

੪੧
੨।

ਅਗਨਹੋਤ੍ਰ ਗੀਜੋਈ ॥ ਲੇਵੇ ਸਿਗਮੁ ਨੀਵਰ ਸੋਈ ॥ ੨੧ ॥ ਰਾ
ਮਮਾਤ ਹਯੋ ਪੁਨਿ ਚੋਈ ॥ ਸਿਗਵ ਸਿਸੂ ਚਲੇ ਸਭੁ ਤੇਈ ॥ ਯਾਥਿ
ਪਸਰ ਪ੍ਰਸਥਾਨਾ ਕੀਨੋ ॥ ਭੂਪਤਿ ਆਪਿ ਬਰੋ ਰਥ ਲੀਨੋ ॥ ੨੨ ॥
ਸੈਨਾਲਈ ਬਡੀ ਤਿਨ ਸਾਥਾ ॥ ਸਿੰਦਨ ਬੈਠ ਚਲੇ ਨਰ ਨਾਥਾ ॥ ਦਸ
ਰਥ ਆਏ ਪੁਗਢਿ ਗਜ ਬਹੀ ॥ ਭੁਪਾ ਬਿਦੇ ਹਸੁ ਨੀਗਾ ਤਿਤ ਬਹੀ
॥ ੨੩ ॥ ਆਗੇ ਹਇ ਲੇਨੇ ਕੋ ਆਯੋ ॥ ਪਰੇ ਹਤ ਸਦਨੰਦ ਸ੍ਰੀਗੀਇ

ਯਾਯੋ ॥ ਦਸ ਰਥ ਕੋਨਿ ਪਪੂਜਨ ਕਯੋ ॥ ਪਿਨਿ ਰਾਗਾਯੀ ਮੁਖੇ ਉਚਰ
ਯੋ ॥ ੨੪ ॥ ਰਾਮ ਲਖਨ ਦੇਨੋ ਚਲ ਆਏ ॥ ਪਦ ਬਿਦੇ ਪਿਤ ਕੰਠ
ਲਗਾਏ ॥ ਦਸ ਰਥ ਮਨ ਮੇ ਅਤਿ ਹਰਖਾਨੇ ॥ ਰਾਮ ਨੰਦ ਪ੍ਰਤ ਬੈਠ
ਬਖਾਨੇ ॥ ੨੫ ॥ ਆਜੁ ਆਨੰਦ ਭਯੋ ਸੁਤ ਮੇਰੇ ॥ ਫੂਲ ਕਮਲ ਸਮ
ਪਿਖ ਮੁਖ ਤੇਰੇ ॥ ਮੁਨ ਅਨੁਗਧ ਹਭਯੋ ਉਦਾਰਾ ॥ ਸੈਭਨ ਭਯੋ ਸੁਕ
ਜ ਹਮਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ਯਾਥਿ ਪਭਾਖ ਬਹੁਰ ਗਰਲਾਏ ॥ ਸਿਰ ਭੂਮੇ
ਆਤਿ ਸੈ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ਹਰਖ ਭਯੋ ਨਿਪਵਰ ਕੇ ਐਸੇ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ
ਮਗਨ ਕੇ ਸੈਸੇ ॥ ੨੭ ॥ ਬਹੁ ਰਿਜਨ ਕ ਨਿਪਕ ਹਲੇ ਗਯੋ ॥ ਰੇਰਾ
ਤਿਨੇ ਕਰਾਵਤ ਭਯੋ ॥ ਸਭੁ ਸੇਭਾ ਜਾਂ ਪਰਿ ਕੇ ਮਾਹਿ ॥ ਦਾਰਾ ਸਹਿਤ
ਵਸੇ ਨਰ ਨਾਹਿ ॥ ੨੮ ॥ ਆਦਿਨ ਅਭੁਲ ਗਨਜ ਬੈਸੁ ਭਾਏ ॥ ਜਨਕ
ਤ ਬੈਰਾਹ ਰਾਮ ਲਿਆਏ ॥ ਭਾਈ ਮਾਤੁ ਪਿਤਾ ਰਾਘੁ ਨਾਥਾ ॥ ਜਨਕ ਲਿ
ਆਏ ਸਭੁ ਕੇ ਸਾਥ ॥ ੨੯ ॥ ਰਤਨ ਥੀਭ ਜਾਂ ਮੰਦਰ ਲਾਏ ॥ ਬਹੁਤ
ਚੰਦ੍ਰੇ ਰਹੰਤ ਨਾਏ ॥ ਤੋਰਣ ਬਾਂਧੇ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਸਭੁ ਸੇਭਾ ਨਿਹਬ

ਨੀਉਦਾਗਾ॥ ੩॥ ਹੇਮਸੁਤਮੁਕਤਾਵਲਜਾਲੀ॥ ਮੰਦਰਦੁਆਰ
 ਪ੍ਰਭਾਸੁਬਿਸਾਲੀ॥ ਹੇਮਜਨੇਉਜਾਕੇਗਰੇ॥ ਬ੍ਰਹਮਤਹਾਂਬੇਦ
 ਪੁਨਿਕਰੇ॥ ੩੧॥ ਭਲੇਪਟਿਬਰਤਨਮੇਲਾਏ॥ ਨਿਕਸਕੰਠਅ
 ਤਿਭੂਖਨਪਾਏ॥ ਯਾਬਿਧਕੀਤਰਣੀਸੁਖਰਹੀ॥ ਸੁਰਤਰਣੀ
 ਸੁਮਜਾਂਗ੍ਰਹਖਰੀ॥ ੩੨॥ ਭੇਗੀਦੁੰਦਭਿਗੀਤਉਦਾਗਾ॥ ਨਿਤ
 ਹੋਏਜਾਹਿਬਹੁਪ੍ਰਕਾਰਾ॥ ਦਿਬਰਤਨਜਾਂਮਾਹਿਜਗਾਏ॥ ਸੁਦ
 ਰਣਪੀਡਨਿਪਜਨਕਲਿਆਏ॥ ੩੩॥ ਤਾਂਉਪਰਹਧੁਨਾਬਥੈ
 ਠਾਏ॥ ਸੋਭਾਕਛੁਬਰਨੀਨਹਿਜਾਏ॥ ਉਭੈਪਾਸਮੁਨਿਬੈਠੇਦੇਉ॥
 ਗੁਰਬਸਿਸ੍ਰਮੁਨਿਕੋਸਿਕਜੇਉ॥ ੩੪॥ ਸਤਨੰਦਕ੍ਰਮਕਰਵੈਪੁ
 ਜੈ॥ ਮੁਨਿਵਸਿਸ੍ਰਪੁਨਿਕੋਸਿਕਦੂਜੈ॥ ਅਗਿਨਸਥਾਪਨਤਬਤ
 ਹਿਕਰੀ॥ ਦੇਵੀਤਹਾਂਬਨਾਈਖਰੀ॥ ੩੫॥ ਕਾਬੰਭੁ॥ ॥ ਅ
 ਨੀਜਾਨਕੀਕੁਰੰਗਨੈਅਾਲੇਕਹੈਭੁਜੰਗਹੋਮਰੰਗਰਤਨੀਗ
 ਭੂਖਨਸੁਹਾਵਨੀ॥ ਜਨਕਦਾਰਸੰਗਜੰਪਖਾਰਰਾਮਪਾਦਕੰ
 ਜੰਗਰਨੀਰਸੀਸਧਾਰਕਰੀਦੇਹਪਾਵਨੀ॥ ਜੋਈਰਾਮਪਾਦ
 ਵਾਰਸੀਸਈਸੰਗਿਧਾਰਬ੍ਰਹਮਐਮੁਨੀਸਕੇਕੁਪਾਪਕੋਮਿ
 ਟਾਵਨੀ॥ ਸੋਈਜਨਕਸੀਸਧਰੇਜਾਨਕੀਕੋਲੀਯੋਕਰੇਅੱਖ
 ਤਉਦੋਕਜੇਈਗੀਤਹੈਸੁਹਾਵਨੀ॥ ੩੬॥ ਜਾਨਕੀਸੁਰਾਮਦੀਨੀ

੪੩

੧੫

੪੪
੧੧

ਪਾਇਗਹਣਗੀਤਕੀਨਿਮਿਲੀਨਿਪਨੀਰਮੀਨੀਭਾਖਯੋਨਰੇ
ਸਜੁਸੀਅਰੂਪਕੀਅਗਾਰੈਨੋਨਪੁਤਪੁਤਵਾਰਗਰੇਹੋਮਮੁਕਤਿ
ਹਾਰਸਾਖੀਦਹੇਸਜੁਪ੍ਰਸੰਨਰਾਮਹੋਇਤੋਹਿਦਯੋਸੀਯਸੋਇ
ਜੋਇਪਾਇਕੋਬਿਦਾਰਯੋਸੁਚਾਪਜੋਮਹੇਸਜੁਪ੍ਰਸੰਨਰੂਪਭਏ
ਕੁਸੋਕਦੂਰਗਏਮਨੋਬਿਸਨਕੋਦਈਰਮਾਬਿਚਾਰਕੈਸੁਰੇਸਜੁ
॥੩੭॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਔਰਸਕੰਨਿਯਾਉਰਮਿਲਨਾਂਮਾਗਲ
ਖਮਣਦਈਜਨਕਸੁਖਪਾਮਾਂਸੁਤਿਕੀਰਤਿਪੁਨਿਮਾਤਿਵਜੋਈ
॥ਕ੍ਰਾਂਤਿਸੁਤਾਸੁਭਲਖਣਦੇਈ॥੩੮॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਏਕਭਰਤ
ਕੋਅਰਪਨਕੀਨੀ॥ਦੁਤੀਸਤ੍ਰਘਨਹਸਿਪਵਰਦੀਨੀ॥ਚਾਰੇਭ
ਏਸੁਦਾਰਸਮੇਤਾਸੁਭਲਖਣਕੇਚਾਰਲਿਕੇਤਾ॥੩੯॥ਚਾਰੇਰੂਪ
ਬਿਰਾਜੇਯੋਸੋ॥ਏਕਪਾਲਭਵਭੀਤਰਜੈਸੋ॥ਮੁਨਿਵਸਿਸੁਪੁਨਿ
ਕੋਸਿਕਓਰੇ॥ਮੇਥਲਜਨਕਦੇਉਕਰਜੋਰੇ॥੪੦॥ਸੁਤਾਉਦਤ
ਭਾਖਯੋਸੋਇ॥ਨਾਰਦਮੁਨਿਭਾਖਯੋਥੋਜੋਇ॥ਮੁਨਿਲਾਂਗਲਲੈਮੇ
ਇਕਵਾਰੀ॥ਯਗਨਮਿੱਤਸੁਭੂਮਿਸਵਾਹੀ॥੪੧॥ਸੀਤਾਮੁਖੇ
ਉਪਜੀਕਿਨ੍ਯਾ॥ਜਿਹਸਮਾਨਦੂਜੀਨਹੀਅੰਨ੍ਯਾ॥ਤਾਹਿਦੇਖਮੁ
ਹਿਮਾਨੰਦਭਯੋ॥ਪੁਤ੍ਰੀਭਾਵਤਾਹਿਮੇਕਜੋ॥੪੨॥ਪ੍ਰਯਨਾਹੀਸੋ
ਅਰਪਨਕਰੀ॥ਸਰਦਚੰਦਸੇਭਾਮੁਖਵਹੀ॥ਮੋਇਕੰਤਬੈਠਾਇਕਰ
ਲਾ॥ਤਾਹਿਆਏਨਾਰਦਮੁਨਿਦਯਾਲਾ॥੪੩॥ਮਹਤੀਬੀਣਾਕਰੇਬ
ਜਾਵੇ॥ਨਾਰਾਇਣਕੇਗੁਣਮੁਖਰੇਗਾਵੇ॥ਮੇਪੂਜਨਤਿਨਕੋਤਬਕੀ
ਨੋ॥ਅਦਰਕਰਸੁਖਆਸਨਦੀਨੋ॥੪੪॥ਤਬਮੇਪ੍ਰਤਤਿਨਬੈਨਉ
ਚਾਰੇਗੋਪਬਚਨਸੁਨਿਭੂਪਹਮਾਰੇ॥ਹੋਵੇਜਾਕਰਤੇਕਲਜਾਨਾਮੇ
ਰੋਬਚਨਭੁਲੇਉਰਮਾਨਾ॥੪੫॥ਰਿਖੀਕੇਸਪਰਮਾਤਮਜੋਈ॥ਤੁ
ਗਤਅਨੁਗ੍ਰਹਕਾਰਕਸੋਈ॥ਵੈਉਪਜੇਰਾਵਣਬਪਕਾਜਾ॥ਭਾਖੇਰ
ਮਨਾਮਸੁਨਿਹਾਜਾ॥੪੬॥ਮਾਇਆਕਰਨਰਤਨਜਿਨਪਾਰੇ॥ਦਾ

ਸਰਬੀਵਹੁਏਮੁਰਾਰੇਚਾਰਪ੍ਰਕਾਰਤੁਏਹਰਿਸੇਈਜੇਗ
 ਮਾਇਆਤਿਨਕੀਪੁਨਿਜੇਈ॥੪੭॥ਸੀਤਾਨਾਮਭਈਪਰ
 ਤੇਰੇਠਾਜਾਬਿਦੇਹਸਿਭਾਰਸਵੇਰੇਯਾਂਤੇਸੀਤਾਨਾਮਹਦੀਜੇ
 ਯਤਨਬਹੁਤਯਾਭੀਤਰਕੀਜੇ॥੪੮॥ ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਪੂਰਬ
 ਨਾਰਿਰਾਮਕੀਸੁਹੇਰਗੁਪਜਾਨਕੀਨਾਨਕੀਪਛਾਨਬਾਤਕ
 ਹੀਤੋਹਿਕਾਨਮੇਯੈਬਖਾਨਕੈਮੁਨੀਸੁਦੇਵਰਿਖਜੇਗਨੀਬਜਾ
 ਇਬੀਨਕੀਪੁਨੀਗਯੇਸਰੇਸਥਾਨਮੇਲੈਤਾਦਿਨਾਬਿਚਾਰਸੀ
 ਯਲਖਮੀਨਿਹਾਰਯਹਆਹਿਬਿਸਨਨਾਰਿਜਗਕਾਰਣੀਸੁ
 ਮਾਨਮੇਕੋਨਭਾਂਤਿਜਾਨਕੀਸੁਦਯੋਰਾਮਮਾਨਕੀਮਹਾਨਕੀਨਿ
 ਹਾਰਚਿਤਬਡੀਗਲਤਾਨਮੇ॥੪੯॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਕਾ
 ਯਏਕਬਿਚਾਰਣਕਰਯੋਮੇਦਾਚਾਰਹਸਿਦਪਨਪਰਯੋ
 ਤਿਪੁਰਵੈਤਕੇਦਾਹਨਕਰਯੋਪਨੁਖਾਮਾਨਹਮਾਰੇਪਰਯੋ
 ੫੦॥ਪਨੁਖਸਮੀਸੀਯਾਇਕਕਲਾਸਖੀਸਮੇਤਥੇਲਤਈ
 ਬਾਲਾਸੀਤਾਸੇਪਨੁਹਸਤਉਠਾਇਓਦੇਖਾਚਿਭੋਮੇਮਨਾ
 ਹਿਓ॥੫੧॥ਕੋਨਯਾਬਲਮੁਹਿਹੇਕਜੇਜਬਹੀਚਿਤਾਬਢੀ
 ਸੁਮੇਮਨਤਬਹੀਕਾਕੇਸੀਤਾਦਯੋਬਿਸਾਲਾਬਡੇਬਿਚਾਰਮੇ
 ਹਮੁਨਿਦਯਾਲਾ॥੫੨॥ਪਨੁਖਾਬਿਚਾਰਸੁਪ੍ਰਣਹਨਹਰਾਇਓ
 ਯੋਬਿਚਾਰਮੇਰੇਮਨਆਇਓਸੀਤਾਪ੍ਰਣਹਨਕੇਕਾਰਣਾ
 ਸਭਭੂਪਨਕੋਮਾਨਬਿਦਾਰਣਾ॥੫੩॥ਤੇਕ੍ਰਿਪਾਕਰਹੇਮੁਨਿਦ
 ਯਾਲਾਰਾਮਕਮਲਦਲਨੈਨਾਬਿਸਾਲਾਆਏਪਨੁਪੁਨਿਹਾਰ
 ਣਕਾਜਾਤੁਏਮੋਰਥਮੇਰੇਆਜੁ॥੫੪॥ਸਫਲਜਨਮਹੇ
 ਏਅਬਮੇਰੇਰਾਮਸੀਯਾਇਕਾਸਨਹੇਰੇਸਿੰਘਾਸਨਰਾਮ
 ਸੀਯਾਦੁਇਐਸੇਦੀਪਤਿਮਾਨਰਵੀਜਗਜੈਸੇ॥੫੫॥ਤੇਪਦੁ
 ਅੰਬੁਜਦਾਰਿਸੁਪਰਤਾਬ੍ਰਹਮਾਭਯੋਜਗਤਕੇਕਰਤਾਤੇਪਦਸ

੪੬
ੴ

ਲਿਲਧਾਰਿਬਾਲਿਰਾਜਾਦੇਵਨਕੋਹੋਇਯੋਆਪਿਰਾਜਾ॥੫੬॥
ਆਹਿਲਮਾਤੇਪਦਕੀਰਜਪਾਏਰੁਰਤਾਕੋਤਨਸਰਾਪਮਿਟਾਏਅੇ
ਟਤਸਾਪਨਬਾਰਲਗਾਈ॥ਰਾਮਕੋਨਤੁਮਤੇਆਪਿਕਾਈ॥੫੭॥
ਭੇਪਦਪੀਕਜਰੇਣੁਸਨੇਹਾ॥ਕਰਜੇਗੇਸੁਰਮਾਨੀਦਗੇਹਾ॥ਰੁਵ
ਕੁਮਾਰਿਨੇਜਿਨੇਨਿਜਕਾਲਾ॥ਬਿਚਰੇਆਨੀਦਰੂਪਾਬਿਸਾਲਾ॥੫੮॥
ਤੇਭੁਜਨਾਮਤਜੇਸਭਸੋਕਾ॥ਸੁਰਗਮਾਹਿਸੁਰਪਾਇਓਕਾ
ਐਸੇਚਰਣਤੁਮਾਰੇਗਾਇਯੋ॥ਤਾਕੀਸਰਣਜਨਕਾਬਮਾਇ
ਓ॥੫੯॥ਯਾਂਬਿਧਉਸਤਤਿਭੂਪਤਿਕਰੀ॥ਮੂਰਤਿਰਾਮਸੁਉ
ਰਮੇਧਰੀ॥ਸੋਕਰੇਕੁਦੀਨੀਨਿਪਦਾਸੀ॥ਦਸਹਜਾਰਥਹੇਮ
ਪ੍ਰਕਾਸੀ॥੬੦॥ਦਸਲਾਖਦੀਨੀਨਿਪਬਾਜੀ॥ਦਸਹਜਾਰਹੇਮ
ਗਜਗਾਜੀ॥ਏਕਲਾਖਪੇਦਲਬਲਧਾਰੀ॥ਝੈਸੈਦਾਸਦਯੋਸੁ
ਖਕਾਰੀ॥੬੧॥ਦਿਬਪਟਿਬਰਹਾਰਾਪਾਰਾ॥ਰਤਨਮਣੀਮਯ
ਪ੍ਰਭਉਦਾਰਾ॥ਸੀਤਾਕੇਯਾਂਬਿਧਦਯੋਦਾਜਾ॥ਜਨਕਾਬਿਦੇਹਮਹਾ
ਬਲਰਾਜਾ॥੬੨॥ਦਸਿਸ੍ਰਮਾਦਿਕਬ੍ਰਹਮਰਿਖਸਾਰੇ॥ਰੁਰਤਸੁਮਿ
ਤੀਭੂਪਅਪਾਰੇ॥ਰਾਜਾਦਸਹਬਲੈਥੇਜੇਤੇ॥ਜਨਕਾਬਿਦੇਹਸੁਪੁਜੇ
ਤੇਤੇ॥੬੩॥ਬਹੁਰੇਜਨਕਾਬਿਦਾਇਸੁਦੀਨੇ॥ਚਲੇਹਘੁਤਮਆਨੀਦ
ਭੀਨੇ॥ਸਜਲਨੈਨਸੀਕਿਠਲਗਾਈ॥ਮਾਰਨੇਮਿਲਦਈਬਿਦਾਈ॥
੬੪॥ਸਾਸੁਸਸੁਰਕੀਕੀਜੇਸੇਵਾ॥ਰਾਮਨਿਰੰਤਰਮਾਨੇਦੇਵਾਪ
ਤਿਬ੍ਰਤਉਰਜੀਤਰਗੋਹਾ॥ਪ੍ਰਭੀਸੁਖਸੇਤੀਤੁਮਰਹੋ॥੬੫॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥
॥ਰਾਮਚਲੇਮਿਥੁਲਾਪੁਰਤੇਤਬਬਾਜਨਕੀਧੁਨਿਹੋਤਅਪਾਰਾ॥
ਭੇਗੀਮ੍ਰਦਿਗਸੁਆਨਕਤੂਰਗਤੂਰਬਤੇਕਛੁਆਹਿਨਪਾਰਾਦੇਵ
ਪੁਰੀਘਨਤੇਹਤੁਰੀਧੁਨਿਮੰਗਲਰੂਪਭਯੋਜਗਸਾਰਾ॥ਭੂਮਅਕ
ਸਕੇਬਾਦਮਿਲੇਧੁਨਿਪੂਰਹੀਯੋਸੁਭਯੀਕਰਭਾਰਾ॥੬੬॥
ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਬਾ

ਕਰਿਸਪਤਮੋਧਿਆਇ॥੭॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚਾਦੇਹ
ਰਾ॥ ॥ ਮਿਥੁਲਾਤੇਜਬ ਰਾਮਜੀਗਏ ਸੁਜੇਕੁਤੀਨਾਨਿਮਿਤ
ਸੁਭਾਵੀਭੀਤਕੇਹੇਰੇਨਿਪਪ੍ਰਥੀਨ॥੧॥ ਅਨੰਗਸੇਖਰਛੰਦ
॥ ॥ ਪ੍ਰਣਾਮਕੈਬਾਸਿਸ੍ਰੋਕੇਸੁਪੁਛੋਨਰੇਸਦੇਵਦੇਖਯੋਨਿ
ਮਿਤਘੋਰਚਿਤਦੈਬਿਚਾਰਯੋਬਾਸਿਸ੍ਰੋਤੋਬਿਚਾਰਕੈਬਖਾਨੇ
ਮਹੀਪਕੋਆਗਾਮਭੀਤਹੋਇਗੋਨਰੇਸਜੂਨਿਪਾਠਯੋਅਭੀਤ
ਫੇਰਹੋਇਗੋਸੁਬੇਗਭੂਪਮੈਕਹੋਅਨੰਦਸੋਰਹੋਸਦਨਸਿਕਚਿਤਡਾ
ਰਿਯੋਮੀਰਪ੍ਰਦੱਖਣਾਕਰੇਂਸੁਪੇਖਤੇਹੁਤਪਤੇਸੁਭੀਸੁਚਤੇਸ
ਚਾਸੁਨੈਨਕੈਨਿਹਾਰਿਯੋ॥੨॥ ਜਬੈਬਾਸਿਸ੍ਰੋਕਹਯੋਵਦਾਤਿ
ਘੋਰਤੇਨਿਲਾਸੁਨੈਨਸਰਬਕੇਮੁੰਦੇਸੁਪੂਰਪਾਰਯੋਤਬੀ॥ਤਤੇਜਾ
ਮਾਗਤਾਸੁਤੇਜਗਾਸਿਕੇਸਮੰਨਿਹਾਰਪਰਸੁਰਾਮਕੋਪ੍ਰਤਾਪਪੁੰ
ਜਹੈਸਹੀ॥ਸੁਦੇਹਨੀਲਮੇਘਸੀਜਟਾਕਲਾਪਸੀਸਮੈਕੁਠਯੋ
ਕਮਾਨਪਾਇਕੋਪਦਾਹਨੇਗਹੀ॥ਅਨੇਸੁਪ੍ਰੇਤਗਟਕੋਪਕੂਗਦਿ
ਸ੍ਰਦੀਭਿਲੈਹਨੇਸਮਤਏਕਕੋਕ੍ਰਿਪਾਸੁਰੰਚਹੁੰਨਹੀ॥੩॥ ਦੋਹਰ
॥ ॥ ਕਾਂਰਤੀਵੀਰਯਜਿਹਹਨੇਕਾਟੀਭੁਜਾਰਜਾਗਾਭਿਸਪਾਇ
ਵਾਰਖੰਡੀਹਨੇਵੈਆਏਬਲਧਾਗ॥੪॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਦਸਰਬ
ਕੇਸਨਮੁਖਗਯੋਕਾਢੇਕਾਠਿਨਕੁਠਾਗਾਕਾਲਮਿਤੁਆਈਮਨੇ
ਦਸਰਬਡਰਉਰਤਾਗ॥੫॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਦੇਖਸੁਰੂਪਡਰੇਤਿਨ
ਕੇਸਤੁਰੂਲਗਈਅਰਘਾਦਿਕਪੂਜਾ॥੬॥ ਹਿਸੁਰਾਹੋਬਕੇਮੁਖੇ
ਨਿਪਕੋਮੁਖਬੋਲਨਆਵਤਦੂਜਾਦੈਡਪ੍ਰਣਾਮਸੁਭੂਪਿਕਰੀਤ
ਨਕਾਂਪਤਿਪੇਖਸੁਰਾਮਮਹੁਜਾਅੰਰਹਨੇਰਹਨੇਦਿਜਗਾਜਸੁਦਾਨ
ਕਰੋਮਾਮਤਨੁਜਾ॥੬॥ ਇਹਭਾਂਤਿਬਖਾਨਤਭੂਪਤਿਕੋਸੁਆ
ਦਰਕੈਕਰਧਾਰਕੁਠਾਗਾਭਿਗਕੋਪਸੁਲਾਸਦੁਰੇਅਤਿਸੈਤਿਨ
ਰਾਮਸੁਨਿਠਰਵਾਕਉਚਾਗਾ॥ਤੁਮਬਾਹਜਨੀਚਸੁਰਾਮਾਇਹੈਮ

ਮਨਾਮ ਕਰੋ ਤਨ ਮੇਂ ਕਿ ਮਧਾਰਾ ਯਾਦਿ ਬਾਹੁ ਜੋ ਕਯੁ ਯੁਧ ਹੋਮੇ
 ਨਿਜ ਥੀ ਸਸੋ ਸੁਕੁ ਠਾਰ ਕੀ ਪਾਰਾ ॥ ੭ ॥ ਚਾਪ ਪੁਰਾਤਨ ਸਿਕ
 ਰ ਕੇ ਰੁਮ ਤੋਰ ਕਹਾ ਮਨ ਮੇਂ ਗਰਬਾ ਵੇ ॥ ਬਿਸਨ ਸੁਚਾ ਪਾਇ ਰੇ ਪਿ
 ਖਰਾਮ ਸੁਯੋ ਗੁਲਜਾਹਿ ਕੇ ਬੀਚ ਚਢਾ ਵੇ ॥ ਤੇਰੁ ਮਸੀਰਾ ਸੁਯੁ ਪ
 ਕੋਰੇ ਭਿਰਮੁ ਸੀ ਗਰਾਮ ਨ ਜੀਵਤ ਜਾ ਵੇ ॥ ਨਾਹਿ ਚਢੇ ਤੁਹੇ ਸਭੁ ਕੇ
 ਯਮ ਕੇ ਪੁਰ ਕੀ ਆਬਿਸਾਸਿ ਨ ਪਾ ਵੇ ॥ ੮ ॥ ਗਇਰ ਗੁੰਤਿ ਕਹਯੋ ਜਬ
 ਤੁੰਗ ਦਿਜ ਰਾਜ ਸੁਕਾਂ ਪਉ ਠੀਵ ਸੁਪਾਤ ਬਸਾਰੀ ॥ ਗਝੇ ਗਮੁੰਦ ਗ
 ਏ ਸਭੁ ਲੋਗ ਨ ਕੇਤੁ ਮਭੁ ਰਭਯੋ ਸੁਮਨੇ ਨਿਸਕਾਰੀ ॥ ਪਿਖਰਾਮ ਸੁ
 ਰਾਂਭਿ ਗਨੀ ਦਨ ਕੇ ਆਤਿ ਕੇ ਪਤੁਰੇ ਸੁਮਹਾਂ ਬਲ ਪਾਰੀ ॥ ਯਨੁ ਤਾਂ ਕ

ਰਤੇ ਹਰਿ ਛੀਨ ਲਯੋ ਗੁਣ ਰੇ ਪਦਯੋ ਨ ਲਗੀ ਕਛੁ ਬਾਰੀ ॥ ੯ ॥
 ਕਾਛਿ ਨਿਖੰਗ ਤੇ ਬਾਨ ਲਯੋ ਪਨੁ ਬੀਚ ਦੋ ਪੁਲਿ ਮੈਂ ਚਕਮਾਨਾ ॥
 ਰਾਮ ਕਹਯੋ ਦਿਜ ਰਾਜ ਸੁਨੇ ਯਹ ਪੇਖ ਰਹੈ ਪਨੁ ਬੀਚ ਸੁਬਾਨਾ ॥
 ਆਹਿ ਅਮੋਘ ਸੁਸਾਇ ਕਰਾਮਾ ਸਿਤਾ ਬਾਦਿ ਖਾਇ ਸੁਯਾਹਿ ਸਿਸ ॥
 ਨਾ ਪਾਦ ਹੋਨੇ ਤਵ ਲੋਕ ਹੋਨੇ ਬਦ ਬੇਗ ਸੁਬਾਮ ਨ ਛੀਲ ਨ ਮਾਨਾ ॥
 ੧੦ ॥ ਸੀਕੁ ਰਛੀਦਾ ॥ ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਕੀ ਯਹ ਬਾਤੋ ਕੇ ਦਿਜ ਰੁਧ
 ਬਦ ਨ ਮਲਾਨਾ ॥ ਕਰਯਾ ਦਿਪੁਰ ਬਕਥਾ ਕੇ ਦਿਜ ਰਾਮ ਕੀ ਨਿਬ
 ਖਾਨਾ ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਬਾਹੁ ਬਿਸਲ ਨੈ ਨਾਜਾਨ ਯੋ ਤਵ ਭੇਦਾ ॥ ਹਰਿ ਪੁ
 ਰਖ ਪੁਰਣਾ ਬਿਸਨ ਤੂ ਜਗ ਕਾਰਣੇ ਸੁਨਿ ਦੇਵਾ ॥ ੧੧ ॥ ਮੇਥਾ ਲਤਾ ਮਸ

ਬਿਸਨਕੀਕਰਆਰਾਧਿਯੋਹਰਿਨਾਥਾਚੰਡੀਰਥਜਾਇਕੈਪ੍ਰ ੪੯
 ਭਾਬਿਸੁਕੀਰਿਪੁਨਾਥਾਮਮਭਏਤੁਸਨਾਗਾਇਣਾਮਨੰਨਕੀਨੀ ੧੧
 ਸੇਵਾਸਿਖਚੰਡੀਦੇਕੇਕਰਗਦਾਧਾਰੀਦੇਵਾ ੧੨ ॥ ਦੋਹਰਾ
 ॥ ਮੋਪ੍ਰਤਬਚਨਬਖਾਨਯੋਸੁਨੇਗਾਮਦੈਕਨਾ ॥ ਮੁਖਪੰਕਜਅਤਿਸੈ
 ਖਿਰੈਭਵਤੰਜਨਤਗਵਾਨਾ ॥ ੧੩ ॥ ਸ੍ਰੀਗੁਗਵਾਨਉਵਾਚਾ ॥
 ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਬ੍ਰਹਮਨਉਠੋਤਪਸਾਧਾਰੀ ॥ ਸਫਲਭਈਤਪ
 ਸਾਅਬਥਾਹੀ ॥ ਮੋਚਿਦਿਅੰਸੁਧੁਕਤਿਤੁਮਭਏ ॥ ਹੋਨਰਿਪੁ
 ਤਵਕਿਲਾਵਿਖਗਏ ॥ ੧੪ ॥ ਕਾਰਤੀਦੀਰਥਅਰੁਜਨੁਭਾਗਾ ॥
 ਭਾਤੁਮਾਰਾਜਾਨੇਮਾਰਾ ॥ ਤੰਕੋਹੋਤੇਹਬਰਦੀਨਾ ॥ ਜਾਹਿਨਿਮ
 ਤਮਹਾਂਤਪੁਕੀਨਾ ॥ ੧੫ ॥ ਬਾਗਇਕੀਸਹਨੇਸਭਖੰਡੀ ॥ ਭੂਮੀ
 ਹੋਇਸੁਨਿਖਲਅਖੰਡੀ ॥ ਭੂਮੀਨਿਖਲਕਸਪਦੈਦਾਨਾ ॥ ਬਹੁਰ
 ਸਾਂਤਿਹੋਹੁਬਲਵਾਨਾ ॥ ੧੬ ॥ ਤੇਤਾਯੁਗਆਵੇਗੋਜਬਹੀ ॥ ਦਾਸ
 ਰਥੀਹੋਵੇਮੈਤਬਹੀ ॥ ਰਾਮਨਾਮਭੁਖੇਗੇਸਾਰੇ ॥ ਤਬਦਿਜਵਰਪੁ
 ਨਿਮੋਹਨਿਹਾਰੇ ॥ ੧੭ ॥ ਮੈਤੇਕੇਦਯੋਤੇਜਸੁਜੇਈ ॥ ਦੇਵੇਗੇਮੈਕੋ
 ਪੁਨਿਸੇਈ ॥ ਪੁਨਿਤਪੁਪਰਤਨਮਾਹਿਸੁਭਾਰਾ ॥ ਤਿਸਟਬ੍ਰਹਮਦਿ
 ਨਜਗਤਮਭਾਰਾ ॥ ੧੮ ॥ ਯੋਬਖਾਨਭਏਅੰਤਰਿਧਾਨਾ ॥ ਪਰ
 ਪੁਰਣਵੈਪੁਰਖਪੁਰਾਨਾ ॥ ਜੇਜੋਹਰਿਆਇਸੁਮੁਹਿਦੀਨੀ ॥ ਸੋ
 ਸੇਰਾਮਸਗਲਮੇਕੀਨੀ ॥ ੧੯ ॥ ਜੇਈਬਿਸਨਰਾਮਤੁਮਹਰੀ ॥
 ਅਵਤਾਰਲਯੋਬਿਧਿਬਿਨਤੀਕਰੀ ॥ ਮੈਮੈਤੇਜਹੋਤੇਦੇਜੇਈ ॥
 ਤੇਹਿਲਯੋਪੁਨਿਤੇਜਸੁਸੇਈ ॥ ੨੦ ॥ ਆਜੁਸਫਲਭਯੋਜਨ
 ਮਹਾਮਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰਭੂਪੁਰਣਹਰਿਨੈਨਾਨਿਹਾਰਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਦੈਕਜ
 ਕੋਨਹਿਪਾਵੈ ॥ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਪਰੇਜਹਬੇਦਬਤਾਵੈ ॥ ੨੧ ॥ ਜਨਮਾਦੈ
 ਖਟਭਾਵਦਿਕਾਰਾ ॥ ਤੋਮੈਨਹਿਆਗਿਆਨਾਵਿਕਾਰਾ ॥ ਨਿਗਵਿ
 ਕਾਰਪਰਪੁਰਣਰਾਮਾ ॥ ਰਾਮਨਾਦੈਕਨਹਿਤੇਮੈਨਾਮ ॥ ੨੨ ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਭੀਤ ਰਫੇ ਨਾ ਪਾਗਾ ਪੁ ਮਹੇਇ ਜਿਉ ਮਾਗਿ ਨ ਮਸ਼੍ਰਾ
 ਰਾਗਿ ਤਿਉ ਤਵ ਭੀਤ ਰਮਾਇਆ ਆਹਿ। ਨਿਖਲ ਸੁਜ ਗਤ ਬਨ
 ਇਤਾਹਿ॥ ੨੩॥ ਮਾਇਆ ਕਰਮ ਵਰੇ ਸੁਲੇਕਾ ਤੇ ਹਿ ਨ ਜਾਨੇ
 ਵੇ ਸੇਕਾ ਨ ਬਿਨਾ ਬਿਚਾਰ ਯਹ ਮਾਇਆ ਆਹੇ। ਕੀਏ ਬਿਚਾਰ ਨ
 ਰੀਚਿ ਕਰਹੇ॥ ੨੪॥ ਆਵਿ ਦਿਯਾ ਨਾਮ ਸੁਯਾਹਿ ਬਖਾਨੇ। ਵਿਦਿ
 ਯਾ ਸਾਥ ਵੇਰੋ ਪਸੁ ਠਾਨੇ। ਆਵਿ ਦਿਯਾ ਕ੍ਰਿਤ ਸੰਪਾਤ ਬਿਕਾਰਾ।
 ਚਿਤ ਪ੍ਰਤਾਪਿ ਬਸੁਤਾਹਿ ਮਸ਼੍ਰਾਗਾ॥ ੨੫॥ ਜੀਵ ਨਾਮ ਸੁਤਾਹਿ ਕ
 ਰਾਇ ਓਆ ਪੁਰੁਲਾਇ ਜ ਗਤ ਦੁਖ ਪਾਇ ਓ। ਦੇਹਿ ਬੁਧਿ ਮ
 ਨ ਪ੍ਰਾਨ ਨ ਬੀਚਾ ਜੈ ਲੈ ਐਆ ਭਿਮਾਨ ਸੁਨੀਚਾ॥ ੨੬॥ ਤੋਲੈ ਕਰੇ
 ਕਰਤੋਂ ਤਵੇ ਕਰਾ। ਭੋਗੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਗਤ ਮਸ਼੍ਰਾਗਾ। ਆਤਮ ਕੋ
 ਨਹਿ ਜਨਮ ਸੁਰਯੋ। ਬੁਧਿ ਮਾਹਿ ਨਾਹਿ ਗਿਆਨ ਸੁਪਯੋ॥ ੨੭॥
 ਮਾ ਬਿਨਾ ਬਿਖੇ ਕਵੇ ਨ ਮਿਲ ਗਏ। ਮਿਸਾਰ ਅਨਰਥ ਸੁਯਾਂ ਤੇ ਤ
 ਏ। ਜਨੂੰ ਕੇਚੇ ਤਨ ਜੋਗ ਸੁਜ ਬਹੀ। ਚੇਤਨ ਤੰਤ੍ਰਿ ਹੋਵੇ ਤੁਬਹੀ॥ ੨੮॥
 ਚੇਤਨ ਜੋਗ ਸੁਗਤ ਪਾਈ। ਤੰਤ੍ਰਿ ਤੇਤਨ ਮੇਆਈ। ਜਲ ਮਾ
 ਗਿਨੀ ਕੋ ਮੇਲ ਨ ਜੋਸੇ। ਮਿਲੇ ਸੁਚੇਤਨ ਜਨ ਪੁਸ਼ਿਤੈ ਸੇ॥ ੨੯॥ ਤ
 ਵ ਪਦ ਭਗਤ ਸਿਰਾ ਸੁਖ ਜੈ ਲੈ। ਪਵੇ ਨਾਹਿ ਸਿਸਰੇ ਸੁਤੈ ਲੈ। ਤਵ
 ਭਗਤ ਨ ਕੀਸੀ ਗਤ ਪਾਏ। ਬਹੁਰੇ ਤੇ ਪਦ ਭਗਤਿ ਕਮਾਏ॥ ੩੦॥
 ਤੁਬਯ ਹਿ ਮਾਇਆ ਰਯੇ ਜੋਈ। ਸਨੇ ਸਨੇ ਤਨੁ ਹੋਵੇ ਸੇਈ। ਪੁ
 ਨਿਤ ਵਰਿ ਆਨ ਸਪੰਨ ਮਾਚਾਰ ਯਾ ਪਾਵੇ ਜੋ ਮਾਤਿ ਹੋਵੇ ਆਰਯ
 ॥ ੩੧॥ ਬ੍ਰਹਮਣ ਰਿਆਨ ਸੁਗੁਰ ਤੇ ਲਹੇ। ਤਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਬਿਪਨ
 ਯੋ। ਜੇ ਜਨ ਭਗਤਿ ਮਾਗੀ ਹੀਨਾ। ਸਦਾ ਰਹੇ ਤੇ ਯਾਜ ਗਈ ਨਾ॥ ੩੨॥
 ਕਲਪ ਕੋਟਿ ਜੋ ਜਾਹਿ ਅਨੇਕਾ। ਨਾਤਿ ਨ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ਬਿਬੇਕਾ।
 ਸੁਖ ਨ ਯਹੋ ਕਦਾ ਚਿਤ ਤੇਈ। ਭਗਤਿ ਬਿਹੀਨ ਅਹੋ ਜਨ ਜੇਈ॥
 ੩੩॥ ਯਾ ਤੇਤਵ ਪਦ ਕੰਜ ਸੁਜੇਈ। ਨਾ ਕੀਭੁਗਤਿ ਸਦਾ ਮਮੋਈ। ਜ

ਹਿੰਜਹਿ ਹੋਵੇ ਜਨਮ ਹਮਾਗਾ ਸੇਵੇ ਤਹਿ ਪਦ ਕੰਜਤੁ ਮਾਗਾ ॥ ੩੪ ॥
 ॥ ਤਵ ਭਗਤ ਨ ਕਾਸੀ ਗਉਦਾਗਾ ਜਾਂ ਕਾਰਿ ਮਿਟੇ ਆਵੇ ਦਿਯਾ ਭਾ
 ਗਾ ਤੇਰੀ ਭਗਤ ਨਿਰਤ ਜਨ ਜੇਈ ॥ ਪਰਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਵਰ ਖੇਤੇ
 ਈ ॥ ੩੫ ॥ ਅਖਿਲ ਲੋਕ ਵੈ ਪਾਵਨ ਕਰੇ ਸੇ ਕਲਮ ਲਨਾ ਹੋ ਕਿ
 ਉਪਹਰੇ ਜਗਨਾਥ ਤੇ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮਾ ॥ ਭੁਤ ਉਪਾਵਨ ਹੋ ਸੁਖ ॥ ੦
 ਮਾ ॥ ੩੬ ॥ ਕਰੁਣਾ ਕਾਂਤਿ ਨ ਮੋ ਪਦ ਥਾਠਾ ਰਾਮ ਚੰਦ ਪ੍ਰਣ
 ਮ ਹਮਾਰੇ ॥ ਜੇ ਜੋ ਪੁੰਨਿ ਕੀਯੇ ਮੇਨਾਥਾ ਲੋਕਾ ਜਿਗੀਖਾ ਕੈ ਰਘੁ
 ਨਾਥ ॥ ੩੭ ॥ ਸੇ ਹੋਵੇ ਤਵ ਬਾਣਿ ਸਾਨਾ ਬੀਦਨ ਕੈ ਦਿਜ ਰਾਮ
 ਬਖਾਨਾ ॥ ਭੁਏ ਪ੍ਰਸੰਨਤ ਬੀਭਗਵਨਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਕਰੁਣਾ ਪਰਪਾਲ
 ॥ ੩੮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮੇਵਾ ਚਾਚੇ ਪਈ ॥ ॥ ਤੇ ਪ੍ਰੇਤੁ ਸਟ ਭਾਇ ਚਿੰਮੇ
 ਮੇ ਬ੍ਰਹਮਨਾ ॥ ਮਾਗੇ ਵਰ ਭੀਤ ਰੋਜੇ ਹੈ ਮਨਾ ਦੇਵੇ ਅਖਿਲ ਦਸਤੁ ਹੈ ਜੋ
 ਈ ॥ ਸੀਸਾ ਯਮੇ ਕਰੇ ਲੋਕੇ ਈ ॥ ੩੯ ॥ ਪ੍ਰੀਤ ਮਨਾ ਭ੍ਰਿਗੁ ਨੇ ਦਨ ਭੁਏ
 ਪੁਨਿ ਰਾਘਵ ਪ੍ਰਤਿਬੈਨ ਅਲਏ ॥ ਯਦਿ ਮੋ ਪਰਿ ਹੋ ਦਯਾ ਤੁ ਮਾਰੀ ॥
 ਮਧ ਸੁਦਨ ਹਾਰਿ ਰਾਮ ਮੁਗਾਰੀ ॥ ੪੦ ॥ ਤੋਤ ਵਭਗਤ ਨ ਕੇ ਸਤ ਸਿੰਗਾ ॥
 ਮੇ ਕੋ ਹੋਇ ਸੁਸਦਾ ਅਭੰਗਾ ॥ ਤਵ ਪਦ ਪੰਕਜ ਪਰਮ ਰਸਾਲਾ ॥ ਤਾ ਕੀ ਭ
 ਗਤਿ ਹੋਇ ਮਮਦਯਾਲਾ ॥ ੪੧ ॥ ਸਤੋਤ੍ਰ ਯਾਹਿ ਪਛੇ ਜਨ ਜੇਈ ॥ ਭਗਤ
 ਹੀ ਨਯਦ ਪਿਵਹੋ ਈ ॥ ਤੋ ਕੇ ਭਗਤਿ ਤੁ ਮਾਰੀ ਹੋਵੈ ॥ ਗਿਆਨ ਪਾਇ
 ਦੁਖ ਸਗਲੇ ਖੇਵੇ ॥ ੪੨ ॥ ਮਰਣ ਤਾ ਕੋ ਹੋਵੇ ਜਬ ਹੀ ॥ ਤੇਰੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤ
 ਆਵੇ ਤਬ ਹੀ ॥ ਮੇ ਕੋ ਦੀਜੇ ਯਾਹ ਬਰਦਾਨਾ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ ਪ੍ਰਣ ਭਗਵ
 ਨਾ ॥ ੪੩ ॥ ਤਥਾ ਹੋਇ ਰਘੁ ਬੀਰ ਬਖਾਨੀ ॥ ਤਬ ਦਿਜ ਵਰ ਪਰਕਰ
 ਮਾਠਾਨੀ ॥ ਬਹੁਰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਰਾਮ ਕੋ ਕਰੀ ॥ ਤਬ ਰਘੁ ਵਰ ਪੂਜੇ ਦਿ
 ਜਵਰੀ ॥ ੪੪ ॥ ਬਹੁਰ ਰਾਮ ਤੇ ਆਗਿਆ ਪਾਈ ॥ ਗਯੇ ਮਹੇਂ
 ਫਾਚਾਲੀ ਦਿਜ ਰਾਈ ॥ ਪਿਖਰਾਘਵ ਦਸਰਥ ਹਰਖਾਏ ॥ ੦
 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤ ਕਭਏ ਪੁਨਿ ਆਏ ॥ ੪੫ ॥ ਪੁਨਿ ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਸੁਕੰਠ ਲਗਾ

ਏਆਨੰਦਨੈਨਚਲਿਯੋਜਲਜਾਏਅਤਿਪ੍ਰਸੰਨਨਿਪਮਨੀਮੇਤੁ
 ਏਸ੍ਰਸਤਿਚਿਤਪੁਰਤੀਤਰਗਏ॥੪੬॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਰਾਮ
 ਲਖਨਸੌਰੁਪਨਜੁਤਰਤਮਹਾਂਬਲਵਾਨਾਅਦਭੁਤਿਰੂਪਬਿਰਾਜ
 ਈਨਰਵਰਾਮਰਸਮਾਨ॥੪੭॥ਆਪਨੀਆਪਨੀਦਾਰਲੈਨਿ
 ਜਾਨਿਜਮੀਦਰਮਾਹਿ॥ਰਮੇਅਯੋਧਾਨਗਰੀਮੇਮਹਾਂਆਨੰਦਮਨ
 ਮਾਹਿ॥੪੮॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਮਾਤਪਿਤਾਹਰਖਾਨੇਪੇਖਾਰਾਮ
 ਸੀਯਾਲਖਾਮਿਲੇਬਿਸੇਖਾਸੀਤਾਰਾਮਰਮੇਗੁਹੇਸੇ॥ਬੈਕੁੰਠਿ
 ਰੁਦਨਮੇਸੀਗਰਿਜੈਸੇ॥੪੯॥ਯੁਧਾਜਿਤਨਾਮਕੈਕਈਤਾਈ॥ਤ
 ਰਤਮਾਤੁਲਾਅਤਿਸੁਖਦਾਈ॥ਮਾਇਓਰਤਲੈਨਹਿਤਸੇਈ॥
 ਪ੍ਰੀਤਬਡੀਮਨਭੀਤਰਹੇਈ॥੫੦॥ਰਾਜਾਦਸਰਬਭਰਤਪਰਾ
 ਏਸ੍ਰੁਪਨਕ੍ਰਾਤਿਤਿਨਸੀਗਲਵਾਏ॥ਯੁਧਾਜੀਤਕੋਪੁਜਨਕੀ
 ਨਾਦਸਰਬਭੂਪਾਬਿਦਾਇਦੀਨੇ॥੫੧॥ਰਾਮਪੁੱਤਸੀਤਾਨੁਖਪ
 ਈ॥ਕੋਸਲਾਦੇਵੀਪਰਮਸੁਹਾਈ॥ਸੌਰੁਸਪੁਤਪਲੇਮੀਰਾਨੀ
 ॥ਪਾਇਯਥਾਸੁਰਮਾਤਸੁਹਾਨੀ॥੫੨॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ਜਾਂਗੁਣ
 ਪੂਰਰਹੀਅਵਨੀਅਰੁਕੀਰਤਿਜਾਹਿਸਭੈਜਨਗਾਵੈ॥ਅੰਰਨਕੀ
 ਅਬਬਾਰਕਹਾਂਸੁਰਜਾਹਿਅਲਿਬਨਤੇਸੁਖਪਾਵੈ॥ਨਾਮਓਚਾਰ
 ਤਜਾਜਗਮੇਸੁਭਸਿਤਸਭੈਦੁਖਬਿਪਮਿਟਾਵੈ॥ਰਾਮਵਹੀਪੁ
 ਰਮੋਪਬਿਖੈਮਿਲਜਾਨਕੀਸਿੰਗਾਬਿਨੋਦਕਮਾਵੈ॥੫੩॥ਨੀਤਰ
 ਹੇਜਿਨਕੇਲਖਮੀਪੁਨਿਨਾਹਿਬਿਕਾਰਕਦੀਜਿਨਮਾਹੀ॥ਪੂਰਣ
 ਵੈਭਵਜਾਂਹਿਸਦਾਪਨਚੇਤਨਮੂਰਤਿਜਾਂਜਗਮਾਹੀ॥ਮਾਇਕ
 ਕਾਰਯਕੇਅਨੁਸਾਰਸੁਮਾਨਸਸੇਜਗਮਾਹਿਦਿਖਾਹੀ॥ਹੈਅਖਿ
 ਲੇਸਪਰਾਤਮਰਾਮਸੁਦੇਵਨਮੇਜਿਨਕੋਸਰਨਾਹੀ॥੫੪॥
 ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ਸੁਬੇਦਾਬਿਆਸਜਾਹਿਕੋਅਨੰਤਭਾਂਤਿਗਾਵੈ
 ਈ॥ਮਹੇਸ਼ਯੋਹਿਮਾਲਜਾਸਦਾਸੁਜਾਂਧਯਾਵਈ॥ਸੁਤਾਂਹਿਰਾ

ਮਚਿਦਕੀਸੁਬਾਲਲੀਲਕੀਕਥਾ॥ ਗੁਲਾਬਾਸਿੰਘਦਾਸਪਾਪ ੫੩
 ਹਾਣੀਕਹੀਤਬਾ॥ ੫੫॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਮਾਧਨਮਰਾਮਾ ੦੪
 ਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਬਾਲਕਾਂਡੇਅਸਟਮੋਧਿਮਾਇਸਮ ੦
 ਪਤੀ॥ ੮॥ ਇਤਿਬਾਲਕਾਂਡੇਸਮਾਪਤੀ

ਅਥਮਾਯੁਧਜਾਕਾਂਡੁ॥
 ੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ੧॥ ਤਜਿਰਾਮਾਬਿਰੂਤਿਲਯੋਬਨਬਾਸਸੁਤਾਤਕੋਵਾਕਮ
 ਖੰਡਤਕੀਨੋ॥ ਬਨਜਾਇਸੁਭ੍ਰਾਤਮਨਾਇਰਹੇਨਹਿਰਾਜਾਬਿਖੇਮਨ
 ਰੀਚਿਕਦੀਨੋ॥ ਭਵਤਾਗਮਿਟੇਜਿਹਨਾਮਭਜੇਭਵਫੇਰਨਹੋਵਤਈ
 ਧਨਜੀਨੋ॥ ਬਹੁਬੰਦਨਵੈਰਾਧੁਨਾਇਕੋਕੋਜਿਨਕੋਜਸਪੂਰਹਯੋ
 ਪੁਰਤੀਨੋ॥ ੧॥ ਮਹਾਦੇਵਉਦਾਚਾਰੋਪਈ॥ ੨॥ ਏਕਸਮੇ
 ਸੁਖਬੈਠੇਰਾਮਾ॥ ਰਤਨਸਿੰਘਾਸਨਨਿਜਵਰਧਾਮਾ॥ ਸਤਬਸੁ
 ਰੂਪਣਤਨੋਮੇਧਾਰੇ॥ ਨੀਲਕਮਲਤਨਪ੍ਰਭਾਮਾਪਾਰੇ॥ ੨॥ ਕੋ
 ਸਤਕਕੀਰਤੀਬਿਖੇਅਤਿਸੋਹੇ॥ ਮੁਕਤਾਹਾਰਪ੍ਰਭਸੁਰਮੇਹੇ॥ ਰਤਨ
 ਦੰਤੁਚਾਮਰਸੁਖਕਾਣੀ॥ ਸੀਸਾਫਿਰਾਵੇਜਨਕਕੁਮਾਰੀ॥ ੩॥
 ਕਰੈਬਿਨੋਦਤੰਬੂਲਸੁਖਾਵੇ॥ ਹੋਰਪਰਸਪਰਮਾਤਿਮੁਸਕਾਵੇ॥
 ਦਸਰਗੁਹਲਖਹਰਿਅਵਤਾਰਾ॥ ਨਾਰਦਆਇਓਰਿਖਹਉਦ ੦
 ਰਾ॥ ੪॥ ਗੁਰਗਵਾਨਰਘੂਤਮਦੇਖਨਕਾਜੋ॥ ਸਫਟਕਮਣੀਸਮ
 ਪ੍ਰਭਾਬਿਰਾਜੋ॥ ਮਨੋਸਰਦਰੰਦਰਨਪਾਰੇ॥ ਰਿਖਵਰਆਇਓ
 ਪਰਮਉਦਾਰੇ॥ ੫॥ ਅਤਿਰਾਕਿਤਾਜੀਬਰਪੀਥਸੁਹਾਏ॥ ਨਾਰਦ
 ਯਦਿਬਾਗਿਆਨਸੁਖਦਾਏ॥ ਤਿਨਕੋਦੇਖਉਮਾਰਧੁਨਾਬਾਸੀਘਾ
 ਰਉਠੇਜੋਰਨਿਜਹਾਥ॥ ੬॥ ਸੀਤਾਸਾਹਿਰਸੁਦੰਰਪ੍ਰਣਾਮਾ॥ ਮੁਨਿ
 ਕੋਕਰੀਭਵਾਨੀਰਾਮਾ॥ ਨਾਰਦਪ੍ਰਤਿਪੁਨਿਬੈਠਉਚਰੇ॥ ਪ੍ਰੀਤਿਤ
 ਗਤਿਰਘੁਵਰਉਰਪਾਰੇ॥ ੭॥ ਸੀਸਾਹੀਜਨਕੋਹੇਮੁਨਿਦਯਾਲ

॥ ਦੁਰਲਭ ਤੇ ਰੇ ਦਰਸਾ ਬਿਸਾਲਾ ਹਮ ਜੇ ਹੈ ਵਿਖਾਨ ਕੇ ਪਿਆਰੇ
 ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਕਹਾ ਸੁ ਦਰਸਤੁ ਮਾਰੇ ॥ ੮ ॥ ਅਥਵਾ ਮੇ ਪੂਰਬ ਫਿਤਤ
 ਗਾ ॥ ਭਏ ਸੁ ਮੁਨਿ ਵਰਆ ਜੁ ਸੁ ਜਾਗਾ ॥ ਸਿਸਾਰ ਅਵਸਥਾ ਮਾ
 ਹਿ ਸੁ ਘੋਰਾ ॥ ਮੁਨਿ ਵਰ ਪਾਇ ਓ ਦਰਸਨ ਤੇਰਾ ॥ ੯ ॥ ਮੁਨਿ ਤੇ ਦਰ
 ਸਨ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥਾ ॥ ਤਾ ਕੇ ਪਾਇ ਸੁ ਭਏ ਫਿਤਾਰਥਾ ॥ ਕਾਰਯ ਕੋ
 ਨ ਸੋ ਕਰੋ ਤੁ ਮਾਰੇ ॥ ਮੁਨਿ ਭਾਖੇ ਮੇ ਸੇਵਕ ਬਾਰੇ ॥ ੧੦ ॥ ਪੁਨਿ ਨਾਰਦ
 ਮੁਨਿ ਰਾਮ ਬਖਾਨੇ ॥ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰੇ ਰਾਘਵ ਰਜਾਨੇ ॥ ਲੋਕ ਨ ਜਿ
 ਉਹਾਰਿ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਕਿਉ ਮੇ ਹੋ ਮੋ ਕੇ ਭਗਵਾਨ ॥ ੧੧ ॥ ਸਿਸਾ
 ਰੀ ਰਾਮ ਬਖਾਨੇ ਜੇਈ ॥ ਸਤੁ ਮਾਰਾ ਬਚਨ ਸੁ ਹੋਈ ॥ ਸਭ ਜਗ
 ਤ ਨਿਕੋ ਜੇ ਹੈ ਆਦਿ ॥ ਗ੍ਰਹਣੀ ਤੁ ਮਰੀ ਸੀਯਾ ਮਨਾਦਿ ॥ ੧੨ ॥ ਤਵ ਸੀ
 ਬਿਪਕਰ ਰਾਮ ਉਦਾਰਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸੁ ਤਜਨੇ ਅਪਾਰਾ ॥ ਭੈ ਗੁਣ
 ਮਾਇਆ ਰਾਘਵ ਰਜੇਈ ॥ ਤਵ ਆਸਰੇ ਨਿਤ ਭਾਸੇ ਸੇਈ ॥ ੧੩ ॥
 ਸੁਕਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਲੇ ਹਤ ਰੂਪਾ ॥ ਭੈ ਬਿਪ ਪਰਜਾ ਜਨੇ ਅਨੂਪਾ ॥
 ਲੋਕ ਤੀਨ ਮਾਇ ਮਹਲ ਸੁ ਮੰਦਰਾ ॥ ਰਾਮ ਗ੍ਰਹ ਸਥਤੁ ਮਤਿ ਨ ਕੇ
 ਅੰਦਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਬਿਸਨ ਮਹੇ ਸੁ ਰਤੁ ਮਰਾਘੁ ਠਾਮਾ ॥ ਪਦਮਾ ਓ ਮਾ
 ਜਨਕ ਜਾਨਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤੁ ਹੀ ਜਾਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥ ਕਵਿਤੁ ਮਸੀਤਾ ਪ੍ਰਭ
 ਵਖਾਣੀ ॥ ੧੫ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥ ਰੇਹਣੀ ਸੀਯਾ ਸੁ ਜਾਨੇ ਤੁ ਮ
 ਸ ਸੰਕਰਾਘੁ ਨਾਥਾ ॥ ਆਹਿ ਪੁਲੋਮੀ ਜਾਨ ਕੀ ਸੰਕੁ ਤੁ ਮ ਸੁਰਨ
 ਥਾ ॥ ੧੬ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਤੁ ਮ ਆਗਿ ਨੀ ਸੀਤਾ ਪੁਨਿ ਸੁ ਆਹਾ ॥
 ਯਮ ਨੀ ਸੀਯਾ ਮਨਤ ਮ ਆਹਾ ॥ ਨਿਰਹਿਤੁ ਮ ਜਗਨਾਥ ਸੁ
 ਰਾਮਾ ॥ ਤਾ ਮ ਸੀਹੈ ਸੀਤਾ ਕੋ ਨਾਮਾ ॥ ੧੭ ॥ ਵਰਣੁ ਰਾਮ ਤੁ ਮ ਜ
 ਗ ਮੇ ਪਯੋ ॥ ਭਾਰ ਗਵੀ ਸੀਯਾ ਜਨਕ ਜਾਹਯੋ ॥ ਵਾਯੁ ਸੁ ਤੁ ਮ ਸੀ
 ਤਾ ਹੈ ਗਤੀ ॥ ਕੁਬੇਰ ਰਾਮ ਸਿਪਤਿ ਸੀਯਾ ਮਤੀ ॥ ੧੮ ॥ ਵੇਹਰ
 ॥ ॥ ਰੇਹਣੀ ਸੀਯਾ ਬਖਾਨੇ ਸਭ ਗੁਣ ਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨਾ ॥ ਲੋਕ

ਬਿਨਾਸਕਰੁਤੁਮਭਵਤਿਜਨਭਗਵਾਨ॥੧੮॥ਇਸਤੀਵਿ
 ਚਕਲੋਕਮੇਸਤੀਜਨਕੀਆਹਿ॥ਪੁਰਖਨਾਮਜੇਸਗਤੇਮੇ
 ਰਾਮਤੁਮੇਬਿਨਨਾਹਿ॥੨੦॥ ਓਪਈ॥ ॥ਤਾਤੇਲੋਕਤੀਨਕੇ
 ਆਹਿ॥ਰਾਮਸੀਯਾਬਿਲੋਰਸੁਨਾਹਿ॥ਤੁਮਰੇਭਾਸਯੁਕਤਿ
 ਅਗਿਆਨਾਆਬਿਆਕ੍ਰਿਤਸੁਆਹਿਪ੍ਰਧਨ॥੨੧॥ਤਾਂਤੇਭਉ
 ਚਿਮਹੋਤਤੁਓਦਾਰਾ॥ਸੁਤੁਭਾਇਚਿਸੁਜਾਹਿਬਿਕਾਰਾ॥ਅਹਿਕਾਰੁ
 ਧਿਪੁਨਿਪਾਂਚੇਪ੍ਰਣਾ॥ਦਸਾਇਏਜਗਕਰੇਬਣਾਣਾ॥੨੨॥ਯਾਕੇ
 ਲਿੰਗਸਰੀਰਭਨੀਜੇ॥ਜਨਮਮ੍ਰਿਤੁਪੁਨਿਤਾਹਿਕਹੀਜੇ॥ਸੇਈਜ
 ਗਮੇਜੀਵਕਹਾਵੇ॥ਨਨਾਰੂਪਜਗਤਾਦਿਖਲਾਵੇ॥੨੩॥ਅਵ
 ਚੋਅਨਾਦਿਆਦਿਦਯਾਜੇਈ॥ਕਾਰਣਉਪਾਧਕਹੀਜੇਸੇਈ॥
 ਸੁਲੁਸੁਖਮਕਾਰਣਨਾਮਾ॥ਤੀਨਉਪਾਧਪਰਮਚਿਤਪਾ
 ਮਾ॥੨੪॥ਇਨਵਸਿਸ੍ਵਾਰੀਤਿਜੀਵਬਖਾਨੇ॥ਇਵਾਦਿਮੁਕਤਿ
 ਪਰਮੇਸੁਰਭਾਨੇ॥ਜਾਗਤਸੁਪਨਸਖੇਪਤਿਨਾਮਾ॥ਤੀਨਅਵਸ
 ਥਾਸੀਸ੍ਰਿਤਪਾਮਾ॥੨੫॥ਤਾਂਹਿਦਿਖਲਾਣਸਾਖੀਜੇਈ॥ਰਾਮ
 ਰਘੁਤਮਵੈਤੁਮਸੇਈ॥ਤੁਮਤੇਭਾਇਚਿਜਗਤਯਹਸਾਰਾ॥ਤੁਮ
 ਰੀਨਿਖਲਜਗਤਅਧਾਰਾ॥੨੬॥ਤੁਮਰੇਬਿਖੇਲੀਨਪੁਨਿਹੋਈ
 ॥ਰਾਮਸਰਬਕਾਰਣਤੁਮਸੇਈ॥ਰੋਜੁਮਾਹਿਜਿਉਸਰਪਸੁ
 ਮਾਨਾ॥ਹੋਵੇਲੋਕਮਹਾਂਭੋਮਾਨ॥੨੭॥ਤਿਉਆਗਿਆਨਕਰ
 ਜੀਵਸੁਹੋਵੇ॥ਆਪੁਕੁਲਾਇਮਹਾਂਦੁਖਜੋਵੇ॥ਪਰਮਾਤਮਾ
 ਪਜਾਨਹੈਜਬਹੀ॥ਭਉਦੂਖੋਭੈਫੂਟੇਤਬਹੀ॥੨੮॥ਇਨਮਾ
 ਤ੍ਰੇਯੋਤਿਰਾਮਤੁਮਜੇਈ॥ਸਭਤਨੁਬੁਧਿਪ੍ਰਕਾਸਕਸੇਈ॥ਤਾਂਤੇਤੁ
 ਮਸਰਬਾਤਮਾਯੋ॥ਤੁਮਾਬਿਨੋਰਿਨਕੋਈਪਯੋ॥੨੯॥ ਵੇ
 ਹਰਾ॥ ॥ਰੋਜੁਮਾਹਿਰੁਜੰਗਾਜਿਉਤਿਉਯਹਸਭਸਿਸਾਰਾ॥
 ਭਾਇਚਿਸੁਤਵਆਗਿਆਨਤੇਨਿਖਲਸੁਤਵਅਧਾਰਾ॥੩੦॥ਤਵ

੫੫
 ੦੦

੫੬
੦੫

ਜਨੈ ਜਾਂਤੇ ਮਿਟੇ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇ ਗੋਗਿਆਨਾ ਸੇਵੇ ਨੀਤ ਸੁਜੇ ਚਹੇ ਯਾਤੁ ਵਬੀ
 ਪਨਹਾਨਾ ॥ ੩੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਯਤੁ ਵਪਦਭਗਤ ਯੁਗਤਿ ਜਨੈ
 ਈ ॥ ਗੋਗਿਆਨ ਲਹੇ ਕਮਕਰਜਨ ਤੇ ਈ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜੇ ਤਵ ਭਗਤਿ ਸੁ
 ਯੁਗਤਾ ॥ ਤੇ ਈ ਹੈਂ ਭਵਬੀਪਨ ਮੁਕਤਾ ॥ ੩੨ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥
 ਤਵ ਭਗਤ ਨ ਕੇ ਭਗਤੇ ਜੇ ਪੁਨਿਤਿ ਨ ਭਗਤ ਸੁਨਾਥਾ ॥ ਤਾਂ ਕਿੰਕ
 ਰਨਾਰਦ ਸਦਾ ਜਾਨੈ ਸ੍ਰੀ ਰਾਘਨਾਥ ॥ ੩੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥
 ਮੇਪੇ ਕਰੇ ਅਨੁਕਰਹਾਰਾ ॥ ਮੇਹ ਨ ਕੇ ਨਹਿ ਮੇਮੇ ਕਾ ਮਾਤੇ ਨਾ
 ਭਿਕਮ ਲਕਮ ਲਾਸ ਨ ਭਏ ॥ ਜਿਨ ਤੇ ਨਾਥ ਮੇਹ ਭਵ ਲਏ ॥ ੩੪
 ॥ ਯਾਤੇ ਤਵ ਨਤੀ ਜਨ ਨਾਰਦਾ ਰੱਖਾ ਕਰੇ ਸੁਮੇਹ ਬਿਸਾਰ
 ਦਾ ॥ ਯੋ ਨਾਰਦ ਬਹੁ ਭਾਖ ਭਵਾਨੀ ॥ ਏਡ ਪ੍ਰਣਾਮ ਸੁਸਾਂਨੀ ਦਨ
 ਨੀ ॥ ੩੫ ॥ ਪੁਨਿ ਨਾਰਦ ਇਹ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੇ ਹੈ ਜ
 ਨ ਕਹਮਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਸੁਨੇ ਸੀ ਦੇਸੇ ਰਾਮਾ ॥ ਕਰੇ ਜਨ ਕ ਕੇ ਪੁਰ
 ਕਾਮਾ ॥ ੩੬ ॥ ਰਾਵਣ ਬਧਹਿਤ ਨਰਤਨ ਪਾਰੇ ॥ ਭੂਮਾ ਬਿਖੇਰ
 ਪੁਬੀਰ ਉਦਾਰੇ ॥ ਅਥ ਤਵ ਪਿਤਾ ਰਾਜ ਕੇ ਕਾਜਾ ॥ ਕੀਨਿਤ ਵ
 ਆਭਿਖੇ ਕਸੁ ਸਾਜਾ ॥ ੩੭ ॥ ਜੇਤੁ ਮਰਾਜਾ ਬਿਖੇ ਮਨੁ ਪਾਰੇ ॥
 ਵਣ ਕੇ ਰਾਘਵ ਨਹਿ ਮਾਰੇ ॥ ਪੀਰ ਨਿਪੀਹ ਰਿਬਚਨ ਤਿ ਹਾਰੇ
 ॥ ਭੂਕੇ ਭਾਰ ਹੋਰੇ ਸਾਰੇ ॥ ੩੮ ॥ ਤਾਂ ਕੇ ਕਰੇ ਸੰਤ ਨਰ ਦੇਵਾ ॥ ਸੋ
 ਤ ਸੰਪਤੁ ਮਾਲਿਖ ਅਭੇਵਾ ॥ ਸੁਨਿਯਾ ਬਿਪਨਾਰਦ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥
 ਹਸ ਬੋਲੇ ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਭਵਾਨੀ ॥ ੩੯ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ਯਸੁਨਿ ਨਾ
 ਰਦ ਯਾ ਲੋਕੇ ਮੇਮੇ ਪ੍ਰਤਿਕ ਛੁਆ ਗਾਤਾ ॥ ਤਵ ਜਾਂਨੇ ਉਰਾ ਪ
 ਨੇ ਮੇਜਾ ਨਿਯੋ ਬਿਖਤਾ ॥ ੪੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪੀਰ ਨਿਪੀ ਮੇ
 ਭਾਖੀ ਜੋਈ ॥ ਸੁਤ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤੰਗ ਯਾਜੇ ਈ ॥ ਹੁਇ ਕੇ ਨਾਰਦ ਸਮੇ
 ਅਨੁਸਾਰਾ ॥ ਨਿਖਲ ਨਿਵਾਰੇ ਭੂਕੇ ਭਾਰਾ ॥ ੪੧ ॥ ਕਮਕਰਮਾਰੇ
 ਰਾਖ ਸਾਰੇ ॥ ਨਿਖਲ ਨਿਵਾਰੇ ਭੂਕੇ ਭਾਰੇ ॥ ਨਾਰਦ ਮਾਰਦੇ ਭਦ

ਸਾਨਨਾਪ੍ਰਾਤ੍ਰਜਾਉਮੰਦੈਰਕਕਾਨਨਾ॥੪੨॥ਚਿੰਦਾਬਰਖਬ
ਸਬਨਕੋਰੇ॥ਫਲਭੱਖਣਤਨਬਲਕਲਧੋਰੇ॥ਕੁਲਸਮੇਤਰ
ਵਣਹੈਜੋਈ॥ਸੀਰਾਮਿਸਕਰਹਨੇਸੁਸੇਈ॥੪੩॥ਯਾਇ
ਧਰਾਮਬਖਾਨਯੋਜਬਹੀ॥ਭਯੋਪ੍ਰਸੰਨਸੁਨਾਰਦਤਬਹੀ॥
ਤੀਨਪ੍ਰਦੱਖਣਕਰੀਭਵਾਨੀ॥ਦੰਡਪ੍ਰਣਾਮਰਾਮਪ੍ਰਤਰਾਨੀ॥
੪੪॥ਰਾਮਦਈਤਿਨਆਗਿਆਜਬਹੀ॥ਗਯੋਸੁਵਰਗ
ਛੋਕਮੁਨਿਤਬਹੀ॥ਨਾਰਦਰਾਮਸਿਬਾਦਸੁਜੋਈ॥ਤਾਂਹੋਪ
ਢੇਜਗਮੇਨਰਕੋਈ॥੪੫॥ਆਬਵਾਸੁਨੇਸਿਮਰਨਮਨਕੋ
ਰਾਮਭਗਤਿਉਰਤੀਤਰਭਰੇ॥ਦੁਰਲਭਪਦਵੀਮੋਖਸੁਜੋ
ਈ॥ਕਰਵੈਰਾਗਲਹੈਨਰਸੇਈ॥੪੬॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਾਧ
ਯਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਅਯੁਧਯਾਕਾਂਡੋਪ
ਥਮੋਧਿਆਇ॥੧॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਦਾਰਾਸ੍ਰੈਯਾ॥
ਅਜਨੰਦਨਭੂਪਸੁਏਕਸਮੇਕੁਲਚਾਰਯਆਪਵਸਿਸ੍ਰਬਲਾ
ਏ॥ਮੁਨਿਰਾਮਸਰਾਹਕਰੇਸਭਹੀਪੁਰਲੋਕਾਇਹੈਗੁਰਬੈ
ਨਸੁਨਾਏ॥ਨੈਗਮਬ੍ਰਿਧਆਮਾਤਸਭੈਗੁਨਗਾਵਤਭੂਪਾਬਿ
ਸੇਖਜਨਾਏ॥ਅਬਰਾਜਦਯੋਸੁਤਰਾਮਮਹੀਗੁਣਪੁੰਜਸ
ਭੈਇਨਤੀਤਰਆਏ॥੨॥ 'ਚੋਪਈ॥ ਆਬਿਧਭਯੋਮੁਨਿ
ਦੇਹਹਮਾਰਾ॥ਕਮਲਨੈਨਸੁਤਰਾਮਉਦਾਰਾ॥ਤਾਂਤੇਤਾਂਕੋਤਿਲ
ਕੁਸੁਦੀਜੈ॥ਮੰਗਲਕਾਰਯਬੋਰਨਕੀਜੈ॥੨॥ਸੱਤਪਨਸਹਿ
ਤਭਰਤਥੋਜੋਈ॥ਮਾਤਲਦੇਖਨਗਯੋਸੁਸੇਈ॥ਮੈਅਭਿਖੋਕ
ਸੁਕਰੇਸੁਕਾਰੇ॥ਮੁਨਅਨਮੋਦਨਚਾਹੇਥਾਰੇ॥੩॥ਸਿਭਾਕਰੇ
ਇਕ੩ ਸਾਰੇ॥ਜਾਇਨਿਮੰਤੋਰਾਮਪਿਆਰੇ॥ਨਾਨਵਰਣ
ਪਰਾਕਾਜੇਤੀ॥ਕਰੋਉਥਾਪਨਸਗਲੀਤੇਤੀ॥੪॥ਬੰਦਨਵਰ
ਸਦਾਰੇਸਾਰੇ॥ਸੁਵਣਮੁਕਤਮਸਰਬਦੁਆਰੇ॥ਯਾਬਿਪਰੂ

ਪਿਬਸਿਸੁਆਲਾਏਮੰਤ੍ਰੀਬਹੁਰਸੁਮੰਤਬੁਲਾਏ॥੫॥ਆ
ਗਿਆਕਰੇਮੁਨੀਵਰਜੇਈ॥ਲਿਖਾਵੇਵਸਤੁਸਗਲਤੁਮ
ਸੇਈਯੋਵਰਾਜਮੇਰਾਮਸੁਦੀਕੋ॥ਪ੍ਰਾਤਕਰੇਮੰਤ੍ਰੀਮੇਨੀਕੋ
੬॥ਸੁਨਿਮੰਤ੍ਰੀਤੁਪਤਿਕੀਬਾਤਾ॥ਪੁਲਕਤਭੁਜੇਸਰਬਤਿ
ਨਗਾਤਾ॥ਭਾਖੇਮੰਤ੍ਰੀਦੋਕਰਜੇਰੇ॥ਆਗਿਆਕਰੇਮੁਨੀਵ
ਰਮੇਰੇ॥੭॥ਤਬਬਸਿਸੁਮੁਨਿਬੋਲੇਗਿਆਨੀ॥ਆਗਿਆ
ਯਾ॥ਬਿਪਕਰੀਤਵਾਨੀ॥ਕੰਨਾਸੁਵਰਣਮੰਤ੍ਰਨਾਜਿਨਗਾਤ
॥ਅੰਧਕੱਖਠਾਢੀਕਰਿਪ੍ਰਾਤਾ॥੮॥ਸੁਵਰਣਰਤਨਾਜਿਨਕੋ
ਤਨਧਾਰੇ॥ਖੜਸਾਲਿਆਵਹੁਗਜਹਉਦਾਰੇ॥ਐਰਾਵਤੁਕੀ
ਕੁਲਮੇਜਾਏ॥ਚਤੁਰਦੰਤਜਿਨਤੁੰਨਸੁਹਾਏ॥੯॥ਨਾਨਾਤੀਰ
ਥਕੇਜਲਿਜੇਤੇ॥ਸੁਵਰਣਕੁੰਡਆਨੀਜੇਤੇਤੇ॥ਬਹੁਤਸਹਿਸ
ਕੁੰਡਲਿਆਵੇ॥ਕਰੇਸ਼ਾਪਨਬੇਰਨਲਾਵੇ॥੧੦॥ ਸਿਕਰਛੰ
ਦਾ॥ ॥ਤੀਨਬਿਆਘਰਚਰਮਮੰਤ੍ਰੀਆਨ੍ਯੋਮਨਲਾਇ॥
ਸੁਭਸ੍ਰੇਤਛੰਤਰਤਨਦੰਤਮੇਤੀਮਣੀਸੁਖਦਾਇ॥ਦਿੱਬਮਾਲ
ਸੁਆਨੀਯੇਪੁਨਿਦਿੱਬਪਾਟਾਪਾਰਾ॥ਬਿਬਪਭੁਖਨਾਨਾਨਿ
ਯੇਪੁਨਿਜਾਂਹਿਕਾਂਤਉਦਾਰਾ॥੧੧॥ਮੁਨਿਹੋਹਿਰਾਛੇਤਹਾਂਸ
ਦਰਲੈਕੁਸਾਨਿਜਪਾਨਾ॥ਵਾਰਮੁਖਯਾਨਰਤਕੀਪੁਨਿਗਾਇਕ
ਕਰਿਗਿਆਨਾ॥ਨਾਨਾਵਦਿੰਤਕੁਸਲਜੇਸੁਵਜਾਹਿਨ੍ਰਿਪਾ
ਗਾਗਾ॥ਗਜਅੰਸੁਰਥਪਦਾਤਿਸਾਯੁਪਰਹੋਬਾਹਰਵਾਹਾ
੧੨॥ਨਗਰਮੇਜੇਦੇਵਤਾਕੇਆਹਿਆਇਤਨਾਨਿਕਾਰਪੂਜ
ਤਾਂਹਿਕੀਦੈਬਲੀਬਹੁਸਨਿਮਾਨਾ॥ਬੇਗਰਾਜਾਆਵਹੈਪੁਨਿਲੈ
ਉਪਾਇਨਹਾਥਾ॥ਦੈਉਮਾਇਹਤਾਂਤਾਗਾਇਸੁਵਾਸਿਸ੍ਰੇਸ੍ਰਮੁਨਿਨਾ
ਥਾ॥੧੩॥ਬੈਠਰਥਭਗਵਾਨਮੁਨਿਪੁਨਿਗਯੇਰਾਮਅਗਾਢੀਨ
ਕਖਜਾਲਾਂਘਕੈਪੁਨਿਭੁਯੇਮੁਨਿਪਦਚਾਰਾ॥ਰਾਮਗੁਰਮੁਨਿਜਨਕੋ

ਨਹਿ ਕੀਨ ਦੁਆਰ ਪਵਾਰਾਇ ਹਭੁ ਭਿਆਪੁ ਨੀਸਰਾ ਪੁਨਿਗ ॥ ੧੪ ॥ ਆਏ ਗੁਰੂ ਉਰਜਾਨ ਕੈ ਪੁਨਿਰਾਮ ਜੇਰੁ
 ਹਾਥਾ ਜਾਇ ਸਨਮੁਖ ਦੇ ਰਵਤ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕੈ ਰਘੁ ਨਾਥਾ ॥ ਸੁਵਰਣ
 ਪਾਤ੍ਰ ਸੁਨੀਰ ਕੇ ਕਰਜਾਨ ਕੀ ਅਨਦਾਇ ॥ ਕਰਗੁ ਗਤਿ ਵੈਰਤ
 ਨਾਸਨੇ ਪੁਨਿਰਾਮ ਗੁਰ ਬੈਠਾਇ ॥ ੧੫ ॥ ਸੀਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸੁਧੇ
 ਇਪਦ ਜਲ ਸੀਸ ਰਘੁ ਵਰੁ ਪਾਰਾਮੇ ਸੀਨਰਾਮ ਬਖਾਨੇ ਮੁ
 ਨਿਪਾਇ ਤੇ ਪਦਵਾਰਾ ਰਾਮ ਕੋ ਯਹ ਬਚਨ ਸੁਨਿ ਮੁਨਿ ਕੀਨਾ ॥
 ਪਬਖਾਨਾ ਭੇਪਦੰਬੁ ਜਸਾ ਲਿਲ ਪਰਗਿਰਜਾ ਪਤੀ ਭੁਗਵਾਨ
 ॥ ੧੬ ॥ ਪੀਨਿ ਹੋਇ ਚਿਲਕ ਮੇਥੁ ਹਮਾਜਿ ਤਾਤ ਹਮਾਰਾ ਤੇ ਪਾਦ
 ਤੀਰਥ ਸਾਲਿਲ ਕਰਤਿ ਨ ਕਰੇ ਕਿਲਾਵਿ ਖਤਾਰਾ ਅਬਖਾਨੇ
 ਰਾਮ ਜੇਵਹ ਕਰੇ ਜਨ ਉਪਦੇਸਾ ਹੈ ਪਰਾਤਮ ਰਾਮ ਤ੍ਵਿ ਪੁਨਿ ਭਗ
 ਤ ਭਗਤਿ ਹਰਣ ਕ ਲੇਸਾ ॥ ੧੭ ॥ ਦੇਵ ਕਾਰਯਾ ਸਿਧ ਹਿਤੁ ਪੁ
 ਨਿ ਭਗਤ ਭਗਤਿ ਕਮਾਹਿ ਰਾਵਣ ਬਪਾਰ ਬਤ੍ਵਿ ਭਯੋ ਮੈ ਜਨ
 ਯੋ ਉਰਮਾਹਿ ਤੋਦ ਪਨ ਦੇਵ ਸੁਭਾਖ ਹੋਯ ਹੋਗ ਪਾਮਰ ਸੁ
 ਕਾਜਾ ਜੈਸੇ ਤੁਮੇ ਬਿਸਥਾਰ ਯੋਯ ਹਨਿ ਖਲਾ ਮਾਯਾ ਸਾਜਿ ॥
 ੧੮ ॥ ਜੋ ਕਰੇ ਤ੍ਵਿ ਰਘੁ ਨਾਥ ਪੂਰਬ ਮੈਂ ਕਰੇ ਪੁਨਿ ਸੋਇ ॥ ਤੀਸਿ ਖੇ
 ਗੁਰ ਹੋਇ ਚਿਨ ਹਿ ਕਰੇ ਮਾਲਾ ਮਕੋਇ ॥ ਗੁਰਨ ਕੇ ਗੁਰ ਦੇਵ ਤ੍ਵਿ
 ਪੁਨਿ ਪਿਤਾ ਕੋ ਪਿਤਾ ਹਿ ॥ ਜਗਦੀਤ ਵਾਹ ਕੋ ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਤ੍ਵਿ
 ਮਾ ਬਿਨ ਨਾਹਿ ॥ ੧੯ ॥ ਸੁੰਧ ਸਾਂਤਿ ਕਦੇ ਹਤ੍ਵਿ ਪੁਨਿ ਪਾਰਿ ਨਿਜਾ
 ਪੀਨਾ ॥ ਨਿਜ ਸਕਤਿ ਨ ਰਜਿ ਉਤਾਸ ਹੈ ਨਹਿ ਸਕੈ ਕੋਤ ਵਚੀਨਾ ॥
 ਹੋਨੇ ਪਰੋਹਿਤ ਜਗਤ ਮੇਯ ਹਮਾਹਿ ਨਿੰਦ ਮਹਾਨਾ ॥ ਇਖਵਾਕੁ
 ਲ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹਰਿ ਉਪਜ ਹੈ ਭੁਗਵਾਨ ॥ ੨੦ ॥ ਚੋਪਈ ॥
 ਯਹਾ ਬਿਧ ਰਾਮ ਪ੍ਰਥਮ ਮੈ ਜਾਨੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮੇ ਪੁਤਾ ਪਬਖਾ
 ਨੀ ॥ ਨਿੰਦਤ ਕਰਮ ਪਰੋਹਤਿ ਜੋਈ ॥ ਤਵ ਗੁਰਾ ਸਕਰੇ ਮੈਸੇ

੫੯
 ੦੪

੬੦
੫੦

ਈ॥ ੨੧॥ ਤਾਂ ਤੇ ਭਯੋ ਮਨੋ ਰਥ ਮੇਰਾ ਭਯੋ ਆਚਾਰ ਯਜਨ ਗੋਮੇ
 ਤੇਰਾ ਸਭ ਲੋਕ ਨ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਹਾਰੀ॥ ੨੨॥ ਯਥਾ ਨ ਮੇਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋਰਾ ਮਾ ਕੋਰੇ ਤਥਾ ਬਿ
 ਹਿਤੁ ਮਾਰੀ॥ ੨੩॥ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਤੇਹ ਬਖਾਨੀ ਬਾਤਾ ਅ
 ਰੰਗ ਨਹਿ ਭੁਖੇਤਾ ਤਾਰਾ ਦਸ ਰਥ ਮੇਰੇ ਪਠਾਯੋ ਰਾਮ ਨਿ
 ਮੰਤ੍ਰ ਨੇਤੋ ਕੋ ਆਯੋ॥ ੨੪॥ ਕੱਲਸ ਵੇਰੇ ਤੋ ਕੋਰਾ ਜਾ ਦੇਵੇ ਗੇਦ
 ਸਰਬ ਸਿਰਤਾ ਜਾ ਅਬ ਤੂ ਸੀਯ ਸਹਿਤ ਭੂਸਾਂ ਈ॥ ਕਰ ਉਪਦ
 ਸਰੋਹੇ ਰਪੁਰਾਈ॥ ੨੫॥ ਸੁਚਿਪੁਨਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜੀਤੋ ਰਾਮਾ ਮੇਜ ਦੇ
 ਦਸ ਰਥ ਨਿਪਧਾਮਾ ਮੰਗਲ ਹੋ ਸੀ ਕਾਲ ਸਕਾਰੇ॥ ਤਬ ਆਵੇ ਗੇ
 ਰਾਮੀ ਪਿਆਰੇ॥ ੨੬॥ ਰਾਜ ਗੁਰੂ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨਾ ਸਿੰਦਰ
 ਬੈਠ ਗਯੋ ਭਗਵਾਨਾ ਉਮਾ ਹੋਰ ਲਖ ਮਣ ਨਿਜ ਬੀਰਾ ਹਸ ਬੇ
 ਲੇ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮੁ ਬੀਰਾ॥ ੨੭॥ ਲਖ ਮਣ ਸੁਨੇ ਹਮਾਰੀ ਬਾਤਾ
 ਯੇਵਰਾ ਜੋ ਸੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਤਾ ਨਿਮੰਤ੍ਰ ਮਾਤ੍ਰੇ ਨਾਮ ਹਮਾਰੇ॥ ਕਰ
 ਨੇ ਕਾਮ ਨਿਖਲ ਹੋਥਾਰੇ॥ ੨੮॥ ਮੇਰੇ ਬਹਿਰ ਪ੍ਰਾਣੁ ਭੂਆਹਿ॥
 ਸਿਧਾਯਾ ਮੇਰੇ ਚਕਨਾਹਿ ਯਾ ਬਿਧ ਲਖ ਮਣ ਪ੍ਰਤਿਹਰਿ ਭੁਲ
 ਯੋ॥ ਬਹੁ ਰਿਕਰਯੋ ਜੋ ਮੁਨ ਹ ਬਖਾਨਯੋ॥ ੨੯॥ ਸੀਯ ਸਮੇਤ ਭ
 ਏ ਭੂਸਾਂ ਈ॥ ਮਨੋ ਪਰੇ ਮੁਨ ਰੀਤ ਬਨਾਈ॥ ਬਸਿ ਸ੍ਰਗ ਏ ਪੁਨਿ
 ਨਿਪਵਰ ਪਾਸਾ॥ ਕਹੀ ਰੀਤ ਸੇ ਕਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸਾ॥ ੩੦॥ ਦੋਹਰਾ॥
 ਰਾਮਾ ਤਿਲ ਕੁਜ ਬਭਾਖਯੋ ਨਿਪਵਰ ਮੁਨਿ ਵਰ ਪਾਸਾ॥ ਸੁਨਿਕੇ
 ਇਕ ਜਨਾ ਯੇ ਰਾਜ ਭਵਨ ਪਰਾਸਾ॥ ੩੧॥ ਚੌਪਈ॥
 ਕੋ ਸੱਲਯਾ ਮੇਰੇ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਸੁੰਦਰੀ॥ ਰਾਮ ਲਖਨਾ ਮਾਤਾ ਨਿਪਮੰਦ
 ਰਾ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਬਖਾਨੀ ਬਾਤਾ॥ ਸੁਨ ਹਰਖਾਨੀ ਪੁਲਕਤ ਗਾ
 ਤਾ॥ ੩੨॥ ਜਨ ਕੋ ਉਤਮ ਹੋ ਮਸੁਦਯੋ॥ ਕੋ ਸੱਲਯਾ ਬਹੁਤ ਹਰਖ

ਉਰਭਯੋਲਾਖਮੀਕੀਪੂਜਾਬਿਸਥਾਰੀਰਾਮਰਾਜਉਰਮੀ
ਤਰਧਾਰੀ॥੩੩॥ਸਤਵਾਕਦਸਰਥਵਰਰਾਜਾਕਰਸੀਸੋ
ਤਿਕਹਯੋਮੁਖਕਾਜਾਕੈਕਈਵਿਸਿਨ੍ਹਪਕਾਮਕਸੋਇ॥ਕਿ
ਆਕਰਹੈਨਾਹਿਜਾਨੈਕੋਇ॥੩੪॥ਯਾਬਿਧਾਬਿਆਕੁਲ
ਚਿਤਸੁਰਤੀ॥ਪੁਨਿਦੁਰਗਾਪੂਜਾਨਿਰਮਈ॥ਯਾਅਤਿਰਿਪੁ
ਨਿਆਮਰਭਵਾਨੀ॥ਮਿਲਬਾਣੀਪ੍ਰਤਬਾਤਬਖਾਨੀ॥੩੫॥
ਭੂਮੰਡਲਬਾਣੀਤੁਮਜਾਵੈਅਧਪੁਰੀਮੇਨਿਜਪਦਪਾਵੈ
ਬ੍ਰਹਮਾਵਾਕਉਰਮੀਤਰਧਾਰੀਰਾਮਾਤਿਲਕਾਬਿਧੂਸਨਕ
ਰੋ॥੩੬॥ਸ੍ਰੀਥਮਮੀਥਰਾਕਰੋਪ੍ਰਵੇਸਾਬਹੁਰਕੈਕਈਹਰੋਕ
ਲੇਸਾਹੋਵੈਬਿਘਨਤਿਲਕਮੇਜਬਹੀਆਵੈਸੁਰਗੁਲੋਕ
ਪੁਨਿਤਬਹੀ॥੩੭॥ਯਾਬਿਧਾਵੇਵਨਕੀਨਉਚਾਗਾਬਾਣੀ
ਕਰਉਰਮੀਗੀਕਾਰਾਕਰਯੋਪ੍ਰਵੇਸੇਮੀਥਰਾਮਾਹੀਭੁਯੋਹੁ
ਲਾਸਕੁਬਜਮਨਮਾਹੀ॥੩੮॥ਕੁਬਜਾਂਚਰੀਮਹਲਪੁਨਿਦੋ
ਰੋਅਲੀਕ੍ਰਿਤਨਗ੍ਰਹੋਰਚਹੁਓਰੋਨਾਨਾਤੋਰਣਜਾਮੋਧਰੀ॥
ਬਹੁਤਪਤਾਕਾਕੀਨੀਖਰੀ॥੩੯॥ਸਭਉਤਸਵਕਹੈਨਗਸੁ
ਹਾਇਓਕੁਬਜਾਂਮਨਹਮਚਿਕੁਆਇਓਉਤਰੀਬੇਗਮ
ਹਲੇਤੇਧਾਇਓਧਾੜੀਕੋਤਿਨਪੂਛੋਜਾਇ॥੪੦॥ਮਤਾਂਨਗਅਲੀ
ਕ੍ਰਿਤਸਾਰੋਕਹਿਨੀਮਿਤਭਯੋਸੁਉਚਾਰੋਨਾਨਾਉਤਸਵਹਰਖ
ਆਪਾਰੀਕਰੋਕੋਸਲਯਾਰਾਮਮਹਿਤਾਰੀ॥੪੧॥ਬ੍ਰਾਹਮਣਕੋ
ਦੇਵੇਬਹੁਦਾਨਾਰਤਨਪਟੇਬਰਹੋਮਸੁਨਾਨਾਧਾੜੀਹਰਖਕ
ਹੀਤਬਬਾਤਾਰਾਮਾਤਿਲਕਹੋਵੈਰੋਪ੍ਰਾਤਾ॥੪੨॥ਯਾਤੇਨਗਰ
ਅਲੀਕ੍ਰਿਤਕਰਯੋਰੂਪਤਿਆਪਸੁਬਚਨਉਚਰਯੋਸੁਨਿ
ਯਹਬਾਤਮੀਥਰਾਬੇਗੀਕੈਕਈਢਿਗਆਇਸੁਦੋਗੀ॥੪੩॥ਜੋ
ਜਕੈਕਈਸੋਈਪਰੀਜੈਨਜਾਂਹਿਮਿਗਾਢਿਗਮਦਹਰੀਭਾਂਪ੍ਰਤਿ

੬੨
੫੧

ਕੁਬਰੀਕੀਯੋਬਖਾਨਾਕਿਉਸੇਵੇਮੁਢੇਸੁਖਮਾਨਾ॥੪੪॥
ਦੂਰਭਾਗੇਰੁਯਾਯੋਭਾਰੀਅਨਾਜਨੇਤਨਰੂਪਖੁਮਾ
ਰੀਅਰਾਮਰਾਜਕੋਤਿਲਕਉਦਾਗੇਰੂਪਅਨੁਗ੍ਰਹਹੋਇ
ਸਕਾਰੇ॥੪੫॥ਸੁਨਿਯਹਬਾਤਕੈਕੇਈਰਾਨੀਥੇਗਉਠੀ
ਉਰੇਮੇਹਰਖਾਨੀਰਤਨਜਵੀਨੂਪਰਪਦਤਾਹਾਦਈਅੰ
ਬਰਾਹਰਖਾਪਾਰਾ॥੪੬॥ਬਹੁਰਕੈਕਈਬਾਤਵਖਾਨੀ
ਤੁਮਨੀਕੇਵਹੁਸੁਨੇਭਵਾਨੀਹਰਖਾਸੁਬਨਬੰਧਹਿਅੰ
ਉਛਿਐਮੈਕੋਕਉਭਾਉਦਿਖਲਾਉਛਿ॥੪੭॥ਭਰਤਹੂ
ਤੇਮੁਹਿਅਪਕਸੁਰਾਮਪ੍ਰੇਵਾਦੀਮੁਹਿਕਰੇਸੁਕੰਮਾਮੋਹ
ਕੋਸੋਲਾਸਮਊਰਪੇਖਾਮੇਰੀਸੇਵਾਕਰੇਬਸੇਖਾ॥੪੮॥ਮੁ
ਰਮੀਬਰਾਤਾਪੋਮੋਹਿਰਾਮਕਹੰਭੈਦੀਨੋਤੋਹਿਸੁਨੀਬਾਤ
ਯਹਿਕੁਬਰੀਜਬਹੀਭਾਉਛਿਵਿਖਾਪਮਨਭੀਤਰਤਬਹੀ
॥੪੯॥ਸੁਨਰਾਨੀਯਹਿਬਚਨਹਮਾਰੇਯਾਂਤੇਭਾਉਯਹਿਭ
ਉਛਿਤੁਮਾਰੇਰਾਜਾਪ੍ਰੇਬਾਤਾਤਵਕਹੋਕਾਮੁਕਾਅਰਥਅੰ
ਪਨੇਗ੍ਰਹੇ॥੫੦॥ਭੋਕੇਬਾਤਨਮਾਹਿਸਿਤੋਖੋਕਾਰਯਕੋਸੋਲ
ਜਾਕੋਪੋਖੋਰਾਮਰਾਜਮਨਭੀਤਰਾਏਤੋਪੇਕੇਤਵਭਰਤ
ਪਠਾਏ॥੫੧॥ਅਨੁਜਤਾਂਹਿਕੇਸਾਥਲਵਾਏਮਾਤੁਲਕਲਮੈ
ਥੇਗਪਠਾਏਮਾਜਸੁਮਿੰਤਾਂਹਰਖਪ੍ਰਸੰਗਾਅਰਾਮਰਾਜ
ਲਖਮਣਤਿਨਸੰਗਾ॥੫੨॥ਰਾਮਲੱਖਣਲਯੋਰਾਜਸੁਸੰਗੇ
ਦਾਸਹੋਇਗੋਪੂਤਤੁਮਾਰੇਕੈਦੇਵੇਗੋਨੰਗਰਨਿਕਾਰਾਕੈਪ੍ਰਨਤੋ
ਭਾਰੰਮਾਰਾ॥੫੩॥ਤੁਦਾਸੀਕੋਸੋਲਾਕੇਰੀਹਿਦੇਂਗੀਜਿਉਂਅੰਗੁ
ਚੇਰੀਸੋਕਨਕੋਰਪਰਾਭਵਥਰਾਤੋਭਲੇਸੁਮਰਣਤੁਮਾਰਾ
੫੪॥ ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛਿਦਾ॥ਕਰਯਤਨਭਾਮਨਥੇਗ
ਤੁਜਿਉਂਭਰਤਰਾਜਸੁਹੋਵਈਦਸਚਾਰਬਰਸੁਸੁਥਾਸਬਨਮੇ॥

ਮਨੀਕੋਜੇਵਈਆਪੁਨਿਭਰਤਰੂਫਸੁਹੋਇਰੋਵਹੁਰਾਜਪਾ ੬੩
 ਲੇਕੁਜਾਬਲਾਉਪਾਇਤਕੋਭਾਖਹੋਮਨਮੈਧਰਾਜੋਮੈਕੁਲਾ ੭੪
 ੫੫) ਚੋਪਈ) ਆਪੁਰਬਦੇਵਆਸੁਰਸੰਗਾਂਮਾਤ
 ਇਓਆਪਾਰਸੁਭੈਰਵਨਾਮਾਸੁਰਪਤਿਭੂਪਤਿਯਾਚਯੋ
 ਆਇ) ਦਸਰਥਭਾਇਓਸੁਤਾਹਿਸਹਾਇ) ੫੬) ਲੋਕਰ
 ਪਨੁਖਚੜ੍ਹੇਰਥਭਾਹੋਸੈਨਾਸਾਹਿਤਬਜਾਇਨਗਾਰੋਤੂਤਾ
 ਕੇਪੁਨਿਸਿਗਿਸਿਧਾਨੀਸਤੁਹੁਮਾਹਿਮਨੋਰਰਾਨੀ ੫੭
 ਆਰਣਮਸਕਤਭਾਇਓਸਿਪਜਬਹੀਆਖਕੀਲਟੂਟਿਓ
 ਤਿਨਤਬਹੀਰਾਜੇਕੀਲਨਜਨਯੇਟੂਟਾ ਲੋਕਰਪਨੁਖਆਸੁ
 ਰਸੰਗਜੂਟਾ ੫੮) ਤੈਰਣਮੈਅਤਿਪੀਰਜੁਕਰਯੋਕੀਲਛੇਕ
 ਮੋਨਿਜਕਰਪਰਯੋਨੀਲਕਮਲਨੈਨੀਤੈਪਿਆਰੀਪਤਿ
 ਪ੍ਰਾਨਨਰਛਾਉਰਧਾਰੀ ੫੯) ਆਸੁਰਸੰਘਨਿਪਰਣਮੈਮ
 ਰਯੋਬਹੁਰਅਠਿਦਮਰੋਹਿਨਿਹਾਰਯੋਅਚਰਜਤੋਹਿਪੇਖਾ
 ਪਆਇਓਪ੍ਰੇਮਭਰੋਤੋਕੋਗਲਲਾਇਯੋ ੬੦) ਵਰਮਚੋ
 ਸੋਤੇਤੁਮਦੇਈਜੋਤੇਰੇਮਨਭੀਤਰਹੋਈਆਯਾਬਿਪਭੂਪਤਿਕੀ
 ਸੁਨਿਬਾਨੀਤੈਭਾਂਮਨਿਪੁਨਿਆਪਿਬਖਾਨੀ ੬੧) ਭੂਪਤਿ
 ਤੈਵਰਦੋਇਬਖਾਨੇਮੋਹਿਦਏਸੋਸਤੁਸੁਰਜਨੇਜੋਮੈਰੀਅਮ
 ਨਤਹੋਈਤੋਮੈਰਹੋਚਿਰਵਰਦੇਈ ੬੨) ਅਵਸਰਹੋਇ
 ਹਮਾਰੇਜਬਹੀਅੰਗੋਗੀਦੋਵੇਵਰਤਬਹੀਰਾਜਾਮੁਖਤੇਰ
 ਥਾਬਖਾਨੀਰਲਆਇਓਪਨੀਰਜਧਾਨੀ ੬੩) ਯਕਹ
 ਮੈਕਥਾਕਹੀਤਵਜੇਈਤੁਮਤੇਸੁਨੀਪ੍ਰਥਮੈਸੋਈਸਿਮ
 ਰਣਭਈਆਜਵਹੁਮੈਕੋਕਰਉਪਾਇਕਹੋਜੋਤੋਕੋ ੬੪) ਕੋ
 ਪਾਗਾਰਬੇਗਤੁਮਜਾਵੋਨਿਜਮਨਭੀਤਰੋਖਬਢਾਵੋ
 ਤਿਆਗੋਤਨਕੇਭੂਖਨਸਾਰੋਚਾਰੋਓਰਸੁਦੇਹੁਖਿਲਾਰੋ ੬

੬੪
੫੮

ਪ੍ਰਾਤਮਸੈਨਮੁਖਸੈਨਗਹੀਜੇ ਪੁਛੇਤੁਪਨਿਉਤਰਦੀਜੇ ਕਰੇ
ਪ੍ਰਤਗਯਾਜੇ ਲੋਰਾਜਾਸਤਕਰੇਗੇਵਾਛਤਕਾਜਾ ॥੬੬॥ ਤੋਪ
ਛੇਪੁਨਿਬੋਲਕੈਕੇਈਅਮੇਰੀਸਿਛਾਜਨਸੁਏਈਅਗਰਜ
ਸੁਨਿਯਹਕੁਬਰੀਬਾਨੀਸਤਕੈਕੇਈਉਰਮੇਮਾਨੀ ॥੬੭॥
ਅਖੋਟਨਸੰਗਤਿਜਿਉਤੁਗਮਾਏਅਤੇਕੈਕੇਈਲਯੇਤੁਲ
ਏਅਪੁਨਿਕੈਕੇਈਬਚਨਉਚਾਰੇਅਹਮਤਿਕਾਹਿਤੇਤੁਈ
ਤੁਮਾਰੇ ॥੬੮॥ ਤੇਰੀਬੁਧਿਨਮੋਹਿਪਛਾਨੀਤੂੰਹੈਕੁਬਰੀਪੁ
ਮਸਿਆਨੀਅਤਰਤਹਾਇਗੋਰਾਜਾਜਬਹੀਸੰਪੁਨਿਗਾਉ
ਦਯੋਤਵਤਬਹੀ ॥੬੯॥ ਤੂੰਮੇਰੀਹੈਪ੍ਰਣਪਿਆਰੀਅਯਹੋ
ਕਮੇਸਤਉਚਾਰੀਅਯਾਬਿਧਤਕੋਭਾਖਭਵਾਨੀਕੋਪਗਾ
ਰਪਸੀਰੁਖਮਾਨੀ ॥੭੦॥ ਤੁਖਨਤਨਕੇਸਭਪਰਹਾਰੇਅ
ਰਓਗਵਿਕੀਰਣਕਰੇਸੇਈਭੂਮਿਮਲਨਤਨਅੰਬਰਾਭਰ
ਤਰਾਜਹਿਤੁਕਕਯੋਅਡੰਬਰਾ ॥੭੧॥ ਕੁਬਜੇਸੁਨਿਯੇਬਚਨ
ਹਮਾਰੇਜੋਲੋਰਾਮਸੁਬਨੀਸਿਧਾਰੇਤੋਲੋਭੂਮਿਬਿਖੇਮੇਸੇ
ਵੇਅਨਤਰਾਅਪਨੇਪ੍ਰਾਨਨਖੇਵੇ ॥੭੨॥ ਨਿਹਚੈਯੰਤੁਕਰ
ਕਲਯਾਨੀਅਤਉਕਲਯਾਨਹਾਇਗੀਰਾਨੀਅਯਾਬਿਧਤ
ਖਕੁਬਜਰਹਗਈਰਾਨੀਵਹਾਬਿਧਕਰਤਸੁਭਈ ॥੭੩॥
ਸੈਯਾ ॥ ਘੀਰਬਡੇਉਰਮਾਹਿਦਯੋਗੁਣਅੰਗਅਰਚ
ਸੁਨੀਤਉਦਾਰੀਜੋਬਿਧਬੇਦਨਕਉਪਦੇਸਕਯੋਗਬਿਬੇਕ
ਸੁਜਾਂਹਿਆਪਾਰੀਜੇਵਹੁਖੋਟਨਸੰਗਕਰੇਪੁਨਿਪਾਪਬਡੇਜਿਨ
ਆਹਿਪਿਆਰੀਸੋਤਿਨਕੇਸਮਹੋਵਤਹੈਕਮਕੈਜਗਮੇ
ਗਿਰਨਾਥਕੁਮਾਰੀ ॥੭੪॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਾਧਯਾਤਮਰ
ਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੰਬਾਦੇਅਯੁਧਮਾਕਾਂਡੇਦੁਤੀਯੋਪਿ
ਆਇ ॥੨॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਵਾਚਾਚੌਪਈ ॥

ਬਹੁਰਤੁਵਾਨੀਦਸਰਖਰਾਈ॥ ਨਿਜਮੰਤ੍ਰੀਕੋਲਯੋਬੁਲਾਈ॥
 ਬਾਸਿਸੁਬਖਾਨਯੋਤੁਮੰਕੋਜੋਈ॥ ਰਾਮਰਾਜਾਹਿਤਸੁਨਯੋਸੋ
 ਈ॥ ੧॥ ਸਿਵਹੁਵਸਤੁਬੇਗਾਇਆਏ॥ ਮੰਤ੍ਰੀਵਰਕਛੁਫੀਲਨ
 ਲਾਏ॥ ਯਾਬਿਧਮੰਤ੍ਰੀਆਇਸੁਦਯੋ॥ ਸਾਨੰਦਭੁਪਸੁਨਿਜ
 ਗ੍ਰਹਗਯੋ॥ ੨॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਭਾਵੀਮ੍ਰਿਤੁਆਪੀਨਵਹੁ
 ਉਮਾਰਲੇਗ੍ਰਹਗਾਇ॥ ਹੋਨੀਮੇਟਨਕੋਸਕੇਅਬਕੋਨਹਟਾ
 ਵੇਜਾਇ॥ ੩॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਭੂਪਤਿਗਏਸੁਜਬਨਿਜਧਾ
 ਮਾਦੇਖੀਨਾਹਿਤਹਾਨਿਜਬਾਮਾ॥ ਬਿਆਕੁਲਮਨਭੂਪਤਿਭਿ
 ਹੁਆਈ॥ ਆਜੁਕੈਕੋਈਕਹਾਂਸਿਧਾਈ॥ ੪॥ ਆਗੋਜੋਆਵੇ
 ਮੇਮੰਦਗਾਹਸਤਸਮੀਪਆਇਵਹੁਸੁਦਗਾ॥ ਆਜੁਨਵਹਗ
 ਹਭੀਤਰਦੇਖੀ॥ ਭੂਪਤਿਮਨਿਯਹਚਿੰਤਾਬਿਸੇਖੀ॥ ੫॥ ਭੂ
 ਪਤਿਮਨਕਾਂਪੇਜਿਮਦਾਂਮਨਾਦਾਸੀਭਾਖਕਹਾਂਤੁਵਸੁਆਮੀ
 ਨਿਮੇਗੀਪਿਆਰੀਕਿਉਨਾਹੋਆਵੇ॥ ਪੂਰਬਜਿਉਨਾਹੋਬਦ
 ਨਦਿਖਾਵੇ॥ ੬॥ ਦਾਸੀਬਚਨਬਖਾਨੇਆਪਾਸੁਨਯੋਭੂਪਸੁਰਦਿ
 ਪਰਤਾਪਾ॥ ਕੋਧਾਗਾਰਧਸੀਰੁਖਮਾਨੇ॥ ਕਾਰਣਦੇਵਨਹਮਕਛੁਜ
 ਕੇ॥ ੭॥ ਭੂਮਭੂਪਤਿਵਰਲੇਹੁਬਿਚਾਰਾ॥ ਕਾਰਣਤਹਾਂਨਿਕਟਪ
 ਗਧਾਰਾ॥ ਦਾਸੀਗਨਯੋਭਾਖਯੋਜਬਹੀ॥ ਰਸਤਭਾਇਓਭੂਪ
 ਤਿਵਰਤਬਹੀ॥ ੮॥ ਰਾਜਾਤਾਹਿਸਮੀਪਹਿਗਯੋ॥ ਤਾਹਿਨੇ
 ਹਾਰਦੁਖੀਆਤਿਭਯੋ॥ ਨਿਜਹਾਥਨਕਰਤਾਂਕੋਦੇਹਾਕਰਯੋ
 ਵਿਮਰਜਨਭੂਪਸਨੇਹਾ॥ ਰਾਜਾਤਾਂਕੋਬਚਨਬਖਾਨੇ॥ ਕਿਉਸੋ
 ਈਭੁਮੇਰੁਖਸਾਨੇ॥ ਸੁਕਲਪਲਿਘਤੈਦੁਗਤਿਆਰੇ॥ ਤੋਕੋਰੇ
 ਰਮੋਹਦੁਖਲਾਗੇ॥ ੧੦॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਭਾਮਨਿਕਿਉਨਹਿਬੋ
 ਲਤਮੋਹਸੁਭੁਖਨਕਿਉਪਰਭੀਤਯਾਗੇ॥ ਭਾਗਕਿਪਦਪਦੈ
 ਬਰਤੈਮਲਨਬਗਕਿਉਤਨਭੂਪਰਧਾਗੇ॥ ਸਾਚੁਕਹੋਤਵਵਾ

ਛਤ੍ਰੇਵਹਕਾਜਕਰੇਹਿਨੇਮਹਮਾਰੇ॥ ਨਾਹਿਕਿਪਨਰਹੇ
 ਇਸੁਨੇਕਹੁਸੁਦਰਸਾਂਤਵਕਾਜਬਿਗਾਰੇ॥ ੧੧॥ ਏਭਾਇਯੋ
 ਤਿਨਕੋਗਜਗਾਮਨਕੈਪੁਸਿਪ੍ਰਾਨਨਤੇਦਯੋਮਾਰੇ॥ ਜਾਂਪਰ
 ਤੁੰਮਾਤਿਕੋਪਭਈਵਹਪੀਨਪਓਪੁਰਿਦੇਹਾਦਿਖਾਰੇ॥ ਜੇਦੁਰ
 ਲੋਤੁਮਹੇਜਗਕਾਰਯਸੇਵਹਕਾਜਕਰੇਖਿਣਥਾਰੇ॥ ਚਿਦਮੁ
 ਖੀਉਰਜਾਨਤਹੈਯਹੁਪੁਤਿਆਹਿਅਧੀਨਤੁਮਾਰੇ॥ ੧੨॥
 ਨਰਾਜਛੀਦਾ॥ ॥ ਨਖੇਦਮੋਹਕੀਜਯੇਬਤਾਇਬਾਤਜੋਅਹੇ
 ॥ ਧਨੀਕਿਗਾਲਕੋਕਰੋਪ੍ਰਸੰਨਹੋਇਤੁਕਹੇ॥ ਜਿਨੇਹਨੇਸੁਤੇਹ
 ਕਾਜਹੋਇਜੇਧਨੀਘਨੇ॥ ਖਿਨੇਕਮਾਂਹਿਤਾਂਹਿਕੋਸਮਸਤਮੇਧ
 ਨੇਹਨੇ॥ ੧੩॥ ਕਹੇਅਬੱਧਕੋਬੱਧਧਾਹਕੋਵੇਪੋਖਹੋ॥ ਕਹਾਂਬ
 ਖਾਨਹੋਘਨੇਸੁਪ੍ਰਾਣਤੇਹਿਤੇਖਹੋ॥ ਸੁਪ੍ਰਾਣਪ੍ਰੇਤਮੇਸੁਗਾਮੇ
 ਹਲੋਕਮੇਅਹੋ॥ ਕਰੋਸੁਗਿਦਤਾਂਹਿਕੀਕਰੋਸੁਕਾਜਜੋਕਹੋ॥ ੧
 ੪॥ ਜਬੈਸੁਰੂਪਯੋਕਹਯੋਸੁਗਿਦਰਾਮਕੀਕਰੀ॥ ਤਕੈਵਿਮੁਖ
 ਨੈਨਕੋਉਠੀਮਿਨੇਲਤਾਹਰੀ॥ ਕਹੇਸੁਰੂਮਪਾਲਕੋਸੁਨੇਸੁਬਾਤਾ
 ਮੇਰਯਾ॥ ਸੁਮੰਤਵਾਕਭੂਪਤੀਸੁਗਿਦਰਾਮਕੋਰਿਯਾ॥ ੧੫॥
 ਚੋਪਈ॥ ॥ ਮੇਰੀਬਾਣੀਸਫਲਸੁਕੀਜੇ॥ ਰੂਪਤਿਬੇਗਮੁ
 ਆਪਭੁਨੀਜੇ॥ ਪੂਰਬਦੇਵਅਸੁਰਅਤਿਸਿਗਰਾ॥ ਭਾਇਓਰੂਪ
 ਭਵਮੰਤੁਲਾਜੀਦਰਾ॥ ੧੬॥ ਮੇਤੇਤਨਤਬਰੱਖਣਕੀਨੇ॥ ਤੇਰ
 ਤੁਸੁਮੇਦੇਵਰਦੀਨੇ॥ ਤੇਦੇਨੇਵਰਾਹਿਲਿਜਾਸਾ॥ ਮੇਸੁਬ
 ਤਰਾਖੇਤਵਪਾਸਾ॥ ੧੭॥ ਤਿਨਮੇਏਕਸੁਯਹਵਰਦੀਜੇ॥ ਰ
 ਜਾਪੁਤਹਮਾਰਾਕੀਜੇ॥ ਯਹਜੇਕਰੇਇਕਤੁਭਾਰਾ॥ ਤਾਕਰ
 ਦੀਕੋਭਰਤਹਮਾਰਾ॥ ੧੮॥ ਦੂਜੇਯੁਮਾਂਗੋਤਵਪਾਸਾ॥ ਰਾਮ
 ਕਰੇਦੰਡਕਬਨਬਾਸਾ॥ ਸੁਦਰਤੰਮੁਨਿਭੇਖਸੁਕਰੇ॥ ਸੀਸਨ
 ਟਾਂਤਨਬਲਕਲਪਰੇ॥ ੧੯॥ ਚੌਦਾਂਬਰਖਬਸੈਬਨਭਾਰੇ॥

ਕਿੰਦਮੁਲਫਲਕਰੇਅਹਾਰੇ। ਬਹੁਰੋਆਇਅਯੋਪਮਾਮਾਹੀ॥
 ਕੈਰੁਚਹੋਇਰਹੇਬਨਮਾਹੀ॥ ੨੦॥ ਬਨਕੇਜਾਂਵੇਵੈਪ੍ਰਭਾਤਾਰਾ
 ਮਕੰਜਾਇਗਮ੍ਹਿਰਗਾਤਾਜੋਕਛੁਤਹਾਂਬਿਲੀਬਹਜੇਵੇਹੋਤੋ
 ਰੁਪਤਿਮੈਪ੍ਰਾਣਸੁਖੇਵੇ॥ ੨੧॥ ਸੰਤਪ੍ਰਭਗਯਾਤ੍ਰਿਜਗਅਹੋ
 ਦੀਜੇਰੁਪਸੁਜੇਵਰਕਹੋ। ਸੁਨਿਕੈਕੇਈਦਰਣਬਾਨੀ। ਗੁਮਿ
 ਗਿਰੇਨ੍ਹਪਹੋਇਮਲਾਨੀ॥ ੨੨॥ ਜਿਉਤੁਗਿਰੇਬੰਜਰਕੋਮ
 ਰੇ। ਤਿਉਰੁਪਤਿਨਹਿਰਹੀਸੰਤਾਰੇ। ਸਨੇਸਨੇਨ੍ਹਪਆਖਉਘ
 ਰੀ। ਮਨਕੋਮਾਹਿਰੁਇਓਭਾਇਭਾਹੀ॥ ੨੩॥ ਕਿੰਦਾਦੁਹਸੁਪਨ
 ਭਉਭਾਨੇ। ਕਿੰਦਾਚਿਤਸੁਮੇਹਕ੍ਰਮਨੇ। ਯੋਮਨਭੀਤਰਕੀਨਾਬਿ
 ਰਾਹੀ। ਬਾਘਨ੍ਹਜਿਉਪੁਨਿਨਾਰਿਨਿਹਾਰੀ॥ ੨੪॥ ਕਿਯਾਂਕੁਲ
 ਯਾਣੀਵਾਕਬਖਾਨੇ। ਜਾਕਰਹੋਹੁਪਾਨਮਮਹਾਨੇ। ਰਾਮਕਿਕੀ
 ਨੇਤੇਅਪਰਾਧੁ। ਕਮਲੇਖਣਆਤਿਰਾਮਸੁਸਾਧੁ॥ ੨੫॥ ਤ੍ਰਿਮਮ
 ਮਾਰੇਕਰੇਬਡਾਈ। ਰਾਮਭਾਨਨਕੀਹੈਸੁਖਦਾਈ। ਮੇਹਕੋਸੋਲ
 ਯਾਕੋਸਮਹੇਰੀ। ਕਰੇਨਿਰੰਤਰੇਵਾਮੇਰੀ॥ ੨੬॥ ਯਾਬਿਧਪੁਰਬ
 ਤ੍ਰਿਮਮਭਾਨੇ। ਅਬਕਹੇਤ੍ਰਿਬ੍ਰਿਥਾਬਖਾਨੇ। ਰਾਜਗਹੀਜੇਸੁਤਹਿ
 ਤਮ੍ਹਿਦਗਾਰਾਮਰਹੇਪੁਡਿਆਪਨੇਮੰਦਰ॥ ੨੭॥ ਮੇਪੈਯਹੀਮਨੁ
 ਕਹਕੀਜੇ। ਰਾਮਭੀਖਮੇਰੇਕਰਦੀਜੇ। ਰਾਮਹਿਤੇਨਹਿਤੇਰਹੇ
 ਈ। ਰਾਮਨਹੀਦੁਖਦਾਤਾਕੋਈ॥ ੨੮॥ ਵੇਹਰਾ। ॥ ਯਾਇ
 ਪਰੁਪਬਖਾਨੇਚਲਯੋਨੀਗਫਿਗਜਾਇ। ਕਰਜੇਰੇਆਤਿਦੀ
 ਨਹੁਇਪਰੇਕੈਕੇਈਪਾਇ॥ ੨੯॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਬਹੁਰ
 ਕੈਕੇਈਬਚਨਉਚਰੇ। ਕੋਪਭਈਫਿਗਲਾਲਸੁਕਰੇ। ਰੁਪ
 ਤਿਕਿਆਕ੍ਰਮਰੁਇਓਤਮਾਰੇ। ਤੈਵੇਅਰਥਕਿਉਵਾਕਉਚ
 ਰੇ॥ ੩੦॥ ਮਿਥਾਕਰੇਪ੍ਰਭਗਾਕਰੀ। ਨਰਕਹੋਇਤੇਕੋਨਰਵ
 ਰੀ। ਯੋਬਨਜਾਇਨਰਾਮਪ੍ਰਭਾਤਾ। ਚਿਨਚੀਰਪਹੁੰਦ

੬੭
 ੧੮

ਰਗਾਤਾ ॥ ੩੧ ॥ ਤੋਊਧਬੰਧਨ ਮੇਤਨ ਕਰਾ ਕੋਲੀਖਖਾਇਤ
 ਵਾਗੇਮਰੇਸਤ ਪ੍ਰਤੋਗਾਸੁ ਮੇਜਗਰਜਾ ॥ ਨਾਂਗੇਸਰਬਸਭਾਂਤ
 ਰਕਾਜਾ ॥ ੩੨ ॥ ਕਰੀਸੁਗੰਦਰਾਮਸੁਤ ਕੇਰੀ ॥ ਮਿਥਮਾਅਹੇ
 ਪ੍ਰਤੋਗਯਾਤੇਰੀ ॥ ਨਰਕਹੋਇਤੋ ਕੋਨਿ ਪ੍ਰਭਾਗਾਯੋ ਕੈਕੇਈਜ
 ਬੈਉਚਾਰਾ ॥ ੩੩ ॥ ਰੂਪਤਿਰੀਨਮਨਤ ਬਭੁਇਚਿਦ੍ਰਖਸਮੁੰ
 ਦਹਗੋਤਾਲਯੋ ॥ ਮੂਰਛਤਹੋਇਗਿਰਯੋਪਰਮਾਹੀ ॥ ਮਨੋਪ
 ਰੇਸਵਸਾਸੁਸੁਨਾਹੀ ॥ ੩੪ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਇਹਭਾਂਤਿਬਿਤੀ
 ਤਭਈਨਿਪਰਾਤਿਸੁਦੁਖਬਡੇਜਨਬਰਖਸਮਾਂਨੀ ॥ ਪੁਨਿਜੋ
 ਪ੍ਰਭਾਤਿਭਾਇਓਜਗੇਮੇਮਿਲਬੰਧਨਗਾਇਕਕੀਰਤਿਠਾਂਨੀ
 ਸੁਨਕੈਬਹੁਵਾਦਕਾਬਿੰਤਨਕੋਉਰਕੋਪਤਈਨਿਪਕੀਵਹੁਗੰਨੀ
 ॥ ਚਲਜਾਹੁਬਜਾਵਹੁਨਵਾਦਘਨੇਇਹਭਾਂਤਿਨਿਵਾਰਸੁਤਾਂਨੀ
 ਭਵਾਂਨੀ ॥ ੩੫ ॥ ਰੋਪਈ ॥ ॥ ਮਧਹਵੇਲੀਭਏਪ੍ਰਭਾਤਾ
 ਰਾਢੇਭਏਸੁਜਨਾਬਿਖਾਤਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਣਖੜੀਵੈਂਸਸੁਪਨਵਰਾ ॥ ਰਿ
 ਖਕੰਨਿਯਾਪੁਨਿਛੜਸੁਚਾਮਰਾ ॥ ੩੬ ॥ ਗਜਵਾਜੀਪੁਨਿਮੋ
 ਰਪਦਾਤੀ ॥ ਵਾਗਵਿਲਾਸਨਪੋਰਜਨਤੀ ॥ ਵਾਸਿਸ੍ਵਸੁਜਿਉਜਿ
 ਉਬਿਧਹਬਤਾਈ ॥ ਮੰਤ੍ਰੀਤਿਉਤਿਉਸਗਲਬਨਾਈ ॥ ੩੭ ॥
 ਇਸਤੀਬਾਲਾਬਿਪਪੁਰਮਾਹੀ ॥ ਰਾਤਿਸੁਨਿਵਾਲਹੀਨਕਾਹੀ
 ॥ ਰਾਮਚੰਦਕੋਕਦੇਨਿਹਾਰੇ ॥ ਪੀਤਪਟੇਬਰਤਨਮੇਧਾਰੇ ॥ ੩੮ ॥
 ਸਰਬਆਭਿਰਣਪਰੇਮਨਮੋਹੇਹੋਮਕੀਟਕਰਕੀਕਣਸੋਹੇ
 ਕੋਸਰਕਮਣਗਲਲਸੇਉਦਾਰੇ ॥ ਸੋਮਨੇਜਸੁੰਦਰਤਨ ॥ ਹੋ
 ੩੯ ॥ ਗਜਤਿਲਕੁਸੁਭਾਲਸੁਹਾਏ ॥ ਗਜਭੂਛਮੁਸਕਾਵਤਾ
 ਏ ॥ ਲਖਮਣਕੋਕਰਛੜਸੁਹਾਏ ॥ ਸੀਸਰਾਮਕੋਕੁਤ੍ਰਣੁਲਾਏ
 ॥ ੪੦ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਕਦੋਹੋਇਪ੍ਰਭਾਤਸੁਯਾਜਗਮੇਕਸ
 ਆਵਤਰਾਮਸੁਨੈਨਨਿਹਾਰੇ ॥ ਇਮਰਾਤਬਿਤੀਤਭਈਸਗਲ

ਉਤਕਿਠਤਹੈਪੁਰਕੈਜਨਸਾਰੇਆਬਲੈਨਹੈਭੂਪਉਠੈਘਰ ੬੮
 ਤੇਇਹਕਾਰਣਕੋਨਸਮੰਤਾਬਿਚਾਰੇ।ਹਰਏਹਰਏਜਹਭਾਖ ੧੧
 ਹੁਤੇਸੁਸੁਮੰਤਤਹੀਘਰਮਾਹਿਸਿਧਾਰੇ॥੪੧॥ਜਯਸੰਬ
 ਰਉਚਾਰਨਿਵਾਇਸੁਨਾਰਿਸੁਭੂਪਤਿਕੋਤਿਨਬੰਦਲਨੀ
 ॥ਅਤਿਖੇਦਾਨਿਹਾਰਸੁਭੂਪਤਿਕੋਕਰਜੋਰਦਉਪੁਨਿਪੂਛ
 ਤਰਾਨੀ।ਦੇਵਕੈਕੇਈਸੁਨੀਤਵਪੋਤਮਭੂਪਤਿਕੋਮੁਖਕਾ
 ਹਿਮਿਲਾਨੀ।ਬਲਿਆਹਿਚਲਾਚਲਭੂਪਬਲੀਮਾਵੈਕੁ
 ਤਆਜੁਭਯੇਮੁਹਿਭਾਨੀ॥੪੨॥ਬੋਲਕੈਕੇਈਸਮੰਤਕਹੈ
 ਨਿਪਰਾਤਿਨੀਦਕਰੀਝਿਗਮਾਹੀ॥ਅੰਰਨਭਾਖਤਹੈਮੁਖ
 ਤੇਇਕਰਾਮਾਹਿਰਾਮਬਕੇਮੁਖਮਾਹੀ॥ਜਾਗਤਿਰਾਤਿਰਹ
 ਯੇਸਗਲੀ।ਇਹਕਾਰਣਭੂਪਚਲਾਚਲਮਾਹੀ।ਭੂਪਪਿਖੇਸੁ
 ਤਰਾਮਭਲੇਤੁਮਜਾਇਸੁਮੰਤਾਲਿਆਉਇਹਾਹੀ॥੪੩॥
 ਸੁਮੰਤੋਵਾਚਾਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਾਨੀਭੂਪਨਭੂਖਯੋਕਿਹਾਬਿ
 ਪਜਾਵੇਲੈਨਾ।ਸੁਮੰਤਾਲਿਆਵੇਰਾਮਕੋਜੋਭੂਪਬਖਾਨੈਬੈਨਾ
 ੪੪॥ਸੁਨਿਮੰਤੀਕੋਬੋਲਕੋਬੋਲੇਦਸਰਥਗਾਇ।ਸੁਮੰਤਨਿ
 ਹਾਰੇਰਾਮਕੋਬੋਗੁਸੁਲਿਆਵਹੁਜਾਇ॥੪੫॥ਯਾਬਿਪਭੂ
 ਪਬਖਾਨਯੋਚਲੇਸੁਮੰਤਸੁਦੋਗਾਰਾਮਭਵਨਨੀਕੋਗਏ
 ਕਿਨੇਨਵਾਰੋਪੰਗ॥੪੬॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਰਾਮਕੰਜਾਝਿਗਤੇ
 ਕਲਿਆਨ॥ਬੇਗਚਲੇਨਿਪਕਹਕਰਯਾਨਾਰਾਜਾਤਵ
 ਦੇਖਣਕੋਚਹੇ।ਚਲੇਬੇਗਕਛੁਢੀਲਨਮਹੇ॥੪੭॥ਯਾ
 ਬਿਪਕਹਯੋਸੁਮੰਤਸੁਜਬਹੀ॥ਰਾਮਚਲੇਰਥਬੈਨਸੁਤ
 ਬਹੀ।ਲਖਮਣਸੰਗਸੁਲਏਬੁਲਾਇ।ਮਧਰੇਵਢੀਪ
 ਹੁਤੇਆਇ॥੪੮॥ਬਾਸਿਸੁਪਾਸਿਨਹਿਢੀਲਲਗਾਈ
 ਦੇਖਤਚਲੇਗਏਰਘੁਰਾਈ॥ਪਤਾਸਮੀਪਸੁਜਾਇਭਵਨ

੭੦
੮.

ਭੈਰਵਗਰਾਮਪਦਬੰਦਨਨਾਨੀ॥੪੮॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥
ਰਾਮਅਲਿਗਨਹੇਤਨਿਪਉਠੇਸੁਜਬਹੁਲਸਾਇਆਬਾਹੁ
ਪਸਾਰਸੁਖੀਚਹੀਗਿਰੇਮੁਰਛਾਖਾਇ॥੪੦॥ ਚੌਪਈ
ਯਹਾਹਾਰਾਮਭਾਖਮੁਖਮਾਹੀਭੈਰਵਪਲੀਨੇਅੰਗਮਾਹੀ
ਭੁਪਤਿਪੇਖਮੁਰਛਾਭਾਗੀਰੇਵਨਲਗੀਸਗਲਤਹਿਨਗੀ
॥੫੧॥ ਰੇਵਨਕੋਸੋਗ੍ਰਹਮੇਭਾਇਓਸਿਕਬਸਿਸ੍ਵਤਹਾਂਪੁਨਿ
ਗਾਇਓਪੁਛਤਭਏਰਾਮਸੁਤਤਾਰਣਾਕੋਨਭਾਇਯੋਭੂਪ
ਤਿਦੁਖਕਾਰਣਾ॥੫੨॥ ਯਾਬਿਪਰਾਮਸੁਪੁਛਯੋਜਬਹੀ॥
ਉਤਰਦਯੋਕੈਕੇਈਤਬਹੀਭੁਮਹੀਕਾਰਣਹੇਸੁਨਿਰਾ
ਮਾਭੁਵਆਪੀਨਕਛੂਪਤਿਕਾਮਾ॥੫੩॥ ਪਿਤਾਦੁਖਗੁ
ਵਰਪਰਹਰਾਭੂਪਤਿਕੋਵਹੁਕਾਰਜੁਕਰੋਸਤਪ੍ਰਤੰਗਜਾਰਾ
ਮਤਵਤਾਤਾਸਤ ਪ੍ਰਤੰਗਮਕਰੋਬਿਖਮਾਤਾ॥੫੪॥ ਰਾਜਾਦੇ
ਵਰਮੋਕੇਦਏਸਿਤੁਸ੍ਵਚਿਤਜਬਮੋਪਰਭਏਤਵਆਪੀਨਦੇ
ਨੇਤੇਅਹੋਰਵਭਾਖਤਾਨਿਪਲਜਾਗਹੇ॥੫੫॥ ਸਤਛਾਸਮੇ
ਭੁਪਤਿਪਰੋਰਾਮਤੁਮੇਤਿਨਮੋਚਨਕਰੋਪੁਤਕਹੀਜੇਸਾਦੇ
ਜੋਇਆਪਿਤਪੁੰਨਨਰਕਤੇਰਾਖੇਸੋਇ॥੫੬॥ ਵੇਹਰਾ॥
ਯੋਕੈਕੇਈਭਾਖਯੋਭੂਪਤਿਕੋਦੁਖਮੁਲਾਸੁਨਿਤਰਾਮਦੁ
ਖਉਰਭਯੋਮਨੋਹਨੇਕਰਸੁਲਾ॥੫੭॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਦੁਖਤਰ
ਮਕੈਕੇਈਭਾਨੇਮੋਪ੍ਰਤਿਕਿਉਯੋਬਚਨਬਖਨੇਆਪਿਤਾਹੇ
ਤਜੀਵਨਪ੍ਰਹਰੋਘੋਰਹਲਾਹਲਪੀਵਨਕਰੋ॥੫੮॥ ਸੀਯ
ਕੁਸਲਮਾਕਰੋਸੁਤਿਆਗਿਤਜੋਰਾਜਨਹਿਕਰੋਸੁਰਾਰਾ
ਬਿਨਭਾਖੇਪਿਤਕਾਰਯਕਰੋਉਤਮਪੁਤਸੁਵਹੀਉਚਰੇ॥
੫੯॥ ਭਾਖੇਕਰੋਪਿਤਾਕੋਕਾਰਯਾਮਪਮਪੁਤਕਹੇਵਹ
ਆਰਯਾਭਾਖੇਕਰੋਨਕਾਰਯਜੋਇਆਪਿਤਾਪੁਤਮਲਭਾ

ਖਜੇਸੇਇ। ੬੦॥ ਯਾਤੋਕਰੋਸੁਕਲਾਨਿਪਕਾਰਯਾਜਿਮੇਘ 99
 ਤਿਰਾਖੇਜਗਆਰਯਾ। ਸੁਤਕਰੋਰੋਸੀਕਨਾਨੇਗਰਾਮਬ
 ਚਨਨਹਿਦੋਇਬਖਾਨੇ। ੬੧॥ ਦੇਹਰਾ। ॥ ਯਾਥਿਧ
 ਰਾਮਪੁਤੋਗਮਾਸੁਨੀਕੈਕੇਈਕਾਨਾ। ਉਮਾਰਖਉਠਬੈ
 ਠਕੇਲਾਗੀਕਰਨਬਖਾਨਾ। ੬੨॥ ਕੈਕੇਈਦਾਚਾਦੋਨ
 ਰਾ। ॥ ਰਾਮਸੁਤੇਰੇਤਿਲਕਹਿਤਕਰੋਇਕੋਤੁਗਾ। ਤਿ
 ਨਹੀਕਰਅਬਟੀਕੀਏਭਰਤਸੁਪੁਤਹਮਾਰਾ। ੬੩॥ ਏਕ
 ਸਯਹਵਰਜਾਨਿਯੇਦੂਜੇਸੁਨਿਨਿਰਪਾਰਾ। ਤੁਮਬਨਜਾਵੈ
 ਬੇਗਅਬਚੀਰਬਸਨਜਟਿਪਾਰਾ। ੬੪॥ ਪਿਤੁਆਇ
 ਸੁਸਿਰਪਰਪਰੇਚੈਦਹਬਰਖਸੁਆਹਿ। ਬਨੇਬਾਸਤਨ
 ਮੇਪਰੇਮੁਨਿਭੋਜਨਮੁਖਮਾਹਿ। ੬੫॥ ਯਹੀਕਾਜਹੈਪਿ
 ਤਾਕੋਕਰੋਰਾਮਉਗਮਾਨਾ। ਰਾਜਾਉਰਲੋਜਾਬਛੀਕਰੋਨ
 ਤੇਹਬਖਾਨਾ। ੬੬॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮਉਦਾਚਦੋਹਰਾ। ॥ ਰੁਲਤ
 ਲਏਸਰੁਰਾਜਕੋਮੈਜਾਵੈਬਨਮਾਹਿ। ਪਰਰਾਜਾਭਾਖੇਨ
 ਹੀਕਾਰਨਜਾਨੇਨਾਹਿ। ੬੭॥ ਸੁਨਤਰਾਮਕੇਬਚਨਕੇਦ
 ਸਰਬਨੈਨਉਘਾਗਾ। ਚੈਦਬਦਨਾਝਿਗਕੰਜਸੇਠਾਢੇਰਾਮ
 ਨਿਹਾਰਾ। ੬੮॥ ਦੁਖੀਸੁਦੁਖਤਵਚਨਤਬਭੁਪਤਕੀਨਬਖ
 ਨਾਮੇਨਾਰੀਵਸਭ੍ਰਾਂਤਸੁਤਉਨਮਾਰਗਗਤਿਮਾਨਾ। ੬੯
 ॥ ਸ੍ਰੀਖਲਮੇਪਗਡਾਰਕੈਰਾਜਕਰੋਪੁਗਮਾਹਿ। ਮੈਕੋਬੂਠ
 ਸੁਨਾਛੁਹੈਤੋਕੋਪਾਪਸੁਨਾਹਿ। ੭੦॥ ਯਾਥਿਧਰੁਪਬਖਾ
 ਨਯੇਉਰਮੇਦੁਖਸੀਤਾਪ੍ਰਾਤਪਤਰਿਦੇਆਤਿਹੈਇਓਲਾਗੇ
 ਕਰਨਵੇਲਾਪ੍ਰਾ। ੭੧॥ ਚੌਪਈ। ॥ ਹਾਰਾਮਹਾਨਾਬ
 ਉਦਾਰੇ। ਹਾਮੇਰੇਸੁਤਪ੍ਰਾਣਪਿਆਰੇ। ਮੈਕੋਤਿਆਗਿਘ
 ਰਬਨਮਾਹੀ। ਜਾਵਨਕੇਉਚਾਹੈਮਨਮਾਹੀ। ੭੨॥ ਯਾ

੭੨ ਬਿਪਤਾਖਰਾਮਗਲਲਾਏ। ਰਾਜਾਹੋਇਨੈਨਜਲਜਾਏ।
 ੮੧ ਨਿਜਪਾਨਨਕਰਰਾਮਉਦਾਰੇ। ਰੂਪਤਿਕੋਫਿਗਨੀਰਨਿ
 ਵਾਰੇ। ੭੩। ਨੈਕੋਵੈਦਸੁਤਪੀਰੋਜਪਰਯੋ। ਰੂਪਤਿਕੋ
 ਸ੍ਵਾਸਨਕਰਯੋ। ਕਿਉਨਿਪਦੁਖਉਰਗੁਇਯੋਉਦਾਰੇ। ਰ
 ਜਕਰੇਗੇਅਨੁਜਹਮਾਰੇ। ੭੪। ਤੋਰੋਬਚਨਪਾਲਬਨ
 ਮਾਹੀ। ਮੇਯੋਵੈਬਹੁਰੇਪੁਰਮਾਹੀ। ਰਾਜਕੋਟਿਗੁਣਸੁ
 ਖਬਨਮਾਹੀ। ਰਾਜਨਹੋਇਸੁਮੇਮਨਮਾਹੀ। ੭੫। ਤੋਰੋਸ
 ਤਪਾਲਨਤੁਹਿਕਰੇ। ਦੇਵਕਾਜਸਤਯਾਬਿਪਸਰੇ। ਮਾਤਕੋ
 ਕਈਕਹਯੋਬਨਬਾਸਾ। ਮੇਰੋਹੈਬਹੁਗੁਣਪਰਕਾਸਾ। ੭੬
 । ਅਬਹੀਬਨਜਾਨੈਮੇਚਹੋ। ਫੀਲਨਹੀਉਰਅੰਤਰਗਹੋ
 । ਅਤਿਲਕਹੇਤਜੇਆਨੇਭਾਗ। ਤੇਸਭਧਰੇਭਵਨਮਝਾਰਾ। ੭੭
 । ਦੋਹਰਾ। । ਜਨਕਨੰਦਨੀਤੋਖਕਰਮਾਤੋਕੋਅਸ੍ਵਾਸਾਤ
 ਵਪਦਪੰਕਜਬੰਦਕੈਮੇਜਾਂਵੈਬਨਬਾਸਾ। ੭੮। ਚੌਪਈ।
 । ਯਾਬਿਪਰਾਮਉਚਾਰਣਕੀਨੋ। ਰੂਪਤਿਕੋਪਰਕਰਮਾ
 ਦੀਨੋ। ਮਾਤਕੋਸੱਲਜਾਦੇਖਨਹੇਤਾ। ਆਵਤਭਾਇਓਸੁਪਰਮ
 ਨਿਕੇਤਾ। ੭੯। ਸ੍ਰੀਕੁਰਛੰਦਾ। । ਕੋਸੱਲਜਾਹਰਿਪੂਜੈ
 ਉਰਰਾਮਕਾਰਜਪਾਰਾ। ਪਨਬਾਮਨਾਬਹੁਦਾਨਦੈਪੁਨਿਹੋਮ
 ਕੀਨਅਪਾਰਾ। ਕਰਮਨਾਇਕਾਗਰਆਪਨੋਉਗਬਿਸ੍ਵਾਸਿ
 ਆਨਉਦਾਰਾ। ਤਿਨਨੈਨਦੇਨੋਮੀਚਕੈਮੁਖਮੋਨਲੀਨੋਯਾਰਾ।
 ੮੦। ਹੈਸੁਅੰਤਰਸਰਬਕੋਪੁਨਿਏਕਰੂਪਅਨੂਪਾ। ਪਨਚਿਤ
 ਪ੍ਰਕਾਸਅੰਨੰਦਸਤਪੁਨਸਰਬਅਧਕਸਤੁਪਾ। ਯਾਬਿਪਆ
 ਨੂਪਸਰੂਪਜੋਹਰਿਧਾਰਯੋਉਰਪਾ। ਨੈਨਦੇਨੋਹੈਮਿਲੇਤਿਨ
 ਨਾਹਿਪੇਖੇਰਾਮ। ੮੧। ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਆਪਯਾਤਮਰਮਾਇ
 ਏਉਮਾਂਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਅਯੁਯਾਕਾਂਡੇਤ੍ਰਿਤੀਯੋਧਾਇ॥ ੩॥

ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਦਾਚਾਸੀਕੁਰਛੰਦਾ॥ ਅਪਿਖਸੁਮਿ ੭੩
 ਤਾਂਰਾਮਕੋਵਿਗਕੇਜਸੇਤਾਪਾਰਾਕੋਸੱਲਾਕੋਭਾਖੇਪਿ ੮੫
 ਖਰਾਮਖਰੇਉਦਾਰਾਸੁਨਿਰਾਮਨਾਮਕੁਸੱਲਾਵਿਗਲ
 ਏਤਾਹਿਉਘਾਰਾਥਿਸਾਲਨੈਨਸੁਰਾਮਕੋਪਿਖਰੋਦਲੀ
 ਨਬੈਠਰਾ॥੧॥ ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥ ਅਸਿਰਚੰਮਕੰਡ
 ਲਗਾਇਕੇਸੁਤਜੇਦਹੋਸੇਲੀਜ ਯੇ॥ਉਪਵਾਸਕੀਉਰਭੁ
 ਖਹੈਮਿਸਟਾਂਨਿਭੋਜਨਕੀਜਯੇ॥ਸੁਨਿਰਾਮਆਪਬਖਾਨੈ
 ਨਹਿਕਾਲਭੋਜਨਕੋਅਹੇ॥ਅਬਬੇਗਮਾਇਸੁਮੇਚਲੈਮੇਬ
 ਸਦੰਡਕਬਨਗਯੇ॥੨॥ਕੈਕੇਈਕੋਵਰਦਾਨਕੈਪੁਨਿਸੱਤਵ
 ਦੀਭੂਪਤੀ॥ਭਰਤਕੋਦਯੋਰਾਜਪੁਰਕੋਮਮਾਚੰਨਮਹਾਂਮ
 ਤੀ॥ਬਰਖਚੋਦਾਬਾਸਕੈਮੁਨਿਸਿੰਗਨੀਕੇਜੀਜਿਯੇ॥ਪੁਨਿਬੇ
 ਗਆਵੇਮਾਇਮੇਰੀਚਿੰਤਰੰਚਨਕੀਜਿਯੇ॥੩॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥
 ਸੁਨਿਰਾਮਕੀਬਾਤਸੁਦੁਖਬਢਯੇਤਨਮੂਰਛਜਾਇਪਰੀਧ
 ਰਿਮਾਹੀ॥ਉਠਫੇਰਸੁਰਾਮਹਿਬਾਤਕਹੀਮਨੁਬਤਤਾਂਦੁਖ
 ਸਾਗਰਮਾਹੀ॥ਬਨਜਾਹੁਸੁਜੰਤੁਮਰਾਮਬਲੀਸੁਤਸਿੰਗਚੋਲੈ
 ਤਵਮੇਬਨਮਾਹੀ॥ਬਿਛਰੀਤੁਮਤੇਸੁਤਰਾਮਸੁਨਿਖਨਆਪਨ
 ਜੀਵਤਹੋਜਗਮਾਹੀ॥੪॥ ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥ ਅਜਿ
 ਉਂਗਉਬਾਲਕਪੂਤਤਜਨਹਿਔਰੰਹੋਸੇਰਹੇ॥ਤਿਉਰਾਮ
 ਤੋਹਿਨਤਜੈਮੈਤੂੰਪਾਣਪਿਆਰੇਮੇਅਹੇ॥ਪ੍ਰਸੰਨ੍ਹਪਤਿਜੰਭਏ
 ਦੇਇਭਰਤਰਾਜਸਿੰਘਾਸਨੀ॥ਕਿਸਹੇਤੁਪਤੈਭਾਖਹੈਪੁ
 ਨਿਰਾਮਤਵਬਨਬਾਸਨੀ॥੫॥ਕੈਕੇਈਕੋਵਰਦਾਨਕੈਸਰਬੀ
 ਸੁਦੇਵੇਤਾਂਹਿਕੋ॥ਤੈਕੈਕੈਕੇਈਭੂਪਕੋਮਪਰਾਪਕੀਨੋਨਾਹਿ
 ਕੋ॥ਪਿਤਾਸਿਉਂਗੁਠਰਾਮਹੈਤਿਉਮਾਤਆਧਿਕਪਛਾਨਿਯੇ
 ॥ਪਿਤਾਤੇਬਨਬਾਸਰਾਖਯੇਮੇਹਟਾਵੇਮਾਨਿਯੀ॥੬॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥

॥ ਮਮਵਾਕਉਲਿਘਨਕੋਬਨੋਕਿਤੁਮਜਾਹੁਸੁਭੁਪਾਤਿਕੋਬ
 ਰਮਾਨੋ। ਤਬਮੇਯਮਕੋਘਰਜਾਂਉਅਬੈਸੁਨਿਰਾਮਕੋਰੋਨਿਜਪੁ
 ਨਨਹਾਨੋ। ਲਖਮਨਸੁਨੇਇਹਵਾਕਜਬੈਉਰੋਕੋਪਬਢਯੋਜ
 ਨੁਆਗਸਮਾਨੋ। ਜਨਲੋਕਸਤੀਨਜਲਾਵਤਿਹੈ। ਇਮਪੇਖਤ
 ਬੈਤਿਨਬੈਨਬਖਾਨੋ॥੭॥ ਲਖਮਣੇਵਾਚਾ॥ ਯਹੈਉਨਮ
 ਤਸੁਨਾਰਿਆਪੀਨਸੁਭੁਤਮਹਾਉਰਤੁਪਾਨਿਹਾਰੋਂ। ਬਾਧਿਸਿ
 ਨੇਘਰਠਾਖਤਹੋਸੁਨਿਰਾਮਬਡੀਪਗਾਂਸਿਖਲਤਾਰੋਂ। ਬਿਪਸ
 ਮੇਤਸੁਮਾਤੁਲਮੇਭਰਤੇਪਾਥਿਆਵਤਬਾਨਨਮਾਰੋਂ। ਦੇਖਹਿ
 ਮੇਬਾਲਿਦੇਵਸਭੇਸਭਲੋਕਨਕੋਖਿਨਭੀਤਰਿਜਾਰੋਂ॥੮॥
 ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥ ਯਰਾਮਤ੍ਰਿਕਰਤਿਲਕਬਾਲਸੁਬੈਰ
 ਰਾਜਸਿੰਘਾਸਨੀ॥ ਬਿਘਨਕਾਰੀਲੋਕਮੇਕਰਚਾਪਕਰੇਸੁਨਾ
 ਸਨੀ॥ ਇਮਕਹੈਲਖਮਣਕੋਪਕੈਤਬਰਾਮਗਾਰੇਲਗਾਇਓ।
 ਉਮਾਤਾਸਿਰਚੁਮਕੈਤਬਰਾਮਆਪਸੁਨਾਇਓ॥੯॥ ਸ੍ਰੀ
 ਰਾਮੇਵਾਚਾਚੌਪਈ॥ ਯਰਾਪੁਸਰਦੁਲਭੁਜਾਬਲਧਾਰੀ
 ਯਤੁਮੇਰੋਅਤਿਸੈਹਿਤਕਾਰੀ। ਤਵਬਲਪਿਖੋਸਗਲਮਨਮਾ
 ਹੀ॥ ਲਖਮਨਸੁਨੈਸਮੇਅਬੈਨਾਹੀ॥ ੧੦॥ ਵਿਸੁਸਰੀਰਰਾਜ
 ਪੁਨਿਜੋਈ। ਜੋਲਖਮਣਯਹਸਾਚੋਹੋਈ। ਤੋਤਾਂਹੋਤਸੁਯਤਨ
 ਤੁਮਾਰਾ। ਸਫਲਹੋਇਯਾਜਗਤਮਝਾਰਾ॥ ੧੧॥ ਮੇਘਨਮਾ
 ਹਿਸੁਬਿਜੁਲੀਜੈਸੇ। ਭੋਗਸਭੈਜਗਚੈਚਲੈਰੈਸੇ। ਤਪਤਲੋਹ
 ਜਲਾਬਿਦੁਸੁਜੈਸੀ॥ ਆਯੁਪਿਖੋਖਿਣਭੰਗਰੈਤੈਸੀ॥ ੧੨॥
 ਯਜਿਉਮੇਤਕਕਉਅਹੋਮੁਖਗਹੋ। ਵਹਿਅਤਿਮੂਰਖਦੇਸ
 ਨਚਹੋ। ਕਾਲਸੁਪਤਿਉਲੋਕਨਗਾਸੇ। ਮੂਰਖਕਰੇਭੋਗ
 ਉਰਾਸੇ॥ ੧੩॥ ਜਾਂਕਰਮਨਤੇਆਤਿਦੁਖਪਾਵੇ। ਤਸੁਖਹਿ
 ਤਵੈਕਰਮਕਮਾਵੈ। ਸੋਤਨਮਾਤਮਤੇਆਤਿਨਿਆਰੇ। ਭੋਗਸੁ

ਕਿਹਾ ਬਿਧਿ ਹੋਇ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ੧੪ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਦਾ
 ਗਾਜਾਂ ਸੰਗਮ ਕਰਕਰੇ ਬਿਕਾਰਾ ਪ੍ਰਪਾਜੀਤੁ ਜਿਉ ਨਦੀ ਯ
 ਨਕਾਠਾ ਤਿਉ ਖਿਣ ਚੰਚਲ ਸੰਗਮ ਠਾਠਾ ॥ ੧੫ ॥ ਪਦਮਾ
 ਛਾਇਆ ਜਿਉ ਆਤਿ ਚਲਾਤ ਰਣ ਆਵ ਸਥਾ ਊਰਮਿ ਜ
 ਲਾਸੁ ਪਨਤੁ ਲਾਇ ਸਤੀ ਸੁਖ ਅਹੋ ਤੋ ਦਪਨ ਰਾਤਿ ਮਨ
 ਹਿਗਹੇ ॥ ੧੬ ॥ ਸੁਪਨਤੁ ਲਯਹ ਸੁਭ ਸੰਸਾਰਾ ਸਦਾਰੇ ਗੁ
 ਖਜਾਹਿ ਮਸ਼ਰਾ ਗੀਪਰਬਨ ਗਰਕੇ ਸਮਜ ਗਗਰੇ ਮੂਰ
 ਖਤਾਂ ਆਨੁ ਵਰਤਨ ਕਰੇ ॥ ੧੭ ॥ ਗਵੀਕੀ ਗਤਿ ਆਗਤੀ ਆਪ
 ਨਾ ਆਯੁਰ ਹੋਇ ਨਿਰੰਤਰ ਧੀਨਾ ਜਰਾ ਮਰਣ ਆਰਨ ਕੰਦੇ
 ਖੇ ਮੂਰਖ ਅਪਨੇ ਨਾਹਿ ਸੁਲੇਖੇ ॥ ੧੮ ॥ ਸੋਈ ਦਿਨੁ ਮਰੁ ਸੋ
 ਈ ਗਤੀ ਮੂਢ ਪਰੇ ਮਨ ਮੇ ਬਿਖਾਤਿ ਭੋਗਨ ਕੇ ਅਨੁਪਾ
 ਵਨ ਕਰੇ ਕਾਲ ਵੇਗ ਕੀ ਖਬਰ ਨ ਪਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ਕਾਚੇ ਪਟ ਕੀ
 ਰਸੁ ਜੈ ਸੋ ਉਮਰ ਜਾਇ ਸੁਖਿ ਟਿਖਿਣ ਤੈਸੇ ਸਫਲ ਬਾਨਜਿ
 ਉਕਰੇ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ਤਿਉ ਤਨੁ ਰੋਗ ਸੁਕਰੇ ਸੰਘਾਰਾ ॥ ੨੦ ॥ ਬਾ
 ਘਨਾ ਜਿਉ ਜਗਜਗਤ ਰਾਵੇ ਸਮੇ ਨਿਹਾਰੀ ਮ੍ਰਤੁ ਸੰਗ ਆਵੇ
 ਆਤੁ ਚਪੁ ਨਿਮਾਸਹਾ ਭਾਵੇ ਸ੍ਰਾਮੂਰ ਰੇਤ ਰਕਤ ਜਿਹ ਨਿ
 ਸ੍ਰਾ ॥ ੨੧ ॥ ਐਸੇ ਤਨੇ ਕਰਾ ਭਿਮਨਾ ਮੇਰਾ ਜਾਯੋ ਲੇਵੇ ਮ
 ਨਾ ਅੰਤ ਸਮੇਤ ਨੁ ਬਿਸ੍ਰਹੋਈ ਕੈ ਪੁਨਿ ਭੁਸਮਾਕਿ ਮਾਦਿਕ
 ਸੋਈ ॥ ੨੨ ॥ ਵੇਕਰੀ ਅੰਗ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਜੋਇਆ ਆਤਮ ਦੇਹ ਕ
 ਦਾ ਪਿਨ ਹੋਇ ਲਖ ਮਣ ਜੇਤਨ ਆਤਮ ਮਾਨਾ ਲੋਕ ਦਹਿ
 ਕੇਚਹੇਂ ਭਵਾਨਾ ॥ ੨੩ ॥ ਦੇਖ ਅਹੇ ਜਗ ਭੀਤਰ ਜੇਤੋ ਤਨੁ ਆਤਿ
 ਮਾਨ ਹੋਹਿ ਸਭ ਤੇ ਤੇ ਦੇਹੋ ਹੀਯਹ ਬ੍ਰਾਹਮਿਨੁ ਜੋਈ ਨਾਮ ਅ
 ਵਿਦਯਾ ਭਾਖੀ ਸੋਈ ॥ ੨੪ ॥ ਨਹੀਂ ਦੇਹ ਚਿਦਾਤਮ ਹਯੋ ਯਾ
 ਬਿਧ ਕੀ ਮਤਿ ਵਿਦਯਾ ਕਹਯੋ ਆਵਿਦਯਾ ਕਾਰਿ ਹੋਵੇ ਸੀ

੭੬
੮੧

ਸਾਗਾਵਿਦਜਾਤਾਹਿਸੁਦੇਯੇਨਿਵਾਗਾ॥੨੫॥ਤਾਂਤੇਕ੍ਰਾਤਮੇਖ
ਉਰਧਰੇ॥ਵਿਦਯਾਤ੍ਰਯਾਸਯਤਨਬਹੁਕਰੇ॥ਕਾਂਮਕ੍ਰੋਧਾ
ਵਿਕਰੋਜੇਤੇ॥ਐਖਪੰਥਕੇਬੈਰੀਤੇਤੇ॥੨੬॥ਸਤ੍ਰਸੁਦਨਤਾਂ
ਹਿਨਿਵਾਰੇ॥ਮੇਰੇਬਚਨਭਲੇਉਰਧਰੇ॥ਤਿਨੈਮੈਕ੍ਰੋਧਮ
ਹੇਜਗਜੇਈ॥ਐਖਾਬਿਨਾਸਕਏਕੋਸੇਈ॥੨੭॥ਕ੍ਰੋਧਸਿਹ
ਜਗਜੇਨਰਕਰੇ॥ਸੁਹਿਰਦਕ੍ਰਾਤਤਾਤਸਿਹਰੇ॥ਕ੍ਰੋਧਮੁਲਮ
ਨਤਾਪਪਛੋਨੈ॥ਕ੍ਰੋਧਮੁਲਜਗਬੰਧਨਜਾਨੈ॥੨੮॥ਕ੍ਰੋ
ਕਰੇਨਿਜਪਰਮਾਬਿਘਾਤਾ॥ਤਾਂਤੇਕ੍ਰੋਧਤਜੇਮਮਕ੍ਰਾਤਾ॥ਕ੍ਰੋ
ਥਕੇਜਗਸਤ੍ਰਸੁਹਯੇ॥ਵੈਤਰਣੀਨਦੀਸੁਤ੍ਰਿਸਨਾਪਯੋ॥
੨੯॥ਸੰਤੋਖਨਾਮਨੰਦਨਬਨਜਾਨੈ॥ਸਾਂਤਿਸੁਕਾਂਮਧੇਨਿ
ਹਿਚਾਨੈ॥ਤਾਂਤੇਸਾਂਤਿਭਜੇਉਰਮਾਹੀ॥ਸਤ੍ਰਤੇਰੋਕੋਇਕਨਾਹੀ
॥੩੦॥ਪ੍ਰਾਗਯਾਤਨੁਮਨੁਇੰਦ੍ਰੇਪ੍ਰਾਨਾਅੰਤਮਾਇਨਤੇਭਿੰਨ
ਪਛਾਨਾ॥ਸੁਖੀਜੋਤਾਤਿਸੁਪਸੁਆਹੀ॥ਵਿਕਾਰਹੀਨਅ
ਭਿਤਕਛੁਨਾਹੀ॥੩੧॥ਤਨੁਇੰਦ੍ਰੇਪ੍ਰਨਿਪ੍ਰਵਨਿਆਰੇ॥ਜੋਲੋਨ
ਹਿਆਤਮਾਨਿਰਧਾਰੇ॥ਤੋਲੋਪਾਵੇਦੁਖਅਪਾਰਾਮਾਹਿ
ਸਾਗਮਰੇਬਹੁਬਾਰਾ॥੩੨॥ਸੁਤੇਪ੍ਰਗਾਦਿਕਤੇਨਿਆਰੇ
ਲਖਮਣਉਰਮਾਤਮਾਨਿਰਧਾਰੇ॥ਬਹਰਕਰੇਸੁਸੁਭਾਬਿ
ਹਾਰੇ॥ਖੇਦਨਹੋਇਸੁਰੰਚਤੁਮਾਰੇ॥੩੩॥ਪ੍ਰਾਰਭੁਪਿਸਤੰ
ਗੋਕ੍ਰਾਤਾਸੁਖਦੁਖਜੇਜਗਮੇ॥ਬਿਖਯਾਤਾਕਾਰਯਕੋਮ
ਜਗਜੇਈ॥ਲੋਪਨਤੇਕੋਰੰਚਕਹੋਈ॥੩੪॥ਬਾਹਰਕਰ
ਹਤੰਤ੍ਰਵਿਕਾਰਾਅੰਤਹਿਸੁਪਸੁਭਾਵਨਿਹਾਰਾ॥ਕਰਮਅ
ਜਗਭੀਤਰਜੇਈ॥ਤੇਮਹਿਲੋਪਕਰੇਨਹਿਤੇਈ॥੩੫॥ਮੈ
ਕਹਯੋਗਯਾਨਯਹਸਾਗਾਤ੍ਰਿਲਖਮਣਉਰਮੰਤਰਧਾਰਾ
ਸਾਰਦੁਖਕੀਪੀੜਜੇਈ॥ਤੇਮੈਨਾਹਿਕਦਾਂਚਤਹੋਈ॥

॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥ ਗਿਰਜਾਯਾਬਿਧਰਾਮਜੀਕਯੋਕ੍ਰਾਤਪ੍ਰਤਿ ੭੭
 ਗਿਆਨਾਪੁਨਿਮਾਤਾਪ੍ਰਤਿਭਾਖਯੋਸੁਨੇਸਗ੍ਰਦੈਕਾਨਾ ॥ ੩੭ ॥ ੪੪
 ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਮਾਤਾਮੇਯਹਭਾਖਯੋਜੋਈ ॥ ਤੁਮਉਰਅੰਤ
 ਰਧਾਰੇਸੋਈ ॥ ਮਮਾਯਾਹਮਨਪ੍ਰਤੀਖਨਕਰੋ ॥ ਦੂਖਸਗਲ
 ਉਰਕੇਪਰਹਰੋ ॥ ੩੮ ॥ ਕਰਮਪੰਥਮੇਆਏਜੋਈ ॥ ਸਦਾਇਕੋ
 ਕਰਹੇਨਤੇਈ ॥ ਨਦੀਪ੍ਰਵਾਹਯਥਾਸਰਭਰੋ ॥ ਕਬੀਮਿਲੇ
 ਕਬਜਾਹਿਲਿਆਰੋ ॥ ੩੯ ॥ ਚੋਦਹਿਬਰਖਕਾਲਹੈਜੋਤੋ ॥
 ਧੋਖਿਣਾਜਿਉਜਾਵੇਤੇਤੋ ॥ ਦੂਖਸਗਲਉਰਕੇਪਰਹਰੋ ॥ ਮਾ
 ਇਮੋਹਿਆਨੁਮੋਦਨੁਧਰੋ ॥ ੪੦ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥ ਯਾਬਿਧ
 ਕਰੋਸੁਮਾਤਾਯਥਮੇਪਰਕਰੁਣਾਧਾਰਾ ॥ ਤੋਬਨਥਾਸੁਸੁਮੋਹਿ
 ਕੋਹੋਵੇਰੋਸੁਖਕਾਰਾ ॥ ੪੧ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਇਮਰਾਮਉਚ
 ਰਉਮਾਮੁਖਤੇਤਬਦੰਡਪ੍ਰਣਾਮਕਰੀਧਰਮਾਹੀ ॥ ਚਿਰਕਾ
 ਲਪਰੇਧਰਉਪਰਵੈਅਰੁਮਾਤਕੇਪਾਦਗਹੇਕਰਮਾਹੀ ॥
 ਤਬਮਾਇਉਠਾਇਸੁਗੇਦਲਏਸਿਰਚੁਮਤਨੀਰਬਹੋਹੈਗਮ ॥
 ਹੀ ॥ ਬਨਰਾਮਚਲੇਪਿਖਮਾਤਤਬੈਸੁਅਸੀਸਕਹੇਅਪਨੇਮੁ
 ਖਮਾਹੀ ॥ ੪੨ ॥ ਸੁਰਸਾਧਕਹੇਜਿਨਕੋਜਗਮੇਅਰੁਹੈਪਿਤ
 ਰਾਤੁਵੇਮੋਬਿਖਯਾਤਾ ॥ ਪੁਨਿਐਰਮਹਾਂਰਿਖਪੁਖਭਯੋਸ
 ਮਐਵਰਣਾਪੁਨਿਜੇਵਸਧਾਤਾ ॥ ਦਿਸਮ੍ਰਿਤਆਦਿਤਖਿਪਾ
 ਦਿਨਸਿਬਤਮਾਸਸਮੇਤਸੁਰੁਦ੍ਰਾਬਿਧਾਤਾ ॥ ਸੁਤਤੇਬਨੇਮੇਕ
 ਲਜਾਨਕਰੇਇਮਭਾਖਤਹੈਰਪੁਬੀਰਕੀਮਾਤਾ ॥ ੪੩ ॥ ਬਿਤ
 ਰਾਸੁਰਮਾਰਨਕੋਜਬਹੀਗਜਰਾਜਚੜ੍ਹੇਸੁਰਰਾਜਪਧਾਰੇ
 ॥ ਸੁਰਮੰਗਲਜੋਹਿਤਤਾਂਹਿਕਰੇਵਹਮੰਗਲਹੇਸੁਤਹੋਇਤੁ
 ਮਾਰੇ ॥ ਅਮੀਰਸਲੇਬਿਨਤਾਸੁਤਸੀਸਜਬੈਬਿਨਤਾਪਗਧਾ
 ਰੇ ॥ ਬਿਨਤਾਤਬਮੰਗਲਜੋਇਕਰੇਵਹਮੰਗਲਤੇਰਪੁਬੀਰਪਿ

੭੮
੮੧

ਆਠੇ॥੪੪॥ ਅਪ੍ਰਿਤਸਿੰਮਿਤਬੇਦਸੁਬਿਦਯਾਸਠੈਪੁਨਿਬੇਦਨਕੇ
 ਰਿਖਅੰਗਉਚਾਰੇ॥ ਰਿਖਦੇਵਸੁਮੰਤ੍ਰਾਥਬਣਜੁਸਭਹੀਯ
 ਹਠਖਕਹੋਹਿਤੁਮਾਰੇ॥ ਰਿਖਸਾਤਸੁਨਾਰਦਸਿਧਖਹਾਸੁਰ
 ਚਾਰਯਸੁਕਸੁਸੋਮਉਦਾਰੇ॥ ਗ੍ਰਹਾਯੰਗਨਿਖੰਤ੍ਰਸੁਦੇਵਸਥੈ
 ਬਨਮੇਸੁਤਪਾਲਕਹੋਹਿਤਿਹਾਰੇ॥੪੫॥ ਸੁਮਹਾਂਬਿਖਨਸ
 ਪਿਸਾਰਬਡੇਪੁਨਿਰਾਖਸਯਖਰੁਯਾਨਿਕਸਾਰੇ॥ ਗਜਸਿੰ
 ਘਾਬਿਆਘਰਕੋਲਬਡੇਪੁਨਿਕੀਟਪਤੰਗਸੁਰੰਡਉਚਾਰੇ॥
 ਤਰਖਾਰਛਦੰਸਮਹਾਂਬਿਛਯਾਅਤਿਕ੍ਰਮਸੁਭਾਵਨਜਾਹਿਨਿ
 ਹਾਰੇ॥ ਸਕੁਕ੍ਰਮਸੁਭਾਵਤਜੋਬਨਮੇਸੁਤੰਤੋਹਿਤਸੰਮਸੁਭਾਵਸ
 ਵਾਰੇ॥੪੬॥ ਚੌਪਈ॥ ਅੰਤਰਿਖਵਾਸੀਹੈਜੇਤੋਤੇ
 ਕਾਲਿਯਾਨਕਰੇਸੁਤਤੇਤੋਭੂਤਲਯੰਗਪਤਾਲਨਿਵਾਸੀ॥ ਸੁ
 ਅਸਤਿਕਰੇਂਤੁਮਕੋਸੁਖਗਾਂਸੀ॥੪੭॥ ਵੇਹਗਾ॥ ਆਬ੍ਰ
 ਹਮਾਬਿਸਨਮਹੇਸਜੇਦੇਵਨਮੇਪਰਪਾਨਾਸਿਏਬੈਠਪਾਬਿਚ
 ਲੇਤੇਗੀਕਰੇਕਾਲਿਯਾਨ॥੪੮॥ ਨਗਜਛੰਦਾ॥ ਅਸਦਾਸੁ
 ਖੀਰਹੋਬਨੇਨਪੂਤਦੁਖਕੋਲਹੋ॥ ਆਰਤਪੁੰਜਜੀਤਕੋਬਿਭੂ
 ਤਤੇਜਕੋਗਹੋ॥ ਸਕੇਤਸਿਖਦੰਦਭੀਬਜਾਇਫੇਰਕੋਬੋਰੇ॥ ਸੁ
 ਮਾਤਤਾਤਦਾਸਕੇਕਲੇਸਪੁੰਜਕੋਹਰੇ॥੪੯॥ ਸੈਯਾ॥
 ਇਹਭਾਂਤਅਸੀਸਦਈਜਨਨੀਤਬਰਾਮਚਲੇਬਨਸੀਸਨਿ
 ਵਾਏ॥ ਤਬੋਇਸੁਮਾਤਲਏਗਾਲਿਮੇਸਿਰਚੁਮਸੁਅੰਛਤ
 ਭਾਲਲਗਾਏ॥ ਇਹਰਾਮਅਸੀਸਪਛੇਨਰਜੇਊਠਪ੍ਰਤਸਮੇ
 ਮਨਪ੍ਰੇਮਬਢਾਏ॥ ਕਾਬਿਸਿੰਘਗੁਲਾਬਸਦਾਸੁਖਸੇਤਨੀ
 ਤਸਮੇਹਰਿਕੈਪੁਰਜਾਏ॥੫੦॥ ਚੌਪਈ॥ ਲਮਣਤ
 ਹਿਸਮੇਰਘੁਨਾਥੋ॥ ਕਰਿਪ੍ਰਣਾਮਜੋਰਿਨਿਜਹਾਥੇ॥ ਹਰ
 ਖੰਨੇਨਜਲਗਦਗਦਬਾਨੀ॥ ਰਾਮਚੰਦਪ੍ਰਤਿਕਹਯੋਭਵਨੀ॥

੫੧ ॥ ਰਾਮ ਮੇ ਹਉਰਸੀ ਸਾਜੇ ਈ ਤੈ ਕਰੁਣਾ ਕਰਕਾਟਿਯੋ
 ਸੇਈ ਮੇ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਚਾਲੇ ਸਾਥਾ ਆਗਿਯਾ ਦਿਜੇ ਸੁਮਮਰ
 ਘੁਨਾਥਾ ॥ ੫੨ ॥ ਦੇਹਰਾ ॥ ॥ ਅਹਾਨੁ ਗੁਰ ਕੀ ਜੀਏ ਸੀ
 ਗਚਲੇ ਵਡੁ ਭਾਗਾ ॥ ਨਤ ਰਾਮ ਪਨੇ ਪ੍ਰਾਣ ਜੇ ਦੇਵੇ ਸਨਮੁਖਤਿਆ
 ਗਾ ॥ ੫੩ ॥ ਦੇਹਰਾ ॥ ॥ ਲਖ ਮਣ ਕੋਹ ਠਪੇਖ ਕੈ ਰਾਮ ਕਹ
 ਜੇਚ ਲੁਬੀਠਾ ਸੀ ਤਾ ਕੇ ਸਮਧਾਨ ਕੋ ਬਹੁ ਰਗ ਏ ਰਘੁਬੀਠਾ ॥ ੫੪ ॥
 ॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦਾ ॥ ॥ ਜਬੈ ਰਾਮ ਆਏ ਤਬੈ ਸੀਯ ਜਾਨੇ
 ਲਯੋ ਹੋਮ ਭਾਂਡੇ ਜਲੀਆ ਪਤਾਂ ਨੇ ॥ ਭੁਲੇ ਪਾਦ ਪੋਏ ਪੁਨਾ ਬੈਠਾ ਥੋ
 ॥ ਪੁਛੇ ਸੀਯ ਬਾਤੈ ਬਡੇ ਭਾਗ ਜਾਰੇ ॥ ੫੫ ॥ ਕਹਨਾ ਬਸੇ ਨਾ ਬਿ
 ਨਾ ਸੇਨਾ ਆਏ ॥ ਸਸੀ ਸੇਤ ਛੜੰ ਨਹੀ ਸੀ ਸਛਾਏ ॥ ਨਹੀ ਵਾਦ ਬ
 ਜੇਂ ਭਯੋ ਕੋ ਨਹੇਤ੍ਰੀ ॥ ਨਹੀ ਕ੍ਰੀਟ ਸੀ ਸੀ ਕਹਾਂ ਪਰਮ ਕੰਤ੍ਰੀ ॥ ੫੬ ॥
 ਬਡੇ ਰਾਜ ਪਾਯੋ ਭਯੋ ਹਰਖ ਤੋ ਕੋ ॥ ਚਲੇ ਬੇਗਾ ਆਏ ਕਹੇ ਸੁਰਬ
 ਮੋ ਕੋ ॥ ਹਸੇ ਰਾਮ ਬੇਲੇ ਕੋ ਹੋ ਸੀਯ ਤੋ ਕੋ ॥ ਦਯੋ ਦੇਤ੍ਰ ਕਾ ਰੰਨ ਕੋ ਰਾਜ
 ਮੋ ਕੋ ॥ ਮਹਾਸਤਵਾ ਦੀ ਸੁਰਾਜਾ ਦਯਾਲੀ ॥ ਦਯੋ ਰਾਜ ਜੇ ਈ ਕ
 ਰੋਂ ਜਾਏ ਪਾਲੀ ॥ ੫੭ ॥ ਅਬੈ ਬੇਗ ਜਾਉਂ ਬਨੀ ਸੀਯ ਪਿਆਰੀ ॥
 ਕਹੀ ਬਾਤ ਸਾਚੀ ਨਤ੍ਰੀ ਹਮਾਰੀ ॥ ਜਹਾਂ ਮਾਤ ਮੇਰੀ ਰਹੇਤਾਤ ਰਾ
 ਜਾ ॥ ਤਹਾਨੀ ਤਰਾਢੀ ਰਹੀ ਸੇਵਕਾ ਜਾ ॥ ੫੮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕੁਰਛੰਦਾ ॥
 ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਕੀਯ ਹਬਾਤ ਸੀ ਤਾਤੁ ਈਉਰ ਮੇ ਭੀਤਾ ॥ ਬਖਾਨਯੋ ਤਬ
 ਆਪ ਸੀਤਾ ਬਿਆ ਕੁਲ ਅਤਿ ਚੀਤਾ ॥ ਕਿਹੋ ਹੋਤ ਤੇ ਬਨ ਬਾਸਤੁ
 ਪਾਤਿ ਦਯੋ ਆਪ ਉਦਾਰਾ ॥ ਇਹ ਰਾਮ ਮੇ ਹਬ ਖਾਨਿਯੋ ਮਨ ਤਪਤ
 ਭਯੋ ਹਮਾਰਾ ॥ ੫੯ ॥ ਤਬ ਰਾਮ ਆਪ ਬਖਾਨਯੋ ਸੁਨਿ ਜਾਨ ਕੀ
 ਦੈ ਕਾਨਾ ਸਿਤੁ ਸ੍ਰੁਤੁ ਪਤਿ ਕੈ ਕੇਈ ਵਰ ਦੇ ਨਕੀਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਭਰਤ
 ਕੇ ਦਯੋ ਰਾਜ ਭੂਪਤਿ ਮੇ ਹਕੋ ਬਨ ਬਾਸੁ ॥ ਬਰਖੌਂਦ ਹੋ ਮੈਂ ਬਸੇ
 ਬਨ ਸੁਖ ਸੇ ਮੁਨ ਪਾਸਾ ॥ ੬੦ ॥ ਕੈ ਕੇਈ ਨੇਵਰ ਮਾਂਗਯੋ ਦਯੋ ਸਤਵਾਦੀ

੮੦ ਰੂਪਾਮੇਜੰਤ੍ਰਿਥੇ ਗੁਰੁ ਰਾਮ ਨੀ ਨਹਿ ਬਿਘਨ ਕਰੋ ਮਨੁ ਪਾ ॥
 ੧. ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਕੇ ਯਹ ਵਾਕ ਸੀਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਬਸੋਹੇਇ ॥ ਮੇਜੰਤ੍ਰਿਥੇ ॥
 ਰਾਮ ਜੀਤੁ ਮਾਯਾ ਹੁਪਾਛੋ ਚੋਇ ॥ ੬੧ ॥ ਜੇਗਨਾ ਬਨ ਜਾਵਨੇਤ
 ਵੇਮੇ ਬਿਨਾ ਸੁਨਿ ਰਾਮਾ ਪ੍ਰਸਨੁ ਸੁਨਿ ਰਘੁ ਨਾਥ ਸੀਤਾ ਕਹੇ ਕਰਣ ॥
 ਧਾਮਾ ਕਿਸੇ ਲਿਜਾਵੇਤ ਵਬਨ ਸੁਨਿ ਜਾਨ ਕੀਦੈ ਕਾਂਨਾ ਬਹੁ ਬਿ
 ਆਲ ਜਾਂਬਨ ਮਾਂਹਿ ਛੁਕੇ ਮ੍ਰਿਗਾ ਬਿਅਕੁਲ ਜਾਂਨ ॥ ੬੨ ॥ ਅ
 ਰਿਘੋਰ ਰਾਖ ਸਜਾਹਿ ਮੇਪੁਨਿ ਖਾਂਹਿ ਮਨ ਸਨੀਤਾ ਸਿੰਘ ਬਿਯ ॥
 ਘਰ ਸੂਕ ਰਾਬੁ ਹੁਛਿ ਰੋਅਤਿ ਨਿਰ ਭੀਤਾ ਕਟਿ ਅਮਲ ਫੁਲ ਫ
 ਲਾਦਿ ਕਾਤਹਿ ਬਨੇ ਭੋਜਨ ਕਾਜਾ ਆਪੁ ਪਬਿ ਜਨ ਨਾਮਿ ਲੋਜੇ ਦੇ
 ਖਯੇ ਘਰ ਸਾਜਾ ॥ ੬੩ ॥ ਮਿਲੇ ਕਬਹੂੰ ਨਾ ਮਿਲੇ ਫਲ ਮੁਲ ਰਾਖੇ
 ਜੋਇਆਤਿ ਘੋਰ ਬਨ ਭਾਇਦਾਇ ਕੋਨਾ ਹਿਰਾ ਹੁਪੇਖੇ ਕੋਇ ॥ ਸ
 ਰਕ ਰਾਪੁਨਿ ਕੀਟ ਕਾਖ ਗਦੈ ਸੁਜਾਂਹਿ ਘਨੇਰਾ ਗੁਹਾ ਗਹਵ
 ਰ ਪੈਘਨੀ ਸਮਰਾਤਿ ਜਾਂਹਿ ਮੇਧੇਰਾ ॥ ੬੪ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਹੋਤ
 ਹਿੰਦੂ ਖਨਾਜੇ ਹਦੈ ਸਕ ਬਨ ਨਾਮਾ ਪਾਵੈ ਕੈਤਹਿ ਜਾਵਨੇਤ
 ਨਸੀਤ ਹੈ ਸਿਰਘਾਮਾ ਰਾਖ ਸਾਂਕੋ ਹੋਰ ਕੇ ਭੀਤ ਜੇ ਸੀਤ ਪ੍ਰਾਨ ॥
 ਘਰ ਬੀਚ ਰਹੁ ਭੀਤਾਂ ਮਨੀਉ ਰਕਹੇ ਮੇਰੇ ਮਾਨ ॥ ੬੫ ॥ ਮੇਥੇ
 ਗਾਵੈ ਸੁੰਦਰੀ ਉਰ ਸੀਕਰੈ ਚਨ ਪਾਰਾ ਪੁਨਿ ਬੇਗ ਪੇਖੇ ਮੇਹ ਕੇ
 ਇਮ ਰਾਮ ਕੀਨ ਉਚਾਰਾ ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਕੀਯ ਹਬਾਤ ਸੀਤਾ ਭਾਇ
 ਓਦੁਖ ਉਰ ਮਾਹਿ ਕਛੁਕੇ ਪਕੈ ਮੁਖ ਤਾਂਢੁ ਰੇ ਪੁਨਿ ਕਹੇ ਸੀਤਾ
 ਨਾਹਿ ॥ ੬੬ ॥ ਕਿਉ ਰਾਮ ਮੇਕੋਤਿਆ ਗਿਹੈ ਮੇਧਰਾ ਪਤਿ ਨੀਦੇ
 ਵਾਪਤਿ ਬ੍ਰਤ ਤਾਨਿ ਰਦੇਖੇ ਮੇਅਨ ਨਕਰਤੀ ਸੇਵਾ ਪਰਮ ਗਤਿ ਜ
 ਗਭਾਖਯੇ ਪੁਨਿ ਦਸਤੋਹਿ ਆਪਾਰਾ ਸਮੀਪ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਬਨ ਕੇ
 ਕਰੇ ਆਪ ਕਾਰਾ ॥ ੬੭ ॥ ਫਲ ਮੁਲ ਜੇ ਭੋਜਨ ਬਨੇਤ ਵਖਾਇਛੋ
 ਭੋਜੋਇਆਤਿ ਹਖਾਇ ਬਿਚਰੇ ਸੁਖੀ ਪੁਨਿ ਮੇਸੁ ਪਾਸ ਮਸੋਇਆ

ਤਵਸਾਖਾਬਿਚਰੇਰਾਮਮੇਕੁਸਕਾਸਕੰਟਕਜੋਇ। ਸਮਝੁਲਾ
 ਕੇਸੁਬਿਛਾਵੇਨਮਮਹੋਹਿਗਬਨਸੋਇ॥੬੮ ਸੈਯਾ॥
 ਰਾਮਕਲੇਸਨਤੋਹਿਦਯੋਤਵਕਾਰਯਮੇਕਰੋਬਨਮਾਹੀ॥
 ਮੋਹਸੁਨੇਜਬਬਾਲਹੁਤੀਇਕਜੋਤਿਕਾਗੁਪਿਤਾਪਰਮਾਹੀ॥
 ਰਾਮਕਹਯੋਮਮਪੇਖਤਿਨੇਪਤਿਸੀਗਿਵਸੇਕਬਹੀਬਨਮਾ
 ਹੀ॥ਵਾਕਸੁਬ੍ਰਾਹਮਨਹੋਇਤਬੈਤਵਸੀਗਚਲੇਜਬਮੇਬਨ
 ਮਾਹੀ॥੬੯॥ਕਛੁਮੈਰੁਕਹੋਮਮਸੀਗਲਯੋਸੁਨਿਕੈਮਨਿਤੀ
 ਤਰਾਮਾਇਜਬੀ। ਸੁਰਮੰਗਇਣਜਾਬਹੁਬਾਰਸੁਨੇਤਿਨਬਾਮ
 ਨਕੋਤੁਮਪੁਛਾਬੀ॥ਦਿਜਰਾਜਕੋਹਪੁਰਾਯੋਪਹਤੇਬਨਰਾ
 ਮਗਾਏਬਿਨਸੀਯਕਬੀ॥ਦਿਜਰਾਜਬਖਾਨਤੋਜੋਖਤੇਤੁ
 ਮਰਾਮਤਿਆਗਾਹੁਮੇਹਤਬੀ॥੭੦॥ਤਵਸੀਗਚਲੇਸੁਨੇਰਾਮ
 ਅਬੈਤਵਕਾਰਯਕੀਬਨਨੀਤਸਹਾਈ॥ਜਬਮੇਤਜਿਰਾਮ
 ਸੁਜਾਹੁਚਲੇਤਬਪ੍ਰਾਣਦਯੋਬਿਨਮਾਹਿਬਹਾਈ॥ਇਹਭੁੰ
 ਤਹਠੀਉਹਸੀਯਜਬੈਤਬਜਾਨਲਯੋਮਨਮੇਰਪੁਰਾਈ॥ਮ
 ਮਸੀਗਚਲੇਤਬਰਾਮਕਹਯੋਅਬਕਾਜਬਨੇਨਾਹਿਛੀਲਲ
 ਗਾਈ॥੭੧॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਹਾਰਾਭਰਣਅਹੇਤਵਜੇਤੇ
 ॥ਬੇਗਅਹੁਪਤੀਦੀਜੇਤੇਤੇ॥ਬ੍ਰਾਹਮਣਕੋਦੈਧਨਹਾਪਾਰ
 ॥ਹਮਚਲੇਅਬਾਵਿਪਨਮੀਝਾਰਾ॥੭੨॥ਲਖਮਣਤੁਮਾ
 ਬਬੇਗਸੁਜਾਵੋ। ਭੁਗਤਿਸਾਹਿਤਤੁਮਾਦਿਜਵਰਲਿਆਵੋ॥
 ਅਪਨੇਧਨਅਬਦੇਵੰਤਾਹੀ॥ਹਮਸੋਚਲੇਅਬੀਬਨਮਾਹੀ॥
 ੭੩॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਯਾਬਿਪਰਾਮਾਹਿਜੋਕਹਯੋਤੋਲਖਮ
 ਟਤਿਹਕਾਲਾ। ਭੁਗਤਿਸਮੇਤਬੁਲਾਇਕੇਆਨੇਬਿਪ੍ਰਾਬਿਸਾ
 ਲਾ॥੭੪॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਗੋਸੋਬ੍ਰਿਦਪਨਬਹੁਅੰਬਰਾ
 ਦਿੰਬਅਭਰਣਹੁਤੇਜੇਮੰਦਰਾਕੁਟੀਬੀਸੀਲਵੰਤਾਇਜਜੇਨੂ॥

੮੧
੧੧

ਤਿਨ ਕੇ ਦਯੋਸੁ ਰਘੁਕੁਲ ਕੇਤੂ ॥ ੧੫ ॥ ਮੁਖ ਅਤੁਰਣ ਆਹਿ ਤਿ
 ਨ ਜੇਈ ॥ ਦਯੋਸੁ ਪਤੀ ਸੀਤਾ ਤੇਈ ॥ ਰਾਮ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇਵਕ ਜੇਅ
 ਹਿ ॥ ਰਾਮ ਦਯੋਸੁ ਬਹੁ ਬਿਪਤਾ ਹਿ ॥ ੧੬ ॥ ਸੀਕਰ ਛੰਦਾ
 ॥ ਆਪਨੇ ਪੁਨਿ ਸੇਵਕਾਂ ਪਨੁ ਦਯੋਸੁ ਰਾਮ ਅਪਾਰਾ ॥ ਪੁਰਬਾਸ
 ਐ ਪੁਨਿ ਦੇਸ ਕੇ ਜੇਹੁ ਤੇ ਬਿਪ੍ਰ ਹਜਾਰਾ ॥ ਦਯੋਤਾਂ ਹਿ ਕੋ ਪਨ ਬਹੁ ਬਿ
 ਪਾਂ ਉਰ ਪ੍ਰੀਤ ਚਿਤ ਉਦਾਸਾ ॥ ਪੁਰ ਰਾਜ ਰਾਮ ਤਿਆਗ ਕੈ ਪੁਨਿ ਲ
 ਯੋਵੈ ਬਨ ਬਾਸਾ ॥ ੧੭ ॥ ਲਖ ਮਣਤ ਬੈਨਿ ਜਮਾਤ ਕੋ ਕੋ ਸੱਲ ਜ
 ਢਿਗ ਆਣਾ ॥ ਸਮਰ ਪਮਾਤ ਤਾ ਹਿ ਕੋ ਪੁਨਿ ਚਾਪ ਲੈਨਿ ਜਪ
 ਟਾ ॥ ਆਇ ਰਾਮ ਸੁਸਨ ਮੁਖੀ ਪੁਨਿ ਰਹਯੋ ਠਾਢੇ ਹੋਇ ॥ ਰਾਮ ਸੀ
 ਤਾ ਲਖ ਮੋਨ ਨਿਪ ਧਾਂ ਮਚਲੇ ਸੋਇ ॥ ੧੮ ॥ ਛਪੈ ਛੰਦਾ ॥
 ਸਾਨੁ ਜਰਾਮ ਸੁਸੀਅ ਚਲਨਿ ਪਾਥਿ ਮੈ ਸੋਹੇ ॥ ਸਭ ਲੋਕ ਨ
 ਕੀਓ ਰਾਮ ਪੁਨਿ ਸਾਨੀ ਦਯੋਹੇ ॥ ਸਾਮਵਰਣ ਤਨ ਕਾਮ ਕੋ
 ਟਦੁ ਤਿਮੰਦ ਸੁਹਾਈ ॥ ਸੁਪਾਦਨ ਆਸ ਜਗ ਪਾਵਨੇ ਪਦ ਪਦ
 ਮੇਰਘੁ ਵਰਕਰੇ ॥ ਇਹੁ ਭਾਂਤਿ ਭਵਾਨੀ ਰਾਮ ਜੀ ਸਤ ਪਿਤਮੰਦ
 ਰ ਮੈ ਬਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤਾ ਅਧਿਆਤਮ ਰਾਮਾਇਣੇ
 ਉਪਾਮ ਹੇਸੁ ਰਸਿ ਬਾਦੇ ਅਯੋਧਯਾ ਕਾਂਡੇ ਚਤੁਰਥੇ ਪਿਆਇ ॥
 ੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਉਵਾਚਾ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਸਾਨੁ ਜਸੀ
 ਯਾਸ ਮੇਤ ਹਰਿਆ ਵਤ ਪਿਖ ਪਥ ਮਾਂਹਿ ॥ ਬੋਲੇ ਨਾਗ ਰਪ੍ਰਸ
 ਪਰਮਨ ਮੈ ਆਤਿ ਬਿਸਮਾਹਿ ॥ ੧ ॥ ਕੈ ਕੇਈ ਕੋ ਵਰਦਾਨ ਸੁਨਿ
 ਭਏ ਦੁਖ ਰਸ ਭੁਲੇਇ ॥ ਸੰਤ ਸੰਧਿ ਭੂਪਤਿ ਭਨੇ ਯਾਜ ਗਮੇ ਸ
 ਭ ਕੋਇ ॥ ੨ ॥ ਇਸ ਤੀਹੇ ਤਤਿਆਗਿ ਓਜਾਨੇ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਗਾਏ
 ਤ ਸੰਧਿ ਭੂਪਤਿ ਨਹੀ ਭਯੋ ਕਾਮ ਦਾਸਿ ਬੈਰਾ ॥ ੩ ॥ ਕਥਿ ਕੋਈ
 ਦੁਸਟ ਨੇ ਰਾਮ ਦਯੋ ਬਨ ਬਾਸਾ ॥ ਕੂਰਕ ਰਮਾਤਿ ਮੂਰ੍ਧੀ ਕ
 ਰੇ ਸਗਲ ਸੁਖ ਨਾਸਾ ॥ ੪ ॥ ਹੇ ਜਨ ਈਹਾਂ ਨਹਿ ਬਸੇ ਚਲੇ ਅਬੀ

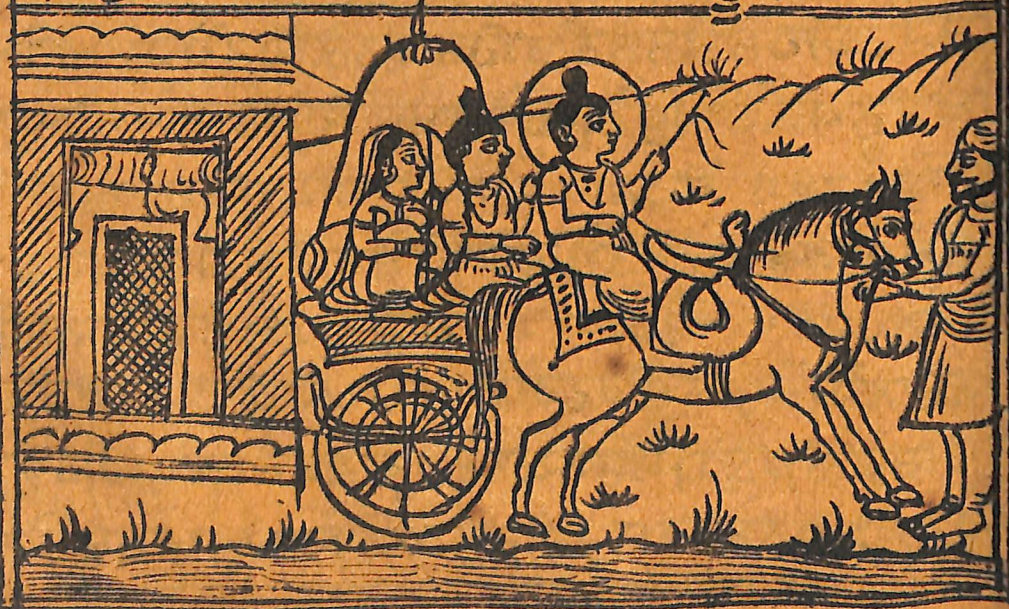
ਬਨਮਾਹਿ। ਰਾਮਸੁ ਸੀਤਾ ਸਾਨੁ ਜੋ ਜਹਾਂ ਜਾਂ ਕੋ ਚਾਹੀ॥ ੫॥
॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਦੇਖਹੁ ਸੀਤਾ ਚਲੇ ਪਦ ਸੋ ਕਬਹੂੰ ਨਹਿ
ਲੋਗ ਨ ਜੋ ਇਨਿ ਹਾਰੀ॥ ਰਾਮ ਚਲੇ ਪਦ ਸੋ ਪਾਥਿ ਮੈ ਅਜੁਨਾ
ਗਜਵਾਜਨ ਕੀ ਅਸਵਾਰੀ॥ ਜਾਵਤ ਰਾਮ ਪਿਥੇ ਫਿਗ ਕੈ ਤ
ਨ ਕੋਟ ਮਨੋ ਜਨ ਕੀ ਛਾਬਿ ਵਾਰੀ॥ ਜਾਂ ਇਨ ਕੋ ਬਨ ਬਾਸ ਦਯੋ
ਵਹ ਹੈ ਜਗ ਕੂਰਮ ਹਾਂ ਨਿਪ ਨਾਰੀ॥ ੬॥ ਚੌਪਈ॥
ਕੈ ਕਈ ਨਾਮ ਰਾਖ ਸੀ ਆਹਿ॥ ਸਰਬਾ ਬਿਨਾ ਸਕੀਯੋ ਪੁਨਿ
ਤਾਹਿ॥ ਸੀਤਾ ਪਦ ਸੋ ਚਲੈ ਕੁਮਾਰੀ॥ ਰਾਮ ਪੇਖ ਦੁਖ ਹੋ ਸੀ
ਭਾਰੀ॥ ੭॥ ਬਲੀ ਵਾਨਾ ਬਿਧ ਹੈ ਜਗ ਮਾਹੀ॥ ਪੁੰਨ ਪ੍ਰਯ
ਤ ਨ ਕੋ ਬਲੁ ਕਛੁ ਨਾਹੀ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਦੁਖਾ ਬਿਆਕੁਲ ਜਨ ਭ
ਏ॥ ਵਾਮ ਦੇਵ ਤ ਬੈਨ ਅਲਏ॥ ੮॥ ਰਾਮ ਸੀਤਾ ਲਖਮਣ
ਪਾਥਿ ਪੇਖਾ ਮਤੁ ਤੁਮ ਸੋ ਚਕੋਰੇ ਸੁ ਬਿਸੇਖਾ॥ ਰਾਮ ਪਿਥੇ ਤੁਮ
ਪਥੈ ਮੈ ਜੋਈ॥ ਆਦਿ ਨ ਰਾਇ ਬਿਸੂ ਸੁ ਸੋਈ॥ ੯॥ ਇਹ
ਜਨ ਕ ਨੰਦ ਨੀਲਾਖਮੀ ਆਹਿ॥ ਜੋਗ ਮਾਇਆ ਭਾਖੋ ਰਿਖ
ਤਾਹਿ॥ ਸੀਤਾ ਪਤਿ ਕੋ ਅਨੁਗਾਮੀ ਜੋਈ॥ ਸੇਸ ਪਛੋਣੈ ਲਖਮ
ਣ ਸੋਈ॥ ੧੦॥ ਰਾਮ ਸੁਮਾਇਆ ਗੁਣ ਅਨੁਸਾਰਾ ਭਾਸਤ
ਹੈ ਨਾਨਾ ਅਕਾਰਾ॥ ਰਜ ਗੁਣ ਭੁਗਤ ਰਾਮਾ ਬਿਧ ਭਏ॥ ਨਿਖ
ਲ ਜਗਤ ਪੁਨਿ ਜਾਨਿ ਰਮਏ॥ ੧੧॥ ਸਤ ਗੁਣ ਸਹਿਤ ਬਿਸਨੁ
ਤਨੁ ਪਰੇ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਭੂਜ ਬਲ ਪ੍ਰਭਾਏ॥ ਰਾਮ ਸੀਤਾ ਕਰਤੁ ਦ
ਬ ਪੁਪਰੇ॥ ਅੰਤ ਸਮੇਸ ਭਜ ਗਸਿ ਹਰੇ॥ ੧੨॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥
॥ ਮਨੁ ਸੁਰਯ ਕੋ ਸੁਤ ਸੇਵਕ ਬੋਤਿ ਨ ਆਪਦ ਪੋਖ ਲੁਖੀ ਨ
ਭਏ॥ ਤਿਨ ਪਾਲਨ ਰਾਮ ਸੁਕੀ ਨਤ ਬੀਪ ਰਲੇ ਜਲ ਨਾਵਿ ਚ
ਢਾਇ ਲਏ॥ ਸੁਰ ਨੀਰ ਪ੍ਰਭ ਜੈ ਮਥਏ॥ ਗਿਰ ਮੰਦਰ ਭੁਬ
ਪਤਾਲ ਗਏ॥ ਗਿਰ ਪੀਠ ਸੁਧਾ ਰਿਲਯੋ ਤਬ ਹੀ ਇਨ ਕੂਰ

੮੪
੧੫

ਮਰੂਪਤਬੈਸੁਕਏ॥੧੩॥ਪਰਣੀਜਬਰੂਬਪਤਾਲਗਈਏਨਸੁ
ਕਰੂਪਸੁਰਾਮੁਸਵਾਰੇ॥ਰਪੁਨੰਦਨਤਲਨਕੀਨਤਬੀਪਰ
ਣੀਪੁਨਿਰੋਪਸੁਦਾਦਕਨਾਰੇ॥ਨਗਸਿੰਘਭਏਭਵਪੂਰਬਏ
ਪ੍ਰਹਲਾਦਦਏਵਰਕੈਪ੍ਰਤਪਾਰੇ॥ਸਭਲੋਕਹਕੰਟਕਰਾਖਸ
ਜੋਜਗਰਾਮਵਹੀਨਖਸਾਥਾਬਿਦਾਰੇ॥੧੪॥ਸੁਤਰਾਜਹੇ
ਪਿਖਆਦਿਤਿਜੋਅਤਿਦੀਨਤਈਹਰਿਯਾਚਨਕੀਨੋ॥ਬ
ਨਬਾਮਨਰਾਜਲਏਬਲਤੋਤਿਨਕੇਸੁਤਕੋਏਨਫੇਰਿਸੁਦੀਨੋ
॥ਜਬਬਾਹੋਜਨੀਚਭਏਜਗਾਮੇਪਰਣੀਪਰਭਾਰਕਰਯੋਤਿ
ਨਪੀਨੋ॥ਭੈਗਵੰਸਾਬਿਖੇਤਬਰਾਮਜਏਪਰਬਾਹੁਜਭਾਰਕ
ਰਯੋਸਭਛੀਨੋ॥੧੫॥ ਸੰਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਵਹੀਈਸੁਰਗ
ਮਜੀਅਬਭਏਨਰਅਵਤਾਰਾ॥ਰਾਵਣਾਦਿਸੁਕੋਟਰਾਖ
ਸਹਨੇਗੇਬਲਪਾਗਾ॥ਮਾਨਖਕੈਮਰਣਾਤਿਸੋਬਿਧਆਪ
ਕੀਨਬਖਾਨਾਯਾਤੇਭਯੋਹਰਿਆਪਮਾਨੁਖਨਾਸਮਰਬਸੁ
ਆਨ॥੧੬॥ਭੂਪਦਸਰਥਕੀਨਤਪਸਾਰਾਧਯੋਹਰਿਗ
ਇ॥ਪੁਤ੍ਰਕੀਏਛਾਕਰੀਹਰਿਭਯੋਪੁਤਸੁਆਇ॥ਸੋਇਬਿ
ਸੁਸੁਰਾਮਜੀਦਸਕੰਧਕੇਬਧਕਾਜਾ॥ਸਿੰਗਲਖਮਣਜਾ
ਹਿਗੇਬਨਲੋਕਪੇਖੇਆਜਾ॥੧੭॥ਬਿਸੁਮਾਇਆਜਾਨਕੀ
ਕਰਪਾਲਬਹੁਰਸੀ॥ਗਾਰਾਜਕੈਕੋਈਕਾਰਣਬਨਨਾਹਿ
ਕੀਨਾਬਿਚਾਰਾ॥ਕਾਲਪੂਰਬਨਾਰੋਕਹਿਗਯੋਆਪਬਿਚ
ਰਾ॥ਬਨਜਾਇਕੈਅਬਰਾਮਜੀਤੁਮਹਰੋਪਰਣੀਭਾਰਾ॥੧੮॥
॥ਰਾਮਆਪਬਖਾਨਯੋਬਨਜਾਉਪ੍ਰਾਤਸੁਕਲਾਰਾਮਾਹਿ
ਤਾਚਿਤਾਤਜੇਤੁਮਸੁਨੋਲੋਕਸੁਬਾਲਾਰਾਮਰਾਮਸੁਜੇਜਪੇਪੁ
ਨਿਲੋਕਯਾਜਗਾਮਾਹਿ॥ਤਿਨੋਮ੍ਰਿਤੁਭਾਇਆਦਕਾਜਗਕ
ਦੇਹੋਵੇਨਾਹਿ॥੧੯॥ਕੈਸੇਪਰਾਤਮਰਾਮਕੋਪੁਨਿਦੁਖਸੀਕ

ਹੋਇ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਮੁਕਾਤਿ ਦੇਵੇ ਆਰ ਕ ਲੂਨ ਕੋਇ। ਮਾਇ
ਆਮ ਨੁੱਖ ਸੁਰੂਪ ਕੈ ਬਿਚਰੈ ਸੁਲੇ ਕਨ ਮਾਹਿ। ਬਿਡਿ ਬਹੈ ਸ
ਭਲੇ ਕ ਕੋ ਨਹਿ ਜਾਨਿ ਹੈ ਕੋਤਾਹਿ। ੨੦॥ ਸਾਤ ਤੇ ਕੇ ਰੁਜ ਨਹਿ
ਤ ਦਸ ਕੰਧ ਕੇ ਬਧ ਕਾ ਜਾਤੁ ਪਵਾਂ ਛੁਤ ਦੈ ਨਹਿ ਤਾਇ ਨ ਲ
ਯੋ ਮਾਨੁਖ ਸਾਜਾਇ ਹੁੰਤੁ ਤੁਭਾਖ ਸੁਮੰ ਨ ਲੀਨੀ ਵਾਮ ਦੇਵ
ਰਿਖੀ ਸਾ। ਸੁਨਿ ਬਿਪ ਕੇ ਮੁਖ ਕਥਾ ਲੋ ਕਨ ਰਾਮ ਜਾਨਯੋਈ ਸ
॥ ੨੧॥ ਵੇਹਰਾ। ॥ ਤਬ ਲੋਗਨ ਸਿਸਾ ਗਯੋ ਚਿਤ ਵੈਉਰ
ਹਰਿ ਰਾਮਾਤ ਬੈ ਮੁਨੀ ਵਰ ਆਰ ਕ ਛੁਤਾਖੇ ਕਰੁਣਾ ਪਾਮਾ। ੨
੨॥ ਰਹ ਸੁਸੁਸੀਤਾ ਰਾਮ ਕੋ ਜੋ ਚਿਤ ਵੇਂ ਨ ਰ ਕੋਇ। ਰਾਮ ਰੁਗ
ਤਿਤਿ ਨ ਕੋ ਸਦਾ ਗਿ ਆਨ ਸਾਹਿਤ ਪੁਨਿ ਹੋਇ। ੨੩॥ ਤੁਮ
ਰਾਘਵ ਕੇ ਪਾਹ ਯੋ ਪਰਮ ਗੋਪਯ ਹਜਾਨਾ ਰਾਖੋ ਪਰਮ ਦੁ
ਰਾਇ ਕੈ ਕੀਜੋ ਨਾਹਿ ਬਖਾਨ। ੨੪॥ ਇਹਾ ਬਿਪਤ ਹਾਬਖ
ਨ ਕੈ ਗਏ ਮੁਨੀ ਸੁਰ ਪਾਮਾ ਲੋ ਕਨ ਨੇ ਪੁਨਿ ਤਾਸ ਮੇਲਖੇ ਪ
ਰਾਤਮ ਰਾਮਾ। ੨੫॥ ਸ੍ਰੈਯਾ। ॥ ਤਬ ਰਾਮ ਗਏ ਪਿਤ ਕੇ
ਨਿਜ ਮੰਦਰ ਨਾਹਿਤ ਹਾਕਿ ਨ ਜਾਤ ਹਟਾਏ। ਵਹ ਸਾਨੁ ਜਸੀ
ਯਸ ਮੇਤ ਤਹਾਂ ਦਿਗ ਜਾਇ ਕ ਕੇਈ ਸੁ ਬੈਨ ਆਲਾਏ। ਬਨ ਬ
ਸਕ ਹਯੋ ਹਮ ਕੋ ਜਨ ਨੀਤਾਹਿ ਜਾਵਨ ਕੇਹਿਤ ਹੈ ਹਮ ਆਏ।
ਅਬ ਰੂਪ ਕਹੈ ਆਪੁ ਨੇ ਮੁਖ ਤੇ ਹਮ ਜਾਂਹਿ ਸਤਾ ਬਨ ਫੀਲ ਸੁ
ਹਾਏ। ੨੬॥ ਵੇਹਰਾ। ॥ ਗਿਰ ਜਾਯਾ ਬਿਪ ਰਾਮ ਜੀਜ
ਬੈ ਸੁਕੀਨ ਬਖਾਨਾਤ ਬੈ ਕ ਕੇਈ ਬੇਗ ਕੈ ਉਠੀ ਹਰਖ ਉਰ
ਮਾਨ। ੨੭॥ ਸ੍ਰੈਯਾ। ॥ ਸਾਨੁ ਜ ਰਾਮ ਸੁਚੀਰ ਦਏਤਿ
ਨ ਜਾਨ ਕੀ ਕੋ ਪੁਨਿ ਚੀਰ ਫੁਰਾਏ। ਰਾਮ ਪਟਿ ਬਰਤਾਰਤ ਬੈ ਬਨ
ਚੀਰ ਭਲੀ ਬਿਪ ਸੇਤ ਨ ਲਾਏ। ਰੂਤ ਕਰੀ ਲਘ ਗੀਤ ਵ
ਹੈ ਨਹਿ ਜਾਨ ਕੀ ਜਾਨਤ ਗੀਤ ਸੁਕਾਏ। ਰਾਮ ਮੁਖਾਂ ਬੁਝ ਚਿਰ

ਪਿਖੇ ਕਰੀ ਰਮਹਾਂ ਉਰਮਾਂ ਹਿਲ ਜਾਏ॥ ੨੮॥ ਰਾਮ ਲਏ
 ਕਰੀ ਰਵਹੀ ਪਰਜਾਨ ਕੀ ਅੰਗਨ ਆਪ ਮੁਰਾਰੀ ਪਦੇਖ
 ਸੁਚੀਰ ਪਰੋਤਿ ਨ ਕੇ ਪੁਨਿ ਰੋਇ ਉਠੀ ਸਗਲੀ ਨਿਪ ਨਾਰੀ
 ਵੈਸੁ ਨਿਆਪ ਬਾਸਿ ਸੁਤ ਬੈ ਪੁਨਿ ਕੈ ਕੇਈ ਸੋਰੁ ਖਵਾ ਕਉਚਾ
 ਗੀ॥ ਦੁਸਟੇ ਬਨ ਬਾਸ ਸੁਰਾਮ ਦਏ ਕਿਉ ਸੀਯ ਕੁ ਦੇਵਤ
 ਚੀਰ ਸੁਬਾਠੀ॥ ੨੯॥ ਪਤਿ ਬ੍ਰਤਿ ਸੀਯ ਚਲੇ ਪੁਨਿ ਸਿੰਗਸੁ
 ਆਪ ਬਡੇ ਜਬ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਾਏ॥ ਤਬ ਪਗਦੀ ਗੀ ਬਰਤੁ ਖਨ
 ਸੋ ਅਤਿ ਭੁਖਤ ਹੀ ਬਨ ਭੀਤ ਰਜਾਏ॥ ਪਤਿ ਸ਼ਿੰਗਡਿ ਰੋ ਬਨ
 ਭੀਤ ਰੋਇ ਰਮ ਕਾਨ ਨ ਕੇ ਸੁਰਦੁ ਖਮਿ ਟਾਏ॥ ਇ ਮਭਾਖ ਬ
 ਸਿਸੁ ਸੁਮੰ ਨ ਗਹੀ ਨਿਪ ਆਪਤ ਬੈਸੁ ਸੁਮੰਤ ਬੁਲਾਏ॥
 ੩੦॥ ਰਬ ਆਨ ਸੁਮੰਤੁ ਰੋਇ ਕਹੀ ਚਢਿ ਜਾਂਹਿ ਬਨੇ ਬਨ
 ਜੀਵਨ ਪਿਆਰੇ ਗਇਹੁ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰ ਸੁਰਾਮ ਪਿਖੇ ਪੁਨਿ
 ਸੀਯ ਸੁਮੰਤੁ ਜਥਿ ਗਨਿ ਹਾਰੇ॥ ਫਿਗਨੀ ਰਬ ਹੋ ਅਤਿ ਰੋਵ
 ਤਹੈ ਦੁਖ ਭਾਰ ਭਯੋ ਸੁਗਿਰੇ ਪਰ ਰੁਹੇ॥ ਰਬ ਸੀਯ ਚਢੀ ਪ
 ਤਿ ਰਾਮ ਪਿਖੇ ਕਰ ਜੋਰ ਸੁਭੁ ਪਤਿ ਸੀਯ ਜੁ ਹਾਰੇ॥ ੩੧॥ ਸਿ
 ਕਰ ਛੇਦਾ॥ ॥ ਰਾਮ ਕਰ ਪਰਦੇਖ ਟਾਭੁ ਪਤਿ ਚਢੇ ਰਬ

ਮਾਹਿ। ਲਖਮਣੁ ਦੇਉ ਪਨਖ ਡੁਗਤੁ ਨੀਪਾਰ ਨਿਜ ਭੁਜਿ ਮਾ ੮੭
 ਹਿ। ਰਬ ਬੈਠ ਕੇ ਪੁਨਿ ਬੋਲਯੋ ਸੁਨਿ ਸਾਰ ਬੀਮਨ ਮਾਹਿ ੧੮
 ਬੇਗਰਥ ਕੋ ਹਾਕਯੋ ਅਬ ਫੀਲ ਕੀ ਜੇ ਨਾਹਿ॥ ੩੨॥ ਸ੍ਰੈਯ
 ॥ ॥ ਰਬ ਠਾਂਢ ਕੋ ਰੋ ਰਬ ਠਾਂਢ ਕੋ ਰੋਇ ਮਭੁਪਤਿਆ ਪੁ
 ਸੁਮੰਤ ਉਚਾਰੇ॥ ਸੁਚਲਾਇ ਚਲਾਇ ਸੁਰਾਂ ਮਕ ਹੀਰਥ
 ਤਾਂਹਿ ਹਕੇ ਅਤਿ ਸੈਹ ਠਪਾਰੇ॥ ਕਛੁ ਦੂਰ ਗਏ ਹਰਿ ਜੋ ਪੁਰਿ
 ਤੋਨੇ ਪਖਾਇ ਤਵਾਗਿ ਰੇ ਰੂਢ ਤਾਰੇ॥ ਪੁਰਬਾਲ ਕਾ ਬਿਪ
 ਯਾ ਵਾਦਿ ਜਸਤ ਮਵੈ ਰਬ ਕੇ ਪੁਨਿ ਸਿਗਿ ਸਿਧਾਰੇ॥ ੩੩॥
 ਗੀਯਾ ਮਾਲਤੀ ਛਿਦਾ॥ ॥ ਤਿਸੁ ਤਿਸੁ ਸੁਭਾ ਮਜੀ ਮੁਖ ਭਾਖਤੇ ਜਨ ਸਾਵਰੇ
 ॥ ਰਬ ਬੇਗਰਾ ਮਚਲਾਯੋ ਨਹਿ ਤਾਂਹਿ ਸੀਗਤ ਪਾਵਹੀ॥ ਰਾਜਾ ਸੁਬਹੁ ਦਿ
 ਰੋਇ ਕੈ ਪੁਨਿ ਸੇਵਕਾਂ ਘੋਰੀ॥ ਰਸਮਾਤ ਕੁਸੋਲ ਜਾਪ ਕਲੇ
 ਚਲੇ ਮੋ ਕੋ ਸਹੀ॥ ੩੪॥ ਕਛੁ ਕਾਲ ਮੋ ਰੋਜੀ ਵੇਨ ਤਿਹੋ
 ਇਪ੍ਰਾਣ ਉਤ੍ਰਾਨਿਯੋ॥ ਅਬ ਨਾਜੀਯੋ ਚਿਰ ਕਾਲ ਮੋ ਬਿਨਾ
 ਮਯਾ ਜਗਜਾਨਿਯੋ॥ ਜਬ ਬਰੇ ਰੂਪਤਿ ਮੰਦਰੇ ਪਗਗਿ ਰੇਖਿ
 ਆਕੁਲ ਹੋ ਸਹੀ॥ ਚਿਰ ਕਾਲ ਸਿਗਿਆ ਪਾਇ ਕੈ ਬੈਠੇ ਮਹੀ
 ਬੋਲੈ ਨਹੀ॥ ੩੫॥ ਏਹ ਰਾ॥ ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਰੂਪਤਿ ਪੁਰਿ
 ਪਰੇ ਬਿਆਕੁਲ ਉਰਪ ਛੁਤਾ ਹਿ। ਰਾਮ ਕਥਾ ਗਿਰਜਾ ਸੁ
 ਨੇ ਸੁਨਤ ਪਾਪੀਆ ਟਿਜਾਂਹੀ॥ ੩੬॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਤਬ ਰਾ
 ਮ ਗਏ ਤਮ ਸਾਤ ਟਮੇ ਸੁਖ ਸੰਗ ਵਸੇਤ ਰਕੀ ਪਰ ਛਾਹੀ॥ ਜ
 ਲਪਾਨ ਕਰੇ ਨਹਿ ਨਾਜ ਗਹੇ ਪਰਸੋਇ ਰਹੇ ਹਰਿ ਸੀਯਸ
 ਮਾਹੀ॥ ਲਖ ਪ੍ਰਭਾਤ ਸੁਮੰਤ ਸਮੇਤ ਤਹਾਂ ਨਿਸ ਪਾਲ ਕਰੀਯ
 ਰੁਲੈ ਕਰਮਾਹੀ॥ ਪੁਰਲੋਕ ਸਭੈ ਦਿਗਰਾ ਮਹਿ ਕੀ ਨਿਸਬ
 ਸਕੀਯੋ ਪੁਨਿ ਜਾਇ ਤਹਾਂਹੀ॥ ੩੭॥ ਰਾਮਾਲਿ ਜਾਵਹਿ ਗੇਪੁ
 ਰਮੇ ਨਹਿ ਜਾਇ ਤਬੈ ਹਮ ਹੁੰਬ ਨਜਾਂਵੈ॥ ਲੋਕ ਨਕੀ ਮਾਤਿਯੋ ਲ

ਖਿਕੋਰਪੁਬੀਰਮਹਾਉਰਮੇਬਿਸਮਾਵੈਂਨਾਹਿਚਲੋਜਬਮੇਂ
 ਪੁਰਮੇਤਬਲੋਕਸਭੈਉਰਮੇਦੁਖਪਾਵੈਂ। ਰਾਮਸੁਮੰਤਬੁਲਾ
 ਇਕਹੀਰਥਆਨਸੁਮੰਤਅਬੈਬਨਜਾਵੈਂ॥ ੩੮ ॥ ਵੇਹਰ
 ॥ ॥ ਸੋਏਜਨਸਭਹੇਰਕੈਰਾਮਸੁਆਇਸਦੀਨਾਜੇਤ੍ਰਯੋ
 ਤਬੈਤੁਰੰਗਾਸਿਉਰਥਸੁਮੰਤਅਤਿਦੀਨਾ॥ ੩੯ ॥ ਰਾਮਸੀ
 ਯਾਲਖਮਦਚੜੇਬੇਗਚਲਾਯੋਸੋਇਾਲੋਗਨਛਲਬਨ
 ਕੋਗਏਅਯੋਧਾਪ੍ਰਤਿਕਛੁਹੋਇ॥ ੪੦ ॥ ਪ੍ਰਾਤਉਠੇਜਨਦੁ
 ਖਉਰਗਾਮਨਿਹਾਰੇਨਾਂਹੀ॥ ਰਥਨੇਮੀਮਾਰਗਪਿਖਤਗਏ
 ਸੁਪੁਰਕੇਅੰਹੀ॥ ੪੧ ॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਇਤਲੋਕਾਰਿਤਾ
 ਰਤਰਾਮਸੀਯਾਉਤਸਿੰਦਨਬੇਗਸੁਮੰਤਚਲਾਏ॥ ਬਡ
 ਦੇਸਾਨਿਹਾਰਤਰਾਮਸਿਯਾਬਾਲਿਜਾਇਕਵੀਤਟਗਗਸੁ
 ਆਏ॥ ਜਗਪਾਵਨਗੰਗਾਨਿਹਾਰਤਹੀਹਰਿਰਾਮਸੀਯਾ
 ਨਿਜਸੀਸਾਨਿਵਾਏ॥ ਮਨਸਾਨੰਦਤੀਰਨਿਵਾਸਕਰੇਜਲਪ
 ਵਨਕੈਸਗਲੇਪੁਨਿਨਾਏ॥ ੪੨ ॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਗੰਗਾ
 ਕੇਤਟਸਿੰਸਪਾਤਰੁਤਲਕੀਨਸੁਵਾਸਾ॥ ਰਾਮਲਖਨਸੀਤ
 ਭਲੋਸੰਗਵੇਰਨਗਰਕੇਪਾਸਾ॥ ੪੩ ॥ ਆਏਰਾਮਸੁਗੁਹਸੁਨੇ
 ਲੋਕਨਕਹਯੋਸੁਜਾਇ॥ ਸਖਾਸੁਆਮੀਜਾਨਕੈਦਿਗਆ
 ਯੋਗੁਹਧਾਇ॥ ੪੪ ॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਰੁਗਤਿਸਾਹਿਤਉਰ
 ਮੇਉਮਗਾਇਓ॥ ਫਲਮੁਲਾਦਿਉਪਾਇਨਾਲਿਆਇਓ॥ ਆ
 ਗੇਆਨਿਪਰੀਗੁਹਰਾਮਾ॥ ਬਹੁਰਕਰੀਤਿਨਦੰਡਪ੍ਰਣਾਮਾ॥
 ੪੫ ॥ ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥ ॥ ਉਠਾਇਰਾਮਸੁਬੇ
 ਗਹੀਕਰਪ੍ਰੇਮਨਿਜਗਲਿਲਾਇਯੋ॥ ਰਾਮਕੁਸਲਸੁਪੁਛ
 ਯੋਗੁਹਰਾਥਜੇਰਿਸੁਨਾਇਯੋ॥ ਮੇਧੀਨਿਮੇਰੋਜਨਮਆਜ
 ਨਿਖਾਦਲੋਕਸੁਪਾਵੈਂਨਾਂ॥ ਭਾਇਯੋਪਰਮਾਨੰਦਤੇਰੋਅੰਗਸਿੰਗ

ਸੁਹਾਵਨੇ॥੪੬॥ ਨਿਖਾਦਰਾਜਸੁਰਾਮਜੀਤਵਦਾਸਕੋਉਰ
ਜਾਨਿਯੋ॥ਇਹਾਸਹਿਤੇਰੋਰਾਮਜੀਹਮਪਾਲਬਾਤਸੁਮਾ
ਨਿਯੋ॥ਨਗਰਮੇਚਲਦੇਵਤੁੰਕਰਦਾਸਕੋਗਰਹਪਾਵਨੇ॥
ਫਲਮੂਲਲੀਜੇਰਾਮਜੀਤਵਦਾਰਥਰਾਖੇਭਾਵਨੇ॥੪੭॥
ਮੇਦਾਸਤੇਰੋਰਾਮਜੀਤਗਵਾਨਕਿਪਾਕੀਜਿਯੋ॥ਇਹੋ
ਰਕੋਰਸੁਬਾਸਨੀਕੇਨੀਰਪਾਵਨਪੀ॥ਜਿਯੋਰਾਮਤਾਂਕੋਤ
ਖਯੋਮਮਸਖੇਬਚਨਸੁਨੀਜਿਯੋ॥ਪ੍ਰਸੰਨਅਤਿਸੈਮੈਭਾਇ
ਓਕਛੁਕਹੋਬਾਤਸਕੀਜਿਯੋ॥੪੮॥ ਸੀਕਰਛੰਦਾ॥ ੧
ਗਰਨਗਰਮਾਹਿਨਮੇਬਰੋਸੁਬਰਖਚੋਦਹਜਾਨਿ॥ਫਲ
ਫੂਲਖਾਵੇਨਕਦੀਜੁਅੰਰਦੇਵੇਆਨਾਅਤਿਸਖਾਤੁੰਮਮਬ
ਲਭੇਤਵਰਾਜਾਹਿਸੁਜੇਇ॥ਵਹਸਗਲਮੇਰੋਮੋਪਿਖੇਨ
ਹਿਆਹਿਅੰਤਰਕੋਇ॥੪੯॥ ਬਟਖੀਗਲਿਆਵੇਜਾਇ
ਕੈਇਮਭਾਖਯੋਰਘੁਰਾਇ॥ਬਟਖੀਰਸੁੰਦਰਸੰਪਟੇਤਿਨਲ
ਏਤੁਰਤੁਮੰਗਾਇ॥ਬਟਖੀਰਕੈਕਚਕੁੰਚਤਾਕੀਜਟਾਲੀਨਬ
ਨਾਇ॥ਰਾਮਲਖਮਣਕੁਤਤੇਤਿਹੋਰਗੁਹਬਿਸਮਾਇ॥
੫੦॥ ਜਲਪਾਨਕੈਸਹਿਸੀਤਯਾਤ੍ਰਿਟਕੁਸਾਪਾਤਾਬਿਛਾਇ॥
ਰਚਸੇਜਲਖਮਣਨੇਵਈਤਹਿਸੈਰਹੋਰਘੁਰਾਇ॥ਜੈਸੇਸੁ
ਸੇਵੇਂਬੇਨਗਰਪਰਯੰਕਮਹਲਉਦਾਰਾ॥ਤੈਸੇਸੁਸੇਏਸੀਯਸੇ
ਤਹਿਜਾਇਕਵਿਬਾਲਿਹਾਰਾ॥੫੧॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਲਖਮੰਨ
ਤਬੈਪਨੁਲੈਕਰਮੈਕਰਬਾਨਨਿਖੰਗਕਸੇਕਟਿਮਾਹੀ॥ਫਿਗ
ਚਾਰਨਿਹਾਰਤਚਾਰਦਿਸਾਰਘੁਬੀਰਸੁਪਲਕਰੀਨਿਸਮਾਹਿ
॥ਗੁਹਸੰਗਭਏਤਿਨਕੋਨਿਸਮੈਪੁਨਿਆਪਸਰਾਸਨਲੈਕਰ
ਮਾਹੀ॥ਨਿਪਖੀਰਸਵੇਂਆਹਿਉਪਰਜੇਸੁਰਿਕਾਜਪਰੇਗਿ
ਰਜਾਧਰਮਾਹੀ॥੫੨॥ ਇੰਤਿਸੀਮਤਮਾਪਮਾਤਮਰਾਮਾ

੯੦ ਇਉਂ ਉਮਾ ਮਹੇਸੁਰ ਸੰਬਾ ਦੇ ਅਯੁਧਾ ਕਾਰੇ ਪੰਚਮੇ ਪਿਆਇ
 ੧੦ ੫॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾ ਦੇਵ ਉਦਾਚਾ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਗਿਰਜਾ ਰਾ
 ਮ ਨਿਹਾਰ ਕੈ ਗੁਹੈ ਨੇ ਜਲ ਜਾਇ ਲਖ ਮਣ ਸੋ ਤਬ ਬਲਿ
 ਯੋ ਪਰਮ ਸੁਨਿ ਮਰਭਾਇ॥ ੧॥ ਸੰਕਰ ਛੰਦ॥ ॥ ਭੂਤ ਦੇ
 ਖੇਰਾ ਮੰਕੇ ਸਹਸੀ ਯਾ ਸੁੰਦਰ ਸਾਮਾ ਧਰ ਕੁ ਸਾਪ ਲਵ ਸੇਜ
 ਮੇ ਅਬਰਹੇ ਸੋਇ ਸੁਰਾਮਾ ਜੋ ਸੇਵ ਤੇ ਪਾਰਿਯੋ ਕਹੇ ਮਸੁਤ ਦ
 ਨ ਪਾਟਾ ਬਿਛਾਇ ਕੈ ਕੇਈ ਕਾਰਣ ਦੁਖ ਕੋ ਬਿਧ ਦਈ ਗਮ
 ਬਨਾਇ॥ ੨॥ ਮੰਥਰਾ ਮਤਿ ਮਾਨ ਕੈ ਕੇਈ ਪਾਪ ਤਾਹਿ ਸੁਕੀ
 ਨਾ ਉਮਾ ਸੁਨ ਗੁਹੈ ਕੋ ਮੰਤ ਲਖ ਮਣ ਪ੍ਰਾਹ ਪਰਬੀਨਾ ਸੁਨਿ
 ਸਖੇ ਮੇਰੇ ਵਾਕ ਕੋ ਗਹੁ ਆਪੁ ਨੇ ਮਨੁ ਮਾਂਹਿ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾਰ
 ਣ ਜਗਤਿ ਮੇ ਸੁਨਿ ਆਰ ਕੇਈ ਨਾਂਹਿ॥ ੩॥ ਨਿਜ ਕਰਮ ਪੂਰ
 ਬ ਜੋ ਕਰੇ ਨਰਲਾਇ ਨੀ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਾ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾਰਣ ਹੋਇ ਸੋ
 ਜਗ ਪਾਰਮ ਨ ਮੇ ਮੀਤਾ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦਾ ਤਾ ਅੰ ਹੋ ਕੇ ਯਹ ਹੈ ਕੁ
 ਬੁਧਿ ਆਪਾਗਾ ਮੇ ਕਰੋ ਆਤ੍ਰਿ ਮਾਨ ਤੂਠ ਜਨੇ ਸਗਲਾ ਵਿਕ
 ਰ॥ ੪॥ ਸੁਕਰਮ ਸੁਰ ਮੇਛ ਸੋਇ ਜਿਤ ਜਗ ਮੇ ਆਪਾ ਸੁਹਿਰ
 ਦ ਮੀਤ ਉਦਾਸ ਬੈਰੀ ਲਏ ਆਪ ਸੁਥਾ ਪਾ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰੇ ਸੁ
 ਜਗਤ ਮੇਛ ਲਭੇ ਗਹੈ ਪੁਨਿ ਸੋਇ ਯਹ ਨੇ ਮੁਨੀਤ ਪਛਾਨਿਯੋ
 ਨਹਿ ਅੰ ਨਥਾ ਯਹ ਹੋਇ॥ ੫॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਸੁਖ ਦੁਖ
 ਜਗਤੀ ਤਰਜੇਈ ਕਰਮ ਅਪੀਨ ਸਦਾ ਨਹੋਈ ਜੋ ਜੋ ਫਲ
 ਆਵੈ ਜਗਮਾਹੀ ਭੋਗੇ ਤਾਹਿ ਸੁਖ ਅਸਤ ਮਨਮਾਹੀ॥ ੬॥
 ਭੋਗ ਮਨ ਵਿਦਰਜ ਨ ਜੇਈ ਚਾਹੇ ਨਾ ਮਨ ਭੀਤ ਰਹੇਈ ਅ
 ਗ ਛੱਤੁ ਗੋ ਛਰੁ ਵਸੇਈ ਨ ਭੋਗ ਵਸ ਜਗਤੀ ਤਰਹੋਈ॥ ੭॥
 ॥ ਦੇਸ ਕਲਕੀ ਸਿੰਗਤ ਪਾਇ ਜਾਂ ਬਿਧ ਕੇ ਨਰ ਕਰਮ ਕਮਾ
 ਇ ਸੁਭਾ ਸੁਭਤ ਫਲ ਭੋਗੇ ਸੋਈ ਨਾਹਿ ਕਦਾਂ ਚਿਤ ਉਲਟੇ

ਹੋਈ॥੮॥ ਰੁਲੇ ਬੁਰੇ ਫਲ ਜੋ ਕਛੁ ਹੋਈ॥ ਹਰਖ ਵਿਖਾਵ ਕ ੮੧
 ਰੇ ਨਾ ਹੋ ਕੋਈ॥ ਬਿਧਾ ਤੇ ਨੇਗਰਿ ਦੀ ਨੇ ਜੋਈ॥ ਸੋ ਅਲਿਖ ਸੁਰ ੧।
 ਸੁਰ ਹੋਈ॥੯॥ ਸੁਖ ਦੁਖ ਜਗਤੀ ਤਰਤਾਰੇ॥ ਸਦਾ ਹੋ ਹਿਨਰ
 ਜਗਤ ਮਝਾਰੇ॥ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਤੇ ਉਪਜੈ ਦੇਹ॥ ਸੋ ਹੈ ਸੁਖ ਅਰੁ ਦੁਖ
 ਕੋ ਗੇਹ॥੧੦॥ ਸੁਖ ਅਨੰਤ ਰਹੇ ਦੇ ਦੁਖ॥ ਦੁਖ ਅਨੰਤ ਰਹੇ ਇਸੁ
 ਸੁਖਾ ਦੇ ਨ ਅਲਿਖ ਸਰਬ ਕੋ ਅਹੋ॥ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਗਜਿ ਉਨਰ
 ਉਰਗਹੇ॥੧੧॥ ਸੁਖ ਕੇ ਬੀਚ ਰਹੇ ਦੁਖ ਮੀਤਾ॥ ਦੁਖ ਕੇ ਬੀਚ
 ਸੁਖ ਪਰਗੀਤਾ॥ ਦੇਉ ਪਰਸ ਪਰਮਿ ਲੇ ਸੁਖੈ ਸੋ॥ ਜਲੁ ਅਰੁ ਪੰ
 ਕਾ ਮਿਲੇ ਜਗ ਜੈ ਸੇ॥੧੨॥ ਗਿਆਨੀ ਪਰਪੈ ਰਯ ਉਰਮਾਹੀ॥
 ਇਸੁ ਮਾਨਸੁ ਪਾਇ ਜਗ ਮਾਹੀ॥ ਹਰਖ ਵਿਖਾਵ ਨ ਤਾਂ ਮੇ ਕਰੇ॥
 ਮਾਇਆ ਸਰਬ ਸੁਖੈ ਮਨ ਪਰੇ॥੧੩॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਗੁਰ
 ਲਖ ਮਣਾਇ ਹਰਖ ਤੇ ਭਯੋ ਸੁਖਿ ਮਲਾ ਅਕਾਸਾ ਰਾਮ ਸੁਨੀਰ
 ਸੁਪਰਸ ਕੈ ਭਯੋ ਸੁਰੇਤ ਉਦਾਸ॥੧੪॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਰਾਮ
 ਕਹਯੋ ਫਿਰਨਾ ਵਸੈ ਗੁਰ ਜਾਇ ਲਿਆ ਵਹੁ ਮੀਤ ਹਮਾਰੇ॥
 ਜਾਵਹ ਬੇਗ ਸੁਪ੍ਰਾਤ ਭਯੋ ਚਢਿਨਾ ਵਡਲੀ ਬਿਧਿ ਗਗਨੁ ਪਾਰੇ
 ॥ ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਕੇ ਵਾਕ ਨਿਖਾਵ ਪਤੀ ਚਾਲਿਆ ਪਿਗਏ ਨਲਗੀ
 ਕਛੁ ਬਾਰੇ॥ ਸੁਭ ਲੋਖਣ ਨਾ ਵਸੁ ਬੀਨ ਲਈ ਤਹਿ ਲੇ ਪਹੁਤੇ
 ਜਹਰਾ ਮੁਰਾਰੇ॥੧੫॥ ਮਮਨਾ ਬਸੁ ਸਾਨੁ ਜਸੀਯ ਸਮਾ ਬਲਿ
 ਨਾ ਵਚੈ ਹੋਇ ਹਨਾ ਵਸੁਆਈ॥ ਅਬ ਮਾਪਚ ਲਾਵ ਨੇ ਮੇ ਬਿ
 ਪਸੈ ਪੁਨਿ ਅੰਗਰ ਲਾਵਹੇ ਮਮਤਾਈ॥ ਗੁਰ ਰਾਮ ਤਖਤਿ ਬ
 ਖਾਨਤ ਬੀਭੁ ਜਥਾ ਭੁਜਨ ਕੀਆ ਪਰਛਾਈ॥ ਗੁਰ ਹਾਥ ਮ
 ਥੀ ਬਨ ਕੈ ਗਿਰਜਾ ਪੁਨਿ ਆਚਤੁ ਨਾ ਵਚੈ ਰਘੁ ਰਾਈ॥੧੬॥
 ਸਤੁ ਆਧੁ ਪਲੈ ਅਪੁਨੈ ਕਰਮੈ ਪੁਨਿ ਨਾ ਵਚੈ ਰਘੁ ਬੀਰ ਕੇਤ
 ਈ॥ ਗੁਰ ਜਾਤਿ ਸਮੇਤ ਸੁਨਾਵਹੀਆ ਤਿਪਾਵਨ ਨੀਰੇ ਮੇਂ ਆਪ

੯੨
੧੫

ਚਲਾਈ। ਕਰੋ ਜੋ ਰਕਰੀ ਬਿਨਤੀ ਤਬ ਸੀ ਅਪਬੀਚ ਜਬੋ ਚਲਾ
ਨਾਵ ਸੁਆਈ। ਆਉ ਬਿਦਨ ਤੇ ਪਦ ਪੰਕਜ ਕੋ ਸੁਨਿ ਗਗਨੁ ਭੇ
ਨਤੀ ਮਮਾਈ॥੧੭॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਬੋਨ ਬਾਸ ਤੇ ਮੇਜ ਬੀ
ਆਵੇ ਗੀਘਰ ਮਾਹਿ। ਰਾਮ ਲਖਨ ਕੇ ਸੰਗ ਪੁਨਿ ਪੁਜੇ ਗੀ ਤਵ
ਇ॥੧੮॥ ਸੁਰਾਮਾ ਸੁਉ ਪਹਾਰ ਕੈ ਨਾਨਾ ਭਲੀ ਅਪਾਰ। ਪੁਜੇ
ਗੀ ਮੇਰੀ ਗਤ ਵਪਰ ਮਸੁਆ ਵਰ ਪਾਰ॥੧੯॥ ਯਾ ਬਿਪਤਾ ਖਯੋ
ਜਾਨ ਕੀ ਗਏ ਸੁਪਰਤ ਮਾਂਹਿ। ਪਾਵਨ ਕਰੇਂ ਸੁਭੂ ਮਿਖਦ ਸਨੇ
ਸਨੇ ਪਥ ਜਾਂਹਿ॥੨੦॥ ਗੁਹਰ ਪੁਪਤਿ ਪ੍ਰਤਿ ਭਾਖਯੋ ਸੰਗ ਚ
ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗਮਾ ਆਗਿ ਅਮੋ ਕੇ ਦੀਜੀਯੋ ਰਾਜਿ ਦੁਰ ਪੁਰਾਮਾ
੨੧॥ ਦੇਹੁ ਨਾਮਾ ਇਸ ਰਾਮ ਜਬ ਤੇ ਜੇ ਪਾਣ ਸੁਖ ਦੇਨ। ਸੁਨਿ ਨਿ
ਖਾਵ ਕੋ ਬਚਨ ਯਹ ਬੋਲੇ ਕਰੁਣਾ ਮੇਲ॥੨੨॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥
ਘਰ ਬੀਚਰੇਂ ਸੁਨਿ ਖਾਦ ਪਤੀ ਮਮਾ ਵਨ ਪੀਥ ਸੁਨੀਤਿ ਨਿ
ਹਾਰੇ। ਦਸ ਚਾਰ ਸਮਾਂ ਬਸਦੇ ਰੁਕੇ ਮੇ ਪੁਨਿ ਆਵਹੁ ਬੇਗ ਸੁਮੇਉ
ਰਮਾਰੇ। ਨਹਿ ਰਾਮ ਸੁਭੂ ਬਖਾਨਤ ਹੈਂ ਯਹ ਸੰਤ ਭਲੇ ਉਰਮਾਂ
ਹਿ ਬਿਚਾਰੇ॥ ਇਮ ਭਾਖ ਸੁਰਾਮ ਮਿਲੈ ਗਾਇ ਮੇਂ ਧਰ ਪੀਰ ਸਖੇ
ਨਹਿ ਫੇਰ ਉਚਾਰੇ॥੨੩॥ ਇਤ ਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨਹ ਟਾਇਦੇ ਗੁ
ਹ ਸੇ ਦੁਖ ਸੰਘਰ ਮਾਹਿ ਗਏ। ਤਹਿ ਠੋਗ ਬਿਖੇ ਮ੍ਰਿਗ ਪਾਵਨ
ਏ ਕਸੁ ਰਾਮ ਸਰਾਸਨ ਤਾਨਹ ਏ। ਬਨ ਪਾਵ ਕਮਾਹਿ ਪਕਾਇ
ਤਿਨੇ ਪੁਨਿ ਦੇਵਨ ਕੇ ਹਿਤ ਹੋ ਮਕਏ। ਕਰ ਭੋਜਨ ਸੇਖ ਸੁਤੀ ਨਜ
ਨਿਤ ਰੁਖੁ ਲਸੁਖੀ ਨਿਸਕਾਲ ਨਏ॥੨੪॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਲਖ
ਮਨ ਰਾਮ ਸੁਜਾਨ ਕੀ ਰਾਸ। ਭਾਰਦੁਆਜਾ ਸ੍ਰਮ ਗਏ ਬਾਹ
ਰ ਖਰੇ ਸੁਪਾਸ॥੨੫॥ ਤਹਿ ਇਕ ਬਟੂ ਨਿਹਾਰ ਕੈ ਰਾਮ ਕਹ
ਯੋ ਬਟ ਬਾਲਾ ਦਸ ਰਬੀ। ਇਕ ਰਾਮ ਹੈ ਸੀਤਾ ਲਖ ਮਣ ਨਾਲਾ
੨੬॥ ਬਾਹਰ ਬਨ ਕੈ ਹੈ ਖੜੇ ਜਾਇ ਕਹੇ ਪੁਨਿ ਪਾਸਾ ਸੁਨਿ ਰ

ਘੁਵਰਕੀਬਾਤਕੇਬਟਉਰਭਯੋਉਲਾਸਾ॥੨੭॥ਬੇਗਗਯੋ
 ਮੁਨਿਪਾਸਵਹੁਪਦਬੰਦੇਆਭਿਰਾਮਾ॥ਸੁਆਮਨਬਾਹਰੇਹੋਖ
 ਰੇਲਖਮਨਸੀਤਾਰਾਮਾ॥੨੮॥ਮੇਪ੍ਰਤਿਤਾਹਿਬਖਾਨਯੋਹੋ
 ਬਟਬੇਗਸੁਜਾਇ॥ਭਾਰਦੁਆਜੁਮੁਨਿਪਾਸਤ੍ਰਿਮਾਬ੍ਰਿਤਾਂਤ
 ਸੁਨਾਇ॥੨੯॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ਸੁਨਿਕੈਯਹਬਾਤਮੁਨੀਸੁਗ
 ਣੀਉਠਿਆਸਨਭੇਹਰਿਕੀਫਿਗਆਏ॥ਮੁਨਿਰਾਮਨਿਹਾ
 ਰਸੁਪੁਜਨਕੈਉਰਪ੍ਰੇਮਭਰੇਪੁਨਿਬੈਨਾਜਲਾਏ॥ਕਰੁਪਾਵਨ
 ਪਰੁਣਕੁਟੀਚਲਕੇਫਿਗਵਾਰਜਪਾਇਨਕੀਰਜਲਾਏ॥
 ਇਮਭਾਖਮੁਨੀਸੁਰਗਾਮਸੀਯਲਪੁਭਾਰਸਮਾਘਰਭੀਤ
 ਗਲਿਆਏ॥੩੦॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਭਗਤਿਭਰੇਪੁਨਿਪੁਜਨਕ
 ਰਯੋ॥ਕੀਯੋਆਥਿਤਿਹਰਖਉਰਭਰਯੋ॥ਤਵਸਿਗਤਤੇਰਾਮ
 ਉਦਾਗਆਜੁਲਹਯੋਮੈਤਮਕੇਪਾਰਾ॥੩੧॥ਤੋਰੇਆਹਿਉ
 ਦੰਤਸੁਜੇਈ॥ਪੂਰਬਭਯੋਬਹੁਰਕਛੁਹੇਈ॥ਸੋਮੈਜਾਨਯੋਸ
 ਗਲੇਰਾਮਾ॥ਤੁਮਪਰਮਾਤਮਪੂਰਣਧਾਮ॥੩੨॥ਮਾਇਆ
 ਕਰਜਗਮਨੁਜਅਕਾਰਾਜਾਂਹਿਤਤੇਰੇਪੈਅਵਤਾਰਾ॥ਬ੍ਰਹ
 ਮਾਕਰੀਸੁਬਿਨਤੀਥਾਰੀ॥ਤਾਂਤੇਆਯੋਭੁਮਿਮੁਰਾਰੀ॥੩੩
 ॥ਜਾਂਹਿਤਤੈਲੀਨੋਬਨਬਾਸਾ॥ਸੋਮੇਰੇਉਰਭਯੋਪਰਕਾਸਾ
 ਆਗੇਕਰੇਰਾਮਰੁਮਜੇਈ॥ਮੈਜਾਨੇਸਗਲੇਪੁਨਿਸੇਈ॥੩੪
 ॥ਤੇਰੀਕਰੀਉਪਾਸਨਜਾਂਤੇ॥ਗਿਆਨੁਇਸਟਿਕਰਜਾਨੇਤਾਂਤੇ

॥ ਇਤਹ ਪਰਿ ਕੇਰੁ ਨੇ ਮਹਾਰਥਾ ਆਸੁ ਭਯੋ ਮੇਰਾ ਮਾਫ਼ਿਤਾਰ
 ਥਾ ॥ ੩੫ ॥ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਪਰੇਤੁ ਪੁਰਖ ਪੁਰਾਨਾ ਰਾਮ ਭਯੋ ਮਮ ਨੈਨ
 ਨ ਭਾਨਾ ਯਾ ਬਿਪ੍ਰਮੁ ਨਿਵਰਤਾ ਖਯੋ ਜਬ ਹੀ ਬੋਲਤ ਭਏਰ
 ਮਪ੍ਰਨਿਤ ਬਹੀ ॥ ੩੬ ॥ ਸੀਤਾਲਖ ਮਣ ਸ੍ਰਿਯੁਤ ਰਾਮਾ ਪ੍ਰਥ
 ਮ ਕਰੀ ਮੁਨਿ ਪਦ ਪ੍ਰਣਾਮਾ ਕਰਣਾ ਭਾਂਜਨ ਹੈ ਮੁਨਿ ਬਾਰੇ ॥
 ਮਹੈ ਖੜੀ ਬਿਧੁ ਬਿਰਾਰੇ ॥ ੩੭ ॥ ਸੀਕਰ ਛੰਦਾ ॥ ॥ ਇਮ ਭ
 ਖ ਮੁਨਿ ਹਰਿ ਪਰਸ ਪਰਮੁਨਿ ਪਾਸ ਰਾਮੁ ਨਿਵਾਸਾ ਨਿਸਮ
 ਹਿ ਕੀਨੈ ਪ੍ਰਾਤ ਉਠੇ ਭਏ ਅਰੁਣ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ਮੁਨਿ ਸਿੰਘ ਕੀਨੈ ਪ
 ਲਵਰਾਂ ਮਸੁ ਗਏ ਯਾਮਨਾ ਪਾਰਾ ਮੁਨਿ ਦਿਸੁ ਮਾਰਗ ਰਾਮ ਜੀ
 ਗਏ ਚਿਤ੍ਰ ਕੂਟ ਪਹਾਰਾ ॥ ੩੮ ॥ ਬਾਲਮੀਕ ਮੁਨੀ ਸਕੇ ਜਹਿਅ
 ਹਿ ਪਰਮ ਸਥਾਨਾ ਵਹਿ ਆਹਿ ਆਸੁ ਮਸੁ ਦਰੋ ਘਨ ਰਹੇ ਜਾਮਹਾਂ
 ਨਾ ਸਰਕ ਮਲ ਛੂਲੇ ਮਲਤੀ ਮ੍ਰਿਗਯੋ ਵਿਹਿਗ ਹਜਾਰਾ ਛਲਾ
 ਸਪਜਾਂ ਮੇਨੀ ਤਹੈ ਮਨ ਹਰਨ ਉਜਲਵਾਰਾ ॥ ੩੯ ॥ ਤਹਿ ਪੇਖੈ
 ਠੇਰਾ ਮੁਜੀ ਮੁਨਿ ਬਾਲਮੀਕ ਬਿਸਾਲਾ ਸਿਰਸੇ ਕਰੀ ਆਵਿ ਬੀ
 ਦਨਾ ਸ੍ਰੀ ਭ੍ਰਾਤ ਲਖ ਮਣ ਨਾਲਾ ਰਾਮਾ ਨਾਥ ਸੁਰਾਮ ਜੀ ੩੩ ਲੋ
 ਕ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪਾ ਜਾਨ ਕੀ ਲਖ ਮਣ ਮਿਲੇ ਸਿਰਜਣਾ ਮੁਕਟਾ
 ਰੂਪਾ ॥ ੪੦ ॥ ਕੰਢ ਪਸੁੰਦ ਰਵੇਤ ਨੂਹਿ ਗਕਮ ਲੇ ਸ੍ਰੇਭਾ ਪਾਰਾ
 ਤਿਹ ਪੇਖ ਮੁਨਿ ਸਹਿਸਾ ਉਠੇ ਉਗਬਿਸ ਮਨੈ ਨਉ ਪਾਰਾ ਗਲਿ
 ਲਾਇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰਾਮ ਸੁਹਰਖਾ ਵਿਗਜ ਲਜਾਇਆ ਰ
 ਘਾਇ ਪੂਜਨਤ ਗਤਿ ਕੈ ਮੁਨਿ ਕਰੇ ਰਾਮ ਬੈਠਾਇ ॥ ੪੧ ॥ ਲਾ
 ਲਨ ਕੀਯੋ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਮੁਨਿ ਛਲਾ ਮੁਲਿ ਮਿਸ੍ਰ ਖਵਾਇ ॥ ਰਬਰ
 ਮਨਿ ਜਕਰ ਜੋਰ ਕੈ ਮੁਨਿ ਕਹਯੋ ਆਪਸੁ ਨਾਇ ॥ ਦ੍ਰਿੜਕਾ ਬ
 ਨਹ ਮਾਏ ਪਿਤਾ ਆਗਿਆ ਉਗਮਾਨਾ ਰੁਮਜਾਨ ਹੈ ਮੁਨਿ ਆ
 ਪਕਾਣੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਬਖਾਨ ॥ ੪੨ ॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਕਿਚਤ

ਕਾਲਸੁਸੀਯਸਮੇਤਜਹਾਸੁਖਵਾਸੁਸੁਮੇਮੁਨਿਹੋਈ॥ਆਪ
ਬਿਚਾਰਕਹੋਮੁਨਿਪ੍ਰਗਵਸੇਪ੍ਰਤਿਉਦਰਠੋਰਸੁਸੇਈ॥ਸੁਨਿ
ਕੈਯਹਬਾਤਹਸੇਮੁਨਿਪ੍ਰਗਵਉਤਮਠੋਰਸੁਨੇਅਬਜੇਈ॥ਤੁਮ
ਹੀਸੁਭਲੋਕਨਵਾਸਜਗਾਜਗਭੀਤਰਅੰਰਨਭਾਸਤਕੋਈ॥
੪੩॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਜੀਵਿਅਹੇਜਗਭੀਤਰਜੇਤਾਂਸਦਮਿ
ਤੁਮਾਰੇਰਾਮਸੁਤੇਰੇ॥ਯਹਅਸਥਾਨਸਪਾਰਣਜੇਈ॥ਰਘੁਨੰ
ਦਨਮੇਭਾਖਯੋਸੋਈ॥੪੪॥ਸੀਤਾਸਾਹਿਤਜਹਾਸੁਖਹੋਈ
ਰਾਮਵਸੇਖਸੁਪੁਛਯੋਜੇਈ॥ਸੋਅਬਤੋਹਬਖਾਨੇਰਾਮਾਸੀ

ਰਾਸਾਹਿਤਸੇਜੇਵਤਪਾਮਾ॥੪੫॥ਸਮਾਝਿਸਟੀਉਰਸਾਂਤਿਉਦ
ਰੇ॥ਜੀਵਨਮਾਹਿਸੁਧੈਖਨਪਾਰੇ॥ਭੋਕੇਕੁਜੇਨਿਬੰਤਰਿਨੀਤਾ
ਰਾਮਤੁਮਾਰੇਗ੍ਰਹਤਿਨਚੀਤਾ॥੪੬॥ਪਰਮਾਪਰਮਦੇਉਜਿ
ਨਤਿਆਰੇ॥ਭੇਰੇਭਜਨਬਿਖੇਨਿਤਲਾਰੇ॥ਸੀਤਾਸਾਹਿਤਰਾ
ਮਤਿਨਚੀਤਾ॥ਭੋਰੇਮੰਦਰਅਹੇਸੁਨੀਤਾ॥੪੭॥ਭੋਰੇਮੰਤ੍ਰਜਪੇ
ਸੁਜੇਈ॥ਭੇਰੀਸਰਣਸਦਾਉਰਹੋਈ॥ਨਿਰਦੁਇਨਿਰਬਾਸਉ
ਦਾਰਾਤਾਕੋਰਿਦੇਸੁਤੇਹਅਗਾਰਾ॥੪੮॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ
॥ਅਹੀਤਿਮਾਨਨਾਜਿਨੇਸੁਸਾਂਤਚੀਤਜੇਪਰੇ॥ਅਕਾਮਲੋਕਸ

ਰਬਮੇਨਵੈਖਰੀਚਿਨੇਕਰੇਅਭਿਭਿਸਿਲਿਸੁਕਾਂਚਨੀਨਿਹਾਰਹੈਬ
 ਰਬਰੀਸਮੇਤਸੀਯਰਾਮਕੇਰਿਦੇਸੁਤਾਂਹਿਕੋਪਰੀ॥੪੮॥ਸੁ
 ਭਾਖਿਐਮਨਿਸਦਾਜੁਤਾਹਿਮੇਲਗਾਇਹੈਸੁਤੇਹਧਿਆਨਧ
 ਰਕੈਸਦਾਅਨੰਦਪਾਇਹੈਸਮਸਤਕਰਮਤੋਹਿਤੀਕਰੇਨਿ
 ਰਿਤਰਿਜਨੇਗ੍ਰਹਿਸੁਤੇਨਿਹਾਰਹੋਸਸੀਯਰਾਮਤਾਮੁਨੇ॥੫੦॥
 ਮਾਨਿਸ੍ਵਦਸਤੁਪਾਇਕੈਨਵੈਖਜੋਕਦੇਕਰੇਸੁਇਸ੍ਵਦਸਤੁ
 ਪਾਇਕੈਨਹਰਖਾਚਿਤੇਮੇਧਰੇਸੁਮਾਇਆਸਮਸਤਹੋਰਤੇ
 ਭੁਜੇਨਿਰਿਤਰੀਬਸੇਸੁਰਾਮਚੰਦਤੁਸੁਤਾਜਨੇਮਨੋਤਰੀ॥੫੧॥
 ॥ਵਿਕਾਰਸਰਬਦੇਹਮੇਨਆਤਮਾਬਿਖੇਪਿਖੇ॥ਪੁਧਾਤ੍ਰਿਖ
 ਸੁਖੰਭਯਿਸੁਪ੍ਰਦਬੁਧਿਮੇਲਖੇ॥ਵਿਮੁਕਤਿਜੇਜਗਤਿਤੇਸ
 ਦਾਅਸਿਗਜੋਰਹੇਗ੍ਰਹਿਸਰਾਮਤਾਮਨੇਸੁਬੇਦਆਪਤੇਕਹੇ॥
 ੫੨॥ਪਿਖੇਜੁਸਰਬਭੁਤਕੇਗ੍ਰਹਾਸੁਯਿਸੁਚੇਤਨੀਅਲੇਪਕੀਆ
 ਨਿਤਸੰਤਸਰਬੰਗਸੁਏਕਨੀ॥ਇਸੇਜੀਰਗਤਥਾਰਯਾਸੁਤਾਂਹਿ
 ਦਾਬੁਜੇਗ੍ਰਹੇਸਸੀਤਯਾਬਸੇਸਦਾਬਿਸਾਲਮੰਦਰੀਅਹੇ॥੫
 ੩॥ਇਦਾਤਮਾਸਦਾਭਿਆਸਜੇਕਰੇਨਿਰਿਤਰੀਸਦਾਸੁਤੇਹਿ
 ਸੇਵਹੈਕਰੇਨਰਿਚਅੰਤਰੀਸੁਤੇਹਿਨਾਮਕੇਜਪੇਮਿਟੈਸੁਪਾਪ
 ਜਾਂਹਿਕੇਸੁਖੀਵਸੇਸਸੀਯਰਾਮਨੀਤਾਚਿਤਤਾਂਹਿਕੇ॥੫੪॥
 ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਾਮਤੁਮਾਰੇਨਾਮਕੀਅਹਮਾਕਹੀਨਜਾਇ॥
 ਜਾਂਪ੍ਰਭਾਵਤੇਮੇਰਿਖੀਭਯੇਰਾਮਸੁਖਦਾਇ॥੫੫॥ ਚੌਪਈ
 ॥ਪ੍ਰਥਮੇਮੇਸੁਕਿਰਾਂਤਨਾਮਾਹੀ॥ਕਿਰਾਂਤਨਸਿਗਬਧਯੋ
 ਜਗਮਾਹੀ॥ਜਨਮਮਾਤ੍ਰਮੇਦਿਜਤੇਭਯੋ॥ਐਰਾਚਾਰਸੁਦਰ
 ਕੋਕਯੋ॥੫੬॥ਬਹੁਸੁਤਸੁਫੀਮੈਓਪਜਾਏ॥ਚੋਰਨਮਿਲਪ
 ਰਦਰਬਚੁਰਾਏ॥ਸਨੁਖਬਾਣਕਰਭੀਤਰਧੋਗੇ॥ਜੀਵਨਕੇ
 ਅੰਤਕਸਮਹੋਗੇ॥੫੭॥ਏਕਸਮੇਮੁਨਿਸਪਤਉਦਾਹੇਕਾਂ

ਨਮਾਹਿ ਸੁਮੇਹਿ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਤਤਗਿਆਨੀ ਦੀ ਪਾਤਿਮਾਨਾ ॥ ੯੭
 ਗਿਨ ਅਰਕਸੀ ਪ੍ਰਭਾਮਹਾਨਾ ॥ ੫੮ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਛੇ ਮੇਉ ਠੀ ਪਾਇ ॥ ੫੯
 ਚਿਲੇ ਕੁਝ ਭੇਮੇ ਰੇਉ ਰਾਆਇ ਚਿਲੇ ਕੇ ਬੇਤਨ ਬਸਤੁ ਮੁਝੇ ਤੇ ॥
 ਗੇਮੇ ਚਹੇ ਉਤਰੇ ਤੇ ॥ ੫੯ ॥ ਤਿਸੁ ਤਿਸੁ ਕਹਿ ਜਾਹੁ ਸੁਭਾਹਾ ॥
 ਮੇਕੋ ਪਿਖ ਮੁਨਿ ਪੁਛ ਨ ਲਾਗਾ ॥ ਦੇ ਜਾਬ ਮੁਤੀ ਕਿਉ ਆਵੈ ਪਾਇ ॥
 ॥ ਤਬ ਮੇਤਿ ਨ ਪ੍ਰਤਿਦਯੋ ਸੁਨਾਇ ॥ ੬੦ ॥ ਮੁਨਿ ਸਤ ਮਕਛ ਤੁਮ
 ਤੇ ਲੇਵੇ ॥ ਸੁਤਦਾਰਾ ਪ੍ਰਤਿ ਮੇਗਾ ਹਿਦੇਵੇ ॥ ਬਹੁਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸੁਤਦਾਰ ॥
 ਰਾਭੁ ਖੇਕਰੇ ਸੁਭਵਨ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ੬੧ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਰਛਾ ਪਰਉ
 ਰਾਮਾ ਹੀ ॥ ਬਿਚਰੇ ਮੁਨਿ ਮੇਕਾਨ ਨਮਾਹੀ ॥ ਤਬ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤਿ ਵੈ ਮੁ
 ਨਿ ਬੋਲੇ ॥ ਸਾਵਧਾਨ ਨਾਹੀ ਅੰਤਰੁ ਲੇ ॥ ੬੨ ॥ ਜਾਇ ਕੁਟਿ ਬ
 ਪੁਛੇ ਤੁਮ ਨੀਚਾ ਜਿਥੇ ਪਾਪ ਕਵੇਦੇ ॥ ਨਬੀਚਾ ਤੁਮ ਤਿਨ ਭਾਗੀ ॥
 ਹੁਕਿ ਨਾਹੀ ॥ ਤਿਨ ਤਿਨ ਪੁਛੇ ਪਰਮਾਹੀ ॥ ੬੩ ॥ ਹਮ ਨਾਹੀ
 ਯਾਹਿ ਠੀ ਰਤੇ ਜਾਵੇ ॥ ਜਬ ਲਗਤਿ ਨਹਿ ਪਰਤੇ ਆਵੇ ॥ ਤਬ ਮੇ
 ਕਹਯੋ ਤਬ ਮੁਨਿ ਜਾਵੇ ॥ ਪੁਛ ਸਭ ਨ ਕੇ ਪਰਤੇ ਆਵੇ ॥ ੬੪ ॥
 ਸੁਤਦਾਰ ਮੇ ਪੁਛੇ ਜਬ ਹੀ ॥ ਮੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਯੋ ਰਾਮ ਤਿਨ ਤਬ ਹੀ ॥
 ਪਾਪ ਸਰਬ ਹੈ ਤੇ ਰੇ ਮਾਹੀ ॥ ਫਲ ਭਾਗੀ ਹਮ ਹੈਂ ਜਗਨਾਹੀ ॥
 ੬੫ ॥ ਸੋ ਸੁਨਿ ਮੇ ਉਰਬਛਯੋ ਵਿਹਾਰਾ ॥ ਜਾਗਿਯੋ ਕੋ ਪੂਰਬ
 ਕਿਤ ਭਾਗਾ ॥ ਕਰਬਿ ਚਾਰ ਮਨਤਾਹਿ ਚਲਿਯੋ ॥ ਜਹਤੇ ਮੇ
 ਕੇ ਮੁਨਿ ਨ ਪਠਾਯੋ ॥ ੬੬ ॥ ਕਰਣਾ ਪੂਰਣ ਮਨ ਮੁਨਿ ਸਾਰੇ ॥
 ਤਾਹਿ ਠਾਢੇ ਪੁਨਿ ਮੇਹਿ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਮੁਨਿ ਕੇ ਰਸ ਨ ਪਾਇਯੋ ਜਬ
 ਹੀ ॥ ਸੁਭਾਇਯੋ ਮੇਰੇ ਮਨਤ ਬਹੀ ॥ ੬੭ ॥ ਕਰਤੇ ਤਿਆਗੇ ਮੇ
 ਧਨੁ ਬਾਨਾ ॥ ਮੁਨਿ ਪਦ ਪਰਯੋ ਸੁਦੰਡ ਸਮਾਨਾ ॥ ਨਰਕ ਸਮੁੰਦਰਿ
 ਰੇ ਮੇ ਭਾਗੀ ॥ ਹੇ ਮੁਨਿ ਲੀਜੇ ਮੇਹ ਉਬਾਹੀ ॥ ੬੮ ॥ ਆਗੇ ਗਿਰ
 ਯੇ ਦੇਖ ਮੁਨਿ ਦਯਾਲਾ ॥ ਮੇ ਪ੍ਰਤਿ ਬੋਲੇ ਬਚਨ ਰਸਾਲਾ ॥ ਉਠੇ ਉਠੇ

੬੬
੧੧

ਤਿਹੀਕਲਯਾਨਾਸਫਲਗੁਣਿਰਸਤਸੰਗਮਹਾਨ॥੬੬॥ਕ
ਰੁਤੋਕੋਹਮਮੰਤ੍ਰਬਤਾਂਵੇਂਤਾਂਹੀਕਰਤੁੰਮੁਕਤਸੁਪਾਵੇਂ॥ਪੁਨਿਮੁ
ਨਿਪਰਸਪਤਿਸੁਨਿਹਾਥਾਮਮਦੁਗਬਿਗਦਿਜਾਬਮਧਾਗ॥੭
॥ਉਪੇਖਯਾਜੋਗਅਹੇਯਹਨੀਚਾਏਕਸੁਭਾਖੇਯੰਮੁਖਬੀ
ਰਾਅਪਰਕਹੋਂਸਰਣਾਗਰਿਆਇਓਐਖਪੰਥਕਹਬਨੇ
ਛੁਡਾਇਓ॥੭੧॥ਯਾਬਿਪਭਾਖਪਰਸਪਰਰਾਮਾਭਏਜਿਪ
ਲਮੁਨੀਨਿਰਕਾਮਾਤੇਰੋਰਾਮਨਾਮਹੈਜੋਈ॥ਬਿਅਸਤਵਰ
ਣਕਰਤਾਖਯੋਸੋਈ॥੭੨॥ਯਹੀਰੋਰਾਮਨਕਰੋਇਕਗਰ
ਮਰਾਮਰਾਯੋਜਪੋਸੁਸਾਦਗਾਬਹੁਰੋਰਾਮਾਵੇਗੋਜੋਲੀ॥
ਜਪੋਨਿਰੰਤਰਯਹਤੁਮਤੋਲੋ॥੭੩॥ਦਿੰਬਾਰਿਆਨੀਵੈਮੁ
ਨਿਜੋਈ॥ਯੋਮਮਭਾਖਗਏਪੁਨਿਤੇਈ॥ਤਿਨਕੀਯੋਉਪਦੇ
ਸੁਸੁਜੈਸੋ॥ਜਪੋਨਿਰੰਤਰਿਮੈਪੁਨਿਤੈਸੋ॥੭੪॥ਜਪਤਏਕਾਗ
ਰਮੇਮਨਭਾਇਓਬਾਹਗਰਿਆਨਕੂਲਸਭਗਾਇਯੋ॥ਯ
ਬਿਪਕਾਲਬਹੁਤਾਬਿਤਗਏ॥ਮੇਰੋਰੋਨਮਨਨਿਹਚਲਭਏ॥
੭੫॥ਜਨਸੰਗਤਿਮੇਰੀਮਿਟਗਈ॥ਬਾਲਮੀਕਮਮਉ
ਪਰਭਈ॥ਯੁਗਹਜਾਰਸੁਬੀਤਯੋਜਬਹੀ॥ਆਏਮੁਨਿਕ
ਰੁਣਾਕਰਤਬਹੀ॥੭੬॥ਨਿਕਸੋਯੋਮੁਨਿਭਾਖਯੋਜਬਹੀ॥
ਸੁਨਿਕੇਬੇਗਉਠਯੋਮੇਰਬਹੀ॥ਬਾਲਮੀਕਤੇਨਿਕਸਯੋਯੋ
ਸੋਫਿਰਕੁਹੀਰਭਰੁਣਗਵਿਜੈਸੋ॥੭੭॥ਮੇਰੋਪੇਖਬਹੁਰ
ਪੁਨਿਭਾਖਯੋ॥ਬਾਲਮੀਕਮਮਨਾਂਉਸੁਰਾਖਯੋ॥ਬਾਲਮੀਕ
ਤੇਨਿਕਸਯੋਜਾਂਤੇ॥ਦੂਸਰਜਨਮਭਾਇਯੋਤਵਤਾਂਤੇ॥੭੮॥ਯੋ
ਮਮਭਾਖਗਏਸੁਠਲੋਕਾਰਪੁਵੈਸੋਰਾਮਮੁਨੀ॥ਸੋਕਾਮੇਤੇਰ
ਮਨਾਮਾਇਕਲਯੋਜਾਂਪੁਭਵਤੇਯੋਸੇਭਯੋ॥੭੯॥ਅਬਸਾ
ਖਯਾਤਨਿਹਾਰੋਰਾਮਾਸਾਨੁਜਸੀਯਸਾਮੀਸੁਖਧਾਮਾਵਾਰਜ

ਨੈਨ ਮੁਕਤ ਮੇਰੁ ਯੋਧਾ ਹਾਥਿ ਖੋਲ੍ਹਿ ਸਿਰਾ ਹਯੋ ॥ ੮੦ ॥ ਦੇ
 ਹਰਾ ॥ ॥ ਯੋਧਾ ਮਾਰਥ ਭਾਖੈ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਪੁਨਿ ਗਾਯਾ ਭਗ
 ਤਿ ਹਿਤ ਰਖਨ ਹਰੁ ਏ ਪੁਰੋਹਿਤ ਕਾ ਕਾਮ ॥ ੮੧ ॥ ਚੋਪਈ
 ॥ ਆਵੇ ਰਾਮਾ ਦਿਖਾਵੇ ਸੋਈ ਨੀਕੀ ਠੋਰ ਮਹੇ ਪੁਨਿ ਜੋਈ
 ਨੀਕੇ ਜਹਾਂ ਵਾਸੁ ਤੁਮ੍ਹਰੇ ਹੋਈ ॥ ਨਿਜ ਨੈਨੋ ਕਰਹੇ ਰੋਸੈ ॥ ੮੨ ॥
 ਸਿਕਰ ਛੇਦ ॥ ॥ ਇਸ ਭਾਖ ਮੁਨਿ ਵਰਜਾਇ ਕੈ ਪੁਨਿ ਬੀ
 ਰ ਪਰਬਤ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕੋ ਲਘੂ ਕ੍ਰਾਂਤਿ ਅੰ ਪੁਨਿ ਸਿਖਲੀ ਨੇ
 ਸਿਰਾ ॥ ਸਾਲ ਬਹੀ ਏ ਕਤਾ ਹਿ ਕਰੀ ਰਿਖਨੀ ਨ ਭੂਮ ਸਵਰਾ ॥
 ਮੀਦੇ ਰਬ ਨਾ ਏਦੋ ਏਤਿ ਹਸੈ ਭਾਸੁ ਜਾਂਹਿ ਆਪਾ ॥ ੮੩ ॥
 ਮੁਖ ਏ ਕੈ ਪੂਰਬ ਕਰੇ ਪਛਮਾ ਦੇਸਾ ਕਰ ਪੀਠਾ ਦੋਖਣ ਪਿ
 ਛਾ ਵਰ ਉਤਰੇ ਮੁਖ ਆਨ ਕੀਨ ਸੁਨੀਠਾ ॥ ਸਸੀਯ ਲਖ ਮਣ
 ਸੋ ਮਿਲੇਤ ਹਿ ਬਾਸ ਕੀਨ ਸੁਨਾਮ ॥ ਸਮ ਦੇਵਤਾ ਵੈਤੀਨ ਹੋ
 ਪੁਨਿ ਬਨੇ ਸੁੰਦਰ ਪਾਮ ॥ ੮੪ ॥ ਬਾਲ ਮੀਕ ਸੁਪੁਜ ਤੇ ਰਖੁ
 ਨਾਥ ਹਰਣ ਕਲੇਸਾ ॥ ਸਸੀਯ ਨੀਕੇ ਤਿਹਿ ਬਸੇ ਸਿਰਜਣ ਮੁਖੀ
 ਵਰ ਭੇਸੁ ॥ ਦੇਵ ਮੁਨਿ ਗਣ ਪੂਜ ਤੇ ਸੁਰ ਲੋਕ ਸੁੰਦਰ ਦੇਸਾ ॥ ਪੁਲ
 ਮਿਜਾ ਕੇ ਸਿਰੀ ਮਿਲਾਜਿ ਉਬਸੇ ਆਪਿ ਸੁਰੇਸਾ ॥ ੮੫ ॥ ਇ
 ਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਅਪ੍ਰਾਤ ਮਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾ ਮਹੇ ਸੁਰ ਸੰਬਾ ਦੇਅ
 ਯੋਧਾ ਕਾਂਢੇ ਖਸਟ ਮੋਂ ਪਿਆਇ ॥ ੮੬ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਾਹਾ ਦੇਵ ਉ
 ਵਾਚਾ ਦੇਹਰਾ ॥ ॥ ਇਤਿ ਸੁਮੰਤੁ ਸੁਯੋਸ ਮੇਥਰੇ ਅਧੁ ਪਾ
 ਮਾਹਿ ॥ ਮੁਖ ਬਸ ਕਰ ਚਾਪ ਯੋਨੀ ਰਬ ਹੋਇ ਗਾਮਾਹਿ ॥ ੮੭ ॥
 ਸ੍ਰੀਯ ॥ ॥ ਰਬ ਬਾਹਰ ਬਾਪ ਸੁਮੰਤ ਬੇਨਿ ਪਭ ਉਨ ਗਏ
 ਨਾਹਿ ਬਾਰ ਲਗਾਈ ॥ ਜਯ ਭਾਖ ਮੁਖੇ ਨਿਪਕੀ ਗਤਿ ਕੈ ਪ੍ਰਣਾ
 ਮ ਕਰੀ ॥ ਨਿਪਕੇ ਦਿਗ ਜਾਈ ॥ ਅਜ ਨੈਦ ਲਾਂ ਅਭਿ ਬਿਦਤ ਕੇ
 ਮਨ ਬਿਆਕੁਲ ਏ ਕੁਸ ਬਝ ਅਲਾਈ ॥ ਕਿਹ ਠੋਰ ਸੁਮੰਤ ਰ

੮੮
੧੧

੧੦੦ ਹੋਰ ਪੁਬੀਰ ਸੁਜਾਨ ਕੀ ਕੁਤ ਸੁਜਾ ਹਿਸ ਹਾਈ ॥ ੨ ॥ ॥ ਸੀ
 ੧੦੦ ਯਾਮਾਲਤੀ ਛੰਦਾ ॥ ॥ ਕਿਹੋ ਟੋਰ ਛੋਰੇ ਰਮ ਰਮ ਕਿਆ ਕਰੇ
 ਬੇਮ ਮਪਾਪ ਨੀ ਕਿਯ ਕਰੇ ਬੀ ਮਮ ਜਾਨ ਕੀ ਸੁਸੁ ਮੰਤ ਦੁਖ
 ਉਪਤਾਪ ਨੀ ਨਿਰਦਈ ਮਮ ਆਪ ਵੰਤ ਕੋ ਲਖ ਮਣ ਬਖਾਨ
 ਯੋ ਕਿਆ ਕਰੇ ॥ ਇਮ ਰਾਖ ਭੂਪਤਿ ਰੋਵਈ ਕਿਹੋ ਟੋਰ ਸੀਰ
 ਪੁਵਰ ਰਹੇ ॥ ੩ ॥ ਸੀਕਰ ਛੰਦਾ ॥ ॥ ਹਾ ਰਮ ਹਾ ਗੁਣ ਸ
 ਗੋਰ ਹਾ ਸੀਯਾ ਪ੍ਰਿਯ ਬਚਤ ਗਾਦੁ ਖਸਿ ਪਤੁ ਬੇਮੇ ਰੋਕਉ
 ਨਾਪਿਥੋ ਮਮ ਓਗਾਇ ਹਰਾਂਤ ਭੂਪਾ ਬਿਲਾਪ ਕੈ ਦੁਖ ਸਿਧੁ ਮੇਰ
 ਲਿਤਾਨੀ ਨੀ ਪਖਤਾਂ ਸੁਮੰਤ ਸੁਭੁ ਪਤਿ ਕਰ ਜੇਰ ਕੀ ਨ ਬਖਾਨਾ
 ੪ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਸੁਲਖ ਮਣ ਭਾਈ ਮੈਤੀ
 ਨੇਤੋਰ ਬੇਚਢਾਈ ॥ ਸਿੰਗ ਦੇਰ ਨਰਾਗ ਛਿਗਲੇਗ ਯੋਗੀਗ
 ਤੀਰ ਉਤਾਰਤ ਭਯੋ ॥ ੫ ॥ ਫਲ ਮੂਲਾ ਦੇ ਕਹੁ ਹਲੇ ਆਏ ॥
 ਰਾਮ ਗਹੇ ਨਹਿ ਪਾਣਿ ਛੁਹਾਏ ॥ ਪ੍ਰਮਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਾਮ ਤਬ ਭਏ
 ਫਲ ਮੂਲਾ ਦੇ ਵਿਸਰ ਜਨ ਕਏ ॥ ੬ ॥ ਬਟ ਖੀਰ ਗੁਹ ਹਾਥ
 ਮੰਗਾਯੋ ॥ ਜਟਾ ਮੁਕਟ ਰਪੁ ਨਾਥ ਬਨਾਯੋ ॥ ਬਹੁਰ ਕਹੀ ਸੁਮੰ
 ਤ ਮੁਜਾਵੇ ॥ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਿ ਮਮ ਕੁਸਲ ਬਤਾਵੇ ॥ ੭ ॥ ਮਮ ਨ
 ਮੰਤ ਨਾਹਿ ਸੋਕ ਕਰੀਜੋ ॥ ਮਮ ਬੰਦ ਨ ਕਰਿ ਭੂਪ ਕਹੀਜੋ ॥

1-1

ਨਿਨਿਕੁਤਾਸੁਨਿਭੁਪਤਿਕੋਸਲਯਾਬਾਨੀ। ਪਰਮਦੁਖੀਯ
 ਹਕੀਨਬਖਾਨੀ॥੧੯॥ ਆਬਾਨਿਕਸੇਰੋਪਾਣਹਮਾਰੋ। ਸੁ
 ਟਦੇਵੀਮੈਹੇਤੁਬਿਚਾਰੋ। ਪੂਰਬਮੁਨਿਮਮਸਾਪਹਦਯੋਤੰ
 ਕਰਮਰਣਹਮਾਰੋਭਯੋ॥ ੨੦॥ ਪੂਰਬਮੈਜੋਬਨਬਲਮਾ
 ਹੀ। ਬਾਨਸਰਾਸਨਲੈਕਰਮਾਹੀ। ਮਿਗਮਾਰਨਹਿਤਲਈ
 ਕਨਾਰੋ। ਬਿਚੋਰਨਿਸਮੇਂਬਿਪਨਮਸ਼ਾਣੋ॥ ੨੧॥ ਆਪੀਰਾ
 ਤਿਸਮੇਂਇਕਬਾਰਾ। ਤਿਖਾਵੰਤਾਇਕਮੁਨੀਕੁਮਾਰਾ। ਮਾਤ੍ਰੀਪ
 ਤਾਤਿਨਪਰਮਤਿਸਾਣੋ। ਤਾਂਹਿਤਵੈਜਲਲੈਨੇਆਣੋ॥ ੨੨॥
 ਜਲਮੈਕੁੰਭਤੁਬਾਯੋਜਬਹੀ। ਸਬਦਭਯੋਤੰਤੇਪੁਨਿਤਬਹੀ
 ॥ ਮੈਜਾਨਯੋਗਜਪੀਵਤਪਾਨੀ। ਬਾਨਦਯੋਮੁਖਮਾਹਿਕਮਾ
 ਨੀ॥ ੨੩॥ ਸਬਦਿਬੋ। ਪਿਵਹਬਾਨਉਦਾਰਾ। ਮੋਹਚਲਾਇਯੋ
 ਨਿਸਾਮਸ਼ਾਰਾ। ਹਮੇਮੁਇਚਿਸਬਦਭਯੋ। ਮਾਨੁਖਲੋ
 ਖਣਸੁਚਨਕਯੋ॥ ੨੪॥ ਗੀਯਮਾਲਤੀਛੁੰਦਾ॥ ॥ ਮੈਸ
 ਕੀਯੋ। ਪਰਾਪਕਹੁਮਾਰਯੋ। ਬਿਪਕਿਯੋ। ਕਿਨੋ। ਪਿਤਮਾਤ
 ਮੇਰੀਬਾਦਦੇਖੇਨੀ। ਰਦੇਵੇਕੋਤਿਨੋ। ਸੁਨਿਸਬਦਮਾਨੁਖਸੁਚ
 ਕੋਭਯਤੀਤਹੋ। ਇਯੋਮੈਮਨੋ। ਕੋਸਲਯਾਤਿਹੰਰੇਮੈਨਿਸਮੇਂਗ
 ਯੋਸੁਸਨੇਸਨੇ॥ ੨੫॥ ਸੁਆਮਦਸਰਬਭੁਪਮੈਫਿਗਜਾਇਤੰ
 ਬਿਆਕੁਲਕਹੀ। ਅਜਾਨੋਮੈ। ਪਰਾਪਕੀਨੋ। ਤਾਹੋਮੈਕੋਮੁਨਿ
 ਸਹੀ। ਇਮਭੁਤਾਪਦਮੈਗਿਰਯੋ। ਮੁਖਬੋਲਗਦਗਦਹੈਤ
 ਮਾ। ਪੁਨਿਤਾਰਿਮੈਪੁਤਿਤਾਖਯੋ। ਮੁਤੁਰੁਰੁਪਤਿਸੰਤਮਾ॥ ੨੬
 ॥ ਸੰਕੁਰਛੰਦਾ॥ ॥ ਤਵਬ੍ਰਹਮਹਤਯਾਨਾਛੁਹੇਮੈਵੈਸਰ
 ਪਮੋਆਹੀ। ਪਿਤਮਾਤਮੇਰੇਤਰਸਦੇ। ਰਿਖਭੂਖਤਾਂਤਨਮ
 ਹਿ। ਤਜਿਚਿਤਬੇਗਸੁਜਾਇਕੋਤੁਨੀਗਤਿਨਕਦੇਹਾ। ਦੇਹਿਮੈ
 ਪਿਤਕੋਪਕੈਤਨੁਕਰੇਤੇਰੇਖੇਹਾ॥ ੨੭॥ ਜਲਿਗਾਂਹਿਦੈਪਦਬ

ਦਕੇਲਿਜਕਰਮਕਰੀਬਖਾਨਾਸਰਕਾਛਿਮੇਰੀਦੇਹਤੇਤਨਪੀ
 ਕੁਤਿਆਗੋਪਾਨਾਇਹਭਾਂਤਿਮੇਮੁਨਿਸੰਕਹਯੋਮੇਕੀਨਬਾਨਉ
 ਪਾਗਾਪੁਨਿਗਯੋਜਹਿਵਹਿਦੀਪਤੀਲੈਕੁੰਭਤੀਤਰਵਾਰਾ॥੨੮॥
 ਸਾਂਤਿਬਿਪਸੁਖੀਧਰੁਖੇਨੀਰਕੀਤਨਦਾਹਿਕਿਭਯੋਕਾਰਣ
 ਨੀਰਲੈਅਬਪੂਤਆਯੋਨਾਹਿਅਨਿਨਗਤਿਹਮਾਬਿਪਹੋਤ
 ਨਤਿਖਾਪੀਕੁਆਪਾਗਾਕਿਵਾਉਪੇਖਜਾਤਿਨਕਰੀਨਹਿਕੁ
 ਗਤਿਵਾਨਹਮਾਗਾ॥੨੯॥ਇਹਭਾਂਤਿਚਿਤਥੇਕਰੇਮਅਪ
 ਦਪੁਨਿਸੁਨਿਲੀਨਾਸੁਨਿਤਾਂਪਿਤਾਮੁਨਿਭਾਖਯੋਸੁਤਕਿਉ
 ਬਿਲਿਬਸੁਕੀਨਾਦੇਹਪੂਤਸੁਨੀਰਹਮਕੋਆਪਨੀਕੋਪੀਵਾ
 ਇਹਭਾਂਤਤਾਹਿਵਿਲਾਪਸੁਨਿਆਤਿਕੀਪਿਯੋਮਮਜੀਵਾ॥੩੦॥
 ਫਿਗਜਾਇਤਾਂਪਦਬਿਰਕੈਪੁਨਿਮੁਖੋਕੀਨਬਖਾਨਾਮੇਨਾਹਿ
 ਤਵਸੁਤਯੋਧੋਕੋਪਤਿਰੂਪਦਸਰਥਮਾਨਮੇਰਤਿਮਿਗਵਿਹਿ
 ਸਕੇਬਹੁਕਰੋਪਾਪਅਪਾਗਾਜਲਘਾਟਦੂਰੇਥੇਖੋਏਪੁਨਿਤ
 ਈਭੀਤਾਰੇਵਾਰਾ॥੩੧॥ਗਜਜਾਨਮੇਸਰਛੋਡਯੋਤਨਮਾਹਿ
 ਗਾਡਯੋਜਾਇਮੇਮੁਇਓਮਾਨੁਖਸਬਦਸੁਨਿਮੇਰੁਤਆ
 ਯੋਧਾਇਸਿਰਜਟਫੈਲੀਕਿਰਣਸੀਪਿਖਪਰੇਮੁਨੀਕੁਮ
 ਗਾਮਨਭੀਤਮੇਪਦਤਾਂਗਯੋਮੁਨਿਰੱਖਰੱਖਉਚਾਰਾ॥੩੨॥

੧੦੩
 ੧੫

ਮੁਤੁਰੋਇਮਮਮਤਾਖਯੋਮੁਨਿਪਰਮਕਰੁਣਾਧਾਗਾਬ੍ਰਹਮ
 ਹੋਤਮਾਤਾਇਨਹੀਤਵਕਹਯੋਮਾਨਹਮਾਗਾਮਮਮਤਤਾਤ
 ਸੁਨੀਰਦੈਕਰਜੋਰਤੰਪਦਬਿਦਾਨਵਨੂਤਨੇਯਹਦੇਹਕੋਲੈਸੀ
 ਵੇਨਤੂੰਮੀਗਾ॥੩੩॥ ਚੋਪਈ॥ ਯਾਯਾਬਿਪਤਿਨਮੁਨਿਸੇ
 ਹਿਬਤਾਯੋਮੁਨਿਹਿਸਕਮੇਤੁਮਪੈਆਯੋਦਯਾਯੁਗਤਤੁ
 ਮਪਰਮਉਦਾਗਾਸਰਣਾਗਤਿਮਮਲੇਹੁਉਬਾਰਾ॥੩੪॥
 ਯਾਯਾਬਿਪਸੁਨਿਯੋਸੁਮੇਤੇਜਬਹੀਦੁਖਾਰਤਿਸੋਚਤਭੁਏ
 ਤਬਹੀਪਾਰਿਯੋਜਹਾਂਸੁਨਿਪੁਤਹਮਾਰਾਤਹਿਲੇਚਲਾਇ
 ਲੰਬਨਪਾਰੇ॥੩੫॥ ਤਬਲੇਗਯੋਜਹਾਂਸੁਤਆਹਿਯਾਬਿਪ
 ਦੇਪਤੀਦੁਖਮਨਮਾਹਿਸੁਤਕੋਛੁਹਿਨਿਜਹਾਬਨਸੀਗਾ॥
 ਬਹੁਬਿਲਾਪੁਕਗਬਿਆਕੁਲਮੀਗਾ॥੩੬॥ ਹਾਹਾਹੁਦ
 ਨਕਰੇਤੇਭਾਰੀਪੁਤਪੁਤਮੁਖਮਾਂਹਿਉਚਾਰੀਜਲਦੀਜੇ
 ਹਮਕੋਸੁਤਸੇਇਨਾਹਿਦੇਵੇਅਬਕਾਰਣਕੋਇ॥੩੭॥ ਪੁ
 ਨਿਸੇਪ੍ਰਤਿਤਿਨਕੀਨਉਚਾਗਾਚਿਤਾਰਚੋਨਿਪਬੇਗਸਵਰਾ
 ਮੇਤਬਹੀਤਹਿਚਿਤਾਬਨਾਈਵਹਿਤੀਨੇਤਹਿਦਏਬਠਾ
 ਈ॥੩੮॥ ਸੀਕਰਛੰਦਾ॥ ਪੁਨਿਆਗਿਨਤਿਨਕੇਕਰੇ
 ਤੇਮੇਦਈਤਹਾਂਲਗਾਇਦੇਵਲੋਕਤੀਨੇਵੈਗਏਤਨੁਭੂਮਿ
 ਮਾਹਿਜਲਾਇਪੁਨਿਜਾਂਨਾਵਸਰਤਾਂਪਤਾਮਮਦਯੋਏਹੁ
 ਜਰਾਪੁਮਮਵਚਨਪੁਤਸੇਕਕੈਤੂਮਰੈਗੋਨਿਪਆਪ॥੩੯॥
 ਯਾਵਹਸਾਪਾਵਸਰਮਾਇਯੋਮਮਦਾਰਹੈਨਹਿਕੋਇਆਇ
 ਹਤਾਂਤਿਰਾਖਾਬਿਲਾਪਕੀਨੇਸੋਕਾਬਿਆਕੁਲਹੋਇਆਰਾ
 ਮਸੁਤਹਾਜਾਨਕੀਹਾਲਖਮਣਗੁਣਧਾਮਾਵਿਯੋਗਬਾਰੇ
 ਮੇਮਰੋਕੋਕਈਕਾਛੇਪ੍ਰਨ॥੪੦॥ ਇਮਵਦਤਭੂਪਤਿਪ੍ਰਾਣ
 ਤਾਜੇਪੁਨਿਗਏਸੁਰਪਤਿਲੋਕਾਗਮਲਖਮਣਮਾਤਲੀਨਿ

ਪਨਾਰਿਕਰੇਸੁਸੇਕਾਕਰਤਾਵੇਛਾਤੀਰੇਵਈਮੁਖਰੂਪਕੇ ੧੦੫
 ਗੁਣਗਾਇਆਐਸੀਮ੍ਰਿਤਕੁੰਭਮੇਥਿਪਦਈਹਲਾਹਲਪ
 ਐ॥੪੧॥ਬਸਿਸ੍ਰਲੈਸਭਮੰਤਰੀਤਹਿਪ੍ਰਤਪਹੁਤੇਜਾਇ॥
 ਤੈਲਫੇਣੀਭੂਪਪਰਸਭਦੂਤਲਏਬੁਲਾਇ॥ਯੁਧਾਜਿਤਕੇ
 ਨਗਰਪ੍ਰਤਿਤੁਮਦੂਤਬੇਗਸੁਜਾਹੁਘੋਰਯੋਪਰਿਜਾਯੋਤਾਹਿ
 ਭਗਤੀਸਾਨੁਜਲਿਆਹੁ॥੪੨॥ਤਿਹੱਕੋਮੇਰੇਬਚਨਤੇਗੁਰਬੇ
 ਗਾਯਾਇਸੁਕੀਨਾਨਿਜਨਗਰਆਵੇਬੇਗਤੁਮਜਗਭਰਤੁਬੁ
 ਧਪ੍ਰਬੀਨਾਐਸਿਰਸਰਥਰਾਜਕੋਨਿਜਮਾਤਪੈਖੋਆਇ॥
 ਬਸਿਸ੍ਰਕੇਯਹਬਾਕਸੁਨਿਪੁਨਿਗਏਦੂਤਸੁਧਾਇ॥੪੩॥ਯੁ

ਧਾਜੇਤਪੁਨਿਭਰਤਕੇਪ੍ਰਣਾਮਕੀਨਜਾਇ॥ਰਾਜਨਬਾਸਿ
 ਸ੍ਰਬੁਲਾਇਯੋਪੁਰਗੁਰਤਐਤਿਨਿਭਾਇਆਵੇਸੁਪੁਰੀਆ
 ਯੁਧਯਾਨਾਹਿਕਰੇਰੰਚਬਿਚਾਰਾਯਹਵਾਕਸੁਨਿਰੋਮਾਚਰੁ
 ਰਤਸੁਭਾਇਯੋਭਾਇਉਰਭਾਰ॥੪੪॥ਗੁਰਬਚਨੁਸਾਨੁਜਸਿ
 ਗਦੂਤਨਭਰਤਚਾਲੇਦੇਸਾਭੂਪਐਰਘੁਨਾਥਕੋਕਛੁਭ
 ਇਯੋਨਗਰਕਲੇਸਾਇਹਭਾਂਤਿਚਿਤਵਤਮਾਰਗਪੁਨਿ
 ਨਗਰਪਹੁਤੇਆਇ॥ਜਨਭੀਰਨਾਕਛੁਨਗਰਮੇਸਭਪ੍ਰ
 ਭਾਗਈਬਿਲਾਇ॥੪੫॥ਉਤਸਵਨਹੀਕੋਨਗਰਮੇਪਿ

ਖਭਰਤਚਿਤਅਪਾਗਾਪੁਨਿਗਯੋਨ੍ਰਿਪਕੇਰੁਵਨਮੇਨਹਿਲ
ਖਮੀਨ੍ਰਿਪਦੁਆਗਾਦੇਖੀਕਕੇਈਏਕਲੀਬੈਠੀਸੁਪਲਿਖ
ਬਿਛਾਇਸਿਹਸੇਪ੍ਰਣਾਮਸੁਮਾਤਕੇਪੁਨਿਭਰਤਕੀਨੋ
ਪਾਇ॥੪੬॥ਆਇਯੋਨਿਹਾਰਸੁਭਰਤਕੈਕੈਕੇਈਆਦਰ
ਕੀਨਾਉਠਾਇਭਰਤਲਗਾਇਗਰਪੁਨਿਗੋਦਭੀਤਰਲੀ
ਨਾਸਿਰਚੁਮਕੈਨਿਜਵੇਸਕੇਪੁਨਿਕੁਸਲਪੁਛਯੋਤਾਂਹਿ
ਪਿਤਾਭ੍ਰਾਤਾਮਾਤਮੇਸਭਕੁਸਲਹੈਪੁਰਮਾਂਹਿ॥੪੭॥ਆ
ਜਮਮਾਨੰਦਸੁਤਤਬਕੁਸਲਡੀਲਨਿਹਾਰਾਇਹਭਾਂ
ਤਾਂਹਿਸੁਪੁਛਯੋਨਿਜਪੇਵਕੋਪਰਵਾਹਾਕਹਭਰਤਬਿ
ਆਕੁਲਚਿਤਆਤਿਮਨਕੰਪਪੁਛੀਮਾਇਮਾਤੁਮਾਬਿਨ
ਮੇਪਿਤਾਕਿਹਠੈਰਆਹਿਬਤਾਇ॥੪੮॥ਮਾਤੁਮਾਬਿਨਨਹਿਮੇ
ਪਿਤਾਇਕੰਤਬੈਠੈਸੋਇਆਬਨਾਦਿਖਾਈਦੇਤਹੈਕਹੁਤ
ਯੋਕਾਰਣਕੋਇਆਤਾਤਕੇਅਦੇਖਨੇਮਾਮਦੁਖਭੁਏਆਤਿਅ
ਹਿਅਕਿਦੁਖਸੋਆਪਪਸੁਤਕੈਕੇਈਭਾਖੇਤਾਂਹਿ॥੪੯॥ਧ
ਰਮਸ੍ਰੀਲੀਜੋਗਰੀਕ੍ਰਿਤਅਸ੍ਰਮੇਪੀਪਾਂਹਿਭਾਂਗਤੀਕੋਤਾ
ਤਤੇਰੋਗਯੋਯਾਜਗਮਾਂਹਿਅਇਹਬਾਤਸੁਨਿਭੁਭਰਤਗਿਰ
ਯੋਸੋਕਾਬਿਆਕੁਲਹੋਇਆਤਾਤਕਹਿਭੁਮਗਏਮੈਕੋਦੁਖਸ
ਮੁੰਦਛੋਇ॥੫੦॥ਨਾਸਮਰਪਯੋਮਾਮਰਾਮਰਾਜੇਆਪਗਏ
ਸਿਪਾਇਅਇਹਭਾਂਤਿਭਰਤਾਬਿਲਾਪਕਰਸਿਰਕੇਸਦੀਨੀਖ
ਲਾਇਉਠਾਇਕੈਕੈਕੇਈਤਾਂਨਿਜਪਟਕੈਫ੍ਰਿਗਪੋਚਾਸਮ
ਧਾਂਨਸੁਤਾਂਕਰੇਸੁਭਕਿਉਕਰੈਤੁਸੋਚਾ॥੫੧॥ਕਲਯਾਣਤੇ
ਰੀਪੁਤਮੇਸਭਸਿਪਕੀਨੋਕਾਜੁਕਰਤੁਬਤੋਕੋਨਾਕਛੁਸੁ
ਤਰਹਯੋਸੇਖਸੁਆਜੁਭਰਤਤਾਕੋਭਾਖਯੋਪੁਨਿਮਰਣਅਵ
ਸਰਮਾਂਹਿਅਮਪਿਤਾਭੂਪਿਸਿਰੋਮਣੀਪੁਨਿਕਿਆਕਹਯੋ

ਮੁਖਮਾਂਹਿ॥੫੨॥ਸ੍ਰੀਰਾਮਕੋਪੁਨਿਕਿਸਾਕਹਯੋਵਹਲਿਖ
 ਲਭਾਖੋਮੋਹਿ॥ਕੈਕੇਈਨਿਰਭੈਤਾਕਹੈਸੁਤਸੁਨੇਭਾਖੋਤੋਹਿ॥
 ਹਾਰਾਮਸੀਤੇਲਖਮਣਾਇਹਭਾਂਤਿਬਾਰੰਬਾਰਾਬਿਲਾਪ
 ਚਿਰਕਰਤਿਆਗਤਨਕੋਗਯੋਸੁਰਗਮਸ਼ੁਗ॥੫੩॥ਦੋਹ
 ਰਾ॥ ॥ਭਰਤਬਖਾਨੇਤਾਹਿਕੋਰਾਮਲਖਮਨਸੀਯਮਤ
 ॥ਨਹਿਸਮੀਪਤਬਕਹਿਗਏਯੋਬਿਲਪੇਮਮਤਾਤ॥੫੪॥
 ਕੈਕੇਈਵਾਚਾਸਿਕਰਛੰਦਾ॥ਰਾਮਕੋਜੁਵਰਾਜਹਿਤ
 ਤਬਤਾਤਉਦਮਕੀਨਾਭਵਰਾਜਕੇਹਿਤਪੂਤਮੇਤਿਹਮਾ
 ਹਿਾਵਿਘਨਸੁਕੀਨਾਪੂਰਬਕਬੀਵਰਦੇਨਮੋਕੇਵਰਦਭੂ
 ਪਤਿਦਏਅਸੋਇਦਾਨੀਦੋਨੰਗੀਮੇਮਾਂਗਨਿਪਤੇਲਏ॥੫੫॥
 ਏਕਕੈਤਵਰਾਜਦੂਸਰਰਾਮਕੋਬਨਬਾਸਾਸੰਤਵਾਦੀਭੂ
 ਪਤੇਤਵਰਾਜਕੀਨਪ੍ਰਕਾਸਾਰਾਮਕੋਬਨਭੇਜਯੋਤਵੀਪ
 ਤਾਪਰਮਉਦਾਗਾਰਾਮਪਾਛੇਸੀਯਗਈਜਗਪਾਤਬ੍ਰਤਸੁ
 ਧਾਰਾ॥੫੬॥ਸੁਭ੍ਰਤਭਾਵਾਦੇਖਾਵਨੇਹਿਤਗਯੋਲਖਮਣ
 ਆਪਾਬਨਗਏਸਰਬਸੁਯਾਂਬਿਧੀਪੁਨਿਭੂਪਕੀਨਾਬਿਲਾਪ
 ॥ਰਾਮਰਾਮਸੁਭਾਖੋਮੁਖਮੁਯੋਭੂਪਤਿਸੋਇ॥ਗਿਰਜਾਸੁ
 ਨੇਇਹਭਾਂਤਿਮਰਦੇਭਾਗਾਬਿਨਨਹਿਹੋਇ॥੫੭॥ਇਹਭਾਂ
 ਤਿਮਾਤਾਬਚਨਸੁਨਸੁਤਗਿਰਯੋਭੂਮਿਮਸ਼ੁਗਾਵੰਜਹਤ
 ਦੁਮਾਜਿਉਗਿਰੇਕਛੁਰਹੀਨਾਹਿਸੰਭਾਗਾਪਿਖਤਾਂਕੈਕੇਈ
 ਦੁਖੀਹੋਈਬਹੁਰਕੀਨਉਚਾਗਾਕਿਉਸੋਕਮੇਰੇਸੁਤਕਰੇਆ
 ਜੁਭਯੋਗਾਜਿਤਿਹਾਰਾ॥੫੮॥ਦੁੱਖਅਵਸਰਨਾਕਛੁਇਹ
 ਭਾਂਤਿਭਾਖਯੋਮਾਇਕੋਪਭਰਤਾਬਿਲੋਕਤਾਂਪ੍ਰਤਮੰਨਦੇਤਿ
 ਜਲਾਇਆਸਭਾਖਹੈਭੂਪਾਪਨੀਤਵਕੀਨਭਰਤਾਘਾਤਾ
 ਦੁਰਭਾਗਤੇਮੇਜਨਮਲੀਨੋਅਘੀਮੈਬਿਖਯਾਤਾ॥੫੯॥

ਆਗਿਨਮੈਮੇਜਰੋਗੋਕੈਮਰੋਗੋਬੀਖਖਾਇ। ਖਕੁਗਸੇਤਨਕ
 ਟਾਪਨੇਜਾਓਜਮਪੁਰਧਾਇ। ਭਗਤਿਘਾਤਿਨਦੁਸ੍ਰੇਰੋ
 ਕੁੰਭੀਪਾਕਸੁਗੋਨਾਕੈਕੇਈਕੋਯੋਤਾਟਕੈਪੁਨਿਗਯੋਕੁਸੋ
 ਲਜਾਭੋਨਾ॥ ੬੦॥ ਸੋਪਿਖਤਰਤਨਿਹਰਦੀਨੀਉਚਕੰਠਪੁ
 ਕਾਗਾਭਰਤੁਤੈਸੇਰੋਵਈਤਿਨਪਾਦਮਸਤਕਧਾਰਾਅਈ
 ਗਭਰਤੰਧਰਮਸੀਲਾਰਾਮਮਾਤਸੁਹਾਇ। ਕ੍ਰਿਸਦੀਨਬੀ
 ਦਨਾਭਾਖਈਬਹੁਨੈਨਤੇਜਲਜਾਇ॥ ੬੧॥ ਠਾਏਦੂਰਤੇਰੇਪੁ
 ਤਯੋਸਭਗਯੋਕਾਰਣਹੋਇ। ਸਭਸੁਖਯੋਮਾਤਬਖਾਨਯੋਤ
 ਵਮਾਤਕੀਨੋਜੋਇ। ਸਹਜਨਕੀਸਹਲਖਮੋਏਸੁਤਰਾਮਚੀ
 ਦਹਮਾਠਾਦੁਖਸਿੰਧਮਗਨਾਮੇਰਹੀਬਨਗਏਚੀਰਸੁਧਾਠਾ॥
 ੬੨॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਹਾਰਾਮਰਘਵੰਸਸੁਨਾਇਕਾਤ੍ਰਿਪਰ
 ਮਾਤਮਸਭਵਰਦਾਇਕਾਯਦਪਿਤ੍ਰਮਮਉਦਰਸੁਭਯੋਤ
 ਦਪਦੁਖਨਹਿਮੇਰੋਗਯੋ॥ ੬੩॥ ਤਾਤੈਬਿਧਹੈਬਹੁਬਲਵਨ
 ॥ ਯਹਮੇਕੋਉਰਭਯੋਸੁਭਾਨੁਯੋਬਿਲਾਪਕੋਸੋਲਜਾਕੀਨਾ
 ਤਾਂਪਿਖਤਰਤਭਯੋਅਤਿਦੀਨਾ॥ ੬੪॥ ਪਾਦਗਹੋਕਰਭਾ
 ਖੇਏਹਾਮਾਤਾਬਚਨਸੁਮੇਸੁਨਲੇਹਾ। ਰਾਮਰਾਜਆਭਿਖੇਪਨ
 ਬੀਚਾਕੈਕੇਈਕਰਮਕਰਯੋਜੁਨੀਚਾ॥ ੬੫॥ ਅਨੰਤਵਾਤਿ
 ਨਕੀਨਸੁਜੇਈ। ਭਰਤੁਸੁਜੇਉਰਜਾਨਤਹੋਈ॥ ਆਥਵਾਮੇਪੇ
 ਰੀਜੇਸੋਇ। ਤੋਮੇਕੋਯਾਬਿਧਆਪਹੋਇ॥ ੬੬॥ ਬ੍ਰਾਹਮਣ
 ਸੋਮਾਰੇਤੇਜੋਸੋ। ਮੇਕੋਪਾਪਹੋਇਪੁਨਿਤੈਸੋ॥ ਮਮਾਭਿਧਤੀ
 ਗੁਰਕੋਮਾਗਾਜੇਹੋਵੈਪੁਨਿਪਾਪਆਪਾਰਾ॥ ੬੭॥ ਮੇਜੋਜਾ
 ਨਤਥੋਪੁਨਿਸੋਈ। ਤੋਮੇਕੋਵਹੁਸਗਲੇਹੋਈ॥ ਯਾਬਿਧਭ
 ਰਤਸਪਬਬਹੁਭਾਖਾਰੋਇਯੋਮਾਤਚਰਣਾਸਿਰਰਾਖਾ॥ ੬੮॥
 ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਉਮਾਕੋਸੋਲਯਾਤਾਹਿਕੋਈਨੋਕੰਠਲ

ਗਾਇ। ਸੁਤ ਜਾਨੇ ਮੇ ਸ ਗਲਾ ਬਿਧ ਮਤ ਸੋਚੋ ਸੁਖ ਦਾਇ।
੬੮॥ ਮਹਾ ਦੇਵ ਉਵਾਚ। ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਪੁਨਿਤਾ ਹਿ ਸਮੇ
ਭਰਤਾ ਗਮ ਕੇ ਸੁਨਿਯਾ ਪਬ ਸਿਸ੍ਰੁਤ ਹਾਂ ਚਲਿਆ ਏ। ਨਿ
ਪਮੰਦ ਰਮੇ ਵਾਹਿਰਾ ਜਗੁ ਰੂਸਾ ਹਿ ਮੰਤ੍ਰ ਨ ਕੇ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਸੁਹ
ਏ। ਪਿਖਰੇ ਵਤ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਂਤਿ ਹਸਾਦਰ ਆਪਿ ਬ
ਸਿਸ੍ਰੁ ਅਲਾਏ। ਵਹੁ ਭੂਪਤਿ ਬੇ ਆਤਿ ਤੋ ਗਬ ਭੇ ਪੁਨਿ ਸੰਤ
ਪਰਾਨੁ ਮਥੇ ਜਰ ਠਾਏ॥ ੭੦॥ ਆਨਵ ਕੇ ਸੁਖ ਭੋਗ ਸਭੈ ਆ
ਸਮੇ ਪਨ ਲੋ ਬਹੁ ਯਾਗ ਕਰਾਏ। ਬਹੁ ਦੱਖਣਤਾ ਮਖਮਾ
ਹਿ ਦਈ ਹਾਰਿ ਰਾਮ ਮਹਾਂ ਸੁਤ ਸ੍ਰਿ ਦਰਜਾ ਏ। ਅੰਤ ਗਏ ਸੁਰ
ਲੋਕਾ ਬਿਖੇ ਸੁਗਨਾਇ ਕ ਕੇ ਅਰਧਾ ਸਨ ਪਾਏ। ਸਿਖ ਕਿਭਾਂ
ਜਨ ਵੈ ਨਿਪ ਥੇ ਸੁਾ ਬਿਥਾ ਤੁਮ ਸੋਚਤ ਨੀ ਰਬੁ ਹਾਏ॥ ੭੧॥
ਚੋ ਪਈ॥ ॥ ਆਤੁ ਮਨਿ ਤ ਅਨਾ ਸੀ ਜਾਨੇ। ਜਨ ਮਨ ਸ
ਨਾਹਿ ਤਾ ਮੇ ਮਾਨੇ। ਤਨੁ ਜਤੁ ਅਤਿ ਅਪਵਿਤ ਅਹੇ। ਪ੍ਰਣਾਮ
ਵਿਨਾ ਸਸੁ ਪਿਣਿ ਪਿਣਗ ਹੇ॥ ੭੨॥ ਭਲੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਚਾਰ
ਸੁਕਰੇ। ਸੋ ਕਠੋਰ ਕਾਹਿਨ ਦਰਨ ਪਰੇ। ਪਿਤਾ ਤਨ ਜਗ ਭੀਤਿ
ਰਮਰੇ। ਮੂਰਖ ਸੋਚੇ ਉਰ ਪਰ ਹਰੇ॥ ੭੩॥ ਸਿਕਰ ਛੰਦ।
ਆਸਾ ਰੁਖ ਲੁਸਿ ਸਾਰੇ ਮੇ। ਵਿਯੋਜ ਬੈ ਸੁਹੋਇ। ਤੰਗ ਕੋ ਵੈ ਰਾਗ
ਸੋ ਸੁਖ ਸਾਂਤ ਦੇਵੇ ਸੋਇ॥ ਜਨ ਮਵਾਨੁ ਸੁਜੇ ਅਹੇ। ਤਿਹ ਮ੍ਰਿਤੁ
ਚਾਲੇ ਸੀਗਾ। ਪਰ ਹਾਰਨਾ ਹਿ ਕਰ ਕੇ ਸਕੇ ਯਹ ਜਨ ਮਮਰਨ
ਪ੍ਰਸੰਗਾ॥ ੭੪॥ ਸੁਕਰ ਮਕੇ ਅਪੀਨ ਜੀਤੁ ਜਨ ਮਮਰਣ ਸੁ
ਪਾਹਿ। ਜਾਨ ਕੋ ਵਿਵੇਕ ਜਨਾ ਕਿਉ ਸੋਚ ਹੈ ਪੁਨਿਤਾ ਹਿ। ਬ
ਹਮਾ ਰੁਕੋਟਿ ਸੁਲਟ ਹੋਏ ਗਈ ਸ੍ਰਿ ਸੁਆ ਪਾਰਾ। ਸੁਸੁ ਕੇ ਸੁ
ਸਾਗਰ ਨੀਰ ਕੇ ਕਾ ਆਸ ਥਾਤ ਨ ਖਾਰਾ॥ ੭੫॥ ਚਲਤ ਪ
੨ ਸੁਲਗਨਾ ਜਿਉ ਜਲੁ ਬਿੰਦੁ ਭੀ ਗੁਰ ਹੋਇ। ਤਿਉ ਆਪੁ ਜੁ

੧੧੦
੧੧.

ਵੇਲੋਕ ਕੀਤ ਵਧ ਯੋਨਿ ਸਚੇ ਕੋਇ ਨੀਵ ਪੁਰਬ ਕਰਮ ਕਰ
ਜਿਉ ਲਈ ਦੇਸੁ ਏਹਾ ਤਿਉ ਵਰਤਮਾਨ ਸੁ ਕਰਮ ਕਰ ਪੁਨਿ
ਮੋਰ ਲੇਵੇ ਦੇਹਾ ॥ ੧੬ ॥ ਜਿਉ ਤੇਜੇ ਜੀ ਰਣ ਪਾਟ ਕੋ ਪੁਨਿ ਗਹੇ
ਨਯੋ ਸਰੀਗਾ ਸੋ ਕਾਵ ਸਰ ਹੈ ਕਹਾਂ ਏਹ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਸਦ
ਹੋਇ ਨਾਹਿ ਮਰੇ ਆਤਮਾ ਜਮੇ ਪੁਨਿ ਵਰ ਪੈ ਨਹਿ ਕੋਇ
੧੭ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਆਖਟ ਭਾਵ ਸੁਵਿਕਾਰ ਨ ਕੋਈ ਸੁਤਿ
ਆਨਾ ਵਿਗ੍ਰਹ ਪੁਨਿ ਸੋਈ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਬੁਧਿ ਕੋ ਸਾਖੀ ਲ
ਯਾ ਬਿਹੀ ਨਾਇਕ ਸੁਤਿ ਸੁ ਸਾਖੀ ॥ ੧੮ ॥ ਆਤਮ ਪਰੇ ਅਦੁ
ਤੀ ਅਨੂਪਾ ਸਮਾਇ ਬਿਤ ਹੈ ਜਾ ਕੋ ਰੂਪ ਯਾ ਬਿਧ ਮਾਤਮ ਫਿ
ਓ ਉਰ ਪਰੇ ਸੇ ਕਤ ਜੇ ਸੁਤਾ ਕ੍ਰਿਯਾ ਸੁ ਕੋਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ਤੈਲ ਫੇ
ਣ ਮੇ ਪਿਤ ਤਨ ਪਰੇ ਲੈ ਸੁਤ ਸਾਚੇ ਵਧਿ ਪਰਣ ਸੁ ਕੋਰੇ ਹਮ ਸੇ
ਮਿਲ ਰਾਖ ਨੰਦ ਨ ਬੀਗਾ ਯਥਾ ਨਿਯਾਇ ਕਿਤੁ ਕਰੇ ਸੁ ਪੀਰ
॥ ੨੦ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ਆਦਿਨ ਅਠਤਾ ਲੀਹੈ ਭੁਏ ਮਰਨ ਅਨੰ
ਤ ਰੂਪ ਯਾ ਬਿਧ ਉਮਾ ਜਨਾਇ ਯੋ ਭੁਰਤ ਬਸਿ ਸੁ ਅਨੂਪਾ
੨੧ ॥ ਤਜ ਆਗਿ ਯਾਨ ਜਸੇ ਕੋ ਕੋ ਬਿਧ ਵਤ ਕ੍ਰਿਯਾ ਸੁ ਕੀਨਾ
ਆਹਿ ਤਾ ਅਗਨੀ ਕੀ ਬਿਧੀ ਜੇ ਗੁਰ ਆਇ ਸੁ ਦੀਨਾ ॥ ੨੨ ॥
ਸਿਸਕਾਰਾ ਵਿਧਿ ਵਤ ਕਰੇ ਦੀਨੀ ਆਗਿ ਨ ਲਗਾਇ ਆਦਿਨਾਇ

ਤਲਵੰਨ ਸੋਇ ਕਾਸਰ ਸੁਮਕ ਕਸਰਾ ਕੁਲ ਸੀਰਾ

ਕਾਦਸਕੇਕੁਏਲੀਨੋਬਿਪੁਬੁਲਾਏ॥੮੩॥ਪਿਤਓਦੇਸਕ
ਰਿਤਾਂਹਿਕੋਭੋਜਨਦਯੋਅਪਾਗਾਵਿਧਿਵਤਬਾਹਮਣਜੇਵਈ
ਸੈਸੈਕੇਈਹਜਾਰਾ॥੮੪॥ਬਾਹਮਣਕੋਧਨਬਹੁਦਯੋਗਓ
ਆਂਕਈਹਜਾਰਾਰਤਨਪਟਿਬਰਬਹੁਦਏਗਾਂਮਸੁਦਯੋਓ
ਦਾਗਾ॥੮੫॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਇਹਭਾਂਤਿਕਿਯਾਕਰਕੈਸ
ਗਲੀਪਿਤਕੋਰਿਣਥੋਵਹਤਾਹਿਉਤਾਰੇ॥ਮਿਲਸੀਗਪੁਰੇ
ਹਿਤਸਾਨੁਜਵੈਪੁਨਿਕੋਕੇਈਨੰਦਨਆਇਅਗਾਰੇ॥ਨਿਸ
ਬਾਸਕੀਯੋਪਠਤੀਤਰਤਾਂਉਰਭੀਤਰਰਾਮਹਰਾਮਾਚਿਤ
ਗੇ॥ਗੁਰਕ੍ਰਾਤਾਮਾਤਸਭੈਓਗਹੈਸੁਮਨੋਨਿਸਮੇਸਾਸਿਹੈ
ਪਰਿਦਾਰੇ॥੮੬॥ਸੁਖਨਾਹਿਲਾਹਿਯੋਉਰਭੀਤਰਤਾਂਉਹ
ਚਿਤਬਢੀਤਿਨਕੋਉਰਮਾਂਹੀ॥ਮਿਲਜਾਨਕੀਜਲਖਮਨ
ਸਮੰਰਪੁਨਾਬਗਏਸੁਬਡੇਬਨਮਾਂਹੀ॥ਅਮਾਤਸੁਰਾਖ
ਸਿਚੈਤਦਹੇਮੁਖਪੇਖਨਸੁਪੁਰੇਖਿਨਮਾਂਹੀ॥ਬਨਜਾਉਅ
ਬੈਮਾਤਿਏਹਕਰੀਤਜਗਜਸਤੋਨਿਪਕੋਘਗਮਾਂਹੀ॥੮੭॥
ਵੇਹਗਾ॥ ॥ਅੰਦਹਾਸਮੁਖਉਦਰੇਸੀਯਸਮੀਸ਼ੀਰਾਮਾਤਾ
ਪਦਪੰਕਜਸੇਵਸੀਭਰਤਸੁਆਠੇਜਾਮਾ॥੮੮॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀ
ਮਤਾਮਯਾਤਮਰਾਮਾਇਦੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਥਾਦੇਅਯੋਧ
ਯਾਕਾਂਡੇਸਪਤਮੋਧਿਆਏ॥੯॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਦਾਚ
॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਪ੍ਰਾਤਬਾਸਿਸ੍ਰਸਭੈਮੁਨਿਸਿਗਿਸੁਮਿਤਿ
ਸਭੈਪੁਰਵਾਸਬੁਲਾਏ॥ਰਾਜਸਭਾਜਨੁਦੇਵਸਤ੍ਰਾਤਿਹਮਾਹਿ
ਬਾਸਿਸ੍ਰਮੁਨਿਚਾਲਿਆਏ॥ਅੱਧਸਿੰਘਾਸਨਕੇਮੁਨਿਸੋਜਨੁਹੈ
ਚਤੁਰਾਨਨਜੁਸੁਖਦਾਏ॥ਆਨਸੁਭੁਪਤਿਕੇਸੁਤਕੋਪੁਨਿਸਾਨੁ
ਜਤਾਹਿਕਿਬੀਚਾਬਿਠਾਏ॥੧॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਦੇਸਕਲ
ਕੋਜੋਗੁਸੁਜੇਇਆਮੁਨਿਵਾਰਿਬਚਨਬਖਾਨਯੋਸੋਇ॥ਭੁਭੁਯਾ

ਹੇਤੁਵਾਪਿਤਾਨੁਸਾਸਨਾਤਿਲਕਦੋਹਿਰਾਮਬਹੋਸਿੰਘਾ
 ਸਨਾਕੈਕੇਈਯਾਚਨਰਾਜਸੁਕੀਨੋ। ੩੦। ਰੁਰਤਸੁਤਵਹਿਤੁ
 ਉਰਚੀਨੋਸੋਤਸਿੰਧਦਸਰਬਵਰਰਾਈ। ਰਾਜਦਯੋਤਿ
 ਨਮੁਖੇਅਲਾਈ। ੩੧। ਅਬਦੇਵੇਤਵਤਿਲਕਬਨਾਇਮੁ
 ਨਿਵਰਮੰਤ੍ਰਬੇਦਮੁਖਗਾਇ। ਸੁਨਿਕੈਰੁਰਤਸੁਯਾਬਿੰਬਾਨੀ
 ਮਮਨਾਹਿਰਾਜਸੁਤਾਂਹਿਬਖਾਨੀ। ੩੨। ਰਾਜਾਰਾਮਸੁਮਹਿ
 ਉਦਾਰੋ। ਹਮਤਿਨਕੋਹੈਦਾਸਾਬਿਚਾਰੋ। ਪ੍ਰਭਾਤਿਸਮੇਮੁ
 ਨਿਵਰਮੇਜਾਂਵੋ। ਰਾਮਚੰਦਕੋਨਗਰਲਿਆਵੋ। ੩੩। ਰੁਮ
 ਸੁਭਮਾਤੁਹਮਾਰੀਜੇਤੀ। ਸਬਿਨਕੈਕੇਈਚਲੇਸੁਤੇਤੀ। ਮਾ
 ਤਰੀਪਨੀਨਾਮਕੈਕੇਹੀ। ਅਬਹੀਹਨੇਆਇਮਨਏਹੀ
 ੩੪। ਪਰਮੇਕੋਰਘੁਵਰਨਾਹਿਦੇਖੋ। ਆਇਸਤੀਬਪਹਕਲੀ
 ਕਸੁਪੇਖੋ। ਪਾਦਚਾਰਦੰਡਕਬਨਜਾਂਵੋ। ਕਾਲਪ੍ਰਾਤਨਹਿ
 ਬਿਲਮਲਗਾਵੋ। ੩੫। ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ। ੩੬।
 ਸੋਭਘਨਸਾਹਿਤਸੁਮੇਚਲੇਤੁਮਜਾਹੁਭਾਵੈਮਤਚਲੋ। ਰਾ
 ਮਾਜਿਉਬਨਮੇਗਯੋਤਿਉਪਾਰਮੇਤਨਬਲਕਲੋ। ਫਲਮੁ
 ਲਭੇਜਨਮੇਕਰੋਸੋਭਘਨੁਨੀਕੋਲਿਆਵਈ। ਸਿਰਜਟਾ
 ਆਵਨੀਮੇਸਵੇਨਾਹਿਰਾਮਜੋਲੋਆਵਈ। ੩੭। ਸਿੰਕਰ
 ਛੰਦਾ। ੩੮। ਆਇਹੁਤਾਂਤਿਰੁਰਤਸੁਪਾਰਮਨਮੇਮੋਲਲੀਨੀਪ
 ਰਾਸਤੁਲੋਕਰੁਰਤਸੁਹਾਹਈਮੁਖਸਾਪੁਸਾਪੁਉਚਾਰਾਮ
 ਰਾਮਸੀਲਪ੍ਰਭਾਤਿਬਨਪ੍ਰਤਿਰੁਰਤਕੀਨਪਯਾਨਾਸੁਮੰਤ
 ਸਭੈਬੁਲਾਇਸੈਨਕਏਹੁਕੀਨਬਖਾਨਾ। ੩੯। ਚਤੁਰੰਗ
 ਨੀਸਾਭਿਸੈਨਿਜੇਤੀਰੁਰਤਕੋਨਾਨੁਗਾਮਾਮਸੁਕੰਜਰ
 ਰਥਪਦਾਤੀਰਹੇਯੋਨਾਮਾਕੋਸੋਲਯਾਲੋਰਾਜਦਾਰ
 ਬਾਸਿਸੁਲੋਦਿਜਰਾਜਾ। ਰੁਰਤਕੇਸਿੰਗਸਰਬਚਾਲੇਰਾਮ

ਦੇਖਨਕਾਜਾ ॥ ੧੦ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥ ਰੀਗਤੀਰਸਿੰਗਵੇਰਪੁ ॥ ੧੧੩ ॥
 ਰਸੈਨਾਕੀਨਨਿਵਾਸਾ ॥ ਸੰਤੁਪਨਬਖਾਨਯੋਸਰਬਕੋਇਹਾਂਕੋ ॥ ੧੧ ॥
 ਨਿਸਬਾਸਾ ॥ ੧੧ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਸੁਨਿਕੈਤਰਤਾਗਮਕੋਮਨ
 ਮੇਅਤਿਸਿਕਤਈਗੁਹਏਹਾਬਿਚਾਰੋ ॥ ਬਹੁਸੈਨਸਮੇਤਸੁਕੇਕ
 ਈਨਿਦਨਆਇਪਰੇਯਹਰੀਗਾਕਿਨਾਰੋ ॥ ਨਹਿਜਾਨਪਰੇਸਿ
 ਗਿਸੈਨਲਈਯਹਰਾਮਪਰਾਤਮਕੋਨਹਿਮਾਰੋ ॥ ਸਤੁਭੇਕਨ
 ਕੋਇਹਬਾਤਕਹੀਚਲਸਾਯੁਪਯਾਮਨਲੇਹਿਨਿਹਾਰੋ ॥ ੧੨ ॥
 ਜੋਮਨਤੀਤਰਸੁਪਾਹੇਤਬਲੇਮਮਨਾਵਨਸੈਨਉਤਾਰੋ ॥ ਜੋਮਨਤੀ
 ਤਰਪਾਪਕਛੂਤਬਨਾਵਨਖੈਚਸੁਲਾਹੁਕਨਾਰੋ ॥ ਜਾਤਿਭਾਈਮ
 ਮਸੀਗਚਲੇਗਹਆਯੁਪੁਸ਼ੀਦਿਸਚਾਰਨਿਹਾਰੋ ॥ ਇਹਭਾਂਤਿ
 ਖਾਨਸੁਲੇਗਨਕੋਹੁਹਤੀਕਸੇਕਰਮੇਪਨੁਪਾਰੋ ॥ ੧੩ ॥ ਬਹੁਭਾਂ
 ਤਿਉਪਾਇਨਤਾਂਹਿਲਈਪੁਨਿਸਿਗਿਲਏਬਹੁਸਾਯੁਪਬੀਰਾ ॥
 ਭਰਤੀਪਿਖਤਾਂਹਿਉਪਾਇਨਲੈਗੁਹਆਨਪਰੀਲਖਰਾਮਸੁਖੀ
 ਰਾਮਪ੍ਰੀਤਸਮੀਪੁਨਿਸਾਨੁਜਤਾਂਸਿਰੇਮੈਜਟਹੈਤਨਮੈਬਨਹੀ
 ਰਾ ॥ ਉਰਤੀਤਰਰਾਮਕੀਸੋਚਕਰੇਂਮੁਖਰਾਮਭੁਨੇਏਗਜਾਵਤ
 ਨੀਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਆਨਉਬੈਦਨਕੈਸੁਨਿਖਾਦਪਤੀਗੁਹਹੇਮੁਖਮਾਸਿ
 ਸੁਏਹਬਖਾਨੇ ॥ ਤਬਕੈਕੋਈਨਿਦਨਬੇਗਉਠਾਇਸੁਸਾਦਰਵੈਗ
 ਲਿਮਾਹਿਲਗਾਨੇ ॥ ਕਲਯਾਨਪੁਛੀਗੁਹਕੀਮੁਖਤੇਪਿਖਰੂ
 ਤਸਖਾਮਨਮੇਬਿਗਸਾਨੇ ॥ ਯਹਰਾਮਸਖਾਪੁਨਿਕੈਕੋਈਨਿਦਨ
 ਲੇਗਕੋਮੁਖਆਪਬਖਾਨੇ ॥ ੧੫ ॥ ਭਰਤੇਵਾਚਾਸੈਯਾ ॥
 ਭਾਤਤੁਮੇਰਪੁਨਾਥਕਿਸੀਗਸੁਬਾਸਕੀਯੋ ॥ ਪ੍ਰੇਰਸੁਹਾਈ
 ॥ ਰਾਮਪਰਾਤਮਪ੍ਰੇਮਭਰੇਬਿਗਸੈਤੁਮਕੋਗਲਿਮਾਹਿਲਗਾ
 ਈ ॥ ਪੀਨਿਭਯੋਕਿਤਕਿਤਭਯੋਤਵਰਾਘਵਸੈਮੁਖਬਾਤਮ
 ਲਾਈ ॥ ਰਾਮਸੀਯਾਲੱਖਮਨਸਮੀਜਿਹਠੈਗਪਿਖੇਵਹੁਦੇਹਾਦਿ

ਖਾਈ॥੧੬॥ਅਬਸੁਬ੍ਰਲੇਚਲਮੇਹਤਹਾਂਜਿਹਸੈਨਕੀਯਾ
ਸੀਯਾਸੇਮਮਬੀਗਾ॥ਤੁਮਸੇਵਕਰਾਮਾਕਿਪ੍ਰੀਤਸਖਾਤਵਭਾ
ਗਮਹਾਂਜਗਮਾਹਿਗਹੀਗਾ॥ਇਹਭਾਂਚਿਤਾਰਚਿਤਾਰਤਹੀ
ਇਗਕੈਕੇਈਨਿਦਨਜਾਵਤਨੀਰਾ॥ਗੁਰਸੀਗਾਮਿਲੇਤਿਹਠੰਗ
ਏਜਹਿਰਾਮਵਸੇਨਿਸਥਿਗਸੁਤੀਰਾ॥੧੭॥ ਚੌਪਈ॥ ॥
ਸੈਨਾਸਥਾਂਨਪਿਖੇਤਿਨਜਾਈ॥ਜਿਹਸੇਏਥੇਕੁਸਾਬਿਛਾਈ॥
ਸੀਤਾਭਰਣਾਬੰਦਾਤਿਸੁੰਦਰਾ॥ਅਰਚਿਤਭੂਮਿਭਈਗੁਣਮੰ
ਦਾਰਿ॥੧੮॥ਦੁਖਸੀਤਪਤਿਰਿਦੇਅਤਿਹੋਇਯੋ॥ਭਰਤਾਬਿਅਤੁ
ਲਭਿਰਾਅਤਿਹੋਇਯੋ॥ਅਹੁਕੁਮਾਰੀਸੀਤਾਨਾਮਾ॥ਜਨਕਨੰਦਨੀ
ਗੁਣਕੀਧਾਮਾ॥੧੯॥ਰਤਨਪਲੰਘਪੁਨਿਮਹਲਉਦਾਰੋਕੋ
ਮਲਉਪਰਿਪਾਟਸਵਾਰੋ॥ਰਾਮਸਹਿਤਸੇਵਤਈਤੈਸੇ॥ਸੋਕੁਸ
ਵਿਸਟਰਸੇਈਕੈਸੇ॥੨੦॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਸੀਤਾਰਾਮਸੁਦ
ਖਭਰੇਬਨਕੁਸਪਾਤਨਾਮਾਹਿ॥ਮੇਰੋਹੀਅਪਰਾਪਹੈਐਰਸੁਕ
ਰਣਨਾਹਿ॥੨੧॥ ਸਿਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਪ੍ਰਿਗਮੋਹਿਪਾਪਨਕੇ
ਕਈਮੈਜਨਮਯੋਭਿਰਾਮਾਹਿ॥ਅਮਨਮਿਤਕਲੇਸਬਨਮੇਰਾਮ
ਸੀਤਾਪਾਂਹਿ॥ਪਿਨਲਖਮਣਜਨਮਹੈਜਗਰਾਮਕੇ॥ਸੀਗਿਜੋਇ
॥ਬਨਗਯੋਹਰਖਉਦਾਰਉਰਨਹਿਰਹਯੋਘਰਮੈਸੋਈ॥੨੨॥
ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥ ॥ਮੇਰਾਮਦਾਸਨਦਾਸਕੋਪੁਨਿ
ਦਾਸਹੋਵੇਗੋਜਬੀ॥ਤਬਜਨਮਮੇਰੋਸਫਲਹੋਵੇਸਿਕਨਾਹਿਕਰੋ
ਕਬੀ॥ਭ੍ਰਾਤਾਜਿਹਰਘੁਨਾਥਹੈਵਹਿਠੰਗਜਨਤਹੈਜਬੈ॥ਕਹ
ਮੇਹਰਾਮਾ॥ਕੇਹਿਤਬੇਗਜਾਵੇਮੈਅਬੈ॥੨੩॥ ਸੈਯਾ॥
॥ਗੁਰਪੇਖਤਿਨੇਅਤਿਸੁੰਧਮਹਾਂਮਨਪ੍ਰੇਮਭਰੇਇਹਬਾਤ
ਉਚਾਰੀ॥ਤੁਮਪੀਨਿਰਏਜਗਮਾਹਿਸੁਨੋਰਘੁਬੀਗਾਬਖੇਇਹ
ਪ੍ਰੀਤਤੁਮਾਰੀ॥ਜਨਕਾਤਮਜਾਲਖਮੰਨਾਬਿਖੇਅਤਿਆਹਿਸਨੇ

ਹਸੁਤੋਹਉਦਾਹੀ॥ਗਿਰਾਚਿਤੁਸੁਕੂਟਬਿਰਾਜਤਹੈਜਹਹੈਕ
 ਦਲੀਬਨਸਾਫੁਲਦਾਹੀ॥੨੪॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ਮਦਾ
 ਕਿਨੀਸਮੀਪਰਾਮਸੀਯਸਾਨੁਜੇਰਹੇ॥ਅਨੰਦਕੰਦਪੂਰਣੇ
 ਆਪਾਰਸੁਖਹੁਲਹੇ॥ਤਹਾਂਚਲੇਸਮਸਤਹੂੰਸਮੈਨਰੀਗਕੇ
 ਤਰੇ॥ਨਿਖਾਦਰਾਜਭਾਖਯੋਕਹਯੋਬਿਲਿਬਨਕੋਰੇ॥੨੫॥
 ਅਨਾਇਨਾਵਪਾਂਚਸੈਮਹਾਂਨਦੀਤਰਾਵਨੀ॥ਸੁਆਪਰਾਜ
 ਨਾਵਕੇਸੁਲਿਆਇਓਸੁਹਾਵਨੀ॥ਚਫਾਇਰਾਮਮਾਤ੍ਰ
 ਤਸਾਨੁਜੇਉਦਾਰਪੀ॥ਬਾਸਿਸ੍ਵਕੋਚਫਾਇਯੋਨਿਖਾਦਰਾ
 ਜਸੀਲਪੀ॥੨੬॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਕੈਕੇਈਐਰਜੇਖਤਾ
 ਜੇਤੀ॥ਅੰਗਨਾਵਚਦੁਇਸੁਤੇਤੀ॥ਯਾਬਿਪਰੀਗਾਉਤਰੇ
 ਪਾਰਾਭਰਤਨਿਖਾਦਪਤੀਸੁਉਦਾਰ॥੨੭॥ਭਾਰਵਾਜਕੋ
 ਆਸੁਮਜਹਾਂ॥ਬੇਗਗਏਵਹਸੁਗਲੇਤਹਾਂ॥ਸੈਨਾਦਰਸੁਖ
 ਪਪਛਾਰੀ॥ਸਾਨੁਜਭਰਤਸੁਗਯੋਅਗਾਰੀ॥੨੮॥ਆਸੁ
 ਮਮਾਹਿਸੁਮੁਨੀ॥ਬਿਰਾਜੇ॥ਤਪੋਕਾਂਤਪਿਖਪਾਵਕਲਾਜੇ॥
 ਪੇਖਤਰਤਰਿਖਠਰਤਉਦਾਰੀ॥ਸਾਸੁੰਗਪਗਬਿਦਨਪਾਰੀ
 ॥੨੯॥ਦਸਰਥਕੇਸੁਤਜਾਨਪੁਨੀਸੁਗਾਪੂਜਨਕੀਯੇਤਾਂ
 ਹਿਯੁਗੀਸੁਗਾ॥ਸੀਸਜਟਾਂਤਨਬਲਕਲਧਾਰੀ॥ਭਰਤਪੇਖ
 ਰਿਖਕੀਨਉਚਾਰੀ॥੩੦॥ਕਸਲਛੇਮਤਮਰਕਸਕਮਾਰੇ॥

੧੧੬
੧੧੫

ਜਪਾਇਕਿਉਂਬਲਕਲਪਾਠਾਕਾਹਿਨਿਮਿਤ੍ਰਾਵਿਪਨਤੁਮਾ
 ਏਮੁਨਿਸਾਸੁਮਾਸਿਰਜਣਾਂਬਦਾਏ॥੩੧॥ਭਾਰਦੁਆਜਵਚ
 ਨਸੁਨਿਪਾਇਓਭਰਤਨੈਨਭੀਤਰਜਲਆਇਯੋਭਗਵਨ
 ਸਤ੍ਰੁਤਨਉਰਜੇਈ॥ਤੁਮਜਾਨਤਹੋਸਗਲੋਸੇਈ॥੩੨॥ਤੋਦ
 ਪਰੁਮਪੁਛਯੋਪ੍ਰਭਜੇਈ॥ਭਯੋਅਨੁਰਾਹਮੇਪਾਰਿਸੋਈ॥ਤੁਮ
 ਸਰਬੰਗਸਭੈਬਿਧਅਹੋ॥ਭਾਖਨਤੇਜਨਕੇਅਪਦਹੋ॥੩੩॥
 ਸਿਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਰਾਮਰਾਜਾਵਿਘਾਤਲੋਕੈਕੇਈਕੀਨੋਜੋ
 ਏ॥ਬਨਬਾਸਪੁਨਿਸਾਹਿਸੀਯਕੋਮੈਨਾਹਿਜਾਨੋਕੋਈ॥ਤਵਪ
 ਦਸੁਗਲਸੁਗੰਦਮੇਹੋਮੁਨੀਵਰਿਆਹਿ॥ਇਮਭਾਖਭਰਤਸੁ
 ਪਾਦਪਕਰੇਭਯੋਦੁਖਉਰਮਾਹਿ॥੩੪॥ ਵੋਹਰਾ॥ ॥
 ਤੁਮਹੀਜਾਨਨਜੋਗਹੋਹੋਮੁਨਿਪਰਮਦਯਾਲਾਸੁਧਮ
 ਸੁਧਸੁਮੇਮਨੇਤੁਮਹੋਰਿਅਨਾਬਿਸਾਲਾ॥੩੫॥ ਸੈਯਾ
 ॥ ॥ਮਮਰਾਜਸੁਨਾਹਿਪਰੇਜਨਹੈਰਘੁਨਾਥਬਲੀਜਰਾ
 ਰਾਜਨਰਾਈ॥ਹਮਕਿਕਰਹੈਮੁਨਿਪ੍ਰਿਗਵਜੁਰਘੁਨਾਥਬ
 ਲੀਪਦਕੋਸਿਵਕਾਈ॥ਇਹਤੇਹਮਜਾਵਤਹੈਬਨਮੇਮੁਨਿ
 ਰਾਮਪਦਾਂਬੁਜਕੀਸਰਨਾਈ॥ਤਹਿਰਾਜਸਿਭਾਰਨਿਵੇਦਤ
 ਲੇਹਮਲਿਆਵਹਿਰਾਮਸੁਪਾਦਮਨਾਈ॥੩੬॥ ਸਿਕਰ
 ਛੰਦਾ॥ ॥ਬਾਸਿਸ੍ਰੀਪੁਰਿਵਾਸਯੋਪੁਨਿਦੇਸਲੋਕਅਪਾ
 ਰਾਮਿਲਕੈਸਭੈਹਮਰਾਮਕੈਦੈਭਾਲਤਿਲਕਸਵਾਰਾ॥ਐਪ
 ਨਗਰੀਲੇਚਲੇਪਦਸੇਵਹੋਪੁਰਮਾਹਿ॥ਇਹਭਾਂਤਿਬਾਨੀਭ
 ਰਤਸੁਨਿਮੁਨਿਹਰਖਯੋਉਰਮਾਹਿ॥੩੭॥ਗਰਲਾਇਭ
 ਰਤਸੁਚੁਮਮਸਤਕਮੁਨਿਬਡਾਈਕੀਨਾਮੇਜਾਨਯੋਭਾਵਿਖ
 ਪੁਰਬਾਕਿਯੋਭਯੋਮਨਦੀਨਾਤ੍ਰਿਸੁਮਿਤ੍ਰਾਂਪੁਤਤੇਹੈਰਾਮਭਗ
 ਤਉਦਾਗਾ॥ਤਿਥਕੀਨੋਮੈਚਹੋਸਾਹਿਸੈਨਸਹਪਰਵਾਰਾ

੩੮॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਸੈਨਸਾਹਿਤਸੁਨਿਭਰਤਕੁਮਾਰਾਅਬਤੁ
ਮਭੋਜਨਕਰੇਹਮਾਰਾ॥ਰਾਤਿਬਸੇਤੁਮਾਇਹਾਂਹਮਾਰੇ॥ਰਾਮਸ
ਮੀਪਸੁਜਾਹੁਸਕਾਰੇ॥੩੯॥ਮੁਨਿਵਰਜਿਉਆਇਸੁਹੈਥਾਰੇ
॥ਤਿਉਕਰਹੈਹਮਦਾਸਤੁਮਾਰੇ॥ਰਾਹਦੁਆਜਸੁਨਿਭਰਤਸੁਬਾ
ਨੀ॥ਜਾਇਛੁਹਯੋਪਰਭੀਤਰਪਾਨੀ॥੪੦॥ਮੰਨਗਾਹੀਪਰ
ਭੀਤਰਬਰਯੋ॥ਕਾਮਧੇਨੁਕੋਧਿਆਨਸੁਪਰਯੋ॥ਸਿਮਰਨਕਰ
ਯੋਸੁਮੁਨਿਵਰਜਬਹੀ॥ਆਈਕਾਮਧੇਨਤਹਿਤਬਹੀ॥੪੧॥
ਆਲੋਕਿਕਸਰਬਕਾਂਮਥੇਜੇਈ॥ਧੇਨਰਚੇਤਾਹੈਠੋਰਸੁਤੇਈ
॥ਸੈਨਸਾਹਿਤਭਰਤਕੋਜੋਜੋ॥ਵਾਂਛਤਥੋਰਚਯੋਤਿਨਸੋਸੋਧੋ
ਜਨਗੀਤਾਨਿਤਬਹੁਭੰਤੀ॥ਮਾਨੇਸੁਰਗਵਸੇਵਹਰਤੀ॥ਗੁਪਤਿ
ਸੁਤਪੁਨਿਸੈਨਿਕਜੇਈ॥ਵਿਪਤਿਭਏਮੁਨਿਆਸੁਮਤੇਈ॥੪੨
॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਪ੍ਰਥਮੇਬਸਿਸੁਸੁਪੁਜਕੈਮੁਨਿਵਰਭਾਰ
ਦੁਆਜਾ॥ਸੈਨਸਾਹਿਤਜੁਭਰਤਕੋਪੁਨਿਪੁਜਯੋਮੁਨਿਰਾਜਾ॥
੪੩॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਮੁਨਿਆਸੁਮਨਾਕਸਮਾਨਾਬੀਖੋਦਿਨ
ਰਾਤਸੁਖੀ॥ਇਹਭੰਤੀਬਿਤਾਈ॥ਆਭਿਬੰਦਪਦਾਂਬੁਜਪ੍ਰਤਸ
ਮੇਸੁਚਲੇਸਗਲੇਮੁਨਿਆਇਸੁਪਾਈ॥ਗਿਗਚਿਤਸੁਕੁ
ਟਗਏਸਗਲੇਤਾਹਿਸੈਨਸਭਾਕਛੁਦੁਰਠਰਾਈ॥ਗੁਹਮ
ਰਸੁਮੰਤਸੁਭਾਤਦੁਊਸੁਆਗਾਰੀਗਏਬਨਰੂਮਿਸੁਹਾਈ॥
੪੪॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਮੁਨਿਮੰਡਲਲਖਗਾਮੁਉਦਾਰੀ॥ਛੁ
ਢੇਰਾਂਮਤਹਾਂਵਹਚਾਰੀ॥ਕਾਮਭਵਨਨਹਿਨਦਰਿਸੁਪਰਯੋ
॥ਮੁਨਿਮੰਡਲਕੋਪੂਛਨਕਰਯੋ॥੪੫॥ਹੇਮੁਨਿਸੀਤਾਸਾਹਿਤ
ਸੁਰਾਮਾਲਾਖਮਣਸਿਗਵਸੇਕਾਹਿਧਾਮਾ॥ਤਬੋਬੋਲੇਮੁਨਿ
ਯੋਮੁਖਮਾਹੀ॥ਗਿਗਾਕੋਉਤਰਤਟਮਾਹੀ॥੪੬॥ਰਾਮਭਵ
ਨਸੁਇਕੰਤਸੁਹਾਏ॥ਸੁੰਦਰਕਾਨਨਤਹਾਦਿਸਛਾਏ॥ਕਦ

ਲੀਕਟਲਸੁਫਲਪਰਵਾਹਾਭੂਮਿਬਿਖੇਲਟਕੇਜਿਨਰਾਹੇ॥
 ੪੮॥ ਚੰਪਕਕੋਵਿਦਾਕੁਲਵਾਰੀ॥ ਪੁੰਨਾਗਬਕਲਾਪਰਵਾ
 ਰੀ॥ ਯਾਥਾਬਿਧਮੁਨਿਗਣਜਬੈਦਿਖਾਏ॥ ਭਰਤਅਗਾਰੀਗਏ
 ਸੁਧਾਏ॥ ਅੰਤ੍ਰਸਾਹਿਤਅਨੁਜਪੁਨਿਸਿਗਾ॥ ਭਰਤਭਏਅਤਿ
 ਪੁਲਕਤਅੰਗਾ॥ ੪੯॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ ਆਸ਼੍ਵਮਸ੍ਵਿਦਰਰ
 ਪਵਕੇਅਤਿਸੇਵਤਤਾਂਹਿਮਹਾਂਮੁਨਿਗਿਆਨੀ॥ ਰੂਖਨਮੇਬ
 ਨਦੀਰਸੁਕੈਂਮ੍ਰਿਗਛਾਲਭਲੇਤਰਸੇਲਟਕਾਨੀ॥ ਫੂਲਲਤਾ
 ਤਰਸੇਲਪਟੀਜਨੁਹੈਂਪਤਨੀਪਤਿਸੇਲਪਟਾਨੀ॥ ਕੈਕੇਈਨੀ
 ਦਨਸਾਨੁਜਵੈਅਤਿਦੂਰਤੇਹੇਰਲਏਸੁਭਵਾਨੀ॥ ੫੦॥ ਦੇ
 ਹਰਾ॥ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਦੇਜਾਂਕੇਭਜੇਂਮੁਨਿਗਾਣਿਅੰਸਨਕਾਦਿ
 ॥ ਵੈਸੇਏਤਰਤਰਵਿਖੇਭ੍ਰਾਤਪਲੇਟੇਪਾਦਿ॥ ੫੧॥ ॥ ਇ
 ਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਯਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਅ
 ਯੋਧਾਕਾਂਡੇਨਾਮਅਸਟਮੋਧਿਆਇ॥ ੮॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵ
 ਉਵਾਚ॥ ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ ਰਾਮਕੇਆਸ਼੍ਵਮਕੀਢਿਗਜਾ
 ਇਕੈਕੈਕੇਈਨੀਦਨਰਾਮਪਿਆਰੇ॥ ਵਜ੍ਰਪੁਜਾਕੁਸਵਾਰਜ
 ਸੇਪਦਾਚਿੰਨਭਲੇਪਰਮਾਹਿਨਿਹਾਰੇ॥ ਸਾਨੁਜਤਾਂਰਜਲੇਟਪ
 ਰੇਸੁਅਹੇਹਮਧੀਨਿਸੁਆਪਉਚਾਰੇ॥ ਰਾਮਪਦਾਂਬੁਜਾਚਿੰਨ੍ਰ
 ਜੇਵਹਭੂਤਲਯਾਬਨਮਾਹਿਨਿਹਾਰੇ॥ ੧॥ ਜਾਂਪਦਪੰਕਜਕੀਰ
 ਜਕੋਚਤ੍ਰਗਨਲੇਸੁਰਦੂਢਤਸਾਰੇ॥ ਬੇਦਾਬਿਚਾਰਤਨੀਤਫਿਰੇ
 ਪੁਨਿਦੂਢਤਵੈਸਨਕਾਦਿਕਚਾਰੇ॥ ਪ੍ਰੇਮਭਰੇਇਹਭਾਂਤਿਉਮੰ
 ਅਤਿਕੈਕਈਨੀਦਨਰਾਮਪਿਆਰੇ॥ ਜਾਤਭਏਢਿਗਆਸ਼੍ਵਮ
 ਕੀਉਰਾਨੀਦਨੀਰਕੇਜਾਹਿਪਨਾਰੇ॥ ੨॥ ਤਹਪੇਖਰਮਾਂ
 ਪਤਿਰਾਮਬਲੀਤਨੁਸਾਂਭਲੇਢਿਗਵਾਰਜਸੇ॥ ਸੁਭਸ੍ਰੀਸ
 ਜਟਾਤਰੁਛਾਲਨਦੀਤਨਅੰਬਰਅੰਮੁਖਵਾਰਜਸੇ॥ ਤਰਣਾ

ਰੁਣਸੀਦੁਤਸੇਤੁਤਹੈਮਰਦੇਪਦਸੀਯਸੁਵਾਰਜਸੇ।ਜਨਕਾ
 ਤਮਜਾਸੁਵਿਨੇਦਕਰੇਂਸੁਖਿਰੇਮੁਖਪੰਕਜਵਾਰਜਸੇ॥੩॥
 ਚੌਪਈ॥ ੧॥ ਲਖਮਣਸੇਵਜਾਂਪਦਵਾਰਜਾ।ਭਰਤਹੋਰ
 ਰਿਹਦੋਰੇਆਰਜਾ।ਹਰਖਸੇਚਯੁਗਪਦਤਿਨਆਇਯੋ।
 ਰਾਮਪਦਾਂਬੁਜਮੇਲਪਟਾਇਯੋ॥੪॥ ਰਾਮਭੁਜਾਂਗਹਿਕੀਨ
 ਉਪਾਗਾਗਾਰਲਾਏ।ਫਿਗਜਾਏਵਾਗਾਅੰਕਬੀਚਪੁਨਿਭਰਤ
 ਬਠਾਏ॥ਪੁਨਿਪੁਨਿਗਾਮਗਰੇਨਿਜਲਾਏ॥੫॥ ਬਹੁਰਰਾਮਕੀ
 ਮਾਤਾਜੇਤੀ।ਜਾਇਪਹੁਤੀਬੇਗਸੁਤੇਤੀ।ਅਤ੍ਰਿਖਾਵੈਤੰਗਉਅੰ
 ਜਗਜੈਸੇ॥ਰਾਮਪਿਖਨਹਿਤਗਈਸੁਤੈਸੇ॥੬॥ ਰਾਮਸੁਮਾ
 ਤਾਨਿਹਾਰੀਜਬਹੀ।ਉਠਬੰਦੇਤਿਨਚਰਣਸੁਤਬਹੀ॥ਮਾਤਾ
 ਸੁਤਕੋਕੰਠਲਗਾਏ॥ਕੀਨਾਵਲਾਪਫਿਗਨਜਲਜਾਏ॥
 ੭॥ ਐਤਰਸਮਾਤਾਇਨਨਾਮਾਸੀਯਸਾਹਿਤਤਿਨਕੀਨਪ੍ਰ
 ਣਾਮਾ।ਬਹੁਰਬਸਿਸੁਤਹਾਂਚਲਿਆਏ॥ਰਾਮਪੇਖਗੁਰਮ
 ਤਿਹਰਿਖਾਏ॥੮॥ ਸਾਸਾਂਗਪਦਕਰਪਰਣਾਮਾ।ਆਜੁ
 ਧਿਨਿਹਮਭਏਸੁਰਾਮਾ।ਯਥਾਜੇਗਆਸਨਬੈਠਾਏ॥ਪੁਨਿਰ
 ਪੁਵਗਇਹਬੈਨਆਲਾਏ॥੯॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ੧॥ ਹੇਮਮਤਾਤਮ
 ਹਾਂਕੁਸਲੀਅਤਦੁਖਤਕਿਪੁਨਿਮੇਹਬਖਾਨੇ॥ਰਾਮਕੀਬਾਤਸੁ
 ਨੀਜਬਹੀਤਬਆਪਵਾਸਿਸੁਸੁਵਾਰਕਾਲਨੇ॥ਵਿਰਹੇਤਵਰ
 ਮਸੁਭੂਪਤਪੇਤਵਚਿਤਸੁਸਿਪੁਭਏਗਲਤਾਨੇ॥ਰਾਮਸੀਯ
 ਲਖਮੰਨਭਨੇਮੁਖਭੂਪਕੇਪ੍ਰਾਨਭਏਪੁਰਹਾਨੇ॥੧੦॥ ਸੁਨਿ
 ਕੈਗੁਰਵਾਕਸੁਰਾਮਬਲੀਜਨੁਕਾਨਾਤ੍ਰਿਸੂਲਲੋਗਾਤਿਭਾ
 ਰੀ॥ਅਤਿਰੋਇਪਰੇਮੁਖਹਾਇਕਹਯੋਧਰਮਾਹਿਗਿਰੇਅਤਿ
 ਖਾਇਤਵਾਰੀ।ਤਬਰਾਮਾਬਿਹਾਲਸੁਪੇਖਤਹੀਸਭੁਰੇਤਭਈ
 ਨਿਪਕੀਤਾਹਿਨਾਰੀ॥ਪੁਨਿਗਾਮਬਖਾਨਸੁਰਾਮੁਖਤੇਕਹਤਾ

੧੨੦

੧੧੮

ਤਗਏਤਾਜੀਮੇਪਿਛਕਾਰੀ॥੧੧॥ਤਾਤਮਾਨਾਥਕਿਯੋਹਮਕੋਅ
ਬਕੋਪਰਗੋਦਸੁਮੇਹਲਗਾਵੇ॥ਸੀਯਸੁਮਿਤ੍ਰਜਗੇਇਉਠੇਤਨ
ਬਿਆਕੁਲਾਜੀਫਿਗਤੇਜਲਜਾਵੇ॥ਤਬਮਾਪਬਾਸਿਸੁਸੁਸੁ
ਤਕਰੋਮੁਖਸਾਂਤਹਕੇਬਹੁਵਾਕਸੁਨਾਵੇ॥ਸੁਨਿਤਾਤਕੀਮਿ
ਤਸੁਪੁਤਬਲੀਪਰਪੀਰਯਤਾਂਹਿਕੀਕ੍ਰਿਤਕਰਾਵੇ॥੧੨॥
॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਪ੍ਰਿਥਮੇਵਪਨਕਰਾਏਪੁਤਾਬਹੁਰਦਸਾ
ਹਕਰਮਕੋਸੁਤਾਤਿਲੋਦਕਦਨਕਰੋਹਿਤਲਾਵੇ॥ਦਸਗਾ
ਤਪੁਨਿਪੁਤਕਰਾਵੇ॥੧੩॥ਯਾਬਿਪਕਰਮਕਰੋਇਹਜਿਉਨਿ
ਭਿਪਰਲੋਕਕਵੇਹੋਇਤਿਹਤਿਉਤਿਉਦੇਨਾਦੇਨਪਿੰਡ
ਦਨਾਇਕਕਰੋਪ੍ਰੇਤਸੁਧਾਮੁਖਮੰਤ੍ਰਉਚਰੇ॥੧੪॥ ਦੋਹ

ਗਾ॥ ॥ਤੁਰਤਕਰਾਈਕ੍ਰੇਯਾਸਤਨਾਹਿਸਾਪਿੰਡੀਕੀਨਾ
ਅਨੁਜਕਰੀਭੀਪੁਨਿਕਰੋਸਾਪਿੰਡੀਤਮਪਰਬੀਨ॥੧੫॥ ਚੋ
ਪਈ॥ ॥ਯਾਬਿਧਿਮੁਨਿਵਰਭਾਖਯੋਜਬਹੀ॥ਗਏਮੰਦਾ
ਕਿਨੀਹਰਿਪੁਨਿਤਬਹੀ॥ਕਰਾਇਸਨਾਨਸਤਕਲਮਖਟਾਗੇ॥
ਰਾਮਲਯੋਕਰਤੀਤਰਵਾਰੇ॥੧੬॥ਜਲਕਾਂਖੀਰਾਜਾਥੇਜੋਈ

॥ ਦਯੋਗਮਤਾ ਕੋ ਜਲ ਸੋਈ ॥ ਲਖ ਮਣ ਸੁਹਿਤ ਰਾਮ ਬਲ ਪਾਰੀ ॥ ੧੨੧ ॥
 ॥ ਪਿੰਡ ਬਨਾਏ ਆਪ ਸਵਾਰੀ ॥ ੧੭ ॥ ਇੰਗਦ ਫਲ ਪਿੰਨ ਯਾਕੁ ॥ ੧੮ ॥
 ਕਰੋ ॥ ਮਧੁਰਾ ਪਾਰਾ ਅਤਿ ਸੈ ਸੀਚਰੋ ॥ ਰਾਮ ਰੋ ਅੰਨ ਅਹੋ ਜਗ ਜੋ
 ਈ ॥ ਪਿਤਰ ਨ ਕੋ ਪੁਨਿਤਾਖ ਯੋ ਸੋਈ ॥ ੧੯ ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਦੁਖ ਨੀਰ
 ਫਿਗ ਜਾਏ ॥ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨ ਬਹੁ ਰਗੁ ਹਾਏ ॥ ਚਿਰੰ ਰੋ ਇਸ
 ਰੁਆਏ ਤਹਾਂ ॥ ਗਾਂਧਰੀ ਦਕੋ ਆਸੁ ਮਜਹਾਂ ॥ ੨੦ ॥ ਤਾਦਿਨ ਮੈ ਕੀ
 ਨੇਉ ਪਵਾਸਾ ॥ ਅਗੁ ਮਾਦਿਨ ਸੁਗਏ ਜਲ ਪਾਸਾ ॥ ਮੰਦਾ ਕਿਨ ਕੋ
 ਉਂਜਲ ਲਜਲ ਮਾਹੀ ॥ ਨਾਇ ਰਾਮ ਬੈਠੇ ਤਟ ਮਾਹੀ ॥ ੨੧ ॥ ਰੁ
 ਰਤ ਸਮੀਪ ਰਾਮ ਕੇ ਗਏ ॥ ਰਾਬ ਜੋ ਰਯ ਹਬਰ ਨਾਲ ਏ ॥ ਰਾਮ
 ਰਾਮ ਹੋ ਪ੍ਰਗਾਧਾਰੀ ॥ ਰਾਜ ਤਿਲ ਕਤੁ ਮਗਹੋ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ੨੨ ॥
 ਤਾਤ ਰਾਜ ਯਾਹਿ ਆਹਿ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਤੁਮ ਜੇ ਸੁਜਿ ਉਪਿਤਾ ਹਮਾਰੇ
 ॥ ਖਡਿਨ ਕੋ ਯਹ ਪਰਮ ਕਹੀਜੇ ॥ ਜੀਨਿਜ ਪ੍ਰਜਾ ਸੁਪਾਲ ਨ ਕੀ
 ਜੇ ॥ ੨੩ ॥ ਸੀਕਰ ਛੰਦਾ ॥ ॥ ਬਹੁ ਗਾਂਤਿ ਯਾਗ ਸੁਤੁ ਮਕਰੇ
 ਪੁਨਿ ਪੁਤ ਨਿਜ ਉਪਜਾਹੁ ॥ ਰਾਜ ਮੈ ਸੁਤ ਬਾਪ ਕੈ ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਤੁ
 ਮ ਬਨ ਜਾਹੁ ॥ ਬਨ ਬਾਸ ਕੋ ਆਬ ਕਾਲ ਨਾਹੀ ਰਾਮ ਹੋ ਹੁਦਸਾਲੁ
 ॥ ਮਮਾਤ ਦੁਖਿ ਤਜੇ ਕਰੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ਨਾਹਿ ਸਮਾਲੁ ॥ ੨੪ ॥
 ਇਹ ਗਾਂਤਿ ਭਰਤ ਬਖਾਨ ਕੈ ਸਿਰ ਰਾਮ ਚਰਨ ਨ ਦੀਨਾ ॥ ਕਰ ਜੋਰ
 ਸਭ ਕੋ ਪੇਖ ਤੇ ਅਸੁੰਗ ਬੀਦ ਨ ਕੀਨਾ ॥ ਤਬ ਰਾਮ ਤਾਂਹਿ ਉਠਾਇ ਕੈ
 ਨਿਜ ਗੋਦ ਲੀਨ ਬੈਠਾਹਿ ॥ ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਭਰਤ ਬਖਾਨ ਯੋ ਫਿਗ ਬਹੋ
 ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਵਾਰੀ ॥ ੨੫ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਸੁਨੇ ਵਤਲ ਅਬ ਤੋਹਿ
 ਬਖਾਨੇ ਜੇਤੂੰ ਕਹੈ ਸਾਚੁ ਮੈ ਜਾਨੇ ॥ ਕਿਤੁ ਤਾਤੁ ਮੁਹ ਆਪ ਬਖਾਨੀ ॥
 ਚੋਦਾ ਬਰਖਾਵਾ ਪਿਉ ਰਠਾਨੀ ॥ ੨੬ ॥ ਸੀਕਰ ਛੰਦਾ ॥ ॥ ਦਿਤੁ
 ਕਾ ਬਨ ਬਾਸ ਕਰਤੁ ਮਾਹੁ ਪਾਛੇ ਗਾਮਾ ॥ ਭਰਤ ਕੇ ਦਯੋਗ ਜਸੁ ਰ
 ਲੋ ਜੇ ਅਹੋ ਪਨ ਪਾਮਾ ॥ ਇਮ ਆਪੁ ਪੁਬਖਾਨ ਯੋ ਤਵ ਰਾਜ ਹੋਇਯੋ

ਸੋਇ। ਦ੍ਰਿਕਾਬਨਮੇਦਾਇਯੋਯਹਜਾਨਹੈਸਭਕੋਈ॥੨੬॥
 ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ ਸੁਤਾਤਵਾਕਦੇਨਕੋਮਲਿਘਭ੍ਰਾਤਜਾਨਿਯੋ।
 ਕਹਿਯੋਕਰੇਸੁਤਾਤਕੋਹਨਿਘ੍ਰਾਤਯਾਨਿਯੋ। ਸੁਤਾਤਵਾਕਲਿਘਕੋ
 ਸੁਤਿਤਰੇਕਰੇਸੁਜੋ। ਸੁਜੀਵਤੀਮ੍ਰਿਤਿਭਯੀਮੁਯੋਨਰੋਕਪਾਇਸੇ
 ॥੨੭॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਤਾਂਤੇਰਾਜਕਰੇਤੁਮਭਾਈ॥ ਹਮਦੀ
 ਭਕਬਨਪਾਲੇਜਾਈ॥ ਬਹੁਰਗਾਮਪ੍ਰਤਿਰੁਤਬਖਾਨੀ॥ ਸੋਤੁ
 ਮਨੀਕੇਸੁਨੇਭਵਾਨੀ॥੨੮॥ ਤਾਤਮੂਰਮਤਕਾਮੁਕਆਹਿ॥ ਇ
 ਸਤੀਜੀਤਿਕ੍ਰਾਂਤਿਉਰਤਾਂਹਿ॥ ਉਨਮੋਤਤਾਤਭਾਖੇਜਗਜੇਈ॥ ਸੋ
 ਤਗਹੀਜੇਨਉਰਸੋਈ॥੨੯॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਕਾਂਤਿਵਾਕਜਿ
 ਓਨਾਗਹੇਲੋਕਾਬਿਖੇਪੀਆਨਾ॥ ਤਿਉਭੂਪਤਿਕੋਵਾਕਯਹਹਮ
 ਕੋਨਾਹਿਪ੍ਰਮਾਨ॥੩੦॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੇਵਾਚ॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥
 ॥ ਨਤਾਤਨਾਰਿਜੀਤਯੋਨਭ੍ਰਾਤਹੋਇਤਾਕਹੀ॥ ਨਕਾਮਕੋਨਾਮੂਰੁ
 ਪੀਸੁਪੁਰਬੀਪਿਤਾਕਹੀ॥ ਸੁਸੋਤਵਾਕਭੁਪਤੀਵਰੇਸੁਦੇਨਤਾ
 ਦਯੋ॥ ਅਸੋਤਤੇਰੇਬਠੇਨਰਕਤੇਅਧਕਯੋ॥੩੧॥ ਚੌਪਈ
 ॥ ॥ ਕੋਰੇਸਤਯੋਮੋਹਉਚਾਰੀ॥ ਭੂਪਤਿਸੁਨਿਤਸੁਭਵਨਮ
 ਝਾਹੀ॥ ਮੇਰਘੁਵੇਸਾਬਿਖੇਜਗਜਯੋ॥ ਬਨੇਅਸੋਤਨਵਾਕਸ
 ਕਯੋ॥੩੨॥ ਯਾਬਿਪਰਾਮਬਖਾਨਯੋਜਬਹੀ॥ ਬੇਲਤਭਏਤ
 ਰਤਪੁਨਿਤਬਹੀ॥ ਜੋਬਨਬਾਸਅਵਸਕਆਹੋ॥ ਤੈਤੁਮਸੁਨੇਭ
 ਰਤਜੇਕਹੋ॥੩੩॥ ਮੈਬਨਜਾਉਂਚੀਰਤਨਪੋਰੋ॥ ਚੰਦਾਬਰਖਬ
 ਸਬਨਕਰੋ॥ ਤੁਮਪੁਰਾਜਕਰੇਸੁਖਜਾਈ॥ ਸੁਨਿਬੋਲੇਗਿਰ
 ਜਾਂਰਘੁਰਾਈ॥੩੪॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੇਵਾਚ॥ ॥ ਪਿਤਾਤਾਜਤੋ
 ਕੋਹੈਦਯੋ॥ ਬਨੇਬਾਸਤਿਸਮੋਹਿਅਥਯੋ॥ ਉਲਟੇਕਰਯੋਬਨੇ
 ਅਬਨਾਹੀ॥ ਹੋਇਅਸੋਤਵਚਨਪੁਨਿਤਾਹੀ॥੩੫॥ ਭਰੋਤੇ
 ਚਾ॥ ॥ ਮੈਭੀਚਲੇਸੀਗਬਨਬਾਸਾ॥ ਸੇਵੇਲਖਮਣਜਿਉਂਤਵ

ਪਸਾਸਿਗਲਿਚਲੰਨਜੋਰਘੁਰਾਈ। ਤੋਮੈਤਜੋਕਲੇਵਰਤਾ ੧੨੩
 ਈ॥ ੩੬॥ ਯੋਊਰਗੀਤਰਤੁਸੁਪਾਗੀ। ਲੈਕਰਕੁਸਾਸੁਪ ੧੪੫
 ਰਣਖਿਲਾਰੀ॥ ਮਰੇਅਪਨੇਉਰਮੇਪਰਯੋ। ਬੈਠਕੁਸਾਪੂਰ
 ਬਮੁਖਕਰਯੋ॥ ੩੭॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਹੇਰਹਣੀਲੇਭੁਰਤਕੋਰਾ
 ਮਭਏ। ਬਿਸਮਾਦਾਨੇਤਾਤਮੈਨਕਰੀਗੁਰਬਾਸਿਸੁਪ੍ਰਤਤਾਦ
 ॥ ੩੮॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਬਸਿਸੁਅਹੇਜੇਮੁਨਿਵਰਗਿਆਨੀ॥
 ਇਕੰਤਭਰਤਪ੍ਰਤਿਤਾਂਹਿਬਖਾਨੀ॥ ਅਬਜਾਸਨਜੋਕੀਨਬਖਾ
 ਨਾਸੋਤੁਮਸੁਨਿਉਗੀਤਰਮਾਨ॥ ੩੯॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਕਮ
 ਲਾਸਨਕੀ। ਬਿਨਤੀਵਸੁਹੈਯਹਰਾਮਨਗਾਇਭੂਤਲਾਯੇ।
 ਸੁਨਿਗਵਣਕੇਬਪਕਾਜਜਏਅਜਨੀਦਨਕੇਸੁਤਰਾਂਮਕਹਾਏ
 ॥ ਸੁਾਵੇਦੇਹਸੁਤਾਯਹਜਾਨਕੀਜੋਸਭਲੋਕਨਕੀਜਨਨੀਯ
 ਹਮਾਏ॥ ਫਿਗਰਾਮਕੀਜੋਲਘੁਭ੍ਰਾਤਅਹੈਯਹਸੇਸਬਲੀਨੀ
 ਤਰਾਮਸਹਾਏ॥ ੪੦॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਗਵਣਕੇਬਪਕਾਜਚ
 ਲੇਬਨਕੇਕਈਕੋਅਪਗਾਪਨਹੀ। ਜੇਵਰਯਾਚਨਤਾਂਹਿਕਰੇ
 ਕਛੁਨਿਠਰਬਾਤਸੁਤਾਂਹਿਕਹੀ॥ ਦੇਵਨਕੋਕ੍ਰਿਤਆਹਿਸਭੇ
 ਨਹਿਰਾਮਕੋਭਾਖਤਏਵਦਹੀ॥ ਗਾਮਹਟਵਨਕੋਹਠਜੇਤੁਮਦੁ
 ਰਤਜੇਉਗਮਾਨਕਹੀ॥ ੪੧॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਕੁਲਧਿਗਸੁਰ
 ਵਣਖਾਰਰਣਯਹਬੇਗਸੁਆਵਹਿਗੋਪੁਰਿਮਾਹੀ॥ ਸੁਨਕੋਗੁ
 ਰਵਾਕਸੁਕੈਕੇਈਨੀਦਨਹੋਇਰਹੈ। ਬਿਸਮੇਉਗਮਾਹੀ॥ ਫਿ
 ਗਰਾਮਕੀਜਾਇਸੁਬਾਤਕਹੀਉਰਆਨੀਦਨੈਨਖਿਰੇਮੁਖ
 ਮਾਹੀ॥ ਨਿਜਪਾਦੁਕਦੇਹਸੁਰਾਮਬਲੀਵਹਪੂਜਤਰਾਜਸਿੰ
 ਘਾਸਨਮਾਹੀ॥ ੪੨॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਤਿਨਕੋਤਹਿਸੇਵਨ
 ਨੀਤਕਰੇਉਰਕਾਯੁਪਿਖੋਤਵਾਵਨਕੋ॥ ॥ ਇਹਗੁੰਤਿਉਚ
 ਰਸੁਪਾਦਕਵੈਤਿਨਜੋਰਈਪਦਪਾਵਨਕੋ॥ ॥ ਪਦਗਮਉਤਿ ०

ਰਸੁਆਪਦਈਅਤਿਸੁੰਦਰਗੰਮਨਭਾਂਵਨਕੋ।ਗਾਹਿਕੈਕੋਈ
 ਨਿਦਨਪਾਦਕਵੈਉਰਆਸਕਰੀਪੁਰਜਾਵਨਕੋ॥੪੩॥ਕਰਗਾ
 ਮਪਦੋਖਣੁਬੰਦਨਜੂਪਨਿਕੈਕੋਈਨਿਦਨਏਹਬਖਾਨੀ।ਉਰਪ੍ਰੇ
 ਮਭੁਰੇਫਿਗਵਾਰਵਹੇਮੁਖਮਾਹਿਭਈਸੁਗਦਾਗਦਬਾਨੀ।
 ਕ੍ਰਿਤਐਪਿਸਮਾਪਤਿਆਇਦਿਨਾਨਹਿਆਵਹੁਜੋਮਨੁਕੀਰ
 ਜਪਾਨੀ।ਮੁਖਸਾਚਕਹੋਸੁਨਿਰਾਮਬਲੀਜਗਪਾਵਕਦੇਹਕ
 ਰੋਨਿਜਗੰਨੀ॥੪੪॥ਮੁਖਨੇਮਕਰੇਰਪੁਬੀਰਬਲੀਕਰਪ੍ਰੇ
 ਮਭੁਰੇਲਪੁਬੀਰਹਟਾਏ।ਸਹਸੈਨਬਸਿਸੁਸੁਭਾਤਸਮੀ।
 ਕੈਕੋਈਐਰਸਭੈਤਿਨਮਾਏ।ਪੁਨਿਆਮਾਤੁਬਜੀਰਬਡੇਪੁਰਿ
 ਜਾਵਨਕੋਹਿਤਤਾਂਹਿਚਲਾਏ।ਫਿਗਨੀਗਬਿਆਕੁਲਜੋਰੋ
 ਉਕਰਕੈਕੋਈਗਮਾਇਕ੍ਰਿਤਸੁਜਾਏ॥੪੫॥ਕੈਕੋਈਓਵਾਚੁ
 ਆਸੈਯਾ॥ ॥ਤਵਰਾਜਾਵਿਘਾਤਨਰਾਮਕੀਯੋਮਮਦੁਸਟ
 ਮਤੀਤਵਮੋਹਤਮਾਯਾ।ਸਿਖਮਮੇਆਪਰਾਪੁਸੁਰਾਮਬਲੀਸੁ
 ਖਿਆਗੁਣਤੇਜਗਸਾਪਨਗਾਯਾ।ਤਵਬ੍ਰਹਮਸਨਾਤਨਬੇਦ
 ਕਹੇਨਹਿਬਾਪੁਨਹੀਤਵਰਾਮਸੁਮਾਯਾ।ਧਰਮਾਨੁਖਹੁਪਸੁਮ
 ਇਕਏਹਰਿਮੋਹਤਹੋਇਹਲੋਕਸਥਾਯਾ॥੪੬॥ਜਿਮਪ੍ਰੇਰਤ
 ਰਾਮਸੁਤ੍ਰਿਜਗਮੋਰਿਮਲੋਕਸੁਭਾਸੁਭਨੀਠਕਮਾਵੈ।ਤਵਨੀਤ
 ਆਪੀਨਸੁਵਿਸੁਮਹੈਯਹਨਾਹਿਸੁਤਿਤਰਹੇਨਸੁਪਾਵੈ।ਫਿਰ
 ਕੰਚਨੀਤਿਉਂਜਗਨਾਚਕਰੇਕਪਟੀ।ਜਿਹਭਾਂਤਿਸੁਤਾਂਹਿਨਚ
 ਵੈ।ਤਵਲੋਕਉਪਾਵਨਕੀਸਕਤੀਤਿਮਨਾਚਕਰੇਬਹੁਰੂਪ
 ਦਿਖਾਵੈ॥੪੭॥ਦੇਵਨਕੈਹੋਤਕਾਜਤੁਮੇਮਮਪ੍ਰੇਗਇਹੋਮੁਖ
 ਬਾਤਕਹਾਈ।ਮੇਮਨਪਾਪਨਪਾਪਕੀਯੋਵਰਮਾਂਗਲਈ
 ਸਿਰਮੇਭੁਰਿਆਈ।ਦੇਵਨਪੇਖਸਕੇਤੁਮਕੇਅਜਮੇਉਰਮੇ
 ਪ੍ਰਤੀਤਿਸੁਮਾਈ।ਪਾਹਿਨਾਰਾਇਣਤ੍ਰਿਜਗਮੇਜਗਨਾਥ

ਨਮੋ ਮਮਤੇ ਸਰਨਾਈ॥ ੪੮॥ ਕਟਿ ਮੋਹ ਸਨੇਹ ਸੁਫਾਂ ਸਮਹਾਂ ਸੁ
 ਤਮੋ ਗ੍ਰਹ ਗੋਚਰ ਜੇ ਆਪਿ ਕਈ॥ ੩੬॥ ਗਿਆਨ ਅਸੀਯਮਾਤਿ ਉ
 ਜਲ ਕੈ ਰਪੁ ਗਹੀਤੁ ਮਹੀ ਸਰਨਾਈ॥ ਸੁਨਿ ਕੈ ਕੇਈ ਕੀਯਹ ਬਾ
 ਤਤ ਬੈਗਿ ਰਜਾਂ ਮੁਖ ਭੀ ਤਰ ਰਾਮ ਅਲਾਈ॥ ਤੁਮ ਸਾਢੁ ਕਹੀਨ
 ਹਿ ਸੂਠ ਅਹੈ ਇਹ ਗੀਤਿ ਸਭਾ ਜਗਮੋਹ ਬਨਾਈ॥ ੪੯॥ ਮਮ
 ਪ੍ਰੇਰਤ ਸਾਰ ਸੁਤੀ ਜਗਮੇ ਸੁਨਤੇ ਮੁਖ ਤੇ ਨਿਕਸੀ ਇਹ ਭਾਂਤੀ॥ ਹਿ
 ਤ ਦੇਵ ਨ ਕੇਇ ਹਕਾਜ ਕਰੇ ਇਨ ਭੀ ਤਰ ਦੇਖ ਨਹੀਤ ਵਜਾਤੀ॥ ੫੦॥
 ਰਿਜਾ ਹਿਠਿ ਦੇ ਮਮਾਪਿਆਨ ਪਰੇ ਉਰ ਭਾਵ ਨ ਮੋਹ ਕਰੇ ਦਿਨ ਰਾ
 ਤੀ॥ ਸਭ ਠੰ ਰਸ ਨੇਹੀ ਮੁਟੇ ਤੁਪਰੇ ਮੁਕਤੀ ਤੁਮ ਹੋਵਹ ਗੀ ਸੁਖ ਦ
 ਤੀ॥ ੫੦॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਮੇਸਮਾਇ ਸ੍ਰਸਰ ਬੈਅ ਹੋਏ
 ਖੀਪਿਆਰੇ ਕੇ ਮਮ ਨਹੋ॥ ਕਲਪ ਰੂਜਿ ਉਮੇਰੀ ਗੀਤਿ॥ ਜਿਉਂ ਮ
 ਮ ਭਜੇ ਭਜੇ ਤਿਉ ਚੀਤਿ॥ ੫੧॥ ਮਮ ਮਾਇਆ ਕਰ ਮੋਹਤਾ ਗਿ
 ਆਨਾ ਮਨੁ ਜਾਇਤ ਮੁਹਿ ਲੇਹਿ ਸੁਖਾਂ ਨਾ॥ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੇ ਅਨੁਸਾ
 ਗੀ ਜਾਨੇ ਤੇ ਨਹੀ ਮੋਰੋ ਤਤ ਪਛਾਨੇ॥ ੫੨॥ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ਮਮ
 ਗੋਚਰ ਗਿਆਨਾ ਤੇ ਹਭਯੋ ਭਵ ਬੰਧਨ ਹਨਾ॥ ਕਹੈ ਮੋਰ ਜੇ ਸੁ
 ਪਾਦ ਹਮਾਕੇ ਕਰ ਮਛੁਹੋਂ ਗੇ ਨਾਹਿ ਤੁਮਾਰੇ॥ ੫੩॥ ਵੇਹਰਾ॥
 ॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨਯੋ ਰਾਮ ਜੀਉ ਮਾਕੈ ਕੇਈ ਪਾਸਾ॥ ਮੁਖ
 ਪੰਕਜ ਤਾਂ ਕੇ ਖਿਰੇ ਭਯੋ ਸੁਮਨ ਹੁਲਾਸਾ॥ ੫੪॥ ਕੈ ਕੇਈ
 ਵਾਚਾ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਸੁਪਬੁਧ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਰੀ ਹੋਤੇ ਪਦ
 ਪ੍ਰਣਾਮਾ ਸਰਬ ਗਰਾਮੁ ਤੁਆ ਹਿ ਅਨਿਤਾ॥ ਤੁਨਿ ਰਹੁਣ ਤੁਮ
 ਰ ਬਨਿਯੋ ਤਾ॥ ੫੫॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਡਾਈ ਤਾਂ
 ਕਰੀ ਕਰ ਪ੍ਰਦੋਛਣ ਰਾਮਾ॥ ਸੋ ਬੰਦ ਨ ਭੂਮੇ ਕਰੀ ਮੁਦਤ ਗਈ
 ਨਿਜ ਪਾਮਾ॥ ੫੬॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਭਰਤ ਸੁਮੈਨਾ ਸਹਿਤ ਬ
 ਜੀ ਗਾਭ੍ਰਾਤ ਸਮੇਤ ਸਹਿਤ ਗੁਰ ਪੀਰਾ॥ ਸੀਘਰ ਗਯੋ ਅਯੋ

੧੨੬
੧੫੫

ਪਯਾਮਾਹੀ। ਰਘਵਰ ਕੋ ਚਿਤ ਵੇ ਉਰਮਾਹੀ। ੫੭॥ ਪੁਰਕੇ
 ਲੋਕ ਸੀ ਗਥੇ ਜੇ ਤੇ। ਪੁਰੀ ਅਯੋਧਯਾ ਥਾਪੇ ਤੇ। ਸਿੰਦਰਾਂ ਉਮੈ ਗ
 ਏ ਸੁਆਪ। ਪਾਦ ਕਪਰੀ ਸਿੰਘਾ ਸਨਥਾਪ। ੫੮॥ ਭਗਤ
 ਸਮੇਤ ਸੁਪੁਜੇ ਨੀਤ। ਰਾਮ ਬਰੋਬਰ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਤਿਆ ਆਂ ਛਤ ਰੀਪ
 ਸੁਫੁਲ ਚ ਢਾਵੇ। ਰਾਜ ਉਪਜਾਰ ਸੁਤਾਂ ਢਿਗ ਲਿਆਵੇ। ੫੯
 ॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਫਲ ਮੂਲ ਮਾਹਾਰ ਕਰੇ ਨਿਸਕੋ ਮਨ ਦਾਤ
 ਟਾਂਸੁ ਸੁਸੀਸ ਬਨਾਈ। ਬਣੁ ਬ੍ਰਿਤ ਪਰੀਤ ਹੋ ਕ੍ਰਾਤ ਸਮੰ ਪੁਨਿ
 ਆਪ ਭਯੋ ਪਰ ਭੀਤ ਰਸਾਈ। ਭਵ ਭੂਤ ਲਰਾਜ ਕੇ ਕਾਰਯ ਜੇ
 ਬਿਨ ਪਾਦ ਕਬਾਤ ਕਰੇ ਨਾਹਿ ਕਾਈ। ਜਗਦੰਡਾਈ ਨਾਮ ਸੁਹੋਇ
 ਜਿ ਤੋਰ ਪੁਬੀਰ ਕੀ ਪਾਦੁ ਕਮਾਹਿ ਜਨਾਈ॥ ੬੦॥ ਚੌਪਈ
 ॥ ॥ ਰਾਮ ਆਗਾਮ ਨਾਮਾ ਸੁ ਉਰਮਾਹੀ। ਗਨੇ ਭਰਤਾ ਦਿਨ
 ਨਿਜ ਮਨ ਮਾਹੀ। ਰਾਮਾ ਬਿਖੇ ਮਨੁ ਤਾਂ ਕੇਜੂਟਾ। ਮਨੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੁਨਿ
 ਪਿਆਨ ਨ ਛੂਟੇ॥ ੬੧॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਏਤੈ ਕੈ ਕੇਈ ਨਿਦਨ
 ਮਾਇ ਭਲੇ ਨ ਦਗਾ ਉਬਿਖੇ ਮੁਨਿ ਰੀਤਿ ਬਨਾਈ। ਉਤ ਰਾਮ ਬਲੀ
 ਗਿਰ ਚਿਤ ਬਿਖੇ ਮੁਨਿ ਸੋਮਿਲ ਬਾਸ ਕੀਯੋ ਚੁਖਦਾਈ। ਸੁਤੁ ਸੀ
 ਯਾ ਸੇ ਕ੍ਰਾਤ ਸਮੇਤ ਬਸੇ ਸ ਭਲੇ ਕਨ ਬਾਤਾਇ ਹੋ ਮੁਨਿ ਪਾਈ।
 ਬਨ ਰਾਮ ਨਿਹਾਰਨ ਕੇ ਹਿਤ ਜੁ ਸੁਲ ਗੀਤਾ ਹਿਯਾ ਵਨ ਨੀਤਿ ਲੁ
 ਕਾਈ॥ ੬੨॥ ਰਾਮ ਨਿਹਾਰ ਸੁਭੀਰ ਤਹਾਂ ਉਰ ਪੀਰ ਬਠੇ ਮਨ
 ਏਹਾ ਬਿਚਾਰੀ। ਰਾਮ ਤਜੇ ਗਿਰ ਚਿਤ ਤਬੈ ਬਨ ਦੋਡਿ ਕਕੀ ਮਲੀ
 ਤਰ ਪਾਰੀ। ਆਏ ਮੁਨੀ ਸੁਰ ਆਸ਼ਾ ਮੇਰਾ ਲਿਆਪ ਗਏ ਸੁ
 ਮੁਕੰਦ ਮੁਰਾਰੀ। ਭੀਰ ਨਹੀ ਜਨ ਕੀ ਸੁਜਹਾਂ ਫਲ ਫੂਲ ਜਰੀ
 ਲਟਕੀ ਤਰਤਾਰੀ॥ ੬੩॥ ਤੋਟ ਕਛੈਦਾ ॥ ॥ ਢਿਗ ਜਾਇ
 ਪਿਖੇ ਮੁਨਿ ਰਾਮ ਤਪੀ। ਸੁਤ ਪੋ ਬਨ ਮੇਜ ਨੁ ਕੋਟਿ ਪਪੀਆ
 ਭਿਖਿ ਦਨ ਰਾਮ ਸੁਜਾਇ ਕਹੀ। ਮਮ ਰਾਮਾਇ ਹੋ ਮੁਖ ਮਾਹਿ

ਕਹੀ॥੬੪॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੇਵਾਚਾਤਿਕਛੰਦਾ॥ ॥ਸੁਨਦੇਵ
 ਕਹੋਂਕਰਮੇਹਮਏਪਤਮਾਇਸੁਲੈਬਨਮਾਹਿਏ॥ਬ
 ਨਦਿਤਿਕਬਾਸੁਸੁਮੇਹਗਹੇਆਜੁਪਿਨਿਭਯੇਤਵਦਰਸਲ
 ਹੇ॥੬੫॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਰਾਮਵਾਕਮੁਨਿਸੁਨਿਤਹੀਉਮ
 ਸੁਓਰਹਾਰਿਖਾਨਾਜਾਨੇਰਾਮਪਰਾਤਮਾਭਵਤੰਜਨਰੁਗਵ
 ਨਾ॥੬੬॥ ਆਤ੍ਰਿਉਵਾਚਾਸਿਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਰਾਮਤ੍ਰਿਜ
 ਗਪੁਜਹੈਅਨੰਦਕਾਰਿਕਮਾਹਿਅਮਪੁਨਿਅਸਮਕਰਨ
 ਹਿਤਤ੍ਰਿਅਾਇਯੇਬਨਮਾਹਿ॥ਇਹੁੰਤਿਤੰਮੁਨਿਭਾਖਕੈਲੈ
 ਪੀਠਰਾਮਬੈਠਾਇ॥ਕਰਮਰਘਪੁਜਰਾਮਕੀਬਨਪੀਠਫਲ
 ਹਖਵਾਇ॥੬੭॥ਸੀਯਲਖਮਣਕੋਦਯੇਬਹੁੰਤਿਕੀ

੧੨੭
 ੧੨੮

ਨਸਨੇਹਾਸੀਤੁਸੁਮੁਨਿਵਰਹਾਇਕੈਮੁਖਭਾਖਯੇਪੁਨਿਏ
 ਹਾਭਾਰਯਾਮੇਬਿਰਧਅਤਿਅਨੁਯਾਇਹਨਾਮਾ॥ਪਰ
 ਮਵੰਤੀਕੀਨਤਪਾਇਹਕੇਦਰਾਚਿਰਰਾਮਾ॥੬੮॥ਅੰਤਰਰ
 ਹੇਤਿਹਜਨਕਜਾਪੇਖੇਸੁਮੰਦਰਮਾਹਿ॥ਕੰਜਕੈਲਰਾਮਜੀ
 ਭਾਖਯੇਤਬੈਸੀਯਜਾਹਿ॥ਬੰਦਨਕਰੀਪਦਜਾਇਕੈਪੁਨਿ
 ਬੇਗਆਇਸੁਰੋਗਾਤਬੇਥਿਰਾਮਬਖਾਨਸੀਤਾਗਈਤਾਦਿ
 ਗਦੋਰਾ॥੬੯॥ਦਿਉਵਤਬੰਦਨਕਰੀਅਨੁਯਾਸੀਚੀਨ
 ॥ਗਰਿਲਾਇਸੀਉਰਹਰਖਕੈਮੁਖਬੋਲਆਦਰਕੀਨਾ
 ਦਿੰਬਦੋਨਪਟਿਬਰਾਤਿਨਦਏਆਪਨਵੀਨਾ॥੭੦॥ਅੰਗ

੧੨੮
੧੫੧

ਗਗਲਗਾਓਸੀਅੰਗਨੀਡਸਵਾਗਾਨਹਿਕ੍ਰਾਂਤਿਤੇਤਨਕੋ
ਤਜੇਕਮਲਾਨਨੇਬਲਿਹਾਗਾਪਤਿਬ੍ਰਤਿਸੁਪਾਰਕੈਚਰਗਾਮਕੋ
ਅਨੁਸਾਗਾਤਵਸੀਗਿਕੁਸਲੀਰਾਮਜੀਪੁਨਿਜਾਉਨਗਰਮ
ਵਾਰਾ॥੧॥ ਦੇਹਗਾ॥ ॥ਲੈਅਸੀਸਮੁਨਿਨਾਰਿਤੇਸੀ
ਤਬਾਹਰਮਾਇਆਬੈਠੀਰਾਮਸਾਮੀਪਮੇਸੋਭਾਕਹੀਨਜਾ
ਇ॥੧੨॥ ਲਖਮਣਸੀਤਾਰਾਮਕੋਬਹੁਰਸੁਫਲਹਖਵਾਇ
॥ਬੋਲੇਮੁਨਿਕਰਜੇਰਕੋਪਕਮਹਰਖਉਰਆਇ॥੧੩॥
ਸੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਤੁਮੇਤੁਵਨਾਨਿਰਚੇਤਿਨਰੋਖਣਕੋਹਿਤ
ਦੇਹਧਰੇ॥ਵਾਮਨਤੁਸੁਰਮਾਹਿਭਯੋਨਰਾਮਾਇਹੈਸੁਵਰਾ
ਹਕਰੇ॥ਤੇਹਨਹੀਗੁਣਲੇਪਕਛੁਮਹਿਮਾਇਸਦਾਤੁਮਤੇਸੁ
ਰਰੇ॥ਅੰਤਿਮੁਨੀਵਰਯੋਮੁਖਤੇਹਰਿਪ੍ਰੀਤਿਕਥਾਬਨਮੇਬਿ
ਸਥਰੇ॥੧੪॥ ਕਾਵਿਵਾਚਾਸੈਯਾ॥ ॥ਜਿਨਕੇਗੁਨਗ
ਵਤਹੈਸਨਕਾਦਿਕਐਮੁਖਮੇਚਤੁਗਨਨਗਾਵੈ॥ਗੁਨਗਾਵ
ਤਨਾਰਦਬੀਨਲਏਸਿਵਪਾਰਬਤੀਪ੍ਰਤਿਨੀਤਸੁਨਾਵੈ॥ਸੁ
ਉਚਾਰਤਸੇਸਹਜਾਰਮੁਖਾਨਹਿਅੰਤਿਕਬੀਜਗਤੀਤਰਪਾ
ਵੈ॥ਕਾਵਿਸਿੰਘਗੁਲਾਬਸੁਤਾਰਪੁਨੰਦਨਪੁਨਿਕਥਾਸੁਨਿ
ਪਾਪਮਿਟਾਵੈ॥੧੫॥ਜਿਨਕੇਸੁਗਭਾਤਬਸੇਨੰਦਗਾਂਉਸੁ
ਏਕਭਏਨਿਤਸੀਗਸਹਾਈ॥ਜਿਨਗਾਜਾਬਿਭੁਤਤਨੀਛਿ
ਨਮੇਤਨਭੀਤਰਵੈਮੁਨਿਗੀਤਬਨਾਈ॥ਜਿਨਕੀਅਤਿਗੋਪਕ
ਥਾਜਗਾਮੇਸਿਵਅੰਰਿਖਮੰਡਲਲੋਕਜਨਾਈ॥ਕਾਵਿਸਿੰ
ਘਗੁਲਾਬਸੁਤਾਰਪੁਨੰਦਨਕੀਥਿਕਥਾਜਨਭਾਖਸੁਨਾਈ॥
੧੬॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਾਯਜਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮ
ਹੈਸਰਸੀਬਾਏਅਯੋਧਯਾਕਾਂਠੇਨਵਮੋਧਿਆਇ॥੧੭॥

ਦੁਤੀਕਾਰਸਮਾਪਤੀ॥੨॥

ਸ੍ਰੀਗਣੇਸਾਯਨਮਃ

ਅਥ ਅਰਿਨਕਾਂਤੁ

੧੨੯

੧੨੯

੬ ੬ ੬ ੧੬ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ੧ ॥ ਬਨਦਿਤਿ ਕਜਾਹਰਿ ਬਾਸਕਰੇ ਮੁਨਿ ਮੰਡਲ ਕੇ
ਸਤਦੁਖ ਮਿਟਾਏ ॥ ਕਰਤਾਨਕ ਮਾਨਵਿਹਾ ਪਿਹੇ ਨਖਰ ਦੁਖਣ
ਸੇ ਸੁਪਨੇ ਆਰੁ ਪਾਏ ॥ ਜਿਹ ਬ੍ਰਹਮ ਸਨਾਤਨ ਬੇਦ ਭੋਨੇ ਸੈਵ ਅੰ
ਚਤੁਰਾਨਨ ਕੀ ਗਤਿ ਗਾਏ ॥ ਪਦ ਪਾਵਨ ਵੈ ਮਨ ਭਾਵਨ ਕੀ ਹ
ਮ ਬਾਲਕ ਹੁੰ ਸਕਣਾ ਗਤਿ ਆਏ ॥ ੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾ ਦੇਵੈਂ ਵਾਚ
॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ੨ ॥ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰਿਖ ਮੰਦਰ ਗਤਿ ਬਸੇ ਪਰ
ਭਾਤਿ ਭਏ ॥ ਹਰਿ ਪਾਵਨਿ ਪਾਵਨਿ ਨੀਗ ਬਿਖੇ ਭਰਾਜੰ ਜੁਲਾਜੰ
ਇਸਨਾਨ ਕਏ ॥ ਕਰ ਜੋਰ ਭਲੇ ਮਨ ਭਾਵਨ ਭਰੇ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰਗਵ ਕੀ
ਢਿਗ ਰਾਮ ਗਏ ॥ ਬਨਦਿਤਿ ਕਜੇ ਮੁਨਿ ਮੰਡਿਤ ਹੈ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰਗਵ
ਜੂਹ ਮਚਾਂ ਹਿਜ ਏ ॥ ੨ ॥ ਤੁਮ ਆਇ ਸੁਦੇ ਹੁਮ ਹਾ ਮੁਨਿ ਜੂਪਾਥਿ
ਦੇਖਨ ਕੇ ਹਿਤ ਏ ਹੁਸੁ ਕੀਜੇ ॥ ਪਥ ਜਾਨਤਿ ਜੇਤਵ ਸਿਖ ਭਲੇ ਕ
ਰਿਆਇ ਸੁਵੈ ਹਮ ਸੰਗ ਸੁਦੀਜੇ ॥ ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਕਿਵਾ ਕਸੁ ਅੰਤਿ
ਮੁਨੀ ਹਾ ਸਿਬਾਤ ਕਹੀ ਸੁਭਿ ਮਾਸੁ ਨਿਲੀਜੇ ॥ ਸਭ ਕੇਤੁ ਮਪੀਥਿ
ਦਿਖਾਵਤ ਹੇਤੁ ਮਰੇ ਹਿਤ ਅੰਤ ਸੁਕੋ ਨ ਕਹੀਜੇ ॥ ੩ ॥ ਨਰਾਜ ਛੰ
ਦ ॥ ॥ ਤਥਾ ਪਿਰਾਮ ਲੋਕ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੂੰ ਭਯੋ ਜਬੈ ॥ ਦੇਖਾਂ ਹਿਤ
ਹਿ ਪੀਥਿ ਕੋ ਮੁਰਾਰਿ ਸਿੱਖ ਮੇ ਅਥੈ ॥ ਬੁਲਾਇ ਸਿਖ ਵੈ ਮੁਨੀ ਸੁਮ
ਪਸੰਗ ਹੂ ਭਏ ॥ ਸੁਰਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਰਿਯੋ ਮੁਨੀ ਸੁਭੋ ਨ ਕੋ ਗਏ ॥ ੪ ॥
ਸੁਕੋ ਸਰਾਮ ਜੋ ਗਏ ਪਿਖੀਤ ਹਾਂ ਮਹਾਂ ਨਦੀ ॥ ਮੁਨੀ ਸਾਸਿ ਖਰਾਮ
ਜੀਬ ਖਾਨਯੋ ਸੁਯੋਤ ਬੀ ॥ ਉਪਾਇ ਪਾਰਿਜਾਨਿ ਕੋ ਕਹੇ ਕੁਮਾਰ
ਆਹਿ ਕੋ ॥ ਨਦੀ ਤਰੇ ਸੁਕਾਹਿ ਸੰਪਿਖੇ ਉਪਾਇ ਨਾਹਿ ਕੋ ॥ ੫ ॥
ਮੁਨੀ ਸਸਿੱਖ ਯੋ ਕਹੀ ਸੁਨਾਵਏ ਕਹੈ ਭਲੀ ॥ ਤਰਾਂ ਹਿਰੇ ਗੀਖਿ ਦੇਕ

੧੩੦
੧੫

ਮੇਸੁਨੇ ਸੁਰਾ ਮਜੁ ਬਲੀ। ਚਦਾਇ ਰਾਮ ਸੀਯ ਭਾਤ ਨਾ ਵੇ ਮੇਕੁ
ਮਾਰਿਕਾ। ਚਫੇ ਰਾਵ ਕੇ ਲਗੇ ਬਨਾਇ ਨੀਠਤਾਰਿਕਾ॥੬॥
ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ੧॥ ਜਿਹ ਨਾਮ ਉਚਾਰਤੁ ਰੇ ਭਵ ਸਾਗਰ ਨਾਹਿ
ਲਗੇ ਕਛੁਰੀ ਚੇ ਕਬਾਰੇ॥ ਜਿਹ ਨਾਮ ਸੁਨੇ ਭਵ ਫੀਪਿਟ੍ਰੇ ਸੁਮਿ
ਟੇ ਭਵ ਤੀਤ ਰਕੇ ਅਪੁਰੇ॥ ਅਬ ਚੇਤਨ ਬਾਤ ਕਹਾਂ ਕਹੀਏ ਸੁਜ
ਲੇ ਗਿਰਜਾ ਗਿਰਜਾ ਹਰਿਤਾਰੇ॥ ਰਾਪੁ ਨਾਥ ਬਲੀ ਸੁਨਿ ਪਾਰਬ
ਤੀ ਮੁਨਿ ਦਾਰ ਕਵੈ ਖਿਣ ਮਾਰਿ ਉਗਾਰੇ॥ ੭॥ ਆਭਿਨੰਦਨ ਕੈ ਰਾਪੁ
ਨਾਥ ਬਲੀ ਮੁਨਿ ਦਾਰ ਕਵੈ ਪੁਨਿ ਆਪਿ ਹਟਾਏ॥ ਮੁਨਿਆ ਸੁਮ

ਵੇ ਮੁਨਿ ਬਾਲਗਏ ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਬਲੀ ਬਨ ਪੀਥਿ ਸਿਧਾਏ। ਬਨ ਘ
ਰਮ ਹਾਂਸ਼ੁਨ ਕਾਰਤਿ ਝੀਲ ਸੁਡੀਲ ਬਡੇ ਮ੍ਰਿਗ ਪੁੰਜ ਸੁਹਾਏ॥ ਇ
ਤਿ ਸਿਧਾਥਿ ਆਪ ਰਕੇ ਲਬਡੇ ਇਤ ਰਾਖ ਸਹੈਤ ਪਸੀਜਿ ਨਖਏ
॥੮॥ ਚੌਪਈ॥ ੧॥ ਰਾਮ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕੀਯੋ ਬਨ ਵਾਹੀ। ਲਖ ਮ
ਟ ਪ੍ਰਤਿਯੋ ਕਹਯੋ ਮਰਾਹੀ। ਲਖ ਮਟ ਸਾਵ ਪਾਨ ਅਬ ਚਾਲੇ
ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਨ ਮਨ ਤੇ ਟਾਲੇ॥ ੮॥ ਧਨੁਖ ਮਾਰਿ ਗੁਨ ਲੇਹੁ ਚਢਾ
ਈ। ਕਰਤੀਤ ਰਸ ਰਲੇ ਵੇ ਭਾਈ। ਆਗੇ ਚਲੇ ਮੇ ਪਥਿ ਮਾਰੀ
ਆਪ ਛੇਤ੍ਰਿ ਪਨੁ ਲੈ ਕਰਮਾਹੀ॥ ੧੦॥ ਦੋਨੋ ਮੇ ਸੀਚਾਲੇ ਮੇ ਸੇ।
ਜੀਵਈ ਸੇ ਮੇ ਮਾਯਾ ਸੇ ਸੇ। ਇਸਟ ਪਸਾਰੇ ਚਾਰੇ ਓਰਾ। ਬਨ
ਮੇ ਰਾਖ ਸਕੇ ਭਯਯੇ ਗਾ॥ ੧੧॥ ਮੇ ਸੁਨਿਯੋ ਪੁਰਬ ਹੀ ਭਾਈ॥

ਤੇਹਮਾਰਿ ਦਮਦਯੋਸੁਨਾਈ। ਯਾਯਾਬਿਪਭਾਖਤਦੋਨੋਭਾਈ। ੧੩੧
 ਜਨਭੇਛਗਏਸੁਖਦਾਈ। ੧੨। ਸੈਯਾ ॥ ਤਹਿਏਕਤਲਾਵ
 ਸੁਰਾਮਾਪਿਖੇਬਹੁਫੁਲਰਹੇਜਾਹਿਤਾਂਮਰਸਾ। ਬਹੁਭਾਂਤਿਬਿ
 ਹੰਗੁਸੁਰੂਜਤਹੈਆਤਿਸੁਦਰਿਹੈਗੁਗਸਾਰਰਸਾ। ਆਤਿਹੰ
 ਜਤਾਂਭ੍ਰਿਗਚੁਫੇਰਤਿਸੇਜਲਸੀਤਲਾਜੀਮਪੁਜਾਂਹਿਰਸਾ। ਸ
 ਰਤੀਰਗਏਅਚਨੀਰਭਲੇਤਰੁਛਾਹਿਬਿਖੇਰਪੁਬੀਰਬਸਾ
 ॥ ੧੩॥ ਪੁਨਿਆਵਤਰਾਮਪਿਖੇਇਕਰਾਖਸਦੀਰਪਦੇਹਤ
 ਯਾਨਕਭਾਰੀ। ਮੁਖਰੁਦਾਨਕਰਾਲਸੁਗਾਜਤਹੈਜਿਹਪੇਖਸ
 ਤੈਸੁਰੁਹੈਨਰਨਾਰੀ। ਜਿਹਮਾਨੁਖਆਹਿਅਨੇਕਗੁਸੇਅਥਵਾ
 ਮਸਕਿਪਾਏਸੁਲਸੁਕਾਰੀ। ਮਹਿਖਾਗਜਾਬੀਆਪਰਖਾਵਤ
 ਹੋਤਿਨਪੇਖਸੁਰਾਮਕਮਾਨਸਿਭਾਰੀ। ੧੪॥ ਰਾਮਅਰੋਪਕੁਵੈ
 ਤਗੁਣਿਲਾਪੁਭਾਤਹਕੋਇਹਬਾਤਉਚਾਰੀ। ਭ੍ਰਾਤਿਪਿਖੇਯਾਹਿ
 ਰਾਖਸਆਵਤਦੀਰਪੁਪੀਨਾਜਿਸੇਤਨੁਸਾਰੀ। ਸਾਮਨੇਆ
 ਵਤਹੈਹਮਕੋਜਗਭੀਰੁਣਕੋਭਯਦੇਵਤਭਾਰੀ। ਲੋਹਅਰੋਪ
 ਕੁਵੈਤਗੁਣਿਭਯਦੁਰਤਜੇਸੁਾਵਿਦੇਹਕੁਮਾਰੀ। ੧੫॥ ਗਏਮਰਾ
 ਮਬਖਾਨਲਏਸਰਪਾਨਸੁਆਪਖੇਨੋਗਿਰਜਾਂਗਿਰਸੇ। ਪਿ
 ਖਰਾਮਰਮਾਪਤਿਭ੍ਰਾਤਿਸੀਯਾਗਿਰਜਾਵਹਰਾਖਸਘੋਰਹ
 ਸੇ। ਭੈਦੇਵਨਕੋਹਿਤਬੋਲਉਠੇਤੁਮਕੋਨਾਹੈਕਾਟਿਤੂੰਛਕਸੇ
 ॥ ਸੁਰਸੀਸਜਟਾਤਰੁਛਲਨਈ। ਮੁਨਿਤੇਸਧਰੇਬਨਮਾਹਿਧ
 ਸੇ। ੧੬॥ ਤੁਮਨਾਰਿਸਹਾਇਮਹਾਮਦਸੁਦਰਮੇਮੁਖਭੀਤਰ
 ਆਇਪਗੇ। ਮਮਗਾਸਮਨੋਬਿਧਨੀਠਰਚੇਕਿਹਹੋਤਕਹੋਬਨ
 ਮਾਹਿਬਰੇ। ਸੁਨਿਰਾਖਸਵਾਕਉਮਾਹਰਿਜੀਮੁਸਕਾਵਤਹੀ
 ਇਹਵਾਕਕਰੇ। ਮਮਗਾਮਾਯੀਮਮਕੁਤਪਿਖੇਲਖਮਨਕ
 ਹੋਬਲਰੁਪਵਢੇ। ੧੭॥ ਇਹਸੀਯਾਹੇਮਮਪ੍ਰਾਣਪਿਯਾਪਿ

੧੩੧
 ੧੪

੧੩੨
੧੫੫

ਤੁਆਇਸੁਲੈਭੀਤਰਾਏ। ਤੁਮਸੇ ਖਲਰਾਖਸਘੋਰਬਡੇ
ਤਿਨਕੀਸਿਛਨਾਰਥਤਾਤਪਠਾਏ। ਪੁਨਿਕੈਯਹਰਾਘਵਦਾ
ਕਉਮਾਖਲਹਾਸਉਠੇਮਨਿਮੇਹਰਿਖਾਏ। ਕਾਰਿਪਾਰਿਤਿਸੁ
ਲਪਸਾਰਮੁਖੰਪੁਨਿਰਾਘਵਕੈਯਹਵਕੁਆਲਾਏ। ੧੮। ਮੈ
ਹਨਜਾਨਤਰਾਮਤੁਮੇਸੁਾਬਿਰਾਪਬਲੀਸਤੁਲੇਕਸੁਨਾਏ।
ਤਾਜਗਏਪੁਨਿਮੇਡਰਤੇਬਨਤਿਆਗਸੁਨੇਅਬਲੀਨਹਿਆ
ਏ। ਜੈਮਨਜੀਵਨਆਸਤੁਮੇਇਹਛੇਰਸੀਯਾਤੁਮਜਾਹੁਪਲ
ਏ। ਨਾਹਿਤਗੰਮਕੋਰੰਤਨਭਛਨਦਛਨਦੇਸਕਹੋਕਿਮਆ
ਏ। ੧੯। ਰਾਖਸਯਾਬਿਧਗਾਖਉਮਾਪੁਨਿਜਾਨਕੀਲੇਵਨ
ਕੇਹਿਤਪਾਏ। ਨਾਟਦਈਭਜਦੇਤਿਨਕੀਹਸਰਾਮਬਲੀਸਰ

ਏਕਚਲਾਏ। ਕੋਪਭਰੇਪੁਨਿਰਾਖਸਵੈਸੁਪਸਾਰਮੁਖੰਹਰਕੀ
ਢਿਗਆਏ। ਰਾਮਦਏਸਰਤਾਨਿਤਿਨੇਕਟਿਪਾਦਦੁਊਆਤਿ
ਦੁਰਬਗਾਏ। ੨੦। ਮਾਨਅਚੰਡਸੁਰਾਖਸਵੈਅਹਿਸੇਮੁਖਸੇ
ਹਰਿਖਾਵਨਆਏ। ਰਾਘਵਤਾਕਸੁਮੁੰਡਤਿਨੇਪੁਨਿਆਪਸ
ਸੀਸਰਏਕਚਲਾਏ। ਸ੍ਰੇਣਤਪਾਰਾਕਾਸਗਈ। ਸਿਰਰਾਖ
ਸਰਾਮਸੁਕਾਟਿਬਗਾਏ। ਸੀਯਸਰਾਹਕੋਰਤਬਰਾਮਹਪ੍ਰੇਮ
ਭਰੀਸੁਉਮਾਗਲਿਲਾਏ। ੨੧। ਤਬਦੁੰਦਭਦੇਵਨਕੇਸੁਬਜੇ
ਨਤਿਕੋਟਿਆਪਛਗਨ੍ਰਿਤਾਦਿਖਾਵੇ। ਉਰਆਨੰਦਅਊਤਸ

ਹਭੇਗਣਗੀਪ੍ਰਥ ਕਿੰਨਰਬਾਜਬਜਾਵੇ॥ਸੁਖਿਲਾਪਹਕੇਤ
 ਨਤੇਇਕਸੁੰਦਰਅੰਰਭਏਅਤਿਰੁਪਸੁਹਾਵੇ॥ਵਿਮਲਾਂਬਰ
 ਕਾਂਚਨਰੂਪਨਹੈਸੁਮਨੋਰਵਿਅੰਰਭਯੋਇਮਾਯਾਵੇ॥੨੨॥
 ਵਿਦਯਾਪਰੇਵਾਚਾ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਅਭਿਬੀਦਨਬੀਦਤਿ
 ਆਰਤਿਹਾਂਭੁਵਨੰਪਨਹਾਂਅਤਿਦੀਨਦਯਾਲਾ॥ਅਭਿਬੀਦਨ
 ਬੀਦਨਦੀਤਿਸਮੀਸਰਣਾਗਤਹਾਂਸੁਪ੍ਰਸੰਨਾਬਿਸਾਲਾ॥ਜਲ
 ਜਾਇਤਨੈਨਸੁਰਾਮਬਲੀਵਿਦਯਾਪਰਹੈਸੁਪ੍ਰਕਾਸਾਬਿਸਾ
 ਲਾ॥ਦੁਰਬਾਸਸਕਾਰਣਕੋਪਤਰੇਮੁਹਿਸੁਪਦਯੋਅਤਿਸੈ
 ਸੁਕਰਾਲਾ॥੨੩॥ਤੇਪਦਸਿੰਘਿਤਨੀਤਿਰਹੈਭੁਵਨੰਪਨਜੋ
 ਜਗਭੀਤਰਟਾਰੇ॥ਨਾਮਕਥਾਤੁਮਰੀਮਮਦਾਕਕਹੈਸੁਨਿ
 ਹੈਪੁਨਿਕਾਨਿਹਮਾਰੇ॥ਦੇਕਰਤੇਪਦਸੇਵਕਰੋਸਿਰਤੇਪਦਪੀ
 ਕਜਬੀਦਨਪਾਰੇ॥ਮੈਭੁਗਵਾਨਲਮੇਤੁਮਕੋਜਗਾਨਦਯੋਯ
 ਹਰੁਪਤੁਮਾਰੇ॥੨੪॥ਆਤਮਰਾਮਸਿਯਾਰਮਣੇਜਗਕਾਰ
 ਕਮੇਸਰਣਾਗਤਆਯੋ॥ਮੈਭੁਵਸਿੰਘਸੁਨਾਹਿਬਹੋਅਬਤੇ
 ਹਬਨੇਹਬਿਲੇਹੁਛੁਡਾਯੋ॥ਆਇਸੁਦੇਹੁਸੁਮੇਹਰਿਜੀਉਰਚ
 ਹਤਹੈਸੁਰਲੋਕਸੁਜਾਯੋ॥ਰਾਮਾਇਹੈਵਰਮੇਹਦਿਲੇਮਮਬੋਧ
 ਹਰੇਨਹਿਤੇਪ੍ਰਭਾਯੋ॥੨੫॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਅਇਹਭਾਂਤਿਉ
 ਮਾਵਰਮਾਂਗਯੋਦਯੋਰਾਮਪੁਨਿਸੋਇ॥ਵਿਦਯਾਪਰਕੇਵਾਕਸੁ
 ਨਿਪਰਮਪ੍ਰਸੰਨਹਰਿਹੋਇ॥੨੬॥ ਸ੍ਰੀਗਮੇਵਾਚਾਚੌਪਈ
 ॥ ਵਰਮਾਂਗਉਰਚਾਹੋਜੋਈ॥ਤੁਵਕਲਯਾਣਦੇਉਮੈਸੋਈ॥
 ਵਿਦਯਾਪਰੇਵਾਚਾ॥ ॥ਦੀਜੇਭੁਗਤਿਨਿਰੰਤਰਿਰਾਮਾਯਾ
 ਨਵਰਨਸੋਨਾਹੀਕਾਮ॥੨੭॥ ਸ੍ਰੀਗਮੇਵਾਚਾਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
 ਵਿਦਯਾਪਰਜਾਹਿਸੁਦੇਵਪੁਰੀਨਹਿਮਾਇਕਤੇਗੁਣਲੇਪਕ
 ਰੇ॥ਅਪੋਖਨਤੇਤਵਮੋਖਭਈਤੁਮਹੋਸਤਤੋਗਨਮਾਹਿਵੇ

੧੩੩
 ੧੫੫

੧੩੪
੧੫੮

॥ ਜਗਮੋਖ ਪ੍ਰਦਾਇਕ ਮੇਰਗਤੀ ਸੁਆਹੋ ਬਿਰਲੀ ਜਕੋ ਇਕਰੋ ॥
 ਅਬ ਤੂੰ ਮਮ ਸੇਵ ਸਪੁੰਨ ਭਯੋ ਮਮ ਆਇ ਸੁਤੇ ਸਤੁ ਬਿਧ ਹੋ ॥
 ੨੮ ॥ ਰਾਖ ਸਰਾਮ ਹਨੇ ਬਨ ਮੇ ਪੁਨਿ ਸ੍ਵਾਪ ਵਿਮੁਕਤਿ ਕਰੋ ਖਿ
 ਨਾ ਹੀ ॥ ਰਾਮ ਦੇ ਯੋਵਰਤ ਹਿ ਪੁਨਾਵਿ ਦਯਾ ਪਰ ਹੋਇ ਗਯੋ ਨਤਿ
 ਮਾਹੀ ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਲਏ ਅਖ ਲਾਗ ਬਪਾਵਤ ਹੈ ਜਨ ਯਾਜ
 ਗਾਮਾਹੀ ॥ ਕਿਉ ਨ ਭਯੋ ਗਿਰ ਜਾਵਹਿ ਰਾਮ ਸੁਕੋ ਵਿਦਯੇ ਭਵ
 ਮੰਡਲ ਮਾਹੀ ॥ ੨੯ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਅਧਯਾਤਮ
 ਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾ ਮਹੇਸ਼੍ਵਰ ਸੀਥਾ ਦੇ ਅਰੰਨ ਕਾਂਡੇ
 ਪ੍ਰਥਮੋ ਧਯਾਇ ॥ ੧ ॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵ ਉਵਾਚ ॥
 ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਗਏ ਵਿਰਾਧ ਸੁਰਗ ਮੇ ਜਬ ਹੀ ॥ ਰਾਮ ਸੀਯਾ
 ਲਖ ਮਣਤ ਬਹੀ ॥ ਸ੍ਰੁਗਿ ਗਰਿਖੀ ਆਸ੍ਰਮ ਮਹਿ ਗਏ ॥ ਸਰਬ
 ਸੁਖ ਜਾਹਿ ਭੀਤ ਨ ਏ ॥ ੧ ॥ ਆਵਤ ਸੀਤਾ ਲਖ ਮਣਗਾਮਾ ਪੇ
 ਖਉ ਠੇ ਮੁਨਤ ਪਕੋ ਧਾਮਾ ॥ ਪੂਜਨ ਕੀਨੋ ਸਨਮੁਖ ਜਾਏ ॥ ਉਤਮ
 ਆਸਨ ਮਾਹਿ ਬਿਠਾਏ ॥ ੨ ॥ ਕੰਦ ਮੂਲ ਫਲ ਭੋਜਨ ਦੀਨੋ ॥
 ਤਾਂਹਿ ਅਤਿ ਥਭੁਲੀ ਬਿਧ ਕੀਨੋ ॥ ਸਰਭਿ ਗਰਿਖੀ ਸੁਰ ਭਗਤਿ
 ਪਰਾਇਨਾ ਬੋਲੇ ਰਾਵਰ ਪ੍ਰਤਿਤ ਪਆਇਨਾ ॥ ੩ ॥ ਤਪ ਕੀਨਿ
 ਹਚਾ ਮੇਉ ਰਧਾਹੀ ॥ ਬਹੁਤ ਕਾਲਾਇ ਹਵਸਾ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਤਵ ਦਰ
 ਸਨ ਕੀਇ ਛਾਹਾਮਾ ॥ ਭੂਪਰਮੇਸੁਰ ਪੂਰਣ ਧਾਮਾ ॥ ੪ ॥ ਤਪੋ ਸਿਧ
 ਬਹੁ ਪੁੰਨ ਸੁਕੀਨੋ ॥ ਸੋ ਸਭ ਰਾਮ ਭੋਹ ਮਮ ਦੀਨੋ ॥ ਮੇਅ ਬਮੁਕਤ

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਿਖਿ ਸਾਸਨ ਕਰਨੀ ਮ

ਤਯੋਤਵਹੇਰਯੋ। ਯਾਬਿਪਉਮਾਰਖੀਸੁਰਟੇਰਯੋ॥੫॥ ਸਵੈਯਾ ੧੩੫
 ॥ ਸਤੁਪੁੰਨਿਦਏਰਪਬੀਰਬਲੀਸਰਭਿਗਤਯੋਫਲਮਾਰਿ ॥੧੦
 ਮਸੀਗਾ। ਸੁਬਨਾਇਚਿਤਾਤਿਹਮਾਰਿਚਫੇਰਪੁਨਾਥਪੁਣਮ
 ਕਰੀਸਰਭਿਗਾ। ਪੁਨਿਰਾਮਕੋਪਜਾਨਪਯੋਉਰੇਮੇਤਨੁਸਿੰਮ
 ਮਾਹਾਂਫਿਗਕੀਜਉਤੰਗਾ। ਤਨਚੀਰਪਰੇਸੁਰਸੀਸਜਟਾਂਸੁਸ
 ਰਾਸਨਐਕਾਟਿਮਾਹਿਨਿਖੰਗਾ॥੬॥ ਕੋਨਦਯਾਲਸੁਰਾਮਾਬਿ
 ਨਾਯਹਕਾਮਗਉਜਗਮਾਹਿਨਿਹਾਰੇ। ਮੇਹਤੁਜੇਦਿਨਗਤਿਸ
 ਲਾਮ੍ਰਿਤਪੋਖਸੁਮੇਹਾਰਿਆਪਪਧਾਰੇ। ਜਾਰਤਨੂੰਬਿਪਲੋਕਜ
 ਉਅਬਦਾਸਰਬੀਰਪੁਬੀਰਨਿਹਾਰੇ। ਐਧਪਤੀਯਹਰਾਘਵ
 ਜੈਸਹਸੀਯਬਸੇਉਗਮਾਹਿਹਮਾਰੇ॥੭॥ ਚੋਪਈ॥ ॥
 ਵਾਮ੍ਰੀਕਜਿਨਸੀਯਸੁਹਾਈ॥ ਮਨੋਮੇਘਸਹਰਾਵ੍ਰਿਤਾਯਾਈ
 ॥ ਯਾਬਿਪਾਪਿਆਨਚਿਰੰਤਨਧਾਰੇ। ਸਨਮੁਖਖਵੇਸੁਰਾਮਨਿ
 ਹਾਰੇ॥੮॥ ਬਹੁਰੇਅਗਿਨਸੁਚਿਤਾਲਗਾਈ। ਪਾਂਚਭੂਤਤਨੁਦ
 ਯੋਜਲਾਈ॥ ਦਿਬਦੇਹਪਰਿਖਤਪਧਾਰੇ। ਲੋਕਪਤੀਕੋਲੋ
 ਕਪਧਾਰੇ॥੯॥ ਗਦਿਬਾਬਿਮਾਨਚਫੇਰਿਖਮੇਸੇ। ਕ੍ਰਾਨਮਾਨਦੁ
 ਸਰਵਜੈਸੇ। ਦਿਬਨਾਰਿਨਰਚੰਮਰਕਰੇ। ਬੀਜਨਚਾਰਚਿਰ
 ਤੇਟੇਰੇ॥੧੦॥ ਬਿਸਨਦੂਤਚੰਤਚਫੀਜਾਵੈ। ਗਵਿਪਯਾਪਰਮਾ
 ਗੇਜਸਰਾਵੈ॥ ਗਦਿਬਫਲਮਾਲਾਗਲਸੇਹੇ। ਤੇਜਤਪਸਯਾ
 ਸਭਜਗਮੇਹੇ॥੧੧॥ ਸਰਭਿਗਗਏਪਿਖਯੋਨਾਰਿਮਾਹੀ। ਤ
 ਏਸੁਵਿਸਮੇਰਿਖਮਨਮਾਹੀ। ਦਿਭਿਕਵਾਸੀਰਿਖਗਣਸ
 ਰੇ। ਸਰਭਿਗਨਿਵੇਸਨਬਹੁਸਿਧਾਰੇ॥੧੨॥ ਆਏਪੋਖਰਖੀ
 ਸੁਰਸਾਰੇ। ਰਾਮਸੀਯਾਲਖਮਣਸੁਖਕਾਰੇ। ਗਿਰਜਾਬੀਦ
 ਨਤੀਨੋਕੀਨੋ। ਮਾਇਆਕਰਮਾਨਵਤਨੁਲੀਨੋ॥੧੩॥ ਦੇਹ
 ਮਸੀਸਾਰਖੀਸੁਰਸਾਰੇ। ਰਾਮਬਸੇਸਤੁਰਿਵੇਮਸ਼ਾਰੇ। ਰਾਬ

੧੩੬
੧੫੫

ਜੋਰਿਖਗਮਬਖਾਨੇ ॥ ਪਨੁਨਿਖੰਗਜਾਕੇਕਾਰਿਬਾਨੇ ॥ ੧੪ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਭੂਮਿਰਾਹਕੇਹਰਣਹਿਤਤੁਮਉਪਜੇਰਪੁਨਾ
ਥਾਬ੍ਰਹਮਾਜੁਬਿਨਤੀਕਰੀਜੋਰਿਦੁਊਨਿਜਹਾਥਾ ॥ ੧੫ ॥ ॥
ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਹਮਜਾਨੇਤੁਮਾਬਿਸ੍ਰੁਸੁਰੇਸਾਸੀਕਮਲਾਲਖਮ
ਣਾਹਿਸੇਸਾਦਰਅਵਤਾਰਤਰਤਉਰਜਾਨੇ ॥ ਚੰਕਕੇਸੁਤੁਪਾ
ਨਪਛਾਨੇ ॥ ੧੬ ॥ ਰਾਮਪ੍ਰਥਮਪ੍ਰਭਏਹੁਸੁਦੀਜੇ ॥ ਰਿਖਗਣਕੇ
ਦੁਖਦੁਰਿਸੁਕੀਜੇ ॥ ਆਹੁਪ੍ਰਤਮਆਪਨਿਹਾਰੇ ॥ ਮੁਨਿਸੇਵ
ਤਬਨਮੈਪਗਧਾਰੇ ॥ ੧੭ ॥ ਲਖਮਣਸੀਸਹਚਲੇਜਬਹੀ
॥ ਦਯਾਹੋਇਰੀਹਮਪਰਤਬਹੀ ॥ ਯਾਂਬਿਪਮੁਨਿਗਣਬਿਨ
ਤੀਕਰੀ ॥ ਜੋਰੇਹਾਥਰਾਮਤਬਹੀ ॥ ੧੮ ॥ ਜਾਤਿਭਏਪੁਨਿਮੁ
ਨਿਕੇਸਿਗਾ ॥ ਲੈਕਰਪਨੁਕਟਿਕਾਧਿਨਿਖੰਗਾ ॥ ਪਏਹਾਡਸਿ
ਰਘਨੇਨਿਹਾਰਾ ॥ ਰਾਮਕੀਚਿਖੁਖਏਹੁਉਚਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥ ਕਿਨਕੇ
ਹਾਡਪਗੇਕਿਹਕਾਰਣਾ ॥ ਕਿਨਕਾਟੇਮੁਨਿਕਰੋਉਚਾਰਣਾਤਬ
ਰਿਖਗਨਾਇਹਕੀਨਬਖਾਨਾ ॥ ਹੈਰਿਖਹਾਡਸੁਨੇਰੁਗਵਾਨਾ ॥
੨੦ ॥ ਜੋਹਰਿਧਿਆਨਪ੍ਰਮੱਤਹਭਏ ॥ ਰਾਖਸਤਾਂਸਿਰਕਾਟ
ਸੁਗਏ ॥ ਦੇਖਤਾਫਿਰੇਸੁਬਨਮੈਸਾਰੇ ॥ ਜੇਰਾਖਸਹੈਨੀਚਮੁਰਾ
ਰੇ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨਿਮੁਨਿਵਾਕਸੁਰਯਮਾਤਿਵੀਨਾ ॥ ਰਾਮਤਬੈਸੁ
ਪ੍ਰਤੋਗਯਾਕੀਨਾ ॥ ਰਾਖਸਜੇਰਵਮੰਡਲਮਾਹੀ ॥ ਸਰੁਮਾਰੋਮੁ
ਨਿਰੁਰੇਸੁਨਾਹੀ ॥ ੨੨ ॥ ਸੀਰਾਮੇਵਾਚਾਚੋਪਈ ॥ ॥ ਅਬ
ਮਮਸੁਨੇਰਖੀਸੁਰਬਾਨੀ ॥ ਸਕੁਲਕਰੋਸੁਰਰਾਖਸਹਾਨੀ ॥
ਅਬਰਿਖਦੀਡੇਕਜਾਂਹਿਅਵਾਸੁ ॥ ਸੁਖੀਹੋਹਿਦੁਖਰੋਇਸੁ
ਨਾਸੁ ॥ ੨੩ ॥ ਯਾਹਿਤਮੈਅਵਤਾਰਸੁਲੀਨੇ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਮੋਹ
ਪਰਾਰਥਨਾਕੀਨੇ ॥ ਜਨਕਨੀਦਨੀਸੀਤਾਨਾਮ ॥ ਯਹਮਮਮ
ਯਾਕਰੇਸੁਕਾਮ ॥ ੨੪ ॥ ਇਨਲਖਮਣਮਿਲਮੈਸਬਥਾਰੇ

॥ ਕਾਰਯਕਰੇਸੁ ਰਾਖਸਮਾਰੇ ॥ ਯਾਬਿਧਿਭਾਖਮੁ ਨਿਨਸਿਗਰਮ ॥
 ॥ ਕਿੰਚਿਤਕਾਲਵਸੇਸੁਖਧਾਮ ॥ ੨੫ ॥ ਪੂਜਨਕਰੇਰਖੀਸੁਰ
 ਸਾਰੇ ॥ ਬਨਦੰਡਕਹੈਜਾਹਿਅਗਾਰੇ ॥ ਲਖਮਣਰਾਮਜਨਿਕਜਾ
 ਰਾਨੀ ॥ ਕਿਤਿਕਬਰਸਤਹਿਬਸੇਭਵਾਨੀ ॥ ੨੬ ॥ ਦੇਖਤਵੈ
 ਰਿਖਆਸੁਮਸਾਰੇ ॥ ਕੁਮਹੀਕੁਮਬਨਮਾਹਿਮੁਰਾਰੇ ॥ ਸੁਤੀ
 ਖਣ੍ਹਰਿਖਕੇਆਸੁਮਆਏ ॥ ਪ੍ਰਭਾਤਰਿਖੀਜਾਂਮਾਂਹਿਸੁਹਾਏ ॥
 ੨੭ ॥ ਸਭਾਰਿਤੁਕੇਫਲੁਜਾਂਕੇਮਾਂਹੀ ॥ ਹੈਸੁਖਦਾਇਕਸਭਰਿ
 ਤਮਾਂਹੀ ॥ ਰਾਮਆਗਮਸੁਨਿਯੋਤਿਨਜਬਹੀ ॥ ਅਗਸਭਾਸਿ
 ਖਸੁਤੀਖਣਤਬਹੀ ॥ ੨੮ ॥ ਆਸਨਤੇਓਠਲੇਵਨਆਏ ॥ ਰਾ

੧੩੭
 ੧੪੮

ਮਮੰਤ੍ਰਜਿਹਉਰੇਸਮਾਏ ॥ ਬਿਧਵਤਪੂਜਨਰਾਮਹਕਰੇ ॥ ਭਗ
 ਤਉਤਕੀਠਿਦੁਊਫਿਗਾਖਿਰੇ ॥ ੨੯ ॥ ਸੁਤੀਖਣਉਵਾਚਾਚੈ
 ਪਈ ॥ ॥ ਗੁਣਅਨੰਤਸੀਤਾਪਤਿਰਾਮ ॥ ਤੋਹਜਪੈਮੇਆਠੇਜਾ
 ਮਾਸਿਵਾਬਿਰਚਤਵਪਾਦਲਗਾਨੇ ॥ ਸਿਸਾਰਸਿਧੁਪੋਤੇਮੇਜਾਨੇ ॥
 ੩੦ ॥ ਯਾਤੇਪਰੇਸੁਤੇਪਦਮਾਹੀ ॥ ਰਾਮਦਾਸਮੈਤੇਜਗਮਹੀ ॥ ਭੁ
 ਮਸਭਜੀਵਨਦੇਖਨਹਾਰੇ ॥ ਕੁਟੰਬਕੁਪਮੁਹਿਪਰੇਨਿਹਾਰੇ ॥ ੩੧
 ॥ ਮਲੁਮੇਤਨੁਮੁਹਿਬਧੋਨਿਹਾਰਾ ॥ ਤੁਮਖਣਹਿਠਆਏਮੁਰਾਰਾ ॥
 ਤੁਸਭਭੂਤਨਮੇਸਮੰਮੇਹੈ ॥ ਤੋਹਵੈਮੁਖਤਵਮਾਇਆਗਹੈ ॥ ੩੨
 ॥ ਤਵਮੰਤ੍ਰਸਾਧਨਧਰਜੇਈ ॥ ਤਵਮਾਇਆਤੇਮੁਕਤੇਤੇਈ ॥ ਸੇਵ

ਸਫਲ ਦੇ ਹੁਮਰਾਹੀ ਤੁਮਹੋ ਕਲਪਤੁ ਨ ਕੀਥਾਹੀ॥ ੩੩॥
 ਅਨੰਗ ਸੇਖਰ ਛੰਦਾ॥ ॥ ਤੁਹੀ ਤਉ ਪਾਇਕੈ ਖਪਾਇਹੈ ਜੋ
 ਗਤ ਕੇ ਸੁਮਾਯਾ ਬਿਰਚਈ ਸਨਾਮ ਤੋਹਿ ਜਾਂਨਿਐ॥ ਸੁਨੀ
 ਰਕੁੰਠਾ ਨਿਉ ਰਵੀ ਸੁਭਿ ਨਿਤੋਹਿ ਮਨਿ ਹੈਵਿ ਨ ਸੁਤਾਂ ਮਤੀ ਭਈ
 ਸੁਹਾਮਯੋ ਪਛਾਨਿਐ॥ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਖਰੋ ਚਰੀ ਪਿਖੇ ਸੁਤੇ ਪਦੰ
 ਬੁਜੰ ਸੁਮੰਧ ਕਾਰਤੇ ਪਦੰ ਸੁਤੇ ਬਖਾਨਿਐ॥ ਗਿਆਨ ਰੂਪੁ ਤੂੰ
 ਸਦਾ ਅਸੀਤ ਤੋਹਿ ਨਾ ਪਿਖੇ ਸੁਸੀਤ ਮੰਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਜੇ ਸਦਾ ਰਿਦੈ ਸੁਨੁ
 ਨਿਐ॥ ੩੪॥ ਤੁਹੀ ਤੋ ਅਰੂਪ ਰੂਪ ਰਾਮ ਤੋ ਹਮੇ ਪਿਖੇ ਮਨੁ ਖਵੇ
 ਸਹੈ ਕਰੇ ਅਚਿਤੁ ਏਹ ਪਾਰੀਐ॥ ਦਯਾ ਸੁਨੈ ਨ ਭੀ ਨ ਯਾ ਮੁਖਾ ਬਿੰ
 ਦਸੁ ਦਰਿ ਸੁਚਾਂ ਪਬਾਣੈ ਹੋਧਰੇ ਮਨੇ ਜ ਕੇਟਿ ਵਾਰੀਐ॥ ਸੁਜਾਨ ਕੀ
 ਸਮੇਤ ਛਾਲ ਏਣ ਕੀਤੁ ਲਏ ਸੁਭਾਤ ਪਦ ਸੇਵੈ ਹੈ ਰਖੀ ਸਦੁ ਖਣ
 ਰੀਐ॥ ਗੁਣਿ ਅਨੰਤ ਸਯਾਮ ਸਾਂਤਿ ਰਾਗ ਪੋਯੰਤੋ ਹੋ ਕੇ ਸੁਨੈ ਰਕੈ ਕਰੇ
 ਦੁਊ ਸੁਬੰਦ ਨਾ ਹਮਾਰੀਐ॥ ੩੫॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਅਦਿਗ ਦੇ ਸੁਸੁ
 ਕਾਲ ਉਪਾਧਿ ਨਾਰਿਖ ਜਾਨਤ ਕੇ ਚਿਤ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ॥ ਘਨ ਚੇਤ
 ਨ ਪੁਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹੈ ਨਿਗਮਾ ਗਣ ਗਾਵਤ ਹੋਂ ਗੁਣ ਬਾਰੇ॥ ਹਮੇ
 ਰਨ ਹੀ ਕਛੁ ਚਾਹਤ ਹੈਂ ਬਨ ਮਾਹਿ ਪਿਖੇ ਯਹ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੇ॥ ਕਚਕੁੰ
 ਚਤ ਸੀ ਸਕਲਾ ਪਜਟਾਂ ਇਹ ਰੂਪ ਬਸੇ ਉਰ ਮਾਹਿ ਹਮਾਰੇ॥ ੩੬
 ॥ ਇਹ ਤਾਂ ਤਿਕ ਹੀ ਰਿਖ ਪੁੰਗਵ ਜੋ ਹਸਰਾਮ ਤਬੈ ਯਹ ਬਾਤ ਬਖਾਨੀ
 ॥ ਅਮ ਤੋਹ ਉਪਾਸਨ ਨੀਰ ਕਰੀ ਉਰ ਉਂਜ ਲਹੇਤੁ ਭਯੋ ਮਮ ਜਾਨੀ॥
 ਹਮ ਹੈਂ ਤਵ ਪੇਖਨ ਹੇਤ ਅਏ ਮਮ ਸੇਵਨ ਸਾਧਨ ਜਾਨਾ ਤੇ ਗਿਆਨੀ॥
 ਸਰਣਾ ਗਤਿ ਮੇਂ ਮਮ ਤ੍ਰਿਜ ਪੇਨਿ ਰਖੇ ਖਨ ਕੋ ਹਮ ਹੋਵਤ ਭਾਨੀ॥
 ੩੭॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਤੋਹ ਕਰਯੋ ਸਰੋਤ ਰਜੇਈ॥ ਯਾਹ ਪਢੇ ਜਗ
 ਭੀਤ ਰਕੇਈ॥ ਮੇਰੀ ਭਗਤਿ ਲਏ ਜਨੁ ਸੇਇ॥ ਨਿਰਮਲ ਗਿਆਨ ਤੋ
 ਹਿ ਉਰ ਹੋਇ॥ ੩੮॥ ਚੋਹਰਾ॥ ॥ ਤੂੰ ਮਮ ਸੇਵਨ ਕੇ ਭਯੋ ਮੁਖਿ

ਸੁਯਾਜਗਮਾਹਿ। ਦੇਹਮੀਤਮਮਰੁ ਪਕੇਪਾਵੇਸੀਸੇਨਾਹਿ॥ ੩੯॥ ੧੩੯
 ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਤੇਗੁਰਜੇਅਗਸਤਮੁਨੀਮੁਨਿਨਾਇਕਪੇਖਨ॥ ੧੪
 ਕੀਮਨਮਾਈ॥ ਕਛੁਕਾਲਤਹਾਹਮਬਾਸਕਰੇਵਹੁਰੇਰਸੁ
 ਨੀਅਤਿਸੈਸੁਖਦਾਈ॥ ਗਿਰਜਾਸੁਨਿਕੈਯਹਰਾਮਮਤੇਸੁਸੁ
 ਰੀਖਣਨੈ। ਇਹਬਾਤਮਾਲਾਈ॥ ਤੁਮਪ੍ਰਾਤਚਲੇਹਮਸੀਗਚਲੇ
 ਚਿਰਕਾਲਪਿਖੇਹਮਹੁਮੁਨਿਗਈ॥ ੪੦॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਗਿਰ
 ਰਜਾਪ੍ਰਭਾਤਿਭਏਹਰਿਜੀਮੁਨਿਸੀਗਚਲੇਪਥਿਪੂਛਤਜਾਂਦੇ॥
 ਸੁਮਾਗਸੁਸੀਭਾਖਣਕੇਹਿਤਵੈਰਪੁਬੀਰਬਲੀਮਨਮੇਹੁਲਸਾਂ
 ਵੇ॥ ਗਤਿਮੰਦਚਲੇਪਥਪਾਵਨਮੇਪਨਾਬਿਜੁਲਸੁਰਸਸੀਛੁਕਿ
 ਪਾਂਵੇ॥ ਸੁਮਾਗਸਤਕਿਆਨੁਜਮੰਦਰਕੇਵਹਜਾਤਭਏਸੁਖਬਾਤ
 ਮਲਾਂਵੇ॥ ੪੧॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਯਾਤਮਗਮਾਇਣੇਉਮ
 ਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਦੇਅਰੰਨਕਾਂਡੇਦੁਤੀਯੋਪਿਆਇ॥ ੨॥ ਸ੍ਰੀਮਹੰ
 ਦੇਵੇਵਾਚਾ। ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਅਗਸਤਅਨੁਜਰਿਖਤਾਪਸੀਅਗ
 ਨਜਿਹਬਤਿਹਨਮਾਸੁਤੀਖਣਸੀਤਾਲਖਮਣੇਗਏਤਿਨੇਸੁਮ
 ਰਾਮ॥ ੧॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਅਗਸਤਅਨੁਜਕੋਜੇਅਸਥਾਨ
 ਤਿਹਪਹੁਚੇਤੇਦਿਨਮਯਯਾਥਿਪਸੇਗਾਰਿਖਿਪੂਜਨਕੀਨੋ॥ ਪੂਜ
 ਛਲਾਦਿਕਰੋਜਨਦੀਨੋ॥ ੨॥ ਪ੍ਰਭਾਤਭਏਅਗਲੇਦਿਨਮਾਹੀ
 ॥ ਨਾਤਭਏਪਾਵਨਚਲਮਾਹੀ॥ ਅਗਸਤਅਸਥਾਨਜਾਤਿਭਏ
 ਸਾਰੇ॥ ਸਭਰਿਤਕੇਛਲਜਾਹਿਮਝਾਏ॥ ੩॥ ਸ੍ਰੀਦਰਮ੍ਰਿਗਚਫੇਰੇ

੧੪੦
੧੨.

ਚਰੇ। ਵੈਰ ਭਾਵ ਮੈਨੇ ਮੈਨਾ ਹਿਧਰੇ। ਪੀਖੀ ਨਾਦ ਕਰੇ ਚਹੂੰ ਭਿਰਾ
 ੧) ਮੇਰ ਨਕੀ ਜਾ ਮੇਘ ਨ ਘੋਰਾ। ੪) ਨਿਦ ਨ ਬਨਾ ਜਿਹ ਪੇਖ ਲ
 ਜਾਏ। ਬ੍ਰਹਮ ਰਿਖੀ ਘਨ ਜਹਾਂ ਸੁਹਾਏ। ਦੇਵ ਰਿਖੀ ਗਣ ਭੂ
 ਖਤ ਭਯੋ। ਮਨੋ ਬਿਧਾਤਾ ਲੋਕ ਸੁਨਯੋ। ੫) ਰਾਮ ਸੁਬਾਹਰ
 ਆਸੁ ਮਖਰੇ। ਮੁਨਿ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਯਹ ਬਚਨ ਉਚਰੇ। ਸੁਤੀ ਖਣ
 ਤੁਮ ਅਬ ਬੇਗ ਸੁਜਾਵੇ। ਮਖ ਆਗਮ ਨ ਸੁਗੁਰ ਹਸੁ ਨਾਵੇ।
 ੬) ਸੀਤਾ ਲਖਮਣ ਸੰਗ ਸੁਰਾਮ। ਬਾਹਰ ਖਰੇ ਨਿਵੇ ਦੋਧ ਮ
 ੧) ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸੁਤੀ ਖਣ ਭਾਖਾ। ਗਯੋ ਗੁਰੂ ਢਿਗ ਪਦਮ
 ਰਿਲਾਖ। ੭) ਰਿਖ ਸਮੁਹਾ ਜੇਹ ਠੋਰ ਸੁਹਾਏ। ਬੈਠੇ ਸਨਮੁ
 ਖ ਕੁਸਾਵਿਛਾਏ। ਰਾਮ ਭਗਤ ਬੈਠੇ ਕਰ ਜੋਰੇ। ਆਰਾਸਤ ਬ
 ਖਾਨੇ ਤਿਨ ਕੀ ਚਿਰੇ। ੮) ਰਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਕੇ ਅਰਥ ਸੁਨਾਵੇ। ਸਿ
 ਖਨ ਕੇ ਸੰਦੇਹ ਮਿਟਾਵੇ। ਪੇਖ ਅਗਸਤ ਮੁਨੀ ਵਰ ਆਸ ਨਾਦੇ
 ਰਿਪੁ ਨਾਮ ਕਰੀ ਪਦ ਪਾਸਨ। ੯) ਸੁਤੀ ਖਣ ਨਿਮ੍ਰਹਾਇ
 ਭਵਾਨੀ। ਮੁਖ ਭੀਤ ਰਯਹ ਬਤ ਬਖਾਨੀ। ਬ੍ਰਹਮ ਨ ਸੀਤਾ ਲਖ
 ਮਣਗਮ। ਬਾਹਰ ਆਇ ਖਰੇਤ ਦੋਧ ਮ। ੧੦) ਤੇਰ ਸਨਕੇ
 ਹਿਤ ਵਰਾਏ। ਬਾਹਰ ਖਰੇ ਸਮੰਜੁ ਲਕਏ। ਸੁਨਿ ਅਗਸ
 ਤ ਮਨੇ ਮੇਹ ਰਖਨੇ। ਸੁਤੀ ਖਣ ਪ੍ਰਤਿਯਹ ਦਾਕ ਬਖਾਨੇ। ੧੧
 ੧) ਅਗਸਤੋ ਦਾਚਾ ਚੋਪਈ। ੧) ਸੀਘ ਗਲਿਯਾਵੁ ਰਮੇ

ਕਲਯਾਨਾ ਰਾਮ ਵਸੇ ਮੁਰਿ ਦੇ ਅਸਥਾਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਪਿਆਨ
 ਸੁਮੇਨਿਤ ਕੋਰਾਂ ਪੇਖਨ ਕੀਉ ਰਾਮਾ ਸਾਧੋਰਾਂ ॥੧੨॥ ਸੈਯਾ ॥
 ਯਹ ਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨੁ ਸੁਆਪ ਉਠੈ ਰਿਖ ਸਿਗਿਲ ਏਨਾ ਹਿ ਬਾਰਲ
 ਗਾਈਓ ਰਿਭਾ ਵ ਭਰੇਤਾ ਹੋਠ ਰਗ ਏਜਹ ਆਪ ਖੜੇ ਗਿਰਜਾ
 ਰਾਪੁ ਗਈ ॥ ਕਲਯਾਨ ਤੁਮੇ ਕਹਹ ਰਾਮ ਚਲੇ ਸੁਭਾਜੁ ਭਯੋ ਮੁ
 ਖਏ ਹੁ ਅਲਾਈ ॥ ਮਮ ਪ੍ਰੀਤ ਮਾਜੁ ਮਾਤਿ ਬਾਏ ਸਫਲੀ ਦਿਨ
 ਮਾਜੁ ਭਯੋ ਸੁਖਦਾਈ ॥੧੩॥ ਰਾਮ ਨਿਹਾਰ ਉਮਾ ਮੁਨਿ ਕੋ ਮਨ
 ਭੀਤਰ ਵੈਆਤਿ ਸੈ ਹਰਖਾਏ ॥ ਸੀਯ ਸੁਭਾਤ ਸਮੇਤ ਭਲੇ ਪਰਦੈ
 ਰੂਪ ਟਾਮ ਕਰੀ ਰਿਖ ਪਾਏ ॥ ਬੇਗ ਉਠਾਏ ਉਮਾ ਮੁਨਿ ਰਾਜ ਸੁ
 ਰਾਮ ਪਗਤ ਮਜੁ ਗਲਿ ਲਾਏ ॥ ਰਾਮ ਕਿਸਿ ਗਤਿ ਪਾਇ ਮੁਨੀ
 ਸੁਰਾਨਿ ਦੇ ਕੇ ਜਲ ਨੈਨ ਜਾਏ ॥੧੪॥ ਕਰ ਸੋ ਕਰ ਰਾਮ ਗਹੇ ਮੁ
 ਨਿ ਪ੍ਰਿਥਵਿ ਜਾਤਿ ਭਏ ਨਿਜ ਮੰਦਰ ਮਾਹੀ ॥ ਬਹੁ ਪੁਜਨ ਤਾਂ ਰਿਖ
 ਰਾਜ ਕਰੇ ਪੁਨਿ ਰਾਮਾ ਬਿਠਾਇ ਸੁਆਸਨ ਮਾਹੀ ॥ ਫਲ ਮੁਲਾਖਦ
 ਇਸੁ ਭੋਜਨ ਜੁ ਸੁਖਿ ਜੋਨਿ ਪਜੇ ਆਪ ਨੇ ਬਨ ਮਾਹੀ ॥ ਸਾਧਿ ਆਨ
 ਰਾਮਾਇ ਕੰਤ ਜਬੈ ਪੁਨਿ ਬੈਠਰਹੈ ਸੁਖ ਆਸਨ ਮਾਹੀ ॥੧੫॥
 ਕਾਰਿ ਜੋ ਰਿਖੀ ਸੁਰਏ ਹੁ ਕਹੀਤ ਵਆ ਵਨ ਕੀ ਨਿਤ ਬਾਣਿ
 ਹਾਂਰਾਂ ਚਤੁਰਾਨਨ ਖੀਰ ਨਿਥੀ ॥ ਬਿਨਤੀ ਦਿਨ ਜਾਂਹਿ ਕਰੀਵ
 ਹਨੀਤ ਚਿਤਾਂਰਾਂ ॥ ਧਰ ਭਾਗ ਨਿਵਾਰਨਿ ਕੋ ਉਰ ਮੈ ਪੁਨਿ ਰਾਵਨ ਕੋ
 ਬਧਨੀਤਿ ਬਿਚਾਰਾਂ ॥ ਇਹ ਕਜ ਦੁਭਿ ਹਰਿ ਆਵਹ ਗੇ ਮਨ ਆ
 ਸਾਇ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਾਂ ॥੧੬॥ ਚੋਪਈ ॥ ਮੇਤ ਪਾਇਹਾਂ
 ਸੁਕੀਯੋ ਨਿਰੰਤਰਾ ਮੁਨਿ ਸਮੇਤ ਨਹਿ ਪਾਯੋ ਅੰਤਰਾ ॥ ਤੇਰੇ ਚਿੰ
 ਨ ਮੈ ਉਰ ਕੀਨੋ ॥ ਤਵ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਦਰਸਨ ਦੀਨੋ ॥੧੭॥ ਸਿਸ੍ਰ
 ਪ੍ਰਕਤੁ ਹੈ ਇਕ ਆਹੀ ॥ ਨਿਰਵਿਕਲ ਪਉ ਪਾਪ ਸੁਨਾਹੀ ॥
 ਯਾਸੁ ਕੰਤ ਸੁਤਹਿ ਕਹੀ ਜੋ ਤਵ ਆਸੈ ਪੁਨਿ ਤੇਰੇ ਵਿਖੀਜੇ ॥੧੮॥

੧੪੧
 ੧੮੧

੧॥ ਤੁਨਿ ਰਗੁਣ ਤੇ ਕੋ ਸੁਮ ਵੇਰੇ ॥ ਯਦਾ ਸਕਤਿ ਤਬ ਨਾਮ ਸੁਪਰੇ ॥
 ਕੋ ਚਿਤ ਆਬਿਯਾ ਕਿਤ ਬਖਾਨੇ ॥ ਮੁਲ ਪ੍ਰਕਿਤ ਐ ਰ ਪੁਨਿ ਨੇ ॥
 ੧੮॥ ਕੋ ਚਿਤ ਕਹੇ ਸੁਮ ਯਾਨਾ ॥ ਕੇਸ ਸਿਤ ਕੇ ਬਿਪਨ ਪਾਮਾ ॥
 ਯਾ ਬਿਪਬਹੁ ਤੇ ਨਾਮ ਬਖਾਨੇ ॥ ਬਿਨਾ ਬਿਬੇਕ ਨਹੇ ਇਸੁ ਹਾਨੇ ॥
 ੨੦॥ ਤੁਹੀ ਕਰੇ ਸਿਖੇ ਭੁਜ ਬਹੀ ॥ ਅਹਤੋ ਤੁਓ ਪਵੇ ਮਾਯਾ ਤਬ
 ਹੀ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜਨੇ ਸੁਪੁਨਿ ਹੀ ਕਾਰਾ ॥ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਕਰੇ ਉਚਾਰਾ ॥ ੨੧॥
 ੧॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਸਾਂਤ ਕਰਾ ਜਸਤਾਂ ਮਸ ਐ ਜਗ ਭੀਤ ਰਵੇ
 ਪੁਨਿ ਨਾਮ ਕਹਾਏ ॥ ਰਾਮ ਸਤੇ ਤਨ ਮਾਤ ਰਐ ਤਨ ਮਾਤ੍ਰੇ ਮਹਤੁਤ
 ਉਪਾਏ ॥ ਰਾਜ ਸਤੇ ਸਭਾਇ ਫੇਰੇ ਚੇ ਪੁਨਿ ਸਾਂਤ ਕਤੇ ਸਭ ਦੇ ਵਬਨਾ
 ਏ ॥ ਲਿੰਗ ਮਈ ਤਨੁ ਸੁਕਰੇ ਤਿਨ ਮੇਲਨ ਤੇ ਪੁਨਿ ਏਹੁ ਬਨਾਏ
 ॥ ੨੨॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਅਸ ਬੁਲਭੁਤ ਤੇ ਭਯੋ ਵਿਰਾਟਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ
 ਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਠਾਟਾ ॥ ਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਪੁਨਿ ਮਾਨੁ ਖਕਰੇ ॥ ਕਾਲਕ
 ਰਮ ਕੇਹਾਇ ਅਨੁਸਰੇ ॥ ੨੩॥ ਤੁੰਗ ਗੁਣ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭਯੋ ॥ ਨਿਖ
 ਲ ਜਗਤ ਪੁਨਿ ਜਾਂਨਿ ਰਮਯੋ ॥ ਸਾਂਤ ਕਤੇ ਤੁਮਾ ਬਿਸ੍ਨੂ ਕਹੀ ਜੋ ॥ ਨਿ
 ਖਲ ਜਗਤ ਕੋ ਪਾਲਨਾ ਕੀਜੇ ॥ ੨੪॥ ਰੁੰਦ੍ਰ ਤੁਹੀ ਸੋ ਤਮ ਅਨੁਸਾ
 ਰਾ ॥ ਨਿਖਲ ਜਗਤ ਕੋ ਕਰੇ ਸਿਹਾਰਾ ॥ ਜਾਗਤ ਸੁਪਨ ਸਖੇ ਪਤਜੇ
 ਤੀ ॥ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਕੀ ਨੀਤੇ ਤੀ ॥ ੨੫॥ ਤਾਂ ਹਿ ਵਿਲਖਣੁ ਜ
 ਗ ਸਾਖੀ ॥ ਚਿਤਿ ਆਬਿਨਾਸੀ ਬੇਦ ਸੁਸਾਖੀ ॥ ਉਰੇ ਮੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ
 ਕਰਮੇ ਜਬ ਚਹੈ ॥ ਤੁੰਗ ਪੁਨਿ ਦਨ ਮਾਯਾ ਗਹੇ ॥ ੨੬॥ ਗੁਣ ਵ
 ਨਾਇ ਵਤ ਬਤੁੰ ਭਾਸੇ ॥ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਜਨ ਕੇ ਅਪਨਾ ਸੇ ॥ ਦੇ ਬਿਪਕੀ
 ਮਾਯਾ ਵਡ ਭਾਰਾ ॥ ਵਿਦਯਾ ਵਿਦਯਾ ਤਾਹਿ ਵਿਰਾਗਾ ॥ ੨੭॥
 ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਪੰਥ ਮੇ ਵਰਤੈ ਜੇ ਈ ॥ ਭਏ ਅਵਿਦਯਾ ਵਸਿ ਪੁਨਿ ਤੇਈ
 ॥ ਨਿਰਵਿਰਤਿ ਪੰਥ ਕੋ ਜੇ ਅਨੁਸਰੇ ॥ ਆਰਥ ਬੇਦਾਂ ਤਿ ਬਿਚਾਰ
 ਟਕਰੇ ॥ ੨੮॥ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਨਿਰਤਿ ਜਨਿ ਜੇ ਈ ॥ ਵਿਦਯਾ ਮਯ

ਭਾਖੇਪੁਨਿਤੇਈਆਵਿਦਯਾਕੇਜੇਈਅਨਸਾਰੀ।ਤੇਈਹੈਂਭੂ
ਵੇਮੇਸੀਸਾਰੀ॥੨੯॥ਅਵਿਦਿਯਾਭਿਯਾਸਕਰੇਜਨਜੇਈ॥ਮੁਕ
ਤਿਭੁਏਭਵਭੀਤਰਤੇਈ।ਤੇਰੇਭੁਗਤਿਸੁਜੇਜਗਾਜੀਤਗਾਜਪੇ
ਨਿਰੰਤਰਤੇਰੇਮੰਤਗਾ॥੩੦॥ਅਵਿਦਯਾਪ੍ਰਗਟਸੁਤਿਨਕੋਹੋਈ
॥ਅਇਤਰਕਦਯਚਿਤਲਹੇਨਕੋਈ।ਤਾਂਤੇਜਿਨਤਵਭੁਗਤਿਸੁ
ਗਹੀ॥ਮੁਕਤਿਤਿਨੇਭੁਵਭੀਤਰਲਹੀ॥੩੧॥ਵੇਮੁਖਜੇਤਵਭੁ
ਗਤਿਰਸਾਇਨਾਤਿਨਕੋਮੁਕਤਿਨਕਰੁਣਾਯਨਾਗਾਮੁਬ
ਹੁਤਾਬਕਾਹਿਬਖਾਨੇ॥ਕਿਚਿਤਸਾਰਕਰੇਅਬਭੁਨੇ॥੩੨॥
ਸਿਤਕੀਸਿਗਤਿਹੈਂਜੇਈ॥ਮੁਕਤਿਹੈਤਭਵਭਾਖੀਸੋਈ॥ਸ
ਮਾਵਿਸਟੀਨਿਰਬਾਸੀਜੇਈ॥ਸਿਤਕਹੀਜੇਯਾਭੁਵਤੇਈ॥੩੩॥
ਮਾਂਭਦੰਤਵਭੁਗਤਿਸੁਧਾਕੇ॥ਓਰਕੀਕਾਮਨਸਗਲਨਿਵਾ
ਰੇ॥ਅਇਸੁਅਨੁਸੁਪਾਇਜਗਮਾਂਹੀ॥ਹਰਖਵਿਖਾਦਰੁਜੇਓਰ
ਨਾਂਹੀ॥੩੪॥ਸਬਕਰਮਨਕੋਕਰਸਿਨਿਆਸਮਸਦਾਨਿਰੰਤਰ
ਬ੍ਰਹਮਾਭਿਆਸਾ॥ਸਮਦਮਾਦਿਗੁਣਓਰਮੈਪਰੇ॥ਸਦਾਤੁਸੁ
ਨਚਿਤਾਕਰੇ॥੩੫॥ਤਿਨਕੋਸੰਗੁਸੁਹੋਵੇਜਬਹੀ॥ਕਥਾਸਰ
ਵਣਤੇਹੁਚਿਜਨਤਬਹੀ॥ਓਪਜੇਭੁਗਤਿਸੁਥਾਰੇਮਾਂਹੀ॥ਤੁ
ਹੀਸਨਾਤਨਯਾਜਗਮਾਂਹੀ॥੩੬॥ਤੇਰੀਭੁਗਤਿਵੰਤਿਜਨਜੇ
ਈ॥ਗਿਆਨਵਿਪੁਲਪਾਵੇਪੁਨਿਤੇਈ॥ਮੇਖਪੰਥਯਹਅਹੇ
ਨਿਰੰਤਗਾਕੋਵਿਦਭੁਜੇਨਪਾਵੇਂਮੰਤਗਾ॥੩੭॥ਤਾਂਤੇਗਾਮਭ
ਗਤਿਯਹਥਾਹੀ॥ਪ੍ਰੇਮਲੱਖਣਾਮੋਹਮੁਰਾਹੀ॥ਹੋਇਸਦਾਤ
ਵਭੁਗਤਿਨਸੀਗਾ॥ਕਰੇਨਿਰੰਤਰਜੇਭੁਵਤੇਗਾ॥੩੮॥ਆ
ਜਨਨਮਮੇਸਫਲਸੁਗਾ॥ਤੇਹਪਿਖੋਹਰਿਪੂਰਣਪਾਮਾਅ
ਜਸਫਲਮਮਭਯੇਸੁਯਾਗਾ॥ਤੇਹਪਿਖੋਹਰਿਮੇਵਭੁਭੁਗ
॥੩੯॥ਦੀਰਪ੍ਰਕਾਸਸੁਮੇਤਪਕੀਕੋ॥ਤੇਹਬਿਖੇਮਨੁਆਨ

੧੪੪
੧੮੮

ਨਦੀਨੋ ਤਾ ਕੇ ਫਲ ਮੇਆ ਜਸੁ ਪਾਏ ॥ ਰੇ ਪਦ ਪੰਕਜ ਵਾਰ ਚਢ
ਏ ॥ ੪੦ ॥ ਰਾਪ ਵਸੀਯ ਸਮੇਤ ਦਯਾਲਾ ॥ ਮੇਉ ਰਮੰਦ ਰਬ ਸੇ
ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਉਠਤਿ ਬੈਠਤਿ ਚਲੇ ਨਿਰੰਤਰਾ ॥ ਤੇ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਮਾਪ
ਰੇ ਨਮੰਤਰਾ ॥ ੪੧ ॥ ਮਦਰਛੰਦਾ ॥ ॥ ਇਹ ਤਾਂ ਤਿਉ ਮਾਸੁ ਮਾ
ਗਸਤ ਮੁਨੀ ਮੁਖ ਰਾਪ ਵਕੀ ॥ ਅਤਿ ਤਾਖਬ ਭਾਈ ॥ ਚਾਂਪ ਨਿ
ਖੰਗੁ ਦਯੋ ਹਰਿ ਕੋ ਪਰਭੀ ॥ ਰਨਿਆਸ ਪਰੇ ਸੁਰ ਰਾਈ ॥ ਰਾਮ
ਜਰਾ ਉਸੁਖ ਗਦਯੋ ਭੂਭਾਰ ਹਨੇ ॥ ਤੁਮ ਰਾਖਸ ਰਾਈ ॥ ਜਾਂਹਿ ਤ
ਤੈਂ ਅਵਤਾਰ ਲਏ ਮਨੁ ਜਾ ॥ ਕਿਤ ਕੀਤ ਵਦੇ ਹਬ ਨਾਈ ॥ ੪੨
॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਜੋ ਜਨ ਦੋਇ ਤੇ ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਸੁਪ ਵਨ ਕਾ
ਨ ਨਜਾਹਿ ਮਝਾ ਗੀ ॥ ਹੋਇ ਕਪਿ ਚਬਟੀ ॥ ਮਸਾਨ ਸੁਗੀਤ ਮ
ਕੋਟ ਮਾਂਹਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਆਸੁ ਮਤਾਂਤੁ ਮਬਾਸ ਕੋਰ ਸਹ ਭੂਤ
ਸਮੇਤ ਬਿਦੇ ਹਕੁ ਮਾਰੀ ॥ ਦੇਵ ਨ ਕੇ ਸੁਭ ਕਾਜ ਤਹਾ ਬਸ ਮਾਪ
ਕੋਰੇ ਤੁਮ ਰਾਮ ਉਦਾਈ ॥ ੪੩ ॥ ਨਰਾਜ ਛੰਦਾ ॥ ॥ ਅਗੋਸਤ
ਰਾਖ ਤੇਵਰੇ ਸੁਨੇ ਸਤੇ ॥ ਉਤਮਾ ਮੁਨੀ ਸਤਾਖ ਕੋ ਚਲੈ ਉਮਾ
ਸੁਵੈ ਰਘੁ ਤਮਾ ॥ ਅਗੋਸਤ ਪੰਥ ਜੋ ਕਹੇ ਸੁਜਾਂਹਿ ਤਾਂਹਿ ਮੇਰ ਲੇ
॥ ਸਮਸਤ ਪੰਥ ਆਪਹੀ ਸੁਜਾਨਿ ਹੈ ਉਮਾਂਤ ਲੇ ॥ ੪੪ ॥ ॥
ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤਮਾਧਿਯਾਤਮ ਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾਂਹੇ ਸੁਰ ਸਿਬ
ਦੇ ਮਰੰਨ ਕਾਂਡੇ ਸ੍ਰਿਤੀਯੋ ਅਪਮਾਇ ॥ ੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਉ
ਵਾਚਾ ॥ ॥ ਅਨਿਰਾਸੇ ਪਰਛੰਦਾ ॥ ॥ ਸੁਜਾਂਹਿ ਰਾਮ ਪੰਥ ਮੇ
ਸੁਸੈਲ ਸ੍ਰਿਗ ਕੇ ਸਮੰਜਟਾ ॥ ਪੁਪ ਖਗਟਿ ਕੋ ਸੁਰਾਮ ਜੀ ਨਿਹਾਰ
ਕੋ ॥ ਗਿਆਹਿ ਚਿਤੁ ਹੋਇ ਕੈ ਕੁਵੰਤ ਮਾਨ ਭੂਤ ॥ ਹੁਸੁ ਰਾਖ ਸੇਨਿਹ
ਯੋ ਕਹਯੋ ਹਰੀ ਪੁਕਾਰ ਕੋ ॥ ਇਸੇ ਬਖਾਨ ਲਖ ਮਣੈ ਕਹਯੋ ਹ
ਨੇ ਸੁਯਾਹਿ ਕੋ ਰੁਖੀ ਸਦੈ ਡਿਕਾ ਬਨੇ ਭਖੇ ॥ ਇਨੇ ਸੁਮਾਰਿ ਕੋ ਸੁਨੇ
ਟਾਹੁ ਕਾਂਨ ਮੇ ਸੁਰਾਮ ਵਾਕਯੋ ਕਹੇ ॥ ਭਯੋ ਸੁਭੀਤਾ ਚਿਤ ਮੇ ਕਹੇ ਸੁ

ਤਾਂਉਚਾਰਕੈ॥ ੧॥ ਸੁਰਾਮਮੇਹਨਹਨੇਸਖਾਸੁਤੇਹਤਾਤਕੇਜ
 ਟਾਯੁਨਾਮਮੇਕਹੇਸੁਗੀਸ਼ੁਮੇਪਛੁਨੇਯੋ॥ ਬਸੇਗੁਪਚਬਟਕਾ
 ਕੋਰੰਗੁਕਾਜਥਾਰਿਯਾਕਮਾਨਬਾਨਕਿਉਪਰੇਕੋਰੇਨਪ੍ਰਾਨਹਾਨੀ
 ਯੋ॥ ਸਿਕਾਰਕੇਸੁਜਾਹੁਜੇਕਬੀਸਮੇਤਲੱਖਮਣਾਸੁਸੀਯਪ੍ਰਾ
 ਟਪਾਣਲੈਸੁਰਛਮੇਹਠਾਨੇਯੋ॥ ਉਮਾਸੁਗੀਸ਼ੁਵਾਕੋਕੇਸੁ
 ਨੇਰਪ੍ਰਤਮਜਬੈਸਨੇਹਵਾਕਯੈਕਹੇਕੋਹੇਸੁਗੀਸ਼ੁਮਾਨਿਯੋ॥
 ੨॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਇਹਬਾਸਕੋਰੇਸੁਜਟਾਯੁਭਲੇਬਨਭੀਤ
 ਰਤੀਹਮਰੇਨਿਕਟਾਈ॥ ਇਮਭਾਖਗਏਪੁਨਿਪਚਬਟੀਸੁਓਮ ॥

੧੪੫
 ੧੮੦

ਸੁਰਾਮਮੇਹਨਹਨੇਸਖਾਸੁਤੇਹਤਾਤਕੇਜ

ਗਲਮਾਹਿਜਟਾਯੁਲਗਾਈ॥ ਸੁਹਸੀਯਭ੍ਰਾਤਸਮੇਤਗਏਰ
 ਪੁਵੈਸਮਣੀਗਿਰਜਾਰਘੁਗਾਈ॥ ਸੁਭਪਚਬਟੀਸੁਗੁਦਾ
 ਢਰਿਤੀਰੀਕਰੇਨਿਜਮੰਦਰਵਾਸਬਨਾਈ॥ ੩॥ ਚੋਪਈ॥
 ॥ ਤਾਂਹਿਨਦੀਉਤੋਰਤਟਮਾਹੀ॥ ਤੀਨੋਵਸਤਭੁਏਬਨਮਾਹੀ
 ॥ ਜਾਂਹਿਸੀਪਿਖਨੰਦਨਲਾਜੇ॥ ਰਾਮਰਮਾਪਤਿਤਾਂਹਾਂਬਿਰਾਜੇ॥

ਸੁਰਾਮਮੇਹਨਹਨੇਸਖਾਸੁਤੇਹਤਾਤਕੇਜ

੧੪੬
੧੮੫

੪॥ ਤੇਯਕਛੰਦਾ॥ ॥ ਘਨਛਾਹਿਕਦੰਬਸੁਜਾਹਿਘਨੇ॥ ਪਨਸ
ਕਲੀਸਫਲਾਹਿਬਨੇ॥ ਘਨਅੰਬਸਮੰਕੁਲਦੇਸਭੁਏ॥ ਸਤ
ਕਾਲਾਹਿਕੇਫਲਜਾਂਹਿਨਏ॥ ੫॥ ਅਤਿਆਹਿਇਕੰਤਸੁਰੇਗਨਹੀ
॥ ਜਨਕਾਤਮਜਾਲਖਮੰਨਸਹੀ॥ ਤਾਹਿਰਾਮਸੁਵਾਸਸੁਖੇਨਕਰੇ
॥ ਸੁਰਲੇਕਸੁਰੇਸਸਮਾਨਵੇਰੇ॥ ੬॥ ਫਲਮੂਲਾਇਆਵਤਭ੍ਰਾ
ਤਬਨੀ॥ ਰਾਖੀਰਸੀਯਾਪਦਸੇਵਮਨੀ॥ ਪਨੁਬਾਣਾਨਿਖੰਗਸੁ
ਪਾਰਵਰੀ॥ ਨਿਸਮਾਹਿਕਰੇਅਤਿਜਾਗਰਣੀ॥ ੭॥ ਨਿਤਨਾਹਿ
ਗੁਦਾਵਰਨੀਰਭੁਲੇ॥ ਪਸੁਦੇਨੋਬੀਚਸੁਸੀਯਚਲੇ॥ ਲਪੁਕੁਤ
ਗੁਦਾਵਰਨੀਰਆਨੇ॥ ਕਰਪ੍ਰੇਮਸੁਸੇਵਤਪਾਦਿਤਿਨੇ॥ ੮॥ ਚੋ
ਪਈ॥ ॥ ਏਕਸਮੇਸ੍ਰੀਲਖਮਨਾਮਾ॥ ਜਾਇਇਕੰਤਜਹਾਂਸ੍ਰੀ
ਰਾਮਾ॥ ਗਵੈਨੈਵਤਜੇਰੇਤਿਨਹਾਥਾ॥ ਪੂਛਤਭਯੋਭਿਮਾਰਘਨਾਥਾ॥
੯॥ ਭਗਵਨਮੋਖਗਤੀਹੈਜੋਈ॥ ਤੁਮਭੇਸੁਨਯੋਚਹੋਪੈਸੇਈ॥
ਕਮਲਨੈਨਤੁਮਕਰੇਬਖਾਨਾ॥ ਤਿਆਨਸਹਿਤਜੋਈਵਿਗਯਾਨ
॥ ੧੦॥ ਭਗਤਿਸਾਹਿਤਾਤਿਦਿਢਵੈਰਾਗਾ॥ ਮੋਪ੍ਰਤਿਕਹੇਸੁਤੁ
ਮਵਤਭਾਗਾ॥ ਤੁਮਬਿਨੁਵਕਤਾਔਰਜੁਹੋਈ॥ ਭੁਤਲਮਾਹਿਪ
ਖੰਨਹਿਕੋਈ॥ ੧੧॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੇਵਾਚਾ॥ ॥ ਕਹੰਭ੍ਰਾਤਿਨੀਕੇ
ਸੁਨਿਲੀਜੇ॥ ਗੋਪਨਤੇਅਤਿਗੋਪਕਹੀਜੇ॥ ਜਾਂਹਿਗਿਯਾਨਕੋ
ਨਰਪਾਹਿਚਾਨੇ॥ ਕਰੇਸਗਲਨਿਜਬਿਧਨਹਾਨੇ॥ ੧੨॥ ਸ੍ਰੀਥੰਮੇ
ਕਹੰਸੁਮਾਯਾਤੁਪਾ॥ ਬਹੁਰਗਿਆਨਕੇਹੇਤੁਅਨੁਪਾ॥ ਬਹੁਰਗਿ
ਯਾਨਸਾਹਿਤਾਵਿਗਯਾਨਾ॥ ਬਹੁਰਪਰਾਤਮਕਰੇਬਖਾਨਾ॥ ੧੩
॥ ਜਾਕੇਜਾਨਮਿਟੇਭਯਭਾਗੇ॥ ਯਹਲਖਮਣੁਉਰਾਜੀਤਰਧਾਰੇ॥
ਅਨਾਤਮਤਨਮੇਆਤਮਾਗਿਯਾਨਾਯਹੀਸੁਮਾਯਾਕਰੀਬਖਾਨਾ॥
੧੪॥ ਤਾਂਹੀਕਰਹੋਵੈਸਿਸਾਰਾ॥ ਗੁੰਕੇਤੁਪਸੁਦਾਇਉਰਧਾਰਾਵਿ
ਖੇਪਾਵਰਣਦੇਨਪਹਚਾਨਾ॥ ਵਿਖੇਪਸੁਕਲਪੇਜਗਤਮਹਾਨਾ॥

੧੫॥ ਲਿੰਗਾਦਿ ਕਜਗਤ ਹੈ ਜੋ ਤੋ ਸੁਖ ਮੁਲ ਰਚਯੋ ਤਿਨ ਤੋ ਤੋ
 ੧੬॥ ਸਰਗਿ ਯਾਨੁ ਰੂਪ ਅਵਯੋ ਆਤਮਾ ਹਿ ਸੁਬਿਪਨ ਕਰ
 ੧੭॥ ਰਜ ਰੂਪ ਜੋ ਗਭ੍ਰਾਂਤ ਕਰ ਜੋ ਸੋ ਕੀਯੋ ਬਿਚਾਰ ਰਹੇ ਨ
 ੧੮॥ ਕਾਨ ਨੈ ਨ ਮਨ ਕਰ ਜਗਤ ਸੋ ਸਰਬ ਅਸਤ ਸੁਪਨ
 ੧੯॥ ਸੀਸਾਰਾ ਬਿਰਖ ਕੀ ਜੜ੍ਹ ਅਗਿ ਯਾਨਾ ਤਾਂ
 ੨੦॥ ਹੀ ਕਰਹੈ ਤਨਾ ਭਿਆਨਾ ਤਤੁ ਮੁਲ ਕਬਿਪਨ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਆ
 ੨੧॥ ਤਮਾ ਹਿ ਸੁਭਯੋ ਵਿਕਾਰਾ ॥ ੨੨॥ ਤਨ ਅਸਥੁਲ ਤੁਤ ਤਨ ਮਾ
 ੨੩॥ ਭਯੋ ਕ੍ਰਾਂਤ ਲਖ ਮਣਾ ਬਿਖਿਯਾਤਾ ਯਾ ਬਿਪਤ ਨੂੰ ਅਸਥੁ
 ੨੪॥ ਲਉ ਪਾਯੋ ॥ ੨੫॥ ਅਹਿ ਕਾਰ ਬੁਧਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦਸ ਪ੍ਰਾਣਾ ਚਿਦਾ
 ੨੬॥ ਭਾਸ ਮਨ ਮਾਯਾ ਜਾਨਾ ਯਹ ਖੇਤ੍ਰ ਤਨੁ ਕੋ ਵਿਦੁ ਭਾਨੇ ॥ ਇਨੋ ਵਿਲ
 ੨੭॥ ਖਣ ਅਤਮ ਜਾਨੇ ॥ ੨੮॥ ਯਹੀ ਪਰਾਤਮ ਜਾਨੁ ਬੀਰਾ ਸਾਪਨ
 ੨੯॥ ਤਾਹਿ ਸੁਨੇ ਅਬ ਧੀਰਾ ਜੀਵ ਪਰਾਤਮ ਹੈ ਪਰਯਾਇ ਕੀ ਏ ਬਿ
 ੩੦॥ ਚਾਰ ਭੇਦ ਨਹਿ ਪਾਇ ॥ ੩੧॥ ਮਾਨਾ ਭਾਵ ਦੇ ਭੁਨਾਹਿ ਕੀ ਜੋ ਹਿ
 ੩੨॥ ਸਾਮਾਹਿ ਨਹੀ ਮਨ ਦੀ ਜੋ ਪਰਖੇ ਪਾਦ ਕਸਹੇ ਨਿਰੰਤਰਾ ਵਕ੍ਰ
 ੩੩॥ ਰਾਗਤ ਕਰੇ ਨਾਹਿਤਗ ॥ ੩੪॥ ਮਨ ਬਾਣੀ ਪੁਨਿ ਤਿਤੀ ਯਸਰੀ
 ੩੫॥ ਰਾਕਰੇ ਭਗਤ ਸੇਵੇ ਗੁਰ ਪੀਰਾ ਬਾਹਰ ਭੀ ਰਹਿ ਜਲੁ ਰਹੇ ॥ ਭ
 ੩੬॥ ਲੀਕਿ ਯਾ ਮਾਹਿ ਬਿਰਤਾ ਗਹੇ ॥ ੩੭॥ ਮਨੋ ਵਾਕ ਕਾਂਇਆ ਪਰ
 ੩੮॥ ਦੇਤਾ ਆਵਿ ਖੇਵਾ ਸਨਾ ਕਰੇ ਸੁਖੰਗਾ ਨਿਰਹਿ ਕਾਰਾ ਬਿਕਾਰ ਨ ਪਰੇ
 ੩੯॥ ਮਜਨ ਮਜ ਗਾਦੇ ਕਦੋ ਖਨਿ ਹਾਰੇ ॥ ੪੦॥ ਪੁਤ ਦਾਰਾ ਪਨਾਦਿ
 ੪੧॥ ਕਸਾਰੇ ਕਰੇ ਸਨੇਹਨ ਜਗਤ ਮਝਾਰੇ ॥ ਇਸ੍ਵਰ ਅਨਿਸ੍ਵਰ
 ੪੨॥ ਜਗਜੇ ਈ ॥ ਪਾਇ ਬਿਕਾਰ ਭਜੇ ਨਾਹਿ ਕੋਈ ॥ ੪੩॥ ਮਾਮਸਰਬ
 ੪੪॥ ਤਮਾ ਤਮ ਰਾਮਾ ਬੁਧਿ ਲਗਾਇ ਰਜੇ ਸਭ ਕਾਂ ਮਾਜਨ ਕੀ ਭੀਰ
 ੪੫॥ ਜਹਾਂ ਨਹਿ ਹੋਈ ॥ ਸੇਵੇ ਸੁਧ ਦੇ ਸਾਹਿ ਸੇਈ ॥ ੪੬॥ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ
 ੪੭॥ ਨਕੀ ਸੀ ਗਤਿ ਜੋਈ ॥ ਕਰੇ ਕਦਾ ਚਿਤ ਭੁਲ ਨ ਸੇਈ ॥ ਆਤਮਾ ਹਿ

੧੪੭

੧੮

ਲਿੰਗਾਦਿ ਕਜਗਤ ਹੈ ਜੋ ਤੋ ਸੁਖ ਮੁਲ ਰਚਯੋ ਤਿਨ ਤੋ ਤੋ
 ਸਰਗਿ ਯਾਨੁ ਰੂਪ ਅਵਯੋ ਆਤਮਾ ਹਿ ਸੁਬਿਪਨ ਕਰ
 ਰਜ ਰੂਪ ਜੋ ਗਭ੍ਰਾਂਤ ਕਰ ਜੋ ਸੋ ਕੀਯੋ ਬਿਚਾਰ ਰਹੇ ਨ
 ਕਾਨ ਨੈ ਨ ਮਨ ਕਰ ਜਗਤ ਸੋ ਸਰਬ ਅਸਤ ਸੁਪਨ
 ਸੀਸਾਰਾ ਬਿਰਖ ਕੀ ਜੜ੍ਹ ਅਗਿ ਯਾਨਾ ਤਾਂ
 ਹੀ ਕਰਹੈ ਤਨਾ ਭਿਆਨਾ ਤਤੁ ਮੁਲ ਕਬਿਪਨ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਆ
 ਤਮਾ ਹਿ ਸੁਭਯੋ ਵਿਕਾਰਾ ॥ ੨੨॥ ਤਨ ਅਸਥੁਲ ਤੁਤ ਤਨ ਮਾ
 ਭਯੋ ਕ੍ਰਾਂਤ ਲਖ ਮਣਾ ਬਿਖਿਯਾਤਾ ਯਾ ਬਿਪਤ ਨੂੰ ਅਸਥੁ
 ਲਉ ਪਾਯੋ ॥ ੨੫॥ ਅਹਿ ਕਾਰ ਬੁਧਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦਸ ਪ੍ਰਾਣਾ ਚਿਦਾ
 ਭਾਸ ਮਨ ਮਾਯਾ ਜਾਨਾ ਯਹ ਖੇਤ੍ਰ ਤਨੁ ਕੋ ਵਿਦੁ ਭਾਨੇ ॥ ਇਨੋ ਵਿਲ
 ਖਣ ਅਤਮ ਜਾਨੇ ॥ ੨੮॥ ਯਹੀ ਪਰਾਤਮ ਜਾਨੁ ਬੀਰਾ ਸਾਪਨ
 ਤਾਹਿ ਸੁਨੇ ਅਬ ਧੀਰਾ ਜੀਵ ਪਰਾਤਮ ਹੈ ਪਰਯਾਇ ਕੀ ਏ ਬਿ
 ਚਾਰ ਭੇਦ ਨਹਿ ਪਾਇ ॥ ੩੧॥ ਮਾਨਾ ਭਾਵ ਦੇ ਭੁਨਾਹਿ ਕੀ ਜੋ ਹਿ
 ਸਾਮਾਹਿ ਨਹੀ ਮਨ ਦੀ ਜੋ ਪਰਖੇ ਪਾਦ ਕਸਹੇ ਨਿਰੰਤਰਾ ਵਕ੍ਰ
 ਰਾਗਤ ਕਰੇ ਨਾਹਿਤਗ ॥ ੩੪॥ ਮਨ ਬਾਣੀ ਪੁਨਿ ਤਿਤੀ ਯਸਰੀ
 ਰਾਕਰੇ ਭਗਤ ਸੇਵੇ ਗੁਰ ਪੀਰਾ ਬਾਹਰ ਭੀ ਰਹਿ ਜਲੁ ਰਹੇ ॥ ਭ
 ਲੀਕਿ ਯਾ ਮਾਹਿ ਬਿਰਤਾ ਗਹੇ ॥ ੩੭॥ ਮਨੋ ਵਾਕ ਕਾਂਇਆ ਪਰ
 ਦੇਤਾ ਆਵਿ ਖੇਵਾ ਸਨਾ ਕਰੇ ਸੁਖੰਗਾ ਨਿਰਹਿ ਕਾਰਾ ਬਿਕਾਰ ਨ ਪਰੇ
 ਮਜਨ ਮਜ ਗਾਦੇ ਕਦੋ ਖਨਿ ਹਾਰੇ ॥ ੪੦॥ ਪੁਤ ਦਾਰਾ ਪਨਾਦਿ
 ਕਸਾਰੇ ਕਰੇ ਸਨੇਹਨ ਜਗਤ ਮਝਾਰੇ ॥ ਇਸ੍ਵਰ ਅਨਿਸ੍ਵਰ
 ਜਗਜੇ ਈ ॥ ਪਾਇ ਬਿਕਾਰ ਭਜੇ ਨਾਹਿ ਕੋਈ ॥ ੪੩॥ ਮਾਮਸਰਬ
 ਤਮਾ ਤਮ ਰਾਮਾ ਬੁਧਿ ਲਗਾਇ ਰਜੇ ਸਭ ਕਾਂ ਮਾਜਨ ਕੀ ਭੀਰ
 ਜਹਾਂ ਨਹਿ ਹੋਈ ॥ ਸੇਵੇ ਸੁਧ ਦੇ ਸਾਹਿ ਸੇਈ ॥ ੪੬॥ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ
 ਨਕੀ ਸੀ ਗਤਿ ਜੋਈ ॥ ਕਰੇ ਕਦਾ ਚਿਤ ਭੁਲ ਨ ਸੇਈ ॥ ਆਤਮਾ ਹਿ

ਯਾਨਹਉਦਮਪਾਗੇਬੇਦਾਤਿਨਕੇਅਰਥਾਬਿਚਾਰੇ॥੨੭॥
ਇਨਕਰਲਹੇਸੁਆਤਮਗਿਆਨਾਇਨਾਵਿਪਰੀਤਸੁਹੈਅ
ਗਿਆਨਾਬੁਧਿਪ੍ਰਾਣਮਨਤਨਹਿਕਾਗਾਇਨੇਵਿਲੱਖਣਆ
ਤਮਸਾਰ॥੨੮॥ਅਚਿਦਾਨਿਦਆਤਮਨਿਜਜਾਨੇ॥ਨਿਤਸੁੱ
ਧਿਅਤਿਬੁਧਿਪਛਾਨੇਜਾਂਹਿਗਿਆਨਕਰਯੋਉਰਜਾਨੇ॥
ਸੋਈਗਿਆਨਕ੍ਰਾਂਤਮੇਮਾਨੇ॥੨੯॥ਅਵਿਗਿਆਨਯਹੀਉਰ
ਅੰਤਰਜਾਨਾਸੋਖਯਾਤਹੋਇਨਿਜਆਤਮਭਾਨਾਆਤਮਪੂਰ
ਣਸਰਬਨਿਵਾਸੀ॥ਸਤਾਚਿਤਾਨਿਦਚੈਅਬਨਾਸੀ॥੩੦॥
ਬੁਧਿਯਾਦਿਕਉਪਾਧਿਬਿਹੀਨੋਨਹਿਪ੍ਰਣਾਮਸੁਰੰਚਕਚੀ
ਨੇ॥ਸੁਪ੍ਰਕਾਸਅਨਾਥਿਤਜੇਈ॥ਦੇਹਾਦਿਕਕੋਭਾਸੇਸੋਈ॥
੩੧॥ਏਕਅਦੁਰੀਸੰਤਪੁਨਿਗਿਆਨਾਸੁਪ੍ਰਕਾਸਅਸਿਰਸੁ
ਜਾਨਾਵਸ੍ਵਾਪੂਰਣਲੋਖਣਗਾਏ॥ਬਿਨਾਵਿਗਿਆਨਨਜਾਨ
ਯੋਜਾਏ॥੩੨॥ਸੋਈਆਹਿਆਚਰਯਜੇਈ॥ਕਰੇਉਪਦੇ
ਸਨਿਗਮਕੋਸੋਈ॥ਏਕਗਿਆਨਤਬਉਰਮੇਭਾਸੇ॥ਜੀਵ
ਪਰਾਤਮਭੇਦਾਇਬਿਨਾਸੇ॥੩੩॥ਤਬਹੀਮੂਲਾਵਿਦਯਾਜੇ
ਈ॥ਲੀਨਹੋਇਆਤਮਮਹਸੋਈ॥ਕਾਰਯਕਾਰਣਹੋਹਿਸੁ
ਹਾਨੀ॥ਯਹੀਅਵਸਥਾਮੁਕਤਿਬਖਾਨੀ॥੩੪॥ਰਾਪੁਨਿਦਲਯ
ਹਮੇਖਸਦੁਪਾਤੋਪ੍ਰਤਿਭਾਖਯੋਕ੍ਰਾਂਤਅਨੂਪਾ॥ਵਿਗਿਆਨਗਿ
ਯਾਨਪੁਨਿਦਿਛਵੈਰਾਗਾਮੈਪਰਾਤਮਕਹਯੋਸਭਾਰਾ॥੩੫॥
ਪਰਮਭਗਤਿਬਿਹੀਨਸੁਜੇਤੇ॥ਯਾਕੋਲਹੋਕਦਾਪਿਨਤੇਤੇ॥
ਯਦਪਨੈਨਵੰਤਨਰਹੋਈ॥ਮਿਕਰਾਤਿਨਪੇਖੇਸੋਈ॥੩੬॥
ਜੇਦੀਪਕਾਨਿਜਕਰਮੇਗਹੋ॥ਨਿਖਲਪਦਾਰਥਸੋਨਿਸਲਹੋ
॥ਯੋਹੀਸੋਮਮਭਗਤਿਸਿਯੁਕਤਾ॥ਲਹੋਪਰਾਤਮਤੇਈਮੁਕ
ਤਾ॥੩੭॥ਐਭਗਤੀਕੇਕਰਣਜੇਈ॥ਕਿਚਤਕੋਹਸੁਨੋਅਬ

ਤੇਈਅਮੇਰੀਭਗਤਿਵਿਤਜੇਅਹੋਪ੍ਰਥਮੇਸ਼ਗਤਿਤਿਨਕੀਗਹੈ
॥੩੮॥ਏਕਾਦਸੀਅਹਿਕਰੇਉਪਵਾਸਾਅਮਪਰਬਨਕੋਦਿ
ਫਾਭਿਆਸਾਸੀਰਾਮੁਨੇਮੀਦਿਨਾਵੇਕਰਉਪਵਾਸਮੋਹ
ਮਨਲਾਵੇ॥੩੯॥ਅਮੇਰੀਕਥਾਸੁਨੇਅਰਕਹੋਕਰਬਖਾਨਪ੍ਰੀਤ
ਅਮਗਹੋ॥ਮੇਮੈਨਿਸ੍ਰਾਮੇਰੀਪੂਜਾਅਹੋਭਜੇਮੁਖਅੰਰਨਦੂਜਾ
॥੪੦॥ਯਾਥਿਪਕਰੇਨਿਰੰਤਰਜੇਈਅਮੇਰੀਭਗਤਿਅਖੰਡਿਤ
ਹੋਈਅਤੰਤੇਪਰੇਨਸਾਪਨਾਨਾਅਮੇਰੀਭਗਤਿਬਡੀਪਾਹੋਚੰਨਾ॥
੪੧॥ਅਮੇਰੀਭਗਤਿਯੁਕਤਿਜਨਜੇਈਅਗਿਆਨਾਬਿਗਯਾਨਲ
ਹੋਪ੍ਰਾਨਿਸੇਈਅਦਿਫਵੈਰਾਗਲਹੋਪ੍ਰਾਨਿਸੇਇਅਤੰਤੇਯੁਕਤਿਬੇਗ
ਵਹੁਹੋਇ॥੪੨॥ਤੇਰੇਪ੍ਰਸ਼ਨਕੇਅਨੁਸਾਰਾਕ੍ਰਾਤਕੀਯੋਮੈਸਰ
ਬਉਚਾਰਾਯਾਹਿਬਿਖੇਮਨਜੇਜਨਲਾਵੇਸੋਖਿਣਭੀਤਰ
ਬਿਧਮਿਟਾਵੇ॥੪੩॥ਅਮੇਰੀਭਗਤਿਵਿਮੁਖਮਨਜਾਂਕੋਲਖ
ਮੰਣਏਹੁਕਹੀਨਹਿਤਾਂਕੋਅਮੇਰੀਭਗਤਿਵਾਨਜਨਜੇਇਕ
ਹੀਬੁਲਾਇਤਾਂਹਿਕੋਜੋਇ॥੪੪॥ਅਮਉਪਦੇਸਪਢੇਜਨ
ਕੋਈਅਭਗਤਿਸਾਹਿਤਸਰਪਾਉਰਹੋਈਅਗਿਆਨਪਦ
ਲਵਹਿਦੂਰਨਿਵਾਰੇਅਖਿਨਤ੍ਰੀਤਰਸਭਬਿਪਨਟਾਰੇ॥੪੫॥ਅ
ਮਭਗਤਿਜੇਅਹੋਯੁਗੀਉਰਾਵਿਮਲਗਿਆਨਸਾਂਤਿਜਿਨ
ਕੋਉਗਾਮੇਰੀਸੇਵਨਿਰੰਤਰਕਰੇਅਵਿਮਲਗਿਆਨਉਰਅੰ
ਤਰਪਰੇ॥੪੬॥ਤਿਨਕੋਸੀਕਕਰੇਸਦਜੇਈਉਦਮਵਿਤਸਰ
ਮਤਹੋਈਅਮੇਰੀਸੇਵਾਮੇਪੀਲਾਵੇਅਯੁਕਤਿਵਹੀਕਰਭੀਤਰ
ਪਾਵੇ॥੪੭॥ ਵਰਗਾ ॥ ਅਮੇਪਰਮਾਤਮਾਜੇਬੇਦਬਖ
ਨਿਜਾਹਿਭਗਤਿਗਿਆਨਕਰਮੇਪਿਖੋਬਿਨਾਨਿਹਾਰੇਨਾਹਿ
॥੪੮॥ ਕਾਬਿਵਾਚਾਸੈਯਾ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਬੇਦਪੁਰਨ
ਨਮੇਪਰਮਾਤਮਕੈਸ਼ਿਨਕੋਜਗਗਾਯੋਸਿਭੁਭਜੇਜਿਨਕੋਪ

੧੫੦

10.

ਦਪੀਕਭਾਈਚਤੁਰਾਂਨਨਾਰਦਗਾਯੋ। ਬਿਯਾਸਬਸਿਸ੍ਵਅਗ
ਸਤਰਖੀਸੁਰਤਾਂਤਿਅਨੇਕਅਨੇਕਸੁਨਾਯੋ। ਸੋਕਾਬਿਸਿੰਘਗੁ
ਲਾਬਪਰਾਤਮਰਾਮਪਰੇਤਨੁਕੁਤਬਤਾਯੋ॥੪੯॥ ॥
ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਾਪਮਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਂਮਹੇਸੁਰਸਿਵਾ
ਦੇਅਰਿਨਕੰਠੇਚਤੁਰਥਾਪਿਆਇ॥੪॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉ
ਵਾਚਾ। ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਤਿਹਕਾਲਾਬਿਖੇਰਜਨੀਚਰਨੀਇਕੋ
ਲਤਥੀਤਹਕੰਨਨਮਾਂਹੀ। ਆਫਿਗਪੰਚਬਟੀਸੁਭਤੀਰਨਦੀਸੁ
ਨਿਵਾਸਾਜਿਨੇਜਨਥਾਨਨਮਾਂਹੀ। ਕਮਲਾਂਕੁਸਵੰਜੁਪੁਜਾਹ
ਰਿਕੇਪਦਚਿੰਨਪਿਖੇਉਮਾਂਪਰਮਾਹੀ। ਪਦਸੁੰਦਰਰੇਖਨਿਹ
ਰੇਮੁਠੀਆਤਿਕੰਮਬਢਾਯੋਤਿਨਕੇਉਮਾਂਹੀ॥੧॥ ਚੋਪਈ
॥ਸਨੇਸਨੇਪਦਰੇਖਨਿਹਾਰੇ। ਗਈਰਾਮਕੋਭੋਨਮਸ਼ਾ
ਠੇ। ਪੇਖਰਾਮਪਤਿਰਾਮਹਠੀਲੇ। ਸੀਯਸਮੇਤਸੁਪਰਮਰਸੀ
ਲੇ॥੨॥ ਮਨੇਮਨੇਜਰਾਮਾਇਹਭਾਤੀ। ਪੇਖਮਨੇਜਲਗੋਤਿਨਛ
ਤੀ। ਉਮਾਰਾਖਸੀਰਾਮਾਜਲਾਏ। ਕਿਨੋਕੋਕੋਕਾਂਹਿਤਬਨ
ਆਏ॥੩॥ ਸੀਸਜਟਾਂਤਨਬਲਕਲਪਾਹੀ। ਕਾਮਕੋਨਤੇਵਿ
ਪਨਮਸ਼ਾਹੀ। ਸ੍ਰੀਰਾਮੋਵਾਚਾ॥ ਕਿਨਾਅਹੇਤੁਸੁਭਕ
ਅਚਾਰੇ। ਕਿਸਕੀਹੈਉਦਰਤਨਪਾਰੇ॥੪॥ ਕਿਤੁੰਏਛਤਹੈ
ਕਲਯਾਂਨੀ। ਆਈਅਰਥਕਰੋਕੋਮਥਾਨੀ। ਸੁਪਨਖੇਵਾ
ਚਾ॥ ॥ਸੁਪਨਖਾਮਮਕਰੇਬਖਾਨਾ। ਰਾਖਸੀਕੰਮਰੂਪਣੀਜ
ਨਾ॥੫॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਮੇਭਗਨੀਬਲਗਵਣਕੀਸੁਰਗ

ਸੁਪਨਖਾਮਮਕਰੇਬਖਾਨਾ

ਖਸਕੋਜਗਮੇਵਹੁਗਈ॥ਕਾਨਨਮੇਖਰਕ੍ਰਾਤਸਮੇਤਬਸੋਬਨ
ਭੂਪਤਿਆਪਪਠਾਈ॥ਤ੍ਰਿਜਨਮੇਮੁਨਿਮਾਸਕਰੋਲਿਖਕ੍ਰਾਤਦ
ਈਬਨਕੀਠਕੁਗਈ॥ਸੁਦਰਤ੍ਰਿਕਹੁਕੋਨਅਹੇਪਦਪੇਖਤਮੇ
ਸੀਢੇਗਾਗਈ॥੬॥ਤਬਰਾਮਕਹਯੋਗਿਰਜਾਂਮੁਖਤੇਇਕ
ਉਤਰਕੋਸਲਦੇਸਬਖਾਨੇ॥ਇਕਜੀਧਿਪੁਰੀਤਿਨਮਾਧਿਬਰ
ਜਤਤਾਂਪਤਿਭੂਪਸੁਰਾਸੁਰਜਾਨੇ॥ਹਮਹੈਤਿਨਕੇਸੁਤਨਾਰਿਇਹੈ
ਜਨੁਕਾਂਤਮਜਾਂਸਬਲੋਕਬਖਾਨੇ॥ਲਘੁਕ੍ਰਾਗਈਹੈਲਖਮੋਨ
ਕਹੈਆਤਿਸੁਦਰਪੇਖਮੋਨਜਲਜਾਨੇ॥੭॥ਹਮਸੋਕਛੁਕਾਮ
ਅਹੈਭੁਮਰੇਆਤਿਸੁਦਰਤ੍ਰਿਮਮਦੇਹਬਤਾਈ॥ਸੁਨਿਰਾਮਕਿਦ
ਕਉਮਾਮਦਨਾਰਿਤਿਰਾਖਸੀਯੋਮੁਖਮਾਹੇਅਲਾਈ॥ਅਮਸਿ
ਗਰਮੇਗਿਰਕਾਨਨਮੇਮਦਨਾਰਤਿਮੇਤੁਮਗੀਢਿਗਾਗਈ॥
ਫਿਗਕੰਜਨਹੀਤਵਤਿਆਗਸਕੋਮਦਨਾਗਲਗੀਤਨਦੇ
ਹਿਬੁਝਾਈ॥੮॥ਤਬਰਾਮਕਟਾਖਨਸੀਯਪਿਖੀਹਸਕੋ
ਮੁਖਤੀਤਰਯੋਤਿਨਭਾਖੇ॥ਅਮਨਾਰਿਇਹੈਆਤਿਸੁਦਰਿਹੈ
ਭੁਮਨਾਰਿਕਰੇਹਮਗੀਆਰਿਲਾਖੇ॥ਤੁਮਸੋਕਨੀਜੇਦੁਖਨੀਤ
ਦਹੇਅਬਨਾਰਿਬਨੇਤੁਮਕੋਪਰਰਾਖੇ॥ਆਤਿਸੁਦਰਮੇਲਘੁ
ਕ੍ਰਾਤਿਅਹੈਢੇਗਜਾਹਿਤਿਨੇਸੁਵਹੀਦੁਖਨਾਖੇ॥੯॥ਤੁਮ
ਰੇਅਨੁਸਾਰਸੁਹੈਭਰਤਾਤਿਨਸੰਗਰਮੇਗਿਰਕਾਨਨਮਾਹੀ
॥ਇਹਭਾਂਤਿਕਹਯੋਹਰਿਜੀਜਬਹੀਠਮਕੋਤਗਈਲਖ
ਮੋਨਜਹਾਂਹੀ॥ਉਰਕ੍ਰਾਤਿਕੀਆਇਸੁਮਾਨਅਬੈਭਵਮੇਭਰ
ਤਾਸੁਕਹੇਮੁਖਮਾਂਹੀ॥ਅਬਢੀਲਕਰੋਨਹਿਸੰਗਚਲੇਹਮ
ਕੇਲਕਰੋਬਨਕੀਪਰਛਾਹੀ॥੧੦॥ਬਨਘੋਰਨਿਸਾਰਕ
ਅਮੁਗੀ॥ਇਹਭਾਂਤਿਬਕੇਅਪਨੇਮੁਖਮਾਂਹੀ॥ਹਸਰਾਮਕਿਕ੍ਰਾ
ਤਕਹਯੋਮੁਖਤੇਸੁਮਹੋਦਰਤ੍ਰਿਸੁਨਿਯੋਮਨਮਾਹੀ॥ਸੁਪਤਿ

ਬ੍ਰਾਤਿਤ੍ਵਿਦਸਕਿਪਰਕੀਤਗਲੀਹਮਤੋਇਨਦਾਸਕਹਾਂਹੀ॥
ਪੁਨਿਦਾਸਨਤ੍ਵਿਜਗਹਵਹਿਗੀਬਨਮੇਹਵਰੇਦੁਖਤੇਉਰਮਾਂਹੀ॥
੧੧॥ ਕਲਯਾਨਤ੍ਵਮੇਭਿਨਕੀਦਿਗਜਾਹਿਵਹੀਜਗਡੀਤਰ
ਰਾਜਨਹਾਈ॥ ਸੁਨਿਕੈਯਹਬਾਤਉਮਾਂਕੁਟਲਾਂਮਨਦੋਰਤਮੇ
ਹਰਿਕੀਦਿਗਜਾਈ॥ ਆਤਿਕੋਪਭਰੀਮੁਖਰਾਮਭਨੇਕਿ
ਮਮੋਹਕੁਮਾਵਤਤ੍ਵਿਦੁਖਦਾਈ॥ ਤੁਮਸੋਕਨਿਕੋਮਮਦੁਖਕ
ਹੋਤੁਮਹੋਰਤਸੀਯੋਸੁਜਾਂਉਚਬਾਈ॥ ੧੨॥ ਗਇਹਤਾਂਤਿਬਖਨ
ਭਈਗਿਰਸੀਗਿਰਜਾਸਨਸੀਯਸੁਖਾਵਨਆਈ॥ ਤਬਰ
ਮਕੀਆਇਸਪਾਇਸੁਮਿਤਜਨਾਰਿਗਹੀਖਗਪਾਰਿਦਿਖ॥

ਈ॥ ਕਟਿਕਾਂਨਿਦੁਊਪੁਨਿਨਾਕਕਟੀਲਪ੍ਰਾਵਿਕੁਮਪੀਠਸੁ
ਲਾਤਲਗਾਈ॥ ਕਰਘੋਰਪੁਨੀਤਨਸੇਣਬਹੋਆਤਿਰੇਵਤਸੇ
ਖਰਓਰਸਿਪਾਈ॥ ੧੩॥ ਜਾਇਪਰੀਖਰਕੇਪਦਮੇਮੁਖਮਾਂ
ਹਿਬਕੇਪਰੁਖਾਖਰਬਾਣੀ॥ ਕਾਨਸੁਨਚਕਟੇਕਿਨਹੋਭਗਨੀ
ਪ੍ਰਤਯੋਖਰਆਪਦਖਾਣੀ॥ ਤਿਹਕਰਯੋਜਿਨਯੋਜਗਮੇਜਮਕੈ
ਮੁਖਜਾਇਪਰੋਹਮਜਾਣੀ॥ ੧੪॥ ਭਾਖਤਿਨੇਖਿਣਪ੍ਰਾਨਹੋ
ਯਮਸੇਵਹੋਇਸੁਭਾਨਕਮਾਣੀ॥ ੧੫॥ ਸੁਪਨਖਉਵਾਚ
॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਲਿਖਜੋਬਨਕ੍ਰਾਤਦਏਹਮਕੋਅਬਤਾਂਬਨ
ਮੇਸੁਨਿਰਾਮਸੁਆਏ॥ ਲਖਮੰਨਤਿਨੇਸਹਛਾਜਤਕ੍ਰਾਤਸੁਮੀ

ਯਾਤੁਲੀਗਤਿਸੀਛੁਬਪਾਏ॥ਅਬਤੀਰਗੁਦਾਵਰੀਬਾਸਕ
 ਰੇਬਨਦੰਤਿਕਕੇਭਯਦੁਗਮਿਦਾਏ॥ਤਿਨਭ੍ਰਾਤਸੁਪ੍ਰੇਰਸੁਨੇਬਰ
 ਕ੍ਰਾਤਸੁਯੋਹਮਰੇਨਕਕਾਨਕਾਏ॥੧੫॥ਤ੍ਰਿਤੁਭਯੋਕੁਲਰ
 ਖਸਕੀਅਰੁਬੀਰਕਹਾਵਤੁਹੈਜਗਮਾਹੀ॥ਮਾਗਤਿਨੇਤਿਨ
 ਮਾਸਭਯੋਅਰੁਸੇਣਤਪਾਨਕਰੋਮੁਖਮਾਹੀ॥ਨਾਤਰਪ੍ਰਦਤੋ
 ਅਬਹੀਖਰਜਾਵਤਮੇਯਮਕੈਪਰਮਾਹੀ॥ਬੇਗਚਢੇਸੁਨੀਕੈਖ
 ਰਯੋਅਰੁਕੋਪੁਭਯੋਤਿਨਕੇਉਰਮਾਹੀ॥੧੬॥ਦਸਚਾਰਹਜਾ
 ਰਸਰਾਖਸੁਕੀਬਲਕੋਪਰੁਗੇਤਿਨਪ੍ਰੇਰਚਲਾਈ॥ਖਰਤੀਨਸਿ
 ਰਾਪੁਨਿਦੁਖਨਜੋਸਿਰਦਾਰਬਡੇਹਰਿਕੀਛਿਗਆਈ॥ਪੁਨਿ
 ਬਾਜਨਕੀਘਨਘੋਰਭਈਧਰਪੁਰਿਉਡੀਗਵਿਮੰਡਲਛਾਈ॥
 ਰਬਰਾਮਕੀਓਰਗਏਸਗਲੇਘਨਬਿਜੁਲਾਯੁਧਕੀਚਮਕ
 ਈ॥੧੭॥ਸੁਨਿਰਾਮਕੁਲਾਹਲਵੈਤਨਕੋਲਖਮੰਨਾਇਹੈਮੁਖ
 ਬਾਤਅਲਾਈ॥ਪੁਨਿਘੋਰਸੁਨੇਬਨਦੈਤਨਕੀਯਹਰਾਖਸਕੀਪੁ
 ਜਨੀਚਾਢਿਆਈ॥ਅਬਹੋਇਗੁਸਿਗਰਘੋਗਇਹਾਂਮੁਖਸੀ
 ਗਿਉਹੈਆਰੇਕੀਬਲਿਆਈ॥ਸੁਮਹਾਂਬਲਤ੍ਰਿਜਨਕਾਤਮਜਾ
 ਗਹਕੰਦਰਜਾਇਰਹੇਸੁਖਦਾਈ॥੧੮॥ਮੇਬਧਆਜਕਰੋਖਿ
 ਨੇਮੇਯਹਰਾਖਸਕੀਬਲਾਵਤਸਾਰੀ॥ਤ੍ਰਿਯਹਬਾਤਨਭਾਖ
 ਕਛੁਬਲਿਰੋਹਿਸੁਰੀਦਸੁਆਹਿਹਮਾਰੀ॥ਮਾਨਤਬੈਸਹਸੀਯ

੧੫੩
 ੧੦੫
 ੦

੧੫੪
੧੦੮

ਲਈ ਲਖਮੰਨ ਗਯੋਗਿ ਰਖੋ ਹਮ ਸ੍ਵਰੀ। ਰਾਮ ਨਿਖੰਗ ਕ
ਸੇ ਕਟਿ ਮੇ ਪੁਨਿ ਲੀਨ ਕੁਵੈ ਰਸੁ ਪਾਣੀ ਭਾਗੀ॥ ੧੯॥ ਰਾਖ
ਸੁਆਇ ਪਰੇਤ ਬਹੀ ਕਰ ਆਯੁ ਪਕੀ ਬਰਖਾ ਬਰਖਾਈ॥
ਕੋਚਿਤ ਮਾਰਤ ਹੈਤ ਰੁਵਾ ਅਰੁ ਕੋਚਿਤ ਸੈਲ ਸੁਦੇ ਹ ਚਲਾਈ॥
ਰਾਮ ਸੁਆਯੁ ਪਾਰਸ ਭਾਕਟਿ ਤੀਰਨ ਸੋ ਆਤਿ ਦੂਰ ਬਗਾਈ॥
ਬਾਨ ਹਜਾਰ ਸੁਲਏ ਕਰ ਮੇ ਸਤ ਰਾਖ ਸਮੈ ਨ ਸੁਆਰ ਗਿਰਾ
ਈ॥ ੨੦॥ ਖਰਦੂਖ ਨ ਐ ਪੁਨਿ ਤੀਨ ਸਿਰਾ ਪਹਿਰਾ ਪਕ ਮੇ ਸਤ
ਨਾਇਕ ਮਾਰੇ॥ ਤਬ ਲੈਲਾ ਪ੍ਰਭਾਤ ਬਿਦੇ ਹ ਸੁਤਾ ਪੁਨਿ ਆਇਤ
ਹਾਂਜਹਿ ਆਪ ਮੁਰਾਰੇ॥ ਅਰ ਪੀਤ ਬਸੀ ਯਾ ਸੁਰਾ ਪਵ ਕੋਰਤ
ਰਾਖ ਸਪੇਖ ਭਏ ਬਿਸਮਾਰੇ॥ ਮੁਖ ਕੰਝ ਪ੍ਰਭਾ ਅਵਨੀ ਦੁਹਿ
ਤਾ ਬਿਗਸੀ ਮਿਲ ਰਾਮ ਪਤਿ ਗਨਿ ਹਾਰੇ॥ ੨੧॥ ਆਯੁ ਪਘਾ
ਵ ਸੁਰਾ ਅਕਲੇ ਵਰ ਪੋਵਤ ਹੈਇਤ ਸੀਯ ਸੁਹੇਲੀ॥ ਸੁਪਨ ਖਾ
ਰਤ ਰਾਖ ਸਪੇਖ ਸੁਦੇ ਰਗਈ ਉਰਲੀ ਕਾਇ ਕੇਲੀ॥ ਜਾਇ ਸ
ਭਾ ਮਹਿ ਰਾਵਨ ਕੇ ਪਦ ਪਾਸ ਪਰੀ ਦੁਖ ਮਾਹਿ ਦੁਹੇਲੀ॥ ਰਾਵ
ਨ ਕੀ ਭਗਨੀ ਤਰਫੈ ਪਰਤੀ ਗਨ ਦੀ ਮਛੁਲੀ ਜਨ ਮੇਲੀ॥ ੨੨॥
ਰਾਵਨ ਪੇਖਤ ਥਾ ਭਗਨੀ ਅਤਿ ਰੋਵਤ ਨੈਨ ਸੁਨੀ ਰਪਨਾਰੇ
॥ ਉਨ ਸੁਊਠ ਕਹਯੋ ਮੁਖ ਰੇ ਕਿਨ ਨਾ ਕ ਕਟੀ ਪੁਨਿ ਕਾਨ ਭੁਮਾਰੇ
॥ ਸੋ ਕੁ ਕੁ ਬੋਰਯੋ ਵਰਣਾ ਤਨੁ ਖੋਹ ਕਰੋਤਿ ਨ ਕੀ ਕਰਿਨਾਰੇ॥
ਰਾਵਨ ਕੀ ਸੁਨਿਏ ਬਤਿਯਾਤ ਬਸੁ ਪਨ ਖਾ ਮੁਖ ਮਾਹਿ ਉਚਾਰੇ॥
੨੩॥ ਤੂੰ ਮਤ ਮੂਰ ਪ੍ਰਮੋਤ ਸਦਾ ਮਦ ਪਾਂਨ ਕਰੇ ਕਛੁ ਸਾਰਨ ਪਾ
ਵੇ॥ ਨਾਰਿ ਆਪੀਨ ਸੁਦੀਨ ਭਯੋ ਸਠ ਸਾਰਨ ਕੋ ਨਹਿ ਦੇਸ ਪਠਾਵੇ
॥ ਤਿਚ ਖਚਾਰ ਬਿਹੀਨ ਸਦਾ ਸਠ ਰਾਜ ਕਹੋ ਕਿਹ ਭਾਂਤਿ ਕਮਾ
ਵੇ॥ ਮਾਰ ਲਏ ਤ੍ਰਿਸਿਰਾ ਖਰਦੂਖ ਨ ਤੂੰ ਪਹਿ ਭੀਤ ਰਮੰਗ ਲਗਾ
ਵੇ॥ ੨੪॥ ਅਖਿਨ ਆਪਿ ਬਿਖੈ ਬਲਵੈ ਤਬ ਰੇ ਦਸ ਚਾਰ ਹਜਾਰ

ਸੁਰਾਖਸਮਾਗੇ॥ ਅਸੁਰਾਰਿਬਰੇਜਗਰਾਮਭਏਜਨਥਾਨਬਿਖੇ
 ਮੁਨਿਕੇਨਰਟਾਰੇ॥ ਨਾਹਿਜਾਨਿਤਤੂੰਇਹਿਬਾਤਕਛੁਇਨਤੇਮਤਿ
 ਮੁਚਸੁਮੋਹਿਉਚਾਰੇ॥ ਪਿਖਲਾਜਤਈਦਸਕੰਪਰਕੇਪੁਨਿਪੁਛੁ
 ਤਰਾਵਨਆਪਾਬਿਚਾਰੇ॥ ੨੫॥ ਕਿੰਨਸੁਰਾਮਹਤੇਕਿਮੁਖਸਕੋ
 ਨਨਾਮੰਤਭਯੋਬਨਮਾਹੀ॥ ਭਾਖਭਲੇਤਿਨਮੂਲਹੇਨਾਬਕੋਪ
 ਭਯੋਹਮਰੇਉਰਮਾਹੀ॥ ਬੀਰਨਮੈਜਨਥਾਨਕਦਾਚਿਤਮਾਪਗ
 ਈਸੁਨਦੀਤਟਮਾਹੀ॥ ਪੰਚਬਟੀਇਕਥਾਨਅਹੇਮੁਨਿਪੂਰਬਖ
 ਸਕਰਯੋਜਿਨਮਾਹੀ॥ ੨੬॥ ਤਹਿਆਸੁਮਏਕਮਨੇਰਮਥੋਮ
 ਮਜਾਇਪਿਖੇਤਹਰਾਮਹਠੀਲੇ॥ ਫਿਗਕਿਜਪ੍ਰਥਾਪਨਬਾਣਪਰੇ
 ਤਨਚੀਰਜਟਾਰਸਮਾਹਿਰਸੀਲੇ॥ ਲਘੁਕ੍ਰਾਤਤਿਨੇਲਖਮੰਨਕ
 ਹੋਅਤਿਸੁੰਦਰਤਾਂਹਿਤਥਾਬਿਪਗੀਲੇ॥ ਕਮਲਾਸਮਸੁੰਦਰਿਤਾਂਪ
 ਤਿਨੀਫਿਗਵਾਰਜਸੇ॥ ਤਨਕਾਂਚਨਕੀਲੇ॥ ੨੭॥ ਠੀਪ੍ਰਪਦੇਵਨ
 ਹੀਨਰਨਾਗਨਨਾਹਿਤਥਾਬਿਪਕੀਹਮਦੇਖੀ॥ ਰਾਜਨਨਾਹਿ
 ਸੁਨੀਕਬਹੁਬਨਦੋਤਾਤਿਥੀਹਮਯਾਬਿਪਲੇਖੀ॥ ਮੈਰੁਮਰੇਹਿਤ
 ਲੇਨਲਗੀਤਿਨਰਾਮਾਇਹੈਮਨਜਾਨਬਿਸੇਖੀ॥ ਰਾਮਹਪ੍ਰੇਰੁਸੁ
 ਕ੍ਰਾਤਬਲੀਮਮਨਕਕਟਾਇਦਈਤੁਮਪੇਖੀ॥ ੨੮॥ ਤਬਮੈ
 ਦੁਖਰੇਵਤਦੋਰਗਈਖਰਕ੍ਰਾਤਸਮੀਪਸੁਜਾਇਪੁਕਾਰੀ॥ ਰਣ
 ਕੇਹਿਤਰਾਖਸਲੈਬਹੁਤੇਗਹਿਦੋਰਗਏਜਹਿਰਾਮਹੈਕਾਰੀ॥ ਖਿ
 ਨਮੈਵਹੁਨਾਸਕਰੇਸਗਲੇਰਣਰਾਖਸਜੇਸੁਹੁਤੇਬਲਭਾਰੀ॥ ਸੁ
 ਨਿਮੇਮਨਯੋਜਬਰਾਮਚਹੋਖਿਨਮਾਹਿਰੇਨੇਬਿਪਕੀਬਿਸਸਾਰੀ
 ॥ ੨੯॥ ਜੀਵਨਤੋਸਫਲੇਤੁਮਰੇਜਬਹੋਵਰਸੀਯਸੁਨਾਰਤੁਮ
 ਰੀ॥ ਉਦਮੁਤ੍ਰਿਤਿਹਭਾਂਤਿਕਰੋਜਿਹਭਾਂਤਿਮਿਲੇਵਹਿਪ੍ਰਾਣਪਿ
 ਆਰੀ॥ ਜਨਕੀਕਿਜਪ੍ਰਥਾਫਿਗਨੀਸਤੁਮੰਗਨਭੀਤਰਸੁੰਦਰ
 ਸਾਰੀ॥ ਰਾਮਹੁਤੇਨਾਹਿਆਨਸਕੋਕਛੁਪੇਖਤਨਾਬਾਲਿਬਾਧਿਤਿ

੧੫੫
 ੧੦੦

੧੫੬
੧੦੫

ਰਾਗੀ॥੩੦॥ ਛਲਕੈਰਘੁਬੀਰਹਦੁਰਨਏਤਬਪਵਹਿਗਾਵ
ਹਿਪਾਣਪਿਆਰੀ॥ਸੁਨਿਕੈਯਹਬਾਤਦਯੋਪਨੁਤਾਂਅਰਮਾਨਕ
ਹਯੋਭੁਗਨੀਹਿਤਕਾਗੀ॥ਕਰਕੇਅਸੁਆਸੁਨਯੋਤਿਨਕੋਪੁਨਿ
ਆਪਗਯੋਨਿਜਭੋਨਮਸ਼ਾਹੀ॥ਉਗਚਿਤਬਢੀਫਿਗਨੀਦਨਹੀ
ਇਹਭਾਂਤਿਬਿਤੀਤਿਭਈਨਿਸਸ਼ਾਹੀ॥੩੧॥ਰਾਮਅਹੋਇਕ
ਤਾਂਪਰਮਾਨੁਖਮਾਰਦਏਖਰਸੋਕਿੰਭਾਂਤੀ॥ਥੇਬਲਵੰਤਬਡੇਜ
ਗਮੇਕਰਆਖੁਪਸੀਤਰੁਣਾਤਿਨਗਾਤੀ॥ਕੈਨਹਿਰਾਮਨਰਾਪ
ਪਕੇਸੁਤਮੇਬਪਚਾਹੋਲਗੀਤਿਨਛਾਤੀ॥ਹੈਚਤੁਰਾਨਨਕੀਬਿ
ਨਤੀਹਰਿਮਾਨੁਖਰੂਪਲਯੋਮੁਖਜਾਤੀ॥੩੨॥ਰਾਘੁਕੀਕੁਲਮੇ
ਹਾਰਿਜੀਨਿਪਜੇਮੁਹਮਾਰਹਜੈਪਰਮਾਤਮਰਾਮਾ॥ਇਹਭੂਮਾਹਿ
ਰਾਜਤਜੋਖਿਨਭੰਗੁਰਰਾਜਬਿਰੁਠਲਹੋਨਿਜਧਾਮਾ॥ਨਹਿਰਾ
ਖਸਰਾਜਕਰੋਜਗਮੈਹਨਰਾਮਲਹੋਸੁਭਸੀਯਸੁਵਾਮਾ॥ਇ
ਹਭਾਂਤਿਬਿਚਾਰਕਰਯੋਪਰਮੇਖਲਰਾਖਸਰਾਜਸੁਰਾਵਣਨ
ਮਾ॥੩੩॥ ਸੰਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਗਿਰਜਾਂਪਰਾਤਮਰਾਮਕੋਹ
ਰਿਜਾਨਕੀਨਾਵੇਰੋਧਾਬਿਨਵੈਰਬੇਗਨਹਰਿਮਿਲੇਤਿਨਦੇਖ
ਯੋਉਰਸੇਧਾਕਰਭਗਤਿਜੋਹਰਿਸੇਵਹੈਨਹਿਬੇਗਪਾਵੈਸੇਇ
॥ਮੈਭਜੋਰਾਂਅਤਿਵੈਰਕਰਹਰਿਬੇਗੀਰਾਜੀਹੋਇ॥੩੪॥
ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਾਪਯਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇ
ਅਰੰਨਕਾਂਭੇਪੰਚਮੋਪਿਆਇ॥੫॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਦਾਚਾ
ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਇਹਭਾਂਤਿਬਿਚਾਰਕਰਯੋਨਿਸਮੇਪਰਭਾਤਭੁਏ
ਚਾਢੈਕੈਰਥਮਾਹੀ॥ਸੁਮਰੀਚਕੇਅਸੁਮਜਾਤਭਯੋਇਕਕਾਰ
ਯਪਾਹਮਤੀਮਨਮਾਹੀ॥ਸੁਮਰੀਚਤਹਾਂਮੁਨਿਸੇਆਤਿਰਾਜਰ
ਚੀਰਪਰੇਜਇਹੈਸਿਰਮਾਹੀ॥ਗੁਣਭਾਸਕਜੇਗੁਣਹੀਨਸਦਾਪ
ਰਮਾਤਮਾਪਿਆਵਤਹੈਉਰਮਾਹੀ॥੧॥ਸੁਸਮਾਪਾਵਿਰਾਮਭ

ਈ ਤਿਨ ਕੀਤ ਬਤਾਂ ਹਿ ਪਿਖੇ ਪਰ ਰਾਵੁ ਆਏ। ਤਬ ਪੂਜਨ ਤਾ
 ਹਿ ਕਰ ਜੇ ਤਿਨ ਕੇ ਆਤਿ ਆਦਰ ਕੈ ਗਲਿ ਮਾਹਿਲ ਗਾਏ। ਅਤਿ
 ਥਕ ਰਯੋ ਸੁਖ ਆਸੁ ਨ ਮਾਹਿ ਬਿਠਾਇ ਮਰੀ ਚ ਸੁ ਬੈਨ ਆਲਾਏ।
 ਇਹ ਆਵੁ ਨ ਤੇ ਰਥ ਬੈਠਾਇ ਕਾ ਕਿਨ ਰਾਵੁ ਨ ਮੇ ਕਛੁ ਕਾਜ ਨਾਏ
 ॥੨॥ ਕਛੁ ਚਿੰਤ ਪਗਾਇਨ ਤੇ ਮਨੁ ਰਾਸਤ ਕਾਰਜ ਤੂੰ ਚਿਤ ਵੈ ਮ
 ਨ ਮਾਹੀ। ਅਬ ਮੇਹ ਕਹੇ ਵਹ ਕਾਜ ਕਰੇ ਆਤਿ ਗੋਪਨੀ ਜਬ ਤੇ ਮ
 ਨ ਮਾਹੀ। ਕਛੁ ਨਿਝਿਆ ਆਹੇ ਤਬ ਨਾਥ ਕਹੇ ਕਛੁ ਪਾਪ ਨ ਹੋਵ ਤੇ
 ਜਗਾ ਮਾਹੀ। ਸੁਨਿ ਕੈ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਮਰੀ ਚ ਕਥਾ ਪੁਨਿ ਰਾਵੁ ਨ ਬੋਲ
 ਉਠੇ ਮੁਖ ਮਾਹੀ। ੩॥ ਰਾਵੁ ਨੇ ਵਾਚਾ ਸ੍ਰੈਯਾ। ॥ ਹੈ ਦਸ ਰੋਥ
 ਸਕੇਤ ਪਤੀ ਅਤਿ ਰੂਪ ਬਲੀ ਵਿਦਤਾ ਪਿਲ ਮਾਹੀ। ਰਾਮ ਅਹੇ ਤਿ
 ਨ ਕੇ ਸੁਤ ਜੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਲੋਕ ਨ ਮਾਹੀ। ਰੂਪ ਦਯੋ ਤਿਨ ਕੇ
 ਬਨ ਬਾਸ ਸੁਆਇ ਬਸੇ ਬਨ ਦੇ ਡਿਕ ਮਾਹੀ। ਨਾਰਿ ਸਮੇਤ ਸੁਕ੍ਰ
 ਤ ਅਹੇ ਵਹਿ ਤੀਨ ਮਿਲੇ ਸੁਫਿਰੇ ਸੁਖ ਮਾਹੀ। ੪॥ ਹੈ ਅਬ ਲੋਬਨ
 ਘੋਗ ਬਿਖੇ ਸੁਭ ਆਸੁ ਮਬੀ ਚ ਸੁਪੰਚ ਬਟੀ। ਨਾਰਿ ਅਹੇ ਅਤਿ ਸੁੰ
 ਦਰ ਤਾਂ ਬਿਧਿ ਨਾਇਹ ਭਾਂਤਿ ਨਾ ਔਰ ਠਟੀ। ਰਾਮ ਹਨੇ ਅਪਰਾ
 ਧ ਬਿਨਾ ਬਨ ਰਾਖ ਸਮੇਹ ਲਗੀ ਉਚਟੀ। ਮਾਰਖ ਰੇ ਸੁਖ ਸੇ ਬਿ
 ਚਰੇ ਭਗਨੀ ਗਹਿ ਮੇ ਤਿਨ ਨ ਕ ਕਟੀ। ੫॥ ਨਿਰਦੋਖ ਨਿਸੀਲ ਵ
 ਤੀ ਭਗਨੀ ਦੁਸ੍ਰਾਤ ਮਤਾ ਗਹਿ ਕਾ ਨਿਕਟਾਏ। ਕਛੁ ਮੇਹ ਸਹਾ
 ਇਕ ਰੋ ਬਨ ਮੇ ਅਬ ਮੇਹ ਬਨੇ ਤਿਨ ਨਾਰਿ ਲਿਯਾਏ। ਬਨ ਤੂੰ ਬ
 ਨ ਕਾਂਚ ਨ ਕੇ ਮ੍ਰਿਗ ਵਾਜ ਬਰਾਘ ਵੇ ਕੇ ਛਲ ਦੂਗਲਿ ਜਾਂਏ। ਲਖ
 ਮੰਨ ਚਲੇ ਤਿਨ ਪੀਲੁ ਪਿਛੇ ਤਬ ਰਾਵੁ ਟਜਾਨ ਕੀ ਕੋ ਬਨ ਪਾਏ। ੬
 ॥ ਕਰ ਕੈ ਸੁਸਹਾਇ ਤੇ ਮੇਇ ਤਨੀ ਰੁਮ ਪੂਰ ਬਜਿ ਉਸੇ ਬਸੇ ਪਰ
 ਮਾਹੀ। ਸੁਨਿ ਰਾਵੁ ਨ ਕੀ ਇਹ ਬਾਤ ਤਬੇ ਸੁਮਰੀ ਚ ਕਹੇ ਅਪਨੇ
 ਮੁਖ ਮਾਹੀ। ਕਿਨ ਤੇ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣੇ ਹੁਕਰੇ ਵਹੁ ਮੂਲ ਉਪਾਰ ਤੇ ਜਗ

ਮਾਹੀ। ਤੁਮਤਾਂ ਹਿਹੋਨੇ ਵਹ ਸੁਭ ਅਹੇ ਵਹ ਨਾ ਸਚੇ ਤੁਮਰੇ ਤੁਮਾ
ਹੀ॥ ੭॥ ਰਾਮ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਯਾਦੁ ਏ ਸੁਨਿਕਾ ਵਨ ਮੈਂ ਭਰ ਹੋ ਮਨ ਮਾ
ਹੀ॥ ਬਾਲ ਹੁੰਤ ਜਬ ਰਾਮ ਬਲੀ ਮਖਕੋ ਸਿਕਰਾ ਖਨ ਆਯੋ ਤਹਾ ਹੀ
। ਏਕ ਹਬਲ ਸੁਬਾਹੁ ਹਨੇ ਪੁਨਿ ਦੂਸਰੇ ਮੇਇ ਹਸਾਗ ਰਾਮਾ ਹੀ॥
ਯੋਜਨ ਸੇਇ ਹਸਾਇ ਪਰੇ ਮਨ ਬਿਯਾ ਕੁਲ ਅੰਤ ਨ ਕੀ ਸੁਪਨਾ ਹੀ
॥ ੮॥ ਵਹ ਬਾਨ ਚਿਤਾ ਚਿਤਾ ਰਤ ਹੀ ਮਮ ਰਾਮ ਰਿਖੇ ਸਭੁ ਠੋਰ ਮ
ਝਾਰੀ॥ ਬਨ ਦੇ ਡਿਕ ਪੂਰਬ ਦੇ ਗਚਿਤਾ ਰਸੁ ਰਾਜਨ ਫੇਰ ਗਯੋ ਏਕ
ਬਾਰੀ॥ ਅਤਿਤੀ ਖਨ ਸਿੰਗ ਭਯੋ ਮਿਰਾ ਮੇਮ ਮਸੇ ਮਿਰਾ ਵਾਬੁ
ਤੇ ਪਰਵਾਰੀ॥ ਜਨਕਾਤ ਮਜਾਹ ਪੁਬੀਰ ਬਲੀ ਲਖ ਮੰਨ ਸਬੈ ਸੁਪਿ
ਖੇ ਬਨ ਕਾਰੀ॥ ੯॥ ਮਾਰਨ ਕੋ ਮਨ ਮੋਹ ਕਯੋਤ ਬਰਾਮਾ ਬਿਲੋਕ ਸੁ
ਮੇ ਮਨ ਮਾਹੀ॥ ਮੇਉ ਰਬਾਨ ਹਨੇ ਰਪੁ ਨਿਦਨ ਸੇਣਤ ਜਾ ਵਤ ਮੇਮੁਖ
ਮਾਹੀ॥ ਆਰਗਏ ਬਨ ਭਾਗ ਸਭੈ ਪੁਨਿ ਮੇਰਿ ਗਯੋ ਇਹ ਸਾਗਰ
ਮਾਹੀ॥ ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਇਹ ਠੋਰ ਬਸੇ ਮੁਨਿ ਭੇਖ ਪਰਯੋ ਸੁਭੁ ਰੇਉਰ
ਮਾਹੀ॥ ੧੦॥ ਅਬ ਰਾਮ ਕੋ ਪਿਆਨ ਪਰੇ ਨਿਸਬਾ ਸੁਰ ਭੋਗ
ਤੇ ਸੁਭੁ ਰੇਉਰ ਮਾਹੀ॥ ਰਤਨਾਰਥ ਰਾਜਤ ਥਾਰ ਮਈ ਇਹ ਕਲਪ
ਰੇਤੁ ਰੇਉਰ ਮਾਹੀ॥ ਇਹ ਸੀ ਕਉ ਠੇਇ ਹਰਾਮ ਅਏ ਸਤ ਕਾਰ
ਯਮੋਹਤ ਜੇਜਗ ਮਾਹੀ॥ ਜਬ ਸੇਇ ਰਹੋ ਨਿਸਮਾਂ ਹਿਤ ਬੈਅਤਿ
ਰਾਮ ਚਿਤਾ ਰਤ ਹੋ ਮਨ ਮਾਹੀ॥ ੧੧॥ ਸੁਪਨੇ ਜਬ ਰਾਮ ਨਿਹਾਰਤ
ਹੋ ਸਰਤਾਂ ਨ ਭਰਾਇ ਸੁਮੇਹ ਜਗਾਏ॥ ਅਬ ਤੂੰ ਸੁਨ ਬਾਤ ਕਹੋ ਹਿਤ
ਕੀ ਸੁਭੁ ਹੋ ਵਤ ਰਾਮ ਸੁਬੈ ਰਾਮਿ ਟਾਏ॥ ਦਸ ਕੰਧਰਾ ਖਸ ਕੋ ਕੁ
ਲ ਜੇਤੁ ਮਪਾਲ ਕੋ ਰੇਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਸੁਹਾਏ॥ ਤਵ ਹੀਤ ਕਹੋ ਉਰ ਮ
ਨ ਕਹਯੋ ਮਤੁ ਰਾਮ ਪਰਾਤ ਮਬੈਰ ਬਢਾਏ॥ ੧੨॥ ਤਜਿ ਦੇ ਰਭੁ
ਕਰ ਪੇਮ ਭਲੇ ਕਰਣਾ ਨਿਧਰਾ ਮਪਰਾਤ ਮਗਾਏ॥ ਯੁਗੁ ਆ
ਦਿ ਬਿਖੇ ਮੁਨਿ ਵਾਕਨ ਤੇ ਸੁਉਦੰਤ ਸਬੈ ਹਮਰੇ ਸੁਨਿ ਪਾਏ॥ ਪਰ

ਮੇਸੁਰਾਮਹਪੋਬਿਨਤੀਚਤੁਰਾਨਨਆਪਕਹੀਫਿਗਜਾਏ। ਤਬ ੧੫੯
 ਈਸਕਹਯੋਤਵਕਾਰਯਜੇਸੁਕਰੋਬਿਪਜਾਂਹਿਨਿਮਿਤੁਆਏ। ੧੦੪
 ੧੩॥ ਚਤੁਰਾਂਨਤੋਮੁਖਏਹਕਹੀਕਮਲਾਇਤਲੋਚਨਭੂਮਪਪ
 ਰੋ। ਤੁਮਦਾਸਰਥੀਵਪੁਪਾਹਗੀਦਸਕੰਪਰਕੋਰਣਮੰਡਲਮੋ
 ਾਇਨਤੇਹਰਿਮਾਨੁਖਰਾਮਭਏਵਹਿਆਹਿਨਗਾਇਣਯੋਉਰਪਾ
 ਰੋ। ਨਿਜਮਾਇਭਏਵਹਿਮਾਨੁਖਸੇਤਿਨਕੋਬਨਭੀਤਰਨਾਡਰਭਏ
 ੧੪॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਭੂਮੀਭਾਗਿਮਿਟਾਨਹਿਤਮਾਨੁਜਭ
 ਏਜਗਦੀਸਾ। ਤੁਮਸੁਖਸੀਨਿਜਘਰਬਸੇਵੈਰਭਜੇਅਵਨੀਸਾ। ੧੫
 ॥ ਸੁਨਿਮਰੀਚਕੋਬਚਨਕੋਬੋਲੇਰਾਵਨਫੇਗ। ਮਾਨੀਨਾਤਿਨਕੀ
 ਕਹੀਲੀਨਿਕਲਸੁਹੇਗ। ੧੬॥ ਮਕਰਾਛੰਦਾ॥ ॥ ਜੋਪਰਮਾ
 ਤਮਰਾਮਅਹੋਬਿਨਤੀਬਿਪਨਾਤਿਨਜਾਇਕਹੀ। ਮਾਰਨਕੋਹਿਤ
 ਆਇਏਹਾਂਪੁਨਿਮਾਨਵਕੀਤਿਨਦੇਹਧਰੀ। ਸੋਇਕਰੇਵਹਿਦੀ
 ਲਨਹੀਕਛੁਸਿਪਮਨੋਰਥਈਸਹਰੀ। ਮੈਅਬਢੀਲਕੋਰਨਕ
 ਛੁਬਨਜਾਂਉਬਨੇਮੁਹਿਸੀਯਹਰੀ। ੧੭॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਬਧ
 ਰਾਮਕਰੇਰਣਭੀਤਰਜੇਤਬਮੇਪਰਮਾਤਮਕੋਪਦਪਾਉਂ।
 ਨਹਿਰਾਮਹਨੇਰਣਭੀਤਰਜੇਤਬਜਾਨਕੀਕੋਘਰਭੀਤਰਲਿ
 ਯਾਂਉਂ। ਅਬਤੂੰਮਿਗਰੁਪਸੁਪਾਰਤਹਾਂਪੁਨਿਮੈਬਨਮੈਤਿਨਕੀ
 ਫਿਗਜਾਉਂ। ਤੁਮਆਸੁਮਤੇਨਯਦੁਹਿਤਿਨੇਪੁਨਿਸਾਨੁਜਰਾਮ
 ਸੁਏਹੁਬਤਾਉਂ। ੧੮॥ ਪੁਨਿਪੂਰਬਜਿਉਘਰਮਾਹਿਬਸੀ। ਤਿਤ
 ਨੇਪਰਤੇਕਛੁਹੋਤਨਹਾਂਨੇ। ਅਬਤੂੰਗਾਇਦਾਇਕਫੇਰਕਛੁਬਨ
 ਕੋਵੇਦਮੋਹਮਰੀਚਬਖਾਂਨੇ। ਤਬਤੇਸਿਰਕਾਟਦੁਟੁਕਕੋਰਨ
 ਸਿਪਾਰਹਨੇਤੁਮਰੇਤਨਪਾਂਨੇ। ਸੁਨਿਵਾਕਮਰੀਚਸੁਮਿਤਲਖੀ
 ਅਬਬਾਤਬਨੇਖਲਕੋਬਚਮਾਂਨੇ। ੧੯॥ ਜਬਰਾਮਹਨੇਬਾਤੀ
 ਤਰਮੈਤਬਮੈਭਵਸਾਗਰਤੇਛੁਟਜਾਂਦੇ। ਦੁਸਟਤਮਰਾਵਦਮੋ

੧੬੦
੧੫

ਹਮਨੇਤਬਮੇਨਰਕਾਗਨਿਕੀਗਤਿਪਾਵੇ। ਇਹਭਾਂਤਿਬਿਚਾਰਕੀ
ਯੋਗਿਗਯਾਉਠਬੋਗਕਹਯੋਤੁਮਸਿਗਸਿਪਾਵੇ। ਪ੍ਰਭੁਰਾਵਨਜੋਕਛੁ
ਯੋਹਕਹੋਂਸਿਰਜੋਰਕਰੋਨਹਿਨਾਬਹਟਾਵੇ॥ ੨੦॥ ਇਹਭਾਂਤਿਉ
ਚਾਰਸੁਬੈਠਰਥਿਤਰਾਪਵਆਸੁਮਕੀਢਿਗਆਏ। ਸੁਮਰੀਚ
ਛੁਯੋਮਿਗਕਾਂਚਨਕੋਸੁਭਰਾਜਤਾਬਿਦਸੁਬੀਚਸੁਹਾਏ। ਰਤਨ
ਸਿਰਸੀਗਕਰੇਛਲਕੈਸੁਭਨੀਲਮਣੀਮੁਖਨੈਨਬਨਾਏ। ਦੁਤਿ
ਦਾਮਨਸੀਤਨਪੈਲਸਕੈਬਨਬੀਚਫਿਰੇਸੀਯਰੂਪਇਖਾਏ।
੨੧॥ ਖਿਣਪਾਵਤਅੰਪੁਨਿਆਸੁਮਕੀਢਿਗਆਇਤਹਾਂਖਿਨ
ਮੇਟਿਕਯਾਏ। ਪੁਨਿਆਇਸਾਮੀਪਰਹੇਉਰਮੈਭਯਭਾਰਭਏਕ
ਛੁਰਪਲਾਏ। ਇਹਭਾਂਤਿਭਯੋਮਿਗਵਾਛਲਕੈਪੁਨੀਸੀਯਸ

ਮੀਪਪੁਨਾਪੁਨਿਆਏ। ਇਹਭਾਂਤਿਫਿਰੇਢਿਗਆਸੁਮਕੀਉਰ
ਚਾਹਰਹੈਖਲਸੀਯਭੁਭਾਏ॥ ੨੨॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਯਾਤ
ਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਂਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਦੇਅਰੰਨਕਾਂਡੇਖਸਟਮੋਧਿ
ਆਇ॥ ੬॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ ਅਬਰਾਮ
ਪਰਾਤਮਰਾਵਨਕੋਕ੍ਰਿਤਜਨਲਯੋਸਗਲੇਮਨਮਾਹੀ॥ ਪੁਨਿਰ
ਮਾਇਕੰਤਕਹਯੋਸਿਯਾਕੋਸੁਨੁਸੀਯਕਹੋਤੁਮਕੋਕਨਮਾਹੀ॥
ਦਸਕੰਧਗਭਿਖਕਰੂਪਪਰੇਤੁਮਰੀਢਿਗਆਵਹੋਗਬਨਮਾਹੀ
॥ ਅਬਤ੍ਰੈਕਰਛਾਹਕੀਸੀਯਤਲੇਪੁਨਿਆਪਹੋਦੁਰਪਾਵਕਮਾ

969
141

ਗਕੋਹਿਤਪਾਏ॥ ਹਰਿਸੇਵਕਕੇਅਨੁਕੂਲਸਦਾਗਿਰਸਾ
 ਰੂਮੰਡਲਬੇਦਨਗਾਏ॥ ਛੁਲ੍ਹਾਨਉਮਾਸੀਯਾਕੇਹਿਤਰ
 ਮਧਏਮ੍ਰਿਗਕੋਬਲਪਾਦਉਠਾਏ॥ ਬਲਨਾਤਰਰਾਮਪ
 ਰਾਤਮਜੇਮ੍ਰਿਗਜਾਨਕੀਤੇਕਛੁਚਾਹਤਪਾਏ॥ ੭॥ ਸੁਸਮੀ
 ਪਕਦਾਚਿਤਡੀਠਪਰੇਖਣਪਾਵਤਲੀਨਕਦਾਚਿਤਹੋਈ॥ ਪੁਨਿ
 ਦੂਗਦੇਖਾਵਤਰੂਪਉਮਾਹਰਿਧਿਆਨਪਰੇਫਿਗਹੋਰਤਓਈ॥
 ਜਗਾਪਿਨਿਮਰੀਚਸੁਭਾਗਜਗੇਪਰਮਾਤਮਛੁਦਤਤਾਂਤਨਜੇਈ
 ॥ ਤਬਰਾਮਨਿਹਾਰਉਮਾਮਨੇਹਰਿਜਾਨਲਯੋਖਲਰਾਖਸਸੇਈ
 ॥ ੮॥ ਸਰਏਕਹੇਨੇਮ੍ਰਿਗਰੂਪਵਹੀਧਰਪੂਰਬਰੂਪਹਿਰੇਧਰ
 ਮਾਹੀ॥ ਮੁਖਮਾਹਿਮਰੀਚਕੇਸ੍ਰੇਣਬਹੇਸੁਰਹੋਰਤਥੇਸਗਲੇਨ
 ਭੁਮਾਹੀ॥ ਬਿਧਹਾਮ੍ਰਿਤਮੋਹਭਈ॥ ਇਨਤੇਲਖਮੰਨਿਰਖੇਤੁਮੇ
 ਬਨਮਾਹੀ॥ ਇਹਭਾਂਤਿਉਚਾਗਗਿਰੇਮੁਹਤਾਰਸੁਸ੍ਰੇਣਤਪੀ
 ਵਤਜਾਂਮੁਖਮਾਹੀ॥ ੯॥ ਮਰਣੇਜਿਹਨਾਮਚਿਤਾਰਤਹੀਤ
 ਜਿਦੇਹਮਿਲੇਨਰੁਰਾਮਪਿਆਰੇ॥ ਅਬਾਕਿਉਨੀਮਿਲੇਵਹਰ
 ਖਸਜੇਹਰਿਹੋਰਤਹੈਹਰਿਹੀਤਿਨਮਾਗੇ॥ ਤਿਨਕੇਤਨਤੇਇ
 ਕਜੇਤਿਉਠੀਸਤੁਕੋਪਿਖਤੇਮਿਲੀਰਾਮਮਝਾਰੇ॥ ਬਿਸੇਸੇਸੁ
 ਰਹੋਇਰਹੇਸਗਲੇਮਿਲਕੇਇਹਭਾਂਤਿਬਿਚਾਰਬਿਚਾਰੇ॥ ੧੦
 ॥ ਸੁੰਕਿਤਕੋਨਕਰਯੋਇਨਰਾਖਸਕੋਨਲਹਯੋਪਦੁਯਾਜ
 ਰਾਮਾਹੀ॥ ਮੁਨਿਹਿੰਸਕਨੀਚਮਹਾਂਕਪਟੀਸੁਮਿਲਯੋਤਨਛੋਰ
 ਪਰਾਤਮਮਾਹੀ॥ ਅਥਵਾਇਹਰਾਮਪ੍ਰਭਾਵਅਹੇਕਛੁਰਾਖ
 ਸਕੀਫਿਤਕੇਫਲੁਨਾਹੀ॥ ਸਰਰਾਮਸਰੀਰਹੇਨੇਇਨਕੋਪੁਨਿ
 ਰਾਮਚਿਤਾਰਤਥੇਉਰਮਾਹੀ॥ ੧੧॥ ਭਰਰਾਮਕੋਛੋਰਦਈਸ
 ਗਲੀਰਹਕੀਫਿਤਰਾਮਭਜੇਉਰਮਾਹੀ॥ ਰਿਦਰਾਮਕੋਧਿਮ
 ਨਪਰੇਸਦਹੀਸਤੁਪਾਪਮਿਟਾਇਦਏਤਨਮਾਹੀ॥ ਫਿਗਰਾਮ

ਨਿਹਾਰਤ ਰਾਮ ਮਿਲੇ ਜੁ ਮਰੀ ਚਹੇ ਨਹਾਇ ਜੀ ਬਨ ਮਾਹੀ ॥ ੧੬੩ ॥
 ਜਰਾਖ ਸੁਖੁ ਭ੍ਰਿਤ ਦੁਭਿਤ ਕੀ ਗਨਤੀ ਕ ਛੁਹੈ ਹਰਿ ਕੇ ਪਰਮਾਹੀ ॥ ੧੭ ॥
 ੧੨ ॥ ਅੰਤ ਕਲੇ ਵਰ ਰਾਮ ਭਜੇ ਵਰ ਰਾਮ ਮਿਲੇ ਯਹ ਸਾਚੁ ਨਿਗ
 ਹੀ ॥ ਆਪ ਸਮੇਇ ਮਠਾਖ ਸਭੈ ਸੁਰ ਆਪ ਗਏ ਸੁਰ ਲੋਕ ਮਠਾ ॥ ੧
 ਗੀ ॥ ਰਾਮ ਬਢੀਉ ਹਚਿਤ ਬਡੀ ਮਰੇਖ ਲਰਾਖ ਸਕੀਨ ਉਚ ॥ ੦
 ਗੀ ॥ ਹਲਖ ਮੰਨ ਸੁਮੇਸ ਮਵਾਕ ਕਹਯੋ ਇਨ ਰਾਖ ਸਤੁਤੁ ਮ
 ਣੀ ॥ ੧੩ ॥ ਸੁਨਿ ਮੇਸ ਮਵਾਕ ਬਿਦੇ ਹਸੁਤਾ ਬਪਕੀਉ ਪਜੇਤਿ
 ਨਹੀਤ ਮਝਾ ਗੀ ॥ ਇਹ ਚਿਤ ਬਢੀ ਹਰਿ ਕੈ ਮਨ ਮੇਬਨ ਦੁਹਟੇ
 ਸੁਕ ਕੰਦ ਮੁਰਾਹੀ ॥ ਸੁਨਿ ਵਾਕ ਮਰੀ ਚ ਸੁਸੀ ਯਤੁ ਰਪੀ ਦੁਖ ਸਿ
 ਪ ਬਹੀਲ ਖਮੀ ਨਿਉ ਚਾਹੀ ॥ ਲਖ ਮੀਨਿ ਸਗਲ ਲੋਕ ਰਮੇਬਨ
 ਬੇਗ ਪਸੇਤ ਵਡਾਤ ਪੁਕਾਰੀ ॥ ੧੪ ॥ ਰਾਖ ਸਪੀਤੁ ਦਈ ਤਿਨ ਕੇ
 ਮੁਖ ਹਾਲ ਖਮੀ ਨ ਸੁਰਾਮ ਕਹੇ ॥ ਨਾਹਿ ਸੁਨੇ ਨਿਜ ਕਾਨ ਨਤੁ ਬਲਿਬੁ
 ਪਕਹਾਂ ਮਦੁ ਖਦਹੇ ॥ ਤਾਲ ਖਮੀ ਨ ਸੁਣੇ ਹੁਕਹੀ ਇਹ ਰਾਖ ਵੇ
 ਮੁਖ ਵਾਕ ਨਹੇ ॥ ਕੋਇ ਕਰਾਖ ਸਗਮ ਹਨੇ ਮਰਤੇ ਮੁਖ ਭੀ ਭਰੇ ਹੁ
 ਕਹੇ ॥ ੧੫ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥ ਕੋਪ ਕਰੇ ਜਬ ਰਾਮ ਜੀ ਹਨੇ ਬਿ
 ਲੋਕੀਏ ਕਾਸੇ ਕਿਮ ਦੀਨ ਸੁਬੋਲ ਹੈ ਸੁਰ ਪੂਜੇ ਪਰਟੇ ਕਾ ॥ ੧੬ ॥
 ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਕੋਪ ਭਰੀ ਲਖ ਮੀਨ ਨਿਹਾਰ ਸੁਸੀ ॥ ਤੇਗ ਭੀਰ
 ਆਇ ਸੁਵਾਹੀ ॥ ਕੂਤ ਕੇ ਨਾਸ ਚਹੇ ਉਠੇ ਮੇਂਦੁ ਰਿਬੁ ਪਿਮ ਹਾਲ
 ਖਮੀ ਨਿਤਿ ਹਾਰੀ ॥ ਕੈਕਈ ਨਿਦ ਨਤੁ ਪਠਯੋ ਮ੍ਰਿਤੁ ਰਾਮ ਕੀਤਾ
 ਉਰ ਅੰਤ ਰਪਾਰੀ ॥ ਜਾਨ ਕੀਨਾਤੁ ਮਹਾ ਬਚਰੈ ਪਿਖ ਪ੍ਰਾਣ ਰਜੇ
 ਜਗ ਆਗ ਮਝਾਹੀ ॥ ੧੭ ॥ ਰਾਮ ਨ ਜਾਨਤ ਬੋਤੁ ਮੁਕੇ ਪਤਿਨੀ
 ਹਮਰੀ ਬਨ ਲੇਵਨ ਆਏ ॥ ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਮੈ ਪਰਸੇਤ ਨ ਜਾਨ
 ਕੀਯੋ ਮੁਖ ਸਾਚੁ ਮਲਾਏ ॥ ਕੈਕਈ ਨਿਦ ਨ ਮੀਤੁ ਮਕੇ ਕਿਹਭਾ
 ਤਿਛੁਹੇ ਜਨ ਕਾਤੁ ਮਜਾਏ ॥ ਯੋ ਮੁਖ ਭਾਖੁ ਬਾਹੁ ਹਨੇ ਉਰ ਲਕੀ

੧੬੪
੧੫੮

ਨੈਨਨਨੀਰਬਹਾਏ॥੧੮॥ਸੋਸੁਨਿਕੈਲਖਮੀਨਿਤਬੈਕਰਕਾਂਨ
ਚਪੈਦੁਖਹੈਉਰਮਾਹੀ॥ਸੋਪੁਤਿਯੋਮੁਖਭਾਖਤਹੈਪ੍ਰਿਥਾਪਾਵ
ਹਿਗੀਦੁਖਤ੍ਰਿਜਗਮਾਹੀ॥ਯੋਮੁਖਭਾਖਸਸੀਅਰਪੀਬਨਦੇਵ
ਨਕੋਸੁਗਯੋਬਨਮਾਹੀ॥ਦੁਖਲਗੋਉਰਭੀਤਰਤਾਹਰਿਏਹਰਿ
ਏਬਨਰਾਮਜਹਾਹੀ॥੧੯॥ਤਬਅੰਤਰਪਾਇਸੁਰਾਵਨਲੇਖ
ਭਿਭਿਖਕਰੂਪਧਰਯੋਤਨਮਾਹੀ॥ਜਨਕਤਮਜਾਢਿਗਮਾਇ
ਖਰੋਪੁਨਿਦੰਡਿਕਮੰਡਲਹੈਕਰਮਾਹੀ॥ਤਬਸੀਯਾਬਿਲੋਕਸੁ
ਆਪਉਠੀਲਖਸੀਰਕਰਯੋਪੁਨਿਪੁਜਨਤਾਹੀ॥ਫਲਪੂਲਦਏ

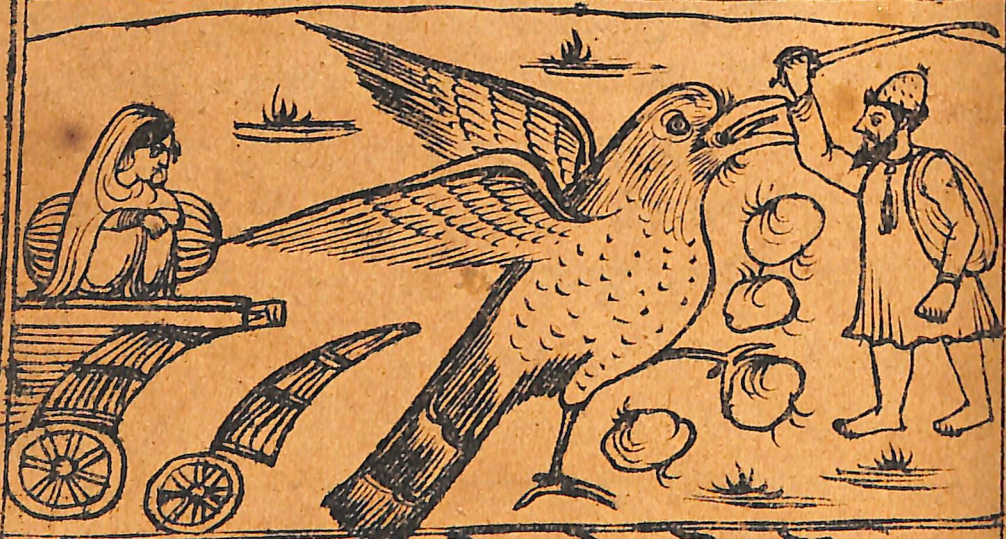

ਤਿਨਖਾਵਨਕੋਪੁਨਿਸੁਗਤਿਆਪਕਹਯੋਮੁਖਮਾਹੀ॥੨੦॥
ਤੋਟਕਛਿਦਾ॥ਮੁਨਿਜੁਤਮਭੋਜਨਬੈਠਕਰੋਸੁਖਠੋਰਵਸੇ
ਦੁਖਦੁਰਹੋਗਾਪਤਿਯੋਬਨਮੇਅਥਆਵਹਿਗੇ॥ਤਵਸੇਵਾਦਿਸੇ
ਖਕਰਾਵਹਿਗੇ॥੨੧॥ਤਿਖਕਵਾਚਾਸ੍ਰੈਯਾ॥ਯਵਾਰ
ਜਿਨੈਨਨਿਕੋਨਤੁਮੇਅਰੁਕੋਪਤਿਹੈਗੁਮਰੋਜਗਮਾਹੀ॥ਕਾਨਨਮੇ
ਕਿਮਵਾਸਕਰੋਬਹੁਰਾਖਸਨੀਤਾਛਿਰੋਜਿਨਮਾਹੀ॥ਮੋਹਕਰੋ
ਸਤੁਤੁਕਲਯਾਨਨਿਹੈਰਜਵੰਸਨਕੇਘਗਮਾਹੀ॥ਉਨਤਅੰਗ
ਸਭੈਤੁਮਰੇਰਿਖਨਾਰਿਨਕੇਯਹਲੱਖਣਨਾਹੀ॥੨੨॥ਸੀਤਿਵਾ

ਚਾਮੈਯਾ॥ ॥ ਅੰ ਪਿਪਤੀ ਇਕ ਰੂਪ ਬਲੀ ਦਸ ਰੱਖਤ ਨੇਸਕੁਲੇ १੬੫
 ਕਬਖਾਨੇ ਹੈ ਸੁਤ ਰਾਮ ਬਡੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸੁਭ ਲੱਖਣ ਜੋ ਬਲ ਕੈ ਸੁਨਿ १੫੦
 ਧਨੇ ਮੇ ਪਤਿ ਨੀ ਤਿਨ ਕੀ ਜਗ ਮੇਂ ਜਨ ਕਾਤ ਮਜਾ ਮੁਹਿ ਲੋਕ ਬਖ
 ਨੇ॥ ਕੁਤ ਅਹੈ ਲਾਪੁਜੇ ਤਿਨ ਕੇ ਲਖ ਮੰਨ ਕਹੇ ਬਲ ਬੁਧਿ ਸਮਾਨੇ॥
 ੨੩॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਪਿਤਾ ਗਯਾ ਉਰ ਰਾਮ ਸੁਪਾਰੀ॥ ਅ
 ਏਦਿ ਭਿਕਾਵਿ ਪਨ ਮਝਾ ਰੀ॥ ਚੋਦਾ ਬਰਖ ਕਰੇ ਬਨ ਬਾਸਾ॥ ਕੁਮ
 ਨਿਜ ਨਾਮ ਸੁਕਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ॥ ੨੪॥ ਭਿਖ ਕਵਾਚਾ ਚੋਪਈ॥
 ਪੋਲ ਸਤ ਤਨੇ ਰਾਵਣ ਮੁਹਿ ਭਾਨੇ॥ ਰਾਖ ਸਰਾਜ ਸਭੈ ਜਗ ਜਾਨੇ
 ॥ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਸੁਮੋਹਿਤ ਪਾਯੋ॥ ਤੋਕੇ ਕੇਵਨ ਮੇ ਬਨ ਆਯੋ॥ ੨੫॥
 ਸੈਯਾ॥ ॥ ਮੁਨਿ ਭੇਖ ਪਰੇ ਬਨ ਰਾਮ ਫਿਰੇ ਤਿਨ ਸੇਗ ਕਹਾ
 ਸੁਖ ਤੇ ਬਨ ਬਾਸੇ॥ ਅਬ ਮੇਹ ਭੁਜੇ ਨ ਜਿਦੁਖ ਸਭੈ ਸਤ ਭੋਗ ਨ ਭੋ
 ਗ ਸੁਜੇ ਜਗ ਸਾਥੇ॥ ਸੁਨਿ ਸੀ ਦਸ ਕੰ ਪਰਵਾ ਕਤ ਬੈ ਮਨ ਭੀਤ ਭ
 ਈ ਮੁਖ ਏਹੁ ਉਚਾਰੇ॥ ਇਮ ਮੇਖਲ ਭਾਖਤੁ ਬਨ ਮੇਹ ਪੁਬੀਰ ਸ
 ਲੀਤੁ ਮਕੋਰਣ ਮਾਰੇ॥ ੨੬॥ ਆਵਹਿ ਗੇ ਅਬ ਸਾਨੁ ਜਰਾ ਮੁਤੁ ਤਿ
 ਖਿਨ ਭੀਰ ਰਠਾ ਦੁਰਹੋ॥ ਕੋਮ ਮਧਾਰ ਸਕੇ ਬਨ ਮੇਹ ਰਿਨ ਰਸ
 ਥਾਸ ਸਕਾਨ ਗਹੇ॥ ਰਾਖ ਵਬਾਣਾ ਵਿਭਿਨ ਤਨੂ ਪਗ ਮਾਹਿਰਿ
 ਠੇਠ ਲਾਬ ਲਲਹੇ॥ ਸੀਬਤੀ ਯਾ ਸੁਨਿ ਕੈ ਗਿਰ ਜਾਂਦ ਸਕੰ ਪਰ
 ਜੋ ਪਸੁ ਦੇਹ ਦੇਹੇ॥ ੨੭॥ ਤਾਜੀ ਭਿਖ ਕਰੂਪ ਸੁਰੂਪ ਗਹੇ ਗਿਰ
 ਸੇਤ ਨਹੈ ਮੁਖ ਭੀਤ ਰਗਾਜੇ॥ ਦਸ ਮਾਨ ਨਾਮੀ ਪੁਨਿ ਬੀਸ ਭੁਜ
 ੩੮ ਕੀ ਦੁਤ ਸੇਘ ਨ ਕੀ ਦੁਤ ਲਾਜੇ॥ ਤਿਨ ਹੇਰ ਡੁਗੀ ਬਨ ਦੇਵ ਸਭੈ
 ਅਰਭੁਤ ਦਸੇ ਦਿਸ ਕੇ ਉਠ ਭਾਜੇ॥ ਡਬ ਫੋਰ ਪਰਾਨ ਖਾਬੈ ਦਨ ਕੈ
 ਜਹਿ ਸੀਯ ਹੁਤੀ ਗਿਰ ਸੀਕਰ ਫਾਜੇ॥ ੨੮॥ ਭੋਲ ਪਰਾਰਥ
 ਮਾਹਿ ਪਰੀਅਤਿ ਬੇਗ ਚਲੇ ਨਾ ਭਿਮੀ ਲਾਮਾ ਹੀ॥ ਹਾਰ ਪੁਬੀ
 ਰ ਸੁਹਾ ਲਖ ਮੰਨ ਕਹੇ ਜਨ ਕਾਤ ਮਜਾ ਮੁਖ ਮਾਹੀ॥ ਰੋਵਤ ਦੀਨ

੧੬੬
੧੫੫

ਭਈਉਠਮੇਧਰੂਪਨਿਹਾਰਤਨੈਨਾਨਿਆਹੀ॥ਸੀਯਕੁਕੁੰਦਨ
ਦੀਨਮਹਾਂਸੁਜਟਾਯੁਸੁਨਿਯੋਨਿਜਕਾਨਨਮਾਹੀ॥੨੯॥ਬੇ
ਗਉਠੇਸੁਜਟਾਯੁਬਲੀਨਖਤੀਖਨਤੁੰਡਕੁਪੇਉਰਮਾਹੀ॥ਤਿਸੁ
ਸੁਤਿਸੁਕਹਯੋਮੁਖਤੇਇਹਕੋਪੁਨਿਜਾਵਤਹੈਬਨਮਾਹੀ॥ਤੁੰਜ
ਗਨਾਥਕੀਨਾਰਿਹਰੀਖਲਨਾਥਨਹੀਅਪਨੇਘਰਮਾਹੀ॥ਕੁ
ਕਰਜਿਉਪ੍ਰਭੂਰਾਸਬਲੀਅਤਿਪਾਵਨਨੀਚਹਰੇਮਾਖਮਾਹੀ॥
੩੦॥ਇਹਭਾਂਡਿਉਚਾਰਸੁਚੰਚਲਾਇਸੁਤੇਕੁੰਦਯੋਰਥਰਾ

ਵਨਕੋਅਪਦਕੇਨਖਤੀਖਨਫੇਰਦਯੋਖਗਤੇਰਦਯੋਪਨੁਦਾਹ
ਨਕੋ॥ਤਜਿਸੀਯਸੁਰਵਨਖੰਗਲਏਸੁਜਟਾਯੁਚੁਟੇਗਲਿਲਾਹ
ਨਕੋ॥ਕਰਕੋਪਕਟੋਤਿਨਪੰਖਦੁਉਸਿਰਮੇਖਰਹੇਸੁਬਤਾਵਨ
ਕੋ॥੩੧॥ਇਤਜਾਇਜਟਾਯੁਪਰੇਪਰਮੇਕਛੁਪਾਛੁਰਹੇਤਿਨਕੇ
ਤਨਮਾਹੀ॥ਉਤਰਾਵਨਅੰਰਚਫੇਰਥੀਮੇਗਹਸੀਯਗਏਨਤਿ
ਮੀਡਿਲਮਾਹੀ॥ਮੁਖਰਾਮਹਰਾਮਸੁਸੀਯਕਹੇਅਤਿਰੇਵਰਰ
ਖਕਪਾਵਤਨਾਹੀ॥ਮੁਖਰਾਮਪ੍ਰਬੀਰਪੁਕਾਰਤਹੈਮੁਹਿਰਾਮ
ਨਿਹਾਰਤਨਾਥਨਮਾਹੀ॥੩੨॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਰਾਖਸਥੇਬ
ਨਰਾਮਚਲੇਪਤਿਨੀਤੁਮਰੀਤੁਮਲੇਹੁਛੁਡਾਈ॥ਹਾਲਖਮੀਨਿ

ਸੁਭਾਗ ਬਥੇ ਅਪਰਾਧ ਨ ਕੋਤੁ ਮਥੇ ਹੁ ਬਚਾਈ॥ ਵਾਕਾ ਸਿਲੀ
 ਮੁਖ ਮੋਹ ਹਤੇ ਤੁਮ ਦੇਵ ਗੋਮਾਖਿ ਮੋਆਬ ਆਈ॥ ਰੇਵਤ ਯੋ ਮੁ
 ਖਤੀ ਤਰਸੀ ਰੂਰਿ ਰਾਮ ਹਕੇਗ ਹਬੇਗ ਚਲਾਈ॥ ੩੩॥ ਬੇਗ
 ਪ੍ਰਭੰਜਨ ਜਾਤ ਭੁਯੋ ਗਹਸੀ ਦਸ ਕੰਧਰਜੋ ਨਾਤਿ ਮਾਹੀ॥ ਸੀ
 ਯਾਨਿ ਹਾਰਾ ਅਧੋ ਮੁਖ ਬਾਨ ਰਾਖਾਂ ਚਾਬਿਰਾ ਜਤ ਬੇਗਿ ਰਾਮਾਹੀ॥
 ਰੂਖ ਨਤਾਰ ਕਛੂਤ ਨਤੇ ਪਟ ਪਾਫੂ ਸੁਬਾਂਧ ਬਗਾਇਤ ਹਾਂਹੀ॥
 ਰਾਮ ਕਹੇ ਗਏ ਕਨਾਰਿ ਗਈ ਸੁਹਰੀ ਦਿਸ ਦੋਖ ਏਯਾ ਪਬਮਾਂ
 ਹੀ॥ ੩੪॥ ਤਬ ਲਿਖ ਪਯੋਨਿ ਪਲੀਕ ਗਏ ਦਸ ਕੰਧਰਸੀ ਯਮ
 ਗੀ ਪੁਰਿ ਮਾਹੀ॥ ਸੁਅਸ਼ੋਕ ਬਨੀਅਤਿ ਸੁਦਰੋਮੇਂ ਸੁਰਤਾਲਤ ਮਾ
 ਲਲਗੇ ਜੇਨ ਮਾਹੀ॥ ਤਹਿ ਰਾਖ ਸਯਾਂਗ ਖਿਵਾਰੀ ਕਰੇਂ ਦਸ ਕੰ
 ਧਰ ਮਾਤੁ ਪਖੇ ਉਰ ਮਾਹੀ॥ ਕ੍ਰਿਸ ਦੀਨ ਭਈਅਤਿ ਆਰਤਿ ਹੈਨ
 ਹਿਬਾਲ ਹੁੰਦਾ ਵਤ ਹੈ ਸਿਰ ਮਾਹੀ॥ ੩੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਸੁ
 ਸੁਕਵ ਦਲ ਅਤਿ ਬਿਅਕੁਲਾ ਹਾਰਾ ਮੁਪਕਾਰਾ ਰਾਖ ਸਮੇ
 ਸੀਤਾ ਬਸੇ ਬਿਲ ਪਤਿ ਨੈਨ ਨਵਾਰਾ॥ ੩੬॥ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ
 ਮਤਾਮਧਯਾਤਮ ਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾ ਮਹੇਸੁਰ ਸਿਬਾ ਦੇਅਰੰਨਕਾਂ
 ਰੇਸ ਪਤਮੋ ਪਿਆਇ॥ ੭॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਉਵਾਚ॥
 ॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਇਹ ਰਾਖ ਸਕਾਮ ਕਰੁ ਪਧਰੇ ਛਲ ਕੋ ਮ੍ਰਿਗ
 ਵਾਖਨ ਰਾਖ ਦੁਮਾਰੇ॥ ਤਬ ਰਾਮ ਹਟੇ ਬਨ ਤੇ ਪਰਕੇ ਅਤਿ ਦੂਰ
 ਤੇਲ ਪੁਕ੍ਰਾਤ ਨਿਹਾਰੇ॥ ਮੁਖ ਸੁਕਰ ਹੋਅਤਿ ਦੀਨ ਭਏ ਲਖ ਮੰ
 ਨਿਬਲੀ ਬਨ ਪੰਥ ਮਸ਼ਾਰੇ॥ ਵਹ ਜਾਨ ਸਭਾ ਬਿਪਰਾਮ ਬਲੀ
 ਮਨ ਆਪ ਨ ਮਾਹਿ ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰੇ॥ ੧॥ ਲਖ ਮੰਨਿ ਨ ਜਾਨਤ
 ਬਾਤ ਕਛੂ ਬਨ ਮੇਸੀ ਯਜੇ ਛਲ ਕੀ ਸੁਬਨਾਈ॥ ਜਨ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ
 ਜਿਓਂ ਅਬੋਚ ਕਰੇਂ ਸੁਕਰੇਂ ਲਖ ਮੰਨਿ ਕੀਆ ਜੁਠ ਗਈ॥ ਸ
 ਬ ਮੋਆਬ ਤ੍ਰਿਸਾਨਿ ਮੰਦਰ ਮੇਤਾ ਜਿਸੇ ਕਰੇਂ ਬਨ ਮੇਠ ਹਰਾਈ॥

੧੬੮
੧੫੧

ਤਬਰਾਖਸਕੋਟਮਰੇਕਿਹਭਾਂਤਿਪਿਖੋਅਬਮੋਰਸੁਰੀਤਨਕ
ਈ॥੨॥ਕਾਮਕਜਿਉਦੁਖਭਾਰਭਏਸੀਯਸੋਚਕਰੈਮਨਮੇ
ਅਕੁਲਵੇਦੁਛਤਛਤਸੀਯਬਨੇਮੇਤਬਮੇਅਸੁਰਾਇਨ
ਮੇਕੁਪਿਜਾਵੇ॥੩॥ਰਾਵਨਕੋਕੁਲਕੇਸਹਪਾਰਿਸੁਪਾਵਕੇਮੇਨਿਜ
ਜਾਨਕੀਪਾਵੇ॥੪॥ਮੋਹਪਰੀਗਹਮੇਤਿਨਕੋਪੁਨਿਸੋਧਿਪੁਰੀਸੁ
ਖਸੈਪਰਜਾਵੇ॥੫॥ਚਤੁਰਾਨਨਮੇਬਿਨਤੀਸੁਕਰੀਅਮਾਨੁ
ਖਰੁਪਸੁਆਪਸਵਾਰੇ॥੬॥ਗਹਮਾਨੁਖਭਾਵਸੁਬਾਸਕਰੋਕਛੁ
ਕਾਲੁਇਹਾਮਾਬਿਭੂਮਿਮਸ਼ਣੇ॥੭॥ਜਗਮਾਨੁਖਭਾਵਕੀਮੇਚਰ
ਯਾਸੁਨਿਹੈਭਵਮੰਡਲਜੀਵਉਦਾਰੇ॥੮॥ਤਜਿਬਿਪਨਤੇਭਵਮੇਖ
ਥਹੇਨਸਹੇਭਵਤੀਤਰਭੇਦੁਖਭਾਰੇ॥੯॥ਯੈਮਨਮੇਠਹਰਾਇ
ਭਲੇਤਬਆਵਤਰਾਮਸੁਭਾਤਨਿਹਾਰੇ॥੧੦॥ਕਾਹਿਤਜਾਨਕੀਤੇਹ
ਤਜੀਲਖਮੰਨਿਕਹੋਇਮਰਾਮਉਚਾਰੇ॥੧੧॥ਕੈਕਿਨਰਾਖਸਸੀ
ਯਹਰੀਪੁਨਿਕੈਜਨਕਾਤਮਜਾਗਯੇਮਾਰੇ॥੧੨॥ਰਾਮਕਹਯੋਜ
ਬਯੈਮੁਖਤੇਕਰਜੋਰਸੀਯਾਬਚਕੂਤਉਚਾਰੇ॥੧੩॥ਹਾਲਖਮੰ
ਨਿਕਹਯੈਮੁਖਰਾਖਸਸੇਹਰਿਜੀਹਮਹਿਸੁਨਿਪਾਏ॥੧੪॥ਬਚਸੇ
ਸੁਨਿਸੋਅਵਨੀਦੁਹਿਤਾਮਮਜਾਹੁਭਏਹੁਆਲਾਏ॥੧੫॥ਰੋਇਉ
ਰੀਤਬਮੋਹਿਕਹਯੈਬਚਰਾਖਸਕੋਤੁਮਕਿਉਦੁਖਪਾਏ॥੧੬॥ਰਾਮ
ਕਹੇਨਹਿਯੈਕਬਹੀਮੁਖਸੇਭੁਨਿਤੁਸੁਪਿਖੋਪਰਆਏ॥੧੭॥
ਯੈਹਭਾਂਤਿਕਹਯੈਜਬਮੇਤਿਨਕੋਤਬਫੇਰਕਹਯੈਤਿਨਯੈਮੁ
ਖਮਾਹੀ॥੧੮॥ਅਬਸੋਨਹਿਵਾਕਬਖਾਨਸਕੋਵਹਆਹਿਅਵਾਚੁ
ਭੇਵੇਗਮਾਹੀ॥੧੯॥ਕਰਸੇਮਮਕਾਨਦਬੇਤਬਹੀਤੁਮਪੇਖਨਕੋਸੁ
ਅਯੋਬਨਮਾਹੀ॥੨੦॥ਤਬਰਾਮਕਹਯੈਲਖਮੰਨਿਉਮਾਸੁਨਤੋਦਿਪ
ਤੇਹਕੀਯੈਕਛੁਨਾਹੀ॥੨੧॥ਤੁਮਜੇਖਤਵਾਕਸੁਸੰਤਗਹੋਪੁਨਿਤਿ
ਆਗਕਹਯੈਤਿਨਕੋਬਨਮਾਹੀ॥੨੨॥ਅਬਕੈਕਿਨਰਾਖਸਸੀਯ

ਹਰੀ ਪੁਨਿ ਕੈ ਕੋਊ ਖਾਇ ਗਯੋ ਮੁਖ ਮਾਹੀ ॥ ਇਹੁ ਚਿੰਤੁ ਬਢੀਰ
 ਪੁਬੀਰ ਬਲੀ ਕਰ ਬੇਗ ਮਾਏ ਨਿਜ ਮਾਸੁ ਮਾਹੀ ॥ ਜਨ ਕਾਤ
 ਮਜਨਾ ਹਿਤਾ ਹਿ ਪਿਖੀ ਸੁ ਬਿਲਾਪ ਕਰੇ ਦੁਖ ਹੋਓ ਰਮਾਹੀ ॥
 ੮॥ ਸੀਕਰ ਛੇਦਾ ॥ ॥ ਹਾਜਨ ਕੀ ਆਤਿ ਸੁੰਦਰੀ ਕਹਿਗ
 ਈ ਮਾਸੁ ਮਛੋਗ ਕੈ ਲੀਨ ਤੁਬ ਨ ਮੈਭਈ ਮਮ ਹਾਸਾ ਹਿਤ ਮਨ
 ਤੋਗਾਇ ਮਗ ਮਛੁ ਦੇ ਜਾਨ ਕੀ ਬਨ ਮਾਹਿ ਪਾਂਦੇ ਨਾਹਿ ॥ ਬਨ ਦੇ
 ਵੀਯੋ ਤੁਮ ਮੈ ਕਹੈ ਕਹਿ ਜਾਨ ਕੀ ਅਬ ਆਹਿ ॥ ੯॥ ਮ੍ਰਿਗ ਪਾ
 ਦ ਪਾਲਿ ਵਿਹਰੇ ਗੁਮ ਦੇਹੁ ਮੋਹ ਬਤਾਇ ॥ ਇਹੁ ਭਾਂਤਿ ਬਿਲਪ
 ਸੁਰਾਮ ਜੀ ਸੀਯੋ ਹੋਰੇ ਨਹਿ ਪਾਇ ॥ ਸਰਬ ਗੁਸੇ ਰਾਪੁ ਨੇਦ ਨਾ
 ਪਰ ਸੀਯ ਪਵਹਿ ਨਾਹਿ ॥ ਅਨੰਦ ਸੇ ਅਨੁ ਸੇ ਚਹੈ ਅਚਲ ਦੋਰੇ ਸ
 ਹਿ ॥ ੧੦॥ ਚੌਪਈ ॥ ॥ ਨਿਰਮ ਮਨਿ ਰਹੈ ਕਰ ਸੁਰਾਮਾ ॥
 ਅਖੰਡ ਮਨਿ ਦਸਦਾ ਚਿਦ ਪਾਮਾ ॥ ਮਮ ਜਾਯਾ ਸੀਤਾਯੋਂ ਕਹੇ ॥
 ਦੁਖ ਸਾਗਰ ਕੋ ਅੰਤੁ ਨ ਲਹੇ ॥ ੧੧॥ ਯਾ ਬਿਪ ਮਾਯਾ ਨਰਤ ਨਪ
 ਰੀ ॥ ਠਿਰੇ ਰਾਪੁ ਤਮਾਵਿ ਪਨ ਮਝਾ ਹੀ ॥ ਜਾਂਪਦ ਪੰਕਜ ਭੁਜੇ ਬਿ
 ਪਾਤਾ ॥ ਮੁਨਿ ਸੁਨਿ ਕਾਦਿ ਕਮੀ ਰਿਖ ਸਾਤਾ ॥ ੧੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥
 ॥ ਹੈ ਅਸੀ ਗਸਹ ਸੀ ਗਸੇ ਮੁਠ ਪਛੋਨੇ ਰਾਮਾ ॥ ਭੁੰਡ ਗਿਯ
 ਨੀਰਾ ਮਕੋਲ ਖੇਪ ਗਤ ਮਧਾਮਾ ॥ ੧੩॥ ਚੌਪਈ ॥ ॥
 ਯਾ ਬਿਪ ਸੀਯ ਹਰਿ ਬਨ ਮੈ ਟੋਲੇ ॥ ਬਖ ਮਣ ਸਾਹਿਤਾ ਬਿਆ
 ਕੁਲ ਭੋਲੇ ॥ ਨੁਕੀ ਓਰ ਨਹੀ ਠਪ ਸਾਰੇ ॥ ਸੁਰਜ ਤੇ ਓਰ ਲੋਯਾ
 ਰੇ ॥ ੧੪॥ ਸੀਕਰ ਛੇਦਾ ॥ ॥ ਰਬ ਚੰਦ੍ਰ ਚਾਪ ਸੁਕੂ ਬਰੇਤੂ
 ਭਗਨ ਠਾਮ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਦੇਖ ਲਖ ਮਣ੍ਹਾਤ ਭੂਇ ਮਰਾਮ ਕੀ ਨ
 ਓਚਾਗਾ ॥ ਕੋਲੇ ਚਲੇ ਬੇਜਾਨ ਕੀ ਤਿਹ ਜੀਤ ਲੀਨੀ ਆਨਾ ਕਛੁ
 ਭੁਮ ਆਗੇ ਰਾਮ ਜੀ ਪੁਨਿ ਗਏ ਏਹੁ ਬਖਾਨਾ ॥ ੧੫॥ ਸਵੈ
 ਯਾ ॥ ॥ ਤਨਹੈ ਗਿਰ ਸੇ ਮੁਖ ਸੇ ਟੁਰੇ ਤਿਨ ਪੇਖ ਸੁਰਾਪ ਵ

੧੬੮
 144

੧੭੦ ਏਹੁਆਲਾਈ। ਜਨਕਾਤਮਜਾਸੁਭਲੋਖਣਜੋਲਖਮੀਨਿਸੁਨੇ
 ੧੮ ਇਹਹੈਬਨਖਾਈ। ਪਿਖਯਾਹਿਨਿਸਾਰਪ੍ਰਾਣਹਨੇਆਬਸੇ
 ਇਹਹੈਸੁਇਕੰਤਅਧਾਈ। ਅਬਬਨਸਰਾਸਨਮੇਹਾਦੇਜੇਰ
 ਘੁਨੰਦਬਨੇਨਾਹਿਛੀਲਲਗਾਈ। ੧੬। ਸੁਨਿਰਾਮਕੇਵਾਕਜਟ
 ਯੁਭਰੇਅਤਿਦੀਨਭਏਮੁਖਏਹਉਚਾਰੀ। ਨਾਹਿਮਾਰਹਮੇਂਹਮਦੈ
 ਵਹਨੇਕਲਯਸਤੁਮੇਸੁਮੁਕੰਦਮੁਰਾਗੀ। ਮੁਹਿਜਟਯੁਸੁਤੇਪ
 ਤਿਨੀਜਨਕਾਤਮਜਾਗੁਣਸੀਲਉਦਾਰੀ। ਦਸਕਿਪਰਸੇਬਨਮਾ
 ਹਿਹਰੀਤਿਨਸੀਗਾਤਿਰੇਹਮਰਾਮਸੁਭਾਰੀ। ੧੭। ਮੇਤਿਨਬਾਹ
 ਨਸਿੰਦਨਚਾਂਪਸੁਕਾਟਭਲੇਪਰਮਾਹਿਬਗਾਏ। ਮਾਰਗਿਯੋਮ
 ਮਪ੍ਰਾਣਤਜੋਪਿਖਭਾਗਭਏਤੁਮਹੀਅਬਾਏ। ਯੋਸੁਨਿਰਾਮਜ
 ਟਯੁਕਥਾਮਾਤਿਦੀਨਖਗੇਸਗਲੇਅਸੁਆਏ। ਰਾਮਛੁਹੇਤਿ
 ਨਹਾਥਨਕੈਆਤਿਦੂਖਭਯੋਜਲਨੈਨਬਹਾਏ। ੧੮। ਆਹਿਸੁ
 ਕੁਨਨਮੇਪਾਤਿਨੀਬਨਿਕਾਹਿਹਰੀਸੁਜਟਯੁਸੁਟੇਰੇ। ਤੁਮਮ
 ਕਾਜਹਤੇਬਨਮੇਪਿਯਬਾਂਪਵਤ੍ਰਿਜਗਭੀਤਰਮੇਰੇ। ਰਾਮਜਟ
 ਯੁਕਹੋਬਤਿਯਾਮੁਖਮਾਹਿਸੁਸ੍ਵੇਦਤਜਾਇਪਨੋਰੇ। ਰਾਵਨਰਾਖ
 ਸਰਾਜਕਹੇਹਾਰਿਸੀਯਗਏਤੁਮਸੇਪਸਵੇਰੇ। ੧੯। ਆਦਿਗਦ
 ਖਣਸੀਯਗਈਤਮਹੀਅਬਜੋਰਨਹੀਮਮਬੋਲਨਕੋਅਬਪ੍ਰ

ਏਤਜੇਤੁਮਰਾਮਅਏਹਮਰੇਜਗਬਿਪਨਖੋਲਨਕੋਤੁਮਈਸੁਰਤੇ
 ਪਦਕੀਜਨਕੀਇਹੁਰੇਣੁਕਹਾਂਜਗਲੋਕਨਕੋਗਇਹੁਪਾਨਿਹਾ
 ਗਮਿਏਅਗਭਾਰਫਿਰੇਬਨਮੈਸਿਯੋਟੇਲਨਕੋ॥੨੦॥ ਚੈ
 ਪਈ॥ ॥ਕੁਲਕੁਯਾਤੁਮਰਾਮਨਿਹਾਰੇ॥ਮਰਣਸਮੇਜ
 ਨਕੇਅਪਟਾਓਤੁਪਰਮਾਤਮਾਬਿਸੂਅਨੂਪਾਮਾਯਾਕਰਤੇ
 ਅਨੁਜਸਰੂਪ॥੨੧॥ਅੰਤਕਾਲਤਵਦਰਸਨਪਾਏ॥ਰਾਪੁ
 ਸੱਤਮਮੈਬਿਪਮਿਟਾਏ॥ਮੇਤਨਰਾਮਲਗਾਵੇਹਾਥਾਮੈਤੇਪ
 ਦਜਾਂਵੇਰਾਪੁਨਾਥ॥੨੨॥ਰਾਮਤਥਾਤਿਰਹਾਥਲਗਾਏ॥ਕੁ
 ਮਿਪਰੇਖਗਪਾਣਬਿਲਾਏ॥ਰਾਮਬਿਪਜਿਯੋਸੋਚਾਪਾਗੀ॥
 ਰੋਵੇਰਾਮਜਾਇਏਗਵਾਹੀ॥੨੩॥ਲਖਮਣਕੋਕਰਚਿਤ
 ਬਨਾਈ॥ਰਾਮਹਾਥਕਰਅਗਨਿਲਗਾਈ॥ਲਖਮਣਸ
 ਹਿਨਾਇਜਲਗਾਮਾਵੇਹਿਜਲਿਜਲਿਲੈਖਗਨਾਮ॥੨੪॥
 ਬਹੁਰਮੇਪਮ੍ਰਿਗਰਾਮਸੁਮਾਰੇ॥ਆਮਿਖਖੰਡਸੁਆਪਸਵ
 ਰੇ॥ਸ੍ਰਾਪਠਾਮਤਿਨਕੋਤਬਕਰਯੋ॥ਜੁਦਾਜੁਦਾਇਣਮਾਂਸਸੁਪ
 ਰਯੋ॥੨੫॥ਭੁੱਖਣਕਰੇਸਜਾਤੀਸਾਰੇ॥ਤ੍ਰਿਪਤਖਰੇਸੁਰਹੋਇਉ
 ਦਾਰੇ॥ਸ੍ਰਾਪਕਰੇਇਹਮੰਤ੍ਰਉਚਾਰੀ॥ਬਹੁਰਜਟਾਯੁਕੋਕਹੇ
 ਮੁਰਾਰੀ॥੨੬॥ਜਟਾਯੁਜਾਹਿਅਬਮੇਪਦਬੀਰਾ॥ਮਮਸਰੂਪ
 ਪਾਵੇਤੁਮਪੀਰਾ॥ਸਰਬਲੋਕਯਹਬਾਤਨਿਹਾਰੇ॥ਰਾਮਚੰਦਇ
 ਹਭਾਂਤਿਉਚਾਰੇ॥੨੭॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਤਬਾਦਿਬਤਨੁਪਰਵੈ
 ਖਗਨਾਇਕਦੂਸਰਜਿਉਨਾਤਿਸੁਰਚਰੇ॥ਅਤਿਸੁੰਦਰਜਾਇ
 ਵਿਮਾਨਚਢੇਸਭਭੁਖਨਹੈਤਨਮਾਂਹਿਧਰੇ॥ਦਰਚੱਕਗਦਾਮੁ
 ਕਟਾਂਗਦਵਾਰਜਿਲੈਗਨਕੇਤਮਦੂਰਕਰੇ॥ਤਨਪੀਤਪਟਿਬਰ
 ਯੋਲਸਕੈਜਨੁਮੇਪਨਕੇਸਹਾਬਿੰਜਫਿਰੇ॥੨੮॥ ਦੇਹਰਾ॥
 ॥ਚਾਰਬਿਸੂਕੇਪਾਰਖਦਤੈਸੇਰਾਹਿਸਰੂਪਾਪੁਜੇਸਰਬਜ

੧੭੨
੧੮੧

ਟਾਯੁ ਕੇਹੁ ਵਰਕਿ ਪਾਅਨੁ ਪਾ ॥ ੨੮ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਉਸ
ਤਤਿ ਕਰੇ ਜੇਹੀ ਸੁਰਸਿ ਗਾ ॥ ਭਯੋ ਜਟਾਯੁ ਸਤੁ ਪਉਤਿ ਗਾ ॥ ਬਹੁ
ਰਜ ਟਾਯੁ ਜੇਹੀ ਜਹਾ ਬਾ ॥ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤ ਭੁਏਹੁ ਪੁਨਾਬਾ ॥
੩੦ ॥ ਜਟਾਯੁ ਵਾਚਾ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਅਗਣਤ ਮਹੇ ਗੁਣ
ਪੁੰਜ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਆਪ੍ਰਮੇਯ ਤੁਮ ਬ੍ਰਹਮ ਉਦਾਰੇ ॥ ਜਗ ਸੀਯ ਮਾਇ
ਸਥਿਤ ਕੇ ਕਾਰਣਾ ॥ ਬਿਰਾਗ ਪਰਮ ਤੁਮ ਕਾਲ ਨਿਵਾਰਣਾ ॥
੩੧ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ ਮੇਰੀ ਪਰਣਾ ਮਾ ॥ ਤੁਮ ਕੋ ਅਹੇ ਸੁਆਠੀ ਜਾਮਾ ॥
ਤੁਮ ਆਪਾਰ ਸੁਖ ਰਾਮ ਰਸਾਲਾ ॥ ਰਮਾ ਕਟਾਖ ਸੁਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਲਾ ॥
੩੨ ॥ ਸੁਰ ਪਤਿ ਚਤੁਰਾਨਨ ਦੁਖ ਜੋਈ ॥ ਤੁਮ ਨਿਵਾਰ ਕਯੋ ਰਨ
ਕੋਈ ॥ ਨਰ ਵਰ ਤੁਮ ਕੋ ਸਦ ਪਰਣਾ ਮਾ ॥ ਤੁਮ ਵਰਦਾਇ ਕਪਰ
ਮਾ ਕਾਮਾ ॥ ੩੩ ॥ ਬਾਨ ਸਰਾਸ ਨ ਤੇ ਕਰ ਸੋਹੇ ॥ ਡੀਨ ਤਵ ਨਤ
ਰੁਣੀ ਮਲੋਹੇ ॥ ਵਾਂਛੁਰ ਫਲ ਕੇ ਤੁਮ ਦਾਤਾ ਹੀ ॥ ਗਵਿਸਤ ਸੁੰਦ
ਰ ਪ੍ਰਭਾਤੁ ਮਾਰੀ ॥ ੩੪ ॥ ਸੁਰਗਾ ਬਿਖਤ ਲਨਿ ਲੇਤੁ ਮਾਰੇ ॥ ਤੁਮ
ਸਰੀਨਿ ਮੇਸਰ ਨਿਤਿ ਹਾਰੇ ॥ ਭਵ ਅਰਿ ਨਦਾ ਨ ਲਨਾ ਮਾ ॥ ਸਿਵ ਮੁ
ਖ ਦੇ ਵਰ ਜੋਤ ਵਨਾ ਮਾ ॥ ੩੫ ॥ ਦਨੁ ਜਪ ਕੋਟਿ ਹਜਾਰਾ ਬਿਨਾ ਸੀ
॥ ਯਮ ਨਾਸੀਤ ਨੁ ਪ੍ਰਭਾ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ਮੇਸਰਣਾ ਗਤਿ ਤੁਮ ਹੀ ਦੇ
ਵਾ ॥ ਤੁਮ ਪਰਿਪੂਰਣ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥ ੩੬ ॥ ਗਿਰੇ ਸੁਤੇ ਜਗਾਵਿ
ਖੇ ਮਝਾਰੇ ॥ ਤਿਨੇ ਤੁਮ ਦੂਰ ਸੁਰਾਮ ਮੁਰਾਰੇ ॥ ਵਿਖਯ ਨ ਤੇਵੇ ਮੁ
ਖ ਜਨ ਜੋਈ ॥ ਸਦਾ ਨਿਹਾਰੇ ਤੁਮ ਕੋ ਤੇਈ ॥ ੩੭ ॥ ਭਵ ਸਾਗਰ
ਰਣ ਪਦ ਨਵਾ ॥ ਸਰਣ ਗਹੀ ਤੁਮ ਰੇ ਅਬ ਪਾਵਾ ॥ ਸਿਵ ਗਿਰਜਾ
ਮਨ ਕੀ ਨ ਨਿਵਾਸਾ ॥ ਗਿਰ ਵਰ ਪਾਰਣ ਤੁਮ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ੩੮ ॥
ਸੁਰ ਵਰ ਯੋ ਪੁਨਿ ਦਨੁ ਜਸਿਰ ਦਾਰੇ ॥ ਸੇਵੇਂ ਸਗਲ ਸੁਚਰਣ ਤੁ
ਮਾਰੇ ॥ ਦੇਵ ਨ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਵਰਦਾਤਾ ਹੀ ॥ ਰਾਪੁ ਨਾਇਕ ਮੇਸਰਣ ਤਿ
ਰੀ ॥ ੩੯ ॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਪਰ ਕੇ ਪਨਯੋ ਪਰ ਨਾਰਨ ਤੇਜਿ

ਨਨੀਤਵਰਾਗਾਗਹੋਉਰਮਾਹੀ। ਸੁਵਹੀਉਖਸੇਵਤਹੈਤਮਕੋ
 ਸਰਣਾਗਾਤਿਮੇਤੁਮਰੀਜਗਮਾਹੀ। ਮੁਖਮੀਬੁਜਮੀਦਪ੍ਰਸਿਨਹ
 ਸੇਸੁਚਿਤਾਰਤਮਾਇਮਿਲੇਜਗਮਾਹੀ॥੪੦॥ ਨਵਨੀਰਦਸਾਂਮ
 ਸੁਕੰਜਪ੍ਰਭਾਵਿਗਸੋਭਿਤਰਾਮਪ੍ਰਫੁਲਤੁਮਾਰੇ। ਗੁਰਕੇਗੁਰਈ
 ਸੁਰਰਾਮਤੁਮੇਹਾਰਿਬ੍ਰਹਮਸਿਵਾਦਿਕਰੁਪਤਿਹਾਰੇ। ਗੁਣਤੀਨ
 ਮਈਤੁਮਰੀਸਕਤੀ। ਪੁਨਿਤਾਂਕਰਹੈਤੁਮਹੁੰਯਹਪਾਰੇ। ਰਵਾਜੇ
 ਉੰਜਲਭਾਂਜਨਮਾਹਿਭਯੋਹਮਹੈਗੁਣਗਾਇਕਰਾਮਮੁਰਾਰੇ॥੪੧॥
 ਰਤਿਕੇਪਤਿਕੇਸੁਤਕੋਟਿਸਮਾਅਤਿਉਦਰਤੁੰਜਗਮਾਹਿਸੁਹਾਂਵੇ
 ਕਰਮਾਂਗਨਤ੍ਰਾਵਨਜੇਜਗਮੇਰਘਨਾਥਨਹੀਤਿਨਕੇਕਰਆਵੇਂ
 ॥ਯਤਿਕੇਪਤਿਜੇਉਰਸਾਂਤਿਸਦਾਤਿਨਕੇਉਹੋਮੇਨਿਤਰੂਪਦਿਖ
 ਰੇ। ਰਾਘਨਾਥਤੁਮੇਪਦਦਸਲਹੈਤੁਮਾਹਿਰਿਤਿਕੇਸਤੁਦੁਖਮਿਦ
 ਵੇਂ॥੪੨॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਯੋਉਸਤਤਿਸੁਕਰੀਖਗਨਾਥਾਪ੍ਰ
 ਸਿਨਤੁਏਤਾਂਪਰਰਘੁਨਾਥਾਰਘੁਨਾਥਕਹਯੇਤੁਮਰੀਕਲਯ
 ਨਾਤੁਮੇਰੋਹੈਂਭਗਤਿਪ੍ਰਧਾਨ॥੪੩॥ ਮੋਹਬਿਸਨਕੋਜੋਪਦਸਾਗਾ
 ਤਾਂਮੇਤੁਮਾਬਬੇਗਪਧਾਗਾਤੇਹਕਰੀਮਮਉਸਤਤਿਜੇਈ॥ਯਾਕੋ
 ਪਰੇਲੇਖੇਵਾਕੋਈ॥੪੪॥ ਸੋਨਰਪਾਵੇਮੋਹਸਰੂਪਮੋਹਪਰਾ
 ਇਣਤੁਗਤਾਨੁਪਾਯਾਬਿਧਰਾਮਕਹਯੇਪੁਨਿਜਬਹੀ। ਹ
 ਰਖਯੋਖਗਵਰਉਰਤਬਹੀ॥੪੫॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਰਘੁਨੰ
 ਦਨਕੇਰੂਪਜੋਬਿਸ੍ਨੂਸਨਾਤਨਾਹਿ। ਸੋਪਰਤਪਦਮੈਗਯੋਪ੍ਰ
 ਜੇਬ੍ਰਹਮਾਦਿ॥੪੬॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਨਾਯਨਾਤਮਰਾਮਾ
 ਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਅਰੰਨਕਾਂਡੇਅਸ੍ਰਮੇਪਿਆਇ॥੮
 ॥ ॥ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਦਾਚਾਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ਤਬਭੂਤਸ੍ਰਮੇਤ
 ਸੁਰਾਮਰਮਾਪਤਿਐਰਬਨਾਂਤਰਮਾਂਹਿਗਏ॥ਤਿਹਸੀਯਾਕੁਸੇਧ
 ਨਰਾਮਕਰੇਮਨਬਿਆਕੁਲਐਉਰਦੁਖਨਏ। ਬਨਰਾਖਸਰੂਪ

ਸੁਏਕਪਿਖੇਜਠਰੇਮੁਖਹੈਫਿਗਦੁਰਤਏ॥ ਭੁਜਯੋਜਨਲੀਤਿਨ
 ਬਿਆਪਰਹੀਇਹਭਾਂਤਿਕੁਰੂਪਸਰੂਪਕਏ॥ ੧॥ ਨਾਮਕਬੰ
 ਪਕਹੇਂਤਿਨਕੋਸਭਜੀਵਨਕੋਬਨਭੀਤਰਮਾਰੇ॥ ਤਾਂਭੁਜਭੀਤ
 ਰਆਇਪਰੇਲਾਪੁਕ੍ਰਾਤਭਿਮਾਵਹਰਾਮਮੁਗਾਰੇ॥ ਤਾਂਭੁਜਮੰ
 ਭਲਾਮਾਹਿਅਏਯੁਗਕ੍ਰਾਤਤਬੈਖਲਰੂਪਨਿਹਾਰੇ॥ ਪੇਖਹੁਕ੍ਰਾ
 ਤਸੁਰਾਖਸਕੋਹਸਰਾਮਤਬੈਇਹਵਾਕਉਚਾਰੇ॥ ੨॥ ਸਿਰਪਾਦ
 ਨਹੀਇਨਰਾਖਸਕੋਜਠਰੇਮੁਖਹੈਪੁਨਬਾਹੁਪਸਾਰੇ॥ ਭੁਜਭੀ
 ਤਰਆਇਪਰੇਜਨਜੋਤਿਹਖਾਇਰਹੇਬਨਘੋਰਮਸ਼੍ਰੇ॥ ਹਮਆ
 ਇਪਰੇਇਨਕੀਭੁਜਮੇਖਲਰਾਖਸਯਾਬਨਮੇਹਮਮਾਰੇ॥ ਕ
 ਹਿੰਪਥਨਹੀਅਬਜਾਂਵਨਕੋਰਪੁਨੀਦਫਰੇਕਹੁਕੋਨਾਬਿਚਾਰੇ॥
 ੩॥ ਖਾਵਹਗੋਹਮਦੋਨਹਕੋਹਮਤੇਅਬਨਾਹਿਕਫੂਬਲਹੋਈ
 ਯਯੋਸੁਨਕੈਲਖਮੰਨਿਕਹੋਯੋਅਬਯੋਗਬਿਚਾਰਕਰੋਨਹਿਕੋ
 ਈ॥ ਹੋਇਇਕਾਗਰਏਕਇਕਾਹਮਕਾਟਿਪਰੇਂਇਨਕੀਭੁਜ
 ਵੇਈ॥ ਗਾਮਤਥਾਕਹਿਲੀਨਾਸੀਭੁਜਦੱਖਣਤਾਂਹਿਕਟੀਹਰਿ
 ਜੋਈ॥ ੪॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਲਖਮੰਨਿਵਾਮੁਭੁਜਾਂਕਟਿਤਾ
 ਰੀ॥ ਵੈਤਅਚਿਭਾਭਯੋਸੁਭਾਰੀ॥ ਭੁਮਦੇਵਨਮੇਕੋਨਪ੍ਰਧਾਨ
 ਆਜਿਨਮੇਰੀਭੁਜਕੀਨੀਹਾਨ॥ ੫॥ ਕਹੋਅਹੋਤੁਮਭੁਮਿਨਿਵਾ
 ਸੀ॥ ਕੋਦਿਵਦੇਵਸੁਤੇਜਪ੍ਰਕਾਸੀ॥ ਕੰਜਨੇਨਸ੍ਰੀਗਾਮਰਸੀਲੋ

॥ ਹਾਸਿ ਕਰਿ ਬੋਲੇ ਛੈਲ ਛੁਬੀਲੇ ॥ ੬ ॥ ਸਰਬੁ ਤੀਰ ਅਯੋਧਯਾ ੧੭੫
 ਅਹੋ ਪੁਰੀ ਮਨੋਹਰ ਸੁਰਨਰ ਕਹੋ ॥ ਤਾ ਕੋ ਪਤਿ ਦਸ ਰਥ ਵਰਾ ੧੮੦
 ਈ ॥ ਸੁਰ ਪਤਿ ਕੀ ਜਿਨ ਕੀ ਨਸਹਾਈ ॥ ੭ ॥ ਦੇਹ ਰਾ ॥
 ਮੇਤਿ ਨ ਕੋ ਸੁਤ ਪੂਰ ਬੋਝਾਈ ॥ ਯਹ ਅਮਨ ਲਾਗਾ ਮਨ ਮੇਰੇ ਕ
 ਹੋਲ ਖਮਣਾਇ ਹੋ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੮ ॥ ਅਮ ਪਤਿ ਨੀ ਸੁਭ ਜਾਨ ਕੀ
 ਸੀਤਾ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪਾ ॥ ਮਿਥਾਯਾ ਕੇਹ ਮਥੇ ਗਏ ਗਾਖ ਸਹਰੀ ਅਨੂ
 ਪਾ ॥ ੯ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋਧਨ ਹਮ ਕਰੇ ਆਏ ਯਾ ਬਨ ਮਾਹਿ ॥ ਤੇਰੁ ਜ
 ਭੀਤ ਰਘੋਰ ਯਾ ਪ੍ਰਾਣ ਪਿਆਰੇ ਆਹਿ ॥ ੧੦ ॥ ਪ੍ਰਾਣਾ ਹਿਤਾਰਥ
 ਤੇਰੁ ਜਾ ਕਾਟੀ ਭੁਜ ਬਲ ਪਾਰਾ ॥ ਵਿਕਟ ਰੂਪ ਤਨ ਮੈ ਪਰੇਤੁ ਮਹੋ
 ਕੋ ਨਉ ਚਾਰਾ ॥ ੧੧ ॥ ਕਬਿ ਧੋਵਾ ਚਾਚੋ ਪਈ ॥ ॥ ਮੇਅ
 ਬ ਮਿਨਿ ਭਯੋ ਜਗ ਮਾਹੀ ॥ ਰਾਮ ਅਏਤੁ ਮਮੋ ਵਿਗ ਮਾਹੀ ॥ ਮੇ
 ਰੀ ਪ੍ਰਥ ਨੋਕ ਥਾਰ ਜਾਯੋ ਵਨ ਰੂਪ ਪਰਮਾ ਸਿਰਤਾਜਾ ॥ ੧੨ ॥
 ਗਰਬ ਭਯੋ ਮੇਰੇ ਉਰ ਮਾਹੀ ॥ ਬਿਚਰੇ ਮੈ ਸਬ ਲੋਕ ਮਾਹੀ ॥ ਮੇ
 ਰੀ ਪਖੇ ਸੁਰਨਾਰੀ ਜਬ ਹੀ ॥ ਜਾਇ ਹਰਯੋ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨਤ ਬਹੀ ॥
 ੧੩ ॥ ਮੇਤ ਪਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਰਦੀਨ ॥ ਮੇਹ ਅਬ ਪਰ ਪ੍ਰਤਮ ਕੀਨੇ
 ॥ ਅਸਟਾ ਵ੍ਰਕ ਜੋ ਮੁਨਿ ਰਾਈ ॥ ਏਕ ਸਮੇਰੇ ਰਯੋ ਮਮ ਜਾਈ ॥ ੧੪ ॥
 ਤਾ ਕੋ ਦੇਖ ਹਸਯੋ ਮੈ ਜਬ ਹੀ ॥ ਕੋ ਪਭਯੋ ਮੁਨਿ ਵਰ ਪੁਨਿਤ ਬਹੀ ॥
 ਮੇਰੇ ਏਹ ਬਖਾਨੀ ਬਾਨੀ ॥ ਦੁਸੁ ਅਸੁਰ ਤੂੰ ਹੋਹੁ ਮਲਾਨੀ ॥ ੧੫ ॥
 ਮੈ ਪਦ ਬੰਦ ਨਤਾਂ ਪੁਨ ਕਰੀ ॥ ਸ੍ਵਾਪ ਅੰਤ ਭਾਖਯੋ ਮੁਨਿ ਵਰੀ ॥ ਤਪ
 ਰਦਯੋ ਤੇ ਤਾਂਤੁ ਨ ਮੇਸੇ ॥ ਕੋਟਿ ਰਵ ਭੀਤ ਰਜੈ ਸੇ ॥ ੧੬ ॥ ਤੇਤਾ ਪੁ
 ਗਦ ਸਰਬ ਵਰਨਾ ਮਾਹੋ ਵੇਗੋ ਭੂ ਪਤਿ ਅਜ ਪਾਮਾ ॥ ਆਦਿ ਨ
 ਗਾਇਣ ਲੈ ਆਵਤਾਰੋ ॥ ਹੋ ਸੀ ਸੁਤ ਭਾਵ ਨ ਮਝਾਰੇ ॥ ੧੭ ॥ ਗਵੈ
 ਬਨ ਆਵੇਂਗੇ ਪੁਨਿ ਜਬ ਹੀ ॥ ਕਾਟੇਗੇ ਤੁਮਰੀ ਭੁਜਤ ਬਹੀ ॥ ਤਾਂਕ
 ਰਤੇ ਰੋਸ ਪਾਵਿਲਾਂਵੇ ॥ ਪੂਰਬ ਰੂਪ ਬਹੁਰਤੁ ਮਪਾਂਵੇ ॥ ੧੮ ॥ ਯਾ

ਬਿਧਸ੍ਰਾਪਜ਼ਬੈਤਿ ਨਦਯੋਗਾਖਸਤਨੁ ਮੇਂ ਪਾਵਤੁ ਭਯੋ। ਏਕਸਮੇ
 ਸੁਰਪਤਿ ਵਰਗਾਈ। ਤਿਨ ਕੋ ਦੋਰਾ ਮੇਰੁ ਖਸਾਈ॥ ੧੯॥ ਤਿਨ
 ਬੰਜੁ ਮੇਸੀ ਸਲਗਾਯੋ। ਰਾਮਸੀਸਮੇਰੁ ਖਿਗਿਰਾਯੋ। ਪਾਦਪ
 ਸੇਮੇਰੁ ਖਸੁ ਜਾਈ। ਰਾਮਰਹੀ ਨਹੀ ਮੇਗਤਿ ਕਾਈ॥ ੨੦॥ ਕਮ
 ਲਾਸਨ ਕੇਵਰ ਬੋਹੁਯੋ। ਬੰਜਕਰ ਨਹੀ ਮੇਤਨ ਮੁਯੋ। ਤਵਤਿਨ ਸੀ
 ਗਰੇਵ ਬੇਜੇਈ। ਦਯਾਸੁ ਕਤਿ ਪੁਨਿ ਭੁਏ ਸੁਤੇਈ॥ ੨੧॥ ਤੇ
 ਟਕਛੰਦਾ॥ ੧॥ ਅਮਰੇ ਸੁਰਜਾਮੁਖ ਨਾਹਿ ਅਹੰ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਣੁ ਕ
 ਹੈ ਕਿਹੁ ਭਾਂਤਿ ਰਹੰ। ਤਬ ਮੇਸੁਰਨਾਇਕ ਏਹੁ ਕਹੀ। ਜਠਰੰਤਰ ਤੇ
 ਮੁਖਹੋਇ ਸਹੀ॥ ੨੨॥ ਭੁਜਯੋ ਜਨ ਲੋਤਵਹੋ। ਇਨਏ। ਇਮਭ
 ਖਸੁਆਪਸੁਰੇ ਸਗਏ। ਬਨਾਂ ਦਿਨ ਤੇ। ਇਹ ਫੇਰਵੇ ਸੋ। ਭੁਜਾ
 ਇਪਰੇ ਮੁਖਮਾਹਿ ਗੋਸ਼ੰ॥ ੨੩॥ ਤੁਮਸੇ ਭੁਜਕਾਟਦਈ ਬਨ
 ਮੇ। ਅਬਜੀਵਨ ਨਾਸਮਝੇ ਮਨ ਮੇ। ਇਹ ਗਗਤਿ ਬਿਖੇਰਕ
 ਠਿਘਨੇ। ਮੁਹਿ ਆਗਜਲਾਇ ਸੁਰਾਮਬਨੇ॥ ੨੪॥ ਤਨ ਮੇਹਸੁ
 ਆਗਜਲਾਇ ਜਬੈ। ਗਹਿ ਪੂਰਬਰੂਪਸੁ ਨਾਥਤ ਬੈ। ਤਵਯੋ
 ਖਤਮਾਰਗਤਿ ਹਕਹੰ। ਤਵ ਪਾਦਕਿ ਪਾਪਦਸੋ। ਇਲਹੰ॥ ੨੫॥
 ਤਹ ਰਾਮਸੁ ਕ੍ਰਾਤਸਮੇਤ ਭਲੇ। ਇਕ ਖਤ ਕਰੇ ਸੁਉਪਾਰ ਭਲੇ।
 ਭਰਕਾਨ ਸੁਪਾਵ ਕਰਾਮਦਯੋ। ਨਿਕਸੇਤਨੁ ਤੇ। ਇਕਰੂਪਨਯੋ॥

੨੬) ਪਿਖ ਕੋਟ ਮਨੋਜਲਜਾਇ ਰਹੇ ਸਭ ਭੂਖਨ ਹੋਤ ਨ ੧੧੧
 ਮਾਹਿਗਹੇ ਕਰ ਰਾਮ ਪ੍ਰਦੋਖਣ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹੇ ਅਸਾਂਗ ਪ੍ਰਦ ੧੮੮
 ਮਸੁਪਾਦ ਕਰੇ ॥ ੨੭) ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੇਰਦੁ ਭੂਕਰਾ ੦
 ਪਨੇਭਗਤਿ ਭਰੇ ਉਰ ਭਾਗਾ ਗਦ ਗਦ ਬਾਣੀ ਤੰਭੁਈ ਉਸ
 ਤਤਿ ਕਰੇ ਅਪਾਰਾ ॥ ੨੮) ॥ ਗਿਪ੍ਰਬੇਵਾਚਾ ॥ ਚੋਪਈ ॥
 ॥ ਉਸਤਤਿ ਕੋ ਮਨ ਭਯੋ ਹਮਾਰੇ ਰਾਮ ਨਹੀ ਤਵ ਗੁਣ ਕੋ
 ਪਾਰੇ ॥ ਤੁਮ ਅਨਾਦਿ ਮਨਵਾ ਕਾਤੀ ਤਾ ਭਜੇ ਯੁਗੀ ਸੁਰਤੁ ਮ
 ਕੋਚੀਤਾ ॥ ੨੯) ॥ ਅਬਯਕਤ ਸੁਸੁਖ ਮਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਹੋਵਹਿ
 ਦੇਹਿ ਦੁਹੀ ਤੇ ਨਿਯਾਰੇ ॥ ਸੁਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਕੋਇ ਕਲ
 ਹੇ ਸੁਪਾਇ ਬਿਬੇਕਾ ॥ ੩੦) ॥ ਆਰਤੁ ਮਾਰੇ ॥ ਸਿਸਰੂਪਾ ਜੋਨ
 ਅਨਾਤਮ ਪ੍ਰਭੂ ਅਨੂਪਾ ॥ ਸੁਖ ਮਤੇ ਰੂਪ ਸੁਜੇਈ ॥ ਦੁਗਵੇਰੇ
 ਯਭਵਤੀ ਤਰਸੇਈ ॥ ੩੧) ॥ ਚਿਦਾਰਾ ਸਬੁ ਧਿਪੁ ਨਿਦੇਈ ॥
 ਮਿਲ ਕਰ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਵੇਸੇਈ ॥ ਬੁਧਯਾਦਿ ਕਸਾਖੀ ਪ੍ਰਤੁ
 ਨਾਥਾ ॥ ਤੁੰ ਪਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਸੀਰਘ ਨਾਥਾ ॥ ੩੨) ॥ ਤੇਹ ਬਿਖੇਕਲ
 ਪੇਸੀ ਸਾਰਾ ॥ ਮੂਰਮਤੀ ਤੋ ਕੋਨਾ ਬਿਕਾਰਾ ॥ ਹਿਰੀ ਨਗਰਤ ਸੁਖ
 ਮਤੇ ਰੂਪਾ ॥ ਸਭੁ ਲਦੇਹ ਵੈਰਾਨ ਸਰੂਪਾ ॥ ੩੩) ॥ ਸੁਖ ਮਰੂਪ ਭ
 ਵਨਾ ਭਾਸੇ ॥ ਮੰਗਲਾਧਿਆਨ ਦੁਖ ਸਭ ਨਾਸੇ ॥ ਰੂਤ ਭਵਿਖ ਅਹਿ
 ਪੁਨਿ ਜੇਈ ॥ ਰਾਮ ਤੁਮੇ ਬਿਨ ਜਗਤ ਨ ਕੋਈ ॥ ੩੪) ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ
 ਕੇ ਸਯ ਹਰੇ ਹਤੁ ਮਾਰੇ ॥ ਮਹਦਾਦਿ ਕਪਟ ਯੁਕਾਤਿ ਉਦਾਰੇ ॥
 ਸਪਤ ਗੁਣੇ ਤਰਜਾ ਕੋ ਰੂਪਾ ॥ ਵਿਰਾਜ ਪਾਰਣਾ ਵਿਖੇ ਅਨੂਪਾ ॥
 ੩੫) ॥ ਤੁੰ ਹੀ ਏਕ ਸਭੁ ਠੰਹੇ ਅਹੇ ॥ ਲੋਕ ਅਵੈਵ ਤੁਮਾਰੇ ਕਹੇ ॥ ਪਤਾ
 ਲ ਅਹਿ ਤਵ ਪਾਦ ਨ ਕੋਤਲਾ ॥ ਪਸੇਆਹਿ ਸੁਲੋਕ ਮਹਾਂਤਲਾ ॥
 ੩੬) ॥ ਰਸਾਤਲ ਰਾਮ ਗੁਲ ਫਤੇ ਜਨੇ ॥ ਤਲਾਤਲ ਤੇ ਪੁਨਿ ਜਾ
 ਨੂਬਖਾਨੇ ॥ ਸੁਤਲਾ ਬਿਤਲ ਤੇ ਉਰੂ ਚਾਹੇ ॥ ਅਤਲ ਰਾਮ ਤੇ

੧੭੮
੧੮੧

ਜੀਘਉਦਾਰੇ॥੩੭॥ਰਾਮਨਾਤੁਤੇਅਹੇਅਕਾਸਾਉਡਗਣਤੇਉ
ਰਭਏਪ੍ਰਕਾਸਾਗੀਵਾਤੇਅਹਲੇਕਕਹੀਜੇਬਦਨਰਾਮਜਨ
ਲੋਕਭਨੀਜੇ॥੩੮॥ਤਪੋਲੋਕਤੇਕੰਬਕਹਾਵੇਸਤਲੋਕਤੇਸੀ
ਸਸੁਹਾਵੇ॥ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕਸਬਲੋਕਸੁਪਾਲਾ॥ਰਾਮਅਹੇਤਵਭੁ
ਜਾਬਿਸਾਲਾ॥੩੯॥ਨਿਦੇਸਾਕਾਂਨਅਸੁੰਨੀਨਾਸਾਤਵਮੁਖ
ਰਾਮਸੁਵੰਨਿਪ੍ਰਕਾਸਾਸਾਵਿਤਨੈਨਚਿਦਮਨਗਾਏ॥ਭੂਭੰਗਤ
ਵਕਾਲਬਤਾਏ॥੪੦॥ਬ੍ਰਹਿਮਾਬ੍ਰਹਮਪਤਿਰਾਮਤੁਮਾਰੀ॥ਰੁਦ੍ਰ
ਹੰਡਿਤਕੀਨਉਚਾਰੀ॥ਯਮਦਾਨੁਪੁਨਿਬਾਣੀਬੇਦਾ॥ਐਂਗਨਿ
ਖੜਰਵੰਤਨਭੇਦਾ॥੪੧॥ਹਾਸਾਰਾਮਤੁਮਾਰੀਮਾਯਾਸਿਸ੍ਰ
ਕਾਟਾਖਰਾਮਤਵਗਾਯਾ॥ਪੂਰਬਭਾਗਪਰਮਤੇਗਾਯੋ॥ਪ੍ਰਿ
ਸ੍ਰਭਾਗਅਪਰਮਬਤਾਯੋ॥੪੨॥ ਗੀਯਾਛੰਦਾ॥ ॥ਨਿ
ਮੇਖਐਂਉਨਮੇਖਰਾਮਸੁਰਾਉਦਿਨਤਵਭਾਖਯੋ॥ਸੁਮੰਦਰੁ
ਖਿਸੁਤੇਗੀਆਨਾਨਦੀਸਭੁਆਖਿਯੋ॥ਰੋਮਾਵਲੀਤਰਾਐ
ਖਪੀਪੁਨਿਰੋਤਿਬ੍ਰਿਸ਼ਬਖਾਨਯੋ॥ਅਹਿਮਾਤੁਮਾਰੀਗਿਯਾਨੈ
ਇਹਭੂਲਵਪੁਤਵਜਾਨਿਯੋ॥੪੩॥ਇਹਤੇਵਪੁਜੇਧਰੇਮਨ
ਮਹਿਲਾਇਨੀਕੇਭਾਵਨੀ॥ਬਿਨਖੇਦਪਾਵੇਮੇਖਸੇਨਾਹੇਐਂਰ
ਫ਼ਿਤਕਆਵਨੀ॥ਇਹਹੇਤਰਾਮਸਭੂਲਤੇਵਪੁਨੀਤੇਮੇਉਰ
ਭਾਵਹੀ॥ਜਿਹਜਾਨਯੋਰਸਪ੍ਰੇਮਉਪਜੇਰੋਮਸਭਪੁਲਕਾਵ
ਹੀ॥੪੪॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਮੁਕਤਿਹੋਇਨਰਯਾਜਗਤ
ਬਹੀ॥ਮੁਕਤਿਰੂਪਤਵਭਜੇਸੁਜਬਹੀ॥ਯਹਅਸਭੂਲਰੂ
ਪਜੇਥਾਰੇ॥ਇਨਕਭੀਅਬਰਹੋਬਿਚਾਰੇ॥੪੫॥ਯਹਜੇਰੂਪ
ਪ੍ਰਤੱਖਨਿਹਾਰੇ॥ਐਂਇਨਕਉਰਾਐਂਤਰਧਾਰੇ॥ਪਨੁਖਬਾਂਣਤ
ਨੁਸਾਅਬਿਰਾਜੇ॥ਸੀਸਜਟਾਤਨਬਲਕਲਛਾਯੋ॥੪੬॥ਤ
ਰਣਿਸਾਂਤਿਬਨਸੀਯਨਿਹਾਰੇ॥ਸਦਾਬਸੇਉਰਕਰਣਾਧਾਰੇ॥

ੴ ਸਰਬੋਗਸ ਦਾ ਸਿਵ ਸਾਹਿਤ ਭਵਾਨੀ ਭੁਜੇਯਹੀ ਤਨੁ ਨਿਜ
ਰਜਧਾਨੀ॥ ੪੭॥ ਕਾਂਸੀ ਬਿਖੇ ਮਰ ਵਜਨ ਕਾਲ ਤਾਰ ਕਮੰਤਕ
ਹੇ ਸੁ ਬਿਸਾਲਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਯਹ ਭਾਖੇ ਕਾਨਾ ਤਾਰ ਕਬੂਹ ਮਸੁ
ਕੀਨ ਬਖਾਨਾ॥ ੪੮॥ ਜਨ ਕਾਤ ਮਜਾ ਪਤੀ ਮੁਰਾਰੇ ਤੂੰ ਪਰਮਾ
ਤ ਮੈਓ ਰਿਪਾਰੇ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਜਾਨੇ ਨਹਿ ਤੈਵਤ ਤੁ
ਬਿਚਾਰੇ॥ ੪੯॥ ਨਮੁ ਸਤੇ ਰਾਮ ਸਦਾ ਕਲਯਾਨਾ ਤੂੰ ਪਰਮਾਤੁ
ਮਤੇ ਪਦ ਪਿਆਨਾ ਅਯੋਧਯਾਨਾ ਇਕ ਰਾਮ ਮੁਰਾਰੇ ਭ੍ਰਾਤ ਸੰ
ਗ ਪਦ ਸੇਵਨ ਹਾਰਾ॥ ੫੦॥ ਰੱਖ ਰੱਖ ਜਗ ਨਾਥ ਉਦਾਰਾ ਮਾ
ਯਾ ਹਰੇ ਨਗਿਯਾਨ ਹਮਾਰੇ ਤਬ ਕਹੁਣਾ ਨਿਪਰਾਮ ਉਦਾਰੇ॥
ਭੀਨੈ ਨਸੁ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ॥ ੫੧॥ ਸ੍ਰੀ ਗਾਮੇਵਾਚਾਰੰ ਪ
ਈ॥ ੧॥ ਭਗਤ ਵਾਨਤ ਵਕੀਨ ਬਡਾਈ ਗਿਪ੍ਰਬਯੋ ਮੈਓ
ਹਰ ਰਖਾਈ॥ ਯੋਗਿਗੰਮ ਮੇ ਪਰਮ ਸਥਾਨਾ ਤਹਾਂ ਜਾਹਿ ਤੂੰ
ਬੈਠਾ ਬਿਬਾਨਾ॥ ੫੨॥ ਵਾਕ ਕਬੀ ਪਕਹਯੋ ਤਵ ਜੇਈ ਭਗਤਿ
ਸਾਹਿਤ ਇਹ ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਕੇਈ॥ ਅਗਿਆਨ ਜਨ ਭਵ ਬਿਧਨ ਜੇਈ॥
ਖਿਨ ਭੀਤ ਰਵਾਹਿਤਿਆ ਗੇਸੇਈ॥ ੫੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ ੧੧
ਅਨੁਭਵ ਕੈ ਅਨੁਮੇਯ ਜੇ ਮੇਰੇ ਚੇਤਨ ਰੂਪਾ ਤਾ ਕੋ ਪਾਵੇ ਪਾਠ ਕਤਿ
ਆਗੇ ਕੂਮਰ ਮਕੂਪ॥ ੫੪॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤਾਯਜਾਤ ਮਹਾ
ਮਾਇਏ ਉਮਾ ਮਹੇਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਅਰੰਭ ਕਾਂਡੇ ਨਵਮੋ ਪਿਆਇ
੯॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਵ ਉਵਾਚਾ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ੧॥ ਗਿਪ੍ਰਬਯੋ ਬਰ
ਪਾਇ ਚਲੇਤ ਬਜਾਨ ਸਮੇਤਿ ਨਰਾਮ ਉਚਾਰੀ॥ ਤੇ ਪੁਰਤਾ ਗਾ
ਹੇ ਸਵਰੀ ਸੁਭਾ ਸ੍ਰਮ ਜਾਂ ਕਦ ਲੀਫੁਲ ਵਾਰੀ॥ ਤੇ ਪਦ ਪੰਕਜ ਸੇ
ਵ ਕਹੈ ਭਗਤੀ ਪਬੰ ਮੇਤਿ ਨ ਬੁਧ ਉਦਾਰੀ॥ ਤੇ ਹਕ ਹੇਵ ਹਬਾਤ
ਸਭਾ ਚਾਲਿ ਰਾਮ ਤਹਾਤੁ ਮਜਾਹੁ ਮੁਰਾਰੀ॥ ੧॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ
ਬਖਾਨਾ ਬਿਬਾਨ ਚਢੇ ਹਰਿ ਕੇ ਪਦ ਜਾਵਨ ਹੇਰ ਪਪਾਰੇ॥ ਤਨੁ

ਰਜਸੋਯਮਕੈਨਾਤਿਮੈਕਾਬਿਰਾਮਪਿਖੇਫਲਯੋਬਿਸਥਾਰੇ।
 ਰਾਮਤਜੇਬਨਘੋਰਤਬੈਜਹਸਿਘਾਬਿਆਪਰਬੋਲਤਭਾਰੇ
 ਆਸ਼ਮਭੀਲਸੁਤਾਰਪੁਨਾਇਕਜਾਇਭੁਲੀਬਿਧਸੋਪ
 ਦਧਾਰੇ। ੨॥ ਸਬਰੀਤਬਰਾਮਨਿਹਾਰਤਹੀਸਾਹਿਭ੍ਰਾਤਿਤ
 ਲੀਛਾਬਿਆਵਤਭਾਈ। ਹਰਖੀਉਠਾਸਨਤੇਸਬਰੀਤਬ
 ਰਾਮਕਿਲੇਵਨਕੇਹਿਤਆਈ। ਹਰਿਪਾਦਪ੍ਰਣਾਮਕਰੀਸ
 ਬਰੀਪੁਨਿਪ੍ਰੇਮਕੁਨੀਰਚਲਯੋਏਗਜਾਈ। ਬਰਾਮਆਏ
 ਭੁਮਾਨੰਦਸੋਸੁਖਆਸਨਮੇਤਿਨਲੀਨਾਬਿਠਾਈ। ੩॥ ਲ
 ਘੁਕੁਤਸੁਮੇਤਸੁਰਾਘਵਕੇਤਿਨਪ੍ਰੇਮਭਰੀਪਦਨੀਰਪਖਾ
 ਰੇ। ਆਗਘਾਦਿਕਪੂਜਨਤਾਂਹਿਕਰੇਹਰਿਪਾਦਨੀਰਸੁਤਾਂ
 ਸਿਰਧਾਰੇ। ਪੁਨਿਦਿਥਫਲਾਦਿਕਭੀਲਸੁਤਾਸੁਸੁਧਾਰਸ
 ਸੇਤਿਨਆਪਨਿਕਾਰੇ। ਹਰਿਕੇਹਿਤਜੇਤਿਨਸੀਚਧਰੇਵਹ
 ਆਨਦਏਤਿਨਰਾਮਮੁਗਾਰੇ। ੪॥ ਪੁਨਿਪਾਦਨਫੂਲਚਦਾ
 ਏਭਲੇਘਸਚੰਦਨਤਾਂਤਿਨਾਹੀਗਲਗਾਏ। ਏਹਭਾਂਤਿਆ
 ਤਿਥਕਰਯੋਤਿਨਕੋਪੁਨਿਸਾਨੁਜਆਸਨਮਾਹਿਬਠਾਏ। ਕ
 ਵਿਸਿਘਗੁਲਾਬਤਬੈਸਬਰੀਕਰਜੇਰਦੁਊਏਹਬੈਨਅਲ
 ਏ। ਏਹਆਸ਼ਮਮੇਗੁਰਰਾਮਰਹੇਬਹੁਕਾਲਭਲੇਤਪਤਾਂਹਿ
 ਕਮਾਏ। ੫॥ ਚੋਪਈ। ॥ ਮੇਤਿਨਸੇਵਨਕਰੇਸੁਨੀਤਾ
 ਰਹੋਸਾਮੀਪਾਇਕਾਗਰਚੀਤਾ। ਬਹਤਹਜਾਰਬਰਖਯੋਭਏ

॥ ਤੇਕਮਲਾਸਨਕੇਪਦਗਏ ॥ ੬ ॥ ਜਾਨਸਮੇਮੁਹਏਹੁਬਖਾਨੀ
 ॥ ਤੁੰਈਹਾਂਹੀਬਸੁਕਲਯਾਨੀ ॥ ਦਾਸਰਬੀਹਰਿਕਾਮਹਨੀਲੇ ॥ ਬ
 ਹਮਸਨਤਨਪਰਮਰਸੀਲੇ ॥ ੭ ॥ ਰਿਖਪਾਲਨਰਾਖਸਬਪ
 ਕਾਜਾਆਵਹਿਰੇਬਨਮੇਸੁਰਰਾਜਾਤੁਤਿਨਾਧਿਆਨਨਿਰੰ
 ਤਰਪਾਰੀ ॥ ਰਾਮਨਾਮਮੁਖਮਾਹਿਉਚਾਰੀ ॥ ੮ ॥ ਚਿਤਕੂਟਨਿ
 ਰਮੇਅਬਆਏ ॥ ਮੁਨਿਸਮਆਸੁਮਦਸੇਸੁਹਾਏ ॥ ਆਵਹਿਰਾ
 ਮਾਇਹਾਂਸੁਨੂਜੋਲੋ ॥ ਏਹੁਕਲੇਵਰਰਾਖਸੁਤੋਲੋ ॥ ੯ ॥ ਰਾਮਹੇ
 ਰਤਨੁਆਪਨੇਦਾਹਿ ॥ ਜਾਂਵਹਿਗੀਹਰਿਕੇਪਦਮਾਂਹਿ ॥ ਯਾਬਿ
 ਧਗੁਰਮੁਹਿਭਾਖਯੋਜੈਸੇ ॥ ਕਰਤਭਈਰਪੁਵਰਮੇਤੈਸੇ ॥ ੧੦
 ॥ ਤੇਰੇਧਿਆਨਬਖੇਮਨਦੀਨੋ ॥ ਤਵਆਗਮਨਪ੍ਰਤੀਖਨਕੀ
 ਨੋ ॥ ਸੁਠਲਤਯੋਹੁਰਮੁਖਉਚਾਰਾ ॥ ਰਾਮਲਹਯੋਮੇਵਰਸਤੁ
 ਮਾਰਾ ॥ ੧੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਤੇਰੇਦਰਸਨਰਾਮਜੀਪਯੋ
 ਮੇਹੁਰਨਾਹਿ ॥ ਯੋਖਿਤਮੂਝਾਹੀਨੇਮੇਅਪ੍ਰਮੇਯਤੁਮਆਹਿ ॥
 ੧੨ ॥ ਤਵਦਾਸਨਕੇਦੇਸਜੇਸੋਗੁਨਉਤਰਕੀਨਾ ॥ ਤਾਂਦਾਸੀਅ
 ਧਿਕਾਰਨਾਹੋਕਹਾਂਤੋਹਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ੧੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ॥ ਮ
 ਨਬਾਣੀਕੇਅਹੋਅਗੋਚਰਾ ॥ ਕਿਹਬਿਧਭਯੋਸੁਮੇਫਿਗਰੋ
 ਚਰਾ ॥ ਉਸਤਤਿਕਰਨਹਿਜਨੋਰਾਮਾਹੋ ॥ ਹੁਪ੍ਰਸੰਨਰੂਪਕੇਧ
 ਮਾ ॥ ੧੪ ॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੇਵਾਚਾ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ॥ ਨਰਨਾਗੀਮੇ
 ਨਾਹਿਬਿਸੇਖੋ ॥ ਜਾਤਿਨਾਸ੍ਰਮਮੇਰੇਲੇਖੋ ॥ ਮੋਹਭਜਨਮੇਤ
 ਗਤਿਸੁਕਾਰਣਾ ॥ ਵਹੀਕਰੇਸਤੁਬਿਧਨਿਵਾਰਣਾ ॥ ੧੫ ॥ ਬੋਦਾ
 ਪੈਨਯੋਗਤਪਦਾਨਾ ॥ ਏਨਕਰਨਹਿਮਮਹੋਵੇਭਾਂਨਾ ॥ ਭਗ
 ਤਾਬਿਹੀਨਕਰੇਨ੍ਰਿਤਜੋਈ ॥ ਮੇਰੇਦਰਸਨਤਾਂਹਿਨਹੋਈ ॥ ੧੬
 ॥ ਭਾਂਖੇਭਾਮਨਭਗਤਿ ॥ ਗਾਧਨਾਕਰਸਿਖੇਪਭਗਤਿਕੇ
 ਸਾਧਨਾ ॥ ਸੀਤਿਨਕੀਸੀਗਤਿਹੋਜੋਈ ॥ ਪ੍ਰਥਮਸੁਸਾਧਨਤ

੧੮੧
 ੧੧

੧੮੨
੧੧੨

ਖੋਜੇ ਸੋਈ॥ ੧੭॥ ਦੁਸਰੇ ਰੀਕਥਾ ਅਲਾਪਾ ਤੇ ਤੀਯਸੁ
ਮੇਰੇ ਰੁਣਕੇ ਜਾਪਾ ਬਿਯਾਖਾ ਮਥਚਨ ਨਕੀਜੇਈ॥ ਚੌਥੇ
ਸਾਪਨ ਜਾਨਹੁ ਸੋਈ॥ ੧੮॥ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਸੁਜਾਨ ਅਚਾਯਾ
ਸੇਵੇ ਰਿਜੇ ਜਗਆਰਯਾ ਕਪਟ ਨਹੀ ਮਨਭੀ ਤਰਨਾਂ ਨੇ॥
ਪੰਚਮ ਸਾਪਨ ਏਹ ਬਖਨੇ॥ ੧੯॥ ਪੁਨਿ ਸੀਲਯਮ ਨੇਮ
ਉਦਾਗੇ ਮੇਰੇ ਪੂਜਨ ਮੈ ਮਨੁ ਪਾਰੇ॥ ਖਸਮ ਸਾਪਨ ਭਾਖਯੋ
ਸੋਈ॥ ਕੋਵੇਰ ਕਰੇ ਨਿਰਤ ਰਜੋਈ॥ ੨੦॥ ਮਮ ਮੰਤ੍ਰ ਉਪਾ
ਸਨ ਜੋਈ॥ ਸਪਤਮ ਸਾਂਗ ਪਛਾਨੇ ਸੋਈ॥ ਸਤੁ ਭੂਤ ਨੇਮ ਮਮ
ਤਿਕਰੇ॥ ਪੂਜਾ ਮਮ ਭਗਤ ਨ ਬਿਸਤਰੇ॥ ੨੧॥ ਕਰਵੈ ਗਾ
ਸੁਆਰਥ ਨਮਾਂ ਹੀ॥ ਸਮਦਮ ਪਰੇ ਸੁਨਿ ਜਮ ਨਮਾਂ ਹੀ॥ ਅਸੁ
ਮਸਾਪਨ ਏਹ ਕਹੀਜੇ॥ ਨੈਮੇ ਤਤੁ ਬਿਚਾਰ ਭਨੀਜੇ॥ ੨੨॥
ਨਵ ਬਿਧ ਯੋਭਗਤੀ ਕੇ ਸਾਪਨ॥ ਜਾਂ ਕੋਹੋਇ ਸੁਭਗਤਿ ਲਹੇ
ਪੁਨਿ ਸੋਈ॥ ੨੩॥ ਵੇਹਗਾ॥ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਲੱਖਣਾ ਭਗਤਿ
ਜੋ ਉਪਜੇ ਜਨਮ ਨਮਾਂ ਹੀ॥ ਮੇਰੇ ਤਤੁ ਗਿਆਨ ਪੁਨਿ ਭਾਸੇ
ਨਮ ਨਮਾਂ ਹੀ॥ ੨੪॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਮੇਰੇ ਗਿਯਾਨ ਭਯੋ
ਤਿਨ ਜਬ ਹੀ॥ ਯਹੀ ਜਨਮ ਮੁਕਤਿ ਤਿਨ ਤਬ ਹੀ॥ ਭਗਤਿ
ਮੇਖ ਕੇ ਕਾਰਣ ਮਾਹਿ॥ ਤੋ ਬਿਨੁ ਜੋਰ ਸੁਕੇਈ ਨਾਹੀ॥ ੨੫॥ ਪੁ
ਰਬ ਸਾਪਨ ਜਿਨ ਕੋਹੋਈ॥ ਕ੍ਰਮ ਕਰ ਸਗਲ ਲਹੇ ਪੁਨਿ ਸੋਈ॥
ਤੰਤੇ ਭਗਤਿ ਸੁਨਿ ਸਾਚਿ ਰਹੋਈ॥ ਬਿਪਨ ਸਗਲ ਨਿਵਾਰੇ ਸੋਈ॥
੨੬॥ ਵੇਹਗਾ॥ ॥ ਮੇਰੀ ਭਗਤਿ ਸਯੁਕਤਿ ਤਈ ਜਗਤਿ ਕੇ
ਮਾਹਿ॥ ਯਾਹੀ ਤੇ ਹਮ ਭੀਲ ਨੀਆ ਏਤ ਵਧ ਰਮਾਂ ਹੀ॥ ੨੭॥ ਮੇ
ਰੇ ਵਰਸਨ ਪਾਇ ਕੈ ਭਈ ਮੁਕਤਿ ਤੂੰ ਆਨੁ॥ ਅੰਗਨ ਸਾਪਨ ਚਾ
ਯੇ ਭਏ ਸਗਲ ਤਵ ਕਾਨੁ॥ ੨੮॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਤੂੰ ਜਬ ਜਾਨਤ
ਸੀ ਕਲਾ ਤਿਗਤ ਮਮ ਦੇਹਿ ਸੁਆਜ ਬਤਾਈ॥ ਕਾਂਹਿ ਹਰੀ ਕਿ

ਹੋਰ ਅਹੇ ਮਮ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਯਾਸ ਸਿਸੀ ਬਦਨਾਈ ਤੂੰ ਸਭ ਜਾਨ
 ਤਰਾਮ ਸਦਾ ਸਵਰੀ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਬਾਤ ਅਲਾਈ ਤੂੰ ਸਰਬੰਗ
 ਸਨਾਤਨ ਹੈ ਜਗ ਕਾਰਣ ਤੇ ਸਬਰੀ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥ ੨ ॥ ਤੁਹਿ
 ਪਤ੍ਰ ਹਰਿ ਪੂਛਾ ਤਿਹੈਂ ਮਮ ਲੋਕ ਨ ਸੇਤਨ ਯਾ ਜਗ ਪਾਗੀ ਹੋਇ
 ਹੋਰ ਸੁਤੇ ਪਤਿਨੀ ਤੁਮ ਭਾਖਤ ਹੋ ਸੁਨਿ ਰਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਰਾਵ
 ਨ ਤੇਤਵ ਸੀਯ ਹਰੀ ਅਬਲਿ ਕਬ ਸੇ ਜਲ ਸਾਗ ਰਪਾਗੀ ॥ ਅ
 ਹਿਨ ਜੀ ਕ ਸਰੋਵਰ ਏਕ ਸੁਪੰ ਪਾਕ ਹੋ ਅਭਿਉਂ ਜਲ ਦਵਾਰੀ ॥ ੩ ॥
 ॥ ਚੌਪਈ ॥ ॥ ਰਿਖ ਮੁਕਤ ਹਿ ਪਰਬਤ ਏ ਕਾਰ ਚੋਬੀ
 ਪਤਾ ਅਰਥ ਨ ਏ ਕਾ ਤਹਿ ਸੁਰੀ ਵਬ ਸੇ ਕਪਿ ਨਾਇਕਾ ਚਾ
 ਰਮੀ ਤੀਜਾ ਹਿ ਸਹਾਇਕਾ ॥ ੩੧ ॥ ਪਵਨ ਬੇਗ ਕਪਿ ਹੈ ਬਾਲਿ
 ਪਾਗੀ ॥ ਭਯੋ ਸੁਰੁ ਰਾਤਿ ਨ ਚੀਤ ਮਝਾਗੀ ॥ ਬਾਲੀ ਭਾਈ ਤੇਰ
 ਰੁਪਾਵੇ ॥ ਰਿਖ ਭਯ ਬਾਲੀ ਤਹਾਨ ਆਵੇ ॥ ੩੨ ॥ ਤਹਿ ਤੁਮ
 ਜਾਹੁ ਰਾਮ ਬਲ ਪਾਗੀ ॥ ਤਾਕੇ ਸਖਾ ਸੁਬਨੇ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਸੁਰੀ ਵ
 ਸੁਤੇ ਸਭ ਕਾਰ ਜ ਕਰੇ ॥ ਤਵ ਦਾਸੀ ਤਵ ਸੰਤ ਉਚਰੇ ॥ ੩੩ ॥ ਤ
 ਵ ਆਗੇ ਰਪੁਨਿ ਦਨ ਸਾਂਮਾ ॥ ਆਗਿ ਨ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੇ ਮੈ ਰਾਮਾ ਜਾ
 ਰ ਕਲੇਵਰ ਤੇ ਪਦ ਜਾਵੇ ॥ ਏਘਟ ਕਾਰਹੁ ਦਰਸਨ ਪਾਵੇ ॥ ੩੪ ॥
 ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨੁ ਰਾਮ ਬਲੀ ਪੁਨਿ ਪਾ
 ਵ ਕਮਾਂ ਹਿ ਪਸੀਤ ਹਿ ਸੇਈ ॥ ਖਿਣ ਭੀਤ ਰਜਾ ਰਕਲੇ ਵਰੇ

੧੮੩
 ੧੧੫

੧੮੪

੧੧

ਭੁਵਬੰਸਨਕਾਰਣਬੋਜਗਜੇਈ। ਬਨਗਮਪ੍ਰਸਾਦਿਸੁਮੇਖਲ
 ਹੀਸਬਹੀਜਿਹਪਾਵਤਕੋਵਿਦਕੋਈ। ਫਲਕੋਨਦੁਲਿਭੁਸੁ
 ਹੈਜਗਮੇਜਬਗਮਪ੍ਰਸੰਨਉਮਾਜਗਹੋਈ॥੩੫॥ ਚੌਪਈ
 ॥ ਆਧਮਜਾਤਿਭੀਲਨੀਜੋਈ। ਭੁਈਮੁਕਤਿਭਵਭੀ
 ਤਰਸੋਈ। ਰਾਮਭਗਤਿਬ੍ਰਹਮਪੁਨਿਜੋਈ। ਕਿਉਨਹਿਮੁਕਤਿ
 ਸੁਵਹਿਜਗਹੋਈ॥੩੬॥ ਭਗਤਿਰਾਮਕੀਯਾਜਗਜੇਈ।
 ਮੁਕਤਿਵਿਧਾਇਕਭਵਮੇਸੋਈ। ਕਾਮਪੋਨਸੀਸਾਜਗਮਾ
 ਹੀ। ਕਿਉਨਹਕਰੋਭਗਤਿਹਰਿਆਹੀ॥੩੭॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥

॥ ਰਾਮਕੋਪਾਇਨਸੇਵਕਰੋਜਗਤੀਤਰਹੋਜਨਪ੍ਰੇਮਲ
 ਗਾਈ। ਗਣਨਾਨੇਕਸੁਮੰਤ੍ਰਾਬਿਚਾਰਸੁਚਰਤਜੋਭਵਤੀਤ
 ਰਭਾਈ। ਰਾਮਸੁਸ਼ਾਂਮਮਹਾਂਤਸੁਦਰਜਾਹਭੁਜੇਸਭੁਹੀ।
 ਪਜਾਈ। ਤਾਹਿਭੁਜੇਤੁਮਨੀਤਜਨਾਜਗਤੀਤਰੋਜਨਕੋਸੁਖ
 ਦਾਈ॥੩੮॥ ਅਨੰਗਸੇਖਰਛੰਦਾ॥ ॥ ਵਿਗਪਜਾਹਿਮ
 ਰਯੋਨਿਦਾਰਯੋਕਲੇਸਦਾਸਬਾਸਦੰਤਕਾਕਰੋਮੁਨੀਸਟੇਕਯੋ
 ਮਥਾਕਟੇਨਿਖੰਗਪਾਰਯੋਉਪਾਰਯੋਜਟਾਯੁਕੋਸੁਯੋਜਨਾਇ
 ਤੂਭੁਜਾਕਬਿਪਦੇਹਜਾਮਥਾ। ਸੁਤਾਂਹਿਰਾਮਚੰਦਕੀਉਦਾਰਪਾ
 ਵਨੀ। ਮਹਾਅਪਾਰਪਾਰਗੰਗਾਸੀਅਰਿਨਕਾਂਡਕੀਕਥਾ। ਗੁਲ
 ਬਸਿੰਘਦਾਸਤਾਂਮਨੇਮਲਾਨਿਦਾਰਣੀਉਪਾਰਦੇਵਗੀਤੇਬਨ
 ਇਕੋਕਹੀਤਥਾ॥੩੯॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਮਾਧਯਾਤਮ

ਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਰੇਅਰੰਨਕਾਂਡੇਦਸਮੋਧਿ
 ਆਇਸਮਾਪਤੀ॥੧੦॥ ਇਤਿਅਰਿਨਕਾਂਡਸੰਪੂਰਨ

॥

ਅਥਾਕਿਸਕਿਪਾਕਾਂਡਲਿਖਤੇ

੨੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ੧॥ ਮੈਥੁਲਕੀਦੁਹਿਤਾਪਦਵੀਬਨਡੋਲਤਜੇਰਘੁ
ਬੀਰਨਿਹਾਰੇ॥ ਕਾਨਕੇਸਰਕੇਸੁਤਸੋਜਿਨਬਾਤਕਹੀਜਗਨਾ
ਥਮੁਰਾਏ॥ ਸੁਰਯਕੇਸੁਤਮੀਤਕਰੇਅਰੁਜਾਹਿਪੁਰੰਦਰਕੇਸੁਤ
ਮਾਰੇ॥ ਸੋਰਘੁਨਾਇਕਦਾਸਨਕੇਸੁਤਕਾਜਕਰੇਬਿਘਨਾਕਟ
ਡਾਏ॥ ੧॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਦਾਚਾਰੋਪਈ॥ ੨॥ ਤਬਲ
ਖਮਦਮਰਰਾਮਰਸੀਲੇ॥ ਸਨੇਸਨੇਆਤਿਸੁੰਦਰਰੰਗੀਲੇ॥ ਪੰ
ਪਾਸਤਿਕੋਤਾਟਿਮੈਗਏ॥ ਪੇਖਸੰਦਰਵਦਿਸਮੈਭਏ॥ ੨॥ ਕੋਸ
ਪ੍ਰਮਾਣਅਹੋਵਿਸਤਾਰਾ॥ ਜਲਅਗਾਧਿਅਤਿਉਜਲਦਾਰ
੨॥ ਸੁੰਦਰਕਮਲਜਹਾਂਅਤਿਖਿਰੇ॥ ਕੁਮਦਅਨੇਕਪ੍ਰਭਾਵਿ
ਸਤਰੇ॥ ੩॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ੧॥ ਬਤਿਕਐਪੁਨਿਹੰਸਘਨੇਚ
ਕਵਾਜਿਹਥੇਭੁਤਹੈਚਉਓਰਾ॥ ਕੋਕਿਲਕਾਜਲਕੋਕਿਟੇ
ਪੁਨਿਕੋਚਸੁਨਾਦਕਰੇਘਨਘੋਰਾ॥ ਕੀਰਕਪੋਤਅਨੇਕਰਟੇ
ਅਤਿਸੋਭਤਸਾਰਸਕੇਘਨਜੇਰਾ॥ ਫੁਲਲਤਾਤਰੁਯੋਨਿਰਖੇ
ਜਨੁਨਾਗਰਨਾਗਿਚਿਤੇਝਿਗਕੇਰਾ॥ ੪॥ ਫਲੁਭਾਰਭਰੇਤ
ਰਵਾਸਗਲੇਸੁਤਸਿਤਸੇਸੁਲਟੇਧਰਮਾਹੀ॥ ਜਲਉਜਲ
ਜਿਉਮਨਸਿਤਨਕੋਪੁਨਿਵਾਰਜਗਪਧਸੀਤਿਨਮਾਹੀ॥ ਸ੍ਰਮ
ਹਾਰਕਵੈਜਲਪਾਨਕਰੇਰਘੁਬੀਰਤਹਾਂਤਰਕੀਪਰਛਾਹੀ॥
ਤਾਹਿਸਾਨੁਜਰਾਮਸੁਤੈਕਸੇਪਾਥਿਸੀਤਲਮਾਹਿਚਲੇਤਟ
ਜਾਂਹੀ॥ ੫॥ ਚੋਪਈ॥ ੧॥ ਰਿਖਮੁਕਪਰਬਤਾਛਿਗਦੇਉ॥
ਜਾਤਿਭਏਲਖਮਦਹਰਿਸੋਊ॥ ਪਨੁਖਬਾਣਕਰਤੀਤਧਾਰੇ॥

ਸੀਸਿਯਟਾਬਲਕਲਹਸਵਾਰੇ॥ ੬॥ ਨਾਨਾਬਿਖਨਓਗਨਿਹਾ
 ਠੇਂਗਿਰਕੀਸਿਭਾਬਹੁਤਉਚਾਰੇ॥ ਬਾਨਰਚਾਰਸਾਹਿਤਸੁ
 ਗਰੀਵਾਤਾਂਪਰਬਣਪਰਬਸੇਸਦੀਵਾ॥ ੭॥ ਪਿਖਲਖ
 ਮਣਅਰੁਰਾਮਸੁਆਏ॥ ਪਰਬਤਸਿਖਰਚਢਯੋਪੁਨਿਜਾਏ
 ॥ ਰੁਸੁਗੀਵਕਹਯੋਹਨੁਮਾਨਾ॥ ਆਵਤਕੰਨਦੁਊਬਲਵਾ
 ਨਾ॥ ੮॥ ਜਾਇਪਿਖਿਰੁਮਾਤਿਨਉਰਭਾਈ॥ ਬਟਕੀਆਕ੍ਰਿਤ
 ਦੇਹਬਨਾਈ॥ ਕਿਆਯਹਬਾਲੀਆਪਪਠਾਏ॥ ਮੇਰੇਮਾਰਣ
 ਕੇਹਿਤਆਏ॥ ੯॥ ਤਿਨਸੇਜਾਇਸੁਬਾਤਕਰੇਹਾ॥ ਤਿਨਕੋ
 ਚੀਤਸਗਲਲਖਲੇਹਾ॥ ਜੇਵਹੁਦੁਸਟਾਚੇਤਲਖਪਾਵੇ॥ ਕ
 ਰਸੈਨਨਕਰਮੇਸਮਝਵੇ॥ ੧੦॥ ਵਹਰਾ॥ ॥ ਰੁਲੇਜਾ
 ਨਤਿਨਸੇਹਾਪਿਖਹਾਂਸੀਦੇਤਿਨਿਕਾਰਾ॥ ਯਾਬਿਪਜਾਨੇਹਮ
 ਸਹੀਤਿਨਕੋਸਾਰਅਸਾਰ॥ ੧੧॥ ਚੰਪਈ॥ ॥ ਹਨੁਮ
 ਨਮੁਖਤਥਾਉਚਾਰਾ॥ ਲੀਨੋਬਟਸਰੂਪਤਹਿਧਾਰਾ॥ ਆਤਿਨਿ
 ਮਰਤਾਕੀਵਿਗਗਯੋ॥ ਕਰਪੁਣਾਮਪੁਨਿਪੁਛਤਭਯੋ॥ ੧੨॥
 ਪੁਰਖਸਿੰਘਤੁਮਕੰਨਸੁਦੇਈ॥ ਤਰਣਬੀਰਬਨਆਏਜੋਈ॥
 ਆਠਾਦਿਸਾਪ੍ਰਕਾਸੇਤਾਈ॥ ਦੇਸੁਰਯਸਮਪ੍ਰਭਾਸੁਹਾਈ॥ ੧
 ੩॥ ਰੁਮਝਿਲੋਕਕੇਕਰਤਾਦੇਈ॥ ਮੇਰੀਮਤਯਾਬਿਪਕੀਹੋਈ
 ॥ ਰੁਮਪ੍ਰਧਾਨਪੁਰਖਜਗਕਾਰਣਾ॥ ਜਗਤਸਰੂਪਜਨਨਕੇ

ਤਾਰਣਾ ॥ ੧੪ ॥ ਮਾਯਾ ਮਾਨੁਖ ਭਯੋ ਅਕਾਰਾ ਮੇਜਾ ਨਤ ਭੁਮ
 ਕੋ ਅਵਤਾਰਾ ਜਗਉ ਪਜਾ ਵਨ ਪਾਲਨ ਹਰਣੂ ਲੀਲਾ ਕੋ ਰਸੁ
 ਦੇਤੁ ਮਤ ਰਣੂ ॥ ੧੫ ॥ ਸਥਾ ਵਰਜੀ ਗਮ ਜੋ ਜਗ ਹੋਰੇ ॥ ਸੁਤੰਤਰ
 ਪ੍ਰੇਰਕ ਭੁਮ ਤਿਨ ਕੋਰੇ ॥ ਭੁਮੀ ਕੋ ਸਭ ਭਾਗ ਸੁਹਰੋਣਾ ॥ ਨਿਜ ਭੁ
 ਗਤਿ ਨ ਕੋ ਪਾਲਨ ਕਰੋਣਾ ॥ ੧੬ ॥ ਯਾਹਿ ਭੁਮ ਲੀਨ ਅਵਤਾਰ
 ॥ ਭੁਮ ਪਰਮੇਸੁ ਰੁਖ ਭੀ ਅਕਾਰਾ ਨਰਨਾ ਗਾਇਣ ਸੇਜ ਗਾਇਣੀ
 ਮੇਰੀ ਮਤਿ ਲਾਬਿ ਪਕੀ ਹੋਈ ॥ ੧੭ ॥ ਰਾਮ ਕੀ ਯੋਤ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉ
 ਚਾਰਾ ॥ ਪੋਖ ਲਖ ਮਣ ਬਟੁ ਸੁਚਾਰੁ ॥ ਸਬਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਗਲ
 ਹੈ ਜੋਈ ॥ ਵਾਰ ਅਨੇਕ ਸੁਨਿਯੋ ਇਨ ਸੋਈ ॥ ੧੮ ॥ ਇਨੇ ਸੁ
 ਜੋ ਜੋ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਯੋ ॥ ਅਸੁ ਪਬ ਚਨ ਨਹਿ ਤਾਂ ਮੇਲਹਯੋ ॥ ਧੁਨਿ
 ਰਘੁ ਬੀਰ ਕਹੇਹ ਨੁਮਾਨੁ ॥ ਗੋਯਾਨ ਰੂਪ ਵੈਸ਼ੀ ਭਗਵਾਨਾ ਮੇ
 ਹੋਂਦ ਸਰਬੀ ਜਗਤਾ ਮਾਯਾ ਹਮੇ ਅਨੁਜ ਸੁਲਖ ਮਣਨਾ ਮਾ ॥
 ਸੀਤਾ ਹਤੀ ਸੁਨਾਰਿ ਹਮਾਰੀ ॥ ਪਿਤਾ ਗਾਇ ਸੁਸਿਰ ਪਰਹਮ
 ਪਾਰੀ ॥ ੨੦ ॥ ਤੀਨੋ ਦੇਤ ਕਵਿ ਪਨ ਮਝਾ ਗਾਹਮ ਆਏ ਸੁਟ ਬ੍ਰਹ
 ਮਕੁ ਮਾਰਾ ਰਾਖ ਸਾਕਿ ਨੇ ਸੁਹਰੀ ਪਿਆਰੀ ॥ ਮੇਪਤਿ ਨੀਵਹੁ
 ਜਨ ਕਕੁ ਮਾਰੀ ॥ ੨੧ ॥ ਦੇਹ ਰਾਮ ॥ ॥ ਤਾਕੇ ਚੁਛਨ ਹੇਤ
 ਹਮ ਆਏ ਯਾਬਨ ਮਾਹਿ ॥ ਭੁਮ ਬਟੁ ਰੂਪੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹਕੋ ਮੁਖ
 ਮਾਹਿ ॥ ੨੨ ॥ ਬਟੁ ਵਾਚਾ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਸੁਰੀ ਵਨ
 ਮਥਾਨ ਰਕੋਰਾ ਜਾਹੈ ਮਭਮਾਨ ਬੋਭੇ ਸਿਰਤਾ ਜਾਚਾਰ ਮੰਤ੍ਰੀ
 ਸੀਗ ਪਿਆਰੇ ॥ ਗਿਰਾ ਸਿਰਬ ਸੇਸੁ ਕੁਪਿ ਸਿਰਦਾਰੇ ॥ ੨੩ ॥
 ਦੇਹ ਰਾਮ ॥ ॥ ਬਾਲੀ ਕੋ ਲਖ ਭ੍ਰਾਤ ਹੋਰ ਘੁਵ ਰਕਪਿ
 ਸੁਰੀ ਵਾ ॥ ਬਾਲੀ ਪਾਪੀ ਕਾਢ ਯੋਰਤ ਰਹੇ ਤਿਨ ਜੀਵ ॥ ੨੪ ॥
 ਇਨ ਕੀ ਨਾਰਿ ਸੁਤਾਂ ਹਰੀ ਬਾਲੀ ਪਾਪੀ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥ ਤਿਨ ਰਹਯਾ ਗਿ
 ਹੋ ਮੇਸੇ ਕਾਪਨਾਇ ਕਾ ਬਿਖਾਤਾ ॥ ੨੫ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਸੁ

੧੮੭
 114

ਕ੍ਰੀਵਹਕੋਮੇਅਹੇਬਜੀਗਾਵਾਯੁਪੁਤਮਮਕਹੇਸੁਪੀਗਾਹ
ਨੁਮਾਨਮਮਨਾਮਬਖਾਨੇਅੰਜਨੀਮਾਤਸਗਲਜਗਜਾਨੇ॥
੨੬॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸੁਕ੍ਰੀਵਸਾਥਸਖਿਤਾਕੋਰਕਹੋਰ
ਪੁਤਮਜੇਇਆਪਿਠਿਨੀਹਰੀਸੁਨਾਸਪ੍ਰਤਿਤੋਹਸਗਾਇਕ
ਹੋਇ॥ ੨੭॥ ਮੈਅਬਜਾਵੇਬੇਗਤਹਿਢੀਲਨਹੀਕਛੁਆਹਿ
॥ਚਲੋਰਪੁਤਮਬੇਗਤਮਜੋਗਚਿਹੈਉਰਮਾਹਿ॥ ੨੮॥ ਸ੍ਰੀ
ਰਾਮੇਵਾਰਾ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਹਮਹੂੰਤਿਨਕੇਸੀਗਹੋਨਸਖਾਚ
ਲਕੇਇਹਠੋਰਸੁਨੇਅਬਆਏ॥ਜਗਮੀਡਕੋਕਾਰਯਹੋਇਨਿ
ਤੋਕਰਹੋਸਗਲੇਸਿਰਲੰਬਲਲਾਏ॥ਹਨੁਮਾਨਤਬੈਨਿਜਰੂ
ਪਗਹਯੋਕਰਜੋਰਦੁਊਤਿਨਰਾਮਅਲਾਏ॥ਅਬਮੋਹਸ
ਕੰਪਚਢੇਰਪੁਨਾਇਕਬੇਗਚਲੇਨਹਿਢੀਲਸੁਹਾਏ॥ ੨੯
ਤਿਹਠੋਰਚਲੇਅਬਬੇਗਸੁਨੇਜਹਿਸੀਗਾਮਾਤਬਸੇਕਾਪਿਰ
ਈ॥ਤਬਰਾਮਤਥਾਮੁਖਭਾਖਭੁਲੇਹਨੁਮਾਨਸਕੰਪਚਢੇਰੂ
ਗਭਾਈ॥ਹਨੁਮਾਨਬੁਕੂਦਚਢੇਖਿਤੋਗਿਰਸੀਸਾਬਿਖੇਨਹਿ
ਢੀਲਲਗਾਈ॥ਰਾਪੁਨਾਥਤਹਾਂਲਪੁਕ੍ਰਾਤਸਮਾਖਿਣਬੈ
ਠਹੈਨਿਵਹੀਤਰਛਾਈ॥ ੩੦॥ ਹਨੁਮਾਨਕਪੀਸੁਰਪਾਸਗ
ਏਕਰਜੋਰਦੁਊਇਹਬਾਤਅਲਾਈ॥ਲਪੁਕ੍ਰਾਤਸਮਾਰਪੁਖਿ

ਰਾਏਡਰਦੁਰਤਜੇ ਸਗਲੇ ਕਪਿਰਾਈਆ ਬਥੇਗਉਠੇਮਿ ੧੮੮
 ਲਰਾਘਵਕੋਤਿਨਸੇਸਖਿਤਾਤੁਮਰੀਸੁਬਨਾਈਕਰਤੁਸਖਿ 119
 ਤਾਸਹਬੇਗਤਿਨੇਸੁਨਰਾਜਨਪਾਵਕਪਾਸਜਲਾਈ॥੩੧॥
 ਹਰਖੇਸੁਰੀਵਸੁਨੀਬਤੀਆਂਪੁਨਿਆਪਰਘੂਤਮਕੀਢਿਗ
 ਆਈਗਤਰੁਕੇਮਲਸਾਖਸੁਛੀਨਲਈਕਰਰਾਮਕੇਹੇਤਸੁਦੀ
 ਨਬਿਛਾਈਗਹਨੁਮਾਨਦਈਲਖਮੰਨਤਬੈਲਖਮੰਨਸੁਕਦ
 ਦਈਕਪਿਰਾਈਗਪੁਨਿਬੈਠਗਏਤਿਹਠੈਰਤਬੈਕਪਿਨਾਇਰ
 ਆਹਰਿਜੀਹਰਖਾਈ॥੩੨॥ਆਦਿਹਤੇਰਘੁਬੀਰਕਥਾਲ
 ਖਮੰਨਿਸਭੁਤਾਹਿਭਾਖਸੁਨਾਈਗਰਾਮਦਯੋਬਨਬਾਸਪਿਤ ੦
 ਮਾਰਸੀਯਗਈਬਨਮਾਹਿਚੁਗਈਯੋਲਖਮੰਨਕਿਵਕ
 ਸੁਭਬਏਕਪਿਨਾਇਕਬਾਤਾਲਾਈਸੀਯਕੋਸੋਪਨਮੈਂਕ
 ਰਹੇਬਲਬੁਪਜਹਾਂਪਹੁਚੇਰਘੁਗਈ॥੩੩॥ਆਰਿਘਾਤਨ
 ਮੇਸੁਸਹਾਇਤਤਾਤੁਮਰੀਕਰਿਹੋਬਲਿਮੇਰਣਮਾਹੀ॥ਇਕ
 ਆਰਸੁਨੇਤੁਮਰਾਮਕਹੋਜੁਪਿਖੀਇਹੋਮੈਨਿਜਨੈਨਨਮਾਹੀ
 ਕਪਿਚਾਰਸਮੇਤਸੁਏਕਸਮੇਇਰਬੈਠਹੋਤਗਿਰਕੇਸਿਰਮਾ
 ਹੀ॥ਇਕਨਾਰਿਸੁਲੋਚਨਰਾਖਸਕੇਗਹਜਾਵਤਥੋਨਭਿਮੰ
 ਰੁਲਮਾਹੀ॥੩੪॥ਮੁਖਰਾਮਹਰਾਮਪੁਕਾਰਤਥੀਪੁਨਿਪੇਖਹ
 ਮੇਗਿਰਕੀਸਿਰਮਾਹੀ॥ਨਿਜਭੁਖਣਤਾਰਸੁਛਾਰਪਟੇਬਰਤੁ
 ਰਦਏਸੁਪਰਾਪਰਮਾਹੀ॥ਆਤਿਰੇਵਤਥੀਝਿਗਨੀਰਘੁਨੇ
 ਗਹਿਰਾਖਸਤਾਂਹਿਗਯੋਨਭਿਮਾਹੀ॥ਗਹਤੁਖਨਮੇਰਘੁਨੇਦ
 ਨਵੈਇਹਥਾਪਧਰੇਗਿਰਕੀਦਰਮਾਹੀ॥੩੫॥ਆਬਲੀਇਹ
 ਆਹਿਪਿਖੇਨਿਜਨੈਨਨਹੈਤਿਨਕੋਕਿਨਹੀਸੁਬਿਚਾਰੇ॥ਇ
 ਹਭਾਂਤਿਉਚਾਰਸੁਆਨਵਹੈਕਪਿਨਾਥਤੁਲੇਰਘੁਨਾਥਾਦਿ
 ਖਾਰੇ॥ਪੁਨਿਰਾਮਸੁਹਾਥਨਖੋਲਾਗਿਰਾਪਿਖਭੁਖਨਹਾਮੁਖ

ਮਾਹਿਪੁਕਾਰੇ ਭਿਰਭੁਖਨ ਪਾਰਸੁ ਰੋਤ ਕੁਏ ਜਨ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ ਰੋਦ
 ਤਲੇ ਕਮਾਏ ॥ ੩੬ ॥ ਲਖਮੰ ਨ ਦਯੋ ਬਹੁ ਪੀਰਤ ਬੈਅਰੁ ਦੁਕ
 ਹੈ ਸੁਕ ਹੈ ਸੁਖ ਮਾਹੀ ਆਇ ਨ ਕੇਤ ਕਮਾਹਿ ਲੋਹ ਸੀਯਾ ਕੋ ਰੁਮ
 ਕਿਉ ਬਹੁ ਸੇ ਚਕੋਰੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ਕਪਿ ਨਾਥ ਸਹਾਇ ਕਹੈ ਹਮ
 ਰੋਹ ਮਾਹਰ ਹਰਾਵਣ ਕੋ ਰਣ ਮਾਹੀ ॥ ਤਬ ਆਪਿ ਸੁਗੀਵ ਕ
 ਹਯੋ ਮੁਖ ਤੇ ਇਹ ਭਾਖਤ ਰਾਮ ਸੁਨੈ ਬਨ ਮਾਹੀ ॥ ੩੭ ॥ ਸੁਗੀ
 ਵ ਉਦਾਚਾ ॥ ਚੰਪਈ ॥ ॥ ਯਹ ਹੈ ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੰਗ ਯਾਮੇਰੀ ॥
 ਬਹੁਤ ਕਹੇ ਉਰਲਾਜ ਘਨੇਰੀ ॥ ਰਾਵਣ ਕੋ ਰਣ ਭੀਤ ਰਾਮਾਤੀ
 ॥ ਤੇ ਕਰ ਦੇਉ ਸੁਨ ਕਛੁ ਮਾਹੀ ॥ ੩੮ ॥ ਸੀ ਕਰ ਛੰਦਾ ॥ ॥
 ਹਨੁ ਮਾਨ ਪਾਵ ਕਦਾਰ ਲੈਤ ਹਿਜਾਲਯੋ ਪੁਨਿਆਪਾ ॥ ਰਾਮ
 ਅੰਕ ਪਿਨਾਥ ਕੇ ਢਿਗ ਪਰੇ ਸਾਖੀ ਥਾਪਾ ॥ ਤਬ ਭੁਏ ਮੀਤ ਸੁ
 ਪਰਸ ਪਰਗਲੀ ਮਿਲੇ ਭੁਜਾਪ ਸਾਗਾ ਨਿਹ ਪਾਪ ਦੇ ਨੇਰੀ ਤਮੇ
 ਜਿ ਮਰੀ ਗਯ ਮਨਾਵਣਾ ॥ ੩੯ ॥ ਤਬ ਰਾਮ ਕੇ ਢਿਗ ਬੈਠ ਕੈ ਸੁ
 ਗੀਵ ਕੀਨ ਉਚਾਰਾ ਸਖੇ ਨਿਜ ਮੇਹਾਲ ਤੋ ਕੋ ਕਹੈ ਰਾਮੁ ਰਾ
 ਰਾ ਸੁਨੈ ਤੁਮ ਮਨ ਲਾਇ ਕੇ ਮਮ ਬਾਲ ਕੀਨੋ ਜੋਇਆ ਯਾ
 ਵੀਨਾ ਮਸੁ ਪੁਤ ਮਯ ਕੋ ਪਰਮ ਦੁਰਮਾਤਿ ਸੋਇ ॥ ੪੦ ॥
 ਚੰਪਈ ॥ ॥ ਏਕ ਸਮੇਕਿ ਸਕਿ ਪਾਆਇ ਚਿ ॥ ਬਾਲੀ
 ਕੋ ਤਿਨਾਗਨ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਸਿੰਘ ਨਾਦ ਤਿਨ ਕੀਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਬਾ
 ਲੀ ਕੋ ਪਠਯੋ ਉਰਤਾਰਾ ॥ ੪੧ ॥ ਤਮ ਰਨੈ ਨ ਕੋ ਪਆਤਿ ਲਾ
 ਲੀ ॥ ਨਿਕਸੇ ਪੁਰਤੇ ਬੀਰ ਸੁਬਾਲੀ ॥ ਬਾਲੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਠਲਗਾ
 ਈ ॥ ਰਾਖ ਸਤੁ ਰਯੋ ਸੁਚਲਯੋ ਪਲਾਈ ॥ ੪੨ ॥ ਆਪਨੀ ਗੁ
 ਰ ਪ੍ਰਤਿ ਭਾਗਯੋ ਜਬ ਹੀ ॥ ਬਾਲੀ ਪਾਛੇ ਪਾਯੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ਮੇਤਿ
 ਨ ਸੀਰ ਪਯੋ ਤਿਨ ਗਯੋ ॥ ਬਾਲੀ ਕੋ ਅਨੁਗਤ ਭਭਯੋ ॥ ੪੩ ॥
 ॥ ਗਿਰ ਕੇ ਦਰਮੇ ਸੋ ਪਸਗਯੋ ॥ ਬਾਲੀ ਮੇ ਪ੍ਰਤਿਬਚਨ ਅਲ

ਯੋਗਤ੍ਵਿਰੁਬਾਹਰਮੇਪਸਜਾਂਵੀਰਹੀਤਹਾਂਲੋਜੋਲੋਆਵੀਰ ॥ ੧੮੯ ॥
 ੪੪ ॥ ਯਾਥਿਪਤ੍ਰਾਖਗੁਹਾਮਹਿਗਯੋਆਸਏਕਬਾਹਰਨ ॥ ੧੯੧ ॥
 ਹਿਆਯੋਆਸਉਪਰੰਤਗੁਹਾਕੇਦੁਆਰਾਨਿਕਸੀਸ੍ਰੇਣ
 ਤਕੀਬਹੁਪਾਰਾ ॥ ੪੫ ॥ ਤਿਨਕੇਦੇਖਤਪਤਤਨੁਕੁਯੋਮੇਜ
 ਨਯੋਬਾਲੀਉਰਮੁਯੋਗੁਹਕੇਦੁਆਰਾਸਿਲਾਇਕਮਾਰਾ ॥
 ਮੇਆਯੋਨਿਸੁਭੰਨਮਸ਼ਾਗ ॥ ੪੬ ॥ ਬਾਲੀਗਖਸਾਨਿਹਚੇਮਾ
 ਰਾਗੁਹਾਬੀਚਮੈਕੀਨਉਚਾਰਾਸੁਨਿਕੈਬਾਤਦੁਖੀਸਤ
 ਹੋਏ ॥ ਛਾਤੀਤਾਕੁਸੁਬਹੁਬਿਪਰੇਏ ॥ ੪੭ ॥ ਮੇਕੋਰਾਜਾਤਿਲ
 ਕਸਤੁਭਾਖੇ ॥ ਗਮਹੁਤੀਨਹਿਮੇਆਭਿਲਾਖੇ ॥ ਬਲਾਤਕਾਰ
 ਤੇਰਾਜਸੁਦੀਨੋ ॥ ਕਪਿਮੰਤ੍ਰੀਪੁਰਿਤਿਲਕਸੁਕੀਨੋ ॥ ੪੮ ॥
 ਸੀਕਰਛੰਦਾ ॥ ॥ ਮੇਰਾਜਕੀਨੋਕਪਿਨਕੋਸੁਨਿਕਾ
 ਖਕਿੰਚਤਕਾਲਾਸੀਸਛਤ੍ਰਸੁਮੇਫਿਰੇਸੁਗਛਲੇਚੋਰਬਿਸ
 ਲਾਤਿਹਕਾਲਬਾਲੀਆਇਯੋਪਿਖਮੇਹਰੇਖਜੁਕੀਨਾ ॥
 ਬਹੁਇਸਕਾਰਸੁਮੇਕੀਯੋਕਪਿਮੁਸਾਟਿਛਾਤੀਦੀਨਾ ॥ ੪੯ ॥
 ਤਜਮੇਸਿਘਾਸਨਤਾਹਿਕੋਭਾਇਭੀਤੁਗਯੋਰਾਮਾਜਗ
 ਲੋਕਸਗਲੇਮੇਟਿਰਯੋਨਾਹਿਰਾਖਜੋਕਿਨਸਾਮਾਰਖਮੁਕ
 ਸੁਪਰਬਤੇਇਹਹੋਮੇਰੁਰਗਾਨਾਹਿਆਇਬਾਲੀਯਹਮੇ
 ਰਿਖਸਾਪਕੋਭਯਤਾਗ ॥ ੫੦ ॥ ਇਨਤਾਹਿਤੇਮਮਰਾਯਾਦਹ
 ਮੁਕੁਭੇਗੇਆਪਾਹਿਤਨਾਰਿਮੇਰੀਯੋਸੀਵਹਦਹੇਮੇਉਰਤਾ
 ਪਾਆਬਪਾਦਤੇਲਾਹਿਸੁਖੀਹੋਇਯੋਯੋਕਹੇਕਪਿਬੈਨਾਮਿ
 ਤਕੇਦੁਖਦੁਖੀਹੋਇਰਾਮਦਾਰਜਨੈਨਾ ॥ ੫੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
 ਤਵਦੈਰੀਕੋਮਾਰਿਹੋਜਾਹਿਹੀਤਵਨਾਰਿਯੋਰਾਪਪਤਿ
 ਜਬਭਾਖਯੋਕਪਿਪਾਤਿਕੀਨਉਚਾਰਾ ॥ ੫੨ ॥ ਰਾਜਨਬਾਲੀ
 ਆਤਿਬਲੀਕੈਸੇਮਾਰੇਤਾਹਿ ॥ ਮਾਨੁਖਕੀਗਨਤੀਕਹਾਂਦੇਵ

੧੮੯
 ੧੯੧

੧੮੨
੧੪੧

ਭੁਭੇਉਰਮਾਂਹਿ॥੫੩॥ ਚੰਪਈ॥ ॥ਸੁਨੇਰਾਮਤੇਕਥਾ
ਬਖਾਨੇ॥ਜਾਂਕਰਤੁਮਬਾਲੀਬਲਜਾਨੇ॥ਏਕਸਦਿਦਭਿਜਿ
ਹਨਾਮ॥ਬਭੁਦੇਹਰਾਖਸਬਲਧਾਮ॥੫੪॥ਅਕਿਸਕਿਧਪੁ
ਤਿਨਿਸਕੋਆਯੋ॥ਹਰਖਰੂਪਤਿਨੇਦੇਹਿਬਨਾਯੋ॥ਬਾਲੀਕੋ
ਰਣਹੇਤਬੁਲਾਯੋ॥ਸੋਸੁਨਿਬਾਲੀਕੋਪਬਦਾਯੋ॥੫੫॥ਯੁਧ
ਹੇਤਬਾਲੀਤਬਗਯੋ॥ਮਹਖਸੀਗਤੇਤਾਗਹਿਲਯੋ॥ਬਲ
ਕਰਪਰਣੀਮਾਹਿਗਿਰਾਯੋ॥ਪਾਦਏਕਤਿਹਦੇਹਦਬਾਯੋ
॥੫੬॥ਹਾਥਨਸੋਤਿਹਸੀਸਮੁਰੇਰਾ॥ਰਾਮਦੇਹਤੇਲੀਨੇਤੋ
ਰਾਤੇਲਨਕਰਤਿਨਦੂਰਬਗਾਯੋ॥ਰਾਮਸੀਸਵਹੁਈਹਾਂਆਯੋ
॥੫੭॥ਜੇਜਨਏਕਤਹਾਂਤੇਆਯੋ॥ਮਤੰਗਾਰਿਖੀਆਸੁਮਫਿਰ
ਪਯੋ॥ਰਕਤਾਬ੍ਰਿਸ਼ਤਹਿਭੁਈਆਪਾਗਾਪੋਖਮੁਨੀਸੁਰਕੋਪਸੁ
ਧਾਰਾ॥੫੮॥ਬਾਲੀਕੋਰਬਸਾਪਲਗਾਯੋ॥ਕੋਪਭਰੇਮੁਨਿ
ਏਹੁਆਲਾਯੋ॥ਮੇਰੇਪਰਬਤਆਵੇਜਬਹੀ॥ਭੁਗਨਸੀਸਤ੍ਰਿ
ਮਰੇਸੁਤਬਹੀ॥੫੯॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਮਤੰਗਾਰਖੀਸੁਰ
ਸਾਪਯੋਦੀਨੋਰਪੁਦਰਤਾਹਿ॥ਰਿਖਮੁਕਯਾਪਰਬਤੇਬਾਲੀ
ਆਵੇਨਾਹਿ॥੬੦॥ ਸ੍ਵੇਦਾ॥ ॥ਇਹਜਾਨਬਸੇਇਹਠੇ
ਗਬਿਖੇਸੁਨਿਰਾਮਸਭੁਭੁਭੇਉਰਤੇਰੁਭਾਗੀ॥ਸਿਰਦਿਦਭਿਕੋਇਹ
ਠੇਰਪਰੇਤੁਮਰਾਮਚਲੇਅਬਲੇਹੁਨਿਹਾਰੀ॥ਜਬਤਾਂਹਿਚਿਖੇ
ਪਨਿਤੇਸਕਤੀਤਬਬਾਲਹਨੰਤੁਮਹੋਬਲਧਾਗੀ॥ਇਹਭਾਂ
ਤਿਬਖਾਨਦਿਖਾਤਿਭਯੋਸਿਰਥਵਹੁਰੂਪਰਸੇਅਤਿਭਾਰੀ
॥੬੧॥ਪਿਖਰਾਮਹਸੇਮੁਖਮਾਹਿਤਬੈਪੁਨਿਪਦਮੀਗੁਰਨ
ਸੀਸਚਲਾਏ॥ਦਸਯੋਜਨਜਾਇਪਰੇਜਬਹੀਕਪਿਨਾਇ
ਕਚੀਤਅਚੇਤੁਸੁਆਏ॥ਸੁਗਰੀਵਕਹੇਮੁਖਸਾਬਸਸਾਬ
ਸਮੰਤਿਸੇਭੈਮੁਖਏਹੁਆਲਾਏ॥ਬਲਪੋਖਨਕੀਪੁਨਿਅੰਰਕ

ਥਾਕੀਪਨਾਇਕਰਾਪਦਪਾਸਸੁਨਾਏ॥ ੬੨॥ ਇਹਤਾਲਰ
 ਪੁਤਮਸਾਤਪਿਖੋਇਕਏਕਹਾਨਹਲਾਵਤਬਾਲੀ॥ ਪਰ
 ਮਾਹਿਗਿਰੋਇਨਪਾਤਸੁਨੋਇਕਪਾਤਰਹੇਨਹਿਤਾਲਨਰਾ
 ਲੀ॥ ਇਕਸਾਇਕਛਿੰਦਕਰੇਸਭਕੇਹਮਜਾਨਹੋਓਰਮ
 ਰਹਬਾਲੀ॥ ਕਹਿਰਾਮਤਥਾਪਨੁਹਾਥਲਹੋਅਰੁਸਾਇਕ
 ਏਕਲਯੋਬਲਸਾਲੀ॥ ੬੩॥ ਭੇਦਦਏਸਭਤਾਲਤਬੈਰੁ
 ਨਾਇਕਸਾਇਕਏਕਚਲਾਏ॥ ਫੇਰਕੇਤਾਲਨਤੁਪਰਤੁਪੁ
 ਨਿਸਾਇਕਰਾਮਨਿਖੰਗਰਾਏ॥ ਹੋਇਰਹੋਬਿਸਮੇਸੁਰ
 ਰੀਵਸੁਰਾਮਕਹੋਉਰਮੇਹਰਖਾਏ॥ ਰਾਮਸੁਤ੍ਰਿਜਗਨਾਥਅ
 ਹੋਪਰਮਾਤਮਯਾਜਗਜਾਹੋਉਪਾਏ॥ ੬੪॥ ਕਿਤਪੁਰਬਪੁ
 ਨਿਪੁਛਲਭਏਮਮਰਾਮਯਤੋਤਵਸੀਗਤਿਪਾਈ॥ ਜਗਤੋ
 ਹਮਹਾਤਮਨੀਤਭਜੇਤਵਬੰਧਨਤੇਸਭਦੇਹਿਮਿਟਾਈ॥ ਅਬ
 ਕੈਸਾਕਿਮੇਭਵਚਾਹਕਰੋਬਲਗਮਲਹੇਤਵਮੇਖਸਹਾਈ॥
 ਸੁਤਨਾਰਿਸੁਰਾਜਪਨਾਦਿਕਜੇਸਭਮਾਇਕਹੈਇਮਮੇਮਨਾ
 ਈ॥ ੬੫॥ ਅਬਦੇਵਨਦੇਵਨਐਰਚਹੋਤੁਮਹੋਹੁਪ੍ਰਸੰਨਮਹਾਬ
 ਲਧਾਰੀ॥ ਜਗਆਨੰਦਤੇਪਦਮੇਹਲਹੋਕ੍ਰਿਤਭਾਗਹੁਤੇਕਛੁਮੇ
 ਹਆਪਾਰੀ॥ ਧਨਹੇਤਯਥਾਨਰਧਾਵਤਕੋਨਿਪਸੋਇਲਹੇਜ
 ਗਮੇਜਿਮਸਾਰੀ॥ ਆਵਿਦਕਬੰਧਨਆਹਿਜਿਤੇਵਹਿਦੂਰਭਯੋ
 ਅਬਮੇਹਮੁਰਾਰੀ॥ ੬੬॥ ਚੰਪਈ॥ ॥ ਯਗਦਾਨਤਪਕ
 ਰੇਸੁਜੇਈ॥ ਸਿਸਾਰਬੰਧਨਹਿਜੀਰਣਹੋਈ॥ ਉਲਟੇਬੰਧਨਦਿਛ
 ਰਾਗਹੋਜਾਕਰਜੀਵਬਹੁਤਦੁਖਲਹੇ॥ ੬੭॥ ਭੇਪਦਪੇਖਨਤੇਸੁ
 ਨਿਧੀਗਾਬੰਧਨਮਿਟੇਸੁਸ਼ੀਰਪਬੀਗ॥ ਆਧੋਖਿਣਤੰਮੇਮਨਲਾਗੇ
 ॥ ਅਗਿਯਾਨਨਰਥਪੁਲਸਭਭਾਗੇ॥ ੬੮॥ ਤਾਤੇਤੇਹਿਬਿਖੇਮ
 ਨੁਮੇਰੋਂ॥ ਸਦਾਰਹੋਨਹਿਐਰਸੁਹੋਰੋਂ॥ ਰਾਮਰਾਮਜਿਹਬਾਈਗ

੧੮੩

੧੯੪

੧੮੪
14੮

ਵੈਸੋਖਿਣਤੀਤਰਪਾਪਮਿਟਾਵੇ॥੬੮॥ਬ੍ਰਹਮਤਯਾਮਿ
ਦਪਾਨਾਸਰਬਪਾਪਖਿਣਤੀਤਰਹਾਨਾ॥ਰਾਮਨਹੀਅਰਿ
ਜੀਤਨਚਹਾਂ॥ਦਾਰਸੁਖਾਦਿਕਨਾਉਰਗਹਾਂ॥੧੦॥ਤੁਮਰੀ
ਭਗਤਿਸਦਾਮਮਹੇਈ॥ਬੰਧਨਸਗਲਮਿਟਾਵੇਜੇਈ॥ਤੁ
ਮਰੀਮਾਯਾਹੈਬਲਵੰਤਾ॥ਜਗੁਉਪਜਾਯੋਜਾਭਗਵੰਤਾ॥੧੧॥
ਮੈਹੋਦਾਸਤੁਮਰੇਰਾਮਾਆਯੋਹੋਤੁਮਰੀਅਬਸਾਂਮਾਨਜਪ
ਦਨਕੀਭਗਤਿਸੁਦੀਜੋ॥ਭਵਸੰਕਟਭੇਰੋਛਨਕੀਜੋ॥੧੨॥
ਤਵਮਾਇਆਮਮਹੇਨਗਿਯਾਨਾਮੀਤਉਦਾਸੀਅਰਿਉਰ
ਮਾਨਾ॥ਪੂਰਬਭਏਸੁਮੇਉਰਮਾਹੀ॥ਆਜੁਨਹੀਰਘੁਵਰਮ
ਨਮਾਹੀ॥੧੩॥ਅਬਤੇਪਦਕੇਦਰਸਨਪਾਏ॥ਜਰਬਬ੍ਰਹ
ਮਮੇਰੇਉਰਆਏ॥ਮਿਤ੍ਰਕਹਾਂਸੁਕਹਾਂਅਠਿਮੇਰੇ॥ਜਰਬਬ੍ਰ
ਹਮਮੇਰੇਮਨਹੇਰੇ॥੧੪॥ਤਵਮਾਯਾਨਰਗਹੇਸੁਜੋਲੋ॥ਗੁਣ
ਵਿਸੇਖਹੋਵੇਂਪੁਨਿਤੋਲੋ॥ਜੋਲੋਮਾਇਆਬਲੁਭਗਵਾਨਾ॥ਤੋਲੋ
ਹੋਈਨਤੋਤਸੁਭਾਂਨਾ॥੧੫॥ਅੰਗਿਯਨਕੀਯੋਨਾਨਾਤੁਸੁਜੋਲੋ
॥ਕਾਲਜਨਭਯਹੋਇਸੁਤੋਲੋ॥ਯਾਂਤੇਜੋਉਆਵਿਦਯਾਗਹੇ
॥ਸੋਉਮੀਧੇਰੇਤਮਮਾਹਿਬਹੋ॥੧੬॥ਮਾਇਆਮੂਲਸਗਲ
ਸੁਵਿਕਾਗਾਯਹਮੇਰੇਸੁਤਯਹਮਮਦਾਗਾ॥ਤਾਂਤੇਮਾਇਆਲੇ
ਹੁਹਣਾਈ॥ਤਵਦਾਸੀਮਾਯਾਰਘੁਗਾਈ॥੧੭॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥
॥ਤਵਪਾਦਾਵੇਖੇਮਤਿਮੋਹਲਗੇਤਵਨਾਮਕਥਾਮੁਖਮਾਂਹਿ
ਉਚਾਰੇ॥ਤਵਸੇਵਕਸੇਵਕਰੇਂਕਰੇਂਬਲਤੇਤਨਕੀਤਨਸਿਗਤ
ਧਾਰੇ॥ਤਵਸੇਵਕਅੰਗੁਰਕੇਪਦਕੋਨਿਜਕੈਨਨਯਾਜਗਨੀਤ
ਨਿਹਾਰੇ॥ਜਨਮਾਦਿਕੰਮਮਕਾਨਸੁਨੇਪਦਸੇਤਵਮਾਂਦਿਗਮਾਂ
ਹਿਸਿਧਾਰੇ॥੧੮॥ਖਰੇਸਧੁਜਾਪਰਤੇਪਦਪੁਰਮਿਲੇਜਗ
ਪਾਵਨਤੀਰਧੁਸਾਰੇ॥ਫਿਰਭੂਮਿਥੀਖੇਜਲਪਾਵਨਕੈਜਗ

ਵੇਖਹੋਰੇਨਿਜਅੰਗਪਖਾਰੇਸਿਰਨੀਤਪ੍ਰਣਾਮਕਰੇਹਮ
 ਰੋਜਗਪਾਵਨਜੇਪਦਕੰਜਤਿਹਾਰੇਹਮਸੇਕਪਿਕੀਗਨਤੀ
 ਸੁਕਹਾਂਸਿਵਲੋਕਮਲਾਸੁਨਬੰਦਨਧਾਰੇ॥੭੯॥ ॥
 ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਂਮਹੇਸ਼੍ਵਰਸਿਬਦੇ
 ਕਿਸਕਿਪਾਕੰਭੋਪ੍ਰਿਥਮੋਧਨਾਇ॥੧॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉ
 ਵਾਚਾ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਯੋਰਘ੍ਰਵਰਕੀਸੀਗਾਤਿਪਾਏ
 ॥ਕਪਿਨਾਇਕਸਤੁਪਾਪੀਮਣਾਏ॥ਭਯੋਵਿਰਕਤਪੇਖਕਪਿ
 ਰਾਮਾ॥ਹਸਕਰਬੋਲੇਸੁਖਕੇਧਾਮ॥੧॥ਮਾਇਆਮੋਹਕਰੀ
 ਜਗਜੇਈ॥ਕਾਰਯਹਿਤਾਬਿਸਥਾਹੀਸੋਈ॥ਸਖੇਬਖਾਨੇ
 ਤ੍ਰਿਮੁਖਜੇਈ॥ਸਤਅਹੇਸੀਸੋਨਹਿਕੋਈ॥੨॥ਪਰਸਤੁਲੋਕ
 ਕਹੇਗੇਰਾਮਾ॥ਕੀਨੋਕੋਸੁਗੀਵਹਕਾਮਾਅਗਿਨਸਾਖਪਰ
 ਉਜਾਪਸਾਰੇ॥ਬਨਕੇਸਖਾਨਕਾਜਸਦਾਰੇ॥੩॥ਯੋਅਪਵਾ
 ਦਕਰੇਗੇਮੋਰੇ॥ਸਖੇਨਯਾਮੇਸੀਸਾਹੇਰੇ॥ਤਾਤੇਜਾਹਿਭਲੇਸੁ
 ਖਪਾਵੇ॥ਬਾਲੀਕੋਰਣਹੇਤਬੁਲਾਵੇ॥੪॥ਏਕਹਬਾਣਤੰ
 ਹਿਕੋਮਾਰੇ॥ਰਾਜਾਤਿਲਕਤਵਮਸਤਕਧਾਰੇ॥ਤਬਕਪਿਨਾਇ
 ਕਤਬਾਬਖਾਨੀ॥ਰਾਮਹਰੀਤਿਨਮੇਰੀਰਾਨੀ॥੫॥ਸੁਗੀਵਬੇ
 ਗਕਿਸਕਿਪਾਰਯੋਗਸਿੰਘਨਾਦੇਪੁਰਕੋਵਿਗਕਯੋਬ
 ਲੀਕੋਰਣਹੇਤਬੁਲਾਯੋ॥ਸੁਨਿਬਾਲੀਉਰਕੋਪਸੁਆਯੋ॥੬॥
 ॥ਤਾਮਰਨੈਨਲਾਲਾਤਿਭਏ॥ਬੇਗਨਗਰਤੇਬਾਹਰਗਏ
 ॥ਸੁਗੀਵਜਹਾਂਬਾਂਸਰਬੋਖਰੇ॥ਬੇਗਜਾਇਤਹਠੇਰੇਪਰੇ॥
 ੭॥ਸੁਗੀਵਮੁਸਟਤਾਂਉਰਮੈਂਮਾਰੀ॥ਪੁਨਿਬਾਲੀਨਿਜਬ
 ਲਹਸਿਭਾਰੀ॥ਬਾਲੀਕੋਪਤਯੋਉਰਭਾਰਾ॥ਸੁਗੀਵਦਏਬ
 ਹਮੁਸਟਪ੍ਰਹਾਰਾ॥੮॥ਸੁਗੀਵਬਹੁਰਬਾਲੀਕੋਮਾਰਾ॥ਪ
 ਰਸਪਰਿਯੋਰਯੋਅਖਾਰਾ॥ਏਕਰੂਪਵੇਨੋਅਤਿਲਗੇਰਾਮ

੧੯੫
 140

ਵਿਸੇਸਜਾਨਨਾਹਿਪਰੇ॥੮॥ਬਾਣਨਮਾਰੇਸੀਰਪੁਰਾਣੀ॥
 ਸੁਰੀਵਨਾਸਸੰਕਾਮਨਆਈ॥ਤਬਸੁਰੀਵਸੇਣਮੁਖਜਾ
 ਏ॥ਭਯਾਬਿਆਕੁਲਰਣਛੋਡਪਲਾਏ॥੧੦॥ਬਾਲੀਗਯੇ
 ਸੁਸਤਾਮਸ਼ੁਰੀ॥ਸੁਰੀਵਅਏਜਾਹਿਰਾਮੁਰਾਗੀ॥ਵੈਰੀ
 ਭਾਈਬਾਲੀਨਾਮ॥ਕਿਉਮਰਵਾਏਤਾਂਤੇਰਾਮ॥੧੧॥ਜੈਮਮ
 ਹਨਚਾਹਹਰਿਤੋਹੀ॥ਨਿਜਹਾਥਨਕਰਮਾਰੇਮੋਹੀ॥ਤਵਹੀ
 ਮਮਉਤਸਾਹਸੁਦੀਨੋ॥ਸੱਤਸਿਧਰਵਬਚਨੁਸੁਕੀਨੋ॥੧੨॥
 ਸਰਣਾਗਤਵਤਸਲਤਵਨਾਮ॥ਕਾਹਿਤਕਰੀਉਪੇਖਆਰ
 ਮ॥ਸੁਨਿਸੁਰੀਵਬਚਨਰਪੁਰਾਣੀ॥ਜੈਨਨੀਰਚਲਯੋ
 ਬਹੁਜਾਈ॥੧੩॥ਰਾਮਆਲਿੰਗਨਤਾਂਕੋਕਰਯੋ॥ਅਤਭਯ
 ਕਰੇਸੁਮੁਖੰਉਚਰਯੋ॥ਏਕਰੂਪਦੇਖੇਦੋਭਾਈ॥ਮਿਤ੍ਰਘਾਤਸਿ
 ਕਾਮਨਆਈ॥੧੪॥ਯਾਤੇਬਾਨਨਮੋਹਚਲਾਏ॥ਅਬਤਵ
 ਚਿੰਨਸੁਕਰੋਬਨਾਏ॥ਜਾਂਤੇਕੁਮਾਰੋਰੀਮਟਜਾਇ॥ਤ੍ਰਿਬਾਲੀਕਿ
 ਜਾਹਿਬੁਲਾਇ॥੧੫॥ਪੁਨਿਵੈਰੀਕੋਮੁਯੋਨਿਹਾਠੇ॥ਰਾਮਸੰ
 ਰੀਦਸੁਤੋਹਿਉਚਾਰੇ॥ਤੇਅਰਿਕੋਖਿਣਕੁਰੰਮਾਰਾ॥ਯਾਬਿ
 ਪਰਮਾਦਿਲਾਸਾਧਾਰ॥੧੬॥ਲਖਮਣਪਾਤਿਪੁਨਿਰਾਮਬਖ
 ਨੀ॥ਸੁਰੀਵਗਲੇਏਕਕਰੋਨਿਸਾਨੀ॥ਛੂਲਨਕੀਗਲ
 ਮਾਲਾਪਾਈ॥ਬਾਲੀਪ੍ਰਤਿਏਨਦੇਹਪਠਾਈ॥੧੭॥ਲਖਮ
 ਣਤਗਲਮਾਲਾਪਾਹੀ॥ਜਾਹਿਜਾਹਿਯੁਹਕੀਨਉਚਾਰੀ॥
 ਬਹੁਆਦਿਰਕਰਤਾਂਹਿਪਠਾਯੋ॥ਬਾਲੀਕੋਪੁਨਿਤਾਂਹਿਬੁਲ
 ਯੋ॥੧੮॥ਅਵਭੂਤਸਬਦਜਾਇਤਿਨਕਯੋ॥ਬਾਲੀਸੁਨਿਕ
 ਰਾਬਿਸਮੈਂਤਯੋ॥ਕੋਪਭਯੋਬਾਲੀਬਲਵਾਨਾ॥ਬਾਂਧਕਮਰ
 ਤਿਨਕੀਯੋਪਯਾਨਾ॥੧੯॥ਜਾਵਤਬਾਲੀਕੋਗਾਹਿਤਾਰਾਹ
 ਥਜੇਹਤਿਨਕੀਨਉਚਾਰਾ॥ਅਬਨਹਿਜਾਹੁਨਾਥਬਲਵਾਨਾ॥

ਸੀਕਾਮੇਉਰਭੁਈਮਹਾਂਨਾ ॥ ੨੦ ॥ ਆਬਹੀਤੈਰਣਮਾਂਹਿਭੁਗਾ
 ਭੀਪੁਨਿਸੁਗੀਵਬੇਗਚਲਿਆਯੋ ॥ ਕਿਬਲਦਨਸੁਭਯੋ
 ਸਹਾਇਕਾਸੁਨਿਬੇਬੇਲੇਬਾਲਕਪਿਨਾਇਕਾ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਭੁ
 ਸਿਕਾਰੇਹੀਮਟਾਈਮੇਕਰਤਜੈਬੈਠਘਰਜਾਈ ॥ ਆਵੇਬੇਗੋ
 ਤਾਂਹਿਰਣਮਾਰੀ ॥ ਸਹਾਇਕਤਾਹਿਕੋਨਬਾਲਿਕਾਰੀ ॥ ੨੨
 ਜੇਕੋਆਹਿਸਹਾਇਕਤਾਕੋ ॥ ਸਾਹਿਤਸੁਗੀਵਹਨੇਗੋਵਾਂਕੋ
 ॥ ਮੇਬਲਕੇਸੁਰਨਰਜਗਜਾਨੈ ॥ ਤੇਰੇਮੁਖਕਿਉਂਭਯੋਮਲ
 ਨੇ ॥ ੨੩ ॥ ਐਯਾ ॥ ॥ ਸੋਚਕਰੇਤੁਮਾਕਿਉਂਉਰਭੁਮ
 ਨਮਾਰੀਰਿਪੁਅਬਹੁਪਰਆਵੇ ॥ ਮੇਹਬੁਲਾਵਤਸੇਰਣ
 ਮੇਇਹਜਾਨਕਹੋਘਗਕਿਉਂਠਾਹਿਰਾਵੇ ॥ ਸੁਰਕਹਾਵਤਮੇ
 ਜਗਮੇਜਸਚੰਦਕਲੀਕਨਹੀਅਬਲਾਵੇ ॥ ਸੁੰਦਰਤੁਘਰ
 ਭੀਤਰਜਾਹਿਸੁਮੇਤੁ ॥ ਮਕੇਯਹਸਾਚਅਲਾਵੇ ॥ ੨੪ ॥
 ਤਾਰਾਵਾਚਾਦੇਹਰਾ ॥ ॥ ਮੇਰੇਤੋਇਕਸੋਰਤੁਮਸੁਨੇਰਾਜ
 ਦਰਆਪਾਜੇਗੋਹਾਇਸੁਨਿਕੈਕਰੇਤੁਮਪਤਿਰਵਿਪਰਤਾਪ ॥
 ੨੫ ॥ ਅੰਗਦਮ੍ਰਿਗਯਾਕੋਗਯੇਸੁਨਬਨਭਾਖਯੋਮੋਹਾਸੁਨੇ
 ਕਾਂਨਿਦੈਸੋਅਬੈਨਾਥਬਖਨੋਤੋਹਿ ॥ ੨੬ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥
 ਅੰਧਪਤੀਦਸਰਬਵਰਰਾਜਾਤਾਂਸੁਤਰਾਂਮਬਡੇਸਿਰਤਾਜਾ ॥
 ਲਖਮਣਭਾਈਸੀਤਾਨਾਰੀ ॥ ਤਿਨਮਿਲਯਾਯੋਬਿਪਨਮਝਰੀ
 ॥ ੨੭ ॥ ਤਾਹਿਰਾਵਣਸੀਤਾਹਰਿਰਾਯੋ ॥ ਰਾਮਬਿਰਹਉਰ
 ਬਿਯਾਕੁਲਭਯੋ ॥ ਸੀਤਾਸੇਪਨਕੇਹਿਤਦੇਈ ॥ ਰਿਖਮੁਕਰਿ
 ਰਆਏਸੋਈ ॥ ੨੮ ॥ ਰਾਮਹਨੁਸੁਗੀਵਮਿਲਾਏ ॥ ਬੈਨਸਖ
 ਫਿਗਆਗਜਲਾਏ ॥ ਰਾਮਪ੍ਰਤੰਗਯਾਯੋਮੁਖਗਾਈ ॥ ਭਾਈ
 ਲਖਮਣਜਾਹਿਸਹਾਈ ॥ ੨੯ ॥ ਬਾਲੀਕੋਰਣਮਾਰੇਮੋਹੀ ॥
 ਸੁਗੀਵਕਰੇਰਾਜਾਅਬਤੋਹੀ ॥ ਯੰਨਿਹਚੇਕਰਦੇਉਆਏ ॥ ਜੇਸੁ

੧੮੮
141

ਨਯੋਸੇਦਯੋਸੁਨਾ ਏ॥੩੦॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਇਕਸੰਗਸੁਨੇ
ਆਬਹੀਤਿਨਕੋਤੁਮਮਾਰਭਗਾਇਦਯੋਰਣਮਾਂਹੀਗਾਥਏ
ਰਬੁਲਾਵਤਸੋਰਣਮੇਕਿਨਪੀਰਦਈਤਿਨਕੋਉਰਮਾਂਹੀ॥ਤੁ
ਮਬੈਰਜੋਤਿਨਸੋਉਰਮੇਸੁਗ੍ਰੀਵਕੁਸ਼ਾਨਭਲੇਪੁਰਮਾਂਹੀ॥
ਪੁਦਰਾਜਦਿਜੇਤਿਨਭਾਲਾਬਿਖੇਅਰੁਹਾਂਮਕੀਸਾਂਮਗਹੋਜ
ਗਮਾਂਹੀ॥ ੩੧॥ਬਾਇਅੰਗਦਮੋਹਸੁਰਾਜਰਖੇਸਭਬਾਂਨ
ਰਕੋਸੁਕਰੋਪਤਿਪਾਠੇ॥ਇਹਭਾਂਤਿਬਖਾਨਪਰੀਪਦੇਮੇਂਦ੍ਰਿਗ
ਸਾਂਜਨਤਾਂਹਿਸੁਜਾਵਤਵਾਰੋਅਤਿਰੋਇਉਨੀਉਰਤੀਤਮ
ਹਾਂਪਤਿਕੇਪਦਤਾਕੁਰਤੀਤਰਧਾਰੋ॥ਪੁਨਿਬਾਲਾਅਲਿੰਗਸਨੇ
ਹਕੀਯੋਮੁਖਭੀਤਰਤਾਂਇਕਵਾਕਉਚਾਰੋ॥ ੩੨॥ਨਾਰਿਸੁ
ਭਾਵਤੇਤ੍ਰਿਤੁਰਪੀਤੁਰਨਾਹਿਅਹੇਕਛੁਰਚਹਮਾਰੋ॥ਜੋਲਖ
ਮੰਨਸੁਰਾਮਅਏਵਹਰਾਮਅਹੇਸੁਮੁਕੰਦਮੁਰਾਰੋ॥ਰਾਮਕੇ
ਸਾਬਸਨੇਹਬੋਲੇਮਮਤਿਉਰਮਾਂਹਿਨਸਿਕਬਿਚਾਰੋ॥ਰਾਮਨ
ਰਾਇਣਪੈਜਗਮੇਂਤਿਨਆਪਲਯੋਭੁਵਮੇਅਵਤਾਰੋ॥੩੩
ਧਰਭਾਰਨਿਵਾਰਨਕਾਜਭਏਦਿਜਮੰਡਲਪੂਰਬਮੇਂਹਸੁ
ਨਾਈ॥ਨਹਿਆਪਨਸੀਪਰਪੱਖਤਿਨੇਵਹਿਧੈਪਰਮਾਤਮ
ਸੀਰਘੁਰਾਈ॥ਸਿਰਬੰਦਪਦਾਂਬੁਜਪੂਜਨਮੇਸੁਕਰੋਗ੍ਰਹ
ਭੀਤਰਤਾਂਹਿਲਿਆਈ॥ਪਦਸੇਵਕਕੇਵਹਿਸੇਵਕਹੈਰੁਗ
ਤੀਹਾਰਿਸੰਗਸੁਦੇਤਮਿਲਾਈ॥੩੪॥ਜਬਆਪਅਏਸੁ
ਰੀਵਇਹਾਂਤਬਮੇਤਿਨਕੋਰਣਭੀਤਰਮਾਰੋ॥ਪੁਦਰਾਜਕ
ਹਯੋਤਵਜੋਮੁਖਤੇਤਿਨਕੋਪੁਨਿਉਤਰਏਹਉਚਾਰੋ॥ਆਬਮੋਹ
ਬੁਲਾਵਤਹੈਰਣਮੇਅਬਮੇਕਿਹਭਾਂਤਿਸੁਰਾਜਪੁਕਾਰੋ॥
ਜਗਮੇਂਸਭਲੋਕਸੁਸੁਰਗਲੋਜਸਚੰਦਹਿਨਾਹਿਕਲਿਕਸੁ
ਧਾਰੋ॥੩੫॥ਉਰਤੀਤਰਮਾਨੁਸੁਭੀਤਮਹਾਇਹਭਾਂਤਿਬਖ

ਨਤਨਾਹਿਸੁਬਾਲੀ। ਗਜਗਾਮਨਨਾਉਰਸੋਚਕਰੇਘਰਮਾਂਹਿ
 ਰੋਸੁਖਸੋਮਿਲਮਾਲੀ। ਇਹਭਾਂਤਸਬੋਪਕੀਯੋਪਤਨੀਵਹ
 ਸੋਚਕਰੇਫਿਗਨੀਗਬਿਸਾਲੀ। ਗਵਿਕੇਸੁਤਕੇਬਪਕਾਜਗਯੋ
 ਚਲਮਪਜਹਾਂਰਣਭੁਮਿਕਰਾਲੀ। ੩੬॥ ਚੋਪਈ॥ ॥
 ਬਾਲੀਆਵਤਿਹੋਰਯੋਜਬਹੀ। ਭਯੋਸੁਰੀਵਕੋਪਉਰਤਬਹੀ
 ॥ ਗਲਿਮੇਛੁਲਨਮਾਲਸੁਹਾਈ॥ ਪਤਿਗਸਮਾਨਪਰਯੋਤਹਿ
 ਜਾਈ॥ ੩੭॥ ਬਾਲੀਕੋਉਰਮੁਸਟਪ੍ਰਹਾਰਾ। ਕਰਯੋਸੁਗੀਵਬ
 ਲਪੁਨਿਮਾਰਾ। ਪੁਨਿਸੁਗਰੀਵਬਹੁਗਤਿਨਬਾਲੀ। ਭਿਰੇਮਤੇ
 ਗਮਨੇਬਾਲਿਸਾਲੀ। ੩੮॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਗਮਨਿਹਾਰਪ੍ਰਹਾਰ
 ਘਨੇਸੁਗੀਵਕਰੇਅਰਿਕੋਉਰਮਾਹੀ। ਅੰਗਦਤਾਤਕਰੇਉਤਤੇ
 ਇਹਭਾਂਤਿਭਿਰੇਰਣਮੰਡਲਮਾਹੀ। ਗਮਨਿਹਾਰਸੁਬਾਲਿਯੋ
 ਕਰਸੋਕੁਸਰਾਸਨਕੋਗੁਨਮਾਹੀ। ਕਾਨਲਉਤਾਨਕਮਾਨਤੁ
 ਪੋਹਰਿਜਾਇਖਕੋਤਰਕੀਪਰਛਾਹੀ। ੩੯॥ ਸ੍ਰੀਕੁਰਛੀ
 ॥ ॥ ਹਰਿਹੋਇਤਰਕੀਓਟਮੇਪੁਨਿਹੋਰਬਾਲੀਬੀਗ। ਹਰਿ
 ਦੇਤਾਕੋਤਾਕਕੋਰਘੁਨਬਛੋਡਯੋਤੀਗ। ਬਿਭੇਦਛਤੀਤਾਂਹਿ
 ਕੀ। ਸਰਕਰੇਸ੍ਰੇਣਤਪਾਨਾਭੂਕੀਪਸਬਦਮਹਾਨਕਰਕਪਿ
 ਗਿਰੇਵੈਬਾਲਿਵਾਨ। ੪੦॥ ਚੋਪਈਲੋਤਨਸੁਰਛਾਪੁਨਿਪਾਇ
 ਚੇਤਨਪੀਰ। ਆਗੇਖਕੋਫਿਗਸੋਪਿਖੇਫਿਗਕੀਜਸੇਰਘੁਬੀ

੧੯੯
 149

੨੦੦
੧੦੦

ਗਾਧਨੁਟੇ ਕਿਬਾਂ ਦੇਹਾਥਿਸੈ ਸਰਦੇਖ ਹਸਤਾਨਿ ਗਾਇ। ਤਨਹੀ
ਰਪਾਟਾ ਬਿਗਾਜ ਹੀ ਸਿਰਜਣਾ ਮੁਕਤ ਸੁਗਾਇ॥ ੪੧॥ ਬਿਸਾਲ
ਵੱਖਰ ਪਾਟ ਛਾਤੀ ਸੋਭੈ ਬਨਮਾਲਾ ਨਵ ਦੂਰਬਾਦਲ ਸਾਂਮਉ
ਦਰਭੁਜਾ ਪਰਮਾ ਬਿਸਾਲਾ। ਸੁਗੀਵ ਲਖ ਮਣ ਸੇਵੈ ਹੈ ਦੁਹਿਰ
ਤੇ ਬਲਪਾਗਾ ਬਾਈ ਬਿਲੋਕ ਸੁਰਾਮ ਕੋ ਪੁਨਿ ਕੀਨੇ ਹਉਰਿ ਰਾਗ।
੪੨॥ ਗੀਯਾ ਛੇਦਾ। ॥ ਕੋਕੀਨੈ ਮੇਅ ਪਰਪਤੇ ਰੋਗ ਮਜ਼ਾਕ
ਰਮਾਰਯੋ। ਤਵ ਕੀਨੈ ਨੈਦਾ ਤਿਕਰ ਮਿਯੈ ਨਾਹਿ ਰਾਜ ਪਰਮ
ਬਿਚਾਰਯੋ। ਤਰੁਖੰਡ ਓਟਦੁਗਾ ਇਤਨ ਕੇਂਬੀ ਰਨ ਸਰਪਾਇ
ਹੈ। ਰੋਗ ਜਿਉਂਦੁ ਰਮਾਰਮੇ ਕੋ ਕੋਲ ਤੂੰ ਜਸ ਪਾਇ ਹੈ॥ ੪੩॥ ਸੀ
ਤਾਨ ਖੜੀ ਕੋਹੁ ਤੇ ਮਨੁ ਵੰਸ ਜਨਮ ਕਹਾਵਤੋ। ਯੁਧ ਮੇਰ ਸਮੱਖ
ਕੀਨੇ ਰਾਮ ਤੋ ਫਲ ਪਾਵਤੋ। ਸੁਗੀਵ ਕਾਰਯ ਕੋ ਕਰੇ ਪੁਨਿ ਨਾ
ਹਿ ਕੀਨੈ ਮੋਹ ਕੋ। ਦਸ ਕੰਧ ਨਾਹਿ ਸੁਤੇ ਹਰੀ ਕਿਉਂ ਮਾਰਿਯੋ
ਨਾਹਿ ਤਾਹਿ ਕੋ॥ ੪੪॥ ਤਿਹ ਹੇਤ ਤੈ ਸੁਗੀਵ ਕੀ ਬਨ ਸਰਣ ਲੀ
ਨੀਆਇ ਕੈ। ਮਮਲੋਕ ਬਨੇ ਮੇਜੋ ਫਿਰੇਂ ਤਿਨ ਕਹਯੋ ਮੋਹ ਸੁਨ
ਇਕੋ। ਰਾਮ ਮੇ ਬਲ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਿਖਯਾਤ ਛਾਨਯੋ ਨਾਕਹੀ। ਇ
ਹਦਾ ਹੁਛਾਤੀ ਕੋਦ ਹੇਤ ਵਰਾਮ ਜਾਨਯੋ ਸੋਨਹੀ॥ ੪੫॥ ਕੁਲ
ਸੀਗਰਾ ਵਣ ਬਾਂਧ ਕੈ ਸਹਸੀਯ ਲੋਕ ਉਠਾਇ ਕੈ। ਜੋਚਾਹ ਤੋ
ਘਟਦੇ ਨੇਮੇ। ਦਿਖਲਾਵੇ ਤੇਤਵ ਆਇ ਕੈ। ਧਰਮਿ ਸੁਭਾਖੇ
ਪਕੇ ਸਤ ਲੋਕ ਮਾਂਹਿ ਪੁਕਾਰਿ ਕੈ। ਕੋਧਰਾਮ ਕੀਨੇ ਰਾਮ ਤਵ ਕ
ਪਿ ਬਿਆਧੀ ਜਿਉਰਣ ਮਾਰਿ ਕੈ॥ ੪੬॥ ਸ੍ਰੇਯਾ। ॥
ਬਾਂਨ ਰਮਾਂ ਸਮਭੁਖ ਮਹਾਂ ਸਰਹੈ। ਇਨ ਤੇ ਨਹਿ ਕਾਜ ਤੁਮਾਰੇ।
ਕਾਨਪ ਹੀ ਮ੍ਰਿਗ ਮਾਰਨ ਕੀ ਦੁਰ ਰਾਜ ਨਕੇ ਪਾਥਿ ਦੂਰਾ ਬਿਸਾਰੇ
॥ ਸੀ ਸਜਣਾਂ ਨਹੀ ਰਧਰੇ ਸੁਤ ਪੋਧਨ ਕੇ ਸਤ ਭੇਖ ਸਵਾਰੇ। ਪੁ
ਤ ਪੁਰੰਦ ਰਯੋ ਜਲ ਪੇਤ ਬਰਾਮ ਬਲੀ ਮੁਖਵਾ ਕਉਚਾਰੇ॥ ੪੭॥

॥ ਨਰਾਜ ਛੰਦ ॥ ॥ ਸੁਪਰਮਾਗੋਪਤਾਂ ਸਦਾ ਸੁਲੋਕਾਂ ਹਿੰਮੇ
 ਚਰੇ ॥ ਕਰੇ ਕੁਵੰਤੁ ਸਾਇਕੰ ਸਤਾਰਿਆ ਪਨੇ ਪਰੇ ॥ ਅਪਰਮ ਕ
 ਰਿਣੇ ਹੋਨੇ ਸੁਪਰਮ ਪਾਇ ਹੋ ਸਦਾ ॥ ਬਿਲਿਬਨਾ ਸਹੋ ਪਰੀਆ
 ਪਰਮ ਪੇਖੋਂ ਯਦਾ ॥ ੪੮ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਭਗਨੀ ਅਨੁਜਾ ਪਾਤਿ ਨੀ
 ਸੁਤਨਾ ਰਿਸਭੈ ਯਹ ਆਹਿ ਸਮਾਨੇ ॥ ਇਨ ਮਾਹਿ ਰਮੇ ਮਾਤਿ ਮੁਤ
 ਸੁਨੇਵਾਹਿ ਪਾਤਿ ਕਵੰਤੁ ਸੁਵੇਦ ਬਖਾਨੇ ॥ ਦੁਹਿ ਹੈ ਬਪਲਾਇਕ
 ਰਾਜਨ ਮੇਯਹ ਪਰਮ ਸਭੈ ਰਿਖਮੰਡਲ ਜਾਨੇ ॥ ਖਲਤ੍ਵਿ ਪ੍ਰਭਾਤ
 ਕੀਨਾਰਿ ਰਮੇ ਬਲਕੈ ਨਹਿ ਪਰਮ ਸੁਰੰਚ ਪਛਾਨੇ ॥ ੪੯ ॥ ਇਹ
 ਤੇ ਮਮ ਪਰਮਾ ਬਿਚਾਰ ਭਲੇ ਬਨ ਗੋਚਰ ਤੇ ਉਰੇ ਮੇ ਸਰਮਾਗੇ ॥ ਖ
 ਲਤ੍ਵਿ ਕਪਿਜਾਤਿ ਨ ਜਾਨ ਰਿਹੈ ਮਹਦਾਤਮ ਭੋਲਤ ਲੋਕ ਮਸ਼ਰੇ ॥
 ਸਭ ਲੋਕ ਪੁਨੀਤ ਕਰੇਂ ਫਿਰਕੈ ਨਿਜ ਦਾਸ ਨ ਕੇਦੁਖ ਦੂਰ ਨਿਵਾਰੇ
 ॥ ਆਬਤ ਸਿਰਫੇ ਗਨ ਬੋਲਤ ਹੋਇ ਮਭਾਖਗਹੀ ਹਰਿ ਮੈ ਨ ਮੁਰਾਰੇ ॥ ੫੦ ॥
 ਸੋ ਸੁਨ ਕੈ ਉਰ ਭੀਤ ਭਯੋ ਕਪਿਰਾਮ ਨਾਗਾਇਣ ਤਾਹਿ
 ਪਛਾਨੇ ॥ ਪੁਤ ਪੁਰੰਦਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ਸੁਗਾਘ ਵਕੋ ਪ੍ਰਤਿ ਵਕ
 ਬਖਾਨੇ ॥ ਰਾਮ ਨਾਗਾਇਣ ਈਸ ਮਹਾਂ ਅਬਿਤ੍ਰਿ ਭਗਵੰਤ ਸੁਮੇ
 ਉਰ ਜਾਨੇ ॥ ਸੋ ਖਿਮਯੋ ਅਪਰਾਪਰ ਯੋ ਕਿਛੁ ਨਿਰੁਦਵਾਕੁ ਸੁਮੇ
 ਲਾਨੇ ॥ ੫੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ॥ ਤੇ ਸਰਗਮ ਸੁਮੇ ਉਰ ਲਾਗੇ ॥ ਸ
 ਖਾਤ ਨਿਹਾਰੇ ਤੋ ਕੋ ਆਗੇ ॥ ਤਿਆਗ ਪ੍ਰਾਣੁ ਭਾਗਾਤਿ ਮੇਗੇ ਦੁਰ
 ਲਭ ਦਰਸਨ ਪੇਖੋਂ ਤੇਰੇ ॥ ੫੨ ॥ ਜਾਹਿ ਨਾਮ ਬਿਆਕੁਲ ਮਨ ਕੈ
 ॥ ਅਰਣ ਸਮੇ ਨਰ ਪਰਮ ਪਦ ਲਹੈ ॥ ਸੋ ਤੁਮ ਖਰੇ ਆਜੁ ਮਮ ਆਗੇ ॥
 ਭਾਲਗਾ ਮੇਰੇ ਅਭਿਜਾਗੇ ॥ ੫੩ ॥ ਰਾਮ ਪੁਰਾਤਨ ਪੁਰਖ ਪਛਾਨੇ
 ॥ ਸੀਤਾ ਕੋ ਪਦਮਾ ਉਰਸਾਨੇ ॥ ਰਾਵਣ ਕੇ ਬਪੁਹਿਤ ਅਵਤਾਰੀ
 ॥ ਤੈਲੀਨੋ ਬਿਨਤੀ ਮੁਖ ਚਾਰੀ ॥ ੫੪ ॥ ਆਇ ਸੁਦੀ ਜੇ ਮੋਹਿ ਨਾ
 ਗਾਇਣਾ ॥ ਗਯੋ ਚਹੰਤੁ ਮਰੇ ਅਬ ਆਇਣਾ ॥ ਮੇ ਸਮ ਬਲ ਅੰਗ

ਸ੍ਰੇਯਾ ॥

੨੦੨
੧੦੨

ਦਯਹਬਾਲਾਤੰਪਰਕਰੁਣਾਕਰੋਬਿਸਾਲਾ॥੫੫॥ਤੀਰ
ਨਿਕਰੋਉਰਤੇਰਾਮ॥ਹਾਥਲਗਾਵੇਕਰੁਣਾਧਾਮ॥ਗਾਮਤਬ ੦
ਤਿਨਬਾਲਨਿਕਾਗਾਹਾਥਲਗਾਯੇਕਰੁਣਾਧਾਮ॥੫੬॥
ਸੈਯਾ॥ ॥ਤਬਬਾਨਰਦੇਹਤਜੀਕਾਪਿਨਾਇਕਹੋਇਸੁਰੇਸ
ਗਯੋਖਿਨਮਾਹੀ॥ਸਰਗਾਮਹੋਤਪੁਨਿਸੀਤਲਪਾਨਛੁਹਾਇਦ
ਇਤਿਨਕੇਤਨਮਾਹੀ॥ਤਜਿਦੇਹਸੀਤਾਬਸੁਕੀਸਨਕੀਪੁਨਿਬੇਗ
ਗਯੋਹਰਿਕੇਪਦਮਾਹੀ॥ਪਰਮਹੰਸਲਹੋਪਦਜੇਦੁਖਕੈਵਹੀ
ਗਦਤਾਤਲਹਯੋਪਲਮਾਹੀ॥੫੭॥ ॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਮ
ਪਾਤਮਗਾਮਾਇਏਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਕਿਸਕਿਪਾਕੰਥੇ
ਦੁਤੀਯੋਧਿਆਇ॥੨॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਵਾਚਾਦੇਹਗਾ॥
॥ਬਾਲੀਮਾਰੇਰਣਾਬਿਖੇਰਾਮਪਗਤਮਆਪਾ॥ਕਿਸਕਿ
ਪਾਪੁਤਿਤਾਗੇਤਬਕਾਪਿਉਰਬਛੇਸੀਤਾ॥੧॥ ਸੈਯਾ॥
॥ਅੰਗਦਤਾਤਮੁਯੋਰਣੇਮੋਇਮਾਮਾਇਕਹੀਕਾਪਿਮੰਦਰ
ਤਾਰਾ॥ਅੰਗਦਕੇਪੁਰਿਪਾਲਨਕੇਹਿਤਆਜੁਕਹੇਸਭਬੋਲ
ਸਿਦਾਰਾ॥ਪਾਲਾਹੇਗੇਪੁਰਕੇਸਗਲੇਹਮਚਾਰਸੁਦੁਆਰਨ
ਬਾਂਧਕਿਦਾਰਾ॥ਬਾਨਰਰਾਜਕਰੇਸਗਲੇਸੁਨਿਭਾਂਮਨਿਜੀਗ
ਵਬਾਲਤਮਾਰਾ॥੨॥ਪਤਿਕੀਮ੍ਰਿਤਤਾਂਹਿਸੁਨੀਜਬਹੀਅ
ਤਿਸੇਕਭੁਯੋਤਿਨਚੀਤਮਸ਼੍ਰਾਏ॥ਅਤਿਰੇਵਤਭਾਲਸੁਪਾਣਹ
ਨੇਪੁਨਿਸੇਕਭਹੀਉਰਭੀਰਮਾਰੇ॥ਧਨਮਾਲਸੁਅੰਗਦਰਾਜ
ਪੁਰੀਨਹਿਰੰਚਕਹੈਕਛੁਕਾਜਹਮਾਰੇ॥ਅਬਹੀਅਰਣਾਮਮ
ਲੋਕਭੁਯੋਪਤਿਸ੍ਰਿਗਚਲੇਜਹਿਜਾਂਹਿਪਿਆਰੇ॥੩॥ਇਹਭਾਂਤਿ
ਉਚਾਰਸੁਰੇਵਤਹੈਕਾਚੇਖੇਲਾਪਨੀਤਿਹਪੁਰਲਗਾਈ॥ਜਿਹਠੇ
ਰਪਰੇਰਣਨਾਥਕਲੇਵਰਸੇਕਭਹੀਸੁਤਹਾਂਚਾਲਿਆਈ॥ਤਨ
ਸੇਣਤਪੁਰਸੁਪੁਰਹੋਪਤਿਪੇਖਧਰਾਸੁਪਦੇਹਕੁਲਾਈ॥ਅਤਿ

ਰੋਵਤਨਾਥਹਨਾਥਕਹੇਮਨਾਥਿਆਕੁਲਤਾਂਪਦੇਮੇਲਪਟਾਈ ੨੦੩

੧੪ ॥ ਇਹਭਾਂਤਿਬਿਲਾਪਕਰੇਪਤਿਪਾਦਨਰਾਮਖਤੇਤਿਨਾ ੧੫

ਸਨਿਹਾਰੇ। ਤੁਮਜਾਂਸਰਸੇਪਤਿਲੋਹਹਨੇਸਰਤਾਹਿਹਨੇਮਮਰਾ
ਅਮੁਰਾਰੇ। ਪਤਿਚਧਰੁਮੇਹਚਲੇਪਤਿਲੋਕਸੁਆਪਗਏਜਹਿ
ਨਾਥਹਮਾਰੇ। ਸੁਨਿਮੋਬਿਨਨਾਰਘੁਨਾਥਤਿਨੇਸੁਖਹੋਵਤਹੈਸੁ
ਕਲੇਕਮਜ਼ਾਰੇ॥੫॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਨਾਰਿਵਿਯੋਗਦੂਖਅਤਿ
ਭਾਰਾ। ਰਾਮਸਗਲਤਵਆਪਨਿਹਾਰਾ। ਬਾਲੀਪ੍ਰਤਿਅਬਮੇਹ
ਪਠਾਵੇ। ਪਤਿਨੀਦਨਰਾਮਫਲੁਪਾਵੇ॥੬॥ ਸੰਕਰਛੰਦਾ॥

॥ ਭੁਗਰਾਜਸੁਰੀਵਤੁੰਮਿਲਿਰੁਮਾਪਿਆਰੀਨਾਰਿ। ਰਾਮ
ਦੀਨੇਰਾਜਤੇਕੋਨਾਹਮੇਰੇਮਾਰਾ। ਇਹਭਾਂਤਿਰਾਗਾਬਿਲਪਤੀਪਿ
ਰਾਮਪਰਮਾਕਿਪਾਲਾ। ਸਿਬੋਧਕੀਨੇਤਾਹਿਕੋਕਾਹਿਤੁਤੁਗਿਆਨ
ਬਿਸਾਲਾ॥੭॥ ਕਿਉਂਸੰਕਭੀਰੁਤੁੰਕਰੇਪਤਿਸੋਕਲਾਇਕਨਾਹਿ
॥ ਕਾਹਿਸਾਚਮੋਕੋਭਾਅਨੀਪਤਿਜੀਵਕੈਤਨੁਆਹਿ। ਤੁਚਮਾਂਸ
ਹਾਰੁਸੁਸੇਣਤੇਤਨੁਪੰਚਭੂਤਕਜੋਇ॥ ਕਰਕਾਲਕਰਮਸੁਜੋਰੁਯੋ
ਵਹਪਰੇਆਗੇਸੋਇ॥ ੮॥ ਜੋਜੀਵਮਾਨੇਤੁੰਪਤੀਵਹਰੇਗਾਬਿਨੁ
ਜਗਆਹਿ॥ ਨਹਿਮਰੇਜਾਂਮੇਬੈਠਹੈਪਾਥਿਮਾਹਿਚਾਲੇਨਾਰਿ
॥ ਨਹਿਨਾਰਿਪੁਰਖੁਨਪੁੰਸਕੋਵਹਜੀਵਸਭਗਤਿਆਹਿ॥ ਅ
ਦੁਤੀਏਕਅਕਾਸਸੇਨਹਿਲੇਪਹੈਕਛਤਾਂਹਿ॥੯॥ ਦੋਹਰਾ ੦
॥ ॥ ਨਿਰਗਜਾਨਮਯਸੁੱਧਹੈਜੀਵਸਨਾਤਨਰੂਪਾਤਰਾ ੦
ਸੋਕਨਕੀਜਯੈਤਜੇਸੁਕ੍ਰਮਤਮਕੂਪਾ॥੧੦॥ ਤਾਰਾਵਾਚਾ॥
ਚੌਪਈ॥ ॥ ਦੇਹਕਾਠਵਤਜੇਜਕਰਾਮਾ। ਜੀਵਸਨਾਤਨਚੇ
ਤਨਧਾਮਾ। ਸੁਖਦੂਖਤਬਕਿਨਕੋਹੋਈ॥ ਰਾਮਾਬਿਚਾਰਕਹੋ
ਅਮਸੋਈ॥੧੧॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੇਵਾਚਾਚੌਪਈ॥ ॥ ਤਾਰਾਪ੍ਰ
ਸਨਕਰਯੋਤੁਮਮੇਸੋ। ਕੋਵਿਦਕੋਇਕਕਰੇਸੁਜੈਸੋ॥ ਅਹਿਕਾ

੨੦੪
੧੦੮

ਰਕੋਦਿਛਸੀਬੰਧਾਤਨੁਇੰਦ੍ਰਯਸੇਭਯੋਤਿਸੀਧ॥੧੨॥ਜਿਲੈ
ਹੈਤੋਲੈਸੀਸਾਰ॥ਆਗਿਯਾਨਪੁਲਾਮਾਤਮਾਬਿਕਾਰਾਮਿਥਿਮ
ਯਹਸੀਸਾਰਬਤਾਏ॥ਤਦਪਿਨਿਬ੍ਰਿਤਾਪਨਾਹਿਪਾਏ॥੧੩॥
ਵਿਖੈਤਪਿਆਨਜੇਉਂਜਗਤਕਰੇ॥ਸੁਪਨੇਮਾਹੈਅਨਰਥਨਪ
ਰੇ॥ਅਨਾਦਿਵਿਦਯਾਅਰੁਤਿਨਕਾਰਯਾਹੈਕਾਰਾਦਿਕਜੇਅ
ਹੈਅਨਰਥ॥੧੪॥ਯਹੀਸੀਸਾਰਸੁਯਾਹਿਅਸਾਰੀ॥ਰਾਗ
ਦ੍ਵੈਖਕਰਾਬਿਆਕੁਲਭਾਰੀ॥ਮਨਹੀਯਹਸੀਸਾਰਭਨੀਜੇ॥ਮ
ਨਹੀਬੰਧਨਰੂਪਕਹੀਜੇ॥੧੫॥ਆਤਮਮਨਕੇਹੋਇਸਮਨੇ॥ਬਿ
ਪਨਆਪਨਮਾਹਿਸੁਮਾਨੇ॥ਜਿਉਂਸਫਾਟਕਮਾਤਿਉਂਜਲਅਹੇ॥
ਲਾਲਕੁਸਮਕੀਸਿਗਤਿਗਹੇ॥੧੬॥ਲਾਲਦਰਣਤਿਨਭੀਤਰ
ਹੋਈ॥ਵਸਤਾਬਿਚਾਰੇਦਰਣਨਕੋਈ॥ਬੁਧੀਦ੍ਰਯੈਕੀਸਿਗ
ਤਿਧਾਰੀ॥ਆਤਮਭਯੋਤਿਉਂਸੀਸਾਰੀ॥੧੭॥ਆਤਮਾਲਿੰਗ
ਸਰੀਰਸੀਜੋਗਾ॥ਪਾਇਲਿੰਗੁਤਿਨੁਜਨੇਸੁਭੇਗਾ॥ਭੇਗੁਭੇਗੁ
ਣਬਾਂਧਯੋਜੋਈ॥ਪਰਵਸਾਫਿਰੈਸੁਜਗਮੈਸੋਈ॥੧੮॥ਅ
ਦਿਬਿਖੇਮਨਗੁਣਹਨਿਹਾਰੇ॥ਪਛੇਤੇਬਹੁਕਾਮਨਧਰੇ॥ਸਾ
ਰੁਕਰਾਜਜਤਮਸਭੇਦਾ॥ਪਾਇਜੋਨਬਹੁਲਹੋਸੁਖੇਦ॥੧੯॥
ਯਾਬਿਪਕਰਮਨਕੇਆਧੀਨਾ॥ਕ੍ਰਮੇਜੀਵਜਗਜਿਉਂਜਲਮੀ
ਨਾ॥ਪਰਲੇਲੋਯਾਬਿਪਦੁਖਪਾਵੇ॥ਬਹੁਰੇਜਾਇਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਸਮ
ਏ॥੨੦॥ਪੂਰਬਕ੍ਰਿਤਉਪਾਸਨਜੋਈ॥ਵਾਸਿਨਕਰਮਮਿ
ਲੇਪੁਨਿਦੋਈ॥ਅਨਾਦਿਆਵਿਦਯਾਕੇਬਸਪਰਯੋਗਸ੍ਰਿਸ੍ਟ
ਕਾਲਬਹੁਰੇਨਿਹਸਰਯੋ॥੨੧॥ਯਾਬਿਪਜੀਵਕ੍ਰਮੇਬਹੁਬ
ਰਾ॥ਘਟੀਯੀਰਾਜੇਉਂਦੁਖਆਪਾਰਾ॥ਉਦੈਹੋਹਿਜਬਪੁਨਿਕ
ਮਾਏ॥ਸਿਤਨਕੀਸਿਗਤਿਤਬਪਾਏ॥੨੨॥ਮੇਰੇਭਗਤਿਜਾਂਤਿ
ਉਰਜੋਈ॥ਮੈਮੈਮਾਤਿਉਪਜਾਵੇਂਤੇਈ॥ਪੁਨਿਮਮਕਥਾਸੁਦਣ

ਰਹੋਈ। ਦੁਰਲੱਭ ਯਾਹਿਜਗਤਿ ਮੈਂ ਸੋਈ। ੨੩॥ ਬਹੁ ਰੋਤ ਤੁ
 ਸਰੂਪਾਗਿਆਨਾ ਬਿਨਾਖੇਦਹੋਵੇਤਿ ਹੁੰਨਾ। ਵਾਕਮਰਥਕੋਗਿ
 ਆਨਸੁਜੇਈ। ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਉ ਪਜੇਸੋਈ। ੨੪॥ ਤਨੁਇ
 ਰੁਯਮਨੁ ਪ੍ਰਾਣਹਿ ਕਾਗਾਇਨ ਤੇਭਿੰਨ ਜੁਰੂਪਉਦਾਗਾ ਸੱਤ ਅ
 ਨੰਦ ਸੁਏ ਕਾਨੂਪਾਤ ਕੋਜਾਨ ਸੁਆਤ ਮਰੂਪ। ੨੫॥ ਹੋਵੈ ਮੁ
 ਕਤਿ ਬਾਰਨਾਹਿ ਲਾਗੇ। ਬਿਪਨ ਸਰਬ ਸੁਜਗ ਕੇਤਿ ਆਗੇ।
 ਮੋਹ ਬਖਨ ਯੋਤਾ ਮਨਿ ਜੇਈ। ਸੱਤ ਅਹੇ ਸੀਸੇ ਨਾਹਿ ਕੋਈ।
 ੨੬॥ ਯਾ ਬਿਪ ਮੋਹ ਬਖਨ ਯੋਸਾਗ। ਕਰੇ ਨਿਰੰਤਰ ਯਾਹਿ
 ਬਿਚਾਰਾ। ਤਾਂ ਕੋ ਦੁਖ ਜਗਤ ਕੋ ਜੇਈ। ਨਾਂਹਿ ਕਦਾ ਚਿਤ ਛੁੱਹੇ ਸੁ
 ਰੇਈ। ੨੭॥ ਤਾਗਤੁ ਪੁਨਿਏਹੁ ਨਿਰੰਤਰ। ਮੋਹ ਕਹਯੋਹੋਰੇਉ
 ਰਾਜੰਤਰਾਨਾਹਿ ਛੁੱਹੇ ਤੋ ਕੋ ਦੁਖ ਜਾ ਲਾ। ਕਰਮ ਬਿਪਨ ਤੇ ਮਿਟੇ
 ਕਰਾਲਾ। ੨੮॥ ਸੁਭੁ ਤੇ ਪੂਰਬ ਤਵ ਮਾਹੀ। ਉਤਮ ਰੁਗਤਿ ਕ
 ਰੀ ਮਮ ਮਾਂਹੀ। ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਰੇ ਦਰਸਨ ਪਾਯੋ। ਅਬ ਤੇ ਬਿਪਨ ਸਗ
 ਲਾ ਮਿਟਾਯੋ। ੨੯॥ ਮੈਰੇ ਰੂਪਾਧਿਆਇ ਮਨ ਮਾਂਹੀ। ਮੋਹ ਕਹ
 ਯੋਹੋਰੇਉ ਰਾਮਾਂਹੀ। ਪ੍ਰਵਾਹ ਪਤਿਤ ਕਾਰਯੋਹੋ ਜੇਈ। ਕਰੇ ਨਿਰੰ
 ਤਰ ਲੇਪਨ ਹੋਈ। ੩੦॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾਇ ਹੁੰਨਾ ਤਿਬਖਾਨੀ। ਸੁਨਿਤਾ
 ਰਾਸੀਤਾ ਪਤਿਬਾਨੀ। ਤਨ ਆਤਿ ਮਾਨੁ ਸੋ ਕਤਿ ਆਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਰ
 ਘੁ ਵਰਕੇ ਪਾਇਨ ਲਾਗਾ। ੩੧॥ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਲਹਰ ਖਾ
 ਨੀ। ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਤਈ ਦੁਖ ਹਾਨੀ। ਰਾਮ ਪਰਾਤਮ ਨਰਾਦਤ
 ਗ। ਵਾਂਕੀ ਸੀ ਗਤਿ ਪਾਇਉਦਾਗਾ। ੩੨॥ ਆਨਾਦਿ ਬਿਪ ਸੁਭੁ ਦੁ
 ਰਲੀਦਾਰੇ। ਮੁਕਤਿ ਭਈ ਕਿਲਾਵੇਖ ਸੁਭੁ ਟਾਰੇ। ਮੁਕਤਿ ਕਲ
 ਪ ਰੁਮਰਾਮ ਉਦਾਰਾ। ਉਮਾ ਫਿਰੇਂਦਹਾਦਿ ਪਨ ਮਝਾਰਾ। ੩੩
 ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ। ॥ ਸੁਨਿਕੈ ਸੁਰੀਵ ਸੁਏ ਬਤੀਆ ਮੁਖ ਰਾਮ
 ਕਹੀਉ ਰਾਜੰਤਰ ਪਾਹੀ। ਸੁਆਸਤ ਭਯੋਉ ਰਭੀਤ ਰਸੇ ਨਿਖਲੇ

ਯਾਗਿਆਨਸੁਦੁਰਨਿਵਾਰੀ॥ਪੁਨਿਵਾਰਜਨੈਨਸੁਰਾਮੁਲੇ
 ਸੁਰੀਵਬੁਲਾਇਸੁਏਹੁਚਾਰੀ॥ਸੁਨਿਕ੍ਰਤਬਡੇਸਵਕੀ
 ਕਿਤਜੇਸੁਤਤਾਹਿਬੁਲਾਇਕਗਾਇਸੁਸਾਰੀ॥੩੪॥ ਦੇ
 ਹਰਾ॥ ॥ਮੇਰੀਆਇਸੁਮਾਨਕੈਕਰੇਸਗਲਾਕਿਤਸੋਇ॥
 ਉਰਪਦੇਹਕੇਹੇਤੁਕਰਬੇਦਬਖਾਨਯੋਜੋਇ॥੩੫॥ ਸੈਯਾ॥
 ॥ਮਨਸੁਰੀਵਬੁਲਾਇਬਲੀਕਪਿਬਾਲੀਕੀਦੇਹਿਸੁ
 ਲੀਨਉਠਾਈ॥ਫੂਲਨਕੇਸੁਬਿਬਾਨਬਿਖੇਸੁਰੁਨੀਰਨਵਾਇ
 ਉਠਾਇਸੁਪਾਈ॥ਰਾਜਨਕੇਉਪਚਾਰਬਡੇਸਭਤਾਂਹਿਸਮੇਤਿ

ਨਲੀਨਬੁਲਾਈ॥ਬਾਮਨਮੰਤ੍ਰਬਜੀਗਪਨੇਪੁਨਿਦਿਦਭਭੇਰਾ
 ਨੇਕਬਜਾਈ॥੩੬॥ਬਾਨਰਕੇਸਿਰਦਾਰਬਡੇਪੁਨਿਅੰਗਦਅੰਪੁਰ
 ਬਾਸਪਨੇਰੋਅੰਗਦਮਾਤਰੁਮਾਬਿਲਲਾਤੁਚੁਰਾਤਨੈਨਪਤੀ
 ਕਰਟੇਰੋਚੰਦਨਕਾਠਬਨਾਇਚਿਤਾਪੁਨਿਅੰਗਦਦਾਹੁਰਯੋ
 ਦੁਕਨੇਰੋ॥ਨੀਰਸੁਨਾਇਤਿਲੋਦਿਕਦਾਨਦਯੋਪੁਨਿਅੰਗਦਲੇ
 ਪਿਰਮੇਰੇ॥੩੭॥ਸੀਬਰਨਾਇਪਟੀਬਰਲੈਪੁਨਿਰਾਮਸਾਮੀਪ
 ਸਭੈਚਲਿਆਏ॥ਰਾਮਪਦਾਂਬੁਜਬੰਦਨਕੈਸੁਰੀਵਤਬੈਇਰਬੈ
 ਨਾਮਲਾਏ॥ਬਾਨਰਰਾਜਕਰੋਇਹਰਾਮਸਾਮਿਪਬਡੀਸੁਪਰੇ

ਮਪਾਏਮੇਤਵਦਾਸਸੁਪਾਦਭੁਜੇਲਖਮੀਨਿਜਿਵੇਪਦਸੇਵਕ
ਮਾਏ॥ ੩੮॥ ਯੈਸੁਰੀਵਕਹਯੋਜਬਹੀਤਬਰਾਮਹਮੇਮੁਖਏਹ
ਬਖਾਨੀਬੇਗਚਲੇਪੁਰਭੀਤਰਤੀਮਮਆਇਸੁਲੈਤਵਪੀਤਿ
ਸੁਜਾਨੀਗਬਾਨਰਰਾਜਕਰੇਸਗਲੇਆਭਿਖੇਕਕਰੇਆਪਨੀਕਾ
ਧਾਨੀਮੀਤਨੇਮੈਪੁਰਿਮਾਂਹਿਬਰੇਦਸਚਰਸਮਾਉਰੇਮੇਇਹਠ
ਨੀ॥ ੩੯॥ ਚਾਲਹਿਗੇਪੁਰਿਭੀਤਰਿਤੇਸੁਰੀਵਸੁਨੇਯਹਕਾ
ਤਹਮਾਰੇਅੰਗਦਕੇਯੁਵਰਾਜਾਦਿਜੇਕਰਆਦਰਯੈਕਰੇਯੈ
ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇਪਾਵਸਕੇਦਿਨਸਾਨੁਜੈਮੈਗਿਰਸੀਸਸਬਸੇਪੁ
ਰਿਤੇਸੁਕਨਾਗੇਤ੍ਰਿਪੁਰਮੈਬਸੈਕੇਸੁਨੇਜੈਸੀਯਸੇਪਨਕੇਪਯੈ
ਹਲਕਾਰੇ॥ ੪੦॥ ਰਾਮਪਦਾਂਬੁਜਬੰਦਨਕੈਸੁਰੀਵਚਲੇਉ
ਰਆਇਸੁਮਾਨੀਦੇਵਕਹੋਨਿਜਦਾਸਯਥਾਤਿਮਜਾਵਤਹ
ਕਪਿਕੀਰਜਧਾਨੀਗਰਾਮਕੀਆਇਸੁਮਾਨਗਏਕਪਿ
ਨਾਇਕਯੈਲਖਮੀਨਿਸਮਾਨੀ॥ ਜਾਇਪੁਰੀਕ੍ਰਿਤਸੋਇਕਰੀ
ਰਪੁਨਾਇਕਜੇਮੁਖਮਾਂਹਿਬਖਾਨੀ॥ ੪੧॥ ਕੀਸਨਗਜਸੁ
ਪਾਇਕਪੀਸੁਰਰਾਮਕੇਕ੍ਰਤਕੇਪੁਜਨਕੀਨੋਰਾਮਕੇਕ੍ਰਤਤਥੈ
ਪੁਰਤੇਚਲਿਰਾਮਕੇਪਥਾਬੇਖੇਮਨਦੀਨੋ॥ ਪਾਦਪ੍ਰਣਾਮਕੀ
ਯੋਹਰਿਕੇਪੁਨਿਆਇਖੰਡੇਫਿਗਰਾਮਆਪੀਨੋ॥ ਪ੍ਰਵਰਖਣੁਤੁ
ਪਰਕੇਸਿਰੇਮੇਇਕਪੇਖਗੁਠਾਅਤਿਰੂਪਨਦੀਨੋ॥ ੪੨॥ ਸੁਪ
ਸਫਾਟਕਸੇਵਹਕੰਦਰਦੀਪਤਿਵੰਤਪਿਖੇਗਵੇਲਾਜੋ॥ ਬ੍ਰਿਦ
ਨਆਤਪਵਾਤਨਿਵਾਰਕਮੁਲਫਲਾਦਿਕਹੋਫਿਗਫੁਜੋਰ
ਘਟਵਾਸਕੇਹੇਤਕਰੀਹਚਕ੍ਰਤਬਲੀਲਘੁਸੇਗਿਬਿਰਾਜੋ॥
ਦੈਜਗਪਾਲਕਕ੍ਰਤਦੁਊਗਿਰਜਾਨਾਭਿਜੇਨਰਤੇਨਿਰਲਾਜੋ॥ ੪੩॥
ਸਿਕੁਰਛੰਦਾ॥ ੧॥ ਦਿਬਮੁਲਫਲਪੁਸਪਸੇਜਾਹਿ
ਲਟੇਅਵਨੀਰਾਜਾਮੁਕਤਾਸਮਾਨਪੁਊਜਲੇਜਲਭਰੇਤਾਲ

ਬਿਸਾਲਾ ਬਹੁਵਰਣੀ ਮੁਗਾ ਬਿਰੰਗ ਸੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੁਗਿਰਹਾ ਪਾਠਾ
 ਪੁਕੁਲੋਤਮ ਰਾਮ ਜੀਤ ਹਿ ਬਾਸ ਕੀ ਨਮੁ ਰਾਹੀ ॥ ੪੪ ॥ ॥ ਇ
 ਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਆਪਿ ਯਤੁ ਮਰਾ ਮਾਇਏ ਉਮਾਂ ਮਹੇ ਸੁਰ ਸਿਬਾ ਦੇ ਕਿਸ
 ਕਿ ਪਾਕੁੰਡੇ ਤਿਤੀਯੋ ਪਿਆਇ ॥ ੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਉਦਾਹਾ
 ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਪਾਵ ਸਕੇ ਦਿਨ ਰਾਮ ਤਹਾਂ ਮਾਇ ਕੰਦਰ ਮੰਦਰ ਬ
 ਸ ਕੀਯੋ ॥ ਮੂਲ ਫਲਾ ਦੇ ਕਭੋਜਨ ਕੈ ਮਨ ਤੋ ਖਭਰੇ ਸੁਭ ਨੀਰ ਪੀਯੋ
 ॥ ਵਾਤ ਚਲੇ ਜਲ ਮੇ ਪਾਠਿ ਰੇ ਮੁਖ ਗਾਜ ਤਾਂ ਸਹਾ ਬਿਜੁ ਲੀਯੋ ॥
 ਕਾਂਚਨ ਕਖ ਮੈਂ ਗਜ ਰੇ ਲਤ ਰਾਮ ਨਿਹਾਰਾ ਚੰਤ ਲੀਯੋ ॥ ੧ ॥
 ਪਾਵਤ ਆਵਤ ਏਣਾ ਵਿਹੰਗ ਮਰਾ ਮਨਿ ਹਾਰਤ ਹੀ ਹਰਾ ਖਾਵੇਂ ॥
 ਵੈਬਨ ਬਾਸ ਨਿਵਾਸ ਤਹਾਂ ਫਿਗ ਪੋਲ ਮਨੇ ਮੁਨਿ ਪਿਆ ਨਲਗਾ
 ਵੇਂ ॥ ਚਿਤ ਲਿਖੇ ਜਨੁ ਏਣੇ ਵਿਹੰਗ ਮਨਾਹਿ ਕਦਾ ਚਿਤ ਅੰਗ ਤੁਲਾ
 ਵੇਂ ॥ ਜਲ ਪਰਾਸ਼ ਮਰਾ ਮਾਠਿ ਰੇ ਗਿਰਾ ਸਿਪਾ ਮੁਗਾ ਖਗ ਸੇਵਕ ਮ
 ਵੇਂ ॥ ੨ ॥ ਆਪਿ ਆਨ ਸਮਾਧਿ ਬਿਰਾਮ ਭਏ ਏ ਕੰਠ ਗਾਇ ਕੰਤ ਹੁਤੇ
 ਪੁਰਾਣੀ ਸਿਪਾ ਆਰਭੇ ਮਨ ਹੋਇ ਆਪੀ ਨ ਸੁਮਿਤ ਜਾਪ ਕਰ
 ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਈ ॥ ਪੂਰਬ ਵਾਕਤੁ ਮਾਰੇ ਸੁਨੇ ਗਯੋ ਚਿਤ ਸ ਦੇ ਹਿ ਸੁਮੇਰਿ
 ਬਿਲਾਈ ॥ ਕਿੰਹੁ ਭਾਂਤਿ ਭੁਜੇ ਕ੍ਰਿਆ ਮਾਰਗ ਤੇ ਇਹ ਜਾਨਨ ਕੀਹ
 ਮਰੇ ਉਰਾ ਆਈ ॥ ੩ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਯੋਗੀ ਕਿਹਾ ਬਿਪਤੋ ਹਿ
 ਰਾਧੇ ॥ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜੋਗ ਉਰ ਸਾਧਨ ਸਾਧੇ ॥ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨਾਮ ਉਪਾਸਨ ਜੋਈ
 ॥ ਯੋਗੀ ਕਹੇ ਮੁਕਤਿ ਪਵਿਸੇਈ ॥ ੪ ॥ ਨਾਰਦ ਬਿਆਸ ਯਹੀ ਬ
 ਹੁ ਰਾਖੇ ॥ ਕਮਲਾਸਨ ਮੁਖ ਯਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ॥ ਵਰਣਾਸ਼੍ਰਮ ਜਗਤ
 ਤਰਜੇਈ ॥ ਮੁਕਤਿ ਦਿਪਾਇ ਕਤਿ ਨ ਕੋਏਈ ॥ ੫ ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਦਰ
 ਣੈ ਹੈ ਜੇਤੋ ॥ ਮੁਕਤਿ ਲਏ ਇਨ ਪੰਥ ਸੁਤੇਤੋ ॥ ਸੁਖ ਸਾਧਨ ਯਹ ਆਹੇ ਉ
 ਦਾਹਾ ਠਿਖ ਗਣ ਕਹੇ ਸੁਰਾਮ ਉਚਾਰਾ ॥ ੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਭੁ
 ਤਤੁ ਮਾਰੇ ਭਗਤਿ ਹੈਂ ਸੋ ਭਕੇ ਉਪਕਾਰਾ ॥ ਤਵ ਸੇਵਨ ਸੁਖ ਸਾਧਨੇ

ਤੁਮਹੀਕਰੋਉਚਾਗਾ॥੭॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੇਵਾਚਾਰੰਪਈ॥ ੧੫
 ਮੇਰੀਪੁਜਾਬਹੁਬਿਸਤਾਰਾਗੁਤਨਹੀਤਿਨਕੋਕਛੁਪਾਗਾਤ
 ਦਿਪਮੇਸਿਖੇਪਬਤਾਵੇਂਕੁਮਤੇਸਗਲਸਿਦੇਹੀਮਟਾਵੇਂ॥੮॥
 ਪੁਰਬਕਰੇਸੁਇਹੁਪ੍ਰਕਾਰਾਅਪਨੇਸੁਤਰਕੇਅਨੁਸਾਰਾਪਾਇ
 ਜੇਠੈਹੋਇਦੁਜਾਤੀ॥ਗੁਰਪਦਤੁਜੇਸਦਾਦਿਨਰਾਤੀ॥੯॥ਗੁ
 ਰਤੇਲੈਮੰਤਰਾਬਿਪਤੈਸੇ॥ਮੇਕੋਭਜੇਕਹੇਗੁਰਜੈਸੇ॥ਕੈਹਿਰਦੈਕੈ
 ਪਾਵਕਮਾਹੀ॥ਪੂਜੇਮੋਹਿਪ੍ਰੇਮਉਰਮਾਹੀ॥੧੦॥ਪ੍ਰਤਿਮਾਮੇਕੈ
 ਰਵਕੇਮਾਹੀ॥ਕੈਪੁਨਿਸਾਲਗਾਮਕੇਮਾਹੀ॥ਹੋਇਨਿਰਾਲਮਪੁ
 ਜਨਕੋ॥ਮੇਰੇਨਾਮਸਦਾਮੁਖਰੇ॥੧੧॥ਪ੍ਰਥਮੈਪ੍ਰਾਤਸੁਨਾਵੈਨੀ
 ਗਾਅਪਨੇਕਰੇਸੁਸੁਪਸਰੀਗਾਮੰਤ੍ਰਪਛਕਰੀਮਤਕਲਗਾਵੇ॥ਜੇ
 ਬਿਪਬੇਦਸੁਪ੍ਰਥਮੈਬਤਾਵੇ॥੧੨॥ਸਿਧਿਆਦਿਕਜੇਕਰਮਬ
 ਖਾਨੇਤਿਪੁਨਿਕਰੇਬੇਦਾਜਿਮਤਨੇ॥ਪੁਰਬਕਰੇਸਿਕਲਪਾਬਿਧਾਨ॥
 ਕਰਮਸਿੰਧਾਹਿਤਨਰਮਤਮਾਨ॥੧੩॥ਮੇਵਪੁਜਾਨਕਰੇਗੁਰਪੁਜ
 ॥ਤਮੇਰਾਵਨਾਅਗੇਦੁਜਾਨਸਿਲਾਮਾਹਿਇਸਨਾਨਕਰਾਵੇ॥
 ਪ੍ਰਤਮਾਪਰਰੂਮਾਲਾਫਿਰਾਵੇ॥੧੪॥ਬਹੁਬਿਪਛੁਲਸੁਰੀਪ
 ਚਢਾਏ॥ਯਾਬਿਪਪੂਜਸਿਧਤਾਪਾਏ॥ਕਪਟਨਹੀਮਨਤੀਤ
 ਰਪਾਰੇ॥ਪੂਜਨਕਰੇਨੇਮਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ॥੧੫॥ਪ੍ਰਤਿਮਾਮੇਰੂਖਨ
 ਪਹਿਰਾਵੇ॥ਮੇਰੇਉਰਾਨਿਰਉਪਜਾਵੇ॥ਪ੍ਰਤਮਾਹੁਤਪਾਵਕਾ
 ਹੁਸਰੇ॥ਸਥਿਤਲਮੇਰਾਵਿਪੂਜਨਕਰੇ॥੧੬॥ਸਰਪਾਸਹਤਿਦੇ
 ਇਮਮਵਾਰਿ॥ਸੋਭੈਲਖਮਣਪਿਆਰਾਪਰਜੇਭਖਭੋਜ
 ਕਰਲਿਆਵੇ॥ਅਖਤਰੀਪਸੁਛੁਲਚਢਾਵੇ॥੧੭॥ਤਾਂਪਰਮੇ
 ਨਾਹਿਕਿਉਹਰਖਾਵੇਂ॥ਪ੍ਰੇਮਸਾਹਿਤਉਰਭੋਗਲਗਾਵੇਂ॥ਪੂਜਾਦੁ
 ਬਸਰਬਪਰਮਾਰੇ॥ਤਿਮੇਰੇਪੂਜਨਕੰਲਾਰੇ॥੧੮॥ਚੈਲਾਜਿ
 ਨਕੁਸਤਲੋਬਿਛਾਈ॥ਬੈਠੇਮੇਸਨਮੁਖਮਨਲਾਈ॥ਅੰਤਰਕ

੨੦੯
 ੧੦੧

੨੧੦
੨੧

ਗੁਪਤਿਕਰੇਨਿਆਸਾਬਾਹਰਤੀਤਰਸੁਪਪ੍ਰਕਾਸਾ॥ ੧੯॥ ਕੇਸ
 ਵਾਦਿਨਿ ਯਾਸਪੁਨਿਜੇਈ॥ ਬਹੁਰਕਰੇਮਨੁਲਾਇਸੁਤੇਈ॥ ਤੋ
 ਤੁਨਿਯਾਸਬਹੁਰੇਵਹਕਰੇ॥ ਉਰਕੇਸਤਾਕਿਲਾਦਿਖਪਰ
 ਰੇ॥ ੨੦॥ ਮਮਮੂਗਤਿਪਿਜਰਕੇਨਿਯਾਸਾਮੰਤ੍ਰਨਿਯਾਸਪੁਨਿ
 ਕਰੇਪ੍ਰਕਾਸਾ॥ ਪ੍ਰਤਿਮਾਦਿਕਮੈਤੈਸੇਕਰੇ॥ ਆਲਸਨਾਉਰਮੰਤ
 ਰਪਰੇ॥ ੨੧॥ ਸਨਮੁਖਬਾਵੇਕਲਸਟਿਕਾਇ॥ ਪ੍ਰਹਿਪਾਦਿ
 ਕਦਖਣਸੁਬਨਾਇ॥ ਆਰਘਾਦਨਪੁਨਿਮਾਦਪ੍ਰਦਾਨਾਮੁ
 ਪਰਕਾਦਿਤਥਾਚਿਮਾਨ॥ ੨੨॥ ਪਾਤ੍ਰਚਾਰਸੁਭਪਰੇਬਨਾਈ
 ॥ ਮੇਰੇਬਿਖੇਭੁਲੇਮਨਲਾਈ॥ ਮੇਰੀਕਲਾਜੀਵਜਿਹਨਾਮਾ
 ਗਵਿਸਮਉਜਲਚੇਤਨਪਾਮਾ॥ ੨੩॥ ਦੇਹਾਬਿਆਪਕਸਾਰੇ
 ਜੇਈ॥ ਰਿਦੇਕਮਲਮੇਧਿਆਵੇਸੇਈ॥ ਪ੍ਰਤਮਾਦਿਕਮੈਕਰੇਆ
 ਵਾਹਨਾ॥ ਮੇਰੀਕਲਾਦੂਖਬਨਦਾਹਨਾ॥ ੨੪॥ ਪਾਦਯਗਘਮ
 ਚਮਨਇਸਨਾਨਾ॥ ਪਟਪਹਿਰਾਏਭੂਖਨਨਾਨਾ॥ ਯਾਦਤਸਕਤ
 ਕਰੇਉਪਚਾਰਾ॥ ਬਾਹਰਭੋਗਸੁਕਪਟਾਬਿਸਾਰਾ॥ ੨੫॥ ਜੋਵਿ
 ਭੂਤਪਾਰਿਮਾਹਿਨਿਹਾਰੇ॥ ਤੋਪੁਜੇਮਮਯਾਹਿਪ੍ਰਕਾਰੇ॥ ਕਸਤੂ
 ਰੀਕੁੰਕਮਲੈਬਹੁਭਾਂਤੀ॥ ਅਗਰਚਢਾਏਚੰਦਨਜਾਤੀ॥ ੨੬॥
 ਫੂਲਸੁਗੰਧਸੁਫਲਹਆਪਾਈ॥ ਮੇਹਚਢਾਏਮੰਤ੍ਰਉਰਾਈ॥
 ਦਸਅਵਰਣਪੁਜਾਪੁਨਿਕਰੇ॥ ਅਗਮਜਿਹਾਬਿਪਤਾਂਹਿਉਚ
 ਰੇ॥ ੨੭॥ ਕਰੇਨੀਗਾਜਿਨਦੀਪਜਗਾਵੇ॥ ਸੁਪਸਿਵੇਦਸੁਬਹੁ
 ਚਢਾਵੇ॥ ਸਰਪਾਕਰਦੇਵੇਪੁਨਿਜੇਈ॥ ਮੇਭੋਗੇਕੇਵਲਪੁਨਿਸੇ
 ਈ॥ ੨੮॥ ਸਰਪਾਬਿਨੁਈਸੁਰਨਹਿਖਾਏ॥ ਰਾਵੇਭੋਗਸੁਲਾ
 ਖਲਗਾਏ॥ ਹੋਮਕਰੇਪੁਨਿਪਾਵਕਿਮਾਹੀ॥ ਮੰਤ੍ਰਾਬਿਪਾਨ
 ਪਛੇਮੁਖਮਾਹੀ॥ ੨੯॥ ਅਗਸਤਬਖਾਨਯੋਮਾਠਗੁਜੈਸੇ॥
 ਕੁੰਡਬਨਾਏਪਰਮੈਤੈਸੇ॥ ਮੂਲਮੰਤ੍ਰਕਰਹੋਮਸੁਕਰੇ॥ ਕੈਪੁਨਿਪੁ

ਸੁਕਤਉਚਰੇ॥ ੩੦॥ ਕਰੇਉਪਾਸਨਵਾਜਗਪਾਵਕਾਹਿਮੇਚਰੇ ੨੧
 ਪ੍ਰਤਤੰਤੁਲਯਾਵਕਾਜਾਂਬੂਨਦਸਮਦਿਬਸੁਰੂਪਾਰਿਬਸੁ ੨॥
 ਭੂਖਨਪਠੇਅਨੂਪ॥ ੩੧॥ ਹੋਮਕਾਲਾਸਮੋਕੋਧਿਆਵੇਪਾ ੦
 ਵਕਮਾਰਿਆਹੁਤੀਪਾਵੇ॥ ਪਾਠਖਦਕੋਬਲੀਆਦੈਆਪਤਾਹਿ
 ਮਥੇਖਪੁਨਿਕਰੇਸਮਾਪਤਾ॥ ੩੨॥ ਮੇਹਧਿਆਨਬਹੁਰੋਜਪਕ
 ਰੇ॥ ਧਰੇਮੰਨਨਾਬ੍ਰਿਥਾਉਚਰੇ॥ ਮੁਖਬਸਾਹਿਤਦਏਤੰਬੁਲਾ॥
 ਪ੍ਰੀਤਸਿਯੁਕਤਪ੍ਰੀਤਸਤੁਮੁਲਾ॥ ੩੩॥ ਗੀਤਨਿਰਤਮੇਰੋਹਿਤ
 ਕਰੇ॥ ਪਾਠਕਰੇਉਸਤਤਿਬਿਸਤਰੇ॥ ਵੰਡਸਮਾਨਸੁਬੰਦਨਪਾਠੇ
 ॥ ਧਿਆਵੇਮੋਹਸੁਚੀਤਮਝਾਰੇ॥ ੩੪॥ ਗ੍ਰਾਵਨਮਯਪਰਸਾਦੇਅ
 ਪਾਰੇ॥ ਮੋਹਦਯੋਲੈਸਿਰਪਰਪਾਰੇ॥ ਕਰਮੇਪਾਰਸੁਦੇਪਦਮੇਰੇ॥
 ਸੀਸਨਿਵਾਇਸੁਯੋਮੁਖਦੇਰੇ॥ ੩੫॥ ਘੋਰਸੰਸਾਰਘਨੇਦੁਖਭਾਗੀ
 ॥ ਤਾਂਤੇਰਾਖੇਮੋਹਮੁਠਾਗੀ॥ ਕਰਪਰਣਾਮਾਵੇਸਰਜਨਕਰੇ॥ ਪ੍ਰਤ
 ਕਜੇਤਿਸਿਮਰਉਧਰੇ॥ ੩੬॥ ਯਾਬਿਧਕਹਯੋਉਪਾਸਨਜੇਈ
 ਕਰੇਸੁਾਬਿਪਦਤਯਾਕੋਕੋਈ॥ ਮੋਹਅਨੁਗ੍ਰਹਾਉਹਪਰਕੋਕਾ॥
 ਪਾਇਸਿਧਿਸੋਤਿਆਰੇਸੇਕਾ॥ ੩੭॥ ਗਦਿਨਾਦੈਨਮੇਜੇਮੇਰੋਭੁ
 ਤਿਆਪੁਜੇਯੋਅਮਪ੍ਰੇਮਪ੍ਰਸਕਤਾਬਿਨਸਿਦੇਹਪਾਇਦੁਹਮੇਕੋਲਖ
 ਮਣਸਾਰੁਬਖਾਨੇਤੋਕੇ॥ ੩੮॥ ਸੰਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ ਪਰਮਾਰੋਪ
 ਸੁਪਾਵਨੋਪਥਹੈਸਨਾਤਨਭ੍ਰਾਤਾ॥ ਕਰਸੰਖੇਪਬਨਾਉਕੈਮੇਭਾ
 ਖਜੇਸਖਯਾਤਾਪਢੇਯਾਹਿਸਿਰੰਤੰਪੁਨਿਜੇਸੁਨੇਮਨਲਾਇ॥
 ਸਮਸਤਪੂਜਾਜੇਕਰੇਫਲਤਾਸਮਾਨਸੁਪਾਇ॥ ੩੯॥ ਚੌਪ
 ਈ॥ ॥ ਗਇਹਭਾਂਤਿਪਰਾਤਮਰਾਮਦਯਾਲਾ॥ ਕ੍ਰਿਯਾਯੋਗ
 ਸੁਕਹਯੋਬਿਸਾਲਾ॥ ਸੇਸਅੰਸਪੂਛਯੋਨਿਜਭ੍ਰਾਤਾ॥ ਰਾਮਭਗ
 ਰਲਖਮਣਾਬਿਖਾਤਾ॥ ੪੦॥ ਪੁਨਿਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਵਤਰਾਮਮੁਠਾਰੀ॥
 ਦੁਖੀਹੋਇਮੁਖਕੀਨਉਚਾਰਾ॥ ਹਾਂਸੀਤੇਇਹਭਾਂਤਿਪੁਕਾਰੇ॥ ਪ੍ਰ ੦

ਟੁਕਾਹਿਤਿਨਾਹਿਨਿਹਾਰੇ॥੪੧॥ ਯਾਂਬਿਪਬਹੁਤਾਬਿਲਾਪਸੁਕੀ
 ਨਾਉਮਾਰੁਏਪੁਨਿਨਿੰਦਾਲੀਨਾਤਹੀਸੇਮੇਕਿਸਕਿਪਾਮਾਹੀ
 ॥ਹਨੁਮਾਨਬੋਲੇਮੁਖਮਾਹੀ॥੪੨॥ ਕਪਿਨਾਇਕਸੁਗੀਦਏਕਾਂ
 ਤਾਹਨੁਮਾਨਤਿਹਕਹੋਬਿਤਾਂਤਾਰਾਜਨਸੁਨੁਮਾਬਤੇਹਬਤਾਉਂ
 ਤੇਰੇਹੀਹਿਤਤੇਹਿਸੁਨਾਉਂ॥੪੩॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਹਮਕਰੋ
 ਉਪਕਾਰਸੁਪੁਰਬਤੈਕਪਿਮੁਢਸੁਹੈਬਿਸਰਾਏ॥ਬੀਰਪ੍ਰਸਿਧ
 ਸੁਲੋਕਤਿਹੁੰਦਹਮੀਗਦਤਾਤਸੁਤੇਹਿਤਪਾਏ॥ਅੰਗਦਮਾਤੁ
 ਜੇਪਦੇਸਠਰਾਜਦਏਸਿਰਛੰਡਾਫਿਗਾਏ॥ਸੇਵਹਰਾਮਬਸੇਨਿ
 ਰਮੇਸਹਿਕ੍ਰਾਤਬਲੀਤਵਦੀਨਤੁਲਾਏ॥੪੪॥ ਤੇਪਾਥਿਨੀਤਨਿ
 ਹਾਰਤਵੈਇਕਕਾਜਬਡੇਜਿਹਤੇਅਕੁਲਾਂਦੇ॥ਤੂੰਕਪਿਜਾਤਿਸੁ
 ਰਿਰਮੇਪਦਪਾਂਨਕਰੋਕਛੁਸਾਰਨਪਾਵੇ॥ਸੋਪਨਸੀਯਕੋਤੇਹਿ
 ਕਹਯੋਅਬਲੋਤੁਰਨਾਹਿਸੁਬੇਲਪਠਾਵੇ॥ਜਾਨਤਿਹੋਕਪਿਬਲੀ
 ਜਿਵੇਅਬਤੂਤਿਨਤੇਲਿਜਪ੍ਰਾਨਪ੍ਰਾਵੇ॥੪੫॥ ਸੁਨਿਕੈਹਨੁਮਾਨ
 ਕੀਬਾਤਨਕੋਕਪਿਨਾਥਤੁਰਯੋਮੁਖਏਹਮਲਾਈ॥ਹਨੁਮਾਨਕ
 ਹਯੋਤਵਸਾਹੁਤੁਰਤੁਰਸੁਮੇਹਿਤਬਾਤਸੁਨਾਈ॥ਅਮਆਇਸੁ
 ਬੇਗਦਸੋਦਿਸਕੋਦਸਸਹੰਸਕਪੀਅਬਦੇਹਪਠਾਈ॥ਕਪਿ
 ਸਾਤੁਹਦੀਪਨਮਾਹਿਜਿਤੇਸਾਭਿਲਿਆਵਹਿਬੇਗਸੁਜਾਇਬੁਲਾ
 ਈ॥੪੬॥ ਏਕਹਪਖਾਬਿਖੇਸਗਲੇਕਪਿਪ੍ਰੰਗਵਆਹਿਨਫੀ
 ਲਲਗਾਵੇ॥ਆਇਸੁਮੇਟਿਸੁਜੇਕਪਿਮੁਢਸੁਪੱਖਬਪੀਕਕ
 ਛੁਦਿਨਲਾਂਦੇ॥ਸਾਚਕਹੋਹਨੁਮਾਨਸੁਨੇਤਿਨਪਾਣਹਨੇਯਹਦੰਤ
 ਸੁਪਾਂਦੇ॥ਆਇਸੁਦੈਘਰਮਾਂਹਿਗਏਕਪਿਮਾਰੁਤਅੰਰਨਪਾਸ
 ਸੁਨਾਂਦੇ॥੪੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਆਇਸਲੈਕਪਿਰਾਜਕੀਮੀ
 ਬਿਦਗੀਹਨੁਮਾਨਾਬਸਰਗੀਛਬੁਲਾਇਕੈਭੇਜੇਦੇਸਨਮਾਨ॥
 ੪੮॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਵਾਯੁਸਮਾਨਸੁਬੇਗਬਡੇਜਿਨਕੇਹੁ

ਨਨਾਹਿਸੁਜਾਤਗਿਨਾਏ॥ ਭੂਪਰਕੇਸਮਛੀਲਬਡੇਹਨੁਮਾਨਵਹੀ
ਕਪਿਦੁਤਬੁਲਾਏ॥ ਪੜਦਏਲੋਖਤਾਂਕਰਮੈਕਪਿਰਾਜਨਤੇਬਹੁੜ
ਬਦਿਵਾਏ॥ ਆਦਰਮਾਨਕੀਯੋਬਹੁਤੇਹਨੁਮਾਨਮਾਤਸੁਦੂਤਪ
ਠਾਏ॥ ੪੮॥ ॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਂ
ਮਹੇਸੁਰਸੰਬਾਦੇਕਿਸਕਿਧਕਾਂਡੇਚਤੁਰਥਾਧਿਆਇ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਵਾਚਾਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਮਹਿਸ੍ਰੀਗੁਰੂ
ਪਰਸੀਸਾਬਿਖੇਰਪੁਨਾਥਾਬਿਰਾਜਤਰਾਤਸੁਹਾਈ॥ ਬਿਰਹੇਸੁ
ਬਿਦੇਹਸੁਤਾਉਗੇਮੈਰਪੁਨਾਥਤਬੈਇਹਬਾਤਅਲਾਈ॥ ਲਖਮੰ
ਨਿਸੁਸੀਯਹਗੀਕਿਨਰਾਖਸਜੀਵਤਹੈਕਿਮਗੀਬਿਖੁਖਾਈ॥
ਦਿਨਮਾਜਾਬਿਤੀਤਮੇਕਭਏਸੁਨੇਮੈਅਬਲੈਕਛੁਸਾਰਨਪਾਈ
॥ ੧ ॥ ਮਮਪ੍ਰਾਣਪਿਯਾਜਗਜੀਵਤਹੈਇਹਭਾਂਤਕਹੇਜਗਕੇ
ਇਸੁਨਾਈ॥ ਸੁਜਿਤੇਤਿਤਜਾਨਕੀਜੀਵਤਕੀਕਛੁਯਾਜਗਮੈਲ
ਬਸਾਰਸੁਪਾਈ॥ ਸੁਨੁਕ੍ਰਾਤਿਹਰੇਬਲਕੈਤਹਿਤੇਸੁਪਸੋਪਸੁਪ
ਜਿਉਹਰੀਸੁਰਗਾਈ॥ ਕਬਿਸਿੰਘਗੁਲਾਬਭੁਜੇਪਦਕੋਹਰਿਚ
ਹਤਕੀਰਤਗੀਗਬਾਈ॥ ੨॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਲਖਖਣ
ਸੁਨੇਪਤੰਗਯਾਤਾਈ॥ ਜਨਕਾਤਮਜਾਜਾਂਹਿਚੁਰਾਈ॥ ਬਲ
ਬਾਹਨਸੁਤਯੋਕੁਲਸੀਗਾ॥ ਰਸਮਕਰੇਰਣਤਾਂਹਿਸੁਜੀਗਾ॥
੩॥ ਚੰਦਮੁਖੀਹਾਸੀਤੇਪਿਆਰੀ॥ ਬਸਤੀਰਾਖਸਭੰਨਮਣ
ਗੀ॥ ਦੁਖਆਰਤਿਮੁਹਿਨਾਹਿਨਿਹਾਰੇ॥ ਕਿਉਂਕਰਪ੍ਰਾਣਸੁਖ
ਪਨੇਪਾਰੇ॥ ੪॥ ਚੰਦਮੁਖੀਬਿਨਚੰਦਤਪਾਏ॥ ਰਾਨਸਮਾਨਉ
ਸਨਦੁਖਦਾਏ॥ ਚੰਦਨਕੀਕੋਛੁਹਾਏ॥ ਸੀਤਲਕਿਰਣਮੈ
ਹਲਗਾਏ॥ ੫॥ ਦਯਾਨਹੀਸੁਗੀਵਸੁਰਾਈ॥ ਯੈਮੈਦੁਖੀਨ
ਪੇਖੇਆਈ॥ ਨਿਹਕੰਟਕਰਾਜਜਗਤਿਮੈਪਾਯੋ॥ ਨਾਰਿਨੇਮੈਬ
ਸਮੇਹਭੁਲਾਯੋ॥ ੬॥ ਕਪਿਕ੍ਰਿਤਪਨੁਭੋਮੁਹਿਭਾਂਨਾਕਾਮ

ਕੁਸਦਾਕਰੇਮਦਪਾਨਾਸਾਰਿਦਰਿਤੁਆਈਪਿਖਰੁਛਾਸੀਸੇਧ
ਨਹਿਤਅਯੋਨਮੁਛਾ॥੭॥ਪੂਰਬਮੇਉਪਕਾਰਸੁਕਏ॥੮॥
ਪਨਕਪੀਸੁਰਦੈਬਿਸਰਏਅਬਸੁਗੀਵਸੁਰਾਰੇਮਾਰੇਬਾਂਧ
ਵਸਹਿਤਸਹਿਤਿਪੁਰਿਸਾਰੇ॥੯॥ਬਾਲੀਮਾਰੇਮੈਰਣਜੈਸੇ॥
ਆਜਸੁਗੀਵਹਨੇਪੁਨਿਤੈਸੇ॥ਯਾਂਬਿਪਕੇਪਭਰੇਪਿਖਰਾਮ॥੧੦॥
ਅਤਬਬੇਲੇਲਖਮਣਬਲਧਾਮਾ॥੧੧॥ ਸੈਯਾ॥ ਆ
ਬਆਇਸੁਮੇਹਿਦਿਜੇਰਪੁਬੀਰਹਨੇਦਸੁਤਮਤਾਕਪਿਰਾਈ
॥੧੨॥ਇਹਭਾਂਤਿਉਚਾਰਸੁਤੁਣਕਸੇਤਲਦਾਰਲਈਪਨੁਲੀਨਚ
ਣਾਈ॥ਲਖਮੰਨਿਚਲੇਇਹਭਾਂਤਿਪਿਖੇਤਬਸੀਰਪੁਬੀਰ
ਸੁਬਤਅਲਾਈ॥ਅਮਹੈਸੁਗੀਵਸੁਪ੍ਰੀਤਿਸਖਾਸੁਤਏਹੁਕਰੀ
ਤਿਨਕੀਢਿਗਜਾਈ॥੧੩॥ਬਾਲੀਜਿਦੇਨਹਿਤਾਂਹਿਹਨੀਸੁਗੀ
ਵੇਕੇਤੁਬਹੁਭਾਂਤਿਭਰਾਂਈ॥ਭੂਲਗਏਉਪਕਾਰਤੁਮੇਇਹੁਭਾਂਤਿ
ਸੁਨਿਭਰਵਾਕਅਲਾਂਈ॥ਜੇਸੁਗੀਵਕਹੇਮੁਖਤੇਗਹਿਤੇਬਤੀ
ਆਬਲਬੇਗਿਸੁਆਈ॥ਜੇਕਰਤਬਸੁਹੇਇਕਛੁਪੁਨਿਸੇਮਿ
ਲਕੈਮਮਸੀਗਕਮਾਂਈ॥੧੪॥ ਚੋਪਈ॥ ਗੁੰਮਪ੍ਰਕ
ਮਲਖਮਣਬਾਲਾ॥ਤਾਖਤਬਾਮੁਖਗਯੋਕਰਾਲਾ॥ਕਿਸਕਿ
ਧਾਪੁਏਬੇਗਸੁਧਾਏ॥ਕੋਪਭਰੇਜਨਦੇਤਜਲਾਏ॥੧੫॥ ਦੇ
ਹਰਾ॥ ਕਿਸਕਿਧਾਲਖਮਣਗਏਪੁਨਿਸੇਚੇਰਪੁਬੀਰ॥
ਬਿਗਹਿਬਿਅਕੁਲਸੀਅਕੇਰੁਏਸੁਬਿਕੁਲਸਰੀਗ॥੧੬॥
ਚੋਪਈ॥ ॥ਦੈਸਰਬੰਗਸਦਾਵਿਗਿਯਾਨਾਪਦਮਾਨਾਇ
ਕਹੈਭਗਵਾਨਾਪਰਸੀਤਾਹਿਤਸੇਚੇਮੇਸੇ॥ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਮਾਨਵ
ਸੇਚੇਜੈਸੇ॥੧੭॥ਬੁੱਧਯਾਦਿਕਕੇਸਾਖੀਸਾਰੇ॥ਆਇਆ
ਕਾਰਯਸਦਾਨਿਮਾਰੇ॥ਗਾਗਾਦਿਕਤੇਰਹਤਉਦਾਰਾ॥ਆਇ
ਆਕੇਨਹਿਤਿਨੋਬਿਕਾਰਾ॥ਬ੍ਰਹਮਾਕਰਯੋਬਚਨਜਗਜੋਈ

॥ ਕਰਯੋ ਚਹੇਂ ਹਰਿ ਸਤ ਸੁਸੇਈ ॥ ੧੫ ॥ ਦਸ ਰਥ ਘਰ ਲੀ ੨੧੪
 ਨੇ ਅਵਤਾਰਾ ਤਾਤੁ ਪਕੇ ਫਲ ਦੇਯੋ ਉਦਾਰਾ ॥ ਮਾਨਖ ਦੇ ਸਮਾ ੧੧੦
 ਪਹਰਿ ਧਾਰਾ ਚਹੇਂ ਲੋਗ ਨ ਕੀਨ ਉਧਾਰਾ ॥ ੧੬ ॥ ਮੇਮਾ ਯਾ ਬੰ
 ਪੇਜ ਨ ਜੇਈ ॥ ਕਿਹਾ ਬਿਧ ਮੁਕਤਿ ਹੋਹਿ ਪੁਨਿ ਤੇਈ ॥ ਯਾ ਬਿਧ
 ਬਿਸਨ ਸੁਆਪਾ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਚਾਹਤ ਹੈ ਨਿਜ ਕਥਾ ਬਿਧਾਰੀ ॥ ੧
 ੭ ॥ ਮੇਰੀ ਕਥਾ ਸੁਰੀਸ ਉਦਾਰੇ ॥ ਲੋਕ ਕੇ ਬਭਾਪਾ ਪਨਿ ਵਾਰੇ
 ॥ ਨਾਮ ਰਾਮਾਇਣੁ ਪਾਵਨ ਹੋਈ ॥ ਯਾਹਿ ਤਤੁ ਏਮ ਨੁਜ ਹਰਿ
 ਸੇਈ ॥ ੧੮ ॥ ਕੋਪ ਮੋਹ ਪੁਨਿ ਕਾਮ ਬਿਕਾਰਾ ॥ ਯਾਹਿ ਤਕੀਨੇ ਸੀ
 ਗੀ ਕਾਰਾ ॥ ਤਤੁ ਤਤ ਕਾਲਾ ਬਿਖੇ ਹਰਿ ਕਰੇ ॥ ਲੋਕ ਨ ਮਾਂਹਿ ਸੁਮੇ
 ਹ ਬਿਬਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ਸਭ ਗੁਣ ਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਬਿਰਕਤਾ ॥ ਪਰ ਭਾਸੇ ਮਾ
 ਨੇ ਹੈਰ ਕਤਾ ॥ ਬਿਗਿਯਾਨ ਸਕਿਤ ਪੁਨਿ ਗਿਆਨ ਸਰੂਪਾ ਸਾਖੀ
 ਗੁਣ ਕੇ ਸਗਲ ਜਨੂਪ ॥ ੨੦ ॥ ਕਾਮਾਦਿ ਕੇ ਕੇਲੇ ਪੁਨ ਕੋਈ ॥
 ਨਾ ਭਾਜੇ ਉਨਿ ਰਮ ਲਹੇ ਹਰਿ ਸੇਈ ॥ ਮੁਨਿ ਕੇ ਚਿਤ ਯੈ ਕਰੇ ਬਿਚਾਰ
 ਥਾ ॥ ਕੈ ਜਾਨੈ ਤਿਹ ਸਨਤ ਕੁਮਾਰਾ ॥ ੨੧ ॥ ਨਿਰਮਲ ਭਗਤਿ
 ਤਾਹਿ ਕੇ ਜੇਈ ॥ ਜਾਨਤ ਰਾਮ ਨ ਰਾਇਣ ਤੇਈ ॥ ਭਗਤ ਨ ਕੇ ਪੁ
 ਨਿ ਮਨ ਅਨੁਸਾਰਾ ॥ ਭਗਵਾਨ ਲਏ ਜਗਮ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ੨੨ ॥
 ਯਾ ਬਿਧ ਰਾਮ ਕਥਾ ਮੇਭਾਖੀ ॥ ਅਬਿਸੁਨੀ ਏਲਖ ਮਣਕੀ ਸਾ
 ਖੀ ॥ ਲਖ ਮਣਕਿ ਸਕਿਧਿ ਗਜਾਏ ॥ ਪਨੁਖ ਸਬਦਿ ਕ
 ਰਿਕ ਪਹਿ ਭਰਾਏ ॥ ੨੩ ॥ ਤਾ ਕੋ ਪੇਖ ਪੂਛ ਜੇ ਕੀਸਾ ॥ ਗਢ ਕੇ
 ਦੋਰ ਚਢੇ ਵਹੁ ਸੀਸਾ ॥ ਕਿਲਾਕੇ ਲਸਬਦ ਸੁਕੀਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ੨੪ ॥
 ਦਪ ਅੰਕਰ ਪਾਥ ਰਧਾਰੇ ॥ ੨੪ ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ॥ ਬਾਨਰ ਜਾਤ
 ਮਵਾਸਭਈ ਲਖ ਮੰਨਿਤ ਬੈਪਿਖ ਏਹ ਉਚਾਰੇ ॥ ਥਾਪਦਏ ਹ
 ਮਹੀ ਪੁਰੀ ਮੇਹ ਮਸੇ ਅਬ ਏਹੁ ਫੜੇ ਹਥ ਯਾਰੇ ॥ ਮੇਰੇ ਨਿਕੇ ਨਿਰ
 ਪੁਲ ਕਰੇ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰ ਕੁਦੰਬੀ ਭਾਰੇ ॥ ਅੰਗਦ ਜਾਨੁ

੨੧੬
੪੧੪

ਤਾਂਪਦਮੈਆਤਿਦੀਨਭਯੋਅਭਿਬੰਦਨਪਾਰੋ। ਰਾਮਕੇਭ੍ਰਾਤ
ਦਯਾਲਭਏਗਲੇਲਾਇਲਏਭੁਜਦੰਤਪਸਾਰੋ। ਹੋਸੁਤਜਾਇ
ਕਪੀਸਕਹੋਮਮਆਵਨਯੋਮੁਖਮਾਹਿਉਚਰੋ। ਕੋਪੁਭਰੇਰ
ਪੁਬੀਰਪਠੇਇਮਜਾਇਕਹੋਨਿਜਭੰਨਮਝਾਰੋ॥ ੨੬॥ ਅੰਗ
ਦਭਾਖਤਥਾਮੁਖਤੇਸੁਰੀਵਕੇਜਾਇਨਿਵੇਦਨਕੀਨਾਬਾਹਰ
ਦੁਰਖਫੇਪੁਰਿਕੇਲਖਮੰਨਿਲਏਕਰਚਾਂਪਨਵੀਨੀ। ਨੈਨਸੁ
ਲਾਲਕਰਾਲਭਏਅਤਿਕੋਪਭਰੇਮੁਖਲਾਲਸੁਕੀਨੀ। ਬਾਨਰ
ਰਾਜਸੁਯੋਸੁਨਿਕੈਤਨੁਕਾਂਪਤਯੋਸੁਭਯੋਰੁਰਜੀਨੋ॥ ੨੭॥ ਅੰ
ਬਿਵਹੀਹਨੁਮਾਨਬੁਲਾਇਕਹਯੋਸਮਝਾਇਸੁਏਹੁਬਿਚਾਰੋ
॥ ਅੰਗਦਕੇਸੀਗਲੇਹਨੁਮਾਨਸੁਤੁਅਬਜਾਹਿਭਯੋਸੁਬਿਗ
ਰੋਜੇਰਦੁਊਕਰਪਾਇਪਰੇਲਖਮੰਨਿਯੁਜਾਇਸੁਕੋਪਨਿ
ਵਾਰੋ। ਸਾਂਤਕਰੇਸੁਭਬਾਤਿਨਕੋਪੁਸਿਮੰਦਿਰਆਨਹੁਪਾਰ
ਪਿਆਰੋ॥ ੨੮॥ ਇਹਭਾਂਤਿਪਠਾਇਹਨੁਮਤਕੋਪੁਨਿਆਪ
ਬੁਲਾਇਕਹਯੋਤਿਨਤਾਰਾ। ਗਜਗਾਮਨਤੁੰਚਲਤਾਂਪਥਿ
ਮੈਲਖਮੰਨਿਕੋਕੋਪਭਯੋਅਤਿਭਾਰਾ। ਮਿਦਬੈਲਸੁਸਾਂਤਿ
ਕਰੋਤਿਨਕੋਪੁਨਿਤਾਂਹਿਲਿਆਂਦਹੁਭੰਨਮਝਾਰਾ। ਸਮਪਾਵ
ਕਫੇਪੁਭਯੋਤਿਨਕੋਜਿਹਭਾਂਤਿਹਰੇਨਾਹਿਜੀਵਹਮਾਰਾ॥
੨੯॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਅੱਧਹਵੇਲੀਤਾਰਾਝਾਏ। ਖੜੀਭ
ਈਮੁਖਤਥਾਅਲਾਏ। ਹਨੁਮਾਨਅੰਗਦਪੁਨਿਧੀਗਾਗਏ
ਜਹਾਂਲਖਮਣਹਰਿਬੀਗ॥ ੩੦॥ ਸ੍ਰੇਯਸਾ॥ ॥ ਜਾਜਾਇ
ਪੁਣਾਂਮਕਰੇਪਦਮੈਕਰਜੇਰਦੁਊਮੁਖਏਹੁਅਲਾਏ। ਹੈਸੁਖ
ਸੇਰਪੁਬੀਰਭਲੇਤੁਮਹੁਸੁਖਸੇਪਾਬੀਭੀਤਰਆਏ। ਭਾਗਮ
ਹਾਂਪਰਿਮਾਂਹਿਚਲੇਉਰਭੀਤਰਤੇਭਭਸੀਕਮਿਟਾਏ। ਨਾਰਿ
ਸਖਾਕਪਿਰਯੋਕੋਪਿਖਅੰਰਕਛੁਪੁਭਕਾਜਬਤਾਏ॥ ੩੧॥

॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਸੋਹਮ ਕਰੇਂ ਸੀਸ ਪਰਮਾਨੀ॥ ਹਨੁ ਮਾਨਸਿ
ਹੁੰਗੁ ਤਿਬ ਖਾਨੀ॥ ਲਖ ਮਣਕੇ ਪੁਨਿ ਕਰ ਫਗਲੀ ਨੀ॥ ਮਰਤ
ਨੰਦਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਕੀਨੀ॥ ੩੨॥ ਲੇਖ ਯੋਤਿ ਨ ਕੋ ਪੁਰਿ ਮਾਹੀ॥ ਰਾ
ਜ ਰੁਵਨ ਕੇ ਪਥਿ ਕੇ ਮਾਂਹੀ॥ ਯੁਥ ਪਕੇ ਜੇ ਭੋਨ ਉਦਰੇ॥ ਆਵੁ
ਤ ਲਖ ਮਣ ਪੰਥ ਨਿਹਾਰੇ॥ ੩੩॥ ਰਾਜ ਰੁਵ ਨ ਪ੍ਰਤਿਯਾ ਬਿਧ
ਗਯੋ॥ ਸੁਰ ਪਤਿ ਭੋਨ ਸਮਾਨ ਸੁਨਯੋ॥ ਤਾਰਾ ਮੱਧ ਹਵੇ ਲੀਛਾ
ਜੋ॥ ਤਾਰਾ ਪਤਿ ਸਮ ਬਦਨ ਬਿਰਜੇ॥ ੩੪॥ ਸਰਬਾ ਭਰਣ
ਪਰੇਤ ਨ ਸੇਹੈ॥ ਮਦਰ ਕਤਾ ਤੇ ਨ ਮਨ ਸੇਹੈ॥ ਲਖ ਮਣ ਕੇ
ਤਿਬਿ ਦਨ ਪਾਗ॥ ਹਸ ਕਰੇ ਹੁਸੁ ਕੀਨ ਉਚਾਰਾ॥ ੩੫॥ ਸੋਰ
ਠਾ॥ ॥ ਦੇਵ ਰਤੇ ਕਲਯਾਨ ਪਾਂਹਿ ਨਿਰੰਤਰ ਪਾਂਹਿ ਨਿਰੰਤਰ
ਦਾਸ ਕੋ॥ ਤ੍ਰਿਭੁਗਤ ਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਸਾਧਭਾਵ ਤੇ ਰੇ ਕੇ॥ ੩੬॥ ॥
ਸੈਯਾ॥ ॥ ਦਸੇ ਦਿਸ ਪੜ ਪਠਾਇ ਦਏ ਭੁਟ ਮੰਡਲ ਕੇ ਕ
ਪਿਨਾ ਬਬੁਲਾਏ॥ ਕਨਕਾਂ ਚਲ ਕੇ ਸਮੁਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਤਨੁ ਦੇਵ ਰਪੇ
ਖਘਨੇ ਕਪਿਆਏ॥ ਤੁਮ ਰੇ ਆਤਿ ਸੇਵ ਕਬੀਰ ਬਰੋ ਕਪਿਨਾਇ
ਕਪੇ ਕਿਮ ਕੇ ਪਬ ਛਾਏ॥ ਇਹ ਬਾਤ ਲਾਇ ਕਹੈ ਤੁਮ ਕੇ ਸੁਨਗਾ
ਮਾਜੇ ਨੇ ਸਿਰ ਛੁੜ ਛਿਗਾਏ॥ ੩੭॥ ਕਾਮਿਨੀ ਮੋਹਿਨੀ ਛੰਦ
॥ ॥ ਰਾਮ ਗਜੀਵ ਨੈਨ ਭਜੇ ਨੀਤ ਹੀ॥ ਬਾਤ ਸੀ ਸੋਧ ਕੀ ਰਾਖ
ਹੈਂ ਚੀਤ ਹੀ॥ ਜਾਨ ਕੀ ਸੋਧ ਕੈ ਸੁਭ ਕੇ ਮਾਰਣੇ॥ ਕਾਮ ਸੀ ਰਾਮ ਕੇ
ਸੀਸ ਦੈ ਸਾਰਣੇ॥ ੩੮॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਇਹੁੰਗੁ ਤਿਬਿ ਚਾ
ਰ ਕਰੇ ਕਪਿਨਾਇ ਕਨੀ ਦਕਰੇ ਨ ਕਬੀਨਿ ਸਮਾਂਹੀ॥ ਜਗਜਾਂ
ਦਿਨ ਰਾਘਵ ਕਾ ਜਸ ਰੇ॥ ਤ੍ਰਿਗਨੀ ਦਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾਂਦਿਨ ਮਾਂਹੀ॥
ਬਹੁ ਕਾਲ ਸੁਦੁ ਖਭਰੇ ਤਨ ਪੈ॥ ਇਨ ਮੀਤ ਲਹੇ ਅਬ ਹੀ ਜਗਮਾਂ
ਹੀ॥ ਤੁਮ ਦੁਖ ਮਿਟਾਇ ਸੁਰਾਜ ਦਯੋ ਗੁਨ ਗਾਵਤੁ ਹੈਂ ਤੁਮ ਰੇ ਘ
ਰਮਾਹੀ॥ ੩੯॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਦੀਰਘ ਕਾਰਯ ਮੇ ਮਨ ਲਾ

ਯੋਗਰਘਪਤਿਸੇਵਾਹਿਤਨਹਿਆਯੋਗਨਾਨਾਦੇਸਨਿਵਾਸੀਜਿ
 ਈਆਵਹਿਗੇਦੇਵਰਕਪਿਤੇਈ॥੪੦॥ ਰਘੁਸੋਤਮਪਠ੍ਯੇ
 ਖਲਵੇਗਮਾਦਸਹਜਾਰਚਾਰਾਰਿਦਅੰਗਮਾਸਤਾਦਿਗ
 ਬਾਨਗਭਿਆਵਨਕਾਜੇ॥ ਗਿਰਸਮਾਨਜਿਨੇਨਛਾਜੇ॥
 ੪੧॥ ਸਤੁਦਿਗਬਾਨਰਸਹਸਿਰਦਾਰਾ॥ ਕਪਿਨਾਇਕ
 ਨਾਹੀਕਛੁਬਾਰਾ॥ ਦੈਂਤਸਮੂਹਸਤੈਚੁਨਿਮਾਠੇ॥ ਰਾਵਣਕੋ
 ਰਣਮਾਂਹਿਸੀਹਾਠੇ॥੪੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਤੇਰੇਸਾਥਸੁ
 ਜਾਇਗੋਅਬਹੀਕਪਿਸਿਰਦਾਰਾ॥ ਭੈਨਸੁਪਾਵਨਕੀਜੀਏਅੰ
 ਤਹਪੁਰਪਗਧਾਰਾ॥੪੩॥ ਪੇਖੇਤੁਮਸੁਗੀਵਕੋਸੁਤਦਾਰਾਸ
 ਹਪੀਗਾਦਾਨਅਭੈਬਾਲੀਦੀਜਯੇਤੁਮਸੇਵਕਹਰਿਪੀਗਾ॥੪੪॥
 ॥ ਤਾਰਾਬਚਨਸੁਸੁਨਤਹੀਲਖਮਣਭਏਕਿਪਾਲਾ॥ ਕ੍ਰੋਧਸੁ
 ਦੂਬਰਤਾਤੁਏਗਏਸੁਭੋਨਾਬਿਸਾਲਾ॥੪੫॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥
 ਬਾਨਰਗਜਜਹਾਂਸੁਗੀਵਸੁਗਾਮਕਿਭ੍ਰਾਤਤਹਾਂਪਗਧਾਰੇ
 ॥ ਨਾਰਿਕਿਸੀਗਾਬਿਨੋਦਕਰੇਕਪਿਮਾਂਹਿਪਲਿਘਭੁਜਾਂਗਲਿ
 ਰਾਠੇ॥ ਪੇਖਾਏਲਖਮੰਨਿਬਲੀਉਰਭੀਤਮਹਾਂਪਰੋਕੁਦਕਨ
 ਠੇ॥ ਕ੍ਰੋਧਭਯੋਲਖਮੰਨਿਤਬੈਪਿਖਤਾਂਝਿਗਥੇਮਦਸੇਅਰੁਣ
 ਠੇ॥੪੬॥ ਕ੍ਰੋਧਭਯੋਲਖਮੰਨਿਕਹੇਕਪਿਦੁਸ੍ਰਤੁਮੇਅਬਰਾਮ
 ਬਿਸਾਰੇ॥ ਬਾਣਉਸਾਸੁਨਤੇਹਾਚੇਤਾਰਤਅੰਗਦਤਾਤਜਿਨੇਰ
 ਟਮਾਰੇ॥ ਮੈਂਬਧੋਤੋਹਕਰੇਅਬਹੀਪਾਥਿਬਾਲੀਕੇਜਾਂਹਿਸੁਬੇ
 ਗਪਧਾਰੇ॥ ਏਹਭਾਂਤਿਅਨੇਕਕਹੇਲਖਮੰਨਿਸੁਪੇਖਉਮਾਹ
 ਨੁਮਾਨਉਚਾਰੇ॥੪੭॥ ਹਨੁਮਾਨੇਵਾਚਾਕਾਬੈਂਤੁ॥ ॥ ਲ
 ਖਮੰਨਿਬਾਦਕੈਨਕੀਜਯੇਬਿਖਾਦਕਛੁਐਸੇਕਪਿਗਈਕੋ
 ਨਮੁਖਤੇਬਖਾਨਯੋ॥ ਸੁਨੀਯੇਸੁਸੇਸਾਜੀਸਤੋਹਤੇਦਸਿਸਾਮ
 ਸੇਵਕਪ੍ਰਬੀਨਸੁਗੀਵਉਰਮਾਨਯੋ॥ ਰਾਮਕਾਜਹੇਤਕਪਿਰ

ਜਹੈਸੁਜਾਗਸਦਾਰਾਮਭੁਲਗਏਸੁਭਿਲੇਹਨੋਨਠਾਨਯੋ। ਬਾ
ਨਗਨੇਲਾਗਆਏਕੋਟਿਹੂੰਹਜਾਗਪੁਨਿਆਇਹੈਅਨੇਕਕਛੁ
ਢੀਲਨਪਛਾਨਯੋ॥੪੮॥ਸੀਯਸੋਪਕਾਜਜਾਂਹਿਖਾਂਹਿਛੁ
ਲਮੂਲਬਲਕਰੇਨਰਸੇਈਕਪਿਦਲਉਤਰਾਵੇਤੋ॥ਕਰੇਗੋਕ
ਪੇਸਰਾਮਕਾਰਜਅਸੋਖਤਬਜਾਨਯੋਜਿਹੁਤੋਆਰਿਜੀਵੇਤੋ
ਨਜਾਵੇਤੋ॥ਹਨੁਮਾਨਵਾਕਸੁਨਗੁਨਕੋਨਿਪਾਨਪਭਲਖਮ
ਨਲਾਜਉਰਰਹਯੋਸਰਮਾਵੇਤੋ॥ਅਰਘਪਾਦਕੈਕਪੀਸਲ
ਖਮਨਪਾਇਪੂਜੇਗਰੇਲਾਇਲਯੋਆਯੋਪਾਹਨੇਸੁਹਾਵੇਤੋ॥
੪੯॥ਬੋਲੇਕਪਿਗਈਰਘੁਗਈਕੇਸੁਦਾਸਮੇਬਾਨਰੋਕੇਰਾਜ
ਦਯੋਨਾਥਮੇਉਬਾਰਕੈ॥ਰਾਮਤੇਜਆਪਨੇਸੁਤੀਨੋਲੋਕਾਇਨੇ
ਖਿਨਆਪਹੀਕੇਬੀਚਚਹੇਤੁਜਾਬਲਧਾਰਕੈ॥ਕਰੇਗੋਸਰ
ਇਰਘੁਗਾਇਕੀਨਿਵਾਇਸਿਰਬਾਨਰਾਮਿਲਾਇਰਣਕੋਟਿ
ਸੁਹਜਾਰਕੈ॥ਕਾਗਦਪਠਾਇਹੈਸੁਆਇਹੈਅਨੇਕਕਪਿਰ
ਣਤੇਨਾਫਿਰੇਭਟਾਫਿਰੇਅਰਿਮਾਰਕੈ॥੫੦॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥
ਲਖਮੰਨਤਬੈਸੁਗੀਵਕਹਯੋਕਛੁਨਿਭੁਰਵਾਕਜੁਮੇਹਉ
ਚਰੇ॥ਅਬਸੋਖਿਮਯੋਕਪਬੀਰਬਲੀਤੁਮਸੋਚਕਹੇਕਪੇ
ਮਾਪਿਆਗੇ॥ਚਲੀਯੇਸੁਗੀਵਸੁਕਾਂਨਨਮੇਜਹਿਰਾਮਾਬਿਰਾ
ਜਤਹੈਸੁਖੁਰਾਰੇ॥ਇਕਲੇਬਨਸੀਯਾਬਿਯੋਗਬਡੇਰਘੁਨਾ
ਇਕਹੈਬਨਮੇਦੁਖਆਗੇ॥੫੧॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਤਬਸੁਗੀ
ਵਖਾਨਉਰਮਾਹੀ॥ਲਖਮਨਸਹਿਤਚਢੇਰਥਮਾਹੀ॥ਬਾਨ
ਰਸਭੈਸੁਲੀਨਬੁਲਾਈ॥ਚਲੇਕਪੀਸਜਹਾਂਰਘੁਗਈ॥੫੨
॥ ॥ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਇਤਭੇਰਿਮ੍ਰਿਦੰਗਆਪਾਰਵਜੈ॥ਇਤ
ਬਾਨਰਰੀਛੁਲੀਗੁਰਸੁਹਾਵੇ॥ਇਕਬੀਜਨਚਾਗਫਿਗਵਤੁ
ਹੈ॥ਇਕਬੀਰਬਲੀਸਿਰਛੋੜ੍ਹਲਾਵੇ॥ਇਤਅੰਗਦਅੰਗਨੁ

੨੨੦
੫੫

ਮਾਨੁਚਲੇਇਤਓਰਚਲੇਨਲਨੀਲਸੁਜਾਂਵੇ॥ਇਹਭੁੰਤਿਗ
ਏਕਾਪਿਰਾਜਤਹਾਂਜਾਹਿਹਾਂਮਾਥਿਰਾਜਤਭੁੰਪਰਛਾਂਵੇ॥੫੩
॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰ
ਸਿੰਥਾਦੇਕਿਸਾਕਿਪਾਕਾਂਡੇਪੰਚਮੋਧਿਆਇ॥੫॥ ॥
ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਦਾਚਾਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਨਿਹਾਰਸੁਦਾ
ਰਗੁਹਾਸੁਸਿਲਾਤਲਊਪਰਛਾਜਤਹੈ॥ਹੈਮ੍ਰਿਗਛਾਲਸੁ
ਸਾਮਤਨੂਪੁਨਿਸੀਸਜਟਾਂਸੁਬਿਰਾਜਤਹੈ॥ਨੈਨਾਬਿਸਾਲਸੁ
ਮੰਦਹਸੇਮੁਖਪੇਖਸਰੋਜਹਲਾਜਤਹੈ॥ਸੀਯਾਵਿਯੋਗਸੁ
ਚੀਤਤਪੇਮ੍ਰਿਗਪੰਖਨਿਹਾਰਸੁਗਜਤਹੈ॥੧॥ਦੁਹਰਤੇਰ
ਥਤੇਉਤੇਰੇਸੁਰੀਵਬਲੀਲਖਮਨਸੁਭਾਈ॥ਪ੍ਰੇਮਭਰੇਰਘੁ
ਬੀਰਕਿਪਾਇਨਮਾਂਹਿਪਰੇਗਿਰਜਾਂਦਿਗਜਾਈ॥ਰਾਮ
ਕਪੀਸਾਮਿਲੇਗਾਲੇਮੇਪੁਛਛੇਮਲਯੋਹਰਿਪਾਸਾਬਿਠਾਈ॥
ਰਾਮਕਰਯੋਸੁਰੀਵਕੋਪੁਜਨਪਾਰਬਤੀਹਾਰਿਗੀਤਿਦਿਖ
ਈ॥੨॥ਜੋਰਦੁਊਕਰਰਾਮਕਿਪਾਸਕਹਯੋਸੁਰੀਵਭਲੇਸਿ
ਰਨਾਈ॥ਦੇਵਪਿਖੋਕਰਣਾਕਰਕੈਯਹਬਾਨਰਸੈਨਬਤੀਪ੍ਰਭ
ਆਈ॥ਕੇਈਕੁਲਾਚਲੇਮੇਜਨਮੇਗਿਰਾਜੰਦਰਮੇਰਸੁਦੇਹ
ਸੁਹਾਈ॥ਦੀਪਅਨੇਕਸੁਦਾਸਕਰੈਂਕਹਆਵਤਹੈ॥ਬਿਨਬੇ
ਰਲਗਾਈ॥੩॥ਕੇਅਸਤਾਚਲਕੇਉਦਾਚਲਕੇਈਭਏ
ਸਰਤਾਤਟਮਾਂਹੀ॥ਕਿਕੁਸਦੀਪਭਏਰਘੁਨਾਇਕਕੇਈਭਏ
ਗਿਰਮੰਦਰਮਾਂਹੀ॥ਭੂਪਰਕੇਸਮਦੇਹਬਠੇਫਲਹਾਰਕਰੈਂਕ
ਪਿਏਬਨਮਾਂਹੀ॥ਕਾਮਗਰੂਪਪਰੇਸਗਲੇਕਪਿਸੈਨਨਕੀ
ਗਨਤੀਕਛੁਨਾਂਹੀ॥੪॥ਦੇਵਨਕੇਬਲਅੰਸਨਤੇਇਹਬਾ
ਨਰੂਪਭਏਜਗਮਾਂਹੀ॥ਹੈਕਿਨਕੋਗਜਸੇਬਲਰਾਮਾਬਿਸਾ
ਰਦਹੈਂਸਭਸਿਗਰਮਾਂਹੀ॥ਕਿਚਿਤਹੈਂਦਸਨਾਗਾਬਲੀਗਜ

ਆਯੁਤ ਹੈਂ ਬਲ ਮੇਂ ਇਨ ਮਾਹੀ ਲਾਖ ਕਰੋ ਰਗ ਜਾਨ ਪਰੋ ਬਲ
 ਹੈ ਕਿਨ ਕੇ ਬਲ ਕੀ ਮਿਤ ਨਾ ਹੀ ॥ ੫ ॥ ਕੋਚਿਤ ਅੰਜਨ ਕੂਟ ਸਮ
 ਪੁਨਿ ਕੋਚਿਤ ਹੈਂ ਮਸਮਾਨਾ ਬਿਰਾਜੇ ਕਿ ਚਿਤ ਲਾਲ ਮੁਖ ਬੁਜ ਮੇ
 ਪੁਨਿ ਕੋਚਿਤ ਦੀ ਰਘਵਾਲ ਸੁਰਾਜੇ ਉਜਲ ਕੋਚਿਤ ਛਾਟ ਕ
 ਸੇ ਪੁਨਿ ਕੰਬੁ ਸੁਮਾਨ ਸ ਕੋਚਿਤ ਛਾਜੇ ਆਵਤ ਹੈਂ ਰਣ ਚਾਹ
 ਭਰੇ ਕਪਿ ਰਾਮ ਪਿਥੇ ਪਾਨ ਸੇ ਮੁਖ ਗਾਜੇ ॥ ੬ ॥ ਕਾਬਿੰਤੁ ॥
 ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਆਇ ਸੁਕਿ ਸਭੈ ਹੈਂ ਸੁਕਰਨ ਹਾਰ ਚਾਹਤ ਨ ਕਛੁ ਛ
 ਲ ਮੂਲ ਹੀ ਅਹਾਰ ਹੈ ॥ ਏਜੁ ਪਿਥੇ ਰਾਮ ਤੁਮ ਲਾਗਤ ਪਹਾਰ
 ਸੇ ਸੁਜਾ ਬਦਾਨ ਨਾਮ ਕੋਟਿ ਗੀਛੁ ਕੋਸਿ ਦਾਰੈ ॥ ਏਹੈ ਹਨੁ ਮ
 ਨ ਬਲਵਾਨਾ ਬਿਖਾਤ ਪ੍ਰਕ੍ਰਮੁ ਕੋਕਮਾਰ ਨੀਤ ਮੀਤ ਮੈ ਉਦਾ
 ਰੈ ॥ ਏਹੈ ਨਲ ਨੀਲ ਸੁਗਧਾ ਖਗਵੈ ਜਾਨ ਜੇ ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਗੀ
 ਦ ਮਾਦਨ ਸੁਬਲ ਕੋਨ ਪਾਰੈ ॥ ੭ ॥ ਸਰਗੁ ਸੁਮੈਦਵੁ ਵਿਦ
 ਗਜ ਪਨ ਸਸੁ ਬਲੀ ਮੁਖ ਦਸਿ ਮੁਖ ਏਈ ਪਹਿਚਾਨੀਯੋ ॥ ਏਹੁ
 ਤੁਸੁ ਖੇਣ ਅਹੋਤਾਰ ਨਾਮ ਯਾਹ ਕਹੈ ਪਿਤਾ ਹਨੁ ਮਾਨ ਕੋ ਸੁਕੇ ਸਰੀ
 ਪਛਾਨੀਯੋ ॥ ਏਹਿ ਸਿਰਦਾਰ ਮੇਰੇ ਖਾਸ ਕੀ ਸੁਰਲੇ ਲਾਗ ਪੁਰ ਕੇ
 ਨਿਦਾਸੀ ਹੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇ ਬਖਾਨੀਯੋ ॥ ਸਭੈ ਹੈਂ ਉਦਾਰ ਤੇਜ ਪ੍ਰਜ
 ਕੋ ਆਪਾਰ ਰਾਮ ਮਾਹਿ ਸੀਗਰਾਮ ਕੇ ਸੁਰੇਸ ਸਮਾਨੀਯੋ ॥
 ੮ ॥ ਅੰਗੇਰ ਜੋਈ ਬਾਨ ਗਸਿਰਦਾਰ ਬਡੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕੋਟਿ ਕੋਹ ਜਾ
 ਰ ਕਛੁ ਅੰਤੁ ਨ ਹੀ ਪਾਈ ॥ ਦੇਵ ਅੰਸ ਸੂਤ ਸਭੈ ਬਾਨ ਰਸ ਪੂਤ ਪੁ
 ਭਨਾ ਬਕਾਜ ਕਰੇ ਬਾਲਿ ਮੁਖ ਤੇ ਬਤਾਈਯੋ ॥ ਏਜੁ ਪਿਥੇ ਰਾਮ ਤੁ
 ਮ ਲਾਗਤ ਸੁਹਾਵੇਨ ਸੁਬਲੀ ਕੋਕਮਾਰ ਨਾਮ ਅੰਗਦ ਸੁਨਾਈ
 ਯੋ ॥ ਬਾਲੀ ਸਮ ਬੀਰ ਮਾਤਿ ਪੀਰ ਸੰਗ ਮਕਰੇ ਯਾਹੀ ਕੋ ਭਰੇ ਸੇ
 ਰਣ ਖੰਭ ਸੁਗਤਾਈਯੋ ॥ ੯ ॥ ਬਾਨ ਰਾਮ ਕੋ ਅੰਗ ਸੁਰ ਰਣ ਪ
 ਰੇ ਦੇ ਰਨਾਥ ਕਾਜ ਪ੍ਰਾਨ ਕੀ ਨ ਚਿੰਤਾ ਨ ਪਾਰੈ ॥ ਅਰਿ ਬਪਕ

੨੫
 ੨੫

੨੨੨
੫੫੫

ਜਕਪਿਗਣਿ ਮੈਸੁਜਾਗਸਤੁਕੋਪਬੀਰਭਰੇਸੁਭਿਖਾਗਿਗਮਾ
ਰਹੈਂ ॥ ਆਇਸਸੁਦੀਜੀਏਨਬੇਰਕਛੁਕੀਜਯੇਸੁਬਾਨਰਮਾ
ਪੀਨਪ੍ਰਭਾਯਾਇਸੁਨਿਹਾਰੈਂ ॥ ਉਮਾਤਬਰਾਮਹਰਖਾਇਉ
ਰਨੈਨਭਗਮਿਲਕੈਕਪੀਸਮੀਤਬਾਤਯੈਉਚਾਰੈਂ ॥ ੧੦ ॥ ਮੀ
ਤਕਜਹੈਮਹਾਨਨਾਹਿਤੁਮਜਾਨਕਛੁਸੀਯਸੋਪਕਾਜਕਪਿਪ
ਠੀਯੋਬਿਚਾਰਕੈ ॥ ਸੁਨਿਕੈਸੁਰਾਮਦੋਕਭਏਪੁਲਕਾਤਕਪਿ
ਪਠਯੇਸੁਤੀਨਓਰਤੀਨਹੀਪ੍ਰਕਾਰਕੈ ॥ ਬਲਮੈਬਿਚਛੁਨਪ
ਠਾਏਦਿਗਦਛਨਗੁਲਾਬਸਿੰਘਨਾਮਤਾਹਿਕਾਹਿਤਉਚਾਰੈ
॥ ਅੰਗਦਸੁਜਾਂਮਵੰਤਕੇਸਰੀਕੁਮਾਰਨਲਸਰਭਸੁਖੇਣਮੈਦ
ਵਦੁਵਿਦਸੁਪਾਰਕੈ ॥ ੧੧ ॥ ਕਹਯੋਕਪਿਗਾਈਸਤਓਰਸੁਬੁ
ਲਾਈਸੀਯਸੋਪਕੋਪਠਾਏਘੋਨਕਲਨਹੀਲਾਵਨਾਗੁਮਾ
ਤਹੋਰਸੀਯਸਾਰਲੈਸਵੇਰਕਹੋਕਹਾਂਬੇਰਬੇਗਦਿਨਤੀਸਮਾ
ਹਿਆਵਨਾਗਬਿਨਸੀਯਦੇਖੀਦਿਨਜਾਹਿਜੁਬਿਸੇਖੀਤਿਹੁ
ਣਅੰਤਦੰਡਕਪਿਭੂਮਮੈਗਡਾਵਨਾਗਬਾਨਰਪਠਾਇਕਪਿਰ
ਇਸਿਰਨਿਯਾਇਹਾਰਿਬੈਠੋ ॥ ਢਿਗਆਇਉਮਾਲਾਗਤਸੁਹਾਵ
ਨਾ ॥ ੧੨ ॥ ਦੇਖਹਨੂਮਾਨਪ੍ਰਭਕੀਯੋਹੈਪਯਾਨਪਾਥਿਲੀਨੋਹੈਬੁ
ਲਾਇਬਾਤਕਹੀਸਮਝਾਇਕੈ ॥ ਪ੍ਰਤੀਤਹਿਤਸੁੰਦਰੀਲਿਜਾ
ਹਿਕਪਿਮੁੰਦਰੀਸੁਰਾਮਨਾਮਾਲਿਖੇਦੇਈਜਾਨਕੀਕੁਜਾਇਕੈ ॥ ਕ
ਮੈਹੈਮਹਾਂਨਯਾਂਮੈਤੁਹੀਹੈਪ੍ਰਮਾਨਕਪਿਸੋਤਮਸੁਜਾਨਬਲਕਰੀਮ
ਨੁਲਾਇਕੈ ॥ ਕਹੋਬਲਜਾਨਤੇਰੀਪਥਮੈਕਲਯਾਨਸਦਾਜਾ
ਹਿਬੀਰਬੇਗਤੰਗਜਾਨਨਮਨਾਇਕੈ ॥ ੧੩ ॥ ਮੈਸੇਕਪਿਗਾਇ
ਦਏਬਾਨਰਪਠਾਇਸੀਯਸੋਪਕਾਜਗਏਮੈਰਮੰਗਦਸੁਪਾਰ
ਯੋ ॥ ਬਿਦਮਨਮਾਂਹਿਦਿਰੇਸੀਯਕੋਨਠੇਹੁਕਰੋਗਿਰਕੇਸਮਾਨ
ਏਕਗਾਖਸਨਿਹਾਰਯੋ ॥ ਤੀਪਨਾਕਾਗਮ੍ਰਿਗਹਾਥੀਕੋਅਹਾਰਕ

ਰੇਗਵਣਾਬਿਚਾਰਕਾਪਿਦਲਕਿਲਾਸਾਰਯੋਬਾਨਗਬਿਦਾਰਕਰੋ
ਮੁਸੁਪ੍ਰਹਾਰਬਲਾਖਿਣਹੀਕੇਬੀਜਤਾਂਹਿਕੋਪਕਰਮਾਰਯੋ
੧੪) ਏਹੁਨਦਸਾਨਨਬਖਾਨਗਏਕਾਨਨਸੁਯੋਰਬਨਤਾਹੀਨਸ
ਮਾਰਕਛੁਕੀਜਯੋਜਾਨਕੀਕੀਅਸਲਗੀਪਿਆਸਤਨਤਾ
ਹੀਨਹਿਪਾਂਵੇਤਹਿਦਾਰੀਕਾਪਿਕਹੇਕਾਹਿਕੀਜਯੋਸੁਕੇਮੁਖ
ਕੰਠਤਾਲਤੁਏਹੈਬਿਹਾਲਕਾਪਿਅਬਨਭੁਮੇਕਹੋਕੋਨਭਾਂਤਿ
ਜੀਜਯੋਏਕਾਪਿਖੀਦਰੀਤਾਹਿਤਿਣਸੋਅਵਰੀਮੁਖਏਕਕੋ
ਯਾਂਹਿਮਾਂਹਿਨੀਰਪੇਖਲੀਜਯੋ) ੧੫) ਪਿਖੇਪਲਵੰਗਮਸੁ
ਨਿਕਸੇਂਦਿਹੀਗਮਸੁਗੀਲੇਛੁਦਕੋਚਹਿਸਹਨੂਯੋਉਚਾਰਹੈਏ
ਹੈਗੁਹਾਦੁਆਰਬਰੋਸਭੈਸੁਬਿਚਾਰਕਹੋਸਭਨਪ੍ਰਕਾਰਯਾਂਹਤੀ
ਤਰਸੁਦਾਰਹੈਐਸੇਤੁਬਖਾਨਆਗੇਭਏਹਨੁਮਾਪਾਛੇਚਲੇਕ
ਪਜਾਤਕਹੇਕਹਾਂਜਲਪਾਰਹੈਆਪਸਮੇਂਹਾਥਫਰੇਜਾਹਿਚਲੇ
ਜੀਯਤੁਰੇਦੇਤਨਦਿਖਾਈਕਛੁਬਡੇਅੰਧਕਰਹੈ) ੧੬) ਚੰਪ
ਈ) ਯਾਯਾਬਿਪਦੁਰਗਏਕਾਪਿਜਬਹੀਪੇਖੇਨੀਰਤਲਾ
ਵਸੁਤਬਹੀਅਣਿਸਮਾਨਉਜਲਜਾਹਿਵਾਰੋਕਲਪਦੁਮਨਿਸੇਂ
ਦਮਪਾਰਿਵਾਰੋ) ੧੭) ਲਟਕੇਨਾਥਿਭੁਮਿਫਲਰੁਠੋਅਪਕੇਜ
ਹਾਂਸੁਛਾਤੇਖਰੋਸਭਗੁਣਵੰਤਸੁਭੈਨਹਿਹਾਰੋਅਣਿਮੁਕਤਾਪਟਪੁ
ਰੇਸਾਰੋ) ੧੮) ਜਾਂਮੈਭੋਜਨਬਹੁਪ੍ਰਕਾਰਾਅਨੁਖਨਾਹਿਸੁਕੋਰ
ਖਵਾਰਾਭੋਨਪ੍ਰਤਾਪਿਖਕਾਪਿਬਿਸਮਏਤਾਂਮਹਕੰਤਕਦੇ
ਖੇਨਏ) ੧੯) ਆਦਿਬਕਨਕਕੇਆਸਨਮਾਂਹੀਨਾਰਿਪਿਖੀ
ਇਕਦੁਸਰਨਾਂਹੀਤਨਕੀਪ੍ਰਤਾਸਗਲਤਮਦਾਰੋਚੀਰਬ
ਸਨਉਰਈਸਾਚਿਤਾਰੋ) ੨੦) ਪਦਮਾਸਨਫਿਛੋਗਕਮਾਏ
ਤਾਂਕੋਪਿਖਕਾਪਿਸਗਲਰੁਠਾਏਗਏਸਮੀਪਭਗਾਤਿਉਰ
ਭੀਨੋਜੋਰਦਉਕਰਬੰਦਨਕੀਨੋ) ੨੧) ਏਵੀਪੇਖਸੁਕੀਸ

੨੨੪
੫੫੫

ਅਲਾਏ ਕੋਨਤੁਮੇਕਿਹਕਾਰਣਾਏ। ਕਿਨਕੇਦੂਤਕਹਾਂਤੇਅਏ।
ਮਮਾਸਥਾਨਸੁਕਿਉਪਦਦਏ। ੨੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਤਾਂਕੇ
ਬਚਨਸੁਸੁਨਤਹੀਤਬਬੇਲੇਹਨੁਮਾਨ। ਸਮਾਚਾਰਦੇਵੀਸੁਨੇਨੀਕੇਕ
ਰੋਬਥਾਨ॥ ੨੩॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ ਅਯੋਪਯਾਕੋਰਜਾਦਸਰ
ਥਸਿਰਤਾਜਤਾਂਕੇਬਡੇਸੁਤਤਾਂਮਨੀਸੁਲੋਕਰਾਮਯਾਯੇਹੈ॥ ਮਮ
ਗਯਾਨਰੇਸਕੀਨੀਮਾਨੁਉਰਲੀਨੀਨਿਜਨਾਰਿਲਪੁਕ੍ਰਾਤਲੈ
ਸੁਬਡੇਬਨਾਯੇਹੈ॥ ਨਾਰਿਤਾਂਹਿਕਾਨਨਸੁਹਰੀਹੈਦਸਲਸੁ
ਸੀਯਪਾਥਿਆਏਸੁਰੀਵਸੇਮਿਲਾਯੇਹੈ॥ ਕਹਯੋਕਪਿਤਾਈਸ
ਭਕਪਿਨਬੁਲਾਈਸੀਯਸੇਪਕਾਜਜਾਹੁਮੀਤਭਾਵਕੈਪਠਾਯੇ
ਹੈ॥ ੨੪॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਸੋਪਤਸੀਯਲਗੀਤਨੀਪਿਆਸ
ਬਰੇਗਿਰਕੰਦਰਯੋਹਮਾਏ॥ ਤ੍ਰਿਕਿਹਕਾਜਬਸੇਇਹੋਰਸੁ
ਕੋਨਾਹੋਹਮਦੇਹਿਬਤਾਏ॥ ਯੋਗਿਨਿਹੋਪਿਖਬਾਨਰਕੋਹਰਖੀ
ਉਰੇਮੇਇਹਬੈਨਅਲਾਏ॥ ਪੁਰਬਨੀਰਸੁਪਾਨਕੋਰੇਤੁਮਾਮੁਲਫ
ਲਾਦਿਕਏਹੁਸੁਖਾਏ॥ ੨੫॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ ਮਾਹੁਪਾਸਮੇ
ਰੇਫੇਰਕਹੋਂਬਿਰਤਾਂਤਟੇਰਸੁਨਿਕੈਸੁਕੀਸਗਏਫਲਮੁਲਖਵ
ਨੇ॥ ਖਾਇਫਲਪੀਵਜਲਭਏਬਲਵੰਤੁਕਪਿਕਰੋਂਮਧਪਾਂਨਭ
ਏਹੀਏਹਰਖਾਵਨੇ॥ ਹੀਏਹਰਖਏਕਪਿਤਾਕੀਢਿਗਗਏਪੁਨਿ
ਖਰੇਆਗੇਜੋਰਕਰਲਾਗਤਸੁਹਾਵਨੇ॥ ਜੋਗਿਨੀਉਦਾਰਜਾਂਹਿ
ਰੁਪਹੈਆਪਾਰਵਹਕਰਕੈਬਿਚਾਰਲਗੀਹਨੁਕੋਬਤਾਵਨੇ॥ ੨੬॥
॥ ਹੇਮਾਹੁਤੇਨਾਮਵਹਿਰੁਪਕੀਸੀਧਾਮੁਦਿਸੁਕਰਮਾਕੀਤਨੁ
ਪੁਜਾਈਸਕੀਕਰੇਨਈ॥ ਤਾਂਹਿਨਿਰਤਕੀਨੇਸੁਮਹੇਸਮਨਲੀ
ਨੇਤਿਨਹੋਏਕੈਕ੍ਰਿਪਾਲਾਦਿਬਪੁਰੀਜਗਏਦਈ॥ ਬਰਖਾਨੇ
ਕਾਇਹਬਾਸਕੀਨੇਏਕਟੇਕਭੁਮਲੋਕਛੋਰੁਵਹਬ੍ਰਹਮਲੋਕ
ਮੰਗਈ॥ ਤਿਨਕੀਸਰੇਸੀਮੇ॥ ਏਕੇਲੀਈਹਾਂਬਾਸਕਰੇਮੇਖ

ਚਾਹਜਗੀਤਿਨਸਿਗਨਾਹਿਇਉਗਈ॥੨੭॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥
ਮੇਬੇਟੀਗਿਪਰਬਕੀਸੁਯੀਪ੍ਰਭਾਮਮਨਾਮ॥ਬ੍ਰਹਮਲੋਕਜਾਤੀ
ਕਹਯੋਹੋਮਾਂਤਪਕਰਧਾਮ॥੨੮॥ ਕਬਿੰਤੁ॥ ॥ਈਹਾਂਬਾਸ
ਕੀਜਯੋਸੁਜੀਜਯੋਅਰਾਧਹਰਿਸੁਨਥੰਨਹੋਇ॥ਇਹਜੀਵਨ
ਰਹਾਇਹੈ॥ਤ੍ਰੇਤਾਯੁਗਅਯੋਮਵਤਾਰਹਰਿਲਏਵਹਦਰਬ
ਸੁਤਹੋਇਰਾਮਯੋਕਹਾਇਹੈ॥ਕੁਮਭਾਰਹਾਰਕਾਜਤਜੋਰੇ
ਸੁਤਾਤਰਾਜਚੀਰਪਟਧਾਰਵਹਬਲਮੇਸੁਆਇਹੈ॥ਸੀਯ
ਤਾਹਿਭਾਰਯਾਸੁਹਰੀਜਾਇਆਰਯਾਸੁਸੋਪਨਕੇਕਾਜ
ਵਹਬਾਨਰਪਠਾਇਹੈ॥੨੯॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਯਾਹਿ
ਗੁਹਾਕੇਭੀਤਰਆਵੇ॥ਪੂਜੇਤੂੰਫਲਮੂਲਖਵਾਵੇ॥ਬਹੁਰਗੁਫ
ਤਜਜਹਿਵਹਿਰਾਮ॥ਜਾਇਕਰੇਤੂੰਪਦਪ੍ਰਣਾਮ॥੩੦॥ਬਹੁਰ
ਬਿਸਨਕੇਤੋਨਾਹਿਜਾਵੇ॥ਯੋਗੀਜਾਹਿਯਤਨਕਰਪਾਵੇ॥ਅਬ
ਮੇਰਾਮਨਿਹਾਰਨਜਾਵੇ॥ਚਲੇਸੁਬੇਗਨਬੇਰਲਗਾਵੇ॥੩੧॥
ਤੁਮਅਬਨੈਨਮਿਲਾਵੇਸਾਰੇ॥ਚਲੇਗੁਫਕੇਬਾਹਰਬਾਰੇ॥ਸੁਨਸ
ਭਬਾਨਰਨੈਨਮਿਲਾਏ॥ਪੂਰਬਜਿਉਂਕਪਿਬਾਹਰਆਏ॥੩੨
॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਤੁਮਮਨਿਭਾਮਨਿਤਿਆਗਗੁਫਵਹਆ
ਪਗਈਜਹਿਰਾਮਮੁਰਾਰੇ॥ਕ੍ਰਾਤਬਿਰਾਜਤਪਾਸਤਿਨੇਢਿਗਏ
ਕਸੁਬਾਨਰਕੇਸਿਰਦਾਰੇ॥ਪੇਖਪ੍ਰਦੱਖਣਤਾਂਹਿਕਰੀਪ੍ਰਾਨੇ
ਬਿਦਨਰਾਂਮਪਦਾਂਬੁਜਧਾਰੇ॥ਰੋਮਭਰੇਉਤਸਾਹਉਮਾਮੁਖ
ਮਾਂਹਿਗਦਾਗਦਬੈਨਉਚਾਰੇ॥੩੩॥ ਸੁਯੀਪ੍ਰਭਾਵਾਚਾਸੈਯਾ
॥ ॥ਰਾਜਨਗਾਇਸੁਦੇਖਨਕੇਹਿਤਆਈ॥ਇਹਾਂਤਵਪਾਇ
ਨਦਾਸੀ॥ਮੇਤਪਕੀਨਹਜਾਰਸਮਾਬਰਕੀਦਰਮੀਦਰਰਾਮ
ਬਿਲਾਸੀ॥ਆਜੁਭਯੋਫਲਤੰਤਪਕੇਪ੍ਰਭਭੂਪਪਿਖੇਜਗਮੇ
ਅਥਿਨਾਸੀ॥ਬਿਦਤਹੋਪਦਪੰਕਜਕੇਤੁਮਮਾਇਪਰੇਪੁਨਿ

ਮਾਇ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥੩੪॥ ਭੂਤਨਿ ਮਾਹਿ ਅਲਖ ਸਦਾ ਤੁਮ ਬਾਹਰ ਅੰਤ
ਰਏ ਕਸਤੂਰੇ ॥ ਮਾਇ ਕਨਾਤਤ ਨੀਤੁ ਮਹੀ ਤਿਹ ਤੇਤੁ ਮਮਾਨ ਖਸੇ ਜ
ਨਲਾਠੇ ॥ ਜਾਂ ਨਸਕੇਨ ਹਿ ਮੂਢਤੁ ਮੇਸੁ ਸਿਲੁ ਖਸਮਾਨ ਸਜੇ ਤਨਿ
ਬਾਗੇ ॥ ਸੇਵਨ ਕੇਤੁ ਮਰੇ ਪਦ ਕੇਵਹ ਜਾਨਤ ਹੈ ਜਗਤੇ ਵਹ ਜਾ
ਗੇ ॥੩੫॥ ਸੇਵਕ ਸੇਵ ਬਤਾਵਨ ਕੇ ਹਿਤ ਤੈ ਅਵਰਾਰ ਲਯੋ ਜ
ਗਮਾਹੀ ॥ ਤਾਂ ਮਸਜੋ ਨਿਸੁ ਮੇਂ ਜਗਮੇਂ ਕਿਹਭਾ ਤਿਲਖੇ ਤੁ
ਮ ਕੇਰਵ ਮਾਹੀ ॥ ਤੇ ਬਲਤੰਤ ਸਰੂਪ ਭਲੇ ਜਨ ਕੇ ਚਿਤ ਜਾਨਤ ਲੇ
ਕਨ ਮਾਹੀ ॥ ਰੂਪਇ ਹੈ ਜਗਪਾਵਨ ਜੋ ਨਿਰਰਾਮ ਬਸੇ ਹਮਰੇ ਉ
ਰਮਾਹੀ ॥੩੬॥ ਰਾਮ ਸੁਤੇ ਪਦ ਮੇਹੀ ਪਖੇ ਵਹੁ ਮੇਖ ਸੁਆਪ
ਹੀ ਦੰਗੇ ਦਿਖਾਰੇ ॥ ਜੇਪਨ ਪੁੰਡਕਾ ਲਿੰਗ ਸੁਰਾਮੁਖ ਪਾਨ ਕਰੇ ਸੁਭਏ
ਮਤਵਾਰੇ ॥ ਤੂੰ ਪਨ ਆਹਿ ਆਕਿ ਚਨ ਕੇ ਪਨਵੰਤ ਕਹਾਂਤ ਵਨ ਮਉ
ਚਾਰੇ ॥ ਤੂੰ ਗੁਣ ਹੀਨ ਆਕਿ ਚਨ ਬਿੰਤ ਸਦਾ ਅਭਿਬੀਦ ਨਾਹਿ ਹਮਰੇ
॥੩੭॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਆਤਮ ਰਾਮ ਤੁਹੀ ਜਗਮਾਹੀ ॥ ਤੂੰ ਨਿ
ਰਗੁਣ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮਾਹੀ ॥ ਕਾਲ ਰੂਪਈ ਸੁਰਤੂੰ ਆਹਿ ॥ ਆਇ
ਅੰਤ ਮੋਧਤ ਵਨਾਹਿ ॥੩੮॥ ਸਭ ਭੂਤਨ ਮੇਤੂੰ ਸਮ ਅਰੋ ॥ ਤੂੰ ਪੁ
ਰਖੋਤ ਮੇਉ ਰਲਹੇ ॥ ਤੇਰੇ ਵੇਦ ਅਚਰਣ ਸੁਜੇਈ ॥ ਲੋਕਾ ਬਿ
ਡ ਬਨ ਲਖੇ ਨ ਕੇਈ ॥੩੯॥ ਤੇਰੇ ਨਾਹਿ ਪਿਆਰੇ ਕੇਈ ॥ ਦ੍ਰੋਖ
ਦਿਖੇਤੁ ਮਰੇ ਨਹਿ ਹੋਈ ॥ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਢਾਪੇ ਜੇਈ ॥ ਤੁਮ ਕੇ ਸ
ਮਕਲਖੇ ਨਤੇਈ ॥੪੦॥ ਤੁਮ ਅਜਨਮ ਪੁਨਿ ਜਨਮ ਤੁਮਾਰੇ
॥ ਦੇਵ ਰਿਯਕ ਅਰੁ ਨਰਨ ਮਝਾਰੇ ॥ ਜਨਮ ਸੁਕਰ ਮਾਇ ਤੇਜੇ
ਈ ॥ ਆਹਿ ਅਤ ਅੰਤ ਵਿਡੈ ਬਨਤੇਈ ॥੪੧॥ ਤੇਰੇ ਅਖਰੇ
ਦਬਖਾਨੇ ॥ ਕਲਾ ਟਕਥਾਹਿਤ ਜਨਮ ਸੁਠਾਨੇ ॥ ਕੋਸਲ ਰਾਜ
ਤਪਹਫਲ ਦਾਨਾ ॥ ਕੋਚਿਤ ਜਨਮ ਸੁਕਰੇ ਬਖਾਨਾ ॥੪੨॥ ਕੇ
ਚਿਤ ਕਹੇ ਕੁਸਲਾ ਮਾਤਾ ॥ ਬਿਨਤੀ ਕਰੇ ਕੁਏ ਬਿਖਯਾਤਾ ॥

ਰਾਖਸਦੁਸਟਭਏਭੂਭਾਗਮਾਰਣਹਿਤਲੀਨੋਅਵਤਾਰਾ॥੪੩॥
 ॥ਬਿਨਤੀਚਤੁਰਾਨਨਥੀਕਰੀਯਾਹਿਤਭਏਮਨੁਜਜਗਹ
 ਰੀਕੋਚਿਤਐਸੇਕਰੋਬਖਾਨਾਤ੍ਰਿਪਰਪੂਰਣਹੈਭਗਵਾਨ॥੪੪॥
 ॥ਤੇਰੀਕਥਾਸੁਨੇਅਰਗਾਵੇ॥ਤੇਰਪੁਨਿਦਨਤੇਪਦਪਾਵੇ॥ਤੇਰੋਖਾ
 ਦਪੋਤਅਵਲੀਬਾ॥ਪਾਇਤਰੇਭਵਨਾਹੀਬਿਲੀਬਾ॥੪੫॥ਤਵ
 ਮਾਇਆਗੁਣਮੇਓਰਬਿਧਾਯਾਤੇਭਈਸੁਮੈਂਪ੍ਰਭਅੰਧਾਤ੍ਰਿ
 ਗੁਣਤਿੰਨਸੁਗੁਣਨਾਪਚਾਕੈਸੇਜਾਨੇਰੂਪਤੁਮਾਰਾ॥੪੬॥
 ॥ਉਸਤਤਿਕੈਸੇਕਰੋਤੁਮਾਰੀ॥ਬਾਣੀਕੇਨਹੀਬਿਖੇਮੁਰਾਰੀ॥
 ਤਾਂਤੇਕਰੋਸੁਪਦਪ੍ਰਣਾਮਾ॥ਬਾਂਣਸਰਾਸਨਧਾਰੀਰਾਮਾ॥੪੭॥
 ॥ਲਖਮਣਸਾਹਿਤਸੁਦੇਵਬਿਰਾਜੇ॥ਸਾਹਿਸੁਰੀਵਨਿਖਲਤ
 ਮਭਾਜੇ॥ਯਾਬਿਪਕਰੀਬਡਾਈਜਬਹੀ॥ਭਏਪ੍ਰਸਿਨਓਮਾਹ
 ਰਿਤਬਹੀ॥੪੮॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਸੁਖੀਪ੍ਰਭਾਨਿਜਭਗਤਿ
 ਪਿਖਬੇਲੇਹਸਭਗਵਾਨ॥ਜੇਦਰਚਾਹੇਚੀਤਮੈਂਸੋਮਮਕਰੋਬਖਾ
 ਨ॥੪੯॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਸੁਖੀਪ੍ਰਭਾਪੁਨਿਰਾਮਪ੍ਰਤਿਭਾਖੇ
 ਬਚਨਬਿਸਾਲਾ॥ਭਗਤਿਸੁਰਾਘਵਦੀਜੇਯੇਤੁਮਭਗਤਨਪਰਦ
 ਯਾਲਾ॥੫੦॥ਜੇਹਿਜੋਹਿਜਨਮੇਕਰਮਵਾਸਿਰੋਹਿੰਤਹਿੰਡਗਤਿਤੁਹ
 ਗਤਵਭਗਤਨਕੇਸੀਗਸਦਹੋਵੇਮੋਹਮੁਰਾਰਾ॥੫੧॥ ਸੈਯਾ॥
 ॥ਮੂਢਨਕੋਨਹਿਸੀਗਕਦੀਪ੍ਰਭੋਵਤਮੇਯਹਲੋਕਮਝੇਠੇਜੀਭ
 ਕਹੈਮੁਖਰਾਮਸਦਾਮਨਰਾਮਸੁਸਾਮਲਰੂਪਚਿਤਾਰੇ॥ਸੀਯ
 ਸੁਕ੍ਰਾਤਸਮੇਤਸਦਾਸਰਐਰਸਰਾਸਨਹੈਕਰਪਾਠੇ॥ਪੀ
 ਤਪਟੇਬਰਐਮੁਕਟਾਪੁਨਿਅੰਗਦਨੂਪਰਹਾਰਸਵਾਰੇ॥੫੨॥
 ॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਕੋਸਤਕਮਾਣਿਗਲਮੈਲਸੇਕੁੰਡਲਕਾਂਨ
 ਸੁਹਾਹੀ॥ਨਵੀਹੀਬਸੇਓਰਮੈਂਸਦਾਰਾਮਐਰਬਰਨਾਦਿ॥੫੩॥
 ॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮਉਦਾਚਾਚੋਪਈ॥ ॥ਸੁਖੀਪ੍ਰਭਾਮੇਮੇਯੋ

੨੨੭

੨੨੮

੦

ਈ। ਤਿਉ ਮਨ ਮੇਰਾ ਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਈ। ਬੰਦਰੀ ਖੰਡ ਪਾਵਨ ਮਮ ਬਾਂ
 ਨਾ। ਤਹਾਂ ਜਾਇਦਰਸਨ ਮਮ ਹਾਂ ਨਾ। ੫੪। ਤਹਿ ਬਸ ਮੇਰੇ ਉ
 ਰੇ ਮੇਂ ਤੁਜੇ। ਬਹੁਰੇ ਜਾਇ ਕਲੇਵਰ ਤੁਜੇ। ਮੇਰ ਪਰਚ ਮੇਰੇ ਤਬ
 ਪਾਵੈ। ਬਹੁਰੇ ਭਵ ਸਾਗਰ ਨਹਿਆਵੈ। ੫੫। ਸੁਨਿ ਗਾਘਵ
 ਕੀ। ਯਾ ਬਿਪ ਬਾਨੀ। ਉਮਾ ਤਾਂ ਹਿਯੀ ਮ੍ਰਤ ਸਮਾਨੀ। ਬੰਦੀ ਖੰ
 ਭੁਆ ਸੁਮਾਹਿ ਜਾਈ। ਸਿਮਰਯੋ ਰਾਪੁ ਪਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਈ।
 ੫੬। ਏਹ ਗਾ। ॥ ਉਮਾਂ ਕਲੇਵਰ ਤਿਆਗੈ ਕੋ ਗਈ ਰਾਮ
 ਕੋ ਪਾਮ। ਗਿਰਜਾਂ ਕਾਨਨ ਮੇਂ ਫਿਰੇ ਮੋਖ ਕਲਪ ਦੁਮਰਾਮ। ੫੭
 ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਅਧਿਆਤਮ ਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾਂ ਮਹੇਸ਼੍ਵਰ ਸ੍ਰੀ
 ਬਾਰੇ ਕਿਸ ਕਿੰ ਪਾ ਕਾਂਡੇ ਪਸਟ ਮੋਧਿਆਇ। ੬॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇ
 ਵਉ ਵਾਚਾ ਕਾ ਬਿੰਤੁ। ॥ ਤਰੁਣ ਕੇ ਮੂਰਖ ਰੇ ਬਾਨਰ ਲੀਗੁਰ
 ਸੀਯ ਸਾਠ ਨਹਿਆਈ ਭਈ ਚਿੰਤ ਸੁਰੁ ਕੀ ਸਕੇ। ਭਏ ਕਪਿ
 ਸਾਰੇ ਸੁਭ ਅੰਗ ਦਉ ਚਰੇ ਗਏ ਤੀਸਾ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਜਨੈ ਅਪੀਨਈ
 ਸਕੇ। ਦਰੀ ਮੇਂ ਜੁਭੇ। ਮਾਸ ਸੀਯਾ ਕੀ ਨਤਈ ਆਸ ਪ੍ਰਾਨੇ ਉਦ
 ਸਕਾ ਜਕਭੇਨ ਕਪੀ ਸਕੇ। ਜਾਂਹਿ ਸੁਠਾ ਜਧਾਨੀ ਹੋਹਿ ਪ੍ਰਾਨ ਹਨੀ
 ਸੁਭ ਮਾਰੇ ਸੁਗੀਵ ਕਛੁ ਚਲੇਨ ਸੁਰੇ ਸਕੇ। ੧॥ ਬਾਲੀ ਹੁਤੇ ਤਾ
 ਤਾ ਬਿਖਯਾ ਤਜਿਨ ਬੈਰ ਕੀ ਨੇਤਾਂ ਕੇ ਸੁਤ ਜਾਨਿ ਮਿਸ ਪਾਇ ਮੇਰ
 ਮਾਰੈ। ਮੇਰ ਸੋਨ ਤਾਂਹਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬੈਰ ਅਤਿ ਚੀਤਾ ਦਿਫ ਮਾਰੇ
 ਸੁਤ ਬੀਜ ਬਰਾਮਨ ਉਬਾਰੈ। ਰਾਮ ਕੇ ਨਕਾਜ ਕੀ ਨੇ ਜਾਤੇ ਸੁਖੇ
 ਤਜੀ ਨੇਇ ਹੈ ਸੁਰੀਵ ਸੁਬਹਾਨੇ ਉਰ ਪਾਰੈ। ਮਾਤ ਕੇ ਸਮਾਨ
 ਕਹੀ ਬੇਦ ਅੰ ਪਰਾਨ ਬਡੇ ਭਾਈ ਕੀ ਸੁਨਾਰਿ ਭਜੇ ਪਾਪੀਨ ਬਿਚ
 ਰੈ। ੨॥ ਸੁਨੇ ਕਪਿ ਪੁੰਗਵ ਨ ਜਾਹਿ ਪੁਰਿ ਪੁੰਗਵ ਸੁਮਰੇ ਹਮ
 ਇਹਾਂ ਬਨ ਪਾਵ ਕਜ ਲਾਇ ਕੈ। ਅੰਗ ਦਸੁਨੈ ਨ ਜਲ ਪੇਖ ਬ
 ਲਵਿਤ ਕਪਿ ਨੀਰੈ ਨ ਭਰ ਸੁਭ ਕਹਯੈ ਹੈ ਸੁਨਾਇ ਕੈ। ਕਾਹੇ ਕੇ

ਸੈਕਰੇਸੈਕਯੋਕੇਹੋਮਹਾਨਯਹਕਰੇਰਛਪਾਲਤੇਰੇਪ੍ਰਾਣਕੀਸ
ਹਾਇਕੈ। ਫੇਰਗੁਹਾਵੇਰਬਾਲਿਬਾਸਾਇਹਾਂਕਰੇਸਭੁਭੇਗੰਤ
ਮਹਾਨਰੋਯਾਹਮੇਸੁਹਾਇਕੈ। ੩॥ ਸ੍ਰੇਯਾ। ॥ ਇਹ
ਭਾਂਤਿਬਿਚਾਰਕਕੇਪਿਅੰਗਦਮਾਰਤੁਨੰਦਨਏਸੁਨਿਪਾਈ
॥ ਨੈਕੋਵਿਦਆਪੁਸੁਬਾਤਕਹੀਪੁਨਿਅੰਗਦਕੋਗਾਲਿਮਾਹਿ
ਲਗਾਈ॥ ਇਹਕਾਂਹਿਬਿਚਾਰਕੋਰੰਬਨਅੰਗਦਨੀਤਬੁਰੀ
ਤੁਮਹੈਠਹਰਾਈ॥ ਤੁਮਰਾਜਕੁਮਾਰਉਦਾਰਬਡੇਅਤਿਬਲੇ
ਭਤ੍ਰਿਬਲੇਹੈਕਪਿਰਾਈ॥ ੪॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਲਖਮਣਤੇਤੁਮ
ਰਾਮਕੋਪਿਆਰੇਹੋਉਰਖਾਹਿ॥ ਰਾਘਵਤੇਡਰਨਾਹਿਤਵਕਪਿ
ਨਾਇਕਡਰਨਾਹਿ॥ ੫॥ ਕਬਿਤੁ॥ ॥ ਤੇਰੇਹਿਤਚਹੇ
ਬੀਰਅੰਗਨਬਿਚਾਰੇਪੀਰਸਾਬਤੇਰੇਚਲੇਚਿਤਸੈਕਨਹਿਪਾ
ਰਯੋ॥ ਏਨੁਗੁਹਾਵਾਸਕਪਿਕਹੈਰੈਮਵਾਸਸਭਸੁਠੇਉਰਜਾਨੇ
ਤਵਨੀਕੇਸੁਉਚਾਰਯੋ॥ ਤੀਨਲੋਕਮਾਹਿਰਾਮਬਾਣੀਤੇਅਭੇਦ
ਨਾਹਿਛਾਡੁਜਾਂਹਿਕਪਿਜਿਨਸੀਰਾਸੁਬਿਚਾਰਯੋ॥ ਸੁਤਮਾਰਨਾ
ਗਿਇਨਗਾਂਉਕੇਮਸ਼੍ਵਰਉਹਾਂਤਾਂਹਿਤਜੇਪਾਸਤਵਰਹੇਨਨਿ
ਹਾਰਯੋ॥ ੬॥ ਰੋਪਾਇਕਬਾਤਹੈਸੁਕਰਾਂਬਿਖਯਾਤਸੁਤਸੁਨੇ
ਮਨੁਲਾਇਪਾਛੇਉਰਮੇਸੁਮਾਨਯੋ॥ ਰਾਮਨਰਨਾਂਹਿਸੁਨਾਰਾ
ਇਣਪ੍ਰਗਟਜਗਸੀਯਮਾਇਰੂਪਉਲਖਮੀਪਛਾਨਯੋ
॥ ਲਖਮਣਸੇਸਧਾਰਜਗਕੋਆਪਾਰਪ੍ਰਭਬੇਦਅੰਪ੍ਰਗਨੇਮੇ
ਸਹਿਸਸੀਸਭਾਨਯੋ॥ ਰਾਖਸਾਬਿਨਾਸਹਿਤਬਿਨਤੀਪਿਤਾਮਾ
ਕਰੀਮਾਯਾਤਨਧਾਰੀਲੋਕਪਾਲਕਬਖਾਨਯੋ॥ ੭॥ ਬਿਸਨ
ਬਿਕੁੰਠਬਾਸਤਾਕੇਹਮਦਾਸਸਭਭਯੋਹਰਿਮਨੁਜਪਰਾਤਮਾ
ਸੁਹਾਵਨਾ॥ ਤਾਹਿਕੀਜੁਮਾਯਾਜਿਨਲੋਕਹੈਕੁਮਾਯਾਤਿਨਕ
ਰੇਹਮਕਪਿਛਲਾਮੁਲਹੀਸੁਖਾਵਨਾ॥ ਪੂਰਬਅਰਾਧਹਰਿਰਾ

ਮਹੀਕੀ ਮਯਾ ਕਰਤੁ ਏ ਪਾਹਖਦ ਸੁਬਿਕੁੰ ਠਲਾਇਤੁ ਵਨਾਅ
ਬਤਿਨ ਸੇਵਕ ਰਪਾਪ ਪਰਹਰ ਸਤੁ ਪਾਇ ਸੁਬਿਕੁੰ ਠਲਾਇਤੁ ਵਨਾਅ
ਖਪਾਵਨਾ ॥੮॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਅੰਗਦ ਕੋਇ ਹਰਤਿ ਸੰਬ
ਧਗਏ ਬਿਪਆਚਲ ਕੇ ਬਨ ਬੀਰਾ ॥ ਛੁਫਤ ਵੈਜਨ ਕਾਤ ਮਜਸੁਮ
ਹੋਂਦਾ ਗੇਰੀ ਗਏ ਸਾਇਰਤੀਰਾ ॥ ਪੇਖ ਸਮੁੰਦਾ ਪਾਹਮ ਹਾਂਤੁ ਯ
ਦਾਇਕ ਜਾਂਹਿ ਅਗਾ ਪਸੁਨੀਰਾ ॥ ਬਾਨਰ ਚੀਤ ਮਹਾਂਤੁ ਰਪੇਕਹਿ
ਕਾਹਿ ਕਰੇ ਉਰਮਾਂਹਿ ਅਪੀਰਾ ॥੯॥ ਸਾਗਰ ਕੇਤਰ ਬੈਠ ਗਏ ਬੁ
ਦਿਤ ਬਛੀ ਸਭ ਕੇ ਉਰਮਾਂਹੀ ॥ ਬੈਠਾ ਬਿਚਾਰ ਕਯੋ ਸਗਲੇ ਏਕਮ
ਸਗਲੇ ਤੁਮ ਤੇ ਗੁਹਮਾਂਹੀ ॥ ਰਾਵਣ ਨਾਹਿ ਪਿਖੇ ਅਬਲੇ ਪੁਨਿ
ਸੀਯ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀ ਜਗਮਾਂਹੀ ॥ ਤੀਖਨ ਦੰਡ ਕਪੇਸ ਅਹੇਵਹ
॥ ੧੦॥ ਸੁਹਰੀ ਵਹਨੇ ਏਹ ਤੇ ਸੁਤ
ਲੋਇ ਹੋਰ ਮਹੇਂ ਕਛੁ ਪਾਹਉ ਪਾਏ ॥ ਏਹ ਰਾਤਿ ਬਿਚਾਰਉ
ਪਾਰਕੁਸਾ ਕਾਪਿ ਪਾਵਨਾ ॥ ਸਨਲੀਨ ਬਿਛਾਏ ॥ ਤਾਹਿ ਬੈਠ
ਗਏ ਸਗਲੇ ਕਪਿਵੈਜ ਗੁਆਜ ਮਹੇਂ ਮਨ ਮੇਡ ਹਰਾਏ ॥
ਪੁਨਿ ਤਾਂਹਿ ਸਮੇਗਿ ਰਕੀਦ ਰਤੇ ਨਿਕਸੇਖ ਗਏ ਕਭਯਾਨ
ਕਾਏ ॥੧੧॥ ਗੀਤੁ ਨ ਰਾਜ ਬਡੇ ਸਿਰਤਾ ਜ ਸੁਭੂ ਪਰਸੇ
ਜਿਨ ਕੇਤਨ ਭਾਰੇ ॥ ਬਾਨਰ ਕੇ ਸਿਰਤਾ ਜ ਬਡੇ ਕੁਸਾਸਨ
ਮਾਂਹਿ ਸੁਤਾਂਹਿ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਭੋਜਨ ਅਜਦਯੋ ਬਹੁਤੇ ਜਗਨਾਇ
ਕਯੋ ਮੁਖ ਮਾਂਹਿ ਉਚਾਰੇ ॥ ਏਕਹਏ ਕਸੁ ਬਾਨਰ ਕੋਂ ਸੁਕਰੋਂਦਿ
ਨਏਕਹਏ ਕਾਮਹਾਰੇ ॥੧੨॥ ਕਾਬਿੰਤੁ ॥ ॥ ਸੁਨਿਕੈ ਸੁ
ਗੀਤੁ ਬਾਨੀ ਭਏ ਹੈਂ ਮਲਾਨੀ ਮੁਖ ਪਾਇਗੇ ਸੁਗੀਤੁ ਨਕ
ਪਿਨਾਵਿ ਚਾਰਯੋ ॥ ਸੀਯ ਕੋਨ ਸੇਪਲੀ ਨੇਰਾ ਮਕੋਨ ਕਾਜ ਕੀ
ਨੇਯੋਂ ਰਕਪਿਨਾਇ ਕਕੇ ਕਾਜਨ ਸਵਾਰਯੋ ॥ ਹਿਤਨ ਕਮਾਯੋ
ਹਮਾਬੀਥਾ ਯਮਲੋ ਕਪਾਯੋ ਪਨ ਸੁਜਟਾ ਯੁਜੇਈ ਗਮਹਿਤ

ਮਾਠਯੋਯੋਗੀਕੋਦੁਗਪਮਦਪਯੋਜਟਾਯੁਖਗਡਾਰਕੈਸੁ
 ਦੇਹਹਰਿਲੋਕੇਮੇਪਧਾਯੋ॥੧੩॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਉਮਾਸੀ
 ਪਾਤੀਸੁਨਿਯਹਬਾਨੀ॥ਭ੍ਰਾਤਕਥਾਮੁਖਕਾਪਿਨਬਖਾਨੀ॥
 ਪੁਛਯੋਬਹੁਰਿਭਲੇਹਿਤਲਾਈ॥ਤੁਮਹੋਬਾਨਰਕੋਨਸੁਭਾ
 ਈ॥੧੪॥ਜਟਾਯੁਨਾਮਮਮਭ੍ਰਾਤਬਖਾਨਾਸੁਪਾਸਮਾਨਾ
 ਰੋਮਮਕਾਂਨਾਮੇਰੋਤੇਡਰਤੁਮਕੋਨਾਹੀ॥ਕਹੋਪਲਵੰਗਮ
 ਜੋਮਨਮਾਹੀ॥੧੫॥ਤਿਨੋਮੈਂਅੰਗਦਜੋਪਰਧਾਨਾਉਮਾਲ
 ਗੋਤਬਕਰਨਬਖਾਨਾਦਸਰਥਪੁਤਰਾਮਜਸਟੀਕੋ॥ਲਖ
 ਮਣਭ੍ਰਾਤਜਾਂਹਿਕੋਨੀਕੋ॥੧੬॥ਸੀਯਭਾਰਯਾਤਾਕੀਪਿਅ
 ਰੀ॥ਤਾਸੀਗਆਏਦਿਪਨਮਸ਼੍ਰਾਵੀ॥ਰਾਵਣਦੁਸਟਮਹਾਂ
 ਠੀਕਾਰੀ॥ਤਾਂਹਿਹਰੀਵਹਿਜਨਕਕੁਮਾਰੀ॥੧੭॥ਰਾਮ
 ਚੰਦਮਿਗਮਾਰਣਗਏ॥ਲਖਮਣਤਾਕੇਪਾਛੇਪਏ॥ਰਾਮ
 ਰਾਮਸੀਯਕਰੀਪੁਕਾਰਾ॥ਸੁਨਜਟਾਯੁਭਯੋਸੁਖਭੁਰਾ॥੧੮
 ॥ਰਾਵਣਸਾਥਭਿਰਯੋਰਣਭਾਰੀ॥ਰਾਵਣਮਾਰਯੋਖੰਗਸੀ
 ਭਾਰੀ॥ਰਾਮਨਿਮਿਤੁਮੁਏਖੰਗਰਾਜਾ॥ਰਾਮਦਾਹਲੋਕਰੇਸੁ
 ਕਾਜਾ॥੧੯॥ਰਾਮਸਮੁਜਮਜਟਾਯੁਸੁਪਾਈ॥ਰਾਮਮਿਲੇਸੁ
 ਗੀਦਹਜਾਈ॥ਅਰਾਨਜਲਾਇਭਏਵਹਮੀਤਾ॥ਬ

ਹੁਰਸੁਰੀਵਕਹੀਸਭਰੀਤਾ॥੨੦॥ ਰਾਮਚੰਦਬਾਲੀਰਣ
ਮਾਰਾਸੁਰੀਵਭਾਲਰਾਜਕਪਿਪਾਰਾਸੁਰੀਵਸੁਬਾਨ
ਰਬਿੰਦਪਠਾਏ॥੨੧॥ ਸੈਯਾ॥
॥ਇਕਮਾਸਹਪੂਰਬਆਹੁਸਭੈਨਹਿਪ੍ਰਾਣਹਨੰਕਰਦਿਤੁ
ਮਾਰੇ॥ਇਹਤੁੰਤਿਬਖਾਨਪਠਾਇਦਏਹਮਆਇਪਏਗਿਰ
ਕੇਦਰਭਾਰੇ॥ਇਕਮਾਸਬਿਤੀਤਭਯੋਹਮਕੋਨਹਿਸੀਯਸੁਰਾਵ
ਦਨੈਨਨਿਹਾਰੇ॥ਅਬਪ੍ਰਾਣੁਜੇਕੁਸਭਾਰਤਲੇਸਰਿਤਾਪਤਿਕੇ
ਪੁਨਿਬੈਠਕਿਨਾਰੇ॥੨੨॥ ਜਿਤੁਮਜਾਨਤਹੇਖਗਰਾਜਨਸੀਯਕ
ਥਾਮਮਦੇਹਸੁਨਾਏ॥ਅੰਗਦਬੈਨਨਕੋਸੁਨਿਕੈਹਰਖੇਉਗੇ॥
ਖਗਰਾਜਮਲਾਏ॥ਬਾਨਰਪ੍ਰਾਨਸਮਾਨਜਟਾਯੁਸੁਭ੍ਰਾਤਹੁ
ਤੇਲਾਪਮੇਉਰਭਾਏ॥ਬੀਤਹਜਾਰਗਏਬਰਖਾਬਹੁਭ੍ਰਾਤਉ
ਦਿਤਸੁਮੇਅਬਪਾਏ॥੨੩॥ ਵਾਕਸਹਾਇਕਰੋਤੁਮਰੀਸੁਨਬ
ਨਰਆਜੁਭਏਦੁਖਭਾਰੇ॥ਭ੍ਰਾਤਕੁਨੀਰਸੁਦਨਦਯੋਅਬ
ਲੇਚਲੀਯੋਮਮਨੀਰਕਨਾਰੇ॥ਦੈਜਲਫੇਰਕਹੋਬਤੀਯਾਂ
ਸਭਕਾਰਜਜਾਂਕਰਹੋਹਿਤੁਮਾਰੇ॥ਬਾਨਰਭਾਖਤਥਾਮੁਖਤੇ
ਖਗਆਨਪਰੇਜਿਹਉਜਲਵਾਰੇ॥੨੪॥ ਨਾਇਜਟਾਯੁਕੇ
ਨੀਰਦਯੋਪੁਨਿਬਾਨਰਤਾਂਹਿਸੁਲੀਨਉਠਾਈ॥ਫਿਰਸੁਠਾਹਰ
ਆਨਪਰੇਖਗਬਾਨਰਭਾਖਤਦੇਸੁਨਾਈ॥ਬਾਨਰਕੋਹਰਖਾਵਤ
ਹੀਤਬਸੀਯਕਥਾਖਗਰਾਜਬਤਾਈ॥ਪਾਵਨਸੀਯਕਥਾਗਿ
ਰਜਾਂਵਹਭਾਖਤਹੋਸੁਨੀਯੋਮਨਲਾਈ॥੨੫॥ ਚੋਪਈ॥ ॥
ਲੀਕਾਨਾਮਪੁਰੀਮਨਮੋਹੇ॥ਗਿਰਾਭਿਕੂਟਕੋਸਿਰਪ੍ਰਸੇਹੇ॥ਤ
ਹਾਂਅਸੋਕਬਨੀਮਹਿਸੀਤਾਰਾਖਸੀਯਾਂਰਾਖਤਹੋਨੀਤਾ॥੨੬॥
॥ਸੋਯੋਜਨਪੇਡੋ॥ਇਹਜਾਨੇ॥ਓਕਾਜਲਿਨਿਪਮਧਿਪਛੋਨੇ॥
ਬਿਨਸੀਦੇਹਲਿਕਮੇਦੇਖੋ॥ਸੀਤਾਤਹਾਂਭੁਲੀ॥ਬਿਧਪੇਖੋ॥ਬਾਨ

ਬਨਰਸੀਸਾਦੂਗਬਿਨੀਠਾਗੀਬੁਧੁਭਾਵਦੁਰਿਮਮਡੀਠਾ॥ ੨੩੩
 ਸੋਯੋਜਨਸਾਗਗਬਿਸਥਾਠਾਯਕੋਜੋਨਸੁਲਾਪਨਹਾਠਾ॥ ੨੪੪
 ੨੮॥ ਸੋਮਿਥਲੇਸਤਨੁਜਾਦੇਖੋਪੁਨਿਆਵੇਬਲਪਾਗਬਿਸੇ
 ਖੋ॥ ਗਵਣਦੁਸੁਤਮੁਖਲਭਾਰਾਯਜਿਨਮੋਰੇਭਾਈਲਪੁਮ॥
 ੨੯॥ ਏਕਾਕੀਤਿਹਮਰੋਜਾਇਯਬਿਨਾਪੰਖਨਹਿਪਾਰਿ
 ਬਸਾਇਯਸਾਗਰਤਰਪੁਨਿਦੇਇਸੁਸਾਗਾਤਾਂਕੋਕਰੇਸੁਯ
 ਤਨਾਬਿਚਾਰਾ॥ ੩੦॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਗਵਣਕੋਰਪੁਨਾਥਪੁ
 ਨਿਮਾਰਹਿਗੇਬਲਪਾਯਸੀਯਸੇਪਪਹੁਚਾਵਨੀਯਹੋਹੈਕ॥
 ਜਤੁਮਾਰਾ॥ ੩੧॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਸਿੰਧਇਹਾਂਸਤਯੋਜਨਬੀਚ
 ਸੁਜੇਕਪਿਜਾਇਸਕੇਬਾਲਿਪਾਰੇ॥ ਦੇਵਨਕੀਗਮਨਾਹਿਜਹ॥
 ਵਹਿਜਾਇਬਰੇਪੁਨਿਲਿਕਮਸ਼ਾਠੇ॥ ਸੀਯਨਿਦਾਰਸੁਵਾਕਉ
 ਚਾਰਮਹਾਂਬਾਲਿਯਾਵਹਿਯਾਹਕਨਾਰੇ॥ ਆਪਸਮੈਕਪਿਸੇ
 ਰੁਮਬਨਰਬੈਠਭਲੀ॥ ਬਿਪਲੇਹੁਬਿਚਾਰੇ॥ ੩੨॥ ॥ ਗਇ
 ਤਿਸੀਅਪਮਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਂਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਦੇਕਿਸ
 ਕਿਧਾਕਾਂਡੇਸਪਤਮੇਧਿਆਇ॥ ੭॥ ਸੀਮਹਾਰੇਵਉਦਾ
 ਚਾਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਉਮਾਸੰਪਾਤੀਆਪਨੇਕਹਰਭਯੋਬਿਰਤੰ॥
 ਤਾਪੁਰਬਤਿਨਕੋਜੋਭਯੋਸੁਨਯੋਚੀਤਾਇਕਾਂਤਾ॥ ੧॥ ॥
 ਕਬਿੰਤਾ॥ ॥ ਮੇਅੰਜਟਾਯੁਰਾਈਭਏਗਰਬਾਈਤਨਜੋਬ
 ਨਅੰਧੇਰਬਲਕਹਾਂਲੋਬਤਾਯੋ॥ ਗਵੇਸੰਤੁਲਉਤਾਨੇਬਲਯ॥
 ਹੀਤੇਪਛਾਨੇਗਏਯੋਜਨਹਜਾਰਪਾਰਨਭਕੋਨਪਾਯੋ॥ ਗਵੇ
 ਕੇਪ੍ਰਤਾਪਸੇਜਟਾਯੁਭਏਤਾਪਤਨਸੁਰਯਅਛਾਦਿਯਾਹਿਤਾ
 ਪਕੋਮਿਟਾਯੋ॥ ਮੇਸੇਮਨਪਾਰਦੇਉਪੰਖਨਪਸਾਰਗਵਿਛਾਰ
 ਯੋਸੁਮੇਹਜਨਗਾਹਸੇਸੁਹਾਯੋ॥ ੨॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਸੁਰਯਕੇ
 ਕਰਦਯਭਏਪਰਮੇਗਿਰਯੋਗਿਰਕੇਸਿਰਮਾਹੀ॥ ਦੂਰਹੇ

੨੩੪
੧੫੧

ਕਪਿਮੇਗਿਰਯੋਅਤਿਮੁਰਛਤਾਸੁਭਈਤਨਮਾਹੰਗੀਬੀਤਗ
ਏਦਿਨਤੀਨਜਬੈਤਬਪ੍ਰਾਣਭਏਸੁਕਲੇਵਰਮਾਹੰਗੀਪੀਰਮ
ਹਾਂਤਨਪੀਰਗਯੋਪਖਹੀਨਭਯੋਸੁਧਿਨਾਮਨਮਾਹੰਗੀ॥੩॥

ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਕੰਨਦੇਸਕੰਨਗਿਰਕਾਂਨਨਸੁਕੰਨਪ
ਰਜਾਨਯੋਨਜਾਇਕਛੁਭਾਤਚਿਤਧੈਇਗਯੋਹਰੀਯੋਭੁਘ
ਹੈਨੈਨਬੈਨਨਭਿਚਾਰਸਕੰਆਸਮਾਨਿਹਾਰਸਨੇਸਨੇਢਿਗਮੇ
ਯੋਚਿਫਨਾਮਬੰਮੁਨੀਸਨੀਤਭਿਰਈਸਭਜੇਮੇਹਪਿਖਕਪਿ
ਬਿਸਮਾਦਭਿਰਸੋਭਯੋਕਹੁਰੇਸਿਪਾਤਿਭਿਤਪਾਤਿਯਹਕਹੇਤੇ
ਸੁਪੰਛਨਬਿਹੀਨਤੇਹਕਹੇਕਿਨਹੈਕਯੋ॥੪॥ਤੁੰਤੇਹੁਤੇਬਲ
ਵਾਨਪੂਰਬਪਛਾਨਮੇਹੀਜੇਰਪਰਕਾਹੇਤੇਸੁਕਹੇਸਮਝਾਇਕੈ॥
ਭਯੋਜੇਈਸਮਾਚਾਰਕਹਯੋਬਿਸਥਾਰਸਭਸੁਨਿਕੈਮੁਨੀ
ਸਭਿਰਹੇਹਬਿਸਮਾਇਕੈਫੇਰਮੇਮੁਨੀਸੋਕਭਿਚਾਰਯੋਬਿਰ
ਚਕਰਤੋਜੇਯਹਦੇਹਜਨਪਾਵਕਜਲਾਇਕੈਪਾਖਹੀਨਜੀਵ
ਨੇਸੁਖੀਨਭਯੋਮੇਰੋਅਬਸੁਨਿਕੈਮੁਨੀਸਭਿਰਦਯਾਬਸੀਆ
ਇਕੈ॥੫॥ਬਚਨਸੁਨੀਜੇਮੇਹਭਾਖੇਜੇਖਰੇਸਤੋਹਸੁਨਿਕੈਕ
ਰੀਜੇਸੁਤਚੀਤਜੇਸੁਹਾਇਹੈ॥ਦੇਹਮੂਲਦੁਖਜਾਨਕਰ
ਮਦੇਹਕੋਨਿਦਾਨਕਰਮਨਕੋਕਰੇਤਬਜੇਭਿਮਾਨਆਇਹੈ॥
ਦੇਹਆਭਿਮਾਨਕੋਸੁਹੇਤਹੈਅਵਿਦਯਾਅਨਾਦਿਜਤਰੂਪ
ਤਾਂਹਿਬੇਦਸੁਸੁਨਾਇਹੈਚੇਤਨਕੀਛਾਯਾਜਬਮਿਲੋਮਾਹਿ
ਮਾਯਾਤਬਹੋਇਕੈਅਭੇਦਲੋਹਪਾਵਕਸੁਹਾਇਹੈ॥੬॥

ਚਪਈ॥ ॥ਬਹੁਰੇਦੇਹਤਦਾਤਮਪਾਇਚੇਤਨਵਤਪੁ
ਨਿਦੇਹਸੁਹਾਇਦੇਹਬਿਖੇਰਤਾਅਤਿਜੇਈਹੋਇਹਕਾਰ
ਅਪੀਨਸੁਸੇਈ॥੭॥ਤਾਮੂਲਕਯਹੇਸਿਸਾਠਾਸੁਖਦੁਖ
ਜਾਮਾਹਿਅਪਾਰਾਆਤਮਾਨਿਰਾਬਿਕਾਰਹੇਜੇਈ॥ਮਿਮਾਥਿ

ਯਾਤ੍ਰਯੋਤਿਮਾਨੀਸੋਈ॥੮॥ਦੇਹੋਹੀਪੁਨਿਕਰਮਕਮਾਉਂ॥ ੨੩੫
 ਇਨਕੋਫਲਆਗੇਮੇਪਾਉਂ॥ਯੋਸੀਕਲਪਕਰੇਯਹਪ੍ਰਾਨੀ॥ ੧੧੦
 ਕਰਮਕਰੇਫਲਮੇਆਤ੍ਰਿਮਾਨੀ॥੯॥ਫਲਬਾਂਧਯੋਯਹ
 ਭਜੇਬਿਕਾਰਾ॥ਅਗਧਿਉਰਧਭ੍ਰਮਬਾਰੰਬਾਰਾ॥ਪੁੰਨਪਾਪ
 ਕੇਹੋਇਅਪੀਨਾ॥ਫਲਭੋਗੇਹਰਖੇਉਰਦੀਨ॥੧੦॥ਮੇਜਗ
 ਪੁੰਨਸੁ ਬਹੁਤਕਮਾਏ॥ਯਾਗਦਾਨਬਹੁਭਾਂਡਿਕਰਾਏ॥ਭੋਗੇਫ
 ਲਭਿਨਕੋਸੁਰਮਾਹੀ॥ਯੋਸੀਕਲਪਕਰੇਮਨਮਾਹੀ॥੧੧॥ਭਿ
 ਗਤਹਾਂਬਹੁਰੋਚਿਰਕਾਲਾ॥ਸੁਰਗਲੋਕਮੇਭੋਗਾਬਿਸਾਲਾ॥
 ਖੀਣਪੁੰਨਹੋਹਿਤਹਿਜਬਹੀ॥ਗਿਰੇਅਧੋਮੁਖਤਹਿਤੇਤਬ
 ਹੀ॥੧੨॥ਪ੍ਰਿਥਮੇਪਰੇਸੁਚੰਦਮਸ਼੍ਰਾਯੇ॥ਪੁਨਿਹੋਵੈਯਹਰ
 ਪਨਿਹਾਰੇ॥ਬਹੁਰੋਗਿਰੇਸੁਧਰਕੇਮਾਹੀ॥ਪਰੇਸੁਯਦਬੰ
 ਹੀਕੇਮਾਹੀ॥੧੩॥ਬਸੇਸੁਬਹੁਦਿਨਨਾਜਮਸ਼੍ਰਾਯੇ॥ਬਹੁਰੋ
 ਹੋਇਸੁਚਾਰਪ੍ਰਕਾਰੇ॥ਚਾਰਪ੍ਰਕਾਰੇਨਜੋਯੋਜੋਈ॥ਭੋਗੇਪੁਰ
 ਖਜਗਤਮੇਸੋਈ॥੧੪॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਰੇਤਹੋਇਨ
 ਰਤਨਾਬਿਖੇਨਾਰੀਗਕਿਤਸੁਹੋਇ॥ਰਿਤਵਤਨਾਰੀਯੋਨਮੇ
 ਸਿਚੇਜਨਰਸੋਇ॥੧੫॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਯੋਨਿਰਕਤਮੇ
 ਮਿਲੇਸੁਜਬਹੀ॥ਜਗਾਯੁਲਪੇਟੇਤਕੋਤਬਹੀ॥ਦਿਨਏਕਮ
 ਹਿਕਲਲਸੁਹੋਈ॥ਰੂਢਸਰੂਪਹੋਇਪੁਨਿਸੋਈ॥੧੬॥
 ਪਾਂਚਰਾਤਿਮੇਬੁਦਬੁਦਾਕਾਗਾਹੋਵੈਵੀਰਯਗਰਭਮਸ਼੍ਰਾ
 ਯਾਦਸਾਦਿਨਹੋਵੈਮਾਸਅਕਾਗਾਲੋਹੁਤਰੇਸੁਪਖਮ
 ਸ਼੍ਰਾਰਾ॥੧੭॥ਰਾਤਿਪਚੀਸਜਾਇਪੁਨਿਜਬਹੀ॥ਅੰਕੁਰ
 ਹੋਇਤਾਹਿਤੇਤਬਹੀ॥ਰਹੀਵਾਸਿਰਪੁਨਿਯੋਰਸਕੰਧਾ॥ਪ੍ਰਿ
 ਸ਼ਟ੍ਵੇਸਪੁਨਿਉਦਰਕਬੰਧਾ॥੧੮॥ਮਾਸਾਬਿਤੀਤਹੋਇਪੁਨਿ
 ਜਬਹੀ॥ਪੰਚਪ੍ਰਕਾਰਅੰਗਤਹਿਤਬਹੀ॥ਪਾਣਿਪਾਦਪਾਤ੍ਰ

੨੩੬
੪੪੪

ਸਕਟਿਜਾਨੁ ਯੁਗਲਮਾਸ ਬੀਤਿਹਾਏਭਾਨੁ ॥੧੮॥ ਹੋਇ
ਬਿਤੀਤਤੀਨਜਬਮਾਸਾ ਅੰਗਨਸੀਧਿਸੁਹੋਇ ਪ੍ਰਕਾਸਾਚ ॥
ਰਮਾਸਜਬਜਾਂਹਿ ਬਿਲਾਈ ॥ ਤਬ ਅੰਗੁਲਉਪਜੇਖਗਰ ॥
ਈ ॥ ੨੦ ॥ ਨਾਸਾਂਕਰਣਨੈਨਲੋਜੇਤੋ ॥ ਪਾਂਚਮਾਸਮੇਹੋਵੈ
ਤੇਤੋ ॥ ਦੰਤਪਾਤਨਖਗੁਹਯਪ੍ਰਮਾਨ ॥ ਪੰਚਮਮਾਸਾਬਿਖੇਯ
ਹਭਾਨ ॥ ੨੧ ॥ ਖਟਪੁਨਿਮਾਸਾਬਿਤੀਤੰਜਬਹੀ ॥ ਛਿੜਹੋ
ਹਿਖਗੇਸੁਰਤਬਹੀ ॥ ਹੋਵੈਕਾਨਨਾਵਿਦਰਉਦਾਰਾ ॥ ਗੁਦਉ
ਪਸਥਪੁਨਿਨਾਭਿਅਕਾਰਾ ॥ ੨੨ ॥ ਸਪਤਮਮਾਸਰਮਾਵ
ਲਕੇਸਾ ॥ ਅਸ੍ਰਮਭਿੰਨਾਵੈਦੁਸੁਦੇਸਾ ॥ ਵਪੇਗਰਭੁਤਨਭੀ
ਤਰਸੇਈ ॥ ਨਵਮੇਮਾਸਚੈਤੰਨਸੁਹੋਈ ॥ ੨੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥
ਮਾਤਖਾਇਜਲਪਾਨਜੇਤਾਂਕੋਰਸਹਿਬਿਸਾਲਾਨਾਭਿਨਾ
ਲਿਕਰਭੋਗਈਗਰਭਿਮਾਹਿਦੁਹਬਾਲਾ ॥ ੨੪ ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥
ਅਕਰਮਾਪੀਨਵਪੇਉਰੇਮੇਜਠਰਾਗਨਨਖਗਬਾ
ਲਮਰੋ ॥ ਪੂਰਬਲੇਜਨਮਾਕਤਮਾਜਠਰੇਤਰਮਾਹਿਸੁਯਾਨਿ
ਕਰੋ ॥ ਯੋਉਰਮਾਹਿਬੋਲਕਹੇਜਠਰਾਗਨਿਨਾਤਨਤਾਹਿਜ
ਰੋ ॥ ਜੋਨਿਹਜਾਰਸੁਮੇਹਪਰੀਦੁਖਜੋਨਨੇਮੇਬਹੁਭਾਂਤਿਭਰੋ ॥
੨੫ ॥ ਸੁਤਦਾਰਸਬੰਧਕਰੇਰਭੁਏਪਸੁਬਾਪਵਨਾਕਛੁਜਾਤਿ
ਤਿਨਾਏ ॥ ਸੁਕੁਟਿਬਭਰੇਨਿਸਬਾਸਰਮੇਕਰਨੀਤਿਅਨੀਤਿ
ਸੁਫਬਮਿਲਾਏ ॥ ਫਿਤਏਹੁਕਰੀਭਵਭੰਤਰੇਮੇਸੁਪਨੇਸੁਨਹੀ
ਹਰਿਕੇਗੁਨਗਾਏ ॥ ਅਬਤਾਂਫਲਦੁਖਸੁਭੋਗਤਹੋਜਠਰਾ
ਗਿਨਮੇਤਨਨੀਤਤਪਾਈ ॥ ੨੬ ॥ ਖਿਨਭੰਗਰਦੇਹਬਿਖੇਬ
ਸਕੈਜਗਭੀਤਰਮੇਬਹੁਪਾਪਕਮਾਏ ॥ ਹਿਤਆਤਮਕੇਨਕ
ਰੇਕਬਹੀਤਿਹਤੇਇਹਭਾਂਤਿਸੁਮੇਦੁਖਪਾਏ ॥ ਨਰਕਾਭਿਮ
ਹਾਰਭਾਭਿਨਤੇਨਿਕਸੰਕਬਯੋਮੁਖਮਾਹਿਅਲਾਏ ॥ ਅ

ਬਤੇਉਪਰਿਤਨਭੋਗਭਜੋਹਰਿਪੂਜਨਕੈਰਹੋਸੀਸਾਨਿਵਾਏ॥ ੨੩੭
 ੨੭॥ ਰੀਯਾਮਾਲਤੀਛਿੰਦਾ॥ ੧੧੬ਹਭਾਂਤਿਕੀਨਕਰਾ ੧੧੮
 ਰਤਹਿਪੁਨਿਜਨਮਸੀਸਰਆਇਯੋਸੋਨਯੀਤਪਰਪੀੜਯੋ
 ਬਹੁਭਾਂਤਿਤਹਿਦੁਖਪਾਯੋ॥ ੧੧੭ਹਭਾਂਤਿਦੁਖਸਭੋਗਾਨਿਕਸੋਮ
 ਨਰਕਤੇਜਿਮਪਾਤਿਕੀ॥ ੧੧੮ਪੁਤਬੁਣਤੋਕੀਟਗਿਕਯੋਸਾ
 ਰਨਕਛੁਆਪਕੀ॥ ੨੮॥ ਚੌਪਈ॥ ੧੧੯ਉਪਰਿਤਦੁ
 ਖਬਹੁਭਾਂਤੀ॥ ੧੨੦ਹਿਸੁਬਾਲਕਦੇਹਮਸ਼ਾਹੀਯੋਬਨਮੇਦੁ
 ਖਆਹਿਸੁਜੇਤੋਅਨਭਵਕਰੇਸਗਲਜਨਤੇਤੇ॥ ੨੮੧
 ਤੇਖਗਵਹਸਭਆਪਹਿਹਯੋਯਾਤੇਮੇਨਹਿਕੀਨਉਚਾਰੇ॥
 ਇਹੀਭਾਂਤਿਤਨਮੇਹੰਗਹੋ॥ ਕਰਾਪਯਾਸਨਰਕਦੁਖਲ
 ਹੋ॥ ੩੦॥ ਗਾਰਭਵਾਸਲੰਦੁਖਅਸੇਸਾਆਤਿਨਿਵੇਸਤੇਹੋ
 ਹਿਖਰੇਸਾਤਾਂਤੇਤਨੁਦੋਨੋਤੇਨਿਆਰੇਆਤਮਕੋਉਰਮੀ
 ਤਰਪਾਰੇ॥ ੩੧॥ ਪਰਕ੍ਰਿਤਪਰੇਤਿਨਕੋਉਰਮਾਨਾਤਿਆਰੇ
 ਦੇਹਾਦਿਕਆਤਿਮਾਨਾਆਤਮਾਗਿਯਾਨਵਾਨਜਗਜੋਈ॥
 ਜਾਗਰਦਾਇਤਜੋਜਨਸੇਈ॥ ੩੨॥ ਸੱਤਗਿਆਨਪੁਨਿਸੁ
 ਪਸਰੂਪਾਬੁਧਿਸਾਂਤਿਪਨਆਨੰਦਰੂਪਾਚਿਤਸਰੂਪਆਤ
 ਮਯੋਜਾਨੇਮੇਹਆਗਿਆਨਹੋਹਿਸਭਹਾਨੇ॥ ੩੩॥ ਦੋਹਰਹੋ
 ਅਥਵਾਪੁਨਿਜਾਈਯੋਗੀਕੋਦੁਖਹੋਇਨਰਾਈ॥ ਸੁਖਦੁਖਪੁ
 ਗਤਿਪਾਪੀਨਾਯੋਗੀਭਯੋਪਰਮਪਦਲੀਨਾ॥ ੩੪॥ ਤਾਂਤੇਪ੍ਰ
 ਗਤਿਪੈਰੈਜੋਲੋ॥ ਦੇਹਿਸਹਿਤਖਗਰਹੋਸੁਤੋਲੋ॥ ਸੁਖਸੇਤੀਪੀ
 ਰਜਉਰਧਾਨੇ॥ ਸਰਪਕੁੰਚਸਮਦੇਹਿਨਿਹਾਰੇ॥ ੩੫॥ ਕਛ
 ਮੀਰਕਹੋਸੁਨਯੋਖਗਸੇਈ॥ ਜਾਮੇਤੋਰੇਆਤਿਹਿਤਹੋਈਸੁ
 ਤਾਯੁਗਮੇਆਪਨਰਾਇਨਾ॥ ਆਵੇਗੇਦਸਰਥਕੇਆਇਨਾ॥
 ੩੬॥ ਦਾਸਰਥੀਵਹਰਾਮਕਹਾਵੇ॥ ਰਵਣਕੇਬਧਹਿਤਬਨ

ਆਂਦੇ। ਸੀਤਾ ਨਾਮ ਨਾ ਰਿਲੈ ਸਾ ਥਿ। ਲਖ ਮਣ ਭ੍ਰਾਤ ਸਹਿ
 ਤਰੁ ਪੁਨਾਥ। ੩੭। ਭ੍ਰਾਤ ਜਾਹਿਗੇ ਦਿਪਨ ਮਸ਼ਾਹੀ। ਆਸੁ ਮ
 ਰਹਿ ਸੀ ਜਨ ਕੁਮਾਰੀ। ਤਸਕ ਗਜੇ ਉਰਾ ਵਣ ਤਿਹ ਠਾਇ।
 ਲਿਕੇ ਮੇਰਾ ਖੇਡੋ ਜਾਇ। ੩੮। ਕਪਿ ਸੁਰੀ ਵਕੀਆਇ ਸੁਮਾ
 ਨੀ। ਦੂਢੇ ਗੋਤ ਬਕਪਿ ਬਲਵਾਨੀ। ਆਵਹਿਗੇ ਵਹਜਲ
 ਧਿਕਨ ਰੋ। ਕਾਰਣ ਵਸਵਹਿ ਮਿਲੇ ਤਿਹਾਰੇ। ੩੯। ਤਬ ਸੀਤਾ
 ਕੀਇ ਸਥਿਤ ਜੇਈ। ਤੁਭਾ ਖੀਜੈ ਸੇ ਪੁਨਿ ਹੋਈ। ਤਬ ਤੇਰੇ ਨੁਤਨ
 ਪਰੇਈ। ਪੁਨਿ ਉਪਜੈ ਸੇ ਸੇ ਨਹਿ ਕੋਈ। ੪੦। ਸਿਪਤੀ ਵਧ
 ॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਚਿਤ੍ਰਮੁਨੀ ਸੁਮੇਹ ਸੰਬੋਧ ਕਰਯੋ ਇਹ ਭਾਂ
 ਤਿਦ ਯਾਉਰ ਪਾਰੀ। ਕੋਮਲ ਮੇਪਰਏ ਹੁਨ ਵੀਨ ਭਏ ਤੁਮਬਾ
 ਨਰਲੇ ਹੁਨਿ ਹਾਰੀ। ਜਾਵਤ ਮੇਕਲ ਯਾਨ ਤੁਮੇ ਕਹੇ ਸਾਹੁ ਪਿਖੇ ਸੁ
 ਬਿਦੇ ਹਕੁਮਾਰੀ। ਬੈਠਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰੇ ਸਗਲੇ ਜਿਹ ਭਾਂਤਿ ਪੇ
 ਤੁਮ ਸਾਗਰ ਪਾਰੀ। ੪੧। ਜਿਹ ਨਾਮ ਭਜੇ ਜਗ ਸਿਪਤਰੇ
 ਖਲਪਾਵਤ ਹੈ ਪਦ ਰਾਮ ਮੂਰਾਰੇ। ਤੁਮ ਤਾਂ ਜਗਨਾਥ ਕੇ ਦੂਤ ਭਏ
 ਆਤਿ ਸੇਵ ਕਰਾਮ। ਕਿਨੀ ਤਿਪਿਆਰੇ। ਤੁਮ ਕਿਉ ਬਲਪਾ
 ਰਤਨਾਂ ਤਨ ਮੇਲ ਪੁਨੀਰਧ ਕੇ ਨਹਿ ਪਾਵਤ ਪਾਰੇ। ਇਹ ਭਾਂ
 ਤਿ ਬਖਾਨਗੇ ਨਰ ਮੇਜਨ ਕਾਤ ਮਜਾ ਸਗਲੀ ਕਹਾਯੋ।
 ੪੨। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤਮ ਪਸਤਮ ਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾ ਮ
 ਹੇ ਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਕਿਸ ਕਿਪਾ ਕਾਂਡੇ ਆਸੁ ਮੇਧਿ ਆਇ। ੮॥
 ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਉਵਾਚ। ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਖਗਰਾਜ ਗਏ
 ਨਭਿ ਮੰਡਲ ਮੇਹਰ ਖੇਕਪਿ ਪ੍ਰਗਵਤੈ ਮਨ ਮਾਰੀ। ਉਤਸਹ
 ਬਢਯੋ ਸੀਯ ਦੇਖਨ ਕੋਤ ਟਨੀਗ ਪਿਬੋਲ ਉਠੇ ਮੁਖ ਮਾਰੀ। ੧੪
 ਖਮੀਨ ਤਿਮੰਗਲ ਪੂਰਰਹਯੋ ਜਿਹ ਪੇਖਤ ਜੀਵ ਚੁਰੇਤ ਨਮਹਿ
 ॥ ਜਨੁ ਆਹਿ ਅਕਾਸ ਗੰਭੀਰ ਬਰੋਕ ਪਿਪੈ ਠਸ ਕੇ ਨਹਿ ਕੇ

ਤਿਨਮਾਹੀ॥ ੧॥ ਆਪਸਮੇਕਪਿਦੇਖਤਬੈਕਿੰਹਤਾਂਤਿਤਰੇਮੁ
 ਖਕੀਨਉਚਾਰੇਅੰਗਦਬੇਲਉਠੇਤਬਹੀਕਪਿਆਜਸੁਨੇਤੁ
 ਮਦਾਕਹਮਾਰੇਹੋਬਾਲਿਵੰਤਸਰੈਕਪਿਬੀਰਮਹਾਂਕਿਤਵੇ
 ਕਮਆਹਿਤੁਮਾਰੇਕੋਨਕਰੇਰਪੁਬੀਰਕਿਕਾਰਯਜਾਇ
 ਉਲੰਘਸੁਸਾਗਰਪਾਰੇ॥ ੨॥ ਸਿਕਰਛੰਦਾ ॥ ਆਸੁਰੀ
 ਵਆਇਸੁਪਾਲਕੈਇਨਬਾਂਨਰਾਂਦੈਪ੍ਰਾਨਾਮਮਉਠਿਆ
 ਗੋਹੋਇਠਾਢੇਸੇਅਹੇਬਲਵਨਾਬਾਨਰਾਂਕੇਪ੍ਰਾਣਗਾਖੇਰਾਮ
 ਕਪਿਸਿਰਦਾਰਾਵਹੋਇਪਾਲਕਸਰਬਕੋਨਹਿਯਾਹਿ
 ਬੀਚਬਿਚਾਰਾ॥ ੩॥ ਇਹਤਾਂਤਿਅੰਗਦਬੇਲਸੁਨਿਕਪਿਰ
 ਹੇਮੰਨਸੁਹੋਇਆਮੁਖਹੋਰਹੈਂਤੇਪਰਸਪਰਨਹਿਬੋਲਹੈਕ
 ਪਿਕੋਇਠੇਰਅੰਗਦਬੇਲਯੋਦੈਬਾਨਰਾਂਸਨਮਾਨਾਸੁਰੀ
 ਵਕਾਰਯਾਸਿੱਧਹਿਤਬਲਕਰੇਮੋਹਬਖਾਨਾ॥ ੪॥ ਕੋਨਕਾਰ
 ਯਕਰੇਗਹਮਲੋਹਿਆਪਪਛਾਂਨਾਯੁਵਰਾਜਕੇਯਹਵਕੁ
 ਸੁਨਿਬਲਲਗੇਕਰਨਬਖਾਨਾਦਸਬੀਸਮੈਪੁਨਿਤੀਸਚ
 ਲੀਕਹੋਏਕਪਚਾਸਾਸਾਠਸੋਤਰਯੋਜਨਾਪੁਨਿਕਰੇਏਕਪ੍ਰ
 ਕਾਸਾ॥ ੫॥ ਆਸੀਤਾਂਨੰਬੇਜੇਜਨਕਪਿਕਹਯੋਨਿਬਲਸਾਰ
 ॥ ਸੁਨਿਜਾਂਬਵਾਨਭਲੁਕਨਾਇਕਕੀਨਏਹਉਚਾਰਾਸੇਯੋ
 ਜਨਤੇਨੁਨਾਮੇਕਛੁਜਾਉਂਬਾਂਨਰਛਾਲਾਜਬਤਏਪੁਰਬਵਾ
 ਮਨਾਤਬਕਰੇਕਰਮਾਬਿਸਾਲਾ॥ ੬॥ ਬਲਿਭੁਮਿਮਾਪੀਪਾਦ
 ਤੈਖਿਣਰਹੇਹਾਰਿਠਹਰਾਇਆਇਕੀਸਵਾਰਸੁਭਮਿਠਿਰੇਮੈ
 ਦਈਤਿਤੁਭਵਾਇਆਬਭਯੋਬੁਢੇਸਕਤਿਨਾਹਿਕਿਹਤਾਂਤਿ
 ਲਾਂਘੇਵਾਰਾਅੰਗਦਬਖਾਨਯੋਬਹੁਬਲਮੇਜਾਉਂਜਲਾਨਿਧ
 ਪਾਰਾ॥ ੭॥ ਫਿਰਆਵਨੇਕੀਸਕਤਿਹੋਇਨਹੋਇਗਾਤਿ
 ਕਰਤਾਰਾਸੁਨਿਬਾਤਾਂਕੀਜਾਂਬਵਾਨਸੁਆਪਕੀਨਉਚਾਰਾ॥

੨੪੦
੧੧

ਯੋਦਪਸਮਰਥਸੁਤੁ ਅਹੇਤਵਭੇਜਨੇਨਹਿਸਾਗਾਬਾਲਿਵਾ
 ਨਉਦਰਬਾਲੀਕਿਸੁਤਸੈਨਕੋਸਿਰਦਾਰਾ॥੮॥ ਮੀਗਦੇਵ
 ਚਾਸੀਕਰਛੰਦਾ॥ ਅਜੇਭੇਜਨੇਨਹਿਮੋਹਕੋਪੁਨਿਲੇਹਦਰ
 ਤਬਿਛਾਇ॥ ਨਹਿਕਾਜਕੀਨੋਕਿਨੇਜੀਵਨੁਤਜੇਪ੍ਰਾਨਚਢਾਇ
 ॥ ਜਾਂਬਵਾਂਨਬਖਾਨਯੋਸੁਤਦੇਉਤੋਹਿਦਿਖਾਇ॥ ਜੇਕਰੇਕਾਰ
 ਯਆਪਨੋਬਲਿਦੇਹਤਾਂਹਿਪਠਾਇ॥ ੯॥ ਇਹਭਾਂਤਿਭਾਖ
 ਭਲੁਕਪਤਿਸੁਬਲਾਇਯੋਹਨੁਮਾਨਾਸੁਤਕਿਉਸੁਮੇਨੀ
 ਤੂਭਯੋਯਾਹਿਅਹਿਕਾਜਮਹਾਨਾਅਗਿਜੀਉਨਹਿਮੋਲਿਪ
 ਰੇਬਲਾਦਿਖਾਵੇਆਪਾਬਲਵੰਤਵਯੁਕੁਮਾਰਤੁਪੁਨਿਵਾਯੁ
 ਸਮਪਰਤਾਪਾ॥੧੦॥ ਰਾਮਕਾਰਯਹੇਤਤੁਉਪਜਯੋਮਹਾਤ
 ਮਬੀਗਾਜਨਮਕਾਲਾਨੇਹਾਰਯੋਰਵਿਉਦੇਜਿਉਂਮੁਖਕੀ
 ਗਾਫਲਪੱਕਜਾਨਸੁਖਾਨਹਿਤਤੁਗਯੋਗਗਨਮਯੁਗਾਅ
 ਤਿਬਾਲਯੋਜਨਪਾਂਚਸੈਪੁਨਿਗਿਰਯੋਤੁਪਰਤਾਗਾ॥੧੧॥ ਤੇ
 ਦੇਹਕੋਬਲਕੰਨਭਾਖੇਬਰਨਯੋਨਹਿਜਾਇ॥ ਉਠਰਾਮਕਾ
 ਰਜਕੀਜਯੋਹਮਲੇਹੁਆਜੁਬਚਾਇ॥ ਜਾਂਬਵੰਤਕੇਵਨੁ
 ਸੁਨਿਹਨੁਮਾਨਹਰਖਅਖੰਡਾ॥ ਸਿੰਘਨਾਦਸੁਕੀਨਾਇਮ
 ਜਨੁਫੇਰੁਹੈਬ੍ਰਹਮੰਡਾ॥੧੨॥ ਗਿਰਕੇਸਮਾਨਸੁਹੇਗਯੋਜ
 ਨੁਬਦੀਬਾਵਨਦੇਹਾਹਨੁਮਾਨਬੋਲੇਬਾਨਰੇਤੁਮਸੁਨੇਮੇਬਰ
 ਏਹਾਮੇਲਿਘਜਲਨਿਪਪਾਰਲੀਕਤਸਮਛਾਰਉਡਾਇ॥
 ਲੈਅੰਉਸੀਤਰਾਮਕੀਕੁਲਸਿਗਰਾਵਨਘਾਇ॥੧੩॥
 ਕੈਬਾਂਪਿਰਾਵਣਜੇਵਰੀਗਲਧਾਰਿਬਾਂਵੇਹਾਥਾ॥ ਗਿਰਸ
 ਹਿਤਪੁਰੀਉਠਾਇਕੈਤਹਿੰਧਰੋਜਾਹਿਰਘੁਨਾਥਾ॥ ਕੈਦੇਖ
 ਮਾਂਵੇਜਾਨਕੀਜਿਹਹੇਤਭੇਜੇਰਾਮਾ॥ ਸੁਨਿਵਾਕਬੋਲੇਰਿਛ
 ਪਤਿਤੁਮਕਰੇਏਹੀਕਾਮਾ॥੧੪॥ ਦੇਖਆਵੇਜਾਨਕੀਕਲ

ਯਾਨਤੋਰੀਆਹਿਹਾਵਹਜੀਵਤੀਹੈਲੋਕਮੈਕੋਜੀਵਤੀਹੈਲੋ ॥
ਹਿਹਾਪੁਨਿਰਾਮਸੋਮਿਲਭੁਜਾਕੋਬਲਕੀਜਯੇਰਣਬੀਗਾ ॥
ਜਾਹਿਤੇਕਲਯਾਨਖੇਮੈਬੇਗਪੁਤਸਮੀਗਾ ॥੧੫॥ ਰਾਮਕ ॥
ਘਹੇਤਜਾਤੇਵਾਯੁਪੀਛੇਹੋਇਆਸੀਸਦੈਕਪਿਮੈਰਤੇ ॥
ਜਯੋਬਿਘਨਹੋਇਨਕੋਇਆਮਹੇਂਦ੍ਰਾਗਿਰਕੇਸੀਸਚਢਕ ॥
ਪਿਭਯੋਅਤਭੁਤਰੂਪਾਨਕੀਂਦ੍ਰਸੋਤਨਸੋਭਈਪੁਨਿਹੇਮ ॥
ਵਰਣਅਨੂਪਾ ॥੧੬॥ ਮੁਖਲਾਲਾਜਿਉਫਲਾਬੀਬਕੋਭੁਜ ॥
ਪ੍ਰਾਸਾਜਿਉਂਆਹਿਸੇਸਾਇਹਭਾਂਤਿਭਯੋਸੁਵਾਯੁ ਸੁਤਤਿ ॥
ਹਾਪਖੇਭੁਤਅਸੇਸਾਉਮਾਸੀਤਾਸਾਰਹਿਤਕਪਿਭਏ ॥
ਰੂਪਾਬਿਸਾਲਾਗਿਰਜਾਂਭਏਜਸਤਿਲਕਤਾਂਪਿਦਮੀਜਨੀ ॥
ਕੇਬਾਲਾ ॥੧੭॥ ਚੌਪਈ॥ ਯਾਕਿਸਾਕਿਧਾਕਾਂਡਕਥ ॥
ਥੀਜੇਈਯਾਕਹੀਗੁਲਾਬਾਸਿੰਘਸਭਸੇਈਯਾਯਾਂਕੋਪਛੇਸੁ ॥
ਪ੍ਰੇਮਲਗਾਇਆਰਾਮਭਗਤਿਉਪਜੇਉਰਆਇਆ ॥੧੮॥
ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਯਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਂਮਹੇਸੁਰਸਿ ॥
ਬਾਦੇਕਿਸਾਕਿਧਾਕਾਂਡੇਨਵਮੋਪਿਆਇਸੀਪੁਰਨੀ ॥੧੯॥
ਕਿਸਾਕਿਧਾਕਾਂਡਸੀਪੁਰਨੀ ॥

ਆਥਸੁੰਦਰਕਾਂਡਲਿਖਤੇ

੧੬ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਸ੍ਰੀਗਣੇਸਾਯਨਮਃ ਵੇਹਰਾ ॥ ਯਾਸੀਤਾਸੋਪੀਲੀ ॥
ਕਮੇਰਾਵਣਨਗਰਜਗਾਇਆਜਾਹਿਸੁਨਯੋਆਇਹਾਰਿਤ ॥
ਹਿਨਮੋਰਘਗਾਇਆ ॥੧॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਯਾਮਕਰਾਉਰਗਾਜ ॥
ਰਾਮਾਹਿਪਨਿਸਤਯੋਜਨਹੈਜਿਨਕੋਬਿਸਥਾਰਾਜਲਸ ॥
ਗਰਲਾਂਘਨਚਹਤਹੈਗਿਰਜਾਂਕਪਿਮਾਹਿਸੁਵਾਯੁਕੁਮਾ ॥

੨੪੨
੧੧੧

ਗਾਏ ਪ੍ਰਬੀਰ ਕੁਪਿਆਨ ਪਰਯੋਗਿ ਰਮੈ ਨੁ ਮਾਨਤ ਬੈਠਿ ਹਵਾ
ਕਉਚਾਰਾ ਸਤੁ ਬਾਂਨਰੈ ਨਨਾ ਯੁਪਿ ਬੈਠਤ ਭੀਤਰ ਬੇਗ
ਸੁਗੰਨਹ ਮਾਰਾ ॥ ੨ ॥ ਕਾਬਿੰਤੁ ॥ ॥ ਅਮੋਘ ਬਾਨ ਕੇਸਮ ॥
ਨਜਾਉ ਮੈਗ ਗਨ ਮੈ ਸੁਚਾਰ ਮਨ ਮੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾ ਬਹੀ ਨਿਹਾ
ਰਯੋ ਹੋਵਹਾ ਤਿਤਾ ਰਥ ਸੁਪੇਖ ਪਦ ਸੀਯ ਪੁਨਿ ਕਰੋ ਕਾਨ ਬੇ
ਗਨ ਹੋਵੀ ਲਸੁ ਬਿਚਾਰ ਯੋ ਪ੍ਰਾਣ ਅੰਤ ਨਾ ਮਾਇਕ ਬਾਰਹੀ
ਉਚਾਰ ਜਿਨ ਤਰੇਨ ਗਨਾ ਰਿਭੁ ਸਾਗਰ ਅਪਾਰ ਯੋ ॥ ਤਿਨ ਹੀ
ਕੇਦੁਤ ਮਮ ਮੁੰਦਰੀ ਉਤਾਰਦ ਈਰਾ ਮਉਰ ਪਾਠ ਕਿਉਂ ਨਤੋਰੇ
ਛਵਾਰ ਯੋ ॥ ੩ ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ॥ ਇਹ ਭਾਂਡ ਬਖਾਨਤ ਬੈਹਨੁ
ਮਾਨ ਪਸਾਰੁ ਜਾਅਤਿ ਪੁੰਛ ਬਚਾਈ ॥ ਰਿਜੁ ਕੰਪਰ ਗ੍ਰੀਨ
ਅਕਾਸ ਪਰੀਪਦ ਆਪ ਮੈ ਯੁਗਲੀ ਨਿਮਲਾਈ ॥ ਗਰਿਗਰ
ਛਟ ਕੁਦ ਅਕਾਸ ਚਢੇ ਬਲਵਾ ਯੁਸਮਾਨ ਤਯੋ ਆਪਿ ਕਾਈ
॥ ਗਤਿ ਦੇਵ ਨਿਹਾਰ ਭੁਏ ਬਿਸਮੇ ਕਾ ਪਿਛਿ ਜਰ ਕੀ ਗਣਨਾ
ਇਕ ਮਾਈ ॥ ੪ ॥ ਜਬ ਜਾਵਤ ਦਾ ਯੁਸਮਾਨ ਪਿਖੇ ਕਾਪਿ
ਦੇਵ ਨਤੋ ਮਨ ਏਹਾ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਅਤਿ ਯਾਹਿ ਪਰੀਖਣਾ ਯੁ
ਕਰੇ ਸੁਰਮੰਡਲ ਯੋ ਮੁਖ ਮਾਹਿ ਉਚਾਰੀ ॥ ਬਲਵੰਤ ਮਹਾ ਕਾਪਿ
ਜਾਵਤ ਏਸੁ ਸਦਾ ਗਤਿ ਕੇ ਸਮੁਹੈ ਬਲ ਕਾਰੀ ॥ ਗਢ ਲੀਕ ਪ੍ਰ
ਵੇਸਾ ਕਿਲਾ ਇਕ ਹੋ ਕਿਨ ਹੀ ਇਹ ਜਾਨਨ ਚਾਹਹ ਮਾਰੀ ॥ ੫ ॥
॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਚਾਰ ਸੁਨਾ ਗਨ ਕੀ ਜਨ ਨੀ ਸੁਰਸਾ ਜਿਹ ਭਾਖ
ਤਨਾ ਮਾ ॥ ਸੁਰ ਕੰਤਿ ਕਵੰਤ ਕਹਯੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸੁਨਿ ਮਾਤ ਕਰੇ ਰੁਮੈ
ਹੁਸੁ ਕਾ ਮਾ ॥ ਬਿਘਨ ਕਰਯੋ ਪਾਬਿ ਜਾਇ ਅਬੇ ਕਾਪਿ ਜਾਵਤ
ਏਹ ਹਨੁ ਮਤਿ ਨ ਮਾ ॥ ਬਲ ਬੁਧਿ ਨਿਹਾਰ ਸੁਯਾ ਕਾਪਿ ਕੀ ਫਿਰ
ਆਹੁ ਰਾਕਰ ਆਪਨ ਪਾਮਾ ॥ ੬ ॥ ਸ੍ਰਿਕਰਵੰਦਾ ॥ ॥
ਇਹ ਵਾਕ ਸੁਨਿ ਕੈ ਬੇਗਰੋ ਗੀ ਬਿਘਨ ਹੋਤ ਹਨੁ ਮਾਨਾਰੋ ਕ

ਮਾਹਗ ਕੀਸਕੋਪੁਪਟੇਹੁਕੀਨਬਖਾਨਾਮਾਤਿਵਤਤੁਮੁਖਮਾ
ਹਿਮੇਰੇਪਰੇਰਾਖੇਤੋਹੋ।ਦੇਵਤਾਰਚਫਖਦੀਨਖੁਪਲਾਗੀ
ਮੇਰਾ॥੭॥ਹਨੁਮਾਨਤਾਖਯੋਮਾਤਮੇਅਬਰਾਮਕਰਯਜਾਉ
॥ਜਾਨਕੀਕੀਸਰਥੇਗਫਲਿਕਤੇਪੁਨਿਨਿਯੋਆਉ॥ਸਿਯਕੁਸਲ
ਰਾਮਬਖਾਨਕੈਸਤਮਾਰਤਾਹਿਸੁਨਾਇ॥ਪਰਬੰਦਨਾਅਬਤਾ
ਖਹੋਟਿਰਪਰੇਰੇਮੁਖਮਾਇ॥੮॥ਸੁਰਮਾਸਸੁਨੈਕੈਵਾਕਯੋ
ਪੁਨਿਕੀਨਲਾਪਬਖਾਨਾਕਹਿਜਾਹਿਤੁਕਰਬੰਦਨਾਮਮਾ
ਹਿਤੁਖਮਰਾਨਾਪ੍ਰਵੇਸਕਰਮੁਖਜਾਹਿਤੁਨਾਹਿਖਾਉਗੀਬਲ
ਪਾਠਾਸੁਨਿਬੋਲਯੋਹਨੁਮਾਨਮਾਤਾਸੁਲੇਹੁਬਦਨਪਯਾਰਾ॥੯॥
ਪ੍ਰਵੇਸਮੁਖਕੇਮਾਹਿਕਰਮੇਜਾਂਉਕਾਮਮਹਾਨਾਇਮਤਾਖਜੋਜ
ਨਦੇਇਕੋਤਨੁਕੀਨਤਬਹਨੁਮਾਨਾਸੁਰਮਾਸੁਯੋਜਨਪੰਚਕੋਮੁ
ਖਕੀਨਹਨੁਮਤਪੇਖਾ॥ਦਸਯੋਜਨਾਹਨੁਮਾਨਰੂਪਸੁਕਰਯੋਮਾ
ਪਬਿਸੇਖਾ॥੧੦॥ਮੁਖਬੀਸਯੋਜਨਕੇਕਰੇਸੁਰਮਾਸੁਨਗਨ
ਮਾਤਾਗੀਸਯੋਜਨਕੇਭਏਹਨੁਮਾਨਤਬਬਿਖਯਾਤਾਪੰਚਾਸ
ਯੋਜਨਕੇਜਬੈਸੁਰਮਾਸੁਮੁਖਬਿਸਥਾਗਾਹਨੁਮਾਨਤਬਪੁ
ਨਿਗੋਇਯੋਜੰਗੁਸੁਸੋਅਕਾਰਾ॥੧੧॥ਪ੍ਰਵੇਸਕਰਮੁਖਨਿਕਸ
ਯੋਪੁਨਿਪਤ੍ਰੇਆਗੇਆਇਆਪ੍ਰਵੇਸਕਰਮੁਖਨਿਕਸਯੋਤਦਮ
ਤਲਾਟੋਪਾਇਆਇਹਤਾਂਤਿਤਾਖਤਦਾਸਸਤਾਪਿਖਤਾਂਹਿਕੀ

੨੪੪
੧੧੧

ਨਉਚਾਗਾਜਾਹਿਰਾਮਸੁਕਾਜਕਰਤੇਆਹਿਬੁਧਉਦਾਗਾ ੧੨
ਦੇਵਤਾਨੇਮੈਪਠੀਤਵਜੋਰਜਾਨਨਕਾਜਾਜਾਹਿਸੀਯਾਨਿ
ਹਾਰਕੈਪੁਨਿਦੇਖਹੈਰਾਜਾਗਈਦੇਵਸੁਲੋਕਮੇਇਮਤਾ
ਖਨਾਗਾਨਮਾਤਾਹਨੂੰਮਾਨਖਗੇਸਾਜਿਉਪੁਨਿਗਯੇਮਾਯ
ਵਾਤਾ ੧੩ ॥ ਮੈਨਾਕਪਰਬਤਕਾਂਚਨੇਪੁਨਿਕੀਨਜਲਪਉਚ
ਗਾਜਾਤਹੈਬਲਵੰਤਏਹੁਸੁਪੇਖਪੰਨਕੁਮਾਰਾਮਕਾਰ
ਯਹੇਤਜਾਵੇਕਰੋਤਾਹਿਸਹਾਇ ॥ ਸਗਰਪੂਤਨਮੇਬਾਧਯੋਨ
ਮਸਾਗਰਪਾਇ ॥ ੧੪ ॥ ਭਏਤਿਨਕੇਵੇਸਮੇਯਹਰਾਮਦਸ
ਰਥਪੁਤਾ ॥ ਤਿਨਕਾਜਹਿਤਹਨੁਮਾਨਜਾਵੇਬਲੀਜਿਉਪੁਰਹੂ
ਤਾਅਬਬੇਗਜਲਤੇਉਠਯੋਵੇਸ੍ਵਾਮਕਰਯਹਜਾਇ ॥ ਜਲ
ਮੱਧਤੇਨਗਾਨਿਕਸਯੋਬਹੁਸਿਖਰਰੂਪਬਨਾਇ ॥ ੧੫ ॥ ਮਾ
ਇਸਿੰਗਸੋਭੇਤਾਹਿਕੈਪੁਨਿਆਪਧਾਰਅਕਾਗਮੈਨਾਕ
ਬਹਨੁਮਾਨਕੋਮੁਖਏਹੁਕੀਨਉਚਾਗਾਸਮੁੰਦਮੇਕੋਭਾਖ
ਯੋਕਾਪਿਤੇਵੇਸ੍ਵਾਮਸੁਕਾਜਾਸੁਧਾਸੇਫਲਪਾਕਿਯਾਤੁਮ
ਖਾਇਜਾਵੇਆਜਾ ॥ ੧੬ ॥ ਵੇਸ੍ਵਾਮਾਖਿਟਕਸੁਕੀਜਯੋਪੁ
ਨਿਜਾਹੁਸੁਖੀਪਧਾਰਾਹਨੁਮਾਨਸੁਨਿਕੈਵਾਕਤਾਂਕੇਏਹੁਕੀ
ਨਉਚਾਗਾਕਿਹਤਾਂਤਿਤੋਜਨਮੈਕਰੋਨਗਜਾਂਉਰਾਮਸੁਕਾਜ
॥ ਬਿਸ੍ਵਾਮਕੋਨਹਿਕਾਲਮੇਕੋਬੇਗਜਾਣੇਆਜਾ ॥ ੧੭ ॥ ਇਹ
ਤਾਂਤਿਭਾਖਛੁਹਾਇਗਿਰਸਿਰਹਾਥਪੰਨਕੁਮਾਰਾਕਛੁ
ਰਾਗੇਜੋਗਯੋਤਿਹਭਯੋਬਿਘਨਅਪਾਰਾਗਾਹੁਮਾਤਾਮਿ
ਘਕਾਤਿਹਰਹੀਤਾਹਿਛਾਹਿ ॥ ਘੋਰਰੂਪਾਰਾਖਸੀਜਲਮੱ
ਧਿਵਾਸਾਆਹਿ ॥ ੧੮ ॥ ਅਕਾਸਗਾਮੀਛਾਇਗਹਿਪੁਨਿ
ਲਏਤਾਂਕੋਖਾਇ ॥ ਤਿਹਗਹੇਹਨੁਮਤਜਾਵਤੇਉਗਚਿਤਉ
ਪਜੀਆਇ ॥ ਕਿਨਬੇਗਮੇਰਾਕਯੋਯਹਾਬਿਘਨਕਰੀਕੋ

ਇਹਾਵਿਸਮਤਾ ਉਰਮੈ ਭਈ ਨਾਹਿ ਦੇਖੈ ਅਬਸੋਇ ॥ ੧੯ ॥
 ਇਹਾਚਿਤ ਕਰਹਨੁ ਮਾਨ ਨੀਚੇ ਨੀਗਏ ਸੁਪਸਾਗਾ ਵਹਾਯ
 ਰਾਹੁ ਪੀਸਿੰਘ ਕਾ ਜਲ ਮਾਹਿਲ ਟੀਨਿ ਹਾਰਾ ਕਪਿਬੇਗ
 ਦੋਹਰੁ ਨੀਰਮੈ ਹਨ ਪਾਦ ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਕਾਗਾ ਵਿਗਦੋਖਣਿ ਪੁਨਿ
 ਕਾਦਿਕੈ ਕਪਿਗਯੋ ਗਗਨ ਮੁਸ਼ਾਗਾ ॥ ੨੦ ॥ ਦੋਖ ਕੂਲਸ
 ਮੁੰਦਕੇ ਪੁਨਿ ਪਰੋਹਨੁ ਮਾਤਿ ਜਾਇ ਬਹੁ ਗੁੰਤਿ ਪੀਖੀ ਬੋ
 ਲਹੀਝੁ ਮਰਹੇ ਪਰਬਤ ਛਾਇ ॥ ਫਲ ਭਾਰ ਸੇਤ ਰੁਭੂ ਮਲ
 ਟਕੇ ਲਤਾ ਫੂਲ ਅਪਾਗਾ ਡਿਕੂਟ ਗਿਰਕੇ ਸਿਖਰ ਮੈ ਪੁਨਿ
 ਪਿਖੇ ਨਗਰ ਉਦਾਗਾ ॥ ੨੧ ॥ ਪ੍ਰਕਾਸ ਬਹਾ ਬਿਪਸੇ ਭਈਆ
 ਤਿਨਿ ਮਨ ਪਰਖਾ ਆਹਿ ॥ ਅਸਲਿ ਕਮੈ ਕਿਹੁ ਗੁੰਤਿ ਬੈਰੋਚਿ
 ਤਯੋ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ਰਾਤਿ ਸੁਖ ਮਰੂਪ ਕਰਮੈ ਬੈਰੋ ਲਿਕਮਸ਼ੁ
 ਰਾਪ੍ਰਦੇਸ ਯਾਮੈ ਕਠਨ ਹੈ ਰਾਵਣ ਕਰੇ ਪ੍ਰਾਤਿ ਪਾਗਾ ॥ ੨੨ ॥
 ਇਹੁ ਗੁੰਤਿ ਚਿਤ ਸੁਚੀਤ ਮੈ ਤਹਿ ਰਹਯੋ ਠਾਢੋ ਹੋਇ ਗਾਵੇ
 ਦੁਰੇ ਨਿਸਾਨਿ ਹਾਰ ਕੈ ਕਪਿਚਾਲਯੋ ਪੁਨਿ ਸੋਇ ॥ ਪਰ ਰੂਪ
 ਸੁਖ ਮਘੋ ਰਾਤ ਮੈ ਬਰੇ ਕਪਿ ਬਲਵਾਨਾ ਤਹਿ ਪੁਰੀਲੀ
 ਕਾ ਰਾਖਸੀ ਧਰਵੇ ਸਥੀ ਦਰਵਾਨਾ ॥ ੨੩ ॥ ਪੋਖਤਿ ਨਹਨੁ ਮ
 ਨ ਕੇ ਆਤਿ ਭਾਟ ਕੀ ਨਬਖਾਨਾ ਤੁਮਕੋ ਨਬਾਨ ਰੂਪ ਧਰਕ
 ਰਲਿਕ ਨੀਅਪਮਾਨਾ ਕਿਯਕਰਨ ਕੋ ਉਰਚਾਹਤ ਪਰਚੇਗਨਿ
 ਉਂਪੁਰ ਰਾਤਾਇ ਮਭਾਖੈ ਨਸੁਲਾਲ ਕੀ ਨੇਹਨੀ ਕਪਿਕੋਲਾ
 ਤਿ ॥ ੨੪ ॥ ਹਨੁ ਮਾਨ ਵਸੁ ਸਮਾਨ ਮੁਸੀਵਾ ਮਮਾਹੀਤਾਹਿ ॥
 ਗਿਰੀ ਪਰਮੈ ਸੁਣਤੋ ਪੁਨਿ ਵੇਸੈ ਸੁਖ ਮਘਹਿ ॥ ਉਠਲੈ ਕ
 ਰਾਖਯੋ ਤਾਹਿ ਕੋਹਨੁ ਮੰਤ ਕਪਿ ਬਲਵਾਨਾ ਨਿਸਪਾਪ ਲਿਕ
 ਤੈਜਿਨੀ ਅਬਜਾਹਿ ਤੇਕਲ ਯਾਨਾ ॥ ੨੫ ॥ ਬਿਪਸੇ ਹਪੁਰ ਬਰ
 ਖਯੋ ਜੁਗਾਨਾਹਿ ਜੋਚੈ ਬੀਸਾ ਤੇਤਾਨੁ ਗਾਜਨੀ ਦੇਨੇ ਘਰ

੨੪੪
 ੧੯੦

੨੪੬ ਰਾਮੁ ਦੈ ਜਗਦੀਸਾਯੋਗਮਾਯਾਜਾਨਕੀਵੈ ਜਨਕਭੈ ਨਮਸ੍ਤਾ
 ਰਾਬੇਨਤੀਮੈਹੈਕਰੀਵਹਲਾਏਗੋਅਵਤਾਰਾ॥ ੨੬॥ ਭੂਤਾਰ
 ਤਾਰਣਕਾਜਹਰਿਸਹਕ੍ਰਾਂਤੀਸਹਨਾਰਾਭਗਤਵਤਸ
 ਲਮਾਹਿਗੋਵਹਿਰਾਮਾਵੈਪਨਮਸ੍ਤਾਰਾ॥ ਗਰਿਲਿਯਾਇਗੋ
 ਦਸਕੀਪਰੋਬਨਸੀਯਕਪਟਮਨੀਤਾਪੁਨਿਰਾਮਮੀਸੁਗ੍ਰ
 ਵਹੁਇਹੈਸਖਾਨਿਗਮਲਚੀਤਾ॥ ੨੭॥ ਸੀਯਸੇਪਕੋਕ
 ਪਿਭੇਜਹੈਸੁਗ੍ਰੀਵਬੁਧਿਪ੍ਰਕਾਸਾਤਿਨਮਾਂਹਿਬਾਨਰਏ
 ਕਨਿਸਕੋਆਇਗੋਤਵਪਾਸਾਤ੍ਰਿਤ੍ਰਾਟਹੈਪੁਨਿਤਾਂਹੋਕੋ
 ਵਹਿਕਰੇਮੁਸ੍ਰਪ੍ਰਹਾਰਾਗਾਵਣਤਬੀਪੁਨਿਮਾਰਯੋਥਿਨ
 ਸੀਕਤੁਭਿਤਪਾਗਾਤੁਮਾਜਿਨੀਲੀਕਾਨਗਰੀਯਾਕੀਪਕ
 ਹਯੋਥੰਮੁਖਚਾਰਾਦਸਕੀਧਮੀਤਰਪੁਰਬਿਖੋਇਕਲੀ
 ਰੂਕਾਨਨਆਹਿ॥ ਤਿਨਬੀਚਆਹਿਅਸੋਕਬਨਿਕਾ
 ਦਿਬਪਾਦਪਜਾਹਿ॥ ੨੮॥ ਤਿਹਬੀਚਏਨਸਿਸਪਤ
 ਰੁਆਹਿਰੂਪਭਿਦਾਰਾਤਿਹਤਭੇਜਨਕਕੁਮਾਰਿਯਾਢਿ
 ਗਰਾਖਸੀਰਖਵਾਰਾਤਿਹਪੇਖਬੇਕਸੁਜਾਇਕੈਕਹੁ
 ਰਾਮਕੋਸਕੁਸਾਰਾਇਹਰਾਖਗਿਰਜਾਲੀਕਨੀਮੁਖਫੇਰ
 ਕੀਨਭਿਚਾਰਾ॥ ੨੯॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਧਿਨਆਜਚਿਰ
 ਕਾਲਤੇਸਿਮਿਤਆਈਗਾਮਾਜਾਂਤੇਭਵਬੰਧਨਮਿਟੇਲ
 ਹੋਰਾਮਕੋਧਾਮ॥ ੩੦॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਰਾਮਭਗਤਕੋ
 ਸੀਗਮੁਜੋਈ॥ ਦੁਰਲਭਭਯੋਆਜੁਮੁਹਿਸੋਈ॥ ਵਾਸਰ
 ਧੀਰਘ੍ਰਵਗਮੀਰਾਮਾਸਦਾਪ੍ਰਸੰਨਰਹੇਰਿਦਧਾਮਾ॥ ੩
 ੧॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਤਟਸਾਗਰਤੇਜਬਪੰਨਕੁਮਾਰੁਸੁ
 ਕੁਦਚਲੇਨਾਭਿਮਾਹਿਭਵਾਨੀ॥ ਅਵਨੀਦੁਹਿਰਾਫਿਗ
 ਵਾਮਫੁਰੇਅਰੁਰਾਵਨਵਾਮਭੁਜਾਫਰਕਾਨੀ॥ ਰਘੁਵੰਸ

ਸਿਰਮਣਿ ਕੀ ਭੁਜ ਦੋਖਣਤਾ ਹਿਸਮੇ ਫਰਕੀ ਹਰਿਖਨੀ ॥ ਇ
ਹੁੰਤਾ ਤਿਸੇ ਗਫਲਿ ਕਹਨੁ ਕਾਥਿ ਸਿੰਘੁ ਲਾਬੁ ਕੀ ਨਬ
ਖਾਨੀ ॥ ੩੩ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤਾਮਯਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇ ਉ
ਮਾਮਹੇਸੁ ਰਸਿ ਬਾਦੇ ਉਦਰ ਕਾਂਡੇ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਪਿਆਇ ॥ ੧ ॥
ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਵ ਉਵਾਚਾ ਸੀਕਰ ਛੰਦਾ ॥ ਅਤ ਬਅੰਜਨੀ ਕੇ ਪੁ
ਤਰਾਤੀ ਬਰੇਲੀ ਕਮਾਧੁ ਗਾਫਿਰ ਨਲਾਗੇ ਨਗਰੇ ਮੇਧਰ ਸੁਖ
ਮੇਆ ਕਾਗਾ ਸੀਯਸੇ ਧਨੇ ਕੇ ਕਾਜ ਸੇ ਪੁਨਿ ਪਾਸਿਯੋ ਭੂਪਨਿ ਦੇ
ਸਾਨਹਿ ਪੇਖ ਯਾਤ ਹਿਜਾਨ ਕੀ ਤਿਨ ਪਿਖੇ ਪਰਸਤ ਦੇਸਾ ॥
੧ ॥ ਪੁਨਿ ਲੋਕ ਬਚਨ ਚਿਤਾਰ ਕਰਕਾ ਪਿਗਯੋ ਬਨ ਅਸਿਕਾਜ ॥
ਹਿਸੇਤਾ ਪੇਖ ਕੈ ਬਨ ਲਜੇ ਜੇ ਸੁਰਲੇ ਕਾ ਦੇਵਤਾ ਬਨ ਬਿਖਲਾ
ਗੇਰਤਨ ਕੀ ਸੇਖਾਨਾ ਮ੍ਰਿਗ ਬਾਲ ਜਾਮੇ ਖੇਲੈ ਪੁਨਿ ਕਰੇ ਪੰ
ਖੀ ਗਾਨਾ ॥ ੨ ॥ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਾਮੇ ਹੇਮ ਕੈ ਧਰਲਟੇ ਫਲ ਸੇ ਰਲ
॥ ਸੁਧਾ ਕੇਰਸ ਜਾਂਹਿ ਸਿੰਚੇ ਦੇਵਤਾ ਅਲਬਾਲਾ ਤਿਹ ਜਾਨ ਕੀ
ਕੇ ਛੁਛੈਂਤਰੁਤਰਾ ਬਿਖੇ ਹਨੁ ਮਾਨਾ ਪਨਲੀ ਛਮਹਲਾਨਿ ਹਾ
ਰਯੇਤਾ ਹਿਜਾ ਹਿਰੂਪਮ ਹਨਾ ॥ ੩ ॥ ਦੇਖ ਬਿਸਮੈ ਹੋਇ ਚਿਮਣਿ
ਥਿਭਜਾਂਹਿ ਹਜਾਗਾ ਤਿਹ ਦੇਖਾਗੇ ਕਾਯੋ ਕ੍ਰਿਚਰ ਪੈਂਨ ਕੇ ਕੁ
ਮਾਰਾ ਹੇਰਯੇਤਰ ਸਿੰਧਾ ਮਾਤਿ ਨਿਵੜ ਜਾਂਛੁ ਦੇ ਛੰਮਾ ਆਤ
ਪਾਦਿ ਖਾਈ ਦੇਤਿ ਨਹਿ ਖਗ ਬਨੇਵਰਣ ਸੁਹੇਮਾ ॥ ੪ ॥ ਤਰੁਤਲੇ
ਜਨਕ ਕੁਮਾਰਿ ਯਾਫਿ ਗਰਾਖ ਸੀਭਯ ਕਾਗਾ ਹਨੁ ਮਾਨ ਦੇਖੀ
ਭੂਤਲੇ ਜਨੁ ਦੇਵਤਾ ਅਵਤਾਰਾ ਏਕ ਬੇਣੀ ਦੂਬਰੀ ਪਟਹੀ ਮਿ
ਲਨ ਸੁਧਾਗਾ ਭਾਮਿ ਸੋਈ ਸੋਚਤੀ ਮੁਖਰਾਮ ਰਾਖ ਉਚਾਗਾ ॥ ੫ ॥
ਤਾਤਾਨ ਕੇਈ ਪਾਵਤੀ ਉਪਦਾਸ ਦੂਬਰ ਦੇਹਾ ਪਿਖਰਾਂਹਿ ਕੇ
ਹਨੁ ਮਾਨ ਭਾਖੇ ਜਾਨ ਕੀ ਹੋਏ ਹਾ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਯਾਜਗ ਹੋਇ
ਯੇਮੈ ਜਾਨ ਕੀ ਪਿਖਆ ਜਾਪਰ ਮਾਤਮਾਰਾ ਪ੍ਰਬੀਰ ਕੇਮੈ ਕਰੇ

੨੪੮
੫੧੧

ਆਇਸਕਾਜਾ॥੬॥ਪੁਨਿਕਿਲਾਕਿਲਾਯਹਸਬਦਹੋਇਚ
ਰਾਜਭੋਨਮਝਾਰ॥ਸੁਨਿਸਬਦਚਕੁਤਲੀਨਤਰਛਦਤਏਵਾ
ਯੁਕੁਮਾਰਾ॥ਦਸਕੰਡਆਵਤਦੇਖਯੋਬਹੁਲੀਨਸਿਰਾਸੁਨਾ
ਰਾ॥ਭੁਜਬੀਸਦਸਮੁਖਸੇਭਈਤਨੁਸਾਮਨੀਲਪਹਾਰਾ॥੭॥
ਅਤਿਹਪੇਖਕਪਿਬਿਸਮਾਇਯੋਦੁਰਗਯੋਪਤਨਮਾਹਿ॥ਅ
ਰਜਾਸੁਨੇਦਸਕੰਡਰਾਵਣੁਅੰਚਿਰੇਮਨਮਾਹਿ॥ਕਿਹਭਾਂਡਿ
ਰਾਪਦਹਾਥਤੇਮੇਮਰਯਾਜਗਾਮਾਹਿ॥ਕੋਭਯੋਕਾਰਣਰਾਮ
ਜੀਹਿਤਸੀਯਾਆਯੋਨਾਹਿ॥੮॥ਇਹਭਾਂਡਿਚੀਤਾਚਿਤਾ
ਰਈਦਿਨਰਾਤਰਾਵਣੁਸੋਇ॥ਦਿਨਤਾਂਹਿਅੰਤਮਗਤਿਮੇਇ
ਹਸੁਪਨਭੀਤਰੇਜੋਇ॥ਕਪਿਦੂਤਰਾਮਪਠਾਇਯੋਗਫਲਿਕੋਮੇ
ਵਹੁਆਇ॥ਤਰੁਬੈਰਸੀਯਨਿਹਾਰਯਾਤਿਨਤਨਕਦੇਹਬਨ
ਇ॥੯॥ਇਹਭਾਂਡਿਅਦਭੁਤਸੁਪਨਪਿਖਤਿਨਚਿਤਯੋਮਨ
ਮਾਹਿ॥ਅਤਿਹੋਇਸੁਪਨੋਸਾਚਯਹਅਬਯੋਕਰੋਮੇਤਾਂਹਿ॥
ਵਾਕਸਰਸੀਯਫੋਰਕੈਤਿਹਕਰੋਦੁਖੀਸਰੀਗਾ॥ਕਪਿਪੇਖ
ਭਾਖੇਰਾਮਕੋਇਮਆਇਹੈਰਾਘਬੀਗਾ॥੧੦॥ਗਯੋਸੀ
ਯਸਮੀਪਯਾਬਿਧਰੀਤਮਾਹਿਬਿਚਾਰਾ॥ਪੁਨਿਕਿਕਣੀ
ਕੀਸੁਣੀਸੀਤਾਨੇਵਰਾਣਨਕਾਰਾ॥ਲੀਨਹੋਈਸੀਯਨਿਭ

२४८

۱۲۹

੨੫੦
੨੦

ਸਵਾਰਤਦੁਲਸਾਂਗਯਾਤਵਆਇਕੋਬਿਖਯਾਤ ॥੧੮॥ਜੇ
ਉਸਨਪੁਤਾਹੁਤਯਾਖਲਹਰੇਯੋਗਨਮਾਂਹਿਅਤਿਉਨੀਚ
ਮੇਹਗਿਲਿਆਇਯੋਅਬਪਾਇਗੋਫਲਤਾਂਹਿਅਸਰਰਾਮ
ਛਾਤੀਫੇਰੂਤੇਰੀਪਰੇਗੇਯਮਧਾਂਮਾਜਾਂਨਿਹੈਤਬਨੀਚਰਾਵਣ
ਮਨੁਜਹੈਸੀਰਾਮਾ ॥੧੯॥ਸਰਬੰਧਪਿੰਜਰਸੋਖਸਾਗਰਕੂਤ
ਲਖਮਣਲਾਗਿਰਣਮਾਰਣਤਵਕਾਜਰਘਵਆਹਿਗੋਬ
ਲਪਾਗਾਗਫਸੈਨਬਾਹਨਪੁਤਸਹਤਤਵਮਾਰਿਕੈਸੀਗਰ
ਮਾਤਬਪੇਖਹੈਰਘੁਬੀਰਕੋਲੇਜਾਂਹਿਗੇਮਮਧਾਮਾ ॥੨੦॥
ਸੁਨਸੀਯਵਾਕਕੋਠਰਹਾਵਣਕੋਪਲੀਨੋਪਾਗਾਸੀਯਮਾਰੇਨ
ਕੋਆਯੋਖਲਖਰੂਗਹਾਥਉਭਾਗਾਲਾਨੈਨਨਿਹਾਰਕੈਮੰਦੇਦ
ਰੀਗਾਹਿਹਾਥਾਪਤਿਭਲਾਚਹਨਿਵਾਰਯੋਇਹਯੋਗਨਹੀਨ
ਥਾ ॥੨੧॥ਮਾਨੁਖੀਅਤਿਦੀਨਦੁਖਤਾਕਿਪਣਕਿਸੀਸਰੀਰ
ਛੋਡਯੋਪਤਿਯਾਹਿਕੋਨਹਿਮਾਰਿਯੋਰਣਪੀਗਾਦੇਵਗੋਪ੍ਰਬ
ਨਾਗਕੀਘਰਮਾਹਿਤੇਰੇਨਾਗਿਅਦਮਤਜਾਂਹਿਦਿਲੋਕਨਾਵ
ਹਿਚਹੈਤਵਕੂਤਾਗਾ ॥੨੨॥ਤਬਬੋਲਯੋਦਸਕੋਠਰਾਵਣਗਾਖ
ਸੀਭਯਕਾਗਾਜਿਹਭਾਂਤਿਮੇਵਸੋਹੋਇਸੀਤਾਕੋਰੋਸੋਪਰਕਾਰ
ਅਤਰਾਹੁਬੇਗਸੁਯਾਂਹਿਕੋਪੁਨਿਦੇਹੁਆਦਰਮਾਨੁਦੋਮਾਸ
ਹੀਕੇਬੀਚਹੀਜਬਕੋਰੋਮੇਸਨਮਾਨਾ ॥੨੩॥ਤਬਸਰਬਸੁ
ਖਸਮੇਤਲੀਕਾਗਾਜੁਭੇਗੋਸੋਇਦੋਮਾਸਜਾਹਿਬਿਤੀਤੋ
ਨਹਿਮਾਨਹੈਯਹੋਕੋਇਅਤਬਕੋਰੋਪ੍ਰਾਤਾਹਾਰਮੇਗਜਾਨਕੀ
ਕੋਮਾਗਾਇਮਭਾਖਾਇਸਤੀਸੀਗਲੈਪੁਨਿਗਯੋਭੋਨਮਸ਼ੁ
ਗਾ ॥੨੪॥ ਦੇਹਗਾ ॥ਤਬਆਯਾਫਿਗਜਾਨਕੀਗ
ਖਸੀਯਾਭਯਕਾਗਾਲਾਂਬੇਹਾਥਨਿਕਾਰਕੈਰਾਟਤਕਰਤਉ
ਚਾਗਾ ॥੨੫॥ ਸਿਕਰਛੈਦਾ ॥ਇਕਕਹੈਸੀਤੇਬਿਖ

249
F01

੩੨॥ ਭੁਗੋਨੇ ਨਜਲ ਉਗਾ ਚੰਡੀ ਪੁਨਿਏ ਹੁਕੀ ਨਉ ਚਾਗਾ
ਪਰਤਾਤ ਮੇਰੇ ਖਾਂਹਿ ਗੀਯ ਹਰਾਖ ਸੀਤ ਨਮਾਗਾ ਉਪਾਇ ਕੋ
ਨ ਸੁਮਰਣ ਮੇਰਾ ਆਜੁ ਹੀ ਜਗ ਰੋਇ ॥ ਇਮ ਦੂਖ ਮਗਨਾਵੇ
ਮੁਕਤਿ ਕੰਠ ਜਾਨ ਕੀ ਚਿਰ ਰੋਇ ॥ ੩੩॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ਯਤਰ
ਕੀ ਸਾਖ ਅਲੀ ਬਕਰ ਮਰੇ ਪਾਰਯੋ ਜੀਯਾ ॥ ਮਰਣ ਉਪਾਇ
ਸਿੰਕੰਦ ਸੂਜਾਨੇ ਨਾਹੀ ਸੀਯਾ ॥ ੩੪॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤਮ
ਧਮਤ ਮਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾ ਮਹੇਸੁਰ ਸਿਬਾ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਕਾਂਡੇ ਦੁ
ਤੀਯੋ ਪਿਆਇ ॥ ੨॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਉਵਾਚ ॥ ਯਸ੍ਰਿ
ਕਰ ਛੰਦਾ ॥ ਆਬਿਨਾਸ ਮਯਾਹਿ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮੇਰੇ ਨੇ ਪਾਸੀ
ਪਾਇ ॥ ਕਿਆ ਜੀਵਨੇ ਫਲ ਹੋਇ ਬੀਚ ਸੁਰਾਖ ਸੁੰਗ ਬਿਲਾਖ
ਇਮੇ ਆਹਿ ਬੇਟੀ ਲਾਂਬੀ ਆਕਰ ਪਾਸ ਗਲ ਮੇਰਾ ਰਾਮੇ ਮ
ਰੇ ਯਾ ਬਿਧ ਜਾਨ ਕੀ ਮਤਿ ਲਈ ਉਰ ਮੇਧਾਗਾ ॥ ੧॥ ਵੇਹਰਾ
॥ ਯਨੁ ਮਾਨ ਸੀਯ ਪੇਖ ਗਤਿ ਮਨ ਮੇ ਕੀ ਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਜਾਂ
ਹਿਤ ਆਯੋ ਮੈਂ ਇਹ ਮਰੇ ਫਾਸ ਗਲ ਰਾਗਾ ॥ ੨॥ ਵੇਹਰਾ ॥
ਸਨੇ ਸਨੇ ਤਬ ਬਲਯੋ ਸੀਯ ਬਚਾਵ ਨ ਕਾਜਾ ॥ ਸੀਤਾ ਕਾਨ ਨ
ਜੋ ਪਰੇ ਕਥਾ ਕਹੀ ਗਘਰਾਜਾ ॥ ੩॥ ਹਨੁ ਮਾਨ ਉਵਾਚਾ ਸਿਕਰ
ਛੰਦਾ ॥ ਇਖਵਾ ਕਵੇ ਸਸੁ ਉਪਜਯੋ ਇਕ ਰੂਪ ਦਸ ਰਬ
ਬੀਗਾ ਅਯੋ ਪਯਾਪਤਿ ਤਾਖੀ ਇਵ ਹੁ ਹੁ ਤੇ ਗੁਣੀ ਗਹੀ ਗਾਸ
ਮਦੇਵ ਪੂਤ ਸੁਚਾਰਾ ਤਿਨ ਕੇ ਵਿਦਤ ਜਗਤ ਮਝਾਗਾ ਰੂਪ ਸੁੰਦਰ
ਮਦਨ ਸੇਵ ਹਆਹਿ ਗੁਨ ਨ ਆਧਾਗਾ ॥ ੪॥ ਰਾਮ ਲੋਖ ਮਣੁ ਭਰ
ਤ ਅੰ ਸੋਤੁ ਪਨ ਚੋ ਬੀਆਹਾ ॥ ਪਤ ਮਾਨ ਆਇ ਸੁਬ ਭੋਰਾ ਮਸੁ
ਆਇਯੋ ਬਨ ਮਾਹਿ ॥ ਸੀਯ ਨਾਰਿਤਾਹਿ ਸੁਮੀਰਾਲੀ ਨੀਅ
ਰਲਖ ਮਣ ਬੀਗਾ ਵੈਬ ਸੈ ਪੰਚ ਬਟੀ ਵਿਖੇ ਪੁਨਿ ਗੀਤ ਮੀਕੇ
ਤੀਗਾ ॥ ਪਾਪੁਨਿ ਹਰੀ ਜਨ ਕ ਕੁਮਾਰੀ ਯਾਤਾਹਿ ਦੁਸ੍ਰਾ ਵਣਜ

२५३
१०५

੨੫੪
੧੦੪

ਇਹਾਇਹਜਹਰਾਵਣਡਰੀਸੀਤਾਪੇਖਉਰਸੀਕਾਇ॥੧੩॥
ਮੁਹਿਮੋਹਿਨੇਕੋਆਯੋਬਨਕਪਟਕਪਿਆਕਾਗਾਇਹ
ਚਿਤਨੀਚੇਮੁਖਕਰੇਸੀਮੇਨਲੀਨੀਧਾਗਾਪੁਨਿਬੋਲਯੋਹ
ਨੁਮਾਨਸੀਤੇਸੀਕਨਾਕਰਕੋਇ॥ਮੇਨਾਂਹਿਹੋਤਿਹਭਾਂਤਿਕੋ
ਤਜਸੀਕਮੇਮੇਜੋਇ॥੧੪॥ਰਾਮਕੋਸਲਰਾਜਕੋਮੇਦਾਸ
ਮਾਤਾਮਾਹਿਬਜੀਰੋਹੰਸੁਗ੍ਰੀਵਕੋਜੋਬਾਂਨਰਾਂਕੋਨਾਹਿ॥੧੫॥
ਯੁਕੋਮੇਪੂਤਹੋਜੋਆਹਿਸਭਕੋਪ੍ਰਾਨਾਸੁਨਿਜਾਨਕੀਹਨੁਮਾਨ
ਪ੍ਰਤਿਪੁਨਿਏਹੁਕੀਨਬਖਾਨਾ॥੧੬॥ਬਾਂਨਰਾਂਅਰਮਾਨਵਾਂਕਿ
ਹਭਾਂਤਿਸੀਗਤਿਹੋਇ॥ਤੂੰਰਾਮਦਾਸਬਖਾਨਹੈਂਕੋਹਭਾਂਤਿ
ਜਾਨੋਸੋਇ॥ਦੂਰਠਾਢੇਮਾਰਤੀਸੀਯਏਹੁਕੀਨਉਚਾਗਾਰਾਮ
ਸਵਰੀਵਕਾਏਰਿਖਮੁਕਪਹਾਰਾ॥੧੭॥ਸੁਗ੍ਰੀਵਥੇ
ਤਿਹਪਰਬਤੇਤਿਨਪਿਖੇਲਖਮਣਰਾਮਾਰਾਮੋਹਤਾਰਿ
ਪਠਯੋਤਿਨਰਿਦੇਜਾਨਨਕਾਂਮਾਧਰਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀਰੂਪੇ
ਤਿਹਗਯੋਜਾਹਿਰਘੁਰਾਇ॥ਜਾਨਾਤਿਨਕੋਸੁਪਉਰੇਮੇਲਏ
ਕੰਧਉਠਾਇ॥੧੮॥ਸੁਗ੍ਰੀਵਕੋਢਿਗਾਮਾਨਕੋਮੇਸਖਾਦ
ਏਬਨਾਇ॥ਬਾਲੀਹਰੀਸੁਗ੍ਰੀਵਜਾਯਾਯੋਸੁਨੀਰਘੁਰਾਇ
ਯਾਇਕਬਾਣਬਾਲੀਮਾਰਕੋਸੁਗ੍ਰੀਵਦੀਨੋਰਾਜਾਸੁਗ੍ਰੀਵ
ਬੋਲਪਠਾਇਯੋਕਪਿਬਾਂਨਰਾਂਸਿਰਤਾਜਾ॥੧੯॥ਸਭੁਦਿ
ਸਾਚਾਲੇਕਪਿਬਲੀਤਵੇਸੋਧਨੇਕੇਕਾਂਮਾਰਲਯੋਮੋਪਿਖ
ਬੋਲਸਾਦਰਆਪਤਾਖਯੋਰਾਮਾਪੰਨੀਦਨਕਾਜਮੇਰੋਕਰੇ
ਗੋਤ੍ਰੀਪੀਗਾਮੇਕੁਸਲਭਾਖੀਜਾਨਕੀਕੋਸਹਿਤਲਖਮਣ
ਬੀਰਾ॥੨੦॥ਮੇਛਾਪਸੀਪਰਤੀਤਹਿਤਲੇਜਾਇਦੀਜੋਸੀ
ਯਾਮਾਮਨਾਮਯਖਰਪੇਖਕੋਪਰਤੀਤਕਰੋਜੀਯਾਇਮਭ
ਖਰਾਮਉਤਾਰਾਪਨੀਦਈਮੇਕੋਛਾਪਾਮੇਯਤਨਕਰਾਇ

ਹਨਾਨੀਯਾਤੂਦੇਖਦੇਵੀਆਪਾ॥ ੨੦॥ ਇਸਭਾਖਗਿਰਜਾਮੁ ੨੪੪
 ਦਰੀਸੀਯਦੀਨਪੰਨਕੁਮਾਰਾਕਰਜੇਰਠਾਢੇਹੋਇਓਪਦ ੧੦੦
 ਬਿਦਨਤਿਹਧਾਗਾਤਿਨਪੇਖਸੀਤਾਚੀਤਹਰਖੀਰਾਮਨਾਮ
 ਨਿਹਾਰਾਮੁੜਕਾਸਿਰਧਾਰੀਆਇਗਜਾਇਆਨੰਦਵਾਰ
 ॥੨੧॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਕਪਿਤੈਮਮਪ੍ਰਾਨਨਦਾਨਦਏਮ
 ਤਮਾਨਬਡੇਤੁਮਹੈਜਗਮਾਂਹੀ॥ਤੁਮਸੇਵਕਹੋਰਘਬੀਰ
 ਹਕੇਅਰਨਾਮਪ੍ਰਤੀਤਿਕਰੇਤੁਮਮਾਂਹੀ॥ਨਹਿਮੇਢਿਗਕੰ
 ਨਪਠਾਵਤਰਾਮਸੁਮਾਨਵਨਾਹਿ॥ਇਸੇਜਗਮਾਂਹੀ॥ਹਨੁ
 ਮਾਨਪਿਖੇਮਮਦੂਖਮਹਾਂਇਹਭਾਂਤਿਸੁਭੇਗਤਹੈਜਗਮਾਂਹੀ
 ॥੨੨॥ਸਭਰਾਮਕੇਪਾਸਸੁਜਾਇਕਹੀਜਿਹਭਾਂਤਿਦ
 ਯਾਮਮਊਪਰਿਧਾਰੇ॥ਕਪਿਸਤਮਤੇਹਕੁਸਾਰੁਕਹੋਯੁਗ
 ਮਾਸਰਹੋਅਬਪ੍ਰਾਣਹਮਾਰੇ॥ਨਹਿਆਵਹਿਗੇਜਬਰਾਮਬ
 ਲੀਤਬਖਾਵਹਿਗੇਮਮਰਾਖਸਮਾਰੇ॥ਇਹਤੇਅਬਬੇਗਸੁ
 ਜਾਹਿਹਨੁਤੁਮਰਾਮਕੇਪਾਸਕਹੋਸਭਸਾਰੇ॥੨੩॥ ਵੇਹਰ
 ॥ ॥ਬਾਨਰਨਾਇਕਸੀਗਿਲੈਕਪਿਕੀਸੈਨਮਿਲਾਇਆ
 ਰਾਮਚੰਦਰਣੇਮੈਂਭੈਰੈਂਊਧਾਮਪਰਮਮਚਾਇ॥੨੪॥ਸਹ
 ਪੁੰਡਸਹਸੈਨਪੁਨਿਰਾਵਣਕੋਰਣਮਾਰਾਮੇਹਛਡਾਏਰਾਮ
 ਜਬਤੋਜਸਹੋਇਓਦਾਰ॥੨੫॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਜਿਹਭਾਂ
 ਤਿਛੁਡਾਵਹਿਮੇਹਰਿਜੀਦਸਕੰਧਰਕੋਰਣਭੀਤਰਮਾਰੇਸੁ
 ਤਸੁਕ੍ਰਿਤਵਾਕਨਾਜਲਈਅਬਬੇਗਕੋਰਵਹਿਜਾਇਪ੍ਰ
 ਕਾਰੇ॥ਹਨੁਮਾਨਕਹਯੋਤਬਸੀਯਗਿਰਜਾਂਤੁਮਮਾਤਸੁਨੇ
 ਯਹਵਾਕਹਮਾਰੇ॥ਮੁਹਿਦੇਖਤਰਾਮਸੁਕ੍ਰਾਤਸਮਾਰਛਮਾ
 ਵਹਿਗੇਕਰਮਾਯੁਧਧਾਰੇ॥੨੬॥ਰਾਜੀ
 ਨਲਏਦਸਕੰਧਰਕੋਰਣ

ਧੁਪੁਹੀਸੁਲਿਜਾਵਹਿਰੇਸਤਸਿਕੁਬਿਚਾਰੋਗਯਹਜਾਨਕੀ
 ਵੈਕਪਿਸੈਨਨਲੈਕਿੰਹੁੰਤਿਤਰੇਸਰਤਪਾਤਿਵਾਰੋਗਇਹ
 ਰਾਮਕੁਆਵਨਾਗਹਿਅਸੀਭਵਯੋਸੁਨਕੈਹਨੁਮਾਨਉਚਾ
 ਠੈ॥੨੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਅਮੋਹਸਕੰਧਨਮਾਹਿਚਫਲਖ
 ਮਣਰਾਮਸੁਆਗਹਿ॥ਸੈਨਾਸਾਹਿਤਸੁਗ੍ਰੀਵਪੁਨਿਆਂਵੇਨਭਿ
 ਕੇਮਾਂਗਿ॥੨੮॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ਗਇਹੁੰਤਿਤਰੇਜਲਸਾ
 ਗਰੋਕੇਅਰੁਮਾਰਹਿਗੋਗਣਰਾਖਸਸਾਰੋ॥ਤੁਮਹੋਤਕਰੇ
 ਸੀਗਰਾਂਮਬਲੀਅਬਆਇਸੁਦੈਚਲਹੋਪਥਭਾਰੋਅਪਿਖ
 ਰਾਘਵਕੋਲਖਮੰਨਸਮੁਆਬਬੇਗਲਿਆਵਹੁਪਾਸਤੁ
 ਮਾਰੋ॥ਜਿਹੁੰਤਿਸੁਰਾਮਪ੍ਰਤੀਤਕਰੇਅਬਆਪਦਿਜੇਕ
 ਛੁਮੋਹਬਿਚਾਰੋ॥੨੯॥ਕਮਲਾਵੇਗਸੀਯਾਬਿਚਾਰਕੀ
 ਯੋਮਣਕੇਸਨਤੇਤਿਨਆਪਨਿਕਾਰੀ॥ਗਇਹਜਾਨਤਰਾਮਸੁ
 ਭ੍ਰਾਤਸਮਾਇਹਪੇਖਪਤੀਜਹਿਆਪਮੁਰਾਰੀ॥ਗਹਿਪ੍ਰ०
 ਨਨਕੇਸਮੁਪਾਲਕਗੀਮਾਣਿਹੈ॥ਇਹਰਾਘਵਕੀਆਤਿਪਿ
 ਆਰੀ॥ਇਕਮੋਰਕਹੋਹਨੁਮਾਨਸੁਨੇਸੁਸਨਾਹੁਭਲੇਭਯੋ
 ਬੀਚਪਹਾਣੀ॥੩੦॥ ਸੀਕਰਛੰਦਾ॥ ਗਚੇੜਕੁਟ
 ਸੁਪਰਬਤੇਇਕਕਾਲਭਯੋਏਕਾਂਤਾ॥ਮੇਅੰਕਸੀਸਨਿੰਧਾ
 ਇਰਪੁਵਰਸੋਇਰਹੇਨਿਹਤਾਂਤਾ॥ਮੇਫਕਾਕਸੁਆਯੋਨਖ
 ਤ੍ਰਿੰਬਾਰੰਬਾਰਾ॥ਮੇਪਦਅੰਗੂਠਾਲਾਲਾਪਿਖਤਿਨਮਾਸਜ०
 ਨਾਬਿਦਾਰਾ॥੩੧॥ਤਬਰਾਮਜਾਰੋਨਾਥਮੇਰੇਪਾਵੇਮੇਬ੍ਰਿ
 ਣਦੇਖਾ॥ਕਿਨਕੀਨਯਹਆਪਕਾਰਮੇਰੇਭਯੋਕੁਪਤਬਸੇ
 ਖਾ॥ਇਮਭਾਖਆਗੇਪੇਖਯੋ॥ਇਕਕਾਕਹੈਬਿਕਰਾਲਾ॥
 ਯਾਰਾਮੇਪਦਦੋਰਹੈਨਖਤ੍ਰਿੰਬਾਰੇਤਿਹਲਾਲਾ॥੩੨॥
 ਯੋਦਿਬਾਸਤਰਜੇਗਾਜੁਲ

ਤਵੈ ਤੇ ਟਰਾਮਲੀਲਾ ਕਾ ਕਸਰਦਯੋਛੇ ਗਾਇਣਪੀਠਾਗੇ ॥ ੨੫੭ ॥
 ਕਾਕਹੈ ਸਭਦੇਵਲੋਕਨਜਾਇ ॥ ਇੰਦ੍ਰਬ੍ਰਹਮਾਦਰਣਯੋਸਿ ॥ ੧੦੮ ॥
 ਵਸਕੇਨਾਹਿਬਚਾਇ ॥ ੩੩ ॥ ਭਰਗਮਪਦਮੇਆਇਗਿਰ
 ਯੋਗਮਦਯਾਸਮੁੰਦਾ ॥ ਸੁਰਣਆਯੋਹੋਰਕੈਪੁਨਿਕਹਯੋਗਮ
 ਮੁਕੰਦਾ ॥ ਅਸਤ੍ਰਆਹਿਅਮੋਘਮੋਇਕਨੈਨਦੇਕਰਜਾਹਾ ॥ ਸ
 ਬਦੇਕਰਗਯੋਕੋਊਆਪੋਰਖੀਇਮਆਹਾ ॥ ੩੪ ॥ ਅਕਿਹੋ
 ਤਮੋਹਾਬਿਸਾਰਬੈਠੇਰਾਮਚੰਦਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ਸੁਨਿਜਾਨਕੀਕੇਵ
 ਕਏਹਨੁਮਾਨਉਤਰਦੀਨਾ ॥ ਦੇਵਜੰਤੁਹਿਜੀਵਤੀਇਹੰਡਰਜ
 ਨੇਰਾਮਾ ॥ ਜਲਾਹਿਓਕਾਖਣਏਕਮੇਹਨੁਰਾਖਸਾਂਸੀਗ੍ਰਾਮਾ ॥
 ੩੫ ॥ ਸੀਯਕਹਯੋਰਾਖਸਾਂਸੀਗਕੈਸੇਲਰੋਗੋਤਨੁਏਹਾਅੰ
 ਰਬਾਨਰਹੋਇਗੋਤਵਤੁਲਤੇਲਪੁਦੇਹਾ ॥ ਸੀਯਕੇਯਹਵਾਕ
 ਸੁਨਿਗਿਰਜਾਂਤਬੈਹਨੁਮਾਨਾ ॥ ਦੇਖਯੋਤਿਨਰੂਪਪੂਰਬਆਹਿ
 ਪਰਮਮਹਾਨਾ ॥ ੩੬ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਗਿਰਮੰਦਰਿਮੇਰਸ
 ਮਾਨਬੰਧੋਗਣਰਾਖਸਜਾਬਲਤੇਰੂਪਾਏ ॥ ਹਰਖੀਸੀਯਪੇ
 ਖਹਨੁਮਤਕੋਕਾਪਿਕੁੰਜਰਕੇਯਹਵਾਕਅਲਾਏ ॥ ਤੁਮਹੋਬਲ
 ਵੰਤਬੰਧੋਜਗਮੇਤਨਰਾਖਸਪੇਖਹਿਓਲੁਕਾਏ ॥ ਪਾਥਿਤੇਕ
 ਲਿਯਾਨਸਦਾਕਪਿਕੁੰਜਰਸਾਰਕਹੋਅਬਰਾਮਹਿਜਾਏ ॥ ੩੭ ॥
 ਗੀਯਾਮਾਲੀਛੰਦਾ ॥ ॥ ਤਵਦੇਖਣੇਤੋਪਰਣਾਮਮਭੁ
 ਖਉਰੇਮੇਭਾਗੀਯਾ ॥ ਅਬਕਰੋਗੋਮਪੁਛਲੋਕਰਜਬਹੋਇਆ
 ॥ ਇਸੁਥਾਗੀਯਾ ॥ ਸੀਯਕਹਯੋਮੇਰੀਫਿਸ੍ਰੋਗਰਰਾਲਪਛਲ
 ਕਛਲੀਜਿਯੋ ॥ ਮੇਂਪਰੀਹੋਇਨਬੀਦਮੇਂਕਛੁਨਾਆਖਾਰੋਕੀ
 ਜਿਯੋ ॥ ੩੮ ॥ ਤਬਖਾਇਕਛੁਛਲਬੀਦਸੀਤਾਹਨੁਮਾਨਪਧਾਰ
 ਯੋਕਛੁਦੂਰਆਯੋਤਾਹਿਤੋਮਨਬੀਚਏਹਾਬਿਚਾਰਯੋਜਗ
 ਦੁਤਆਯੋਕਾਜੋਕੋਵਹਸੁੰਮਕਾਜਮਾਦੁਖਦੋ ॥ ਕਛੁਛੀਰਕਰਨ

ਹਿਜਾਇਜੇਦਹਾਪਮਦੁਤਨਭੁਖਣੇ॥੩੮॥ਕਛੁਮੀਰਕਰ
ਪਿਖਰਾਵਣੀਕਿਛੁਬਾਤਤਾਸੇਕੀਜਯੋਠਿਰਜਾਉਰਾਪਵਦੇ
ਖਨੇਹਿਤਤੋਕਛੁਜਸੁਲੀਜਯੋ॥ਇਮਧਾਰਮਨਮੇਫੇਰਆ
ਇਯੋਲਗਾਬ੍ਰਿਖਉਪਾਰਨੇ॥ਅਸੇਕਬਨਮੇਸੋਕਰਾਚੇਚਹੇਰਾਖ
ਸਮਾਰਨੇ॥੪੦॥ਤਰੁਸੀਯਾਛਾਯਾਛੋਡਿਕੈਸਭਾਔਰਬਨੀਉ
ਪਾਰੇਯਾਬਨਪਾਕੁਤੋਕਪਿਦੇਖਕੈਛਗਯਾਇਰਾਖਸਨਾਰੇ
ਯਾਜਾਨਕੀਕੋਪੁਛਹੈਕਪਿਕੋਨਉਦਭਟਹੇਬਰੇ॥ਸੀਯਕ
ਹਯੋਤਮਹੀਜਾਨਹੈਛਲਨੀਚਰਾਖਸਜੇਕਰੇ॥੪੧॥ਮੇਂਦੂ
ਖਸੇਕਸਮਾਕੁਲਾਕਛੁਸਾਰਨਾਹੀਪਾਵਤੀ॥ਯੋਯੁਨਿਤਰਾਖ
ਸਨਾਰਿਯਾਂਸੁਭੁਤਾਰਿਯਾਂਡਰਪਾਵਤੀ॥ਹੁਨੁਮਾਨਕੀਤੋਕਰ
ਮਜੇਤਿਨਜਾਇਰਾਖਯੋਰਾਵਣੇ॥ਸੁਨਿਦੇਦੁਆਯੋਕੋਬਲੀ
ਕਪਰੂਪਤਾਡਰਪਾਵਣੇ॥੪੨॥ਸੀਯਸਾਥਤਿਨਕਰਵਾਰ
ਤਾਅਸੇਕਬਨੀਉਪਾਰਿਯਾਪ੍ਰਸਾਦਿਚੈਤਸੁਤੋਰਯੋਕਪਿ
ਆਹਿਅਤਿਬਲਕਾਰਿਯਾਪ੍ਰਸਾਦਿਪਾਲਕਮਾਰਕੈਨਿ
ਰਭੀਤਬੈਠਹੈਤਹਾਅਸੇਸੁਨਤਰਾਵਕੋਪਉਠਯੋਕਹੇਸੇਵਕ
ਹੈਕਹਾਂ॥੪੩॥ ਸਿਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਦਸਲਾਖਕਿੰਕਰਭੇਜ

ਯੇਦਸਕੰਠਰਾਖਸੁਰਾਜਾਹਨੁਮਾਨਮਹਲਉਖਰਬੈਠਵੈਰਾ
 ਵਣਸਾਜਾਕਿਤਲੋਹਥਿਤਸੁਆਯੁਪਾਤਨੁਆਹਿਗਿਰਆਕ
 ਠਾਹਲਾਇਬੈਠਲਿਗੁਲਕੋਮੁਖਲਾਲੈਪਸਾਗ॥੪੪॥
 ਤੁਜੰਗਪ੍ਰਯਾਤਛੰਦ॥ ॥ਜਬੈਤਾਹਿਦੇਖੇਘਨੇਸਤੁਆਏ॥
 ਕਰੇਸਿੰਘਨਾਦੰਹਨੁਤਾਂਸੁਨਾਏ॥ਉਮਾਂਕਿਕਰਾਂਦੇਖਯੋਵਾਯੁ
 ਬਾਲਾਮਨਿਸੂਰਸੋਹੇਪ੍ਰਤਾਪੀਕਰਾਲਾ॥੪੫॥ ਸੈਯਾ॥
 ॥ਰਾਵਣਕਿਕਰਕੋਪਅਏਹਨੁਮਾਨਹੋਕੇਬਹੁਸਸਤ੍ਰਪ੍ਰਹ
 ਠੇਕੋਪਭਯੋਹਨੁਮਾਨਬਲੀਉਠਲੋਹਕਿਥਿਤਿਸੁਹਾਥਸੀਤ
 ਠੇਰਾਖਸਯਾਬਿਪਤਾਹਿਹਨੇਗਜਗਜਮਤੋਜਿਮਮੱਛਰ
 ਮਾਰੇ॥ਰਾਵਣਬਾਤਸੁਨੀਜਬਹੀਅਤਿਕੋਪਭਯੋਤਿਨਚੀਤ
 ਮਸ਼੍ਰਾਏ॥੪੬॥ਪੰਚਸਿਦਾਰਸੁਅੰਰਪਠੇਹਨੁਮਾਨਵਹੀਪੁ
 ਨਿਮਾਰਗਿਰਾਏ॥ਸਾਤਅਮਾਤਨਕੇਸੁਤਰਾਵਣਕੋਪਭਰੇਉ
 ਰਆਨਪਠਾਏ॥ਪੂਰਬਜਿਉਹਨੁਮਾਨਵਹੀਰਣਭੀਤਰਕੋ
 ਪਭਲੀਬਿਘਾਘਾਏ॥ਮਾਰਤਨੰਦਨਮਾਰਸਬੈਠਲੋਹਕੁ
 ਥਿਤਸੁਹਾਥਾਫਿਰਾਏ॥੪੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪੂਰਬਠੰਰਉ
 ਬੈਠਪੁਨਿਅੰਰਨਕੋਪਥਹੇਠਾਅਖੈਕੁਮਾਰਸੁਆਯੋਜਨਯ
 ਮਆਨੇਘੇਰਾ॥੪੮॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਪੇਖਹਨੁਤਿਨਕੂਦ
 ਅਕਾਸਚੜ੍ਹੇਕਰਲੋਹਕਿਥਿਤਸਿਤਾਰੇ॥ਫੇਗਫੇਰੇਨਭਿਮੰ
 ਠਲਤੇਕਾਪਰਾਵਣਕੇਸੁਤਕੇਸਿਰਮਾਰੇ॥ਸੈਨਹਨੀਸਗਰੀ
 ਤਿਨਕੀਕਿਨਜਾਇਕਹਯੋਸੁਆਖੈਰਣਮਾਰੇ॥ਰਾਖਸਰਾਜ
 ਸੁਕੋਪਭਰੇਅਘਵਾਜਿਤਕੋਯਹਵਾਕਉਚਾਰੇ॥੪੯॥ਸੁਤਮੈਂ
 ਅਬਜਾਉਤਹਾਂਰਣਮੈਂਜਿਹੰਠਰਅੰਹੈਜਿਨਮੇਸੁਤਮਾਰੇਅ
 ਬਕੈਤਿਨਕੋਰਣਮਾਂਹਿਹਨੇਨਹਿਬਾਂਧਅਨੋਨਿਜਠੰਮਸ਼੍ਰ
 ਠੇਅਘਵਾਜਿਤਬਾਪਕੋਆਪਕਹਯੋਉਰਕੇਸਤੁਸੇਕਸੁਏ

੨੫੯
 ੧੦੧

੨੬੦
੮੫੦

ਹੁਨਿਵਾਰੋਗਮਮਜੀਵਤਕਾਹਿਨਿਪਿਤਸੁਨੋਇਹਦੁਖਤਵ
ਕਸੁਆਪਉਚਾਰੋ॥੫੦॥ ਨਰਾਜਛੰਦ॥ ਯਸੁਬ੍ਰਹਮ
ਪਾਸਭਾਠਬੇਗਬਾਂਧਤੰਗਲਿਆਇਹੋਂਬਖਾਨਇੰਦ੍ਰਜੀਤ
ਯੋਚਲੇਨਬੇਰਲਾਇਹੋਂ॥ਗਯੋਸੁਵਾਯੁਪੁਤਕੇਸਾਮੀਪਕੋਪ
ਰਾਵਣੀ॥ਨਿਹਾਰਤਾਂਹਨੂੰਸੁਖੀਭਲੀਨਬਾਂਹਿਦਾਹਣੀ॥੫੧॥
॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਖਗਰਾਜਸਮਾਨਤਬੈਹਨੁਮਾਨਸੁਕੁ
ਦਮਕਾਸਚਢੇਬਲਪਾਰੋ॥ਨਭਿਬੀਚਫਿਰੇਇਹਭਾਂਤਿਹ
ਨੁਮਘਵਾਜੇਤਤਾਹਿਸਿਲੀਮੁਖਮਾਰੋ॥ਸਰਪਚਿਦਏਕ
ਪਿਕੇਸਿਰਮੈਂਪੁਨਿਆਠਕੁਲੇਰਿਦਮਾਂਹਿਪ੍ਰਾਰੋ॥ਖਟਪ
ਦਨੇਮੇਇਕਪੁੰਛਹਨੀਮਘਵਾਜੇਤਕੇਹਾਰਿਨਿਉਲਲਕਾ
ਰੋ॥੫੨॥ਤਬਕੋਪਭਰੋਹਨੁਮਾਨਬਲੀਨਭਿਮੰਡਲਪੁਸਲ
ਹਾਥਉਭਾਰੋ॥ਮਘਵਾਜੇਤਕੇਰਥਮੀਰਤੁਰਿਗਮਸਾਰਥਿ
ਤਾਂਖਿਨਭੀਤਹਮਾਰੋ॥ਪਨਨਾਦਬਡੀਉਰਲਾਜਭਈਕੁਪ
ਮੀਰਭਏਰਥਮੈਅਸਵਾਰੋ॥ਤਿਨਬਾਂਧਲਏਹਨੁਮਾਨਉਮੰ
ਚਤੁਰਾਂਨਨਫਾਂਸਕਰੇਸੁਤਕਾਰੋ॥੫੩॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥
ਰਾਵਣਪਾਸਲਿਜਾਨਹਿਰਹਨੁਚਲਾਏਬਾਂਧਾਹਰਖੇਪੁਰ

ਕੇਸਗਲਜਨਾਵਿਪਾਤਿਨਜਾਨੇਆਂਪਾ॥੫੪॥ ਕਾਬਿਤੁ॥ ॥
 ਜਾਂਹਿਨਾਮਭੁਜਜਗਬਿਪਨਲੋਕਤਜਿਕੋਟਿਗਵਿਭਾਸੁਰਸੁਰਾ
 ਮਪਦਪਾਇਹੈ॥ ॥ਤਿਨਹੀਕੋਪਾਦਕੰਜਪਾਰਿਹਿਦਕੰਜਹਨੁਮਾ
 ਨਬਲਵਾਂਨਨਾਹਿਫਾਂਸਕੇਫਸਾਇਹੈ॥ ॥ਸਮਸਤਬਿਪਹੀਨ
 ਰਾਮਸੇਵਕਪ੍ਰਬੀਨਬਲਭਯੋਨਹੀਛੀਨਇਹਘਾਤਮੈਨਆ
 ਇਹੈ॥ ॥ਰਾਮਬਲਧਾਰੀਚਹੇਕਥਾਬਿਸਥਾਰੀਗਢਲੋਕਨਿ
 ਜਸੇਵਕਤੇਕੰਤਕਾਦਿਖਾਇਹੈ॥੫੫॥ ॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤ
 ਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਂਹਿਸੁਰਸਿਬਾਦੇਸੁੰਦਰਕਾਂਡੇ
 ਬਿਤੀਯੋਪਿਯਾਇ॥੩॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਦ੍ਵਾਚ॥ ॥
 ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ਛਾਸਪਰੀਗੁਲਿਆਵਤਹੈਹਨੁਮਾਨਮਨੋਡਰ
 ਭੋਨਨਿਹਾਰੇ॥ਦੇਖਨਆਵਤਤਾਂਹਿਮਹਾਂਜਨਮੁਠਹੇਨੁਤੁ
 ਲਾਸਿਰਮਾਰੇ॥ਛਾਂਸਗਈਚਤੁਗੰਨਕੀਖਿਣਸਿਗਮਕੈ
 ਹਨੁਮਾਨਨਿਹਾਰੇ॥ਜਾਨਹਨੂੰਲਾਪੁਜੇਵਰੀਜਾਂਹਿਸੁਕਾਰਯ
 ਠੀਰਵਮਾਰਸੁਹਾਰੇ॥੧॥ ॥ਇਹਠੀਰਦਸਾਨਨਾਪਸਭਾਮ
 ਘਵਾਜਿਤਤਾਂਹਿਹਨੁਪਹੁਚਾਏ॥ਜਿਨਬਾਂਨਰਰਾਖਸਾਮਾਰਦ
 ਏਗਲਿਛਾਂਸਪਰੀਚੁਪਿਖੋਕਪਿਆਏ॥ਸੁਆਤਨਸਾਥ
 ਬਿਚਾਰਭਲੋਕਛੁਲਾਇਕਦੰਡਸੁਦੇਹੁਕਰਾਏ॥ਇਹਲੋਕ
 ਕਿਬਾਂਨਰਨਾਂਹਿਅਹੇਮਘਵਾਜਿਤਭਾਖਸੁਭੋਨਸਿਧਾਏ॥
 ੨॥ ॥ਛਿਗਆਹਿਬਜੀਰਪ੍ਰਹਸਤਬਡੇਤਿਨਪੇਖਸੁਰਾਵਣ
 ਵਕਅਲਾਏ॥ਪ੍ਰਹਸਤਪੁਛੇਤੁਮਯਾਕਪਿਕੋਇਹਠੀਰਕਹੋਇ
 ਹਕਿਉਚਾਲਿਆਏ॥ਇਹਕੰਨਹਕਾਜਕਹਾਂਤੇਚਲੋਕਿਨਹੈ
 ਇਨਕੋਇਹਠੀਰਪਠਾਏ॥ਬਨਕਾਹਿਨਿਮਿਤਹਨੇਹਮਰੇਪੁ
 ਨਿਕਾਹਿਨਿਮਿਤਸੁਰਾਖਸਘਾਏ॥੩॥ ॥ਤਬਸਾਰਰਤਾਹਿ
 ਪ੍ਰਹਸਤਕਹੋਕਪਿਕੋਨਾਹਿਤ੍ਰੀਇਹਠੀਰਪਠਾਏ॥ਮੁਖਸਾਚੁ

੨੬੯
 ੨੫੧

੨੬੨
੧੫੧

ਕਹੋਇਹਰਾਜਸਭਾਭਗਨਾਹਿਕਰੋਹਮਦੇਹਛੁਡਾਏ॥ਹਰਖੇ
ਹਨੁਮਾਨਸੁਨੀਬਤੀਅੰਤਬਰਾਵਣਓਰਖਰੋਮੁਖਚਾਏ॥ਪਿ
ਖਰਾਵਣਲੋਕਾਤਿਕੰਟਕਕੋਹਨੁਮਾਨਤਥੈਇਹਭਾਂਤਿਸੁਨਾਏ
੪॥ਪੁੰਨਕਥਾਰਘੁਨੀਦਨਕੀਕਹਨਹਿਤਰਾਮਚਿਤੇਮਨਮਾਹੀ॥
ਸੁਨਦੇਵਨਕੋਰਿਪਰਾਮਕੁਦੁਤਸੁਮੇਹਾਰਿਜੀਸਭਕੇਉਰਮਾਹੀ॥
ਅਜਿਨਕੀਪਤਿਨੀਨਿਜਨਾਸਨਿਮਤਸੁਤੇਹਹਰੀਬਨਦੰਡਕ
ਮਾਹੀ॥ਜਿਮਪਾਵਨਆਹੁਤਸੁੰਨਹਰੇਕਛੁਨੀਤਰਪਾਇਸੁ
ਯਾਗਨਮਾਹੀ॥੫॥ਸੋਰਘੁਨਾਥਸੁਗੀਵਕਿਸਾਥਮਰਿਗਾ
ਰਾਪਰਮੀਤਭਏਹੈ॥ਬਾਲਨਮਾਰਸੁਏਕਹਬਾਨਸੁਗੀਵ
ਕਿਸੀਸਹਛੁੜਦਏਹੈ॥ਬਾਂਸਰਠਾਜਬੁਲਾਇਮਹਾਂਕਾਪਿਕੇ
ਟਪਤੀਇਕਠੋਰਕਏਹੈ॥ਸਾਨੁਜਰਾਮਸਮੇਤਕਪੀਦਰਮਾ
ਹਿਪਰਵਰਖਣਕੋਪਭਏਹੈ॥੬॥ਸਿਯਸੇਧਨਕੋਕਾਪਿਨਾ
ਥਬੁਲਾਇਸੁਬਾਂਸਰਦੇਸਕਦੇਸਪਠਾਏ॥ਅਤਿਨੇਮੋਇਕਪੀ
ਨਕੁਮਾਰਹਨੁਸਿਯਦੂਛਤਹੈਂਤੁਮਰੇਪੁਰਆਏ॥ਮਮਵਰ
ਜਨੈਨਸੁਸੀਯਾਪਿਖੀਕਾਪਿਤੇਬਨਪਾਰਸਭੈਫਲਾਖਾਏ॥ਸ
ਰਚਾਪਲਏਮਮਮਾਰਨਕੋਵਹਆਇਹੁਤੇਇਮਰਾਖਸਘ
ਏ॥੭॥ਤਨਰੋਖਨਕੋਹਿਤਦੈਤਹਨੇਸਭਜੀਵਨਕੋਤਨਰਾਜ
ਨਪਿਆਰੇ॥ਚਰੁਰਾਨਨਠਾਂਸਸੁਬਾਂਧਹਮੋਇਹਾਲਿਯਾਨਤ
ਏਪਨਨਾਦਤੁਮਾਰੇ॥ਬਿਪਕੇਬਰਮੇਛੁਹਿਫਾਸਗਈਦਸ
ਕੰਠਨਹੀਅਥਲੇਹਾਬਿਚਰੇ॥ਮਿਸਬਿਪਨਕੋਇਹਠੰਠਾ
ਯੋਹਿਤਭਾਖਨਪੀਕਰੁਣਾਰਸਭਾਰੇ॥੮॥ਰੀਯਾਮਾਥ
ਤੀਛਿਦਾ॥॥ਵਿਚਾਰਰਾਵਣਲੋਕਗਤਿਪਿਖਰਾਖਸੀ
ਮਾਤਿਨਾਗਹੋ॥ਸਿਸਾਰਤੇਜੋਮੋਖਕਰਣੀਦੈਵਗਤਿਉਰੇਮੈਂਗ
ਹੋ॥ਬਿਪਦੇਸਉਤਮਤ੍ਰਿਭਯੋਦਿਸੁਸਵਾਤੇਪਿਤਭਾਨਯੋ॥੯॥

ਲਸਤਦਾਦਾਅਹਿਤੇਕਬੇਰਬਾਪਵਜਲਯੋ॥੮॥ ਸ੍ਰੋਯਾ॥

੨੬੩

੨੫੫

॥ਤਨੁਆਤਮਬੁਧਿਨਰਾਖਸੈਹੈਦਿਨਦੇਹਸਭੈਤੁਮਰੀਜ
ਗਜਾਨੈ॥ਪੁਨਿਆਤਮਬੁਧਿਨਰਾਖਸੈਹੈਪਨਆਨੰਦਤ੍ਰਿਮ
ਬੇਦਪ੍ਰਮਾਨੈ॥ਤਨੁਬੁਧਿਸੁਖਾਦਿਕਤੇਹਨਹੀਸੁਬਿਕਾਰਬਿਹੀ
ਨਹਿਬੇਦਬਖਾਨੈ॥ਆਗਿਯਾਨਜਨੇਭਵਬਿਪਨਤੇਵਹਜੂਠਾ
ਹੋਗੁਣਸਾਪਸਮਾਨੈ॥੧੦॥ ਕਬਿਤੁ॥ ॥ਕਹੋਸਾਚੁਦੈਤ
ਰਾਈਤੋਹਿਦਿਕਯਾਨਕਾਈਸੁਬਿਕਾਰਹੋਤਦੈਤਤਵਰੰਚਨ
ਹੀਠਾਨਿਯੋ॥ਸਰਬੱਠਰਜਿਉਅਕਾਸਲੇਪੇਉਦਾਸਤਨਮ
ਹਿਤਿਮਸੂਖਮਆਪਕੋਪਛਾਨਿਯੋ॥ਦੇਹੈਨਪ੍ਰਾਨਜਨਾਤਮ
ਪਛਾਨਿਸਭਭਏਬੀਪਵਾਨਾਇਹਨੀਠਉਹਆਨਿਯੋ॥ਆਖ
ਰਾਨੰਦਾਚਿਦਕੰਦਅਜਆਪਾਬਿਖਬੀਪਨਬਿਹੀਨਜਨਬੇ
ਦਕੈਬਖਾਨਿਯੋ॥੧੧॥ਤੁਮਿਕੋਵਿਕਾਰਤਨੁਆਤਮਨਪਾਰਨ
ਹਿਪ੍ਰਾਨਨਿਜਆਤਮਾਸੁਪੋਨਹੀਨਿਹਾਰਯੋ॥ਹਿਕਾਰਕੋਵਿਕ
ਰਮਨਆਤਮਨਿਹਾਰਨਹੀਬੁਧਤੋਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕੋਵਿਕਾਰਜਾਉ
ਚਾਰਿਯੋ॥ਆਤਮਆਨੰਦਪਨਨਾਹੈਹੈਵਿਕਾਰਅਨੰਦੇਹਿ
ਤੇਵਿਲਖਣਸੁਨੀਕੈਕੋਬੇਚੁਰੰਯੋ॥ਨਿਰੰਜਨਉਪਾਧਿਨ
ਤਮਕੋਜਨਮਨਰਾਖਸਕੇਰਾਈਜਗਬਿਪਕੋਨਿਵਾਰਿਯੋ॥੧੨
॥ਸਾਧਨਸੁਬਿਪਹਾਂਨਿਕੋਰੰਥੇਬਖਾਨਾਬਸਾਵਧਾਨਹੋਇ
ਕੇਸੁਰਾਵਨਸੁਨੀਜਿਯੋ॥ਬੁਧਿਮਲਹਰੇਤੁਮਗਿਯਾਨਉਰਪ
ਰੋਪੁਨਿਯਾਹਿਕੇਨਿਮਿਤਸੇਵਾਬਿਸਨਕੀਸੁਕੀਜਿਯੋ॥ਵਿਸੁ
ਪਤੰਤਾਗਿਯਾਨਨਿਜਆਤਮਪਛਾਨਪਦਪੂਰਣਮਹਾਨਾਬ
ਪਾਇਬੇਗਲੀਜਿਯੋ॥ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਪਰੇਰਾਮਾਬਭਾਜਿਯੋਸੁਕ
ਮਤਾਜਿਤੁਲਿਚੂਕਗਏਅਬਬੈਰਤਾਰਦੀਜਿਯੋ॥੧੩॥ਜੇ
ਈਸਰਣਪਰੇਰਾਮਤਾਹਿਸੇਸਨੇਹੁਕਰੰਜਾਨਕੀਕੋਪੁਜ

੨੬੪
੫੫੮

ਅਬਸੀਗਤਾਂਹਿਲੀਜਿਯੋਸੁਤਬਾਂਧਦੀਮਲਾਇਰਾਮਪਾ॥
ਇਪਰੋਜਾਇਨਾਬਰੂਲਚੁਕਗਏਅਬਮੇਹਬਖਸੀਜਿਯੋ॥
ਲਏਤੁਓਬਾਰਦਹੈਉਦਾਰਦਯਾਵਤਰਾਮਤੁਗਵੇਤਾਮ
ਕਹਯੋਸੇਈਕੀਜਿਯੋਗਾਮਸੇਵਕਰੋਬਿਨਕਾਹਕੇਨਕਾਜ
ਸਰੇਕੋਸੇਭਵਾਸਿੰਪਤਰੇਦੁਖਹੀਪਈਜਿਯੋ॥੧੪॥ਜੇਨਸੇ
ਵਕਰੇਤੋਅਗਿਆਨਗਾਗਜਰੇਨਿਜਆਤਮਕੇਸਾਥਤਿਨਾ॥
ਪੁਵੈਰੁਠਾਨਿਯੋਜੇਨਕੋਨਬੋਧਨਿਜਪਾਤਕਨਰੋਧਕੀਨੋਮੇ
ਖਕੀਨਸੀਕਾਤਵਹੋਇਮਮਜਾਨਿਯੋਅੰਮ੍ਰਿਤਸਮਾਨ
ਹਨੁਮਾਨਜੇਬਖਾਨਕਰੇਸੁਨਿਕੈਦਸਾਨਨਸੁਕੋਪਉਰਮਾਨਿ
ਯੋਕਰੇਫਿਗਲਾਲਜਨੁਪਾਵਕਕਰਾਲਸੁਚਬਾਇਦੇ
ਤਮਾਲਹਨੁਮਾਨਕੋਬਖਾਨਿਯੋ॥੧੫॥ਕਾਪਿਦੁਸੁਮਾਤਿਤੇਰੀ
ਤੈਨਲਖੀਗਾਤਿਮੇਰੀਕਪਿਨੀਚਸੁਅਭੀਤਮਮਕੋਸੇਕੈਬ
ਖਾਨਹੈਕੋਨਹੈਰੇਗਾਮਸੁਰੀਵਕੇਨਨਾਮੁਜਾਨੇਦੋਓਮਾਰ
ਤਾਰੋਤਬਮੇਹਬਲਜਾਨਹੈਤੋਹਕੋਸੁਮਾਰਪੁਨਿਜਾਨਕੀਉ
ਤਾਗਸਿਰਗਾਮਲਖਮਨਹੋਨਕਾਹੀਕੀਨਕਾਨਹੈਪੁਨਿਹੋ
ਕਾਪਿਗਾਈਜੇਈਤੁਏਹੋਸਹਾਈਬਲਿਬਾਨਰਕੀਮਾਰੋਤ
ਬਮੇਹਕੋਪਛਾਨਹੈ॥੧੬॥ਸੁਨਿਕੈਲਿਕੇਸਬਾਨੀਕੋਪਯੋ
ਭਵਾਨੀਹਨੁਮਾਨਤਾਂਹਿਉਪਮਾਸੁਪਾਵਕਕੀਦੀਜਿਯੋ॥
ਰਾਵਣਕਰੋਰਮੇਰੋਜੋਰਕੋਸਮਾਨਨਾਹੀਰਾਮਚੰਦਦਾਸਮੇ
ਸੁਏਹੀਜਾਨਲੀਜਿਯੋਸੁਨਿਹਨੁਮਾਨਵਾਕਕੋਪਕੈਲਿਕੇ
ਸਾਏਕਰਾਖਸਬੁਲਾਇਕਹਯੋਬੇਗਾਇਹੁਕੀਜਿਯੋ॥੧੭॥
ਸੁਤਨਾਰਿਸਭਲੇਹਿਯੋਨਿਹਾਰਅਬਯਾਹਿਕਾਪਿਕੋਜਰ
ਕੋਖਰਖੰਡਕੀਜਿਯੋ॥੧੮॥ਆਯੁਪਉਠਾਇਪਰੋਵੈਤਇ
ਕਧਾਇਤਿਹਦੋਰਆਪਜਾਇਯਾਵਿਭੀਖਣਾਨਿਵਾਰਿਯੋ॥

ਬਾਨਰਸੁ ਦੂਤਯਹ ਬਡੈ ਹੈ ਸਪੁਤਸੁ ਨਿਰਾਜਨ ਕੇਰਾਈ ਯਹ ਬ ੨੬੫
 ਨੇਨਹੀ ਮਾਰਿਯੋ ਰਾਮ ਪਾਸ ਬਾਤ ਕੋਨ ਕਹੇਗਾ ਬਿਖਾਤਨ ੨੫੦
 ਬਰਾਮਕੇ ਪਛਾਨਯਹ ਦੂਤਹੀ ਬਿਦਾਰਿਯੋ ਬਪਕੇ ਸਮਾਨ
 ਕਛੁਆਨਹੀ ਬਿਚਾਰ ਕਰਯਾਹਿ ਕੇ ਸਰੀਰ ਪਗਚੋਨ ਬਨੇ
 ਪਾਰਿਯੋ ॥ ੧੮ ॥ ਪਿਖ ਬਾਨਰ ਸਰੀਰ ਸੁਗੰਧ ਰਘੁ ਬੀਰ ਕ
 ਛੁਜਾ ਬਲਹੋਇ ਗੋਤੋਲਰੇਂਤ ਦੁਆਇ ਕੈ ਆਇ ਭੀਖਣ
 ਕੀ ਬਾਤ ਲਈ ਮਾਨ ਬਿਖਾਤਤਿ ਨ ਰਾਖ ਸਾਂਕੇਰਾਈ ਦੈਂਤ ਭਾ
 ਖਿਯੋ ਬੁਲਾਇ ਕੈ ਬਾਨਰ ਕੋ ਮਾਨ ਸੁਲੀ ਗੁਰੇ ਮੇਂ ਮਹਾਂ ਸਦ
 ਤਾਂਹਿ ਕੇ ਸੁਸਾਥਾ ਦਿਜੇ ਪਾਟਲ ਪਟਾਇ ਕੈ ਪੁਰੇ ਮੇਂ ਕੁਮਾਇ
 ਪੇਛ ਪਾਵ ਕਜਗਾਇ ਪਿਖੇ ਸਾਖਾ ਮਿਗ ਹਾਲਾ ਦਿਜੇ ਤਾਂਹਿ
 ਪੇਪਠਾਇ ਕੈ ॥ ੧੯ ॥ ਪੁਰ ਪਾਟ ਸਾਣਤਾ ਆਰੇ ਸਮੀਦੁ
 ਸਾਲੇ ਸਭ ਪੁੰਛ ਸੇਲ ਪੇਟ ਲਾਇ ਖਾਸ ਕੀਵੈ ਛਾਂਵਣੇ ਤੇਲ
 ਸੋਭਿ ਗਾਇ ਦੈ ਪੁੰਛ ਲਪਟਾਇ ਕਛੁ ਪਾਵ ਕਜਗਾਇ ਲਗੇ
 ਦੈਂਤ ਬਿਗਸਾਂਵਣੇ ਜੇਵਰੇ ਸੇਬਾਂ ਪਹੰਨੀ ਮਾਨ ਬਲਵਾਨ ਲ
 ਖਚੇਰੇ ਰਗੁ ਖਲਗੇ ਪੁਰੇ ਮੇਂ ਕੁਮਾਂਵਣੇ ਪੀਠ ਢੋਲ ਕੰਬ
 ਜਾਇ ਇਕ ਈਟ ਕੋਚਲਾਹਿ ਸਿਰ ਠੀਗਾਇ ਕਮਾਰ ਲਗੇ
 ਗਾਰੀ ਕੂਸੁਨਾਂਵਣੇ ॥ ੨੦ ॥ ਵਾਯੁ ਕੋ ਕੁਮਾਰ ਉਮਾਂਸਹੇ ਸਿਰ
 ਮਾਰ ਕਛੁ ਮਨੇ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰ ਸੇਈ ਚਲੇਗਾ ਦਿਖਾਇ ਕੈ ਗਏ
 ਚਾਂਦ ਪੋਲ ਪਾਏ ਤਨ ਬਿਪਨ ਛੁਡਾਇ ਹਨੁ ਮਾਨ ਤਨ ਆਪੁ ਨੇ ਸੁ
 ਸੁਖ ਮਬਨਾਇ ਕੈ ਗਾਰੇ ਸਾਂਕਾਰ ਕੈ ਉਪਾਰ ਪੁਰਦੁ ਯਹ
 ਲਯੋ ਲੋਹ ਥਿਭ ਹਾਥ ਪਰੇਫੇਗ ਕਿਲਕਾਇ ਕੈ ਜੇਈ ਹੁਰੇਰ
 ਖਵਾਰੇ ਹਨੁ ਮਾਨ ਸਭ ਮਾਰੇਫੇਰ ਅੰਜਨੀ ਕੁਮਾਰ ਰਾਜ ਭੋ
 ਨ ਚਢੇ ਪਾਇ ਕੈ ॥ ੨੧ ॥ ਕੂਰ ਕੂਦ ਕੈ ਆਟੀ ਚਾਢੇ ਹਨੁ ਮ
 ਨ ਜਾਰੀ ਕਿਲਕਾਰ ਪੇਛ ਪਾਵ ਕਸੁ ਪੁਰ ਕੋ ਪਰਜਾਰ ਹੈ ॥

ਪੀਛੇ ਪਾਵ ਕੇ ਜਗਾਇਆ ਗਭਾਗੇ ਪਾਗਥਾਇ ਪਰ ਤੇ ਰਨਜ
ਗਾਇ ਸੁਖ ਹਾਜਨ ਕੇ ਮਾਰਹੈਂ ਗਾਇ ਸੁਤ ਹਾਇ ਪਤਿ ਹਾਇ
ਮਾਇ ਭਾਇ ਬਾਪ ਥਾਖ ਸਕੀ ਨਰੀ ਯਾਹਿ ਮਾਲ ਜਾਪੁ ਕਾਠ
ਹੈਂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਚੇ ਰੇਤ ਹਿ ਪਾਵ ਕੇ ਕੇ ਜਗੇ ਫਿਰ ਭੂਮਾ
ਗਿ ਪਰੇ ਜਨ ਦੇਵ ਤਾਪ ਪਾਰਹੈਂ ॥ ੨੨ ॥ ਅਗਿ ਰਪੁ ਰਜਾਰਯੇ ਸੁ
ਲੋਗਨ ਕੇ ਮਾਰਯੋ ਵਿਭੀ ਖਨ ਕੇ ਜਾਣ ਪਰਏ ਕਹੀ ਓ ਬਾਰਯੋ

ਮਾਕੁਰ ਜਲਾ ਸਿੰਧ ਪਰੇ ਪੇਛ ਕੇ ਭੂਬਾਇ ਕਰਹੈਂ ਸਾਵਧਾਨ
ਹਨੁ ਮਾਨ ਕਿਲ ਕਾਰਯੋ ਪੈਨ ਆਗਿ ਮੀਤ ਕਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਸੀ
ਤ ਭਏ ਪਾਵ ਕੇ ਸੁਸੀਤ ਨਾ ਲਿਗੁ ਲਕਾਪਿ ਜਾ ਰਿਯੋ ਜਾਹਿ ਨਾਮ
ਕੋਚਿਤਾਰ ਸਭ ਪਾਪਨ ਉਤਾਰ ਜਗਤੀ ਨਤਾਪ ਪਾਵ ਕੇ ਸੁਰਾਮ
ਜਨ ਮਾਰਿਯੋ ॥ ੨੩ ॥ ਏਹ ਗਾ ॥ ਗਤਿ ਨ ਰਾਖੁ ਵਰ ਕੇ ਦੂਤ
ਯਹ ਉਤਮ ਪੈਨ ਕੁਮਾਰਾ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ ਪਾਵ ਕੇ ਤਾਂਹਿ ਕੇ ਸਕੇ ਨਹਿ
ਰਜਾ ਜਾਗ ॥ ੨੪ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀਮਤ ਮਧਨਾਤਮ ਰਾਮਾਇ
ਣ ਉਮਾਮਹੇ ਸੁਰਸਿ ਬਾਏ ਸੁਦਰਕਾਂਡੇ ਦੂਤ ਰਥੇ ਪਿਆਗੁ ॥ ੪
॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂ ਦੇਵ ਉਦਾਚਾ ॥ ਕਾਬਿੰਤੁ ॥ ੧

ਸੀਯਾਦੇ ਗਜਾਇਫੇ ਰਸੀਸ ਕੋ ਨਿਵਾਇ ਹਨੂ ਮਾਨਕ ਹਯੋ ਮਾਏ ॥ ੨੬੭ ॥
 ਮੁਹਿਆਇ ਸਸੁਦੀ ਜਿਯੋ ॥ ਬੇਗਤ ਹਿਯਾ ਉਸਮਾ ਚਾਰ ਸੁਸੁਨਾ ॥ ੨੪੮ ॥
 ਉਤਵ ਪਿਖੇ ਰਘੁਬੀਰ ਅਬਾਇ ਹਾਂ ਹੀ ਅਨੀ ਜਿਯੋ ਅੰਧੇ ਸੇ ਰੁਖ
 ਤੀਲਸੁ ਪ੍ਰਦੋਖਣਾ ਬਨਾਇ ਦਈ ਕਰ ਕੈ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਹੈ ਮਾਤ ਸੁਨ
 ਲੀ ਜਿਯੋ ॥ ਦੇਵਤੇ ਕਲਯਾਨ ਅਬ ਕਰੋ ਮੇ ਪਯਾਨ ਰਘੁਬੀਰ ਕੋ
 ਲਿਯਾ ਉਨਿ ਜਨੈ ਨ ਸੁਦੀ ਖੀ ਜਿਯੋ ॥ ੧ ॥ ਲਖ ਮਣ ਸੀ ਗਸੁ ਮਾ
 ਨਿ ਗਸੇ ਮੁਹਾਇ ਰਹੇ ਬਾਨ ਰਕੇ ਰਾਈ ਕਪਿਕੋਟ ਨ ਮਿਲਾਇ
 ਕੈ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਸੇ ਬਾਤ ਸੀਯ ਰਹੀ ਬਿਲਖਾਇ ਜੀਯਫੇ ਗਤਿ ਨ
 ਕਹਯੋ ਹਨੂ ਮਾਨਕੋ ਸੁਨਾਇ ਕੈ ॥ ਤੂੰ ਤੇ ਅਬ ਜਾਹੇ ਸੁਖ ਹੋਇ
 ਪਾਖਿ ਮਾਂਹਿ ਕਪਿਤੋ ਹ ਕੋ ਨਿਹਾਰ ਦੁਖੈ ਬੇਰੁਲਾਇ ਕੈ ॥ ਯਾਂ
 ਰੇ ਉਪਗਾਂਤਿ ਅਬ ਜੀਵਨੇ ਸੁਜਾਤ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਬਾਤ ਸੁਨੇ ਬਿਨ
 ਮਗੋ ਬਿਖਖਾਇ ਕੈ ॥ ੨ ॥ ਝੂਲਣਾ ॥ ॥ ਕਹੀ ਜਾ
 ਏ ਕੈ ਸੋ ਮਸੀਰਾ ਮਕੋਤੁ ਪੁਰੀ ਲਿਕੇ ਜਾਨ ਕੀ ਜੀਵਤੀ ਹੈ ॥ ਏ
 ਨਾ ਬੋਝਿ ਅੰਧੇ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਕੋ ਸੋ ਨਹੀ ਖਾਵਤੀ ਨੀਰੁਨਾ ਪੀਵਤੀ
 ਹੈ ॥ ਲਿਖੇ ਲੋਹ ਕਲਿ ਮਾਵਿਯੋ ਗਤੇ ਜੀਯਨੇ ਦੁਖ ਸੋ ਜੀਵ ਸਿਤਾਂਦ
 ਤੀ ਹੈ ॥ ਬਹੀ ਜਾਤਿ ਹੈ ਦੁਖ ਕੋ ਸਿਧ ਮੇ ਜੀਧ ਰੋਧੀ ਰਾਮ ਲਿਬਨਾ
 ਪਾਵਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ਚਲੇ ਜਾਂਦਿ ਨਾਨਾ ਥ ਸਿਕੇ ਤੇ ਜੀਭਲੇ ਸੁਖ ਸੋ
 ਤੀਲਾ ਰੇ ਨਾਏ ॥ ਪਿਖੇ ਹੋਂ ਮਕੁਰੇ ਗਮੇ ਪਾਪ ਨੀ ਜੀ ਕਹਾਨਾ
 ਥ ਕੋ ਅੰਨਲੇ ਬਾਂਨ ਪਾਏ ॥ ਹਤੇ ਹਾਥਿ ਪੇਰੋ ਖਸੀ ਮਿਤ੍ਰ ਮੇ ਕੋ ਪਰੋ
 ਬੈਨਾ ਰਾਗਾਂ ਤੇ ਕਾਨ ਮੇਰੇ ॥ ਪਿਛੇ ਸੋ ਮਸੇਤਾਂ ਹਿ ਕੇ ਕ੍ਰਾਂਤ ਕੋ ਜੀ
 ਬੁਰਾ ਬੋਲੇ ਮੇਰੇ ਰਯੋਤਾ ਹਿਯੋ ॥ ੪ ॥ ਨਹੀ ਰਹਤੀ ਹੋਂ ਮਕੁਰੇ ਗ
 ਕੋ ਜੋ ਹਨੂ ਮਾਨਕਾ ਦੇ ਰਤੇ ਨਾਥ ਮੇਰੇ ॥ ਹਤੀ ਰਾਮ ਸਮੀਪ ਏ ਰਜਾ
 ਨ ਕੀ ਜੋ ਹੁਤੇ ਕੋ ਨਸ ਮਰਥ ਜੇ ਮੇਰੇ ਹੋਰੇ ॥ ਕਹੀ ਜੇ ਰੁਕੇ ਹਾਥ ਸੋ
 ਮਿਤ੍ਰ ਸੇਤੀ ਕਹੀ ਜਾਨ ਕੀ ਤੇ ਹ ਕੋ ਨੈ ਕਵਾਰੀ ॥ ਖਿਮਾ ਕੀ ਜਿਏ

ਮੇਥੁਰੇਬੈਨਕੀਜੀਤੁੰਹੀਗਮਕੇਕੁਤਮੇਸੁਖਕਾਰੀ॥੪॥
ਹਨੁਮਨੇਵਾਚਾਸੈਯਾ॥ ॥ਜੀਮਨਮੋਇਹਭਾਂਤਿਸੁਨੇ
ਬਮੋਹਸਿਕੰਪਨਮੇਚਢਲੀਜੇਗਮਕੇਸਾਥਮਿਲਾਇਦ
ਜੰਖਿਣਤੀਤਰਮਾਤਸੁਬੇਰਨਕੀਜੇਗਜੇਰੁਚਹੋਇਚਲੇਆਬ
ਹੀਜਬਰਾਮਰਿਸੇਤਬਮੇਬਖਸੀਜੇਗਸੀਘਗੁਲਾਬਕਹੈ
ਗਿਰਜਾਂਪਾਤਿਪਾਰਬਤੀਸੀਯਵਾਕਸੁਨੀਜੇ॥੬॥ ਸੀਤੋਵਾ
ਚਾਸੈਯਾ॥ ॥ਗਮਸੁਕਾਇਸੁਸਾਰਰੋਕਪੁਨਿਕੈਸਟ
ਪੰਚਰਸੇਰੁਬਨਾਵੇ॥ਬਾਂਨਰਸੈਨਮਿਲਾਇਸੁਆਇਕੈਰਾਦ
ਣਕੇਰਣਸੀਸਉਰਾਂਵੇ॥ਫੇਗਲਿਜਾਹਿਸੁਮੇਪੁਰਮੈਂਰਪੁਬੀਰ
ਤਬੈਜਗਮੇਂਜਸਪਾਂਵੇ॥ਮੇਅਬਪ੍ਰਣਰਖੇਂਹਠਕੈਤੁਮਬੈਗ
ਚਲੇਪਾਥਿਬੇਰਨਲਾਂਵੇ॥੭॥ਇਹਭਾਂਤਿਚਲੇਹਨੁਮਾਨਤਬੈ
ਸਿਯਾਪਾਦਨਮੇਅਤਿਬਿਪਨਧਾਰੇਗਿਰਕੇਸਿਹਕੂਦਚਢੇਹ
ਨੁਮਾਨਸੁਜਾਵਨਹੇਤਮਹੋਦਪਿਪਾਰੇਗਿਰਤੇਕਪਿਕੂਦਮ
ਕਾਸਚਢੇਪਦਭਾਰਧਸੇਗਿਰਭੂਮਿਮਸ਼੍ਰੋਗੇਗਿਰਯੋਜਨ
ਤੀਸਉਚਾਨਹੁਤੇਰੁਯੋਭੂਮਿਸਾਮਾਨਹਨੁਪਦਮਾਰੇ॥੮॥ਸੁਤ
ਮਾਰੁਤਮਾਰੁਤਬੈਗਮਕਾਸਚਲੇਮੁਖਮੇਘਨਸੇਕਿਲਕਾ
ਗੇਸੁਨਿਕੈਉਤਬਾਨਰਬੈਲਉਠੇਨਾਭਿਆਵਤਹੋਯਹਵਾਯੁਰੁ
ਮਾਰੇਮੁਖਗਜਾਜੀਹਰਖੇਉਰਮੇਪਲਵੇਗਮਯਾਬਿਪਬੈਨ
ਉਚਾਰੇਗਕਿਲਕਾਰਨਤੇਹਮਜਾਨਤਹੈਂਹਨੁਮਾਨਾਏਕਰਕਾ
ਰਜਸਾਰੇ॥੯॥ ਕਬਿੰਤੁ॥ ॥ਅੰਜਨੀਕੁਮਾਰਯਹਾ
ਵਤਾਨਿਹਾਰਲੇਹੁਮੇਸੇਕਪਿਕੈਂਹਨੁਮਾਨਪਹੁਤੇਆਇਕੈਉ
ਪਰਪਹਾਰਜਹਾਂਬਾਂਨਰਸਿਦਾਰਖੋਰਤਹੀਤਿਨਆਇਏਹਕੋਹ
ਯੋਹੈਸੁਨਾਇਕੈ॥ਜਾਨਕੀਨਿਹਾਰਸੁਆਸੋਕਬਨੀਪਾਰਸੁਤ
ਗੰਦਣਕੋਮਾਰਪੁਰਲੀਕਮੇਂਜਗਾਇਕੈਗਾਵਣਜੋਬਾਤਕਰ

ਤਾਂ ਕੋ ਆਉ ਮਾਨ ਹਰਿ ਫੇਰ ਕੂਦਾ ਯੋ ਕਛੁ ਹਾਥ ਮੇਰੇ ਖਾਇ ਕੋ ॥
੧੦॥ ਚਲੇ ਰਾਘੁ ਰਾਈ ਕਪਿ ਰਾਈ ਕੇ ਸਮੀਪ ਅਥਹ ਨੂੰ ਮਾਨ ਕਹ
ਯੋ ਸਭ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਯੋ ਹੈ ॥ ਸੁਨਿ ਕੈ ਸੁਕੀ ਸੁਬਾਤ ਭੁਟੇ ਪੁਲਕਾ
ਤਸਭ ਅੰਜਨੀ ਕੁਮਾਰ ਕੋ ਬਨਾਇ ਗਲ ਲਾਯੋ ਹੈ ॥ ਚੁੰਬਤ ਲਿਹੁ
ਲਕੇਈ ਫੁਲ ਮਨ ਨਾਂ ਚੇ ਕੇਈ ਕੇਈ ਪੁਨਿ ਤਾਖੇ ਕਛੁ ਫਲ ਮੂਲ
ਪਾਯੋ ਹੈ ॥ ਮਿਲ ਕੈ ਸੁਹਨੁ ਮਾਨ ਚਲੇ ਬਲਵ ਨ ਕਪਿ ਰਾਮ ਸੁ
ਰੀਵ ਗਿਰਮਨੇ ਮੇਤ ਕਾਯੋ ਹੈ ॥ ੧੧॥ ਪਾਬਿ ਸੁਰੀਵ ਬਨ ਪੇਖ ਲ
ਲ ਚਾਨੇ ਮਨ ਮਧੁ ਬਨ ਨਾਮ ਸਮਨੰਦ ਨਭ ਨੀਜਿ ਯੋ ਅੰਗਦ ਬੁ
ਲਾਇ ਕਪਿ ਕਹਯੋ ਸਮਝਾਇ ਹਮ ਰੂਪ ਲਗੀ ਬਡੀ ਖਾਂਹਿ
ਆਇ ਸੁਸੁਦੀ ਜਿਯੋ ॥ ਫਲਿ ਤੋਰ ਖਾਂਹਿ ਕਪਿ ਪੇਟ ਮੇਅ ਘਾਇ
ਅਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਾਨ ਮੱਧੁ ਪੰਨ ਬਾਲਿ ਕੀਜਿ ਯੋ ॥ ਹੀਏ ਹਰਖ
ਇਫੇਰ ਚਲੇ ਬੇਗਧਾਇ ਲਾਪੁ ਭ੍ਰਾਤ ਕੇ ਸਮੇਤ ਰਾਘੁ ਰਾਇ ਕੋ ਪਿ
ਖੀਜਿ ਯੋ ॥ ੧੨॥ ਕੀਏ ਹਨੂੰ ਮਾਨ ਕਾਜਿ ਯਾਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮ
ਪੁਫਲੁ ਮੂਲ ਖਾਹੁ ਕਪਿ ਸੰਤ ਮਬਨਾਇ ਕੋ ॥ ਸੁਨੀਯੋ ਭੰਵਾਨੀ
ਜਬ ਅੰਗਦ ਕੀ ਬਾਨੀ ਕਪਿ ਤੋਰ ਫਲ ਖਾਂਹਿ ਮਧ ਪੀਏ ਹਰ
ਖਾਇ ਕੋ ॥ ਰਖਵਾਰੇ ਜੋ ਨਿਵਾਰੇ ਤਬ ਗਾਠੀ ਯਾਂ ਨਿਕਾਰੇ ਦਧ
ਮੁਖ ਜੋ ਪਠਾਏ ਤਿਨ ਦੇ ਸੁਹਣਾਇ ਕੋ ॥ ਮਧ ਪੀਏ ਮਾਤਿ ਵਧੇ
ਜੇਈ ਤਾਂਹਿ ਕੋ ਸੁਮਾਰੇ ਤਿਨ ਮੂਠਨ ਪ੍ਰਹਾਰ ਸਿਰ ਲਾਤ ਮਾਰੇ ॥
ਇਕੋ ॥ ੧੩॥ ਦਧ ਮੁਖ ਕੋ ਪਕੈ ਸੁਗਯੋ ਸੁਰੀਵ ਫਿਗਮਾਤ ਲ
ਕਪੇ ਸਕੈ ਸੁਜਾਇ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯੋ ॥ ਲੀਨ ਰਖਵਾਰੇ ਸੰਗਟੁ ਏਜਿਨ
ਅੰਗ ਅੰਗ ਜੇਈ ਮਧੁ ਬਨ ਚਿਰ ਕਾਲ ਪ੍ਰਤ ਪਾਰ ਯੋ ॥ ਤਹਿ ਬਰੇ
ਕਪਿ ਪਾਏ ਮਧੁ ਪੀਏ ਫਲ ਖਾਏ ਅਬ ਅੰਜਨੀ ਕੁਮਾਰ ਵਰਬ
ਗਹੀ ਉਜਾਰਿ ਯੋ ॥ ਸੁਨਿ ਕਪਿ ਰਾਈ ਮੁਖ ਬੋਲੇ ਹਰਖਾਈ ਸੀ
ਯਦੇ ਖਹਨੁ ਯਾਏ ਹਮ ਮੇਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿ ਯੋ ॥ ੧੪॥ ਬਿਨਸੀ

੨੭੦
੨੮੦

ਯਦੇਖਮਪੁਬਨਕਾਨਿਹਾਰੇਮੇਸੋਕਉਬਾਲਵਿਤਕਾਪਨੋਨੋਮੇ
ਨਾਯਯੋਹੈ॥ਵਾਯੁਕੇਕੁਮਾਰਕਰੇਕਾਰਜਮੁਰਾਰਿਸੁਸਿਦੇਹਨ
ਹਿੰਚਤਿਨਬਾਗਮਮਖਯੋਹੈ॥ਸੁਨਿਕੈਸੁਰੀਵਬਾਨੀਭਏ
ਹਾਰਿਖਾਨੀਹਾਰਿਰਾਮਘਨਸਾਂਮਕਾਪਿਨਾਥਕੋਅਲਾਯੋਹੈ॥
ਸੀਯਕਥਾਹੈਉਦਾਰਪੁਨਿਜਾਂਹਿਕੇਮਸ਼ੁਰਕਾਪਿਰਾਜਨਸੁਮੇ
ਸੋਤੁਮਾਕਿਯਾਮੁਖਗਾਯੋਹੈ॥੧੫॥ਉਮਾਕਾਪਿਨਾਥਰਾਪੁਨਾ
ਥਕੋਅਲਾਏਬਚਦੇਵਸੁਬਿਦੇਹਜਾਨਿਹਾਰਿਕਾਪਿਆਏਹੈ॥
ਮੀਜਨੀਕੁਮਾਰਲਾਰਬਰੇਮਪੁਬਨਕਾਪਿਰਾਰਭਾਰੁਮੇਰੋਮਪੁ
ਕਾਨਨਲੁਟਾਏਹੈ॥ਰਖਵਾਰੇਬਨਮਾਰੋਤਿਨਬਾਗਤੇਨਿਕਰੇ
ਮਪੁਕਾਨਨਉਜਾਰੇਸੁਤੋਰਫਲਖਾਏਹੈ॥ਬਿਨਕਾਜਕਰੇ
ਤੇਰੇਮਪੁਬਨਕੋਨਹੇਰੇਦੇਖੇਦੇਵਆਏਸੀਯਯਾਹੀਤੇਸੁਪਾਏਹੈ
॥੧੬॥ਦੋਹਰਾ॥ਬਨਪਾਲਕਤੁਮਰੁਰੋਜਿਨਜਾਏਆ
ਇਸੁਮਾਨਾਮਮਸਮੀਪਕਾਪਿਲਿਆਹੁਤੁਮੀਗਦਾਹਿਨੂਮ
ਨਾ॥੧੭॥ਕਬਿਤੁ॥ਸੁਨਿਸੁਰੀਵਵਾਕਭਏਪੁ
ਲਕਾਤਕਾਪਿਵਾਯੁਬੇਗਗਏਸੁਪਠਾਏਕਾਪਿਨਾਹਕੇਅੰਗ
ਦਉਦਾਰਪੁਨਿਵਾਯੁਕੇਕੁਮਾਰਚਲੇਆਇਸੁਕਪੇਸਬਲਹਾ
ਰਜਈਯੋਰਾਹਿਕੇ॥ਚਹੇਕਾਪਿਰਾਈਰਾਪੁਰਾਈਲਖਮਣ
ਭਾਈਦਰਸਤਿਹਾਰੇਮਨਭਏਉਤਸਾਹਕੇ॥ਆਇਸੁਕਪੇਸ

ਮਾਨ ਚਲੇ ਬਲਵਾਨ ਕਾਪਿਕੁ ਦਕੋਆ ਕਾਸ ਪਥਿ ਰੁਖ ਉਰਲਾ
ਹਿਕੋ ॥ ੧੮ ॥ ਹਨੁ ਮਾਨੀ ਗਦ ਅਗਾਰੀ ਰੇ ਪਿਛਾ ਗੰਭਿਰੇ ਰਾਮ
ਸੁਰੀ ਵਕੇ ਸਾਮੀ ਪਗਏ ਪਾਇ ਕੋ ਕਰੀ ਅਸੁੰਗ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਤਿਨ ਰਾਮ ਫਿਰ ਪਾਇ ਜਾਇ ਗਹੇ ਪਦ ਕੰਜ ਕਾਪਿ ਰਾਇ ਕੋ ਦੇ
ਖੀ ਸੀਯਾ ਥਾਰੀ ਸੁਖ ਰੇ ਗਤ ਨ ਸਾਰੀ ਹਨੁ ਮਾਨ ਰਘੁ ਨਾਥ ਫੇਰ
ਕਹਯੋ ਹੈ ਸੁਨਾਇ ਕੋ ਰਾਜ ਨ ਕੇ ਰਾਈ ਰਘੁ ਰਾਈ ਸੇਂਚ ਵੰਤ ਕੁ
ਸਲ ਪਠਾਯੋ ਸੁਾਵਿ ਦੇ ਹਜਾ ਅਲਾਇ ਕੋ ॥ ੧੯ ॥ ਅਸੇ ਕਬਨ ਮਾ
ਹੀਤ ਗਸਿੰ ਸਪਾਨੀ ਛਾ ਹੀ ਰਾਮ ਬੈਠੀ ਹੋਇ ਕੇ ਲੀਨ ਸਹੇ ਲੀਮ
ਨ ਭਾਨੀਆਂ ਰਹੇ ਰਾਖ ਸੀ ਚੁਫੇਰੇ ਨਹਿ ਨਾਜ ਕੇ ਸੁਜਾਇ ਨੇ ਰੇ ਭ
ਈਨਾ ਬਦੁ ਬਰੀ ਸੁਪੀਏ ਨਹੀ ਪਾਨੀਆਂ ਮੁਖ ਹਾਇ ਰਾਮ ਰਾਮ
ਸੀਯ ਕਹੇ ਸੁਰੁ ਜਾਂ ਮੁਤਾਨੀ ਬਰਮਲੀਨ ਸੇਚ ਕਰੇ ਕੁਮਲਾਨੀ ॥
॥ ਕਿਸਨ ਕੀਏ ਕ ਬੇਨੀ ਜਲ ਜਾਇ ਨੈਨੀ ਪਖੀ ਜਾਇ ਮੇਹਿ ਮਤਿ
ਪ੍ਰਣਾਮ ਭਾਨੀਆਂ ॥ ੨੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਬ੍ਰਿਖ ਸਾਖ
ਮੇ ਬੈਠਾ ਮੁਖ ਮੁਖ ਮਰੂ ਪਬਨਾਇ ॥ ਕੀਨੇ ਭਾਹਿ ਸਿਬੈ ਪਾਮ
ਕਥਾ ਸੁਤੇ ਹਾ ਲਾਇ ॥ ੨੧ ॥ ਕਾਬਿਤੁ ॥ ॥ ਜਨਮ ਬਖਾ
ਨੇ ਥਾਰੇ ਦੀਡਿ ਕਪਧਾਰੇ ਦਸ ਕੰਠ ਸੀਯ ਹਰੀ ਸੁਰੁ ਰੇ ਗਰਾਮ ਜੋ
ਧਏ ॥ ਸੁਰੀ ਵਕੇ ਸੁਮੀਤ ਭਏ ਬਾਲੀ ਰਨ ਪ੍ਰਣਹਏ ਸੀਯ ਸੇਧ
ਕਾਜ ਕਾਪਿ ਰਾਜ ਦੂਤ ਭੇਜ ਏ ॥ ਮਹਾਂ ਬਲਵੰਤ ਸੁਰੁ ਦੇ ਸਮੇ ਨਿ
ਹਾਰੇ ਸੀਯਾ ਤਿਨੇ ਮੇ ਸੁਏ ਕਹਮਲੀ ਕਗਦੁ ਮੇ ਅਏ ॥ ਅੰਜਨੀ ਕੇ ਪੁ
ਤ ਸੁਰੀ ਵਕੇ ਬਜੀਰ ਹਮਰਾ ਮਰਘੁ ਰਾਜ ਕੇ ਸੁਦਾਸ ਜਗ ਮੇ ਭਏ
॥ ੨੨ ॥ ਜਾਨ ਕੀਨਿ ਹਾਰੀ ਫਲੇ ਭਾਲ ਭਾਗਤਾ ਹੀ ਪ੍ਰਯਾਸ ਭ
ਏ ਭਾਰੀ ਅਬਲ ਏ ਫਲ ਪਾਇ ਕੋ ਐਸੀ ਸੁਨਿ ਬਾਨੀ ਹਰਖਾਨੀ
ਸੁਾਬਿ ਦੇ ਹਜਾ ਚਿਤਾਰੇ ਚਹੂ ਓਰਾ ਫਿਗਰ ਹੋ ਬਿਗਸਾਇ ਕੋ
॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਾਨ ਸੁਰੁ ਮਾਖਰ ਮਹਾਂ ਨਕਿਨ ਕਾਂਨ ਮੇ ਹਮਾਰੇ ਬ

੨੭੨
੧੮੧

ਚਦਏਹੈਂਸੁਨਾਇਕੈਂਸਾਚਜੋਬਖਾਨਯੋਦਯਾਲਯਹਕਹੈਂਜ
ਨਰਾਮਦੂਤਦਰਸਾਦਿਖਾਏਮਮਮਾਇਕੈਂ ॥ ੨੩ ॥ ਤਬਬਾਂਨ
ਰਾਕਾਰਧਰਿਸੁਖਮਮੁਗਾਰਿਮਮਦੁਰਤੇਬੀਦਿਨਾਸੁਜਾਨ
ਕੀਕੋਪਾਰੀਆਜੁਰੇਹਾਥਮੇਹਪੇਖਪੁਛਯੋਬਿਸੇਖਸੀਯ
ਕਹੀਸਮਝਾਇਮਮਤੁਖਕਥਾਥਾਰੀਆਛੇਰਦਈਸੁਦ
ਰੀਕੇਮੁੰਦਰੀਨਿਕਾਲਮਮਦਈਪ੍ਰਭਾਪਦੇਖੀਜਨਿਕਕੁ
ਮਾਰੀਆਪੇਖਤਦਮੁੰਦਰੀਪ੍ਰਤੀਤਭਈਸੁਰਗੀਸੁਮੇਹਪ੍ਰਿ
ਰਾਮਤਿਨਬਾਤਹੈਉਚਾਰੀਆ ॥ ੨੪ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ਯਜਿਹ
ਤਾਂਤਿਪਿਖੀਹਨੁਮਾਨਤੁਮੇਮਮਰਾਖਸਾਦਿਨਰਾਤਿਰਹਾ
ਵੇਂਗਪੁਬੀਰਹਪਾਸਸਭਾਬਿਧਤੁੰਹਨੁਮਾਨਯਥਾਤਬਜਾ
ਇਸੁਨਾਵੇਂਤਬਮੇਹਕਹਯੋਰਪੁਬੀਰਸੀਯਾਤੁਮਕੋਨਿਸਬ
ਸੁਰਰਾਮਾਧਿਆਵੇਂ ॥ ਇਹਆਵਕੀਇਮਡੀਲਭਈਰਪੁਬੀਰ
ਨਹੀਤਬਸਾਰਸੁਪਾਵੇਂ ॥ ੨੫ ॥ ਕਬਿੰਤੁ ॥ ਯਾਬਜਾਂਉ
ਮਾਤਤੇਰੀਸਾਰਸੁਸੁਨਾਉਸਭਸੁਨਿਕੈਂਸੁਰਾਮਤਦਸਾਰਹਰ
ਖਾਇਹੈਂ ॥ ਰਾਮਕਪਿਰਾਈਲਖਮਨਤਿਨਭਾਈਕਪਿਸੈਂਨਿ
ਕੋਮਿਲਾਇਸੁਸਮੀਪਤੋਹਿਆਇਹੈਂ ॥ ਕੁਲਕੇਸਮੇਤਸੁ
ਦਸਾਂਨਕੋਮਾਰਰਣਮਨੁਰਜਧਾਨੀਪੁਨਿਤੋਹਿਕੋਲਿਜਾਇ
ਹੈਂ ॥ ਦੀਜੈਕੋਨਿਸਾਨੀਪੁਨਿਏਹੁਮੇਬਖਾਨੀਜਿਹਹੇਰਰਪੁਬੀ
ਰਪੁਨਿਮੇਮੇਪਤੀਆਇਹੈਂ ॥ ੨੬ ॥ ਜੇਮੇਮੁਹਿਵਾਕਸੁਨਿਦ
ਈਤਿਨਚੂਕਾਮਾਣਿਕੇਸਪਾਸਮਾਹਿਹੁਤੀਯੋਰਸੁਨਿਲੀ
ਜਿਯੋਚਿਤਕੂਟਮਾਹਿਭਏਕਾਕਬਿੰਤਾਂਤਜੇਈਰਾਮਰਪੁਬੀ
ਰਕੋਸਿਦੇਸਵਹੀਦੀਸਿਯੋਨੈਨਭਯਾਗਤਿਨਕੀਯੋਹੈਉਚ
ਰਪੁਨਿਰਾਮਸੁਖਪਾਮਕੋਂਸੁਕੁਸਲਭਨੀਜਿਯੋਲਖਮ
ਪਾਸਕਹੀਹਾਥਜੇਰਮੇਰੇਅਤਿਕਹੇਬਚਖੋਟੇਕੁਲਚੰਦਬ

ਪਸੀਜੇਯੋ॥ ੨੭॥ ਰਾਮਾਜਿਉਤਰਾਏਮਮਕਰੀਏਉਪਾਏ ੨੭੩
 ਸੋਈਕਿਰਪਾਨਿਪਾਨਤੁਮਕੁਲਪ੍ਰਪਾਨੀਆਂਮੇਸੇਤੁਉਚਾ ੨੮੪
 ਰਾਤਿਰੋਇਫਿਗਵਾਰਿਜਾਇਸੋਚਿਸਿਪੁਬਹੀਭਈਦੁਖ
 ਗਾਇਤਾਨੀਆਂ॥ ਕਰਮੇਸਿਬੋਪਸੀਯਸੋਚਕੋਨਿਰੋਧਕਰਹ
 ਮਬਲਕਥਾਸਭਤਾਂਹਿਕੋਬਖਾਨੀਆਂ॥ ਫੇਰਤਾਂਪਠਾਯੋਆਯੋ
 ਰਾਮਤੇਸਮੀਪਾਅਬਆਂਦਨੇਕੇਕਾਲਮੇਅਸੋਕਬਨੀਭਾਂਨੀਆਂ
 ॥ ੨੮॥ ਅਸੋਕਬਨਪਾਰਿਰਖਵਾਰਿਆਂਕੋਮਾਰਿਸੁਤਰਾਵ
 ਟਾਬਿਦਾਰਬਹੁਰਾਖਸਾਬਿਦਾਰਕੋ॥ ਟਾਵਣਸੋਬੋਲਚਾਲਤਾ
 ਕੋਬਲਤੇਲਤਾਲਜਾਲਗਢਲੀਕਾਯੋਕਾਜਤੇਸਵਾਰਕੋ
 ॥ ਹਨੂਮਾਨਵਾਕਸੁਨਿਗੁਨਕੇਨਿਪਾਨਪ੍ਰਤਰਾਮਹਰਖਾਇਉ
 ਰਕਹਯੋਪੈਉਚਾਰਕੋ॥ ਹਨੂਮਾਨਕਾਜਤੇਮਹਾਨਕਰੇਮੇਸੇ
 ਜਗਦੇਵਤਾਤੇਹੋਇਨਾਂਹਿਬਡੇਦੁਖਪਾਰਿਕੋ॥ ੨੯॥ ਅਸੋ
 ਹਰਾ॥ ॥ ਤੋਹਕਰੇਉਪਕਾਰਜੋਤਾਂਹਿਬਰੇਬਰਜੋਇਮੇ
 ਹਨੂਮਾਨਨਿਹਾਰਹੋਪਵੇਨਾਂਹੀਸੋਇ॥ ੩੦॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥
 ਮੋਹਿਸਰਬਸਜੇਈਦੇਉਹਨੂਮਾਨਸੋਈਭਾਖਰਪੁਬੀਰ
 ਨੂਮਾਨਗਾਲਿਲਾਯੋਹੈ॥ ਰਾਮਾਫਿਗਵਾਰਉਰਪ੍ਰਮੋਹਉਦਾਰ
 ਆਤਿਆਪਰਪੁਨਾਥਹਨੂਮਾਨਕੋਅਲਾਯੋਹੈ॥ ਮੋਹਿਪਰਰੇ
 ਭਸੁਦਲਿਭਪੈਜਗਤਮੇਪਰਾਤਮਕੋਅੰਗਾਬੀਨਸੇਵਾਕਿਨ
 ਪਾਯੋਹੈ॥ ਤੂਤੇਮਮਭਗਤਸੁਰਕਤਪਦਾਰਥੀਦਪਿਆਰੇਅ
 ਤਿਮੇਰੋਨਾਹਿਤੇਹਿਤੇਲੁਕਾਯੋਹੈ॥ ੩੧॥ ਸੀਮਹਾਂਦੇਵਉ
 ਵਾਚਾਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਜਿਨਕੇਪਦਪੰਕਜਕੋਤੁਲਸੀਦਲਪੁ
 ਜਤਹੀਜਨਤਾਪਦਪਾਏ॥ ਤਿਨਹੀਰਪੁਬੀਰਉਮਾਹਨੂਮਾਨ
 ਸੁਆਪਲਾਏਗਾਲਿਮਾਹਿਲਗਾਏ॥ ਹਨੂਮਾਨਕੋਪ੍ਰੀਨਿਸ
 ਬੁਹਜਿਤੇਜੁਗਕੋਟਿਨਕੋਨਾਹਿਸਾਰਿਬਤਾਏ॥ ਜਗਾਮੁਦਰ

੨੭੪
੫੮੫

ਕਾਂਡ ਕੀ ਪੁਨਿ ਕਥਾ ਕਾ ਬੀਸਿ ਪਗੁਲਾ ਬਸੁਦੀਨ ਸੁਨਾਇ॥ ੩੨॥
ਇਤਿ ਸੀਆਪਨਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾਮਹੇਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਸੁੰਦਰ
ਕਾਂਡੇ ਪੰਚਮੋ ਪਸਾਇ ਸਮਾਪਤੀ ਮਸਤ ਸੁਰਮਸਤ ਸੁੰਭਿ ਭਵਤੇ॥
੫॥ ਸੁੰਦਰ ਕਾਂਡ ਸੰਪੂਰਨ॥

ਅਥ ਯੁੱਧ ਕਾਂਡ ਲਿਖਨਤੇ॥
੧੬ ਸਾਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸ੍ਰੀ ਗਣੇਸਾਯ ਨਮਃ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ੧॥ ਸਾਗਰ ਸੇਤੁ ਬਨਾਇ
ਜਿਨੇ ਗਢ ਲਿਕ ਪਤੀਰੰਣ ਮੰਡੁਲ ਮਾਰੇ॥ ਸੀਯ ਉਪਾਰ ਉਬਾਰ
ਵਿਭੀਖਨ ਰਾਜਾ ਵਿਭੀਖਨ ਕੇ ਭੁਜ ਪਾਰੇ॥ ਬਾਨ ਰਸੈ ਨਾਜਿ ਵਾਇ
ਦਈ ਚਛਮਾਂਹਿ ਵਿਮਾਨ ਸੁਦੇਸ ਪਾਰੇ॥ ਤਾਂ ਪਰਮਾਤਮ ਰਾਘ
ਵੇ ਕੋ ਕਰ ਜੋਰੇ ਉਭਾ ਭਿਬੰਦ ਹਮਾਰੇ॥ ੧॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਵ ਉ
ਵਾਚਾ ਸੋਰਠਾ॥ ੧॥ ਸੁਨੀਯ ਥਾਰ ਬਬਰੁ ਹਨੂ ਮਨ ਗਿਰਜਾ
ਕਹੀ॥ ਰਾਮ ਹਰਖਾ ਬਿਖੁਤ ਫੇਰ ਰਾਮ ਤਾ ਸੋ ਕਹੈ॥ ੨॥ ਸ੍ਵੈਯਾ
॥ ੧॥ ਦੁਹਸਾਪ ਅਹਿ ਜਗਦੇਵ ਨ ਕੋ ਹਨੂ ਮਨ ਅਏ ਕਰਕਾਰ
ਜੋ ਸੇਈ॥ ਜਗਤੋ ਬਿਨ ਆਹਿ ਸੁਕਾਰ ਯਕੋ ਮਨ ਮਾਹਿ ਚਿਤਾਰ ਸ
ਕੇ ਨਹਿ ਕੋਈ॥ ਸਤਯੋ ਜਨ ਭੀ ਮਪਯੋ ਨਿਪੋ ਕਤਰ ਪਾਰ ਪਰੇ ਬਲ
ਕਾ ਮਹਿ ਹੋਈ॥ ਪੁਰਗਾਖ ਸਲਿਕ ਸੁਪਾਲਤ ਹੋ ਸੁਪਿਖੋ ਨਹਿ ਤਾਂ
ਹਿ ਵਿਪ੍ਰਿਸ ਕੋ ਜੋਈ॥ ੩॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ੧॥ ਸੇਵ ਕੋ ਕੋ ਕਾਜ ਕਰ
ਯਾਚਿ ਹਨੂ ਮਨ ਸਤ ਸੁਨ ਸੁਰੀ ਵਕੋਂ ਸਮਣਾਇ ਕੈ॥ ਹਨੂ ਮਨ
ਕੇ ਸਾਮਨ ਦੂਤ ਭਵ ਮੰਡੁਲ ਨਭ ਯੋ ਨਹਿ ਹੋਇ ਗੋਸੁਪਿਖੋ ਮਨੁਲਾ
ਇਕੈ॥ ਰਾਮ ਰਾਘਵੇ ਸਲਖ ਮੰਨ ਸੁਰੀ ਵਸਤ ਕਰੇ ਰਛ ਪਾਲ ਸ
ਠਾਨ ਕੀ ਕੀਲਿ ਆਇ ਕੈ॥ ਕਰੇ ਸਤੁ ਭਾਂਤਿ ਇਨ ਕਾਰ ਜਾਇ ਕੀ
ਤਮ ਮਜਾਨ ਕੀ ਕੀਸਾਰ ਯਹ ਲਿਖਾਯੋ ਹੈ ਬਨਾਇ ਕੈ॥ ੪॥ ਮਨ

ਮੇਰਿਤਾਰਧਾਰਸਾਗਰਕੀਤੁਰੇਮਨਨਕਰਤਮਿੰਗੁਲਸੁਮੀਨਹੈ
 ਭਯਾਨਕੀਯੋਜਨਅਸੀਤਬੀਸਪਰਪਰੇਕੈਸੈਅਰਿਮਾਰਿਸਿ
 ਗਾਰਮੇਸੁਪਿਖੇਕਾਬਿਜਾਨਕੀਸੁਨਿਕੈਭਵਾਨੀਰਪੁਨਾਥ
 ਕੀਸੁਬਾਨੀਯਹਕਾਪਿਨਾਥਬਾਤਲਾਇਕੈਸਿਯਾਂਨਕੀਨਕਰ
 ਤਿਮਿੰਗਲਅਪਾਰਜਾਹਿਧਾਰਿਮਾਂਹਿਲਾਂਘਜਲਸਿੰਧਹਮ
 ਜਾਂਹਿਸੁਅਚਾਨਕੀ॥ ੫॥ ਅਬੈਲਿਕਜਾਂਹਿਰੇਸੁਘਾਂਹਿਰੇਦ
 ਸਾਂਨਕੈਕਾਰਜਾਬਿਨਾਸਨੀਨਚਿਤਉਰਧਾਰਿਯੋਬਲਹੈਅ
 ਪਾਰਭੁਜਬਾਂਨਗਸਿਦਾਰਆਏਮਹਾਂਸੂਰਬੀਰਰਾਮਨੈਨਕੈਨਿ
 ਹਾਰਿਯੋਰਾਮਤੇਕਾਜਪਰੇਆਗਾਮਾਹਿਧਾਇਕਪਿਸਾਇਰਕੈ
 ਰਹਨੁਉਪਾਇਕੈਬਿਚਾਰਿਯੋਲਿਕਕੈਨਿਹਰੇਦਸਕਿਛਣਮੁ
 ਰੇਪਿਖੇਕਹੀਹੈਸੁਨਾਇਮਤਿਏਹੁਹੈਹਮਾਰਿਯੋ॥ ੬॥ ਤੀਨਲੋ
 ਕਮਾਹਿਬਾਲਿਐਸੋਕੁਨਿਹਾਰੇਨਹਿਗਹੈਪਨੁਤੇਰੇਰਹੇਆਰੇ
 ਠਹਰਾਇਕੈਜੀਤਹੋਇਗੀਹਮਾਰਿਰਣਮੰਡਲਮਝਗੀਰਪੁ
 ਬੀਰਅਬਦੀਜਿਯੇਸਿਦੇਹਕੈਮਿਟਾਇਕੈਸਭਨਉਦਾਰਜੀ
 ਤਕਹੇਬਾਰਬਾਰਸੁਗੀਵਬਚਕਹੈਸੇਵਵੀਰਯਜਨਾਇਕੈਰ
 ਮਜੀਉਦਾਰਧਾਰਚੀਤਕੈਮਝਰਬਚਕਹਤਭਵਾਨੀਹਨੁਮਾਨਕੈ
 ਸੁਨਾਇਕੈ॥ ੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਜਾਂਹਿਕਾਂਹਿਪਰਕਾਰਹਮਲੰ
 ਘੇਜਲਨਿਧਪਾਰਾਲਿਕਪੁਰੀਸਰੂਪਜੋਕੀਜੇਮੋਹਉਚਾਰਾ॥ ੮॥
 ਦਾਨਵਦੇਵਅਸਾਧਹੈਤਾਂਸਰੂਪਉਰਜਾਨਾਜੀਤਨਹੈਤਉਪਾਇ
 ਕੈਫੇਰਕਹੈਹਨੁਮਾਨਾ॥ ੯॥ ਕਬਿਭੁ॥ ॥ ਸੁਨਿਰਪੁਬੀਰ
 ਬਾਨੀਹਾਥਜੇਰਕੈਭਵਾਨੀਅੰਜਨੀਕੁਮਾਰਲਾਰੇਰਾਮਕੋਸੁ
 ਨਾਵਨੇਦੇਵਜਿਉਨਿਹਾਰੀਅਬਕਰੰਤਉਤਾਰੀਦਿਬਪੁਰੀਹੈ
 ਆਪਾਰੀਬਾਗਬਨੇਘਨਸਾਂਵਨੇਭ੍ਰਿਕੂਟਗਿਰਸੀਸਲਿਕਪੁ
 ਰੀਜਗਦੀਸਜਹਿਹੋਮਕੀਅਟਾਰੀਕੋਟਕਿਉਰੇਸੁਹਾਂਵਨੇ॥

੨੭੬
੧੮੧

ਪਰਖਾਅਪਾਰਭਾਗੀਊਜਲਸੁਦਾਰਨਾਥਿਬਿਨੁਪਰਵਾਨੀਮਾਹਿ
ਪਯੋਨਹੀਜਾਂਵਨੇ॥੧੦॥ਉਪਬਨਸੋਭਾਜਾਹਿਮਾਹਿਹੈਅਪਾਰ
ਨਾਥਬਾਪੀਆਹਜਾਰਰਹੀਡਮਲਮਾਨਿਯੋ॥ਜਾਂਬੁਨੰਦਥਿਭਿ
ਜਾਹਿਮਨਿਨਸੁਖੇਚੈਅਤਿਕ੍ਰਾਂਤਿਹੈਅਪਾਰਮੁਖਿਕੈਸੈਕੈਬਖਾ
ਨਿਯੋ॥ਪੱਛਮਦੁਆਰਗਜਦਾਚਤਹੈਹਜਾਰਰਹੈਉਂਤਰਦੁਆਰ
ਅਸੁਦਾਹਪਹਿਚਾਨਿਯੋ॥ਅਰਬਦਸੈਖਯਾਪਦਾਤੀਦਿਨਰਾਤੀ
ਰਹੈਪੁਰਬਦੁਆਰਅਤਿਸਾਵਧਾਨਜਾਨਿਯੋ॥੧੧॥ਰਥਕੇਸ
ਦਾਰਰਹੇਦੱਖਣਦੁਆਰਪ੍ਰਭਰਾਖਸਹਜਾਰਬੁਜਬਲਮੈਬਿਸ
ਲੇਹੈ॥ਰਥਐਪਦਾਤੀਗਜਦਾਜੀਕੇਸਦਾਰਪਨੇਮਧਕਾਸੁਭੇ
ਵਛੀਪਸਾਰੇਕਾਲਜਾਲੇਹੈ॥ਅਯੁਧਾਬਿਸਾਰਦਸੁਸਾਮਘਨ
ਬਾਰਦਸੇਸਦਾਦਿਨਰਾਤਗਫਲੀਕਪਾਤਿਪਾਲੇਹੈ॥ਐਰਚੇ
ਹਜਾਰਜਾਹਿਤੇਪਨਕੇਪਾਰਨਹੀਪੀਰਨਕੇਚਿਤਢਿਗਗਏਹੂੰ
ਭੇਚਾਲੇਹੈ॥੧੨॥ਐਸੇਗਫਲੀਕਕੇਕਲੀਕਮੇਲਗਾਇਆ
ਇਯੋਸੁਨੋਰਾਪੁਬੀਰਤਹਿਕਾਜੋਤੇਹਮਾਰਯਾਦਸਾਂਨਨਕੀਸੈ
ਨਕੀਚਓਥਾਈਨਾਥਘਾਈਬਲਲੀਕਸੁਜਲਾਈਹਿੰਮਕੇਟੋ

ਬਿਦਾਰਯਾ ਤੇ ਪਨ ਕਤੇ ਰਤਾ ਰਮੇਰ ਦੇ ਸੋਟੇ ਰਫਾਰ ਰੁਗਤਿਵਿ ੨੭੭
 ਭੀਖਨ ਕੋ ਗ੍ਰਹਮੇ ਉਬਾਰਯਾ ਦੇਵਤੇ ਨਿਹਾਰੇ ਤੇ ਪਸਾਰੇ ਮੁਖਿ ਪਾ ੧੮੮
 ਹਿਕਪਿਛੀਲ ਨ ਨਿਹਾਰੇ ਪਿਖੇਲਿ ਕਗਫਮਾਰਯਾ ॥੧੩॥ ਕੀਜਯੇ
 ਪਯਾਨ ਬਾਤ ਛੇਰੀਯੇ ਸਿਯਾਨ ਨਾਥ ਬਾਨ ਗਲਿਵਾਇਤ ਟਸਾਗਰ
 ਕੇਜਯੇ ॥ ਸੁਨਹਨੂੰ ਮਾਨਵਾਕਪਨਖਚਫਾਇਹਰਿਆਪਰਪੁਨ
 ਥਕਪਿਨਾਥਕੋਅਲਾਏ ॥ ਸੁਨਿਕਪਿਰਾਇਸੁਤੁਮੈਨਕੋਬੁਲਾ
 ॥ ਇਮੁਖਦੋਹਿਤੁਅਲਾਇਅਬਮੈਨਕੋਚਲਾਏ ॥ ਵੇਜਯਹੈਮੁ
 ਰਤਸੁਯਾਹੀਸਮੇਢਫੈਹਮਜਾਇਗਾਢਿਲਿਕਮਾਂਹੀਜੀਤਕੁਪਾਏ
 ॥੧੪॥ ਦੇਹਰਾ ॥ ॥ ਸਰਪ੍ਰਕਾਰਦੁਰਪਰਖਜੋਲਿਕਾਰਖਸ
 ਧਾਂਮਾਜੀਤਿਯਾਹਿਮਹੂਰਤੇਰਾਵਟਹਨਸਿਗ੍ਰਾਮ ॥੧੫॥ ਕਬਿ
 ਤੁ ॥ ॥ ਜਨਕੀਕੋਲਯਾਉਗਾਢਲਿਕਜੀਤਪਾਉਸੁਨਿਕਪਿਨਕੋ
 ਗਈਭੁਜਫੁਰੇਮਮਦਹਨੀ ॥ ਬਾਨਰਜੇਬੇਗਪਾਰੀਚਲੇਸਤੁਮੈ
 ਨਥਾਰੀਸੁਨੇਕਪਿਨਾਥਬਾਤਬਨੇਗੀਨਿਬਾਹਨੀ ॥ ਅਗਾਰੀਅੰ
 ਪਿਛਾਰੀਕਪਿਯੁਥਪਉਦਾਰੀਪੁਨਿਆਸਪਾਸਪਾਲੇਚਲੀਜਾ
 ਇਮਾਂਹਿਬਾਹਨੀ ॥ ਹਨੁਮਾਨਕੋਸਵਾਰਹੋਇਮੈਅਗਾਰੀਚਲੇ
 ਅੰਗਦਕੁਭਾਤਮਮਚਲੇਤੁਮਸਾਹਨੀ ॥੧੬॥ ਗਜਾਓਗਵਾਖ
 ਗਵੇਮੇਦਵਦੁਵਿਤਨਲੀਲਾਓਸੁਖੇਣਜਾਂਬਵੰਨਬਲਪਰੀਯਾ
 ॥ ਚਲੇਤੇਚੁਫੇਰੇਕੋਈਆਵਨੇਨਪਾਇਨੇਰੇਮੈਨਿਅਰਿਘਾਤਨੀਕੀ
 ਕਰੇਪ੍ਰਤਿਪਾਰੀਯਾ ॥ ਮੇਸੇਤੁਅਲਾਇਭਟਬਾਨਰਬਤਾਇਲਾਪੁ
 ਕ੍ਰਾਂਤਕੋਲਵਾਇਚਫੈਰਾਮਵੈਮੁਰਾਰੀਯਾ ॥ ਕਪਿਨਾਥਕੋਸਮੇ
 ਤਰਪੁਨਾਥਸੈਨਬੀਚਭਟੇਬਰਨੀਨਜਾਇਕਾਂਤਭੁਈਹੋਆਪਰੀ
 ਯਾ ॥੧੭॥ ਦੇਹਰਾ ॥ ॥ ਬਾਨਰਰਾਜਸਾਮਾਨਸਤਭੁਜਬਲ
 ਜਾਂਹਿਆਪਰਾ ॥ ਕਾਮਰੂਪਗਿਰਜਾਸਭੈਬਾਨਰਸੁਰਾਅਵਤਾ
 ਰਾ ॥੧੮॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਕਪਿਨਾਇਕਰਾਮਚਫੇਜਬਹੀਗ

ਫਕਾਂਚਨਜੀਤਨਕੋਜਗਮਾਹੀ। ਥਰਗਾਇਉਤੀਸਗਲੀਧਰ
ਨੀਖਰਗਾਟਪਯੋਗਰਵੇਗਿਰਮਾਹੀ। ਵਸੁਪਾਦਿਫਦਿਗਜਦੰਤ
ਦਏਠਹਗਾਤਿਨਹੀਧਰਕੈਤਨੁਤਾਹੀ। ਬਿਧਲੋਡਮਡੋਲਉਠੇਸ
ਗਲੇਕਪਿਭੂਧਰਸੇਉਚਰੇਧਰਮਾਹੀ। ੧੮॥ ਕਪਿਖੇਲਤਕੁ
ਦਤਗਾਵਤਹੈਇਹਭਾਂਤਿਚਲੇਦਿਗਦਖਲੁਮਾਹੀ। ਹਰਿਧਾ
ਵਤਜਾਵਤਖਾਵਤਹੈਫਲਪਾਂਨਕਰੋਮਧੁਕੋਹਰਖਾਹੀ। ਕ
ਪਿਦੋਹੁਸੁਰਾਮਮਗਾਰੀਕਹੋਹਮਮਾਰਹਿਗਾਵਣਕੋਰਣਮ
ਹੀ॥ ਇਹਭਾਂਤਿਚਲੇਕਪਿਪੁੰਗਵਤੇਜਿਨਕੇਬਲਕੀਗਨਨਾ
ਕਛੁਨਾਹੀ। ੨੦॥ ਹਰਿਕੇਅਸਵਾਰਭੁਏਹਰਿਜੂਹਰਿਸੋਭ
ਤੋਹਰਿਕੇਦਲਮਾਹੀ। ਸਸਿਸੂਰਸੁਹਾਵਤਜਿਉਗਿਰਜਾ
ਨਾਭਿਮੰਡਲਤਾਰਨਕੇਗਨਮਾਹੀ। ਕਪਿਸੈਨਚਲੀਬਹੁਭੀ
ਰਭਈਸਰਛਾਦਲਈਧਰਨੀਜਗਮਾਹੀ। ਧਰਮਾਰਤਪੁਛ
ਓਭਾਰਤਹੈਤਰਸੈਲਉਖਾਰਲਏਕਰਮਾਹੀ। ੨੧॥ ਸੈਲਨ
ਮੇਕਪਿਕੂਦਚਢੈਪੁਨਿਮਾਰਤਬੇਗਚਲੇਕਪਿਜਾਹੀ। ਬਲਰ
ਸੋਧਰਪੂਰਰਹੀਹਰਿਖਤਚਲੇਗਨਨਾਕਛੁਨਾਹੀ। ਰਾਮਕ
ਰੀਪ੍ਰਤਿਪਾਲਚਹੁਦਿਸਸੈਨਗਈਸੁਦਿਵਾਨਸਮਾਹੀ। ਕਾਂਨ
ਨਭਾਂਤਿਅਨੇਕਪਿਖੇਪੁਨਿਸਾਹਿਯਮਲੈਗਿਰਕੇਪਾਥਮਾਹੀ
॥ ੨੨॥ ਸਹਯਮਲੈਗਿਰਲਾਪਦੁਊਵਹਭੀਮਪਯੋਨਿਧਕੇ
ਤਟਆਏ। ਵਾਸੁਕੁਮਾਰਤਿਉਤਰਕੈਕਪਿਨਾਥਦੁਊਨਰ
ਨਾਥਮਿਲਾਏ। ਨੀਰਕੇਤੀਰਹਜਾਇਭਲੇਰਪੁਨਾਥਕਪੀਸੁ
ਰਬੈਨਅਲਾਏ। ਸਾਗਰਕੇਤਟਮਾਹਿਅਏਨਾਹਿਪਾਰਪਰੇ
ਬਿਨਕੀਨਉਪਾਏ। ੨੩॥ ਇਹੋਤੰਗਨਿਵਾਸਕਰੇਸਭੁਸੈਨ
ਸੁਤਾਰਨਕਾਰਨਲੇਹੁਬਿਚਾਰੇ। ਸੁਨਿਕੈਰਪੁਬੀਰਕੇਵਾਕਾਇਸੇ
ਕਪਿਨਾਇਕਆਪਸਮੁੰਦਕਨਾਰੇ। ਸਭਸੈਨਬਸਾਇਦਈ

ਖਿਨੇਮੇਸਿਰਦਾਰਥਪੇਤਿਨਕੇਰਖਵਾਰੋਤਬਬਾਂਨਰਬੈਠਪਯੋ ॥ ੨੭੮ ॥
 ਨਿਪਕੇਤਟਭੀਮਪਯੋਨਿਪਨੈਨਨਿਹਾਰੇ ॥ ੨੮ ॥ ਜਨਿਨਮਾਹਿ ॥ ੨੮੯ ॥
 ਤਰਿਗਾਅਪਾਰਉਠੇਪੁਨਿਨੰਕਰਭੀਮਸੁਜਾਂਹਿਮਝਾਰੋਸੁਅ
 ਗਾਪਬਡੇਨਭਕੇਸਮਹੈਂਇਹਸਾਗਰਹੋਰਭਏਦੁਖਭਾਰੋਨਕਿ
 ਹਭਾਂਤਿਤਰੋਇਹਸਾਗਰਕੇਜਲਨਾਇਕਕੋਘਰਆਹਿਅਪ ॥
 ਪਰੋਜਲਸਾਗਰਬੀਚਨਹੋਇਕਬੀਰਣਗਵਣਕੋਅਬਰਾਰ
 ਤਮਾਰੋ ॥ ੨੯ ॥ ਇਹਚਿਤਾਬਿਯਾਭਲਹੋਇਸਭੈਕਪਿਰਾਮਸਮੀ
 ਪਸੁਬੈਠਰਹੋਰਾਪੁਬੀਰਚਿਤਾਰਬਿਦੇਹਸੁਤਾਦੁਖਸਾਗਰਪਚਾ
 ਪਾਰਬੋ ॥ ਬਹੁਭਾਂਤਿਬਿਲਾਪਕਰੇਹਰਿਜੀਸੁਰਕਾਰਯਮਨੁਖ
 ਦੇਹਗਹੋ ॥ ਅਦਵੈਚਿਦਾਅਤਮਾਐਰਪਰਾਤਮਰਾਮਸਨਾਤਨ
 ਬੇਦਕਹੋ ॥ ੩੦ ॥ ਇਹਭਾਂਤਿਪਛਾਨਤਰਾਮਸਰੂਪਸੁਜੋਜਗਮੇ
 ਜਨੁਤਤਾਬਿਚਾਰੀ ॥ ਨਹਿਤਾਹਿਛੁਹੇਦੁਖਪੰਜਕਬੀਪੁਨਿਹੋਹਿ
 ਕਹਾਂਯਹਰਾਮਮੁਰਾਰੀ ॥ ਦੁਖਐਰਸੁਖੀਡਰਕੋਧਮਹਾਂਮਦ
 ਮੋਹਸੁਲੇਭਹਿਮਲਕੁਮਾਰੀ ॥ ਅਗਿਆਨਕਿਲਿੰਗਸੁਆਹਿ
 ਸਭੈਕਿਹਭਾਂਤਿਰਹੋਚਿਦਰਾਮਮਝਾਰੀ ॥ ੩੧ ॥ ਤਨਿਕੋਅਭਿਮਾ
 ਨਸੁਦੁਖਜਨੇਪਰਮਾਤਮਮੇਤਨਪਾਯਤਨਾਹੀ ॥ ਤਨਐਅਭਿ
 ਮਾਨਸੁਦੂਰਭਏਸੁਖਰੂਪਪਿਖੇਸੁਸਖੋਪਤਿਮਾਹੀ ॥ ਬੁਧਿਆ
 ਵਿਕਹੋਹਿਅਭਾਵਜਬੈਦੁਖਹੋਰਤਨਾਸੁਧਆਤਮਮਾਹੀ ॥ ਦੁ
 ਖਐਸੁਖਹੈਸਭਬੁਧਿਬਿਖੇਪਰਮਾਤਮਮੇਕਛੁਪਾਯਤਨਹੀ
 ॥ ੩੨ ॥ ਸਿਕੁਰਛੰਦਾ ॥ ਪੁਰਖਰਾਮਪੁਰਾਤਨੇਪਰਮਾਤ
 ਮਾਹਰਿਆਹੀ ॥ ਨਿਤਉਦੈਹੈਪੁਨਿਸਦਾਸੁਖਕਛੁਨਾਹਿਤਾਕੇ ॥
 ਹਿਤਥਾਪਮਾਯਾਗੁਣਮਿਲੇਸੁਖਦੁਖੀਸੇਭਗਵਾਨਾ ॥ ਸੁਨ
 ਹੋਇਹੈਯਹਲੇਕਾਦਰਿਮੂਰਖਕੋਭਾਨਾ ॥ ੩੩ ॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀ
 ਮਤਮਧਜਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੰਬਾਦੇਯੁੱਪਕੰਢੇ

੨੮੦
੨੧੦

ਪ੍ਰਥਮੋਪਿਆਇ॥੧॥ ॥ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚ॥ਕਬਿੱਤੁ॥
 ॥ਲਿਕਮਾਂਹਿਰਾਨ੍ਰਨਿਹਾਰਹਨੁਮਾਨਕਾਜਦੇਵਨਅਸਾਪਲਾ
 ਜਭਈਉਰਤਾਹੀਆ॥ਦੇਖੇਧਰਬਾਰਬਾਰਮੰਤ੍ਰੀਪੁਕਾਰਲਏ
 ਰਾਖਸਕੇਰਾਈਬਾਤਏਹੁਹੈਉਚਾਹੀਆ॥ਲਿਕਉਤਪਾਤਹਨੁ
 ਮਾਨਬਿਖਯਾਤਕਰੇਤੁਮਮਰਿਮੰਤਸਭੈਨੈਨਕੈਨਿਹਾਰੀਆ॥
 ਬਿਨੁਪ੍ਰਵਾਨੀਰਾਜਧਾਨੀਕਿਸੁਮਾਹਿਬਰੇਦੇਖੀਤਿਨਜਾਇਮਿ
 ਥਲੇਸਕੀਕੁਮਾਰੀਆ॥੧॥ਰਾਖਸਾਬਿਦਾਰਸੁਮੰਦੇਦਰੀਕੇਮ
 ਹਸਤਜਾਰਗਛਲਿਕਗਏਬਾਰਪਕੇਪਾਰੀਆ॥ਤਾਹਿਕੀਨ
 ਹਾਨਿਭਈਲਿਕਬਾਤਭਈਨਈਭਾਖਤਹੋਸੁਰਲਾਜਰਹੀਨਤੁ
 ਮਾਰੀਆ॥ਮੰਤ੍ਰੀਮੇਬਿਸਾਰਦਸੁਕਰਨੇਸੁਕਾਰਜਸੁਹੋਇਹਿਤ
 ਮੋਰੇਆਬਿਲੇਹੁਸੁਬਿਚਾਰੀਆ॥ਰਾਵਨਕੇਵਾਕਸੁਨਮੰਤ੍ਰੀਪਛ
 ਨਪੁਨਿਰਾਖਸਕੇਰਾਈਕੋਭਵਾਨੀਯੈਉਚੀਹੀਆ॥੨॥ਲੋ
 ਕਨਕੋਜੀਤਸੀਗਰਾਮਨਿਰਭੀਤਤੁਮਰਾਮਨਰਨਾਮਤੇਸੁਕਹਾਂ
 ਰੂਰਾਏਹੈ॥ਦੇਵਤਵਪੁਤਪੁਰਹੂਤਪੁਰਬਾਂਧਆਨੇਜੀਤਸੁਕੁਵੇ
 ਰਕੋਵਿਮਾਨਤੁਮਪਏਹੈ॥ਜੀਤਯਮਰਾਜਯਮਧਾਨੀਤੇਭਗਾਇ
 ਦਏਕਾਲਦੰਡੀਤਤੂਪਤੇਹਤੇਮਿਟਾਏਹੈ॥ਵਰਣਹੂਕਾਰਸੁਨਿ
 ਮਿਲੇਗਾਲਿਗਾਰਪਟਜੀਤਸਭਰਾਖਸਸੁਦੰਦਭੀਬਜਾਏਹੈ॥

੩॥ ਮਯੋਜੋਮਹਾਸੁਰਸੁਮਾਨਰੁਰੋਤੇਹਤੇਸੁਆਪਨੀਤਨੁਜਾਤਿ
ਨਦਈਤਵਆਇਕੋ॥ ਅਬਲੋਅਪੀਨਬਾਤਮਾਨਤਤਿਹਾਠੀ
ਸਤੁਐਰਜੋਮਹਾਸੁਰਸੁਗਹੋਪਦਧਾਇਕੋ॥ ਹਨੂਮਾਨਕੀ
ਏਕਾਜਤਏਨਸੁਜਾਗਪਦਸੁਰਨਕੋਜਾਇਬਲਕਪਿਪੇਦਿਖ
ਇਕੋ॥ ਐਸੇਹਮਜਾਨਨਹਿਮਾਕੋਸੁਤਾਂਹਿਬਨਗਏਕਪਿਨ
ਥਤਵਪੁਰੀਕੋਜਲਾਇਕੋ॥ ੪॥ ਛਲੇਹਨੂਮਾਨਹਮਕਰੇਮਦ
ਪਾਨਸਭਜਾਨਿਤਿਜੁਬਾਤਕਪਿਜੀਵਤਨਜਾਇਹੋ॥ ਦੀਜੀਏਸੁ
ਆਇਸੁਪਿਖੀਜੀਯੇਸੁਨਾਥਬਲੁਨਹੁਅਰੁਕਪਿਕੋਊਜਗ
ਨਰਹਾਇਹੋ॥ ਸਭੇਭਟਜਾਹਿਜਬਆਇਸੁਨਪਾਹਿਨਾਥਯੋ
ਕਪਿਮਾਨਵਸੁਏਕੋਭਟਿਜਾਇਹੋ॥ ਕਹੀਜੁਅਮਾਤਬਾਤਸੁਨਿਕੋ
ਗਨੇਸਮਾਤਿਕੁੰਭਕਾਂਨਭ੍ਰਾਤਸੁਦਸਾਨਨਅਲਾਇਹੋ॥ ੫॥ ਤੇ
ਹਕਾਜੋਐਸੇਕਰੋਜਾਤੇਸਤੁਸੁਖਹਰੇਹੋਇਤਵਨਾਸਸਭਰੋਇਤ
ਵਰਾਨੀਅੰ॥ ਬਡੇਭਾਗਥੇਤਿਹਾਰੇਤਬਰਾਮਨਨਿਹਾਰੇਜਬਹਰ
ਸੁਰਾਮਕਰੇਪ੍ਰਾਨਤੇਰੇਹਾਨੀਅੰ॥ ਰਾਮਨਰਨਾਹਿਸੁਨਰਾਇਨ
ਪ੍ਰਗਟਰਘੁਬੀਰਨਰਸੀਯਰਮਾਤੇਹਨਪਛਾਨੀਅੰ॥ ਰਾਖਸ
ਬਿਨਾਸਕਾਜਾਨੀਤਵਸੀਯਰਾਜਹੋਹਿਦੁਖਭਾਰੇਅਬਜਾਇ
ਰਾਜਪਾਨੀਅੰ॥ ੬॥ ਮਹਾਮੀਨਖਾਇਜਿਉਹਲਾਹਲਕੋਪਿਰਬ
ਡੇਅਨੀਤਿਨਜਾਨਕੀਸੁਭਾਵੀਨਹੀਜਾਨੀਯੋ॥ ਯਦਪਿਅਕਾ
ਜਕਰੇਓਕਰਾਜਤੇਹਜਗਭੁਯੋਨਬਿਚਾਰਬਾਤਭਈਹੋਅਜਾ
ਨੀਯੋ॥ ਲੋਊਖੇਸਵਾਰਅਬਦੇਹੁਰੁਭਾਰਸੁਨਰਾਖਸਕੇਰਾਈਉ
ਗਚੋਤਨਹੀਠਾਨੀਯੋ॥ ਕੁੰਭਕਾਂਨਵਾਕਸੁਨਕਰਤਬਖਾਨਵਹ
ਰਾਵਣਕੋਪੁਤਇੰਦ੍ਰਜੀਤਕੋਬਖਾਨੀਯੋ॥ ੭॥ ਦੇਵਆਇਸੁਜੁ
ਪਾਉਂਮਾਰਬੇਗਅਬਆਉਂਰਘੁਨਾਥਕਪਿਨਾਥਲਖਮੰਨੋ
ਸੁਨਯਹੋ॥ ਵਿਭੀਖਣਸੇਨਾਮਮਤਿਮਾਨਭਗਵਾਨਜਨਹਾਥਜ

ਪਮਾਲਸੁਭਵਾਨੀਤਾਂਹਿਅਯੋਹੈ॥ ਬਿਦਨਾਉਚਾਰਬੈਠੇਰਾਵ
ਣਸਮੀਪਵਹਰਾਮਪਦਪੰਕਜਬਨਾਇਧਿਆਨਲਾਯੋਹੈ॥ ਕੁ
ਭਕਾਨਲੋਨਿਹਾਰੇਭਏਮਤਿਵਾਰੇਸਕੁਕਰੇਬਕਬਾਦਤਿਨਪੇਖ
ਬਿਸਮਾਯੋਹੈ॥ ੮॥ ਕਾਮਕੇਅਪੀਨਮਤਿਵਾਰੇਅਤਿਦੀਨਪੇ
ਖਰਾਵਣਮਲੀਨਕੁਵਿਭੀਖਨਅਲਾਇਹੈ॥ ਕੁਭਕਾਨਇੰ
ਜੀਤਜੀਤਹੈਨਰਾਜਾਰਾਮਹਿਪਾਰਸਮਹੇਦਰਸੁਹੇਰਕੇਪਲਾ
ਇਹੈ॥ ਨਿਕੁਭਐਰਕੁਭਅਤਿਕਾਂਇਨਠਹਰਾਇਰਹੇਰਾਮਰ
ਣਮਾਹਿਜਬਤਾਨਪਨੁਆਇਹੈ॥ ਜਾਨਕੀਸੁਨਾਮਗਾਹਿਆ
ਹਿਬਲਵਾਨਅਬਤੋਹਿਗੁਸਗਏਨਹਿਬਲਿਕੋਛਡਾਇਹੈ॥ ੯
॥ ਸੀਯਸਨਮਾਨਕਰਮਹਾਂਧਨਾਅਗੋਧਰਰਾਮਕੈਸੁਪਾਇਪ
ਰਤਬੀਸੁਖਪਾਇਹੈ॥ ਜਬਲੋਨਰਾਮਬਾਨਮਾਰਤਕਮਾਨਤਾਨ
ਲਿਕਬਿਆਪਤੀਰਸਿਰਰਾਖਸਓਡਾਇਹੈ॥ ਤਬਲੋਬਨਾਇ
ਸੀਯਸੀਸਕੋਨਿਵਾਇਜੀਯਰਾਮਪਹੁਚਾਇਫਿਰਐਸਰਨ
ਪਾਇਹੈ॥ ਨਖਹੋਉਦਾਰਪੁਨਿਦਾਛਨਸੇਫਾਰਖਾਂਹਿਐਸੇਕਪਿ
ਆਇਪੁਨਿਲੋਕਕਿਲਕਾਇਹੈ॥ ੧੦॥ ਜਬਲਗਲਿਕਨਦ
ਬਾਇਕਪਿਨਾਸਕਰੇਤਬਲਗਜਾਨਕੀਕੋਦੇਹਪਹੁਚਾਇਕੈ॥
ਜੀਵਤੋਕੋਰਾਮਤਵਛਡੂਤਨਪਾਮਾਅਬਦੈਤਕਹਾਰਖੇਸਿਵ
ਸਕੇਨਬਚਾਇਕੈ॥ ਦੇਵਰਾਜਧਰਿਮਰਾਜਤੋਹਨਬਚਾਇਸਕੇ
ਜੀਵਤੋਨਬਚੇਜੋਪਤਾਲਪਸੇਜਾਇਕੈ॥ ਸੁਭਹਿਤਪਾਵਨਸੁ
ਰਾਵਣਕੇਪਾਸਬਚਤਾਂਤਿਯੋਵਿਭੀਖਨਸੁਦਏਹੈਸੁਨਾਇਕੈ॥
੧੧॥ ਰਾਵਣਨਮਾਨੀਸੁਵਿਭੀਖਨਬਖਾਨੀਉਮਾਬਾਲਜਾਹਿ
ਆਯੋਜਿਉਰਸਾਇਨਨਾਖਾਇਹੈ॥ ਕਾਲਕੋਚਲਾਇਓਸੁ
ਦਸਾਨਨਰਿਸਾਯੋਉਗਕ੍ਰਿਕੁਟੀਚਢਾਇਕੈਵਿਭੀਖਨਅਲਾ
ਇਹੈ॥ ਅੰਗਦੀਯੋਖਾਹਿਪੁਨਿਮੋਹਿਸੁਕਮਾਹਿਬੁਰੇਭਯੋ

ਅਤਿਮੋਟਾਢਿਗਮੇਰੇਹੀਬਸਾਇਹੈ॥ ਮੇਤੋਹਿਤਕਾਗੀਸੁਵਿਭੀਖਨ
 ਬਿਕਰੀਭਯੋਮੀਤਭਾਵਬੈਰਤਾਸੁਮੇਹੀਸੁਕਮਾਇਹੈ॥ ੧੨॥
 ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਅਨਾਰਯਯਾਹਿਕਿਤਪਨਸੁਸੀਗਤਮੇਨਸੁਹ
 ਇ॥ ਜਾਤਿਜਾਤਿਕੋਖਯਚਹੈਵਹੀਬਨੀਬਿਧਆਇ॥ ੧੩॥
 ਕਬਿੰਤੁ॥ ॥ ਅੇਸੇਜੁਬਖਨੇਅੋਰਮਾਰੇਸੁਤਾਹੈਠੋਰੇਤੋਹ
 ਕੋਧਿਕਾਰਕੁਲਅਪਮਬੁਲਯੋਹੈ॥ ਰਾਵਨਕੇਵਾਕਸੁਨਿਦੇਖ
 ਵਿਪਰੀਤਪੁਨਿਸਭਾਹੂਕੇਬੀਚਤੇਵਿਭੀਖਨਪਲਯੋਹੈ॥ ਚਚਹੈ
 ਅਮਾਤਸਾਥਗਦਾਕੋਉਭਾਰੇਹਾਥਜਾਇਕੈਅਕਾਸਮਾਹੈਬੈਸ
 ਕੋਅਲਾਯੋਹੈ॥ ਮਤੁਤੁਮਮਰੇਦਸਕੰਠਦੁਖਭੋਰੇਸੁਵਿਭੀਖਨਬ
 ਖਨੇਉਰੋਕੋਪਅਤਿਆਯੋਹੈ॥ ੧੪॥ ਤਾਤਕੇਸਮਾਨਬਰੇਭਾਈ
 ਤੋਬਖਨੇਜਗਕਰੇਂਤੁਪਿਕਾਰਬਾਕਕਹੇਥੇਸਹਕੇ॥ ਕਾਲਗਮ
 ਰੂਪਭਏਦਸਰਥਪਾਮਜਗਕਾਲੀਸੀਯਨਾਮਭਈਜਨਕਾਬਿ
 ਦੋਹਕੇ॥ ਦੁਊਵਹਆਏਸੁਮਿਟਾਇਚਹੇਂਤੁਮਿਭਾਰਕਰੇਂਗੇਸੁਨਾ
 ਸਦਸਕੰਠਤਵਦੇਹਕੇ॥ ਤਿਨਹੀਕੇਪ੍ਰੇਰੇਨਹਿਮਾਨੇਵਾਕਮੇਰੇਤਦ
 ਤੋਹਿਤਨੁਰੁਲੇਦੁਖਪਾਹਿਜਨਗੇਹਕੇ॥ ੧੫॥ ਸੰਕਰਛੰਦ॥
 ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕੇਵਹਿਪਰੇਹੈਪੁਨਿਰਾਮਪੁਰਣਕਾਮਾਬਹਿਰਿਤਸੇਹੈ
 ਸਰਬਕੇਦੁਖਜਾਂਹਿਜਾਂਭਜਨਾਮਾਨਾਮਰੂਪਵਿਭੇਦਕੈਤਿਮਾਤਿਮ
 ਅਖਲਾਦਿਖਲਾਹਿ॥ ਜਿਮਏਕਅਨਲਾਬਿਰਾਜਈਸਭਤੂਰਹਾਂ
 ਕੇਮਾਹਿ॥ ੧੬॥ ਉਪਾਧਕੇਅਪੀਨਬਹੁਬਿਧਪਿਖੇਜਨਾਨੀਗੇ
 ਯਾਨਾਕੇਸਪਾਇਉਪਾਧਬਹੁਬਿਧਤਾਸਹੈਭਗਵਾਨਾਨੀਲਪੀ
 ਤਸੁਯੋਗਕੈਜਿਉਫਟਿਕਬਹੁਤਅਕਾਰਾਨਿਤਮੁਕਤਿਸੁਮਾਇ
 ਯਾਗੁਣਬਿਬਯੋਅਕਾਰਾ॥ ੧੭॥ ਕਾਲਐਪਰਧਨਪੁਰਖ
 ਅਵਯਕਤਯਾਬਿਧਚਰਾਪਰਧਨਪੁਰਖਸੁਦੇਨਮਿਲਹਿ
 ਰਚੇਜਗਤਿਬਿਕਾਰਾਕਾਲਰੂਪਸੁਹੈਇਕੈਵਹਿਕਰੇਜਗਤ

ਬਿਨਾਸਾ ਕਾਲਰੂਪਸੁ ਮਾਯਾਹਰਿ ਭਯੋਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ੧੮ ॥ ਬਿ
ਪਕਰੀ ਬਿਨਤੀ ਤਾਹਿ ਪੈਦਸ ਕੰਡਕੇ ਬਧਕਾਜਾ ॥ ੧੯ ॥ ਅਨਥਾਨ
ਹਿ ਕਰੋਗੇ ਸਿਕਲ ਪਕੋਰ ਘਰਾਜਾ ॥ ਪੁੰਡ ਬਾਹਨ ਸੈਨ ਸੋਤ ਵਮਾ
ਰਹੈ ਵਹਰਾਮਾ ॥ ਸਕੋਨਾਹਿ ਨਿਹਾਰਤੇ ਰੋਨਾ ਸਮੇ ਸੀਰਾਮਾ ॥ ੧
੮੦ ॥ ਵੋਹਰਾਮਾ ॥ ॥ ਤੂੰ ਕੁਲ ਰਾਖ ਸਮਰੋਗੇ ਮੇਜਾ ਵੇਜਹਿਰ
ਮਾਮੇ ਰੋਗਾਏ ਸੁਪਾਏ ਸੁਖ ਚਿਰਿ ਰਮੇਤੁ ਮਧਾਮਾ ॥ ੨੦ ॥ ॥
ਸੈਯਾਮਾ ॥ ॥ ਰਾਵਨ ਕੇ ਦੁਰਵਾਕ ਨਤੇ ਸੁਾਵਿਭੀ ਖਨਤਿਆਗ
ਦਏਗਾ ਹਸਾਰੇ ॥ ਹੇਮਤੁ ਰੰਗਮ ਅੰਗ ਮਤਿ ਗਜਨਾਰਿ ਮਣੀ ਬ
ਹੁਜਾਹਿ ਮਝਾਗੇ ॥ ਪੂਰਣ ਹੈ ਮਨ ਭੀਤ ਰਸੇ ਪਦ ਰਾਮ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੇ
ਤੁਪਧਾਰੇ ॥ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾਬ ਜਗੇ ਕੁਲਤਿਆਗ ਲਏ ਤਿਨਰ
ਹਾਕਿਨਾਗੇ ॥ ੨੧ ॥ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀਮਤ ਅਧਿਆਤਮ ਰਾਮਾਇ
ਣੇ ਉਮਾਮਹੇ ਸੁਰਬਿਬਾਦੇ ਯੁੱਧ ਕਾਂਡੇ ਦੁਤੀਯੋ ਪਿਆਇ ॥ ੨ ॥
ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵ ਉਵਾਚਾ ॥ ਕਥਿਤੁ ॥ ॥ ਵਿਭੀ ਖਨਸੁ
ਭਾਗ ਪਾਗੀਲਏ ਹੈ ਅਮਾਤ ਚਾਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਸਾਮਨੇ ਅਕਾ
ਸਮਾਹਿ ਅਯੋਹੈ ॥ ਰਾਮ ਕੀ ਜਨੈਨ ਸੁਆਮ ਸੁਨੀਏ ਸੁਬੈਨਮ
ਮਊਚ ਸੁਰਬੈਲ ਸੁਾਵਿਭੀ ਖਨ ਅਲਾਯੋਹੈ ॥ ਲਾਘੁ ਰਾਵਨ ਕੇ
ਭਾਈ ਜਿਨ ਦਰਤੇ ਦੁਰਾਈ ਸੁਾਵਿਭੀ ਖਨਏ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਮਾਹਿ
ਗਾਯੋਹੈ ॥ ਤਿਨ ਦਯੋ ਮੇਨਿ ਕਾਰੀ ਹਿਤ ਬਾਤ ਥੀ ਉਚਾਰੀ ਅਬ
ਰਾਮ ਪਦ ਕੀ ਜਮੇਤੋ ਤੇਰੇ ਹਿਤ ਕਾਯੋਹੈ ॥ ੧ ॥ ਸ੍ਰੀਯ ਰਾਮ ਦੀ ਜੀ
ਯੇਨ ਕੀ ਜਿਯੇ ਸੁਬੈਰੁ ਅਤਿ ਫੇਰ ਫੇਰ ਕਹਿਯੋਨ ਹਿਤਾਂ ਹਿਮਨਿ
ਧਾਰਿਯੋ ॥ ਕਾਲਫਾਸ ਕੇ ਅਧੀਨ ਮਾਨਤ ਮਲੀਨ ਨਾਹਿ ਮੋਹਿ
ਬਾਧਿਕਾਜ ਹਾਥ ਖੜਗ ਉਭਾਰਿਯੋ ॥ ਚਾਰ ਲੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਗ ਕ
ਰੇ ਮੇਪਯਾਨ ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਪਦ ਕੀ ਜਤਾਹਿ ਤੇਰੇ ਮੈਚਿਤਾਰਿਯੋ ॥
ਮੇਖਚਾਹੈ ਹਮਾਰੀ ਸਾਮਲਈ ਹੈ ਤਿਹਾਰੀ ਸੁਨਿ ਰਾਜਨ ਕੇ

ਰਾਈਅਬਬਨੇਗੋਊਬਰਿਯੋ॥੨॥ਵਿਭੀਖਨਕੇਵਕਸੁਨਿਬੋਲੇ
ਕਪਿਨਾਥਪੁਨਿਕੀਜੀਏਬਿਸਾਹੁਨਾਹਿਰਾਮਯਾਹਿਖਲਕੋਸੀ
ਯਜਾਦੁਰਾਈਪੁਨਿਤਾਹੀਕੋਸੁਭਾਈਯਹਸਾਯੁਪਸਮੰਤੀਧਰੀ
ਯਾਤੁਜਬਲਕੋਅੰਤਰਨਿਹਾਰੇਯਹਹਮਹੀਕੋਮਾਰੇਤੁਜਬ
ਲੁਨਬਸਾਇਕਰਯੋਹਹੇਉਰਛਲਕੋਆਇਸੁਸੁਦੀਜੇਯੋ
ਤੁਮਾਰਯਾਹਿਲੀਜੇਯੋਸੁਢੀਲਨਨਿਹਾਰੇਮੇਪਠਾਉਂਕਪਦ
ਲਕੋ॥੩॥ ਸੈਯਾ॥ ੧॥ਇਹਭਾਂਤਿਪਿਖੇਮਨਭੀਤਰਮੇਤੁ
ਮਰਾਮਕਹੋਮਰਜੇਠਹਰਾਈਸੁਨਿਕੈਸੁਰੀਵਕੇਵਕਾਇ
ਸੇਹਾਰਿਰਾਮਤਬੈਮੁਖਿਬਾਤਅਲਾਈਪਤਿਲੋਕਨਕੇਸਮ
ਲੋਕਸਭੈਉਰਮਾਹਿਚਹੋਜਬਮੈਕਪਿਰਾਈਨਿਮਖਾਪਾਬਿ
ਖੇਸੁਹਨੇਸਗਲੇਨਿਮਖੇਕਾਬਿਖੇਪੁਨਿਲੇਉਉਪਾਈ॥੪॥
ਅਬਮੇਹਅਭੈਇਨਕੇਸੁਦਏਤੁਮਾਲਿਆਵਹੁਬੇਗਾਇਨੇਅ
ਬਜਾਏ॥ਇਕਬਾਰਗਹੇਸਰਦਾਗਤਿਜੋਮੁਖਮੇਤੁਮਰੇਇ
ਹਭਾਂਤਿਅਲਾਏਅਬ੍ਰਿਤਿਮੋਹਧਰੇਇਹਭਾਂਤਿਤਿਨੇਡਰਭੂਤਿ
ਨਿਤੇਫਿਰਹੋਨਨਪਾਏਸੁਨਿਰਾਘਵਕੋਇਹਵਕੁਉਮਾਕ
ਪਿਨਾਥਤਬੈਮਨਮੇਹਰਖਾਏ॥੫॥ਅਨਾਵਿਭੀਖਨਕੇਤਬਹੀ
ਕਪਿਨਾਥਭਲੇਰਾਪੁਨਾਥਦਿਖਾਰੇਆਇਵਿਭੀਖਨਰਾਘ

ਵਕੋਪਦਪਕਿਜਮੇਅਭਿਬੰਦਨਪਾਰੇ। ਸੁਗਦਾਗਦਵਾਕਭਈ
 ਤਿਨਕੀਭਗਤੀਸੁਬਡੀਤਿਨਚੀਤਮਝਾਰੇ। ਅਨਿਸਾਂਮਾਬਿਸਾਲ
 ਬਡੀਅਖੀਅੰਮੁਖਪੰਕਜਸੇਤਿਨਰਾਮਨਿਹਾਰੇ। ੬॥ ਕਰਬਾ
 ਣਸਰਾਸਨਸਾਤਬਡੇਲਖਮੰਨਅਨੁਜਸੁਸਾਥਸੁਹਾਏ। ਸੁਵਿ
 ਭੀਖਨਜੇਰਦੇਊਕਰਕੇਗਿਰਜਾਰਘਨੰਦਨਕੀਰਤਗਾਏ। ਅ
 ਬਰਾਮਰਾਜਿਤੋਹਿਨਮੇਬਰਸੀਯਮੰਨਰਮਤ੍ਰਿਸੁਖਦਾਏ।
 ਜਗਦੰਤੁਕੁਵੰਤੁਨਮੇਤੁਮਕੋਭਗਤਾਂਜਨਪੇਖਨਤੋਬਿਗਸਾਏ
 ॥੭॥ ਸਾਂਤਅਨੰਤਰਮਾਪ੍ਰਭਕੰਤਅਨੰਰਸੁਤੇਜਨਮੇਪਦਥਾਰੇ
 ॥ਅਮੀਤਕਪੀਸਨਮੇਰਘਨਾਇਕਤ੍ਰਿਜਗਕੋਉਪਜਾਇਨਿਵ
 ਰੇ। ਤ੍ਰਿਨਦੁਲੋਕਨਕੋਗੁਰਤ੍ਰਿਸੁਅਨਾਦਰਾਹੀਅਭਿਬੰਦਹਮਾ
 ਰੇ। ਤ੍ਰਿਜਗਅੰਗਦਿਅਨਾਦਿਸਦਾਰਘਨਾਥਕਰੇਜਗਕੋਪ੍ਰਤਿਪ
 ਰੇ। ੮॥ ਸੰਕਰਛੰਦਾ। ॥ਸੁਛੰਦਚਾਰੀਰਾਮਤੁਮਜਗਨਾ
 ਸਕੇਅਸਥਾਨਾਚਰਾਚਰਕੇਬਾਹਰੇਪੁਨਿਮਾਹਿਹੋਵੇਭਾਨਾ। ਵਿ
 ਯਾਪਾਵਿਯਾਪਕਰੂਪਕੈਤੁਮਜਗਤਮੇਭਗਵਾਨ। ਨਸ੍ਰਤੇਜਨ
 ਜਾਨੀਏਕ੍ਰਿਤਮਾਇਤੇਅਗਿਯਾਨ। ੯॥ ਕਾਬਿੰਤੁ। ॥ਦੇਹ
 ਧਾਰਬਾਰਬਾਰਮਰੇਤੁਅਨੇਕਵਾਰਭੁਏਪੁੰਨਿਪਾਪਵਸਨੀਤਅ
 ਈਜਾਇਹੈ। ਸੀਪਰੂਪਕੇਸਮਾਨਹੋਇਜਗਸਾਚਗੁੰਨਪਾਵਤਨ
 ਗਿਯਾਨਜਬੋਹਿਨਧਿਅਾਇਹੈਂ। ਜਿਨਤੋਹਨਪਛਨੇਸੁਤਦਾਰ
 ਗਲਤਾਂਨੇਮਤਿਭਈਤਿਨਹਾਨੇਗ੍ਰਹਫਾਸਮੇਫਸਾਇਹੈਂ। ਜਗ
 ਭੰਗਨਕੇਸੇਵੇਂਸੁਤਿਨਾਰਿਨਕੇਦੇਵੇਂਕਹੇਂਸਾਚੁਰਘਰਾਈਵਹੁ
 ਅੰਤਦੁਖਪਾਇਹੈਂ। ੧੦॥ ਤ੍ਰਿਸੁਰੇਸਅਗਿਯਮਰਾਖਸਜਲੇ
 ਸਵਾਯੁਪਨਦਮਹੇਸਰਾਂਮਤੁਹੀਤੇਬਖਾਨੀਏ। ਅਣਹੂਤੇਅ
 ਣਐਮਹਾਨਤੇਮਹਾਨਬਡੇਰਾਮਜਗਨਾਥਏਕਤੁਹੀਤੇਪਛਾ
 ਨੀਏ। ਤੁਮਹੀਤੇਪਿਤਾਸਭਲੋਕਨਕੇਮਾਭਾਪਤਾਅਗਦਿਮੰ

ਧਿਆਤਿਕਛੁਤੇ ਹਿਨਹਿਠਾਨੀਏਪੁਰਣਆਚੁਤਮੋਅਨਾਸੀ ੨੮
 ਸੁਪ੍ਰਕਾਸੀਰਾਮਤੋਰੇਹੀਸਰੂਪਮਾਹਿਬੇਦਨਬਖਾਨੀਏ॥੧੧॥ ੨੯
 ਪਾਣਿਪਾਦਨੈਨਕਲਨਾਹਿਭਗਵਾਨਤਵਪਿਖਸੁਨਿਗਹੇਪੁ
 ਨਿਦੋਰਤਖਰਾਰੀਆਕਾਂਹੁਮੇਨਰੇਹੋਅਰੁਗੁਨਕੋਨਗੇਹੋਪੁ
 ਭਤੇਰੀਗਾਤਿਕਹੋਕੋਸਪੰਜਰਨਿਆਰੀਆਗਵਿਕਲਪਨ
 ਬਿਕਾਰਨਿਰਾਪਾਰਸੁਓਦਾਰਅਤਿਤੁਹੀਜਗਬੀਚਨਰਨਾ
 ਥਤ੍ਰਿਮੁਰਾਰੀਆਪੁਰਖਪੁਰਾਤਨਸਨਾਤਨਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਪਰਿਤੋ
 ਹੋਮੋਨਪਯੋਖਟਭਾਵਜੋਵਿਕਾਰੀਆ॥੧੨॥ਮਾਇਯਾਮਿ
 ਲਾਪਪ੍ਰਭੁਪੁਰਣਪ੍ਰਤਾਪਜਗਮਾਨਵਸੀਦੇਹਭੁਵਮੰਡਲ
 ਵਿਖਾਇਹੈਅਜਭਗਵਾਨਤਵਨਿਰਗੁਣਜਨਜਗਤੋਰੇਹੀ
 ਭਗਾਤਿਪ੍ਰਭੁਮੋਖਪਦਪਾਇਹੈ॥ਤੇਹਪਦਸੇਵਹੀਸੁਪਾਨ
 ਪਾਇਦੇਵਹਮਗਿਯਾਨਯੋਗਸੋਧਮੇਅਰੇਹਨੋਧਿਆਇਹੈ
 ॥ਸੀਯਕੇਰਮਨਹਾਰਕਰਣਅਕਾਰਅਰਿਗਵਣਜੁਹਾਰ
 ਭਵਸਿੰਧਮੇਤਗਾਇਹੈ॥੧੩॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਭਗਾਤਿ
 ਪਿਆਰੇਰਾਮਤਬਬਲੈਹਰਪ੍ਰਾਇਓਗਾਂਜੇਤੇਰੇਅਨਕਾਮਲੇ
 ਹੁਵਹੀਵਰਦੇਤਹੇ॥੧੪॥ ਵਿਭੀਖੋਣੇਵਾਰਾਕਾਬਿੰਤੁ॥
 ਅਜੁਭਯੋਧੀਨੁਮੇਕ੍ਰਿਤਾਰਥਜਗਤਮੇਜੋਕਰਣੀਸੀਕ੍ਰਿਤ
 ਸਰੁਲਈਮੇਕਮਾਇਕੈ॥ਪਿਖੇਪਦਕੰਜਤੇਰੇਭਾਗਸੁਬਿਸਾਲ
 ਮੇਰੇਅਜੁਰਾਘਬੀਰਬੀਪਦਏਹੈਮਿਟਾਇਕੈ॥ਮੋਹਿਕੇਸਮ
 ਨਧੀਨਿਦੁਸਰੋਨਆਨਜਗਭਏਸੁਚਆਜੁਪਾਪੁਗਏਹੈਪਲਾ
 ਏਕੈ॥ਮੋਹਕੇਸਮਨਜਗਆਨਨਾਦਿਖਾਈਦੇਤਮੁਰਾਤਿਤਿ
 ਹਾਰੀਪਿਖੀਰਾਮਾਦਿਗਆਇਕੈ॥੧੫॥ ਸੀਕਰਛੰਦਾ॥
 ਕਰਮਬੀਧਬਿਨਾਸਹਿਤਤਵਗਿਆਨਭਗਤਿਬਿਸਾਲਾ॥
 ਤਵਪਿਆਨਪਰਮਾਨੰਦਪੁਰਣਦੇਹਰਾਮਦਯਾਲਾਬਿਖੋਕੋ

ਸੁਖਰਾਮਜੀਮੈਨਚਹੋਮਨਮਾਹਿ। ਤੇਪਦਕਮਲਅਨਨਸੇਵਾ
 ਰਹੇਮੇਉਗਮਾਹਿ॥ ੧੬॥ ਮੁਖਤਬਾਰਾਮਬਖਾਨੋਪੁਨਿਭਾਖਜੋ
 ਹਰਿਏਹਾ। ਕਲਯਾਨਰਾਪਸੇਮੈਕਹੋਮਨੁਲਾਇਤ੍ਰਿਸੁਨਿਲੇਹੁ
 ॥ ਮੇਭਗਤਿਯੋਗੀਸਾਤਜੇਜਗਰਾਗਜਾਕੇਨਾਂਹਿ। ਯਹਸਾਚ
 ਸੀਯਸਮੇਤਮੈਨਿਤਬਸੇਤਾਂਉਗਮਾਹਿ॥ ੧੭॥ ਤ੍ਰਿਸਰਬਕਲ
 ਸੁਸਾਂਤਿਉਗਪੁਨਿਪਾਪਸਗਲਾਨਿਵਾਰਾਮਮਾਧਿਆਇਮੋ
 ਖਸੁਪਾਇਹੈਂਪੁਨਿਤਰੇਤਵਸਿੰਧਪਾਗਾ। ਤਵਕੀਨਉਸਤਤਿ
 ਜਪਫੇਪੁਨਿਲਿਖੇਸੁਨੇਸੁਕਾਨਾਮਮਤੁਸ੍ਰਮੋਹਿਪਿਆਰੀਅ
 ਮਮਰੂਪਪਾਇਗਿਆਨ॥ ੧੮॥ ਵੇਹਗਾ। ॥ ਅਯੇਸੇਭਾ
 ਖਵਭੀਖਨੇਭਵਤ੍ਰਿਜਨਰਗਵਾਨ। ਭਗਤਿਪਿਆਰੇਰਾਮ
 ਜੀਲਖਮਣਕਰੇਬਖਾਨ॥ ੧੯॥ ਸ੍ਵੈਯਾ। ॥ ਮੋਹਨਿ
 ਹਾਰਨਤੇਫਲਜੇਸੁਾਵਿਭੀਖਨਕੋਅਬਦੇਉਦਿਖਾਏ। ਲਿਕਾਵਿ
 ਭੀਖਨਰਾਜਥਪੋਜਲਸਾਗਰਕੋਅਬਲਮਾਉਸੁਜਾਏ। ਜੋਲ
 ਗਸੂਰਜਚੰਦਰਹੈਅਰੁਜੋਲਗੁਏਹੁਸੁਭੂਮਿਰਹਾਏ। ਜੋਲ
 ਗਮੋਹਕਥਾਜਗਮੈਪੁਨਿਤੋਲਗਏਹੁਸੁਰਾਜਕਮਾਏ॥ ੨੦॥
 ਇਹਭਾਂਤਿਬਖਾਨਸੁਭ੍ਰਾਤਕੇਹਾਥਨਨੀਰਭਰੇਹਰਿਕ੍ਰਿਤਅਨਾ
 ਏ। ਗਫਲਿਕਾਵਿਭੀਖਨਰਾਜਨਮਿਤਸੁਰਾਮਸਭੈਸਿਰਦਾਰਿ
 ਬੁਲਾਏ। ਅਭਿਖੇਕਅਮਾਤਨਅੰਕਪਿਹਾਥਨਭ੍ਰਾਤਕੇਹਾਥਬ
 ਸੇਖਕਰਾਏ। ਮੁਖਸਾਪੁਸੁਸਾਪੁਬਖਾਨਸਭੈਕਪਿਕੇਦਲਰਾ
 ਘਟਕੇਜਸਗਾਏ॥ ੨੧॥ ਸੁਗੀਵਾਵਿਭੀਖਨਅੰਕਮਿਲੇਮੁ
 ਖਭੀਤਰਯਾਬਿਧਬੈਨਅਲਾਏ। ਸੁਵਿਭੀਖਨਹੈਂਹਮਦਾਸ
 ਸਭੈਯਹਰਾਮਪਰਾਤਮਬੇਦਨਗਾਏ। ਤਿਨਮੈਂਪਰਧਾਨਾਵਿ
 ਭੀਖਨਤ੍ਰਿਪਿਖਸੇਵਕਰਾਮਸੁਰਾਜਾਦਿਵਾਏ। ਰਣਗਵਣ
 ਕੇਸੁਬਿਨਾਸਾਬਿਖੇਮਨੁਲਾਇਕਰੀਰਾਪੁਬੀਰਸਹਾਇ॥ ੨੨॥

॥ ਵਿਭੀਖਣੇਵਾਚਾਸਿਕਰਛੰਦਾ ॥ ॥ ਜਗਤਿਕੇਪ ॥ ੨੮੮
 ਰਿਰਾਮ ਕੀਸੁਸਹਾਇਤਾਰਣਮਾਹਿ ॥ ਕਿਅਕਰੋਗਾਮੇ ॥ ੧੧੯
 ਕੀਟਤੁਸੁਰੀਵਸੁਨਿਮਨਮਾਹਿ ॥ ਕਛੁਕਰੋਗਾਮੇਦਾਸਤਾ
 ਜੋਹੋਇਆਵੈਮੋਹਿ ॥ ਕਰਭਗਤਿਕਪੰਟਸੁਤਾਰਕੈਯਹਸਾ
 ਦੁਭਾਖੋਤੋਹਿ ॥ ੨੩ ॥ ਕਬਿੰਤੁ ॥ ॥ ਰਾਵਨਕੋਭੇਜੇਸੁਮ ॥
 ਯੋਦੁਤੁਰਾਹੀਖਿਨਰਾਖਸਸਰੂਪਪਰਨਾਮਸੁਕਗਾਯੋਹੈ ॥
 ਆਇਕੋਅਕਾਸਬੀਚਬੋਲਯੋਸੁਨੀਚਮੁਖਬਾਂਨਰਕੇਰਾ
 ਈਦਸਕੰਠਯੋਅਲਾਯੋਹੈ ॥ ਰਾਖਸਕੋਰਾਈਤਵਜਾਨਤਸੁਭ ॥
 ਈਬਨਚਾਰਨਕੋਰਾਈਸੁਮਹਾਨਕੁਲਜਾਯੋਹੈ ॥ ਮੋਹਭਾਈ
 ਸੋਪਿਆਰੇਕਛੁਕਜਨਾਬਿਗਾਰੇਤਵਕਹੋਕਾਪਿਰਾਈਤੁਮ
 ਕਾਹਿਚਢਿਆਯੋਹੈ ॥ ੨੪ ॥ ਰਾਜਪੁਤਨਾਰਿਜੁਮੇਹਰੀਪੈਕ
 ਸੁਤਕਰਕਹੋਕਾਪਿਰਾਜਕਾਜਤੇਰੇਨਾਬਿਗਾਰੇਹੈ ॥ ਕਿਸਕਿ
 ਪਾਛਿਰਜਾਹਿਸਿਗਬਾਨਗਲਿਜਾਹਿਗਢਲੀਕਕੋਨਿਹਾਰ
 ਸਭਦੇਵਤਾਸੁਹਾਰੇਹੈ ॥ ਐਸੇਗਢਭਾਰੇਨਰਬਾਂਨਰਅਸਾਰੇ
 ਰੁਮਭਏਮਤਵਾਰੇਕਾਪਿਕੋਨੇਮੋਬਿਚਾਰੇਹੈ ॥ ਐਸੇਤਾਂਬਖਾਨੀਕ
 ਪਿਨਾਥਕੋਭਵਾਨੀਸੁਰੀਵਰਿਸਮਾਨੀਕਯੋਰਾਵਣਕੋਚਾਰੇਹੈ
 ॥ ੨੫ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਕਾਪਿਨਾਇਕਕੋਕਾਪਿਪੈਠਤਬੈਨਤ
 ਸੀਸਗਹਯੋਮੁਖਮੂਠਲਗਾਈ ॥ ਕਾਪਿਚੋਚਲਦੰਤਨਸੀਕਦ
 ਕੈਸੁਦਯੋਪਰਮੇਬਲਕੈਪਟਕਾਈ ॥ ਜਬਕੀਸਨਤਾਂਤਨਫੇਰ
 ਗਹਯੋਤਬਤਾਂਹਿਦਈਮੁਖਰਾਮਦੁਹਾਈ ॥ ਟਪੁਨਾਥਮਨੇਇਨ
 ਕੋਕਰੀਯੋਨਹਿਚਾਰਨਕੋਹਨਤੇਜਗਰਾਈ ॥ ੨੬ ॥ ਬਿਪਲੋ
 ਸੁਰਜਾਂਹਿਭਜੇਸਦਹੀਪੁਨਿਅੰਰਭਜੇਰਿਖਜੇਮੁਨਿਗਿਯ ॥
 ਨੀ ॥ ਵਾਹਿਰਾਮਖਰੇਕਾਪਿਕੇਦਲਮੈਪਰਕਾਨਸੁਨੀਸੁਕਾਅਰ
 ਤਬਾਨੀ ॥ ਕਾਪਿਨਾਹਿਹੋਨੇਰਾਖਬੀਰਕਹੀਤਿਨਛੋਰਦਯੋਪੁ

੨੯੦
੧੫੦

ਭੁਮਾਨੀ ॥ ਜਿਹਨਾ ਮਛੁਡਾ ਵਤ ਹੈ ਭੁਵ ਮੇਤਿ ਹੋ ਕੇ ਇਹਨਾ ਹਿਅ
ਚਿਤ ਭਵਾਨੀ ॥ ੨੭ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥ ਬੀਚ ਅਕਾਸ ਸੁਜਾਇ
ਸੁਕ ਫੇਰ ਕਹੀ ਕਪਿਰਾਇ ॥ ਰਾਜਨ ਕੋਹ ਸੁਮੈਲ ਦਸਾ ਕਿਹ ਬਿ
ਪਭਾਖੇ ਜਾਇ ॥ ੨੮ ॥ ਸੁਗਰੀਵ ਉਵਾਚਾ ॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਰਾ
ਵਣ ਕੋਇ ਮਜਾਇ ਕੋਹ ਤੁਮ ਭ੍ਰਾਤ ਬਡੋ ਜਗਮਾਹਿ ਹਮਾਰੇ ॥ ਅੰ
ਗਦਤਾ ਤਯ ਥਾਹ ਮਰੇ ਤਿਮ ਹੂੰ ਤੁਮ ਹੋ ਨਹ ਸਿਕਾ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਤੇ
ਹ ਹਨੇਰ ਟਮੰਡਲ ਮੇਸਹ ਪੂਤ ਪਤਾ ਕਿਨਿ ਵਾਹਨ ਥਾਰੇ ॥ ਦੂਤ
ਕਹੀ ਦਸਕਿ ਪਰੋ ਕੋ ਕਿਹ ਜਾਂਹਿ ਚੁਰਾਇ ਸੁਨਾਰਿ ਮੁਰਾਰੇ ॥ ੨੯
॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੇ ਵਾਚਾ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥ ਸੁਗਰੀਵ ਸੁਨੇ ਮਮ ਵਾਕ ਤੁਮ
ਬਾਂਧੋ ਸੁਕਹਿ ਬਨਾਇ ॥ ਲੈ ਆਵੇਂ ਦਲ ਬੀਚ ਪੁਨਿ ਯਹ ਅਬਜ
ਨਨ ਪਾਇ ॥ ੩੦ ॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਤਬ ਰਾਮ ਕੀਆਇ ਸਪਾਇ ਭੁ
ਲੇ ਕਪਿਨਾਇ ਕਵੈ ਸੁਕ ਬਾਂਧ ਮੰਗਾਏ ॥ ਦਸਕਿ ਪਰਤਾਂਹਿ ਸਮੇ
ਇਕ ਦੂਤ ਸੇ ਅੰਗੁਲੇ ਸਰਦੂਲ ਪਠਾਏ ॥ ਕਪਿਕੀ ਪੁਜਨੀ ਪਿਖ
ਰਾਵਨ ਕੇ ਸਰਦੂਲ ਕਹੀ ਸਗਲੀ ਬਿਪਲਾਏ ॥ ਉਰ ਚਿੰਤ ਬਡੀ ਅ
ਤਿਰਾਵਨ ਕੇ ਨਿਜ ਮੰਦਿਰ ਸ੍ਵਸਤਿ ਰੇ ਬਿਸਮਾਏ ॥ ੩੧ ॥ ਪੁਨਿ ਤਾਂਹਿ
ਸਮੇਰ ਪੁਬੀਰ ਨਿਹਾਰ ਮਹੇਦ ਪਕੋ ਉਰ ਕੋ ਪਬ ਢਾਯੋ ॥ ਡਿਗਲ
ਲਭੈ ਰਪੁਨਿ ਦਨ ਕੇ ਮੁਖ ਭੀਤ ਰਯਾ ਬਿਪ ਬੈਨ ਅਲਾਯੋ ॥ ਲਖ
ਮੰਨਿ ਪਿਥੇ ਦਸਟਾਤ ਮਨੀ ਗਪਿਨਾ ਅਬਲੀ ਮਮ ਹੋਰਨ ਆਯੋ ॥ ਅ
ਭਿਨੰਦ ਤਿਨ ਨਰਿ ਜਾਨਿ ਮੁਏ ਸਹਿ ਬਨ ਰਕਾਹਿ ਕਰੇ ਗਰਬਾਯੋ ॥
੩੨ ॥ ਕਾਬਿਤੁ ॥ ॥ ਅਬਹੀ ਨਿਹਾਰ ਮਹਾਬਾਹੁ ਬਲੁ ਬਹੁ
ਮੇਰੋ ਸਾਗਰ ਕੇ ਨੀਰ ਕੇ ਸੁਦੇ ਤਿਹੋ ਸੁਕਾਇ ਕੈ ॥ ਬਾਂਨਰ ਅਪਾਰ
ਚਲੇ ਪਾਇਨ ਪਾਰਾ ਅਬ ਸਾਗਰ ਕੀ ਪਾਰ ਕੈ ਸੀਤਾ ਪਕੋ ਮਿਟਾ
ਇਕੈ ॥ ਅੰਧੇ ਸੇਤੁ ਬਖਾਨੈ ਗਲਾਲ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਾਪਿਨੇ ਹੀਰਾਬ
ਪਨੁਲੀ ਨੇਹੈ ਚਢਾਇ ਕੈ ॥ ਕਾਲ ਪਾਵਕ ਸਮਾਨਿ ਸੁਨਿਖੰਗਤੇ

ਨਿਕਾਰ ਬਾਨ ਮਾਂਹਿ ਦੈਂ ਕਮਾਨ ਕੈ ਸੁਦਯੋ ਹੈ ਲਗਾਇ ਕੈ॥ ੩੩॥
 ਸੈਯਾ॥ ॥ ਕਾਂਨ ਲੋਤਾਂ ਨਕਮਾਂ ਨਕਹੇ ਸਰਰਾਮ ਪਰਾਕਮ
 ਲੋਕ ਨਿਹਾਰੇ॥ ਮੈ ਅਬ ਹੀ ਸਰਤਾ ਪਤਿ ਵਾਰਿ ਸੁਕਾਇ ਉਡਾ
 ਵਤਭੀਤ ਰਛੇਗਾ॥ ਰਾਮ ਬਖਾਨਤਯੈ ਮੁਖ ਤੇ ਪਰਕਾਂ ਪਉਠੀ ਗਿਰ
 ਕਾਂਨ ਨਸਾਰੇ॥ ਪਾਰਬਤੀ ਭਰਪੇਸ ਗਲੇ ਨਭਿ ਔਦਿਗ ਮਾਹਿ
 ਭੁਏਤ ਮਕਾਰੇ॥ ੩੪॥ ਖੋਭਿ ਰੁਯੋ ਜਲ ਕੇ ਨਿਪਕੇ ਇਕਯੋ ਜਨ
 ਬੇਲਤੇ ਦੂਰ ਘਟਾਏ॥ ਸੁਖ ਨ ਕਰਾਮੀ ਨਤੀ ਮਿਰਤ ਪੇਸਰ ਪਾਵਕ
 ਤੇ ਉਰਮੈ ਰੁਪਾਏ॥ ਪੁਨਿ ਤਾਂਹਿ ਸੋਮੇ ਪਗਦਿ ਬਤ ਨੂਜਲ ਸਭਾ
 ਰਗਾ ਪਵਕੀ ਢਿਗ ਆਏ॥ ਆਦਿ ਗਾਮੀ ਰੁਲਕੇ ਤਮ ਦੂਰ ਕਰੇ ਸੁਮ
 ਹਾਂਤ ਨਉ ਪਾਰਿ ਭੂਖ ਨਿਛਾਏ॥ ੩੫॥ ਸੀਕਰ ਛੰਦ॥ ॥ ਆਦਿ ਬ
 ਰਤ ਨ ਸੁਆਪ ਨੇ ਕਰਦੇ ਨ ਮਾਹਿ ਉਠਾਇ॥ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਭੇਟਿ ਸੁਆਨ
 ਰਾਖੀ ਰਾਖ ਕੇ ਤਿਨ ਪਾਇ॥ ਸਮਦਿ ਤੁਕੈ ਪਦ ਬੰਦ ਨਾਰੁਖ ਰਾਮ
 ਹੋਰ ਉਚਾਰਾ॥ ਜਗਨਾਥ ਰਾਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਰੱਖ ਕੜਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਮੁਰਾਰ
 ॥ ੩੬॥ ਜਗ੍ਹਮੋਹ ਰਾਮ ਬਨਾਇਯੋ ਜਗ ਸਗਲ ਤੇ ਹਉ ਪਾਇ॥ ਸੁ
 ਭਾਵ ਉਲਟੇ ਕੋ ਕਰੇ ਜੇਦ ਏਦੇ ਵਬ ਨਾਇ॥ ਅਸ ਸੂਲ ਪੰਚ ਸੁਭੁ ਤਿ
 ਕੇ ਸੁਭਾਵ ਤੇ ਜਗ੍ਹ ਜਾਨਾਤ ਵਆਗਿ ਆਨਹਿ ਤੇ ਲਿਘੈ ਤੈਰੇ ਜੈਰੁ
 ਭਗਵਾਨ॥ ੩੭॥ ਤਾਂਮ ਸੀਹਿ ਕਾਰਤੇ ਹਰਿ ਭੁਏ ਭੂਤਿ ਮਹਾਨਾਹਿ
 ਤਕੇ ਅਨੁਗਾਮ ਤੇ ਜਗ੍ਹ ਪਤਾ ਕੇ ਜਾਨਾ॥ ਨਿਰਗੁਣ ਅਕਾਰ ਬਿਹੀ
 ਨਮਾ ਯਾ ਲੇਹਿ ਜੋਗੁ ਣਧਾਰਾ॥ ਦੈਰਾਟ ਤੇ ਅਕਾਰ ਲੀਲਾ ਕਰੇ ਰਾ
 ਮ ਮੁਰਾਰ॥ ੩੮॥ ਨਰਾਜ ਛੰਦ॥ ॥ ਆਦਿ ਰਾਟ ਸੱਤ ਅੰਸ ਤੇ ਸੁ
 ਦੇਵਤਾ ਪਛਾਨਿਯੋ॥ ਰਜੀਸ ਤੇ ਪ੍ਰਜੇਸ ਰਾਮ ਕੋ ਪਈ ਸਭਾ ਨਿਯੋ॥
 ਸੁਮਾਇਯਾ ਕਨਾਤ ਤਾਨ ਦੇਹ ਮਾਨੁਖੀ ਕਰੀ॥ ਅਤੀਜ ਤਾ ਸੁਮੁਰਖੋ
 ਲਾਖੋ ਕਥਿ ਸੁਤੇ ਹਰੀ॥ ੩੯॥ ਸੁਪੰਥ ਹੇਤ ਮੁਰਖਾਂ ਸੁਦੰਤ ਸੀਤਗਾ
 ਈਹੈ॥ ਯਥਾ ਪਸੂ ਪ੍ਰਮੱਤਿ ਕੇ ਸੁਦੰਤ ਰਾਹਿ ਆਇਹੈ॥ ਸਰੋਨਿ ਨਾ

੨੯੯
 ੧੯੧

ਥਿਤੇਰੀਆਪਿਆਰਿਆਸੁਸੀਤਤੇਅਭੈਸੁਮੇਹਿਦੀਜੀਯੇਦਾਰ ॥
 ਮਲਿਕਪੀਥਤੇ॥੪੦॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੇਵਾਚਾਨਰਾਜਛੁਦਾ ॥ ॥ਅ
 ਮੇਘਆਹਿਬਾਨਮੇਸੁਕੋਨਦੇਸਮਾਰਿਯੋਸੁਲੱਖਰਾਮਬਾਣਕੋ
 ਸਿਤਾਬਿਮੇਦਿਖਾਰਿਯੋਸੁਨੇਸੁਰਾਮਵਾਕਯੋਸੁਹਾਥਬਾਨਹੋਰਿ
 ਯੋਹਿਮਾਲਜਾਮਹੋਦਪੀਸੁਰਾਮਪਾਸਟੇਰਿਯੋ॥੪੧॥ ॥ਸਿ
 ਕੁਰਛੁਦਾ॥ ॥ਤੁਮਕੂਲਨਾਮਬਖਾਨਯੋਇਕਰਾਮਉੱਤਰਦੇ
 ਸਾਤਹਿਰੋਬਹੁਤਸੁਪਾਤਕੀਮਮਦੇਹਬਹੁਤਕਲੇਸਾਤਹਿ
 ਬਾਣਮਾਰੰਗਮਜੀਸਰਦੀਨਰਾਮਚਲਾਇਅਖਿਲਮਾਹਿਮਾਰਿ
 ਅਭੀਰਮੰਤੁਲਪਰੇਤਰਕਸਆਇ॥੪੨॥ ਕਬਿਛੁ॥ ॥ਸਭ
 ਰਬਖਾਨੀਪੁਨਿਰਾਮਕੋਭਵਾਨੀਰਘੁਵੰਸਕੋਉਤੀਸਤੁਮਸੁਨੇਮਨੁ
 ਲਾਇਕੈ॥ਵਿਸੁਕਰਮਾਕੋਸੁਪੂਤਪੁਰਹੁਤਕੇਸਮਾਨਬਲਨਲ
 ਜਲਬੀਚਸੇਤੁਕਰੇਤੁਬਨਾਇਕੈ॥ਅਹਾਮਤਿਮਾਨਬਾਲਿਵਾ
 ਨਾਇਨਪਾਯੋਵਰੁਸੇਤੁਕੋਕਰੀਯਾਤੁਮਕਹੋਸੁਬੁਲਾਇਕੈ॥
 ਅੇਸੇਤੁਬਖਾਨੁਗਵਾਨਪਦਬੰਦਦੁਊਸਿਪੁਰੁਏਲੀਨਕਾਪਿ
 ਰਹੋਬਿਸਮਾਇਕੈ॥੪੩॥ਰਾਮਸੁਗ੍ਰੀਵਲਖਮੀਨਿਸੁਬੁਲਾਇ
 ਨਲਕਯੋਸਮਸ਼ਾਇਜਲਸੇਤੁਤੈਬਨਾਵਨਾ॥ਬਾਨਰਸਿਦਾਰਸੁ
 ਪਹਾਰਸੇਅਕਾਰਬਡੇਸੇਤੁਹਿਤੁਲਏਨਲਭਯੋਹਰਖਾਵਨਾ॥
 ਯੋਜਨਅਸੀਤਿਬੀਸਰਚੇਸੁਬਨਾਇਪੁਲਡਾਰਸੁਪਹਾਰਤਰੁਲ ॥
 ਗਤਸੁਹਾਵਨਾ॥ਗੁਲਾਬਸਿੰਘਰਾਮਸੁਖਧਾਮਮੁਸਕਾਇ
 ਕਹਯੋਸੁਕੇਪਦਕੀਸਕੋਰੇਲੀਕਪੇਉਠਾਵਨਾ॥੪੪॥ ਇਤਿ
 ਸ੍ਰੀਮਤਅਯਾਤਮਰਾਮਾਇਏਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਯੁਧਕਾਂ
 ਡੇੜੇਤੀਯੋਪਿਆਇ॥੩॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚਾਮੈਯਾ॥
 ॥ਸੇਤਅਰੰਭਸਮੇਰਘੁਬੀਰਰਾਮੇਸੁਰਨਾਮਤਾਹਾਂਸਿਵਥਾ
 ਪੋ॥ਪੁਜਨਰਾਮਕਰਯੋਤਿਨਕੋਪੁਨਿਲੋਕਹਿਤਾਰਥਤਾਖਤ

ਆਪੋ ਜੋ ਅਭਿਬੰਦਨ ਸੇਤੁ ਕਰੇ ਪਿਖਯਾਹਿ ਰਮੇ ਸੁਰਕੇ ਮੁਖ
 ਜਾਪੋ ਅੰਕਰਣ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਬਧਾਇ ਕਹੋ ਵਤ ਦੂਰ ਸੁਭੈ ਤਿਨ
 ਪਾਪੋ ॥ ੧ ॥ ਨਰਾਜ ਛੰਦਾ ॥ ॥ ਸੁਸੇਤੁ ਬਿਪਨਾਇ ਜੋ ਨਿਹਾਰ
 ਕੈ ਰਮੇ ਸਰੀ ਸੀਕਲ ਪਨੇਤ ਪਾਰਿ ਜਾਇ ਫੇਰਿ ਕਾ ਸਿਕਾਪੁਰੀ
 ਲਿਆਇ ਰੀਗ ਨੀਰੋ ਰਮੇ ਸਰੀ ਨਵਾਇ ਹੈ ॥ ਸੁਮੰਦ ਭਾਰਤਾਰ
 ਬ੍ਰਹਮ ਪਾਵਨੇ ਸੁਪਾਇ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਸੀਕਰ ਛੰਦਾ ॥ ॥ ਦਸਰ
 ਰਯੋ ਜਨ ਅਗਦਿ ਵਾਸਰ ਲਏ ਸੇਤੁ ਬਨਾਇ ॥ ਦਿਨ ਦੂਸਰੇ ਪੁਨਿ ਅੰ
 ਰਯੋ ਜਨ ਬੀਸ ਦਏ ਬਢਾਇ ॥ ਦਿਨ ਤੀਸਰੇ ਇਕੀ ਸਯੋ ਜਨ ਕ
 ਰੇ ਨਲ ਬਲ ਪਾਰਿ ॥ ਦਿਨ ਚਤੁਰਥੇ ਬਾਈ ਸਯੋ ਜਨ ਲਏ ਸੇਤੁ ਸ
 ਵਾਰ ॥ ੩ ॥ ਦਿਨ ਪਾਂਚਵੇ ਤੇਈ ਸਯੋ ਜਨ ਕਰੇ ਸੇਤੁ ਮਹਾਨਾ ਬਿਧ
 ਸਾਗਰ ਸੇਤੁ ਯਾ ਬਿਪਨ ਲਕਪੀ ਬਲਵਾਨ ॥ ਸਯੋ ਜਨ ਕਪਿਚ
 ਲੇਤਾਂ ਪਥਿ ਭੁਲੇ ਓਹ ਰਖਾਇ ॥ ਪਲਵੰਗ ਮੁਖੀ ਮੇਂ ਗਾਜ ਹੈ ਅ
 ਬਾਜਿ ਨੇਂ ਗਢਿ ਕੋ ਜਾਇ ॥ ੪ ॥ ਕਬਿੱਤੁ ॥ ॥ ਬਾਨਰ ਅਪਾਰ
 ਚਲੇ ਸੇਤੁ ਕੇ ਮਝਾਰ ਕਛੁ ਪਾਯ ਤਨ ਪਾਰ ਭੀਰਤ ਈ ਅਰਿ ਭਾ
 ਰੀਆ ॥ ਸੁਬੇਲਾ ਕੇ ਪਹਾਰ ਕਪਿਚ ਕੇ ਕਿਲਕਾਰ ਰਘੁ ਨਾਥ
 ਹਨੂੰ ਮਾਨਭ੍ਰਾਤ ਅੰਗ ਦਸਵਾਰੀਆ ॥ ਗਾਢਿ ਦੇਖ ਨੇ ਕੇ ਕਾਜਰ
 ਘਰਾਜ ਤੁਪਹਾਰ ਚਢੇ ਬੈਠ ਰਘੁ ਬੀਰ ਪੁਰੀ ਲਿਕਤੁ ਨਿਹਾਰੀਆ
 ॥ ਬਢੋ ਬਿਸਥਾਰ ਪੁਜ ਲਸੇਤੁ ਅਪਾਰ ਲਗੇ ਰੇ ਰਣ ਦੁਆਰ ਜ

੨੯੩

੧੫੧

੨੮੪
੧੫੧

ਹਿਹੋਮਕੀਅਟਾਰੀਆ॥ ੫॥ ਪਰਖਾਅਨਿਤਸੁਸਤ੍ਰਘਨੀ
ਕੋਅੰਤਨਹੀਹੋਰਗਫਲਿਕਉਰਸੁਗਬਿਸਮਾਇਹੈ॥ ਹਿਮਕੋ
ਪਹਾਰਸੋਪ੍ਰਸਾਇਹੈਉਦਾਰਇਕਤਾਹੀਪਰਬੈਠੇਸੁਦਸਾਨਨ
ਸੁਹਾਇਹੈ॥ ਬੀਰਜੇਅਮਾਤਾਫਿਗਸੇਵਤਹੈਂਗਾਤਸਭਸੀਸ
ਦਸ਼ੀਟਜਨੁਸੁਹਚਿਲਕਾਇਹੈ॥ ਨੀਲਗਿਰਸਾਨੁਕੇਸਮਾ
ਨਤਨੁਸਾਮਾਤਿਸਾਮਾਘਨਬਾਦਰਸੀਦੇਹਲਸਕਾਇਹੈ॥ ੬॥
੬॥ ਵੋਹਰਾ॥ ੧੧੮ਤਨਦੇਤ੍ਰਿਸਿਰਛੋਤ੍ਰਿਸਿਰਲੁਸੇਸੁਬ
ਰਿਬਾਰਾਯੋਦਸਕੰਧਰਮਹਲਪਰਬੈਠੇਸਭਾਮਸ਼ਰਾ॥ ੭॥
ਸੈਯਾ॥ ੧੧੩ਹਿਸਮੇਸੁਕਆਏਤਹਾਕਪਿਮਾਰਕਰੀ
ਰਾਘੁਬੀਰਛਭਾਏ॥ ਹੈਕਛੁਬੈਰਨਮਾਰਕਰੀਹਸਰਾਵਣਯੋ
ਸੁਕਬੈਨਅਲਾਏ॥ ਫੇਰਕਯੋਸੁਕਸਾਗਰਉਤਰਤੀਰਗਏ
ਹਮਨਾਥਪਠਾਏ॥ ਭਾਖਤਥੇਕਪਿਨਾਇਕਕੋਕੁਦਮੋਹਗਹ
ਯੋਪਲਵੰਗਮਾਪਾਏ॥ ਮੁਠਹਨੀਨਖਫਾਰਦਏਤਨਕਾਟਹਿਮੇ
ਕਪਿਰੋਖਿਬਢਾਏ॥ ੮॥ ਤਬਮੋਹਕਯੋਅਬਰਾਮਰਖੋਰਾਘੁ
ਪੁੰਗਵਭਾਖਸੁਮੋਹਛਭਾਯੋ॥ ਤੁਰਮੇਉਰਮਾਹਿਭਯਾਨਭ
ਯੋਪਿਖਬਨਰਸੈਂਨਸੁਤੇਫਿਗਆਯੋ॥ ਬਲਰਾਖਸਅੰਕਪਿ
ਪੁੰਗਵਕੀਪਿਖਰਾਜਨਯੋਮਨਭੀਤਰਮਾਯੋ॥ ਅਬਸਿਧਿਨ
ਹੋਵਤਹੈਇਨਕੀਸੁਰਦਾਨਵਜਿਉਅਤਿਰੋਖਬਢਾਯੋ॥ ੯॥
ਕਬਿੰਤੁ॥ ੧੧੫ਈਕਪਿਸੈਨਆਈਲਿਕਪੇਚਢਾਈਤ
ਈਢੀਲਨਨਿਹਾਏਅਬਬੇਗਏਕਕੀਜਿਯੋ॥ ਬਲਦੇਤਜੋਦਿ
ਖਾਈਤਬਕੀਜਿਯੋਲਰਾਈਨਹਿਰਾਖਸਕੇਰਾਈਆਬਿਸੀ
ਯਰਾਮਦੀਜਿਯੋ॥ ਜ਼ੋਰਕਹੀਗਮਚੇਦਚੇਵਮਾਬਿਸਾਲਮੁ
ਖਕਹੀਦੂਤਰਾਵਨਕੋਸੋਈਸੁਨਿਲੀਜਿਯੋ॥ ਜੋਈਬਾਲਿ
ਪਾਰਿਤੁਮਨਾਹੈਹਮਾਰੀਹਰੀਸੋਈਬਾਲਿਬਾਂਧਵਮਿਲਾਇ

ਮੇਦਿਖੀਜਿਯੋ॥ ੧੦॥ ਕਲਪਾਤਕਾਲਦੇਖਲਿਕਕੋਹਵਾਲਸਭ
 ਤੋਰਣਾਬਿਸਾਲਗੁਰੂਟੀਆਨਿਹਾਰਯੋ॥ ਰਾਖਸਕੀਸੈਨ
 ਸਰਗੈਂਲਏਉਰੂਹਮਮਤੂਟਫੂਟਜਾਂਹਿਤਨਨਾਗੀਏਗਾ
 ਵਾਰਿਯੋ॥ ਘੋਰਰੋਖਭਯੋਭਾਰੀਤੋਹਪਰਦੇਉਡਾਰੀਸੂਰਮਾਂ
 ਕਹਾਂਵੈਦਸਕੀਠਬਲਿਪਾਰਿਯੋ॥ ਏਏਸੇਰਘੁਬੀਰਗਈ
 ਕਹੀਕਾਪਿਰਾਈਸਮਬਾਲੀਹਮਤਾਈਦਸਕੀਠਕੋਉਚਾਰਯੋ
 ॥ ੧੧॥ ਏਏਸੇਤੁਬਖਾਨਭਗਵਾਨਮੁਖਮੰਨਕੁਜੀਲੋਚਨਸ
 ਰੋਜਸੁਮਨੋਜਛੁਬਵਾਰੀਏ॥ ਭਏਇਕਠੋਰਜਹਾਂਚਾਗਸਿ
 ਰਮੈਰਬਲਤੇਜੋਮੇਬਿਸਾਲਗਣਮਾਹਿਬਲਕਾਰੀਏ॥ ੧੨॥
 ਮਲਖਮੰਸਿਸੁਗੀਵਸੁਵਿਭੀਖਨਹੈਲੋਕਨਾਸਕਰੋਖਿਨ
 ਮਾਹਿਯਹੀਚਾਰੀਏ॥ ਮੂਲਤੇਉਪਾਰਧਾਰਸਾਗਰਬਗਾ
 ਇਦੇਂਹਿਦੇਂਹਿਕੈਜਗਾਇਅੰਰਰਹੈਕਾਪਿਸਾਰੀਏ॥ ੧੩॥
 ਤਿਨਕੀਨਿਹਾਰੀਬਲਸਭੈਬਲਵੰਤਭੁਟਰੂਪਪੁਨਆਯੁ
 ਪਸੁਕੈਸੇਕੈਬਖਾਨੀਏ॥ ਚਾਰੋਬੀਚਏਕਹੀਨਿਚੀਤਗਦ
 ਮਾਰੇਤੋਰੋਤੀਨਰਹੈਨਿਆਰੇਖਵੇਏਸੇਉਰਜਾਨੀਯੋ॥ ਸੀਖਾ
 ਬਿਹੀਨਕਾਪਿਸੈਨਹੈਪ੍ਰਬੀਨਆਈਪੂਰਰਹੀਚਾਰੋਦਿਸ
 ਨੈਨਪਥਿਆਨੀਏ॥ ਗਾਜਤਹੈਬਾਰਬਾਰਬਾਂਨਰਅਪਾਰ
 ਭੁਟਗਿਰਸੇਅਕਾਰਭੂਜਬੀਸਪਾਹਿਚਾਨੀਏ॥ ੧੪॥ ਆ
 ਹਿਕੋਨਮਤਿਮਾਨਸਭਕੋਪ੍ਰਮਾਨਕਹੇਬਡੇਜੇਪ੍ਰਧਾਨਕਾਪਿ
 ਕਹੈਨਿਰਧਾਰੀਏ॥ ਇਯੋਪਿਖੇਲਿਕਅੰਰਰੋਖਾਏਗਭੁਰੇਅ
 ਤਿਮਾਨੋਮਾਲਿਤੁਰੇਗਦਰਾਜਨਨਿਹਾਰੀਯੋ॥ ਯੂਥਪਰਜਾਰ
 ਸਤਰਹੇਪਾਰਿਵਾਰਇਨਯਹੀਤੋਸਿਨਾਨੀਸੁਗੀਵਕੋਉਚਾ
 ਰੀਯੋ॥ ਆਗਿਨਕੁਮਾਰਭੂਜਬਲਮੇਅਪਾਰਸੁਨਿਨੀਲਨਾਮ
 ਕਹੈਅਹੈਬਡੇਬਲਕਾਰੀਯੋ॥ ੧੫॥ ਇਨੁਪਿਖੇਮੋਲਮਾਇ

੨੮੫
 ੧੪੦

੨੯੬
੧੫੧

ਭੂਪਰੋਗਸ੍ਰਿਗਸਮਪਦਮਕਿੰਜਲਕਸਮਾਨਤਨੁਹੋਰਿਯੋ
ਕੁਪਯੋਅਪਾਰਪੁਨਿਸਾਰਗਕੀਪਾਰਬਾਰਬਾਰਪੋਛਹ
ਨੇਮਨੇਕਹੋਲਿਕਮੇਰਿਯੋਬਾਲੀਕੁਕੁਮਾਰਜਿਹਨੁਤਨਅ
ਪਾਰਬਲਯਹੀਯੁਵਰਾਜਨਾਮਅੰਗਦਸੁਟੇਰਿਯੋਕੋਕ
ਹਾਂਬਾਰਬਾਰਕੀਜਿਯੋਬਿਚਾਰਅਬਰਾਘਵਕੀਸੈਨਾਈ
ਲਿਕਗਫਘੇਰਿਯੋ॥੧੫॥ਸੀਯਜਾਨਿਹਾਰੀਅਤਿਰਾਮ
ਕੀਪਿਆਰੀਤਵਮਾਰਸੁਤਨੀਕੇਪੁਨਿਪੁਰਿਕੋਜਲਾਯੋਹੈ॥
ਰੁਪਕੇਪਹਾਰਸੇਅਕਾਰਮਤਿਮਾਨਬੰਡਰਾਮਰਾਜਨਕੇਰਾਈ
ਪਿਖੋਹਨੁਮਾਨਾਯੋਹੈਬੇਗੁਸੁਰੀਵਾਢਿਗਜਾਇਸੁਬਤਾਇ
ਕਛੁਛੋਰਸੈਨਓਰਯਹਪੇਖਯੋਸਿਧਾਯੋਹੈਯਾਹਿਕੋਪ੍ਰਤਾਪ
ਪੇਖਪਾਵਕਸਮਾਨਅਤਿਰਾਖਸਕੇਰਾਈਗਢਿਲਿਕਦਾਹਿ
ਲਾਯੋਹੈ॥੧੬॥ਸੈਲਸੇਅਕਾਰਲੀਕਪਿਖੇਬਲੁਪਾਰਨਹਿਰਿਤ
ਨਾਮਬਲੀਯਹਲਿਕੋਕੋਬਿਦਾਰਹੈਏਜੋਪਿਖੇਲਿਕਮਨੇਜਾਰ
ਰੋਨਿਸੀਕਨਾਮਸਰਭੁਤਨੀਜੇਕੋਟਿਯੁਥਪਿਸਿਦਾਰਹੈਏਨੁ
ਪਿਖੀਏਮਹਾਨਮਨੇਮੇਰੁਕੇਸਮਾਨਪਨਸਭਨੀਜੇਯਾਹੋਬਲ
ਕੋਨਪਾਰਹੈਏਹੀਜੁਦਸਾਨਨਸਮਾਨਨਸੁਮੇਦਵਹੈਦਵਦਸੁ
ਏਹੀਬਲਿਵਾਨਿਮੇਓਦਾਰਹੈ॥੧੭॥ਸੇਤੁਜਾਂਬਨਾਯੋਪਿਖੇਏ
ਹੀਨਲਾਯੋਵਿਸਕਰਮਕੋਕੁਮਾਰਪਾਰਬਲਕੋਨਪਾਯੋਬ
ਨਰੋਕਬਲਕੋਨਬਰੋਨੈਹੈਮਹਾਨਬਲਵਾਨਯੁਪਚੋਹਰੀਤਲਿਕ
ਚਕਦੂਰਸਹਰਾਖਸਬਗਯੋਸੁਰੀਵਪੁਰਕੈਸਿਦਾਰਕਹੋਜੇ
ਓਦਾਰਅਤਿਇਨਹੀਕੀਸੈਨਨਕੀਸਿਖਯਾਸੁਨਾਯੋਸੁਰੀਵਪੁ
ਰਕੈਸਿਦਾਰਕਹੋਜੇਓਦਾਰਅਤਿਏਹੀਕੀਸੈਨਨਕੀਸਿਖਯਾਸੁ
ਨਾਯੋ॥੧੮॥ਏਨਕੇਸੁਕੋਟਹੈਹਜਾਰਨਵਪੰਚਸਾਤਸਿਖਤੁ
ਹਜਾਰਪੁਨਿਬ੍ਰਿੰਦਸਤਮਾਨੀਯੋਸੁਰੀਵਕੇਬਜੀਰਮਤਿਮ

ਨਜੇਈਪੀਰਬਰੇਤਿਲੀਸੁਕਹੀਬਲਿਰਾਜਨਪਛਾਨੀਏਅੰਰ
 ਨਕੀਸੈਨਿਨਹਿਮੇਹਤੇਬਖਾਨੀਜਾਇਰਾਜਨਕੇਰਾਈਨਹਿਸਿਖ
 ਯਾਸੁਜਾਨੀਯੋਰਾਮਨਹਿਮਾਨੁਖਨਰਾਇਣਪ੍ਰਗਟਿਜਗਮਾ
 ਇਆਤੇਅਤੀਤਿਯਹਬੇਦਕੈਬਖਾਨੀਯੋ॥੧੯॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥
 ਭਵਕਰਤਾਕੀਸਕਤਿਚਿਤਸੀਤਾਜਗਤਸਰੂਪਾਸੀਤਾਰਾਮ
 ਬਖਾਨਯੋਜਗਤਚਰਾਚਰਰੂਪਾ॥੨੦॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ਤਾਤੇਸੀ
 ਯਰਾਮਜਗਮਾਤਤਾਤਜਨੋਂਭੂਪਤਿਨਹੀਕੇਸਾਥਕਹੋਕੈਸੇਬੈਰਠ
 ਨਯੋ॥ਜਾਨਕੀਬਿਖਾਤਜਗਮਾਤਪਹਿਚਾਨੋਓਰਤਾਕੋਹਰਿਲਿਆ
 ਯੇਦਸਕੰਡਨਾਪਛਾਨਯੋਗੀਖਣਮੈਬਿਨਾਸਹੋਇਐਸੇਜਗਜੋ
 ਇਤਿਨਮਾਹਿਖਿਣਭੀਗਰਸੁਦੇਹਕੈਬਖਾਨਯੋ॥ਪੰਚਰੂਤਦੇਹ
 ਜਗਰਾਜਨਿਕਲੇਸਗੇਹਪੰਚਬੀਸਠਤੁਯਾਹਿਮਾਹਿਪਹਿਚਾ
 ਨਯੋ॥੨੧॥ ਯਾਭੁਮਲਮਾਂਸਦੁਰਗਪਬੁਰੀਬਾਸਪੁਨਿਐਸੇਤਨ
 ਬਾਸਕਰਤੁਏਗਰਬਾਵਨੋਤਨਮੈਨਕਰੇਆਸਕੇਵਿਦਉਦਾਸ
 ਰਹੇਜਵਤੇਨਨਿਆਰੇਨਿਜਆਪਕਰੇਤਾਵਨੋਦੇਹਕੇਸੁਭੇਗਕਾ
 ਜਕਰੈਹੈਅਕਾਜਤਵਦਿਪ੍ਰਨਕੇਨਾਸਲੋਸੁਪਾਤਕਰਮਾਵਨੋਸੇ
 ਈਤੇਰੇਦੇਹਇਹਾਹਿਰੇਗੇਸਨੇਹਤਜਿਪੁੰਨਪਾਪਜੀਵਸਾਥਰੂਪ
 ਤਿਸੁਜਾਵਨੋ॥੨੨॥ ਸੁਖਦੁਖਹੇਤਪੁੰਨਪਾਪਹੈਨਿਕੇਤਪਰੇਦੇਹ
 ਜੇਗਪਾਇਪੁਨਿਆਤਮਾਨਿਹਾਰੈਹੈਕਰਮਕਮਾਉਂਫਲਯਾਂ
 ਕੇਆਗੇਪਾਉਂਪੁਨਿਦੇਹਮੈਹੀਕਾਰਜੀਵਨਬਲੋਸੁਪਾਰੈਹੈ॥
 ਆਪਮਾਤਮਾਪੀਨਜਾਨਹੋਵਤਹੈਦੀਨਪੁਨਿਜਨਮਾਬਿਨਾਸ
 ਲੋਸੁਤਬਲੋਬਿਕਾਰਹੈਦੇਹਿਕੇਭਿਮਾਨਤਜਿਆਤਮਾਅਲੇਪ
 ਰੁਜਬੇਦਐਪਰਾਨਪੁਨਿਐਸੇਹੀਉਚਾਰੈਹੈ॥੨੩॥ ਵੇਹਰਾ
 ॥ ॥ਨਿਰਮਲਸੁੱਪਵਿਗਮਾਨਫਿਕਾਚਲਾਨਾਸੀਮਾਹਿ
 ॥ਆਤਮਕੇਆਗਿਯਾਨਤੇਜੀਵਫਸੇਤਵਮਾਹਿ॥੨੪॥

੨੯੭

੨੯੮

ਸ੍ਵੈਯੰ ॥ ॥ ਸੁੱਪਸਨਾਤਨਆਤਮਜਾਨਸਦਾਤ੍ਰਾਨਿਭੂਪਤਿ
 ਤ੍ਰਿਭੁਗਮਾਂਹੀ ॥ ਹਿਤ੍ਰੇਗਨਜੇਜਨਮੂਢਰਮੇਸੁਤਐਰਮਗਾਰਸੁ
 ਦਾਰਨਮਾਂਹੀ ॥ ਨਿਰਯੇਸੁਖਤੇਪਰਿਪੂਰਣਤਨਛਾਗਸੁਕੂਕਰ
 ਸੁਕਰਮਾਂਹੀ ॥ ਸੁਖਨਾਰਿਨਕੋਸਤਤੁਲਅੰਹੈਪੁਨਿਰਾਸਤ
 ਕੂਕਰਤ੍ਰਪਤਿਮਾਂਹੀ ॥ ੨੫ ॥ ਗਿਆਨਸਹਾਇਕਦੇਹਲਹੈਪੁ
 ਨਿਐਰਦੁਜਾਤਮਤਾਜਗਮਾਂਹੀ ॥ ਭਾਰਥਖੰਡਸੁਕਰਮਮਾਂਹੀ
 ਪੁਨਿਹੈਵਿਰਲੀਭਵਮੰਡਲਮਾਂਹੀ ॥ ਕੋਵਿਦਕੰਨਸਭੇਗਭਜੇ
 ਮੁਨਆਤਮਨਸਚਹੇਭਵਮਾਂਹੀ ॥ ਤ੍ਰਿਦਿਜਹੈਇਸੁਵਿਸੁਸਵਾਸੁ
 ਤਮੂਢਨਾਜੇਉਰਮੇਭੇਗਨਮਾਂਹੀ ॥ ੨੬ ॥ ਕਬਿੰਤ੍ਰਾ ॥ ॥ ਬ੍ਰਿ
 ਥਾਗਈਆਯੁਅਬਕੀਜਯੇਉਪਾਇਕਛੁਐਰਸਭਛੇਡਾ
 ਬਿਏਕਹੀਕਮੀਜਿਯੇ ॥ ਰਾਮਹੈਪਰੇਸਉਰਧਾਰਯੇਲਿਕੇਸਸ
 ਦਾਆਪਹਾਥਜੇਰਸੀਯਾਰਾਮਹੀਕੋਦੀਜਿਯੇ ॥ ਰਾਮਪਦਸੇ
 ਵਅਬਕੀਜਿਯੇਸੁਦੇਵਜਾਨਿਪਾਪਨਮਿਟਾਇਸੁਬਿਕੁੰਠਪਾ
 ਇਲੀਜਿਯੇ ॥ ਨਾਹਿਜੇਕਮਾਹਿਪੁਨਿਅੱਧੋਗਤਿਜਾਹਿਸੁ
 ਨੁਰਾਮਕੀਨਹਾਨੁਕਛੁਅਪੁਨੇਹੀਛੀਜਿਯੇ ॥ ੨੭ ॥ ਮੇਰੇਵਾ
 ਕਮਾਨੇਮਮਹਿਤਪੈਬਖੰਨਤਵਕੀਜਿਯੇਸੁਸਾਪਸੀਗਭੁਜੇ
 ਉਰਗਮਕੋਸਰਨਜੁਆਇਤਿਨਲੇਤਹੈਬਚਾਇਉਰਗਾ
 ਪਵਾਧਿਆਇਪੁਨਿਮਰਕਤਿਸਾਮਕੋਸੀਯਕੇਸਮੇਤਨਿ
 ਤਚਾਪਬਣਪਰੇਕਰਸੇਵਸੁਗੀਵਪਾਯੇਰਾਮਨਿਜਵਾਮਕੋ ॥
 ਵਿਭੀਖਨਸੁਲਖਮਨਭੇਵਤਪਦਾਰਥਿਦਾਸਿਵਸੇਜਪੱਯਾ
 ਪੁਨਿਜੰਕੇਨਿਤਨਾਮਕੋ ॥ ੨੮ ॥ ਇਤਿਸ਼੍ਰੀਮਤਆਪਜਾਤਮ
 ਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੀਥਾਂਦੇਯੁੱਧਕਾਂਡੇਚਤੁਰਥਾਧਿਆ
 ॥ ੪ ॥ ਸ਼੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਦਾਚਾਤਿਟਕਛੀਦਾ ॥ ॥ ਸੁਸੁਨੇ
 ਸੁਕਕੇਮੁਖਵਾਕਕਹੇ ॥ ਸਮਸੁਰਮਹਾਤਮਮੇਹਦੇਹਾਉਰਗ

ਵਟਕੋਪਮਹਾਨਭਯੋ। ਸੁਨੇਤਜਲਾਇਸੁਬੋਲੁਕਹਯੋ॥੧॥
 ਸੈਯਾ॥ ॥ਐਵਕਹੈਦੁਰਬੁਧਿਮਹਾਗੁਰਕੇਸਮੇਓਪਦੇ
 ਸੁਜਨਾਵੇ॥ਮੇਂਸਭਲੋਕਨਕੋਉਪਦੇਸਕਤੁਮਮਭਾਖਤਨਾਹਿ
 ਲਜਾਵੇ॥ਮਾਰਦਯੋਅਬਹੀਤੁਮਕੋਉਪਕਾਰਸੁਪੂਰਬਤੇਮਨ
 ਆਵੇ॥ਤਾਂਕਰਰਾਖਤਹੇਤੁਮਕੋਬਪਲਾਇਕਜਾਹਿਨਫੇਰਸੁਨ
 ਵੇ॥੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਮਹਾਂਪ੍ਰਸਾਦਿਸੁਭਾਖਮੁਖਕਾਂਪਤ
 ਗਯੋਸੁਰੇਹਾ॥ਸੁਕਕੀਕਥਾਪੁਰਾਤਨੀਸੁਨੀਯੋਪਾਰਸਨੇਹਾ
 ੩॥ ਸ੍ਰੀਕੁਰਛੰਦਾ॥ ॥ਸੁਕਹੁਤੇਬ੍ਰਹਮਣਪੂਰਬਪੁਨਿਬ੍ਰਹਮ
 ਵਿਤਮਾਹਾਨਾਬਾਨਪ੍ਰਸਾਦਿਪਾਨਕਰਤਪਕੀਨਤਾਂਮਤਿਮਾ
 ਨਾ॥ਸੁਰਬਿਪਕਾਜਾਬਿਨਾਸਵੈਤਨਕੀਨਯਾਗਾਪਗਾਦੇਵਪ
 ਰੇਹਤਜਾਨਵੈਤਨਕੀਨਵੈਖਸੁਭਾਗ॥੪॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ਬੋ
 ਜ੍ਯਦਾਨਾਮਾਇਕਰਾਖਸਮਹਾਨਸੁਕਅੰਤਰਨਿਹਾਰੇਯਾਕੋਨੀਚ
 ਗਤਿਪਾਵੇਨਾ॥ਏਕਸਮੇਆਇਸੁਅਗਸਤਜੇਪ੍ਰਸਸਤਰਿਖਸੁ
 ਕਬਨਆਸੁਮਸੁਕੀਨੋਤਿਪਾਵੇਨਾ॥ਕੀਨਸੁਕਪੂਜਨਾਗਸਤਪ
 ਦਗਹੇਦੀਨਦੀਨਸੁਆਮੀ੩੮ਪ੍ਰਸਾਦਿਮੇਰੇਪਾਵੇਨਾ॥ਅਮੰਤਣ
 ਕੋਮਾਨਭਗਵਾਨਜੇਅਗਸਤਰਿਖਕਹਯੋਨਾਇਆਊਮਮਨਦੀ
 ਜਲਪਾਵੇਨਾ॥੫॥ਅਗਸਤਜੇਪਾਰੇਤਬਅੰਤਰਨਿਹਾਰੇਸੁਆ
 ਗਸਤਕੋਅਕਾਰਪਾਰਾਖਸਹੀਆਯੋਹੈ॥ਭੋਜਨਜੇਦੇਹਿਤਬ
 ਲਾਇਕੈਸਨੇਹੁਸੁਕਸਾਮਖਬਲਯੋਮੈਸੀਭਾਂਤਿਸੁਅਲਾਯੋਹੈ॥
 ਚੀਤਹੁਲਸਯੋਸੁਕਤੇਹਕੋਅਲਯੋਭੁਏਬਰਖਅਨੇਕਮਾਸ
 ਛਾਗਕੋਨਖਾਯੋਹੈ॥ਤਥਾਸੁਕਮਾਨਪੁਨਿਛਾਗਮਾਂਸਆਨਿਤਿ
 ਨਿਭੋਜਨਅਨੇਕਭਾਂਤਿਮਾਸਕੋਬਨਾਯੋਹੈ॥੬॥ਭੋਜਨਕੋਕਾਜ
 ਜਬਬੈਠੇਮੁਨਿਰਾਜਤਬਰਾਖਸਸੁਨੀਚਛਲੁਕੀਨੋਹੈਬਨਾਇ
 ਕੈ॥ਸੁਕਨਾਰਿਭੁਪਪਾਰਿਮੋਹਬਿਸਥਾਰਨਰਮਾਸਬਹੁਪੱਕ

੨੮੮
 ੨੯੯

੩੦੦

੪੦੦

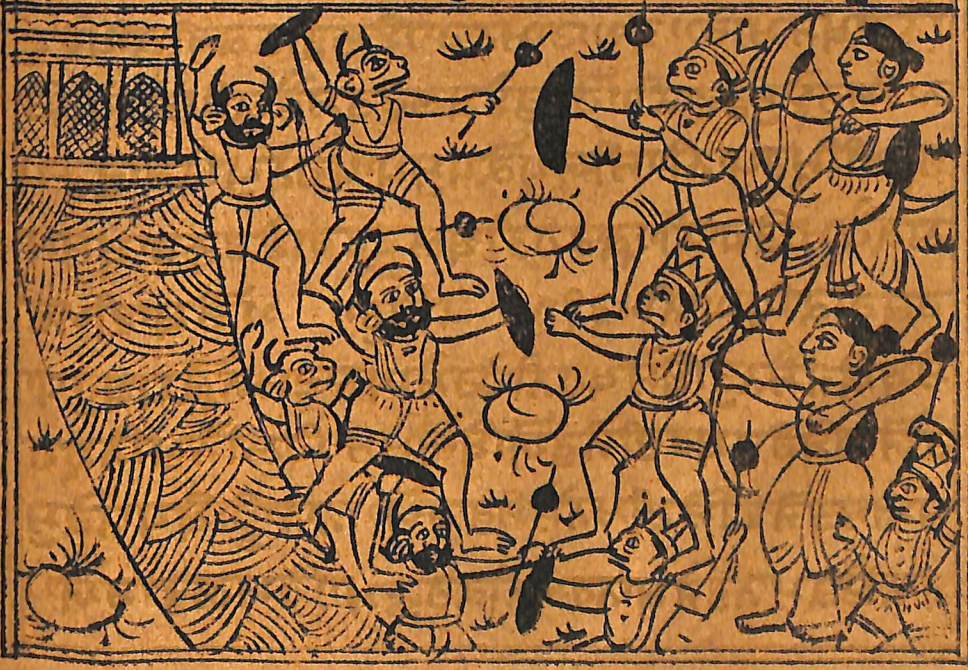
ਤਿਨਦਯੋਹਰਖਾਇਕੈ। ਫੇਰਦੁਰਗਯੋਰਿਖਹੋਰਖੁਨਸਯੋਸੁ
ਅਮੇਪਨਰਮਾਂਸਦਯੋਮਡਨਾਸਤਈਹੋਹੁਸੁਕਰਾਖਸਸੁਖਾਹਿ
ਤੁਆਘਾਇਕੈ॥੭॥ ਦੇਹਗਾ॥ ॥ਇਹਬਿਪਿਦਯੋਸ੍ਵਾਪ
ਤਿਨਸੁਕਤਕਰੁਯੋਮਹਨਾਅਗਸਤਮੁਨੀਸੁਰਪਾਸਹੀਕੀਨੋਸੁ
ਕਹਬਖਾਨਾ॥੮॥ਅਬਹੀਮੇਹਬਖਾਨਯੋਮਾਸਸੁਦੇਹਬਿਸਾਲਾ
ਤੈਸੇਹੀਤੁਮਕੇਦਯੋਦੀਨੋਸ੍ਵਾਪਕਰਾਲਾ॥੯॥ਸੁਨਿਸੁਕਵਾਕਮੁਹੁਰ
ਤਿਪਰਯੋਤਾਹਿਪਿਆਨਾਰਾਖਸਕੋਕਿਤਜਨਸਤਕੀਨੋਸੁਕ
ਹਬਖਾਨਾ॥੧੦॥ ਅਗਸਤੋਉਵਾਚਾਕਬਿੱਤੁ॥ ॥
ਤੋਰੇਅਪਕਾਰੀਕੋਈਰਾਖਸਾਬਿਕਾਰੀਦਯੋਮਾਨਸਯੋਮਾਮਮ
ਮਤਾਹੀਛਲਕੀਨੋਹੈ॥ਬਿਨਾਹੀਬਿਚਾਰਮੁਨਿਸੱਤਮਉਦਾਰ
ਮਮਧਾਰਿਉਰੁਕੇਪੁਪੁਨਿਸ੍ਵਾਪਤਵਦੀਨੋਹੈ॥ਵਚਨਹਮਾਰੇਤੁ
ਮਸਾਚੁਹੀਨਿਹਾਰੇਉਰਹੋਇਤਨਰਾਖਸਸੁਯਹੀਉਰਚੀਨੋ
ਹੈ॥ਰਾਵਣਸਹਾਇਕਰਰਾਖਸਕੀਦੇਹਪਰਸ੍ਵਾਪਅੰਤਸੁਨਮ
ਮਆਗੇਜਾਨਲੀਨੋਹੈ॥੧੧॥ਰਾਵਣਬਿਨਾਸਹਿਤਆਹਿ
ਗੇਸੁਰਾਮਜਬਲਿਕਕੇਸਮੀਪਸਤੁਬਾਂਲਰਮਿਲਾਇਕੈ॥ਰਾ
ਵਣਪਠਾਇਤੁਮਰਾਮਕੇਸਮੀਪਜਾਇਹੋਇਹਲਕਾਰੇਸੁਕ
ਪਿਖੇਂਮਨੁਲਾਇਕੈ॥ਹੋਇਸ੍ਵਾਪਅੰਤਤੁਗਵੰਤਪਦਪਾਂਹਿਤ
ਬਰਾਵਣਕੇਪਾਸਤੰਤੁਗਿਆਨਤੰਸੁਨਾਇਕੈ॥ਯੋਅਗਸਤ
ਕਹਯੋਸੁਕਾਬਿਪਦੁਖਲਹਯੋਪੁਨਿਬੇਗਤੁਯੋਰਾਖਸੁਦੇਹਪ
ਲਟਾਇਕੈ॥੧੨॥ਰਾਵਣਕੋਪਾਇਭਯੋਚਾਰੇਸੁਖਦਾਇ
ਅਬਸਾਨੁਜਨਿਹਾਰੇਰਾਮਪੁਜੀਅਭਿਲਾਖੀਏ॥ਰਾਵਣਕੋਰਿ
ਆਨਤਿਨਕੀਨੋਹੈਬਖਾਨਪੁਨਿਤਯੋਦਿਜਰਾਜਸੁਵੈਖਾਨਸਹੈ
ਸਾਖੀਏ॥ਮਾਲਵਾਨਾਮਾਯੋਰਾਖਸਮਹਾਨਮਤਿਮਾਨਵ
ਹਰਾਵਣਕੀਮਾਤਪਿਤਭਾਖੀਏ॥ਰਾਵਣਕੋਰਾਖਯੋਬਨਾਇ

ਉਪਦੇਸਤਿਨਸਾਂਤਉਰਆਤਮਾਸੁਨੀਜੇਤਾਂਕੀਸਾਖੀਏ॥੧੩॥ ੩੦੧
 ਮਾਲਵਾਨੇਵਾਚਾਕਾਬੰਤੁ॥ ॥ਸੁਨੈਦੇਤਰਾਜਮਮ ੧੦੧
 ਵਾਕਹਿਤਕਾਜਪੁਨਿਸੁਨਿਕੈਕਮਯੋਜਬਮਨੇਮੇਸੁਆਇਹੈ॥
 ਪੁਰੀਕੇਮਸ਼੍ਰੀਜਬਆਈਰਾਮਪਿਆਰੀਪੁਨਿਤਾਹਿਤਿਲਗਾਇ
 ਯੋਨਿਮਿੱਤਤੁਦਿਖਾਇਹੈ॥ਤੇਈਮੇਂਬਖਾਨੇਤੁਪਧੋਰਨਿਜਕਾਨੇਤਨ
 ਹੋਹਿਗੋਬਿਨਾਸਸਭਸੁਖਤੁਨਸਾਇਹੈ॥ਖਰਘੋਰਤੁਪੁਕਾਰੇਮੇਘ
 ਗਜੇਭੀਤਕਾਰੇਪੁਨਿਲਿਕਕੇਮਸ਼੍ਰੇਰੇਸ੍ਰਣੀਰਦਬਸਾਇਹੈ॥੧
 ੪॥ਲਿਗਮਹਾਂਦੇਵਪੁਨਿਪਾਹਿਪਰਿਸੇਵਸੁਚਲਿਤਬਹੁਤਾਂਤਿ
 ਉਤਪਾਤਕੋਦਿਖਾਇਹੈ॥ਕਾਲਕਾਮੁਸ੍ਰੇਤਦੰਤਹਾਸਤਨਿਕ
 ਰਆਗੇਗਊਅਨਕੇਮਾਹਿਸੁਤਰਾਸਭਸੁਜਾਇਹੈ॥ਮੁਖਕਾਨਿ
 ਵੱਲਅੰਮਸ਼੍ਰਰਸਾਥਯੁੱਪਕਰੇਪਨੰਗਗਰੁਨ੍ਹਸੀਗੋਕਪਕੈਲਰ
 ਇਹੈ॥ਸਬਿਕਾਟਿਕਰਾਲਕਾਲਪੁਰਖਬਿਸਾਲਪੁਨਿਕਾਰੇਪੀਰੇ
 ਰੂਪਗ੍ਰਹਓਰਨਿਰਖਾਇਹੈ॥੧੫॥ਸੁਨਤੇਸੁਆਦਿਲੈਨਿਮਿ
 ਤਤੁਅਨੇਕਹੋਇਕੁਲਰੱਛਪਾਲਹਿਤਸਾਂਤਮਬਕੀਜਿਯੋਸੀ
 ਯਸੰਤਕਾਰਪਨਸਾਥਲੈਆਪਾਰਦਸਕੰਠਅਬਹਾਥਜੇਰਾਘ
 ਵਕੇਦੀਜਿਯੋ॥ਰਾਮਜਲਸਾਈਹੈਨਰਾਇਣਸੁਜਾਨਉਰਕੋਹੇ
 ਦਸਮੰਲਸੁਤਵੈਖਨਾਹਿਕੀਜਿਯੋ॥ਆਪਸੀਮੰਦੋਦਰੀਲਵਾ
 ਇਮੇਘਨਾਦਸੁਤਪਾਇਜਾਇਪੋਰਨਿਜਪ੍ਰਾਣਬਖਸੀਜਿਯੋ॥੧
 ੬॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ਜਨਿਨਕੇਪਦਪੰਕਜਪਾਵਤਹੀਜਨਯਾਹਿ
 ਤੇਰੇਭਵਨੀਗਧਿਪਾਰੇ॥ਹੁਹਿਰਾਮਕੇਸੇਵਨਤੇਪਰਿਪਾਵਨਮਾਨ
 ਵਨਾਵਹਰਾਮਮੁਰਾਰੇ॥ਭੁਜਤੁਉਰਭਾਵਬਢਾਇਭਲੇਵਹਰ
 ਮਬਸੇਸਭਚੀਤਮਸ਼੍ਰੇਰੇ॥ਯੈਦਪੰਤੰਦੁਰਚਾਰਅਹੇਹਰਿਸੇਵਨ
 ਤੇਮਿਟੋਪਾਪਤੁਮਾਰੇ॥੧੭॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕੀਜੇਮੇਰੇਵਾਕ
 ਕੋਪਰੇਨਰਾਵਨਕਾਨਾਦੁਸ਼੍ਰਾਤਮਦਸਕੰਠਵਹੁਕਾਲਉਮਾਬ

ਲਵਨਾ ੧੯) ਕਾਬਿੱਤੁ) ॥ ਮਾਲਵਾਨਓਰਕਹੇਵਾਕ
 ਸੋਕਰੋਰਖਲਰਾਖਸੋਕਰਾਜਦਸਕੰਠਪੁਨਸਾਯੋਹੈ ॥ ਮਾਲਵ
 ਸੁਦੀਨਰਾਮਤਾਹੀਕੀਬਤਾਈਕਰੇਸੁਨੇਸਭਲੋਕਮਾਲਵਾ
 ਨਤੋਬੋਰਾਯੋਹੈ ॥ ਬਾਨਰਾਮਪੀਨਕਹੋਬਲੀਪਰਬੀਨਰਾਮ
 ਮਹਾਮਤਿਹੀਨਤਾਤਬਨਕੋਪਠਾਯੋਹੈ ॥ ਤੇਰੀਬਤਪਾਇਕਛੁ
 ਰਾਮਹੋਪਠਾਈਜਰਛੋਡਕੁਲਰੀਤਪੁਰਾਮਕੋਅਲਾਯੋਹੈ ॥
 ੨੦ ॥ ਜਾਹਿਘਰਿਮਾਹਿਅਤਿਬੂਛੇਮਤਿਨਾਹਿਕਛੁਬੀਧਜਾਨਿ
 ਤੇਰੇਸਭਵਾਕਹੋਸਹਾਰਿਆ ॥ ਅਬਛੋਰਨਉਚਾਰੋਹਾਥਦਿ
 ਲੈਪਧਾਰੇਯਹਤੇਰੇਦੁਰਵਾਕਕਾਨਜਾਰਤਹਮਾਰਿਆ ॥ ਅਯੋ
 ਸੇਸੁਨੁਗੁਨੁਵਾਨਗਏਮਾਲਵਾਨਚਾਛੋਰਾਵਣਮਹਲਕਪਿ
 ਸੈਨਕਾਨਿਹਾਰਿਆ ॥ ਜੇਈਪਾਸਆਏਸਿਗਰਾ
 ਮਕੋਪਠਾਏਸਿਗਰਾਮਜਾਇਲੋਗਇਮਰਾਵਣਉਚਾਰਿਆ ॥
 ੨੧ ॥ ਲਖਮੀਨਦਯੋਪਨੁਰਾਮਕਰਲਯੋਪੁਨਿਰਾਵਣਨਿਹਾਰ
 ਕੋਪਉਰਧਾਰਿਆ ॥ ਮਹਲਉਦਾਰਸਿਰਛੋਡਹੋਤਜਾਰਛਿ
 ਰੋਕੀਟਸਿਭਲਸੇਸੁਅਮਾਤਪਰਿਵਾਰਿਆ ॥ ਆਪੋਚੇਦਕੇ
 ਕਾਰਏਕਬਾਨਸੁਉਦਾਰਰਘੁਬੀਰਪੁਨਿਸਾਇਸੁਨਿਖੰਗਤੇ
 ਨਿਕਾਰਿਆ ॥ ਸਿਤਛੋਡਹੋਤਜਾਰਦਸਮੁਕਟਿਉਦਾਰਿਪੁ
 ਨਿਆਪਹੀਨਿਮੇਖਮਾਹਿਸਭੇਕਟਿਡਾਰਿਆ ॥ ੨੨ ॥ ਰਾਵ
 ਣਅਚੰਛਮਾਨਭਯੋਸੁਲਜਾਇਮਨਉਚਬਾਸਤਿਆਗਬ
 ਰੋਭੁੰਨਿਕੇਮਝਾਰਿਆ ॥ ਮੰਡੀਬੁਲਾਇਸੁਪ੍ਰਹਸਤਆਦਿ
 ਆਇਕਰੋਕਪਿਨਲਰਾਈਰਣਹੋਤਵੈਪਧਾਰਿਆ ॥ ਤੇਰੀ
 ਆਮ੍ਰਿਦੰਗਵਜੇਯੋਧਆਸਨਾਹਸਜੇਗਹੋਰਣਪੀਰਵਜੇ
 ਗੋਮੁਖਨਗਾਰਿਆ ॥ ਸਿੰਘਵ੍ਰੀਪਗਧਚਛਕੋਪਧਾਰੇਕ
 ਈਕਈਭਏਮਹਿਖਸੁਉਠਨਸਵਾਰਿਆ ॥ ੨੩ ॥ ॥ ਦੋ

ਹਰਾ॥ ॥ ਖੜਗਾਤ੍ਰਿਸੂਲਸੁਫਾਸਧਨੁਯਸਟੀਤੋਮਰ
 ਸਾਂਗਾ॥ ਲੈਸਤੁਦੁਆਰਨਕੋਚਲੇਪੁਰਪਾਲਨਕਸਿਤਾਂਗਾ॥ ੨੪
 ॥ ਸੈਫੁਲਾ॥ ॥ ਉਤਰਾਮਸੁਪੂਰਬਹੀਸਤੁਬਾਨਰਸਿਗਰ
 ਕੇਹਿਤਪ੍ਰੇਰਚਲਾਏ॥ ਤਰੁਪਾਫੂਓਖਾਫੂਸੁਤੁਪਰਕੋਪੁਨਿਸਿੰ
 ਗਪਹਾਰਨਹਾਥਉਠਾਏ॥ ਨਿਕਸੇਕਬਿਰਾਵਨਕੀਪੁਜਨੀਰ
 ਟਿਚਾਹਿਤੁਰੇਪੁਨਿਦ੍ਵਾਰਨਆਏ॥ ਕਪਿਰਾਪਵਕੇਹਿਤਕਾਜ
 ਸਤ੍ਰੇਚਦਲੀਕਾਵਾਸਨਪੈਕਿਲਕਾਏ॥ ੨੫॥ ਕਬਿੱਤੁ॥
 ॥ ਦੁਮਾਯੋਪਹਾਰਪੁਨਿਮੁਠਨਉਭਾਰਕਪਿਯੂਥਸੁਹਜਾਰਿਕੋ
 ਟਿਯੂਥਾਸਿਰਦਾਰਿਆ॥ ਕਿਟਿਸਤਚਾਰਪੁਨਿਜੰਗਕਿਲਕਾਰ
 ਆਏਓਕਗਫਪੋਰਲੀਨਿਚਹੋਂਕਪਿਮਾਰਿਆ॥ ਕੂਦੇਬਲਿਯਾ
 ਰਿਕਪਿਗਜੇਕਿਲਕਾਰਮੁਖਰਾਮਜੀਤਕਹੇਲਖਮੀਨਿਜੀਤਿਸ
 ਰਿਆ॥ ਰਾਜਾਸੁਗਰੀਵਕੇਸੁਜੀਤਕੇਨਿਸਾਨਬਜੇਹੋਇਬਾਤ
 ਸਾਚੁਰਪੁਨਾਥਿਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਆ॥ ੨੬॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥
 ਮੇਸੇਮੁਖਮੇਭਾਖਕਪਿਲਰੇਸੁਦੈਤਨਜਾਥਾ॥ ਕਿਉਨਲਹੇਰ
 ਟੁਜੀਤਕਪਿਸਾਥਤੁਏਰਪੁਨਾਥ॥ ੨੭॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥

੩੦੩
 ੧੦੧

ਹਨੂਮਾਨਜੀਗਦਕੁਮਦਨੀਲਨਲਸਤੁਸਰਤੁਸੁਮੇਦਵਦੁਵਿਦ
 ਪਹਿਚਾਨੀਏ। ਜਾਂਬਵਾਨਦਾਪਿਮੁਖਕੇਸਰੀਸੁਤਾਰਿਭਟਯੋਰ
 ਬਲਵੰਤਜੇਈਯੁਥਪਬਖਾਨੀਏ। ਗਢਕੇਦੁਆਰਜਾਇਚਢੇਕਿ
 ਲਕਾਰਕਪਿਚਾਰਦਿਸਰੋਕੀਦਸਕੰਠਰਾਜਧਾਨੀਏ। ਤਰਯੋਪਹ
 ਰਕੋਓਖਾਰਣਮਾਰੇਕਪਿਕਟੇਨਖਦੰਤਕਪਿਮਹਾਂਬਾਲਿਵਾਨੀ
 ਏ। ੨੮। ਰਾਖਸਉਦਾਰਸਤੁਦੁਆਰਕੋਪਧਾਰਆਏਤਿੰਡਪਾ
 ਲਪਰਸਤੁਲਾਸਿਧਾਰਿਕੈ। ਬਾਨਰਕੀਸੈਨਮਾਹਾਯੁ
 ਪੁਚਲਾਹਿਭੁਲੇਮਹਾਕੋਇਮਾਹਾਬਲਹਾਥਨਉਭਾਰਕੈ। ਪੁ
 ਨਿਬਾਂਨਰਸੁਮਾਰੇਰਾਮਜੀਤਕੋਓਚਾਰੇਂਬਲਰਾਖਸਕੋਖਾਹਿਕ
 ਪਿਭਾਟਿਕਿਲਕਾਰਕੈ। ਮਾਂਸਸੇਣਕੀਚਭਯੋਸੰਗਾਰਕੇ
 ਬੀਚਬਹੁਭਯੋਸੰਗਾਰਾਮਸੁਅਭੂਤਹੀਅਕਾਰਕੈ। ੨੯।
 ਸ੍ਰੈਯਾ। ੧। ਤੇਗਾਜਿਵਾਜਿਸਵਾਰਭਏਰਥਕਾਂਚਨਕੇ
 ਪੁਨਿਦੈਂਤਸਵਾਰੋ। ਰਾਖਸਾਸਿੰਘਭਿਰੇਰਣਮੈਸੁਦਸੋਦਿਸਮ
 ਰਹਿਮਾਰਪੁਕਾਰੋ। ਰਾਖਸਔਕਪਿਬੀਰਬਲੀਜਯਆਪਹੁ
 ਆਪਨਕੋਓਰਧਾਰੋ। ਰਾਖਸਕੋਕਪਿਬੀਰਹਨੇਕਪਿਬੀਰਨਕੋਪੁ
 ਨਿਰਾਖਸਮਾਰੋ। ੩੦। ਰਾਮਨਾਰਾਇਣਗ੍ਰੀਠਕਗੀਕਪਿਦੇਵ
 ਨਾਸਿਜਏਸੁਭਵਾਨੀ। ਹੋਤਭਏਬਲਵੰਤਸਭੈਕਪਿਭਾਂਹਿਕਰੇ
 ਜਨੁਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨੀ। ਸੀਯਪ੍ਰਕੋਪਸੁਪਾਪਹਨੇਪੁਨਿਗਵਣਪ
 ਲਕਹੈਮਤਿਹਾਨੀ। ਕ੍ਰਾਤਹਤੀਬਲਦੂਟਗਏਰਣਰਾਖਸਮ
 ਰਕਗੀਕਪਿਘਾਨੀ। ੩੧। ਕਬਿਤੁ। ੧। ਚੋਥਾਈਅਵ
 ਸੇਖਨਿਜਸੈਨਤੁਬਿਸੇਖਹਨੀਹੋਰਮੇਘਨਾਦਮਨਕੋਪਬਹੁਪਾ
 ਰਯੋ। ਬਿਰੰਚਬਰਦੀਨੋਭਯੋਬਿਯੋਮਮਾਹਿਲੀਨੋਪੁਨਿਬ੍ਰਹ
 ਮਾਸਤ੍ਰਜੇਈਸੋਈਮਨਮੈਸੰਭਾਰਯੋ। ਨਾਨਾਹੀਬਿਧਾਨਕੇਸੁ
 ਬਾਨਲੈਕਮਾਨਤਜੇਬਾਨਰਾਨੀਕਰਣਮਾਹਿਮਲਰਾਰਯੋ।

ਸਰਜਾਲਯੋਚਲਾਏਜਨੁਬਾਰਦਬਸਾਏਸੁਅਚੰਤ੍ਰਕਪਿ ३੦੫
 ਮਾਨਉਰਗਮਕੋਚਿਰਾਰਯੋ॥੩੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ੧੧ਬ੍ਰਹ ੧੫੦
 ਮਾਸਕੋਕੇਜਾਨਉਰਗਮਕੀਯੋਤਿਨਮਾਨਾਖਿਟਹਰਿਮੰਨਿ
 ਸੁਧਾਰੀਆਪੁਨਿਕੋਪੇਭਗਵਾਨ॥੩੩॥ ਕਾਬੰਤੁ॥ ੧੧ਰਾਮ
 ਕੋਪਧਾਰੇਸਮਪਾਵਕਕਰਾਰੇਬਲਬਾਨਗਦਿਖਾਰੇਹਰਿਬੋਲੇਮੁ
 ਸਕਾਇਕੈ॥ਚਾਂਪਕੋਲਿਆਇਅਬਬੇਗਭ੍ਰਾਤਪਾਇਕਰਮਾਰੇ
 ਮੇਘਨਾਦਬ੍ਰਹਮਾਸਤ੍ਰਸੁਚਲਾਇਕੈ॥ਮੇਘਨਾਦਸੁਨੇਯਹ
 ਰਾਮਕੇਬਖਾਨੇਬਚਭਯੋਸਾਵਧਾਨਉਰਰਹੇਭਰਪਾਇਕੈ॥
 ਮਾਇਕਸੁਦੈਤਖਲਕਰਤਮਨੇਕਛਲਭਯੋਭਰਭਾਰੀਗਦਲੀ
 ਕਪਸੇਧਾਇਕੈ॥੩੪॥ਰਾਮਤੋਨਿਹਾਰੀਗਿਰੀਬਾਨਕੀਸੈਨ
 ਸਾਰੀਭਯੋਦੁਖਭਾਰੀਹਨੁਮਾਨਕੋਬਖਾਨੀਆ॥ਖੀਰਨਿਪਤੀਰ
 ਇਕਫੋਣਗਿਰਬੀਗਦੇਬਸੋਖਧੀਮਹਾਨਅਬਸੋਈਬੋਲੇਆਨੀ
 ਆ॥ਬੇਗਜਾਂਹਿਭਾਈਪਥਿਬੇਰਨਲਗਾਈਕਛਬਾਨਰਜਿਵ ੦
 ਇਜਸੁਹੋਇਤੇਮਹਾਨੀਆ॥ਵਾਯੁਕੇਕੁਮਾਰਚਲੇਬੇਗਸੁਪਧ ੦
 ਰਪਥਿਰਾਮਚੇਦਆਇਸੁਸੁਸੀਸਪਰਿਮਾਨੀਆ॥੩੫॥ਇ
 ਟਹੀਪਹਾਰਕੋਉਖਾਰਕਪਿਆਨੇਸਭਬਾਨਰਜੀਵਾਇਗਿਰ
 ਭਹਾਂਪਹੁਚਾਯੋਹੈ॥ਪੂਰਬਸਮਾਨਨਾਦਭੈਰਵਮਹਾਨਕਪਿ
 ਗਾਜੇਬਲਵਾਨਦਸਕੰਠਸੁਨਿਪਾਯੋਹੈ॥ਵਿਸੇਮੇਅਪਾਰਭ
 ਯੋਰਾਵਣਮਸ਼ਾਰਉਰਪਾਇਦੁਖਭਾਰੀਮੁਖਵਾਕਯੋਅਲਾਯੋ
 ਹੈ॥ਰਾਘਵਮਹਾਂਨਮੋਰੋਬੈਰੀਬਲਵਾਨਜਗਦੇਵਤਾਬਨਯੋ
 ਗਫਲੀਕਚਦਾਯੋਹੈ॥੩੬॥ਮਮਸੈਨਕੋਸਿਦਾਰਸਭਚਢੇ
 ਨਾਬਿਚਾਰਕਰੈਰਾਮਬਧਕਾਜਅਬਏਹੀਉਰਆਨੀਆ॥ਮੰਤ
 ਰੀਸੁਭਾਈਮੇਰੇਜੇਈਸੁਖਦਾਈਸਭਸੰਗਰਸਿਮਿਤਿਜਾਂਹਿ
 ਆਇਸੁਕੋਮਾਨੀਆ॥ਜੇਈਨਹਿਜਾਂਹਿਰਹਿਭੂਮਿਤੇਰਾਂਹਿ

੩੦੬
੧੦੫

ਪੁਨਿਰਹੋਪਰਮਾਹਿਨਿਜਪ੍ਰਾਣਹਿਤਠਾਨੀਆਤਿਨਕੋਸੁਮਾਰੋ
ਨਿਜਦੇਸਤੇਨਿਕਾਰੋਮਤਿਭੁਈਤਿਨਹਾਨਮਮਾਇਸੁਨਮਾਨੀ
ਆ॥ ੩੭॥ ਸੁਨਿਕੈਭਵਾਨੀਸਭਰੇਦਸਕੰਠਬਾਨੀਕੋਵਿਦਸੁਪੀ
ਰਰਣਚਲੇਆਸਿਧਾਰੀਆਅਤਿਕਾਇਐਪ੍ਰਸਤਮਹਿਨਾ
ਦਸੁਮਹੋਦਰਹੈਰਾਵਣਕੀਸੈਨਕੋਜਿਭਾਖੀਏਸਿਦਾਰੀਆਦੇ
ਵਸੋਤ੍ਰਏਕਪੁਨਿਦਸਰੋਨਿਕੁਭਸੁਨਿਤੀਸਰੋਸੁਗਾਂਤਿਕਨਰਾਂਤਿ
ਕਹੈਚਾਰੀਆਐਰਜੇਈਬੀਰਬਲਵੰਤਰਣਪੀਰਕਪਿਲਰਨ
ਕੇਹੋਤਚਲੇਸੈਕੋਹੋਜਾਰੀਆ॥ ੩੮॥ ਬਾਂਨਰਕੀਸੈਨਪਸਿ
ਰਾਖਸਅਪਾਰਬਲਮਾਰੇਕਪਿਧਾਇਬਲਆਯੁਪਚਲਾਇ
ਹੈ॥ ਤ੍ਰਿਸੁਲਭਿੰਡਪਾਲਬਾਨਖਡੂਗਕਰਾਲਸੁਬਿਸਾਲਭੁਜਿ
ਤਾਨਤਾਂਨਪਰਸੁਬਗਾਇਹੈ॥ ਐਰਸੁਅਨੇਕਭਾਂਤਿਅਸਤ੍ਰਨਕੋ
ਪਾਤਕਰੋਮਾਰਕਪਿਯੁਥਪਸੁਭੁਮਿਮੇਗਿਗਾਇਹੈ॥ ਬਾਨਰਉ
ਖਾਰਕੋਪਹਾਰਤਰੁਸ਼ਿੰਗਮਾਰੋਮੂਠਕੋਪ੍ਰਹਾਰਨਖਕਾਰਿਕਾਰਿਖਾ
ਇਹੈ॥ ੩੯॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਨਖਵੰਤਨਮੂਠਚਲਾਇਪਨੀ
ਵਰਗਾਖਸਕੋਕਪਿਪ੍ਰਾਨਨਿਕਾਰੋਪੁਨਿਗਾਮਹਨੇਰਣਰਾਖਸਕੋ
ਚਿਤਕੋਚਿਤਸੁਰਯਕੋਸੁਤਮਾਰੋ॥ ਹਨੁਮਾਨਹਨੇਪੁਨਿਐਰਕਪਿ
ਸਨਰਾਖਸਕੋਸਿਰਮੇਤਰਣਾਰੋ॥ ਰਾਪੁਨਾਇਕਤੇਜਸੁਪਾਇਭ
ਲੇਕਪਿਹੋਇਬਲੀਰਣਮੇਕਿਲਕਾਰੋ॥ ੪੦॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥
ਰਾਮਪ੍ਰਭਾਵਾਬਿਹੀਨਜੇਰਾਖਸਉਮਮਲੀਨਾਕਪਿਸਮਕੈਸੇ
ਹੋਇਬਲੁਸੀਗਰਭੁਏਸੁਦੀਨ॥ ੪੧॥ ਸਰਬੇਸੁਰਪੁਨਿਸਰ
ਬਮਯਸਰਬਾਬਿਧਾਤਾਜੋਇ॥ ਮਾਯਾਮਾਨੁਖਵੈਸਧਰਕਰੋਬਿ
ਰੰਬਨਸੋਇ॥ ੪੨॥ ਸਦਾਸਾਚਿਦਾਨੰਦਮਯਰਾਮਬਖਾਨੇਬੇਦ
॥ ਮਾਇਆਰਣਲੀਲਾਕਰੋਸਦਾਰੋਹੋਨਿਹਖੇਦ॥ ੪੩॥
ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੋਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਦੇ

ਯੁੱਧਕਾਂਡੇਪੰਚਮੋਧਿਆਇ॥੫॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚਾਸ੍ਵੈ
 ਯਾ॥ ॥ਸੁਨਿਕੈਰਣਮੰਡਲਸੈਨਹਨੀਅਤਿਕਾਇਸੁਆਦਿਮ
 ਹਾਂਬਲਧਾਰੀ॥ਅਨਰਾਵਣਕੋਦੁਖਤਾਪਭਯੋਉਰਭੀਤਰਕੋਪ
 ਭਯੋਪੁਨਿਭਾਰੀ॥ਪੁਰਿਪਾਲਨਕੇਹਿਤਥਾਪਧਰੇਮਘਵਾਜਿਤਪੂ
 ਰਸੁਲੋਕਮਸ਼੍ਰਾਣੀ॥ਭਿਰਣੇਰਣਰਾਮਸੇਆਪਗਯੋਸਿਗਰਬਸ
 ਲੈਬਡੇਬਲਕਾਰੀ॥੧॥ਸਿਧੀਦਨਮਾਹਿਅਰੂਰੂਭਯੋਕਰਆਯੁ
 ਧਯੋਸਭਅਸਤ੍ਰਸੰਭਾਰੇ॥ਰਾਘਵਉਪਰਦੋਰਪਰੇਦਸਕੰਪਰਮਾ
 ਹਮਾਰਪੁਕਾਰੇ॥ਭੀਮਭੁਜੰਗਮਸੇਸਰਲੈਕਪਿਬੀਰਬਲੀਰਣ
 ਮੰਡਲਮਾਰੇ॥ਔਰਨਕੀਗਤਿਕੋਨਗਨੇਸੁਗਰੀਵੁਗਿਰੇਰਣ
 ਰੁਮਿਮਸ਼੍ਰਾਣੇ॥੨॥ਪਾਣਿਗਦਾਗਣਿਮਾਹਿਖੜੇਸੁਾਵੇਭੀਖਣਰ
 ਵਣਨੈਨਨਿਹਾਰੇ॥ਮੇਦਾਨਵਦਾਜਦਈਸਕਤੀਸੁਾਵੇਭੀਖਨ
 ਓਰਹਨੀਰੁਖਭਾਰੇ॥ਪਾਵਕੋਕੇਮੁਖਮਾਹਿਵੇਮੈਜਾਨੁਆਯੁਾਵੇ
 ਭੀਖਨਪ੍ਰਾਣਨਿਕਾਰੇ॥ਰਾਮਅਭੈਇਨਕੋਸੁਦਯੋਬਪਲਾਇਕ
 ਨਾਲਖਮੀਨਿਬਿਚਾਰੇ॥੩॥ ਸ਼ਿਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਪਿਖਆਵਤੀ
 ਵਹਸਕਤਿਲਖਮਣਮੈਸੇਮੁਖੇਬਖਨਾ॥ਪਰਪੀਰਵੀਰਯਵੇ
 ਰਲਖਮਣਹਾਥਲਈਕਮਾਨਾ॥ਰਾਮਭਗਤਿਵੇਭੀਖਣੇਕੇਖ

੩੦੮
੫੦੧

ਹੈਆਗੇਜਾਇ। ਅਕਿਪਮੇਰਸਮਾਨਸੁਦਰਮੇਸਡੀਲਸੁਹ
 ਈ। ੪। ਸਾਸਕਤਿਲਖਮਣਦੇਹਮੇਅਮੇਘਪੈਠੀਧਾਇ। ਸ
 ਕਤਿਮਾਇਆਈਸਕੀਖਿਣਮਾਹਿਲਏਉਪਾਇ। ਸਭਸਕ
 ਤਿਕੇਅਧਾਰਲਖਮਣਹੇਮਹਾਤਮਰੂਪਾਕਿਯਾਕਪਟਿਸਕਿ
 ਤਸੁਕਰਸਕੇਵਹਿਸੇਸਹਰਿਤਨੂਪਾਤਥਾਪਿਮਾਨੁਖਰੂਪਲੀ
 ਨੇਤ੍ਰਏਤਤਿਅਨੁਸਾਰ। ਤਨਰੁਈਗਿਰਜਾਮੂਰਛਾਵਹਿਗਿਰੇਭੂ
 ਮਿਮਝਾਗ। ਦਸਕੰਠਧਾਯੇਲੇਨਕੋਨਹਿਤੋਲਯੇਕਰਜਾਇ।
 ਬਲਲਾਇਰਾਵਣਹਯੇਪੁਨਿਰਹਯੇਉਰਬਿਸਮਾਇ। ੬
 ਸਰਬਜਗਕੋਸਾਰਜੇਪਰਮੇਸੁਰਮਾਹਿਵਿਰਾਜਾ। ਕਿੰਹਗੁੰਤਿ
 ਰਾਂਕੋਤੋਲਈਲਪੁਰਾਖਸਾਂਕੋਰਾਜਾ। ਗਹੀਤਕਾਂਮੇਲਖਮਣੋ
 ਪਿਖਰਾਵਣਹਨੁਮਾਨ। ਕੁਪਿਮੁਸਟਿਛਾਤੀਮਾਰੀਆਵਹਲਗੀ
 ਬੱਜਸਮਾਨ। ੭। ਮੁਠਕੇਪ੍ਰਹਾਰਾਵਣਗਿਰੇਭੂਮਿਮਝਾਗ।
 ਮੁਖਨੈਨਕਾਨਸੁਜਾਇਲੇਹੁਝੇਮੇਨੇਪਹਾਗ। ਦਸਕੰਠਨੈਨਸੁਪੁ
 ਮਯਾਪੁਨਿਖਵੇਰਥਾਢਿਗਜਾਇ। ਹਨਮਾਨਲਖਮਣਪਾਇਕੈ
 ਢਿਗਲਏਹਾਥਉਠਾਇ। ੮। ਨਰਾਜਛੰਦਾ। ਸੁਰਾਮਕੇ
 ਸਮੀਪਬਹੁਮਾਹਿਧਾਰਮਾਨਯੋ। ਹਨੁਮਤਿਸੁਹਾਰਦੇਸੁਭਕਤ
 ਸੇਸਜਾਨਯੋ। ਲਪੁਤੱਭਵਪਾਇਓਅਜੇਸਰੂਪਭਾਰਿਆਨ
 ਰਾਇਨਾਸਜਾਨਕੈਭਈਸੁਸਾਂਗਨਿਆਰਿਆ। ੯। ਭੁਜਾਸੁ
 ਬੀਸਸਯੀਦਨੇਪਸੀਸੁਬੇਗਪਾਇਕੈ। ਸੇਨੇਸੁਪਾਇਸਿਗਯਾ
 ਰਖੇਸਕੋਪਪਾਇਕੈ। ਸੁਚਾਂਪਹਾਥਮੇਲਯੇਸੁਰਾਮਓਰਪਾਇਓ
 ਮਨਿਹਾਰਰਾਮਕੋਪਯੇਉਮਾਹਨੁਬੁਲਾਇਓ। ੧੦। ਹਨੁਮ
 ਤਿਅਰੂਢਰਾਮਸਯੀਦਨੇਸੁਰਾਵਣਾਪਰੇਸੁਰਾਮਪਾਇਕੈਸੁ
 ਹਾਹਿਮੇਘਸਾਂਵਣੋ। ਟੱਤਕਾਰਚਾਂਪਕੋਸੁਰਾਮਹਾਥਲੈਕ
 ਰੋਮਨੇਸੁਰੇਸਬੱਜ੍ਯੁਨੀਅਕਾਸੈਹੋਭਰੇ। ੧੧। ਗਿਭੀਰਰਾਮਬੇ

ਲਕੋਰਖੇ ਸਕੋ ਸੁਨਾਇ ਹੈ॥ ਕੁਜਾਂਹਿ ਰਾਖ ਸਾਧਮਾ ਖਿਣੈ ਕਤੂੰਗ
ਇਹੈ॥ ਸਮੀਨਿ ਹਾਰੋ ਸਦਾ ਕਰੇ ਅਨਿਸ੍ਰ ਮੇਰਿਆ॥ ਕੁਜਾਂਹਿ ਨੀਚ
ਭਾਗ ਕੇ ਕੋਟੇ ਸੁਸੀਸਤੋ ਰਿਆ॥ ੧੨॥ ਸੁਜਾਂਹਿ ਬਾਂਛਿ ਸੋਹੇ ਸੁਰਾਖ
ਸਾਯਮਾਲਯੋ॥ ਗਏ ਅਨੇ ਕਵੈ ਬਲੀ ਸੁਤਾਹਿ ਮਾਹਿ ਚਾਲਯੋ॥
ਸੁਕੇ ਕਸੀ ਕਿਨੈ ਦਨਾਹੇ ਸੁਵਾਹ ਸਾਇਕੈ॥ ਖਿਣੈ ਕਠਾਢਯੋ ਹੋ
ਨਜਾਇ ਤੂੰ ਪਲਾਇਕੈ॥ ੧੩॥ ਸੁਰਾਮਵਾਕਯੋ ਸੁਨੇ ਸੁਮਾਰਤੀ ਨਿਯ
ਰਕੈ॥ ਦਸਾਂ ਨੇਨਹਨੁ ਹਨੇ ਸੁਚਾਪ ਬਾਣਮਾਰਕੈ॥ ਸੁਬਾਣਤੀ ਖਣਿ
ਹੋਤੇ ਹਨੁ ਨਤੇ ਜਹਾਰਿਯਾ॥ ਵਿਵਰਪਤੇ ਜਗਾਜੀਆ ਸੁਵਾਯੁ ਕੇਕ
ਮਾਰਿਯਾ॥ ੧੪॥ ਤਬੈ ਸੁਹੇਗ ਮਾਰਤੀ ਭਏ ਬ੍ਰਣਿ ਸੁਭਾਰਿਆ॥ ਸੁਰ
ਦ ਕੇ ਸਮਾਨ ਰਾਮਕੋ ਧਰੀਤਧਾਰਿਆ॥ ਤੁਰੇਗ ਸੂਤੁ ਸਯੀਦਨੀ
ਪੁਜੀਧਨੁ ਸੁਹਾਇਆ॥ ਪਤਾਕਛਤ੍ਰ ਕਾਟਿ ਰਾਮ ਬਾਣਕੈ ਬਗਾ
ਇਆ॥ ੧੫॥ ਸੁਫੇਰ ਰਾਵਣਹਨੇ ਸਰੇ ਕਲੈ ਸਰਾਸਨੀ॥ ਸੁਬੱਸਕੈ
ਮਹੀਧਰੇ ਹਨੇ ਜਿਉ ਪਾਕਿ ਸਾਸਨੀ॥ ਸੁਰਾਮ ਬਾਣਕੈ ਹੋਤੇ ਚਚਾ
ਲਮੇ ਹਰਾਵਣੇ॥ ਗਿਰੇ ਸੁਚਾਪ ਹਾਥਤੇ ਸਮੀਖਰਾਮ ਲਾਵਣੇ॥
੧੬॥ ਸੁਅਰਧਚੇ ਦੁਬਾਣਕੈ ਚਿਛੇ ਦਕੀਟ ਮੁਤਮੀ॥ ਲਮੈ ਸੁਰੂ
ਮਿਮੇ ਪਰੇ ਮਨੇ ਰਵੀਅਨੁਤਮੀ॥ ਸੁਰਾਮ ਆਗਿਆ ਦਈ ਸੁਬਾਣ
ਦੇਹਤੇ ਦਲੀ॥ ਪਸੇ ਸੁਲਕਜਾਇਕੈ ਸੁਪ੍ਰਾਤਪੇਖੀਯੋ ਬਲ॥ ੧੭॥
ਸੁਰਾਮ ਬਾਣਕੈ ਹੋਤੇ ਸੁਦਰਪ ਰਾਵਣੇ ਗਯੋ॥ ਸੁਭਾਗਲਿਕੇ ਮੇਗ
ਯੋਲਜਾਇ ਮਾਨਸੋਭਯੋ॥ ਸੁਰਾਮ ਕੂਤਕੋ ਪਿਖੇ ਸੁਮੁਰਛੇ ਪਰੇ ਪਰੇ
ਮਾਨੁਖ ਭਾਵਪਾਇਕੈ ਬਿਲਾਪ ਰਾਮਜੀ ਕਰੇ॥ ੧੮॥ ਹਨੁ ਮ
ਤਿਬਖਾਨੇ ਸੁਲਖਮਣਿ ਜਿਵਾਈਯੋ॥ ਮਹੀਖਪੀ ਸੁਮਾਨਬੇ
ਗਛੀਲ ਨਲਗਾਇਯੋ॥ ਸੁਬਾਨਗਾਂਧਿਵਾਇਟੇ ਗਾਂਧਿਪੀ
ਲਿਆਇਕੈ॥ ਤਬੇਤਿ ਭਾਖਿ ਮਾਰਤੀ ਚਲੇ ਸੁਬੇਗਧਾਇਕੈ॥ ੧
੯॥ ਕਬਿੰਤੁ॥ ਮਵਾਯੁ ਬੇਗਗਯੋ ਨਲਸਾਗਰ ਕੇ ਪਾਰਿਪ

ਯੋਯੋਹੀਸਮਾਚਾਰਹਲਕਾਰੇਲਖਪਾਯੋਹੈ। ਰਾਜਨਕੇਰਾਈਰ
ਘੁਬੀਰਹਿਤਭਾਈਸੁਬੁਲਾਇਹਨੁਮਾਨਖੀਰਸਾਗਰਪਠਾਯੋਹੈ
॥ ਬ੍ਰਾਤਕੇਜਿਵਾਂਹਿਸੁਮਹੰਖਪੀਅਨਾਹਿਯਹਸੁਨੀਦਸਕੀਠਹ
ਲਕਾਰੇਸੁਸੁਨਾਯੋਹੈ। ਭਾਈਚਿੰਤਉਰਭਾਰੀਗਯੋਗਾਤਿਕੇਮਝ
ਰੀਕਾਲਨੇਮੀਕੇਅਵਾਸਸੁਉਦਸਦੁਖਪਾਯੋਹੈ॥ ੩੦॥ ਏਕਲੋ
ਨਿਹਾਰਆਯੋਭੋਨਕੇਮਝਰਦਸਕੀਠਸਿਰਦਾਰਕਾਲਨੇਮੀ
ਬਿਸਮਾਯੋਹੈ। ਜੇਰਕਰਦੇਉਪੁਨਿਰੁਰੇਉਰਸੇਉਕਰਪੂਜਾ
ਅਰਘਾਦਪੁਨਿਆਗੇਯੋਅਲਾਯੋਹੈ। ਰਾਖਸਕੇਰਾਜਕਰੋ
ਕੋਨਅਬਕਾਜਮੁਰਾਤਿਕੋਇਕੇਲੋਗਿਹਕਾਹੇਮਮਾਯੋਹੈ
॥ ਉਰਦੁਖੀਅਤਿਦੀਨਮਨਹਾਵਨਮਲੀਨਸੁਬੁਲਾਇਕਾਲਨੇ
ਮੀਕੋਹਿਮਾਲਜਮਲਾਯੋਹੈ॥ ੨੧॥ ਕਲਬਲਵਾਨਮਮਦੁਖ
ਰੋਮਹਾਨਭਯੋਮਾਰਣਸਾਂਗਰਾਮਭ੍ਰਾਤਮਮਮਾਰਿਯੋ। ਮਹਾ
ਬੇਗਵਾਨਲੇਨਮੀਖਪੀਮਹਾਨਪੁਨਿਤਾਂਹਿਕੇਜੇਵਾਨਿਹਿਤੁਹ
ਨੂਹੈਪਾਰਯੋ। ਨਬਿਪਨਾਜੇਉਹੋਇਤਿਨਕਰਕਾਜਸੇਇਤੁਮਮ
ਹਾਂਮਤਿਮਾਨਕਾਜਬਨੇਗੋਸਵਾਰਯੋ। ਮਾਇਆਮੁਨਿਭੇਸੰਪ
ਰਹਨੁਮਾਨਮੇਹਕਰਕਾਲਕੋਬਿਤਾਇਆਉਮੰਦਰਮਝਰਯੋ
॥ ੨੨॥ ਰਾਵਣਕੀਸੁਨੀਬਨੀਕਾਲਨੇਮੀਹੁਬਖਾਨੀਸੁਨੀਯੋ

ਲੀਕੇਸ ਬਾਤੋ ਤੇ ਹਿਕੋਉ ਚਾਰੋਹ। ਕਾਜ ਤੇ ਸਵਾਰੋ ਨਹਿ ਆਪਨੇ ਬਿਚਾਰ ॥
 ਰੇਕ ਛੁੱਟੇ ਹਿਹਿ ਤੁਕਾਜ ਨਹਿ ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਜ ਪਾਰੋਹ। ਮਹੀਚ ਬਨਹਾਰ ॥
 ਲੋਸੇਈ ਹੋਇ ਗੋਹਵਾਲ ਮਾਥਿ ਨਹੀ ਸੀਦੇਹ ਪਾਥਿ ਤਾਹੀ ਕੇ ਪਧਾਰ ॥
 ਹੋਂ ਬੁਰੋ ਜਿਨ ਮਾਨਕ ਛੁਕਰਤ ਬਖਾਨਹਿ ਤੋਹ। ਇਗੋ ਤੁਮਾਰੋ ਮ ॥
 ਨਮੋ ਸੇਹੀ ਬਿਚਾਰੋਹ ॥ ੨੩ ॥ ਹਨੇ ਸੁਤਰਾਈ ਕੁਲ ਰਾਖ ਸਕੀਘ ॥
 ਈਅ ਬਜੀਵੇ ਨੇ ਸੁਕਾਜ ਦਸ ਕੰਡਨ ਨਿਹਾਰਯੋ। ਜਾਨ ਕੀ ਸੁਕਾਜ ॥
 ਤੇਰੇ ਕਾਜ ਨਹਿ ਕਿਤੇ ਸੁਨਿਆਪਨੇ ਸਹੀ ਰਜ ਰੂਪ ਕੈ ਬਿਚਾਰ ॥
 ਯੋ। ਸੀਯ ਰਾਮ ਦੀ ਜੀਯੇ ਵਿਭੀ ਪਟ ਕੋਲੀ ਕਰਜਤ ਪੋ ਬਨ ਬੀ ॥
 ਚਦ ਸਕੰਡ ਰੂਪ ਪਾਰਯੋ। ਪ੍ਰਾਤ ਜਲਨ ਯੋ ਕਿਤ ਨੀਤ ਕੀ ਕਮ ॥
 ਯੋ ਅਬਤਾਰ ਰਾਜ ਸਾਜ ਮੁਨਿਭੇ ਸਕੋ ਸਵਾਰਯੋ ॥ ੨੪ ॥ ਸਿਕ ॥
 ਰਛਿਦਾ ॥ ਾਏ ਕਾਂਤ ਠੋਰ ਸੁਬੈ ਫਨੀ ਕੋ ਆਸ ਨੀ ਕੁਸਧਾਰਾ ਵਿਖੇ ॥
 ਜੇ ਪ੍ਰਤਿਬਿਧ ਕਾਸ ਭਰੇ ਹਉਰੇ ਟਾਰਾ ਰੋਕ ਇਝੈ ਆਪਨੇ ਪੁਨਿਆ ॥
 ਨ ਆਤਮ ਮਾਂਗਹ। ਨ ਇਹ ਰੁੱਤਿ ਕੀ ਜੇ ਲਿਕ ਪਤਿ ਸਭ ਪਾਪ ਤੇ ਮਿਟਜੋ ॥
 ਹਿ। ੨੫ ॥ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਨਿਯੋ ਆਤਮਾ ਨਿਸਪਾਪ ਲੋਗ ਬਿਚਾਰਾ ॥
 ਸਿਸਾਰ ਥਾਵਰ ਜੇ ਗਮੇਤ ਨੁਬਾਧਿ ਇਝੈ ਧਾਰਾ ਆਬ੍ਰਹਮਾ ਤਿ ॥
 ਟਪੁ ਯੀਤ ਸੁਨੀਯੇ ਦੇਖਿਏ ਪੁਨਿ ਜੋਇ। ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਮਾਇਆ ਭਾਖਿ ॥
 ਯੋ ਇਹ ਰੁੱਤ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਕੋਇ ॥ ੨੬ ॥ ਜਗਜਨ ਮਾਇਸਾ ਬਿਤਨਾ

੩੧੧
 ੫੧

੩੧੨
੧੧੧

ਸਕਿਯਹਆਹਿਕਰਨੇਹਗਾਲਾਲਕਿਸਨਸੁਪੇਦਪਰਜਾਰਚੇ
ਬਹੁਬਿਸਤਾਗਕਾਮਕੋਪਸੁਲੋਭਆਇਕਆਹਿਪੁਤਮਹਾਨਾ
ਇਸਾਸੁਤ੍ਰਿਸਨਕੰਨਕਾਦਸਕੰਠਲਹਪਛਾਨ॥੨੭॥ਨਿਜਗੁਰ
ਦਿਖਾਇਸੁਆਤਮਾਕੋਮੋਹਦੇਵੇਡਾਗਾਅਰਪੈਹੈਪੁਨਿਆਤਮਾ
ਮਿਆਪਨੇਬੇਕਾਗਾ॥ਦਸਆਪਨੇਕਰਤਾਹਿਕੋਪੁਨਿਕ੍ਰੀੜਹੈਮਿਲਤਾ
ਹਿ॥ਸੁੰਧਆਤਮਜਾਮਿਲੇਦੁਖਪੇਖੈਹੈਨਿਜਮਾਹਿ॥੨੮॥ਕੁਲਾ
ਇਆਪਨਾਪਕੋਨਿਜਆਤਮਾਸੁਪਰੇਸਾਮਾਇਯਾਗੁਣਮੋਹਿਯੋ
ਬਹੁਪਾਇਜਗਤਕਲੇਸਾ॥ਜਬਮਿਲੇਸਾਚੇਗੁਰੂਕੋਵਹੁਕਰੇਬੋਧ
ਉਦਾਗਾਨਿਵਿਰਤੁਦਿਸੁਨਿਜਾਤਮਾਦਸਕੰਠਲੇਤਨਿਹਾਰਾ॥੨੯॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜੀਵਨਮੁਕਤਿਸੁਹੋਵਈਤਿਆਗੇਬੀਧਿਨਿਸੇ
ਇਆਪੁਕਿਰਜੇਗੁਣਭਾਖਿਯੋਰਹੇਨਤਾਂਮੈਕੋਇ॥੩੦॥ ਸਿਕਰਛੰ
ਦਾ॥ ॥ਦਸਕੰਠਤ੍ਰਿਨਿਜਆਤਮਾਕੋਏਵਲੇਹੁਬਿਚਾਰਾਕਿਕਾਇ
ਏਆਪਨੇਅਬਰਜੋਸਗਲਾਬਿਕਾਗਾਪੁਕ੍ਰਿਤਭਿੰਨਸੁਆਤਮਾਕੋਪੇ
ਖੈਹੈਮਨੁਲਾਇ॥ਦਸਕੰਠਸਾਚੀਭਾਖਿਯੋਸਤਬਿਧਤੇਮਿਟਜਾਇ
॥੩੧॥ ਗੀਯਾਮਾਲਗੀਛੰਦਾ॥ ॥ਧਿਆਇਨਿਰਗੁਣਨਾਂਸ
ਕੇਤਬਸਗੁਣਾਧਿਯਾਨਹਿਕੀਜਿਯੋਲਿਕੇਸਿਤੇਹਿਤਭਾਖਿਯੋਆ
ਬਮਾਨਸੇਈਲੀਜਿਯੋਗਿਦਿਪਦਮਕੋਸਸੁਹੋਮਪੀਠੇਜਫੇ
ਮਾਣਿਗਾਣਿਸੋਭਈ॥ਮਿਦੁਵਿਛੋਸੁਛਾਵਿਛਾਂਵਣੇਪਖਦੇਵਤ
ਮਨਲੋਭਈ॥੩੨॥ ਸਿਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਤਹਜਾਨਕੀਸਹਰਾ
ਮੈਬੈਠੇਦਾਮਨੀਪਨਸਿਯਾਮਾਵੀਰਆਸਨਕੰਜਾਏਗਪਟਚਿ
ਲਾਅਭਿਰਾਮਾਕ੍ਰੀਟਹਾਗਕਿਯੁਰਕੋਸਭਨੁਪਰਾਂਸੁਨਕਾਹਿ॥ਕ
ਰਕਟਕਸੁਦਰਸੋਭਈਬਨਮਾਲਗਾਲਿਲਸਕਾਂਹਿ॥੩੩॥ਲਾ
ਖਮਣਫਰੇਕਰਦੇਪਨੁਰਘੁਬੀਰਸੇਵੇਨੀਤਾਇਹਭਾਂਡਿਰਾਂਵਣ
ਧਿਆਇਤ੍ਰਿਪਰਮਾਤਮਾਕੋਚੀਤਾਪਰਾਭਗਾਤਿਸੁਕੀਜਿਯੋਸਭ

ਬਿਪਤੋਮਿਤਿਜਾਇ। ਚਰਿਤ੍ਰ ਸੁਨਿਤ੍ਰ ਰਾਮ ਕੇ ਦਸਕੰਠ ਨਿਜਮ
ਨੁਲਾਇ। ੩੪॥ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਤਿਪੁਰਬ ਪਾਪਤੋ ਖਿਣੈ ਕੇ ਮੇਮਿਟਜ
ਇਆਗਿਨ ਮੇਜਿਮ ਤਿਲਹਾਂ ਸਪਤੀਨਾਂ ਠਹਰਾਇ। ਭੁਜਗਾਮ ਪੁ
ਰਣਏ ਕਤ੍ਰਿ ਪੁਨਿਤਿ ਆਗਵੈ ਰਮਾਨਾਨਿਜ ਭਗਤਿ ਯੁਕਤਿ ਸੁ
ਰਾਮ ਭੁਜਿਯੇ ਪੁਰਖ ਜੋਇ ਪੁਰਾਨ। ੩੫॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤਾਪ
ਯਾਤਮ ਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾ ਮਹੇਸੁਰ ਸੰਬਾਏ ਲੁੱਧ ਕਾਂਡੇ ਖਸਟ ਮੇ
ਧਿਆਇ॥ ੬॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦਵ ਉਦਾਚ॥ ਗੰਏ ਹਰਾ॥
ਕਾਲਨੇ ਮਕੇ ਵਾਕੁ ਸੁਨਿਕ ਹੇਜੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਗ। ਰਾਵਣ ਕੇ ਦੁਖ ਭ
ਯੋ ਉਰ ਕੋ ਪਭਯੋ ਪੁਨਿਭਾਗ॥ ੧॥ ਕਾਬਿੰਭੁ॥ ਯਕਰੇ ਫ਼ਿਗ
ਲਾਲ ਉਰ ਕੇ ਪਤੁ ਬਿਸਾਲ ਭਯੋ ਤਾਤੇ ਪ੍ਰਤਮਾਹਿਜ ਨੁ ਸੰਭਰ ਸੁ
ਭਰਯੋ॥ ਹਨੰ ਅਬਤੋ ਹਤਵ ਆਇ ਸੁਨ ਕਰੀ ਮੇਹ ਰਾਮ ਕ ਛੁਦਯੋ
ਤਾਤੇ ਮੇਸੇ ਸੁਉਚਾਰਯੋ। ਰਾਘਵ ਕੇ ਦਾਸ ਭਯੋ ਮੇਹ ਤੇ ਪਲਾਇਗ
ਯੋ ਕਹਯੋ ਕਾਲਨੇ ਮੀਏ ਵਕ੍ਰੇ ਸਬਨੇ ਭਯੋ। ਬਾਤਨ ਸੁਹਾਇਤ
ਬਕਰੇ ਤੇ ਸਹਾਇ ਮੁਖ ਮੇਸੇ ਤਾਯਾਇ ਕਾਲਨੇ ਮੀਹੈ ਪਧਾਰ
ਯੋ॥ ੨॥ ਰਾਵਣ ਕੇ ਵਾਕੁ ਮਾਨਗਿ ਰਜਾਂ ਪਯਾਨ ਕੀਯੋ ਹਨੂ ਮਤਿ
ਬਿਘਨ ਸੁਕਾਲ ਨਿਜ ਕਾਯੋ ਹੈ॥ ਹਿਮਾਲਾ ਦੁਗਜਾਇ ਉਮਾ
ਕੀਨੇ ਹੈ ਉਪਾਇ ਇਕ ਬਡੋ ਬਿਸਰਾਰ ਬਨ ਪਕੇ ਬਨਯੋ ਹੈ॥ ਮੁ
ਨਿਭੇ ਸੁਧਾਰੇ ਬਹੁ ਸਿਖ ਪਰਵਾਰੇ ਕਰਲਈ ਅਖ ਮਲਤੀ ਮਤਾਮ
ਰੇ ਸੁਹਾਯੋ ਹੈ॥ ਪਾਬਿਹਨੂ ਮਾਨਤਿ ਨ ਕੀਯੋ ਹੈ ਅਨੁਨਇ ਮਾਜਿਨੀ
ਕੁਮਾਰਤਾਹਿ ਬੇਗ ਪੁਨਿਆਯੋ ਹੈ॥ ੩॥ ਦੇਖਹਨੂ ਮਾਨਇ ਕਾਸ
ਮਮਹਾਨ ਬਹੁ ਚਿਤ ਗਲਿਤਾਨ ਮਨਏਹੁ ਹੈ ਬਿਚਾਰਯੋ॥ ਮੁਨਿਮੀ
ਰਲ ਪ੍ਰਬੀਨੇ ਰਪ ਬਨਹੈ ਨਵੀਨੇ ਜਬ ਆਗੇ ਹਮ ਆਏ ਤਬ ਏਹੁ
ਨਾਨਿ ਹਾਰਯੋ॥ ਮਾਰਗ ਭੁਲਾਨੇ ਕੈਤੁ ਚਿਤ ਰਾਮ ਸਾਂਨੇ ਅਮਪਸੇ
ਬਨਬੀਚ ਯਹ ਆਸ਼ਾ ਆਪਾਰਯੋ॥ ਦੇਖ ਮੁਨਿ ਪੀਰ ਅਤਿ ਸੀਤ

ਲਸੁਪੀਵਨੀਰਏਣਾਗਿਰਜਾਉਹਨੁਮਾਨੀਰਧਾਰਯੋ॥ ੪॥ ਐਸੇਤੁ
ਬਖਾਨਬਰੇਬੀਚਹਨੁਮਾਨਬਨਯੋਜਨਮਹਾਨਾਇਕਆਸੁਮਸੁਹਾ
ਏਹਾਂਕਦਲੀਖਜੂਰਪੁਨਿਪਨਸਗਰੁਰਫਲਪਕੇਅਤਿਭਾਰੇਤਰੁ
ਭੂਮਿਲਾਟਿਕਾਇਹਾਂਤਪਬਲਹੇਗੀਮ੍ਰਗਸੇਰਸੁਚਫੇਰਚਰੇਂਤੁਏਮੀ
ਤੁਭਾਰੇਦੈਰਭਾਵਬਿਸਰਾਏਹਾਂਤਾਂਹਿਬਨਬੀਚਕਾਲੇਮੀਖਲ
ਨੀਚਾਇਕਆਸੁਮਬਨਾਇਠਾਟਨੂਤਨੇਬਨਾਏਹਾਂ॥ ੫॥ ਇਝਗੋਪ
ਧਾਰਕਰਗੇਮੁਖੀਮਝੁਰਸਿਵਲਿਗੇਉਦਾਰਤਿਹਪੁਜੇਮਨੁਲਾਇ
ਕੈ॥ ਇਤਖੀਰਸੈਨਵਾਏਇਤਕੁਸਮਚਢਾਏਇਤਲਏਢਿਗਢੇਰੀ
ਮੁਨਿਗਾਲਿਕੋਬਜਾਇਕੈ॥ ਪੁਪਕੋਚਢਾਏਮੁਖਮੰਤ੍ਰਤੁਮਲਾਏਢਿ
ਰਿਕਰੇਸਿਵਾਧਿਆਨਦੇਉਨੈਨਕੋਮਿਲਾਇਕੈ॥ ਹਨੁਮਾਨਪੇਖਮੁਨਿਜ
ਕੋਯੋਬਿਸੇਖਪੁਨਿਅਤਿਬਿਰਨਾਭਵਾਨੀਢਿਗਜਾਇਕੈ॥ ੬॥ ਸੁਗਣ
ਨਰਾਮਕੇਸੁਦੂਤੁਪਹਿਚਾਨੇਮਮਹਨੁਮਾਨਨਾਮਮੇਰੋਲੋਕਮੇਬਖਾਨੀ
ਏ॥ ਰਾਮਕਾਜਹੈਮਹਾਨਖੀਰਸਾਗਰਸੁਜਾਨੇਮਮਭਈਤ੍ਰਿਖਭਰੀ
ਕਹਪਾਯਤਹੈਪਾਨੀਏ॥ ਯਥੇਸੁਸੁਪਾਨਜਲਕੀਜਿਯੇਬਖਾਨਮੁਨਿ
ਬੇਗਮਮਜਾਨੋਉਰਯਹੀਪਹਿਚਾਨੀਏ॥ ਸੁਨਿਹਨੁਮਾਨਬਾਨੀਕਾਲੇਨ
ਮੀਹੂਬਖਾਨੀਸੁਨੀਏਭਵਾਨੀਬਾਤਵਹੀਨਿਜਕਾਨੀਏ॥ ੭॥ ਕਮੰਡ
ਲਕੁਨੀਰਤੁਮਪੀਵੇਕਾਪੀਰਯਹਪਾਕੇਫਲਭਾਰੇਅਬਨੀਕੇਮੁਖ
ਦੀਜਿਯੋ॥ ਆਸੁਮਨਿਵਾਸਕੋਰਮਨਕੇਕਲੇਸਹਰੇਸਾਇਰਹੇਨੀਕੇ
ਉਗਢਿਤਨਹੀਕੀਜਿਯੋ॥ ਤੂਤਮੰਗਵੇਖਤਪਬਲਕੈਪਛਾਨੇਸਭਤ
ਈਬਾਤਲੰਕਾਬਸੇਈਸੁਨਿਲੀਜਿਯੋ॥ ਲਖਮਣਹੈਉਥਾਨੇਬਾਨਰ
ਦਿਵਾਨੇਸਭਰਾਮਕੇਨਿਹਾਰੇਕਾਪਿਉਰੇਮੇਪਤੀਜਿਯੋ॥ ੮॥ ਸੈਯ
॥ ॥ ਸੁਨਿਕੈਹਨੁਮਾਨਕਹਯੋਮੁਨਿਕੇਸੁਕਮੰਡਲਕੈਜਲਨਾਤਿ
ਖਜਾਏ॥ ਜਲਕੇਸਰਮੋਹਦਿਖਾਇਦਿਜੇਜਲਪਿਆਸਭਈਮੁਨਿ
ਮੇਆਪਿਕਏ॥ ਸੁਤਥਾਮੁਨਿਭਾਖਿਮਹਾਂਕਪਟੀਕਪਟੀਇਕਸਿੰ

ਖਸੁਤਾ ਹਿਬੁਲਾਏ। ਬਟਵਾਯੁ ਕੁਮਾਰ ਕੁਜਾਇ ਭਲੇ ਅਬ ਨੀਰਤ ३੧੫
 ਲਾਵ ਸੁਦੇਹਾ ਦੇਖਾਏ॥ ੯॥ ਨੈਨਾ ਮਿਲਾਏ ਸੁਨੀਰ ਅਚੇ ਪੁ ੧੫੬
 ਨਿਆਵ ਹੁਬੇਗ ਸੁਪਾਸ ਹਮਾਰੇ। ਮੰਤ੍ਰ ਕਰੋ ਉਪਦੇਸਤੁ ਮੇਂ ਸੁਮ
 ਰੋਖ ਪਜਾਕ ਰਨੈ ਨਾਨਿ ਹਾਰੇ। ਭਾਖਤ ਥਾਹਨੁ ਮਾਨਗਾਏ ਫਿਰ
 ਮੀਟ ਪਸੇਜ ਲਤਾਲ ਮਝਾਰੇ। ਪੀਨ ਲਗੇ ਜਲ ਕੋ ਜਬ ਹੀ ਮਕ
 ਰੀ ਏਕ ਆਇ ਗਹੇ ਕਪਿਭਾਰੇ॥ ੧੦॥ ਘੋਰ ਸਰੂਪ ਮਹਾਨ ਤਿਸੇ
 ਪਿਖਤਾਂ ਹਨੁ ਮਾਨ ਭਯੋ ਰੁਖ ਭਾਗੀ। ਦੇਕਹ ਮਾਹਿਫਰੀ ਮਕਰੀ ਮੁਖ
 ਫਾਰਦੇ ਮਕਰੀ ਵਹੁ ਮਾਰੀ॥ ਦਿੱਬ ਅਪੰਛ ਰੂਪ ਪਰੇ ਹਨੁ ਮ
 ਨਵ ਹੀ ਨਤਿ ਮਾਹਿਨਿ ਹਾਰੀ॥ ਹੈਨਾ ਭਿਤੇ ਆਤ ਹੀ ਉਤ ਹੀ ਜਨੁ ਰੂ
 ਪ ਬਿਰਾਜਤ ਤਾਂ ਹਿਆ ਪਾਰੀ॥ ੧੧॥ ਗੀਯਾ ਮਾਲਤੀ ਛੇਦਾ॥

੧੧। ਪਾਨ ਮਾਲੀ ਨਾਮ ਤਿਹ ਹਨੁ ਮਾਨ ਕੋ ਭਿਨ ਭਾਖਯੋ। ਪ੍ਰਸਾ
 ਦਿਤੇ ਰੇਵਾਯੁ ਸੁਤਯੋ ਸ੍ਵਾਪ ਮੇਰੇ ਨਾਖਯੋ॥ ਸ੍ਵਾਪ ਪੂਰਬ ਥੋਦਯੋ
 ਪੁਨਿ ਭਯੋ ਹੇਤ ਮਹਾਨੀਯੋ॥ ਏਕ ਕਾਲ ਨੇ ਮੀਦੈ ਤਾ ਸ੍ਵਪਨਾ ਮੁ
 ਨੀ ਸਰਜਾਨੀਯੋ॥ ੧੨॥ ਭੋਵਿ ਪਨ ਕਰਨੇ ਕਾਜ ਯਾ ਕੋ ਈਕ ਨਾਥ
 ਪਠਯੋ। ਯਾਹਿ ਆਹਿ ਮੁਨਿ ਨਾਵਿ ਹਿੰਸ ਕੇ ਮੁਨਿ ਭੇਸੁ ਯਾਹਿ ਬਨ
 ਯੋ। ਹਨਦੁ ਸੁਦੇਵ ਸੁਰੂਪ ਰੇ ਕਪਿਲਾਹਿ ਸਾਰ ਬਤਾਇਆ ਮੇ

੩੧੬
੧੧੫

ਜਾਉ ਬ੍ਰਹਮਸੁਲੋਕ ਮੇਤ ਵਸਿਗਪਾਪਮਿਟਾਇਆ ॥੧੩॥ ਇਸ
 ਭਾਖਗਈ ਸੁਸੁਰਗ ਕੋਹ ਨੁਮਾਨ ਆਸੁਮਾਇਓ ਆਇਓ ਪਿ
 ਖਤਾਹਿ ਕੋਪੁ ਨਿਕਾਲੇ ਮਮਲਾਇਓ ਕਪਿ ਸੋਤ ਮਤ੍ਰਿਓ ਮੇ
 ਢਿਗਨਾ ਬਿਲਿਬਹ ਕੀਜਿਯੋ ਭਵਮਤ੍ਰਿਓ ਵੇਕਨ ਮੇਗਰਦੇਖਣਾ
 ਮਮਦੀਜਿਯੋ ॥੧੪॥ ਇਹੁ ਭਾਂਤਿ ਸੁਨਿਹ ਨੁਮਾਨ ਪਨੀਬੰਧਪੁ
 ਠਸੁਭਾਗੀਆ ਗੁਰਦੇਖਣਾ ਮੁਨਿਲੀਜਿਯੋ ਇਸ ਭਾਖਤਾ ਉਗਮਾ
 ਗੀਆ ਤਜਿਆ ਖਮਾਲਸੁਗਮੁ ਖੀਮੁ ਨਿਭੇਸੈ ਦੰਤ ਉਤਾਰਕੈ ਹਨੁਮਾ
 ਸੋਲਰੇਨੇ ਲੋਗ ਬਹੁਮਾਇਆ ਬਿਸਤਾਰਕੈ ॥੧੫॥ ਮੁਰਮਾਇਕ
 ਦੁਤਯਹ ਨੁਮਾਨ ਮਾਇ ਨੋਕੇ ਅਗੇ ਆਗਮੁ ਸਟੀਤੋ ਰਸਿਹ ਨੁ
 ਮਾਨ ਪਾਣਸੁ ਤਹੇਗ ਪੁਨਿਲਾਂਘ ਖੀਰਸਮੁੰਦਕੋ ਗਿਰਦੇਖਤਾ ਨਿਨਿ
 ਹਾਰਯੋ ਪਿਖੀਨਤਾਹਿ ਐਖਪੀਗਿਰਨਿ ਖਲਤਾਹਿ ਉਪਾਰਯੋ ॥
 ੧੬॥ ਸ੍ਰੇਯਾ ॥ ਉਪਾਰਧਾਰਕੋ ਲੋਕਰ ਮੇਹਨੁਮਾਨ ਸੁਰਾਘ
 ਵਕੀਢਿਗਮਾਏ ਆਨਪਹਾਰਪਰੇ ਢਿਗਮੇ ਹਨੁਮਾਨ ਮੁਖੇਯਹ
 ਕਮਲਾਏ ਸੋਕਛੁਜੇਗਕਰੇ ਪਭਭੁਅਬਆਮਾ ਬਿਲਿਬਸੁਦੇਹਿ

ਮਿਟਾਏ। ਜੋ ਸੁਨਿਕੈ ਹਨੁ ਮਾਨਗਿ ਰਾਖੁ ਨਾ ਬਭਲੇ ਮਨ ਮੇਰ
ਖਾਏ। ੧੭॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ ਲਈਐ ਖਪੀ ਪੀਰ ਰਾਖੁ ਪਤਿ ਸਿਗ
ਸੁਖੇਣ ਕੇ। ਕਰੀ ਚਿਕਤ ਸਾ ਬੀਰ ਲਖ ਮਣ ਲਏ ਜਿਵਾਇ ਕੈ॥ ੧੮
॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਸੁਪਤਿ ਬਿਤਾਜਿ ਉਲਖ ਮੰਨ ਓਠੇ ਮੁਖ ਭੀਤ ਰਖ
ਬਿਪ ਬੈਨ ਅਲਾਏ। ਕਹਿ ਜਾਹਿ ਰੋਰਣ ਛੇ ਅਬੈ ਦਸ ਕੰਠ ਦਯੋਯ
ਮਲੇ ਕਪਠਾਏ। ॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਕਹਯੋ ਲਖ ਮੰਨਿ ਜਬੈ ਸੁਨਿਕੈ ਰਾਖੁ ਨਿਦ
ਨ ਜੁਰ ਰਖਾਏ। ਸਿਰ ਉਮਉ ਮਾਉ ਰਪੇ ਮਰੇ ਰਾਖੁ ਨਾਇ ਕਰਾਤ ਸੁਕੰਠ
ਲਗਾਏ। ੧੯॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ ਕਹਯੋ ਰੁਗਵਾਨ ਸਨਮਾਨ ਹ
ਨੁ ਮਾਨ ਕਰੇ ਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਭੁ ਹੋਹਿ ਕਾਜ ਮੇਰਿਆ। ਲਖ ਮਣ
ਤਾਈ ਕੇ ਮਿਟਾਇ ਦਯੋਯਾ। ਇਸ ਭਾਂਤਿ ਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਾਜੁ ਜੀਵ ਤਨਿ
ਹਾਠਿ ਆ। ॥ ਐਸੇ ਪੁਨਿ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਨਾ ਬਕਾਪਿ ਸਾ ਬਲਏ ਔਰ ਕਪਿਨ
ਬਪੁਨਿ ਸਾ ਬਹੀ ਪਧਾਰਿਆ। ਚਟ੍ਰੇ ਸਿੰਗਾਂ ਮਸ਼ੀਰਾ ਮਰੇ ਜਪਾਂ ਮਧੁ
ਸਾ ਬਿਸੁਦਿ ਭੀਖਣ ਕੈ ਮੰਤ੍ਰਿ ਹੋ ਬਿਚਾਰਿਆ। ੨੦॥ ਦੋਹਰਾ।
॥ ਲੈ ਪਖਾਣ ਪਾਦ ਪਾਪ ਨੇ ਬਾਨ ਰਵੈ ਰਣ ਪੀਗ। ਸਮਰ ਭੂਮਿ
ਸਨ ਮੁਖ ਚਲੇ ਮਹਾ ਬਲੀ ਭਟ ਬੀਰ। ੨੧॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥
ਇਤ ਬਾਨ ਗਲੈ ਕਰਾ ਯੁਧ ਕੋ ਰਣ ਮੰਡਲ ਮੇਰ ਛਕੈ ਰਣ ਆਏ।
ਉਤਰਾ ਵਣ ਰਾਖੁ ਵਬਾਨ ਗੇ ਗਫਲੀ ਕਾਬਿੰਥੇ ਸੁਮਹਾਂ ਦੁਖ ਪਾਏ।
ਜਿਉ ਗਜ ਰਾਜ ਮਿਰੇ ਦਹਤੇ ਅਹਿਕਾਂ ਪਤਾ ਜਿਉ ਖਗ ਰਾਜ ਹਧਾ

ਏ। ਤਿਉ ਦਸਕੰਤ ਰੁਰੇ ਕੁਟਾਘ ਵਥੈ ਠਸਿਘਾਸਨ ਦੈਂਤ ਬੁਲਾਏ। ੨੨
 ॥ ਬੈਠਿ ਸਿਘਾਸਨ ਦੈਂਤ ਨਕੋ ਪੁਨਿ ਰਾਵਣ ਯਾਬਿ ਪਬੈ ਨ ਅਲਾਯੋ।
 ਮਾਨੁ ਖਕੈ ਮਰੇ ਹਮਰੇ ਸੁਪਿਤਾ ਮਹਿ ਪੁਰਬ ਆਪ ਬਤਾਯੋ। ਮਾਨੁ
 ਖਨਾ ਮਮ ਮਾਰਿ ਸਕੈ ਯਹ ਆਪ ਨਾਗਾਇਣ ਭੂਤ ਲਜਾਯੋ। ਮਾਨੁ
 ਖਦਾ ਸਰਬੀ ਹਰਿ ਸੋਇ ਸੁਮਾਰਨ ਮੋਹਾਇ ਹੋਰਾਢਿ ਆਯੋ। ੨੩॥
 ਮਨਰੰਨ ਮਹੀ ਪਤਿ ਸ੍ਵਾਪਦਯੋ ਮਮ ਪੁਰਬ ਸੋ ਸੁਨਿਯੋ ਮਨੁ ਲਾਈ
 ॥ ਉਪਜੇ ਮਮ ਵੰਸਾ ਬਿਖੈ ਪਰਮਾਤਮ ਨਾ ਬਰਨੀ ਜਿਨ ਕੀ ਛਬ ਜਾ
 ਈ। ਤਵ ਪੁੰਤ ਸੁਪੇਤ ਨ ਬਾਪਦ ਕੇ ਸਹ ਮਾਰਹੇ ਹਰਣ ਮੰਡੁਲ ਆ
 ਈ। ਐ ਮਭਾਖ ਮਹੀ ਪਗਯੋ ਖਿਨੇ ਮੇਜਹਿ ਆਪਾ ਬਿਰਾਜਤ ਹੈ ਸੁਭ
 ਈ। ੨੪॥ ਸੋਰਠਾ। ॥ ਉਪਜੇ ਰਾਮ ਸੁਗ੍ਰਹੁ ਨ੍ਰੁਨਿ ਸਚੇ ਮੋਕੇ
 ਮਾਰੈ। ਕ੍ਰਿਭੁ ਕਰਨ ਆਤਿ ਪੂਨ੍ਰ ਨਿਵਾਰੈ ਵਸ ਹੈ ਭਯੋ। ੨੫॥
 ਦੋਹਰਾ। ॥ ਲਿਆਵਹੁ ਤਾਰਿ ਜਗਾਇ ਕੈ ਮੋਢਿ ਗਲਾਹੁ
 ਨਢੀ ਲਾਯੋ ਸੁਨਿਗਏ ਜਗਾਵਨੇ ਬਡੇ ਜਿਨ ਕੇ ਡੀਲਾ। ੨੬॥
 ਕਾਬਿਤੁ। ॥ ਬਰੇਜ ਬਭੋਨਤ ਬਸ੍ਵਾਸਨ ਕੇ ਲਗੇ ਪੈਂਨ ਚ
 ਲੇਤੁ ਉਡਾਇ ਨਠਾਇ ਰਹੇ ਮੰਦਰੇ। ਕੇਚਿਤ ਪਲਾਇ ਪੁਨਿ ਕ
 ਹੀ ਕੀਉ ਤਾਇ ਪਾਗ ਭਾਗ ਚਲੇ ਕੇਈ ਪਸੇਰਾ ਹਕੰਦਰੇ। ਕੇਚਿ

ਤਉ ਭਾਨੇਤਰੁ ਸੀਸ ਲਪਟਾਨੇ ਭੁਟ ਖਾਹਿ ਫਲ ਪਾਕੇ ਜਨ ਕੁ ਦਕੂਦ
ਬੰਦ ਹੋ ॥ ਕੋਚਿਤ ਸੁ ਬੀਰ ਪਰ ਪੀਰ ਭੁਟ ਆਏ ਫਿਰ ਓਟੁ ਦੋ ਦੁਵਾਰ
ਨ ਕੋ ਪਸੇ ਜਾਇ ਅੰਦਰੇ ॥ ੨੭ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਸੁਸੁ ਮੇਰ ਸਮਾਨ
ਸੁਭੇ ਜਨ ਕੇ ਤਹਿ ਆਨ ਘਨੇ ਢਿਗ ਪੁੰਜ ਬਨਾਏ ॥ ਸੀਮਾ ਮੀਰ ਖਾ
ਅਤਿ ਸੁਰ ਘਨੇ ਤਹਿ ਕੋਟ ਨ ਕੋਟਿ ਸੁਰਾਖ ਸਾਲਿ ਆਏ ॥ ਢਿਗ ਸੈਯ
ਤ ਕੇ ਬਹੁ ਕ੍ਰਿਤ ਭਰੇ ਮਧ ਕੇ ਕਲ ਸਾਨਹਿ ਜਾਤਿ ਗਿਨਾਏ ॥ ਚੰਦਨ ਸੇ
ਤਨ ਲੀ ਪਤਿ ਹੈ ਢਿਗ ਕੋਟ ਨ ਕੋਟ ਸੁਪੁ ਪਜ ਗਾਏ ॥ ੨੮ ॥ ਘਨ
ਸੇ ਢਿਗ ਰਾਖ ਸਗਾ ਜਤ ਹੈ ਪੁਨਿ ਹਾਥ ਨ ਸੋਤਿ ਨ ਕੋਤਨ ਘਾਏ ॥
ਘਟ ਕਾਨ ਨ ਕੇ ਪੁਨਿ ਕਾਨ ਨ ਮੈ ਬਲ ਵੰਤ ਸਭੈ ਪੁਨਿ ਸੀਖ ਸੁਨਾਏ
॥ ਢਿਗ ਆਨ ਅਨੇਕ ਸੁਭੇ ਰਹੇ ਪੁਨਿ ਕੋਟਿ ਨ ਕੋਟਿ ਸੁਦ੍ਰਿਧ ਭਵਾਏ
॥ ਢਿਗ ਭਾਂਤਿ ਸਾਮੀ ਪਸੁ ਆਇ ਸਭੈ ਸੁਜ ਗਾਵ ਨ ਹੇਤ ਮਹਾ ਬ
ਲ ਲਾਏ ॥ ੨੯ ॥ ਖਰ ਉਠਤੁ ਰਿਗ ਮਤਾ ਰੂ ਕ ਸਾਗ ਜ ਅੰਕੁਸ ਤਾਂਤ
ਨ ਮਾਹਿ ਚਲਾਏ ॥ ਢਿਗ ਤਾ ਰੂਤ ਤਾਹਿ ਗਦਾ ਗਹਿ ਕੈ ਇਕ ਕਾਸ
ਟਿੰਦੁ ਅਨੇਕ ਲਗਾਏ ॥ ਢਿਗ ਸੈਲਿ ਨ ਕੋ ਸੀਰ ਮਾਰਤਿ ਹੈ ਇਕ
ਮਾਰਤੁ ਮੁਲ ਕੋ ਢਿਗ ਆਏ ॥ ਢਿਗ ਖੈ ਚਤ ਕੇ ਸਨ ਕੇ ਬਲ ਕੈ ਇ
ਕ ਕਾਨ ਨ ਕਾਟ ਤ ਕੋ ਪਬ ਢਾਏ ॥ ੩੦ ॥ ਢਿਗ ਭਾਂਤਿ ਹੋ ਪਚਿਹਾ
ਸਭੈ ਨਾਹਿ ਜਾਗਤਿ ਸੋਭਿ ਲੋਟ ਅਲ ਸਾਏ ॥ ਤੁਬ ਢੇਗ ਬਿਚਾਰ ਕੀ
ਯੋ ਸਤੁ ਹੁਢਿਗ ਨਾਰਨ ਕੇ ਬਹੁ ਝੰਡ ਬੁਲਾਏ ॥ ਆਹਿ ਰਾਖ ਸਦੇ
ਵਨ ਕੀ ਦੁਹਿਤਾ ਨ ਰਕਿਨ ਰਕੀ ਸਗਲੀ ਪੁਨਿ ਆਏ ॥ ਢਿਗ ਨਾ
ਚਤ ਰਾਵ ਤ ਆਇ ਸਭੈ ਰਕੁੰ ਕ ਮਚਿਦਨ ਲੇ ਪਲ ਗਾਏ ॥ ੩੧
॥ ਗਲ ਛੂਲ ਸੁਗੰਧ ਨ ਮਾਲ ਪਰੀ ਡਿਗ ਵਾਰ ਜ ਕੀ ਛਬਿ ਦੁ
ਗਨਿ ਵਾਰੀ ॥ ਤਨ ਕਾਂਚਨ ਸੀਦੁ ਤਿ ਛਾਜਿਤ ਹੈ ਪਦ ਨੂਪਰ ਕੀ ਸੁ
ਨਿਯੋ ਨ ਕਾਰੀ ॥ ਢਿਗ ਸਤੀਰਣ ਜੇ ਘਸੁਰਿ ਭੁਸੁ ਮ ਘਨ ਪੀ
ਨ ਪਯੋ ਪਰ ਰੂਪ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਅਤਿ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ਅਲਿਕਾ ਜਿਨ ਕੀ

੩੨੦
੧੫੦

ਪੁਨਿਨੀਲਸਰੋਰੁਹਸੇਹਤਸਾਗੀ॥ ੩੨॥ ਤਿਨਕੋਮਲਹਾਥਸੁ
ਗਤਲਗੇਪੁਨਿਨੇਵਰਕੀਜਬਹੀਸੁਨਿਪਾਈ॥ ੩੩॥ ਗਨੀਦਘ
ਟੀਸੁਜਗੇਤਬਹੀਪਟਕਾਨਨਾਨਲੀਨਜਭਾਈ॥ ਬਡਵਨ
ਲਸੇਮੁਖਸੇਤਤਹੈਭੁਜਔਰਭੁਜੀਗਮਸੀਛੁਬਪਾਈ॥ ੩੪॥
ਗਰਕੋਟਿਪਖਾਰਮਹਾਂਮੁਖਮਾਂਹਿਪਤਾਰਮਨੇਜਲਜਾਈ॥ ੩੫॥
ਮੁਖਮਾਂਸਧਰੇਮਧਪਾਂਨਕਰੇਦਧਿਸੇਪੁਨਿਮੇਦਘਨੇਤਿਨਖਾ
ਯੋਪਟਸੇਣਤਕੇਬਹੁਪਨਕਰੇਮਹਿਖਾਮ੍ਹਿਗਸੂਰਸੁਦਾਨੁਚ
ਬਾਯੋ॥ ਜਬਲੋਗਨਤਾਬਹੁਭਾਂਤਿਕਹਯੋਚਾਲਿਆਪਿਤਬੈਦਿ
ਗਰਾਵਣਆਯੋ॥ ਆਭਿਬੈਦਨਗਾਵਣਪਾਇਕਰੀਗਹਬਾਹ
ਦਸਾਨਨਪਾਸਾਬਿਠਯੋ॥ ੩੬॥ ਗਾਵਣਦੀਨਗਿਰਾਮੁਖਬੋਲ
ਤਕੁਤਯੋਨੇਅਬਤੋਹਸੁਨਾਉਂ॥ ਭਵਮੰਡਲਕਸਵਭਯੋਹਮਕੋਪ
ਟਕਾਨਨਤਾਹਿਤਤੋਹਿਜਗਾਉਂ॥ ਅਮਸੂਰਮਹਾਂਸੁਤਪੈਰਹਨੇ
ਪੁਨਿਬਾਪਵਰਾਮਹਨੇਦੁਖਪਾਉਂ॥ ਮਰਣੇਅਬਆਇਸਮੀਪ
ਭਯੋਸਿਰਕਾਲਗਹੇਕ੍ਰਿਤਕੋਨਕਮਾਉਂ॥ ੩੭॥ ਦਾਸਰਥੀਯਹਰ
ਮਮਿਲੇਸੁਗੀਵਕਿਸੀਗਸਮੁੰਦਤੋਰੇਹੈਂ॥ ਕਾਟਤਮੂਲਬਲੀਹ
ਮਰੇਰਣਮੰਡਲਰਾਖਸਪੁਜਦਰੇਹੈਂ॥ ਬਾਨਰਨਾਸਾਪਿਖੇਨਕ
ਬੀਰਣਮੰਡਲਗਾਜਤਬੀਰਖਰੇਹੈਂ॥ ਜਾਂਹਿਤਤੋਹਿਜਗਾਉ
ਲਯੋਆਰਿਮਾਰਹੁਜੇਗਾਢਿਲੀਕਾਢਿਰੇਹੈਂ॥ ੩੮॥ ਦੇਹਰਾ॥
ਗ੍ਰਾਤਨਮਿਤਸੁਕੀਜਿਯੇਦੁਸਾਕ੍ਰਿਤਕਰਮਅਪਾਰਾਗਾਵਣ
ਕੋਸੁਾਬੋਲਾਪਯਹਸੁਨਿਯੋਕਾਨਮਝਗ॥ ੩੯॥ ਸੈਯਾ॥
ਪੂਰਬਮੰਡਾਬਿਚਾਰਕਰੇਤਬਹੀਨਿਪਮੋਹਸਤੋਹਬਤਾਏ॥
ਪਾਪਬੁਰੇਭਵਮੰਡਲਮੇਤਿਨਕੋਫਲਗਾਵਣਤੈਅਬਪਾਏ॥
ਮਨਗਾਇਣਹੈਪਰਪੂਰਣਮੋਦਸਕੀਠਸੁਰੋਹਜਨਾਏ॥ ਸੀਯਾ॥
ਹੋਸਤਕੀਜਨਨੀਇਹਭਾਂਤਿਕਹਯੋਭਵਨਾਮਨਆਏ॥ ੪੦॥

ਏਕਸਮੇਨਿ ਸਕੇਬਦਰੀਬ ਨਮੇ ਮੁਨਿ ਨਾਰਦਜੁ ਸੁਨਿ ਹਾਰੇ ॥
ਮਿਹਕਹਯੇ ਕਰੇ ਰਦੁ ਉਕਿ ਹੋਰ ਕਹੇ ਮੁਨਿ ਆਪ ਪਧਾਰੇ ॥
ਦੇਵਨ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰੇ ਮਿਲ ਕੈ ਤਿਹ ਠੋਰ ਹੁਤੇ ਇਮ ਤਾਹਿ ਉਚਾਰੇ ॥
ਵਨ ਮਾਹਿ ਸੁਨਿ ਯੇਹ ਮ ਹੁਤਿ ਹੋਰ ਭਏ ਸੁ ਉਦ੍ਰਿਤੁ ਮਾਰੇ ॥
੩੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਭੁਮਦੇ ਨੋ ਪੀੜਾ ਦਈ ਸੁਭਏ ਦੁਖੀ ਸੁਰ
ਤਾਗ ॥ ਬਿਸਨ ਸਮੀਪ ਸੁਜਾਇ ਕੈ ਦੇਵਨ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ੪੦ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਉਸਤਤਿ ਕਰੀ ਦੇਵਨ ਕੀ ਨਿਬ
ਖਾਨਾ ॥ ਤੀ ਨਿਲੋਕ ਕੰਟਕ ਬਲੀ ਗਵਣ ਹਨ ਭਗਵਾਨ ॥ ੪੧ ॥
ਮਨੁ ਖਕੈ ਮਰਣਾ ਤਿਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੀ ਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਯਾਤੇ ਮਨੁ ਖਰੂਪ
ਧਰਹਨੇ ਤਾਂਹਿ ਭਗਵਾਨ ॥ ੪੨ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ॥ ਬਿਸਨ
ਹਯੇ ਸੁਰਮੰਤ੍ਰ ਲੋਕੇ ਤਿਮ ਹੀ ਸੁਕੋਰੇ ਨਹਿ ਢੀਲ ਲਗਾਵੇ ॥ ਮੇ
ਰ ਪੁਰੂਪਤਿ ਕੀ ਕੁਲ ਮੈ ਉਪਜੇ ਪੁਨਿ ਰਾਮ ਸੁਨਾਮ ਕਰਾਵੇ ॥
ਰਾਵਣ ਕੋ ਰਣ ਮਾਹਿ ਹਨੇ ਤੁਮਰੇ ਉਰ ਕੇ ਸਭ ਦੂਖ ਮਿਟਾਵੇ ॥
ਨਾਰਦ ਯੋ ਮਮਤਾ ਖਗਯੇ ਦਸਕੁੰਠ ਵਹੀ ਅਬ ਤੇਹ ਸੁਨਾਵੇ ॥
੪੩ ॥ ਰਾਮ ਸਨਾਤਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪਿਖੇ ਅਬ ਬੈਰਦਯੇ ਉਰ ਤੇ ਸ
ਭਰਾਹੀ ॥ ਮਨੁ ਖਰੂਪ ਲਯੇ ਹਰਿ ਸੁਦਰਸੇ ਭਜੀ ਏ ਉਰ ਪ੍ਰੇਮ
ਪਿਆਰੀ ॥ ਰਾਮ ਭਜੇ ਉਰ ਭੀਤ ਰਜੇ ਤਿਨ ਹੋਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸੁਰਾਮ
ਮੁਰਾਹੀ ॥ ਭਗਤਿ ਜੇ ਉਰ ਭੀਤ ਰਗਿ ਯਾਨ ਸੁਗਿ ਯਾਨ ਹੀ ਬੀ
ਧਨ ਦੇ ਤਿਨਿ ਵਾਹੀ ॥ ੪੪ ॥ ਕਾਬਿੰਤਾ ॥ ॥ ਭਗਤਿ ਤੇ ਬਿਹੀਨ
ਜੇਈ ਕੀ ਜੇਯੋ ਬਿਅਰਥ ਸਭ ਸੁਨੇ ਮਨ ਲਾਇ ਅਬ ਸਾਰ ਕੋ ਬ
ਖਾਨਿਏ ॥ ਲੀਲਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਅਨੇ ਕਹਰਿ ਤਿਨੇ ਕੇ ਹਜਾ
ਰ ਪੁਨਿਏ ਕਓਰ ਠਾਨਿਏ ॥ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਪੁਨਿਏ ਕਓਰ ਧਾਰਮ ॥
ਹਿਤਾਹਿ ਕੇ ਸਮਾਨ ਗਿਆਨ ਸਾਂਤਿ ਸਿਵ ਜਾਨਿਏ ॥ ਰਾਮ ਜੇਈ ਪ
ਯਾਹਿ ਤੇਈ ਜਾਹਿ ਭਵ ਸਿੰਧੁ ਪਾਰ ਪਾਹਿ ਪਦੁ ਹਰਿ ਕੇ ਸੁਚੀਤ

ਮੇਪਛਾਨਿਯੋ॥੪੫॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਜਾਮਨੁਭਿਜਲਹੈਜਗਮੇ
 ਪੁਨਿਤੇਜਨਗਮਕੋਨੀਤਾਪਿਆਵੇ॥ਰਾਮਚਰਿਤ੍ਰਸੁਪਾਠਕਰੇ
 ਤਵਬਿਪਨਤੇਖਿਨਮਾਂਹਿਮਿਦਾਂਵੇ॥ਸੀਯਪਤੀਹਰਿਰਾਮਬ
 ਲੀਪਦਪੂਰਣਵੈਸੁਖਸੇਜਨੁਪਵੇ॥ਰਾਘਵਕੀਯਹਪੁਨਿਕ
 ਥਾਕਬਿਸਿਘਗੁਲਾਬਸਦਾਮੁਖਗਵੇ॥੪੬॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀ
 ਮਤਾਪਮਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਦੇਉਪਕਾਂਤੇ
 ਸਪਤਮੋਪਿਆਇ॥੧॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚਾ॥ਸ੍ਰੈਯਾ
 ॥ ॥ਘਟਕਾਨਨਕੇਯਹਵਾਕਸੁਨੇਭ੍ਰਿਕੁਟੀਕੁਟਿਲਾਦਸ
 ਕੰਠਮਲਾਏ॥ਗਿਰਾਮਸਨਤੇਜਨੁਭੁਮਿਪਰੇਤਾਕਿਯਾਇਤੇ
 ਉਤਾਪਹਲਾਏ॥ਮੁਨਿਗਿਯਾਨੁਜਨਾਵਨਕੇਹਿਤਨਾਘਟ
 ਕਾਨਸੁਨੇਤੁਮਪਾਸਬੁਲਾਏ॥ਸੁਨੁਮੋਹਕੀਯੋਉਰਮਾਨਭਲੇ
 ਰਚਿਹੋਇਭਿਰੋਮਬਸੀਗਰਜਾਏ॥੧॥ਨਹਿਤੇਅਬਜਾ
 ਹਿਬੋਘਰਮੇਫਿਗਨੀਦਭਈਤੁਮਕੋਅਤਿਭਾਰੀ॥ਸੁਨਿਰਾ
 ਵਣਕੇਯਹਵਾਕਉਮਾਘਟਿਕਾਨਨਯੋਮਨਮਾਹਿਬਿਚਾਰੀ
 ॥ਦੁਸਟਮਹੈਦਸਮੇਲਬਲੀਇਹਜਾਨਿਗਯੋਗਣਿਭੁਮਿ
 ਮਝਾਗੀ॥ਵਹਲਾਂਘਪ੍ਰਕਾਰਗਯੋਖਿਨਮੇਸੁਸਪੱਛਬੰਤੋਜ
 ਨੁਭੁਧਰਕਾਰੀ॥੨॥ਨਿਕਸੇਪੁਰਤੇਇਹਭਾਂਤਿਬਲੀਸਬਬਾ
 ਨਰੋਸੈਨਿਕਹੋਰਿਭਰਾਏ॥ਮੁਖਭੀਤਰਯੋਪੁਨਿਗਾਜਤਹੈਪੁ
 ਨਿਸੇਸਭਸਾਗਰਤਾਂਹਿਨਦਾਏ॥ਕਪਿਪੁੰਜਨਕੇਦੁਖਦੇਵਤਹੈ
 ਭੁਜਮਾਹਿਗਹੇਮੁਖਭੀਤਰਪਾਏ॥ਸਪੱਖਮਨੋਗਿਰਾਮਾ
 ਵਤਹੈਘਟਕਾਨਨਪੇਖਸੁਕੀਸਪਲਾਏ॥੩॥ ਕਾਬਿੰਤੁ
 ॥ਤਕੀਰਾਜਪਾਨੀਕਪਿਰੂਹੈਪੈਭਵਾਨੀਲੋਮੁਗਦਰਕੇਹਾ
 ਥਮਨੋਆਪਕਾਲਆਏਹੈ॥ਫੇਰੇਕਪਿਸੈਨਿਮਾਂਹਿਬਾਨ
 ਰਪਲਾਰਿਆਗੇਦੋਰਨੇਨਪਾਹਿਕੀਸਘੋਰਘੋਰਖਾਏਹੈ॥

ਮੁਗਦਰਸੁਮਾਰੇਕਰਪਾਇਨਸੈਭਾਠੇਮਲਜੀਘਨਕੋਤਾਨਿਕ
 ਪਿਸਾਗਰਬਗਾਏਹੈਂ। ਕੰਭਕਰਨਪੇਖਹਾਥਗਦਾਲੈਬਿਸੇ
 ਖਸੁਾਵਿਭੀਖਣਪ੍ਰਣਾਮਕਰੀਕ੍ਰਾਤਬਠੇਆਏਹੈਂ॥੪॥ ਸੈਯ
 ਾਵਿਭੀਖਣਹੋਲਪ੍ਰਕ੍ਰਾਤਤੁਮੇਸੁਮਹਾਮਤਿਮੋਹਿਦਯਾਅਬ
 ਕੀਜੇ। ਮਮਰਾਵਣਕੇਬਹੁਭਾਂਤਿਕਹਯੇਤੁਮਕ੍ਰਾਤਸੁਮੇਅਬ
 ਵਾਕਸੁਨੀਜੇ। ਯਹਰਾਮਨਾਗਾਇਣਹੈਜਗਮੈਂਸੁਨਿਜਾਨਕੀ
 ਆਪਤਿਸੇਪੁਨਿਦੀਜੇ। ਸੁਨਯੋਨਕਹਯੇਕਰਲੈਤਰਵਾਰਬ
 ਖਨਤਯਾਹਿਕੇਪ੍ਰਣਬਪੀਜੇ॥੫॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ। ਾਸੁਢੇ
 ਰਿਮੇਪਿਕਾਰਕੈਬਖਾਨਯੇਸੁਨੀਜੇਯੇ। ਸੁਜਾਇਲੀਕਆ
 ਗਕੈਪੁਰੀਨਬਾਸੁਕੀਜੇਯੇ। ਉਭਾਰਹਾਥਮੇਗਦਾਸੁਲੀਕ
 ਤੇਪਲਾਇਓ। ਸੁਚਾਰਲੈਪ੍ਰਪਾਨਸਾਥਰਾਮਪਾਸਆਇਓ
 ॥੬॥ ਸੁਨੇਸੁਕੰਭਕਰਨਵਾਕ੍ਰਾਤਜਾਨਆਇਓ। ਆ
 ਲਿਬਰਾਮਪਾਦਜੀਵਕੰਠਮੇਲਗਾਇਓ। ਕੁਲਿਸੁ
 ਰੋਖਰਾਖਸੰਸੁਕ੍ਰਾਤਮੇਵਿਸਾਰਦੇ। ਸੁਭਗਾਤਿਹੈ
 ਮਹਾਨਤ੍ਰਿਕਹਯੇਸੁਮੇਹਨਾਰਦੇ॥੭॥ । ਾਸੈਯਾ
 ॥ ਆਬਜਾਹਿਵਿਭੀਖਣਤ੍ਰਿਇਹਤੇਸੁਨੁਮੇਵਿਗਨਾਹਿ

੩੨੩
 ੫੫੫

੩੨੪
੪੧੧

ਸੁਰਚਨਿਹਾਰੇਂ ਗਇਹੈ ਅਪਨੇ ਕਿਐ ਪਰ ਕੋਰਣ ਮਾਹਿਤੁ
ਮਦਸੇ ਮਤਵਾਰੇਂ ਗਇਹੁੰਤ ਕਹਯੋ ਫਿਗਨੀ ਰਬੈ ਸੁਵਿਭੀ
ਖਣਕੁਤ ਕੇ ਪਾਂਦਜੁਹਾਰੇਂ ਗਫਿਗਰਾਮ ਕੀ ਆਇ ਖੜੋਟ ਕੇ ਬ
ਹੁੰਤ ਭਈ ਤਿਨ ਚੀਤ ਮੁਝੇਂ ॥ ੮ ॥ ਕੀਸਨ ਕੇ ਕਰ ਪਾਦ ਹਨੇ ਪੁ
ਟਿਕਨ ਭਯੋਰਣ ਮੈ ਫਿਗਰਾਤੋ ਯੋਰ ਹੈ ਕਪਿ ਸੈਨ ਨ ਕੋ ਜਨੁ ਕੀ
ਨ ਕੇ ਸੁਦੇ ਗਜ ਮਾਤੋ ਗਰਾਮ ਨਿਹਾਰ ਸੁਕੇ ਪੁਕੀਯੋ ਪੁਨਿਆ ਸਤੀ
ਭਰਲਯੋ ਤਿਨ ਵਾਤੋ ਕਾਨ ਲੋਤਾਨ ਕਮਾਨ ਵਹੀ ਪਟ ਕਾਨ ਨ ਕੀ
ਭੁਜ ਮੈ ਕਿਯੋ ਪਾਤੋ ॥ ੯ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ਮੁਗਦਰ ਸਹਤ
ਸੁਦੇ ਖਕਗਿਰੇ ਸੁਭੂਮਿ ਮਝਾਗਾ ਕੁੰਕਰ ਨਰਿ ਸਾਮਾਨੇ ਕੇ
ਕੀਨਿ ਨਾਦ ਅਪਾਗਾ ॥ ੧੦ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ਕਰਜਾਇ ਪਰੇਰ
ਣ ਮੰਡਲੇ ਮੈ ਕਪਿ ਸੈਰ ਅਨੇ ਕਤਿਨੇ ਹਨਿ ਭਾਗੇ ਕਪਿ ਕੂਟ ਪਹਾ
ਰਨ ਜਾਇ ਚਢੇ ਜਨੁ ਕੇ ਪਤੁ ਸੀਤਾ ਬੀਆਰ ਕੇ ਮਾਰੇ ਪਟ ਕਾਨ ਸੁ
ਰਾਮ ਭਿਰੇ ਰਣ ਮੈ ਕਪਿ ਮੰਡਲ ਉਰਧੋ ਗਇਨਿ ਹਾਰੇ ਕਰ ਛੀਨਤ
ਯੋ ਪਟਿ ਕਾਨ ਨ ਕੇ ਤਗਸਾਲ ਸੁਦੁ ਸਰਹਾ ਬਭਿਭਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਰਣ
ਰਾਘਵ ਮਾਰਣ ਦੋਰ ਪਰੇਤ ਬਗਾਮ ਸੁਵਾਸਵ ਬਾਨ ਲਯੋ ਹੈ ॥ ਤਰ
ਸਾਲ ਸਮੇਤ ਸੁਵਾਮ ਕੋਰੇ ਹਰਿ ਬਾਣ ਚਲਾਇ ਸੁਕਾਟ ਦਯੋ ਹੈ ॥
ਯੁਗ ਛੀਨਤ ਈ ਭੁਜ ਤਾਂ ਖਲ ਕੀ ਪੁਨਿ ਪਾਵਤ ਆਵਤ ਨਾ ਦਕਸੇ
ਹੈ ॥ ਸਰਸਾਪ ਸਸੀ ਯੁਗਰਾਮ ਬਲੀ ਪਨੁਤਾਨ ਦੁਉ ਪਦ ਮਾਹਿ
ਦਯੋ ਹੈ ॥ ੧੨ ॥ ਕਾਟਿ ਦਏ ਪਦੇ ਤਿਨ ਕੇ ਪੁਨਿ ਲੀਕ ਦੁਆਰੇ ਮੇਜਾਂ
ਇਪਏ ਹੈ ॥ ਪਾਦ ਭੁਜਾ ਬਿਨ ਭੀ ਖਣ ਸੇ ਮੁਖ ਆਪ ਪਸਾਰ ਸੁਰਾਮ ਪ
ਏ ਹੈ ॥ ਸੁਮਨੇ ਸਾਸਿ ਰਾਹੁ ਸੁਧਾਇ ਪਰੇ ਮੁਖ ਰਾਮ ਸਿਲੀ ਮੁਖ ਪੁ
ਰਦਏ ਹੈ ॥ ਸਰਪੂਰ ਤ੍ਰਿਨਿ ਖੰਗ ਭਯੋ ਆਤਿ ਕੋ ਪਤਿ ਭੀ ਮਸੁਨਾਦ
ਕਏ ਹੈ ॥ ੧੩ ॥ ਕਬਿੰਤਾ ॥ ਸੁਰੇ ਸੁਰ ਕੇ ਬਨਾਇਕ
ਸੁਰਜ ਸਮਾਨ ਰਾਮ ਕਾ ਛੈ ਕੈ ਨਿਖੰਗ ਵੈ ਸਰਾਸ ਨਲ ਗਾਯ

ਹੋ ॥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਹੋ ਮਹਾਨ ਪਾਟਿ ਕਾਨ ਨ ਕੇ ਨਾ
 ਸ ਕਾ ਜਵ ਹੀਤੁ ਚਲਾਯੋ ਹੈ ॥ ਭੁਪਗਵਿਖਾਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸਿਰ
 ਭਾਰੀ ਅਤਿ ਦਾਤ ਬਡੀ ਲਾਮੀ ਯੁਗ ਕੁੰਡਲ ਸੁਹਾਯੋ ਹੈ ॥ ਬ੍ਰਿਤਾਸੁ
 ਹੋ ਕੇ ਸੀਸੁ ਜਿਉ ਸੁਰੇਸ ਬੰਨ੍ਹ ਮਾਰ ਕੇਟੇ ਗਾਮ ਬਾਨ ਮਾਰ ਸੀਸ ਕਾ
 ਟਿਕੈ ਬਗਾਯੋ ਹੈ ॥ ੧੪ ॥ ਦੇਹ ਗਾ ॥ ॥ ਸੀਸ ਲਿਕ ਕੇ ਦੁਅ
 ਰੇ ਮੇ ਕਾਯਾ ਜਲ ਪਮਾਸ਼ਾ ਗਿਰੋ ਰੋਕਿਯੋ ਪੁਰਦੁਆਰ ਕੇ ਕਾਇ
 ਹਨੇ ਜਲ ਚਾਗਾ ॥ ੧੫ ॥ ਸ਼੍ਰੇਯਾ ॥ ॥ ਦੇਵਾਰਿਖੀ ਸੁਰ
 ਗਿਪ ਪਾਓ ਪੁਨਿ ਸਿੰਘਾਵੇ ਹੋ ਗਾਮ ਪੀਨਿ ਗਾਏ ॥ ਗੁਹਯ ਕਯੋ
 ਖਸਦੇਵ ਬਪੁ ਮਿਲਿ ਗਾਘਵ ਕੇ ਮੁਖੀ ਮੇਜ ਸਗਾਏ ॥ ਮਾਹਿਅ
 ਕਾਸ ਵਿਮਾਨ ਫਿਰੇ ਸੁਰਗਾਘਵ ਹੋਰ ਸੁਫਲ ਵਸਾਏ ॥ ਮਾਰ ਬ
 ਲੀ ਪਾਟ ਕਾਨ ਨ ਕੇ ਰਾਪੁ ਨਾਇਕ ਸਾਇਕਾ ਬਿਠਿ ਰਾਏ ॥
 ੧੬ ॥ ਤੋਟ ਕਛਿਦਾ ॥ ॥ ਮੁਨਿ ਨਾਰਦ ਜੂਛਿ ਗਗਨ ਮਾ
 ਏ ॥ ਨਿਜ ਤੇਜ ਪ੍ਰਭਾਵਿ ਗਭਾਸ ਕਏ ॥ ਪਿਖਰਾਮ ਸਨੀਲ ਸ
 ਰੋਜ ਸਮੀ ॥ ਪਨੁ ਹਾਥ ਸਮਸਤ ਸੁਵੈਰਦਮੀ ॥ ੧੭ ॥ ਕਛੁ ਤਾਂ
 ਮਰੈ ਨਾ ਬਿਸਾਲ ਲਸੇ ॥ ਭੁਜਦੰਡੁ ਸੁਰੇਸ ਕੁੰਡਲ ਪਸੇ ॥ ਰਿਦ
 ਆਰਦ ਬਾਨ ਰੋਕਿ ਰਖੇ ॥ ਸਰਪੀਨ੍ਹ ਮਨੋ ਤਿਨ ਕੀ ਕਰਖੇ ॥
 ੧੮ ॥ ਪਿਖਨਾਰਦ ਉਸਤਤਿ ਆਪ ਕਰੀ ॥ ਸੁਗਦਾ ਗਦਵਾ
 ਕ ਕਲੇਸ ਹਰੀ ॥ ਜਗਨਾਥ ਸੁਦੇਵ ਨ ਦੇਵ ਹੋਗੇ ॥ ਪਰਮਾਤਮਰ
 ਮਮੁਕੀ ਦਵਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ਸੁਨ ਗਾਇਣ ਵਿਸ਼ਾ ਪਾਰਬਲੀ ॥ ਜਗ
 ਸਾਖਦੁ ਬੀਰਨ ਪਾਦ ਕਲੀ ॥ ਪਨ ਗਿਆਨੁ ਸੁਲੋਕ ਨ ਪਾਲ
 ਕਰੇ ॥ ਨਿਜ ਮਾਇਕ ਮਾਨਵ ਦੇਹ ਪਰੇ ॥ ੨੦ ॥ ਸੁਮਨੋ ਸੁਖਦੁ
 ਖਅਕਾਰ ਗਹੇ ॥ ਨਿਜ ਮਾਇਕ ਨਾਤ ਸੁਤਾਨ ਰਹੇ ॥ ਸਭ ਕੇ
 ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਸੋਹਿਤ ਹੋ ॥ ਨਿਜ ਜੋਤ ਪ੍ਰਭਾਜਨ ਮੋਹਤ ਹੋ ॥ ੨੧
 ॥ ਅਮਲਾਤਤ ਕੇ ਰਿਦ ਭਾਸਤ ਹੋ ॥ ਸਭ ਬਿਪਨ ਮੁਲਾ ਬਿਨਾਸ

੩੨੫
 ੪੧੦

੩੨੬
੧੨੫

ਤੋਹਾਨਿਜਨੈਨਉਪਾਰਤੋਜਬਹੀ। ਤੁਯਲੇਕੁਬਸਵਤਹੋ
ਤਬਹੀ॥ ੨੨॥ ਸਭਕੋਤਮਮਾਹਿਸਿਹਾਰਕੋਰੇ। ਜਬਰਾਮਸੁ
ਨੈਨੀਮਲਾਇਧੋਗਾਜਿਨਮੇਜਗਪੂਰਣਏਹਰਹੋ॥ ਸਭਲੇ
ਕਚਰਾਚਰਜਾਹਿਕਹੇ॥ ੨੩॥ ਜਿਨਮਾਹਿਨਿਕਿਚਤਲੇਪ
ਕਹੇ॥ ਆਤਿਬੰਦਨਬ੍ਰਹਮਸੁਤੇਹਰਹੇ॥ ਪੁਰਖੰਪਰਧਾਨਸੁ
ਕਾਲਅਹੇ॥ ਤਵਬਿਯਕਤਆਵਿਕਯਕਤਸਰੂਪਕਹੇ॥ ੨੪॥
॥ ਇਮਜਾਨਤਜੇਮੁਨਿਬ੍ਰਿਦਵਹੇ॥ ਆਤਿਬੰਦਨਤੇਰਪੁਨਾ
ਬਹਰੇ॥ ਤਵਸੁੱਪਸਰੂਪਾਬਿਕਾਰਨਹੇ॥ ਅਨਗਿਆਨਸਰੂ
ਪਸੁਬੇਦਕਹੇ॥ ੨੫॥ ਸੁਤਵਿੰਸੁਅਕਾਰਸੁਤੇਹਰਨੇ॥ ਤਵਭੀ
ਤਰਨਾਹਿਵਿਰੋਧਗਨੇ॥ ਯਹਵਾਦਾਵਿਰੋਧਨਿਹਾਰਤਜੋ॥ ਤ
ਵਮਾਹਿਨਹੀਨਰਤਾਖਤਸੋ॥ ੨੬॥ ਗੀਯਮਾਲਤੀਛਿੰਦਾ॥
॥ ਬਿਨਤੋਹਿਪ੍ਰਸਾਦਿਨਿਸਚੇਨਾਕਦਾਂਚਿਤਪੇਖਯੋ॥
ਨਿਜਮਾਇਖੇਲੇਦੇਵਤੁਵਿਰੋਧਨਾਕਛੁਦੇਖਯੋ॥ ਗਵਿਗਸਿ
ਮਜਾਲਬਿਚਾਰਬਿਨਾਜੇਮਨੀਰਲੇਕਾਨਿਹਾਰਹੀ॥ ਆਗਿਆ
ਨਕੈਤਿਮਰਾਮਤੋਮੇਭੁੰਤਜਗਤਉਚਾਰਹੀ॥ ੨੭॥ ਜਿਹਕੇਨ
ਬਾਣੀਕਹਿਸਕੈਮਨੁਨਾਹਿਜਾਹਿਨਿਹਾਰਹੈ॥ ਆਵਿਖੇਰੇਰੋਤੂ
ਪਨਿਰਗੁਣਗਮਬੇਦਉਚਾਰਹੈ॥ ਆਵਿਸਨਾਦਹੁਹੋਵਈਕਿੰਹ
ਭਾਂਤਿਤਾਂਹਿਨਿਹਾਰਹੈ॥ ਬਿਨਪਿਖੇਸੇਵੇਤਾਕਥਾਬਿਨੁਸੇਵਨਾ
ਨਿਰਧਾਰਹੈ॥ ੨੮॥ ਇਹਤੇਲੈਅਵਤਾਰਤੈਰੁਵਰੂਪਸੁਰਗ
ਪਾਰਿਆ॥ ਤੁਜੇਬੁੱਧਿਸਪੀਨਿਤੋਕੋਤਰੇਭਵਨਿਪਪਾਰਿਆ
॥ ਕਾਮਕ੍ਰੋਧਮਾਹੇਤਸਕਰਸਦਾਚੀਤਰਗਾਇਹੈ॥ ਮਜਾਰ
ਨਿਉਜਗਮੂਸਯਾਕੋਤਿਉਸਦਾਬਿਲਾਇਹੈ॥ ੨੯॥ ਤਵ
ਨਾਮਸਿਮਰਨਜੇਕਰੇਤਵਰੂਪਉਰੇਮੇਧਿਆਇਹੈ॥ ਤਵਕ
ਰੇਪੁਜਾਗਮਜੇਪੁਨਿਕਥਾਅੰਮ੍ਰਿਤਗਾਇਹੈ॥ ਤਵਰੁਗ

ਤਿਸੀਗਤਿਗਮਜੇਜਗਨੀਤਿਚੀਤਿਕਮਾਇਹੈ॥ਜਗਮਿਧ ੩੨੭
 ਕੇਕਰਗੋਪਦਾਸੁਖਸੀਗਤੇਤਰਜਾਇਹੈ॥੩੦॥ ਵੇਹਰਾ॥ ੫੧੮
 ਯਤੇਸਗੁਣਸਰੂਪਤੇਮੈਉਰਤਜੇਅਭੇਵਾਮੁਕਤਿਫਿਰੰਸਕੁਲੇ
 ਕੇਮੈਪੂਜੇਮਮਸਤਦੇਵਾ॥੩੧॥ ਕਬਿੰਤੁ॥ ॥ਦੇਵਨਕੇਕਾ
 ਜਗਮਕੀਨੇਹੈਮਹਾਨਤਵਮਾਰੇਘਟਕਾਨਭਾਰਭੂਮਕੋਉਤਾ
 ਰਯੋ॥ਲਖਮਨਹਾਥਪੁਨਿਪ੍ਰਾਤਰਪੁਨਾਥਰਣਹਾਵਣਕੋਪੁ
 ਤਾਇਫਜੀਤਪੇਖਮਾਰਯੋ॥ਮਾਰੇਗੋਤੁਰਾਮਤੁਮਯਾਹੀਤੇਅ
 ਗਾਗੀ॥ਦੇਨਰਾਵਣਜੇਲੋਕਪਤਿਸਾਚੁਮਯਉਚਾਰਯੋ॥ਸਿ
 ਪਨਕੇਸਾਥਰਣਦੇਖੋਰਘੁਨਾਥਪਰਭਈਭੁਟਭੀਰਜਾਇਗ
 ਗਨਮਝਰਯੋ॥੩੨॥ਦਯਾਮੋਹਕੀਜਿਯੇਸੁਰਾਮਾਚਿਰ
 ਜੀਜਿਯੇਸੁਦੇਵਲੋਕਜਾਂਉਮੁਹਿਆਇਸੁਸੁਦੀਜਿਯੋ॥ਮੈ
 ਸੇਤੁਬਖਾਨਪੁਨਿਆਇਸੁਪ੍ਰਮਾਨਕਰਗਏਭਗਵਾਨਰਿ
 ਖਨਾਰਦਤੁਨੀਜਿਯੋ॥ਚਲੇਪਾਥਿਜਾਹਿਦੇਵਪੂਜਤਸੁਤਾ
 ਹਿਪੁਨਿਗਯੋਬ੍ਰਹਮਲੋਕਜਾਹਿਪਾਪਸਭਛੀਜਿਯੋ॥ਭ੍ਰਾ
 ਤਘਟਕਾਨਨਦਸਾਂਨਨਿਸੁਮੁਏਸੁਨੇਭਯੋਉਰਤਾਪਅਬਸੈ
 ਈਸੁਨਿਲੀਜਿਯੋ॥੩੩॥ਰਾਵਣਸੇਕਭਯੋਸੁਖਤੇਪਲਾ
 ਇਗਯੋਭਈਤਨਮੁਰਛਾਸੁਭੂਮਿਮੈਗਿਰਾਯੋਹੈ॥ਉਠੇਕੇਸੀ
 ਭਾਰਦੁਊਹਾਥਨਉਭਾਰਮਾਰੇਮੁਭਕੇਮਝਾਰਹਾਇਹਾਇ
 ਬਿਲਲਾਯੋਹੈ॥ਕੁੰਭਕਾਨਮੁਏਪੁਨਿਤਾਤਹੈਬਿਹਾਲਭਏ
 ਮੈਸੀਸੁਨਿਬਾਤਾਇਫਜੀਤਆਪਆਯੋਹੈ॥ਤਾਤਮਹਾਮਤ
 ਰਾਮਸੇਕਕੋਬਿਗਤਕਰੇਜੀਵਤਹੀਮੇਘਨਾਦਕਾਹੇਦੁਖਪਯੋ
 ਹੈ॥੩੪॥ਦੇਵਨਕੇਨਾਸਕਹੋਤੇਸਕੇਪ੍ਰਕਾਸਕਹੋਸਾਵਧਾਨ
 ਹੁਜੇਅਬਦੁਖਕੋਮਿਟਾਇਕੈ॥ਸਾਂਤਮਮਕਰੋਸਭਵੈਰਨਕੋ
 ਸੀਸਹਰੋਕਰੋਅਬਹੋਮਸੁਨਿਕੁੰਭਲਾਮੈਜਾਇਕੈ॥ਹੋਵੇ

੩੨੮
੫੫੧

ਗੋਅਜੀਤਸਭੁਵੇਰਨਕੋਜੀਤਿਕਰੋਸਿਧੀਦਨਤੇਆਂਦੇਵਰ
ਪਾਵਕਤੇਪਾਇਕੈ। ਐਸੇਤੁਬਖਾਨਸੁਭਹੋਮਕੇਸਥਾਂਨਪੁਨਿ
ਗਯੋਹੈਭਵਾਨੀਵਹਮੇਘਨਾਦਧਾਇਕੈ। ੩੫॥ ਲਾਲਪਟ
ਲਾਲਮਾਲਲਾਲਹੀਸੁਪਾਗਭਾਲਲਾਲਤਨਚੇਦਨਕੋਲੇ
ਪਕੋਲਗਾਯੋਹੈ। ਨਿਕੰਭਲਾਮਝਾਗਮੁਖਮੰਨਤਿਨਪਾਰ
ਪੁਨਿਹੋਮਕੇਨਮਿੰਤਤਹਿਪਾਵਕਜਗਾਯੋਹੈ। ਕਰੋਇੰਝਜੀ
ਤਪੁਨਿਬੈਠਕੋਨਿਚੀਤਹੋਮਯਹੀਸਮਾਚਾਰਸੁਵਿਭੀਖਣਨੇ
ਪਾਯੋਹੈ। ਸਮਾਚਾਰਪਾਇਪੁਨਿਰਾਮਕੇਸਮੀਪਜਾਇਇੰਝ
ਜੀਤਹੋਮਉਮਾਰਾਮਕੇਮਲਾਯੋਹੈ। ੩੬॥ ॥ ਆਵਿਭੀ
ਖਣੇਵਾਚਾ। ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਸੁਨੇਗਾਮਤੇਕੋਕਰੋਮੇਘ
ਨਾਵਕੇਕਾਜਾਅਪਨੀਜੀਤਿਨਿਮਿੰਤਵਹੁਕਰਤਹੋਮਖਲ
ਰਾਜਾ। ੩੭॥ ਨਿਕਸੇਗੋਰਥਾਸੁਪੁਨਿਆਯੁਪਪੁਜਾਸਚੀ
ਗਹੋਇਸਮਾਪਤਿਹੋਮਜਬਮੇਘਨਾਦਰਪੁਬੀਰਾ। ੩੮
॥ ਦੇਵਦੈਂਤਨਹਿਜਿਨਸਕੈਫੇਰਿਤਿਸੇਜਗਮਾਹਿ। ਯਾਤੇਲ
ਖਮਨਹਾਥਤਿਨਬੇਗਹੋਨੋਰਣਮਾਹਿ। ੩੯॥ ਆਗਿਆਮੇ
ਸੇਗਦੀਜਿਯੇਲਖਮਣਬਲਬਿਖਯਾਤਾ। ਬਿਨਸਿਦੇਹਘ

ਨਨਾਦਕੋਮਾਰੋਗਤਵਭ੍ਰਾਤਾ॥੪੦॥ ਸ੍ਰੀਰਾਮੋਵਾਚ॥
 ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਮੇਹੀਚਾਲੇਆਪਤਾਹਿਇੰਦ੍ਰਜੀਤਬਲਵੰ
 ਤਾ॥ਪਾਵਕਅਸਤ੍ਰਮਾਰਕੈਤਾਂਹਿਕਰੋਸਤਖੰਡਾ॥੪੧॥
 ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਸੁਵਿਭੀਖਨਫੇਰਕਹਯੋਰਘਨਾਥਸੁ
 ਮੰਰਨਮਾਰਸਕੈਤਿਹਕੇਈ॥ਜਿਹਵ੍ਰਾਦਸਵਰਖਮਹਾ
 ਰਤਜੇਪੁਨਿਨਾਹਿਕਦੀਝਿਗਨੀਦਸੁਜੇਈ॥ਚਤੁਰਾਨਨ
 ਆਪਕਹਯੋਮੁਖਤੇਇਨਕੋਮਰਣੇਪੁਨਿਤਾਂਹਿਤੇਹੋਈ॥ਲ
 ਖਮੰਨਤਜੀਜਬਐਪਪੁਰੀਤਬਨੀਦਮਹਾਰਤਜੇਤਿਨਦੋ
 ਈ॥੪੨॥ਪਦਪ੍ਰਕਿਸ਼ਤੋਇਨਨੀਤਭੁਜੇਯਹਜਾਨਲਈ
 ਸਗਲੀਮਮਰਾਮਾ॥ਆਬਿਆਇਸੁਬੇਗਾਦਿਜੇਅਰਿਮਾ
 ਰਿਕਰੇਤਵਪੂਰਣਕਾਮਾ॥ਨਿਹਚੇਯਹਿਮਾਰਹੋਗਤਿਨ
 ਕੇਸੁਪਰਾਪਰਸੇਸਮਹਾਂਬਲਧਾਮਾ॥ਹਨੇਦਸਕੰਧਰਕੇਸੁ
 ਤੋਕੇਸੁਤੋਰੇਵਹਰਾਖਸਕੀਘਰਵਾਮਾ॥੪੩॥ ਦੇਹਰਾ॥
 ॥ਜਗਤਿਅਪੀਸਸੁਰਾਮੁਰਮੁਨਾਰਾਇਣਭੁਵਹਾਰਾ॥
 ਲਾਖਮਣਸੇਸਤਨੀਜਿਯੋਨਿਖਲਪਰਤਅਧਾਰਾ॥੪੪॥
 ਪਰਣੀਭਾਗਨਿਵਾਰਹਿਤਤੁਮਲੀਨੇਅਵਤਾਰਾ॥ਜਗ
 ਨਾਟਕਕੇਸੁਤਕੇਤੁਮਹੋਧਾਰਣਹਾਰਾ॥੪੫॥ ॥ਇ
 ਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਮਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੰਬਾਦੇ
 ਓਪੁਕਾਂਡੇਅਸਟਮੋਧਿਆਇ॥੫॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉ
 ਵਾਚ॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਸੁਨਤਾਵਿਭੀਖਨਵਾਕਪੁਨਿਬੋ
 ਲੇਸੀਤਗਵਾਨਾ॥ਵਿਭੀਖਣਜਣੁਮੇਤਿਸੇਕਪਟੀਹੈਬ
 ਲਵਾਨਾ॥੧॥ਬ੍ਰਹਮਾਸਤ੍ਰਾਵਿਤਸੁਰਮਾਤਿਮਾਯਾਵੀਬ
 ਲਵਾਨਾ॥ਮੇਸੇਦੈਤਥਲਿਸ੍ਰਮਾਤਿਜੈਤੈਕੀਨਬਖਾਨਾ॥੨॥
 ਆਰ੍ਹਿਲਾ॥ ॥ਜਾਨੇਲਖਮਣਹੁਪਸੁਨੇਮਨੁਲਾਇਕੈ

੩੩੦
੫੫੦

੧॥ ਮਮਸੇਵਕਪ੍ਰਬੀਨਮਹਾਸੁਖਦਾਇਕੈ॥ ਭਾਵੀਕਾਰਯਜ
 ਨਮੋਨਉਗੇਗਹੀ॥ ਹੋਭੋਜਨਦਯੋਨਮੋਹਸੁਮਾਰੋਗੇਵਹੀ॥
 ੨॥ ਐਸੇਰਾਮਸੁਭਾਖਭਾਤਬਖਾਨਣੀ॥ ਗਿਰਜਾਮੇਭਗਵਾ
 ਨਸਭੀਕਛੁਜਾਨਣੀ॥ ਲਖਮਣਸੰਗਸੁਮੈਨਬਡੀਅਬਲੀ
 ਜਿਯੋ॥ ਹੋਜਾਇਦਸਾਂਨਨਪੂਤਬੇਗਬਪਕੀਜਿਯੋ॥ ੪॥ ਹ
 ਨੁਮਾਤਿਲੀਸਿਰਦਾਰਸਭੇਸੰਗਲੀਜਿਯੋ॥ ਜਾਂਬਵਾਨਾਰਿਛੇਸ
 ਸਹਾਇਕਕੀਜਿਯੋ॥ ਵੇਡੀਖਣਲੇਪਰਧਾਨਸੰਗਿਤਵਜਾ
 ਏਹੈ॥ ਹੋਜਾਨਤਸਭੇਸੁਦੇਸਾਵੇਵਰਬਤਾਇਹੈ॥ ੫॥ ਰਾਮ
 ਵਚਨੁਲਖਮਣਸੰਗਿਵੇਡੀਖਣੇ॥ ਐਰਸਰਾਸਨਲ
 ਯੋਬਾਣਅਤਿਤੀਖਣੇ॥ ਰਾਮਪਦਾਂਬੁਜਹਾਥਸੁਸੀਸਤ੍ਰਕਾ
 ਏਕੈ॥ ਹੋਲਖਮਣਕਰਤਬਖਾਨਸੁਨਮਨੁਲਾਇਕੈ॥ ੬॥
 ਆਜੁਸਰਾਸਨਬਾਨਮੋਹਛੁਟਿਕਾਂਹਿਗੇ॥ ਮੇਘਨਾਦਭਨੁਛੇ
 ਰੂਪਤਾਲਪਸਾਂਹੇਗੇ॥ ਭੋਗਵਤੀਕੇਨੀਰਭਲੀ॥ ਬਿਪਨਾਇ
 ਕੈ॥ ਹੋਪਗੇਨਿਖੰਗਹਾਯਾਇਸੁਸੇਣਮਿਟਾਇਕੈ॥ ੭॥ ਐ
 ਸੀਲਖਮਣਬਤਸੁਮੁਖੋਂਚਾਰਕੇ॥ ਰਾਮਭਾਤਕੀਤੀਨ
 ਪ੍ਰਦੱਖਣਪਾਰਿਕੈ॥ ਏਝਜੀਤਬਪਚਾਹਸੁਮਨਮੈਹੈਧ
 ਹੀ॥ ਹੋਚਲੇਉਤਾਇਲਲਖਮਣਰਣਕੀਮਾਰਿਕਰੀ॥ ੮॥
 ਲਖਮਣਪਾਛੇਚਲੇਹਨੁਮਾਤਿਧਾਇਕੈ॥ ਬਾਨਰਬਹੁਤਰਜਾ
 ਰਸੁਸੰਗਲਵਾਇਕੈ॥ ਵੇਡੀਖਣਲੀਨਆਮਾਤੁਮਹਾਂਬਲ
 ਜੇਵਹੀ॥ ਹੋਚਲੇਸਤਾਬੀਦੋਰਢੀਲਨਾਹਿਕਛੁਕਰੀ॥ ੯॥
 ਜਾਂਬਵਾਨਸਭਲੀਨੇਰੀਛਬੁਲਾਇਕੈ॥ ਲਖਮਣਸੰਗਸੁਚ
 ਲੇਹਰਖਬਢਾਇਕੈ॥ ਜਾਇਨਿਕੁੰਭਲਦੇਸਲਖਨਪੁਨਿਪੇ
 ਖਿਯੋ॥ ਹੋਰਾਖਸਮੈਨਅਪਾਰਮਹਾਂਬਲਦੇਖਯੋ॥ ੧੦॥
 ਲਖਮਣਖੇਚਸਰਾਸਨਸਰਹਸੁਰਾਰਿਕੈ॥ ਸਾਵਧਾਨਤਬ

ਹੋਏ ਬਲਹ ਸਿਤਾਰ ਕੋ ਅੰਗ ਦ ਬੀਰ ਸਹਾਇ ਕਲਖ ਮਣ ॥ ੧੧ ॥
 ਕੋਰੁ ਏਹੋ ਜਾਂ ਬਵਾਨ ਕਪਿ ਮੈਲ ਸਿਰਾਸ ਭਹੀ ਲਏ ॥ ੧੨ ॥
 ਤਬੈ ਵਿਠੀ ਖਨ ਆਪਸੁ ਬੈਠ ਉਚਾਰਿਆ ਸੁਨਿ ਏਲਖ
 ਮਣ ਆਜੁ ਸੁਬ ਚਨਹ ਮਾਰਿਆ ਘਨ ਭੀਰਾਖ ਸਮੇਨਿ ਏ
 ਹੁਪਿ ਖਲੀਜਿ ਏਹੋ ਜਾਂ ਕੋਭੇ ਦਨ ਮਾਂਹਿ ਯਤਨ ਬਹੁ ਕੀ
 ਜਿਏ ॥ ੧੩ ॥ ਤੇਮਰ ਛੰਦਾ ॥ ਆਬ ਸੈਨਿ ਯਾਹ ਨਿਰਾਰ
 ਘਨ ਨਦੈ ਨ ਨਿਹਾਰਾ ਅਬ ਬੇਗ ਕੀਜੇ ਸੋਇ ਨਹਿ ਹੋਮ
 ਪੂਰਨ ਹੋਇ ॥ ੧੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਹਿਸਾਪ ਰਾਮ ਸਦੁਸ
 ਟ ਆਤਿ ਭਵਣ ਕੇ ਸੁਤ ਬੀਰਾ ਪੁਨਿ ਮਾਰੇ ਪਨੁਤਾ ਨਿਕੋਲਖ
 ਮਣ ਆਤਿ ਰਣ ਪੀਰਾ ॥ ੧੫ ॥ ਸੁਨਤਾ ਵਿਠੀ ਖਨ ਬਾਤਿ ਕੋ
 ਲਖ ਮਣ ਕੋ ਪਾਪਾਰਾ ਪਰਸ ਰਾਸਨ ਹਾਥ ਮੇਲ ਏ ਸੁਬਨ
 ਨਿਕਾਰਾ ॥ ੧੬ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ਆਪ ਵਾਜਿਤ ਹੋਮ ਕ
 ਰੇਜਿ ਹੋਠ ਰ ਸੁਬਨ ਅਨੇ ਕਤ ਹਾਂਤਿ ਨ ਮਾਰੇ ਪੁਨਿ ਰੁਪ
 ਰ ਭੁਰ ਹਲੈ ਕਰ ਮੇਕ ਪਿਯੁਥ ਪਵੈ ਘਨ ਸੇਕਿ ਲਕਾਰੇ ਪੁ
 ਨਿਦਤਨ ਕੇ ਸਿਰ ਮੇਤ ਰੁਮਾਰਤ ਮਾਗਿ ਲਾਨ ਖਸੇਤਨ ਫੇਰੇ
 ਉਹਰਾ ਖਸੇ ਕੋ ਪਭਰੇਤ ਬਹੀ ਅਸਿ ਬਨ ਸੁਤੇ ਮਰ ਕੀ ਸਾਬੈ

੩੩੧
 ੪੪੧

ਦਾਹੇ॥ ੧੬॥ ਬਾਨਰਸੇ ਪੁਨਿਰਾਖਸਕੰਗਿਰਜਾਮਾਤਿ ਤੇਰ
 ਭਯੋਤਹਿਭਾਰੀ॥ ਗਾਜਿਤਯਾਬਿਪਸੁਰਮਨੇਨਿਪਖੀਰਮ
 ਥਾਵਤਫੇਰਮੁਹਾਰੀ॥ ਰਾਵਣਕੇਸੁਤਤਾਂਹਿਸਮੇਨਿਜਸੇਨਦ
 ਲੀਰਣਮਾਹਿਨਿਹਾਰੀ॥ ਹੋਮਨਿਕੁੰਡਲਦੇਸਤਜੇਨਿਕਸੇਪੁ
 ਨਿਬੇਗਮਹਾਂਬਲਪਾਰੀ॥ ੧੭॥ ਸਯੀਦਨਮਾਹਿਅਰੂਫਭ
 ਯੋਕੁਪਿਤਾਂਹਿਲਈਕਰਮਾਹਿਕਮਾਨੇਦੋਰਅਏਰਣਮੰਡਲ
 ਮੇਗਿਰਜਾਇਹਭਾਂਤਿਸੁਬੈਨਬਖਾਨੇਹੈਘਨਨਾਦਆਏਰ
 ਣਮੇਲਖਮੰਨਨਛੂਟਸਆਜਪਲਾਨੇਪਿਤ੍ਰਾਵੇਭੀਖਣਤਾਹਿ
 ਪਿਖੇਘਨਨਾਦਸੁਨਿਨੂਰਵਾਕੁਅਲਾਨੇ॥ ੧੮॥ ਨਿਪਜੇਇ
 ਹਠੋਰਵਪੇਸੁਇਹਾਂਸਖਿਯਾਤਸੁਮੇਪਿਤਕੇਤੁਮੁਭਾਈ॥ ਰਣ
 ਮੋਸਰਬੀਪਤਜੇਅਪਨੇਪਰਭ੍ਰਿਤਭਯੋਹਮਤੇਸੁਪਲਾਈ॥
 ਸੁਤਭ੍ਰਾਤਕਿਸਾਬਿਸੁਫੇਹਕਰੇਪੁਨਿਮੁਰਖਲਾਜਨਾਰੰਚਕਮ
 ਈ॥ ਐਹਭਾਂਤਿਬਖਾਨਹਨੁਮਾਤਿਪੀਠਪਿਖੇਲਖਮੰਨਿਕਮਨ
 ਚੜ੍ਹਾਈ॥ ੧੯॥ ਹਾਥਭਿਭਾਰਬਡੀਤਰਵਾਰਸਿਯੀਦਨਮੇਘ
 ਨਨਾਦਸੁਹਾਏ॥ ਫਿਰਿਲਯੋਪਨੁਤਾਨਿਤਿਨੇਜਿਹਹੇਰਸੁਹੇਸੁ
 ਰਚਾਂਪਲਜਾਏ॥ ਆਜੁਪਿਵੇਕਪਿਸ੍ਰੇਣਤਮੇਸਰਯਾਬਿ
 ਧਕੇਮੁਖਬੈਨਅਲਾਏ॥ ਤਾਹਿਸਮੇਲਖਮੰਨਿਮਹਾਂਬਾਲਿ
 ਆਪਸਰਾਸਨਮੇਸਰਲਾਏ॥ ੨੦॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥
 ਤਬੈਸੁਰਾਮਭ੍ਰਾਤਬਾਨਮੇਘਨਾਦਿਮਾਰਿਆ॥ ਸੁਕਾਂਹਿਸ
 ਰਪਸੇਰੁਪੇਤਿਨੇਸੁਕੇਪਧਾਰਿਆ॥ ਸੁਲਾਏਨੇਨਮੇਘਨਾਦ
 ਰਾਮਭ੍ਰਾਤਹੋਰਈ॥ ਸੁਬੰਸੁਕੇਸਮਾਨਬਾਨਹੈਲਗੈਨਟੇਰਈ॥
 ੨੧॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਏਘਟਕਾਂਤਨੁਮੁਰਛਭਾਮਘਵਾ
 ਜਿਤਫੇਰਸੁਨੈਨਉਘਾਰੇ॥ ਰਾਵਣਕੇਸੁਤਤਾਂਹਿਸਮੇਰਣਦਾ
 ਸਰਬੀਰਘੁਬੀਗਨਿਹਾਰੇ॥ ਫਿਗਲਾਲਭਏਮਘਵਾਜਿ

ਕੇਕਰਮਾਹਿਸਰਾਸਨਤਾਂਹਿਸੰਗਰਾਪਾਰਸਰਾਸਨਮੇਸਰ
ਤੀਖਨਰਾਮਕੇਭਾਤਸੋਬੈਨਉਚਾਏ॥੨੨॥ਪੂਰਬਧੁੱਪਬਿਖੇ
ਹਮਰੇਜਬਨਾਹਿਪਰਕੁਮੈਨੈਨਿਹਾਏ॥ਠਾਢਰੋਰਣਮੰਤ
ਲੇਮੇਅਬਤੋਹਕੋਬੇਗਸੁਦੇਉਦਿਖਾਏ॥ਮੇਸਬਖਾਨਲਏਸ
ਤਬਾਨਸੁਤਾਨਕਮਾਨਾਹਿਸਰਮਾਰੇ॥ਫੇਰਲਏਦਸਬਾਨ
ਹਨੇਪੁਨਿਤਾਨਕਮਾਨਸੁਵਾਯੁਕੁਮਾਰੇ॥੨੩॥ ਆਕਿੰਲਾ

॥ਤੀਖੇਜਾਹਿਪਿਕੱਮਸੁਸਾਂਸੁਵਾਰਿਆ॥ਇੰਦ੍ਰਜੀ
ਤਸੋਬਾਨਵਹੀਸੁਵਹੀਨਿਕਾਰਿਆ॥ਚਾਚਾਨਾਮਾਵਿਭੀਖ
ਫਰਟਹਉਚਾਰਿਆ॥ਹੋਕੋਪਦੁਹੁਣਬਾਲਿਪਾਰਿਤਾਹਿ
ਉਰਮਾਰਿਆ॥੨੪॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਲਖਮੀਨਿਲਏ
ਸਰਜਾਲਤਬੈਘਨਸੇਮਘਵਾਜਿਤਕੋਬਰਸਾਏ॥ਤਨੁੜਾਣੁ
ਸੁਕਾਚਨਕੋਰਣਮੇਮਘਵਾਜਿਤਕੋਆਤਿਸੈਲਸਕਾਏ॥ਤਿਲ
ਸੇਬਹੁਖੰਡਭਏਤਿਨਕੋਰਥਗੁਮਿਸਮੀਪਗਿਰੇਚਮਕਾਏ॥
ਜਨੁਲੋਹਫੁਲਿੰਗਸੁਭੂਮਿਗਿਰੇਸੁਮਨੋਪਦਬੀਜਨੋਹੰਮਿਲ
ਆਏ॥੨੫॥ਅਘਵਾਚਿਰਬਾਨਹਜਾਰਲਏਉਰੋਕਪਭਰੇਲ
ਖਮੀਨਿਪ੍ਰਹਾਰੇ॥ਸਿਯਦੇਵਰਕੋਤਨੁੜਾਣੁਤੇਵਹਜਾਇਪ
ਰੇਪੁਨਿਭੂਮਿਮਝਰੇ॥ਯੁਗਵੀਰਕੋਰੇਪ੍ਰਤਪਾਤਉਮਾਪੁਨਿਮ
ਪਸਮੇਰਣਪਾਤਨਿਵਾਰੇ॥ਰਸਬੀਰਭਰੇਰਣਸੁਕਤਿਯੋਸੁ
ਮਨੇਅਹਿਰਾਜਭੂਜੀਗਮਕਾਰੇ॥੨੬॥ਯੁੱਪਮਾਨੁਪਮਤਾ
ਹਿਭਯੋਸਰਾਫ਼ਿਤਤਤਾਹਿਭਏਸਰਬੀਗਾ॥ਸ੍ਰੇਣਤਪਾਰਮਪ
ਰਛੁਟੇਤਨਬੀਰਭਏਰਣਮਾਹਿਸੁਰੰਗਾ॥ਦੀਰਘਕਾਲਲ
ਭੇਰਣਮੇਸਰਆਪਸਮਾਹਿਚਲਾਹਿਨਿਸੰਗਾ॥ਜੀਤਭ
ਯੋਰਣਮਾਹਿਨੋਕੋਪੁਨਿਨਾਹਿਸੰਗਾਮਭਯੋਕੁਊਭੰਗਾ॥
੨੭॥ਪੁਨਿਤਾਹਿਸਮੇਅਤਿਕੋਪਭਯੋਲਖਮੀਨਿਸਿਲੀਖ

ਖਪਾਚਨਿਕਾਗਾਮਘਵਾਜਿਤਸਾਰਥਸਿਯੇਦਨਅੰਤ੍ਰਿ
 ਕਾਟਿਤੁੰਗਮੁਦ੍ਰਿਗਿਬਿਦਾਗੇਪੁਨਿਕਾਟਿਸਰਾਸਨਬੇ
 ਗਾਦਯੋਕਰਕੀਛੁਰਤੀਰਣਮਾਹਿਦਿਖਾਗੇਮਘਵਾਜਿਤ
 ਅੰਗਸਰਾਸਨਕੋਗੁਣਰੋਪਲਯੋਨਲਗੀਕਛੁਬਾਗੇ॥੨੮॥
 ਸੇਵਾਹਿਚਾਪਸੁਫੇਰਿਕਦੇਲਖਮੀਨਿਬਲੀਸਰਤੀਨਚਲ
 ਏਏਰਮਨੇਕਲਏਸਰਤਾਂਮਘਵਾਜਿਤਕੋਉਰਤੀਤਰ
 ਲਾਏਕੋਪਭਰੇਮਘਵਾਜਿਤਸਿਗਰਤੀਮਕੁਵੰਡਸੁਅੰ
 ਚਛਾਏਤਨਕਮਾਨਦਸਾਨਨਕੇਸੁਤਬਾਨਸੁਰਾਘਵਤ੍ਰਾ
 ਰਲਗਾਏ॥੨੯॥ ਦੇਹਗਾ॥ ਆਬਾਨਗਨਿਖਲਪ
 ਤਾਕਿਨੀਹਨੀਸਰਾਸਨਤਾਨਾਦੁਖਪਾਯੋਕਪਿਯੁਥਪਾਂ
 ਭੁਯੋਸੁਬਦਨਮਲਾਂਨਾ॥੩੦॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ਆਇੰਦ੍ਰ
 ਬਾਨਲੀਨੋਲਖਮਨਬਲਵਨਪੁਨਿਨਿਠਰਕਮਾਨਿਮਾਹਿ
 ਦਯੋਹੈਲਗਾਇਕੈ॥ਕਾਨਕੈਪ੍ਰਮਾਨਲੋਸੁਤਾਨਕੈਕਮਾਨ
 ਤਾਹਿਰਾਮਪਾਦਕੰਜਕੋਚਿਤਾਰਯੋਮਲਾਇਕੈ॥ਧਰਮਾਵ
 ਤਾਰਗਮਸਾਰਹੀਸਿਕਲਪਧਾਰਦਸਰਥਪੂਤਜਗਮੈਸੇ
 ਸੁਖਦਾਇਕੈ॥ਤੀਨਲੋਕਮਾਹਿਜਬਰਾਮਕੋਅਗਾਤਿਨਾ
 ਹਿਰਵਣਕੋਪੂਤਕੋਤੋਹਨੋਬਾਨਜਾਇਕੈ॥੩੧॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥
 ਆਇਹਭਾਂਤਿਬਖਾਨਸੁਤਾਂਨਕਮਾਨਸੁਬਾਨਤਬੈਲਖਮੀ
 ਚਲਾਯੋ॥ਸੁਮਨੋਮੁਖਪਾਦਕੋਉਗਰੋਮਘਵਾਜਿਤਉਰ
 ਸੁਯੋਸਰਆਯੋ॥ਸਿਰਤਾਣਸੁਕੁੰਡਲਅੰਕਲਗੀਇਹਭਾਂ
 ਤਿਉਮਾਸਿਰਤਾਹਿਸੁਹਾਯੋ॥ਧਰਤੇਸਿਰਕਾਟਿਧਰਾਧਰੋ
 ਸਰਚੰਦਮਨੋਨਤ੍ਰਿਕੁਮਾਹਿਗਾਯੋ॥੩੨॥ਦੇਵਪ੍ਰਸੰਨਭਏਸ
 ਗਲੇਮੁਖਮੈਲਖਮੀਨਿਕੀਕੀਗਤਿਗਾਈ॥ਬਚਹਬਾਰਸ
 ਰਾਹਕਰੇਸੁਰਫੁਲਨਕੀਬਰਖਾਬਰਖਾਈ॥ਸੰਕਮਹਾਂਰਿਖ

ਤੇ ਹਰਖੇ ਪੁਨਿ ਕੋਟਿ ਅਪੰ ਛੁਲ੍ਹਿਤਾ ਦੇਖਾਈ ॥ ਮਾਹਿਅਕਾ ੩੩੫
 ਸਸੁਨੀ ਸਗਲੇ ਮਿਲ ਦੇਵ ਸਮੁਹ ਨੂੰ ਦੁਕਵਾਈ ॥ ੩੩ ॥ ੧੫੦
 ਨਭਿ ਉਜਲ ਅੰਧਰ ਕੀ ਪਾਮਿਟੋ ਰਣ ਗਵਣ ਕੇ ਸੁਤ ਮਾਰਿਗਿ
 ਗਏ ॥ ਸੁਮੁਦਾਰਿਤ ਏਲਖ ਮੀਨਿ ਉਮਾ ਮੁਖ ਭੀਤ ਰਜੈ ਸਭ
 ਵਾਕ ਮਾਲਾਈ ॥ ਮੁਖ ਸੇਰ ਸਮਾਨ ਗਜੇ ਗਿਰਜਾ ਲਖ ਮੀਨਿ ਬੈ
 ਰਣ ਸਿਖ ਬਜਾਏ ॥ ਪਨ ਕੋਟਣ ਕਾਰ ਕਰੇ ਰਣ ਮੈ ਸੁਨਿ ਬਾਨ
 ਰਿਸੈ ਨ ਸਭ ਹਰਖਾਏ ॥ ੩੪ ॥ ਇਤ ਬਨ ਰਕੇ ਸਿਰ ਦਾਰ ਬਡੇ
 ਫਿਗਆ ਵਤ ਹੋ ਮਨ ਮੋਦ ਬਢਾਏ ॥ ਲਖ ਮੀਨਿ ਸੁਆ ਵਤ ਪੈ
 ਤਿਨ ਬੀਚ ਸੁਚੰਦ ਮਨੋ ਪਨ ਮਾਹਿ ਸੁਹਾਏ ॥ ਇਤਿ ਪੈਂਹਨੁ ਮਨ
 ਵਿਭੀ ਖਨਜੁ ਸਹਾਏ ਵਤ ਹੋ ਆਤਿ ਨਿਮ੍ਰ ਰਭਾਏ ॥ ਇਹ ਭਾ
 ਤਿਅ ਏਲਖ ਮੀਨਿ ਬਲੀ ਸਿਰ ਰਾਮ ਕੋ ਪਾਇ ਨ ਮਾਹਿ ਸੁ
 ਕਾਏ ॥ ੩੫ ॥ ਤੇਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਨੇ ਮਘ ਵਾਜਿਤ ਰਾਮ ਸੁਨੇ ਰ
 ਟੁਭਿ ਮਿਮਸ੍ਰਾ ਗੀ ॥ ਯੋ ਸੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਵਾਹ ਛੁਟੇ ਗਲਿ ਲਾਇਨ
 ਏਰ ਪੁਨਾਥ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਮੋਦ ਸਨੇਹ ਭਯੋ ਮਨ ਮੋ ਸਿਰ ਚੁਮਿ ਉ
 ਮਾਹਿ ਬਾਤ ਉਚਾਰੀ ॥ ਧੀਨਿ ਅਹਿ ਲਖ ਮੀਨਿ ਤੁਹੀ ਜਗਤੋ ਹ
 ਕਰੇ ਮਮਕਾਰ ਯਭਾਰੀ ॥ ੩੬ ॥ ਦੇਹਗਾ ॥ ੧ ॥ ਇਹ
 ਜੀਤ ਕੇ ਨਿਧਨਿ ਕੇ ਜੀਤੇ ਸਕਲ ਅਰਾਗਾ ਲਖ ਮਨ ਤੇਹ ਸਮ

੩੩੫
 ੧੫੦

ਨਪੁਨਿਭਯੋਨਦ੍ਰੋਹੋਭ੍ਰਾਤਾ ੩੭॥ ਸ੍ਵਯਾ ॥ ਆਤੀਨਦਿ
ਨਾਨਿਸਤੀਨਾਬੈਖੇਸੁਕਥੀਚਿਤਤੋਹਹਨੇਬਲਪਾਣੀਆ
ਜੁਨਿਵੇਰਕਰਯੋਹਮਕੋਆਬਿਆਇਗੁਰਾਵਣਬਾਹਰਵ
ਗੀਅਮੇਹਨਹੰਤਿਨਕੋਰਣਮੇਉਰਪੂਤਕੋਸੇਕਭਯੋਤਿਨ
ਭਾਗੀਰਾਵਣਕੋਉਤਸਾਰਗਈਲਖਮੀਨਿਲਯੋਮਘ
ਵਾਜਿਤਮਾਰੀ॥ ੩੮॥ ਸੁਨਿਰਾਵਣਭੂਮਿਗਿਰੇਤਨਮੂਰ
ਛਫੇਰਉਠੇਨਿਜਦੇਹਸੰਭਾਰੋਉਰਰਾਵਣਕੇਸੁਨਿਸੇਕਭ
ਯੋਸੁਾਵਿਲਾਪਕਰੇਕਰਮੁੰਡਨਮਾਰੋਸੁਤਕੇਗੁਨਐਪੁਨਿ
ਕਿਤਨਕੋਮੁਖਰੇਵਤਹੀਮਨਮਾਹਿਚਿਤਾਰੋਮਘਵਾਜੇ
ਤਆਜੁਮੁਯੋਸੁਨਿਕੈਮਘਵਾਪੁਰਦੇਵਦਯਾਹਿਨਗਾਰੋ
੩੯॥ ਯਮਪਾਸਿਕੁਬੇਰਸਚੀਪਤਿਲੋਸੁਰਮਜੁਮਹਾਰਿ
ਖਜੁਹਰਿਖਵੇਂਮਘਵਾਜੇਤਆਜੁਹਤੇਸੁਨਿਕੈਤਰੁਡਾਰ
ਸੁਖੇਨਸਵੇਤਰੁਛਾਵੇਂਸੁਤਰਾਖਸਨਾਰਿਸੁਰੇਵਤਹੈਅ
ਬਦੇਵਬਪੁਮਿਲਮੰਗਲਗਾਂਵੇਂਸੁਤਸੇਕਸੁਯੋਬਿਲ
ਪੈਦਸਕੰਪਰਨੀਰਾਬਿਨਾਸੁਖਾਜਿਉਦੁਖਪਾਂਵੇਂ॥ ੪੦॥ ਪੁ
ਨਿਕੋਪਭਯੋਉਰਰਾਵਣਕੇਵਹਰਾਖਸਰਾਜਬਡੋਬਿਲਖ
ਨੋਂਸੁਤਰਾਖਸਕੇਬਪਕਾਜਤਿਨੇਰਣਜਾਹੁਇਹੈਮੁਖਵਾ
ਕਬਖਨੋਂਸੁਤਕੇਬਪਕੋਉਰਤਾਪਭਯੋਵਹਸੁਰਭਯੋਰੁ
ਖਮੇਗਾਲਿਤਨੋਂਅਬਸੀਯਕੋਸੀਸਕਟੋਂਖਿਨਮੇਤਿਨਰਾ
ਵਣਯੋਮਨਮਾਹਿਠਰਨੋਂ॥ ੪੧॥ ਕਰਕਾਢਿਕ੍ਰਿਪਾਣਸੁ
ਦੋਗਯੋਪਿਖਸੀਯਡਰੀਮਨਮੇਅਕੁਲਾਨੀਵਹਰਾਖ
ਸਨਾਰਿਕਿਮਾਧਿਹੁਤੀਡਰਸੇਕਸੁਮਾਹਿਭਈਗਾਲਿਤਾਨੀ
ਯਾਇਕਿਆਹਿਆਮਾਤਸੁਰਾਵਣਕੋਪੁਨਿਤਾਂਹਿਸਮੇਵਹੁ
ਸਾਬਭਵਾਨੀਵਹਨਾਮਸੁਪਾਰਸਪਾਸਰਹੇਦਸਕੰਪ

ਰਕੋਤਿ ਨਏਹ ਬਖਾਨੀ॥ ੪੨॥ ਤੁਪਨ ਨਾਇਕ ਕੋਲ ਘੁੜਾ
 ਤ ਸੁਕਿਉ ਦਸ ਕੰਠ ਨਏਹ ਬਿਰਾਗੇ॥ ਬੇਦ ਪਛੇ ਬ੍ਰਤ ਤੇ ਹ ਕਰੇ
 ਸੁਤ ਕਰਮਿ ਨਿਮੈ ਜਸੁ ਆਹਿ ਤੁਮਾਰੇ॥ ਤੁਹੁਣ ਸਿੰਧੁ ਬੰਡੇ
 ਗਮੇ ਅਬ ਜੋਖਤ ਕੋ ਬਧੂ ਗਬਿ ਸਾਰੇ॥ ਜੀਗ ਕਰੇ ਹਮ ਸੀ
 ਗਚਲੇ ਤੁਮ ਸਾਨੁ ਜਰਾ ਘਵ ਕੋਰਣ ਮਾਰੇ॥ ੪੩॥ ਜਾਨ ਕੀ ਤੇਘ
 ਰਮਾਹਿ ਅਹੋਇ ਹਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨਿ ਵਾਰਨ ਕੀਨਿ॥ ਪਰਮ ਕਹ
 ਯੇ ਸੁਆਮਾਤ ਜਬੈ ਦਸ ਕੰਧਰ ਸੇ ਉਰ ਅੰਤਰ ਕੀਨੋ॥ ਸਿਘਰ
 ਮਾਹਿ ਗਯੋ ਹਟਿ ਕੈ ਮਤਿ ਮੂਢ ਮਹਾਂ ਅਤਿ ਸੋਕੁ ਜੀਨੋ॥ ਫੇ
 ਰਿ ਸਭਾ ਮਹਿ ਆਪਗਯੋ ਦਸ ਕੰਧਰ ਸਾਥ ਆਮਾਤ ਪ੍ਰਬੀਨੋ॥
 ੪੪॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਅਧਿਆਤਮ ਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾਮ
 ਹੇ ਸੁਰਸਿ ਬਾਏ ਯੁੱਪ ਕਾਂਤੁ ਮੇਘ ਨਾਦ ਬਧਃ॥ ਨਾਮ ਨਵ ਮੋਧਿਅ
 ਇ॥ ੯॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਵ ਉਵਾਚਾ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ੧॥ ਸਭਾ
 ਕੇ ਮਝਾਗਤਿ ਨ ਕੀਨੈ ਹੋ ਬਿਰਾਗ ਸੁਤ ਰਾਖ ਸਾਮਾਤ ਲੈ ਸਿੰਗ
 ਮਹੇਤ ਸੋਗਯੋ॥ ਸੋਖ ਜੋ ਅਨਾਥ ਅੰਗ ਰਖਾ ਸਕੀ ਜੇ ਸਾਥ ਹੁਤੇ ਸੁ
 ਰਬ ਕੋਲ ਵਾਇਤਾ ਹਿੰਦੂ ਏਕ ਹੋ ਕਯੋ॥ ਮਨੋ ਪਤਿਗ ਰਾਜ ਅੰ
 ਮਿਲਾਇ ਕੈ ਪਤਿਗ ਸੀਗ ਪਾਵ ਕ ਕਰਾਲ ਕੋ ਸੁਨਾਸ ਹੇਤ ਹੋ
 ਧਯੋ॥ ਰਾਵਣ ਕੇ ਸਿੰਗ ਜੋ ਈਰਾਖ ਸਪਤਿਗ ਦਲ ਰਾਮ ਸਰ
 ਪਾਵ ਕ ਜਲਾਇ ਸੁਤ ਹੀ ਦਯੋ॥ ੧॥ ਰਾਮ ਕੀ ਕਿਮਾਨ ਕੀ ਸੁ
 ਤੀਖੇ ਦਸ ਕੰਠ ਬਾਨ ਵਖੀਆ ਕਪਾਟ ਫੇਰ ਪਾਰ ਪਰੇਧਾਇ ਕੈ
 ੧॥ ਭਈ ਦਸ ਕੰਠ ਪੀਰ ਪੀਰ ਜਪ ਲਾਇ ਗਏ ਛੋਰਣ ਭੂਮਿ
 ਬਰੇਲੀ ਕਮਾਹਿ ਜਾਇ ਕੈ॥ ਮਾਨੁਖ ਮੈ ਹੋਇ ਨਾਹਿ ਮੈ ਸੋ ਬ
 ਲੁ ਰਾਮ ਮਾਹਿ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਲੈ ਸੁਪਿਖੇ ਮਲਾਇ ਕੈ॥
 ਸੁੰਕਸਾ ਮੀਪ ਜਾਇ ਹਾਥ ਨ ਮਿਲਾਇ ਦੂਊ ਪੂਛਤ ਭਵਾਨੀ
 ਦਸ ਕੰਠ ਸਿੰਗ ਨਿਆਇ ਕੈ॥ ੨॥ ਭਗਵਨ ਰਾਮ ਲੋਕ ਕਰੀ

੩੩੭
 ੫੫੮

ਗੈਬਿਰਾਮਸਭਰਾਖਸਾਸਿਦਾਰਮੇਰੇਬਡੇਹੀਖਪਾਏਹੈਂ ॥
 ਬਡੇਦੈਤਮਾਰੇਘਰਸਭਹੁੰਕੇਗਾਰੇਤਿਨਮੇਰੇਸੁਤਬਾਪਵਸੁ
 ਸਭੈਤਿਨਪਾਏਹੈਂ ॥ ਗੁਰਹੋਉਦਾਰਤੁਮਬੇਦਨਾਬਿਚਾਰਕ
 ਰੇਤੇਰੇਫਿਗਹੁਤੇਮੇਹਿਕੈਸੇਦੁਖਆਏਹੈਂ ॥ ਐਸੀਸੁਨਿਦੈਤ
 ਬਾਨੀਭਾਖਯੋਭਵਾਨੀਤਿਨਜੀਤਕੋਉਪਾਇਅਬਸੋਈਤੇਬਤ
 ਏਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਸੁੰਕੇਵਾਚਾਸੈਯਾ ॥ ॥ ਬੈਠਾਇਕੰਤਭੁਲੀ
 ਬਿਪਸੇਅਬਰਾਂਵਣਹੋਮਕਰੇਘਰਮਾਹੀ ॥ ਬਿਘਨਾਨਹਿਹੋ
 ਹਿਸੁਮਾਹਿਕਛੂਤਬਹੋਮਕੀਪਾਵਕਤੇਨਿਕਸਾਹੀ ॥ ਰਥਬ
 ਹਨਚਾਂਪਨਿਖੰਗਸਰਗਾਹਿਹੋਹਿਅਜੀਤਸੁਤ੍ਰਣਮਾਹੀ
 ॥ ਆਤਿਚਾਰਿਕਮੰਡਲਿਜੇਹਮਤੇਚਲਹੋਮਾਕੇਜੇਧਰਕਿਦਰ
 ਮਾਹੀ ॥ ੪ ॥ ਐਸਕਹਯੋਜਬਸੁੰਕਗੁਰੁਤਬਰਾਵਣਰਾਖਸਕੇ
 ਖਲਗਈ ॥ ਜਾਇਸੁਮੰਦਰਮਾਹਿਉਮਾਸੁਗੁਹਾਸੁਪਤਾਲ
 ਸਮਾਨਬਨਾਈ ॥ ਦੈਤਚਹੁੰਦਿਸਥਾਪਿਧਰੇਪੁਨਿਲਿਕਦੁਆ
 ਰਕੁਪਟਲਗਾਈ ॥ ਜੇਆਤਿਚਾਰਿਕਫਬਹੁਤੇਸਭਹੋਮਨ
 ਮਿਤਸੁਲੀਨਮਿਲਾਈ ॥ ੫ ॥ ਜਾਇਗੁਹਾਦਸਕੰਠਪਸੇਪੁ
 ਨਿਹੋਮਕਰੇਮੁਖਮੰਨਸੁਧਰੇ ॥ ਪਾਵਕਪੁਮਬਡੇਨਿਕਸਯੋਸੁ

ਵਿਭੀਖਨ ਨੈਨ ਨਾਪਨਿਹਾਰੇ। ਹਿੰਮ ਕੁਪ੍ਰਿਮ ਨਿਹਾਰੁਰੇ
ਸੁਵਿਭੀਖਨ ਰਾਘਵ ਪਾਸ ਦਿਖਾਰੇ। ਰਾਮ ਪਿਖੇਦ ਸਕੰਪਰ
ਜੇਵਹੋਂ ਮਕਰੇ ਨਿਜ ਭੰਨ ਮਝਾਰੇ। ੬॥ ਹਿੰਮ ਸਮਾਪਤਿ ਹੋਇ
ਜਬੈਤ ਬਰਾਮਨ ਰਾਵਣ ਜੀਤਿਯੋ ਜਾਈ। ਹਿੰਮ ਬਿਨਾਸ ਨ ਕਾਜ
ਸੁਨੈਂ ਅਬ ਬਾਂਨ ਰਯੁ ਥਪਦੇ ਹੁਪਠਾਈ। ਰਾਮ ਤਥਾ ਮੁਖ ਭਾਖ
ਤਬੈ ਸੁਰੀਵ ਕਿਸਿ ਗਸਲਾਹ ਮਿਲਾਈ। ਅੰਗਦ ਜੀਹਨੁ ਮਨ
ਪਠੇ ਬਲਵੰਤ ਸਭੈ ਕਪਿ ਸੀਗਿਲਵਾਈ। ੭॥ ਵਹਲਾਘਪੁ
ਕਾਰਗਏ ਖਿਨ ਮੇਪੁ ਨਿਰਾਵਣ ਮੰਦਰ ਮਾਰਿ ਪਸਾਏ। ਦਸ
ਕੋਟ ਗਏ ਪਲਵੰਗ ਮਤੇ ਰੁਪਾਲ ਕਤੇ ਯਮ ਲੋਕ ਪਠਾਏ।
ਘਰਮਾਂਹਿ ਤੁਰਿ ਗਮ ਦੂਰ ਟਕੇ ਗਜ ਮਾਰਿ ਸਭੈ ਪਰਮਾਂਹਿ
ਹੁਲਾਏ। ਸਰਮਾ ਪੁਨਿਹਾਥ ਨਸੈਨ ਨਸੈ ਕਪਿ ਹੋਂ ਮਕੀਠੈ ਰਸੁ
ਦੀਨਾ ਦੇਖਾਏ। ੮॥ ਸੁਵਿਭੀਖਨ ਕੀਵਹਨਾ ਰਿਹੁ ਤੀਤਿ
ਨਹੋਂ ਮਸਥਾਨ ਜਬੈ ਦਿਖਲਾਏ। ਰੁਬ ਅੰਗਦ ਜਾਇਗਾਹ ਨਿ
ਰਖੀ ਦਰਪਾਥਰ ਪਾਦਨ ਤੇ ਰੁਬ ਗਾਏ। ਸਿਲਠਾਰਿ ਉਘਾਰ
ਕਿਵਾਰਨ ਕੇ ਯੁਵ ਗਜ ਬਲੀਗਾਹਿ ਮਾਰਿ ਪਸਾਏ। ਸੁਪਿਖੇਦ
ਸਕੰਪਰ ਜਾਇਤਿ ਨੇਦਿਛਾਸਨ ਹੋਮਤ ਨੈਨ ਮਿਲਾਏ। ੯॥
ਅੰਗਦ ਅਗਇ ਸੁਪਾਇ ਸਭੈ ਕਪਿ ਪਾਇ ਬਰੇ ਮੁਖੀ ਮੈਕਿਲ
ਕਾਰੇ। ਰਾਵਣ ਕੇ ਛੇਗ ਜਾਇਤਿ ਨੇਪੁ ਨਿਰਾਵਣ ਕੇ ਬਹੁ ਸੇਵਕ
ਮਾਰੇ। ਕ੍ਰਿਤ ਉਠਾਇਲਏ ਪਿਤਕੇ ਪੁਨਿ ਰੁਰਦਏ ਤਿਨ ਮਾਗਮ
ਝਾਰੇ। ਰਾਵਣ ਜੋ ਮੁਖ ਮੰਤ੍ਰ ਰੇ ਕਪਿ ਗਾਂਸਤ ਤਾਂ ਛੇਗ ਦਾਂਤ ਨਿ
ਕਾਰੇ। ੧੦॥ ਸੁਵ ਛੀਨ ਲਯੋ ਕਰਤੇ ਹਨ ਮਨ ਸੁਰਾਵਣ ਕੇ ਮੁ
ਖ ਉਪਰ ਮਾਰਿਯੋ। ਕਹ ਪਾਵਕ ਤੇ ਹੁਸਨ ਤਯੋ ਬਰਦੇਵ ਤਯੋ ਮੁਖ ਮ
ਹਿਉ ਚਾਰਯੋ। ਇਕਦਿ ਰਸੈ ਇਕਦਿ ਰੁਲਏ ਬਹੁ ਚਿਹਨੇ ਸਾਇ ਜਿਉ ਪਰਵਾਹਿ
ਯੋ। ਰਾਵਣ ਜੀਤਨ ਕੀਉ ਰਚਾਹ ਪਰੀਨ ਹਿਧੀਅਨ ਛੁਟਿਯੋ। ਇਕਦਿ ਪਾਰਿਯੋ ੧੧॥

੩੪੦
੧੧੦

ਦੇ: ॥ ਅਗਿਦਬਹੁਗਬਿਚਾਰਕਰਗਯੇਸੁਭੋਨਮਸ਼ਰਾ
ਕੇਸਨਤੇਗਹਿਆਨੀਆਂਤਾਹਮਦੇਦਰਿਨਾਰਿ॥੧੨॥
ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥ ॥ ਦਸਕੰਠਆਗੇਬਲਪਤੀ
ਅਨਾਥਜਿਉਤਿਹਨਾਰਿਆਰਤਨਭੂਖਤਕੰਦੁਕੀਉਰ
ਹਾਥਅੰਗਦਫਾਰਿਆਮੇਤੀਗਿਰੇਤਿਹਮਾਂਗਤੇਸਭਰਤ
ਨਮਾਲਖਿਲਾਨੀਆਸੇਣਸੁਰੂਟਿਯੇਮੁਖਭਯੋਤਾਹਿ
ਮਲਾਨੀਆ॥੧੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਰਾਵਣਦੇਖਤਹੀਗਿ
ਰੀਕਟਿਤੇਨੀਵੀਤਾਹਿ॥ ਭੂਖਨਸਰਬਸਰੀਰਕੇਗਿਰੇਪਰ

ਤਕੇਮਾਹਿ॥੧੪॥ ਸ੍ਰੋਯਾ॥ ॥ ਗਿਪ੍ਪਦੇਵਨਕੀਦੁਹਿ
ਤਾਸੁਗਰੀਕਪਿਕੇਸਨਤੇਗਹਿਆਨੀ॥ ਰੇਵਤਰਾਵਣਅ
ਰਖਹੀਗਿਰਜਾਵਹਰਾਵਣਕੀਪਟਰਾਨੀ॥ ਦੀਨਪੁਕਰਕ
ਰੇਮੁਖਤੇਪੁਨਿਰਾਵਣਕੋਤਿਨਏਹੁਬਖਾਨੀ॥ ਮੇਹਿਆਨਾਥ
ਨਜਿਉਕਪਿਮਾਰਤਨਾਹਿਛਤਾਵਤਲਾਜਪਲਾਨੀ॥੧੫॥
ਤ੍ਰਿਨਿਰਲੋਜਭਯੋਜਗਮੈਤਵਹੇਰਤਨਾਰਿਹਨੇਕਪਿਥਾਰੀ॥
ਜੀਵਨਤੇਮਰਦੇਸੁਭਲੋਜਿਨਪੇਖਤਯੋਬਿਲਪੇਜਿਨਨਾਰੀ
॥ ਹਾਮਘਵਾਜਿਤਨਾਂਹਿਪਿਖੇਕਪਿਮਾਰਤਹੈਆਬਿਤੇਮਹਤ

ਗੀਤਿ ਜਗਜੀਵਤਯਾਬਿਪਕੇਦੁਖਪਾਵਤਨਾਹਿਸੁਮਾਤ
 ਤਿਹਾਰੀ॥ ੧੬॥ ਨਾਰਿਕੀਲਾਜਭਤਾਰਤਜੀਨਿਜਜੀਵਨਕੀ
 ਉਰਾਜਤਰਪਾਰੀਯੰਮਯਕੀਦੁਹਤਾਬਿਲਪੇਦਸਕੰਠਸੁ
 ਨੀਵਹੁਕਾਨਮਝਾਰੀਅੰਗਦਛਾਡਿਕਹਯੇਦਸਕੰਧਰ
 ਉਠਖੜੇਕਰਖੰਗਸੀਭਾਰੀਕੋਪਭਰੇਦਸਕੰਧਰਦੋਰਸੁਅੰ
 ਗਦਕੇਕਟਿਭੀਤਗਮਾਰੀ॥ ੧੭॥ ਤਬਬਾਨਰਕੂਦਗਏਸ
 ਗਲੇਪੁਨਿਹੋਮਕੁੰਡਸੁਤਾਹਿਬਿਡਾਰੇ॥ ਵਹਗਾਮਸਮੀਪ
 ਸੁਜਾਇਖਰੋਮਨਮਾਹਿਭਏਸਗਲੇਹਰਖਾਰੇ॥ ਤਬਗੰਵ
 ਟਸਾਂਤਕੀਯੋਨਿਜਭਾਂਮਨਿਸੁਦਰਵਾਕੁਸੁਯਾਹਿਉਚਾਰੇ॥
 ਯਹਦੈਵਅਧੀਨਸੁਜੀਵਨਹੈਕਾਲਿਅਨਨਕਿਉਨਹਿਆ
 ਪਾਨਿਹਾਰੇ॥ ੧੮॥ ਵਹਗਾ॥ ॥ ਬਿਸਾਲਾਖੀਤਜਿਸੇ
 ਕੋਕਿਗਿਯਾਨਅਲਿਬਨਧਾਰਾਅਗਿਯਾਨਜਨਿਤਸਭਸੇਕਹੈ
 ਗਿਯਾਨਸੁਦਏਨਿਵਾਰ॥ ੧੯॥ ਵੇਹਗਾਨਾਤਮਮਾਹਿਜੋਅ
 ਰੰਬੁਪਿਨਰਹੇਇਅਗਿਯਾਨਜਨੀਪਹਿਚਾਨੀਏਹੈਮੰਦੇਦ
 ਰਿਸੋਇ॥ ੨੦॥ ਤਿਹਮੂਲਕਸੁਤਦਾਰਲੋਬਿਪਨਭਾਖੇਬੇ
 ਦਾਹਰਖਸੇਕਭਯੜੇਧੰਪੁਨਿਲੋਭਮੇਹਮਦਖੇਦੁ॥ ੨੧॥
 ਅਗਿਯਾਨਉਪਾਏਸਰਬਯਹਜਨਮਜਗਤਨੁਹਯਾਅਤਮ
 ਕੇਵਲਸੁਪਹੋਸਦਅਲੋਪਕਜਾਨਮ॥ ੨੨॥ ਆਨੰਦਰੂਪਸੁ

੩੪੨
੨੨੧

ਗਿਯਾਨਪਨਭਾਵਾਭਾਵਾਬਿਹੀਨਾਨਾਤਿਸੁਸੇਗਾਵਿਯੋਗ
ਕਛੁਚੇਤਨਐਸਤਚੀਨਾ॥੨੩॥ਯਾਬਿਧਆਤਮਜਾਨਉਰ
ਦੀਜੇਸੋਕਨਿਵਾਰਾਅਬਹੀਆਵੇਬੇਗਮੇਰਾਮਲਖਵੇਕੋ
ਮਾਰਾ॥੨੪॥ਨਾਤਰਰਾਮਸਬੰਜਸਰਜਬਮੁਹਿਭਾਰੇਮਾਰਾ॥
ਤੋਬੈਕੁਠਸੁਪਾਇਹੋਤਾਂਪਦਪਰਮਉਦਰਾ॥੨੫॥ਤਬਮਮਮ
ਇਸੁਕੀਜੀਯੋਕਿਯਾਨਿਖਲਸੁਹਮਾਰਾਸੀਤਕੋਹਨਸਾਖਿ
ਲੈਪਰਯੋਮਾਗਨਮਝਾਰਾ॥੨੬॥ਰਾਵਣਕੇਯਹਵਾਕਸੁਨਿ
ਭਈਦੁਖਿਤਉਰਮਾਹਿਅਪਵਾਜਿਤਜਨਨੀਬਹੁਰਕਹ
ਤਭਵਨੀਤਾਹਿ॥੨੭॥ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥੨੮॥
ਨਾਥਮੇਰੇਵਾਕਸੁਨਿਉਰਸਾਚੁਤਿਉਹੀਕੀਜਿਯੋਨਹਿਰਾ
ਮਜੀਤਿਯੋਜਾਇਤੁਮਤੇਸਾਚੁਚੀਤਪਤੀਜਿਯੋਪੁਨਿਐਰ
ਆਵੇਕੰਟਤੇਸਮਰਾਮਨਹਿਤੋਮਾਰਿਯੋਸਖਯਾਤਰਾਮਸ
ਦੇਵਹੈਪਰਪਾਨਪੁਰਖਉਚਾਰਿਯੋ॥੨੯॥ਕਲਪਪੂਰਬ
ਮਤਸਹਾਇਕਹਸੁਰਸੁਤਮਨਕੋਹਰੀ॥ਭੁਗਤਵਤਸਲਪ
ਲਯੋਸਭਆਪਦਾਤਿਨਕੀਟਗੀਲਖਯੋਜਨਰੂਪਯਨੇਕ
ਮਠਪ੍ਰਥਮਸਵਾਰਯੋਸਮੁੰਦਮਥਨੇਪੀਠੇਮੈਇਨਕਨਕ
ਰੂਪਗਧਾਰਯੋ॥੩੦॥ਹਿਰਨਾਖਦੈਤਸੁਹਨੇਬਲਕ੍ਰੇਡੁਸ
ਵਾਰਕੋਜਲਹਰੀਅਵਨੀਆਨੀਆਰਪੁਰਾਜਫੇਰਿਉਧਾ
ਰਕੋ॥ਹਿਰਨਕਸਪਦੈਤਜੇਤ੍ਰਿਲੋਕਕਟਿਕਭਾਰਿਯੋਨਰ
ਸਿੰਗਰੂਪਸੁਧਾਰਿਯਾਨੇਨਖਨਸਾਥਾਬਿਦੁਰਯੋ॥੩੧॥ਬ
ਲਰਾਜਬਾਧਯੋਯਾਹਿਨੇਤ੍ਰੈਲੋਕਤ੍ਰੈਪਦਮਾਪਿਯਾਬਲਰਾ
ਜਪਠੇਪਯਾਲਮੇਦੈਰਾਜਸੁਰਪਤਿਥਾਪਿਆਰਾਜਨਕੇ
ਅਕਾਰਪਰਨੀਭਾਰਰਾਖਸੰਜੋਭਲੇਪਰਸਰਾਮਸਰੂਪ
ਪਗਇਨਰਾਮਖੜੀਵੈਹਏ॥੩੨॥ਜੀਤਅਵਨੀਸਾਰੀਆ

ਕਸਪਦਈਹਰਿਦਾਨਾਰਘਰਾਜਵੰਸਾਬਿਸਾਲਮੇਆਬਿਜ
 ਏਵੈਭਗਵਾਨਾਤਵਮਾਰਣਕੇਕਜਰਾਪਵਰੂਪਮਾਨੁਖਪਾ
 ਰਿਆਗਤਿਹਨਾਰਿਸੀਤੈਹਰੀਸਭਕਾਜਤੇਹਾਬਿਗਾਰਿਆ॥
 ੩੨॥ ਮਮਪੂਤਜੀਨਿਜਨਾਸਾਹਿਤੈਹਰੀਸੀਤਾਰਾਨੀਆਂਆ
 ਬਦੇਹਸੀਤਾਰਾਮਕੈਲੈਬਾਤਮੇਰੀਮਾਨੀਆਂਦੈਲਿਕਰਾਜ
 ਵਿਭੀਖਣੇਚਲਾਪਬਨਮੇਜਾਇਯੋ॥ ਚੀਰਾਜੀਬਰਨੀਰਐ
 ਫਲਖਾਇਹਰਿਜੀਧਿਆਇਯੋ॥ ੩੩॥ ਮਦੇਦਰੀਕੇਵਾ
 ਕਸੁਨਿਦਸਕਿਠਏਹਉਚਾਰਿਆਸੁਨਿਭਾਮਨੀਰਣਮਾਂ
 ਹਿਮੇਰੇਪੂਤਬਾਂਧਵਮਾਰਿਆਰਾਮਤੇਹਨਵਾਇਕੈਕਿਹ
 ਭਾਂਤਿਬਨਮੇਮੈਂਫਿਰਾਂਬਾਨਜੀਰਕਮਾਨਲੈਸੀਰਾਂਮਰਾਪ
 ਵਸੋਰਿਰੋ॥ ੩੪॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ ਰਾਮਬਾਣਤਨਫੇ
 ਰੈਂਮੇਰੋਸਮਰਾਮਸ਼ਾਹਾਬਿਸੂਪਰਾਮਪਦਮੈਲਹੋਉਤਰੇ
 ਭਵਨਿਪਾਰਾ॥ ੩੫॥ ਜਾਨੇਰਾਪਵਬਿਸਨਹੈਲਖਮੀਸੀਤ
 ਆਹਿ॥ ਜਾਨਬੂਝਕੈਮੇਹਰੀਸੀਤਾਂਬਨਮਾਂਹਿ॥ ੩੬॥
 ॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ ਪਾਂਵੇਤਾਂਪਦਸੋਇਰਾਮਹਾਥਮਠੇਂ
 ਲਹੋ॥ ਜਾਂਵੇਢੀਲਨਕੋਇਤੇਜਗਬਿਪਮਿਟਾਇਕੈ॥ ੩੭॥
 ਆਝਿੰਲਾ॥ ॥ ਪਰਾਨੰਦਾਯਸੁਧਮਮੇਖੀਧਿਆਇ
 ਹੈ॥ ਤਾਂਗਤਿਕੋਆਬਿਜਾਂਉਰਾਮਰਣਪਾਇਹੈ॥ ਰਾਮਬਾਂਨ
 ਜਲਪਾਰਸੁਪਾਪਮਿਟਾਇਹੈ॥ ਹਿਦੁਰਲਭਭਾਖੋਮੇਖਬੇ
 ਗੇਮੇਪਾਇਹੈ॥ ੩੮॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਪੰਚਕਲੇਸਤਰੰਗ
 ਬਡੇਕ੍ਰਮਹੈਂਪਨਬਾਂਧਵਮੈਂਸੁਤਦਾਰਾ॥ ਰੋਗਬਡੇਬਡਵਾਨ
 ਲਸੇਅਤਿਗ੍ਰਾਹਿਅਨੰਗਸੁਜਾਂਹਿਮਸ਼ਾਹਾਹੈਅਗਿਯਾਨ
 ਅਥਾਹਿ॥ ਜਿਨੇਜਲਪਾਯਤਨਾਹਿਕਹੂਤਿਨਪਾਰਾਬੇਗ
 ਤਰੇਂਜਗਸਿੰਧੁਅਬੈਪੁਨਿਪਾਵਤੇਮੈਂਹਰਿਪਾਰਕਨਾਰਾ॥ ੩੯॥

੩੪੪
੧੧੧

ਦੇਹਰਾ॥ ॥ ਭੀਨਲੋਕਪ੍ਰਭਤਾਜੀਨੇਕਾਂਚਨਪਾਂਮਪ੍ਰ
ਕਾਸਾਗੁਲਾਬਾਸਿੰਘਦਸਕੰਠਵਹਆਬਿਉਰਭੁਏਨਿਰਾਸ
॥ ੪੦॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮ
ਹੇਸਰਸੀਬਾਦੇਯੁੱਪਕਾਂਡੇਦਸਮੋਧਿਆਇ॥ ੧੦॥ ॥
ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਵਾਚ॥ ॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਇਹਭਾਂਤਿਬ
ਖਾਨਮੀਦੇਦਰੀਕੋਦਸਕੰਧਰਕੋਪਭਯੋਉਰਭਾਰੇ॥ ਨਿਕਸੇ
ਰਣਗਘਵਸੋਲਰੋਨੇਅਤਿਘੋਰਬਲੀਸਹਦੈਤਪਪਾਰੇ॥ ਸੁ
ਭਚੰਡਾਬਿਰਾਜਤਖੇੜਸੁਜਾਂਦਿਛਾਸਿਯੀਦਨਮਾਂਹਿਭੁਏਅ
ਸਵਾਰੇ॥ ਪੁਜਿਉਚਪਤਾਕਲਸੇਜਿਨਪੈਦਿਛਕੂਬਰਔਰਵ
ਰੂਥਉਦਾਰੇ॥ ੧॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ ਅਪਿਸਾਚਬਦਨਬਾਹ
ਨਲਗੇਰਾਸਭਯੋਰਸੁਜਾਹਿ॥ ਅਸਤ੍ਰਸਸਤ੍ਰਅਨੇਕਪੁਨਿਧ
ਰੇਸੁਤਾਂਰਥਮਾਹਿ॥ ੨॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਨਿਕਸੇਇਹਭਾਂ
ਤਿਸੁਰਾਵਣਜੋਅਤਿਭੀਖਣਜਾਂਹਿਅਕਾਰਾਬਿਰਾਜੇ॥ ਪਿਖ
ਆਵਤਤਾਂਹਿਭਰੀਪੁਜਨੀਕਾਪਿਸਾਯੁਪਸਿਗਰਤੇਉਠਿਭਾਜੇ
॥ ਹਨੁਮਾਨਗਏਕੁਦਕੋਭਿਗਨੇਦਸਕੰਧਰਸੇਘਨਸੇਮੁਖਗਾ
ਜੇ॥ ਮੁਸ੍ਟ੍ਰਪ੍ਰਹਾਰਕਰੀਉਰੇਮੈਦਿਛਵਾਸਵਆਯੁਪਜਾਪਿਖ
ਲਾਜੇ॥ ੩॥ ਜਾਨੁਨਭਾਰਪਰੋਰਥਮੈਗਿਰਮੂਠਪ੍ਰਹਾਰਲੋ
ਅਤਿਭਾਰੀ॥ ਮੂਰਛਏਕਮਹੂਰਤਰਾਵਣਫੇਰਿਉਨੇਤਿਨ
ਦੇਹਸੀਭਾਰੀ॥ ਸੁਰਅਹੇਹਨੁਮਾਨਬਲੀਦਸਕੰਧਰਯਾਬਿਪ
ਬਾਤਉਚਾਰੀ॥ ਤੂੰਦਸਕੰਧਰਜੀਵਤਹੈਂਹਨੁਮਾਨਕਹਯੋ
ਆਬਿਮੋਹਾਧਿਕਾਰੀ॥ ੪॥ ਤੂੰਦਸਕੰਧਰਮੁਸ੍ਟ੍ਰਪ੍ਰਹਾਰਸੁਕੇ
ਪਬਢਾਇਕੇਲਾਇਹਮਾਰੇ॥ ਫੇਰਿਹਨੇਤੁਮਕੋਦਸਕੰਧਰ
ਹੋਵਹਿਤੇਤਨਿਪ੍ਰਾਣਨਿਆਰੇ॥ ਭਾਖਤਥਾਦਸਕੰਧਰਤਾਂਉ
ਰਮਾਂਹਿਦਯੋਅਤਿਮੁਸ੍ਟ੍ਰਪ੍ਰਹਾਰੇ॥ ਪ੍ਰਮਰਨੈਨਭਏਕਾਪਿਕੇ

ਧਰਿਮਾਂਹਿਗਿਰੇਤਨਨਾਹਸੀਭਾਰੇ॥ ਪਾਠੇਰਿਭੁਈਸੁਧਤੰ
ਕਪਿਕੁੰਜਰਕੋਪਭਯੋਉਰਭੀਤਰਭਾਰੀ॥ ਗਾਵਣਮਾਰਣਕੇ
ਹਿਤਤਾਂਆਤਿਉਂਦਮਕੀਨਸੁਮੁਠਸੰਭਾਰੀ॥ ਗਾਖਸਰਾਜ
ਪਲਾਇਗਯੋਵਹੁਠੇਰਤਜੀਰਰਚੀਤਮਝਾਰੀ॥ ਅੰਗਦ
ਯੋਹਨੁਮਾਨਤਥਾਨਲਨੀਲਾਮਿਲੇਰਣਮੇ॥ ਤੁਹਿਚਰੀ॥
੬॥ ਤੋਮਰਛੰਦਾ॥ ॥ ਇਹਭਾਂਤਿਚਾਗਸਿਦਾਗਾਤਿਨ
ਪੰਖਰਾਖਸਚਾਰਾ॥ ਇਕਆਗਿਨਵਰਣੁਸੁਜਾਨਾ॥ ਇਕਸ
ਰਪੋਮਪਛਾਨਾ॥ ਇਕਖੜਗੋਰੋਮਸੁਹਾਇ॥ ਇਕਰੋਮਬਿ
ਛੁਕਹਾਇ॥ ਤਹਿਘੋਰਸਿਖਰਕੀਨਾ॥ ਖਲਚਾਰਮਾਰਸੁਲੀ
ਨੋ॥ ੭॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਚਾਰੇਰਾਖਸਚਾਰਕਪਿਕਮਕ
ਮਹਨੇਬਨਾਇ॥ ਸਿੰਘਨਾਦਕਰਚਾਰਕਪਿਗਏਰਾਮਫਿ
ਗਆਇ॥ ੮॥ ਸ਼੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਤਬਗਾਵਣਕੋਪਕੀਯੋ
ਮਨਮੇਨਿਜਦਾਂਤਨਸੋਨਿਜਹੋਠਚਬਾਏ॥ ਫੇਗਲਾਲਸੁ
ਕੁਰਾਬਿਸਾਲਭੁਯੋਰਘੁਨੰਦਨਕੋਗਿਰਜਾਪਰੋਧਾਏ॥ ਰ
ਬੰਬੈਠਸੁਰਾਮਨਿਹਾਰਭੁਲੇਸਰਬੰਸੁਸਮਾਨਸੁਤਾਨਚਲ
ਏ॥ ਸੁਮਨੋਘਨਸਾਂਵਨਕੋਉਮਾਤਿਯੋਜਲਪਾਰਨਕੀਬ

੩੪੬
੧੧੫

ਰਖਾਬਰਖਾਏ। ਧਾਰਮਸਮੀਪਖਰੇਕਪਿਜੇਸਰਮਾਰਿ
ਸਭੈਤਿਨਪੀੜਤਕੀਨੇ। ਪਾਵਕਸੇਚਮਕੈਰਣੀਮੇਸਰਕੰਚ
ਨਭਖਤਆਹਿਨਵੀਨੇ। ਰਾਮਸਰਾਸਨਤਨਤਬੈਸਰਗਾਵ
ਣਕੈਉਰਭੀਤਰਦੀਨੇ। ਰਾਵਣਸਯੀਦਨਮਾਹਿਪਿਖੇਪੁਨਿ
ਭੂਪਰਿਰਾਮਸੁਰੇਸਰਿਚੀਨੇ। ੧੦। ਮਾਤਾਲਿਤਾਹਿਬੁਲਾ
ਇਪੁਰੰਦਰਏਹੁਕਹਯੋਮੁਖਮਾਹਿਉਚਾਰੀ। ਸਯੀਦਨਲੈਰ
ਘੁਨਿਦਨਕੀਓਗਜਾਇਸਿਤਾਬਸੁਭਮਿਮਸ਼ਾਹੀ। ਕਾਜਕ
ਰੋਹਮਰੋਭਾਵੇਮੰਡਲਗਘਵਕੋਰਥਮਾਹਿਬਿਠਾਰੀ। ਯੋ
ਸੁਨਿਮਤਾਲਿਦੇਵਪਤੀਮੁਖਸੀਸੁਨਿਵਾਇਸੁਬੰਦਨਧਾਰੀ।
੧੧। ਪੁਨਿਸਿਯੀਦਨਮਾਹਿਤੁਰੰਗਮਤਾਖਿਨਭੀਤਰਪਾਰਬ
ਤੀਗਹਿਲਾਏ। ਰਾਘੁਨੰਦਨਦੁਖਨਿਕੇਦਨਕੇਕਰਜੋਰਦੁਊ
ਪੁਨਿਤਾਂਹਿਅਲਾਏ। ਰਥਰਾਮਸੁਤੇਗਣਿਜੀਤਨਕੇਸੁਰਰਾਜ
ਇਹੈਮਮਹਾਥਪਠਾਏ। ਮਘਵਾਤੁਮਕੋਨਿਜਚਾਪਪਠੇਯੁਗ
ਏਹਨਿਖੰਗਸੁਨੁਤਨੁਲਿਆਏ। ੧੨। ਤਨੁਤਾਂਣਅਭੇਦਸੁਏ
ਹਪਠੇਲਵਾਰਇਹੈਸੁਰਰਾਜਪਠਾਈ। ਦਸਕੰਧਰਕੋਗਣਿ
ਮਾਹਿਹਨੋਰਥਭੀਤਰਬੈਠਸੁਰੇਪੁਰਾਈ। ਬਿਤਰਾਸੁਰਾਇਝ

ਹੇਂਜਬਹੀਮਮਸਾਰਥਤਾਤਿਹਰੋਰਕਮਾਈ।ਸੁਨਿਕੈਆਭਿ
 ਬੰਦਨਦੈਪਰਦੋਖਣਰਾਮਚਢੇਜਿਨਾਵਿਸੁਬਨਾਈ॥੧੩॥
 ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਲੋਕਮਿਲਾਏਲਖਮੀਰਾਮਚਢੇਰਥਮੰ
 ਹਿ॥ਗਿਰਜਾਤਹਿਸਿਰਾਂਮਕੇਦੇਵੀਪਖੇਨਭਿਮਾਹਿ॥੧੪॥
 ਸੈਯਾ॥ ॥ਭੁੱਪਭਯਾਨਕਤਾਹਿਤਯੋਪਿਖੋਰਮਤਨੇ
 ਗਿਰਜਾਂਹਰਖਾਏ।ਪੀਮਤਿਗਵਣਰਾਮਮਹਾਤਮਦੋਨਲਰੇ
 ਬਲੁਬਾਹੁਦਿਖਾਏ।ਪਾਵਕਾਸਤ੍ਰਹੇਨਪਾਵਕਦੇਵਨ
 ਕੇਪਤਿਦੇਵਚਲਾਏ।ਯਾਬਿਪਰਾਖਸਰਾਜਨਕੇਸਭੁਅਸ
 ਤ੍ਰਸੁਰਾਘਵਕਾਟਿਬਗਾਏ॥੧੫॥ਤਬਕੋਪਭਰੇਦਸਕੰਧ
 ਰਤਾਂਰਣੇਮੇਇਕਾਸਤ੍ਰਐਰਚਲਾਏ।ਸੁਮਹਾਬਿਖਸਾਪ
 ਸਰੀਰਭਏਸਰਰਾਵਣਕੇਪਨੁਤੇਨਿਕਸਾਏ।ਸਰਕਾਂਚਨ
 ਪੇਖਲੇਸੈਜਿਨਕੀਸੁਚਹੁਦਿਸਰਾਘਵਉਪਰਆਏ।ਸਰ
 ਸਾਂਪਨਕੇਮੁਖਸੂਕਤਹੈਮੁਖਆਗਵੇਮੇਦਿਸਆਠਜਲਾਏ
 ॥੧੬॥ਪਰਪੂਰਣਰਾਮਪਿਖੇਰਣੇਮੇਦਸਆਠਨਮਾਹਿਤੁ
 ਜੇਗਮਛਾਏ।ਤਬਕੋਪਭਰੇਰਘੁਨਿਦਨਜੁਗਰੁਣਾਸਤ੍ਰਤਾਂ
 ਟਿਮਾਂਹਿਚਲਾਏ।ਪੁਨਿਰਾਮਸਰਾਸਨਤੇਨਿਕਸੇਸਰਪੰ
 ਨਗਿਆਰਿਚਹੁਦਿਸਆਏ।ਰਣਮਾਹਿਜਿਤੇਆਹਿਫੁਕਤ
 ਥੇਸਭਪੰਨਗਆਰਿਤਿਤੇਚੁਨਿਖਾਏ॥੧੭॥ਯਾਬਿਪਿਅਸ
 ਤ੍ਰਹੇਨੋਰਘਨਿਦਨਤਾਂਦਸਕੰਧਰਕੇਗਣਿਮਾਹੀਘੋਗਸਿ
 ਲੀਮੁਖਤਾਂਬਰਖੇਅਤਿਗਵਣਕੋਪਭਯੋਮਨਮਾਹੀ।ਫੇਰ
 ਸੁਰਾਘਵਕੇਤਨਕੋਪੁਨਿਐਰਦਏਤਨਮਾਤੁਲਮਾਹੀ॥
 ॥ਕਾਟਦਈਪੁਜਾਸਿਯੀਦਨਕੀਵਹਕਾਂਚਨਕੀਸੁਗਿਰੀਧਰ
 ਮਾਹੀ॥੧੮॥ਫੇਰਿਤੁਰੰਗਮਵਾਸਵਕੇਰਣਰਾਵਣਬਾਨ
 ਨਸਾਥਿ।ਬਿਦਾਗੇਗਿਧ੍ਰਪਦੇਵਸਭੈਪਿਤਰਾਪੁਨਿਚਾਰਨਗੀ

੩੪੭
 ੧੫੮

੩੪੮
੧੮੧

ਤਰਏਦੁਖਆਰੋ। ਦੁਖਭਏਸੁਮਹਾਨਰਿਖੀਜਬਆਰਤਕ
ਰਸੁਰਾਮਨਿਹਾਰੋ। ਵੀਤਾਵਿਭੀਖਣਦੂਪਭਏਗਿਰਜਾਂਬਲ
ਪੇਕਪਿਕੇਸਿਰਦਾਰੋ। ੧੮। ਸੁਦਸਨਨਬੀਸਭੁਜਾਂਦਮਕੇਸੁ
ਸਰਾਸਨਹਾਥਿਨਮਾਹਿਲਏਹੈਂ। ਇਹਭਾਤਿਫਿਰੈਰਣਮੰ
ਡਲਮੇਜਨਆਪਸਪੱਖਮਿਨਕਾਏਹੈਂ। ਆਭੁਕੁਟੀਦਿਫਰਾ
ਮਠਟੀਰਣਮੇਝਿਗਲਾਲਕਰਾਲਸੁਕੋਪਭਏਹੈਂ। ਸੁਮਨੇ
ਅਬਜਾਲਤਰਾਖਸਕੋਪਨੁਰਾਮਪੁਰੰਦਰਹਾਥਿਲਏਹੈਂ। ੧੯
॥ ਬਾਨਨਿਕਾਰਸੁਰਾਮਲਯੋਪਿਖਕਾਲਕੀਪਵਕਜਾਹਿ
ਜਲਾਈ। ਨੈਨਨਿਸੋਂਜਨੁਜਲਤਹੈਕੁਪਿਰਾਮਪਿਖੇਆਰਿ
ਹੈਨਿਕਟਾਈ। ਭੇਜਕੀਜੁਵਾਲਛੁਟੇਤਨਤੇਆਬਿਰਾਮਪ੍ਰਸ਼
ਮਦੇਤਿਦਿਖਾਈ। ਕਾਲਸਰੂਪਪਰੇਆਰੇਪੇਸੁਰਪੇਖਤਮੇਘ
ਨਭਿਟਬਨਾਈ। ੨੧ ॥ ਤਾਨਿਕਮਾਨਲਈਹਰਿਜੀਪੁਨਿ
ਰਾਵਟਕੇਓਰੇਮੇਸਰਮਾਰੋ। ਰਾਪਵਮੀਤਕਸੇਰਣਸੇਭਤ
ਪੇਖਭਏਕਪਿਤਾਂਹਰਿਖਾਰੋ। ਧਾਵਤਹੈਆਰਿਪੈਹਰਿਜੀਨਿ
ਨਕੋਪਭਰੇਮੁਖਰਾਮਨਿਹਾਰੋ। ਕੰਪਉਠੀਸਗਲੀਧਰਨੀਤ

੨੪੯
੧੫੫

ਸਤੁਤਦਸੋਦਿਸਮਾਹਿਪਧਾਰੇ॥ ੨੨॥ ਰਾਮਕਰੋਦਰੁ
ਪਾਨਿਹਾਰਭਏਉਤਪਾਤਦਸੋਦਿਸਮਾਹੀ॥ ਗਵਣਕੇਉਗਮ
ਹਿਭਯੋਤੁਰਭੂਤਤੁਰੇਸਗਲੇਜਗਮਾਹੀ॥ ਗਿਪਪਸਿੰਧਸੁਕਿ
ਨ੍ਰਦੇਵਨਿਹਾਰਤਬੈਠਾਬਿਬਨਨਮਾਹੀ॥ ਸੁਪ੍ਰਲੈਸਮਸੰਗਰ
ਤਾਹਿਭਯੋਨਰਹਯੋਭੁਮੁਸੁਰਨਕੇਮਨਮਾਹੀ॥ ੨੩॥ ਵਾਸਵ
ਕੇਸਰਲੈਕਰਮੇਰਣਗਵਣਕੇਸਿਰਕਾਟਿਬਗਾਏ॥ ਰਾਮ
ਕਟੋਰਣਗਵਣਕੇਸਿਰਸੇਣਤਜਾਰਣਮਾਹਿਚੁਚਾਏ॥ ਯਾ
ਬਿਪਸੀਸਾਗਿਰੇਨਭੁਤੇਫਲਤਾਲਮਨੇਅਤਿਪੰਨਸੁਲਾਏ
॥ ਨਾਦਿਨਨਾਹਿਨਿਸਾਪਿਖੀਯੇਕਛੁਸਾਂਸੁਪ੍ਰਤਨਹੀਸੁਪ
ਪਾਏ॥ ੨੪॥ ਇਹਭਾਂਤਿਭਯਾਨਕਯੁਪਭਯੋਕਛੁਦੇਤਨਸੰਗ
ਰਮਾਹਿਦਿਖਾਈ॥ ਬਹੁਕਲਭਯੋਰਣਮੇਲਰੋਗੋਬਿਸਮੇਪੁ
ਨਿਰਾਪਵਕੇਮਨਿਆਈ॥ ਸੁਇਕੋਤਰਸੰਸਿਰਮੋਹਕਟੇ
ਸਿਰਕੀਨਹਿਮਾਜੁਸਮਾਪਤਿਆਈ॥ ਬਲਨਾਹਿਲਟੇਰ
ਣਮਭਿਲਮੇਪੁਨਿਨਾਹਿਦਸਾਨਨਾਯੁਪਟਾਈ॥ ੨੫॥

ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਤਬਸਭਅਸਤ੍ਰਵਿਤਹਰੀਕੋਸੱਲਯ
ਨੇਦਧੰਮਾਅਸਤ੍ਰਬਹੁਤਸੰਭਾਰਕੈਚਿਤਵਤਭਏਸੁਗਮਾ
੨੬॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਜਿਨਭਾਨਨਸੰਬਲਵੇਤਬਰੇਬਨ
ਸੰਗਰਮੇਮਮਦੈਤੁਮਾਰੇ॥ ਵਹਬਾਨਭਏਦਸਕੰਧਰਕੇਬ
ਧਮਾਹਿਸੁਨਿੰਫਲਆਜੁਹਮਾਰੇ॥ ਇਹਚਿਤਾਬਿਯਾਕੁਲ
ਰਾਮਭਏਛਿਗਆਹਿਵਿਭੀਖਨੈਨਨਿਹਾਰੇ॥ ਚਤੁਰਾਨ
ਨਯਾਹਿਦਯੋਵਰਰਾਮਸੁਆਜੁਸੁਨੇਤੁਮਵਾਕਹਮਾਰੇ॥ ੨
੭॥ ਭੁਜਿਸੀਸਾਵਿਛਨਭਏਤੁਮਰੇਉਪਜੈਪੁਨਿਸੀਪਰੇਤਤ
ਨਮਾਹੀ॥ ਇਹਭਾਂਤਿਕਹਯੋਚਤੁਰਾਨਨਜੁਤੁਮਰਾਮਸੁਨੇਨਿ
ਜਕਾਨਨਮਾਹੀ॥ ਆਹਿਕੁੰਡਲਕਾਰਸੁਮੀਮ੍ਰਿਤੁਹੈਦਸਕੰ

੩੫੦
੧੦੦

ਪਰਕੇਪੁਨਿਨਾਤਿਸੁਮਾਹੀ॥ਵਹਪਾਵਕਮਸੜਸੁਕਾ
ਇਦਿਜੇਦਸਕੀਰਮਰੇਤਬਹੀਰਣਮਾਹੀ॥੨੮॥ਸੁਵਿਭੀਖ
ਨਕੇਯਹਵਾਕਸੁਨੇਸੁਪ੍ਰਕ੍ਰਮਵੇਤਸੁਗਾਮਮੁਗਾਰੇ॥ਸਰਪ
ਵਕਕੇਦਸਕੀਪਰਕੇਪੁਨਿਰਾਮਹਨੇਤਨਨਾਤਿਮਸ਼ਰੇ॥
ਪੁਨਿਰਾਮਸਰਾਸਨਤਨਮਹਾਂਬਲਰਾਵਨਕੇਸਿਰਕਾਟਿ
ਉਤਾਰੇ॥ਦਸਕੀਪਰਕੇਕੁਜਜਾਇਪਰੇਪਰਮਾਹਿਸੁਰਾਮ
ਸਿਲੀਖੁਖਮਾਰੇ॥੨੯॥ਘੋਰਲਈਸਕਤੀਕਰੇਮੇਸੁਵਿ
ਭੀਖਨਓਰਤਕੀਖੁਨਸਾਨੇ॥ਰਾਮਕਟੀਪਾਥਿਭੀਤਰਸਾਪੁ
ਨਿਭੀਖਨਏਕਚਲਾਇਸੁਬਾਨੇ॥ਸੀਸਕਟੇਦਸਕੀਪਰਕੇਪੁ
ਨਿਤੇਜਭੀਮਾਤਨਤੇਨਿਕਸਾਨੇ॥ਜਾਇਪਰੇਪਰਭੀਤਰਜੇ
ਸਿਰਰਾਵਣਰੂਪਭਯੋਸੁਮਲਾਨੇ॥੩੦॥ਏਕਪਰਧਾਨਰਹ
ਯੋਪਰੇਮੇਸਿਰਰਾਵਣਕੀਭੁਜਦੋਇਭਵਾਨੀ॥ਫੇਰਿਕੁਪੇਦ
ਸਕੀਪਰਸੇਪੁਨਿਬਾਨਲਕੀਬਰਖਾਬਰਖਾਨੀ॥ਰਾਵਣਰ
ਘਵਰਾਘਵਰਾਵਣਮਾਰਤਤੀਰਮਹਾਂਰੁਖਮਾਨੀ॥ਯੁੱਧ
ਯਾਨਕਤਾਂਹਿਭਯੋਸੁਮਨੇਯੁਗਘੋਰਘਟਾਉਮਭਾਨੀ॥੩੧॥
॥ਕਾਬਿਵਾਚਾਮੈਯਾ॥ ॥ਸੁਰਨਕੇਪਦਕੇਭੁਟਜਾ
ਨਤਯੋਰਨਜਾਨਤਭਾਂਤਿਭਟੇਰੇ॥ਰਾਮਦਸਾਨਨਬੀਰਬਲੀ

ਤਨਘਾਉਬਹੇਸੁਲਰੇਮੁਖਜੋਰੇ॥ ਆਜੁਦਸਾਨਨਚਾਹਤਹੈ
ਜਗਬੰਧਨਬਾਨਨਸੋਰਣੁਰੇ॥ ਸੁਰਅਨੇਕਭਏਜਗਭੀ
ਤਰਾਵਣਸੇਭਟਹੈਜਗਥੋਰੇ॥ ੩੨॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥
ਮਾਤੁਲਿਬਹੁਰਸਿਮਰਾਯੋਰਾਪਵਕੇਸਮਝਾਇ॥ ਰਾਵਣ
ਕੇਬਪਕਾਜਆਬਿਅਸਤ੍ਰਬ੍ਰਹਮਚਲਾਇ॥ ੩੩॥ ਬਿਨਾ
ਸੁਕਾਲਸੁਰਜੋਰਚੇਸੋਅਬਆਏਬੀਰਾਉਤਮਅੰਗਨਕਾ
ਟਿਯੋਰਾਵਣਕੋਰਣਪੀਰਾ॥ ੩੪॥ ਸੀਸਨਕਾਟੇਯਾਹਿ
ਕੋਮਰਮਕਰੀਜੇਘਾਤਾਮਾਤੁਲਵਾਕਚਿਤਾਰਹਾਰਿਰਾਵ
ਣਕੀਬਪਬਾਤਾ॥ ੩੫॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਤਬਰਾਮਲ
ਯੋਕਰੇਮੇਸਰਦੀਪਾਤਿਪੰਨਾਗਿਜਿਉਮੁਖਮਾਹਿਸੁਕਾਏ॥
ਜਿਨਕੇਪੁਨਿਪਾਸਨਪੈਨਹੋਰਾਵਿਪਾਵਕਜਾਫਲਿਮਾਹਿ
ਲਗਾਏ॥ ਤਨੁਬੰਨਕੁਆਹਿਅਕਾਸਮਯੀਪੁਨਿਰੋਗਵਿਮੰ
ਦਾਰਿਮੇਰੁਸੁਹਾਏ॥ ਸਭਲੋਕਨਕੇਸੁਰਪਾਲਕਸੇਵਾਹਿਤਾਸ
ਰਬੰਧਨਮਾਹਿਬਸਾਏ॥ ੩੬॥ ਦਮਕੈਸਰਸੁਰਜਸੋਰ
ਣਮੇਸਭਲੋਕਨਕੋਰੁਆਜੁਮਿਟਾਏ॥ ਸੁਰਮੰਤ੍ਰਪਛਯੋ
ਰਘੁਨੰਦਨਜੂਪੁਨਿਜੋਸਰਬੇਦਨਮਾਹਿਬਤਾਏ॥ ੩੭॥ ਏਹਭੰ
ਤਿਮਹਾਂਸਰਲੋਕਰੇਮੇਪੁਨਿਰਾਮਸਰਾਸਨਮਾਹਿਲਗਾਏ॥
ਪਰਨੀਸਗਲੀਭਮਤੋਲਉਠੀਪੁਨਿਭੂਤਸਭੈਜਗਮਾਹਿਕੰ
ਪਾਏ॥ ੩੮॥ ਰਾਵਣਕੇਬਪਕਾਜਵਹੀਸਰਗਮਸਰਾਸਨ
ਮਾਹਿਤਨਾਯੋ॥ ਕੋਪਭਯੋਰਘੁਨੰਦਨਕੋਉਰਘਾਤਕਸੋਸਰ
ਗਮਚਲਾਯੋ॥ ਬੰਧਮਨੋਰਣਮੰਡਲਮੇਉਰਕੋਪਭਰੇਸੁਰਨ
ਥਬਰਾਯੋ॥ ਕਾਲਪਸਾਰਪਰੇਮੁਖਜਿਉਇਮਰਾਵਣਕੋਉ
ਰਮਾਹਿਲਗਾਏ॥ ੩੯॥ ਗਾਤੁਰਾਯੋਉਰਭੀਤਰਜੇਸਰਰਾਵ
ਣਸੋਣਤਪਲਕਰੇਹੈ॥ ਫਾਟਗਾਏਉਰਰਾਵਣਕੋਗਿਰਜਾਤਨ

ਕੇਸਰਪਾਣਹਰੇਹੈ॥ ਰਾਵਣਮਾਰਿਸੁਫਾਰਪਰਾਸਰਰਾਮਾਨਿਖੰ
ਗਕੇਮੰਗਹਿਪਰੇਹੈ॥ ਰਾਵਣਕੇਕਰਚਾਪਸਭੈਗਿਰਜਾਂਸਹਬਾ
ਨਨਭੂਮਿਢਰੇਹੈ॥ ੩੮॥ ਪ੍ਰਾਣਗਏਦਸਕੰਪਰਕੇਰਣਮਾਰਿ
ਗਿਰੇਵਹੁਰਾਖਸਰਾਈ॥ ਰਾਵਣਭੂਮਿਗਿਰੇਲਖਕੇਹਤਸੇ
ਖਸੁਰਾਖਸਸੈਨਪਲਾਈ॥ ਭਾਗਚਲੇਸੁਦਸੇਦਿਸਕੇਆਬਿ
ਭੂਪਿਬਿਨਾਕਰੇਕਉਣਲਗਾਈ॥ ਰਾਵਣਮਾਰਿਜਿਨੇਗਧੂਨੰ
ਦਨਬਾਨਰਯਾਬਿਪਦੁੰਦਾਭਿਦਾਈ॥ ੪੦॥ ਜੈਰਾਘਵਕੀਦਸ
ਮੋਲਹਨੇਸੁਰਮੰਡਲਯੋਨਤਿਮੰਗਹਿਬਖਾਨੀ॥ ਨਾਭਿਮੰਡਲਦੇ
ਵਨਿਸਾਨਬਜੇਹਰਿਫੂਲਨਕੀਬਰਖਾਬਰਖਾਨੀ॥ ਮੁਨਿਸਿ
ਧਸੁਚਾਰਣਦੇਵਸਭੈਮੁਖਰਾਘਵਕੇਜਸੁਗਾਹਿਭਵਾਨੀ॥

ਤਬਬੀਰਾਕਾਸਸੁਮੇਦਬਢੇਪੁਨਿਆਇਆਪਛਰਨਿਰਤ
ਸੁਠਾਨੀ॥ ੪੧॥ ਰਾਵਣਕੇਤਨਤੇਨਿਕਸੀਗਵਿਜੋਤਿਸਾਮਾਨਸੁ
ਜੋਤਿਭਵਾਨੀ॥ ਦੇਵਨਕੇਪੁਨਿਪੇਖਤਹੀਵਹੁਰਾਘਵਕੇਤਨਮਾ
ਹਿਮਿਲਾਨੀ॥ ਭਾਗਮਹੇਦਸਕੰਪਰਕੇਸਭਦੇਵਨਯੋਮੁਖਮ
ਹਿਬਖਾਨੀ॥ ਰਾਵਣਕੇਸਮਯੋਗਮਹਾਤਮਨਾਹਿਕਹੂਜਗਮੇ
ਹਮਜਾਨੀ॥ ੪੨॥ ਵੇਹਰਾ॥ ਯਦਪਸਾਤੁਕਦੇਵਗਾਹਿ

ਕ੍ਰਿਪਾਮਾਹਿ। ਤੱਦਪ੍ਰਭੁਯਾਬਿਯਾਪਿਆ ਫਿਰੇ ਜਗਤ ਕੋ ਮਾਹਿ ੩੫੩
 ॥੪੩॥ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ਦਸਕੰਧਰਾਖਸਕੂਰਬੰਡੁਪੁਨਿਬਾ ੪੦੪
 ਮਨਕੋਗਾਹਿਕੇ ਜਾਨਿਆਹੇ। ਹਰਿਕੇਸਹਿਦ੍ਵੈਖਕਰੇਮੁਨਿਹਿਸ
 ਕਸ਼ੀਰਰਮੇਪਰਦਾਰਮਸ਼੍ਰੇਯੇ। ਇਨਰਾਮਕਿਮਾਹਿਪ੍ਰਵੇਸੁਕੀ
 ਯੇਸਭੁਤਨਯਾਬਿਪਨੈਨਨਿਹਾਹੇ। ਇਹਭਾਂਤਿਕਹੇਸੁਰਮਾ ੦
 ਪਸਿਮੈਹਸਨਾਰਦਤਾਂਪ੍ਰਤਿਬੈਨਉਚਾਰੇ। ੪੪॥ ਸੁਨਿਹੇਸੁਰਪ
 ਰਮਾਵਿਚਖਣਹੇਤੁਮਰਾਵਣਕੀਯਹਬਾਤਿਚਲਾਈ। ਯਹ
 ਵੈਖਬੰਡਉਰਭੀਤਰਰਾਵਣਨੀਤਚਿਤਾਰਤਥੋਰਪੁਰਾਈ।
 ਭ੍ਰਾਤਨਸੰਗਸਦਾਮਿਲਕੈਅਰਿਰਾਮਕਥਾਮੁਖਭੀਤਰਗਾ
 ਈ। ਇਨਰਾਘਵਹਾਬਿਸੁਨਿਯੋਮਰਣਾਸਭਠੰਗਨਿਮੈਤਿ
 ਨਤੇਸੁਭਰਾਈ। ੪੫॥ ਸੁਪਨੇਦਿਨਰਾਤਿਬੈਖੇਦਸਕੰਧਰਾ
 ਮਸਦਾਉਰਮਾਹਿਧਿਆਈ। ਗੁਰਕੇਸਮੰਬੋਪਕਮਾਜੁਤ
 ਯੇਯਹਕ੍ਰੋਧਬੰਡੋਜਗਰਾਖਸਰਾਈ। ਪੁਨਿਮੀਤਮੂਏਹਾਰਿ
 ਕੇਕਰਤੇਸੁਗਏ। ਇਨਕੇਸਭਪਾਪਮਿਟਾਈ। ਸਭਬਿਪਤੁਟੇ
 ਦਸਕੰਧਰਕੇ। ਇਨਰਾਮਕੀਆਜੁਸੁਯੁਜਸੁਪਾਈ। ੪੬॥
 ਸੁਦਰਾਤਮਯੰਦਪਿਪਾਪਕਰੇਪਰਕੇਧਨਦਾਰਿਨਮੈਲਪਟਾ
 ਈ। ਉਰਪ੍ਰੀਤਿਜਗੇਯਦਿਵਾਡੁਰਕੈਰਘਨੰਦਨਾਜੀਤੁਸੇਨਰੁ
 ਪਿਆਈ। ਵਹਹੇਵਤਸੁੰਧਸਦਾਜਗਮੇਜਨਮਾਂਤਰਕੇਟਿਨ
 ਦੇਖਮਿਟਾਈ। ਸੁਰਸੰਤਮਜਾਂਹਿਪ੍ਰਣਾਮਕਰੇਸੁਰਮੇਹਰਿ
 ਲੋਕਬਿਭੂਠਹਿਜਾਈ। ੪੭॥ ਸਿਕਰਛੰਦਾ ॥ ਤ੍ਰਿ
 ਭਵਨਾਵਿਖਮਦਸਾਸਕੋਜਿਨਮਾਰਕੈਰਣਮਾਹਿ। ਵਾਂਮਰ
 ਰਪਨੁਟੇਕਪਰਸਰਦੱਖਹਸਤਾਫਿਗਾਹਿ। ਤ੍ਰਿਗਪ੍ਰਾਤਦੇਸੁ
 ਸੁਲਾਲਹੈਸਰਦਲਤਜਾਹਿਸਰੀਗਾਰਵਿਕੋਟਿਕੇਸਮੰਸੇ
 ਭਈਰਣਮਾਂਹਿਵੈਰਘਬੀਰ। ੪੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਰਕਤਾਬਿਦੁਤਨਸੋਭਈਸੁਰਿਪਥਿਕਰੇਪੁਣਾਮਾਮੇਰੀਵੈਰਛਾ
ਕੈਰੈਰਪੁਬੀਰਸਦਾਸੀਰਾਮਾ॥੪੯॥ ਇਤਿਸ਼ੀਮਭਿਆਪ
ਜਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਂਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਯੁੱਧਕਾਂਡੇਰਾਵਣ
ਬਧਃ ਨਾਮਾਇਕਾਦਸਮੋਧਿਆਇ॥੧੧॥ ॥ਸ਼ੀਮਾਂ
ਦੇਵਉਵਾਚਾ॥ਸ਼੍ਰੇਯਾ॥ ॥ਰਾਮਾਵਿਭੀਖਨਜੋਹਨੁਮਾਨਸੁ
ਅੰਗਦਭ੍ਰਾਤਕਪੇਸਨਿਹਾਰੇ॥ਭਾਲਕਰਾਜਤਥਾਨਲਨੀਲਪੁ
ਸੀਨਭਯੋਰਪੁਨਾਥਉਚਾਰੇ॥ਮੇਤੁਮਹੇਭੁਜਦੰਡਨਕੇਬਲ
ਲੀਕਪਤੀਰਣਭੀਤਰਮਾਰੇ॥ਸੂਰਜਚੰਦਰਹੇਜਬਲੋਤਬ
ਲੋਤੁਮਹੇਜਸਭੋਨਮਸ਼ੁਰੇ॥੧॥ਪ੍ਰੀਤਿਕਥਾਤੁਮਰੀਜਗਭੀ
ਤਰਗਾਵਹਿਗੋਜਨਪ੍ਰੇਮਬਛਾਈ॥ਮੋਹਿਮਿਲੀਗਤਿਪਾ
ਹਿਪਰਾਜਨਯਾਕਲਕੇਸਭਦੋਖਮਿਟਾਈ॥ਯੋਵਰੁਦਾਨਦਯੋ
ਸਭਕੋਪੁਨਿਸ਼ਿਗਰਰੰਗਿਮਹੀਰਪੁਰਾਈ॥ਤਾਹਿਸਮੇਰਣ
ਮਾਹਿਨਿਰਖਯੋਪਤਿਕੋਮਘਵਾਜਿਤਮਾਈ॥੨॥ ਦੇਹਰ
॥ ॥ਰਾਵਨਕੀਸਤਨਾਰਿਯਾਲੈਮੈਦੋਦਰਆਦਾ॥ਉਰ
ਤਾਵੇਮੁਖਰੋਵਈਰਾਵਣਕੋਢਿਗਪਾਦਾ॥੩॥ ਸ਼੍ਰੇਯਾ॥
॥ਕਾਂਚਨਕੀਜਿਨਕੀਨਗਰੀਗਜਸੂਲਤਤਾਂਦਰਪੇ
ਮਤਿਵਾਰੇ॥ਪਾਵਕਪਾਕਕਰੇਜਿਨਕੋਪੁਨਿਬੋਢੇਪਦੇਚਤੁ
ਰਾਨਨਦੁਾਰੇ॥ਛੋੜਪਰੇਸਿਰਮੈਸਾਵਿਤਾਸਿਸਨਾਹਿਭੁਲੀਬਿ

ਪਚੋਰਸੁਲਾਗੇ। ਸੋਪਤਿਆਜੁਪਰੇਰਣੇ। ਮੁਖਪੂਰਤਰੇਸਿ
 ਰਕੀਟਬੀਸਾਰੇ। ੪॥ ਜਿਨਕੇਭੁਜਤੇਯਮਰਾਜਰੁਰੇਮਘ
 ਵਾਪਰਪਾਇਨਬੰਦਨਪਾਰੇ। ਅਹਿਰਾਜਰੁਰੇਜਿਨਕੇਬਲਤੇ
 ਜਲਨਾਇਕਜਾਪਦਕੰਜਪਖਾਰੇ। ਸੁਰਮਾਇਸੁਪੋਰਾਘੀ
 ਨਰਹੇਂਜਿਨਕੀਪੁਨਿਸੇਜਬਸਿਤਸਵਾਰੇ। ਸੋਦਸਮੇਲਰੁਲੇ
 ਧਰਮੇਰਘੁਨਾਇਕਬਾਨਨਕੇਰਣਮਾਰੇ। ੫॥ ਸੁਵਿਭੀਖਨ
 ਰਾਇਭਲੇਫਿਗਨੀਰਸੁਸੇਕਭਯੋਤਿਨਕੇਉਰਭਾਰੀ। ਦਸ
 ਕੰਪਰਕੇਪਦਪਾਸਪਰੇਗਿਰਜਾਂਸਿਰਪਾਗਸੁਦੁਰਨਿਵਾਰੀ।
 ਸੁਵਿਭੀਖਨਆਜੁਸਿਬੋਧਕਰੇਰਘੁਨਾਇਕਭੁਤਕੋਏਹੁਓ
 ਚਾਰੀ। ਸੁਦਏਅਬਰਾਵਣਕੋਆਗਿਨੀਅਬਕਾਹਿਨਿਮਿਤ
 ਲਗਾਵਤਬਾਰੀ। ੬॥ ਰੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥ ੭॥
 ਵੇਦਗਲੇਆਦਾਬਿਲਪੈਲੀਕਪਤਿਕੀਰਾਨੀਆਨਿਵਾਰ
 ਯਾਹਿਪਠਾਇਲੀਕਾਕਰੇਤਾਸਨਮਾਨਿਆ। ਇਹਭਾਂਤਿਰਾਘ
 ਵਜੇਕਯੋਤਬਗਏਲਖਮਣਧਾਇਕੈ। ਸਦਪਾਸਪਰੇਵਿ
 ਭੀਖਣਾਜਨੁਗਏਪੁਦਾਬਿਲਾਇਕੈ। ੮॥ ਉਗ੍ਰਸੇਕਪੇਖਵਿ
 ਭੀਖਣੇਲਖਮੰਨਿਏਹੁਬਖਾਨੀਆ। ਇਹਕੰਨਤੋਰੇਆਹਿ
 ਜਾਂਕੇਸੋਚਹੈਦੁਖਮਾਨੀਆ। ਯਾਸਿਸ੍ਵਪੂਰਬਕੋਨਸੇਤੂਯਾਹਿ
 ਕੋਯਾਹਿਭਾਖੀਯੋ। ਅਬਕੋਨਆਗੇਹਹਿਗੋਯਾਮਾਹਿਕੋਹੈਸਾਖੀ
 ਯੋ। ੯॥ ਨਦੀਕੇਪ੍ਰਵਾਹਸਿਕਤਾਜਾਹਿਜਿਉਬਾਸਿਪਾਨਿਯੋ।
 ਮਿਲੇਕਬਹੁਨਾਮਿਲੈਤਿਮਦੇਹਦੇਹੀਜਾਨਿਯੋ। ਜਿਉਬੀ
 ਜਬੀਜਨਸੇਮਿਲੈਪੁਨਿਕਬੂਨਾਹਿਮਿਲਾਇਹੈ। ਤਿਉਭੂਤ
 ਭੂਤਨਮਾਹਿਮਾਇਆਈਸਬਸਤਰਮਾਇਹੈ। ੧੦॥ ਭੁਮਏ
 ਹੁਯੋਹਮਯੋਰਸਗਲੇਕਾਲਵਸਉਪਜਾਇਹੈ। ਜਨਮਜ
 ਰਸੁਖੀਵਤਪੁਨਿਅੰਤਮਹੋਣਪਾਇਹੈ। ਅਜਸਰਬਭੂਤ

੩੫੫
 ੧੦੦

ਕੋਰਚੇਪੁਨਿਹਨੇਈਸੁਪਾਲਕਾਨਾਹਿਜੀਵਕੇਬਸਹੈਕਛੁ
 ਨਿਰਪੇਖਹਰਿਜਿਉਬਾਲਕਾ॥੧੦॥ ਦੇਹਦੇਹਨਤੇਭਏਜਿਉ
 ਬੀਜਬੀਜਨਜਾਇਹੈ॥ ਦੇਹੀਨਿਰਾਲਾਹੈਸਦਾਨਾਹਿਜਨਮਮ
 ਰਣਾਪਾਇਹੈ॥ ਦੇਹਜੀਵਾਵਿਭਾਗਸਗਲੇਹੈਆਗਿਆਨਬ
 ਨਾਇਆ॥ ਜਨਮਾਬਿਪਾਬਿਨਾਸਨਾਨਾਕਿਆਕੇਫਲਜਾਇ
 ਆ॥੧੧॥ ਦੇਹਗਾ॥ ॥ ਦਰਗਿਆਜਿਉਆਗਿਨਮੇ
 ਤਿਉਯਾਹਿਆਤਮਾਹਿਆਨਾਤਮਪਰਮਅਰਪਹੈਮੂਢਭੁਮੇ
 ਜਗਮਾਹਿ॥੧੨॥ ਤੇਯਾਹਿਦੇਹਸੰਜੋਗਤੇਭਾਸੇਆਤਮਮਾਹਿ
 ॥ ਅਸੰਤਰੂਪਜਗਾਬਿਖੇਕੋਧਿਆਵੈਜੋਮਨਮਾਹਿ॥੧੩॥
 ਅਵਿੱਲਾ॥ ॥ ਸੁਖਪਤਿਮਾਹਿਹੀਕਾਰਜਬੈਸਿਟਜਾਇਹੈ
 ਨਿਸ਼ਿਤਨਾਹਿਵਿਭੀਖਣਤਬਦਿਖਲਾਇਹੈ॥ ਜਾਗਤਮਾਹਿ
 ਹੀਕਾਰਤਥਾਪੁਨਿਨਾਰਹੈ॥ ਹੋਮੁਕਤਿਵਿਭੀਖਣਜੀਵਜਗਤ
 ਮੇਤੇਕਹੈ॥੧੪॥ ਮਿਥਯਾਹੀਮਮਭ੍ਰਾਂਤਿਵਿਭੀਖਣਭਾਰਿਯੋ
 ॥ ਰਾਮਨਾਰਾਇਣਮਾਹਿਚਿੰਤਾਬਧਾਰਿਯੋ॥ ਸਰਬਭੂਤਕੇ
 ਆਤਮਰਾਮਪਛਾਨਿਯੋ॥ ਹੋਮਾਇਆਮਾਨੁਖਤੇਸਭ੍ਰਾਂਤਿਨਹਿ
 ਠਾਨਿਯੋ॥੧੫॥ ਬਾਹਰਇੰਦ੍ਰੀਅਰਬਸੀਬੰਧਸੁਛੇਰਿਯੋ॥
 ਦੇਖਨਿਹਾਰਜਗਤਚਿੰਤਕੋਤੇਰਿਯੋ॥ ਰਾਮਨਿਰੰਜਨਮਾਹਿ
 ਚਿੰਤਕੋਜੋਰਿਯੋ॥ ਹੋਪਰਪਰੋਜਗਸਿੰਧੁਨਆਤਮਬਰਿਯੋ॥
 ੧੬॥ ਤਨੁਮੇਆਤਮਬੁਧਜਬੈਪੁਨਿਠਾਨਿਯੋ॥ ਮਾਤਭ੍ਰਾਤਪਿ
 ਤਮੀਤਤਬੈਪੁਨਿਜਾਨਿਯੋ॥ ਦੇਹਵਿਲੱਖਣਆਤਮਜ
 ਬੈਸੁਪੇਖਯੋ॥ ਹੋਮਾਤਭ੍ਰਾਤਪਿਤਬੰਧੁਨਕਹਿਕੋਲੇਖਯੋ॥੧੭॥
 ॥ ਰਾਗਾਦਿਗਸੁਤਹੋਹਿਆਗਿਯਾਨਉਪਾਇਆ॥ ਸਬ
 ਦਾਦਿਕਬਹੁਬਿਖੇਬਹੁਤਪਰਮਾਇਆ॥ ਸੈਨਕੋਸੁਕ੍ਰਿਤਰਾ
 ਜਭੂਮਿਸੁਤਰਾਨੀਏ॥ ਹੋਭ੍ਰਾਂਤਜਨੇਖਿਨਭੀਗਰਸਗਲਪਛਾ

ਨੀਯੋ॥ ੧੮॥ ਸੋਕਨਿਵਾਰਸੁਉਠੇਰਾਮਉਰਧਿਆਇਯੋ॥ ਪ੍ਰ ੩੪.
 ਬਾਪਿਕੇਬਾਸਿਅਬਰਾਜਕਮਾਇਯੋ॥ ਭੂਤਭਾਵਿਖਤਭਾਬਿਸ ੧੦.
 ਗਲਸੁਖਜੋਇਗੋ॥ ਹੋਨੀਤਕੋਰੋਬਿਵਹਾਰਲੇਪਨਹਿਹੋਹਿਗੋ॥
 ੧੯॥ ਰਾਮਪੁਵਰਆਇਸੁਮਾਨਕ੍ਰਿਯਾਅਬਕੀਜਿਯੋ॥ ਆਗਿ
 ਨਦਾਹੁਦੈਭ੍ਰਾਤਿਤਿਲੋਦਕਦੀਜਿਯੋ॥ ਰੇਵਤਰਾਵਣਨਾਰਿ
 ਮਹਾਂਤਮਵਾਰਿਯੋ॥ ਹੋਬਰੇਲੰਕਗਾਢਿਜਾਇਨਲਾਇਸੁਬਾ
 ਰਿਯੋ॥ ੨੦॥ ਲਖਮਣਭਾਖੇਵਾਕਵਿਭੀਖਣਪਾਰਿਯਾ॥
 ਰਾਮਸਮੀਪਸੁਆਯੋਸੋਕਨਿਵਾਰਿਯਾ॥ ਕਗਵਿਚਰਿਪਰਮ
 ਗਵਚਨਤਿਮਾਖਯੋ॥ ਹੋਰਾਮਪ੍ਰੀਤਹਿਤਤਾਹਿਸੁਉੱਤਰਭਾਖ
 ਯੋ॥ ੨੧॥ ਰਾਵਣਥੋਨਿਰਸਿਸਪਰਮਨਹਿਲਾਗਿਆ॥ ਕੂਰ੍ਮ
 ਰਾਮੁਖਬੋਲਬਰਤਸਭਤਿਆਗਿਆ॥ ਪਰਦਰਾਅਭਿਮਰਖੀ
 ਮੁਨਿਗਾਨਿਹਿਸਕੋ॥ ਹੋਸਿਸਕਾਰਨਹਿਕੋਰੋਸੁਰਾਪੁਵਰਤਾਹਿਕੋ
 ॥ ੨੨॥ ਸੁਨਿਬਿਗਸੇਰਾਪੁਨਾਥਸੁਬਚਨਅਲਾਯੋ॥ ਮਰਣਅੰ
 ਤਥੈਵੈਰੁਸੁਸਰਬਪਲਾਯੋ॥ ਸਿਸਕਾਰਅਬਕੀਜਿਯੋਯਾਹਿਬ
 ਨਾਇਕੋ॥ ਹੋਆਇਸਮੇਰੀਆਹਿਬੇਦਬਿਪਪਾਇਕੋ॥ ੨੩॥
 ਰਾਮਪੁਵਰਆਇਸੁਸੀਸਾਵਿਭੀਖਣਪਾਗੀਆ॥ ਸਿਸਕਾਰਹਿ
 ਤਤਾਹਿਸੁਕਰੀਤਯਾਰੀਆ॥ ਬਾਂਪਵਲੀਨੇਸਰਬਸੁਤਾਹਿਬੁ
 ਲਾਇਕੋ॥ ਹੋਚਿਤਾਰਚਿਤਹੋਠੋਰਸੁਚੇਦਨਪਾਇਕੋ॥ ੨੪॥

ਪਿਤ੍ਰਮੇਧਾਬਿਪਨਾਚਿਤਾਮਾਹਿਤੁਰਯੋਆਹਿਤਮਾਗਨੀਕ ॥
ਜਸੁਸਗਲਸਵਾਰਯੋ॥ਵਿਭੀਖਣਕਰੀਸੁਕ੍ਰਿਯਾਸਗਲਬ
ਨਾਇਕੈ॥ਹੋਰਾਵਣਕੇਸਭਮੰਤ੍ਰੀਸੀਗਿਬੁਲਾਇਕੈ॥੨੫॥
ਪਾਵਕਆਪਦੇਹਾਬੁਦਿਭੀਖਣਲਯੋ॥ਫੇਰਿਭਵਾਨੀਜਾਇ
ਸੁਨੀਰਹਨਾਯੋ॥ਤਿਲਅਰੁਦਾਕਿਸੁਨੀਰਤਾਹਿਮਿਲਾਇਕੈ॥
ਹੋਰਾਵਣਕੇਪੁਨਿਦਏਬੇਦਾਬਿਪਪਾਇਕੈ॥੨੬॥ਫੇਰਿਕਰੀਪ
ਰਣਾਮਸੁਸੀਸਨਿਵਾਇਕੈ॥ਨਾਰਿਨਕੀਨਸੰਤਖਸੁਵਚਨ
ਸੁਨਾਇਕੈ॥ਲਿਕਤੁਮਅਬਜਾਹੁਸੁਫੇਰਿਬਖਾਨਿਆ॥ਹੋਰਾ
ਈਲਿਕਕੇਮਾਹਿਸੁਰਾਵਨਰਾਨੀਆ॥੨੭॥ਰਾਮਸਮੀਪਸੁ
ਬਹੁਗਵਿਭੀਖਣਆਇਕੈ॥ਦੀਨਸਮਾਨਸੁਬੈਰੋਸੀਸੁਨਿਵਾ
ਇਕੈ॥ਰਾਮਸੁਸੈਨਾਸਹਿਤਮਹਾਬਲਛਾਜਈ॥ਹੋਕਪਿਨਾਇ
ਕਪੁਨਿਲਖਮਣਸੰਗਾਬਿਰਾਜਈ॥੨੮॥ਜਿਉਬਿਤਰਾ
ਸੁਰਮਾਰਿਸੁਇੰਦੁਸੁਹਾਯੋ॥ਤਿਉਅਰਿਕੋਰਣਿਮਾਰਿਰਾਮ
ਹਰਖਾਯੋ॥ਮਾਤਲਕਰੀਪ੍ਰਣਾਮਬਹੁਗੁਸਿਰੁਨਿਆਇਕੈ॥
ਹੋਰਾਮਅਨੁਗਿਯਾਗਯੋਸ੍ਵਰਗਮੇਧਾਇਕੈ॥੨੯॥ਤਬਰ
ਪੁਬਰਹਰਖਾਇਬਚਨੁਅਨੁਜੈਕਯੋ॥ਪੁਰਬਲਿਕਾਰਾਜਾਵਿਭੀ
ਖਣਮੇਦਯੋ॥ਅਬਤੁਲਿਕਾਜਾਹਿਸੁਬਿਪੁਬੁਲਾਇਕੈ॥ਹੋਰਾ
ਜਾਵਿਭੀਖਣਦਿਜੈਬੇਦਾਬਿਪਪਾਇਕੈ॥੩੦॥ਯਾਬਿਪਸੁ
ਨਿਕੈਲਖਮਣਗਏਸੁਧਾਇਕੈ॥ਬਾਨਰਕੋਸਿਰਦਾਰਸੁ
ਲਏਬੁਲਾਇਕੈ॥ਹੋਮਕਲਸਤੁਰਾਨੀਰਸਮੁੰਦੇਯਾਨਿਆਹਿ
ਰਾਜਤਿਲਕਸੁਤਭਾਲਾਵਿਭੀਖਣਠਾਨਿਆ॥੩੧॥ਪੁਰਜ
ਨਲੀਨੇਸੀਗਉਪਾਇਨਪਾਣਮੇ॥ਵਿਭੀਖਣਲਖਮਣਮਿ
ਲੇਗਏਰਣਘਾਣਮੇ॥ਦਿਤਕਰੀਪ੍ਰਣਾਮਰਾਮਾਢਿਗਜਾਇ
ਕੈ॥ਹੋਪੇਖਾਵਿਭੀਖਣਰਾਜਰਹੋਹਰਖਾਇਕੈ॥੩੨॥ਸ਼੍ਰੀਤ੍ਰਿ

ਤਾ ਬਹੋਏ ਰਾਮ ਸੁਜਾਨੀਆ ਭਿਰਮੇ ਲਾਇ ਕਪੇਸਹ ਰਾਮ ३੫
 ਬਖਾਨੀਆ ਵੀਰਸਹਾਇ ਤਤੇਰੀ ਗਵਣ ਪਾਤਿਆ ਹੋਈ ੧੦੬
 ਕਵਿ ਭੀਖਣ ਰਾਜੁਆਜੁ ਮੇਥਾਪਿਆ ३੩ ਫੇਰ ਕਹਯੋਹ
 ਨੁਮਾਨ ਸੁਰਾਮ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਦੇ ਕਰ ਜੇਰੇ ਪਾਸ ਸੁਖ ਰੋਨਿਹਾ
 ਰਿਕੈ ਗਵਿ ਭੀਖਣ ਆਇ ਸੁਪਾਇ ਲਿਕ ਗਛ ਜਾਇਯੋ ਹੋ
 ਗਵਣ ਕੇ ਬਾਧਿਆ ਦੇ ਕਸੀਯ ਸੁਨਾਇਯੋ ३੪ ॥ ੧੧
 ਸੁੰਯਾ ॥ ੧ ਜੇ ਕਛੁ ਸੀਯ ਕਹੈ ਮੁਖ ਤੇ ਪੁਨਿ ਬੇਗ ਸੁਮੇਛਿਗ
 ਆਨ ਬਖਾਨੇ ਆਇ ਸੁਰਾਮ ਗਵਿ ਭੀਖਣ ਕੇ ਮਤ ਲਿਕ ਗਯੋ
 ਹਨੁ ਮਾਨ ਸਿਯਾਨੇ ਲਿਕ ਪਸੇਹ ਨੁਮਾਨ ਜਬੈ ਤਬ ਪੁਜਤ
 ਰਾਖ ਸਜਾਨ ਮਹਾਨੇ ਗਵਣ ਕੇ ਗਹ ਬਾਗ ਬਿਖੇਤ ਰੁਸਿ
 ਸਪ ਮੂਲ ਗਯੋ ਨਾਜਾਨੇ ३੫ ॥ ਤਰੁ ਮੂਲ ਬਿਖੇ ਸਿਯਾ
 ਜਾਇ ਪਿਖੀ ਸੁਕ੍ਰਿਸ ਆਤਿ ਦੀਨ ਅਨਿੰਦਤ ਸਾਰੀ ਗਵਿਗ
 ਰਾਖ ਸੀਆਂ ਪਰਵਾਰ ਹੀ ਉਗਮਾਂ ਹਿਰੁ ਜੇ ਰਘੁ ਨਾਥ ਮੁਰਾਰੀ
 ਆਤਿ ਨਿਮਰ ਭਵ ਧਰੇ ਮਨ ਮੇ ਪੁਨਿ ਮਾਰੁ ਤਨੈ ਦਨ ਬੰਦਨ ੦
 ਰੀ ਗਵਿਗ ਜੇਰ ਦੁਭਿ ਕਰ ਜਾਇਖੋ ਰਘੁ ਨੰਦਨ ਕੇ ਵਰ ਦੂਤ ਉ
 ਦਾਰੀ ३੬ ॥ ਪਿਖ ਜਾਨ ਕੀਤਾ ਮੁਖ ਮੇਨ ਭਜੀ ਪੁਨਿ ਪੂਰਬ
 ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਤਾਉ ਰਾਇ ਗਲਖਰਾਘਵ ਦੂਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈਹ ਨੁ

੩੬੦
੨੫

ਮਾਨਪਿਖੇਮੁਖਮੇਬਿਗਸਾਈ॥ਤਬਵਾਧੁਕੁਮਾਰਜੁਰਾਮਕ
ਹੀਵਹਤੂਮਿਸੁਤਾਫਿਗਬਤਚਲਾਈ॥ਸੁਵਿਭੀਖਣਐਸੁਗੀ
ਵਮਿਲੇਅਵਿਨੀਦਹਿਤਕੁਸਲੀਰਪੁਰਾਈ॥੩੭॥ਲਖਮੀ
ਨਿਬਿਗਜਤਸੀਗਿਸਦਾਕਪਿਕੀਪੁਜਨੀਪੁਨਿਆਹਿਅਪ
ਰੇ॥ਰਣਗਵਣਪੁਤਸਮੇਤਹੇਨਬਲਬਾਂਪਵਐਰਾਮਾਤਾਬਿਰ
ਰੇ॥ਸੁਵਿਭੀਖਣਕੇਭੁਜਗਜਦਯੋਪੁਨਿਤੋਪੁਤਿਰਾਮਸੁਖੇਮ
ਉਚਾਰੇ॥ਇਹਭਾਂਤਿਸੁਨੇਪਤਿਵਾਕਜਬੈਹਰਖੀਸੀਯਾਤਿਉ
ਸਸਪਾਇਸੁਵਾਰੇ॥੩੮॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਗਾਰਗਦਬਾ

ਨੀਸੀਯਪੁਨਿਲਾਗੀਕਰਨਬਖਾਨਾਕਿਪਿਆਰੇਅਬਤੋਹਕੋਦੇ
ਵੇਮੇਹਨੁਮਾਨ॥੩੯॥ਤੇਰੇਵਾਕਬਰੋਬਰੋਤੀਲਲੇਕਕੇਮਾਹਿ
॥ਰਤਨਅਭੂਖਣਨਾਪਿਖੇਹਨੁਮਾਨਮਨਮਾਹਿ॥੪੦॥ ॥
ਸੈਯਾ॥ ॥ਇਹਭਾਂਤਿਸੁਨੇਸੀਯਵਾਕਜਬੈਗਿਰਜਾਹਨੁ
ਮਾਨਸੁਬਾਤਅਲਾਈ॥ਰਤਨੰਘਨਤੇਸੁਰਰਾਜਹੁਤੇਅਬਮੇਹਲ
ਯੇਜਗਮੇਅਪਕਾਈ॥ਹਨਸਤਤਈਰਣਜੀਤਬਡੀਇਹ
ਭਾਂਤਿਪਿਖੇਰਣਮੇਰਪੁਰਾਈ॥ਹਨੁਮਾਨਕਿਵਾਕਸੁਨੇਜਬਹੀ
ਮਿਥਲਾਪਤਿਕੀਦਹਿਤਾਹਰਖਾਈ॥੪੧॥ਤਬਸੀਯਕਹ

ਯੋਸਤੁਸੋਮਗੁਣਾਹਨੁਮਾਨਸੁਤੋਮਹਿਅਨਬਸਾਏਅਬਬੇਗ
 ਪਿਖੋਰਪੁਨਿਦਨਕੋਹਨੁਮਾਨਸੁਰਾਘਵਾਇਸੁਪਾਏਹਨੁਮਾ
 ਨਤਥਾਅਭਿਬੰਦਨਕੋਸੁਰਪੁਤਮਪੋਖਨਕੋਪੁਨਿਆਏਅਜਨਕ
 ਤਮਜਾਪੁਖਵਾਕਕਹੇਵਹਰਾਮਸਮੀਪਸੁਆਨਸੁਨਾਏ॥੪੨॥
 ਜਾਹਿਨਿਮਿਤਸੁਸੇਤੁਰਚੇਜਲਸਾਗਰਬਾਨਰਸੈਨੀਮਲਾਈ
 ਅਜਾਹਿਨਿਮਿਤਹਨੇਦਸਕੰਧਰਵਾਣਕੀਸਤੁਸੈਨਿਖਪਾਈ
 ਅਸੋਸੀਯਹੈਅਬਲੋਦੁਖਸੋਪੁਨਿਸੋਕਾਕਿਪਾਵਕਮਾਹਿਤਪਾ
 ਈ॥ਮੋਮਨਮੋਇਮਆਵਤਹੈਅਬਬੇਗਪਿਖੋਸਿਯਕੋਰਪੁ
 ਰਾਈ॥੪੩॥ਯੋਸੁਨਿਕੋਹਨੁਮਾਨਮਤੋਰਪੁਨਾਇਕਵੈਮਤਿਮਾ
 ਨਉਦਾਰੋਗਮਾਇਕਸੀਯਸੁਰਗਿਦਿਜੇਮਸੀਯਅਹੇਵਹਾ
 ਗਮਸੁਰੋਗਤਾਹਿਲਿਜੇਇਮਧਾਰਿਮਨੇਰਪਨਾਥਾਵਿਭੀਖਣ
 ਵਾਕਉਚਾਰੇ॥ਜਾਹਿਦਿਭੀਖਨਬੇਗਅਬੈਜਨਕਤਮਜਾਫਿ
 ਗਾਲਿਮਾਉਹਮਾਰੇ॥੪੪॥ਸੁਭਨੀਰਨਵਾਇਪਟਿਬਰਲਾਇ
 ਸੁਭੁਖਨਪਾਇਸਭੈਤਨਮਾਹੀ॥ਸੁਨਿਕੋਇਹਬਾਤਾਵਿਰੀਮ
 ਨੋਸਹਪੋਨਕੁਮਾਰਗਯੋਪੁਰਮਾਹੀ॥ਅਤਿਬ੍ਰਿਧਸੁਰਾਖਧਯ
 ਸੀਯਕੋਸੁਨਵਾਇਤਬੈਬਿਗਸੀਮਨਮਾਹੀ॥ਪਟਭੁਖਣਪਾ
 ਇਚਫੀਸਿਵਕਾਜਨੁਚੰਦਕਲਾਪਿਖੰਯਿਨਤੁਮਾਹੀ॥੪੫॥
 ਯਸਟੀਜਿਨਹਾਥਾਬਿਰਾਜਤਹੈਸਿਰਪਾਗਸੁਕੰਭਕੋਹੇਤਨੁਲਾਏ
 ਅਸਿਵਕਾਫਿਗਆਵਤਚਾਰਹਿਸਾਵਹਰਾਵਣਕਚੁਪਦਾਗਸੁ
 ਹਾਏ॥ਫਿਗਸੀਯਗਏਕਪਿਪੋਖਨਕੋਤਿਨਮਾਰਫਟੀਅਤ੍ਰਿਦੁ
 ਰਿਹਟਾਏ॥ਪੁਖਮਾਹਿਕੁਲਾਹਲਕੀਸਕਰੋਗਿਰਜਾਫਿਰ
 ਰਾਘਵਕੀਫਿਗਆਏ॥੪੬॥ ਕਬਿੰਤੁ॥ ॥ਦੁਰਤੇ
 ਨਿਹਾਰੀਸੀਯਪਾਲਕੀਮਸ਼ੁਰੀਪੁਨਿਰਾਮਸੁਖਕਾਰੀਸੁਵਿ
 ਭੀਖਣਉਚਾਰਹੈ॥ਤੇਰੇਯਹਚੇਬਦਾਰਮੇਰੇਅਪਕਾਰਕਰੇਕ

ਹੋਕੋਵਿਭੀਖਣਕਪੀਸਨਕੋਮਾਰਹੈ॥ਮਾਤਕੇਸਮਾਨਯਹਬਡੇ
ਬਲਵਾਨਪੁਨਿਜਾਇਕੋਸਮੀਪਕਪਿਜਾਨਕੀਨਿਹਾਰਹੈ॥੪੭॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਸੁਨਿ

ਰਾਮਕੇਵਾਕਤਜੀਸਿਵਕਾਪੁਨਿਪਾਇਨਸੋਹਰਏਚਲਾ
ਈ॥ਵਹਰਾਮਸਮੀਪਸੁਆਇਖਰੀਪਿਖਰਾਪਵਯੋਮਨ
ਮਾਹਿਠਠਾਈ॥ਯਹਕਾਰਯਕੇਹਿਤਮੋਹਰਚੀਅਬਮਾਇਕ
ਸੀਯਸੁਦੇਉਤਜਾਈ॥ਪਿਖਰੋਖਡਯੋਰਪੁਨਿਦਨਤੰਪੁਨਿਵਾ
ਕਾਨੇਕਮਵਾਸਾਈ॥੪੮॥ਵਹਸੀਯਸੁਨਾਹਿਸਹਾਰਸਕੀ
ਲਖਮੀਨਿਬੁਲਾਇਸੁਏਹਉਚਾਰੀ॥ਇਕਕਾਸਟਕੋਰਚਪੁੰਜ
ਕਰੋਪੁਨਿਪਵਕਲਾਇਸੁਤਾਂਹਿਮਸ਼ਾਗੀ॥ਅਬਲੋਕਸਭੈਨਿ
ਜਨੈਨਪਿਖੋਵਿਸਵਾਸਕਰੋਰਪੁਨਾਥਮੁਰਾਰੀ॥ਲਖਮੀਨਿਖ
ਵੇਪੁਨਿਉਠਤਬੈਰਾਪੁਨਾਇਕਕੀਮਤਿਏਹੁਬਿਚਾਰੀ॥੪੯॥
॥ਲਖਮੀਨਿਸੁਕਾਸਟਪੁੰਜਕੀਯੋਪੁਨਿਪਾਵਕਤਾਂਹਿਲਗਾਇ
ਦਈ॥ਪੁਨਿਰਾਮਸਮੀਪਸੁਆਇਖੋਲਖਮੀਨਿਤਬੈਮੁਖ
ਮੰਨਲਈ॥ਪੁਨਿਜਾਨਕੀਆਪਗਈਫਿਗਪਾਵਕਜਾਇਪੁ

ਦਫ਼ਨਤਾਹਿਦ ਈਸਾਹਿਨਾਰਨਦੇਵਾਦੇਵਪਿਖੇ ਮੁਖਭਾਖਤਹੋ
 ਵਤਬਾਤਨਈ॥ ੫੦॥ ਦੇਵਨਕੋਅਭਿਬਿਦਨਦੈਪੁਨਿਬਿਪਨ
 ਕੋਆਭਿਬਿਦਨਪਾਗੀ॥ ਪਾਵਕਕੋਢਿਗਜਾਇਤਬੈਕਰਜੇਰ
 ਦੁਊਇਮਸੀਯਉਚਾਰੀ॥ ਜੋਮਮਚੀਤਨਅੰਰਭੁਜੇਰਪੁਨਿਦ
 ਨਛੋਡਿਸੁਗਮਮੁਗਾਰੀ॥ ਤਿਅਗਨੀਸਭਲੋਕਨਕੀਯਹ
 ਸਾਂਖਕਰੋਛਕਹੋਇਹਮਾਰੀ॥ ੫੧॥ ਇਹਭਾਂਤਿਉਚਾਰਪ੍ਰਦ
 ਖਣਪਾਰਿਸੁਸੀਯਪਸੀਤਹੋਪਾਵਕਮਾਰੀ॥ ਅਤਿਦੀਪ
 ਤਿਪਾਵਕਨਾਹਿਤਹੋਵਹੁਸੁੱਪਉਮਾਸੁਸਦਾਜਗਮਾਰੀ॥
 ਪਿਖਦੇਵਾਦੇਵਸਭੈਡਰਪੈਸੁਭਯੋਦੁਖਾਸਿੰਪਨਕੋਮਨਮਾਰੀ॥
 ਪਿਖਸੀਯਬਰੀਤਹਪਾਵਕਮੈਂਸਭੁਬੋਲਉਠੇਤਬਾਪਸਮ
 ਹੀ॥ ੫੨॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ ਜਾਸੀਤਾਹਿਤਸੈਨਲੈਯੋਰਕ
 ਠੇਸਿਰਾਂਮਾਅਹੋਪਿਆਰੀਜਾਨਕੀਕਿਹਬਿਧਤਜੀਸੁਰ
 ਮਾ॥ ੫੩॥ ॥ ਇਤਿਸ਼੍ਰੀਮਤਅਪਯਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉ
 ਮਾਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਦੇਯੁੱਧਕਾਂਡੇਦੁਆਦਸੋਧਿਆਇ॥ ੧੨॥
 ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਨਾਰਾਇਣਾਯਵਾਸਦੇਵਾਯਨਮਃ॥ ਸ਼੍ਰੀਮਹਾਂ
 ਦੇਵਉਵਾਚ॥ ਸ਼੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਇੰਦ੍ਰਅੰਰਉਦਿਬਰਾਜੋ
 ਬ੍ਰਿਖਬਾਹਨਪਾਸਕੁਬੇਰਸਆਏ॥ ਦੈਕਮਲਾਸਨਆਏ
 ਤਹਾਮੁਨਿਚਾਰਣਸਿੱਪਸੁਸਿਗਸੁਹਾਏ॥ ਪਿਤ੍ਰਰਿਖੀਸਰ
 ਗਪ੍ਰਪਮੀਸੁਆਪਛਰਕੇਗਲਕੰਨਹਿਲਾਏ॥ ਅੰਰਸਭੈਸੁਰਬੈਠਬਿਬ

ਨਰਾਮਜਹਾਂਸੁਤਹਾਂਚਲਿਆਏ॥੧॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪਰਮਾਨੰਦਸੁ
ਰਾਮਜੀਕਰੇਬਰਾਈਤਾਂਹਿ॥ਸੁਕਸਮੁਹਕਰੇਜੇਕੈਨਿਮ੍ਰਭਾਵਮਨ
ਮਾਹਿ॥੨॥ ਕਰਤਾਉਸੁਲੋਕਕਾਸਾਖੀਗਮਨਸਰੂਪਾਵਸੁਨਮਾਹਿ॥
ਨਿਮਸਮੇਭਾਖੇਰੇਰੋਰੂਪ॥੩॥ ਰੁਝਨੇਸੇਕਰਤਹੀਭਾਖਯੋਬੇਦ
ਨਮਾਹਿ॥ਕਰਤਾਆਦਿਸੁਲੋਕਕਾਤੁਚਤੁਰਾਨਨਾਮਾਹਿ॥੪॥
ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ਅਸੁਨੀਕੁਮਾਰਤੇਰੇਨਾਕਹੈਉਦਾਰਪ੍ਰ
ਭੁਚੇਦਮਾਦਿਨੇਸਤੇਰੇਨੈਨਜਗਜਾਨੀਯੋਲੋਕਨਕੀਆਦਿ
ਪੁਨਿਅੰਗਮਾਹਿਤੁਹੀਇਕਤੇਰੇਹੀਸਰੂਪਨਿਤਉਦਿਤਪਛਾ
ਨੀਯੋਸਦਾਅਤਿਸੁੱਧਬੁੱਧਮੂਰਖਨਪਾਇਸੁਧਮੁਕਤਿਸ
ਰੂਪਤੇਰੇਬੇਦਕੈਬਖਾਨੀਯੋਆਯਾਤੇਭੁਲਨੇਵਹਮਾਨੁਖਪ
ਛਾਨੇਤੇਹਵਹੀਜਗਮਾਹਿਜਨਮੂਰਖਸੁਠਾਨੀਯੋ॥੫॥
ਆਵਿੱਲਾ॥ ॥ਤੇਰੇਰਾਮਸੁਤੇਜਨਜਗਤਚਿਤਾਰਈਚੇ
ਤਨਰਾਮਸਰੂਪਸੁਤੇਹਲਿਹਾਰਹੀ॥ਰਾਵਨਹਰੇਸੁਥਾਨਸੁਤੇਜ
ਹਮਾਰਿਆਹਿਦੁਸ਼ਟਹੀਅਭਿਮਾਨੀਤੇਰਣਮਾਰਿਆ॥੬॥
ਪਾਏਪਦਹਮਬਹੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿਤੁਮਾਰਿਆਯਾਬਿਧਦੇ
ਵਨਵਾਕਸੁਜਬੈਉਚਾਰਿਆਕਰਿਆਭਿਬੰਦਨਾਪਪਿ
ਤਮਹਆਇਯੋਹੋਰਾਮਪਰਮਪਥਿਮਾਹਿਸੁਬ੍ਰਹਮਾਲਾ
ਯੋ॥੭॥ ਬ੍ਰਹਮੇਵਾਰਾਸੀਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਦੇਵਤੇਕੋਬੀ

ਦਨਾਤ੍ਰੀਬਿਸੂਜਗਤਮਾਧਾਗਾਧਿਆਹਿਤੋਕੋਗਿਆਨੀਮਾਧ ॥ ੩੬੫
 ਰਪ੍ਰੀਤਰੀਤਮਸ਼੍ਰਾਗਾਹਿਯਯੋਰਮਹੇਯਦੁਦਾਬਿਹੀਨਤ੍ਰੀਹੈਏਕਾ ॥ ੧੫੦
 ਸਤਰੂਪਸਰਬਰਿਦਿਤਿਰੇਘਨਗਿਯਾਨਤੇਰੀਟੋਕਾ ॥ ੮੫
 ਪ੍ਰਾਣਮੋਰਮਾਪਾਨਨਿਸਚੇਬੁਧਿਕੈਰਿਦਧਾਰਾਕਾਟਸੰਸੇਬੀ
 ਪਨਾਜਗਾਬਿਖੇਦੁਰਨਿਵਾਰਾਯਤੀਪੇਖੇਜਾਹਿਕੋਨਿਜਮੇ
 ਹੁਕੋਕਰਨਾਸਾ ॥ ਰਾਮਹਤਨਕਿਰੀਟੋਕੋਮਮਬੀਦਿਨਗਵਿਭਾ
 ਸਾ ॥ ੮੬ ॥ ਜਗਦਾਦਿਮਾਧਵਮਾਇਤੇਅਤੀਤਜੋਪੁਨਿਆ
 ਹਿਅੁਨਿਬਿਦਿਮੋਹਬਿਨਾਸਕੋਪੁਨਿਮਾਨੁਜਾਕੋਨਾਹਿਯੋਗੀ
 ਭਜੇਹਾਰਿਯੋਗਗੁੰਥੇਆਹਿਪ੍ਰਭੁਧਾਮਾ ॥ ਲੋਕਰੀਜਿਤਰੂਪਜਾਂ
 ਤਿਹਰਾਂਮਕੋਪ੍ਰਣਾਮਾ ॥ ੧੦੦ ॥ ਭਾਵਯੋਰਮਾਭਾਵਪ੍ਰਤੀਹੀਨਲੇ
 ਸਿਵਮਾਦਿ ॥ ਭੋਗਸਰਬਸੁਤਿਆਗਕੋਉਰਭੁਜੇਜਾਕੋਪਾ
 ਦਾ ॥ ਨਿਤਉਪਸੁਬੁਧਯੋਰਮਾਨਿਤਪ੍ਰਣਵਸਰੂਪਾ ॥ ਵੀਰਰਾਮ
 ਸੁਬੰਦਨਾਕੁਨੈਤਦਾਵਾਰੂਪਾ ॥ ੧੧ ॥ ਤ੍ਰਿਨਾਥਮੇਰੋਰਾਮਜੀਸ
 ਭਕਰੇਕਾਜਹਮਾਰਾਮਾਨਤੇਅਤੀਤਮਾਧਵਰੂਪਨਿਖਲ
 ਅਧਾਰਾ ॥ ਭੁਗਤਗੀਮਸਰੂਪਭਾਵਤਰੂਪਤ੍ਰਿਭਵਹਾਰਾਕਰ
 ਜੋਗਸੇਵੋਤੋਹਕੋਤ੍ਰਿਨਹੀਤਕੋਸਹਚਾਰਾ ॥ ੧੨ ॥ ਤ੍ਰਿਮਾਦਿ
 ਅੰਤੁਸੁਲੋਕਪਤਿਕੋਪਰਮਈਸੁਰਮਾਹਿ ॥ ਲੋਕਮਾਨੁਸਲੋ
 ਕਕੋਆਪਿਗਮਤ੍ਰਿਜਗਨਾਹਿ ॥ ਰੁਗਤਿਸਰਪਾਭਾਵਕੈਭ
 ਜਨੀਯਤੇਰੇਰੂਪਾ ॥ ਰਾਮਸੁੰਦਰਬੰਦਨਾਵਰਨੀਲਕਮਲਸ
 ਰੂਪਾ ॥ ੧੩ ॥ ਅਤਿਮਾਨਤ੍ਰਿਗਤਿਮਾਨਹੈਕੋਸਕਹਤੇਹਪਛਾਨਾ ॥
 ਪੁਨਿਮਾਨਮਾਧਵਸਕਤਤ੍ਰਿਮੁਨਿਕਰਤਤੇਰੋਮਾਨਾ ॥ ਬ੍ਰਿਦਾਬ
 ਨੇਬ੍ਰਿਦਾਰਕਾਮੁਨਿਕਰੇਪਦਪ੍ਰਣਾਮਾ ॥ ਸੇਵਾਦਿਬੰਦਨਤੇ
 ਕਰੇਸੁਖਕਿੰਦਬੰਦੋਰਾਂਮਾ ॥ ੧੪ ॥ ਸਾਸਤ੍ਰਬੰਦਕਬੰਦਨਾਨਾ
 ਕਰੇਤੇਪ੍ਰਤਿਪਾਦਾਨਿਰਬਿਖੇਗਿਯਾਨਅਨੰਦਤ੍ਰਿਨਿਤਰਾਮ

ਆਹਿਅਨਾਦਾਅਸੇਵਨੇਕੇਕਾਜਮਨੁਖਭਾਵਲੀਨੋਧਗਾਮਪੁ
ਰੇਸੁਰਮਰਕਤਵਰਣਰਘੁਵਰਬੰਦਨਾਸੁਹਮਾਰਾ॥੧੫॥ਸ੍ਰਪਾ
ਯੁਕਤਿਬ੍ਰਹਮਸੰਤੋਤਰੇਜੋਪਛੋਗਮਨੁਲਾਇਭੁਵਮਾਹਿ
ਮਨਵਬ੍ਰਹਮਕੇਵਹੁਗਿਆਨਨੀਕੇਪਾਇਗਾਮਸਾਮਸੁਕਾ
ਮਸਭੁਕੇਦੈਨਿਹਾਰੇਆਹਿਧਿਆਇਧਿਆਤਾਤਾਹਿਜੇਸਤ
ਪਾਪਤਾਮਿਟਜਾਹਿ॥੧੬॥ ਦੇਹਗਾ॥ ਯਾਬਿਪਉਸ
ਤਤਿਲੋਕਗੁਰਕਰੀਸੁਜੈਮਨਲਾਇਥੀਦੇਹਸੁਤਾਕੋਰੋਦਲੈ
ਨਿਕਸੈਪਾਵਕਾਯਾਇ॥੧੭॥ਅਵਿਮਲਅਰੁਣਦੁਤਿਭ੍ਰਾਜ
ਈਰਕਤਪਟਿਬਰਧਾਗਾਇੰਬਾਵਿਭੂਖਣਸੀਯੋਹੋਜਾਕੀਪ੍ਰਭਾ
ਅਪਾਰਾ॥੧੮॥ਜਗਸਾਖੀਵਹੁਪਾਵਕੋਰਘੁਵਰਕਰਤਬਖਨ
ਬਨਮੇਅਗਪੀਮੋਬਿਖੇਸੋਸੀਰਾਮਗ੍ਰਹਣਾ॥੧੯॥ ਯਾ
ਸੈਯਾ॥ ਯਦਸਾਨਨਕੇਬਪਕਾਜਰਚੀਵਹਮਾਇਕਸੀਯ
ਸੁਤੇਹਰਿਰਾਮਾਪ੍ਰਭਸੇਦਸਕੰਠਹਨੇਰਣਮੇਸੁਤਬਾਂਪਵ
ਨਾਹਿਰਹੇਤਿਹਧਾਮਾਭੁਵਭਾਰਦਯੋਸਗਲੇਕਛੁਰੀਚਿ
ਕਨਾਹਿਰਹਯੋਅਥਿਕਾਮਾਕ੍ਰਿਤਕਾਰਯਹੋਇਦੁਰੀਅ
ਗਨੀਪ੍ਰਤਿਬਿਬਸਿਯਾਵਹਰਾਘਵਬਾਂਮਾ॥੨੦॥ਤਬਪਾਵ

ਕਪੂਜਸੁਸੀਯਗਹੀਰਪੁਨਾਥਉਮਾਮਨੇਮੇਹਰਖਾਏ॥ਅਨੁਪਾ ੨੬੭
 ਇਨਅੰਕਨਿਵੇਸਧਗੀਪੁਨਿਤੀਨਹੁਲੇਕਜਿਨੇਸੁਤਜਾਏ॥ਪਿ ੪੫੮
 ਖਰਾਮਸੀਯਾਇਕਆਸਨਮੇਦਮਕੈਸੁਰਨਾਇਕਤਾਂਖਿਣਕ
 ਏ॥ਸੁਗਦਾਗਦਵਾਕਸੁਰੇਸੁਰਕੀਕਰਜੋਰਦੁਊਹਰਿਕੋਜਸੁ
 ਗਾਏ॥੨੧॥ ਇੰਦੁਊਵਾਰ॥ ॥ਭੁਜੰਗਪ੍ਰਯਾਤਫੁੰਦਾ॥
 ਭਜੇਹੀਸਦਾਨੀਲਕੰਜੇਸੁਰਾਮੀ॥ਭਵਾਨੀਨਦਾਵਾਨਲੀਜਾਹਿਨ
 ਮੀ॥ਭਵਾਨੀਰਿਦਾਭਾਵਿਤਾਨੰਦਰੂਪੀ॥ਤਵਾਭਾਵਹੇਤੁਭਜੇਸਿਭ
 ਰੂਪੀ॥੨੨॥ਸੁਰਾਨੀਕਦੁਖੈਘਜਾਨੇਖਪਾਏ॥ਨਿਰਾਕਾਰਦੇਰ
 ਨਿਰਾਕਾਰਗਾਏ॥ਪਰੇਸਿਪਰਾਨੰਦਰੂਪਵਾਰਿਸੀ॥ਭੁਜੇਭਾਗਨ
 ਸਿਪ੍ਰਭੰਗਮਾਇੰਦੁ॥੨੩॥ਪ੍ਰਪੰਨਾਖਿਲਾਨੰਦਦਾਤੇਸੁਰਾਮੀ॥
 ਪ੍ਰਪੰਨਾਰਿਤਿਹਰੀਕਹੇਤੇਹਨਾਮੀ॥ਤਪੋਯੋਗਯੋਗੀਸਮੇਵੇਸੁ
 ਨੀਤੀ॥ਕਪੀਸਾਦਿਮੀਤਿਭੁਜੇਰਾਮਸੀਤੀ॥੨੪॥ਸਦਾਤੇਗਭ
 ਸੁਦਰੇਪ੍ਰਕਾਸੀ॥ਸਦਾਯੋਗਭਾਜਾਸਮੀਪੋਵਿਭਾਸੀ॥ਚਿਦਨੀ
 ਰਕੰਦੀਸਦਾਰਾਘਵੇਯੀ॥ਵਿਦੇਹਾਤਮਜਾਨੰਦਰੂਪਭੁਜੇਯੀ॥
 ੨੫॥ਮਹਾਯੋਗਮਾਯਾਯਦਾਈਸਧਾਰੇ॥ਨਰਾਕਾਰਲੀਲਤ
 ਦਾਤ੍ਰੀਦਿਖਾਰੇ॥ਤਵਾਨੰਦਲੀਲਾਕਥਾਪੁਰਣਕੰਨਾ॥ਭਵੰਤੀਹ
 ਲੋਕਸਦਾਨੰਦਮਾਨਾ॥੨੬॥ਅਹੰਮਾਨਰੂਪਸੁਰਾਪੀਵਮਾਤੇ
 ॥ਨਵੇਦਾਖਲੇਸਿਅਹੰਭੁਗਗਤੇ॥ਕ੍ਰਿਪਾਪਾਦਤੇਰੇਕਰੀਮੇਵਰਿ
 ਸ਼ਾ॥ਤਿਹੂੰਲੋਕਭਾਜਾਭਯੋਮਾਨਨਿਸ਼ਾ॥੨੭॥ਲਸੇਹਾਰਕੇਯੁ
 ਰਾਮਾਭਿਰੂਪੀ॥ਧਰਾਭਾਰਦੈਤਬਨੀਆਗਿਰੂਪੀ॥ਲਸਤਪਦਮਨੇ
 ਰੰਮੁਖੰਚਿਦਕਾਰੀ॥ਭੁਜੇਰਾਘਵੇਸਿਦੁਗਪਾਰਪਾਰੀ॥੨੮॥ਸੁਰਾਪੀ
 ਸਨੀਲਾਭ੍ਰੁਨੀਲਾਂਗਕਾਂਤੀ॥ਵਿਗਦਾਦਿਦੈਤਬਪੋਲੋਕਸਾਤੀ॥ਕ੍ਰੀਟਾ
 ਦਿਸੇਭਿਭੁਜੇਸਿਭੁਈਸੀ॥ਭੁਜੇਰਾਮਚੰਦ੍ਰਰਘੁਣਾਮਧੀਸੀ॥੨੯॥
 ਮਨੋਚੰਦ੍ਰਕੋਟਲਸੇਪੀਠਮੋਹੈ॥ਤਹਾਰਾਮਸੀਤਾਭਲੀਭਾਂਤਿਸੇ

ਹੈ॥ ਲਮੈ ਹੋਮ ਵਰਣਾ ਤਹਿ ਤਪੁ ਜਭਾਸੀ॥ ਭਜੇ ਗਾਮਚੈ ਫੈਸਦਾ
ਆਰਿਤਿ ਨਾਸਿ॥ ੩੦॥ ਸੁਤੇ ਵਾਚਾ ਦੇਹਰਾ॥ ਯਾਯਾ ਬਿ
ਧਸੁਰ ਪਾਤਿ ਭਾਖੇ ਸੁਪਤਿ ਰੂਪਾ ਵਿਸੇਸਾ ਬਹੁਰ ਭਵਾਨੀ ਸ
ਹਿਤ ਤਾਹਿ ਆਏ ਆਪ ਮਹੇਸਾ॥ ੩੧॥ ਭੀਨ ਨੈਨ ਸੁਖ ਦੇ ਨਿ
ਤਿ ਨ ਨਾਭਿ ਮੈ ਬੈਠਿ ਬਿਬਾਨਾ ਗਾਮ ਕਮਲ ਦਲ ਨੈਨ ਕੋ ਕੀਨੇ
ਏਹੁ ਬਖਾਨ॥ ੩੨॥ ਰਾਜ ਤਿਲ ਕਜ ਬਹਿ ਏਹਿ ਗੋਤ ਹਮ ਯੋਧ
ਯਾਪਾਮ॥ ਤਬ ਮੇ ਆਵੇ ਗੋਤ ਹਾਂ ਦੇਖਨ ਤੋ ਕਰਾਮ॥ ੩੩॥
ਆਬਿਯਾਤ ਨ ਕੋ ਪਿਤਾ ਕੋ ਦੇਖੇ ਗਾਮ ਮਹਾਨ॥ ਤਬ ਨਾਭਿ ਗਾਮ
ਨਿਹਾਰਿਯੋ ਦਸਰਥ ਮਾਹਿ ਬਿਬਾਨ॥ ੩੪॥ ਸੁੰਝਾ॥ ॥
ਸਾਨੁ ਜਰਾਮ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰੀ ਪਦ ਭੂਪਤਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਰੇ ਗਾਰਿਲਾ
ਯੋਗਾ ਪਵ ਕੋ ਸਿਰ ਰੂਮ ਤਬੈ ਨਿਪ ਆਨੰਦ ਸੋਯ ਹਵਾ ਕੁਮਾਲ॥
ਯੋ ਮੈ ਭਵ ਸਾਗਰ ਮਾਹਿ ਹੁਤੇ ਸੁਤ ਬੀਰ ਬਲੀਤ ਵੇਸੇ ਹਤ ਰਾਯੇ
ਗਾਮ ਸੁਪੂਜਨ ਤਾਹਿ ਕੀਯੋ ਇਮ ਭਾਖਾ ਲਿੰਗ ਸੁਭੁ ਪਸਿਧ॥
ਯੋ॥ ੩੫॥ ਦੇਹਰਾ॥ ਯਾਦੇ ਵਰਾਜ ਪਿਖ ਜੋਰ ਕਰ ਭਾਖ
ਯੋ ਬਹੁਰ ਸੁਰਾਮ ਮੋਨ ਮਿੱਤ ਸੁਧਰ ਪਰੇ ਮਾਰੇ ਕਪਿ ਸਿੰਗਾਮ॥
੩੬॥ ਕਬਿੱਤਾ॥ ਯਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਸਾਇ ਕਪਿ ਦੀਜਿ ਯੋਜਿ
ਵਾਇ ਅਬਿਕੀਜਿ ਯੇ ਸੁਰੇ ਸੁਰ ਸੁਆਇ ਸੁਹਮਾਰੀ ਆਨਾ ਤਬੇ
ਤਿਯੋ ਉਚਾਹੁ ਪੁਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਪਾਰੇ ਕੋ ਜਿਵਾਇ ਕਪਿ ਲਏ ਨਾ
ਹਿਲ ਗੀ ਕਛੁ ਬਾਹੀ ਆਜੇ ਈਰਣ ਮਾਰੇ ਤੇ ਈਸਰ ਬਾਜੇ ਵਾਰੇ
ਤਿਨ ਸੋਏ ਜਨੁ ਉਠੇ ਕਪਿ ਭਏ ਹਰਿ ਖਾਰੀ ਆਮੇ ਸੋਹਰ ਖਾਇ
ਪੁਨਿ ਰਾਮਾਢਿ ਗਾਇ ਕਪਿ ਪੂਰ ਬਸਮਾਨ ਭਏ ਬਰੇ ਬਲ ਪਾਹੀ
ਆ॥ ੩੭॥ ਯਾਦਿ ਭੀਖਣ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕੋ ਸੁਰਾਮ ਕੋ ਬਖਾਨ ਕੀਯੋ ਦੇਵ ਮ
ਮਪ੍ਰੀਤ ਤਬ ਕਰੁਣਾ ਸੁਪਾਰਿਯੋ॥ ਮੰਗਲ ਸਿਨਾਨ ਭਗਵਾਨ
ਸਹਸੀਯ ਕਰ ਭ੍ਰਾਤ ਕੇ ਸਮੇਤ ਸਭੁ ਭੁਖਣ ਸਵਾਰਿਯੋ॥ ਪ੍ਰਤੀ

ਜਿਯੇਪਯਾਨਾਇਮਸੁਨਿਭਗਵਾਨਸੁਵਿਭੀਖਣਕੇਵਾਕਪਰ
 ਰਾਮਯੋਉਚਾਰਿਯੋਭਗਤਉਦਾਰਮੇਰੋਤਰਤਕੁਮਾਰਤਾਈਰ
 ਹੋਨਿਜਦੇਸਪਥੁਮੇਰੋਹੀਨਿਹਾਰਿਯੋ॥੩੮॥ਸੰਤਪਨਸਾਬ
 ਤਨਚੀਰਜਟਮਾਥਿਆਬਮੰਗਲਸਿਨਾਂਨਾਬਿਨੁਤਾਂਹਿਕੈਸੇਠਾ
 ਨਿਯੋਸੁਰੀਵਸਿਰਦਾਰਕਾਪਿਯੂਥਪਉਦਾਰਅਬਯਾਹੀਕੋ
 ਵਿਭੀਖਨਸੁਕਰੇਸਨਮਾਨਿਯੋਕਾਪਿਸਿਰਦਾਰਜਬਪੁਜਨਉ
 ਦਾਰਭਏਭਈਮਮਪੂਜਾਨਸਿਦੇਹਕਛੁਆਨਿਯੋ॥ਰਾਮਯੋ
 ਖਾਨੀਸੁਵਿਭੀਖਨਪਛਾਨੀਗਤਿਹੋਮਯੋਪਟਬਰਸੁਰਤਨ
 ਮਹਾਨਿਯੋ॥੩੯॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ਯਥਾਰੁਚਿਪੇਖਕਪੀਸ
 ਨਕੀਸੁਵਿਭੀਖਨਤਿਉਬਰਖਾਬਰਖਾਏ॥ਇਕਧਾਰਿਪਟਬ
 ਰਕੁਦਤਹੋਇਕਮੋਲਮਈਧਰਕੀਸਸੁਹਾਏ॥ਇਹਭਾਂਤਿਪਿ
 ਖੇਕਾਪਿਪ੍ਰੰਜਨਜੋਰਘੁਨੰਦਨਤੋਗੋਰਜਾਹਰਖਾਏ॥ਆਡਿਨੰ
 ਦਨਕੋਰਘੁਨੰਦਨਜੀਕਾਪਿਮੰਡਲਕੋਰਬਦੀਨਾਬਿਦਾਏ॥੪੦॥
 ਸੁਰਯਕੇਸਮਤੇਜਲਸੇਇਹਭਾਂਤਿਬਿਦਾਨਾਵਿਭੀਖਨਲਿ
 ਆਏ॥ਰਾਮਚਢੇਤਿਨਉਪਰਜੇਵਹੁਪਾਰਬਤੀਸੁਵਿਮਾਨਸੁ
 ਹਾਏ॥ਅੰਕਨਿਧਾਇਸੁਸੀਯਲਈਜਸੁਪ੍ਰੰਜਬਡੀਉਰਮਾਹਿਲ
 ਜਾਏ॥ਕ੍ਰਾਤਚਢੇਲਖਮੰਨਿਤਬੈਕਰਮਾਹਿਸਰਾਸਨਿਤੀਗਫਿ
 ਰਾਏ॥੪੧॥ਚਢਿਮਾਹਿਬਿਬਾਨਸੁਰਾਮਬਲੀਸਭਬਾਨਰੋਕੇ
 ਇਹਬਾਤਉਚਾਰੀ॥ਸੁਰੀਵਸੁਅੰਗਦਯੋਗਵਿਭੀਖਨਜੋਕਾਪਿ
 ਅੰਰਬਡੇਸਿਰਦਾਰੀ॥ਤੁਮਨੇਜਗਮੀਤਕੇਕਾਜਕਰੇਰਣਬਾਨ
 ਰਸੈਨਮਿਲਾਇਆਪਾਰੀ॥ਅਬਆਇਸੁਮੇਹਿਦਈਸਭਕੋਤ
 ਹਿਜਾਹੁਜਹਾਂਰੁਚਿਹੋਇਕੁਮਾਰੀ॥੪੨॥ ਵੇਹਰਾ॥ ਸੁ
 ਰੀਵਸੁਮੇਨਿਮਿਲਾਇਕੈਤੁਕਿਸਕਿਧਾਜਾਹਿ॥ਭਗਤਿ
 ਵਿਭੀਖਣਰਾਜਤੁਮਕੋਲੋਕਕੇਮਾਹਿ॥੪੩॥ਇਵਲੇਸ

ਭਦੇਵਤਾਤੇਹਨਪਰਖੈਕੋਇਆਪਿਤਰਜਪਾਨੀਜਾਂਉਮੇਅਯੁ
ਪਯਾਨਗਰੀਸੋਇ॥੪੪॥ ਸਿਕਰਛੰਦਾ॥ ॥ਇਹਭਾਂ
ਤਿਰਾਮਉਚਾਰੈਯੋਪੁਨਿਕਹੇਕਾਪਿਸਿਰਦਾਗਾਕਰਜੋਰਬਹੁ
ਰਾਵਿਭੀਖਣੇਪੁਨਿਏਹਕੀਨਉਚਾਗਾਅਯੋਪਯਾਕੋਜਾਹਿਗੇ
ਹਮਸੀਗਤੇਰੇਰਾਮਾਪਿਖਰਾਜਤਿਲਕਸੁਭਾਲਤੇਰੇਕੋਸਲ
ਯਾਪਰਿਣਾਮਾ॥੪੫॥ ਫੇਰਿਆਇਸੁਕਰੇਰੇਹਮਦੇਸਾਪ
ਨੇਰਾਜਾਸੀਗਚਾਲੇਰਾਮਜੀਹਮਦੇਹਿਆਇਸੁਆਜਾਤਬੇ
ਤਿਰਾਮਬਖਾਨਕੈਪੁਨਿਭਾਖਯੋਰਘੁਰਾਇ॥ਸੁਰਸੀਵਯੋਰ
ਵਿਭੀਖਣਿਹਨੁਮਾਨਕੋਸਮਸ਼ਾਇ॥੪੬॥ ਏਹਰਾ॥ ॥
ਸੈਨਾਸਹਿਤਸਭੈਚਫੇਪੁਸਪਕਯਾਹਿਬਿਬਾਂਨਾਚਫੇਕਪੇ
ਸੁਰਸਹਿਤਬਲਵਿਭੀਖਨਸਹਿਤਪ੍ਰਧਾਨ॥੪੭॥ ॥
ਸੈਯਾ॥ ॥ਗਿਰਜਾਂਇਹਭਾਂਤਿਚਫੇਸਭਹੀਸੁਕੁਬੇਰਕੇ
ਆਸਨਮਾਹਿਸਮਾਏ॥ਰਘੁਨਾਇਕਆਇਸੁਪਾਇਉਮਾ
ਸੁਵਿਮਾਨਤਬੈਨਭਿਮਾਹਿਉਡਾਏ॥ਸਹੀਸਾਵਿਮਾਨਲਸੇ
ਨਭਿਮੈਜਨੁਮਾਹਿਅਕਾਸਦੁਤੀਰਵਿਆਏ॥ਚਤੁਰਾਨਨਸੇ
ਰਘੁਨਾਥਸੁਭੇਚਾਫੇਮਾਹਿਬਿਬਾਂਨਮਹਾਂਹਰਖਾਏ॥੪੮॥

ਅਕਿੰਲਾ ॥ ਗਵੇਕੋਬਿਬਸਮਾਨਵਿਮਾਨਸੁਸੇਤ
 ਈ॥ ਤਪਕਰਲਹਯੋਕਬੇਰਤਿਤਪਿਖਲੇਤਈ॥ ਸਾਨੁਜਸੀਯ
 ਸਮੇਤਰਾਮਸੁਖਦਾਇਕੋਹੋਅਤਿਸੇਸੁਤੇਬਿਬਾਨਤਾਂਹਿਕੋ
 ਪਾਇਕੋ॥ ੪੮॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਮਾਘਾਤਮਰਾਮਾਇ
 ਏਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੀਬਾਦੇਯੁੱਪਕਾਂਡੇਤ੍ਰਿਯੋਦਸੋਪਿਆਇ॥
 ੧੩॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਦਾਚਾਸ਼੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਚਹੁਰਿ
 ਰਨਿਹਾਰਸੁਰਾਮਬਲੀਗਿਰਜਾਂਸੀਯਕੋਰਘਨਾਥਉਰਾ
 ਗੀ॥ ਤ੍ਰਿਸਿੰਗਧਰਾਧਰਸੀਸਬਿਖੇਯਹਲਿਕਪੁਰੀਸੀਯਲੇ
 ਹੁਨਿਹਾਰੀ॥ ਇਹਨੈਨ੍ਹਕੋਰਣਭੂਮਿਪਿਖੋਕਿਲਮਾਂਸਿਕਿਪੰ
 ਕਾਬਿਆਪਤਿਸਾਗੀ॥ ਇਹਠੇਰਭੁਯੋਕਪਿਰਾਖਸਕੋਮਿਥ
 ਲਾਦੁਹਿਤਾਅਤਿਸਿੰਗਰਭਾਗੀ॥ ੧॥ ਇਹਠੇਰਬਿਖੇਦਸਕੋਰ
 ਹਨੇਜੁਕਹਾਵਤਰਾਖਸਕੋਜਗਰਾਈ॥ ਮਾਘਵਾਜਿਤਯਾਪ
 ਰਮਾਹਿਹਨੇਜਿਨਕੋਹਿਤਰੇਵਤਲਿਕਸਬਾਈ॥ ਇਹਠੇਰ
 ਬਿਖੇਘਟਕਨਹਨੇਮਾਮਲੀਰਘਨੀਆਰਿਸੈਨਿਖਪਾਈ॥
 ਇਹਸੇਤਰਚੇਜਲਸਾਗਰਮੈਕਪਿਕੀਪੁਜਨੀਜਿਨਮਾਹਿ
 ਲਾਘਾਈ॥ ੨॥ ਇਹਤੀਰਥਸਾਗਰਕੋਪਿਖਯੋਪੁਨਿਸੇਤੁ
 ਸੁਬਿਧਹਨਾਮਕਹਾਏ॥ ਇਹਤੀਰਥਸਾਗਰਿਤੀਰਭੁਯੋ
 ਪੁਨਿਪੂਜਤਜਾਹਿਤ੍ਰਿਲੋਕਸੁਹਾਏ॥ ਅਤਿਪਾਵਨਤੀਰਥ
 ਏਪਿਖਯੋਜਗਦੇਖਨਤੇਸਤਪਾਪਮਿਟਾਏ॥ ਇਹਠੇਰਰਮੇ
 ਸੁਰਦੇਵਮਹਾਅਵਨੀਦੁਹਿਤਾਮਮਸਿਤੁਪੁਜਾਏ॥ ੩॥ ਇ
 ਹਠੇਰਵਿਭੀਖਣਸਾਗਰਕੇਤਟਸਿੰਗਪ੍ਰਧਾਨਮਿਲਯੋਮਮਾ
 ਨੀ॥ ਘਨਸੋਜਿਨਕੀਢਿਗਕਾਨਨਹੈ॥ ਇਹਹੈਕਪਿਨਾਇਕਕੀ
 ਰਜਧਾਨੀ॥ ਤਹਿਆਇਸੁਰਾਮਪ੍ਰਧਾਨਬਡੀਪੁਨਿਅੰਗਾਦਿ
 ਮਾਤਮੁਖਾਕਪਿਰਾਨੀ॥ ਕਪਿਨਾਇਕਸਰਬਬੁਲਾਇਲਈ

੩੭੨ ਪਿਖਸੀਯਉਮਾਤਿਨਕੋਬਿਗਸਾਨੀ॥੪॥ਤਿਨਸਿਗਾਬਿਬਾਨਉ
 ੧੮੧ ਤੇਨਭਿਕੋਪੁਨਿਸੀਯਾਨਿਹਾਰਸੁਰਾਮਅਲਾਏ॥ਰਿਖਮੂਕਪਹ
 ਹਸੁਏਗਪਿਖੋਇਹਮੰਗਦਕੋਪਿਤਮੇਰਣਘਾਏ॥ਇਹਪੰਚਬ
 ਟੀਪਖਯੋਜਿਹਠਾਹਰਾਖਸਮੇਹਅਨੇਕਖਪਾਏ॥ਅਗਸ
 ਤਸੁਤੀਖਣਆਸੁਮਏਪਿਖੀਯੋਚਹੁਓਰਸੁਰੇਭਸੁਹਾਏ॥
 ੫॥ ਸੀਕਰਛਿਦਾ॥ ॥ਇਹਤਾਪਸੀਵਰਵਰਨਨੀ
 ਫਿਗਪੇਖਯੋਸੁਖਦਾਇ॥ਇਹਚਿਤਕੂਟਨਗੋਤਮੇਬਹੁਭੰ
 ਤਿਰਹਯੋਸੁਹਾਇ॥ਇਹਠੰਗਆਏਕੇਕਈਕੇਪੂਤਭਰਤ
 ਕੁਮਾਰਾਪੁਸੰਨਕਰਨੇਮੇਹਕੇਵਹਆਹਿਤਗਤਉਦਾਗ॥੬
 ॥ਭਾਰਦੁਆਜਆਸੁਮਪੇਖਸੀਤੇਏਹਯਮਨਾਤੀਗਾਭਗੀਰ
 ਥੀਸਹਪੇਖਯੋਅਤਿਪਾਵਨੇਜਿਹਨੀਗਾ॥ਸਰਯੂਨਦੀਯਹਪੇਖਯੋਤਟਯੋ
 ਗਯੁਪਅਪਰਾਅਯੁਧਯਯਹਪੇਖਯੋਅਭਿਬਿਰਨਾਤਿਹਧਾਗਾ॥੭॥ਰਿਖਭਾ
 ਦੁਜਸੁਆਸੁਮਏਇਹਭਾਂਤਿਆਏਰਾਮਾ॥ਦਸਚਾਰਪੂਰਣਵਰਖ
 ਮੋਥਿਤਪੰਚਮੀਸੁਖਧਾਮਾ॥ਪਿਖਭਾਰਦੁਆਜਮੁਨੀਸਕੇਸ
 ਹਭ੍ਰਤਬੰਦੇਪਾਇ॥ਪੁਨਿਪੂਛਯੋਮੁਨਿਗਾਜਕੋਰਘਨਾਥਨਿੰਮ
 ਰਭਾਇ॥੮॥ਸਹਭ੍ਰਤਭਰਤਸੁਕੁਸਲਹੈਰੁਮਸੁਨੇਮੁਨਿਬਿ

ਖਯਾਤਾ ਸੁਰਾਭਿਖਆਹਿਅਯੁਧਯਾਪੁਨਿਜੀਵਤੀਅਮਮ
ਤਾਸੁਨਿਰਾਮਵਾਕਪ੍ਰਸੰਨਮੁਨਿਵਰਏਹੁਕੀਨਬਖਾਨਾਸਭ
ਕੁਸਲਹੈਨਿਜਨਗਰੇਮੇਪੁਨਿਭਰਤੋਜੋਮਤਿਮਾਨਾ॥੮੯॥
ਲਮੂਲਕਰਤਆਹਾਰਐਤਨਜਟਾਂਬਲਕਲਆਹਿ।ਤਵਪ
ਦਕਾਕੋਰਾਜਅਰਪਯੋਹੋਰੋਤਵਰਾਹਿ।ਜੇਕਰਮਤੈਬਨਦੈ
ਭਿਕੇਪੁਨਿਕਰੋਹੈਰਪੁਰਾਇ।ਸੀਯਹਰਣਰਾਖਸਮਾਰਯਾ
ਪੁਨਿਲਿਕਮਾਰੀਜਾਇ॥੧੦॥ ਦੇਹਗਾ। ॥ਤਪਕਰਤੁ
ਹਪ੍ਰਸਾਦਿਤੇਸੋਸਭਜਾਨਿਯੋਮੋਹਾਤ੍ਰਿਪਾਰਬ੍ਰਹਮਸੁਪ੍ਰਗ
ਟਜਗਆਦਅੰਤਨਹਿਤੋਹ॥੧੧॥ ਸ੍ਰੇਯਾ। ॥ਤੁਮ
ਪੂਰਬਨੀਰਰਚੇਜਗੇਮੇਜਨਕਾਰਣਤ੍ਰਿਤਿਨੇਮੇਸੁਪਤਾਯੋ॥
ਸੁਨਾਗਾਇਣਾਦਿਸੁਸਰੂਪਤੁਹੀਨਰਅੰਤਕਲਮਸੁਤੇਹਕਹਾ
ਯੋ॥ਸਭਲੋਕਨਕੋਕਰਤਾਚਤਰਾਨਨਾਤਿਸੁਵਾਰਜਤੇਉਪਜ
ਯੋ॥ਇਹਤੇਸਭਬੀਦਨਤੇਹਕਰੇਪ੍ਰਭੁਤ੍ਰਿਜਗਅੰਦਰਈਸਸ
ਬਯੋ॥੧੨॥ ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ। ॥ਤ੍ਰਿਬਿਸ੍ਨੂਜਨਕ
ਕੁਮਾਰਿਯਾਯਹਿਲਖਮੀਪਹਿਚਾਨੀਯੋ॥ਲਖਮੰਨਜਗਤ
ਆਪਾਰਰਪੁਵਰਸੇਸਨਾਮਬਖਾਨੀਯੋ।ਤੈਆਪਆਪਨੀਮ
ਯਕਰਿਜਗਤਾਨਿਖਲਬਨਯੋ॥ਚਿਤਸੁਕਿਤਸਾਖੀਸਰਬਕ
ਨਤਿਨਾਹਿਜਿਵੇਲਿਪਾਯੋ॥੧੩॥ਬਾਹਿਰਿਤਿਭੁਤਸੁਸਰਬਕੇ
ਰਪੁਨਿਦਪੂਰਣਹੈਤੁਹੀ॥ਮੂਢਿਫਿਸਟਵਿਭਿਨਤੇਕੋਪਿਖੇ
ਜਾਨਾਹਿਤੇਨਹੀ॥ਤ੍ਰਿਨਿਖਲਜਗਤਆਪਾਰਗਾਯੇਤੁਹੀਜਗਪ
ਰਪਾਲਹੈ॥ਤ੍ਰਿਨਿਖਲਲੋਕਨਭੋਗਤਾਪੁਨਿਭੋਗਤੁਹੀਬਿਸਾਲ
ਹੈ॥੧੪॥ਜੇਕਾਨਸੁਨਯੋਸਿਮਰਯੋਪੁਨਿਨੈਨਕਰਜੋਦੇਖਯੋ
॥ਤੁਮੇਵਸਰਬਜੁਗਮਜੀਬਿਨਤੋਹਿਨਾਕਛੁਲੇਖਯੋ॥ਅਹਿਮ
ਦਿਗੁਣਕਰਮਾਇਆਤੈਜਗਤਾਨਿਖਲਬਨਯੋ॥ਤਵਸਕੰਤਪ੍ਰੇ

੩੭੪
੮੮੯

ਰਯੋਲੋਕਸਗਲੋਰਾਮਤੋਹਸਮਾਯੋ॥੧੫॥ਚੰਬਕਮਣੀਕੇਸ਼
ਗਿਤੇਜਿਮਲੋਹਜਗਤਚਲਾਇਹੈ॥ਜਨਮਾਇਯਾਤਿਉਰਾਮ
ਜੀਤਵਸੀਗਜਗਤਬਨਾਇਹੈ॥ਸਵਿੰਸੁਰੇਖਣਹੇਤਤੈਅਦੇਹਤਨ
ਦੁਇਧਾਰਿਆ॥ਸੁਰਸੁਖਮਰੂਪਤੇਵੈਰਾਟਥੂਲਉਚਾਰਿਆ॥
੧੬॥ਹਜਾਰਹੀਅਵਤਾਰਤੇਵੈਰਾਠਤੇਉਪਜਾਇਹੈ॥ਕਰਕਾਰ
ਜਹਰਪਰਿਭਾਰਕੋਵੈਰਾਠਮਾਹਿਸਮਾਇਹੈ॥ਅਵਤਾਰਤੇਰੇ
ਕੀਕਥਾਪੁਨਿਸੁਨੇਜੇਜਗਗਾਇਹੈ॥ਅਨਿੰਨਮਨਜਗਅੰਦ
ਰੇਵਹਮੁਕਤਿਰਾਮਕਹਾਇਹੈ॥੧੭॥ ਅਹਿੰਲਾ॥ ॥ਬ੍ਰ
ਹਮਕਰੀਸੁਬਿਨਤੀਪੂਰਬਥਾਰੀਆ॥ਭੂਕੇਭਾਰਉਤਾਰੇਨਿਖ
ਲਮੁਰਾਰੀਆ॥ਦਸਰਬਪੂਰਬਤਪਸਾਪਖਾਬਿਗਸਾਇਕੈ॥
ਹੋਰਪੁਕੁਲਮੇਅਵਤਾਰਲਯੋਤੈਆਇਕੈ॥੧੮॥ਦੇਵਨਕੇ
ਤੈਕਾਕਜਸਰਬਸਵਾਰਿਯਾ॥ਮਨਵਤਨੁਹਰਿਪਾਰੇਬਰਖ
ਹਜਾਰਿਯਾ॥ਲੋਕਦੁਹੁਹਿਤਕਾਜਕਰਤੈਕਰੇਗੋ॥ਹੋਪਾਪਹ
ਰਿਜਸਭਵਨਸੁਪੂਰਣਕਰੇਗੋ॥੧੯॥ਸਬਿਨਤੀਕਰੇਸੁਰਾ
ਮਕਾਨਮੇਧਾਰਿਯੋ॥ਮੇਰੇਰਹਅਥਪਾਵਨਕਰੇਮੁਰਾਰਿਯੋ
॥ਸੈਨਾਸਹਿਤਹਮਾਰੇਭੋਜਨਲੀਜਿਯੋ॥ਹੋਕਾਲਸਵੇਰੇਪ੍ਰਤ
ਗਮਨਪੁਨਿਕੀਜਿਯੋ॥੨੦॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਰਾਮ
ਤਥਾਮੁਖਭਾਖਕੈਆਸੁਮਕੀਨਨਿਵਾਸ॥ਸੈਨਾਸੀਯਸੁਭਾਤ
ਸਹਪੂਜੈਮੁਨਿਉਖਰਾਸਾ॥੨੧॥ ਅਹਿੰਲਾ॥ ॥ਰਘੁ
ਵਰਯੋਮਨਮਾਂਹਿਸੁਬਹੁਗਬਿਚਾਰਿਯੋ॥ਅਬਹੀਬਨੇਸੁਦੁਤ
ਤਹਾਂਪਧਾਰਿਯੋ॥ਹਨੁਮਤਿਕਹਿਯੋਸੁਰਾਮਅਯੁਧਜਾਯੋ
॥ਹੋਰਾਜਾਕੋਘਰਜਾਇਸੁਕੁਸਲਸੁਨਾਯੋ॥੨੨॥ਸਿੰਗਦੇਰ
ਨਗਮੇਜਾਇਗੁਹਰਸੁਧਲੀਜਿਯੋ॥ਸਾਨੁਜਸੀਯਹਰਿਆਏ
ਨਿਦੇਵਨਕੀਜਿਯੋ॥ਨਿਦਗ੍ਰਾਮਮੇਜਾਇਭਰਤਕੋਹੋਰਿਯੋ॥ਹੋ

ਸਾਨੁਜਸੀਯਸਮੇਤਕੁਸਲਾਮਮਦੇਰਿਯੋ॥੨੩॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ੩੭

ਸੀਯਹਰੀਦਸਕੇਪਰਨੇਸੁਦਹੀਦਸਕੇਪਰਰਾਘਵ ੧੮

ਪਾਏਜੋਕੁਛੁਮੇਸੁਕਰੀਚਰਯਾਭਰਤੈਸਭਜਾਇਸੁਦੇਹਸੁ
ਨਾਏਅਜੀਤਲਏਅਰਿਪੁੰਜਸਭੈਪੁਨਿਰਾਮਾਸਿਯਾਲਖਮੰ
ਨਿਸੁਆਏ॥ਕੋਸਸੁਬਾਹਨਸੰਗਥਤੋਕਪਿਰਾਖਸਕੀਪੁਜਨੀ
ਬਹੁਲਿਆਏ॥੨੪॥ ਅਹਿੰਲੁ॥ ਯਾਯਾਬਿਪਤਾਂਕੋਪ ੦

ਸਸੁਕਹੀਬਖਾਨਕੋ॥ਭਰਤਕਹੀਮੁਖਬਾਤਬਿਤਾਂਤਸੁਜਾਂਨ
ਕੋ॥ਬੇਗਸੁਆਯੋਮੇਫਿਗਰਾਮਬਖਾਨਯੋ॥ਹੋਭਾਖਤਬਾਹਨੁ
ਮਾਨਸੁਨਰਵਪੁਠਾਨਯੋ॥੨੫॥ਸਿੰਗਵੇਰਨਗਰਫਿਗਮਾਯੋ

ਪ੍ਰਥਮਸੁਪਾਇਕੋ॥ਮੀਠੀਬਾਨੀਕਹੀਸੁਹਰਖਬਢਾਇਕੋ॥ਦਸ
ਸਰਬਕੇਸੁਤਰਾਮਸਖਾਤੇਪਿਆਰਿਆ॥ਹੋਲਖਮਣਸੀਤਾਸ
ਹਿਤਸੁਕੁਸਲਉਚਾਰਿਯਾ॥੨੬॥ਭਾਰਦੁਆਜਕੀਆਇਸੁਹੁ
ਹਪੁਨਿਪਾਇਕੋ॥ਆਵਹਿਗੇਤਵਪਾਸਪਿਖੀਮਨੁਲਾਇਕੋ॥
ਮੇਸੇਮੁਖੰਬਖਾਨਰੋਮਹਰਖਾਨਿਆ॥ਹੋਵਯੁਬੇਗਹਨੁਮਾਨ
ਬਹੁਰਪੁਲਤਾਨਿਆ॥੨੭॥ ਵੋਹਰਾ॥ ਯਤੀਰਥਰਾ
ਮਸੁਪੇਖਯੋਪੁਰਮੇਕਹੀਸੁਸਾਰਾ॥ਬਹੁਰਜਾਇਸਰਯੂਨਦੀ

੩੭੬
੫੮੫

ਪੇਖੀਪੋਨਕੁਮਾਰਾ॥੨੮॥ਨਿਦਗਾਂਮਬਹੁਰਗਯੋਸਰਜੂਉ
ਤਰਸੁਪਾਹਾਅਯੁਧਯਾਤੋਇਕਕੋਸਹੈਤਹਾਂਸੁਭਰਤਕੁਮ
ਰਾ॥੨੯॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਕਿਸਨਾਜਿਨਚੀਰਪਿਖੇਭਰ
ਤੇਮੁਖਦੀਨਕਿਸਾਸੁਮਮਾਹਿਬਸਾਏ॥ਮਲਪੰਕਸਰੀਰ
ਸੁਸੀਸਜਟਾਦਮਛਾਲਨਕੇਤਨਪਾਟਬਨਾਏ॥ਫਲਮੂਲਅ
ਹਾਰਕੈਰੋਨਿਸੰਮੰਨਿਸਬਾਸਰਰਾਮਸਦਾਉਗਧਿਆਏ॥੧
ਘੁਨਾਥਸੁਪਾਇਨਪਾਵਰੀਕੋਫਿਗਜਾਇਵਸੁਪਰਨਿਆ
ਉਰੁਕਾਏ॥੩੦॥ਪੋਰਅਮਾਤਬਜੀਰਬੇਡਾਫਿਗਹਿੰਸਤਹੀਭ
ਗਵੇਪਟਧਾਰੇ॥ਧਰਮਮਨੋਧਿਤਮੂਰਤਹੈਇਹਭਾਂਤਿਰਘੁਤ
ਮਰ੍ਹਾਤਾਨਿਹਾਰੇ॥ਜੇਰਦੁਉਕਰਪੋਨਕੁਮਾਰਸੁਰਾਮਕੇਭ੍ਰਾਤਕੈਏ
ਹਉਰਾਰੇ॥ਜੇਰਘੁਬੀਰਹੁਤੇਬਨਦੇਰਕਤ੍ਰਿਜਿਨਕੋਉਰਮਾਹਿ
ਚਿਤਾਰੇ॥੩੧॥ਤ੍ਰਿਜਿਨਕੀਉਰਸੇਚਕਰੋਤਿਨਰਾਮਸੁਤੇਪ੍ਰਤਿ
ਖਿਮਉਚਾਰੇ॥ਭੋਹੁਰਦੰਗਮਭਾਖਤਹੋਅਬਸੋਕਤਜੇਭਵਭੀ
ਤਰਭਾਰੇ॥ਯਾਹਿਮਹੁਰਤਰਾਮਮਿਲੇਉਰਸਾਚਗਹੋਯਹ
ਵਾਕਹਮਾਰੇ॥ਕੇਕਈਨਿਦਨਰਾਮਅਹੋਯਮੁਨਾਤਟਪੇਰਿਖ
ਭੋਨਮਝਾਰੇ॥੩੨॥ਹਨਰਾਵਟਰਾਮਸੁਸੀਯਲਈਰਘੁਨ
ਥਬਲੀਅਬਹੈਪੁਨਿਆਏ॥ਅਰਥਨਕੈਪਰਪੂਰਣਹੈਲਖ
ਮੰਨਿਸਿਯਾਸਹਰਾਮਸੁਹਾਏ॥ਸਤੁਰਾਖਸਮੀਕਪਿਸੀਗਲ
ਏਭਟਕੋਟਨਿਕੋਟਿਨਿਜਾਤਿਗਿਨਾਏ॥ਇਹਭਾਂਤਿਕਹਯੋ
ਹਨੁਮਾਨਜਬੈਸੁਨਿਕੈਸੁਤਕੇਕਈਕੋਹਰਖਾਏ॥੩੩॥ ॥
ਅਹਿੰਦੁ॥ ॥ਹਰਖਮੂਰਛਾਆਈਭਰਤਕੁਮਾਰਕੋ॥ਗਿ
ਰੇਭੁਮਿਪਰਜਾਇਨਰਹੀਸੀਭਾਰਕੋ॥ਬਹੁਰਭਰਤਧਰਉਠੇ
ਦੋਹਸੀਭਾਰਿਆ॥ਹੋਲਏਹਨੁਗਾਲਿਲਾਏਸੁਭਲੋਉਚਾਰਿ
ਆ॥੩੪॥ਅਨੰਦਕੋਬਹੁਨੀਰਨੈਨਤੇਆਯੋ॥ਹਨੁਮਾਨਕੋ

ਭਰਤਸੁਤਾਹਿਨਵਾਯੋ॥ ਦੇਵਕਿਧੋਪੁਨਿਮਾਨੁਖਤ੍ਵਿਜਗਆਇ ३੭੭
 ਯੋ॥ ਹੋਕਰਣਾਕਰਹਿਦਮੰਗਮਵਾਕਸੁਨਾਯੋ॥ ੩੫॥ ॥ ੧੮੮
 ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦਾ॥ ॥ ਤੈਕਹੀਪਿਆਰੀਬਾਤਮੋਕੋਤੋ
 ਹਿਕੋਅਬਦੀਜਿਯੋ॥ ਸੋਹਜਾਰਸੁਪੇਨੁਨੀਕੇਤਾਂਉਪਾਇਨ
 ਲੀਜਿਯੋ॥ ਸੋਗਾਮਨੀਕੇਜੋਰੁਚੇਨਵਸਾਤਕੰਨਯਾਂਸੋਹਨੀਅ
 ਭਰਣਸੋਪਰਪੂਰਣਾਚੁਨਿਲੀਜਿਯੋਮਨਮੋਹਨੀ॥ ੩੬॥
 ਦੇਹਰਾ॥ ॥ ਅੰਸੇਭਰਤਬਖਾਨਕੈਬਹੁਰੋਕਰੋਬਖਾਨਾਉ
 ਮਾਪਵਨਸੁਤਕੋਕਹੈਬਹੁਬਿਪਦੈਸਨਮਾਨ॥ ੩੭॥ ਬਹੁਤ
 ਬਰਖਸੁਨਿਤਏਥੇਰਾਮਗਏਬਨਮਾਹਿ॥ ਰਾਮਕਥਾਪਿਆ
 ਰੀਸੁਨੀਆਜਜੁਕਾਨਨਮਾਹਿ॥ ੩੮॥ ਤੇਰਬਖਾਨੀਮੋਹਕੋ
 ਕਲਯਾਣੀਸੁਖਰੂਪਾਆਜੁਸੁਸਾਰੀਮਿਪਖੀਲੋਕਿਕਿਕ
 ਥਾਅਨੁਪ॥ ੩੯॥ ਵਰਖਮੈਕਫੇਜਾਂਹਿਪੁਨਿਜੀਤਜੋਨਰਹੋਇ॥
 ਕਹਤਪੁਰਾਤਨਬਾਤਿਜਨਪਾਵਤਆਨੰਦਸੋਇ॥ ੪੦॥ ਕਿਹ
 ਬਿਪਭਯੋਸਮਾਗਮੋਕੀਸਨਸੋਰਘਬੀਗਾਤੰਤਬਖਾਨੇਮੋਕੋ
 ਹੋਇਪ੍ਰਤੀਤਸੁਧੀਰਾ॥ ੪੧॥ ਆਵਿੰਲਾ॥ ॥ ਭਰਤਮ
 ਹਤਮਯਾਬਿਪਜਬੈਸੁਤਾਨਯੋ॥ ਰਾਮਚਰਿਤਹਨੁਮਾਨਸੁਸ
 ਗਲਬਖਾਨੀਯੋ॥ ਕਪਿਤੇਰਾਮਚਰਿਤਜਬੈਸੁਨਿਪਾਯੋਹੋਤ

੩੭੮
੫੮੧

ਯੋਪ੍ਰਸੰਨਸੁਤੁਰਤਸੰਤ੍ਰਪਨਾਨਾਲਾਯੋ॥ ੪੨॥ ਦੇਵਤਕੋਅਸ
ਥਾਨਨਗਰਮੈਜੋਭਿਆਨਾਨਾਬਲਉਪਹਾਰਪੁਜਾਵਹੁਤੇਤਿ
ਆਸੁਤਵਿਤਲਕਬੀਦੀਉਸਤਤਪਾਠਕਾਂਹੋਵਾਮੁਖਾਸ
ਭਚਲੋਰਾਮਕੀਬਾਟਕਾ॥ ੪੩॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ਆਸੁਰ
ਜਦਾਰਯੋਆਮਾਤਰਾਮਰਾਮਹੇਰਹੈਭਲੋ॥ ਸੁਮੈਨਾਸੁਨਾਗ
ਕੀਰਥੀਪਦਾਤਿਆਚਲੋ॥ ਸੁਬਿੱਪ੍ਰਪੋਰਭੂਪਤੀਚਲੇਸਮ
ਸਤਆਇਆਆਲੀਕਰੇਅਯੋਧਯਾਮੁਤੀਮਣੀਸੁਲਾਇ
ਆ॥ ੪੪॥ ਸੁੱਤੋਰਣਾਪਤਾਕਿਕਾਵਿਚੜਹੀਰਿਆਂਜਰੀ॥ ਲ
ਗੈਸਮਸਤਮੰਦਰਾਬਲੀਵਿਚੱਖਣਾਕਰੀ॥ ਚਲੇਸਮਸਤ
ਬਿੰਦਵੈਸੁਰਾਮਪੇਖਨੇਭਲੋ॥ ਤੁਰੰਗਸਿੰਹਜਾਰਯੋਸੁਨਾਗ
ਯੁਤਿਚਲੋ॥ ੪੫॥ ਰਥਿੰਦਸਿੰਹਜਾਰਵੈਸੁਹੇਮਸੁਤ੍ਰਭੂਖਤਾ
ਚਲੇਸਮਸਤੜਬਲੋਉਪਾਇਨਾਅਦੁਖਤਾ॥ ਚਲੀਸਮਸ
ਤਗਾਨਿਆਂਸੁਬੈਠਪਾਲਕੀਵਰੀ॥ ਭਰੋਤਹਾਥਜੇਰਕੈਸੁਮੁੰਤ
ਪਾਦੁਕਾਧਰੀ॥ ੪੬॥ ਸੰਤ੍ਰਪਨਭ੍ਰਾਤਸਾਥਲੈਸੁਪਾਦਚਾਰ
ਹੀਚਲੋ॥ ਤਬੈਸੁਦੂਰਦੇਸਤੇਵਿਮਾਨਪੇਖਯੋਭਲੋ॥ ਸੁਚਿੰਤੁ

ਰਕੇਸਮੀਵਿਮਾਨਸੇਸੁਹਾਇਓ। ਵਿਮਾਨਬ੍ਰਹਮਦੇਵਨੇਸੁਮਾਨ
ਸਿਬਨਾਇਓ। ੪੭॥ ਸੁਤਾਂਹਿਮਾਂਹਿਭ੍ਰਾਤਦੋਵਿਦੇਹਕੀਕੁਮਾ
ਰਿਯਾ। ਸੁਰੀਵਮੋਵਿਭੀਖਣਿਸੁਮੰਤਰੀਉਦਾਰਿਆਪੇਖ
ਯੇਪਿਖੇਜਨੇਹਨੂਮਤੇਪ੍ਰਭਾਨਯੋ। ਸੁਵਾਸੁਬਾਲਸ੍ਵਿਪਨਾਰਿ
ਰਾਮਏਬਖਾਨਿਯੋ। ੪੮॥ ਧੁਨਿਅਕਾਸਪੂਰਯੇਸੁਰਾਮਬੋ
ਲਕੈਭਲੇ। ਤੁਰਗਕੁਜਰਿਰਥਿਸੁਛੇਰੂਮਿਮੇਚਲੇ। ਵਿਮ
ਨਰਾਮਹੇਕੋਅਕਾਸਚੰਦ੍ਰਮਾਯਥਾ। ਭਰਤਹਾਥਜੇਰਕੈਪਿ
ਖੇਹਰਿਖੇਤਥਾ। ੪੯॥ ਵਿਮਾਨਅੰਗਰਾਮਕੋਭਰਤਬੰਦਯੇ
ਤਥਾ। ਸੁਮੇਰਸਿੰਗਸੁਰਕੋਸੁਲੋਕਬੰਦਹੋਯਥਾ। ਤਬੈਸੁਰਾਮ
ਆਗਿਆਵਿਮਾਨਭੂਮਿਆਇਓ। ਭਰਤਸਾਨੁਜੈਸੁਰਾਮਤਾਹਿ
ਮੋਬਿਠਾਇਓ। ੫੦॥ ਭਰਤਰਾਮਪਾਇਕੈਸੁਫੇਰਬੰਦਨਾਕਰੀ
। ਉਠਾਇਰਾਮਤਾਲਯੋਚਿਰਾਤਪੇਖਯੋਹਰੀ। ਸੁਰਾਮਅੰਕਰੇਪ
ਕੈਲਯੋਗਰੇਲਗਾਇਕੈ। ਤਬੈਭਰਤਸੀਯਭ੍ਰਾਤਲਖਮਣੈ
ਅਲਾਇਕੈ। ੫੧॥ ਦੋਹਰਾ। ॥ ਦੋਨਕੇਪਦਬੰਦਨ
ਕਰੀਸੁਭਰਤਬਨਾਇ। ਪ੍ਰੇਮਾਬਿਯਾਕੁਲਤਰਤਜੀਸੁਖਸ
ਮੁੰਦਮੇਨਾਇ। ੫੨॥ ਸਿਕਰਛੰਦਾ। ॥ ਸੁਕੀਵਐਤੁ
ਵਰਾਜਅੰਗਦਜਾਂਬਵਾਨਉਦਾਗ। ਮੇਦਵਦੁਵਦਸੁਨੀਲ
ਰਿਖਭੀਮਿਲੇਭਰਤਕੁਮਾਰਾ। ਗੋਪਮਾਦਨਅੰਗਵਾਖਸੁਖੇ
ਣਅੰਨਲਬੀਰਾ। ਸਰਭਪਨਸਪ੍ਰਧਾਨਕੋਪੁਨਿਮਿਲੇਭਰਤ
ਸੁਪੀਰਾ। ੫੩॥ ਅਕਿੱਲਾ। ॥ ਸਭਕਪਿਮਾਨਵਰੂਪ
ਤਬੈਪੁਨਿਪਾਰਕੈ। ਕੁਸਲਛੇਮਸਭਪੁਛਯੋਭਰਤਕੁਮਾਰ
ਕੈ। ਤਬਸੁਰੀਵਅਲਿੰਗਸੁਭਰਤਉਚਾਰਯੋ। ਹੋਤੇਹਿਸਹਾ
ਇਤਰਾਮਲਿੰਕਪਤਿਮਾਰਯੋ। ੫੪॥ ਚਾਰਭ੍ਰਾਤਹਮਯਾ
ਜਗਮਾਹਿਬਖਾਨਿਯੋ। ਪੰਚਮਤ੍ਰਿਸੁਰੀਵਨਭੇਦਪਛਾਨਿ

੩੮੦
੧੦੧

ਯੋਗਸੰਤਪਨਕਾਰਿਪੁਣਮਸੁਬਹੁਰੇਰਾਮਕੋਹਿਫੇਰਕਰੀਪੁ
ਣਮਲੇਖਨਸੁਖਧਾਮਕੋ॥੫੫॥ਪੁਨਿਦੇਹਾਥਾਮਿਲਾਇ
ਸੀਯਾਢਿਗਜਾਇਕੋ॥ਬਿਨੈਲੁਕਤਿਆਤਿਬਿਦਨਕਰੀਬ
ਨਾਇਕੋ॥ਪੂਜਤਰਾਂਮਖਤਾਂਉਤਰਤਲੇਆਇਯੋਹਿਰਾਮਪ
ਦਮੇਜੋਰਬਹੁਤਬਿਗਸਾਯੋ॥੫੬॥ਰਾਮਅਮਾਨਤਰਾਜਤੋਹ
ਕੋਮੇਦਯੋ॥ਅਥਮੇਜਨਮਮਨੋਰਥਸਫਲੇਸਭਭਯੋਨੈਨ
ਨਿਹਾਰੋਤੋਹਅਯੋਪਯਾਅਵਦਾਹਿਦਸਗੁਣਸੈਨਕੋਸਕੀ
ਯੋਤਵਤਾਂਵਦਾ॥੫੭॥ਤੇਜਤੁਮਾਰੇਰਾਮਸੁਮੇਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਯਾ
॥ਅਥਪਾਲੋਨਿਜਨਗਰਸੁਦੇਸਉਦਾਰਿਯਾ॥ਐਸੇਭਰਤਕੁਮ
ਰਸੁਰਾਮਬਖਾਨਯਾਹਿਪੇਖਕੁਪੀਸੁਰਸਗਲਤਬੈਬਿਜਮ
ਨਿਯਾ॥੫੮॥ਭਰਤਬਡਾਈਕੋਰੋਜਾਇਜਲਨੈਨਤੋ॥ਭਰਤ
ਮਗਲਿਲਾਯੋਸੁਦਰਮੈਨਤੋ॥ਤਾਂਬਿਬਾਨਕੋਯਾਨਤਹਾਸਭ
ਆਇਆਹਿਆਸੁਮਭਰਤਪੁਨੀਤਸੁਦੁਖਰਵਾਇਆ॥੫੯
॥ਦੋਹਰਾ॥ ਤਾਂਬਿਬਾਨਤੇਉਤਰੇਰਾਮਮਹੀਤਲਮ
ਇ॥ਪੁਸਪਕਪਰਮਬਿਬਾਨਕੋਭਾਖਤਰਾਮਸੁਨਾਇ॥੬੦॥
ਪਨਦਸਾਮੀਪੰਜਾਹਿਤੁਮੇਰੀਆਇਸੁਮਾਨਾਵੈਸੁਵਕੁਬੇਗਹਿ
ਪਾਰਯੋਤੁਤਾਹਿਬਿਬਾਨ॥੬੧॥ ॥ਅਨਿਗਸੇਖਰ
ਛੰਦਾ॥ ਗੁਰੂਬਸਿਸੁਕੇਪਦਾਗਬਿਦਰਾਮਚੰਦਜੀਨਿ
ਵਾਇਸੀਸਾਪੁਨੇਸੁਹੇਮਆਸਨੈਦਯੋ॥ਬ੍ਰਹਮਪਤੀਪ
ਦਰਬਿਦਕੇਸੁਹੇਸਾਜਿਉਨੇਮੇਸੁਰਾਮਚੰਦਬੀਰਤਾਂਹਿਭਾਂਤਿ
ਤਬੈਨਯੋ॥ਗੁਰੂਬਸਿਸੁਪੇਖਰਾਮਚੰਦਕੀਸੁਰੀਤਿਕੋਪੁਸੋਨ
ਰਾਖਵੇਸਕੋਬਿਠਾਇਪਾਸਤਾਂਲਯੋ॥ਗੁਲਾਬਸਿਪਰਾਮਕੋ
ਬਿਛੋਹਦੁਖਜੋਹੁਤੋਨਿਹਾਰਰਾਮਚੰਦਕੋਪਲਾਇਆਜੁਸੋਗ
ਯੋ॥੬੨॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਾਧਨਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮੰ

ਮਹੇਸੁ ਰਸਿ ਬਾ ਦੇ ਯੁੱਧ ਕਾਂਡੇ ਚਤੁਰਸ੍ਰਿ ਸੋਧਿਆਇ ॥ ੧੪ ॥ ॥ ੩੮੯ ॥
 ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਉਦਾਚਾ ਸ੍ਰੈਯਾ ॥ ॥ ਕਿਕਟੀ ਨਿਰਨਜੋਰਦੁ ॥ ੧੫ ॥
 ਉਕਰ ਰਾਮ ਕਿਪਾਸ ਸੁਬਾਤ ਉਚਾਰੀ ॥ ਰਾਜ ਦਯੋਹ ਮਕੋਰ ਪੁ
 ਨਾਇਕ ਆਦਰ ਕੈ ਤੁਮ ਮਾਤ ਹਮਾਰੀ ॥ ਆਜੁ ਦਯੋ ਮਮ ਰਾਜਵ
 ਹੀਤੁ ਮਲੇਹੁ ਕਿਪਾਤ ਰਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਯੋ ਮੁਖ ਭਾਖ ਭਯੋ ਅਤਿ
 ਨਿੰਮਿਰ ਰਾਘਵ ਕੰਪਦ ਬੀਰ ਨਧਾਰੀ ॥ ੧ ॥ ਸੰਕਰ ਛੰਦ ॥
 ॥ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਬਿਨਤੀ ਤਾਂ ਕਰੀ ਲੈ ਮਾਤ ਅੰਗੁਰ ਸਿੰਗਾਤ ਏਤਿ ਰਾਜ
 ਸੁਤਾਂ ਲਯੋ ਪਿਖ ਭਰਤ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅਭਿਗਾਮਾਇ ਆਕੇ ਸਿੰਗਾ ਮਿਲਿ
 ਨਰਚੇ ਸਟਾਹ ਰਿਪਾਗਾ ਨਿਜ ਰਾਜ ਅਨਭਵ ਜਾਂਹਿ ਕੇ ਸੁਖ ਗਿਯਨ
 ਘਨ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ੨ ॥ ਨਿਰਸੰਤਾਨਿ ਸੈਨਿ ਦੇਵ ਪਰਮਾਤਮ ਸ੍ਰੀ
 ਰਾਮਾ ਮਾਨਵਾ ਕਾਰਾਜ ਯਹ ਜਗਦੀਸ ਕੋ ਕਿਤ ਕਾਮਾ ॥ ਭੁਭੰਗ
 ਕੈ ਖਣ ਏਕ ਮੈਤ੍ਰਯ ਲੋਕ ਦੇਤ ਖਪਾਇ ॥ ਕਿਪਾਤਿ ਸਟਿਨਿ ਮੇ
 ਖਤੇ ਪੁਨਿ ਲੇਤ ਸੁਭ ਉਪਜਾਇ ॥ ੩ ॥ ਲੀਲਾ ਚੰਦ੍ਰਿਕੀਤੀ
 ਆਤ ਬਰਚੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮਹਾਨਾ ਕਿਆ ਹੋਇ ਅਨਰਾਜ ਕੈ ਵੈਰ
 ਮਾਪਤਿ ਭਗਵਾਨ ਭੰਦ ਪਭਜੇ ਜਿਹ ਭਾਂਤਿ ਤਾਂਤਿ ਮਕਰੇ ਤਾਂਕੇ
 ਕਾਮਾ ਨਰ ਦੇਹ ਲੀਲਾ ਪਾਰਿ ਕੈ ਸਤ ਕਰਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾ ॥ ੪ ॥ ਸੰ
 ਰੁਪ ਨ ਨਿਪੁਣ ਸੁਨਾਪਿਤਾ ਪੁਨਿ ਲਏ ਸਰਬ ਬੁਲਾਇ ॥ ਸਿਭਾਰ
 ਰਾਘਵ ਤਿਲ ਕਕੇਤ ਬਲਏ ਸਰਬ ਮਿਥਾਇ ॥ ਭਲੁ ਧੁਰਯਯੋ ਪੁਨਿ
 ਲਏ ਲਖ ਮਣਬੀਗਾ ॥ ਸੁਰੀ ਵਯੋ ਗਵਿਭੀ ਖਣੇ ਪੁਨਿ ਨਾਇਪ
 ਹਰੇ ਚੀਰਾ ॥ ੫ ॥ ਦਿਸੰ ਪੂਜਣਾ ਕਲਾਪ ਕੈ ਪੁਨਿ ਨਾਯੋ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾ
 ਵਹਮਦ ਨ ਮੋਹਨ ਸੁੰਦਰੇ ਜਨੁ ਕਰਤ ਪੂਰਣ ਕਾਮਾ ॥ ਸਭ ਪਾਰਸੀ
 ਕ ਸੁਮਾਲਿਕਾ ਪੁਨਿ ਲੇਪੁ ਚੰਦਨ ਲਾਇ ॥ ਪੁਨਿ ਪਾਠਿ ਬਹੁ ਬਿ
 ਧਾ ਬਿਰਾਸੀ ਮੰਤ ਸਰਬ ਸੁਹਾਇ ॥ ੬ ॥ ਪ੍ਰਤ ਕਰਮ ਲਖ ਮਣ
 ਰਾਮ ਕੋ ਪੁਨਿ ਭਰਤ ਕਰੇ ਬਨਾਇ ॥ ਜਾਨ ਕੈ ਕਿਭੂ ਪਪਤਿ ਨੀਕਰ

ਯੋਪਟਪਹਿਰਾਇ। ਸੀਮੰਤਮਣਪਦਨੇਵਰੰਪੁਨਿਸਰਬਮੰਤਨ
 ਪਾਗਫੇਰਸਗਲਨਵਾਇਕੈਤਹਿਬੰਨਰਾਕੀਨਾਹਿ॥ ੭॥
 ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਰਾਮਪਿਆਰੇਜਾਹਿਕੋਯੇਸਕੋਸਲਯਾਪਾਰ
 ॥ ਤਾਹਿਦਏਪਟਭੁਖਣਾਸਗਲਕਪਨਕੀਨਾਹਿ॥ ੮॥ ॥
 ਛਪੈਛੈਦ॥ ॥ ਸਤ੍ਰਘਨਤਬੈਮਤਿਮਾਨਸੁਸਯੀਦਨਆਪ
 ਮੰਗਾਏ। ਸੂਰਯਕੇਸਮਸੁਰੇਸੁਜੋਰਸੁਮੰਤਿਲਿਆਏ। ਧਰਮ
 ਪਰਾਇਣਰਾਮਚਢੇਪੁਨਿਸਯੀਦਨਮਾਹੀ। ਸੂਰੀਵਤਥਾਯੁ
 ਵਰਾਜਹਨੁਪੁਨਿਸੀਗਿਸੁਹਾਂਹੀ। ਪੁਨਿਰਾਖਸਗਾਜਿਵਿਭੀ
 ਖਣਿਹੈਰਥਗਜਾਸਦਾਰਭਟਾ। ਕਪਿਆਗੇਪਾਛੇਰਾਮਕੇਬ
 ਹਨਪਰਮਕੁਦਾਂਹਿਠਟਾ॥ ੯॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਸੂਰੀਵ
 ਨਾਰਿਸੀਤਾਤਬੈਬੈਠਪਾਲਕੀਜਾਂਹਿ। ਨਗਰਅਯੁਧਜਾਸੁੰਦ
 ਰੇਮਹਿਮਾਨਕਬਿਪਾਹਿ॥ ੧੦॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ॥ ਹਰੇਰੰਗ
 ਘੋਰੇਗਹਿਮਾਤੁਲੀਨੇਜੋਰੇਰਥਬੈਰਸੂਰਰਾਜਮਿਲਦੇਵਨਸੰ
 ਜਾਇਹੈਂ। ਰਾਮਰਥਮਾਹਿਪੁਰਪਥਮੈਂਚਲਾਹਿਰਥਭਈਛ
 ਬਭਾਰੀਪੁਨਿਤੈਸੇਹੀਸੁਹਾਇਹੈਂ। ਸਾਰਥਭਰਥਐਪੁਥਾਲ
 ਦੋਰਹਥਲੈਸੁਛੋਰਸੀਸਮਾਂਹਿਐਂ। ਸਤ੍ਰਘਨਤੁਲਾਇਹੈਂ। ਗਬਿ
 ਜਨਉਦਾਰੇਪੁਨਿਲਖਮਨਿਪਾਰੇਕਰਚਾਮਰਕਪੇਸਐਂਰਖੇਸਤੁ
 ਠਿਗਾਇਹੈਂ॥ ੧੧॥ ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਸਿੱਧਸਪੁਰਸਭੈਸੁ
 ਰਮੰਤੁਲਐਂਰਰਿਖੀਸੂਰਜੇਮੁਨਿਗਿਯਾਂਨੀ। ਗਾਵਤਰਾਘਵ
 ਕੋਜਸ ਕੋਮਧੁਰਾਪੁਨਿਹੋਵਤਤਾਂਹਿਮਹਾਂਨੀ। ਨਾਗਤੁਰੰਗ
 ਮਐਂਰਥਮੈਂਕਪਿਜਾਹਿਚਢੇਨਗਰੂਪਭਵਾਨੀ। ਭੋਗਪ੍ਰਦਗਸੁ
 ਸਿਖਨਕੀਪਣਵਾਨਕਕੀਪੁਨਿਭੂਰਸੁਹਾਂਨੀ॥ ੧੨॥ ਇਹਭੰ
 ਤਿਗਏਰਘੁਨੀਦਨਜੀਪੁਨਿਮੈਂਪੁਰੀਸੁਅਲਿਖਿਤਸਾਹੀ।
 ਸਭਸੰਪਨਮੈਂਚਾਢਿਦੇਖਤਹੈਪੁਰਵਾਸਜਨਾਗਿਰਜੰਨਰਨਾ

ਗੀ। ਨਵ ਦੂਰ ਬਸਾਮ ਸੁਕੀਟ ਲੈ ਸੈ ਤਨ ਮੰਡ ਨ ਭੁਖਣ ਰਾਮ
 ਮੁਹਾਰੀ। ਆਰਣਾ ਇਤ ਲੋਚਨ ਰਾਮ ਪਿਖੇ ਅਤਿ ਮੋਦ ਬਢੇ
 ਸਭ ਚੀਤ ਮਝਾਹੀ॥ ੧੩॥ ਹਤਨਾ ਗਣ ਕੇ ਸੁਜਗਾ ਉਜਰੇ ਕਟਿ ਸੁ
 ਤ੍ਰਜਾ ਕਟਿ ਮਾਹਿ ਬਿਰਾਜੇ। ਆਤਿ ਪੀਨ ਭੁਜਾ ਤਨ ਪੀਤ ਪਟਿ ਲ
 ਸਕੈ ਪਿਖ ਜਾਪਨ ਦਾਮਨ ਲਾਜੇ। ਉਰਹਾਰ ਮਹਾਮੁਕਤਾ ਫਲ
 ਕੇ ਪਿਖ ਰਾਂਮ ਪ੍ਰਜਾ ਸਭ ਹੀ ਦੁਖ ਭਾਜੇ। ਸੁਗੀਵ ਮੁਖਾ ਅਤਿ
 ਸਾਂਤਿ ਬਡੇ ਕਪਿ ਸੇਵਤ ਰਾਮ ਰਵੀ। ਅਤਿ ਛਾਜੇ॥ ੧੪॥ ਕਲ
 ਪ ਦੁਆ ਸੁਮਨਾਤਨ ਮਾਲ ਸੁਚੰਦਨ ਅੰਕ ਸਤੂਰ ਲਗਾਏ। ਇ
 ਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਨੇ ਰਵਿ ਰਾਮ ਅਏ ਮੁਖ ਦਾਰ ਜਨਾਰਿਨ ਕੋ ਬਿਰਾਮਾ
 ਏ। ਧਰਮ ਭੰਨ ਸੰਪਨੁ ਸੀਸ ਰਢੀ ਘਰ ਕੇ ਸਭ ਕਾਰਯ ਦੂਰਿ
 ਭੁਲਾਏ। ਮੁਸਕਾਵਤ ਰਾਮ ਨਿਹਾਰਤ ਬੈਸਿ ਕੂਲਨ ਕੀ ਬਰ
 ਖਾ ਬਰਖਾਏ॥ ੧੫॥ ਮਨੈ ਨੈਨ ਰਸਾਇ ਨਰਾਘ ਟੋਕੋ ਵਿਗਪਾ
 ਨ ਕਰੇ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਨਿਹਾਰੇ। ਮਨੈ ਕੇ ਸਭ ਰਾਮ ਕੇ ਮੰਗ ਮਿਲੀ
 ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਮੁਗਤਿ ਚੀਤ ਚਿਤਾਰੇ। ਕਰੁਣਾ ਵਿਗਰਾਮ ਨਿ
 ਹਾਰ ਪ੍ਰਜਾ ਸੁਬਿਛੋਹਨ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਨਿਵਾਰੇ। ਸੁਓ ਮਾ ਬ੍ਰਹ
 ਮੰਡਾ ਅਖੰਡ ਨਕੋ ਜਗਨਾਥ ਮਨੋਆ ਬਿਛੋਰਿ ਸੀਭਾਰੇ॥ ੧੬॥

੨੮੪
੫੫੫

ਕਾਬਿੱਤੁ॥ ੧॥ ਇੰਦ੍ਰਭੈਨਕੇਸਮਾਨਭੈਨਜੇਮਹਾਨੀਪਤਸੇਭ
ਤਾਪਾਰਤਹਿਗਏਰਘੁਨੰਦਨਾ॥ ਕਰਹੈਪ੍ਰਵੇਸਸਭਲੋਗ
ਨਕਲੇਸਹਰੇਮਾਇਨਕੇਪਾਇਕਰਜੋਰਕਰੀਬਿਦਨਾ॥ ਜੇਈ
ਪਿਤਨਭਿਸਭਬਿਦਨਾਸਿਭਾਰਕਰੀਕੇਤੁਰਘੁਵੇਸਕੇਸੁਕਰੇਦੁ
ਖਕੰਦਨਾ॥ ਫੇਰਰਘੁਨਾਥਸੁਭਰੱਤਕੋਬੁਲਾਇਕਹੀਮੇਰੋਘ
ਰਸਰੋਅਬਲੀਪੋਲਾਇਚੰਦਨਾ॥ ੧੭॥ ਸੰਪਦਾਅਪਾਰਵਰ
ਮੰਦਰਉਦਾਰਅਤਿਮੀਤਿਸੁਗੀਵੋਕੇਸੁਤਹਾਂਹੀਬਸਾਵਨਾ॥
ਸਭਸੁਖਵਾਸਹਿਤਮੰਦਰਿਨਿਵਾਸਇਜੇਕਰੋਅਬਬੇਗਕ
ਛੁਕਾਲਨਹੀਲਾਵਨਾ॥ ਰਾਮਜਿਉਬਖਾਨੀਸੋਈਕਰਕੇਭਵ
ਨੀਪੁਨਿਭਰਤਕਪੇਸਕਹੇਸੁਨੰਮਨਭਾਵਨਾ॥ ਰਾਮਅਭਿਖੇਕ
ਕਾਜਸੁਨੇਕਾਪਿਰਾਜਅਬਚਾਰੋਹੀਸਮੁੰਦਰਿਕੋਨੀਰਅਹੇ
ਲਿਆਵਨਾ॥ ੧੮॥ ਦੂਤਜੇਈਬੇਗਪਾਰੀਕਰਕੋਬਿਚਾਰੀ
ਅਬਪਠਯੋਕਪੇਸਕਾਜਤੇਰੇਭੁਜਾਏਹੈ॥ ਜਾਂਬਵੰਤਹਨੂਮਾਨ
ਅੰਗਦਸੁਖੇਣਜਨਯਹੀਬਲਵੰਤਕਪਿਰਾਇਨੇਪਠਾਇਹੈ
॥ ਹੇਮਘਟਲਏਪੁਨਿਵਾਯੁਬੇਗਗਏਜਲਸਾਗਰਕੇਪੂਰ
ਦੂਤਤੂਰਣਲਿਆਏਹੈ॥ ਤੀਰਥਕੋਨੀਰਜਬਅਨੇਕਪਿਧੀ
ਰੰਪਖਸੌਤ੍ਰਘਨਬੀਰਸਭਮੰਤ੍ਰੀਬੁਲਾਏਹੈ॥ ੧੯॥ ਰਾਮਅ
ਭਿਖੇਕਅੱਬਕੀਜੀਯੋਬਿਸੇਖਾਦਿਜਜੇਰਦੁਊਹਾਥਸੁਬਾਸਿਸੁ
ਕੇਸੁਨਾਏਹੈ॥ ਬਾਸਿਸੁਮੁਨਿਗਈਦਿਜਲਏਹੈ॥ ਬੁਲਾਈਸਭ
ਤਨਸਿੰਘਾਸਨਸੁਰਾਮਸੀਬਿਠਾਏਹੈ॥ ਬਾਸਿਸੁਵਾਂਮਦੇਵਪੁਨਿ
ਗੋਤਮਜੁਬਾਲਬਾਲਮੀਕਰਾਮਭਾਲਰਾਜਤਿਲਕਚਢਾਏ
ਹੈ॥ ਤੁਲਸੀਸੁਗਧਵਾਰਦਾਭਨਕੀਪਾਰਵਸੁਦਸਵਕੀਨ
ਨਿਆਈਪੁਨਿਗਘਵਸਿਚਾਏਹੈ॥ ੨੦॥ ਰਿਤੁਕਉਦਾਰਪੁ
ਨਿਬਾਮਨਹਜਾਰਬਹੁਕੰਨਾਅਪਾਰਸਭਮੰਤਰੀਸੁਹਾਏ

ਹੈਂ। ਸਭੁ ਭੀਖ ਪੀਮਿ ਲਾਏ ਭਾਲਤਿ ਲਕਰ ਛਾਏ ਸਭੁ ਆਏ
ਨਭਿ ਦੇਵ ਤਾ ਬਿਬਾਨ ਨ ਸੁਹਾਏ ਹੈਂ। ਚਰੇ ਲੋਕ ਪਾਲਨੁ ਨ ਗਵਤ
ਬਿਸਾਲ ਪੁਨਿਆਏ ਨਭਿ ਬੀਚ ਸੁਰਦਿ ਦਭੀ ਬਜਾਏ ਹੈਂ। ਭਰੋ
ਤਕੁ ਮਾਰਉ ਰਪੇ ਮਾਝਿ ਗਵਾਰ ਜਾਇ ਰਾਮ ਪਾਦਕੰਜ ਹਿਤ ਨੀ
ਰਭੁ ਗਲਿਆਏ ਹੈਂ। ੨੧। ਪ੍ਰੇਮ ਨੈ ਨਵਾਰ ਮਿਲੇ ਜਾਹਿ ਕੇ ਮ
ਝਰ ਪੁਨਿ ਭਰਤਕੁ ਮਾਰ ਰਾਮ ਪਾਦਯੋ ਪਥਾਰ ਯਾ। ਮਰਦਨ
ਚੈਲ ਸੁਬਨਾਇ ਕਰੇ ਪਾਦਕੰਜ ਫੇਰਉ ਰਮਾਹਿ ਪਦ ਭਰਤ ਸੁ
ਧਾਰਿ ਯਾ। ਚੈ ਝਕੇ ਸਮਾਨ ਜੇ ਈਛੁ ਤ੍ਰੈ ਮਹਾਨ ਪੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ
ਕੇ ਅਧੀਨ ਸਤ੍ਰਧਨ ਸੇਭਿ ਭਾਰ ਯਾ। ਕਪਿਨ ਕੇਰਾਈ ਐਵਿਭੀ
ਖਨ ਸੁਆਈ ਤਹਿ ਸ੍ਰੇਤ ਯੁਗ ਚਾਮਰ ਸੁਹਾਬਨ ਝਲਾਰਿਆ।
੨੨। ਕਾਂਚਨ ਕੀਮਾਲ ਦਾਉ ਦਈ ਹੈ ਬਿਸਾਲ ਪੁਨਿ ਵਾਸਵ ਕੇ
ਪ੍ਰੇਰੇ ਗਾਲਿ ਰਹੀ ਛਬ ਪਾਇ ਕੈ ਆਰਤੁ ਨ ਆਪਾਰ ਮਣਜ ਰੀ
ਜਾਂ ਮਝਾਰ ਹਾਰ ਰਾਮ ਨਰਨਾਹਿ ਕੇ ਸੁਰੇਸ ਦਯੋ ਆਇ ਕੈ। ਯੇ
ਵਦਿ ਦਭੀ ਬਜਾਇ ਸੁਆਪ ਛਰਾਂ ਨ ਚਾਹਿ ਪੁਨਿ ਰੀਧੁ ਬਸੁ
ਨਾਂਹਿ ਰਾਮ ਚੈ ਦਜ ਸਗਾਇ ਕੈ ਗਨਾ ਭਿਛੂ ਲਨ ਬਸਹਿ ਬਲ
ਹਾਰ ਜਾਉ ਹੇਰਿ ਛਬਿ ਕਹਾਂ ਲੋਬ ਖਾਨੇ ਕਾ ਬਿਰਹੋ ਬਿਸਮਾ

ਇਕੋ॥੨੩॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਨਵਦੂਰਬਕੇਸਮਸਾਂਮਤਨੂਪ
ਦਮਾਇਤਲੋਚਨਹੈਬਿਸਮਾਏ॥ਗਵੇਕੋਟਿਪ੍ਰਭਾਸਿਰਕੀਟ
ਲਸੇਪੁਨਿਕੋਟਿਮਨੋਜਲਵੰਨਸੁਹਾਏ॥ਬਿਜੁਲੀਸਮਪੀਤ
ਦੁਕੁਲਲਸੇਛਬਮੰਡਨਕੀਕਾਬਿਕੋਨਬਤਾਏ॥ਮੁਖਸਾਰ
ਦਰਦਸੁਹਾਇਘਨੋਤਨਊਪਰਿਚੰਦਨਲੇਪਲਗਾਏ॥੨੪॥
ਆਯੁਤਸੁਰਸਮਾਨਾਬਿਰਾਜਤਰਾਮਦੁਊਭੁਜਹੈਂਸੁਖਦਾਈ॥
ਕਾਂਚਨਕੀਜਨੁਦੇਹਬਨੀਢਿਗਵਾਮਸਿਯਾਇਹਭਾਂਤਿਸੁਹਾ
ਈ॥ਭੂਖਨਹੈਤਨਮਾਂਹਿਪਰੇਕਰਪਲਵਲਾਲਸਰੋਜਸਮਾਈ
॥ਅੰਗਸੁਦਾਮਾਬਿਰਾਜਤਸੀਤਿਹਨਾਹਿਪ੍ਰਭਾਬਰਨੀਮੁਖਜਾ
ਈ॥੨੫॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਰਾਮਸੀਯਾਪਿਖਆਇਯੋ
ਠਿਠਜਾਂਸਹਿਤਹਮੇਸਾ॥ਸਰਬਦੇਵਗਣਭੁਕਤਿਸਿਵਉਸ
ਤਾਤਿਕਰਤਾਬਿਸੇਥਾ॥੨੬॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਂਦੇਵਉਦਾਚਾਸੈ
ਯਾ॥ ॥ਸੀਯਸਮੇਤਸੁਰਾਮਤੁਮੇਅਤ੍ਰਿਬੰਦਨਆਹਿ
ਸੁਨੀਤਹਮਾਰੀ॥ਨੀਲਸਰੋਜਸੁਸਾਮਤਨੂਨਵਨੀਤਹਕੇ
ਮਲਦੇਹਤੁਮਾਰੀ॥ਕੀਟਸੁਅੰਗਦਹਾਰਲਸੈਸੁਨੀਪਾਸ
ਨਮਾਹਿਪ੍ਰਭਾਬਿਸਥਾਰੀ॥ਲੋਕਨਕੇਕਰਤਾਹਰਤਾਕਛੁ
ਆਦਿਨਅੰਤਸੁਆਹਿਤਿਹਾਰੀ॥੨੭॥ ਸਿਕਰਛੰਦਾ॥
॥ਸੁਮਾਇਆਕਰਰਚੇਸਭੁਕੇਲੇਪਨਾਤਵਹੋਇ॥ਰਮੇ
ਤ੍ਰਿਨਿਜਸੁਖਮੇਤਵਦੇਖਨਾਹੀਕੋਇ॥ਗੁਣਸੀਗਲੀਲਾਰਚੇ
ਤ੍ਰਿਬਹੁਭਾਂਤਿਕਰਣਾਸੀਲਾ॥ਸਰਣਾਏਤੁਗਤਜੇਤਿਨਹੇਤਸੁ
ਦਰਭੀਲਾ॥੨੮॥ ਸੁਰਅੰਗਮਨੁਖਆਦਿਲੈਤ੍ਰਿਲਏਬਹੁਤਾ
ਵਤਾਰਾ॥ਮੁਢਤੋਕੋਨਾਪਿਖੇਂਗਿਆਨੀਸੁਲੇਹਨਿਹਾਰਾ॥ਸੁਅੰਸ
ਕਰਸਭਲੋਕਕੋਤਵਕੀਨਰਚਾਬਿਸਥਾਰਾ॥ਧਰਮੇਸਰੂਪਸੁ
ਰਾਮਤ੍ਰਿਪੁਨਿਭਯੋਲੋਕਆਪਾਰਾ॥੨੯॥ ਅੰਖਪੀਕੇਪ੍ਰਸ੍ਰਹਿਤ

ਗਵਿਵਾਯੁਮੀਗਨਿਸੇਸਾਧਾਰੂਪਸੁਪਾਲਕਰਪ੍ਰਭੁਹੋਂਜਗਤੁ ॥ ੩੮ ॥
 ਕਲੇਸਾਤਨੁਪਾਰੀਯੇਕੇਦੇਹਮੇਤੂੰਜਠਰਅਗਨਸਰੂਪਾਤੁ
 ਗਤਨੀਰਸੁਨਾਜਕੋਪਚਾਹਰੰਮਅਨੁਪਾ ॥ ੩੯ ॥ ਪ੍ਰਾਣਪੰਚ
 ਕਆਪਨੇਸਹਿਕਾਰਕਰੋਬਿਸਾਲਾਇਹਭਾਂਤਿਰਾਪਵਜਗ
 ਤਕੀਤ੍ਰਿਕਰੇਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾਚੰਦ੍ਰਸੂਰਯਾਸਿਖੀਮੈਪੁਨਿਤਿ
 ਜਤੋਰੋਆਰਿਸਭਦੇਹਪਾਰੀਮਾਹਿਚੇਤਨਤੋਬਿਨਾਕਛੁਨਾ
 ਹਿ ॥ ੪੦ ॥ ਸ੍ਵਿਤਸੂਰਤਾਤਨੁਪਾਰੀਆਕੀਆਯੁਸਗਲੀਜੋਇ
 ਾਇਹਸਤੁਤੇਰੇਤੇਭੁਈਇਮਭਾਖਤੀਸੁਤਸੋਇਤ੍ਰਿਬਿਸੂਸਿ
 ਵਕਮਲਾਸਨਾਸਾਸਿਸੂਰਕਰਮਸੁਕਾਲਾਇਹੁਭੇਦਬਾਦੀਪੇ
 ਖਹੈਂਇਕਤੰਗਬ੍ਰਹਮਾਬਿਸਾਲਾ ॥ ੪੧ ॥ ਅਤਿਸਾਦਰੂਪਅ
 ਨੇਕਤ੍ਰਿਜਗਲੇਹਰਾਮਸੁਪਾਗਲੇਕਮੋਰਪੁਰਾਣਸਗਲੇਬੇ
 ਦਕਰਉਚਾਗਾਤਿਮਸਰਬਸੱਤਅਸੱਤਤ੍ਰਿਪੁਨਿਤੋਬਿਨਾਕਛੁ
 ਨਾਹਿਜੋਭਯੋਜੋਪੁਨਿਹੋਇਗੋਜੋਦੇਖਯੋਜਗਮਾਹਿ ॥ ੪੨ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਰੇਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਬਖਾਨੀਯੇਪਰਤੇਪਰਤ੍ਰਿਆਹਿ
 ਸਥਾਵਰਜੰਗਮਮਾਹਿਪ੍ਰਭਤੇਬਿਨਾਪਿਖਯੋਨਾਹਿ ॥ ੪੩ ॥
 ॥ ਰੀਯਾਮਲਤੀਛੰਦਾ ॥ ॥ ਭਵਮਾਇਆਜਨਮੇ
 ਹਿਆਨਹਿਤਤ੍ਰਤੇਰੰਜਾਨਈ ॥ ਤਵਭਗਤਸੇਵਸੁਆਮਲਮ
 ਲਮਨਪਰਮੀਸਤੋਹਪਛਾਨਈ ॥ ਰਾਮਤੇਚਿਤਰੂਪਕੋਬ੍ਰਹਮਾ
 ਦਿਨਾਹਿਪਛਾਨਹੈ ॥ ਵਹਅਰਥਮੈਮਨਲਾਗਿਆਜਗਦਚਨ
 ਮੇਗਲਤਾਨਹੈ ॥ ੪੪ ॥ ਅਤਿਮਾਨਜੇਵਤ੍ਰਭਾਗਜਨਵਹਿਭਜੇ
 ਤਵਮਨੁਲਾਇਕੈ ॥ ਵਹਿਮੁਕਤਿਯਾਜਗਹੋਇਹੈਸਭਦੁਖਪ੍ਰ
 ਜਮਿਟਾਇਕੈ ॥ ਉਮਾਕੋਮਿਲਸੀਗਕਾਂਸੀਵਾਯੁਮੈਨਿਤਪਾਰ
 ਹੋਂ ॥ ਬੈਠਗੀਗਾਤੀਰਮੇਤਵਰਾਮਨਾਮਉਚਾਰਹੈ ॥ ੪੫ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਮੁਰਣਕਾਲਜਨਕਾਨਮੇਦੇਵੀਮੰਤ੍ਰਾਬਿਸਾ

੩੮
 ੪੧

ਲਾਗਮਨਾਮਤਵਨਾਮਕਹਿਮੁਕਤਿਕਰੋਤਤਕਾਲ॥੩੭॥
 ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ਯਾਹਿਸਤੋਤਰਕੋਜਿਸੁਨੇਪੁਨਿਹੋਇਅਨੀਨਿ
 ਭਲੇਮਨਿਗਾਵੇ॥ਕਾਗਦਮੈਜਨਜੇਈਲਿਖੇਂਪੁਨਿਤੇਜਨਸੂ
 ਖਸਪੁਰਣਪਾਵੇ॥ਬਿਪਤਜੇਭਵਮੰਡਲਕੇਪੁਨਿਤੇਹਿਪ੍ਰਸਾ
 ਦਿਸੁਤੇਪਦਜਾਂਵੇ॥ਪੁਰਣਤੇਸੁਖਸਿੱਧਾਬਿਖੇਜਨਨਾਇਨਹੀ
 ਭਵਸਾਗਰਆਵੇ॥੩੮॥ ਇੰਦੁਭਵਾਰਾਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥
 ਕਮਲਾਸਨਕੇਵਰਦੇਵਨਕੇਸੁਖਰਾਖਸਰਾਜਸਭੈਹਰਿਲੀ
 ਨੇ॥ਮਮਸੁਖਹਰੇਦਸਕੰਠਬਲੀਖਲਦੇਵਕਰੇਸਭਪਾਇਅ
 ਪੀਨੇ॥ਸੁਰਕੋਅਰਿਰਾਵਣਬੀਰਬਲੀਤਵਸਾਇਕਮਾਰਕਰੇ
 ਰਣਛੀਨੇ॥ਪੁਨਿਤੇਹਿਪ੍ਰਸਾਦਿਮਿਟੇਦੁਖਪ੍ਰਜਸੁਰਾਮਤੁਮੇ
 ਸੁਖਦੇਵਨਦੀਨੇ॥੩੯॥ ਦੇਵਾਭਿਚੁਹਾ॥ਭੁਜੰਗਪ੍ਰਯਾਤ
 ਛੈਦਾ॥ ॥ਹਰੇਯੰਗਿਭਾਗਾਪਰਾਦੇਵਦੀਏ॥ਸੁਲੀਕੇਸ
 ਵਿਸ਼੍ਵੰਮਹਾਂਤਾਪਕੀਏ॥ਇਦਾਨੀਤੁਮੇਨਾਥਲੀਕੇਸਮਾਰੇ॥ਲ
 ਹੇਯੰਗਭਾਗਾਕ੍ਰਿਪਾਪਾਦਥਾਰੇ॥੪੦॥ ਪਿਤਰਾਭਿਚੁਹਾ॥
 ਭੁਜੰਗਪ੍ਰਯਾਤਛੈਦਾ॥ ॥ਹਨੇਦੁਸ੍ਰਦੈਤਤੁਮੇਲੈਕਮਾਨੀ
 ॥ਗਯਾਮਾਹਿਦੀਏਨਗੀਪਿੰਡਦਾਨੀ॥ਬਲਿਬਾਹੁਭਾਰੀਸਭੈ
 ਦੇਵਤਾਏ॥ਸਭੈਖੋਸਖਾਏਇਦਾਨੀਸੁਪਾਏ॥੪੧॥ ॥
 ਯੰਖਾਭਿਚੁਹਾ॥ਭੁਜੰਗਪ੍ਰਯਾਤਛੈਦਾ॥ ॥ਸੁਲੀਕੇਸਦੁਸ੍ਰ
 ਫੜੇਥੋਬਿਗਾਰੇ॥ਫਿਰੇਤਾਹਿਚਾਈਸਹੇਦੁਖਭਾਰੇ॥ਤੁਮੇਲੈਕ
 ਜੀਤੀਸੁਲੀਕੇਸਪਾਏ॥ਵਯੀਦੁਖਫਾਹੀਪਰੇਤੈਛੁਡਾਏ॥੪੨
 ॥ ਗੋਪਰਬਾਭਿਚੁਹਾ॥ਅਹਿੰਲਾ॥ ॥ਤੇਰੀਕਥਾਰਸਾ
 ਮ੍ਰਿਤਪੁਰਬਗਾਵਰੇ॥ਹਮਸੰਗੀਤਕਨਿਪੁਣਾਅਨੰਦਪਾਵ
 ਤੇ॥ਫੇਰਫੇਰੇਬੇਗਾਰਦੁਰਾਤਮਰਾਵਣੇ॥ਹਿਰਾਵਣਕੇਬਸ
 ਭਏਲਗੇਤਿਹਗਾਵਣੇ॥੪੩॥ ਨਿਸਾਦਿਨਪਕਣਗਵਾਵੇਸ

ਗੁਰਮੁਖੀਆਰੀਆਰੀਅਬਹਰੇਕਲੇਸਸੁਰਾਵਣਮਾਰਿਆ ॥
ਸਿੰਘਮਹੋਰਗਆਇਰਾਮਜਸਗਾਯੋਹੋਕਿਨਰਮਰੁਤਨ
ਆਇਸੁਤਥਾਮਲਾਯੋ॥੪੪॥ਵਸੁਮੁਨਿਗਉਂਗਾਗੁਰਯ
ਕਜੋਰਵਿਹੋਗਮਾਪਰਜਾਪਤਿਸਤੁਆਏਅਪਸਰਸੀ
ਗਮਾਗਬਿਯੋਮਾਬਿਬਾਨਨਆਇਸੁਰਾਮਨਿਗਾਰਹੀਹੋ
ਭਿੰਨਭਿੰਨਜਸਸਰਬਸੁਰਾਮਉਚਾਰਹੀ॥੪੫॥ਰਾਮਦਯੋ
ਆਭਿਨੰਦਨਸਰਬਪਧਾਰਿਯਾਬ੍ਰਹਮਾਸਿਵਾਦਿਕਗਏਸੁ
ਭੋਨਮੁਖਾਰਿਯਾਜਾਵਤਪੰਥਨਮਾਹੋਰਾਮਜਸਗਾਇਹੋ
ਹੋਰਾਜਤਿਲਕਸੀਲਖਮਣਸਾਹਿਤਪਿਆਇਹੋ॥੪੬॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਰਾਮਰੇਜੇਰਾਜਲੈਚਢੇਸਿੰਘਾਸਨਮਾ
ਹਿ॥ਦੇਵਗਏਨਿਜਲੇਕਮੋਂਪਿਆਵਤਤਾਂਉਰਮਾਹਿ॥੪੭॥
॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ਦੇਵਬਿਗਸਾਂਦੇਨਤਿਬਾਦਨਬਜਾਂਦੇਸੁ
ਖਰਾਮਜਸੁਗਾਵੇਬਹੁਫੂਲਕੋਬਸਾਇਹੋ॥ਮੁਨਿਜਮਹਾਂ
ਨਰਾਮਜਸਕੋਬਖਾਨਕਰੇਰਾਮਘਨਸਾਂਮੁਖਕੰਜਾਬਿਗਸਾਇ
ਹੋ॥ਪ੍ਰਕਾਸਹੋਮਹਾਂਨਸੁਰਕੋਟਕਸਮਾਨਫਿਗਸੀਯਹਨੁ
ਮਾਨਬਹੁਭਾਂਤਿਸੁਖਦਾਇਹੋ॥ਲਖਮਨਮੁਨਿਗਾਨਿਬਾਨ
ਗਮਨੇਕਗਾਨਿਸੇਵਪਾਦਕੰਜਰਾਮਚੰਦਯੋਸੁਹਾਇਹੋ॥੪੮॥
॥ ਕਾਬਿਵਾਚਾ॥ਤੋਟਕਛਿਦਾ॥ ॥ਤਜਿਖੀਰਸੁਸਾਗਰ
ਭਮਿਅਏਰਾਘੁਵੰਸਾਵਿਖੇਅਜਿਰਾਮਜਏ॥ਜਿਨਕੋਪਦ
ਕੰਜਮਹੇਸਭਜੇ॥ਮਿਦਸੇਜਨਿਰੰਤਰਸੇਸਸਜੇ॥੪੯॥ਜ
ਯਤਾਰਣਰਾਮਰਮਾਰਮਨੀਭਵਤਾਪਦਵਾਨਲਕੋਸਮਨਿ
ਪ੍ਰਤਸਾਇਕਚਾਂਪਨਿਖੰਗਵਰੀ॥ਸੁਭਸਿਖਗਦਾਪੁਨਿ
ਚੋਕੁਵਰੀ॥੫੦॥ਅਲਿਕਾਸੁਤਿਊਪਰਸਾਂਮਮਹਾਂਹ
ਰਹਾਰਬਰਬਰਆਹਿਕਹਾਂਅਪਰੀਅਰਣਾਸਮਾਬਿਬ

੩੯੦
੧੫੧

ਫਲਾਗਰਦਿਪਾਂਤਹਰੀਸਭੁਕੰਦਲਾ॥ ੫੧॥ ਮੁਕਰਾਕਿਤ
ਕੰਨਲਕਾਂਨਿਬਿਖੇ॥ ਸੁਰਮੰਹਰਹੇਜਿਹਓਰਪਿਖੇ॥ ਮੁਖਸ
ਰਦਚੰਦਾਬਿਸਲਭਲੇ॥ ਭੁਜਅੰਗਦਅੰਕਰਮਾਹਿਵਲੇ॥
੫੨॥ ਕਰਸਾਗਰਸੇਤਸੁਲੀਕਾਜਿਨੀ॥ ਸਰਤੀਖਨਕੈਅਰਿ
ਸੈਨਹਨੀ॥ ਲਖਗਾਵਣਕੇਦਸਸੀਸਕਟੇ॥ ਸਭੁਗਤਾਵਿ
ਭੀਖਣਠਾਟਠਟੇ॥ ੫੩॥ ਭ੍ਰਿਕੁਟੀਕੁਟਿਲਾਏਗਕੰਜ
ਖਿਰੇ॥ ਗਜਮੋਤਿਨਕੇਬਹੁਹਾਰਗਾਰੇ॥ ਕਚਘੁੰਘੁਰਵੰਤ
ਕਪੋਲਲਟੇ॥ ਮੁਖਕੰਜਮਨੋਦਲਭ੍ਰਿਗਟੁਟੇ॥ ੫੪॥ ਅਵ
ਨੀਦੁਹਿਤਾਪਤਿਨਾਥਹਰੇ॥ ਸੁਰਗਜਨਕੇਦੁਖਦੂਰਕਰੇ॥ ਤਵ
ਕੀਰਤਗੀਗਉਦਾਰਮਹਾਂ॥ ਕ੍ਰਿਤਮਜਨਕੇਦੁਖਆਹਿਕਹਾਂ॥
੫੫॥ ਪਦਆਇਵਿਭੀਖਣਸਾਂਮਲਈ॥ ਹਨਰਾਵਣਨ
ਥਸੁਲੀਕਦਈ॥ ਸੁਭਬੀਰਦਯਾਲਉਦਾਰਮਹਾਂ॥ ਰਘਨ
ਥਬਰੇਬਰਆਹਿਕਹਾਂ॥ ੫੬॥ ਮ੍ਰਿਗਰਾਜਹਅੰਤਗੁਲਾਬ
ਕਹੇ॥ ਪਛੋਤਕਛੰਦਹਦੇਖਦੇਹੇ॥ ਹਰਿਰੂਪਮਹਾਂਇਨ
ਮਾਂਹਿਕਹੇ॥ ਨਰਨਾਰਿਪਛੇਫਲਚਾਰਿਲਹੇ॥ ੫੭॥

ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਪ੍ਰਾਤਮਰਾਮਾਇਣਉਮਾਮਹੇਸ਼ਰਸਿ
ਬਾਦੇਯੁੱਧਕਾਂਡੇਪੰਚਦਸੋਪਿਆਇ॥ ੧੫॥ ॥ ਸ੍ਰੀ
ਮਹਾਂਦੇਵਉਦਾਚਾਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥ ਤਬਰਾਜਭਏਰਘੁਨੰਦ
ਨਕੇਸੀਭਲੇਗਨਕੇਹਰਿਹੈਹਿਤਕਾਰੇ॥ ਵਸੁਪਾਸਭੁਸੰਸਮ
ਪੰਨਿਭਈਫਲਵੰਤਭਏਸੁਮਹੀਰੁਹਸਾਰੇ॥ ਨਿਰਗੰਧਸੁਰੂ
ਲਹੁਤੇਜਗਜੇਪੁਨਿਗੰਧਭਈਡਿਹਮਾਂਹਿਉਦਾਠੇ॥ ਕਚਕੇ
ਚਕਮੈਤਬਬਿਪਭਏਪੁਨਿਦੀਡਿਯਤੀਕਰਭੀਤਰਧਾਰੇ॥ ੧
॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ ਮਾਰਯਹਸਬਾਰਿਨਿਸਾਨਨਮਸ਼੍ਰਣ
ਗਏਕੇਉਤਸਾਹਸੁਅਚੇਰਤਾਮੇਆਏਹੈ॥ ਵੈਰਗਜਸਿ

ਪ੍ਰਸੰਨ੍ਹਤਾਸ ਨ ਪ੍ਰਸੰਪਿਜਲ ਅੰਰ ਡਰਨਾਹਿ ਜਨਪਾਪ ਤੇ ਰੁਧਾਏ ੩੮੯
 ਠੰਗਾਗਮ ਰਾਜਪਾਇ ਭਏ ਲੋਗਨ ਕੇ ਦੁਖ ਗਏ ਪਨੇ ਮੇ ਨ ਲੋਭੁ ੧੪੧
 ਠਪੁਨਿ ਮੇ ਲੁਭਾਏ ਹੈਂ। ਨਾਸਤ ਮੁਰੋਰ ਚੰਦ੍ਰਵਾਕ ਕੋ ਬਿਛੋਰਾਨਿ
 ਸਜਾਹਿ ਨਾ ਬਿਦੇ ਸਜਨ ਸੁਖ ਸੈ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ। ੨॥ ਕਾਬਿਤੁ
 ੧) ॥ ਬਿਪਨ ਕੇ ਲਾਖ ਗਾਮ ਦਏ ਹੈ ਤਰੰਗ ਬਰੇ ਲਾਖ ਪੇਨੁ ਦ
 ਈ ਗਊ ਲਾਖ ਪਹਿ ਚਾਨਿਯੇ। ਏਕ ਸਭਿ ਬਿਖ ਭੁਭੁਤੀ ਸਕੋ ਦਿ
 ਸੁਇਨਾ ਦਯੋ ਗਾਉ ਪਟ ਭੂਖਨ ਸੁ ਰਤਨ ਪਛਾਨੇਯੋ। ਦੀਪ
 ਤਿਮ ਹਾਨ ਸੁ ਰਕੋ ਦਿ ਕੈ ਸਮਾਨ ਜਿ ਹਰਤਨ ਨ ਮਾਲ ਕਰ ਲਈ
 ਕੈ ਮਹਾਨਿਯੋ। ਸੁਗਰੀਵ ਗਲਿਡਾ ਗੀਭੁਏ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁ ਮੁਗਰੀ
 ਪੁਨਿ ਲਯੋ ਗਰਿਮਾਹਿ ਉਮਾ ਦਯੋ ਸਨ ਮਾਨਿਯੋ। ੩॥ ਅੰਗ
 ਦ ਕੋ ਅੰਗ ਦ ਅਨੂਪ ਰਘੁਨੰਦ ਦਯੋ ਫੇਗਿਏ ਕਹਾਰ ਰਘੁਨਾਥ
 ਹਾਥ ਲੀਯੋ ਹੈ। ਚੰਦ੍ਰਕੋ ਦਿ ਕੈ ਸਮਾਨ ਮਦੀਜਾਂ ਮਹਾਂਨ ਲਗੀ
 ਹੋਇ ਕੈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਾਮ ਜਾਨ ਕੀ ਕੋ ਦੀਯੋ ਹੈ। ਕੀਠ ਤੇ ਨਿਕਾਰ ਹਾ
 ਜਾਨ ਕੀ ਨਿਹਾਰ ਕਪਿ ਰਾਮ ਚਿਰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਪਿਖੇਤ ਨ ਪੀਯੋ
 ਹੈ। ਰਾਮ ਮਤਿ ਮਾਨਤਾ ਹਿਜੀ ਅਕੀਪ ਛਾਨ ਕਹਿਯੋ ਦੇਹਿ
 ਸੀਯ ਹਾਰ ਜਾਮੇ ਖੁਸੀ ਤਿਰੇ ਹੀਯੋ ਹੈ। ੪॥ ਰਾਮ ਮਤਿ ਮਾਨਤਾ
 ਹੀ ਦਯੋ ਹਨੂ ਮਾਨ ਹਾਰ ਗਾਰਿ ਗਲਿਡਾ ਰਿਹਨੂ ਮਾਨ ਸੁ ਸੁਹਾਯੋ
 ਹੈ। ਜੇਹ ਦੇ ਉਹਾਥ ਰਘੁਨਾਥ ਕੈ ਸਾਜੀ ਪਖਰੋ ਪੇਖ ਰਾਮ ਚੰਦ
 ਹਨੂ ਮਾਨ ਕੋ ਅਲਾਯੋ ਹੈ। ਭੁਗਤਿ ਮਹਾਨ ਹਨੂ ਮਾਨ ਮੈ ਪ੍ਰਸੰਨ
 ਭਯੋ ਮਾਂਗੋਂ ਵਹਨੀ ਕੇ ਜੋਈ ਮਨ ਮੇ ਸੁਭਯੋ ਹੈ। ਤੀਨ ਭੋਨ ਮ
 ਹਿਜੇਈ ਦੇਵ ਤਾਨ ਪਾਹਿ ਵਹੁ ਦੇਉ ਹਨੂ ਮਾਨ ਮਾਮੇ ਸੋ ਮਨਾ
 ਯੋ ਹੈ। ੫॥ ਮਨ ਹਰਖਾਇ ਸਿਰਨਿਆਇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕੋ ਬੋਲੇ
 ਹਨੂ ਮਾਨ ਰਘੁਬੀਰ ਮੇ ਉਚਾਰੋ ਹੈਂ। ਸੀਮ੍ਹਿਤ ਸੁਤੇ ਰਾਮ ਮਨ
 ਨਾਯਾਇ ਰਾਮ ਬਸੋਂ ਪਰਮਾਹੀ ਨਾਮ ਤੇ ਰੇਹੀ ਚਿਤਾ ਰਹੈ।

੨
੧੫੧

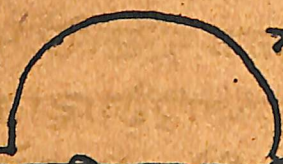
ਜੋ ਲੋ ਤੋ ਰੋ ਨਾ ਮਜਗਿ ਮਾਹਿ ਸੁਖ ਪਾਮਰ ਹੋ ਤੋ ਲੋ ਰਾਮ ਚੰਦ ਮੈਂ ਕ
ਲੇਵਰ ਸੁਪਾਰੋਂ ॥ ਰਾਜਨ ਕੇ ਗਈ ਰਘੁ ਬੀਰ ਸੁਖ ਦਾਈ ਮੈਂ ਕੋ
ਯਹੋ ਵਰ ਦੀ ਜਿ ਮਨ ਯਹੀ ਮੈ ਨਿਹਾਰੋਂ ॥ ੬ ॥ ਰਾਮ ਤਿਉ ਬਖ
ਨਕਹਯੋ ਬਿਪਤੇ ਹੋ ਨ ਭਏ ਸੁਖ ਸੇ ਸੁਰ ਹੋ ਯਹਿ ਜਗਤ ਮਝਾ
ਰਿਯੋ ॥ ਕਲਪ ਕੇ ਅੰਤਿ ਕਪਿ ਸਿਤ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਮਿਲੇ ਪਾਇ ਗੋਸਾ
ਯੁਜ ਮੇਨ ਸੇਸੇ ਕਛੁ ਪਾਰਿਯੋ ॥ ਫੇਰਿ ਤੁਭਵਾਨੀ ਤਾਹਿ ਜਾਨੀ
ਬਖਾਨੀ ਜਾਹਿ ਬਸੇ ਹਨੂ ਮਾਨ ਬਨਿ ਗਿਰਤ ਵਾਰਿਯੋ ॥ ਭੋਗ
ਜੇ ਆਪਾ ਗੀਸ ਭੁਜਾਹਿ ॥ ਫਿਗ ਥਾਹੀ ਜਗਾ ਸੁਖ ਸੇ ਸੁਰ ਹੋਇ
ਹਯਾਇ ਸੁਹਮਾਰਿਯੋ ॥ ੭ ॥ ਐਸੇ ਰਾਮ ਸੀਯਾ ਤਿਹ ਭਾਖ
ਯੋ ਬਨਾਇ ਜਬ ਈ ਸੁਰ ਸਰੂਪ ਤਾਹਿ ਪੇਖਾ ਬਿਗਸਾਯੋ ਹੈ ॥
ਕਰੀ ਪਦ ਬੰਦ ਨਾ ਸੁ ਤਾਹਿ ਕਪਿ ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਨੰਦ ਕੋ ਨੀਰੁ
ਤਾਹਿ ਨੈਨੁ ਮਾਰਿਆਯੋ ਹੈ ॥ ਰਾਮ ਤਿਹ ਨੂ ਮਾਨ ਪੀਰ ਜਮ
ਹਾਂ ਨ ਪਰਤ ਪਕੇ ਨਿਮਤਾਹਿ ਮਵੰਤ ਕੋ ਸਿਧਾਯੋ ਹੈ ॥ ਜੇਹਦੁ ਉਰ
ਥ ਰਘੁ ਨਾਥ ਕੇ ਸਮੀਪ ਖਰੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਪੇਖਤ ਬਹਾ ਹਕੇ ਮਲ
ਯੋ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ਸਖੇ ਤੁਮ ਜਾਹੁ ਨਿਜ ਪੁਰ ਸੁਖ ਪਾਹੁ ਪੁਨਿ ਮੇਹ ਕੋ
ਚਿਤ ਰੋਘ ਮਾਹਿ ਮਨੁ ਲਾਇ ਕੈ ॥ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਸੁਖ ਦਾਇ ਨਿ
ਜ ਬਾਹੁ ਕੈ ਮਿਲਾਏ ਪੁਨਿ ਅੰਤੁ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਮਾਹਿ ਮਿਲੇ ਗੇਸੁ
ਆਇ ਕੈ ॥ ਐਸੇ ਤੁ ਬਖਾਨਤਿ ਹਮੀ ਬਰ ਮਹਾਨ ਦੀਯੋ ਰੂਖ
ਨਾਪਾਰ ਰਾਮ ਦਏ ਬਿਗਸਾਇ ਕੈ ॥ ਰਾਮ ਗਾਰਿਲਾਯੋ ਪੁਨਿ
ਪਾਰਿ ਕੋ ਸਿਧਾਯੋ ਗੁਰਦਯੋ ਹਰਿ ਗਿਆਨੁ ਰਾਜ ਦਯੋ ਹੈ ਬਧ
ਇਕੈ ॥ ੯ ॥ ਐਰ ਜੇਈ ਬਾਨ ਰਾਯੁ ਪਯਾਸਿ ਰਦਾ ਰਾਯੋਰ
ਮਪਟਿ ਭੂਖਨ ਸੁਸਰ ਬਕੇ ਪਹਿਰਾਏ ਹੈ ॥ ਸੁਰੀ ਵੀਐ ਵਿ
ਭੀਖਨ ਅਮਾਤਨ ਸਮੇਤ ਸਭ ਹਾਂ ਮਪਰ ਮਾਤ ਮਾਸੁ ਪੁਜ ਕੈ ਮ
ਨਾਏ ਹੈ ॥ ਗਏ ਨਿਜ ਦੇਸ ਸਭ ਚੀਤ ਕੈ ਕਲੇਸ ਹਰੇ ਰਾਮ ਸਨਮਾ

ਨਪੇਖਮਨਾਬਿਗਸਾਏਹੈਂ। ਗਿਸਕਿੰਧਾਜਿਹਨਾਮਸੁਖ ੩੮੩
 ਧਾਮੁਹੈਅਪਾਰਬਡੇਕਾਪਿਨਸਮੇਤਸੁਰੀਵਤਾਂਬਸਾਏਹੈਂ। ੧੦੧
 ੧੦੧। ਗਵਿਭੀਖਨਪ੍ਰਬੀਨਰਾਜਪਾਇਆਰਿਹੀਨਰਾਮਪੂਜ
 ਯੋਬਿਸੇਖਜਾਇਲੀਕਮੇਬਸਾਯੇਹੈਂ। ਰਾਮਜਗਪਿਆਰੇ
 ਰਾਜਕਰਤਉਦਾਰੇਰਾਜਚਹੇਨਹਿਲਖਮਨਿਸੇਈਤੋਬੁਲਾ
 ਇਯੋਹੈਂ। ਜੁਵਰਾਜਟੀਕੋਤਿਨਭਾਲਮੇਸੁਦਯੋਨੀਕੋਲਖਮ
 ਨਮਨਰਾਮਸੇਵਾਮੇਲਗਾਯੇਹੈਂ। ਰਾਮਪਰਮਾਤਮਾਸੁਕਾਰਯ
 ਅਨੇਕਕਰੇਨਿਰਮਲਚੀਤਿਨਹਿਰਿਚਿਸੁਲਿਪਾਯੇਹੈਂ। ੧੧੧
 ਕਰਤੋਤਤੋਬਿਹੀਨਰਾਮਰਿਕਾਬਿਕਾਰਨਾਹਿਆਪਨੇਆ
 ਨੰਦਰਾਮਸਦਾਬਿਗਸਾਏਹੈਂ। ਕਰੇਅਸੁਮੇਧਯੱਗਦੱਖਣਾ
 ਪਾਰਦਈਰਾਮਨਰਦੇਹਧਰੇਲੋਗਨਸਿਖਾਏਹੈਂ। ਰਾਮਰਾਜ
 ਤਏਸਭਦੁਖਮਿਟਗਏਨਹਿਬਿਛੁਆਬਿਯਾਲਨਤੇਲੋਕ
 ਰਹਪਾਏਹੈਂ। ਨਹਿਬਿਆਪਤਰਭਯੋਜਬਰਾਮਰਾਜਕਯੋ
 ਪੁਨਿਚੇਰਨਕੋਨਾਹਿਤਰਪਾਪਨਕਮਾਏਹੈਂ। ੧੨੧। ਬੁਢਨਕੋ
 ਜੀਵਤਨਬਾਲਜਗਮਾਹਿਮਰੇਗਾਘਵਕੀਪੂਜਾਸਭਰਾਮ
 ਜਸਗਾਏਹੈਂ। ਜੈਸੇਹੁਚਿਹੋਇਪੁਨਿਜਾਂਹੀਖਣਜਾਹਿਜ
 ਗਆਇਪੁਨਿਮੇਘਤਹਿਭੈਸੇਹੀਬਸਾਏਹੈਂ। ਬਰਣਸੁਮ ੦
 ਸੁਮਕੇਗੁਨਨਸਮੇਤਭਏਪ੍ਰਜਾਸਭਰਾਮਕੀਸੁਪਰਮਕ
 ਮਾਏਹੈਂ। ਐਂਗਸਿਸੁਪੂਤਨਸਮਾਨਭਗਵਾਨਤਬਪ੍ਰਜਾਪ੍ਰਤਿ
 ਪਾਲਕਰੇਬਡੇਜਸੁਪਾਏਹੈਂ। ੧੩੧। ਦੇਹਰਾ। ੧੧੫
 ਰਾਮਪਰਾਇਣਰਾਮਜੀਸਭਲੱਖਣਤਨੁਪਾਰਿ। ਦਸਹਜਾ
 ਰਪੁਨਿਬਰਖਜਗਕੀਨੇਰਾਜੁਮੁਰਾਰਿ। ੧੪੧। ੧੧ਕਾਬਿ
 ਤੁ। ੧੧ਏਹੈਆਤਿਗੋਪਧਨਪਾਨਕੀਸਮਿਪਕਰੇਦੀ
 ਰਾਪਮਰੇਗਆਯੁਪੁਨਿਉਪਜਾਏਹੈਂ। ਪੁਨੀਤਮਾਪਿਯਤ

੩੯੪ ਮਸੁਨਾਮਹੈਪੁਰਾਣਜਗਮੋਰਨਕੀਕਹਾਂਮੁਖਆਦਿਸਿਵ
 ੫੧੧ ਗਾਇਹੈ॥ਤਗਤਸਮੇਤਜੇਈਸੁਨੇਮਨੁਲਾਇਨਰਪਢੇਪੁ
 ਨਿਯਾਹਿਮਨਮਾਹਿਬਿਗਸਾਇਹੈ॥ਕੋਟਿਪੁਨਿਪਾਤਿਕਮਿ
 ਟਾਇਤਿਹਿਤਾਹੀਖਿਣਵਾਛਤਾਪਾਰਫਲਲੋਕਮੇਸੁਪਾ
 ਇਹੈ॥੧੫॥ਪਨਆਭਿਲਾਖੀਸੁਤਆਰਯਸੁਪਾਇਜਗ
 ਸੁਨੇਜੁਰਮਾਇਣਕੋਆਦਿਤੇਲਗਾਇਕੋ॥ਸੁਤਿਅਭਿ
 ਲਾਖੀਸੁਤਆਰਯਸੁਪਾਇਜਗਸੁਨੇਜੁਰਮਾਇਣਕੋਆਦਿ
 ਤੇਲਗਾਇਕੋ॥ਤੂਪਤਿਜੁਸੁਨੇਕਰਜੇਰਕੋਰਮਾਇਣਕੋਸੀ
 ਪਦਾਸੁਪਾਇਅਰਿਪੁਜਰਣਘਾਇਕੋ॥ਬੈਰੀਨਾਹਿਜਿਨੇ
 ਤਾਹਿਉਰਮੇਤਗਹਿਸਭਦੁਖਮਿਟਜਾਹਿਬਿਜੈਬੈਰੁਜਆਇਕੋ॥
 ੧੬॥ਸੁਨੇਜੇਈਨਾਰਿਮਨੁਲਾਇਕੋਰਮਾਇਣਕੋਜੀਵਤਸੁਹੋਇਸੁ
 ਤਜਗਮੇਸੁਹਾਇਹੈ॥ਬੈਪਮਾਜੇਸੁਨੇਮਨੁਲਾਇਕੋਰਮਾਇ
 ਣਕੋਕਹੋਸਤਭਾਇਸੁਤਸੁਦਰਸੁਜਾਇਹੈ॥ਸੁਧਾਕੇਸਮੇਤ
 ਜੇਈਸੁਨਤਰਮਾਇਣਕੋਮਤਿਸਿਰਭਾਰਉਰਕੋਪਨਬਸਾਇ
 ਹੈ॥ਰਾਘਵਕੀਭਗਤਿਉਦਾਰਾਚਿਤਧਾਰਜਨਪਾਹਿਸੁਖਭ
 ਰੇਸਭਦੁਖਕੋਮਿਟਾਇਹੈ॥੧੭॥ਸੁਨਤਰਮਾਇਣਸੁਦੇ
 ਵਤਾਪੁਸੰਨਸਭਾਵਿਦਾਸਮਸਤਸੁਬਸੇਮਨਆਇਕੋ॥ਸਿ
 ਪਦਾਸਮਸਤਸੁਬਸੇਘਰਮਾਇਤਿਨਸੁਨਤਰਮਾਇਣਜੇ
 ਆਦਿਤੇਲਗਾਇਕੋ॥ਰਜਸੁਲਾਜੁਨਾਰਿਸੁਨੇਪੁਰਣਰਮਾਇ
 ਣਕੋਬੈਠਕੋਇਕਾਗਰਸੁਰਾਮਮਨਲਾਇਕੋ॥ਜੀਵੇਚਿਰਜੇ
 ਈਸੁਤਭੂਪਤਿਨਹੋਈਹੋਇਆਪਤੋਪਤਿਬ੍ਰਤਿਸੁਰਹੇਜਸੁਛਾ
 ਇਕੋ॥੧੮॥ਭਗਤਿਸਮੇਤਜੇਈਪੁਜਤਰਮਾਇਣਕੋਨੀਤਮ
 ਨੁਲਾਇਪੁਨਿਬੰਦਨਾਸੁਧਾਰਹੈ॥ਪਦਜੇਪੁਰਾਤਨਹੈਬਿਸਨ
 ਸਨਾਤਨਕੋਪਾਹਿਜਨਤੇਈਪਾਪਪੁਜਕੋਨਿਵਾਰਹੈ॥ਅਪਯ

ਤਮਰਾਮਾਇਣ ਜੋਸੁਨਤਸਮਸਤਜਨਹੋਹਿਵਾਇਕਾਰਸੁਮ
ਨੇਮੇਬਿਚਾਰਹੈ। ਰਾਮਸੁਖਪਾਮਤਿਨਪੂਰਣਸੁਕਾਂਮਕਰੇਹੋਹਿ
ਪ੍ਰਸੰਨਰਾਮਬਡੇਹੀਉਦਾਰਹੈ॥ ੧੯॥ ਰਾਮਹੀਪਰਤਮਾਸੁਬ੍ਰ
ਮਜਬਤੁਸਟਭਏ ਬੇਦਐਮੁਨੀਸਆਖਿਲਾਤਮਾਬਤਾਇਹੈ॥
ਪਰਮਪਦਾਰਥਸਕਾਮਮੋਖਜੇਈਜੇਈਚਾਹਿਤਸੁਲੋਕਫਲਸੇ
ਈਸੇਈਪਾਇਹੈ॥ ਸੁਨਤਗਮਾਇਣਕੋਨੇਮਪਾਰਜੇਈਜਨਪੂਰਣ
ਆਖੰਡਨਾਹਿਖੰਡਕਛੁਪਾਇਹੈ॥ ਵਾਜਪੇਯਸੋਮਐਤੁਰਗਮੇ
ਧਯਾਗਨਕੋਪਾਇਫਲਨੀਕੇਨਾਇਪਾਪਕੋਮਿਟਾਇਹੈ॥ ੨੦॥ ਕਲ
ਪਕੋਟਿਆਪਕੋਬਿਨਾਸਖਿਨਮਾਹਿਕਰੇਆਯੁਖਅਰੋਗਸਭਦੇਵ
ਬਿਗਸਾਇਹੈ॥ ਖੇਟਮਸਮਾਨਰਿਖਸੁਨੇਤੇਮਹਾਨਭੋਖਪਿਤਰ
ਪ੍ਰਸੰਨਹੋਇਬਡੇਸੁਖਪਾਇਹੈ॥ ਅਧਮਾਤਮਰਾਮਾਇਣਾਵਿ
ਰਾਗਾਰਿਆਨਾਇਨਪੁਰਾਤਨਪੁਰਾਣਰਿਖਯਾਹੀਕਿਬਤਾ
ਇਹੈ॥ ਪਠਿਤਐਸੁਣਿਤਜੇਲਿਖੰਤਹੈਹਿਮਾਲਜਾਸੁਮਿਟੇਆਯ
ਭਾਰੀਭਵਫੇਰਨਹੀਆਇਹੈ॥ ੨੧॥ ਸੁਤਉਦਾਚ॥ ॥
ਸੈਯਾ॥ ॥ ਸੁਤਪੁੰਜਮਹੇਸਮਥੇਬਹੁਬਾਰਸੁਤਾਰਕਬ੍ਰਹਮ
ਰਹਸਯਨਿਕਾਰੇ॥ ਜਗਤਾਰਕਬ੍ਰਹਮਸੁਰਾਮਅਹੋਇਹਤੂਤ
ਪਤੀਮਨਮਾਹਿਬਿਚਾਰੇ॥ ਯਹਰਾਘਵਤਤੁਸੁਗੁਣਮਹਾਂਸਭ
ਬੇਦਨਕੋਸਿਵਸਾਰਨਿਹਾਰੇ॥ ਰਿਖਮੰਡਲਜੂਉਰਮਾਂਹਿਧਰੇ
ਯਹਪਾਰਬਤੀਪਤਿਸਿਭੁਉਚਾਰੇ॥ ੨੨॥ ਅਨਿਗਸੇਖਰਛੰ
ਦਾ॥ ॥ ਮਿਲਾਇਕੋਟਿਕੀਸਜਾਂਪਟਾਇਨੀਰਸਿਪੁਕੋਲਰ
ਇਬੀਰਧੀਰਜਾਂਹਿਕੀਨਾਂਸਘਾਂਨਯਾਂ॥ ਸੁਲੋਕਰਾਇਸੀ
ਸਕਾਟਿਗਜਦਾਸਥਾਪਯੋਬਿਬਾਂਨਮੋਬਿਠਾਇਜਾਂਹਿਜਾਂਨ
ਕੀਸੁਆਨਿਯਾ॥ ਸੁਦੇਵਦੁਇਤਤੀਬਜਾਂਹਿਗਾਹਿਪਾਸਕਿਨਰ
ਲਏਸੁਜਾਂਹਿਗਜਫੇਰਤਾਤਰਾਜਪਾਨੀਆਂ॥ ਸੁਤਾਂਹਿਰਾਂਮ

੩੮੬ ਚੇਦਕੀਸੁਯੁੱਪਕਾਂਡਕੀਕਥਾਗੁਲਾਬਸਿੰਘਦਾਸਯਾਹਿਤੁੰ
 ੧੧੧ ਤਿਹੈਬਖਨੀਆਂ॥ ੩੩॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਿਅਧਿਆਤਮਰਾ
 ਮਾਇਦੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਯੁੱਪਕਾਂਡੇਖੇਤ੍ਰਸਮਾਂਧਿਆਇ
 ਸਮਾਪਤਿ॥ ੧੬॥ ਇਤਿਯੁੱਪਕਾਂਡਸਿਪੂਰਣਿ॥ ੬॥

ਅਥਉੱਤਰਕਾਂਡ ੭

੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ੧॥ ਮਾਨਵਦੇਹਮਨੋਹਕਿਲੈਜਿਨਰਾਜਕਰੇਮੁਨਿ
 ਕੇਦੁਖਟਾਰੇ॥ ਸੇਸੁਸੁਰੇਸਮਹੇਸਭਜੇਚਤੁਰਾਨਨਜਾਂਪਦਕੰਜਜੁ
 ਹਾਰੇ॥ ਕੀਟਪਤਿਗਾਵਿਹੰਗਮਔਰਹਰੇਦਕਸੇਸਗਲੇਜਿ
 ਨਤਾਰੇ॥ ਤਾਪਰਮਾਤਮਰਾਘਵਕੋਕਰਜੇਟਦੁਊਅਭਿਬਿਦਹ
 ਮਾਰੇ॥ ੧॥ ਦੇਹਰਾ॥ ੧॥ ਰਾਘਵੈਸਤਿਲਕਜਯਰ
 ਮਜੀਕੋਸੋਲਾਯੁਖਧਾਮ॥ ਦਸਬਦਨਾਬਿਨਾਸਨਕੰਜਾਫਿ
 ਗਦਾਸਰਥੀਸ੍ਰੀਰਾਮ॥ ੨॥ ਪਾਰਬਤੀਉਵਾਚਾਚੈਪਈ
 ॥ ੧॥ ਕੋਸੋਲਯਾਨੰਦਵਧਾਵਨਹਾਰੇ॥ ਦਾਸਰਥੀਸ੍ਰੀਰਾਮ
 ਮੁਹਾਰੇ॥ ਰਾਵਣਲੋਰਾਖਸਬਲਪਾਹੀ॥ ਹਨੇਰਾਮਰਣਭੂਮਿ
 ਮਝਾਰੀ॥ ੩॥ ਬੈਠੇਰਾਜਾਸਿੰਘਾਸਨਰਾਮਾ॥ ਅੰਧਪੁਰੀਜ
 ਨਕੇਸੁਖਧਾਮਾ॥ ਮਾਇਆਮਾਨਵਦੇਹਬਨਾਯੋ॥ ਕਿਤਕਥ
 ਰਸਤੁਮਾਹਿਰਹਾਯੋ॥ ੪॥ ਵੈਪਰਮਾਤਮਲੀਲਾਧਾਰੀ॥
 ਮਾਨਵਦੇਹਕਬਿਪੁਨਿਤਾਰੀ॥ ਸ੍ਵਨਚਾਹਮੇਓਰਹਰਖਾਨੇ॥
 ਰਾਮਕਥਾਤੁਮਬਹੁਰਬਖਾਨੇ॥ ੫॥ ਰਾਮਕਥਾਅੰਮ੍ਰਿਤਕੋਪ
 ਈ॥ ਤ੍ਰਿਸਨਾਭਈਸੁਖੇਆਪਿਕਾਈ॥ ਭਗਵਨਮੇਹਅਨੁਗ੍ਰਹ
 ਪਾਰੇ॥ ਕਹੇਰਾਮਕੀਕਥਾਬਿਥਾਰੇ॥ ੬॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉ

ਵਚਾਓਪਈ॥ ॥ ਰਾਖਸਮਾਹਸੁਸਿਗਰਮਾਹੀਬੈਠੇ ੩੯੬
 ਰਾਖਸਿਘਾਸਨਮਾਹੀਸੀਰਾਮਾਭਿਨੰਦਨਕਾਮਾਬਨਬਾ ੧੫੮
 ਸੀਪੁਨਿਆਏਧਾਮ॥ ੭॥ ਗਵਿਸ੍ਵਾਮਿੰਤ੍ਰਾਸਿਤਮੁਨਿਗਾਉ॥
 ਕੰਨੁਰਖੀਸੁਰਤੇਜਪ੍ਰਭਾਉ॥ ਗਵਿਸੀਦੁਤਿਦੁਰਬਾਸਾਆ
 ਏ॥ ਭ੍ਰਿਗੁਆਰੁਅੰਗਰਦੁਊਸੁਹਾਏ॥ ੮॥ ਕੱਸਪਵਾਮਰੇਦ
 ਪੁਨਿਜਾਨਾਅਤੀਆਏਰਿਖੀਮਹਾਨਾਸਪਤਰਿਖੀਸੁਰ
 ਅਮਲਸੁਹਾਏ॥ ਸਿਖਨਸਹਿਤਅਗਸਤਸੁਆਏ॥ ੯॥
 ॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਦੁਰਨਪੇਮੁਨਿਜਾਇਖਰੇਪੁਨਿਦੁਰਪ
 ਕੋਯਹਵਾਕਅਲਾਏ॥ ਰਾਖਮਹੀਪਸਮੀਪਕਹੋਸੁਖਰੇਮੁ
 ਨਿਮੰਤੁਲਬਾਹਰਆਏ॥ ਆਦਿਅਗਸਤਸੁਦੇਹਿਅਸੀਸ
 ਕਰੇਆਭਿਨੰਦਨਿਆਇਸੁਪਾਏ॥ ਦੁਰਪਜਾਇਸੁਰਾਘਵਕੀ
 ਚਿਗਪਾਰਬਤੀਵਹਵਾਕਸੁਨਾਏ॥ ੧੦॥ ਛਪੇਛੰਦਾ॥
 ਮੁਨਿਮੰਤੁਲਲੈਸੀਗਿਅਗਸਤਮੁਨੀਸੁਰਆਏ॥ ਪਵਕਸੇਤ
 ਨਤੇਜਾਦਿਸਾਤਮਦੁਰਾਖਿਟਾਏ॥ ਤਵਦੇਖਨਕੀਚਾਹਬਰੀ
 ਤਿਨਕੇਉਰਮਾਹੀ॥ ਧੀਰਬਤੇਮਤਿਮਾਨਖੜੇਰਿਖਦੁਆ
 ਰੇਮਾਹੀ॥ ਸੁਨਿਦੁਰਪਕੇਵਾਕਯਹਸੁਰਾਮਬਖਾਨੇਆਪਮੁ
 ਖਾ॥ ਅਬਰਤਨਭਵਨਮਹਿਪੂਜਕਰਮੁਨਿਗਨਿਲਿਆਵਹੁਯ
 ਥਾਸੁਖਾ॥ ੧੧॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਰਾਖਮੁਨਿਨੋਕਪੇਖ
 ਯੋਜਬਹੀ॥ ਸੀਘਰਉਠੇਜੋਰਕਰਤਬਹੀ॥ ਅਰਘਾਦਿਕ
 ਪੂਜਾਬਿਧਕਰੀ॥ ਮੀਠੀਬਾਨੀਮੁਖੋਉਚਰੀ॥ ੧੨॥ ਬਹੁ
 ਰਗਮਆਭਿਬੰਦਨਕੀਨਿ॥ ਯਥਾਯੋਗਸਤਮਾਸਨਦੀਨੇ॥
 ਬੈਠੇਮੁਨਿਗਨਤਹਿਰਖਾਇ॥ ਪੂਜੇਗਮਰਮਾਪਤਿਗ
 ਇ॥ ੧੩॥ ਪੂਛਯੋਗਮਆਨਾਮਯਤਾਹਿਕੁਸਲਛੰਮ
 ਹੈਤਾਬਨਮਾਹਿ॥ ਮਹਾਬਾਹੁਰਘੁਨਿਦਨਥਾਰੇ॥ ਕੁਸਲ

੩੯੮
੧੧੧

ਅਹੈ ਗੁਰ ਦੇਸ ਮਝਾਰੇ ॥ ੧੪ ॥ ਭੁਲਾ ਭੁਯਾ ਆਰਿ ਗਣ ਸਭ
 ਆਰੇ ॥ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਨ ਆਜੁ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਰਾਵਣ ਰਾਖ ਸਕੈ
 ਰਾਜਾ ॥ ਤਾ ਕੋ ਬਧਿ ਨਹਿ ਕਠਨ ਸੁ ਕਾਜਾ ॥ ੧੫ ॥ ਤੁੰ ਕਰ ਮੇ
 ਲੈ ਪਨੁ ਖਮੁ ਰਾਗੀ ॥ ਜਿਨੇ ਤਿਲੇ ਕੀ ਖਿਨ ਮੇ ਸਾਰੀ ॥ ਭੁਲਾ ਭੁ
 ਯਾ ਸਭ ਰਾਖ ਸਮਾਰੇ ॥ ਰਾਵਣ ਲੋਯੇ ਹੁਤੋ ਬਿਕਾਰੇ ॥ ੧੬ ॥ ਅਹੰ
 ਬਾਹੁ ਹਰਿ ਰਾਵਣ ਜੇ ਈ ॥ ਤਾਂ ਬਧ ਸਾਹਿਜ ਕਠਨ ਨਹਿ ਕੋਈ ॥
 ਮੇਘ ਨਾਦ ਕੋ ਬਧ ਥੋ ਜੇ ਈ ॥ ਹੁਤੋ ਕਠਨ ਪਰੋ ॥ ਏਓ ਸੇ ਈ ॥
 ੧੭ ॥ ਕੁੰਭ ਕਰਣ ਲੋਖਲ ਬਲਵਾਨਾ ॥ ਸੂਰ ਬਰੇ ਵਹ ਕਾਲ ਸਮਾ

ਨਾ ਅੰਤ ਕਪੁਤਿ ਮਥਾਣੈ ਮਾਰੇ ॥ ਹਨੇਸ ਗਲ ਰਣ ਰੂਮਿ ਮਝ
 ਰੇ ॥ ੧੮ ॥ ਹਮ ਕੇ ਅੰਤੁ ਦਖਣਾ ਦੀਨੀ ॥ ਪੂਰ ਬਰਾਮੁ ਸੁਪੂਰ
 ਣ ਕੀਨੀ ॥ ਆਰਿ ਸਿੰਘ ਸਗਲੋ ਤੈ ਮਾਰੇ ॥ ਕਿਤਾ ਕਿਤਾ
 ਬਜੀ ਵਣਹੈ ਬਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥ ਐਸੇ ਮੁਨਿ ਗਨਿ ਜਬੇ ਬਖਨ
 ਯੋ ॥ ਸੁਨਿ ਕੇ ਉਮਾਰਾ ਮਾ ਬਿਸਮਾਨ ਯੋ ॥ ਬਿਸਮੇ ਮਾਨ ਜੋ
 ਦੁਊਹਾਥਾ ॥ ਬਿਲਤ ਭਏ ਬਹੁ ਰਘੁ ਨਾਥਾ ॥ ੨੦ ॥ ਰਾਵਣ
 ਕੁੰਭ ਕਰਣ ਲੋਯੇ ਤੇ ॥ ਜਿਨੇ ਤਿਲੇ ਕੀ ਖਿਨ ਮੇ ਤੇ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਕ
 ਹਿ ਉਲੰਘਨ ਕਰਹੇ ॥ ਏਏ ਜੀਤ ਜਸ ਕਾਹਿ ਬਿਥਰਹੇ ॥

੨੧॥ ਯਾ ਬਿਪਸੁ ਨਿਰਘੁ ਵਰਕੀ ਬਾਨੀ॥ ਬੋਲੇ ਕੁੰਭ ਯੋ ਨਿਰਿ ੩੮੮
 ਖਾਗਿ ਯਾਨੀ॥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਹਿਤ ਤਿਨ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ॥ ਸੁਨੁ ਗਾਜ ੪੪
 ਅਬ ਕਹੇ ਮੁਰਾਰੇ॥ ੨੨॥ ਮੇਘ ਨਾਦ ਗਵਣਾ ਬਿਰਤਾਂਤਾ॥ ਭੁਖੇ
 ਸਗਲ ਸੁਨੇ ਏਕਾਂਤਾ॥ ਜਨਮ ਕਰਮ ਜੈ ਸੇਵਰ ਦਸਾ॥ ਸਤੁ ਸਿਖੇ
 ਪਤੇ ਕਰੇ ਬਖਾਨਾ॥ ੨੩॥ ਪ੍ਰਥਮੇ ਸਤਿ ਯੁਗ ਮੇਸੀ ਰਾਮਾ॥ ਭਏ
 ਪੁਲਸਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਤ ਪਾਖਾ॥ ਮੇਰ ਸਮੀਪ ਗਯੋ ਮਤਿ ਮਾਨਾ॥
 ਤਪ ਕੇ ਕਾਜ ਪੁਲਸਤ ਮਹਾਂਨਾ॥ ੨੪॥ ਤਿਨ ਬਿੰਦੁ ਆਸੁ ਮਕੇ
 ਮਾਹੀ॥ ਮੁਨਿ ਨਵਾਸ ਕੀ ਨੇ ਬਨ ਮਾਹੀ॥ ਮਹਾਂਤੇ ਜਤ ਪਸਾ ਅਤਿ
 ਪਾਰੀ॥ ਜਲ ਅਹਾਰ ਮੁਖ ਬੇਦ ਉਚਾਰੀ॥ ੨੫॥ ਦੇਵ ਗੋਪ੍ਰਬ
 ਕੀਨ ਯਾ ਜੇ ਤੀ॥ ਤਾਂ ਬਨ ਮਾਹਿ ਸੁਆਵੇ ਤੇ ਤੀ॥ ਨਾਚੇ ਹਮੇ ਉਚ
 ਸੁਰਗਾਵੇ॥ ਕੇਲ ਕਰੇ ਬਹੁ ਬਾਦ ਬਜਾਂ ਦੇ॥ ੨੬॥ ਪੁਲਸਤ ਰਿ
 ਖੀ ਸੁਰ ਕੇ ਤਪੁ ਜੇਈ॥ ਤਾਂ ਮੇਕ ਗੋਬਿਧ ਨਾ ਅਤਿ ਸੇਈ॥ ਭਯੋ ਕੋ
 ਪਉਗ ਰਿਖ ਕੇ ਭਾਗਾ॥ ਤਿਨ ਮੁਖ ਤੇ ਯਹ ਵਾਕ ਉਚਾਰਾ॥ ੨੭॥
 ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸ੍ਣਾ ਬਿਖੇ ਜੋਹੇਈ॥ ਪਾਰੇ ਗਰਭੁ ਕੀਨਾ ਸੇਈ॥ ਯ
 ਹ ਸੁਨ ਸੁਪਤ ਭਯਾਨਾ॥ ਆਹਿਨ ਕੀਨ ਯਾਤਾ ਅਸਥਾਨਾ॥
 ੨੮॥ ਦੇਹ ਰਾ॥ ॥ ਤਿਨ ਬਿੰਦੁ ਰਿਖ ਰਾਜ ਕੀ ਕੀਨ ਯਾ
 ਸੁਨ ਯੋਨ ਸੋਈ॥ ਮੁਨਿ ਆਗੇ ਬਿਰਤ ਭਯੀ ਪੋਖਤ ਨਿਰਭ
 ਯਹੋਈ॥ ੨੯॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਪਾਂਤੁਰ ਵਰਣ ਸੁਤ ਕੇ
 ਭਯੋ॥ ਭਯੀ ਵਿਰੂਪਗਰ ਭਨਿਰ ਮਯੋ॥ ਦੇਵਾ ਵਿਦਰਣੀ ਪਖੀ
 ਤਿਨ ਜਬ ਹੀ॥ ਗਣੀ ਪਤਾਢਿ ਗਡਗੀ ਸੁਤ ਬਹੀ॥ ੩੦॥ ਤਿ
 ਨਾਵੇ ਦੁਨਿ ਜਸੁਤਾ ਨਿਹਾਰੀ॥ ਰਾਜ ਰਿਖੀਤ ਪਜਾਹਿ ਅਪ
 ਰੀ॥ ਵਿਗਯਾਨ ਚਖੁ ਤਿਨ ਪਾਰਯੋ ਪਯਾਨਾ॥ ਮੁਨਿ ਕ੍ਰਿਤ ਸਗ
 ਲ ਸੁਤਾਹਿ ਪਛਾਨਾ॥ ੩੧॥ ਬਹੁ ਗੀਤਾ ਕੀਨਾ ਸੀ ਗਲਈ॥
 ਬਿਪਵਤ ਜਾਇ ਪੁਲਸਤ ਹਿਦਈ॥ ਕੀਨਾ ਕਾਮੁ ਨਿਕਾਰੇ

੪੦੦
੧੦੦

ਗਾਹਿਲੀਨੋ ਅੰਗੀਕਾਰਉਚਾਣਕੀਨੋ॥ ੩੨॥ ਪ੍ਰੀਤਭਯੋ
ਪਿਖਟਹਲਪਗਾਇਨਾ ਬੋਲਯੋ ਮੁਨਿਕਰਣਾ ਕੋਆਇਨਾਹੋ
ਨੇਵੈਸਵਪਾਵਹਿਜੇਈ॥ ਦੇਉਪ੍ਰਗਭਉਕਤੋਕੋਸੇਈ॥ ੩੩॥ ਤਬ
ਕੰਨਯਾਇਕਪੁਤ੍ਰਸੁਪਾਯੋ॥ ਦਯੋਪੁਲਸਤਮਹਾਸੁਖਦਾਯੋ॥ ਵਿ
ਸ੍ਰਵਾਇਤਿਗਾਖਯੋਤਿਹਨਾਮ॥ ਬ੍ਰਹਮਗਿਯਾਨੀਤਪਕੋਧਾ
ਧਾ॥ ੩੪॥ ਤਬਤਾਸੀਲਸਰਮਕੋਪੇਖਾ॥ ਭਾਰਦੁਆਜਮੁਨਿਜਨ
ਬਿਸੇਖਾ॥ ਭਾਰਦੁਆਜਨਿਜਕੰਨਮਾਦਈ॥ ਵਿਸ੍ਰਵਾਮੁਨਿਅ
ਦਰਕਰਲਈ॥ ੩੫॥ ਤਾਮੈਤਿਨਇਕਸੁਤਉਪਜਾਯੋ॥ ਪੰ
ਲਸਤਲੋਕਮੇਪਰਮਸੁਹਾਯੋ॥ ਪਿਤਾਤੁਲਵੈਸਵਣਸੁਭਯੋ
॥ ਬ੍ਰਹਮਾਂਤਾਂਅਨੁਮੋਦਨਦਯੋ॥ ੩੬॥ ਬਹੁਤਬਰਖਤਨੇਤਪਕੀ
ਨੋ॥ ਬਿਰੰਚਪ੍ਰਸੰਨਹੋਇਵਹਦੀਨੋ॥ ਧਨਾਧੋਖਤਕੋਬਿਪਕ
ਯੋ॥ ਪੁਸਪਕਯੋਗਬਿਬਾਨਹਦਯੋ॥ ੩੭॥ ਯਾਬਿਪਵਰਹ
ਕੁਬੇਰਹਪਾਯੋ॥ ਪਿਤਾਨਿਹਾਰਣਕੋਹਿਤਾਯੋ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਦ
ਯੋਵਿਮਾਨਸੁਜੇਈ॥ ਤਾਮੈਚਾਢਿਪੁਨਿਆਯੋਸੇਈ॥ ੩੮॥
ਆਇਪਿਤਾਪਦਮੈਸਿਰਧਰਯੋ॥ ਤਪਕੋਵਲਹਨਿਵੇਦਨਕ
ਰਯੋ॥ ਪਿਤਾਬਿਧਾਤਾਵਰਮਮਦਯੋ॥ ਵਾਸਅਸਥਾਨਨ
ਤਾਂਹਿਬਤਏ॥ ੩੯॥ ਆਪਕ੍ਰਿਪਾਕਰਭਾਖੋਸੇਈ॥ ਜਹਾਂਨਹਿ
ਸਾਕਾਹੁੰਦਈ॥ ਪਿਤਾਬਹੁਰਿਤਿਨਭਾਖਯੋਗੰਮਾ॥ ਪੁਰੀਅਹੇ
ਇਕਲੀਕਾਨਾਮ॥ ੪੦॥ ਦੈਤਨਕੇਵਹੁਵਾਸੁਨਮਿੱਤਾ॥ ਵਿਸੁ
ਕਰਮਾਨੇਰਚੀਸੁਚਿੰਤਾ॥ ਨਰਾਇਣਕੇਰਹਲੀਕਾਤਿਆਗੀ
॥ ਦੈਤਗਏਸੁਰਸਾਤਲਭਾਗੀ॥ ੪੧॥ ਦੁਹਪਰਧਰਖਪੁ
ਰੀਵਹੁਆਹਿ॥ ਸਾਗਰਮੱਧਵੈਰਤੁਨਾਹਿ॥ ਤਹਾਂਵਾਸੁਤੁ
ਮਨੀਕੋਕਰੋ॥ ਔਰਨਸਾਧੇਮਤੁਉਰਤੁਰੋ॥ ੪੨॥ ਐਸੇਸੁ
ਨਿਨਿਜਪਿਤਕੀਬਾਨੀ॥ ਬਸੇਤਾਂਹਿਮੇਧਨਦਭਵਾਨੀ॥ ਰਿ

ਰੁਗਹਿ ਬਸਯੋ ਬਹੁਤੁ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਪਿਤਾ ਤਾਂ ਹਿ ਪਿਖ ਆਤਿ ਹਰ
ਖਾਯੋ ॥ ੪੩ ॥ ਸੁਮਾਲੀ ਨਾਮੈ ਦੈਤ ਬਲ ਪਾਹੀ ॥ ਬਹੁਰੇ ਆਯੋ ਪ
ਰਣ ਮਝਾ ਭੀ ॥ ਪਿਸਤਾ ਸੀ ਵਹੁ ਨਿਕਸ ਪਤਾਲਾ ॥ ਮਰਤੁ ਲੋਕ
ਮੈ ਫਿਰੇ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੪੪ ॥ ਕੰਨਯਾ ਅਪੁਨੀ ਸੰਗ ਸੁਲੀਨੀ ॥ ਅਨੇ
ਅਹੇ ਪਦਮ ਚਸਤੀਨੀ ॥ ਤਬੈ ਸੁਮਾਲੀ ਪਨ ਦਨਿ ਹਾਗਾ ਫਿ
ਰੇ ਬਿਬਾਨ ਤੇਜ ਆਤਿ ਭਾਰਾ ॥ ੪੫ ॥ ਸਤੁ ਰਾਖ ਸੋ ਕੋਹਿ ਤਉ ਰ
ਪਾਗਾ ॥ ਕਰਤ ਭਯੋ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਕੈਕਸੀ ਨਾ ਮੁਕੀਨਿ
ਆਸਾਹਾ ॥ ਤਾ ਕੇ ਪੁਤਿ ਪੁਨਿ ਭਾਖਯੋ ਤਾਹੀ ॥ ੪੬ ॥ ਵਿਵਾਹ
ਕਲ ਪੁਤ੍ਰੀ ਤੇ ਭਯੋ ॥ ਯੋ ਬਨ ਤੇ ਤਨ ਮੈ ਨਿਰਮਯੋ ॥ ਨਿੰਦਾ ਤੇ ਉਰ
ਮਾਂਹਿ ਰੁਗਹੀ ॥ ਯਾ ਤੇ ਵਰਨਾਹਿ ਤੋਹਿ ਬਰਾਂਹੀ ॥ ੪੭ ॥ ਬ੍ਰਹਮ
ਕੁਲ ਵਭਵ ਮੁਨਿ ਤਪਧਾਮਾ ॥ ਸ੍ਵਦਾਇਨ ਭਾਖੇ ਨਾਮਾਯੰ
ਕੋ ਵਰੇ ਆਪਤੁ ਮਜਾਈ ॥ ਹੋਵੇਗੇ ਸੁਤ ਬਲ ਅਪਿਕਾਈ ॥ ੪੮ ॥
ਪਨ ਦਸਮਾ ਨਕਾਤਿ ਆਤਿ ਧਾਰੇ ॥ ਹੋਵੇਗੇ ਸੁਤ ਸੁਤਾ ਤੁਮਾਰੇ ॥
ਕੰਨਯਾ ਮੁਖ ਤੇ ਤਬਾ ਬਖਾਨਾ ॥ ਗਈ ਜਹਾ ਮੁਨਿ ਆਹਿ ਮਹਾਂਨ
॥ ੪੯ ॥ ਆਗੇ ਖੜੀ ਆਪੋ ਫਿਗਦੇ ਉਗਲਿਖੇ ਪਰਣ ਪਦਨ ਖ
ਸੋ ਸੋ ਉਗਪੂਛਤ ਭਯੋ ਮੁਨਿ ਸਰਤਾਹੀ ॥ ਕੋਣ ਕੰਨ ਆਤ੍ਰੈ ਬਨਮਾਂ
ਹੀ ॥ ੫੦ ॥ ਕੰਨਯਾ ਸਾਜੁ ਲਿਕੀਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਧਿਯਾਨ ਪਾਰਮੁ
ਨਿਲੇਹੁ ਪਛਾਨਾ ॥ ਤਬ ਮੁਨਿ ਧਿਯਾਨ ਪਾਰਸਤੁ ਜਾਨਾ ॥ ਕੀਨੇ
ਤਾਂ ਪੁਤਿ ਏਹੁ ਬਖਾਨਾ ॥ ੫੧ ॥ ਤੇ ਆਤਿ ਲਾਖਾ ਮੈ ਸਭ ਪਾਈ ॥
ਮੇਰੇ ਸੁਤ ਤੂੰ ਚਹੇ ਉਪਾਈ ॥ ਦਾਰਣ ਸਾਯੀ ਵੇਲਾ ਆਈ ॥ ਸੁਤਿ ਅ
ਭਿਲਾਖਾ ਰੂਪ ਸੁਹਾਈ ॥ ੫੨ ॥ ਦਾਰੁਣ ਦੇ ਸੁਤ ਰਾਖ ਸਭਾਹੀ ॥
ਹੋਵੇਗੇ ਤੇ ਉਦਰ ਮਝਾਹੀ ॥ ਕੰਨਯਾ ਮੁਨਿ ਸਰਦੂਲ ਅਲਾਏ ॥
ਤੇ ਤੇਯਾ ਬਿਧ ਕੇ ਸੁਤ ਪਾਏ ॥ ੫੩ ॥ ਤਬ ਤਾ ਕੇ ਮੁਨਿ ਕੀਯੋ ਬਖਾ
ਨਾ ॥ ਪਸਚਮ ਸੁਤ ਧ੍ਰੁਮਤਿ ਮਾਨਾ ॥ ਮਹਾਭਾਗ ਵਤ ਜਸੋ ਕੋ ਆ

੪੦੨ ੧੦੧ ਇਨਾ ਰਾਮ ਰੁਗਤ ਮੇ ਪਰਮ ਪਰਾਇਨਾ ॥ ੫੪ ॥ ਮੇ ਸੇ ਮੁਨਿ
 ਵਰਤਾ ਖਯੋ ਜਬ ਹੀ ॥ ਕਾਲ ਪਾਇ ਉਤ ਉਪਜੇ ਤਬ ਹੀ ॥ ਪ੍ਰਥਮੇ
 ਰਾਵਣ ਭਯੋ ਮਹਾਨ ॥ ਬੀਸਤੁ ਜਾ ਦਸਾ ਸਿਰ ਪਾਹਿ ਚਾਨ ॥ ੫੫ ॥
 ॥ ਰਾਵਣ ਜੋ ਭਵਾਨੀ ਜਬ ਹੀ ॥ ਭਯੋ ਭੁਕਿ ਪਜਗਤ ਮੇ ਤਬ ਹੀ ॥
 ਜਗਤਾ ਬਿਨਾ ਸਨਕਾਰਣ ਜੇ ਈ ॥ ਭਯੋ ਨ ਮਿੱਤਾ ਖਲ ਪੁਨਿ
 ਤੇ ਈ ॥ ੫੬ ॥ ਕੁੰਭ ਕਰਣ ਪੁਨਿ ਜਯੋ ਮਹਾਨ ॥ ਜਕੋ ਦੇਹ ਪਹਾਰ
 ਸਮਾਨ ॥ ਉਪਜੀ ਰਾਵਣ ਬਹਿਨ ਸਹੋ ਦਰਿ ॥ ਸੁਪਨ ਖਾਤਿ ਹਨ ਮ
 ਮਹੋ ਦਰਿ ॥ ੫੭ ॥ ਬਹੁ ਗਵਿ ਭੀ ਖਟ ਜਨ ਮਸੁ ਪਾਯੋ ॥ ਸਾਤ ਆਤ
 ਮਾ ਪਰਮ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਕਰਮ ਪਰਾਇਣ ਨੇਤਿ ਆਹਾਗ ॥ ਨਿਸਾਇਨ
 ਬੇਦ ਸੁਪਨੇ ਉਦਾਗ ॥ ੫੮ ॥ ਕੁੰਭ ਕਰਣ ਦੁਸ੍ਰੁਤ ਮਜੇ ਈ ॥ ਚੁਨਿ ਚੁ
 ਨਿ ਖਾਇ ਦੁਜਾਤੀ ਸੇ ਈ ॥ ਰਿਖ ਸੰਬੁਹਾ ਜਿਹ ਠੋਰ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਦਾ
 ਰਣਤਾ ਹਿਪ ਕਰਮੁ ਖਰਾਰੇ ॥ ੫੯ ॥ ਰਾਵਣ ਭਯੋ ਮਹਾ ਬਲ ਪਾ
 ਰੀ ॥ ਲੋਕ ਨ ਕੋਰੁ ਰਦੇ ਵੇ ਭਾਗੀ ॥ ਰਾਵਣ ਜੀਵਨ ਰੋਗ ਸਮਾਨ ॥ ਲੋ
 ਕ ਨਾ ਸਹਿਤ ਵਧੇ ਮਹਾਨ ॥ ੬੦ ॥ ਸਭ ਕੇ ਉਰੇ ਮੇ ਆਰਥ ਸੁਜੇ ਈ
 ॥ ਰਾਮ ਸਗਲ ਤੁਮ ਜਾਨਤ ਸੇ ਈ ॥ ਵਿਗਯਾਨਾ ਵਿਸੁ ਸਾਖੀ ਤ੍ਰਿ
 ਆਹਿ ॥ ਬਸੇ ਸਰਬ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮਾਹਿ ॥ ੬੧ ॥ ਤੁੰ ਪਰਮੇ ਸਰਨਿ ਰ
 ਮ ਲਰੂਪਾ ॥ ਨਿਤ ਉਦਿਤ ਹੋਤੇ ਹਿਸਰੂਪਾ ॥ ਤੈਲੀਲਾਮ ਨੁ ਜਾ ਕੀ
 ਤ ਪਾਰੀ ॥ ਨਿਜ ਮਹਿ ਮਾਗੁਣ ਮਾਇ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ੬੨ ॥ ਲੀਲਾ ਹਿਤ
 ਤ ਵਪ੍ਰਯੋ ਮੇ ਹੀ ॥ ਰਾਖ ਸਜਨ ਮ ਕਹਯੋ ਮ ਮਰੇ ਹੀ ॥ ਕੇਵਲ ਰਾ
 ਮ ਸਰੂਪ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਮੇ ਜਾਨੇ ਜੇ ਆਹੈ ਉਦਾਗਾ ॥ ੬੩ ॥ ਅਨੰਤ ਅ
 ਚਿੰਤ ਸਕਿਤ ਚਿਦਰੂਪਾ ॥ ਅਜ ਅਖਰ ਵਿਦਤਾਤ ਮਰੂਪਾ ॥ ਤੁਨਿ
 ਜਰੂਪ ਪਰਾਇਣ ਦੇਵਾ ਗੁਣ ਅਹੇ ਜਗਾ ਆਲਿਖ ਅਭੇਦ ॥ ੬੪ ॥
 ॥ ਦੇਹ ਰਾਮ ॥ ॥ ਸੁਤੇ ਗੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਫਿਰੋ ਮੇ ਜੋਗ ਸੁਖੀ ਮੁਰਾ
 ਰੀ ॥ ਅੰਗ ਸੁਫੇ ਕਟ ਪਰਮ ਹੋਤੋ ਰਾਮਿ ਮਰਣ ਸਾਹਿ ॥ ੬੫ ॥

ਸ੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਕਹਯੋ ਮੁਨਿ ਜੋ ਗਿਰਜਾਂਤ ਬਆ
 ਪਿਰਪੂਤਮਵਾਕਮਲਾਏ॥ ਮਨੁਵੇ ਸੁਪਾਵਿਤ੍ਰਸੁਕੀਰਤਿਜਾਂ
 ਪਟਿਕੇਸੁਤ ਕੋਹਸਰਾਮਬਤਾਏ॥ ਇਹਮਾਇਕਹੈਸਭਜੋਪਿ
 ਖਯੋਜਨਹੋਇਅਨਿਨਸੁਮੇਜਸੁਗਾਏ॥ ਮੁਨਿਪ੍ਰਗਵਮੇਜਸ
 ਗਾਇਨਜੋਪਿਣਏਕਾਬੰਖੇਸਭਪਾਪਮਿਟਾਏ॥ ੬੬॥ ॥
 ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਿਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਏ
 ਉਤਰਕਾਂਡੇਪ੍ਰਥਮੋਪਿਆਇ॥ ੧॥ ਕਬਿਵਾਚਾਏਹਰਾ॥
 ॥ ਅਗਸਤਬਖਾਨੇਰਾਮਕੋਗਿਰਜਾਕਹੋਮਹੇਸਾਸੁ
 ਤਬਖਾਨੇਰਿਖਨਕੋਕਥਾਪ੍ਰਸੰਗਾਵਿਸੇਸਾ॥ ੧॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾ
 ਦੇਵਉਦਾਚਾਰੋਪਈ॥ ॥ ਬਹੁਰਧਨੇਸੁਰਦੇਵਕੁਬੇਰਾ॥
 ਕਿਸੀਕਾਲਤਾਹਿਯਯੋਫੇਗਾਪੁਸਪਕਮਾਹਿਅਭੂਢਸੁਹ
 ਯੋਪਿਤਪੇਖਨਹਿਤਸੇਤਹਿਯਯੋ॥ ੨॥ ਕੋਕਸੀਤਾਕੋਨੈਨ
 ਨਿਹਾਰਾਯਾਹਿਮਹੈਜਾਤੋਜਯਾਪਾਰਾਪੁਨਿਸਮੀਪਵਹੁ
 ਸਤਕੇਗਈ॥ ਰਾਵਣਕੋਇਮਭਾਖਤਭਈ॥ ੩॥ ਪੂਤਪ
 ਨੇਸੁਰਦੇਵਨਿਹਾਰੇਜੁਲਤਤੇਜਦਸਾਦਿਸਉਜਿਅਗੇਤ੍ਰੇ
 ਪੁਨਿਜਾਂਬਿਧਿਐਸੇਹੋਈ॥ ਤੈਸੇਯਤਨਕਰੇਸੁਤਕੇਈ॥ ੪॥
 ਸੁਨਿਗਵਣਉਰਰੁਖਬਹੁਮਾਨਾਬੇਗਪੁਤੋਰਮਾਕਗੀਮਹਾਂ
 ਨਾਧਨਦਸਮਾਨਅਧਕਵਾਮਾਇਹੋਵੇਬੇਗਸਿਤਾਪਮਿਟ
 ਏ॥ ੫॥ ਸੁਬ੍ਰਤਮਾਤਪਿਖੇਤਤਕਾਲਾਐਸੇਸੁਖਤੇਭਾਖਾਬਿ
 ਸਾਲਾ॥ ਦੁਸ਼ਕਿਤਤਪਕਰਣਉਰਮਾਨਾਉਠਯੋਸੁਰਵਣਸੁਰਮ
 ਹਾਨਾ॥ ੬॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ ਫਲਕੇਸਿੰਧਨਿਮਿਤਪੁਨਿਗਵ
 ਣਸਾਨੁਜਬੀਗਾਤੀਰਥਗੋਕਰਣਗਯੋਲੋਕਰਣਤਪਪੀ
 ਰਾ॥ ੭॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਅਪਨੇਅਪਨੇਨੇਮਸੁਧਾਰਾਯ
 ਗੋਰਪਸਾਕਰਣਉਦਾਗਾਤ੍ਰਿਭਕਰਣਤਪਯੋਰਸੁਕਰਯੋ॥

੪੦੪
੧੦੧

ਸਿ

ਲੋਕਨਕੋਬਹੁਤਾਪਬਿਬਰਯੋ। ੮॥ ਦਸਹਜਾਰਬਰਖਬਲ
ਵਾਨਾਉਭੁਕਰਣਤਪਕਰਯੋਮਹਾਨਾਧਰਮਸਰੂਪਾਵਿਭੀਖ
ਣਜੋਈਸਤਧਰਮਪਗਾਇਣਜੋਈ। ੯॥ ਪੰਜਹਜਾਰਬਰਖ
ਤਪਧਾਰਾਠਾਏਭਯੋਏਕਪਦਧਾਰਾਗਾਵਣਕਰੀਤਪਸਮਾ
ਜੋਈਆਬਿਸੁਨਿਯੋਊਰਨੀਕੋਸੋਈ। ੧੦॥ ਦਿੱਬਹਜਾਰ
ਬਰਖਤਪਧਾਰਾਹਯੋਏਕੰਤਨਕੀਨਅਹਾਰਾਬਰਖਦਸ
ਹਜਾਰਪੂਰਣਭਯੋਜਬਹੀਕਾਟਸੀਸਹੋਮਯੋਤਿਨਤਬ
ਹੀ॥ ੧੧॥ ਨਵਹਜਾਰਬਰਖਾਇਮਗਯੋਨਵਾਸਿਰਕਾਟਿ
ਸੁਹੋਮਤਭਯੋ। ਦਸਹਜਾਰਬਰਖਜਬਆਯੋਗਾਵਣਤੋਮ
ਨੀਮੇਬਿਗਸਾਯੋ। ੧੨॥ ਕਾਟਨਲੋਗੇਦਸਮੰਰਿਜਬਹੀਆਪ
ਪ੍ਰਜਾਪਤਿਆਏਤਬਹੀਪੂਤਪੂਤਦਸਕੰਠਉਦਾਗਾਮੇਪ੍ਰਸਿ
ਨਇਮਕੀਨਉਚਰਾ॥ ੧੩॥ ਵਰਮਾਗੇਉਰਚਾਹੋਜੋਈਦੇਉ
ਪੂਤੀਖਣਗੀਤਰਸੋਈਗਾਵਣਯਾਬਿਧਜੋਸੁਨਿਪਾਯੋ। ਹ
ਰਖਭਯੋਉਰਬਚਨਅਲਾਯੋ। ੧੪॥ ਜੋਤੁਮਹੋਵਰਦੇਵਨ
ਹਾਰੇਆਮਰਤਤੁਮਮਾਦੇਹਉਦਾਰੋਨਾਗਸੁਪਰਣਸੁਰਾ
ਸੁਰਜੇਤੋਮੇਕੋਮਾਰਸਕੈਨਹਿਤੇਤੇ॥ ੧੫॥ ਮਾਨਵਹੋਜਗਭੀ
ਤਰਜੋਈਅਮੋਰੇਆਗੇਡਿਣਸਮਜੋਈਯਾਬਿਧਗਾਵਣਵ
ਰਹਸੁਨਾਯੋਬ੍ਰਹਮਾਤਾਕੋਤਬਅਲਾਯੋ। ੧੬॥ ਪੁਨਿਕਮਲ
ਸਨਭਾਖਯੋਏਈਆਗਿਨਮਾਹਿਸਿਰਹੋਮੇਜੋਈਪੂਰਬ
ਜਿਉਉਪਜੇਗੇਡੇਈਪੁੰਗਵਅਸੁਰਸੁਜਾਨੇਏਈ॥ ੧੭॥
ਗਾਵਣਕੋਇਹਭਾਂਤਿਬਖਾਨਾਰਾਮਪ੍ਰਜਾਪਤਿਦੇਵਮਹਾਨਾ
ਵਿਭੀਖਣਕੀਢਿਗਗਯੋਸੁਜਬਹੀਗਵਿਭੀਖਣਕਰੀਬਿਦ
ਨਾਤਬਹੀ॥ ੧੮॥ ਤਬਬ੍ਰਹਮਾਇਹਬਚਨਉਚਰਯੋਗਵਿ
ਭੀਖਣਵਤਸਤੋਹਤਪਕਰਯੋਧਰਮਨਮਿਤਬਡੇਤਪਧਾ

ਗਾਉ ਜਗਮੇ ਹੈ ਪਰਮਉ ਦਾਰਾ ॥ ੧੮ ॥ ਆਉ ਮਾਤਿ ਤੋ ਕੋ ਹਿਤ ਵ
 ਰੁ ਜੋਈ ॥ ਮਾਠੇ ਪੂਤ ਦੇ ਉਤ ਵਸੇਈ ॥ ਵਿਭੀ ਖਣ ਪਦ ਬੰਦਨ ਪੁਨਿ
 ਧਾਰੀ ॥ ਕਰਿ ਅੰਜੁਲ ਪੁਨਿ ਕੀ ਨਉ ਚਾਰੀ ॥ ੨੦ ॥ ਦੇਵ ਸਦਾ ਮੇਰੀ ਮ
 ਤਿ ਜੋਈ ॥ ਪਰਮ ਮਾਹਿਰਿ ਦੁਨੀ ਕੋ ਹੋਈ ॥ ਅਪਰਮ ਮਾਹਿ ਗੁਰੇ ਕ
 ਦੇ ਨ ਪਾਰੇ ॥ ਜਹਿ ਜਹਿ ਰਹੇ ਸੁ ਜਗਤ ਮਝੇ ॥ ੨੧ ॥ ਭਯੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਪ੍ਰ
 ਜਾ ਪਤਿ ਪੀਰਾ ॥ ਕਹਯੋ ਵਿਭੀ ਖਣ ਕੋਰ ਪੁਬੀਰਾ ॥ ਪਰਮ ਸੀਲ ਤੂੰ
 ਜਗ ਮਾਹੀ ॥ ਹੋਵੇ ਗਤੈ ਸੇਭ ਵਮਾਹੀ ॥ ੨੨ ॥ ਬਿਨ ਮਾਗੇ ਅਮਰਤੁ
 ਸੁ ਜੋਈ ॥ ਤੋ ਕੋ ਦਯੋ ਵਿਭੀ ਖਣ ਸੇਈ ॥ ਕੁੰਭ ਕਰਣ ਕੋ ਬਹੁ ਬਖਾਨ
 ਯੋ ॥ ਮਾਠੇ ਵਰੁ ਜਾਹਿ ਤਤ ਪੁਠਾਨਿਯੋ ॥ ੨੩ ॥ ਬਾਣੀ ਤਾ ਮੁਖ ਮਾਹਿ
 ਸਮਾਨੀ ॥ ਕੁੰਭ ਕਰਣ ਇਹ ਕੀਨ ਬਖਾਨੀ ॥ ਖਟ ਮਾਸ ਸੇਵੇ ਜਗਮ
 ਹੀ ॥ ਭੋਜਨ ਕੋਰੁ ਸੁਇਕ ਦਿਨ ਮਾਹੀ ॥ ੨੪ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤੋ ਕੋਰ ਬਾਬਖਾ
 ਨ ਯੋ ॥ ਦੇਵ ਨ ਸਹਿਣ ਹਰਖ ਉਰ ਮਾਨਯੋ ॥ ਨਿਕਸੁਰ ਸੁਤੀ ਤਾਂ ਮੁਖ
 ਗਈ ॥ ਸੂਰ ਗਲੇ ਕਵਹ ਜਾਵਤੁ ਭਈ ॥ ੨੫ ॥ ਦੁਸ਼ਾਤਮ ਕੁੰਭ ਕਰਣ
 ਬੋ ਜੋਈ ॥ ਚਿਤਤ ਭਯੋ ਦੁਖਤ ਉਹੋਈ ॥ ਬਲੀ ਬਿਪਾ
 ਤ ਕੀ ॥ ਬਿਪਆਹਿ ਅਨਬਾਛਤ ਨਿਕਸਯੋ ਮੁਖ ਮਾਹੀ ॥ ੨੬ ॥
 ਦਹਿਤ ਨ ਕੋਵਰੁਲ ਭਪਿ ਪਛਾਨਾ ॥ ਸੁਮਾਲੀ ਨਾਮ ਦੇਤ ਬਲਵਾਨਾ ॥
 ਪ੍ਰਹਸਤ ਆਇ ਕੋ ਸੀ ਗਲਿ ਯਯੋ ॥ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਯੋ ॥
 ੨੭ ॥ ਰਾਵਣ ਕੋ ਉਰ ਮਾਹਿ ਲਗਾਯੋ ॥ ਵਚਨ ਸੁ ਮੁਖ ਤੇ ਏਹੁ ਅਲਯੋ
 ॥ ਭੁਲਾਭ ਯਾ ਸੁਤੈ ਵਰਪਾਏ ॥ ਵਾਛਤ ਮੇਹ ਮੇਰ ਬਾਏ ॥ ੨੮ ॥
 ਜਾ ਕੇ ਭਯ ਕਰਲੀ ਕਾਤਿ ਆਗੀ ॥ ਗਏ ਗਸਤ ਲਮੈ ਹਮ ਭਾਗੀ ॥
 ਮਹਾਂ ਬਿਸਨ ਕੋ ਰੁਥੋ ਜੋਈ ॥ ਭਯੋ ਨਿਬਿਰਤਿ ਮਹਾਂ ਭੁਜੋ ਜੋਈ ॥ ੨੯ ॥
 ਲੋਕਾਨ ਗਾਹੀ ਮਾਹਿ ਹਮਾਹੀ ॥ ਪੂਰਬ ਬਸੇ ਸੁਤਾਹਿ ਮਝਾਹੀ ॥
 ਪਨ ਦਤੁ ਮਾਠੇ ਜੋ ਯਹ ਭਾਈ ॥ ਤਾਂ ਹਿਦ ਬਾਈ ਲੇਹੁ ਛੁਡਾਈ ॥ ੩੦ ॥
 ਸਾਮ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਜਾ ਬਿਪ ਬਨੇ ॥ ਰੂਪ ਤਿਬਿਪੁ ਸੁਹਿਰ ਦਨ ਗਨੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੈਸੁ ਮਾਲ ਬਖਾਨਯੋ ॥ ਰਾਵਣ ਤਾਹਿ ਨ ਬੈਧ ਸੁਭ ਨਿਯੋ ॥ ੩੧ ॥
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੁਹੂ ਨੁਲਾਇ ਕਤੇਰੇ ॥ ਧਨ ਦਭਾਤੈ ਹੋਗੁ ਰਜਗਮੇਰੇ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
 ਸੀਸੁ ਨਿਰਾਵਨ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਬਹੁ ਰਪੁ ਹਤੁ ਸੁਤਾਹਿ ਬਖਾਨੀ ॥ ੩੨ ॥
 ਸੁਰਹੋਹਿ ਜਗਤੀ ਤਰਜੇਤੋ ॥ ਭਾਈ ਬਿਪੁਨ ਮਨੇ ਤੇਤੋ ॥ ਬਚਨ ਕਹੋ
 ਸੁਨੀਯੋ ਅਬਸੇਈ ॥ ਬਹੁ ਰਕਰੇ ਜੋ ਉਰਗੁ ਚੋਹੇਈ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਰਾਮ
 ਰੁਅ ਸੁਰਾਮ ਹੇ ਜਗਜੇਤੋ ॥ ਕਸਮ ਪਿਕੇ ਸੁਤ ਸਗਲੇ ਤੇਤੋ ॥ ਲਰੇ ਪ
 ਰਸ ਪਰਾਮਾਯੁ ਪਮਾਰੋ ॥ ਸੁਹਿਰ ਦਭਾਵ ਸਭ ਦੂਰਿ ਨਿਵਾਰੋ ॥ ੩੪ ॥
 ॥ ਨਹਿ ਰਾਜਿ ਨਯਹਿ ਬਾਦ ਨਵੀਨੋ ॥ ਦੇਵਨ ਦੇਤ ਪ੍ਰਥਮ ਜਗਕੀ
 ਨੋ ॥ ਸੁਨੀਯੋ ਪ੍ਰਸਤਵਾ ਕਯਹ ਜਬ ਹੀ ॥ ਰਾਵਣ ਕੇ ਮਨ ਅਯੋ
 ਤਬ ਹੀ ॥ ੩੫ ॥ ਰਾਵਣ ਮੁਖੇ ਰਥਾ ਬਖਾਨਾ ॥ ਕੋਧ ਕੀਯੋ ਉਰਮਾ
 ਹਿ ਮਹਾਨਾ ॥ ਤਾਮ੍ਹਨੈ ਨ ਕੋਧ ਕੇ ਭਯੋ ॥ ਚਫਲਿ ਕਾ ਕੇ ਪਰਬਤ ਗਏ
 ॥ ੩੬ ॥ ਦੂਤ ਪ੍ਰਸਤਪਠਾਯੋ ਜਬ ਹੀ ॥ ਧਨ ਦ ਨਿਕਾਰ ਲਿਕਲਈ
 ਤਬ ਹੀ ॥ ਰਾਵਣ ਲਏ ਬਜੀਰ ਸੁਸਾਥਾ ॥ ਲਿਕਾ ਬਾਸ ਕੀਯੋ ਰਪੁ
 ਨਾਥ ॥ ੩੭ ॥ ਧਨ ਦ ਪਿਤਾ ਕੇਵਾ ਕੁਸੁਮਾਨਾ ॥ ਲਿਕਾਛੇ ਤਿਸੁ ਬੈਠ
 ਬਿਬਾਨਾ ॥ ਜਾਇ ਕੈਲਾਸ ਸਿਖਰੇ ਚਰਯੋ ॥ ਤਪ ਕਰ ਸਿਤ ਪ੍ਰਸਿ
 ਨ ਸੁਕਰਯੋ ॥ ੩੮ ॥ ਤਾਕੇ ਸਖਾ ਸੁਭਯੋ ਨਵੀਨੋ ॥ ਸਿਵ ਤਾਕੇ ਅ
 ਭਿਨੈ ਦਨ ਕੀਨੋ ॥ ਨਗਰੀ ਅਲਿਕਾਨਾ ਮਸੁਹਾਈ ॥ ਵਿਸੁਕਰਮ
 ਤੇ ਸਿਵ ਬਨਵਾਈ ॥ ੩੯ ॥ ਨਗਰੀ ਦਈ ਕਰਯੋ ਵਿਗਪਾਲਾ ॥
 ਸਿਬਤਾ ਕੀ ਕੀਨੀ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਲਾ ॥ ਰਾਵਣ ਰਾਖ ਸਸਹਿਤ ਸੁਹਾਯੋ ॥
 ਸਨੁ ਜਲਿ ਕਾਰਾਜੁ ਸੁਪਾਯੋ ॥ ੪੦ ॥ ਰਾਜ ਕੀਯੋ ਤਿਹ ਅਸੁਰ ਨਕੇ
 ਰੇ ॥ ਕੈਲਾਸ ਕੀ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਇ ਘਨੇਰੇ ॥ ਭਗਨੀ ਕਾਲਖੰਜ ਕੇ ਦਈ
 ਵਿਕਟ ਰੂਪਾ ਜਗਮੇ ਨਿਰਮਈ ॥ ੪੧ ॥ ਵਿਦੁ ਤਿਜਿ ਹਬਾਨਾ ਮ
 ਮਹਾਨਾ ॥ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਸੋਨਿ ਸਾਰ ਜਾਨਾ ॥ ਰਾਖ ਸਕੇ ਵਿਸੁਕਰਮ
 ਜੇਈ ॥ ਮਯਦਾਨੇ ਦਿਤਿ ਕੇ ਸੁਤ ਸੇਈ ॥ ੪੨ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਤਾਹਿ ਮੇਰੇ

ਦਰਿਨਾਮਾ॥ ਯੋ ਬਨ ਰੂਢ ਰੂਪ ਕੀ ਧਾਮਾ॥ ਰਾਵਣ ਕੋ ਤਿਨ ਮਾਪ ੪੦੭
 ਸੁਦੀਨੀ॥ ਸਫਲ ਸਕਿਤ ਦੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਕੀਨੀ॥ ੪੩॥ ਵੈਰੋ ਚਨ ਕੀ ੧੦੮
 ਸੁਦਹਿਤੀ ਅਹੈ॥ ਬ੍ਰਿਤ ਜੁਆਲੇ ਕਸੁ ਕਹੈ॥ ਕੁੰਭ ਕਰਣ ਸੋ ਬਿਨ ੦
 ਹਨ ਕੀਨੀ॥ ਰਾਵਣ ਆਪਿ ਪਤਾ ਜਬ ਦੀਨੀ॥ ੪੪॥ ਗਿਪਰ ਬਰਾ
 ਜ ਮੈ ਲੁਖ ਸੁਨਾਮਾ॥ ਤਾ ਕੀ ਸੁਤਾ ਰੂਪ ਕੀ ਧਾਮਾ॥ ਪਰਮ ਸੀਲ ਮ
 ਤਿਮਾਨ ਪ੍ਰਬੀਨੀ॥ ਰਾਵਣ ਬਿਆਹ ਵਿਭੀ ਖਣ ਦੀਨੀ॥ ੪੫॥ ਸ
 ਰਮਾਨਾ ਮਬਤੀ ਸੁਖ ਦਾਈ॥ ਸੁਭਲ ਖਣ ਗੁਣ ਰੂਪ ਸੁਹਾਈ॥ ਬ
 ਹੁਗੰਦੈ ਦਰਿ ਭਈ ਪ੍ਰਸੂਤਾ॥ ਮੇਘ ਨਾਦ ਜਯੋ ਤਿਨ ਪੂਤਾ॥ ੪੬॥ ਜ
 ਨਮ ਸਮੇਵ ਹੁਗਾ ਜਿਯੈ ਮੇਸੇ॥ ਨਾਦ ਕਰੇ ਸਾਵਨ ਘਨ ਜੈ ਸੇ॥ ਸ
 ਰਬਲੇ ਕੁੰਭ ਲੇਤ ਬ੍ਰਹਮਾ॥ ਮੇਘ ਨਾਦ ਯਾ ਕੋ ਹੈ ਨਾਮ॥ ੪੭॥ ਕੁੰ
 ਭ ਕਰਣ ਪੁਨਿ ਕਹਯੋ ਨਰੇਸਾ॥ ਨਿਝਾਮੈ ਕੋ ਦੇਤਿ ਕਲੇਸਾ॥ ਤਬ ਇ
 ਕਗੁਹਾ ਕਰਾਇ ਬਿਸਾਲਾ॥ ਅਤਿ ਲਾਬੀ ਪੁਨਿ ਪਸੀਪਤਾਲਾ॥ ੪੮
 ॥ ਨਿਝਾਪਾਇ ਮੂਢ ਅਤਿ ਹੋਇ ਚਿ॥ ਤਾਂ ਮੈ ਕੁੰਭ ਕਰਣ ਜਬ ਸੋਇ
 ਚਿ॥ ਰਾਵਣ ਲੋਕ ਰੁਵਾਵਣ ਹਾਠੇ॥ ਕੀਨ ਉਪ ਫੁਵਲੋ ਕਮਣੀ ਰੋ॥
 ੪੯॥ ਬ੍ਰਹਮਣਿ ਖਸਿ ਬ੍ਰਹਮੁਰਦਨ ਵਾ॥ ਕਿਨਰ ਦੇਵ ਬਪੁ ਪੁਨਿ
 ਮਾਨਵਾ॥ ਮਹੇਰ ਗਲੈ ਹਯੋ ਜਗ ਜੇਤੇ॥ ਮਾਰਦੁ ਖਏ ਸਗਲੇ ਤੇਤੇ ੫੦
 ॥ ਸੁਨੀ ਕੁਬੇਰ ਜਬੈ ਯਹ ਬਾਤਾ॥ ਰਾਵਣ ਕੀਨ ਸੁਬਹੁ ਉਤਪਾਤ
 ॥ ਤਬ ਕੁਬੇਰ ਨੇ ਦੂਤ ਪਠਾਏ॥ ਅਧਰਮ ਕਰੇ ਨਹਿਏ ਹੁਅਲਾ
 ਏ॥ ੫੧॥ ਸੁਨਿ ਦਸ ਗਵਿ ਭਯੋ ਰੁਖ ਭਾਗਾ॥ ਬੇਗ ਗਯੋ ਚਢ
 ਧਨ ਦਾ ਅਗਾਰਾ॥ ਜੀਤਿ ਪਨੇ ਸੁਰ ਕੋ ਬਸੁ ਕੀਨੋ॥ ਪੁਸਪ ਕਤਾਂ
 ਹਿ ਬਿਬਾਨ ਹਿਲੀਨੋ॥ ੫੨॥ ਟੇਰ ਕਰੀ ਯਮ ਪੁਰ ਮੈ ਧਾਈ॥ ਪਰ
 ਮਰਾਇ ਸੋ ਕਰੀ ਲਾਈ॥ ਸਭ ਯਮ ਦੂਤਿ ਤਹਾਂ ਚੁਨਿ ਘਾਈ॥ ਪਰ
 ਮਰਾਇ ਕੋ ਦਯੋ ਭਗਾਇ॥ ੫੩॥ ਬ੍ਰਹਮਵਰਨ ਕੋ ਜੀਤਿਯੋ ਜਾਈ
 ॥ ਸੂਰਗ ਲੋਕ ਪੁਨਿ ਕਰੀ ਚਢਾਈ॥ ਦੇਵ ਗਜ ਮਾਰਣ ਕੀ ਚਾਹਿ

ਬਢੀ ਦਸਾਨ ਨ ਕੇ ਉਰਮਾਹਿ। ਤੁਮਲ ਯੁਪ ਅਮਰਾ ਪੁਰਤ ਯੋ॥
 ਦੇਵਨ ਸਾਥ ਦਸਾਨ ਨ ਕਯੋ॥ ਬਹੁ ਰਿਸੁ ਰੇ ਸੁਰਿ ਯੁੱਪ ਸੁਕੀਨੇ॥ ਰਾਵ
 ਣ ਕੇ ਸਨ ਤੇ ਗਹਿ ਲੀਨੇ॥ ੫੫॥ ਅਮਰਾ ਪੁਰ ਮੈਂ ਬਾਂਧੇ ਤਾ ਮੇਘ
 ਨਾ ਦਯ ਹਸੁਨੀ॥ ਸੁਬਾਤਾ ਬੇਗ ਪਤਾ ਪਵਾਨ ਚਾਢਿ ਗਯੋ॥ ਦੇਵ
 ਨ ਸਾਥ ਬੋਰੇ ਰਣ ਕਯੋ॥ ੫੬॥ ਜੀਤਿ ਸੁਰੇ ਸੁਰ ਬਾਂਧੇ ਜਬ ਹੀ॥ ਬੇ
 ਗ ਛੁਡਾਇ ਪਿਤਾ ਜਿਤ ਬਹੀ॥ ਇੰਝ ਕੋਲੀ ਕਾਗਹਿ ਲਿਯੋ॥
 ਕਾਰਗਹ ਕੇ ਬੀਚ ਸੁਪਯੋ॥ ੫੭॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਪਤ ਹਾਚ ਲਿਅ
 ਏ॥ ਮੇਘ ਨਾ ਦਤੇ ਇੰਝ ਛੁਡਾਏ॥ ਮੇਘ ਨਾ ਦਕੇ ਬਹੁ ਬਰਦਏ॥ ਬ੍ਰ
 ਹਮਾ ਬਹੁ ਰਭੈ ਨ ਜਿਗਏ॥ ੫੮॥ ਰਾਵਣ ਲੋਕ ਨ ਜੀਤ ਰਭਯੋ॥
 ਕ੍ਰਮ ਹੀ ਕ੍ਰਮ ਕੈਲਾਸ ਹਿ ਗਯੋ॥ ਮਹਾਂਬੁਜਾਂ ਕੇ ਅੰਤ ਰਤਾਰਾ ਤਿਲਤ
 ਰਭਯੋ ਕੈਲਾਸ ਪਹਾਰਾ॥ ੫੯॥ ਤਬ ਨੀਦੀ ਸੁਰ ਦਯੋ ਸਰਾਪਾ॥ ਬਾਨ
 ਰਤੇ ਰੇ ਹਰੇ ਪ੍ਰਤਾਪ॥ ਮਨ ਵੇਤੋ ਹਰ ਨੇ ਸਿਗਾਮਾ॥ ਨੀਦੀ ਸੁਰਿ ਕੁਪਿ
 ਭਾਖਯੋ ਰਾਮਾ॥ ੬੦॥ ਦੇਹ ਰਾਮ॥ ਰਭਯੋ ਸ੍ਵਾਪਨਾ ਹਿ ਗ
 ਨੇ ਸਠ ਰਾਵਣ ਉਰ ਗਰਬਾਇ॥ ਸਹੀ ਸ੍ਵਾਹੁ ਨੰਗ ਰਪ੍ਰਤਿ ਗਯੋ
 ਲਰਨ ਹਿਤ ਪਾਇ॥ ੬੧॥ ਚੌਪਈ॥ ਤਾ ਪੁਰਨਿਕਟਿ ਨ
 ਰਬਦਾਤੀ ਗਾਠੇ॥ ਕੀਯੋ ਦਸਾਨ ਨ ਬੀਗਾ॥ ਰਾਵਣ ਤ ਹੰਨ ਰਬ
 ਦਾਨਾਏ॥ ਸਿਵ ਪੂਜਨ ਹਿਤ ਫੂਲ ਮੰਗਾਏ॥ ੬੨॥ ਕ੍ਰਮ ਅਸ
 ਨ ਪਰਤਾਰ ਪਟੇ ਬਗਾ॥ ਕੀਨੇ ਸਿਵ ਪੂਜਨ ਮਾਡੇ ਬਰਾ॥ ਹੇਂਮ
 ਲਿੰਗ ਦਸ ਪਰਮ ਸੁਹਾਏ॥ ਪੰਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੇਤਾ ਹਿਨ ਵਾਏ॥
 ੬੩॥ ਤਹੀ ਸਮੇ ਅਰੁ ਜੁਨ ਵਹੁ ਬੀਗਾ॥ ਨਾਰਿਨ ਸਹਿਤ ਨ ਰਬਦਾ
 ਨੀਗਾ॥ ਨਾਵ ਤਤਾਂ ਬੁਜਦੇ ਰੁਪ ਸਾਰੇ॥ ਥਾਂ ਤਿਯੋ ਸਗਲ ਨ ਰਬ
 ਦਾਵਾਰੇ॥ ੬੪॥ ਉਲਟੇ ਨੀਰਤੀ ਗਨਿਕ ਸਾਨੇ॥ ਰਾਵਣ ਅਸ
 ਨ ਫੂਲ ਬਹਾਨੇ॥ ਤਾ ਜਨ ਵਾਰ ਪਵਾਹ ਬਹਾਏ॥ ਪੁਜੀਨ ਪੂਜ ਸਿ
 ਰੁ ਉਠਾਏ॥ ੬੫॥ ਰਾਵਣ ਦੂਤ ਪਠਾਏ ਜਬ ਹੀ॥ ਪੇਖ ਸਹੀ ਸ੍ਰੁ

ਜਾਨਿਪਤਬਹੀ॥ਰਾਵਣਪਾਸਨਿਵੇਦਨਕਰਯੋ॥ਰਾਵਣਜਾਇ ੪੦੯
 ਤਹਾਂਤਿਨਲਰਯੋ॥੬੬॥ਬਾਂਧਦਸਾਨਨਕੋਪਗਲਿਆਯੋ॥੧੦੧
 ਲਸਤਜਾਇਪੁਨਿਤਹਾਂਛੁਰਯੋ॥ਕਿਸਕਿਪਾਬਾਲੀਕੇਸਾ
 ਬਾਬਹੁਰਗਯੋਲਰੇਨਰਘੁਨਾਬ॥੬੭॥ਤਾਨੇਕਖਮਾਹਿਗ
 ਹਿਲੀਨੋ॥ਚਾਰਸਮੁੰਦਭ੍ਰਾਮਣਕੀਨੋ॥ਬਹੁਰਆਨਘਗਤਿ
 ਆਰਾਨਕਯੋ॥ਰਾਵਣਰਾਮਸਖਾਤਿਨਭਯੋ॥੬੮॥ਰਾਵਣਗ
 ਯੋਬਹੁਰਬਲਦੁਆਰੇ॥ਬਾਵਨਪਾਦਅਹੁਠਾਮਾਰੇ॥ਦਸਯੋਜ
 ਨਮੇਪਰੇਸੁਜਾਇ॥ਘਰਿਆਯੋਉਰੇਮੇਬਿਸਮਾਇ॥੬੯॥ਮ
 ਹਾਬਲੀਰਾਵਣਯਹਰੀਤਿ॥ਸਗਲਲੋਕਦੁਸਕੀਨੇਜੀਤਿ
 ਭੋਗੇਭੋਗਸਗਲਜਗਮਾਹੀ॥ਰਾਵਣਬੈਠਲੋਕਪੁਰਮਾਹੀ॥
 ੭੦॥ਰਾਵਣਇੰਦ੍ਰਜੀਤਿਸੁਕੋਰੇ॥ਯਾਬਿਧਿਰਾਮਪ੍ਰਭਾਵ
 ਸੁਹੋਰੇ॥ਰਾਵਣਲੋਕਹੁਦਾਵਣਹਾਰਾ॥ਰਾਮਤੁਮੇਰਣਭੀਤ
 ਰਮਾਰਾ॥੭੧॥ਮੇਘਨਾਦਆਤਿਬਲਬੋਜੇਈ॥ਰਣਮਹਿਮਾਰ
 ਯੋਲਖਮਣਸੇਈ॥ਕੁੰਭਕਰਣਸਮਸੈਲਅਕਾਰਗਤੈਰਣ
 ਭੀਤਰਠਾਰਯੋਮਾਰਾ॥੭੨॥ਸਖਾਤਨਾਰਾਇਣਤੂੰਜਗਦਾ
 ਵਿ॥ਜਗਤਿਸਰੂਪਸੁਪ੍ਰਭ੍ਰਾਮਨਾਦੇ॥ਬਾਵਰਜੀਗਮਜੇਜਗ
 ਮਾਹੀ॥ਰਾਮਸੁੰਤਹਿਬਿਨਕਛੁਨਾਹੀ॥੭੩॥ਤੇਰੇਨਾਭਿਕਮ
 ਲਨਿਰਮਯੋ॥ਬ੍ਰਹਮਾਲੋਕਪਿਤਾਮਹਿਭਯੋ॥ਬਾਣੀਸਹਿਤ
 ਆਗਿਨਪੁਨਿਜੇਈ॥ਤੇਮੁਖਤੇਉਪਜੀਹਰਿਸੇਈ॥੭੪॥ਲੋ
 ਕਪਾਲਸਭਭੁਜਤੇਭਯੋ॥ਨੈਨਹੁਤੇਗਵਿਸਾਸਿਨਿਰਮਯੋ॥ਦਿ
 ਸਾਬਿਦਸਾਜਨੀਤਵਕਨਾਤਵਘ੍ਰਾਨਤੇਉਪਜੇਯੋਪਾਨਾ॥
 ੭੫॥ਅਸੁਨੀਆਹਿਕੁਮਾਰਸੁਜੇਈ॥ਉਪਜੇਤਵਘ੍ਰਾਨਨ
 ਤੇਤੇਈ॥ਜੀਘਾਜਾਨੁਉਗੁਨਿਰਮਯੋ॥ਭੁਵਆਦਿਕਸਭਲੋਕ
 ਸੁਭਯੋ॥੭੬॥ਕੁਖਦੇਸਤੇਹੈਭਗਵਾਨ॥ਚਾਰੇਸਾਗਰਭਯੋ

੪੧੦
੧੧.

ਮਹਾਨਾਇੰਦਰਬਰਣਸੁਤਨਤੇਭੁਏਾਬਾਲਪਿਲਤੇਜਨਿਰ
ਮਏ॥ ੭੭॥ ਮੇਢਨਤੇਤੈਯਮਉਪਜਾਯੋਗੁਦਤੇਮ੍ਰਿਤਜਨ
ਮਪੁਨਿਪਾਯੋਕੋਧਹਿਤੇਤੈਨੈਨਉਪਾਏ॥ ਹਾਡਨਤੇਪਰਬਤਪ੍ਰ
ਜਾਏ॥ ੭੮॥ ਕੇਸਨਤੇਘਨਸੀਤਤਿਭੁਈ॥ ਅੰਖਪੀਸਭੁਰੇ
ਮਨਿਨਿਰਮਈ॥ ਨਖਤੇਭੁਏਖਰਾਦਿਕਦੇਵਾ॥ ਵਿਸੁਰੂਪਤ੍ਰਿਅ
ਲਿਖਅਭੇਵਾ॥ ੭੯॥ ਮਾਇਆਸਕਾਤਿਮਿਲੇਰਘੁਰਾਇਆ
ਨਾਨਾਰੂਪਸੁਦੇਹਿਦਿਖਾਇ॥ ਸਥਾਵਰਜੰਗਮਜੀਵਸੁਜੇਈ
॥ ਜੀਵੰਤਵਅਵਲੰਬਨਤੇਈ॥ ੮੦॥ ਤਵਸੰਯੁਕਤਿਸੁਨਿਖ
ਲਾਵਿਹਾਰਾਭੋਬਿਨਰਾਮਸੁਸਗਲਅਸਾਗਾਖੀਰਬਿਆ
ਪਕਜਿਉਹੈਘੀਉ॥ ਤਿਉਤ੍ਰਿਰਾਮਸਗਲਕਜੀਉ॥ ੮੧॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਤੇਰੇਭਾਸਪ੍ਰਕਾਸਹੈਨਭਿਮੇਰਵਅਰੁਚਿ
ਦੁ॥ ਤੇਨਹਿਤੇਹਿਪ੍ਰਕਾਸਹੈਪੂਰਣਪਰਮਾਨੰਦ॥ ੮੨॥ ॥
ਚੌਪਈ॥ ॥ ਸਰਬਗਿਨਿਤਏਕਤ੍ਰਿਅਹਿ॥ ਗਿਯਾਨਚਖੁ
ਬਿਰਲਾਕੋਲਹੈ॥ ਤਵਅਵਲੰਬਾਬਿਬੁਧਸਤੁਜੀਵੇ॥ ਯਾਗਨ
ਮਾਹਿਸੁਆਮ੍ਰਿਤੁਪੀਵੇ॥ ੮੩॥ ॥ ਵਿਸੁਸਥਾਵਰਜੰਗਮਜੇਤੀ॥
ਤੇਹਿਨਾਰਾਇਨਰਚੀਸੁਤੇਤੀ॥ ਆਗਿਆਨਨੈਨਨਹਿਤੇਕੋਲੇਖੇ
॥ ਜਿਉਇਗਾਐਪਨਸੁਰਯਪੇਖੇ॥ ੮੪॥ ॥ ਯੋਗੀਜੇਉਰਗਿਯਾ
ਨਉਦਰੇ॥ ਤੇਕੋਪੇਖੇਦੋਹਮਝਾਰੇ॥ ਬੇਦਸੀਸਬੇਦਾਂਤਸੁਜੇਈ
॥ ਤਾਂਕਰਤੇਹਿਨਿਹਾਰੇਤੇਈ॥ ੮੫॥ ॥ ਤੇਪਦਭਗਤਿਯੁਗੀ
ਸੁਰਰਾਮਾਦੁਛਤਤੇਹਿਪਿਖੇਚਿਦਧਾਮਾ॥ ਤ੍ਰਿਸਰਬਗਸ
ਤੈਕਛੁਜਾਨੈ॥ ਤਵਆਗੇਮਮਬਚਨਬਖਾਨੇ॥ ੮੬॥ ॥ ਸੋਤੁਮ
ਖਿਮਾਕਰੋਅਰੁਗਾਜਨਾ॥ ਤੇਹਮਨੁਗਹਕੇਹਮਭਾਂਜਨਾ॥ ਕ
ਲਦੇਸਾਦਿਗਨਾਹਿਤੁਮਾਰੇ॥ ਤ੍ਰਿਵਿਕਰੇਤਨਰੂਪਮੁਰਾਰੇ॥ ੮੭
॥ ਅਜਅਖਰਚਲਾਦਿਕਨਾਹੀ॥ ਤ੍ਰਿਸਰਬਗਜਗਤਿਕੇਮ

ਹੀ। ਤੁਮਰੇਗੁਣਪ੍ਰਭਾਹਿਅਨਿਤਾ। ਤੁਈਸੁਰਜਗਮੇਭੁਗ
 ਵੇਤਾ॥ ੮੮॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਕਪਟਨਮਾਇਕਜਾਹਿਮੇ
 ਤਜੋਨਿਰਿਤਰਗਾਮ। ਸੇਵਕਸਾਥਮਾਭਿਨਜੋਕਰੇਜਨਨਕੇਕਾ
 ਮ॥ ੮੯॥ ਇਤਿਸੀਮਤਅਧਯਾਤਮਰਾਮਾਇਣੇਉ
 ਮਾਂਮਹੇਸੁਰਸਿਬਾਦੇਉਤਰਕੰਠੇਦੁਤੀਯੋਪਿਆਗਇ॥ ੨॥

ਸੀਮਹਾਂਦੇਵਉਵਾਰਾਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਬਾਲੀਅੰਸੁਰੀ
 ਵਕੇਜਨਮਸੁਨਨਕੀਚਾਹਿ। ਸੁਨਿਸੁਰੇਸੁਰਤਾਨੁਮੇਭੁਏਕ
 ਪੀਜਗਮਾਹਿ॥ ੧॥ ਅਗਸਤਉਵਾਰਾਚੋਪਈ॥ ॥
 ਮੇਰਨਾਮਾਇਕਹੇਮਪਹਾਰਾ। ਬੀਚਸੰਗਮਣਲਗੀਅ
 ਪਾਰਾ। ਬ੍ਰਹਮਾਕੀਤਹਿਸਭਾਉਦਾਰਾ। ਸੋਯੋਜਨਜਾਕੋਬਿ
 ਸਥਾਰਾ॥ ੨॥ ਚਤੁਰਾਨਨਦੇਵਾਕਿਸੀਪੁਨਿਕਾਲਾਤਾਮੇਕਕੀ
 ਸਮਾਪਿਬਿਸਾਲਾ। ਗਦਬਅਨੰਦਨੈਨਜਲਾਯੋ। ਨੈਨਨਤੇ
 ਪਰਮਾਹਿਗਿਰਾਯੋ॥ ੩॥ ਬ੍ਰਹਮਾਪਾਰਿਤਾਂਹਿਕਰਿਮਾਂਹੀ।
 ਪਿਆਨਕਰਯੋਕਛੁਤਾਮਨਮਾਂਹੀ। ਰੂਮੇਤਜਿਯੋਸਾਲਿਲ
 ਮਹਾਨਾ। ਤਾਤੇਉਪਾਜਿਓਕਪਿਬਲਵਾਨਾ॥ ੪॥ ਤਾਕੋਭਾਖਯੋ
 ਬਹੁਰਿਬਿਧਾਤਾ। ਕਿਚਤਕਾਲਬਸੋਇਹਤਾਤਾ। ਤੇਗਸੁਮੇ
 ਹਸਮੀਪਮਹਾਂਨਾ। ਬਹੁਰੇਤਵਹੁਇਹੈਕਲਿਆਨਾ॥ ੫॥ ਯੋ
 ਸੇਬ੍ਰਹਮਾਭਾਖਯੋਜਬ੍ਰਹੀ। ਬਾਸਕਯੋਬਾਨਰਤਹਿਤਬ
 ਹੀ। ਯਾਬਿਪਬੀਤੇਬਹੁਤਸੁਕਾਲਾ। ਰਿਖਰਾਜਤਹਿਰਹੈ
 ਬਿਸਾਲਾ॥ ੬॥ ਏਕਸਮੇਫਲਹਿਤਕਪਿਗਯੋ। ਵਾਪੀਏਕਨਿ
 ਹਾਰਤਭਯੋ। ਗਦਬਸਿਲਾਮੁਣਿਲਗੇਅਪਾਰਾ। ਨਿਰਮਲ
 ਤਾਂਮੇਹੇਰਯੋਵਾਰਾ॥ ੭॥ ਪਾਨੀਪੀਵਨਕੇਹਿਤਗਯੋ। ਤਹਿ
 ਛਾਯਾਕਪਿਦੇਖਤਭਯੋ। ਤਾਂਤੇਅੰਕਪੀਸੁਰਮਾਂਨਾ। ਰੂਦ
 ਪਰੇਜਲਮਾਂਹਿਮਹਾਂਨਾ॥ ੮॥ ਤਾਂਮੇਅੰਰਨਬਾਨਰਪਾਯੋ॥

ਨਿਕਸਬੇਗਜਲਬਾਹਰਿਆਯੋ। ਨਿਜਤਨੁਸੁੰਦਰਿਨਾਰਿਨਿ
 ਹਾਰੀ। ਵਿਸਮੇਤਯੋਸੁਚੀਤਮਝਾਰੀ। ੮॥ ਤਾਹਿਸੇਮੇਸੁਰ
 ਨਾਇਕਆਯੋ। ਪੂਜਾਪਤਾਮਹਿਟੇਗਿਸਿਧਯੋ। ਅਧਯਾ
 ਨਸਮੇਪੇਖੀਤਹਿਨਾਰੀ। ਮਨੋਰਮਾਤਨਪ੍ਰਭਾਅਪਾਰੀ। ੧੦॥
 ਮਨਮਥਬਾਨਸੁਰੇਸੁਰਲਾਰੋ। ਪੀਤ੍ਰਤਭਏਸੁਬੀਰਯਤਿਅ
 ਗੋ। ਬੀਰਯਬਾਲਨਮਾਹਿਗਿਰਾਏ। ਬਾਲੀਜਨਮਸੁਤਾਤੇ
 ਪਾਏ। ੧੧॥ ਸੋਕਰਤੁਲਪਰਾਕਮਭਯੋ। ਪੇਖਪੁਰੰਦਰਤਾਂ
 ਬਿਗਸਯੋ। ਸੁਵਰਣਮਾਲਤਾਕੇਗਲਿਡਾਰੀ। ਆਪਗਯੋਸੁ
 ਰਲੋਕਮਝਾਰੀ। ੧੨॥ ਤਹੀਸਮੇਤਹਿਭਾਨਸੁਆਯੋ। ਦੇਖਭਾ
 ਮਨੀਬਹੁਲੁਭਯੋ। ਭਾਮਨਿਨਿਕਟਿਜਬੈਰਵਿਗਯੋ। ਰੀਵਾ
 ਮਾਹਿਰੇਤਿਗਿਰਪਯੋ। ੧੩॥ ਤਾਹਿਰੇਤਤੇਬੇਗਮਹਾਨ। ਬਾਨ
 ਰਏਕਤਯੋਬਲਵਾਨ। ਤਾਹਿਸਹਾਇਕਦੈਹਨੁਮਾਨ। ਆਪਗ
 ਯੋਨਾਛਿਮੰਤੁਲਭਾਨ। ੧੪॥ ਦੋਨੋਸੁਤਤਹਿਤੇਲੈਭਾਮਨੀ। ਗ
 ਈਕਹੁਪੁਨਿਐਰੇਕਾਨਨ। ਤਹਾਂਜਾਇਵਹੁਸੇਈਗਤਿ। ਬਹੁ
 ਰਜਾਗਿਤਨੁਪਿਖਯੋਪ੍ਰਭਾਤਿ। ੧੫॥ ਪੂਰਬਜਿਉਤਨੁਕਪਿ
 ਹਾਇਗਯੋ। ਹੇਰਅਭਿਭਾਤਾਉਰਭਯੋ। ਛਲਮੂਲਾਦਿਕਬਹੁ
 ਤਮਿਲਾਇ। ਪੂਤ੍ਰਦੋਊਪੁਨਿਸਿਗਲਵਾਇ। ੧੬॥ ਬ੍ਰਹਮਾ
 ਕੋਆਭਿਬੰਦਨਪਾਰਿ। ਆਗੇਖੜੇਰਿਖਾਸਿਰਦਾਰ। ਬ੍ਰਹਮਾ
 ਤਾਅਸ੍ਵਸਨਕਰਯੋ। ਕਪਿਕ੍ਰਿਜਰਕੇਏਹੁਉਚਰਯੋ। ੧੭॥
 ਰਾਜਦਯੋਤੋਕੋਧਰਮਾਹੀ। ਸੁਖੀਬਸੇਅਪਨੋਘਰਮਾਹੀ। ਤ
 ਹਾਦੇਵਤਾਦੂਤਬੁਲਾਯੋ। ਬ੍ਰਹਮਾਤਾਕੇਏਹੁਅਲਾਯੋ। ੧੮॥
 ਦੂਤਜਾਹਮਮਆਇਸਮਾਨ। ਸਿਗਲਿਜਾਵੇਕਪਿਬਲਵਾਨ
 । ਕਿਸਕਿਪਾਨਗਰੀਦਿਬਸੁਹਾਈ। ਵਿਸੁਕਰਮਾਨਿਜਹਾਥ
 ਬਨਾਈ। ੧੯॥ ਸਰਬਸੁਭਾਗੇਅਹੇਜਾਮਾਹੀ। ਦੇਵਨਕੀ

ਗਮਿਜਾਮੈ ਨਾਹੀ। ਤਾਮੈ ਭਾਗਸਿੰਘਾ ਸਨਲੀਜੋ। ਰਾਜਤਿਲਕ
ਯਾਕਪਿਕੇਦੀਜੋ। ੨੦॥ ਸਪਤਦੀਪਗਤਿਬਾਂਨਰਜੇਈ॥ ਮ
ਹਾਂਬਲੀਆਤਿਦੁਰਜਯਤੇਈ। ਤੇਸਭਯਾਕੋਹੋਹਿਅਪੀਨਾ॥
ਯਾਬਿਧਮੋਹਿਬਚਨਸੋਕੀਨਾ॥ ੨੧॥ ਜਬਨਾਹਾਇਨੂੰਅਵਤਾਰ
॥ ਪਾਰੋਗੋਤਾਪਰਣਮਝਾਰਾ॥ ਦਸਰਬਕੇਘਰਨੀਕੇਆਵੇ॥ ਰਾ
ਮਨਾਮਜਗਮਾਹਿਕਹਾਂਵੇ॥ ੨੨॥ ਪਰਣੀਭਾਰਾਸੁਰਬਲ
ਧਾਰੀ॥ ਤਾਂਨਾਸਿਨਹਿਤਆਹਿਮੁਰਾਰੀ॥ ਤਾਂਕਪਿਤਾਂਹਿਸਹਾਇ
ਤਪੋਰੋ॥ ਲੋਕਾਜਾਇਲਰਾਈਕਰੋ॥ ੨੩॥ ਐਸੇਕਹਿਬਿਧਦੂਤ
ਪਠਾਯੋ॥ ਦੇਵਦੂਤਮਤਿਮੀਤਿਸੁਆਯੋ॥ ਜਿਉਜਿਉਬ੍ਰਹਮਾਆਇ
ਸੁਦੀਨੀ॥ ਤਿਉਹੀਤਿਉਸਭਤਾਹਿਸੁਕੀਨੀ॥ ੨੪॥ ਦੇਵਦੂਤਬਹੁ
ਰੋਫਿਰਰਾਯੋ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਪਾਸਨਿਵੇਦਨਕਯੋ॥ ਤਾਂਦੇਨਤੋਕਿਸਾਹਿਧ
ਰਾਮਾ॥ ਬਨਰਭੂਪਨਕੀਯਹਧਾਮਾ॥ ੨੫॥ ਸਰਬੇਸੁਰਤ੍ਵਗਾਮੁ
ਰਾਯੋ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਬਿਨਤੀਕਰੀਸੁਧਾਰੋ॥ ਭੂਕੋਨਿਖਲਸੁਭਾਰਉਤਾ
ਰਯੋ॥ ਲੀਲਕੋਨਰਤਨੁਤੈਧਾਰਯੋ॥ ੨੬॥ ਸਰਬਭੂਤਰਿਦਾਅੰਤਰ
ਰਾਮਾ॥ ਨਿਤਮੁਕਤਤ੍ਵਚੇਤਨਧਾਮਾਅਖੰਡਨੰਦਸੁਰੂਪਤੁਮਾਰੋ॥
ਕਯਾਬਲੁਏਹੁਜੇਗਾਖਸਮਾਰੋ॥ ੨੭॥ ਚਰਯਾਤੇਰੀਸੀਤਸੁਗਾਂ
ਵੇ॥ ਲੀਲਾਮਾਨੁਖਦੇਹਬਨਾਵੇ॥ ਤੇਰੇਜਸਸਭਪਾਪਸੁਹਰੋ॥ ਸ
ਤਲੋਕਨਕੋਆਤਿਸੁਖਕਰੋ॥ ੨੮॥ ਅਹਿੰਦਾ॥ ॥ ਬਾਲੀ
ਐਸੁਰਾਦ੍ਵਿਜਨੰਮਨਰਗਾਵਈ॥ ਮਰਤਲੋਕਕੋਮਾਹਿਪਰਮਸੁਖਪਾਵਈ॥
ਜਨਮਸੁਪਾਵਨਭਯੋ॥ ਲਯੋਤਵਸੀਗਮੁਰਾਰੀ॥ ਹਮੁਕਤਿਹੋਇਜਗਮੁ
ਹਿਮਿਦੇਤਿਹਪਤਕਭਾਰੀ॥ ੨੯॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਅਬਮੇ
ਕਥਾਬਖਸੇਗਾ॥ ਤੇਹਿਮਿਲੀਪਗਮਾਤਮਧਾਮਾ॥ ਜਾਹਿਤਸੀਤਾ
ਹਰੀਦਸਾਨਾ॥ ਸੇਅਬਬਾਤਸੁਨੇਨਿਜਕਾਂਨਨ॥ ੩੦॥ ਪੂਰਬ
ਸਤਿਯੁਗਰਾਮਮੁਰਾਰੀ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਕੇਸੁਤਸਨਤਕੁਮਾਰੀ॥ ਕਹੀ

੪੧੪
੧੧੧

ਇਕਿਤਹੁਤੇਵਹੁਕਾਨਨਾਤਾਕੀਦਿਗਪੁਨਿਜਾਇਦਸਾਨਨਾ
੩੧॥ ਨਿੰਮਰਭਾਵਪਦਬੰਦਨਕਰੀ॥ ਖੁਖਤੇਏਹਸੁਪ੍ਰਸਨਉਚ
ਰੀ॥ ਕੋਬਲਵੰਤਸੁਦੇਵਨਮਾਹੀ॥ ਜਾਂਕੋਆਸੈਦੇਵਰਹਾਹੀ॥
੩੨॥ ਕਾਕੋਬਲਸੁਰਰਣਅਰਿਦਰੋ॥ ਕਾਹਿਦੁਜਾਤੀਯਜਨਸੁ
ਕਰੋ॥ ਕਾਕੋਯੋਗੀਪਾਰੋਧਿਆਨਾ॥ ਇਹਸੰਦੇਹਸੁਮੋਹਮਹਾਨਾ॥
੩੩॥ ਯਾਕੋਉਤਰਦੇਵਭੁਨੀਜੋ॥ ਮੇਹਿਸੰਦੇਹਨਿਵਾਰਨਕੀਜੋ॥
ਸਨਤਕੁਮਾਰਪਾਰਉਗਧਿਆਨਾ॥ ਤਾਹਿਰਿਦੇਕੀਨੀਕੇਜਾਨਾ॥ ੩੪॥
॥ ਦਸਾਨਨਕੋਤਿਨਏਹਬਖਾਨੀ॥ ਸੁਨੋਪੂਤਅਬਮੇਰੀਬਾਨੀ॥ ਜੋ
ਸਭਜੋਗਕੋਕਰਤਾਅਹੋ॥ ਜਨਮਜਗਾਦਿਕਜਾਕੋਨਹੋ॥ ੩੫॥
ਸੁਰਾਸੁਰਜਾਕੋਸੰਗਨਿਵਾਸੀ॥ ਹਰਿਨਗਾਇਦਹੈਅਥਿਨਾ
ਸੀ॥ ਜਾਕੋਨਾਤ੍ਰਿਕਮਲਨਿਰਮਯੋ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਲੋਕਪਿਤਾਮਾਹਿ
ਭਯੋ॥ ੩੬॥ ਥਾਵਰਸੰਗਮਜਗਤਸੁਜੋਈ॥ ਜਾਨੇਨਿਖਲਉ
ਪਯੋਸੋਈ॥ ਤਾਂਅਵਲੀਬਨਦੇਵਸੁਪਾਰੋ॥ ਰਣਮੰਡਲਾਮਾਰਿ
ਪੁੰਜਸਿਪਾਰੋ॥ ੩੭॥ ਯੋਗੀਤਾਕੋਪਾਰੋਧਿਆਨਾ॥ ਤਾਂਹਿਯਜੋ
ਪੁਨਿਬਿਪਮਹਾਨਾ॥ ਯਾਬਿਪਸੁਨਿਮੁਨਿਵਰਕੀਬਾਨੀ॥ ਗਵ
ਣਪ੍ਰਸਨਬਹੁਰਿਇਹਠਨੀ॥ ੩੮॥ ਦਲਵਦੈਤਾਬਿਸ੍ਰਕਰਮਾਰੋ
॥ ਕੋਗਤਿਪਾਵੇਜਗਤਿਮਝਰੋ॥ ਬਹੁਰਮੁਨੀਸੁਰਏਹੁਅਲਾਈ
॥ ਸੁਨਗਵਣਰਾਖਸਕੋਰਾਈ॥ ੩੯॥ ਬਿਸ੍ਰਭਿੰਨਦੇਵਨਕੋਮ
ਰੋ॥ ਦੈਤਜਾਹਿਸੁਰਲੋਕਮਝਰੋ॥ ਤੋਗਭੋਗਸੁਖਿਤਖੇਕਰੋ॥
ਨਿਰੇਸੁਰਗਤੇਭੁਮੇਪਰੋ॥ ੪੦॥ ਪੂਰਬਪੁੰਨਸੁਪਾਪਅਪੀਨਾ॥
ਜਾਮੇਪਰੋਹੋਇਆਤਿਦੀਨਾ॥ ਬਿਸ੍ਰਜਾਹਿਨਿਜਹਾਬਨਮਾਰੋ॥
ਰਿਕੀਗਤਿਤੇਪਾਹਿਉਦਾਰੋ॥ ੪੧॥ ਮੁਨਿਕੇਵਾਕਸੁਨੇਯੋਨਾਨ
॥ ਗਵਣਹਰਖਭੁਯੋਸੁਮਹਾਂਨਾ॥ ਹਰਿਕੋਸੰਗਸੋਕਰੋਲਗਈ
॥ ਯਹਚਿੰਤਾਮਨਮੇਉਪਜਾਈ॥ ੪੨॥ ਗਵਣਕੋਉਰਕੀਪੁਨਿ

ਜਨਾ ਕੀ ਨਿਸ਼ਨਤ ਕੁਮਾਰ ਬਖਾਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਮਾਰੇ ਵਾਂਛਤ ਜੇਈ॥
ਹੋਵੇ ਗੋਬਿਨ ਸੰਸੇ ਸੇਈ॥ ੪੩॥ ਕਿੰਚਤ ਕਾਲ ਪ੍ਰਤੀਖਨ ਕਰੇ॥ ਸੁ
ਖੀ ਦਸਾਨ ਨਯਾ ਜਗਾ ਫਿਰੇ॥ ਯਾ ਬਿਪਤਾਂ ਮੁਨਿ ਭਾਖਮ ਹਾਨਾ॥ ਸ
ਹੁਰ ਕੀਯੋ ਤਿਨ ਏਹ ਬਖਾਨਾ॥ ੪੪॥ ਅਤਿ ਮਾਇਕ ਹਰਿਆ ਹੋ
ਅਰੂਪਾ ਕਹੇ ਦਸਾਂ ਨਤਾ ਕੋ ਰੂਪਾ ਹੈ ਅਸਥਾਵਰ ਜੀਗਮਾ ਹੀ
ਨਦੀ ਅਨਮਰੁ ਪੁਨਿਕਾਨ ਨਮਾਹੀ॥ ੪੫॥ ਵੇਹਰਾ॥ ੧੧
ਅੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਹਰਿ ਤਥਾ ਸੰਤ ਪਹਿਚਾਨਾ॥ ਪ੍ਰਥਵੀ ਅੰਰਸਾ ਵਿਤ
ਰੀ ਰੂਪ ਨਾਗਾਇਣ ਜਾਨਾ॥ ੪੬॥ ਚੌਪਈ॥ ੧॥ ਸੁਗਲ ਜਗ
ਤ ਅਪਾਰ ਸੁਜੇਈ॥ ਸੇ ਸਰੂਪ ਹਰਿ ਜਾਨੇ ਸੇਈ॥ ਸਰਬ ਦੇਵ ਅ
ਰੁਸਾਗ ਰਜੇ ਤੇ॥ ਹਾਰਿ ਕੋ ਰੂਪ ਪਛਾਨੇ ਤੇ ਤੇ॥ ੪੭॥ ਸੁਰਗ ਚੰਦ ਸੁ
ਰਯ ਪੁਨਿਕਾਲਾ ਦੇਵ ਰਾਜ ਯਮ ਵਾਯੂ ਬਿਸਾਲਾ॥ ਅਗਿਨ ਮ੍ਰਿਤ
ਨੈਰਿਤ ਪੁਨਿ ਜਾਨਾ ਜਲ ਪਤਿ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸੁਰ ਮਾਨਾ॥ ੪੮॥ ਅੰ
ਰੁ ਸੁਰਾ ਸੁਰ ਹਯੇ ਜੇ ਤੇ॥ ਹਾਰਿ ਕੋ ਰੂਪ ਪਛਾਨੇ ਤੇ ਤੇ॥ ਸੁਲਤਨੇ ਜਸ
ਪਾਵੇ ਦੇਵਾ ਹਰੇ ਵਿਸੁ ਪੁਨਿ ਕਰੇ ਅਤੇਵ॥ ੪੯॥ ਅੰਬਿਨਾ ਸੀ ਦੇਵ
ਕਰੇ ਜਗਲੀਲਾ॥ ਬਿਸ੍ਨੂ ਸਨਾਤਨ ਸੁੰਦਰ ਭੀਲਾ॥ ਬਿਅਮਾ ਪਿਤ
ਹਿ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਸਾਰੀ॥ ਥਾਵਰ ਜੀਗਮ ਜਗਤ ਮਝਾਰੀ॥ ੫੦॥ ਨੀਲ
ਕਮਲ ਸਮ ਦੇਹ ਸੁਹਾਏ॥ ਦਾਮਨ ਸੇਪਟ ਨ ਪਹਿਰਾਏ॥ ਜਾ
ਬੁਨਦਤ ਨ ਪ੍ਰਭਾ ਅਪਾਰੀ॥ ਦਾਮ ਅੰਕਸੀ ਬਸੇ ਭਿਦਾਰੀ॥ ੫੧॥
ਨਿਤ ਅਨਪਾਇਨ ਦੇਵੀ ਜੇਈ॥ ਤਾਂਹਿ ਅਲਿਗ ਨਿਹਾਰੇ ਸੇਈ॥
ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਸੁਪੰਨ ਗਯੇ ਤੇ॥ ਤਾਹਿ ਨਿਹਾਰ ਸਕੇ ਨਹਿ ਤੇ ਤੇ॥ ੫੨॥
ਯਾਗ ਪਾਠਤ ਪਤੀਰਥ ਦਾਨਾ॥ ਤਾਂ ਕਰਭਾ ਸੇ ਨਾਹਿ ਰਗਵਾਨਾ॥
ਜਾਂ ਪਰਆਪ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਪਾਰੇ॥ ਕਿਈ ਤੋ ਕੋ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੇ॥ ੫੩॥
ਅਮਲਾ ਤ੍ਰਿਸ੍ਰਭਵ ਭੀਤ ਰਜੇਈ॥ ਬਿਸ੍ਨੂ ਨਾਗਾਇਣ ਪੇਖੇ ਤੇਈ॥
ਯਥਾਰਥ ਪੇਖਨ ਕੀਤਵਰਾਹਾ॥ ਭਾਖੇ ਰੂਪ ਸੁਨੇ ਅਬਤਾਹਿ॥ ੫੪॥

੪੧੬
੧੧੫

॥ ਤੇ ਤਾਯੁਗਾ ਆਵੇ ਗੋਜ ਬਹੀ ॥ ਨਰ ਪਤਿ ਰੂਪ ਪਰੇ ਗੋਤ ਬਹੀ ॥
ਦੇਵਨ ਮਨੁ ਖਨਕੋ ਹਿਤ ਪਾਰੇ ॥ ਇਖ ਵਾਕਵ ਸਹ ਰਿਲੈ ॥ ਵਤਾਰੇ ॥ ੫੫ ॥
ਦਾਸ ਰਬੀ ਵਰਗ ਮਕਹੈ ਹੈ ॥ ਮਹਾ ਪ੍ਰਾਨ ਮਭੁ ਮੇ ਮੇ ਹੈ ॥ ਪਿਤੁਆ
ਇਸੁ ਪੁਨਿ ਮਾਨੁ ਸੁਸੀਸਾ ॥ ਰਾਮ ਦਸਾਨ ਨਵੈ ਜਗ ਦੀਸਾ ॥ ੫੬ ॥
॥ ਬ੍ਰਾਤ ਸਾਹਿਤ ਸਾਹਿਤ ਨਿਜ ਵਾਂ ਮਾ ॥ ਆਵਹਿ ਗਦਿ ਡਿਕ ਬਨਗ
ਮਾ ॥ ਵੈਧ ਰਾਮਾਤ ਮਰਾਮਾਨੁ ਪਾ ॥ ਨਿਜ ਮਾਇਆ ਕਰ ਜਗਤ ਸ
ਰੂਪ ॥ ੫੭ ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਮੇਤ ਵਕੀਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਵਿਸਰਾਰ ਸਾਹਿ
ਤ ਰੂਪ ਭਗਵਾਨਾ ॥ ਪਦ ਮਾਸਹਿ ਤਰਾਮ ਜਬ ਹੋਈ ॥ ਭਾਨਿਯੋ
ਰਗਾਤਿ ਭਾਵ ਕਰ ਸੋਈ ॥ ੫੮ ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਸੁਨਿਯੋ ਅਸੁਰ ਪਤਿ
ਜ ਬਹੀ ॥ ਧਿਆਨ ਬਿਚਾਰ ਕੀਯੋ ਤਿਨ ਬਹੀ ॥ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਵੈਰ ਉਰਧ
ਗਾਰਾ ਵਣ ਭੁਯੋ ਸੁਹਰਖ ਆਪਾਰ ॥ ੫੯ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥
ਰਵਿਨਿਮਿਤ ਸਭ ਲੋਕ ਮੇਅਟਤ ਭੁਯੋ ਲੋਕੇਸਾ ॥ ਮਾਰੇ ਜੀਤੋ ਲੋਕ
ਤਿਨ ਦੀਨੇ ਬਹੁਤ ਕਲੇਸ ॥ ੬੦ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਤਵਲਰ
ਨਹਿਤ ਭਗਵਾਨਾ ॥ ਰਾਵਣ ਬੀਰ ਬੰਤੋ ਮਾਤਿ ਮਾਨਾ ॥ ਸੀਤਾ ਤਾਂਬਨ
ਮਾਂਹਿ ਚੁਗਈ ॥ ਤੇਤੇ ਨਿਬਧ ਮਨਹਿ ਬਸਾਈ ॥ ੬੧ ॥ ॥
ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਯਾਹਿ ਕਥਾ ਸੁਨਿਹੈ ਪਾਵਿਹੈ ਪੁਨਿ ਔਰ ਨਿਕੋ
ਨਰ ਭਾਖ ਸੁਨਾਵੈ ॥ ਆਯੁਖ ਸੰਗ ਅਰੋਗ ਨੇਪਨ ਪਾਂਮ ਮਹਾਂ
ਪੁਨਿ ਤਾਂਘਰ ਆਵੈ ॥ ਦੂਖ ਅਨਿਤ ਮਿਟੇ ਤਿਨ ਕੋ ਪੁਨਿ ਸੁਖ ਅਨਿਤ ਉ
ਮਾਜਗ ਪਾਵੈ ॥ ਬਿਧ ਮਿਟੇ ਜਗ ਮੰਤ੍ਰ ਲੋਕੇ ਪਰ ਕੇਤਨ ਯਾਜਗਟੇ
ਗਨਿਆਵੈ ॥ ੬੨ ॥ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਿਅਯਾਤ ਮਰਾਮਾਇਣੇ ਉ
ਮਾਮਹੇ ਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਕਾਂਡੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯੋ ਧਿਆਇ ॥ ੩ ॥
॥ ਅਗਸਤ ਉਵਾਚਾ ॥ ਸੈਯਾ ॥ ॥ ਏਕ ਸਮੇਚਤੁ ਗਨਨ ਕੋ ਪੁ
ਰਤ ਭੁਵੁ ਮੰਤ੍ਰ ਲਨਾਰਦ ਆਵੈ ॥ ਰਾਵਣ ਲੋਕਨ ਮਾਹਿ ਫਿਰੈ ਪ
ਖ ਬੀਦਨ ਕੈ ਦਸ ਕੀਰ ਅਲਾਏ ॥ ਹੈ ਕਿਹੌਰ ਮਹਾਂ ਬਲੀਤ ਸੁਮੇ

ਹਿਲਰੇਮੁਨਿਦੇਹੁਬਤਾਏ॥ ਤੁਜਗਤੀਨਸੁਜਾਨਤਹੈਬਲਸੀਗ
ਲੋਰੇਭੁਜਮੇਹਖੁਜਾਏ॥੧॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ਯਧਾਰਮੁਨਿਧਿ
ਆਨਪੁਨਿਕੀਨੈਹੈਬਖਾਨਸ੍ਵੇਤਦੀਪਕੋਨਿਵਾਸੀਜਨਬਡੇਬ
ਲਪਾਰਿਯਾ॥ ਬਡੇਰਣਪੀਰਪੁਨਿਬਡੇਹੀਸਹੀਰਾਤਿਨਤਹਾਂਤੁਮ
ਜਾਹੁਬਾਤਮਾਨਕੈਹਮਾਰਿਆ॥ ਬਿਸੁਕੀਪੁਜਾਜੇਈਕਰਤਸੁਲ
ਇਮਨਮਥੇਰਣਬੀਚਨਿਜਹਾਥਜੇਮੁਰਾਰਿਯਾਤਿਈਤਹਿ
ਜਾਹਿਜਗਮਾਹਿਸੁਖਪਾਂਹਿਬਡੇਜਿਨਤਨਦੈਤਨਹਿਜਿਨੇਆਮੁ
ਰਾਰਿਯਾ॥ ੨॥ ਐਸੇਸੁਨਿਕਾਂਨਤਿਨਲੀਨੈਹੈਬਿਬਾਨਪੁਨਿਮੀ
ਤੀਬੁਲਾਏਬੇਗਕਰੀਹੈਤੁਆਰੀਯਾ॥ ਰਣਚਾਹਮਨਮਾਹੀਗ
ਯੇਸ੍ਵੇਤਦੀਪਮਾਹੀਤਹਿਜਨਜੇਨਿਵਾਸੀਤੇਜਪੁਭਾਹੈਆਪਹੀ
ਯਾ॥ ਛੁਲਨਾਬਿਬਾਨਕੇਮਲਾਨਸਭਤੇਜਤਏਰਈਗਤਿਕੁੰਨ
ਤਿਨਚਲਤਅਗਾਰਿਯਾ॥ ਛੋਤਿਕੈਬਿਬਾਨਪੁਨਿਗਵਣਪਿਯ
ਨਕੀਕੇਮੰਤਰੀਸੁਸਾਥਪਸੇਦੀਪਕੇਮਲਾਤਿਯਾ॥ ੩॥ ਕਰਤ
ਪ੍ਰਵੇਸਤਿਨਦੀਪਮੇਕਲੇਸਪਾਏਨਾਰਿਨਸੁਹਾਥਮਾਹਿਲੀਨੈਗ
ਹਿਰਾਵਣਾ॥ ਪੁਛਯੇਸੁਨਾਰਿਕਿਨਭੇਜਯੇਉਚਾਰਕਰਕੰਨਹੈ
ਸੁਬੇਲਕਹਾਂਭਯੇਤੇਰੋਆਵਨਾ॥ ਭਾਰੇਹਾਥੇਹਾਥਪੁਨਿਗਵਣ
ਕੇਮਾਥਪਿਖਭਾਖੇਦਸਸੀਸਯਹਬਡੇਹੀਖਿਲਾਵਨਾ॥ ਹਾਸਿ
ਤਸੁਬਾਰਬਾਰਨਾਰੀਆਉਦਾਰਦੈਕਰਤਉਚਾਰਅਹੋਬਾਲਮਨ
ਭਾਵਨਾ॥ ੪॥ ਬਡੇਦੁਖਪਾਏਪੁਨਿਗਾਬਡੇਛੁਟਾਯੇਕਿਵੇਨਾ
ਰਿਬਲਹੇਰਗਰਹਲਿਕਪਤਿਆਯੇਹੈ॥ ਦੁਰਮਾਤਿਖੋਟੇਉਰਮੇਟੇ
ਹੀਬਿਚਾਰਕਰੇਆਏਘਰਮਾਹਿਉਰਮਾਹਿਬਿਸਮਾਏਹੈ॥
ਬਿਸਨਕੇਹਾਥਸੁਕਟਾਇਨਿਜਮਾਥਗਣਿਜਾਂਉਸੁਬਿਕੁੰਨ
ਉਰਮੇਸੇਹੀਠਰਾਯੇਹੈ॥ ਕੁਪੇਹਾਰਿਜਾਂਹੀਬਾਤਸੇਈਉਤਪਾਤ
ਕਰੇਮੇਸੇਉਰਧਾਰਤਿਨਬੈਰਕੋਲਗਾਯੇਹੈ॥ ੫॥ ਐਸੇਮਨ

੪੧੮
੧੫੧

ਪਾਰਤਿ ਨਜਾਨਕੀ ਚੁਰਾਈ ਬਨਤੋ ਹਕੋ ਪਰਾਤਮਾ ਸੁਤੰਗ ਹੋ ਉਰ
 ਧਾਰਿਯੋ ਤੋ ਹਤੇ ਸੁਚਾਹਨਾ ਸਵੈਰ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀ ਯੋ ਜਾਨਕੀ
 ਕੋ ਮਾਤਸਮਤਾਂਹਿ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਰਿਯੋ ਗਿਆਨਾ ਤ੍ਰਿਕ ਰਾਮ ਭੂਤ
 ਭਬਤੁ ਪਛਾਨੇ ਸਭਤੁ ਹੀ ਪਰਮੇ ਸੁਰਸੁ ਬੈਰ ਕੈ ਉਚਾਰਿਯੋ ਤ੍ਰਿ
 ਕਾਲ ਕਾਲਿ ਨਾਹੈ ਜੋਈ ਤਾ ਕੇ ਸਾਖੀ ਰਾਮ ਸੋਈ ਤੁਮ ਪੂਰਣ ਅਨੰ
 ਦ ਸੁਖਿ ਕਲਪ ਨਾ ਬਿਕਾਰਯੋ॥੬॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਯਾ ਭਗਤ ਨ ਕੇ
 ਮਾਨੁ ਰਾਗ ਹਿਤ ਫਿਤ ਕਰੇ ਸਭ ਰਾਮਾ ਮਨੁ ਜਾ ਫਿਤ ਤਵ ਜ ਸਕ ਬਾ
 ਧੁਨ ਤੋ ਹੋ ਹਿ ਸਭ ਕਾਮ॥੭॥ ਸਗਲ ਲੋਕ ਪੂਜਾ ਕਰੇ ਪਾਇ ਬਿਕੁੰਠ
 ਮਹਾਂ ਨਾਮੁ ਨਿਅਗ ਸਤਾਇ ਹਠਾਂ ਤਿਤ ਬਕੀ ਨੇ ਉਮਾ ਬਖਾਨਾ॥੮॥
 ਚੌਪਈ॥ ਯਾ ਯਾ ਬਿਪਸੁ ਨਿਮੁ ਨਿਵਰਤੇ ਬਾਨੀ ਪੂਜਯੋ
 ਤਾ ਕੋ ਰਾਮ ਭਵਾਨੀ ਮੁਨਿ ਗਨਿਤਾ ਹਿ ਸਗਲ ਸਿਗਲਯੋ ਅਗ
 ਸਤਮੁ ਨੀ ਨਿਜ ਆਸੁ ਮਗਯੋ॥੯॥ ਸੀਤਾ ਸਾਹਿਤ ਰਾਮ ਬਿਗਸਾ
 ਯੋ ਭਾਈ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸਿਗਸੁ ਹਯੋ ਸਿਸਾ ਗੀਜਿ ਉਦੈ ਪਦਾਨਾ ਬਾਰ
 ਮਣ ਲਗੇ ਪਰਮੇ ਰਾਮੁ ਨਾਥ॥੧੦॥ ਵਿਖਨ ਨੇ ਮੇਹਾਰੇ ਸਦਾ ਅਸਿ
 ਗਾਭਿ ਗੋਭੇ ਗਜਾਨਕੀ ਸਿਗਾ ਹਨੁ ਮਤਿ ਲੈ ਸਭ ਬਾਨਰ ਜੇ ਤੇਰਾ
 ਮਰਹੇ ਪਾਰਿਵਾਰੇ ਤੇਤੇ॥੧੧॥ ਏਕ ਸਮੇਵ ਹਸੁ ਮਨਾ ਬਿਬਾਨਾ ਆ
 ਯੋ ਜਹਿ ਬੈਠੇ ਭਗਵਾਨਾ ਕਹਯੋ ਬਿਬਾਨ ਕੁਬੇਰ ਪਠਾਯੋ ਤਾ ਤੇਰਾ
 ਮਤੋ ਹੀ ਫਿਗਾਯੋ॥੧੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਪੂਰਬ ਰਾਵਣ
 ਜੀਤ ਕਰਤੇ ਹਿ ਲਿਗਯੋ ਸੁਧਾਮਾ ਬਹੁਰ ਰਾਂ ਮਾਜਿਨ ਆਨਯੋ ਰਾ
 ਵਣ ਹਨ ਸਿਰਾਮ॥੧੩॥ ਤਾਂਤੇ ਪਾਰੇ ਰਾਮ ਕੇ ਜਬ ਲਗਤਾ ਪਰਵਾ
 ਸਾ ਰਾਮ ਬਿਕੁੰਠ ਹਿ ਜਾਹਿ ਜਬ ਤਬ ਆਵੇ ਮਮ ਪਾਸਾ॥੧੪॥
 ਚੌਪਈ॥ ਯਾ ਯਾ ਬਿਪਸੁ ਨਿਬਿਬਾਨ ਕੀ ਬਾਨੀ ਹਸ ਕਰ ਬੋਲੇ
 ਰਾਮ ਭਵਾਨੀ ਸੁਰਯ ਸਮਜੈ ਸੁਮਨਾ ਬਿਬਾਨਾ ਤਾ ਕੋ ਰਾਮ ਸੁਕੀ
 ਨ ਬਖਾਨਾ॥੧੫॥ ਤੇ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੇ ਗੋਜ ਬਹੀ ਮੇਰੀ ਫਿਗਾਯੋ ਤੁ

ਮਤਬਹੀਆਬਤੁੰਮੇਰੀਆਇਸਮਾਨਾਨਾਭੀਮੇਲੀਨਸੁਹੇਗੁਬਿਬਾ
 ਨਾ੧੬॥ਯਾਬਿਧਰਾਮਸੁਤਾਹਿਬਖਾਨਾਪੁਰਕਾਰਯਮੇਲੇਰੇਮ
 ਹਾਨਾਭਾਈਮੰਤ੍ਰੀਸ੍ਰਿਗਲਵਾਇ॥ਪੁਰਕਾਰਯਸਭਕਰੇਨਿਯਾਇ
 ੧੭॥ਰਾਮਰਾਮਪਤਿਠਾਜਾਭਏ॥ਦੁਸੁਪਾਸਰਾਲਸਸਯਨਿ
 ਰਾਮਏ॥ਪਾਦਪਭਏਸੁਫਲਕੇਆਇਨਾਜਨਸਭਭਏਸੁਪਰਮ
 ਪਰਾਇਨਾ॥੧੮॥ਨਗੀਭਈਪ੍ਰਤਿਬ੍ਰਤਿਸਾਰੀ॥ਪਤਿਕੋਭਜੇਸੁ
 ਲਾਇਪਿਆਰੀ॥ਸੁਤਕੋਮਰਣਨਹੇਰੇਕੋਈ॥ਰਾਮਭਏਰਾਜਾ
 ਰਿਸੇਈ॥੧੯॥ਸੀਤਾਸਾਹਿਤਸੁਬੈਠੀਬਿਬਾਨਾਬਾਨਰਭਾ
 ਈਸਹਿਤਪ੍ਰਧਾਨਾਉਮਾਮਹੀਮਹਿਰਾਂਮਸੁਫਿਰੇ॥ਬਹੁਤਾਮਾ
 ਨੁਖਕਾਰਯਕਰੇ॥੨੦॥ਬ੍ਰਾਹਮਣਕੋਸੁਤਏਕਸੁਬਾਲਾ॥ਰਾਮ
 ਪਿਖਯੋਵਹੁਮੁਯੋਅਕਾਲਾਸੋਚਿਤਾਬਿਪ੍ਰਰਾਮਸੁਪੇਖਾ॥ਜਨ
 ਯੋਭਯੋਅਪਰਮਾਬਿਸੇਖਾ॥੨੧॥ਸੂਦਰਪਿਖਯੋਏਕਬਨਮ
 ਹੀ॥ਤਪਸਾਕਰੇਬਡੀਜਗਮਾਹੀ॥ਤਹੁਕੇਸੀਗਐਮੁਖਭਾਰੇ॥
 ੨੨॥ਮੀਤਰਗੁਪਤਨਲੇਤਾਮਹਾਰੇ॥੨੩॥ਧਮਨੀਬਿਯਾਪਤਿਤਾ
 ਤਨਲਹੇ॥ਰਾਮਕਹਯੋਯਹਪਾਤਿਕਅਹੇ॥ਤਾਕੋਮਾਰਸੁਰਾ
 ਮਾਬਿਸਾਲਾਲਏਜਿਵਾਇਬਿੱਪਕੇਬਾਲਾ॥੨੪॥ਸੂਦਰਕੋਦੀ
 ਨੇਸੁਰਲੇਕਾ॥ਰਾਮਬਿੱਪਕੋਕੀਨਅਸੇਕਾ॥ਰਾਮਪਰਾਤਮਤਾਂਜਗਮਾ
 ਹੀ॥ਲੋਕਨਕਉਪਦੇਸਕਰਾਹੀ॥੨੫॥ਸਿਵਕੋਲਿੰਗਸੁਕੋਟਿ

੪੨੦
੧੧.

ਉਦਾਰਾ ਥਾਪੇਰਾ ਮਸੁਜਗਤ ਮਨੁ ਰਾਸੀ ਤਾਸਹਿ ਤੁਰਮੇ ਸੁਖਪ
ਮਾਭਿਗੋਭਗਅਮਾਨੁਖਰਾਮ॥ ੨੫॥ ਪਰਮਸਹਿਤ ਪਰਗਜਸੁ
ਕਨਿਆਰਾਮ ਪਰਮਕੀਰਤਿ ਸਭਚੀਨੇ॥ ਸਰਬਲੋਕ ਮਲਹਰ
ਨੇਹਾਰੀ॥ ਕਥਾਰਾਮ ਜਗਮਾਹਿ ਬਿਥਾਰੀ॥ ੨੬॥ ਦਸਹਜਾਰ ਬ
ਰਖਰਪੁਰਾਣੀ॥ ਮਾਇਆ ਮਨੁਖ ਦੇ ਹਬਨਾਣੀ॥ ਦ੍ਰਿਪੁ ਵਤਰਾਜ
ਕੀਯੋਰਪੁਨਥਾ ਲੋਕਨਿਵਾਵੇ ਜਾਪਦਮਾਥ॥ ੨੭॥ ਪਤਿਨੀਏ
ਕਬਰਤ ਹਰਿਧਾਰੇ॥ ਰਾਜਰਿਖੀ ਸੁਚਿਰਾਮ ਮੁਰਾਰੇ॥ ਗੁਰਮੇ
ਪੀਕੇ ਪਰਮਸੁਪਵਨਾਰਾਮ ਕਰੇ ਜਗਕਰੇ ਸਿਖਾਵਨ॥ ੨੮॥ ਸੀ
ਤਾਪ੍ਰੇਮਰਾਮ ਮੇਧਾਰੇ॥ ਨਿੰਮਰਤਾ ਵਸਭ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ॥ ਲੋਜ
ਭਯਪਤਿਭਾਵ ਪਛਾਨੇ॥ ਤਾਕੋ ਪੇਖਰਾਮ ਬਿਗਸਨੇ॥ ੨੯॥ ਏ
ਕਸਮੇ ਉਪਬਨਕੇ ਮਾਹੀ॥ ਸਰਬਭੋਗ ਜਾਂ ਮਾਂਹਿ ਸੁਹਾਹੀ॥ ਦਿ
ਬਭਵਨ ਇਕੰਤ ਸੁਪੀਰਾ॥ ਸੁਖਸੇਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀਰਾਮੁ ਬੀਰਾ॥ ੩੦॥ ਨੀ
ਲਮਣੀ ਸਮਦੇਹ ਸੁਹਾਣੀ॥ ਭੂਖਣ ਦਿੰਬ ਪਰੇਰਾ ਪਗਾਣੀ॥
ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਰਨ ਉਰਸਾਂਤਿ ਮੁਰਾਰੇ॥ ਦਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਮੀ ਬਰਧਾਰੇ
॥ ੩੧॥ ਕਮਲਪੱਤ੍ਰ ਸਮਨੈ ਨ ਉਦਾਰੀ॥ ਸੀਤਾ ਸਰਬ ਸੁਭੁਖਣ
ਧਾਰੀ॥ ਰਾਮ ਪਦਾਂ ਬੁਜਹਾ ਥਲ ਭਾਏ॥ ਰਾਘਵ ਪ੍ਰਤਿਯਹਿ ਬੈਲਾ
ਲਾਏ॥ ੩੨॥ ਦੇਵ ਦੇਵ ਜਗਨਾਥ ਸੁਆਮੀ॥ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਭੁ ਅੰ
ਤਰਜਾਮੀ॥ ਸਨਾਤਨ ਚਿਦਾਨੰਦ ਪਰਬੀਨਾ॥ ਆਦਿ ਮਾਧਿ ਪੁਨਿ
ਅੰਤ ਬਿਹੀਨਾ॥ ੩੩॥ ਤ੍ਰਿਅਸੇਸ ਜਗਕਾਰਣ ਰਾਖਾ॥ ਤੋਬਿਨ ਸਰੇ
ਨਰੰਚ ਕਕਾਂਮਾ॥ ਏਕੰਤ ਫੋਰ ਸਭੁ ਥਥੇ ਆਏ॥ ਮੇ ਪ੍ਰਤਿ ਮੇ ਸੇਬ
ਚਨਾ ਲਾਏ॥ ੩੪॥ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤਿ ਸੁਗਬਿਨਤੀ ਕਰੀ॥ ਬੈਠੁ ਠਮਾ
ਹਿ ਆਵੇਂ ਅਬਹਰੀ॥ ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਤ ਬਸੇਂ ਪਰਮਾਹੀ॥ ਹਮਚਾਹੇਂ ਤ
ਕੋ ਮਨ ਮਾਹੀ॥ ੩੫॥ ਦੇਹਗਾ॥ ॥ ਅਪਨੇ ਪਾਮ ਬਿਕੁੰ
ਤ ਜਿਹ ਮਕੋਤਿ ਆਗਾ ਮੁਰਾਰੀ॥ ਜਗਤ ਮਾਤਤਵ ਸੀਗਹਾਰੀ

ਬਿਚਰੇ ਪਰਣਮ ਭਾਗ ॥ ੩੬ ॥ ਭਾਂਡੇ ਆਗੇ ਤੁਮਚ ਲੋਤਾ ਬਿਕੁੰਠ
ਕੇ ਮਾਹਿ ॥ ਪਾਛੇ ਰਾਮ ਸੁਆਇ ਹੋਂ ਹਮ ਸਨ ਬਹੁਇ ਜਾਹਿ ॥
੩੭ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ਯੈ ਬਿਨਤੀ ਦੇਵ ਨ ਮਮ ਗਾਈ ॥ ਮੇਰ
ਰਿਜੀਤ ਵਪਾਸ ਸੁਨਾਈ ॥ ਯੁਕਤਿ ਹੋਇ ਸੋ ਕਰੋ ਮਹਾਨਾ ॥ ਨਹਿ
ਆਇ ਸੁਮੇ ਕਰੋ ਬਖਾਨਾ ॥ ੩੮ ॥ ਸੀਤਾ ਵਾਕ ਸੁਨੇ ਯਹ ਜਬ ਹੀ ॥
ਧਿਆਨ ਧਾਰਹਾਰਿ ਭਾਖਯੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ਦੇਵੀ ਮੇ ਸਗਲੀ ਬਿਧ
ਜਾਨੇ ॥ ਤਾਮਹਿ ਏਕ ਉਪਾਇ ਬਖਾਨੇ ॥ ੩੯ ॥ ਦੇਵੀ ਏਕ ਮਿਸ
ਹਿ ਬਨਾਊ ॥ ਲੋਕਨ ਤੇ ਆਪ ਵਾਦ ਕਰਾਊ ॥ ਲੋਕਨ ਤੇ ਜਨੁ ਰੁ
ਉਰ ਮਾਨਾ ॥ ਤਿਆਗੇ ਤੋ ਕੋਵਿ ਪਨ ਮਹਾਨਾ ॥ ੪੦ ॥ ਬਾਲਮੀਕਮ
ਸੁਮਕੇਤੀ ਗਾਏ ਕੁਮਾਰ ਹੋਵੇਂ ਤਵ ਬੀਰਾ ॥ ਅਬ ਤੇ ਗਰਭ ਸੁਦੇ ਤਰਿ
ਖਾਈ ॥ ਉਪਜੇ ਗੇ ਭੁਜ ਬਲਿਆ ਸਿਕਾਈ ॥ ੪੧ ॥ ਮੇਰਿ ਸਾਮੀ ਪ
ਬਹੁਰਿ ਤੂੰ ਮੇਰੈ ॥ ਲੋਕਨ ਕੋ ਪਰਤੀਤਿ ਸੁਦੈ ਹੈ ॥ ਆਦਰ ਸਹਿਤ ਸੁ
ਗਦ ਸੁਦੈ ਹੈ ॥ ਭੂਮਿ ਵਿਵਰ ਬੈਰੁ ਠਹ ਜੈ ਹੈ ॥ ੪੨ ॥ ਮੇ ਪਾਛੇ
ਸੁਖ ਦਾਈ ॥ ਯੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸੁਮੇ ਠਹਿ ਗਈ ॥ ਮੇ ਸੇਰਾ ਮ ਸੁਕੀਨ
ਬਖਾਨਾ ॥ ਗਈ ਜਾਨ ਕੀਤਿ ਨ ਮਹਾਨਾ ॥ ੪੩ ॥ ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਰਾ
ਮੈ ਹੋ ਜੇਈ ॥ ਬੈਠੇ ਸਭਾ ਮਾਹਿ ਪੁਨਿ ਤੇਈ ॥ ਮੰਤ੍ਰੀ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਸਾਰ ਦਪੀ
ਗਾ ॥ ਮੈ ਨਿਸਿਦਾਰ ਮਹਾਂ ਬਲ ਬੀਰਾ ॥ ੪੪ ॥ ਯੈ ਰਮਹਾਜਨ ਹਯੇ
ਜੇਤੇ ॥ ਰਾਮ ਸਾਮੀ ਪਸੁ ਬੈਠੇ ਤੇਤੇ ॥ ਸੁਹਿਰ ਦਉ ਪਾਸਿਨ ਤਾ ਕੀ ਕਰੈ
॥ ਬਹੁ ਬਿਧ ਹਾਸ ਕਥਾ ਬਿਸਥਰੈ ॥ ੪੫ ॥ ਹਾਸ ਕਥਾ ਜਬ
ਬਢੀ ਆਪਾਰੀ ॥ ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਹਸੇ ਸੁਰਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਸਤਾ ਮਾਹਿ
ਬਿਜੋ ॥ ਏਕ ਨਾਮਾ ਕਥਾ ਪਸੰਗ ਪੂਛਯੋ ਰਾਮਾ ॥ ੪੬ ॥ ਪੁਨਿ ਮ
ਰੁਦੇ ਸਾਨਿ ਵਾਸੀ ਜੇਤੇ ॥ ਕਿਹਾ ਬਿਧਿ ਭਾਖੇ ਮੇ ਕੇ ਤੇਤੇ ॥ ਸੀਤਾ ਯੈ
ਰਮਾਤ ਮਮ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥ ਕੈ ਕੇਈ ਜਗ ਮੈ ਬਿਖਯਾਤਾ ॥ ੪੭ ॥ ਗਕ
ਹਾ ਬੰਧਿ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰੋ ਉਰਾ ॥ ਸਾਰ ਕੋ ਹੋ ਉਰ ਮੇ ਰੁਰਤਾ ਗਾਮੇ ਪ

੪੨੨ ਰਿਆਹਿਸੁ ਗੰਦਮਹਾਂਨਾ ਮੇਸੇਰਾ ਮਸੁ ਕੀਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ੪੮ ॥ ਬਿ
 ੧੧੧ ਜੈ ਬਖਾਨੇ ਸੁਨੇ ਨਹੇ ਸਾ ਲੋਕ ਕਰੇ ਜੋ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸਾ ॥ ਭੂਪਤਿ ਰਾਮ ਬ
 ਭੇ ਸੁ ਗਿਆਨ ॥ ਕੀਨੇ ਰਾਮ ਸੁ ਕਰਮ ਮਹਾਨਾ ॥ ੪੯ ॥ ਰਾਵਣ
 ਕੋਰਣ ਮੰਡਲ ਮਾਗਾ ਸੀਤਾ ਕੋ ਤਹਿ ਕਰਯੋ ਉਪਾਰਾ ॥ ਯਹਾਇ ਕ
 ਕਰਮ ਅਸੰਗਤ ਕਰਯੋ ॥ ਸੀਤਾ ਕੋ ਰਹਤੀ ਤਰਪਰਯੋ ॥ ੫੦ ॥ ਭੋ
 ਪਰਾਮ ਅਬਾਪਿ ਸਟ ਸੁ ਕੀਨੇ ॥ ਸੀਤਾ ਸੇ ਰਾਮੇ ਰਸ ਭੀਨੇ ॥ ਸੀਤ
 ਸੰਗ ਮਸੁਖ ਹੈ ਜੋਈ ॥ ਕੈਸੇ ਰਾਮ ਚੀਤ ਮੇ ਹੋਈ ॥ ੫੧ ॥ ਰਾਵਣ
 ਗੀ ਬਿਜਨ ਬਨ ਮਾਹੀ ॥ ਬਰਖਾਇ ਨਾ ਰਾਖੀ ॥ ਪਰਮਾਹੀ ॥ ਅਕਤ
 ਮਾਤ ਕਛੁ ਖੋਟੇ ਕਰਹੈ ॥ ਨਾਰਿ ਕਰਮ ਪਿਖ ਪਤਿ ਰੁਖ ਪਰਹੈ ॥ ੫੨
 ॥ ਭੂਪਤਿ ਜੋ ਜਗ ਕਰਮ ਕਮੇ ਹੈ ॥ ਪਰਜਾਤਾ ਪਾਇ ਮਾਹਿ ਚਲੈ ਹੈ ॥
 ਮੇਸੇਰਾ ਮਸੁ ਨਿਯੋਤਹਿ ਜਬਹੀ ॥ ਨਿਜ ਜਨ ਕੋ ਹਰਿ ਪੂਛ ਯੋਤ ਬਹੀ
 ॥ ੫੩ ॥ ਤਿਨ ਭੀ ਰਾਮ ਸੁ ਬੰਦਨ ਪਾਗਾ ॥ ਬਿਨ ਸੰਦੇਹ ਤਿਉ ਕੀਨ ਉ
 ਚਾਰਾ ॥ ਬਿਜੈ ਸੁਹਿਰਦ ਸੁਖੀ ॥ ਰਬਜੀਗਾ ॥ ਬਿਦਾ ਕਰੇ ਸਗਲੇ ਰਾ
 ਬੀਗ ॥ ੫੪ ॥ ਲਖ ਮਣਕੇ ਪੁਨਿ ਲੀਨ ਬੁਲਾਏ ॥ ਰਾਮ ਸੁਯਾ ਬਿ
 ਪਬਰਨ ਅਲਾਏ ॥ ਸੀਤਾ ਮਾਹਿ ਸੁ ਦੇਖ ਬਖਾਨਾ ॥ ਮੇਰੇ ਭਯੋ ਅਜ
 ਸਮਹਾਨਾ ॥ ੫੫ ॥ ਸੀਤਾ ਕੋ ਤੁਮ ਬੇਗ ਸਕਾਰੇ ॥ ਲੋਜਾ ਵੇਤਾ ਵਿ
 ਪਨ ਮਝਾਰੇ ॥ ਬਾਲ ਮੀਕਾ ਸਮਾਢਿ ਗਜਾਇ ॥ ਆਵਹੁ ਛੋਰ
 ਸੁਰਬਹ ਬਿਠਾਇ ॥ ੫੬ ॥ ਯਾ ਪਰਿ ਜੋ ਕਛੁ ਕਰੇ ਬਖਾਨਾ ॥ ਮੇਹ
 ਨਨਤ ਵਪਾ ਮਹਾਨਾ ॥ ਮੇਸੇਰਾ ਮਬਖਾਨੇ ਜਬਹੀ ॥ ਭਰਯੋ ਸੁਲ
 ਖਮਣ ਉਰੇ ਮੇਤ ਬਹੀ ॥ ੫੭ ॥ ਉਠ ਕਰ ਪਾਤ ਸੁਮੰਤ ਬੁਲਾਈ ॥ ਜ
 ਨ ਕਸੁਤਾਰ ਬਮਾਹਿ ਬਿਠਾਈ ॥ ਜਾਤਿ ਭਯੋ ਤਾਂ ਬਨ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਬ
 ਲਮੀ ਕਾਰਿ ਖਜਾਂ ਬਨ ਮਾਹੀ ॥ ੫੮ ॥ ਆਸੁ ਮਕੀ ਢਿਗ ਸੀਯਾ ਉ
 ਤਗਾਲ ਖਮਣ ਮੁਖਿ ਤੇ ਕੀਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਜਨ ਅਪਵਾਦ ਰੂਰੇ ਮਨ ਮਾ
 ਹੀ ॥ ਰਮਤ ਜੀਤੁ ਯਾ ਬਨ ਮਾਹੀ ॥ ੫੯ ॥ ਸੀਤਾ ਦੁਖਤ ਪੀਆਧਿਕ

ਈ॥ ਮੁਗਪਨਾਰਿ ਸਮਬਹੁ ਬਿਲਪਾਈ॥ ਬਾਲਮੀਕਕੇਸਿ ੪੨
 ਖਸੁਜੇਈ॥ ਸਮਿਪਾਕੇਂ ਆਏਥੇਤੇਈ॥ ੬੦॥ ਬਾਲਮੀਕਪੁਤਿ ੧੧
 ਕੀਨਬਖਾਨਾ॥ ਸੁਨਿਕਰਬਾਲਮੀਕਕੁਗਵਾਨਾ॥ ਸੀਤਾਤਾਰਿਰਮ ੦
 ਪਹਿਚਾਨੀ॥ ਬਾਲਮੀਕਾਰਿਖਾਦੇਂਬਗਿਆਨੀ॥ ੬੧॥ ਅਰਘ ੦
 ਵਿਕਪੂਜਾਕੇਪਾਗਾ॥ ਸੀਤਾਕੇਬਹੁਦਯੋਪਿਆਗਾ॥ ਰਾਵਬਾਤਜਾਨਿ
 ਮੁਨਿਚੀਤਾ॥ ਰਿਖਬਨਤਾਕੇਅਰਪੀਸੀਤਾ॥ ੬੨॥ ਤਿਸੀਕੀਪੂਜਾ
 ਬਹੁਕਰਹੀ॥ ਰੁਗਤਿਸਾਹਿਤਸੇਵਾਬਿਸਬਰਹੀ॥ ਨਦਿਨਮੇ
 ਮੇਸੀਬਿਪਰਹੇ॥ ਸੀਤਾਦੁਖਨਕੋਈਲਹੇ॥ ੬੩॥ ਏਹਗਾ

॥ ਮੁਨਿਕੇਵਾਕਸੁਪਾਰਉਰਜਾਨਪਰਤਮਨਾਰਿ॥ ਮੁਨਿਨਾ
 ਗੀਸੇਵਾਕੇਰੰਤਾਂਕੀਬਹੁਪਰਕਾਗ॥ ੬੪॥ ਚੋਪਈ॥ ॥
 ਰਾਮਪਰਤਮਗਿਯਾਨਸਰੂਪਾਕੇਵਲਾਦਿਸੁਦੇਵਮਾਨੁਪ
 ॥ ਸੀਤਾਬਿਨਸਰਭੇਗਤਿਆਗਾ॥ ਪਾਰੇਰਾਮਸੁਦਿਫਬੈਰਾਗਾ॥
 ੬੫॥ ਏਹਗਾ॥ ॥ ਮੁਨਿਪਦਪਕਜਸੇਵਹੀਮੁਨਿਬ੍ਰਤਿਪ ੦
 ਰੇਗਾਮਾਗੁਲਾਬਸਿੰਘਕਰਜੇਰਕੈਕਰਤਜਦਾਪਰਣਾਮਾ॥
 ੬੬॥ ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਾਧਿਆਤਮਗਾਮਾਇਣੇਉਮਾਮ
 ਹੇਸੁਰਸੀਬਾਦੇਉਂਤਰਕਾਂਤੇਚਤੁਰਥੇਧਿਆਇ॥ ੪॥ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਅਥ ਰਾਮਗੀਤਾਮੂਲ ਭਾਖਾ ਲਿਖਯਤੇ॥ ਸ੍ਰੀ
ਮਹਾਦੇਵਉਦ੍ਵਾਰਾ॥ ੧॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ੧॥ ਤਾਬਿਹਾਰਿਰਾਮ
ਚੰਦਜਗਤਅਨੰਦਕੰਦਕੀਰਤਿਰਾਮਾਇਣਸੁਊਤਮਾਬਿਥਾ
ਰਿਆਪੁਰਬਾਚਾਰਸੁਰਪੂਤਮਾਬਿਚਾਰਕਰੇਰਾਜੁਰਿਖਕੀ
ਨੇਜੈਸੇਜਗਤਮਝਾਰਿਆਲਖਮਣਕ੍ਰਾਤਮਤਿਮਾਨਬਿਖ
ਯਾਤਤਬਪੂਛਯੋਸੁਗਮਚੰਦਉਤਰਉਚਾਰਿਆਨਰਗਤੁ
ਪਕੀਕਹਾਨੀਰਾਮਭਾਖਯਾਪੁਰਾਨੀਵਹਭਯੋਮਤਿਵਾਰੋਦਿਜ
ਭਯੋਸਾਪਭਾਰਿਆ॥ ੧॥ ਬਾਮਨਕੀਗਾਇਤਿਨਦਈਥੀਪ੍ਰ
ਮਾਦਕਰਸਰਦਾਸਰੂਪਤਿਨਕੁਪਮਾਹਿਪਾਯੋਹੈ॥ ਬਾਮਨਕੇ
ਧਨਤੇਵਿਮੁਖਰੋਸਦਾਭਾਤਮੈਸੇਰਾਮਚੰਦਨਿਜਭਾਤਕੇਅਲ
ਯੋਹੈ॥ ਕਾਹੁਇਕਕਾਲਲਖਮੀਨਿਜੋਬਿਸਾਲਉਮਾਰਾਮਕੇ
ਸਮੀਪਸੁਾਇਕੰਤਚਲਿਆਯੋਹੈ॥ ਮੈਸੇਰਪੁਬੀਰਜਾਕੋਪੀ
ਰਰਿਖਗਾਨਕਰੇਜਾਹੀਕੋਪਦਾਗਵਿਦਪਦਮਾਲਭਾਯੋਹੈ॥ ੧
੨॥ ਆਇਕੇਸੁਮਿਤ੍ਰਪੂਤਸੁਪਭਾਵਨਾਸੁਚੀਤਭਯੋਨਿਮ੍ਰਭਾਵ
ਤਿਨਕਰੀਪਦਬੰਦਨਾਤੁਹੀਸੁਪਬੋਧਸਭਜੀਵਨਕੋਆਤਮਾ
ਨਿਗਾਫ਼ਿਤਸਰੂਪਰਾਮਈਸਰਪੁਨੀਰਿਨਾ॥ ਤਵਪਦਕੰਜਨਕੇ
ਭ੍ਰਿੰਗਨਕੇਸੀਗਕਰੇਪਿਖੇਤਵਤੇਈਜਿਨਰਿਆਨਾਫ਼ਿਗਾਜੀਜੇ
ਨਾ॥ ਆਏਪਦਪੰਕਜਕੀਸਰਨਸੁਨਾਥਹਮਭੁਜਤਯੁਗੀਸੁਪ
ਦਤੇਰੇਤਵਭੀਜਿਨਾ॥ ੩॥ ਆਗਿਆਨਸਿੰਧਭਾਰੋਜਿਮਤੋਰਮੈ
ਸੁਖਰੋਪੁਭਭਾਖਯੋਨਰੇਸਬਾਤਸੇਈਸੁਖਕਾਹੀਯੋ॥ ਸੁਨਿਕੈ

ਸੁਬਾਤ ਕ੍ਰਾਤ ਭਏ ਪੁਲਕਾਤ ਹਰਿ ਜਾਹਿ ਕੀ ਸਰੰ ਨਉ ਮਾਦੁ ਖਪੁੰਜ
ਹਾਰਿ ਯੋ ਕੀ ਨੇਹੈ ਬਖਾਨ ਰਾਮ ਗਿਯਾਨ ਹੀ ਆਗਿਆ ਨਹੈ ਅੰਤ
ਨਹਿ ਕੋਈ ਜੇਈ ਬੇਦ ਕੈ ਉਚਾਰਿ ਯੋ ਰੂਪ ਪਾਲ ਜੇਈ ਜੇਈ ਰਏ
ਹੈ ਬਿਸਾਲ ਜਗਤਿ ਨ ਕੇਭਵਾਨੀ ਗਾਮ ਭੂਖਨ ਸੁਧਾਰਿ ਯੋ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗਾਮੇਵਾਚਾ ਕਾ ਬਿਤੁ ॥ ੧ ॥ ਵਰਣ ਸੁਆਸੁ ਮਕੀ ਕਹੇ ਕਿ
ਤ ਜੇਈ ਸੁਤ ਆਦਿ ਮੈ ਸੁਕਰੇ ਕ੍ਰਾਤ ਸੇਈ ਮਨ ਲਾਇ ਕੈ ਪਾਪ ਮ
ਲ ਪੋਇ ਜਬ ਸੁਧ ਮਨ ਹੋਇ ਤਬ ਤਜੈ ਕਿਤ ਸੇਈ ਚਾਰ ਸਾਧਨ ਕੇ
ਪਾਇ ਕੈ ਗੁਰ ਕੀ ਸਰੰ ਨਿਜਾਇ ਆਤਮ ਕੋ ਗਿਯਾਨ ਪਾਇ ਭਜੇ
ਪਦ ਪੰਕਜ ਸੁਮਾਨ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਗਿਆਨ ਕੋ ਉਪਾਇ ਪੁਨਿ ਗਿ
ਆਨ ਸੁਖ ਦਾਇ ਸਭ ਬੇਦ ਨ ਕੇ ਸਾਰ ਤਵ ਕਹੈ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ॥ ੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ੧ ॥ ਆਦਰ ਸਾਹਿਤ ਕ੍ਰਿਯਾ ਹੈ ਜੇਈ ਜਗਾਮੇਤਨੁ
ਉਪਜਾਵੈ ਸੇਈ ॥ ਪੁਨਿ ਤਨ ਮੈ ਨਹੁ ਰਾਗੁ ਸੁਧਾਰੇ ॥ ਰਾਏ ਪ੍ਰਯਾਪ੍ਰੇ
ਯ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ੨ ॥ ਧਰਮਾ ਧਰਮ ਰਾਹਿ ਤੇ ਹੋਈ ॥ ਬਹੁ ਰਤਨੁ ਉਪ
ਜਾਵੈ ਸੇਈ ॥ ਬਹੁ ਗਕ੍ਰਿਯਾਇ ਮਚੰਕ੍ਰ ਸਮਾਨਾ ॥ ਭਾਖਯੋ ਲਖ
ਮਣ ਭਵਹਮ ਹਾਨਾ ॥ ੩ ॥ ਮੂਲ ਸੁਯੋਕੈ ਹੈ ਆਗਿਆ ਨਾ ॥ ਤਾਹੀ
ਕੋ ਅਬ ਕੀਜੈ ਹਾਨਾ ॥ ਆਗਿਯਾਨ ਨਾ ਸਜੈ ਕੀ ਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਰਾਮੇਵ ਦ
ਯਾਤੁ ਰਪਛਾਨਾ ॥ ੪ ॥ ਆਗਿਯਾਨ ਜੇ ਨਿਕਰ ਮਹੈ ਜੇਈ ॥ ਸਹਿ ਆਗਿਆ ਨ ਬਿ
ਨਾਸ ਕਤੇਈ ॥ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ਜੇ ਨਿਵਸਤੁ ਜਗਤ ਰਜੇਤੀ ॥ ਹੈ ਆਗਿਆ ਨਾਨੀ
ਸਭ ਤੇਤੀ ॥ ੫ ॥ ਵੇਦ ਜਾਤੁ ਈਜਿ ਨਿ ਆਗਿਆ ਨਾ ਸੋ ਕੈ ਸੋ ਤਿਹ ਕਰਹੈ ਹਨਾ ॥

ਉਤਰਾ ॥ ੧ ॥ ਜੇਨ ਜਨ ਕਭਾ ਵਹੈ ਜੇਈ ॥ ਨਹਿ ਆਨਾ ਸਕਹੈ ਸੇਈ
੧੦ ॥ ਵੇਰੋ ਪੀਹੋਇ ਜਗਤ ਮੈ ਜੇਤੋ ॥ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸ ਕਸਗ ਲੋਤੇਤੋ
॥ ਆਗਿਨੀ ਦਹਾਰੈ ਜੇ ਨਿਜ ਗਾਮੇ ਹੈ ॥ ਤਾਹੀ ਕੋ ਪੁਨਿ ਉਲਟੀ ਰਹੈ ॥
੧੧ ॥ ਕਾਰਿ ਕਟਿਆਇ ਬਹੁ ਦਿਸ੍ਰਾਂਤਾ ॥ ਯਾਹਿ ਬਿਖੈ ਬੁਧ ਕਹੈ ਏ
ਕੰਤਾ ॥ ਆਗਿਆ ਨਾ ਵੇਰੋ ਪੀਵੇਦ ਜਾਹੈ ॥ ਯਾਹੀ ਤੇਤਾ ਕੋ ਪੁਨਿ ਰ

੪੨੬
੧੨੧

੧੨੧॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਨਹਿਅਗਿਆਨਨਿਵਾਰੇ॥ ਨਾਹਿਰਾਗਕੋਮੂਲ
 ਉਖਾਰੇ॥ ਤਾਂਤੇਕਰਮਸਦੇਖਸੁਹੋਈ॥ ਪੁਨਿਸੰਸਾਰਉਪਾਵੇਸੇ
 ਈ॥ ੧੩॥ ਤਾਂਤੇਜੇਨਰੁਬੁਧਿਉਦਾਗਾਕਰੇਨਿਰੰਤਰਾਗਿਆਨ
 ਬਿਰਾਗਾਕਰਮਨਕੋਉਰਸਾਪਨਮਾਨਾਲਖਮਦਸੰਕਾਰਤਬ
 ਖਾਨ॥ ੧੪॥ ਨਨੁ॥ ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਬੈਦਬਖਾਨੀਜੋਈ॥ ਗਵਿ
 ਦਯਾਸਮਸਾਪਨਪੁਨਿਸੋਈ॥ ਪੁਰਖਾਰਥਸਾਪਨਤਾਂਉਰਮਾ
 ਨਾਬੈਦਸੁਮੁਖਤੇਕਰੇਬਖਾਨ॥ ੧੫॥ ਕਰਤਬਖਾਹੈਪ੍ਰਾਣੀਕੋ
 ਸੋਈ॥ ਬਿਪਿਸੇਬੈਦਬਖਾਨੀਜੋਈ॥ ਗਵਿਦਯਾਸੰਗਿਸਹਾਇ
 ਤਪਾਵੇ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਗਿਆਨਮਿਲਮੋਖਉਪਾਵੇ॥ ੧੬॥ ॥
 ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਦੋਛਰਵੰਤਾਵਿਹੰਗਜੋਜਿਉਨਤਿਭੀਤਰਜਾਇ
 ॥ ਗਿਆਨਕਰਮਾਤਿਮਹੀ॥ ਮਿਲੇਲੇਵੇਮੋਖਉਪਾਇ॥ ੧੭॥
 ਚੋਪਈ॥ ॥ ਕਰਮਨਕੋਯੋਦੇਵੇਡਾਗਾ॥ ਸੁਤਿਕਰੇਤਿਹੰਦੇਖ
 ਉਚਾਰਾ॥ ਆਗਿਨਹੋਤ੍ਰਕੋਤਿਆਗੇਜੋਈ॥ ਵੀਰਹਾਰੇਵਨਕੋਰੋ
 ਈ॥ ੧੮॥ ਤਾਂਤੇਹੋਇਮੁਮੋਖੀਜੋਈ॥ ਕਰਮਨਿਰੰਤਰਕਰੇਸੁ
 ਸੋਈ॥ ਕਰਣਾਸਿੰਧਰਾਮਉਦਾਗਾ॥ ਉਤਰਯਾਕੋਕਰੇਉਚਾਰਾ॥
 ੧੯॥ ਆਹਿਸੁਤੰਤਰਾਬੈਦਯਾਭ੍ਰਾਤਾ॥ ਨਿਸਚਲਕਾਰਯਕਰੇਬਿ
 ਖਯਾਤਾ॥ ਗਵਿਦਯਾਅਹੇਸੁਤੰਤਰਜੋਈ॥ ਮਨਕਰਕਿਚਤਚਹੋ
 ਨਸੋਈ॥ ੨੦॥ ਨਨੁ॥ ॥ ਨਿਸਚਲਕਾਰਯਜਿਉਕਤਅ
 ਹੋ॥ ਕਾਰਕੋਛਲਹਿਤਵਹੁਚਹੋ॥ ਤਿਉਵਿਦਯਾਜਗਤੀਤਰ
 ਜੋਈ॥ ਚਾਹੋਕਰਮਮੁਕਤਿਹਿਤਸੋਈ॥ ੨੧॥ ਕੇਚਿਤਮੋਸੇਕ
 ਰੇਬਖਾਨਾ॥ ਸੋਅਸੰਤਉਰਲਖਮਦਜਾਨਾ॥ ਗਵਿਤਰਕਵਾਦੀਇ
 ਮਭਾਖੇਜੋਈ॥ ਝਿਸੁਵਿਰੋਪਬਨੇਨਹਿਜੋਈ॥ ੨੨॥ ਤਨੁਆਤਿ
 ਮਾਨਪ੍ਰਥਮਨਰੂਪਾਰੋ॥ ਪਾਛੇਯਾਗਹੋ॥ ਅਬਿਸਥਾਰੋ॥ ਗਤਿਹੋ
 ਕਾਰਹੋਇਨਰਜੋਈ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਵਿਦਯਾਤਾਹਿਪੁਨਿਹੋਈ॥ ੨੩॥

॥ ਵਿਸੁਧਾ ਵਿਗਯਾਨ ਸੁਜਾਤੇ ਹੋਈ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਬਿਜਰੇ ਕੋਈ ॥
॥ ਰਹਮਤ ਬ੍ਰਿਤ ਵਾਕ ਜੋ ਜਨੇ ॥ ਆਤਮਾ ਵਿਦਯਾ ਸੋ ਸੁਤਿ ਭਨੇ ॥ ੨੪ ॥
॥ ਪ੍ਰਯਾਨ ਅਨੁਯਾਜ ਸੁ ਕਰਕ ਜੇਈ ॥ ਕਰਮ ਜਨਮਾਹਿਤ ਚਹੇਤੇ ॥
ਈ ॥ ਵਿਦਯਾ ਨਿਖਲ ਸੁਕਾਰ ਕਮਾਰੇ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੁਪੀਕਰਮ ਸਭ ॥
ਭਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥ ਸਮੁਚੈ ਵਿਦਯਾ ਕਰਮ ਨ ਕੋਰੇ ॥ ਤੇ ਜਤਿ ਮਗਜਿ ਉਠਿ ॥
ਰਮੇ ਹੋਰੇ ॥ ਆਤਮਾ ਅਨੁਸੰਪਨ ਪਗਾਇਣਾ ॥ ਏਹੈ ਫੈ ਬਿਖੇਤ ਜੈ ਦੁ ॥
ਖਦਾਇਣਾ ॥ ੨੬ ॥ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥ ਜਿ ਲੋਕਾਤਮ ਬੁਧੈ ॥
ਮਾਯਾ ਕਰਤ ਨ ਮਾਹਿ ॥ ਤੋ ਲੋਕਰਮ ਬਖਲੈ ਵਿਪਵਤ ਨਿਗ ॥
ਮਸੁਰਾਹਿ ॥ ੨੭ ॥ ਜਨੇ ਤਿਨੇ ਤਿਯਾਹਿ ਵਾਕ ਕਰਨਿ ਖਲ ਨਿਖੇ ॥
ਪੇਜੇ ਈਜਾਨ ਪਗਤਮ ਤੋਤੁ ਉਰਤ ਜੇ ਫਿਯਾ ਸਭ ਕੋਇ ॥ ੨੮ ॥
॥ ਰੇ ਵਪਰਾਤਮ ਜੀਵ ਕਾ ਭੇਦ ਕਜੇ ਵਿਗਯਾਨ ॥ ਜਿ ਆਤਮਾ ॥
ਹਿ ਹੋਇ ਨਰੁਨੀ ਕੇ ਭਾਸੁ ਰਾਨਾ ॥ ੨੯ ॥ ਹੋਵੈ ਮਾਯਾ ਲੀਨ ਤਬ ॥
ਬੇਗਸ ਕਾਰ ਕਰ ਸੋਇ ॥ ਆਤਮਾ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਭਾਖੀ ਕਰਨੇ ਜੇ ॥
ਇ ॥ ੩੦ ॥ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਜੋ ਹਟੀ ਨਿਖਲ ਆਦਿਯਾ ਬੀਰੀ ॥
ਕੈ ਸੇ ਕਾਰਯ ਕਾਰਣੀ ਹੋਵੈ ਬਹੁਰ ਸੁਪੀਰੀ ॥ ੩੧ ॥ ਵਿਗਿਆਨ ॥
ਅਦੁਤੀ ਸੁਆਮਲ ਪੁਨਿ ਭਾਖਯੋ ਆਤਮ ਸੋਇ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਬਹੁਰਾ ॥
ਵਿਦਯਾ ਕੈ ਸੇ ਲਖ ਮਣ ਹੋਇ ॥ ੩੨ ॥ ਨਸੁਰਈ ਉਪਜੇ ਨਹੀ ॥
ਬਹੁਰਿ ਆਵਿਦਯਾ ਬੀਰੀ ॥ ਮੇਕਰਤਾਯਾਹਿ ਮਤਿ ਕਹੈ ਕੈ ਸੇ ਹੋਵੈ ॥
ਪੀਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਹੈ ਸੁਤਿ ਤਗਾ ਵਿਦਯਾ ਚਹੇਨ ਆਨਾ ॥ ਮੇ ॥
ਖਉ ਪਾਏ ਕੇ ਵਲਾ ਬਿਪ ਕਰੇ ਸਭ ਹਾਨਾ ॥ ੩੪ ॥ ਆਦਰਸਹਿ ॥
ਤਸੁ ਬੈਤਰੀ ਸੁਰਤਿ ਕਹੈ ਸਿਨਿਆਸਾ ॥ ਨਿਖਲ ਕਰਮ ਕੋਤਿਆ ॥
ਗਕਰ ਪਰੇ ਗਿਆਨ ਉਰਾਸਾ ॥ ੩੫ ॥ ਵਾਜਿ ਸਨੇਹੀ ਸੁਤਿ ਪੁ ॥
ਨਿਮੈ ਸੇ ਕਰੇ ਬਖਾਨਾ ॥ ਤਾਰੇ ਕਰਮ ਨ ਮੇਖਾਹਿ ਤਗਿਆਨ ਏਕਪ ॥
ਹਿਚਾਨਾ ॥ ੩੬ ॥ ਵਿਦਯਾ ਕੇ ਸਮਯਾਗ ਕੋਤੈ ਮੁਖ ਕੀਨ ਬਖਨ

॥ ਨਾਹਿਤਿ ਸ੍ਵਾਂਤਸੁ ਭਾਖਯੋ ਤਾਮੈ ਕੋਊ ਸਮਾਨ ॥ ੩੭ ॥ ਬਹੁ ਕਾਰਕਫ
ਲੁ ਰੇਦੈ ਯਾ ਬਿਧ ਯਾਗੁ ਹੋਇ ॥ ਬੰਨਕਾਰਕਫਲਏ ਕਹੈ ਗਿਆ
ਨਾਵਿਲਖਣ ਸੋਇ ॥ ੩੮ ॥ ਕਰਮਤਿਆਗ ਨਮਾਹਿ ਸੁਨਿ ਪਾਪਕ
ਹਯੋ ਸੁਤ ਜੋਇ ॥ ਸੋ ਅਗਿਆਨੀ ਮੁਢ ਕੋ ਗਿਆਨੀ ਕਿਨ ਹਿ ਹੋਇ ॥
੩੯ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਆਨਤਮੈ ਆਤਮ ਮਤਿ ਜੋਇ ॥ ਹੈ ਪ੍ਰ
ਸਿੰਧ ਆਗਿ ਕੋ ਸੋਇ ॥ ਤਤੁ ਗਿਆਨੀ ਰਵੈ ਜੇ ਤੇ ॥ ਸਿਪਖੇ ਅਸਿਗਾ ॥
ਤਮੁ ਤੇ ॥ ੪੦ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨਿਖਲਤਿ ਆਗੇ ॥ ਤਤੁ ਗਿਆਨੀ
ਜੇਵਡ ਭਾਗੇ ॥ ਕਰਮ ਬਿਧ ਪਾਨ ਕਹੈ ਸੁਤ ਜੇਈ ॥ ਹੈ ਅਗਿਆਨੀ ਜ
ਨ ਪ੍ਰਤਿ ਤੇਈ ॥ ੪੧ ॥ ਤਤੁ ਮਸੀਯ ਹਵਾ ਕਉ ਦਾਰੇ ॥ ਮੁਖੁ ਖੁਤਿ ਹਸ
ਰਧਾਉ ਰਧਾਰੇ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਨੇ ਬਚ ਬੇਦਾ ॥ ਜੀਵ ਪਰਾਤਮ ਲਖੇ
ਅਰੇਵ ॥ ੪੨ ॥ ਮੇਰ ਸਮਾਨ ਅਕਿ ਪਸੁ ਹੋਈ ॥ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਦੁਖਲ
ਹੈ ਨ ਕੋਈ ॥ ਤਤੁ ਪਦ ਕੇ ਅਰਥ ਸੁਝੇਈ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਪਛਾਨੇ ਸਮਕਰ ਸੋਈ ॥ ੪੩
॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥ ਵਾਕ ਅਰਥ ਕੋ ਗਮਨ ਜੇ ਤੇ ਹੋਵੇ ਪੀਠ ॥ ਤਤੁ ਪਦ
ਕੇ ਅਰਥ ਹੈ ਜੀਵ ਪਰਾਤਮ ਬੀਗ ॥ ੪੪ ॥ ਅਸੀ ਪਦਾਰਥ ਏਕਤਾ ਦੇ
ਨੇ ਕੀਮਤ ਚਾਨਾ ॥ ਪਿਖੇ ਪਰਾਤਮ ਏਕਤਾ ਹੋਹਿ ਬਿਧ ਸਤੁ ਹਾਨ ॥ ੪੫ ॥ ਜੀ
ਵ ਪਰਾਤਮ ਮਾਹਿ ਜੋ ਪ੍ਰਤਿਕ ਪਰੋਖ ਵਿਰੋਧਾ ॥ ਤਾਤ ਜਿਲਖੇ ਚਿਦੇ ਕਰਸੁ
ਕਰੇ ਰਲੀ ਬਿਧ ਸੋਧ ॥ ੪੬ ॥ ਤਤੁ ਪਦ ਕੇ ਅਰਥ ਮੇ ਕਰੇ ਲਖਣਾ ਬੀਗ
ਲਖੇ ਚਿਦਾਤਮ ਏਕਰ ਸੋਹਿ ॥ ਅਦੁਤੀ ਸੁਪੀਗ ॥ ੪੭ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥
ਲਖਣਾ ਬੀਗ ਕੋ ਨ ਭਗਵਨ ॥ ਜਾਤੇ ਲਖਣਾ ਕਰੇ ਬਖਾਨਾ ॥ ਤਾਤ ਪਰਯਾ
ਬਨੇ ਨੇ ਜੋਈ ॥ ਲਖਣ ਬੀਗ ਪਛਾਨੇ ਸੋਈ ॥ ੪੮ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ॥
ਅਕਾਂਖਾ ਪੁਨਿਯੋਗਤਾ ਸਿਨਿ ਪਾਨਿ ਪਾਹਿ ਚਾਨਾ ॥ ਤਾਤ ਪਰਯਾ ਚੋਥੋ ਮਿ
ਲੈ ਤੋ ਹੋਵੈ ਸਾ ਬਤਾਇਆਨਾ ॥ ੪੯ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥ ਵਾਕ ਮਾਹਿ ਪਦ
ਯੇ ਜੇ ਤੇ ॥ ਪਰਸਪਰਿ ਵਹ ਚਹੇ ਤੇ ॥ ਤਾਂ ਬੰਨ ਅਰਥ ਜਨਾਵੇ ਨਹੀ ॥ ਯਹੀ ਅ
ਕਾਂਖਾ ਹੈ ਪਦਮਾਹੀ ॥ ੫੦ ॥ ਜਿਉ ਕੋ ਪਦਿ ਪਦ ਮੁਖੇ ਲਾਏ ॥ ਆਨਯਨ

ਹਿਤਿਨਸੀਗਿਮਿਲਾਏਤੋਕਛੁਮਰਥਜਨਾਵੈਨਾਹੀ।ਤਾਂਤੇਤਾਂ
ਹਿਚਹੋਉਰਮਾਹੀ॥੫੧॥ਯਾਬਿਪਏਕਪਦਾਰਥਜੇਈ॥ਦੁਤੀ
ਯਪਦਾਰਥਚਹੋਸੇਈ॥ਜਾਬਿਨਅਰਥਨਾਅਪਨੋਹੋਈ॥ਤਾਪਦ
ਕੋਪਦਚਹੋਸੇਈ॥੫੨॥ਪੁਰਖਮਹੀਰੁਹੁਨਹਿਪਰਮਾਨਾਬਿਨ
ਅਕਾਖੁਕੀਨਬਖਾਨਾਅਰਥਅਬਾਪਪ੍ਰਮੇਜੇਈ॥ਕਹੋਯੋਰਿ
ਤਕੋਵਿਦਸੇਈ॥੫੩॥ਨੀਰਸਿਚਤੁਯਹਪਰਮਾਨਾਅਰਥਅ
ਬਾਪਯਮਾਹਿਮੇਸ਼ਾਨਾਅਗਿਨਸਿਚਤੁਕੋਇਨਮਾਨੇ॥ਅਰ
ਥਬਾਪਯਮਾਹਿਪਛਨੇ॥੫੪॥ਆਵਿਲਿਬਨਪਦਭਾਖਨਜੇ
ਈ॥ਸਿਨਿਪਕਹੋਮਨੀਖੀਸੇਈ॥ਘਟਮਾਨਯਯਹਵਾਕਪ੍ਰਮਾ
ਨਾ॥ਸਿਨਿਪਪਦਮੁਖਕੀਨਬਖਾਨਾ॥੫੫॥ਪ੍ਰਥਮੇਪਰਰਨਰ
ਘਟਯਹਆਖੇ॥ਦੁਤੀਯਪਰਰਮੁਖਆਨਯਭਾਖੇ॥ਤੋਨਹਿ
ਹੋਇਵਾਕਪ੍ਰਮਾਨਾ॥ਸਿਨਿਪਭਈਸੁਜਾਤੇਹਾਨਾ॥੫੬॥ਤਤਪ੍ਰਤੀ
ਤਕਰਭਾਖਨਜੇਈ॥ਤਾਤਪਰਯਾਇਹਭਾਖਯੋਸੇਈ॥ਕੇਚਿਤ
ਮੇਸੇਕਰੇਉਚਾਰਾ॥ਕਹੋਬਿਦਾਂਤੀਅੰਰਪ੍ਰਕਾਸ਼॥੫੭॥ਪਰਸਪ
ਰਾਹਿਜਿਗ੍ਰਾਸਾਜੇਈ॥ਤਾਹਿਵੇਖਤੁਯੋਗਪੁਨਿਹੋਈ॥ਯਹ
ਪਦਅਰਥਕਾਂਖੁਹਯੋਸਾਬਦਬੋਧਤਾਹਿਤੇਪਯੋ॥੫੮॥ਕਿ
ਯਸੁਵਦੁਹੋਇਨਰਜਬਹੀ॥ਕਾਰਕਸੁਵਦੁਚਾਹਿਪੁਨਿਤਬ
ਹੀ॥ਤਾਤਪਰਯਕੋਵਿਖੇਸੁਜੇਈ॥ਤਾਕੋਬਾਪੁਨਜਾਮੇਹੋਈ॥
੫੯॥ਯਹੀਯੋਗਤਾਕੋਰਬਖਾਨਾ॥ਜਾਕੇਲਖੇਹੋਇਨਰਗਿਆ
ਨਾ॥ਪਦਜੋਨਪਦਅਰਥਗਿਆਨਾ॥ਅਵਿਦਪਾਨਨਰਹੋਇ
ਸੁਭਲਾ॥੬੦॥ਯਹੀਅਸਤੀਕਰੇਉਚਾਰਾ॥ਤਾਤਪਰਯਮਿਲ
ਕਾਰਣਚਾਰਾ॥ ਨਨੁ॥ ॥ਤਤਪ੍ਰਤੀਤਕਰਭਾਖਨਜੇ
ਈ॥ਜੇਪੁਨਿਤਾਤਪਰਯਯਹੋਈ॥੬੧॥ਸੁਕਆਪੀਤਿਤ
ਪਾਠਨਮਾਹੀ॥ਸਾਬਦਬੋਧਹੋਇਨਰਨਾਹੀ॥ਯਹੀਸੁਦੁਖ

੪੩੦
੧੧੫

ਨਮਨਮੇਧਾਗਾ ਕਹੈ ਬੇਦਾਤੀ ਔਰ ਉਚਾਰਾ ॥੬੨॥ ਦੇਹਰ
॥ਤਤਪ੍ਰਤੀਤ ਕੇ ਜਨਨ ਕੀਆਹਿ ਯੋਗਤਾ ਜੋਇ ॥ਤਤਪਰਯ
ਪੁਨਿਵਾਕ ਮੇਕਹੈ ਬੇਦਾਤੀ ਸੋਇ ॥੬੩॥ ਚੋਪਈ ॥
ਯਾਕਰ ਪਦ ਕੋ ਅਰਥਾ ਬਿਚਾਰੇ ॥ਬਹੁਰੇਵਾਕ ਅਰਥ ਨਿਰਪ
ਰੇ ॥ਵਰਣ ਸੰਬੁਧ ਪਦ ਕਰੇ ਬਖਾਨਾ ॥ਪਦ ਸੰਬੁਧ ਪੁਨਿਵਾਕ
ਪਛਾਨ ॥੬੪॥ ਪਦ ਕੋ ਮਾਹਿ ਬ੍ਰਿਤ ਦੇ ਅਹੇ ॥ਸਕਿਤ ਲਖ
ਣਾ ਨਾਮ ਸੋ ਕਹੇ ॥ਕਰ ਸਿਖੇ ਪਜੇ ਕਰੇ ਉਚਾਰਾ ॥ਸਕਤਿ ਅਹੇ
ਪੁਨਿਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥੬੫॥ ਯੋਗ ਏਕ ਰੂਢੀ ਪੁਨਿਦ੍ਵੀਤੀ ॥ਯੋ
ਗਬੁਢ ਭਾਖਯੋ ਸੁਤੀ ਜੀ ॥ਅਵੈਵ ਸਕਿਤਿ ਪਦ ਭੀਤਰ ਜੇਈ
॥ਯੋਗਾ ਕਹੇ ਸੁਕੋਵਿਦ ਸੋਈ ॥੬੬॥ ਸਮੁਦਾਇ ਸਕਿਤਿ ਸੁਰੂ
ਢ ਬਖਾਨੇ ॥ਉਭੈ ਸਰੂਪਤੀ ਸਰੀਆਨੇ ॥ਅਵੈਵ ਸਕਤਿ ਪੰ
ਕਜ ਪਦ ਗਹੈ ॥ਪੰਕਜ ਨੀਕਰਤਾਂ ਕੋ ਕਹੇ ॥੬੭॥ ਸਮੁਦਾ
ਇ ਸਕਤਿ ਕਰ ਪਦ ਮਜਨਾਵੈ ॥ਸਭੁ ਲੋਕਨ ਕੇ ਮਨੁ ਮੇਆ
ਵੈ ॥ਉਭੈ ਸਕਿਤਿ ਨ ਕੀਹੈ ਜੋਈ ॥ਪਦ ਮਮਾਹਿ ਪ੍ਰਗਟੀ
ਜਗਹੋਈ ॥੬੮॥ ਦੋਨੋ ਮੇਰੂ ਢੀਹੈ ਜੋਈ ॥ਅਤਿ ਸੈਬਲੀ
ਪਛਾਨੈ ਸੋਈ ॥ਯਾ ਬਿਪਿ ਸਕਿਤਿ ਭੁਲੇ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥ਬਹੁਰਲ
ਖਣਾ ਕਰੇ ਬਿਚਾਰਾ ॥੬੯॥ ਨਨੁ ॥ ਅੰਸਾ ਬਿਕਾਰ
ਜੀਵ ਕੇ ਮਾਨਾ ॥ਵਾਕ ਅਰਥ ਕੋਹੈ ਵੈਗਿਆਨਾ ॥ਨਾਮੇ ਦੁਖਨਥ
ਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ਅਰਯ ਜਨ ਜਗ ਕਰੇ ਉਚਾਰਾ ॥੭੦॥ ॥ਕਾਬਿ
ਵਾਚਾ ਦੇਹਰਾ ॥ ਅਮੋਖ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ ਮੇਭਾਖੇ ਮੇ ॥ਬਿ
ਸਥਾਰਾ ॥ਯਾਹਿ ਪੰਥ ਮੇ ਦੁਖਨਥਾਂ ਮੇਲੇ ਹੁਨਿਹਾਰਾ ॥੭੧॥
ਚੋਪਈ ॥ ॥ਤਾਂ ਤੇ ਲੱਖਣਾ ਯਾਕੇ ਮਾਹੀ ॥ਔਰ ਪ੍ਰ
ਕਾਰ ਬਨੇ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥ਸਕਤਿ ਸਬੰਧ ਲਖਣਾ ਜੋਈ ॥ਆਈਇ
ਹਾ ਅਵਸਕ ਸੋਈ ॥੭੨॥ ਏਕਾਤਿ ਮਕਰਜ ਹਤੀਹੋਈ ॥

ਗੰਗਾਘੋਖਸਮਾਨਨਸੋਈ। ਵਾਰਨਾਮਾਹਿਵਿਰੋਧਸੁਜਾਤੋ।
ਬਨੇਅਜਹਤੀਨਾਹੀਤਾਤੋ॥੭੩॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਕਉਮ
ਨਤੇਦਾਧਿਰਾਖਨੇਸੋਟੇਪਾਵਤਆਹਿ। ਅਜਹਤੀਯਾਸਮਨਾ
ਹੈਮਹਾਂਵਾਕਕੇਮਾਂਹਿ॥੭੪॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਭੁਗਤਿ
ਆਗਲਖਣਾਜੋਈ। ਸੋਯੀਦੇਵਦਤਵਸੋਈ। ਰਤ੍ਨਪਦਮੇਜੋ
ਵੈਸੋਈ। ਗੋਦਖਨਯਾਮੇਆਵਤਕੋਈ॥੭੫॥ ਆਇਆਦੇਹ
ਉਪਾਧਸੁਦੇਈ। ਤਜੇਲਖੇਇਕਦੇਤਨਸੋਈ। ਭੂਮਾਦਿਕਪੰ
ਚੀਕ੍ਰਿਤਭੂਤਾਤਾਹੀਤੇਜੋਭਯੋਪਸੂਤਾ॥੭੬॥ ਪੂਰਬਕਰਮਨ
ਕੋਫਲਜੋਈ। ਸੁਖਦੁਖਹੋਇਹਾਂਪੁਨਿਸੋਈ। ਭਿਗਾਲ
ਯਤਨੁਜਾਨੇਬੀਗਾ। ਆਦਿਅੰਤਿਵਤਅਹੇਸਰੀਗਾ॥੭੭॥ ਕ
ਰਮਨਤੇਉਪਜਯੋਤਨੁਜੋਈ। ਬੂਲਉਪਾਧਆਤਮਕੀਸੋਈ।
ਮਨੋਬੁਧਿਦਸਾਇਵੀਜੋਈ। ਪੰਚਪਾਣਸੁਖਮਤਨੁਹੋਈ।
੭੮॥ ਸੁਖਦੁਖਕੋਸਾਪਨਹੈਜੋਈ। ਭੁਗਤਾਕੋਪੁਨਿਹੈਵੈਸੋਈ
॥ਆਤਮਕੋਯਹਦੁਤੀਸਰੀਗਾ। ਕ੍ਰਾਂਤਬਖਾਨੇਕੋਵਿਦਧੀਗਾ।
੭੯॥ ਆਨਾਦਿਆਵਿਦਯਾਹਯੋਜੋਈ। ਕਾਰਣਦੇਹਬਖਾਨੀਸੋ
ਈ। ਉਪਾਧਿਭੇਦਤੇਅਹੇਨਿਆਰੇ। ਆਤਮਕੋਉਰਅੰਤਰਧ
ਰੇ॥੮੦॥ ਕਸਨਮਾਹੇਆਤਮਾਜੋਈ। ਭਾਸੇਤਦਾਕਾਰਪੁਨਿਸੋ
ਈ। ਸਫਟਕਮਣੀਜਿਉਫੂਲਨਸੀਗਾ। ਗੁਮੇਫੂਲਸਮਾਨ
ਸੁਰਗਾ॥੮੧॥ ਅਸਿਗਰੂਪਅਜਮਾਏਜੋਈ। ਕਗਬਿਚਾਰਲ
ਖੇਪੁਨਿਸੋਈ। ਤ੍ਰਿਪਾਥੁਪਿਕੀਬ੍ਰਿਤਪਛੋਨੇ। ਜਾਗ੍ਰਤਸੁਪ
ਨਸਖਪਤਿਮਾਨੇ॥੮੨॥ ਸਾਂਤਕਰਾਜਸਤਾਂਮਸਜੋਈ। ਤੀਨ
ਗੁਣਤੇਉਪਜੀਸੋਈ। ਗੰਨਿਆਪਸੰਮੇਬਿਭਿਚਾਰੀ। ਮਿਥ
ਯਾਤਾਂਤੇਕ੍ਰਾਂਤਨਿਹਾਹੀ॥੮੩॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਨਿਤਪਰਮੇ
ਸੁਰਬ੍ਰਹਮਜੋਸਿਵਕੇਵਲਪੁਨਿਜੋਈ। ਬਾਧਆਵਿਧਿਪਹਿ

ਚਾਨੀਯੇਉਰਮੈਲਖਮਣਸੋਇ॥ ੮੫॥ ਤਨੁਇੰਦ੍ਰੀਮਨੁਪ੍ਰਾਣ
 ਚਿਤਮਿਲੇਜਬੈਆਗਿਆਨਾਤਬਲੇਕਨਕੀਮਤਿਬਿਖੈਹੋਇ
 ਜਗਤਕੇਭਾਨਾ॥ ੮੫॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਤਮੋਮੁਲਾਬ੍ਰਿਤਹਯੈ
 ਜੋਈ॥ ਆਗਿਆਨਾਚਿਹਨਪਹਿਚਾਨੇਸੋਈ॥ ਜੋਲੋਹੈਵਹੁ
 ਬ੍ਰਿਤਾਬਿਕਾਰਾ॥ ਤੋਲੋਉਪਜੇਸਰੂਪਸਾਗਾ॥ ੮੬॥ ਨੇਤਿਨੇ
 ਤਿਪਰਮਾਨਨਪਾਇ॥ ਕਰੇਨਿਖੇਪਭੁਲੇਮਨੁਲਾਇ॥ ਚਿਦ
 ਘਨਅੰਮ੍ਰਿਤੁਹੈਪੁਨਿਜੋਈ॥ ਸੁਦਨਕਰੇਰਿਦੇਕਰਸੋਈ॥ ੮੭॥
 ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਤਜੇਨਿਖਲਸਿਸਾਕਕੋਕਰੇਨਹੀ
 ਗਤਿਸੋਈ॥ ਜਿਉਨਲੀਯੇਰਸਪਾਨਕਗਤਿਆਗਤਹੈਫ
 ਲਲੋਈ॥ ੮੮॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ ਨਪ੍ਰੇਯਤੇਨਜਾਯ
 ਤੇਨਖੀਯਤੇਨਬਾਧਹੈ॥ ਆਧਿਕਰੂਪਸਰਬਤੇਸੁਆਤਮਾਅਗ
 ਧਹੈ॥ ਸੁਖੀਪ੍ਰਕਾਸਹੈਸਦਾਸੁਖਸਰੂਪਜਾਨਿਯੋ॥ ਅਹੇਸੁਸ
 ਰਬਡੋਰਮੇਅਦੈਤਰੂਪਭਾਨਿਯੋ॥ ੮੯॥ ਸਇਸੇਸੁਗਿਆਨ
 ਸੁਖਮੈਪਰੇਸਰੂਪਪਾਵਨੇ॥ ਕਥਿਜਗਤਦੁਖਮੈਪਿਖੇਨਿਹਾ
 ਰਭਾਵਨੇ॥ ਆਗਿਆਨਾਪਿਆਸਤੇਲਖੇਸੁਗਿਆਨਹੋਇਹੈ
 ਜਬੈ॥ ਖਿਣੇਕਮਾਹਿਸਰਬਸੋਵਿਲੀਨਹੋਇਹੈਤਬੈ॥ ੯੦॥
 ਆਗਿਆਨਕੇਅਪਿਨਿਪਿਆਸਹੋਇਹੈਸੁਨਯਥਾ॥ ਸੋਮੇਖਪ
 ਥਮੈਕਹੀ॥ ਬਿਥਾਰਕੈਸਤਾਕਥਾ॥ ਕ੍ਰਮਾਤਮੈਰਖੈਰਮੇਜੁਹੋਇ
 ਕੈਰਿਖਾਇਹੈ॥ ਆਧਿਯਾਸਰੂਪਕੋਵਿਦੋਇਸੋਜਗਤਗਾਇ
 ਹੈ॥ ੯੧॥ ਅਸਰਪਰੂਪਰੋਜਮੈਯਥਾਅਹੀਵਿਭਾਸਹੈ॥ ਜ
 ਗਤਏਪਰੇਸਮੇਤਥਾਸੁਕ੍ਰਾਤਭਾਸਹੈ॥ ਵਿਕਲਪਮਾਇਆਬਿ
 ਨਾਚਿਦਾਤਮਾਬਖਾਸਿਯਾ॥ ਅਹੀਧਿਯਾਸਤਾਹਿਮੈਭਯੋਸੁ
 ਆਦਿਮਾਨੀਯੋ॥ ੯੨॥ ਆਧਿਯਾਸਮਿਥਾਸਤੋਪਰੇਸਬ੍ਰਹ
 ਮਕਾਰਣੇ॥ ਸਿਵੇਸੁਕੇਵਲੇਪਰੇਸੁਆਤਮਾਬਿਚਾਰਣੇ॥ ਇ

੪੩੩
੧੫੧

ਛਾਦਿਅੰਗਾਗਾਦਿਅੰਸੁਖਾਦਿਧਰਮਬੁਧਿਕੇ। ਜਗਤਸਿ
ਪੁਰੇਤੁਏਪਰੇਸਬ੍ਰਹਮਸੁਧਿਕੇ॥੮੩॥ ਚੋਪਈ॥ ॥
ਇਸੁਖਪਤਿਅਵਸਥਾਜਬਹੀ॥ ਛਾਦਿਕਨਹਿਹੋਵੇਤ
ਬਹੀ॥ ਸੁਖਸਰੂਪਪਰਮਾਤਮਸਾਹਾਹਮਤਬਲਖਮਣ
ਲੇਹੁਨਿਹਾਹ॥੮੪॥ ਅਨਾਦਿਆਦਿਦੇਯਾਬੁਧਿਉਪਾਈ
॥ ਚੇਤਪ੍ਰਤਿਬਿਬਤਿਹਭੀਤਰਭਾਈ॥ ਵਹੀਸੁਜਗਮੇਜੀਵ
ਉਚਾਰੇ॥ ਸੁਖਦੂਖਬਹੁਪਾਇਸੁਭਾਰੇ॥੮੫॥ ਆਤਮਸੁੱਧ
ਅਹੋਇਹਜੇਈ॥ ਸਾਖੀਬੁਧਿਪਛੋਨੇਸੇਈ॥ ਆਹਿਪਰਾਤਮ
ਪੂਰਣਜੇਈ॥ ਬੁਧਿਪ੍ਰਾਛਿਨਭਯੋਪ੍ਰਨਿਸੇਈ॥੮੬॥ ਚੇਤ
ਪ੍ਰਤਿਬਿਬਸਾਖੀਮਤਿਜੇਈ॥ ਜਬਯਹਤੀਨਇਕਤ੍ਰਸੁਹ
ਈ॥ ਅਗਿਨਤਪਤਜਗਲੋਹਸਮਾਨਾਅੰਨਯੇਅੰਨਆਧਿ
ਯਾਸਪਛਾਨਾ॥੮੭॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਜਨ੍ਰਚੇਤਨਤਾਪਰ
ਮਜੇਚਿਤਅਰੁਆਤਮਕੇਗਾਬੀਧਹੋਇਜਨਲੋਕਮੇਉਲਟੇ
ਦੋਨੋਹੇਗਾ॥੮੮॥ ਗੁਰਤੇਬੇਦਸੁਵਾਕਸੁਨਿਕਰਾਬਿਚਾਰਬਹੁ
ਭਾਂਤਿ॥ ਆਦਿਦਾਅਨਭਵਹੋਇਜਨਆਤਮਪਿਖੇਏਕਾਂਤਿ॥
੮੯॥ ਅਨਿਰਉਪਾਧਿਪਿਖਆਤਮਾਤਜੇਸੁਨਿਖਲਾਵਿਕਾਗਾ
ਆਤਮਗੋਚਰਜਨ੍ਰਜਿਤੋਦੇਵੇਦੂਗਨਿਵਾਗਾ॥੧੦੦॥ ਚੋਪਈ
॥ ਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਮੇਅਜਆਬਿਨਾਸੀ॥ ਅਵੈਨਿਰਮਲਸਰਬਪ੍ਰ
ਕਾਸੀ॥ ਆਵਿਸਾਧਿਗਿਯਾਨਪਨਨਿਰਮਲਰੂਪਾਪੂਰਣਅਕ੍ਰੈ
ਆਨੰਦਰੂਪਾ॥੧੦੧॥ ਸਦਾਮੁਕਤਿਮੇਜਗਤਮਸ਼ਾਰੀ॥ ਅਹੇਅ
ਚਿਤਸੁਸਾਕਿਤਿਹਮਾਰੀ॥ ਅਤੀਏਗਿਆਨਆਵਿਕ੍ਰੈਰੂਪਾਅ
ਨੰਤਾਪਾਰਚਿਦਪਨਹਅਨੂਪਾ॥੧੦੨॥ ਵੇਦਵਾਦੀਜਗਭੀ
ਤਰਜੇਈ॥ ਨਿਸਾਦਿਨਭਜੇਸੁਮੇਉਰਤੇਈ॥ ਯਾਬਿਪਆਤਮ
ਕਰੇਬਿਚਾਰਾ॥ ਅਹੇਅਖੰਡਤਸੁੱਧਉਦਾਰਾ॥੧੦੩॥ ਵਿਦਿਯ

੦

ਤਾਕੋਹੋਇਉਦਰੋਕਾਰਕਸਹਿਤਆਵਿਦੁਆਮਾਰੋਰਸਾਇ
 ਨਜਿਉਉਤਮਕੋਖਵੇਨਿਖਲਰੋਗਪੁਨਿਪੁਨਿਵਹੀਮਿਦਵੇ
 ੧੦੪॥ ਬੈਠਾਇਕਤਸੁਇਫੀਜੀਤਾਜਿਨੇਨਿਜਾਤਮਨਿਰਮਲ
 ਚੀਤਾਯਾਬਿਧਆਤਮਮਨਮੇਧਰੋਬਾਹਰਸਾਧਨਸਭਪ
 ਰਹੇ॥ ੧੦੫॥ ਅਵਿਗਿਆਨਾਫਿਸਟਿਉਰਮਾਹਿਧਿਆਵੇਅਦਿ
 ਚਇਸਾਬਿਤਆਤਮਮੇਪਾਵੇਆਤਮਦਰਸਨਾਵਿਸੁਸੁਜੇਈ॥
 ਲੀਨਕਰੇਆਤਮਮਾਹਿਸੇਈ॥ ੧੦੬॥ ਸਭਕਾਰਣਨਿਜਾ
 ਤਮਸੇਈ॥ ਤਾਮੇਲੀਨਜਬੈਯਹੋਈ॥ ਪੂਰਣਾਚਿਦਾਨੰਦਮੇਰੋ
 ਵੈ॥ ਬਾਹਰਭੀਤਰਕਛੂਨਜੇਵੈ॥ ੧੦੭॥ ਏਹਗਾ॥ ੨੨
 ਪੂਰਬਚਿੰਤਸਮਾਧਿਤੇਆਖਲਾਵਿਚਿੰਤੇਸਾਇ॥ ਓਅੰਕਾਰਨਿਜ
 ਰੂਪਹੈਜਗਤਚਰਾਚਰਜੇਇ॥ ੧੦੮॥ ਚੋਪਈ॥ ੧੧
 ਗਤਨਿਖਲਯਹਵਾਚਪਛਾਨੇ॥ ਓਅੰਕਾਰਤਿਹਵਾਚਕਮਾਨੇ
 ॥ ਆਗਿਆਨਆਪੀਨਾਵਿਭਾਵਨਾਮੇਸੋਬੋਧਉਪਰਿਤਕਰੈਨਹਿ
 ਤੈਜੇ॥ ੧੦੯॥ ਏਹਗਾ॥ ੧॥ ਆਕਾਰਉਕਾਰਮਕਾਰਪੁਨਿ
 ਅਰਧਬਿੰਦੁਪਹਿਚਾਨਾ॥ ਚਾਰੋਕੋਸਮੁਦਾਇਪੁਨਿਓਅੰਕਾਰ
 ਪਛਾਨ॥ ੧੧੦॥ ਚੋਪਈ॥ ੧॥ ਆਕਾਰਵਰਣਕੋਵਾਚ
 ਕਹੀਜੇ॥ ਲਖਮਣਕਾਨਭਲੇਸੁਨਿਲੀਜੇ॥ ਅਵਿਸੁਵਿਰਾਠਜਗ
 ਤਜੇਜਾਗਾ॥ ਆਕਾਰਵਾਚਯਹਕਹੇਉਜਾਗਾ॥ ੧੧੧॥ ਤੈਜ
 ਸਹਿਰਨਗਰਭੁਸੁਪਨਾਈ॥ ਉਕਾਰਵਾਚਯਹਦੇਹਿਬਤਾਈ
 ॥ ਪ੍ਰਾਗਈਸਸੁਖਪਤਿਪੁਨਿਜੇਈ॥ ਕਹੇਮਕਾਰਵਾਚਪੁਨਿ
 ਸੇਈ॥ ੧੧੨॥ ਸਮਾਧਿਪ੍ਰਥਮਯਹਿਗੀਤਿਸੁਜੇਇ॥ ਤਤਾਬਿ
 ਚਾਰਕਰੇਨਹੀਹੋਇ॥ ਵਾਚਕਵਾਚਆਕਾਰਸੁਜੇਈ॥ ਕਰੋਵੇ
 ਲੀਨਉਕਾਰੇਸੇਈ॥ ੧੧੩॥ ਵਾਚਕਵਾਚਉਕਾਰਸੁਜੇਤਾਕ
 ਰੋਵੇਲੀਨਮਕਾਰੇਤੇਤੋ॥ ਵਾਚਕਵਾਚਮਕਾਰਸੁਜੇਈ॥ ਚਿ

ਦਾਤਮਾਮਾਹਿਵਿਲਾਪੋਸੇਈ॥੧੧੪॥ਅਰਧਬਿੰਦੁਕੋਲਖ
ਸੁਜੇਈ॥ਚਿਦਘਨਬ੍ਰਹਮਪਛਾਨੇਸੇਈ॥ਕਾਰਣਪ੍ਰਾਗਪ੍ਰਯਤ
ਸੁਜੇਤੇ॥ਜਾਮੇਲੀਨਰਏਸਭਤੇਤੇ॥੧੧੫॥ਸੋਪਰਬ੍ਰਹਮਸੁ
ਮੈਚਿਦਰੂਪ॥ਸਦਾਮੁਕਤਿਮਤਿਗਿਆਨਅਨੂਪ॥ਮੁਕਤਿਉ
ਪਾਪਿਵਿਮਲਚਿਦਜੇਈ॥ਲਖੇਪਰਾਤਮਉਰਮੇਸੇਈ॥੧੧੬
॥ਯਾਬਿਪਕਰੇਪਰਾਤਮਭਾਵਨਾ॥ਨਿਜਾਨੰਦਤੁਸ੍ਰਮਨਪਾਵਨ॥
ਬਾਹਰਆਹਿਪਦਾਰਥਜੇਤੇ॥ਸਨੇਸਨੇਬਿਸਰੇਸਭਤੇਤੇ॥੧
੧੭॥ਸੁਖਪ੍ਰਕਾਸਨਿਜਾਤਮਰੂਪ॥ਇਸਾਥਿਤਹੋਵੈਵਹੀ
ਸਰੂਪ॥ਸਦਾਮੁਕਤਿਪੁਨਿਆਜਸੁਮੇਸੋਵਾਰਸਿੰਧੁਜਗਭੀ
ਤਰਜੇਸੇ॥੧੧੮॥ਯੋਸਮਾਧਿਯੋਗੀਸੁਰਕਰੇ॥ਇਹੈਗੋਚਰ
ਸਭਪਰਹਰੇ॥ਨਿਰਜੀਤਅਖਲਰਿਪੁਹੋਜੇਈ॥ਤਾਕੋਝਿਸੁਹੋ
ਹਿਪੁਨਿਸੇਈ॥੧੧੯॥ ਏਹਰਾ॥ ॥ਸਰਗ੍ਰੰਥਨਿਤਯ
ਤੁਪੁਨਿਨਿਰਝਿਪਤਿਅਰੁਗਿਆਨਾ॥ਸਦਾਸੁਤੰਤਰਅਲੋਭਿ
ਤਾਅਨੰਦਖਟਪਾਹਿਚਾਨਾ॥੧੨੦॥ਖਟਗੁਣਆਤਮਕੋਜਿਨੇ
ਮੇਸੋਨਿਰਮਲਚੀਤਾ॥ਮੇਸੋਯੋਗੀਮੋਹਕੋਪਿਖੇਭ੍ਰਾਤਜਗ
ਨੀਤਾ॥੧੨੧॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਯਾਬਿਧਿਨਿਸਾਦੇਨਆਤ
ਮਾਧਿਆਵੇਹੋਇਮੁਕਤਿਮੁਨਿਬਿਪਮਿਟਾਵੇ॥ਪ੍ਰਾਗਭਿਧਿ
ਫਲਭੋਗਨਕਰੇ॥ਨਹਿਅਭਿਮਾਨਸੁਰੀਚਿਕਪਰੇ॥੧੨੨॥
ਪ੍ਰਾਣਅੰਤਮੇਸੋਨਰਜੇਈ॥ਮੇਰੇਮਾਹਿਲੀਨਵਹੁਹੋਈ॥
ਆਦਿਮਾਧਿਅੰਤਜਗਜੇਈ॥ਭਯਦੂਖੋਕੋਕਾਰਣਸੇਈ॥
੧੨੩॥ ਏਹਰਾ॥ ॥ਯਾਬਿਧਿਜਾਨਸਮਸਤਪੁਨਿ
ਤਜੇਕਰਮਾਬਿਧਸੇਈ॥ਭਜਸੁਆਤਮਬੀਚਉਰਾਅਖਲਾਤ
ਮਹੋਜੇਈ॥੧੨੪॥ਆਤਮਮਾਹਿਅਭੇਦਕਰਪਿਖੇਨਿਖ
ਲਪੁਨਿਜੇਈ॥ਮੋਹਪਰਾਤਮਸਾਥਪੁਨਿਵਹੀਅਭੇਦਸੁਹੋਇ

੪੩੬
੧੧੧

੧੨੫) ਚੌਪਈ) ॥ਜਿਉਨਲਸਾਗਰਜਿਉਪੇ
ਖੀਰੋਨਾਭੇਮੇਜਿਉਨਭਿਆਨਿਲਸਾਮੀਰੋਯਾਬਿਪਮੇਮੇ
ਜਾਇਸਮਾਇਜਗਤਸਗਲਮਿਥਾਹੁਇਜਾਇ) ੧੨੬
॥ਮਿਥਯਾਜਗਤਵਿਤਾਵਨਕਰੋਯਾਬਿਪਗਿਆਨਜ
ਬੈਠਿਰਧਰੋਯਾਦਿਪਲੋਕਮਾਹਿਮੁਨਿਰਹੋਤਾਦਿਪਬਿਪ
ਨਨਾਵਹੁਗਹੋ) ੧੨੭) ਵੇਹਰਾ) ॥ਸੂਤਿਯੁਕਤਿ
ਪੁਨਿਮਾਨਤੇਜਗਤਨਿਖੇਪੇਜੋਇਯਾਇਦੁਭੇਦਾਇਗਭ੍ਰਮਜਿ
ਦੇਬਹੁਰਨਤੋਕੋਹੋਇ) ੧੨੮) ਜਬਲਗਦੇਖੇਨਾਜਗਤਮ
ਖਿਲਸੁਮੇਰੋਰੂਪਾਤਬਲਗਭੁਜੇਲਗਾਇਮਨਮੇਰੋਰੂਪਮ
ਨਪ) ੧੨੯) ਸਰਪਾਲੁਆਤਿਭਗਤਿਮਤਿਯਾਬਿਪੋਰੇ
ਜੋਹੋਇਯਾਰਿਦੇਨਿਹਾਰੇਮੋਹਕੋਨਿਸਾਦਿਨਲਖਮਣਸੋਇ) ੧੩੦)
ਸੈਯਾ) ॥ਸੂਤਿਸਾਰਸਿਖੇਪਸੁਰੋਪਮਹੰ
ਨਿਸਚੈਕਰਕੈਮਮਤੋਹਿਬਤਾਏਮਾਤਿਮਾਨਅਲੋਚਨਜੋਇ
ਕੋਰੀਖਣਭੀਤਰਪਾਤਕਰਾਸਿਮਿਟਾਏਸੁਮ੍ਰਿਥਾਜਗਾਏ
ਹੁਨਿਹਾਰਤੋਜੋਊਰਭ੍ਰਾਤਜਿਤੋਤਵਦੇਤਾਦਿਖਾਏਮਮਭ੍ਰਾਤ
ਨਭਾਵਤਸੁਪਮਨਾਸੁਖੀਤਵਆਨੰਦਰੋਗਮਿਟਾਏ) ੧੩੧)
ਛਪੇਛੰਦ) ॥ਮੇਨਿਰਹਾਣਕੋਸੇਵਤੋ
ਹਾਣਪਾਰਸਰੂਪੀਆਥਵਾਸਹਾਣਸਰੂਪਭੋਮਨਸੁਇ
ਅਨੂਪੀਸੋਨਰਮੋਹਸਰੂਪਨਅੰਤਰਰਚਾਬਿਚਾਰੋਤਾਪਦ
ਪੰਕਜਰੇਣੁਸੁਪਰਮਪੁਸ਼ੀਤਨਿਹਾਰੇਣੁਸਪਰਸਸੁਲੋਕ
ਤਯਕਰੇਪੁਨੀਤਸੁਪਾਪਹਰਾਜਿਉਸਵਤਾਜਗਪਾਵਨੇ
ਕਰੇਸੁਨਿਖਲਾਧੇਰਦਗ) ੧੩੨) ਛਪੇਛੰਦ) ॥
ਗਿਰਾਨਾਖਿਲਸੁਤਸਾਰਭ੍ਰਾਤਮੇਤੋਹਸੁਗਾਏਬੇਦਾਤਿ
ਵੇਦਯਸੁਤਚਰਣਸੁਮੇਰੇਬੇਦਬਤਾਏਜੋਸਤਧਾਕਰਪ

ਤੇ ਕਰੇ ਗੁਰ ਤੁਗਾ ਤਿਨਿ ਰੋਤਗਾ ਸੋ ਮੁਰੂਪ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਨਹਿ
 ਰੋਚ ਸੁਅੰਤਗਾ ਸੁਨ ਜੋ ਮਮ ਵਚਨ ਨਮਾਹਿ ਪੁਨਿ ਭਗਤਿ ਹੋ
 ਇਜਗਤਾਂਹਿ ਉਰਾ ਗੁਲਾਬਾ ਸਿੰਘ ਨਿਜ ਭ੍ਰਾਤ ਕੋ ਰਾਮ ਬਖ
 ਨ ਜੋ ਆਪਿ ਪੁਰਾ ॥ ੧੩੩ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਅਧਯਾਤਮ ਰਾਮ
 ਇਦੇ ਉਮਾ ਮਹੇਸੁਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਤਰ ਕਾਂਡੇ ਰਾਮ ਗੀਤਾ ਨਾਮ ਪੰਚਮੇ
 ਧਿਆਇ ॥ ੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾ ਦੇਵ ਉਦਾਰਾ ਚੋ ਪਈ ॥
 ਯਮ ਨਾਤੀਰ ਨਿਵਾਸੀ ਜੇਈ ॥ ਏਕ ਸਮੇ ਮੁਨਿਆ ਏਤੇਈ ॥ ਰਾਮ
 ਨਿਹਾਰਨ ਹੋਤ ਸੁਆਏ ॥ ਲਵਣਾ ਸੁਰਤੇ ਬਹੁਤ ਰਖਾਏ ॥ ੧ ॥ ਭਰ
 ਗਦ ਵਨ ਰਖੀ ਸੁਰਜੇਈ ॥ ਆਗੇ ਕੀਨੇ ਮੁਨਿ ਗਨਿਸੇਈ ॥ ਚੋਹੇ ਅ
 ਭੈ ਦਾਨ ਦੇ ਗਾਮਾ ਮੁਨਿਆ ਸਿੰਘ ਆਏ ਤਿਹ ਪਾਮ ॥ ੨ ॥ ਪਰਮ ਭਰਾ
 ਤਿਹ ਪੁਕੁਲ ਕੇਰਾਈ ॥ ਕੀਨੇ ਪੂਜਨ ਤਾਹਿ ਬਨਾਈ ॥ ਬਹੁਰੇ ਮਪ
 ਰ ਸੁਵਾਕ ਅਲਾਏ ॥ ਮੁਨਿ ਮੰਤਰ ਲਕੋ ਹਰਖ ਉਪਾਏ ॥ ੩ ॥ ਆਵ
 ਨ ਕੇ ਕਾਰਣ ਹੋਜੇਈ ॥ ਮੁਨਿ ਵਰ ਭਾਖੇ ਕਰੇ ਸੁਸੇਈ ॥ ਆਜੁ ਪੀਨਿ
 ਮਮ ਭਾਗ ਸੁਹਾਏ ॥ ਤੁਮ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਦੇਖਨ ਆਏ ॥ ੪ ॥ ਦੁਹਕ
 ਰ ਕਾਰਯ ਹੋਵੇ ਜੇਈ ॥ ਆਜੁ ਕਰੇ ਤੁਮ ਹੋ ਮੇਸੇਈ ॥ ਆਇ ਸੁ
 ਕਰੇ ਦਾਸ ਮੇ ਬੋਚਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਣ ਦੇਵ ਸੁਆਹਿ ਹਮਾਰੇ ॥ ੫ ॥ ਰਾਮ
 ਵਾਕ ਸੁਨਿਆ ਤਿਹ ਰਖਾਏ ॥ ਚਵਨ ਰਖੀ ਸੁਰਵਾਕ ਅਲਾਏ ॥ ਪੁ
 ਰਬ ਸਤ ਪੁਰਾਮੇ ਸੁਨ ਗਾਮਾ ॥ ਭੁਯੇ ਦੈਤ ਜਗਮੇ ਮਧੁਨਾਮਾ ॥ ੬ ॥
 ਆਤਿ ਪਰਮਾਤਮ ਭਯੋ ਚੀਤਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਣ ਦੇਵ ਸੁਪੁਜੇ ਨੀਤਾਤਾ

੪੩੮
੧੧੧

ਪਰਤੁਸੁਮਹੇਸੁਵਭਯੋਗਰਾਮਾਭਿਸੁਲਸੁਤਕੋਵਯੋ॥੧॥ਕਹਯੋ
ਯਾਹੋਕਰਹਨੇਸੁਜੇਈ॥ਤੁਸਮੀਤਾਵਹੋਇਗੇਸੇਈ॥ਰਾਵ
ਣਬਹਨਕੁੰਡੀਨਸਿਨਾਮਾ॥ਪਤਿਨੀਤਈਤਾਹਿਕੇਧਾਮਾ॥੮॥
॥ਤਾਂਮੇਤਨੇਸੁਤਉਪਜਾਯੋ॥ਲਵਣਾਸੁਰਤਿਹਨਾਮਕਹਾਯੋ॥
ਤੀਮਪਰਾਕੁਮਆਤਿਦੁਖਦਾਈ॥ਦੁਸ਼ਤਮਨਹਿਜੀਤਯੋਜਾਈ
॥੯॥ਬ੍ਰਾਹਮਣਦੈਵਸੁਜਾਂਹਿਨਿਹਾਰੇਗਰਾਮਤਹਾਂਤੇਵਹੁਹੁਨਿ
ਮਾਰੇ॥ਗਰਾਮਸਭੈਹਮਤਾਹਿਦੁਖਏ॥ਰਾਜਨਗਾਇਸਰਣਤਵ
ਆਏ॥੧॥ਯਾਬਿਧਸੁਨੀਗਰਾਮਮੁਨਿਬਾਨੀ॥ਬਹੁਰਿਤਾਹਿ
ਕੋਕਹਯੋਭਵਾਨੀ॥ਮੁਨਿਪ੍ਰਗਵਰੁਕਰੇਨਕੋਈ॥ਮੈਮਾਰੇਲ
ਵਣਾਸੁਰਸੇਈ॥੧੧॥ਮੁਨਿਕੋਨਿਖਲਸੁਤਾਪਨਿਵਾਰੇ॥ਚ
ਲਿਯੇਸੁਖਸੇਭੈਨਮਸ਼੍ਰੇਯੋਮੈਸੇਮੁਨਿਕੋਰਾਖਭਵਾਨੀ॥ਰਾਜ
ਰਿਖੀਹਾਰੇਗੁਪਮਹਾਨੀ॥੧੨॥ਭ੍ਰਾਤਨਪ੍ਰਤਿਪੁਨਿਗਮਉਚਰੇ
॥ਕੋਹੋਕੋਨਲਵਣਾਸੁਰਮਾਰੇ॥ਵਿਪਨਕੋਸੁਅਭੈਅਤਿਦਾਨਾ॥
ਤੁਮਮੈਕੋਨਦਏਬਲਵਾਨਾ॥੧੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਿਨ
ਕੋਯਹਪੁਨਿਭਾਗਹੈਕੀਜੈਬੇਗਉਚਾਰਾਗਲੈਸੇਸੁਨਿਗਿਰਜਾਤ
ਬੈਬੇਲੇਭਰਤਕੁਮਾਰਾ॥੧੪॥ਰਾਥਜੇਰਭਰਤੇਕਹਯੋਆਰੇਅ
ਦੇਹੁਸੁਗੰਮਾ॥ਲਵਣਾਸੁਰਤਾਂਮਦਕੋਮੈਮਾਰੇਸਿਗੰਮਾ॥੧੫॥
ਤਬਗਾਘਵਕੇਬੰਦਪਦਸਤੁਪਨਕਹਯੋਪੁਨਿਏਹਾ॥ਰਾਮਹਮਾਰੇ
ਵਾਕਕੋਕਰਣਕਰਸੁਨਿਲੇਹਾ॥੧੬॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਲਖਮ
ਣਲੀਕਾਸੀਗਰਮਾਹੀ॥ਕਾਜਬਡੇਕੀਨੇਜਗਮਾਹੀ॥ਨਿਦਿਗੰਮ
ਮੈਭਰਤਉਦਾਗਾਪਰਸੇਏਦੁਖਸਹੇਅਪਾਰਾ॥੧੭॥ਲਵਣਾਸੁ
ਰਕੇਮਾਰਣਕਾਜਾਮੈਹੀਜਾਉਂਸੁਨੇਘਰਾਜਾਤਵਪ੍ਰਸਾਦਿ
ਰਾਘਸਤਮਰਾਮਾ॥ਲਵਣਾਸੁਰਕੋਹਨੇਸਿਗੰਮਾ॥੧੮॥ਮੈਸੇ
ਰਾਮਜਬੈਸੁਨਿਪਾਯੋਲੈਸਤੁਪਨਸੁਅੰਕਾਬਿਠਾਯੋਅਥੁਰਾ

ਰਾਜਾ ਤਿਲਕੁ ਹੋ ਜੋਈ ਤੇ ਰੇ ਭਾਲ ਕਰੇ ਅਬਸੇਈ ॥੧੮॥ ਸਤੁ ੪੩੯
 ਸਿਭਾ ਰਸੁ ਰਾਮ ਅਨਾਯੋ ਗਲਖਮਣਹਾ ਬਸੇ ਤਿਲਕ ਕਰਾਯੋ ॥੧੯॥
 ਸਤੁ ਪਾਨ ਨਚਾਹੇ ਉਘੇ ਰਾਜਾ ਕਰ ਸਨੇਹ ਦੀਨੇ ਰਘੁ ਰਾਜਾ ॥੨੦॥
 ॥ ਬਹੁਰੇ ਦਯੋ ਦਿੱਖ ਕਰ ਬਾਨਾ ॥ ਮੁਖ ਤੇ ਰਾਮ ਸੁਕੀਨ ਬਖਾਨਾ ॥
 ਲੋਕ ਨ ਕੰਟਕ ਲਵਣ ਸੁਰ ਜੋਈ ॥ ਯਾਹਿ ਬਾਨ ਕਰਹ ਨੇ ਸੁਸੇ
 ਈ ॥੨੧॥ ਮਹੇ ਸੁਰ ਦਯੋ ਤਿਸੁ ਲਸੁ ਜੋਈ ॥ ਪੂਜਤ ਤਾਹਿ ਨਿਰੰ
 ਤਰ ਸੇਈ ॥ ਤਾਕੇ ਪੂਜ ਥਾਪ ਪਰਮਾਹੀ ॥ ਆਪਿ ਜਾਇ ਪੁਨਿਕ
 ਨਨ ਮਾਹੀ ॥੨੨॥ ਜਿਤੁ ਖਾਨ ਨਿਮਿਤੁ ਸੁਜਾਏ ॥ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਸ
 ਭਜੀ ਦਨ ਪਾਏ ॥ ਜੋ ਲੋਵਹੁ ਪਾਰਿਆਵੈ ਨਾਹੀ ॥ ਪੂਰਬ ਹੀ ਤੁ
 ਮਦੁ ਆਰੇ ਮਾਹੀ ॥੨੩॥ ਧਾਰ ਸਰਾਸ ਨ ਕਰੇ ਮੇ ਬੀਰਾ ਠਾਢੇ
 ਰਹੇ ਤਹਾਂ ਰਣ ਧੀਰਾ ॥ ਕੋਪ ਕਰੇ ਤਵ ਸਿੰਗਲ ਰਾਈ ॥ ਤਬ ਹੀ ਮਹੇ
 ਅਸੁਰ ਕੋ ਰਾਈ ॥੨੪॥ ਤਾਕੇ ਮਾਰ ਭੁਲੇ ਰਣ ਮਾਹੀ ॥ ਮਧੁ ਸੰ
 ਗਿ ਕਪਾਨਿ ਬਨ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਪਾਇ ਨਗਰ ਤਹਿ ਬਾਸੁ ਸੁਕਰਾਯੋ ॥
 ਮੇਰੀ ਆਇ ਸਕੇ ਉਰ ਪਰਾਯੋ ॥੨੫॥ ਪੰਜ ਹਜਾਰ ਤੁਰੰਗ ਮਥੀ
 ਰਾਮੈ ਪਰੀਸਰ ਬਪਰਮ ਰੀਭੀ ਗਾਛਿ ॥ ਸੈ ਗਜ ਸੁਮਹਾਂ ਬਲ

੪੩੯
 ੧੯੧

੪੪੦
੧੧੧

ਵਾਨਾਤੀਸਹਜਾਗਪਿਆਦੇਜਨਾ॥੨੬॥ਤੁਮਰਾਖਸਚਲਹਨੈ
ਅਗਾਰੀ॥ਪਾਛੈਸੈਨਾਅੰਹੇਥਾਰੀ॥ਸਿਰਦੁਮੇਮੁਖਮੇਸਅਲਾ
ਯੋ॥ਰਾਮਭੂਤਮੁਨਿਸੰਗਪਠਾਯੋ॥੨੭॥ਬਹੁਤਅਸੀਰਬਾਦ
ਹਰਿਦੀਨੋ॥ਸਤ੍ਰਘਨਹਕੇਅਭਿਨੰਦਨਕੀਨੋ॥ਸਤ੍ਰਘਨਗਯੋ
ਮੁਨਿਤਹਾਂਸੁਪਾਈ॥ਰਾਮਕਹਯੋਤਿਮਕਹਯੋਸੁਜਾਈ॥੨੮॥
ਮਧੁਸੁਤਕੋਰਣਭੀਤਰਮਾਹੀ॥ਮਧੁਰਾਪੁਰੀਸੁਤਹਾਂਸਵਾਰੀ॥
ਬਡੇਬਡੇਗਹਿਦੇਸਬਨਾਏ॥ਦਾਨਮਾਨਦੈਲੋਕਬਸਾਏ॥੨੯॥
॥ਕਾਬਿਵਾਚ॥ ਦੇਹਰਾ॥ ॥ਸਤ੍ਰਘਨਕਥਾਇਮ
ਭਾਖਯਾਸੁਨੇਕਥਾਅਬਐਂਗ॥ਬਾਲਮੀਕਆਸ੍ਰਮਾਬਿਬੇਚ
ਨੇਜਨਿਕਜਾਕੋਗ॥੩੦॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਬਾਲਮੀਕਰਿਖ
ਨਾਮਸੁਠਾਨੇਜੇਸ੍ਰਕੁਸਲਾਪੁਲਵਹਬਖਾਨੇ॥ਕ੍ਰਮਕਰਵਿਦ
ਯਾਪਢੀਅਪਾਰਾ॥ਭਏਕੁਸਲਕੁਸਲਵਹਕੁਮਾਰਾ॥੩੧॥
॥ਮੁਨਹਜਨੇਉਤਾਕਉਪਾਏ॥ਬੇਦਪਛੇਮਨਪ੍ਰੀਤਿਬਢਾਏ॥
ਸਰਬਰਮਾਇਣਕਾਬਮਹਾਂਨਾ॥ਬਾਲਨਭਾਖਯੋਮੁਨਿਭਗ
ਵਾਨ॥੩੨॥ਤ੍ਰਿਪੁਰਾਰਿਸਿਕਰਭਗਵਾਨਾ॥ਪੂਰਬਕੀਯੋਉਮਾਬ
ਖਨਾ॥ਸੇਵਹਕਾਬਮਹਾਂਸੁਖਦਾਈ॥ਵੇਦਵਪਾਵਨਹਿਤਮੁਨਿ
ਗਾਈ॥੩੩॥ਸੀਯਕੁਮਾਰਨਰਿਖਹਪਢਾਯੋ॥ਰਾਗਤਾਂਨਬ
ਹੁਤਾਂਤਿਸਿਖਾਯੋ॥ਨੁਤਨਵਯਅਤਿਰੁਪਸੁਹਾਈ॥ਤਾਕੀਪਭਾ
ਨਵਰਣੀਜਾਈ॥੩੪॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ਸੁਰਮੇਉਦਾਰਦੇਉ

ਸੁੰਦਰਕੁਮਾਰਜਨੁਅਸੁਨੀਕੁਮਾਰਸੇਸਰੂਪਮੇਸੁਹਾਇਹੈ। ਤ
ਤਰੀਬਜਾਇਮੁਨਿਸੰਪਨਮੇਜਾਹਿਪੁਨਿਫਿਰੇਬਨਬੀਚਰਾਗ
ਉਚੇਸੁਰਗਾਇਹੈ। ਮੁਨਿਮੰਡਲਉਦਾਰਭਾਤਗਾਵਤੇਨਿਹ
ਮੁਖਕਰਸਰਾਹਮਨਮਾਹਿਬਿਸਮਾਇਹੈ। ਗੋਪ੍ਰਪਸੁਕਿਨਰਮ
ਹੀਪਨਕੇਦੇਸਮੇਸੁਰੇਸਕੇਅਗਾਮਾਹਿਮੇਸੇਨਹਿਪਾਇਹੈ।
੩੫ ਆਪਤਾਲਬ੍ਰਹਮਲੋਕਮੇਮਹੇਸਹੁਕੇਓਕਮੇਸੁਹਮਾਚੇ
ਫਲੀਵੀਦੇਸਦੇਸਹੈਨਿਹਾਰਿਆ। ਆਗਤਾਨਕੀਗਤੀਤਤਾ
ਮੇਸੀਪਿਖੀਪੀਰਤਾਨਕਾਹੁਕਾਨਮਾਹਿਪੁਨਿਆਨਕੇਉਦਾਰਿ
ਆਮੇਸੀਭਾਂਤਿਕਰਤਾਇਕਾਂਤਿਤੇਬਡਾਈ। ਭੁਨਿਬਾਰਬਾਰ
ਜਾਂਹਿਦਿਨਰੋਨਿਬਲਹਾਰਿਆ। ਬਾਲਮੀਕਿਆਸੁਮਾਬਿਸਾਲ
ਚਿਰਕਾਲਰਹੇਸੁਖਸੇਇਕਿਤਰਾਮਚੰਦਕੇਕੁਮਾਰਿਆ। ੩੬।
ਆਸੁਮੇਪਯਾਗਕੇਅਰੰਭਰਾਮਚੰਦਕਰੇਦੱਖਣਾ। ਆਪਾਰਜਾਹਿ
ਮਾਹਿਸੁਸੁਹਾਈਹੈ। ਰਾਮਭੂਪਰੋਜਸਤੇਜਉਜਿਅਰੋਜਗ
ਯਾਗਨਕੇਮਾਹਿਸੀਯਹੇਮਕੀਬਨਾਈਹੈ। ਜੇਈਬਨਬਾਸੀ
ਰਿਖਰਹਤਉਦਾਸੀਜਗਰਾਮਯਾਗਮਾਹਿਤਿਨਮੰਡਲੀਸੁ
ਆਈਹੈ। ਰਾਮਖਦੇਖਨਕੇਕਾਜਾਦਿਜਗਜਭੁਮਿਪਾਲਆਏਵੈ

ਸਨਕੀਮੰਡਲੀਸੁਹੇਰਾਬਿਗਸਾਈਹੈ॥੩੭॥ ਚੋਪਈ॥
 ॥ਬਾਲਮੀਕਰਿਖਰਾਜਸੁਆਏ॥ਕੁਸਲਵਦੇਨੇਸਿਗਲ
 ਵਾਏ॥ਪੁਰਸਮੀਪਤਰੁਕੀਪਰਛਾਹੀ॥ਬੈਠੇਮੁਨੀਬਗੀਚੇ
 ਮਾਹੀ॥੩੮॥ਗਹਿਇਕੰਤਹਰਿਸੋਮਤਿਜੂਟੀ॥ਮੁਨਿਸ
 ਮਾਧਿਜਾਂਖਿਣਮੈਛੂਟੀ॥ਪਾਇਕਥਾਤਰਪੁਛੋਗਿਯਾਨ
 ॥ਬਾਲਮੀਕਕੋਕੁਸਮਤਿਮਾਨ॥੩੯॥ਸੁਨਨਚਾਹਿਮੇਭਰਮੇ
 ਪਯੋ॥ਕਰਸੇਖੇਪਪ੍ਰਭਮੋਹਬਤਯੋ॥ਦੇਹੀਕੋਦਿਛਬਿਪਨਜੇ
 ਈ॥ਕਿਹਬਿਪਉਪਜਿੰਜਗੋਮੇਸੋਈ॥੪੦॥ਮੁਨਿਸਰਬੰਗ
 ਸੁਮੋਹਬਖਾਨੇ॥ਮੋਕੋਸਿਖਚਰਣਕੋਜਾਨੇ॥ਐਸੀਸੁਨਿਕੁਸਕੀਸੁ
 ਭਬਾਨੀ॥ਬਾਲਮੀਕਰਿਖਆਪਬਖਾਨੀ॥੪੧॥ ਬਾਲ
 ਮੀਕੋਵਾਚਾ॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ਬੀਧਮੇਖਕੋਰੂਪਸੁਜੇਈ॥
 ਕੋਰੇਸੇਖੇਪਸੁਨੇਅਬਸੋਈ॥ਅਰਪੁਨਿਸਾਪਨਕਰੋਊਚਾਰਾ॥ਸੁ
 ਨਿਤੈਸੇਪੁਨਿਕਰੋਕੁਮਾਰ॥੪੨॥ਜੀਵਨਮੁਕਤਿਹੋਹਿਜਗਮਾ
 ਹੀ॥ਯਾਤੀਤਰਸੀਸਾਕਛੂਨਾਹੀ॥ਚੇਤਨਆਤਮਾਹੈਅਦੇਹਾ
 ॥ਤਕੋਦੇਹਮਹਾਨਸੁਗੋਹਾ॥੪੩॥ਮੰਤ੍ਰੀਤਾਅਹਿਕਾਰਠਰਾਯੇ
 ॥ਤਾਤੇਤਨੁਆਭਿਮਾਨਉਪਾਯੋਸੋਅਰੇਪਆਤਮਕੇਮਾਹੀ॥ਭ
 ਯੋਤਦਾਤਮਤਾਕੇਮਾਹੀ॥੪੪॥ਆਪਨੇਕਾਰਯਅਹਿਸੁਜੇਤੇ॥
 ਆਤਮਮਾਹਿਅਰੇਪੇਤੇਤੇ॥ਅਹਿਕਾਰਅਹਿਜਗਭੀਤਰਜੇਈ॥
 ਚਿਦਨੀਦਕਰਭਾਸੇਸੋਈ॥੪੫॥ਮਿਲਅਹਿਕਾਰਸੇਕਲਪਉ
 ਪਾਏ॥ਮਨੇਜੀਵਪਦਸਿਗਲਪਾਏ॥ਪੁਤ੍ਰਦਾਰਗ੍ਰਾਹਦਿਕਮਾਹੀ॥
 ਕਰੇਸੇਕਲਪਸੁਨਿਸਾਦਿਨਮਾਹੀ॥੪੬॥ਵਿਕਲਹੋਹਿਗ੍ਰਹ
 ਦਚਾਜਬਹੀ॥ਸੋਚਕਰੇਊਰਤਾਕੇਤਬਹੀ॥ਅਧਮੋਤਮਮਧਪੁਨਿ
 ਦੇਹਾ॥ਜਨੇਨੇਤਿਨਕੀਰੀਨੇਏਹਾ॥੪੭॥ਤਮਸਤਰਜੁਪੁਨਿਸੰ
 ਗਿਯਾਜੇਈ॥ਜਗਾਇਸਾਬਿਤਕੇਕਾਰਣਤੇਈ॥ਤਮੇਰੂਪਸੇ

ਕਲਪਸੁਜੇਈ॥ ਤਾਮਸਾਕਿਯਾਉਪਾਵੈਸੇਈ॥ ੪੮॥ ਤਾਤੇਬਹੁ
ਤਤਾਮਸੀਹੋਵੈ॥ ਕਿਮਕੀਰਨਕੀਜੋਨਨਜੋਵੈ॥ ਸਤੋਰੂਪਸਿਕ
ਲਪਸੁਜੇਈ॥ ਪਰਮਾਗਿਆਨਮਾਹਿਲਾਵੈਸੇਈ॥ ੪੯॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਸਾਮਰਾਜਨਿਜਮੋਖਜੋਤਾਤੇਸੋਨਿਜਕਾਇ
॥ ਦੂਖਸਪੁਰਣਮੇਟਿਕੈਸੁਖਸਰੂਪਹਿਗਾਇ॥ ੫੦॥
ਚੋਪਈ॥ ॥ ਰਜੋਰੂਪਸਿਕਲਪਸੁਜੇਈ॥ ਸਤੁਬਿਦਹਾਰ
ਉਪਾਵੈਸੇਈ॥ ਰਹੇਸੀਸਾਰਮਾਹਿਅਤਿਲਾਗਾ॥ ਸੁੰਦਰਤਾਂ
ਪਰਮੇਅਨੁਰਾਗਾ॥ ੫੧॥ ਤੀਨਪ੍ਰਕਾਰਸਿਕਲਪਸੁਜੇਈ॥ ਤਿ
ਆਗੇਤਾਂਹਿਮਹਾਂਮਤਿਕੋਈ॥ ਦੋਸੇਕਲਪਆਪਨਿਖੋਈ॥
ਸੇਪਰਮਪਦਕੋਪ੍ਰਾਪਤਿਹੋਈ॥ ੫੨॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਸਰਬ
ਬਿਰਤਕੋਤਿਆਗਕਰੋਕੋਮਨਕੋਬੀਗਾ॥ ਸਰਬਅਰਥਸਿ
ਕਲਪਖਯਕਰੋਸਦਾਮਤਿਧੀਗਾ॥ ੫੩॥ ਹਜਾਰਬਰਸਤਪਜੇ
ਕਰੋਬੈਠਪਤਾਲਨਮਾਹਿ॥ ਸ੍ਵਰਗਮਾਹਿਮੈਸੇਕਰੋਅਰੁਪੁਨਿ
ਭੁਮੀਮਾਹਿ॥ ੫੪॥ ਉਪਸਮਾਥਿਨਾਸਿਕਲਪਕੋਐਰਉਪਾ
ਇਨਕੋਈ॥ ਤਾਹੀਕਰਸੁਖਪਾਇਯੋਮੋਖਤਹੀਕਰਹੋਈ॥
੫੫॥ ਅੰਹੋਅਨ੍ਰਿਤਸੁਖਪਾਵੈਨੇਰਿਚਕਨਾਹਿ॥ ਬਿਕਾਰਾਪੁਰ
ਖਾਰਥਉਰਮੇਧਰੇਦੇਹੁਸਿਕਲਪਨਿਦਾਗਾ॥ ੫੬॥ ਸਿਕਲ
ਪਤਿਤਮੇਭੂਦਯਾਨਿਖਲਪਦਾਰਥਜੋਈ॥ ਕਾਟੇਤੰਤਨਜਾਨ
ਯੋਕਹਾਂਜਾਇਪੁਨਿਸੋਈ॥ ੫੭॥ ਭੀਤਰਤੇਸਿਕਲਪਤਜਕਰੋ
ਨਿਖਲਾਵਿਦਹਾਰਾ॥ ਜੀਵਸਿਕਲਪਨਿਦਰੋਕਪਾਵੈਬ੍ਰਹਮਉ
ਦਾਗਾ॥ ੫੮॥ ਸ਼੍ਰੇਯਾ॥ ॥ ਪਰਮਾਰਥਕੋਤਬਪਾਇਸੁ
ਨੇਸੁਾਬਿਕਾਰਨਕੋਸਬਬੀਜਮਿਟਾਏ॥ ਇਹਏਕਅਖੰਡਤਜੋ
ਪਦਹੈਕੁਸਬੇਗਤੁਹੀਅਬਲੇਹਸੁਪਾਏ॥ ਅਨਕੀਸਭਾਬ੍ਰਿਤਸੁ
ਸੁਪਕਰੋਸੁਖਪੁਰਣਮਾਹਿਤਬੈਦਖਜਾਏ॥ ਕਾਵਿਸਿੰਘਗੁਲ

੪੪੪
੧੧੧

ਬਸੁਯਾਬਿਪਸ਼ਿਖਿਪੁੰਗਵਤਾਹਿਕੋਬ੍ਰਹਮਜਨਾਏ॥ ੫॥
ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਾਤਿਅਧਿਆਤਮਰਾਮਾਏਣੇਤ੍ਰਿਮਾਮਹੇਸ਼ੁਰ
ਸਿਥਾਤੇਉੱਤਰਕੰਡੇਨਾਮਖਸਟਮੋਸਿਮਾਏ॥ ੬॥ ਸ੍ਰੀਮ
ਹਾਦੇਵਉਦਾਰਾਦਿਹਰਾ॥ ੧॥ ਬਾਲਮੀਕਤੇਗਿਯਨਸੁ
ਨਿਕੁਸੁਓਰਕੁਤਿਨਿਵਾਰਾਉਰਕੁਤਿਰਮੁਕਤਾਤੁਯੇਬਾਹ
ਰਕਰੋਬਿਵਹਾਰਾ॥ ੧॥ ਸਵੈਯਾ॥ ੧॥ ਸ੍ਰੀਯਕੁਮਾਰਨ
ਕੋਮੁਨਿਪੁੰਗਵਿਏਹੁਤਬੈਪੁਨਿਬਾਤਸੁਨਾਈ॥ ਗਾਨਕਰਪੁ
ਰਬੀਥਨਮੇਸਭਠੋਰਨੇਸੁਭਬੀਨਬਜਾਈ॥ ਰਾਮਸਮੀਪ
ਸੁਗਾਨਕਰੋਤੁਬੁਲਾਇਸੁਨੇਹੁਚਿਸੰਗਪਤਾਈ॥ ਜਿਕਛੁਰੁ
ਪਦਏਹੁਚਿਕੋਤੁਮਨਾਹਿਗਹੋਰਿਖਏਹਸਿਖਾਈ॥ ੨॥ ਏ
ਹਭਾਂਤਿਕਹਯੋਮੁਨਿਪੁੰਗਵਜੇਸਭਠੋਰਨਗਾਵਤਵੈਮਨਮਾ
ਨੇ॥ ਚਰਯਾਸੁਭਾਪਨੀਪੁਰਬਜੇਵਹਿਰਾਮਸੁਨਿਸੁਨਿਕੈਬਿ
ਗਸਾਨੇ॥ ਪਦਆਹਿਅਪੁਰਬਛੈਦਭਲੇਸੁਗਮਾਇਣਗਾਂਹਿ
ਮਹਾਂਹਰਖਾਨੇ॥ ਸੁਨਿਬਾਲਨਕੇਮੁਖਕੀਪੁਨਿਕੋਨ੍ਹਿਪਕੋਤ
ਕਮਾਹਿਭਏਗਲਤਾਂਨੇ॥ ੩॥ ਪੁਨਿਏਕਸਮੇਲਾਹਿਅੰਤਰੋ
ਮੁਨਿਮੰਡਲਰੂਪਤਿਆਪਬੁਲਾਏ॥ ਸੁਭਪੰਡਤੀਰਮਹੀ
ਪਸਭੈਪੁਨਿਨੋਗਮਐਰਪੁਰਾਣਕਆਏ॥ ਸਬਦਾਗਮਮਾ
ਹਿਬਿਸਾਰਦਜੇਪੁਨਿਐਰਅਏਦਿਜਜੇਜਰਠਾਏ॥ ਇਹਭਾਂਤਿ
ਭਏਸਭਸੰਗਮਜੇਤਬਰਾਮਸੁਗਾਇਕਬਾਲਸਦਾਏ॥ ੪॥
ਰਾਮਸੁਭਾਜਨੁਦੇਵਸਭਾਪੁਨਿਐਰਮਹੀਪਮਹਾਂਹਰਖਾਏ
ਰਾਗਾਇਕਬਾਲਨਕੇਪਖਕੈਅਨਮੇਖਸਭੈਉਰਮੇਬਿਸਮਾ
ਏ॥ ਲੋਕਸਭੈਪਿਖਬਾਲਨਕੇਇਹਭਾਂਤਿਉਮਾਮੁਖਮਾਂਹਿ
ਅਲਾਏ॥ ਰਾਮਸਮਾਨਸੁਬਾਲਦੁਊਜਨੁਬਿਬਹਤੇਪ੍ਰਤਿਬਿਬ
ਸੁਹਾਏ॥ ੫॥ ਸ੍ਰੀਸ੍ਰਜਣੰਦੁਮਛਾਲਨਕੋਪਟਜੋਨਹਿਬਾਲਨ

ਕੇਤਨਹੋਈ। ਤਿਹਮਬਾਲਨਰਾਘਵਮਾਹੇਸੁਭੇਦੀਨਿਹਾਰ
 ਸਕੇਨਹਿਕੋਈ। ਲੋਕਸਭੇਬਿਮਾਇਰਹੇਇਮਾਪਸਮਾ
 ਹਿਬਖਾਨਤਸੇਈ। ਸੁੰਦਰਤੰਨਅਲਾਪਕੇਰੇਸੁਲਗੇਮੁਨਿਦਾ
 ਰਕਗਾਵਨਦੇਈ॥੬॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਗਾਵੈਗਗਬਾ
 ਲਾਪਿਕਾਈ॥ਅਤਿਮਾਨੁਖਨਾਹਿਬਰਨਯੋਜਾਈ॥ਅਪ
 ਰਾਨੇਮੇਸੁਨਿਭਗਵਾਨਾ। ਭਰਤਕੀਯੋਪੁਨਿਏਹੁਬਖਾਨਾ॥੭॥
 ਦਸਹਜਾਰਕਾਂਚਨਦੀਨਾਰਾ। ਦੀਜੈਬਾਲਨਭਗਤਿਕੁਮਾਰਾ।
 ਦੀਯੋਸੁਵਰਣਨਬਾਲਨਲੀਯੋ। ਯਾਬਿਪਕੋਪੁਨਿਬਚਨਸੁ
 ਕੀਯੋ॥੮॥ਹੋਮਨਹੀਨ੍ਰਿਪਕਾਜਹਮਾਰੇ। ਬਨਬਾਸੀਫਲਫੂਲ
 ਅਹਾਰੇ। ਯਾਬਿਪਤਿਯਾਰਾਸਗਲਪਨਤਹਾਂਗਾਏਬਾਲਮੁ
 ਨਿਪੁੰਗਵਜਹਾਂ॥੯॥ਅਪਨੇਚਰਤਸੁਨਯੋਰਘਬੀਰ॥ਬਿਸ
 ਮਤਿਭਯੋਪਰਮਉਰਪੀਗਾਸੀਯਕੁਮਾਰਸੁਰਾਮਪਛਾਨਾ। ਬ
 ਹੁਰਕੀਯੋਸੰਤਪਨਬਖਾਨਾ॥੧੦॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ਹਨੁਮਾ
 ਨਸੁਸੁਖੇਣਪੁਨਿਯੋਗਵਿਭੀਖਣਪੀਗਾਅੰਗਦਆਤਿਮਤਿਮ
 ਨਕੇਸੀਗਿਲਿਜਾਵੇਬੀਗਾ॥੧੧॥ਬਾਲਮੀਕਭਗਵਾਨਾਰੇਖ
 ਮੁਨਿਸੰਤਮਪਰਪਾਨਾਸੀਤਾਸਹਿਤਸੁਜਾਇਕੇਲਿਆਵੇਬਿ
 ਦਨਠਾਨਾ॥੧੨॥ਜਨਕਸੁਤਾਸੋਗੇਦਕੇਕਰੇਸੁਪਰਿਖਤਮਾ
 ਹਿ। ਕਰੇਪ੍ਰਤੀਤਿਸੁਲੋਕਸਭਜਾਨੇਕਲਮਖਨਾਹਿ॥੧੩॥
 ਰਾਮਬਚਨਸੁਨਿਗਏਸਭਾਬਿਸਮੇਉਰੇਮੇਮਾਨਾ। ਬਾਲਮੀ
 ਕਭਗਵਾਨਸੇਕੀਨੋਜਾਇਬਖਾਨਾ॥੧੪॥ਰਾਮਾਰਿਦੇਕੀ
 ਨਾਨਸਭਕਹੀਮੁਨੀਸੁਰਬਾਤਾਸਭਮਾਹਿਸੋਗੇਦਕੇਕਰ
 ਹੈਸੀਤਾਪ੍ਰਤਾ॥੧੫॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਨਾਰਿਨਕੋਪ੍ਰਤਿਯ
 ਜਗਜੇਈ॥ਬਿਨਸੀਦੇਹਦੇਵਹੋਸੇਈ॥ਮੇਸੀਸੁਨਿਮੁਨਿਦਰ
 ਕੀਬਾਨੀ॥ਤਿਨਹੁਜਾਇਸੁਰਾਮਬਖਾਨੀ॥੧੬॥ਸੁਨਿਮੁਨਿ

੪੪੬
੧੮੫

ਵਾਕਸੁਗਮਅਲਾਏ॥੮॥ ਜਾਮੁਨਿਸਭਲੇਹੁਬੁਲਾਏ॥ਸੀਤਾਸ
ਪਖਸੁਨੇਸਭਕੰਨਾਦੇਖਅਦੇਖਲੇਹਸਭਜਾਨ॥੧੭॥ਐਸੇ
ਰਾਮਬਖਾਨਯੋਜਬਹੀ॥ਲੋਕਸੁਦੇਖਨਆਏਤਬਹੀ॥ਬ੍ਰਹਮ
ਣਖੜੀਵੈਸਾਪਾਰਾਸੁਦਰਸ਼ੋਰਮਹਾਂਰਿਖਪਾਰਾ॥੧੮॥
ਬਾਨਰਗੀਛਸਭੈਮਿਲਾਏ॥ਕਿਤਕਦੇਖਨਹਿਤਹਰਖਾਏ
॥ਬਾਲਮੀਕਰਿਖਬਹੁਰਸੁਆਏ॥ਸੀਤਾਸਹਿਤਸੁਪਰਮ
ਸੁਹਾਏ॥੧੯॥ਆਗੇਰਿਖਪਾਛੇਸੀਯਆਈ॥ਅਧੋਮੁਖੀ
ਉਰਮਾਹਿਲਜਾਈ॥ਕਿਤਾਜੁਲਨੈਨਵਾਰਿਗਲਿਆਏ॥ਯ
ਗਭੂਮਿਮੇਬਗੀਸੁਜਾਏ॥੨੦॥ਸਿਖਪਦਮਾਜਿਉਸੀਯਸੁਆ
ਈ॥ਮੁਨਿਕੇਪਾਛੇਪਰਮਸੁਹਾਈ॥ਸੀਤਾਜਸੁਜਨਕਰੇਬਖਾ
ਨਾ॥ਸਾਪਦਾਦੁਆਤਿਭਯੋਮਹਾਂਨਿ॥੨੧॥ਬਾਲਮੀਕਮੁਨਿਪ੍ਰੰਗ
ਵਜੇਈ॥ਬਰਯੋਸਤਾਕੇਭੀਤਰਸੇਈ॥ਸੀਤਾਜਾਕੇਸਿੰਗਸੁਹਾ
ਨੀ॥ਬਾਲਮੀਕਰਿਖਬੋਲਯੋਬਾਨੀ॥੨੨॥ਦਾਸਰਬੀਤੁਮ
ਰਾਮਉਦਾਰਾ॥ਇਹਹੈਸੀਤਾਤੁਮਗੀਨਾਰਿ॥ਆਹਿਪਤਿਬ੍ਰ
ਤਿਧਰਮਪਗਾਇਣਾ॥ਸੁਨੇਰਾਮਕਰਣਾਕੇਆਇਣਾ॥੨੩॥
ਬਿਨਾਦੇਖਤੈਪੂਰਬਤਿਆਗੀ॥ਮਮਆਸੁਮਾਢੇਗਸੀਵਰਤਾ
ਰੀ॥ਜਨਅਪਦਾਦਮਹਾਂਡਰਮੰਨਾ॥ਤਿਆਗੀਸੀਤਾਵਿ
ਪਨਮਹਾਂਨ॥੨੪॥ਰਾਮਸੁਆਇਸੁਕਰੈਬਖਾਨਾਦਏਪ੍ਰ
ਤੀਤਿਸੁਸੀਯਮਹਾਂਨਾਯਹਿਸੀਤਾਕੇਦੋਊਕੁਮਾਰਾ॥ਯੁਮ
ਲਭਏਤਾਵਿਪਨਮਸ਼ਰਾ॥੨੫॥ਹੈਤਵਪੂਤਮਹਾਂਬਲਵਾਂ
ਨੀ॥ਹੈਸਤੁਸਾਚੁਸੁਮੇਰੀਬਾਨੀ॥ਪ੍ਰਚੇਤਾਕੇਦਸਮੋਸੁਤਜੇਈ॥
ਮੈਹੋਰਾਮਸੁਨੋਉਰਸੇਈ॥੨੬॥ਅਨੁਤਕਹਯੋਨਾਹਿਕਬੀ
ਚਿਤਾਕੋ॥ਯਹਤਵਪੂਤਸੁਸਾਚੁਉਚਾਰਯੋ॥ਬਹੁਤਹਜਾ
ਰਬਰਖਤਪਭਾਗਾ॥ਮੈਕੀਨੋਯਾਜਗਤਮਸ਼ਰਾ॥੨੭॥ਤ

ਕੋਫਲਨਹਿਮੋਕੋਹੋਈ ਜੋਸੀਤਮਹਿਦੇਖਸੁਕੋਈ ਐਸੀ
ਬਾਲਮੀਕਸੁਨਿਬਾਨੀ ਤਬਬਲੇਪੁਨਿਗਮਤੁਵਾਨੀ॥੨੮॥
॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ ਮੁਨਿਜੇਉਬਖਾਨੇਸਤੁਸਾਚਉਰਜਨੇ
ਮਮਭਈਪਰਤੀਤਤਵਵਾਕਸੁਨਿਪਾਇਹੈ॥ ਸੀਯਮੇਨਦੇਖ
ਯਾਹਿਭਈਨਿਰਦੋਖਅਬਸੁਨੇਮੁਨਿਗਈਸਭਲੋਕਪਤੀਆ
ਇਹੈ॥ ਭੁਜਦੇਵਨਕੇਆਗੇਸੀਯਲੀਕਮੇਪ੍ਰਤੀਤਦਈਯਾਹੀ
ਤੇਮੁਨੀਸਹਮਘਰਮਾਹਿਲਿਆਇਹੈ॥ ਲੋਕਰੁਗਮਾਨਸੀ
ਯਤਜੀਮੇਮਹਾਂਨਬਨਅਹੈਨਿਰਪਾਪਦੋਖਰੰਚਨਛੁਹਾਇਹੈ
॥੨੯॥ ਚੋਪਈ॥ ॥ ਲੋਕਨਕੇਤਰਕਰੇਅਕਾਜਾ
ਸੋਮੁਹਿਖਿਮਾਕਰੇਮੁਨਿਗਜਾਕੁਸਲਵਨਾਮਬਾਲਵੈਜੇਈ
॥ ਮੇਤੇਭਉਮੁਨੀਵਰਤੇਈ॥ ੩੦॥ ਸੁੱਧਸੀਯਮੇਜਾਨੀਚੀਤ
॥ ਤਮੇਰੋਹੋਸਦਾਮਮਪ੍ਰੀਤਾਤਬਰਾਘਵਕੇਉਰਕੀਜਾਨਾਸੁ
ਰਭੁਆਏਬੈਠਾਬਿਬਾਨ॥ ੩੧॥ ਕਮਲਾਸਨਕੇਆਗੇਧਾਰਾ
ਸੁਰਵਰਆਏਭੂਮਿਮਝਾਰਾ॥ ਪਰਜਾਸਗਲਰਾਮਕੀਆ
ਈ॥ ਯਗਭੂਮਿਸਾਹਿਬਨੀਸੁਹਾਈ॥ ੩੨॥ ਸੀਤਾਯਾਗਭੂਮਿਮੇ
ਆਈ॥ ਪਦਬਸਨਤਨਮਾਹਿਸੁਹਾਈ॥ ਜੋਰਦੁਊਕਰਭੂਮਿਨਿ
ਹਾਰਾ॥ ਸੀਤਾਮੁਖਤੇਕੀਨਉਚਾਰਾ॥ ੩੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਰਾਮਅੰਨਜੋਨਾਚਹੈਮੇਪਰਣੀਉਰਮਾਹਿ॥ ਤੋਦੇਵੀਅਸ
ਥਾਨਤੂੰਦੇਹਸੁਆਪਨਮਾਹਿ॥ ੩੪॥ ਚੋਪਈ॥ ॥
ਮੇਸੇਸੀਤਾਸਪਖਉਚਾਰੀ॥ ਨਿਕਸੇਦਿੰਬਸਿੰਘਾਸਨਭਾਰੀ
॥ ਆਦਿਭੂਤਰੂਪਸਿੰਘਾਸਨਜੇਈ॥ ਭੂਮਿਵਿਵਰਤੇਉਪਜ
ਸੇਈ॥ ੩੫॥ ਗਵਿਸਮਅਹੈਸਿੰਘਾਸਨਜੇਈ॥ ਨਗੇਂਦਰਭਿ
ਬਧਾਕੇਸੇਈ॥ ਭੂਮੀਦੇਵੀਭੂਜਾਪਸਾਗਾਸੀਤਾਮਾਹਿਸੇਨੇ
ਹਸੁਧਾਰਾ॥ ੩੬॥ ਸ੍ਵਗਤਪ੍ਰਸਨਸੁਖੁਖੋਲਾਈ॥ ਲਈ

੪੪੮
੧੧੧

ਸਿੰਘਾਸਨਮਾਹਿਬੰਠਾਈ॥ਸਿੰਘਾਸਨਬੈਠੀਸੀਤਾਜਬਹੀ॥
 ਚਲੀਪਤਾਲਾਵਿਵਰਕੋਤਬਹੀ॥੩੭॥ਸੀਤਾਸਿਰਸੂਰਫੂਲਵਸ
 ਏ॥ਧੀਨਿਧੀਨਿਮੁਖਮਾਹਿਅਲਾਏ॥ਅੰਤਰਿਖਸੁਰਕਰੇਬਰ
 ਏ॥ਸੀਤਾਸਤਬਰਨਯਨਹਿਜਾਈ॥੩੮॥ਥਾਵਰਜੀਗਮਸ
 ਗਲੇਜੇਤੋ॥ਧੀਨਿਧੀਨਿਭੁਭਾਖੇਤੇਤੋ॥ਬਾਨਰਆਹਿਜਗਤਮੇ
 ਜੇਤੋ॥ਸੀਸੁਗਤਹਿਤਆਵੇਤੇਤੋ॥੩੯॥ਕੇਚਿਤਚਿੰਤਾਮੈਗ
 ਲਿਤਏ॥ਕੇਚਿਤਪਿਆਨਪਗਾਇਣਤਏ॥ਕੇਚਿਤਰਾਪਵਨੈ
 ਨਿਨਿਹਾਰੇ॥ਕੇਚਿਤਸੀਤਾਚੀਰਚਿਤਾਰੇ॥੪੦॥ਏਕਮਹੂ
 ਰਤਆਵੇਜੇਤੋ॥ਭਏਤਸਨੀਸਗਲੇਤੇਤੋ॥ਸੀਯਪ੍ਰਵੇਸਹੋਰ
 ਯੋਜਬਹੀ॥ਭਏਸੋਹਵੇਸਸਗਲੇਤਬਹੀ॥੪੧॥ਭਾਵਿਖ
 ਰਕਾਰਯਹੀਰਵਜੇਈ॥ਰਾਮਜਾਨਸਭਉਰਮੇਜੋਈ॥ਜ
 ਨੁਆਜਾਨੁਇਮਸੋਚੇਰਾਮ॥ਲੇਲੇਜਨਕਸੁਤਾਕੋਨਾਮ॥੪੨॥
 ਆਬ੍ਰਹਮਣਾਰਿਖਸਗਲੇਤਬਆਏ॥ਰਾਪੁਨਿਦਨਕੋਬੋਪਉ
 ਪਾਏ॥ਮਨੋਸੁਪਨਤੇਜਾਹੋਰਹੀ॥ਰਾਮਅਨੰਤਗਕਿਰਯਾਕ
 ਰੀ॥੪੩॥ਰਿਤੁਕੁਰਿਖਜੋਮਖਮੇਆਏ॥ਰਾਮਸਭਨਕੋਦਈ
 ਬਿਦਾਏ॥ਪਨਅਰਰਤਨਸੁਬਹੁਬਿਪਦਯੋ॥ਰਾਮਸੁਤੇਖ
 ਸਭਨਕੋਕਯੋ॥੪੪॥ਦੋਨੋਲਏਸੁਰਾਮਕੁਮਾਰਾ॥ਆਇਅਯੋ

ਧਯਾਤੈ ਨਮਸ੍ਤਾਗਾਤਾਦਿਨਤੈਲੈਰਾਮਮੁਰਾਰੀਵੇਖੈਭੋਗਸ ੪੪
 ਭਦੁਰਿਨਿਵਾਰੇ ॥ ੪੫ ॥ ਆਤਮਾਧਿਆਨਸਦਾਉਰਧਾਰੇ ॥
 ਬੈਠਾਇਕਿਤਸੁਤਤਾਬਿਚਾਰੇ ॥ ਧਿਆਨਉਥਾਨਭਏਰਘੁਰਾਈ ॥
 ਏਕਸਮੇਕੋਸਲਜਾਆਈ ॥ ੪੬ ॥ ਪ੍ਰੇਬਾਣੀਕੋਸੱਲਾਮਾਤਾ ॥
 ਰਾਮਨਾਥਾਇਣਪਿਖਸਾਖਿਯਾਗਾਭਗਤਿਭਾਇਹਰਿਕੀਏ
 ਗਾਏਈ ॥ ਪਦਬੰਦਨਕਰਿਅਭਿਹਰਖਾਈ ॥ ੪੭ ॥ ਰਾਮਮ ੦
 ਦਿਤ੍ਰਿਜਗਕੀਹਯੋ ॥ ਆਦਿਮਧਿਤਵਅੰਤਨਪਯੋ ॥ ਪਰਨੇਦ
 ਪਰਾਤਮਦੇਵਾ ॥ ਪੂਰਣਈਸੁਰਪੁਰਖਅਭੇਦਾ ॥ ੪੮ ॥ ਮੇਰੇਪੁੰ
 ਨਿਆਧਿਕਜਗਭਏ ॥ ਤੈਮਮਗਰਭਬਿਖੇਭਵਲਏ ॥ ਅੰਤ
 ਸਮੇਮੇਰੇਅਬਾਯੋ ॥ ਅਹੁਭਯੋਮੇਊਰਆਧਿਕਾਯੋ ॥ ੪੯ ॥
 ਆਗਿਆਨਜੈਨਭਵਬੰਧਨਜੇਈ ॥ ਅਬਲੋਨਾਹਿਬਿਨਾਸਯੋ
 ਸੇਈ ॥ ਭਵਕੇਬੰਧਾਬਿਨਾਸਕਯੋਈ ॥ ਕਿਹਾਬਿਧਿਮਮਾ
 ਬਗਿਆਨਸੁਰੇਈ ॥ ੫੦ ॥ ਕਰਸਿਖੇਪਗਿਆਨਮਮ
 ਕਹੋ ॥ ਮੇਰੇਪੂਤਸਿਦੇਹਸੁਦਹੋ ॥ ਅਤਿਸੁਭਜਰਜਰਦੇਹ
 ਪੁਰਾਨੀ ॥ ਸੁਨਿਨਿਰਵੇਦਮਾਇਕੀਬਾਨੀ ॥ ੫੧ ॥
 ਪਰਮਾਤਮਵਹਰਾਮਦਯਾਲਾ ॥ ਕਹਤਮਾਤਪ੍ਰਤਿ
 ਵਾਕਰਸਾਲਾ ॥ ਆਰਗਤੀਨਪ੍ਰਥਮਮੇਗਾਏ ॥ ਸ
 ਧਨਮੁਕਤਿਪਰਮਸੁਖਦਾਏ ॥ ੫੨ ॥ ਭਗਮਯੋਗ
 ਜਗਏਕਤਨੀਜੇ ॥ ਗਿਆਨਯੋਗਦੂਸਰਲਖਲੀ
 ਜੇ ॥ ਭਗਤਿਯੋਗਤੀਸਰਪਾਹਿਚਾਨਾ ॥ ਤਿਨਿਸਾਧਨਕ
 ਰੇਬਖਾਨਾ ॥ ੫੩ ॥ ਭਗਤਿਪ੍ਰਿਥਿਤਿਨਤੀਨੋਮਾਹੀ ॥
 ਪਰਮਪੁਜਯੋਨੇਜਗਮਾਹੀ ॥ ਆਤਾਭਗਤਿਸੁਤੀਨਪ੍ਰਕ
 ਰਾਗੁਣਕੇਭੇਦਭਯੋਵਿਸਤਾਰਾ ॥ ੫੪ ॥
 ਦੇਹਗਾ ॥ ਜੈਸੋਜਾਕੋਹੋਇਪੁ

ਨਿਯਾਜਗਮਾਹਿਸੁਭਾਇਤਿਸੇਮੰਗੀਭਗਤਿਕਯਾਜਗਮਾ ੪੫੦
 ਹਿਕਮਾਇ॥੫੫॥ ਚੌਪਈ॥ ਅਜੋਹਿਸਾਕੇਮਨਮੇਧਾਰੇ ੧੦
 ਦਿਬਮਾਨਮਤਸੁਗਵਿਸਤਾਰੇ॥ਭੇਦਾਫਿਸ੍ਰਕਰਮੇਕੋਧਿਆਵੇ
 ਅਸੇਮਮਤਾਮਸੁਭਗਤੁਕਹਾਵੇ॥੫੬॥ ਫਲਅਭਿਸਿਧਿਭੁਗ
 ਉਰਧਾਰੇ॥ਧਨਹਿਤਮਮਪੂਜਾਬਿਸਥਾਰੇ॥ਭੇਦਾਫਿਸ੍ਰਕਰਪੂ
 ਜੇਜੋਈ॥ਰਾਜਸੁਭਗਤਿਕਹੀਜੇਸੋਈ॥੫੭॥ ਕਰਮਬੰਧ
 ਨਕੇਨਾਸਨਿਮੋਤਾ॥ਪਰਮਾਤਮਮੇਅਰਪਾਰਿਤਾਕਰਤਬਜ ੦
 ਨਵਾਮੋਕੋਧਿਆਵੇ॥ਭੇਦਬੁਧਵਹਿਸਤੁਕਹਾਵੇ॥੫੮॥
 ਮਮਗੁਣਕਥਾਸੁਨਿਤਤਤਕਲਾਮੇ॥ਉਪਜੈਭਗਤਿਬਿਸ ੦
 ਲਾਮਮਅਨਿਤਗੁਣਸਾਗਰਮਾਹੀ॥ਬਿਰਤਨਿਰੰਤਰਮੰਤਰ
 ਨਾਹੀ॥੫੯॥ ਜੇਉਰਗਕੀਯਾਜਗਧਾਰਾ॥ਚਲੇਨਿਰੰਤਰਸਿ
 ਪੁਮਯਾਗਾਨਿਰਗੁਣਭਗਤਿਯੋਗਹੈਸੋਈ॥ਫਲਨਹਿਚਾਹੇ
 ਉਰਮੇਕੋਈ॥੬੦॥ ਅਬਦਹਤਤਭਗਤਿਮਮਜੋਈ॥ਚਾਕੁ
 ਕਾਰਦਏਫਲਸੋਈ॥ਸਲੋਕਸਮੀਪਸਰੂਪਸੁਤੀਨਾਸਾਯੁਜ
 ਖੁਕਤਿਚੌਥੋਪੁਨਿਚੀਨ॥੬੧॥ ਪਰਮਮਭਗਤਨਫਲਕੋਚਹੇ
 ਅਮੋਰੇਸੇਵਨੁਹੀਉਰਗਹੇ॥ਅਸੰਤਭਗਤਕੋਮਧਗਜੋਈ॥ਮ ੦
 ਤਪਛਲੇਉਰਮੇਸੋਈ॥੬੨॥ ਅਮੋਰੇਭਾਵਤਾਹਿਕਰਪਾਏ॥ਗੁਣ
 ਯਬਿਪਨਦੂਰਮਿਟਾਏ॥ਮਨਮੇਨਹਿਕਛੁਇਛਾਪਰੇ॥ਨਿਜਪਰ
 ਮਨਕੋਨਿਸਾਇਨਕਰੇ॥੬੩॥ ਉਤਮਕਰਮਯੋਗਾਬਿਸਤਾਰੇ॥
 ਅਤਿਹਿਸਾਕੇਦੂਰਨਿਵਾਰੇ॥ਵਰਮਾਨਮੇਮਮਾਫਿਸ੍ਰਨਿਹਾਰੇ॥
 ਪੂਜਾਉਸਤਤਿਬਿਦਨਧਾਰੇ॥੬੪॥ ਮਮਾਫਿਸਟਕਰਭੂਤਨਿ
 ਹਾਰੇ॥ਰਹੇਅਸੀਗਨਸ਼ੂਰੁਉਚਾਰੇ॥ਮਹਤਨਕੇਅਤਿਮਾਨਸੁਕ
 ਰੇ॥ਦੁਖਅਨਿਮਾਹਿਦਯਾਉਰਧਾਰੇ॥੬੫॥ ਸੁਸਮਾਨਮੇਮੰਤ
 ਅਧਾਰੇ॥ਸੁਮਦਮਾਦਿਸਾਧਨਬਿਸਤਾਰੇ॥ਸੁਨੇਵੇਦਤਵਾਕ

੪੫੧
੧੦੧

ਮਨਲਾਏ। ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਸਦਾ ਮੁਖ ਗਾਏ॥੬੬॥ ਸਤ ਸੰਗਤ ਉ
ਰਾਰਿ ਜੁਤਾ ਭਜੇ। ਅਹਿ ਭਾਵ ਉਰਤੇ ਸਭ ਤਜੇ। ਮੇਰੇ ਪਰਮ ਸਦਾ ਉ
ਰਧੇ। ਮਨ ਕੀ ਸਗਲ ਮੇਲ ਪਰਹਰੇ॥੬੭॥ ਅਮਰਾਣੁ ਸੁ
ਨੇ ਕਾਨੇ ਮੇਜ ਬਹੀ। ਮੇਕੋ ਪਾਇ ਬੇਗਨ ਰਤ ਬਹੀ। ਫੁਲ ਗੰਧ
ਜਿਉ ਵਾਯੁ ਅਪੀਨੈ। ਧਸੇ ਪ੍ਰਾਣ ਮੇ ਸਭ ਜਨ ਚੀਨੈ॥੬੮॥
ਤਿਉ ਸਭ ਭੂਤਨ ਮੇ ਸੁਨਿ ਮਾਇ। ਮੇਨਿ ਜਾਤ ਮਰਹੋ ਯੇ ਸ
ਮਾਇ। ਮੁਢ ਬੁਧਿ ਨਹਿ ਤਾਹਿ ਪਛਾਨੇ। ਬਾਹਰ ਬਹੁ ਪੁਜਾ ਬਿ
ਧਨਾਨੇ॥੬੯॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਕਰੇ। ਲਾਇ ਦੁਬ
ਬਹੁ ਮਖਾ ਬਿਸਤਰੇ। ਬਹੁਤ ਅਠਿ ਬਰਕਰੇ ਜੁਕੇਈ। ਤਾਕਰੇ
ਖਨ ਮੇਕੋ ਹੋਈ॥੭੦॥ ਭੂਤਨ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਜੁਕਰੇ। ਮੇਰੀ ਪੂਜ
ਆਤਿ ਬਿਸਤਰੇ। ਤਾਕਰ ਮੇਹਨ ਪੂਜਨ ਹੋਈ। ਮੁਢ ਭਯੋ ਭ
ਵ ਭੀਤ ਰਸੇਈ॥੭੧॥ ਨਿਜ ਕਰਮ ਨਿਕਰ ਪ੍ਰਤਿ ਮਾਮਾਹੀ।
ਤਬ ਲਗਾ ਮਮਪੂਜੇ ਜਗਮਾਹੀ। ਜਬ ਲਗਾ ਸਭ ਭੂਤ ਨਿਕੇ
ਮਾਹੀ। ਨਿਜ ਪਰਮਾਤਮ ਹੋਰੇ ਨਾਹੀ॥੭੨॥ ਆਤਮ ਮੇਰ ਪਰਾਤਮ
ਮਾਹੀ। ਭਿਦ ਨਿਹਾਰੇ ਜੋ ਉਗਮਾਹੀ। ਮ੍ਰਿਤ ਤਾਹਿ ਕੋ ਬਹੁਤ ਰੂਰ
ਏ। ਬਾਠਿ ਬਾਹਦੂਖ ਬਹੁ ਪਾਏ॥੭੩॥ ਤਾਂਤੇ ਭਿੰਨ ਭੂਤ ਹੋ ਜੇ ਤੇ।
ਸਮਤਾ ਬੁਧਿ ਪਿਖੇ ਸਭ ਤੇ। ਮੇਰੇ ਸਾਗਿਅਨ ਸਦਾ ਉਰ ਭਜੇ।
ਮੇਰੇ ਅਭਿਨ ਜਾਨ ਪੁਨਿ ਯਜੇ॥੭੪॥ ਭੂਤ ਜੇ ਤੇ ਯਾ ਜਗਤ
ਮਝਾਰੇ। ਮਨ ਕਰ ਸਭ ਕੇ ਬਿਧਨ ਪਾਏ। ਮੇਕੋ ਚੇਤ ਨ ਲਖੇ ਅ
ਨੁਪਾ। ਸਭ ਭੂਤਨ ਮੇ ਜੀਵ ਸਰੂਪ॥੭੫॥ ਤਾਂਤੇ ਭੇਦ ਪਿਖੇ ਨਹਿ
ਕੋਈ। ਜੀਵ ਪਰਾਤਮ ਏਕੋ ਹੋਈ। ਭਗਤਿ ਸੁਗਿਆਨ ਜੋਗ
ਹੋ ਜੋਈ। ਮਾਤਾ ਮੈਥਾ ਖਯੋਤ ਵਸੇਈ॥੭੬॥ ਦੋਹਰਾ॥
ਨਾਇਨ ਦੇਨੇ ਮੇਏ ਕਤਰ ਕਰੇ ਅਲਿ ਬਨ ਜੋਇ। ਮੁਕਤਿ ਹੋ
ਇਨ ਰਜਗਤ ਮੇ ਪਾਇ ਪਰਮ ਪਦ ਸੋਇ॥੭੭॥ ਚੌਪਈ

੫੨
੦੮

੧) ਅਮਾਤਾਮੇਸਭੁਕੇਰਿਦਮਾਹੀ। ਭਗਤਿਯੋਗਕਰਮੇਰੇ
ਮਾਹੀ। ਪੁਤ੍ਰਰੂਪਵਾਮੋਹਚਿਤਾਗਾਸਾਂਤਿਲਹੇਭਵਬੰਧਨ
ਵਾਗ। ੭੮) ਸੁਨਿਯਾਬਿਪਰਾਪਵਕੀਬਾਨੀ। ਕਿੰ ਸੱਲਯ
ਸਾਂਨਿਦਭਵਾਨੀ। ਸਦਾਰਾਮਉਰਮਾਹੀਧਿਆਯੋ। ਜਗਬੰ
ਧਨਤਿਨਦੂਰਮਿਟਾਯੋ। ੭੯) ਤੀਨਗਤੀਤਿਨਦੀਨੀਤਿਆਗ
ਪਰਮਾਗਤਿਪਾਈਵਡਭਾਗ। ਰਘੁਪਤਿਪ੍ਰਥਮਬਖਾਨੋ
ਜੋਈ। ਕੋਕੇਈਪਾਰਜੋਗਉਰਸੋਈ। ੮੦) ਸਰਪਾਰਭਗਤਿ
ਸਾਂਤਿਉਰਨੀਤ। ਰਘੁਕੁਲਾਤਿਲਕੁਭਜਯੋਤਿਨਚੀਤਿ। ਭ
ਰਪ੍ਰਣਅਮਰਾਪੁਰਗਈ। ਦਸਰਥਸਹਿਤਮੇਦਮਨਭਈ।
੮੧) ਸ੍ਰੀਲਖਣਮਾਤਾਬੀਜੋਈ। ਅਤਿਸੈਵਿਮਲਮਤੀਉ
ਰਸੋਈ। ਮ੍ਰਿਤੁਲੋਕਮੇਤਨੁਕੋਤਿਆਗ। ਭਰਤਪਾਸਗਈ
ਵਡਭਾਗ। ੮੨) ਇਤਿਸ੍ਰੀਮਤਅਧਿਯਾਤਮਰਾਮਾਇ
ਣਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸੰਬਾਦੇਉਤਰਕਾਂਡੇਸਪਤਮੋਧਿਆਇ।
੭੧) ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਵਾਚਾਚੌਪਈ। ੧) ਯਾਬਿਪਬੀ
ਤਤਿਭਏਸੁਕਾਲਾਭੀਮਪ੍ਰਕਮਭਗਤਿਬਿਸਾਲਾਤਾਕੇਲੇ
ਨਯੁਪਾਜਿਤਾਯੋ। ਸੈਨਸਹਿਤਸੁਬਹੁਤਸੁਹਾਯੋ। ੧੧੮

ਰਾਮਚੰਦਕੀਆਇਸੁਮਾਨਾਗਯੋਭੁਗਤਿਤਾਹਿਅਤਿਬਲ
ਵਾਨਾਤੀਨਕੋਟੀਠਾਪ੍ਰਸਿਰਦਾਯੋਭੁਗਤਤਹਾਰਣਭੀਤਰ
ਮਾਏ॥੨॥ਦੋਪੁਰਤਹਾਂਸੁਭਲੇਬਨਾਏ॥ਤਾਮੇਨਿਜਸੁਤਤਾਹਿ
ਬਸਾਏ॥ਪੁਸਕਰਵਤੀਨਾਮਪੁਰਜੇਈ॥ਪੁਸਕਰਸੁਤਤਾਹਿਬ
ਪਯੋਸੋਈ॥੩॥ਤਖਸਿਲਾਪੁਰਜੋਰਬਨਾਯੋ॥ਤਖਨਾਮਸੁਤਤ
ਹਾਂਬਸਾਏ॥ਤਹਿਅਭਿਖੇਕਬਾਲਕੇਕੀਨੇ॥ਪਨਅਹੁਪਾਂਸਿਗ
ਭਟਦੀਨੇ॥੪॥ਬਹੁਰਭੁਗਤਨਿਜਪੁਰਕੋਆਯੋ॥ਰਪੁਵਰਸੇ
ਵਾਮੇਮਨੁਸਾਏ॥ਬਹੁਰਪ੍ਰਸੰਨਰਾਮਅਤਿਭੁਏਲਖਮਣਪ੍ਰ
ਤਿਯਹਿਬਚਨਅਲਏ॥੫॥ਦੋਊਕੁਮਾਰਸੰਗਿਅਬਲੀਜੈ॥
ਪਸਚਮਦੇਸਪਯੋਨਕੀਜੈ॥ਦੁਸ੍ਰਾਤਮਸੁਭਕੇਅਪਕਾਰੀ॥ਤਿ
ਨਮਲਨਕੋਰਣੇਮੇਮਾਰੀ॥੬॥ਅੰਗਦਚੰਦਕੇਤਸੁਤਜੇਈ॥ਮ
ਹਾਪਰਾਕਰਮਜਗਮੇਤੇਈ॥ਦੋਨੋਕੋਦੋਨਗਰਬਨੀਜੈ॥ਗਜ
ਤਰਿਗਪਨਰਤਨਸੁਦੀਜੈ॥੭॥ਰਾਜਤਿਲਕਬਾਲਨਦੇਭਾ
ਲਾਮੋਛਿਗਆਵੇਬੇਗਾਬਿਸਾਲਾ॥ਰਪੁਵਰਾਮਾਇਸੁਸਿਰ
ਪਾਰਿਮਾਨਾਗਜਤਰਿਗਰਬਸੈਨਮਹਾਨ॥੮॥ਲੋਕਰਲੁਖਮ
ਣਸੰਗਸਿਧਾਰੋ॥ਅਰਿਸਬੁਹਸਭੈਤਹਿਮਾਰੋ॥ਰਾਜਤਿਲਕ
ਸੁਤਭਾਲਕਰਾਏ॥ਲਖਮਣਬਹੁਰਿਅਯੋਧਾਆਏ॥੯॥ਰ
ਪੁਪਾਤਿਪਾਰਕੀਜੈਹੈਜੈਈ॥ਲਖਮਣਭੁਜੈਨਿਰਿਤਰਸੋਈ॥ਬ
ਹੁਤਕਾਲਜਬਭਏਬਤੀਤਾ॥ਰਾਮਧਰਮਪਾਥਿਦਿਛਅਤਿਚੀ
ਤਾ॥੧੦॥ਰਾਮਨਿਹਾਰਨਕਾਜਸੁਆਏ॥ਕਾਲਰਿਖੀਸੁਰਭੇ
ਸਬਨਾਏ॥ਲਖਮਣਕੋਮੁਖਏਹੁਅਲਾਏ॥ਮੇਰੀਸਾਰਕਹ
ਨਿਪਜਾਏ॥੧੧॥ਦੋਹਰਾ॥ਅਤਿਬਲਕੋਮੇਦੂਤਹੋਲ
ਖਮਣਜਨੇਬੀਗਾਪੁਰਖੋਤਮਰਪੁਬੀਰਕੋਬੇਗਾਦਿਖਾਵੇਪੀ
ਰਾ॥੧੨॥ਮਹਾਰਿਖੀਪਰਪਾਨਕੋਬਡੇਸਿਦੇਸੋਅਗਹੀ॥ਜਾ

੪੫੪
੧੦੮

ਹਿਕਹੋਕਰਬੇਨਤੀਰਾਮਚੰਦਨਰਨਾਹੀ॥੧੩॥ਸੁਨਿਕੇਤਾ
ਕੇਬਚਨਕੇਲਖਮਣਗਯੇਸੁਧਾਇ॥ਆਏਤਪੋਪਨੁਦੁਆਰ
ਮੇਰਾਘਵਕਹਯੇਸੁਨਾਇ॥੧੪॥ ਚੋਪਈ॥ ਅਸੇ
ਲਖਮਣਭਾਖਯੋਜਬਹੀ॥ਰਾਮਚੰਦਬੇਲੇਪੁਨਿਤਬਹੀ॥
ਲਖਮਣਤੋਕੇਸੀਪਰਆਨਾ॥ਬਹੁਤਕੋਰਤਿਨਕੇਸਨਮਾਨਾ॥
੧੫॥ਲਖਮਣਮੁਖਤੇਤਥਾਬਖਾਨਾ॥ਗਯੇਤਹਾਂਜਹਮੁਨੀਮ
ਹਾਨਾ॥ਮੁਨਿਤਾਪਸਕੋਭੰਨਾਇਆਏ॥ਤੇਜਪੁਭਾਤਨਮੇਲ
ਸਕਾਏ॥੧੬॥ਜੁਲਤਾਗਾਪਿਤਤਾਰੇਜੈਸੇ॥ਦੀਪਤਤੇਜ
ਤਾਹਿਤਨਤੈਸੇ॥ਸਿੰਘਾਸਨਬੈਠੇਸੀਰਾਮਾ॥ਸੂਰਜਕੋਦਿਤੇ
ਜਪਨਪਾਮ॥੧੭॥ਮੁਨਿਦਰਗਮਸਮੀਪਹਿਗਯੋ॥ਮਧ
ਰਵਾਕਮੁਖਮਾਹਿਅਲਯੋ॥ਦੁਰਧਸੁਰਾਮਚੰਦਨਰਗਈ
॥ਤੂੰਤੂਪਤਿਪਰਜਾਸੁਖਦਾਈ॥ਰਾਮਚੰਦਮੁਨਿਪੂਜਨਕਰ
ਯੋ॥ਕੁਸਲਪੁਸ਼ਨਮੁਖਮਾਹਿਉਚਰਯੋ॥ਰਾਮਚੰਦਪੁਛਯੋ
ਮੁਨਿਰਾਈ॥ਕੁਸਲਮਾਹੇਤੁਮਰੇਰਘਰਾਈ॥੧੮॥ਆਸ
ਨਿਦਿੰਬਮੁਨੀਬੈਠਾਯੋ॥ਰਾਮਚੰਦਮੁਖਵਾਕਮਾਲਯੋ॥ਜਾਂ
ਹਿਨਮਿਤਮੁਨੀਤੁਮਆਏ॥ਮੈਕੋਕਹੇਸੁਕਾਜਸੁਨਾਏ॥੨੦

ਰਾਮਵਾਕਸੁਨਿਯੋਤਿਨਜਬਹੀ। ਬਿਲਯੋਤਪਤਿਕੋਮੁਨਿ
ਤਬਹੀ। ਰਾਮਕਾਜਮੈਕਰੋਬਖਾਨਾ। ਯਕੋਲਖੇਨਕੋਨਰ
ਆਨਾ। ੨੧॥ ਐਰਨਸੁਨੇਸੁਕੋਈਕਨਾ। ਰਾਮਨਕਾਹੁਕਰੋਬ
ਖਾਨਾ। ਜੈਕਦਾਂਚਿਕੋਸੁ ਨੇਨਿਹਾਰੇ। ਰਾਮਤਾਹਿਤੁਮੁਰੋਮ
ਰੋ। ੨੨॥ ਰਾਮਪੁਤਗਯਾਤਥਾਅਲਾਇ। ਲਖਮਣਕੋਪੁਨਿ
ਕਹਯੇਸੁਨਾਇ। ਲਖਮਣਹੁਤੁਦੁਆਰੇਮਾਹੀ। ਅਮਾਇਕੋ
ਤਕੋਆਵੇਨਾਹੀ। ੨੩॥ ਜੈਕੋਆਵੇਗਾਇਹਠਾਈ। ਬਿਨਸਿ
ਦੇਹਮੈਮਾਰੋਤਈ। ਰਾਮਹਯੋਪੁਨਿਮੁਨੀਸੁਨਾਏ। ਕਿਨਕੇਪ
ਠੇਮੁਨੀਵਰਆਏ। ੨੪॥ ਜੈਤੇਰੇਮਨਭੀਤਰਬਾਤ। ਅਕੋਕਰੋ
ਮੁਨੀਬਿਖਾਤ। ਐਸੇਸੁਨਿਰਪੁਵਰਕੀਬਾਨੀ। ਆਪਮੁਨੀਸੁ
ਰਕਹਯੋਭਵਾਨੀ। ੨੫॥ ਸਾਚੁਬਖਾਨੇਸੁਨਿਯੋਗਮਾਮੋਹਪ
ਠਾਯੇਬ੍ਰਹਮਾਕਾਂਮਾਹੇਪ੍ਰਕ੍ਰਿਜਨੈਨਸੁਖਕਾਰੇ। ਐਆਇਓਇ
ਮਪਾਸੁਤੁਮਾਰੇ। ੨੬॥ ਪੂਰਬਜੈਮੈਪੁਤਤੁਮਾਰੇ। ਰਾਮਪਰੈਤ
ਪਉਰਮੈਧਾਰੇ। ਮਾਯਾਸਿਗਮਤੇਮੈਭਯੋ। ਕਾਲਨਾਮਮੋਰੋਨਿਰ
ਮਯੋ। ੨੭॥ ਜੈਸੁਤਜਗਕੋਹਰਨੇਹਾਰਾ। ਕਾਲਨਾਮਮਮਬੇ
ਦਉਚਾਰਾ। ਦੇਵਰਿਖੀਜਿਨਪੁਜਨਧਾਰੇ। ਤਾਬ੍ਰਹਮਾਤਵਬੈਨ
ਉਚਾਰੇ। ੨੮॥ ਭੁਗਵਨਮਾਥਪਾਲੇਸੁਰਲੋਕਾਹਮਰੇਪਾਵ
ਨਕਰੋਸੋਓਕਾ। ਮਾਯਾਮੈਸੁਰਲੋਕਸਿਹਾਰਾ। ਪ੍ਰਥਮਏਕਤੁਮ
ਰਹੇਮੁਗਰਾ। ੨੯॥ ਮਾਯਾਨਾਰਿਸਹਿਤਸੁਖਪਾਯੋ। ਪ੍ਰਥ
ਮਪੁਤਮੈਕੋਤਵਜਾਯੋ। ਸੇਸਨਾਗਦੁਸਰਸੁਤਭਏ। ਜਲਕੇ
ਮਾਹਿਮੈਨਾਜਿਨਕਏ। ੩੦॥ ਮਾਯਾਕੋਦੇਸੁਤਉਪਜਾਏ। ਮ
ਹਾਬਲੀਜਗਮਾਹਿਸੁਹਾਏ। ਮਧੁਕੈਟਭਵੇਉਅਸੁਰਸਿਪਾਥ
ਮਮੇਦਦਈਜਲਮੋਬਿਸਬਾਰਾ। ੩੧॥ ਪਰਬਤਸਾਹਿਰਮੇਦ
ਨੀਜੋਈ। ਤੁੰਤੇਤੁਮਉਪਜਾਈਸੋਈ। ਹਿਮਕੰਜਧਰਮਾਹਿਸੁ

ਹਾਯੋ। ਤਾਕੀਨਾਭਿਬਿਖੇਮਮਜਾਯੋ॥ ੩੨॥ ਪ੍ਰਜਾਪਖਮਤਵਮੇ
ਹਠਰਾਯੋ। ਸਰਬਜਗਤਮਮਪਾਛੇਲਾਯੋ। ਜਬਮੇਤੇਨਾਹਿਪਾ
ਲਨਭਯੋ। ਮੈਤਬਨਾਬਸੁਤੇਹਅਲਯੋ॥ ੩੩॥ ਪਾਲੇਵਿਸੁਹਨਪ੍ਰ
ਭੁਤੇਈ॥ ਮਮਵੀਰਯਅਪਹਾਠਕਜੇਈ॥ ਕੰਸਪਕੇਘਰਜਬਤੁ
ਜਯੋ। ਬਾਵਨਰੂਪਬਿਸ੍ਨੂਤਬਲਯੋ॥ ੩੪॥ ਭੂਕੇਭਾਰਸੁਨਿਖਲ
ਉਤਾਰਯੋ। ਬਾਂਧਬਲੀਗਖਸਗਣਮਾਰਯੋ॥ ਪਰਣੀਪਰਤੁਮ
ਈਸਨਗਾਇਣਾਪਰਜਾਜਬੈਦੁਖਾਈਗਾਵਣਾ॥ ੩੫॥ ਗਾਵਣ
ਕੇਬਧਉਗੇਧਾਰਾਮਰਤਲੋਕਤੁਮਗਾਏਮੁਰਗਾਦਸਹਜਾਰ
ਬਰਖਦਸਆਨਾਤੈਦੇਵਨੇਮੇਕੀਨਬਖਾਨਾ॥ ੩੬॥ ਜੋਅਬਬਰਖਸ
ਗਲਾਬਿਤਗਾਏ। ਸਗਲਮਨੋਰਥਤੇਰੇਭਏ॥ ਮਾਨਵਲੋਕਆਲੁਹੈ
ਜੇਤੀ॥ ਪੂਰਣਭਈਸਗਲਅਬਤੇਤੀ॥ ੩੭॥ ਤਾਪਸਰੂਪਕਾਲਹੈ
ਜੇਈ॥ ਤੁਮਰੇਪਾਸਪਠਾਯੋਸੋਈ॥ ਭੂਮੰਡਲਮੇਰਾਜਕਮਾਵਨਅਬ
ਲੋਜੋਮਤੈਹੈਮਨਭਾਵਨਾ॥ ੩੮॥ ਤੁੰਤੁਮਰਾਜਕਰੋਪਰਮਾਹੀ॥ ਤਵਕ
ਲਮਾਣਹਮੇਸੁਖਦਾਈ॥ ਮੇਸੇਕਹਯੋਪਿਤਾਮਹਿਆਪਾਸੁਨੇਰਾਮ
ਨਿਪਗਵੇਪਰਤਾਪ॥ ੩੯॥ ਜੋਪੁਨਿਗਮਨਾਬਿਖੇਮਾਤਿਥਾਰੀ॥
ਦੇਵਲੋਕਮੇਰਾਮਮੁਰਾਰੀ॥ ਤੈਸਭਦੇਵਨਕੇਜੁਰਜਾਵੇ॥ ਬਿਸ੍ਨੂਨ
ਥਸੁਰਲੋਕਸੁਆਵੇ॥ ੪੦॥ ਸੁਨਿਯਾਬਿਧਿਚਤੁਰਾਨਨਬਾਨੀ॥
ਕਾਲਉਮਾਮੁਖਮਾਹਿਬਖਾਨੀ॥ ਹਸਕਰਰਾਮਸੁਕੀਨਬਖਾ
ਨਾਸੁਨੇਸਰਬਹਾਰਿਕਾਲਮਹਾਨ॥ ੪੧॥ ਤੋਹਬਖਾਨਯੋਮੇਕੋਜੋ
ਈ॥ ਅਹੋਇਸ੍ਵਰਾਮੇਕੋਸੋਈ॥ ਅਤਿਸ੍ਰੋਖਮੇਉਰਨਿਰਮਲੇ
॥ ਤੇਰੇਆਜੁਆਗਮਨਭਯੋ॥ ੪੨॥ ਤੀਨਲੋਕਜੇਜਗਤਮਝਾਰ
॥ ਤਿਨਪਾਲਨਹਿਤਮੇਅਵਤਾਰਾ॥ ਤਵਕਮਾਨਾਬਿਕੁੰਠਹਆਉ॥
ਦੇਵਨਕੇਸਭਤਾਪਮਿਟਾਉ॥ ੪੩॥ ਤੁਮਅਤਿਆਏਮੇਰੇਪਿਆ
ਰਾਯਾਭੀਤਰਕਛੁਨਾਹਿਬੈਚਾਰੇ॥ ਮਮਸੇਵਕਸੁਰਕਾਠਯਜੇ

ਤਿ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਸਵਾਰੋ ਮੈ ਸਭ ਤੇ ਤੇ॥ ੪੪॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੋ ਜੋ ਕਰੇ ਬਖਾਨਾ॥
 ਸੋ ਸੋ ਕਾਰਯ ਕਰੇ ਮਹਾਨਾ॥ ਕਾਲ ਰਾਮਾਇ ਮਕਰ ਤਉ ਚਾਰਾ॥ ਦੁਰ
 ਬਾਸਾ ਰਿਖ ਆਏ ਦੁਆਰਾ॥ ੪੫॥ ਲਖ ਮਣ ਪ੍ਰਤਿ ਤਿਨ ਵਾਕਾ
 ਲਾਏ॥ ਸੀਘਰ ਰਾਮ ਸੁਦੇ ਹਿਦਿਖਾਏ॥ ਕਾਰਯ ਏਕ ਬਤੈ ਹੈ ਮੈ
 ਠੇ॥ ਹੋਇ ਬੇਗਨਾ ਹਿਲ ਗੇਅ ਬੋਹੇ॥ ੪੬॥ ਦੋਹਰਾ॥
 ਲਖ ਮਣ ਸੁਨਿ ਮੁਨਿ ਵਾਕ ਕੇ ਕੁਲ ਤਤੇ ਜਾਤਿ ਪੇਖਾ ਰਾਮ ਸ
 ਥਾਕਿਆ ਕਾਜ ਹੈ ਮੈ ਕੋ ਕਹੇ ਅਸੇਖਾ॥ ੪੭॥ ਕਾਰਯ ਤੇਰੇ ਜੋ ਅ
 ਹੈ ਮੈ ਸਭ ਕਰੇ ਬਤਾਇ॥ ਰਾਜਾ ਕਾ ਰਜ ਮੈ ਲਗੇ ਦੇ ਪਾਟਿ ਕਾਠ
 ਹਿਰਾਇ॥ ੪੮॥ ਸੁਨਿ ਲਖ ਮਣ ਕੇ ਵਾਕ ਕੋ ਕੇ ਪੇਮੁ ਨੀਬਿ ਸਾਲ
 ॥ ਤਾਂ ਮਵਰਣ ਦੇ ਨੇਭ ਏਤਾਂ ਕੈ ਨੈਨ ਸੁਲਾਲਾ॥ ੪੯॥ ਭੂਪਤਿ ਕੋ ਯਾ
 ਖਿਣਾ ਬਿਖੇ ਲਖ ਮਣ ਜੋ ਨਾਇਖਾ ਹਿਰਾ ਰਾਮ ਦੇ ਸਰਪ ਵਿਸਕੋ
 ਭੁਸਮ ਕਰੇ ਖਿਣ ਮਾਹਿ॥ ੫੦॥ ਚੰਪਈ॥ ਯਾ ਬਿਧਿ
 ਘੋਰ ਵਚਨ ਸੁਨ ਪਾਏ॥ ਮੁਨਿ ਦੁਰਬਾਸਾ ਕੋ ਪਾ ਲਾਏ॥ ਲਖ ਮਣ
 ਮਨ ਮੈ ਕੀਨਾ ਬਿਚਾਰਾ॥ ਵਚਨ ਅਹੇ ਮੁਨਿ ਵਰ ਕੇ ਭਾਰਾ॥ ੫੧॥ ਸਰ
 ਬਨਾਸ ਤੇ ਮੈ ਬਪ ਜੋਈ॥ ਸੇ ਸ੍ਰਹੈ ਜਗਤੀ ਤਰ ਸੇਈ॥ ਮੈ ਸੇਲ
 ਖਮਣ ਮਨ ਮੈ ਪਾਗਾ ਗਯੇ ਤਹਾਂ ਜਹਰਾ ਮੁਗਰਾ॥ ੫੨॥ ਦੁਰ
 ਬਾਸਾ ਆਯੋ ਮੁਨੀ ਮਹਾਨਾ॥ ਲਖ ਮਣ ਰਾਮ ਸੇ ਕੀਨ ਬਖਾਨਾ॥ ਸੁ
 ਨਿ ਕੈ ਰਾਮ ਬਚਨ ਉਰ ਪਰਯੋ॥ ਤਪਸੀ ਕਾਲ ਬਿਸਰ ਜਨਕ ਰ
 ਯੋ॥ ੫੩॥ ਸੀਘਰ ਰਾਮ ਮਹੀ ਪਤਿਆਏ॥ ਆਰੀ ਸੁਤ ਮੁਨਿ ਦ
 ਰਸਨ ਪਾਏ॥ ਰਾਮ ਜੋਰ ਕਰ ਬੰਦ ਨ ਪਾਰੀ॥ ਆਦਰ ਸਹਿਤ ਸੁਪ੍ਰ
 ਸ਼੍ਰੁ ਚਾਰੀ॥ ੫੪॥ ਕਾਰਯ ਅਹੈ ਤੁਮਾਰੇ ਜੋਈ॥ ਕਹੇ ਮੁਨੀ ਸੁ
 ਰ ਕੀ ਜੈ ਸੇਈ॥ ਯਾ ਬਿਧਿ ਸੁਨਿ ਰਪੁ ਵਰ ਕੀ ਬਾਨੀ॥ ਦੁਰਬਾਸਾ
 ਪੁਨਿ ਕਹੇ ਭਵਾਨੀ॥ ੫੫॥ ਹਜਾਰ ਬਰਖ ਉਪਵਾਸ ਸੁਪਰ
 ਯੋ॥ ਆਜੁ ਸਮਾਪਤਿ ਚਾਹੈ ਕਰਯੋ॥ ਭੋਜਨ ਸਿਧ ਯਥੇ ਸ੍ਰਦੀ

੪੫੮
੧੦੧

ਜੀਅਗਮਯਹੀਮਮਕਾਰਯਕੀਜੈ॥ ੫੬॥ ਸੁਨੀਰਾਮਪੁਨਿਵ
ਰਕੀਬਨੀ॥ ਪਰਮਸੰਤੋਖਸੁਭਯੋਭਵਾਨੀ॥ ਸਿਪਸੰਨਬਹੁਰ
ਮਮੰਗਯੋ॥ ਮੁਨਿਕੇਆਗੇਅਨਿਟਿਕਯੋ॥ ੫੭॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸ
ਮਪੁਨਿਭੋਜਨਕਯੋ॥ ਬਹੁਰਮੁਨੀਨਿਜਾਸਮਗਯੋ॥ ਕਾਲਕ
ਰੀਪ੍ਰਤਗਯੋਜੀ॥ ਰਾਮਚਿਤਾਰੀਬਹੁਰਸੇਈ॥ ੫੮॥ ਸਿਕਦੁ
ਖਾਅਰਤਮਨਗਯਾ॥ ਰੁਏਬਿਆਕੁਲਪੂਰਣਕਯਾ॥ ਮਨਆਤਿ
ਦੀਨਸੁਭਮਿਨਿਹਾਰੇ॥ ਮੁਖਤੇਰਾਮਨਕਛੁਓਚਾਰੇ॥ ੫੯॥
ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਮਨਕਰਰਾਮਸੁਜਾਨਯੋਲਖਮਨਹੈਹਤ
ਰੂਪਾ॥ ਮਖੇਲੇਸੁਰਾਵਨੀਪਿਖੇਭਜੀਸੁਮੰਨਅਨੂਪ॥ ੬੦॥
ਲਖਮਣਰਾਮਨਿਹਾਰਯੋਭਏਸੁਦੁਖੀਮਹਾਂਨਾਨੋਨਭਜੀਚਿਰਾਕ
ਰੇਸਨੇਹਫਾਂਸਗਲਗੰਨ॥ ੬੧॥ ਲਖਮਣਕਹਯੋਸੁਮੇਹਹਤਤ
ਜੋਤਾਪਰਪ੍ਰਬੀਰਾ॥ ਕਾਲਸੁਗਤਿਇਹਭਾਂਡਿਕੀਪੂਰਬਰਚੀਸੁ
ਧੀਰਾ॥ ੬੨॥ ਰਾਮਪ੍ਰਤਗਯੋਜੋਤੋਮੁਹਿਨਰਕਸੁਹਾਇ॥ ਜੋਮੇ
ਮੇਤਦਪ੍ਰੀਤਹੈਕਰੇਰਾਮਅਬਸੋਇ॥ ੬੩॥ ਤਜਸੀਕਾਮੋਕੋਹਨੇ
ਧਰਮਧਰੇਉਰਮਾਹਿ॥ ਰਾਮਸੁਨਿਤਯਾਬਾਰਕੋਕਰਾਬਿਚਾਰ
ਮਨਮਾਹਿ॥ ੬੪॥ ਅੰਤ੍ਰੀਸਰਬਬੁਲਾਇਕੈਰਾਮਚਕਹਯੋਸੁ
ਨਾਇ॥ ਮੁਨਿਆਵਹੁਬਚਕਾਲਕੇਸਗਲੇਦਏਜਨਾਇ॥ ੬੫॥
ਰਾਮਆਮਾਤਨਕੋਕਹੀਕਰੀਪ੍ਰਤਗਯੋਇ॥ ਅੰਤ੍ਰੀਸਹਿਤਬਾਸਿ
ਸੁਕੇਸੁਨੇਰਾਮਬਚਯੋਇ॥ ੬੬॥ ਅੰਤ੍ਰੀਸਭਕਰਜੇਰਕੈਕੀਨੇਰ
ਮਬਖਾਨਾ॥ ਅਕਿਲਸੁਕਰਮਭੂਤਾਰਹਰਸੁਨੇਰਾਮਦੈਕਾਨਾ॥
੬੭॥ ਪੂਰਬਹੀਯਹਨਿਰਮਯੋਲਖਮਣਸਿਗਵਿਯੋਗਾ॥ ਰਿ
ਆਨਚਖੁਕਰਜਾਨਯੋਰਾਮਨਕੀਜੈਸੰਗ॥ ੬੮॥ ਨਹਿਪ੍ਰਤਗ
ਭੋਤੀਯੋਲਖਮਣਤਜਭਗਵਾਨਾ॥ ਤੇਹਪ੍ਰਤਗਯੋਜੋਤਜੀਧਰਮ
ਹਾਇਤਬਹਾਨ॥ ੬੯॥ ਧਰਮਨਾਸਤੋਲੋਕੜਯਹੈਵੈਨਾਸਸੁਧੀ

ਗਾਤਿਸੁ ਭੁਲੇਕਨ ਪਾਲ ਕੋ ਅੰਗਰਨ ਕੋਰ ਪੁਬੀਗ ॥ ੧ ॥ ਲਖਮਣ
ਏਕੋ ਕੋਤ ਜੇ ਸੁਨੇ ਰਾਮ ਦੇ ਕੰਨ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਪਾਲਨ ਕੋਰੇ ਤੁਮ ਭੂਪ
ਸ਼ਿਸ਼ਮਾਨ ॥ ੧੧ ॥ ਅਨੰਦ ਤਪ ਰਮ ਸਮੇਤ ਬਚ ਸੁਨੇ ਰਾਮ ਤਿਨ ਕੰਨ
॥ ਸਤੁ ਮੱਧਰ ਪੁਬੀਰਤ ਬਲਖਮਣ ਕੀਨ ਬਖਾਨ ॥ ੧੨ ॥
ਸੀਕੁ ਰਛੇ ਦਾ ॥ ॥ ਉਠ ਜਾਇ ਲਖਮਣ ਬੇਗੁ ਨਾਹਿ ਪ
ਰਮ ਹੋਵੈ ਹਨ ॥ ਤਿਆਗ ਅੰਬ ਪਦੇ ਹੋ ਕੇ ਸਮ ਸਿਰ ਕਹਤ ਮਹ
ਨਾ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਰਪੁ ਵਰਤਾਖ ਜੇਤ ਬਦੁ ਖਾਬਿਆ ਕੁਲ ਹੋਇ ॥
ਰਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਪਰਗਯੇ ਲਖਮਣ ਸੋਇ ॥ ੧੩ ॥ ਪੁਨਿ ਗ
ਯੋ ਸਰਯੁ ਤੀਰੇ ਮੇਅ ਚੰਮ ਸਰਜੂ ਨੀਗ ॥ ਨਵ ਦੁਆਰ ਨੀਕੋ ਰੋਕਿ
ਆਕਰ ਜੇ ਰਕੋ ਧਰ ਪੀਗ ॥ ਸਿਰਮਾਹਿ ਪ੍ਰਾਣ ਸੁਰੋਕਿ ਕੈ ਉ
ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਅੱਖ ਗਧਿ ਮਾਨਾ ॥ ਵਾਸ ਦੇਵ ਸਰੂਪ ਅਬੇ ਬੇਦ ਕਰ
ਤ ਬਖਾਨ ॥ ੧੪ ॥ ਪਦ ਤਾਂਹਿ ਕੋ ਪਰਧਾਮ ਜੇਵ ਹਚਿ ਤੇ ਚੀਤ ਮ
ਣਾਗ ॥ ਵਾਯੁ ਰੋਸ ਸਿਯੁ ਕਤ ਲਖਮਣ ਸੇਸ ਪਰਤਾਪਾਗ ॥ ਸਭ
ਦੇਵ ਕਿਨ ਰਨਾ ਗਬ ਨਿਤਾਨਿ ਤੁਮੰਗ ਲਗਾਂਹਿ ॥ ਜਸਿਗਾਹਿ
ਲਖਮਣ ਦੇਵ ਰਿਖ ਪੁਨਿ ਸੀਸ ਫੂਲ ਵਸਾਂਹਿ ॥ ੧੫ ॥ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਦੇਵ ਅਗੋਚਰ ਹੋਇ ਕਰਵਾਸ ਵਸਾਹਿ ਤਸ
ਰੀਗ ॥ ਲਖਮਣ ਲੇਸੁ ਰਪੁ ਰਗਯੇ ਭੁਈਤ ਹਾਂ ਸੁਰ ਭੀਗ ॥ ੧੬ ॥
ਬਿਸੁ ਚੁਥਾਈ ਭਾਗ ਜੇ ਲਖਮਣ ਅਏ ਪੁਬੀਨਾ ॥ ਦੇਵ ਰਿਖੀ ਸੁ
ਰ ਪੇਖਤਿ ਨ ਬਿਧ ਸੇ ਪੁਜਨ ਕੀਨ ॥ ੧੭ ॥ ਚੋਪਈ ॥ ॥
ਲਖਮਣ ਦੇਵ ਲੋਕ ਮੇਆਯੋ ॥ ਸਮਾਚਾਰ ਸਗਲੇ ਸੁਨਿ ਪਾਯੋ ॥
ਸਿਧ ਲੋਕ ਗਤਿ ਯੋਗੀ ਜੇਈ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਾਹਿਤ ਅਏ ਪੁਨਿ ਤੇਈ
॥ ੧੮ ॥ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ॥ ਪ੍ਰੀਤ ਸਾਹਿਤ ਲਖਮਣ ਪਿਥੇ ਧਰੇ
ਸੇਸ ਸਰੂਪਾ ਸੋਭਾ ਬਰਨਨ ਕੋ ਕੋਰੇ ਭਈ ਸੁਕ੍ਰਾਂਤਿ ਅਨੂਪ ॥ ੧੯
॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਮਠਾਧਮਾਤਮ ਰਾਮਾਇਣੇ ਉਮਾਹਿ ਸੁਰ ਸਿਧ ॥

ਬਾਦੇਉਤਰਕਾਂਡੇਅਸ੍ਰਮੇਧਿਆਇ॥੮॥ ਸ੍ਰੀਮਹਾਦੇਵਉਦ੍ਵਾਚ
 ੧) ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ਲਖਮਣਤਿਆਗਵਰੁਭਾਗਰਾਮਦੁਖਤ
 ਏਲਖਮਣਰੂਪਮਨਮਾਂਹਿਤਾਂਚਿਤਾਰਯੋਨੈਗਾਮਆਤਜੇਬ
 ਸਿਸ੍ਰਗੁਰਖਾਤਜਗਪੁਰਵਾਸਕੇਬੁਲਾਇਜਨਰਾਮਯੋਉਚਾਰਿ
 ਯੋਭਰਤਕੋਰਾਜਅਬਦੇਤਿਮੈਸਮਾਜਸਭਮਹਾਂਮਤਿਭ੍ਰਾਤਿਏਕੋ
 ਪ੍ਰਾਤਿਪਾਰਿਯੋਬੇਗਾਮਮਜਾਂਉਨਾਹਿਪੁਰਮੇਬਸਾਉਅਬਲਖ
 ਮਣਪਾਦਜਾਹਿਦੇਸਮੈਪਧਾਰਿਯੋ॥੧॥ਮੈਸੇਜਬਰਾਮਚੰਦਮੁ
 ਖਮੈਬਖਾਨਕੀਯੋਦੇਸਪੁਰਵਾਸੀਜਨਸਭੈਰੁਹਕਾਇਹੈ॥ਛੋਨ
 ਮੁਲਰੁਖਕੇਸਮਾਨਸੁਮਲਾਨਭਏਗਿਰੇਪਰਮਾਹਿਉਰਮਾਹਿਦੁ
 ਖਪਾਇਹੈ॥ਰਾਮਕੀਸੁਬਾਨੀਸੁਨੀਕਾਨਮੈਭਵਾਨੰਜਬਭਰਤਉ
 ਦਾਰਪਰਮਾਹਿਮੁਰਛਾਇਹੈ॥ਪਾਇਕੈਸਿਭਾਰਤਿਨਕੀਨੋਹੈ
 ਉਚਾਰਪੁਨਿਰਾਜਨਿੰਦਕਰੀਬਹੁਦੇਖਾਦਿਖਲਾਇਹੈ॥੨॥
 ਵੇਹਗਾ॥ ॥ਸਾਚਸੁਗੰਦਸੁਮੈਕਰੋਤੋਬਿਨਹੋਰਪੁਨੰਦ
 ॥ਸੁਰਗਭੂਮਕੋਰਾਜਜੋਚਹੋਨਾਸੁਖਕੰਦ॥੩॥ਤਵਪਦਕੰਜਸੁ
 ਗਿਦਹੈਰਾਜਨਚਹੋਂਪੀਗਾਕੁਸਲਵਕੋਅਬਦੀਜਿਯੋਰਾਜੁ
 ਸੁਨੇਰਾਪੁਬੀਗਾ॥੪॥ਕੋਸਲਮੈਕੁਸਟੀਕਿਯੈਉਤਰਮੈਲਵਰਾ
 ਮਾਸਤ੍ਰਪਨਲਿਆਵਨਹੇਤਅਬਦੂਤਪਠੇਸੁਖਧਾਮ॥੫॥
 ਮਹਿੰਲਾ॥ ॥ਹਮਸਭਨਕੋਗਮਨਸੁਨਾਵੈਜਾਇਕੈ॥
 ਸੁਨਿਸਤ੍ਰਪਨਸੁਆਵੈਰਾਪਵਧਾਇਕੈ॥ਭਰਤਬਖਸੇਬੈਨ
 ਪ੍ਰਜਾਸੁਨਿਪਾਇਆਹੋਭਏਨਿਰਾਸਸੁਚੀਤਪਰਮਰੂਪ
 ਇਆ॥੬॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਰਾਮਾਵਯੋਗਾਚਿਤਾਰਿ
 ਚਿਤੇਸਭਕਾਤਰਰੂਪਪ੍ਰਜਾਸੁਨਿਹਾਰੀ॥ਬਾਸਿਸ੍ਰਮੁਨੀਕਰ
 ਣਾਕਰਕੈਤਬਰਾਮਸੁਨਾਇਸੁਬਾਤਉਚਾਰੀ॥ਰਾਮਪਿਖੇਪ
 ਰਮਾਹਿਗਿਰੀਰਿਦਅੰਗਮਆਹਿਪ੍ਰਜਾਸਭਥਾਗੀਜੇਉ

ਨਕੇਉਰਮਾਹਿਤੁਚੇਅਬਸਾਇਪ੍ਰਸਾਦਿਕਰੇਸੁਮਰਾਹੀ॥ ੭॥ ਮੁ
 ਨਿਪ੍ਰੰਗਵਕੇਯਹਵਾਕਸੁਨੇਤਬਰਾਮਪ੍ਰਜਾਸਭਾਪਉਠਾਈ॥ ੮॥
 ਕਹਕੋਨਹਿਕਾਜਕੋਰੇਤੁਮੋਰਕਰਪ੍ਰੀਤਕਹਯੋਸਭਕੋਰਘੁਰਾਈ
 ॥ ਤਬਜੇਰਪ੍ਰਜਾਨਿਜਹਾਬਨਕੋਰਘੁਨਾਇਕੋਕੇਯਹਬਾਤਅਲਾ
 ਈ॥ ਜਾਹਿਆਪਚਲੇਰਘੁਨਿਦਨਜੁਹਮਸੀਗਿਚਲੇਸਹਬਾਸਵ
 ਭਾਈ॥ ੯॥ ਦੇਹਗਾਹਮਰੀਯਹੀਸੁਪ੍ਰੀਤਹੈਧਰਮਅਖੈਪੁ
 ਨਿਆਹਿ॥ ਤਵਪਾਛੇਅਬਚਾਲੇਹਮਰੇਦੇਢਮਨਾਹਿ॥ ੧੦॥

ਸੈਯਾ॥ ॥ ਸੁਤਦਾਰਨਬੰਧਪਸੂਜਗਲੇਅਬਰਾਮਚ
 ਲੇਹਮਸੀਗਿਤਿਹਾਰੇ॥ ਸੁਤਪੋਬਨਵਾਸੁਰਲੋਕਚਲੇਪੁਰਮਾਹਿਬ
 ਸੋਅਥਵਾਸੁਖਕਾਰੇ॥ ਤਿਨਕੇਮਨਕੀਦਿਢਪ੍ਰੀਤਲਖੀਪੁਨਿਰਾ
 ਮਸੁਕਾਲਕੇਵਾਕਚਿਤਾਰੇ॥ ਨਿਜਸੇਵਕਪੇਖਸੁਪ੍ਰੰਨਕੋਤਬ
 ਰਾਮਤਥਾਮੁਖਮਾਹਿਉਚਾਰੇ॥ ੧੦॥ ਨਿਸਚੇਕਰਤਾਹਿਦਿਨ
 ਗਿਰਜਾਲਵਅੰਗਕੁਸੁਸੁਤਰਾਮਪਠਾਏ॥ ਰਥਆਠਹਜਾਰਗ
 ਜਾਪੁਨਿਸਾਠਹਜਾਰਤੁਰਿਗਸੁਹਾਏ॥ ਸੁਤਏਕਸੁਏਕਹਕੋਰ
 ਘੁਨੇਦਨਯਾਬੰਧਸੈਨਿਸੁਸੀਗਿਦਿਵਾਏ॥ ਰਤਨਾਪਨਪ੍ਰਿਜਸੁਰਾ
 ਮਦਏਪੁਨਿਐਰਾਮਹਾਜਨਸਿਗਲਵਾਏ॥ ੧੧॥ ਆਭਿਬਿਦਨ
 ਕੋਰਘੁਨਿਦਨਕੋਲਵਅੰਗਕੁਸੁਨਿਜਦੇਸਪਧਾਰੇ॥ ਆਰਿਹਾਅ
 ਨਵੰਦਨਕਾਜਤਬੈਪੁਨਿਦੂਤਪਠੇਰਘੁਨਾਥਮੁਰਾਰੇ॥ ਤਿਨਜਾਇ
 ਤਹਾਅਰਿਨਾਸਨਕੋਰਘੁਨਾਇਕਕੋਬਿਰਤਾਂਤਉਚਾਰੇ॥ ਦਿਗ
 ਰਾਮਅਏਪੁਰਕਾਲਬਲੀਮੁਨਿਭੇਸਭਲੇਤਨਮਾਹਿਸਵਾਰੇ॥
 ੧੨॥ ਅਤ੍ਰਿੰਲਾ॥ ॥ ਅਤ੍ਰੀਪੁਤ੍ਰਸੁਬਹੁਰਿਪੁਰੀਮਾਹਿਅਯੋ
 ॥ ਤਾਕੇਚੇਸਟਸਗਲਸਤ੍ਰਘਨਸੁਨਾਯੋ॥ ਲਖਮਣਕੋਨਿਰਯ
 ਣਪ੍ਰਤਗਯਾਰਾਮਕੀਹੋਰਾਮਭੂਮਿਸੁਤਟੀਕੇਜਾਏਜਾਨਕੀ॥
 ੧੩॥ ਕਾਬੰਤੁ॥ ॥ ਰਾਮਕਰੀਚਹੇਜੇਈਦੂਤਬਾਤਕਹੀਸੇ

ਸੁਨਿਸਤੁ ਪਨਿਮਾਨਿਮਾਹਿ ਬਿਲਖਾਏ ਹੈਂ। ਪੀਰਜ ਕੋ ਪਾਗਤਿ ਨ ਪੂ
 ਤਸੁ ਬੁਲਾਇ ਲਏ ਮਧੁਰ ਮੈ ਰਾਜੁ ਸੁਸੁ ਬਾਹੁ ਕੋ ਦਿਵਾਏ ਹੈਂ। ਯੁ
 ਪਕੇਤ ਨਾਮ ਸੁਤ ਨੀਕੋ ਮਭਿਮਾਨ ਪੁਨਿ ਦਿਸੁ ਨਾਮ ਨਗਰ ਮੈ ਵ
 ਹੀ ਰੁਰਮਾਏ ਹੈਂ। ਰਾਮ ਦੇ ਖਨੇ ਕੇ ਕਾਜ ਰਾਜ ਕੇ ਸਮਾਜ ਤਜਿ ਸਤ
 ਘਨ ਬੀਰ ਸੁਅਯੋਧਾ ਮੈ ਆਏ ਹੈਂ। ੧੪। ਨਿਪਖੇਰਾ ਮਚੇ ਦਸੁ ਮ
 ਹਾਤਮ ਅਨਿਵਰੇ ਦਸੁ ਲਤ ਸੁਤੇ ਜੁ ਪੇਖ ਪਾਵ ਕਲਜਾਏ ਹੈਂ। ਯੁ
 ਰਾਮ ਦੁ ਕੂਲਾਪਨ ਸਾਮ੍ਹਾਨ ਮਾਂਹਿ ਧਰੇ ਰੇਖ ਮੁਨਿ ਬ੍ਰਿਦਾਸ
 ਪਾਸ ਮੈ ਸੁਹਾਏ ਹੈਂ। ਜਾਂਹਿ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤਾ ਰਸਿ ਪਜਗ ਪਾਰੇ ਪ
 ਰੇਸਨ ਤਕੁ ਮਾਰ ਪੁਨਿ ਜਾਂ ਕੇਜ ਸਗਾਏ ਹੈਂ। ਸਤੁ ਘਨ ਜਾਇਰ
 ਮਚੇ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰੀ ਹਾਥ ਜੋਰ ਦੇ ਉਪਨਿਵਾਕ ਕੋ ਅਲਾਏ ਹੈਂ
 ੧੫। ਵਾਰਜ ਸੁਨੈ ਨ ਬੈਨ ਸੁਨੀਯੇ ਹਮਾਰੇ ਅਬ ਪੂਤ ਨ ਕੋ ਰਾਜ
 ਟੀਕ ਦਈ ਰਾਜ ਪਾਨਿ ਯਾਗ ਜਹਾਂਤੁ ਮਜਾਹਤ ਹਿ ਸੀਗਿ ਸੁਲਾ
 ਜਾਹੁ ਮਮਤੇ ਰੇ ਪੀਛੇ ਜਾਂ ਉਮਤਿ ਯਹੀ ਮਮਠਾਨਿ ਯਾਗਤਿ ਯਾਗੀ
 ਏਨ ਬੀਰ ਦਾਸ ਤੇ ਰੋਹੈ ਬਿਸੇਖ ਪੀਰ ਸਤੁ ਘਨ ਸੇ ਮੁਖੀ ਸੁਰਾ
 ਮਾਦੇ ਛਜਾਨਿ ਯਾਗ ਕਰੀਯੋ ਪਯਾਨ ਦਿਨ ਆਵੇ ਮਧਯਾਨੁ ਜ
 ਬਰਾਮਨਿ ਜਤ੍ਰਾ ਤਕੈ ਸੁਯਹੀ ਹੈ ਬਖਾਨਿ ਯਾਗ ੧੬। ਤਾਹੀ ਖਿ
 ਨਮਾਹਿ ਪੁਨਿ ਬਾਨ ਨਾਨਿਕ ਆਏ ਕੰਮ ਰੂਪ ਵਿਤ ਬਲਜਾਂਹਿ
 ਮੈ ਸੁਹਾਏ ਯੋ ਹੈ। ਰੀਛੁ ਪੁਨਿ ਰਾਖ ਸਲੀਹੁ ਰਤੇ ਹਜਾਰ ਆਏ
 ਦੇਵਾਰਿਖ ਪੂਤ ਹਰਿ ਪਯਾਨ ਸੁਨਿ ਪਾਯੋ ਹੈ। ਬਾਨ ਰਸੁ ਰਾਖ ਸ
 ਲੀਹੁ ਗਰਿਛੁ ਜੇਈ ਆਏ ਹਾਥ ਜੋਰ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕੋ ਲਾਯੋ ਹੈ।
 ਤੇਰੇ ਪਾਛੇ ਜਾਨੈ ਹਿ ਕਰਤ ਪਯਾਨੈ ਪੁਰਨੀਰ ਚੀਤ ਮਾਹਿ ਹਮ
 ਯਹੀ ਤੁਠਾਯੋ ਹੈ। ੧੭। ਤਾਹੀ ਖਿਨ ਆਏ ਕਪਿਨਾਇਕ ਸੁ
 ਰੀਵ ਬੀਰ ਕਰੀ ਰਾਖ ਬੀਰ ਪਦ ਬਿਦਨਾ ਬਨਾਇ ਕੈ। ਰਾਜ ਕੋ
 ਸਮਾਜ ਮਮਾੰਗ ਦਕੇ ਭਾਲ ਦਯੋ ਮਾਯੇਤੁ ਵਪਾਸ ਇਮਭਾ

ਖਸੇ ਮੁਨਾਇਕੋ ਜਹਿ ਚਲੇ ਰਾਪੁ ਬੀਰਤਾ ਹਿ ਸੰਗ ਹੀ ਸਿਧਾਵੇ ४
 ਪੀਰਯਹੀ ਦਿਓ ਚੀਤ ਮਾਹਿਮਾਯੋ ਨਹਿ ਰਾਇਕੋ ਬਾਨਰਣੀ १
 ਗੁਰਗੀਛੁ ਰਾਖਸ ਬਖਾਨ ਕਰੇ ਸੁਨੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਦਿਓ ਵਾਕਮ ਨੁ
 ਲਾਇਕੋ ॥ ੧੮ ॥ ਵਿਭੀਖਨ ਕੋ ਸਾਦਰ ਬੁਲਾਇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕ
 ਹੀ ਰਾਖਸ ਕੇ ਰਾਜ ਮਾਬ ਨੀਕੀ ਸੁਨ ਲੀਜਿਯੋ ਆਇ ਸੁਕੋਮਨ
 ਜੋ ਲੋਭੁ ਮਿਥਲ ਦਾਨ ਤੁਮ ਰਾਖਸ ਕੇ ਰਾਜ ਬੀਰਤ ਬਲਗ ਕੀ
 ਜਿਯੋ ਮੇਰੀ ਹੋਸੁ ਗਿਦਇ ਮਭਾ ਖਯੋ ਮੁਕੀ ਦੁਪੁਨਿਯਾ ਹਿ ਬੀਰਬੀ

ਰਕ ਛੁਓ ਤਰਨ ਦੀ ਜਿਯੋ ਮੈ ਸੇਭੁ ਗਦਾਨ ਸੁਾਵੇ ਭੀਖਨ ਬਖਾ
 ਨ ਕਰਹਨੂੰ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਜਾਹਿ ਨਾਮ ਭੁਜੇ ਜੀ ਜਿਯੋ ॥ ੧੯ ॥ ਅੰ
 ਜਨੀ ਕੁਮਾਰ ਚਿਰੁ ਜੀਉ ਬਲੁ ਪਾਰਜਗਤ ਈਮ ਮਆਇ ਸੁਨ
 ਸੇਈ ਮੇਟਿ ਦੀ ਜਿਯੋ ਘੇਰ ਭੁਗਵੰਤ ਜਾਂ ਮਵੰਤ ਕੋ ਬੁਲਾਇ
 ਕਹਯੋ ਪਰਨ ਮਸ਼ਰਬੀ ਰਪਾਰ ਬਲਜੀ ਜਿਯੋ ਦੁਆ ਪੁਰਮ
 ਸ਼ਰਾਇ ਕਕਾਰਣੇ ਉਦਾਰ ਹੋਇ ਮੇਹ ਸੇਲਾਈ ਤਵ ਛੇਰਿ ਪੇ
 ਖਲੀ ਜਿਯੋ ਕਰੁਣਾ ਉਦਾਰ ਕੀ ਪਿਰਾਖਸ ਉਚਾਰ ਕੀਯੋ ਮੇਰ

ਸੁਖਸੰਗਮੇਹਸੰਗਹੀਚਲੀਜਿਯੋ॥੨੦॥ਵਾਰਜੁਸੁਨੈਨਸੁਬਿ
ਸਾਲਵਖਮੇਨਦੁਤਿਭਏਪ੍ਰਭਾਤਰਪੁਨਾਥਯੋਉਚਾਰਿਆ
॥ਕੁਲਕੋਭਾਇਸੁਹੈਬਾਸਿਸੁਗੁਰਰਾਮਕਹਯੋਕੀਜਿਯੇਸੁ
ਹੋਮਸੁਭਪਾਵਕਮਣਾਰਿਆਸੁਨਿਕੈਸੁਰਾਮਬਾਤਕਰੋਬਿ
ਖਯਾਤਹੋਮਪਯਾਨਕੋਬਿਧਨਤਾਹਿਭੁਲੇਹੀਸਵਾਰਿਆਬ
ਡੇਹੀਪਯਾਨਹਿਤਰਾਮਮਤਿਮਾਨਤਾਬਿਧਾਰਿਕੁਸਪਾਣ
ਖੋਮਅੰਬਰਿਸੁਧਾਰਿਆ॥੨੧॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ਨਿ
ਕਸੇਪੁਰਤੇਰਪੁਬੀਰਬਲੀਸਿਤਬਾਦਲਤੇਸਸਾਜਿਉਨਿ
ਕਸਾਏ॥ਸਸਕੋਟਿਸਮਾਨਸੁਕਾਂਤਲਸੈਫਿਗਵਾਰਜਕੀ

ਛਬਦੁਗਮਿਟਾਏ॥ਸਿਤਵਾਰਜਹਾਥਲਏਪਦਮਾਰਪੁਨਾ
ਇਕਬਾਮਸੁਭਾਗਸੁਹਾਏ॥ਤਨੁਕਾਂਚਨਸੋਫਿਗਵਾਰਜਸੇ
ਹਰਿਸੰਗਿਚਲੀਛਾਬਿਕੋਨਬਤਾਏ॥੨੨॥ ॥ਕਬਿ
ਤੁ॥ ॥ਦਾਹੇਨਸੁਭਾਗਰਾਮਸਾਮਹੈਸੁਭਾਗਿਵਤੀਵਾ
ਰਜਸੇਨੈਨਛਾਬਿਪਰਮਸੁਹਾਏਹੈ॥ਸਸਤ੍ਰਪੁਨਿਅਸਤ੍ਰਪ
ਨਬਾਨਤਨਧਾਰਿਆਏਬੇਦਧਾਰਿਦੇਹਹਰਿਆਗੇਜਸੁ

ਗਾਏ ਹੈਂ ਆਏ ਮੁਨਿ ਬਿੰਦੁ ਪੁਨਿ ਰਿਖਨ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਰੂਪਾਰਿਨ
 ਭਿਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਨਹਿ ਜਾਤਿ ਵੈ ਗਿਨਾਏ ਹੈਂ ਬੇਦਨ ਕੀ ਮਾਤ
 ਤਬ ਪ੍ਰਵੁਦ ਸਮੇਤ ਆਈ ਬਿਆਰਤੀ ਸਮੇਤ ਗਰਿਹੇ ਗਥੇ
 ਗਸਾਏ ਹੈਂ ॥ ੨੩ ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਸਮੇਤ ਚਲੇ ਤਿਆਗ ਕੇ ਨਿਕੇਤ
 ਜਾਨਿ ਨਾਰਿਸੁ ਤਬ ਪੁਸ਼੍ਟਿ ਸਿਗਹੀ ਸਿਧਾਰਿਯੋ ਮਨ ਮੋਖ
 ਦੁਆਰ ਰਾਮ ਖੋਲਹੀ ਕਿਵਾਰ ਦਏ ਜਾਹਿ ਰਾਮ ਸੀਗਿ
 ਕੇ ਉਕਰੇ ਨ ਨਿਵਾਰਿਯੋ ਸਤਹ ਪੁਰਬਾਸ ਅਨੁਚਰਿ ਨਾਰਿ
 ਸਿਗਲ ਏ ਆਹਿ ਹਾਸਿ ਧਾਰੇ ਪੁਨਿ ਭਰਤ ਕੁਮਾਰਿਯੋ ਰ
 ਮ ਕੋ ਨਿਹਾਰ ਪੁਰਵਾਸੀ ਸਤਲਾਰਿ ਭਏ ਪਦਮਾਂ ਸਮੇਤ ਜ
 ਬ ਰਾਮ ਹੀ ਪਧਾਰਿਯੋ ॥ ੨੪ ॥ ਬਾਲ ਅੰਧੁ ਵਾਨ ਦਿਜਾ ਬਿ
 ਧਮ ਹਾਨ ਬਠੇ ਮੰਤਰੀ ਅਮਾਤ ਸਭ ਸਿਗਹੀ ਸਿਧਾਏ ਹੈਂ
 ਬਾਹੁ ਜਸੁ ਵੈਸ ਪੁਨਿ ਸੁਦਰ ਅਨੇਕ ਚਲੇ ਅੰਤ ਜਸੁ ਭੀਲਨ
 ਹੀ ਜਾਤ ਵੈ ਗਿਨਾਏ ਹੈਂ ਸੁਰੀ ਵਾਯਾਦਿ ਬਾਨਰ ਭਲੁ ਕੰਧ
 ਲੀ ਗੁਰ ਚਲੇ ਭਏ ਸੁਪਰੂਪ ਸੁਭ ਸਬਦ ਸੁਹਾਏ ਹੈਂ ਭੈ
 ਦੁਖ ਦੀਨ ਮਨ ਕੇ ਉਨਾਹਿ ਭਯੋ ਜਨ ਬਾਹਰ ਕੇ ਸੁਖ ਮੈਨ ਕਾ
 ਹੂਮ ਨ ਲਾਏ ਹੈਂ ॥ ੨੫ ॥ ਆਨਿਦ ਸਰੂਪ ਸੁਾਵੈ ਰਕਤ ਅਨੂ
 ਪ ਭਏ ਰਾਮ ਸਿਗ ਚਲੇ ਪਸੁ ਭ੍ਰਿਤ ਨਾਮਿ ਲਾਏ ਕੈ ਭੂਤ
 ਜੇ ਆਏ ਸ੍ਰਪੁਰਿ ਮਾਹਿ ਨਹਿ ਤੇਈ ਰਹੇ ਚਲੇਤ ਰੁਜੀ ਗਮ ਕੇ
 ਸਕੈ ਨਾਗਿਨਾਏ ਕੈ ਸਕਤਿ ਅਨਿਤ ਜਬ ਰਾਮ ਭਗਵੰਤ ਚਲੇ
 ਚਲੇ ਸੀਗਲੋ ਕਜਗ ਸੁਖ ਨ ਭੁਲਾਏ ਕੈ ਰਹਿ ਚਿਨਾਹਿ ਜੀ
 ਤ ਕੇ ਆਤ੍ਰ ਪਾਸੇ ਤਾਹੀ ਸਮੇਤ ਰਾਮ ਮਤੁ ਪਾਇ ਚਲੇ ਸੀਗਹੀ
 ਸਿਧਾਏ ਕੈ ॥ ੨੬ ॥ ਨਗਾਜ ਛੰਦਾ ॥ ਭਈ ਪੁਰੀ
 ਸਮ ਸਤ ਸੂਨ ਰਾਮ ਭੁਪ ਜੋ ਚਲੇ ਗਏ ਸੁਦਰਿਤਾਹਿ ਤੇ
 ਨ ਦੀਨਿ ਹਾਰਿ ਆਭੁਲਾ ਭਈ ਪਰੇ ਸਨੈ ਨ ਤੇ ਸੁਸਾਰ ਜੂਮ

੬੬ ੫੫ ਹਾਨਦੀ ਪ੍ਰਸਿਨ ਰਾਮਤੰ ਭੁਏ ਸੁਤੀ ਰਮੇ ਗਏ ਜਦੀ ॥ ੨੭ ॥
 ਚਿਤਾ ਰਜਾਂ ਹਿਰਾਮ ਕੋ ਸਮਸਤ ਹੋ ਹਿ ਪਾਵਨਾ ਅਸੇ ਖਾਵੇ
 ਸੁਆਪ ਮੇ ਸੁਪਿ ਖੀਰਾ ਮਭਾਵਨਾ ਸਮਸਤ ਦੇਵ ਸ੍ਰਿ ਗ
 ਲੋਪਿਤਾ ਮਹਾਂ ਸੁਆਇਓ ਗਿਰੀ ਖੀ ਸਮਸਤੇ ਸਿਧ ਕੇ ਸੁਤੀ
 ਰਸੇ ਸੁਹਾਇਯੋ ॥ ੨੮ ॥ ਵਿਮਾਨ ਕੋਟਿਆਇਆ ਅਕਾਸ ਮੇ
 ਲਸਾਇਯੋ ॥ ਸੁਦੇਵ ਤਾਸ ਮੇਤ ਨਾਰਿਤਾ ਹਿ ਮੇ ਸੁਹਾਇਯੋ
 ॥ ਸੁਗੰਧ ਵੰਤ ਵਾਉ ਮੰਦ ਮੰਦ ਹੀ ਸੁਹਾਇਯੋ ॥ ਆਪਾਰ ਫੂਲ ਦੇ
 ਵਤਾ ਅਕਾਸ ਮੇ ਵਸਾਇਯੋ ॥ ੨੯ ॥ ਮੁਦਿਗ ਦੇਵ ਤਾਂ ਵਜ
 ਹਿਗਾ ਹਿਵੇ ਦਾ ਪਰਾਨ ਚੇ ਅਪੱਛਰਾਂ ਘਨੀ ਸੁਹਾਹਿ
 ਸ੍ਰਿਗੀ ਕਿਨਰਾ ਰਾਮ ਪਾਦ ਪਾਵਨੇ ਸੁਨੀ ਰਮੇ ਫੁਹਾਇਓ
 ॥ ਅਨਿਤ ਸਕਤਿ ਰਾਮ ਜੀ ਉਮਾਤ ਬੈ ਸੁਹਾਇਓ ॥ ੩੦ ॥
 ਪਿਤਾ ਮਹਾ ਸੁਜੇਰ ਹਾਥ ਰਾਮ ਕੋ ਬਖਾਨਯੋ ॥ ਪਾਗਤ ਮਾ
 ਪਰੇ ਸੇ ਰਾਮ ਏਕਤ੍ਰਿ ਪਛਾਨਯੋ ॥ ਸਦਾ ਅਨੰਦਾ ਬਿਸਤ੍ਰਿ ਸੁਪੁ
 ਰੇ ਬਖਾਨਯੋ ॥ ਲਖੇ ਸੁਤ ਤੁਆਪਨੇ ਅਜੇ ਕਤ੍ਰਿ ਸੁਜਾਨਿਯੋ ॥

੩੧॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ ਤੋਦਪਸੁਵਾਕਮੇਰਕੀਯੋਹੋਬ ੪
 ਨਾਇਤਵਤਗਤਅਪੀਨਰਾਮਤੁਹੀਤੋਨਿਹਾਰਿਆਭ੍ਰਾ ੧
 ਤਨਸਮੇਤਧਾਰਪੂਰਬਸਰੂਪਤੁਮਧਾਰਭੁਜਚਾਰਸੁਰਕ
 ਰੋਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਆਦੇਵਨਅਪੀਸਹਾਰੇਤੁਹੀਜਗਦੀਸਪ੍ਰ
 ਭਮੋਬਿਨਾਨਅਨਜਨਸਕੈਤੇਬਿਚਾਰਿਆਬਿਦਨਾਹਜਾਹ
 ਸੁਪ੍ਰਸੀਦਦੇਵਦੇਵਪ੍ਰਭਫੇਰਫੇਰਬਿਦਨਾਪਛਾਨੀਯੋਹਮਾਰਿ
 ਆ॥ ੩੨॥ ਸੈਯਾ॥ ॥ ਬਿਨਤੀਚਤੁਰਾਨਨਕੀਸੁ
 ਨਿਕੈਸਤਦੇਵਨਪੇਖਤਹੀਰਘੁਰਾਈ॥ ਤਨੁਭੂਰਪ੍ਰਕਾਸਸੁ
 ਨੈਨਮੁੰਦੇਕਛੁਦੇਵਨਕੋਨਹਿਦੇਤਾਦਿਖਾਈ॥ ਧਰਚੱਕਰ
 ਵਾਰਵਾਰਜਰਾਮੁਸੁਤਾਹਿਸਮੈਭੁਜਚਾਰਬਨਾਈ॥ ਲ
 ਖਮੀਨਿਭਯੋਹਾਰਿਸੇਜਤਬੈਆਹਿਨਾਇਕਰੂਪਸੁਦੇਹਸੁ
 ਹਾਈ॥ ੩੩॥ ਵੇਹਰਾ॥ ॥ ਭਰਤਸਿਖਵਪੁਧਾਰਿ
 ਯੋਹਾਰਿਕੇਸੀਗਿਸੁਹਾਇ॥ ਚੱਕਰਯੋਸਤ੍ਰਪਨਤਬਮਹਿ
 ਮਾਕਹੀਨਜਾਇ॥ ੩੪॥ ਕਾਬਿੰਤੁ॥ ॥ ਪਦਮਾਸੁ
 ਭਈਸੀਯਰਾਮਤੁਏਬਿਸ੍ਰਪੀਯਪੁਰਖਪੁਰਾਤਨਜੁਬੇਦ
 ਕੈਬਖਾਨਯੋਅਨੁਜਸਮੇਤਧਾਰਪੂਰਬਸੁਦੇਹਹਾਰਿਭ
 ਏਤੇਜਵੰਤਦਿਬਮੁਗਤਿਪਛਾਨੀਯੋ॥ ਬਿਸ੍ਰਕੋਪਾਇਕੈਸੁਰੇ
 ਸੁਦੇਵਸਿਧਮੁਨਿਕਿੰਨਰਸੁਯਖਮੀਰਿਖੀਜਿਮਹਾਨੀਯੋ
 ॥ ਪਿਤਰਸੁਚਾਰਮੁਖਭਏਸੁਖਵੰਤਸਤੁਗਾਹਿਜਸੁਈਸੁ
 ਕੇਸੁਪ੍ਰਜਤਭਵਾਨੀਯੋ॥ ੩੫॥ ਅਨੰਦਰੂਪਧਾਰਪੂਰਮੇਰ
 ਰੂਰਮਨਭਏਸੁਰਪਾਇਕੈਮਨੋਰਥਸੁਰਹੋਹਰਿਖਾਇਕੈ
 ॥ ਬਿਸ੍ਰਸਨਾਤਨਮਹਾਤਮਭਵਾਨੀਤਬਆਪਕਮਲਾਸਨ
 ਕੋਭਾਖਯੋਸੁਨਾਇਕੈਆਏਈਹਾਜੇਈਮਮਭਗਤਪਛ
 ਨੇਤੇਈਹੋਹਿਅਨੁਗਾਮੀਮਨਿਹਰਖਬਢਾਇਕੈ॥ ਤਿਰਯ

੪੬੮
੮੫੧

ਗਸਰੀਰਜੇਈਪੀਰਪੁਨਿਵਤਿਤੇਈਬਿਕੁਰਸਮਲੋਕ
ਮੇਸੁਦੇਹਿਪਹਚਾਇਕੈ॥੩੬॥ ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ਸੁਨਿਕੈ
ਹਰਿਆਇਸੁਯਾਬਿਪਕੀਚਤੁਹਾਨਨਸੁਕਰਜੇਰਭਿਚਾਰੀ॥
ਸਿਤਾਨਿਕਨਾਮਸੁਲੋਕਬਡੇਮਮਭਿਪਾਰਿਦੀਪਤਮਾਨਮੁਰਾ
ਰੀ॥ਕਿਤਪੁਨਸੀਬੁਹਸੁਤੇਜਨਕੋਤਿਹਮਾਹਿਚਲੇਜਾਹਿ
ਭੋਗਆਪਾਰੀ॥ਸੁਾਬਿਕੁਰਸਮਾਨਸੁਲੋਕਨਮੋਇਹਨੀਤਰ
ਮੇਜਿਮਆਇਸੁਥਾਗੀ॥੩੭॥ਜੇਪੁਨਿਨੀਤਸਮੇਨਰਪਾਵ
ਨਰਾਮਾਇਹੈਮੁਖਨਾਮਅਲਾਏ॥ਜਾਨਤਨਾਹਿਮਹਾਤਮਕੋ
ਨਰਤੇਪੁਨਯਾਬਿਪਲੋਕਸੁਪਾਏ॥ਲਾਇਸਮਾਧਿਯੁਗੀਸ
ਰਜੇਤਵਾਪਿਆਨਪਰੇਜਿਨਲੋਕਨਜਾਏ॥ਪਾਵਨਨਮਸੁਰਾਮਾਇਹੈ
ਇਕਬਾਰਕਹੈਂਜਨਪਾਪੀਮਟਾਏ॥੩੮॥ ਕਬਿੱਤੁ॥ ੧॥
ਸੁਨਿਬਿਪਬਾਨੀਸੁਭਵਾਨੀਹਰਖਾਨੇਸਭੁਬਾਨਰਸੁਰਾਖ
ਸਸੁਨੀਰਮਾਹਿਨਾਇਹੈ॥ਭਾਰਯਾਹਿਦੇਹਕੇਸੁਜਾਹਿਸੁਰ

ਮੀਸਜਏ ਬਾਨਰ ਭਲੁ ਕਤਨ ਤੇ ਈ ਤੇ ਈ ਪਾਇ ਹੈ। ਬਾਨਰ
ਪ੍ਰਬੀਨ ਜੇ ਸੁਰਗੀ ਵਪੀਰ ਵੰਤ ਭਗਵੰਤ ਗਵੰਤ ਭਵੇ ਤੇ ਜਪ ਰਮ
ਸੁਹਾਇ ਹੈਂ। ਸੁਰਜ ਕੇ ਬੀਰ ਜਤੇ ਭਵੇ ਸੁਰਗੀ ਵ ਕਾਪਿ ਮਿਲੇ
ਪੁਨਿ ਤਾਰੇ ਸੁਰਬਿੰਦ ਜਸਗਾਇ ਹੈਂ। ੩੮॥ ਸ੍ਰੈਯਾ॥
॥ ਐ ਰਸ ਭੈ ਸਰ ਯੁਜ ਲੀ ਮੈ ਨਰ ਨਾਇ ਸੁਮਾਨਵ ਦੇ ਹਨ ਤਾ
ਰੇ। ਬੈਠਾ ਬਿਬਾਨ ਨ ਭੂਖਨ ਧਾਰ ਸੀਤਾ ਨਿਕਲੇ ਕਨ ਮਾਹਿ ਪ
ਧਾਰੇ। ਜੇ ਪਸੁ ਕੀਟ ਪਤੰਗ ਸਭੈ ਜਲ ਨਾਇ ਗਏ ਦਿਵ ਰਾਮ
ਨਿਹਾਰੇ। ਰਾਮ ਨਿਹਾਰ ਤੇ ਜੇ ਜਨ ਸੰਗ ਗਏ ਸੁਰ ਮੇਜਨ ਦੇਖ
ਨਿਹਾਰੇ। ੪੦॥ ਦੇਹ ਰਾਮ। ॥ ਸਿਮਰ ਪੁਰੇ ਸੁਰਲੇ
ਕਹਾਰ ਰਾਮ ਹਰੀ ਭਗਵਾਨਾ ਬੇਗ ਗਏ ਸੁਰਲੇ ਕਮੇਲੇ ਕੁ
ਬੈਠਾ ਬਿਬਾਨ। ੪੧॥ ਸੁਤ ਉਵਾਚਾ ਸ੍ਰੈਯਾ॥ ॥
ਇਹ ਪਾਰ ਬਤੀ ਪ੍ਰਤਿ ਹੇ ਮੁਨਿ ਮੰਡਲ ਉਤਰ ਆਪ ਮਹੇਸ
ਬਤਾਏ। ਐ ਰਕਥਾ ਬਿਸਥਾਰ ਪਨੇ ਕਛੁ ਅੰਤ ਨ ਹੀ ਕ
ਦਿ ਮੰਡਲ ਪਾਏ। ਇਕ ਪਾਦ ਪਛੈ ਇਨ ਮੈ ਨਰ ਜੇ ਦਹਿ ਜਨ
ਮਹਜਾਰ ਸੁਪਾ ਪਮਿਟਾਏ। ਮੁਨਿ ਲਾਇ ਸਮਾਧਿ ਸੁਜਾਹਿ
ਜਹਾਂ ਸੁਖ ਸੇਵਾ ਹਿਤਾ ਪਦ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ। ੪੨॥ ਨਿਸੁ ਬਾ
ਸੁਰ ਪਾਪ ਅਨੇ ਕਕਰੇ ਪੁਨਿ ਏ ਕਸਲੇ ਕਪਢੇ ਮਨ ਲਾਈ।
ਨਰ ਸੋਇ ਹਰਾਮ ਸੁਲੇ ਕਲਹੇ ਸਤੁ ਪਾਪਨ ਕੋ ਜਗ ਮਾਹਿ
ਮਿਟਾਈ। ਯਹਿ ਰਾਮ ਕਥਾ ਸਿਵ ਆਪ ਕਹੀ ਰਘੁ ਨਾਥ
ਸੁਪ੍ਰੇਰਿ ਓਤਾ ਉਰ ਜਾਈ। ਸੁਭਾਵਿਖਾਤ ਭਾਵ ਕਹੀ ਚਰ
ਯਾ ਸੁਨਿ ਹੋਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸੁਸੀਰ ਘੁਰਾਈ। ੪੩॥ ਛਪੇ ਛੇ
ਦਾ॥ ॥ ਕਾਬਰ ਮਾਇਣ ਪੁਨ ਮਹਾਂ ਸਿਵ ਆਪ ਉਚਾਰਿ
ਯੋ। ਪਾਰ ਬਤੀ ਸੁਨਿ ਜਾਹਿ ਸੁਚੀਤ ਸੇ ਦੇਹ ਨਿਵਾਰਿਯੋ। ਪ
ਢੇ ਭਗਤਿ ਸੇਯਾਹਿ ਸੁਨੇ ਉਰ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਾਈ। ਸੈ ਜਨ ਮਨ

੪੭੦
੧੮

ਕੋਪਾਪਦਏਖਿਣਮਾਹਿਮਿਟਾਈਜਗਪਦੇਸੁਨੇਅ
ਤਿਭਗਾਤਿਸੋਲਿਖੇਸੁਯਾਹਿਲਗਾਇਮਾਨਿਆਤਿਪ੍ਰ
ਸਿਨਸ੍ਰੀਰਾਮਸ੍ਰੀਸ੍ਰੋਬਿਸਥਾਰੇਤਾਹਿਜਨਿ॥੪੪॥

ਕਬਿੰਤੁ॥ ॥ਰਮਾਇਣੁਸੁਆਦਿਕਾਬਿਬ੍ਰਹਮ
ਲਉਂਸੁਰੇਸਕਹੇਜਾਹਿਕੀਬਡਾਈਸੁਨੇਚੀਤਹਰੇਪ੍ਰਾਣੀਅੰ
ਸਰਧਾਸਮੇਤਪਦੇਸੁਨੇਕ੍ਰਿਤਸੁਪਦੇਹਬਿਸ੍ਰੋਕੋਪਾਇਪਦੁ
ਕਹੇਨਿਰਬਾਣੀਆਗਾਮਅਵਤਾਰਕੀਉਦਾਰਕਥਾ
ਪੁੰਨਫਲਲੋਕਗੁਰਸ੍ਰੀਗੁਣਹੁੰਤਾਤਿਹੈਬਖਾਣੀਆਮ
ਹਿਕੋਮਹਾਤਮਸੁਸ੍ਰੀਗੁਰਪਛਾਨੇਮੁਨਿਸੁਨਿਤਮਿਟਾਹਿਪ
ਪੁੰਜਨਿਕੀਘਾਣੀਆ॥੪੫॥ ਕਵਿਵਾਚਾਵੇਹਗਾ॥

॥ਮਨਬਾਣੀਪ੍ਰੋਕਸਦਾਰਾਘਵਚੇਤਨਧਾਮਾਬਾ
ਲਕਬਚਨਸੁਫੁਲਪਦਾਬਿਗਸੇਸੀਤਾਰਾਮ॥੪੬॥

ਛਪੇਛੰਦਾ॥ ॥ਗਉਰੀਥੀਸੁਭਮਾਤਾਪਿਤਾਜ
ਗਗਾਇਆਨਾਮਾਗੁਲਾਬਸਿੰਘਮਤਿਮਾਨਭਯੋਸੁਤਤਾਕੋ
ਪਾਮਾਪੁਰਸੇਖਵਕਕੁਰਖੇਤਬਾਸਸੁਭਸ੍ਰੀਤਮਨਾਏਆਪ੍ਰਾ
ਚੀਕੁਲਸੁਤੀਰਥਨੀਰਸੁਰਸਤੀਛਾਏ॥ਤਹਾਂਬੈਠਭਾਖਾਕ
ਗੀਤਿਨਕਥਾਰਮਾਇਣਪਾਪਹਰਿਅਮੇਸਰਬਗਨਭਈਭੂਲ
ਕਛੁਸ੍ਰੀਤਸੁਪਾਰੋਖਿਮਾਕਾਰਿ॥੪੭॥ ਵੇਹਗਾ॥ ॥

ਗੁਰਨਾਨਕਹਰਿਗੁਪਜਗਨਿਜਤਪੁੰਜਆਪਾਰਾਗੁਰਅੰਗ
ਇਕੋਦਯੋਤਿਨਦਯਾਪਰਮਉਰਧਾਰਾ॥੪੮॥ ਛਪੇ

ਛੰਦਾ॥ ॥ਗੁਰਅੰਗਦਅਮਰਸੁਰਾਮਦਾਸਗੁਰਅਰਜਨ
ਪੀਰਾਹਰਿਗੁਬਿੰਦਹਰਿਰਾਇਗੁਰੁਹਾਰਿਕ੍ਰਿਸਨਗਹੀਰਾ
॥ਗੁਰਤੇਗਬਹਾਦਰਭਯੋਜਗਤਕਿਰਪਾਲਸਰੂਪਾਗੁ
ਬਿੰਦਾਸਿੰਘਗੁਰਭਯੋਸੁਤਾਕੋਪ੍ਰਤਅਨੂਪਾਸੁਤਤਾਹਿਰ

ਲਾਯੋਪੰਥਜਗਸਾਂਤਤੇਜਪਥਯੁਗਮਗਤਿ। ਇਹਸਾਂਤਅ
ਨੁਗਲਪੁਬਾਲਨਨਭਾਖਾਕਰੀਸੁਖਥਾਮਹਿ॥ ੪੮॥

ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ ਪੌਛਮਉਤਰਪੂਰਬਐਜਨ
ਦੋਖਣਜਾਹਿਪ੍ਰਭਾਵਨਿਹਾਰੇ। ਸਿੱਖਭਏਪਦਪੰਕਜਕੇ
ਪੁਨਿਨਾਮਸਭੈਮੁਖਮਾਹਿਉਚਾਰੇ॥ ਬ੍ਰਹਮਸਨਾਤਨਦੇ
ਹਧਰੇਸਾਭਿਸੇਵਕਜਾਭਵਸਾਗਰਤਾਰੇ॥ ਤਾਗੁਰਨਾਨ
ਨਕਕੇਪਦਪੰਕਜਮੰਜੁਲਕੈਆਭਿਬੰਦਹਮਾਰੇ॥ ੪੯॥

॥ ਨਰਾਜਛੰਦਾ॥ ॥ ਗੁਰੂਗੁਬੰਦਾਸਿੰਘਕੇ
ਪਦਾਰਥੰਦਮੰਜੁਲੀ। ਨਿਵਾਇਸੀਸਬੰਦਨਾਸੁਜੇਰਪ੍ਰੇਮ
ਮੰਜੁਲੀ। ਸਮਸਤਸਤ੍ਰਮਾਰਤੇਜਪੁੰਜਜਾਬਿਥਾਰਿਯੋ॥
ਅਨੇਕਦੁਖਟਾਰਸਿੰਘਪੁੰਜਜਾਉਬਾਰਿਯੋ॥ ੫੦॥ ॥ ਦੋ
ਹਰਾ॥ ॥ ਜਾਂਪਦਪੰਕਜਨੀਰਲਹਿਬਿਪਨਦਏਨਿਵਾ

ਰਾਮਾਨਸਿੰਘਗੁਰਕੇਨਮੋਤਪੋਗਿਆਨਅਵਤਾਰਾ॥ ੫੧॥
॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ ਗੁਰਅਗਨੀਵਸੁਚੰਦਪੁਨਸੰਬਤ
ਆਨੰਦਧਾਰਾਦਸਾਮੀਕਾਤਕਸੁਦੀਸੁਭਸੁਗਾਪੀਸਗੁ
ਰਵਾਰਾ॥ ੫੨॥ ॥ ਇਤਿਸੀਮਤਿਆਪਾਤਮਰਾਮਾਇ

ਣੇਉਮਾਮਹੇਸੁਰਸਿਥਾਰੇਉਤਰਕਾਂਡੇਬੈਕੁੰਡਨਿਰੋਣੇਨ
ਮਨਵਮੋਖਿਆਇ॥ ੫੩॥ ਉਤਰਕਾਂਡਸੀਪੂਰਣੀ॥

ਤਸਵੀਰਤਾਈਬਿਸਨਸਿੰਘਲਖਾਰੀ

KESHAVA NAND. KOSHEL NABHA

ਦੇਹਰਗ। ਬਿਸਨਸਿਘਮਮਨਮਹੈਕਰਤਲਿਖਤਾਬਿਵਹਰਗ। ਪ
ਰਮਸਾਲਮਮਰਾਂਮਹੈਮੋਤੀਬੀਚਬਜਾਰ॥੧॥ ਚੋ: ਆਮੀਰਦੀਨ
ਨੇਉਤਸਵਕੀਨੋ। ਰਾਂਮਕਥਾਤੁਮਲਿਖੋਨਵੀਨੋ। ਤਾਂਤੇਮੋਪ੍ਰਤਕੀਨਉਚ
ਗ। ਰਾਮਾਇਨਤੁਮਲਿਖੋਸੁਧਾਰ॥੨॥ ਦੋ: ਖੁਸਰੂਫਾਈਕੇਬੀਚਮੇਲਿ
ਖਕਰਕਰੀਤੈਯਾ। ਹੀਨਾਸਿਘਉਸਤਾਹੈਤਾਂਕੇਸਦਨੈਕਾਰ॥੩॥
ਹਰਮੇਰੀਪ੍ਰਥਮਾਹੈਕੇ१੦ਪਾਤਿਸਾਹੀਕਾਅਸਵਾਰਛਪਗਾਮੇਰੇਪਾਸਾ

CC-0 Shri Krishna Museum, Kurukshetra. Digitized by eGangotri

[Faint, illegible handwritten text in Devanagari script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

- 2) ਭਿਜਤੀਗੁਪਤਸਾਕ
- 2 ਪਾਹਟਪਹਲਸਿਕਥਨਪੈਹਲਾ
- 2 ਪੀਜੀਸਨਆਟਕੀਸਿਲਜਰ
- 2 ਸਟੰਡਵੇਟੀਇਜ
- 3 ਡੇਰਸੰਗਸੀਕਵਾਡੁਬੀਬਵਿਟਰਬਲ
- ੪ ਹਾਹਨੀਸੀਟਪ
- ੫ ਏਕਟੀਨਸਨਮੀਸਨਫਸਟਪਾਕਟੀਜ
- ਯਾਸੀਕੰਡਪਾਕਟੀਜਯਾਬਡਪਾਕਟੀ^ਸ
- ੬ ਸਲਟੀਰੈਟੀਡਸਲਟਯਾਸੀਫਟੀਡ
- ਸਲਟਯਾਬਾਟੀਨੰਬਰਯਾਜਜੰਗਟੀਮ
- ੭ ਮਾਰਚੰਗਕਰਮਕੀਲਮਾਏਕੁਟੀਕਯਾਓਰ
- ਸਲੋ 3੦ ਏਕਕਾਓਰਡਬਲਆਰਸਟੇਪੀ
- ਗਯਾਟ 33 ਏਕਕਾਓਰਸਟੇਪੀਗ
- ਸਾਹਟ ੨੧ ਏਕਕਾਓਰਕਲੰਗ ੧੨ਕੀ
- ੮ ਮਾਰਚੰਗਕਰਮਕਿਏਕਤਕਾਏਕਾਜਾਸਲੋਟਮ
- ਏਕਮੀਨਟਮ ੧੫ ਕਰਮ ੬੨ਗਜ ੨੦ਏਕਕਾਓਰ
- ਏਕਮੀਨਟਮ ੧੧੬ ਕਰਮ

ੲ੬ ਗਜ ੨ ਫੁਟਗਬੇਗ ਅੰਗਿਧੰਨੇਟਮੇ ੩ ਮੈਲ ੫:

ਜੇ ੨੦ ਗਜ ਜਾਬੇਗ

ਤਬਲੇਟਮੇ ਏਕਮੀਨਟਮੇ ੧੬੫ ਕਰਾਮ ੧੫੧੮

ੲ ਫੀਕ ਜਾਬੇਗ ਅੰਗਿਧੰਨੇਟਮੇ ੫ ਮੈਲ ੨੦ ੫

ਗਜ ਜਾਬੇਗ

ੲ ਤੁਮਗਅੰਗਿਧੰਨੇਟਮੇ ੧੬੫ ਕਰਾਮ ੧੫੧੮

ਲਕੜੀ

ੲ੦ ਮਰਹੰਮ ਵਲੇਨੇਕੀ ਤੇਲ ਜੈਸੇਧਰੇ

ਮਿਕਸਨਮੇਬੀ ਮੀਕਸਾਏ

ੲ੬ ਗਜ ੨ ਫੁਟਗਬੇਗ

ੲ੬ ਗਜ ੨ ਫੁਟਗਬੇਗ ੨੫
ੲ੬ ਗਜ ੨ ਫੁਟਗਬੇਗ ੧੩

[Faint, illegible handwritten text in Devanagari script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

56

[Signature]

3-4

70

[Signature]

3013

Hartar Singh

3031

Hartar Singh

[Signature]